

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

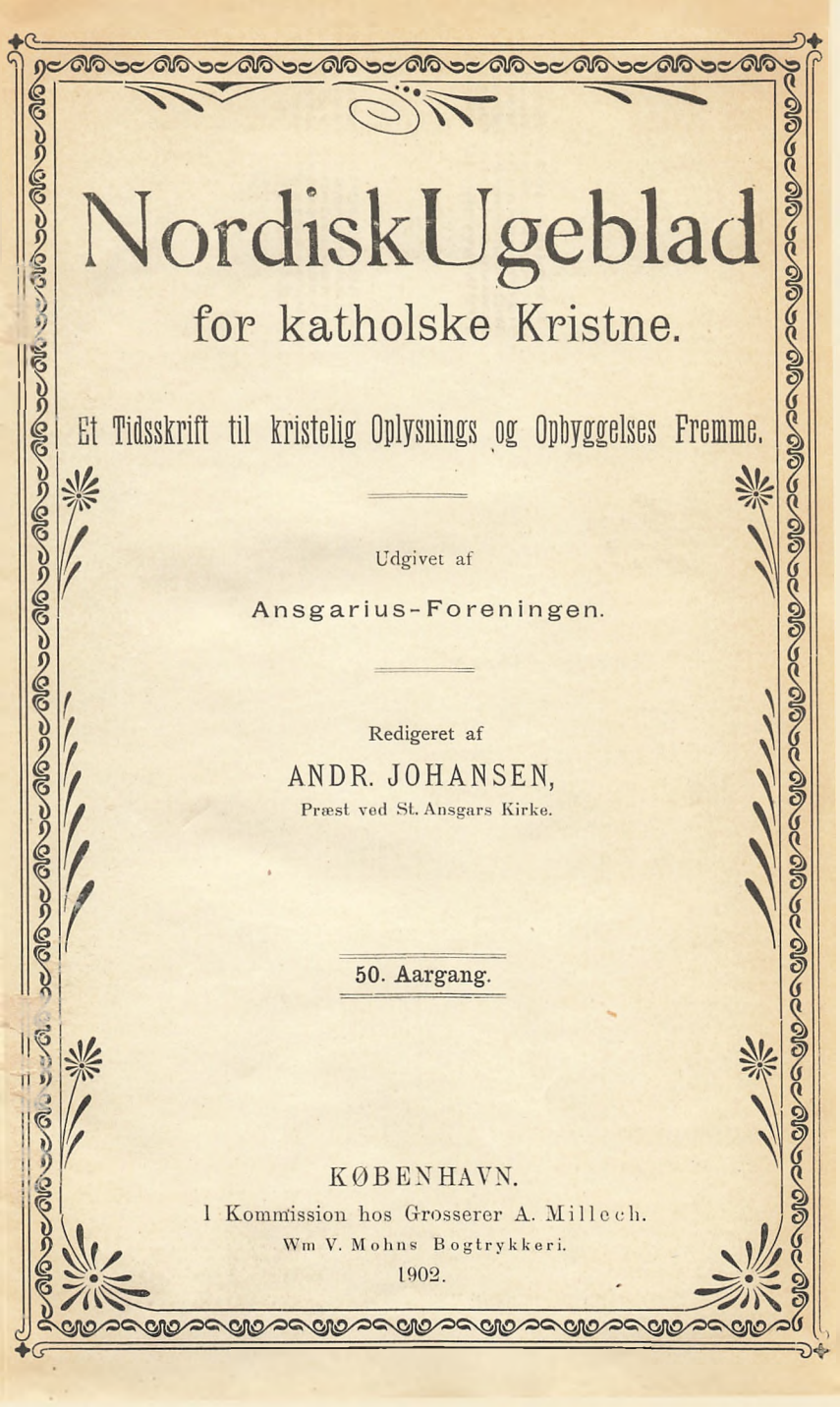
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Et Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Ophbyggelses Fremme.

Udgivet af

Ansgarius-Foreningen.

Redigeret af

ANDR. JOHANSEN,
Præst ved St. Ansgars Kirke.

50. Aargang.

KØBENHAVN.

I Kommission hos Grosserer A. Millech.

Wm V. Mohns Bogtrykkeri.

1902.

Register

til

Nordisk Ugeblad for 1902.

I. Afhandlinger, Aktstykker, Fortællinger o. desl.

	Side.
Ugebladets Jubilæum	1
Pave Leo XIII.s Tale i Konsistoriet den 16. Dec. 1901.....	12
Danske paa Synoden i Besançon 1162 (Joh. Johnsen).. 17, 35, 41	49
De to Aarhundreder (L. Læssø)	23
Ad multos annos (Med Biskoppens Billede).....	33
Et Skuespil fra Reformationstiden (Niels Hansen)	53
Fastemandat	65
Professor Harnacks Skrift »Munkevæsenet« (P. Perger) 69, 119, 136,	177
En Konversion (S.)	75
Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fasten	80, 97
St. Josefs Søstre. I. Søster Therese de St. Joseph.....	91
Biskoppelig Anordning angaaende den h. Faders Jubilæum.....	109
Pave Leo XIII. (Med Leo XIII.s Billede).....	112
Hvorledes Lyset blev tændt i min Sjæl (L. Læssø)	129
Jesu h. Barndoms Forening (M. Osterhammel).....	142
Passionssøndag (Dr. K. Krogh-Tønning)	145
† Pater Alb. v. Geyr-Schweppenburg.....	149
Tvilum Kloster (O. P. Jensen, Højskoleforstander).....	155
Johs. Jørgensen: Romerske Helgebilleder (Literaturanm. af H. G.)	161
Ign. Schmid: Jesu-Hjærte-Andagten (Literaturanm. af sr.)	180

IV

Emmaus (Dr. K. Krogh-Tonning)	185
Et nyt »Bevis« (H. G.)	192
† Dr. Ernst Lieber	194
Mariahjemmet og Vesterhus (J. F.)	201
Om Velgørenhed i Oldkirken (D. S.)	205
Den h. Faders Testamente (Pavelig Rundskrivelse)....	217, 233, 249
Mariakongregationens Jubilæum (Joh. Johnsen).....	242
Majandagten	257
Kristi Himmelfart	260
England og Rom	265
En social Gerning (Ph.)	273
Den katolske Haandværkerforenings Fest i Stockholm (Med Bil- lede af Msgr. Bitter)	281
Mariakongregationens Historie (Joh. Johnsen)	289, 307, 321
Mennesket og Naturkræfterne.....	297
Grundstenen nedlægges til St. Josefs Hospital paa Island.....	305
Sandheden og den gode Tone (Dr. K. Krogh-Tonning)	326
En katolsk Tjenestepigeskole.....	328
Haralds Rosenkrans (Reiffenstein-Hansen)	337
Den danske Lutherdoms Gendrivelse (Litteraturanm. af F. Kerff) .	345
Grundstensnedleggelsen paa Amager.....	353
Vincentforeningens forsonende Virksomhed (P. Bonaventura) 364,	380
St. Knuds Fest i Odense.....	375
St. Elisabethssøstrenes nye Hjem, Kastanievej 6 (H. G.).....	377
Pavelig Encyklika om den h. Eucharisti	393, 409, 425
Den gamle Kludesamlers Velsignelse	400
Et Ord for Forældre.....	403
† Kardinal Ledochowski.....	417
Brudstykker af en Dagbog	431, 478, 500, 509, 521
Utroligt (H. G.).....	441
† Pastor J. C. Lichtle (Cl. Storp).....	449, 461
En lille Begivenhed (A. V. Bork).....	452
Et Svar til »Kristeligt Dagblad« (H. G.).....	457
Kulturkampen i Frankrig	465
En Meddelelse og en Henvendelse (F. Holst).....	469
Den hl. Stol og den franske Kulturkamp.....	473
En Episode fra St. Pierre-Katastrofen.....	476
Johannes Frederiksen: Digte og Oversættelser (Litteraturanm.)...	488
Ansgarius-Bonifacius-Foreningen (Opraab).....	489
Grundstenen nedlægges til St. Josefs Hospitalet i Randers.....	493
Jubilæet paa St. Josefs Dal	505
Et Par Ord om Apostaten Bourrier.....	529
Der gives mange saadanne Søstre.....	533

V

	Side.
Frafaldsbevægelsen i Frankrig (sr.).....	537
† Emile Zola.....	548
Johannes Jørgensen: St. Francisci Fioretti (Lit. Anm. af J. F.)....	553
En Kirkefest i Roskilde 1413 (Joh. Johnsen).....	559, 569
Johannes Jørgensens Bøger siden 1894.....	583
Kulturkampen i Frankrig.....	585
»Snyltegæster«.....	588
Fra Molokaj.....	590, 604
Johannes Jørgensen: Den h. Ild (Literaturanm. af J. F.)	601
I de Dødes Have (Reiffenstein-Hansen)	608
Skammer han sig ikke? (Niels Hansen).....	609
»Lidt fra Pavekirken« (C. Brandt).....	617
Rosenkransandagt i St. Hedwig (Joh. Johnsen)	621
November — Alle Sjæles Maaned.....	624
England og Irland	633
Pave Leo XIII.s Personlighed (Af en Protestant).....	638
Mariakongregationen for Ynglinge (Joh. Johnsen).....	650
Fra Kritikens Verden	653
Til Ugebladets Læsere (A. V. Bork)	658
Et Bidrag til Reformationstidens Literatur (Anm. af P. Perger) ..	665
Nogle Spørgsmaal til Dr. Thulstrup (P. Schmiderer).....	670
Polakkerne i Danmark (P. Ortved).....	673
»Den franske Kulturkamp« i Studentersamfundet (X.).....	675
Kundskabskilder (P. H. Perch).....	681
Et Besøg i St. Josefs Hospital i Paris (Ingeborg Sick).....	687, 697
Nye Bevisligheder eller supplerende Oplysninger (D.).....	690
Basaren i Randers.....	700
Benyt Lejligheden! (ens).....	705
Jesus Kristus (Dr. K. Krogh-Tonning)	713
Overfladisk Polemik (En Lærer)	720
Ved Aarets Slutning	729
Bjørnstjerne Bjørnson (O. Offerdahl)	730

II. Digte.

(J. & V.) Den tornekrøede Frelser	119
— Den korsfæstede Frelser.....	174
— Tvende Ord af den h. Bernhard	399
— »Uden I blive som Børn«.....	443
— Forjættelse	468

VI

	Side.
(J. & V.) »En liden Stund«	576
— Herren og Synderinden	649
(1012) Nyaar	11
— Den hl. Anna	416
(J. F.) Maria	361
— Læger, Søstre og Hospital	494
— St. Josefs Hospital i Randers	499
— Ubuden	556
— Julesang	720
(L. L.) Den Døendes Bøn	22
(M. C. J.) Ved Grevinde Moltke-Huitfeldts Bisættelse	387
(x.) Ved Pastor J. B. Desnos' Jubilæum	507
(O. L.) Den hl. Gudsmoder	641
(R. Jahn-Nielsen) Lys i Skumringen	686
(E. Drøhse) Basar-Prolog	701

III. Fra Vejbrynet.

514, Rudolf Virchow. — 516, De katholske Foreningers Betydning. — 567, En Protestant om Kirke og Videnskab. — 577, Den religiøse Tilstand i Verden. — 584, Konfessions-Statistik. — 629, Europas ældste Observatorium. — 631, Leo XIII.s Pontifikat. — 653, Katholsk Liturgi. — 656, Den hellige Ild. — 657, Thomas à Kempis Bog »Kristi Efterfølgelse«.

IV. Efterretninger fra Ind- og Udland.

Rom. 47, 124, 141, 174, 214, 231, 270, 319, 335, 374, 391, 407, 439, 447, 486, 566, 598, 614, 662, 710. — **Italien.** 78, 406, 551. — **Frankrig.** 407, 437, 447, 455, 470, 503, 526, 565, 581, 613, 628. — **Tyskland.** 15, 31, 59, 125, 317, 349, 358, 359, 447. — **Hamborg.** 303, 349. — **Belgien.** 59, 335, 599, 612. — **Holland.** 60, 270, 579. — **Østerrig-Ungarn.** 407, 597. — **England.** 212, 270, 421, 446. — **Spanien.** 302. — **Rusland.** 213, 447. — **Tyrkiet.** 269. — **Serbien.** 270. — **Amerika.** 78, 263, 302. — **Vestindien.** 284, 303, 343, 405, 423, 690. — **Afrika.** 62. — **Kina.** 15, 60, 519, 566, 735. — **Australien.** 734. — **Sverige.** Stockholm. 125, Concordia catholicas Fest. 140, Dr. Crossio. 281, Haandværkerforens Fest og Regnskab. — **Norge.** Kri-

VII

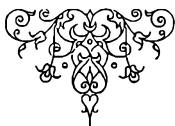
stiansand. 342, Past. Hartmanns Jubilæum. Kristiania. 725, Elisabethssøstrenes nye Hjem. — **Danmark.** Ordrup. 95, Fastelavnsspil. 157, Lysbilleder. 332, Kristi Legems Fest. — Haraldsted. 333, Knud Lavards Kors. — Maribo. 643, Firmelse og Visitats. — Odense. 46, Past. Lichtles, Jubilæum i Elsass. 317, Firmelse og Visitats. 375, 404, St. Knuds Fest. 454, 720, St. Knuds Relikvier i St. Mariækirken. — Svendborg. 334, Firmelse og Visitats. 487, En Berigtigelse. — Kolding. 229, Typograf Rasmussens Død. 341, Firmelse og Visitats. 374, 420. Past. Helmkes Jubilæum. 391, Past. Storps Jubilæum. — Fredericia. 349, Firmelse og Visitats. — Horsens. 39, Bogbinder Marquard 90 Aar. 158, Jens Busk Foredrag. 181, Sr. Pachomias Begravelse. 371, Cæciliaforeningens Udflugt. — Aarhus. 110, Fru Gaméls Begravelse. 333, Overretssagfører Schwenns Død. — Randers. 15, Pater Brinkmann. 79, 142, Jesu Barndomsforening. 518, To nye Statuer. 644. Kransen hejses paa St. Josefs Hospital. 700, Søstrenes Basar. 709, Prinsesse Maries Tak. — Frederiksberg. 31, Elisabethssøstrenes Virksomhed. 58, Kirkelig Statistik. 78, Past. v. Kettenburg. III, Enkefru Hansens Død. 229, Firmelse og Kommunion. 286, Bekendtgørelse. 377, Elisabethssøstrenes Hjem paa Kastanievej 6. 707, Elisabeths-Vincentskonf. Virksomhed. — Amager. 229, St. Anna Kapel. 353, Grundstenen lægges til St. Anna Kirke. 596, St. Anna Kapel og Skole flytter. — **København.** 29, Juleindsamling. 30, Nytaarsaften i St. Ansgar. 30, 357, St. Josefs Gilde. 38, Dr. Crossio og Italienerne. 45, 389, St. Johannes Broderskab. 58, Kirkelig Statistik. Vincentsf. Bibliothek. 59, 76, Søster Thereses Død og Begravelse. 76, Den lille Helgenlegende. 94, Enkegravinde Moltke-Huitfeldts Død. 95, Fru Rodgers Død. 124. 212, 595, Johs. Jørgensen. 124, Pavens Jubilæum i St. Ansgar. 139, Ansgariusforeningens Generalmøde. 181, St. Knuds Kapel og Mariahjemmet indvies. 197, Dr. Lieber og Dannebrog. 210, 262, Pater Lamotte. 211, Prinsesse Marie og den lille Prinsesse Margrethe tillige med Prins Jean og Gemalinde i St. Ansgar. Frhv. spansk Gesandt A. Contes Død. Italiensk Musikkorps paa St. Josefs Hospital. 228, Børnenes h. Kommunion og Firmelse. 229, Niels Stenos Bog om faste Legemer. 230, Past. Storps og Helmkes Jubilæum. 245, 420 Vincentsforeningen. 246, 262, 269, 288, 404. 453. 517, 579, 597, 694, Unio. 261, Elisabethf. Basar og Regnskab. 268, Lykønskningsskrivelse til den h. Fader. Den apostoliske Velsignelse. Novenen til den Helligaand. 287, Frk. Koszlowkis Familielegat. 302, Firmelse i St. Ansgar. 314. Overretssagfører Rud. Schwenns Begravelse. 331, Majandagterne. Kristi Legems Fest. St. Josefs Hosp. 339. Procession i St. Josefs Kirke. 341, Frk. Molbech og Vemmetofte for Hof og Stadsretten. 348, Biskoppens Navnedag. 357, Past. Hendrickx og Mormonerne i Amerika. 358, Biskop Fallize i København. 373, Enkegravinde Holstein-Ledreborg 92 Aar. 390, Enke-

VIII

grevinde Moltke-Huitfeldts Bisættelse paa Glorup. 436, Kardinal Ledochowskis Sjælemesse i St. Ansgar. 437, 486, Kardinal Gotti. 444, Subdiakonats- og Diakonatsindvielse i St. Ansgar. 445, Biskop Bonomelli af Cremona i København. 448, von Hurcks Legat. 484, 505, Past. Desnos Jubilæum. Absalon-Monumentet paa Amagertorv. 485, Lehnsbaron Stampe-Charisius 80 Aar. 502, 525, 579, Biskoppens Rejse til Meppen. 525, Jan Stuyt om »Maskinegothik«. 534, Bog om Mariakongregationen. 550, Den lille Helgenlegendes første Halvaar. 594, Optagelse af Postulantinder i St. Josefs Kapel. 595, 707, Julehilsen 1902s Indhold. Organist Hammermüller og »Rufinus«. 642, Den h. Ild. 660, 707, Biskoppens Sygdom. 661, 693, 707, Elisabeth-Vincentiskonferentserne. 677, Enkebaronesse Rosenkrantz' Begravelse. 678, Nothburgaforeningens Jubilæum. 723, Aftenunderholdning. **Island.** 437, 611,

Katholsk Katekismus paa Islandsk. 709, St. Josefs Hospital i Reykjavik indvies.

Med »Nordisk Ugeblad for katolske Kristne«, som i Aar har afsluttet sin 50de Aargang, medfulgte i Aarets Løb: Dr. Bellesheim: **Den lille Helgen-Legende.** I. Halvaar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang.

og **Katholiken** Nr. 1.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petillinen. — Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

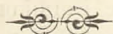
Nr. 1.

Søndagen den 5. Januar.

1902.

Indhold: Ugebladets Jubilæum. — Nyaar. — Pave Leo XIII.s Tale i Julekonsistoriet. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: Randers. Kina. Berlin. — Helgen-Legende S. 33—40 med »Katholiken«. — Bekendtgørelser.

Ugebladets Jubilæum.

det »Nordisk Ugeblad for katholske Kristne« i Dag ønsker sine Læsere til Lykke og Velsignelse i Anledning af Aarsskiftet, fremtræder det for dem i en skøn og sirlig Festdragt, for at minde dem om den lykkelige Begivenhed, at det i Aar har naaet »de Halvtreds« og saaledes fejrer sit *gyldne Jubilæum*. Hvad Bladet har virket i dette lange Tidsrum blandt Katholikerne og Anderledestroende her i Norden, ere vi ikke i Stand til at bedømme, dog nære vi det stille Haab, at trods Bladets Lidenhed har dets Virksomhed i Aarenes Løb dog ikke været uden al Velsignelse, og at Adskillige, som have kendt Bladet i en længere Aarrække, i deres Dom om det ville stemme overens med Hr. Dr.

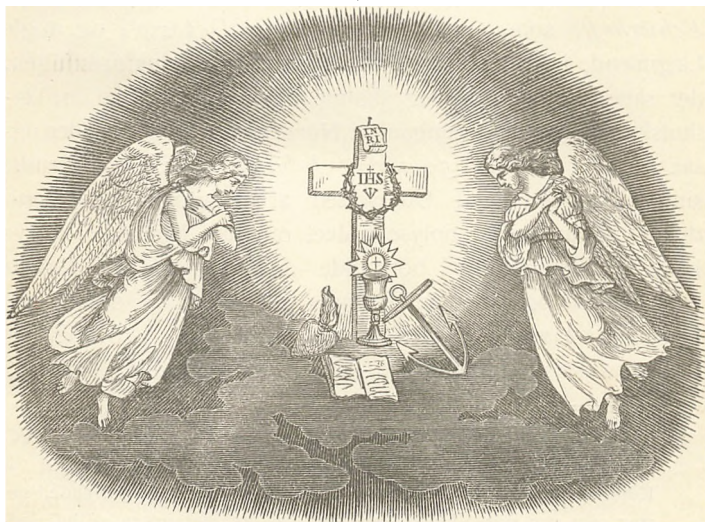
theol. *Krogh-Tønning*, som for nylig skrev til os, da han sendte os sin smukke Julebetragtning: »Under Indtrykket af Ugebladets Femtiaarsbetragtninger for sine Læsere, navnlig under Indtrykket af, *hvordan dette kære Barn i Lighed med det guddommelige Jesusbarn har voxet som i Alder saa og i Visdom og Naade gennem Aarene — det er mit klare og bestemte Indtryk — sender jeg dette Kirkens Barn en liden Julegave*« : den ovenfor omtalte Julebetragtning.

Et saadant Vidnesbyrd af en Mand som Dr. theol. *Krogh-Tønning* er saare hædrende og trøstefuldt for Bladet, som i al Beskedenhed dog mener, at have udrettet saa lidt i dets Levetid som Organ for den katholske Kirke i Norden, at det ganske aabenhjærtigt tilstaar, at det ikke engang har været udsat for den allermindste Fristelse til at indbilde sig noget i denne Henseende. Dog trøster det sig over sin egen Lidenhed med *Storheden af den Sag, det tjener*, og i denne Bevidsthed føler det sig ihævet over sin egen Ufuldkommenhed og gaar Fremtiden i Møde med Tillid og frejdigt Haab.

Vi overlade den omskiftende Tidsaands fortjenstfulde, indflydelsesrige, det store Publikums Tankegang og Tænkeevne ledende og med uindskrænket Enevoldsmagt, hvert i sin Retning, beherskende Organer den Ære og Fortjeneste, ved et Opgør af deres Mellemværende med Venner og Uvenner, at kunne tale i Evidstheden om egen Vigtighed frem og tilbage om alle Ulykker, de i Aarenes Løb have haft Andel i at afstedkomme eller afvende. Vi tilstaa, at vi ikke ere os bevidste i de henrundne Aar at have udført nogen særlig Bedrift, der har Krav paa vore Læseres, endsige det store Publikums Paaskønnelse; men vi have da paa den anden Side den velgørende Følelse, at vi heller ingen Ulykker have gjort vore Læsere ved at bearbejde deres Tankegang og berige deres Forestillingskreds i Retning af Fortkerthed og Vildfarelser. Vi have nemlig (efter Maalet af vore Kræfter bidraget vor Skærv til det gamle *uforandrede*

Vidnesbyrd om *den guddommelige Sandhed*, der nu snart i to Aartusinder har bevist sin overnaturlige Kraft til Menneskeslægtens Fornyelse og aandelige Foryngelse, *den Sandhed*, hvis forunderlige Hemmelighed det er, at al virkelig Aandrighed, Mangesidighed og afvejlende Nyhed og Friskhed i dens individuelle Aabenbareelser og Fremstillinger ere betingede af dens *væsentlige Enhed og Uforanderlighed*. Med en god Samvittighed kunne vi derfor sige, at hvor lidet vi end for vor Del ihave udrettet, tør vi dog glæde os i Bevidstheden, om altid at have været i den lykkelige Stilling, at kunne tale med *Sikkerhed* om hvad der er sandt og ret for Gud og hvad det er en Trøst og Salighed for Mennesker at grunde deres Haab og Tillid paa. I denne lykkelige Bevidsthed ville vi da ogsaa begynde vort Jubelaar med Tillid og Fortrøstning, i det vi bønfulde den almægtige Gud om at forunde, at det nye Aar maa blive for os og alle vore Læsere et lykkeligt og af hans rigeste Naade velsignet Aar.

* * *

Det var i Efteraaret 1853 at Bladet traadte ind i Verden og som »kært Barn« har det haft mange Navne: »*Skand-*

dinavisk Kirketidende for katholske Kristne« (1853—63), hvis tre første Aargange udkom i tospaltet Kvart-Format, hvorimod Bladet, for at være bedre skikket til Indbinding, fra 1856 indtil Nutiden er optraadt i mindre Oktav-Format; i 1864 forsvandt det smukke, symbolske *Cliché*, som vi bringe her i Texten, fra Bladets Forside, og Navnet forandredes til »*Katholsk Kirketidende*«, hvilket det bar indtil 1872; dernæst fik det Navn af »*Nordisk Kirketidende for katholske Kristne*« (1873—1884), og for at Redaktionen kunde have et friere Valg i Henseende til Læsestof, som indskrænkedes en Del ved Navnet »*Kirketidende*«, omdøbtes Bladet atter i 1885 til »*Nordisk Ugeblad for katholske Kristne*«, og dette Navn har det saa faaet Lov til at bære indtil denne Time, stadigt haabende, at det Aar dog engang maa oprinde, da dette Navn kan forandres til »*Katholsk Dagblad*«.

Grundlæggerne af »*Skandinavisk Kirketidende*« vare Præsterne ved St. Ansgars Kirke: Pastor *Hermann Grüder* (senere Apostolisk Præfekt for Danmark) og Pastor *Schürhoff*, som, understøttet af Pater *Depozzo**) og nogle Lægmænd, i September 1853 stiftede **Ansgariusforeningen**, der satte sig det store og skønne Formaal, at virke for katholske Interessers Fremgang i Norden, og som saaledes ogsaa i Aar fejrer sit *50-aarige Jubilæum*. Den begyndte sin Virksomhed med Udgivelsen af »*Skandinavisk Kirketidende*«, som skulde oplyse Folket om den katholske Kirkes Lære og Institutioner, bortrydde de herskende Fordomme mod Kirken og give de Troende en solid og opbyggelig Læsning i Hænde. »Derfor, saa haabe vi,« -- hedder det i Bladets første Indledning, — »vil et periodisk Tidsskrift

*) En Jesuit, som tillige med en Medbroder, Hr. *Lerner*, blev kaldt fra Münster, for at yde Hjælp ved Sjælesorgen paa en Tid, da Koleraen rasede stærkest her i Byen og en af de herværende Præster selv var syg. De opholdt sig her fra Slutningen af Juli indtil Midten af Oktober og virkede med stor Velsignelse blandt de Kolerasyge.

være Mange velkomment, som i den højtidelige Sabaths rolige Timer, langtfra at nedsænke Aanden endnu mere i det Jordiske, meget mere hæver den til det Overjordiske, harmonisk anslaar deres Hjærter religiøse Strænge, blidt belærende stedse mere og mere opklarer, udvider og forskønner deres religiøse Tankegang, — fører dem fra Tiden over i Evigheden ved at oplive den overnaturlige *Tro*, det opmuntrende *Haab* og den Alt besjælende, forenende, forskønnende evige Kærlighed.« Og Indledningen slutter med følgende begejstrede Udraab: »Saa træd da ud i det stormbevægede Liv, du vort første Arbejde! og vær et tro Budskab om vor kristelige Kærlighed til Skandinaviens ædle Folk; forkynd alle vore Brødre Herrens store Sabbath, og sig Alle, som række dig Haanden, og Alle, som yde dig et venligt Ly, at du, sendt af Kærlighedens og Samdrægtighedens Aand, viser dig hver Søndag i *Herr:s* Navn og i Tillid til ham, som er Alpha og Omega, den Første og den Sidste, Begyndelsen og Enden, og som er værdig at modtage Pris, Ære og Kraft, i al Evighed.«

Bladets Fremkomst vakte en Del Uro og Forbauselse blandt de lutherske Præster, medens den indifferente Dagspresse forholdt sig taus og tilsyneladende ligegyldig. Det protestantiske »Dansk Kirketidende« omtalte dog Bladet med en vis Bitterhed, idet det bl. a. skrev: »Denne (katholske) Kirketidende er altsaa et aabent Fejdebrev mod vort Samfund Bladet er, saaledes som det foreligger, et træffende Afbillede af det Samfund, hvoraf det er fremgaaet. Paa den ene Side almindelige halv rationaliserende og pelagianiserende Betragtninger, paa den anden Side Træk og Billeder fra denne prægtige storladne Kirkebygning, der endnu staar tilbage som den stivnede Form for et forsvundet Liv.« (D. K. 1853. VIII. p. 688.) En formelig litterær Kontrovers mellem Katholiker og Protestanter udbrød dog først i det følgende Aar 1854.

Det første Skrift, som bragte de lutherske Kirkeblade til at bryde Tausheden og inklade sig i en litterær Kamp, var

»*En Vennerøst fra den katholske Kirke til alvorlig Overvejelse for de Troende i Danmark*« (Aftrykt i Skand. K. 1854), hvori Forfatteren ønsker en Genforening af Katholiker og Protestanter her i Norden. Blandt dem, der rettede Angreb paa »Vennerøsten«, kunne vi nævne L. Helveg, som i »Dansk Kirketidende« (IX. paa 129. ff.) skrev en Artikel: »Om den kirkelige Genforening«, og Dr. theol. H. C. Rørdam, som i sit Skrift: »Den romerske Kirkes Indbydelse til de Troende i Danmark« (Kjbhn. 1854) rettede et vildt Angreb mod Kirken.

Det andet katholske Kontroversskrift, som dog ikke blev aftrykt i vor Kirketidende, er: »*Epistel til Nordens Mænd og Kvinder, af Ignatius Danicus.*« Det udkom ogsaa i 1854 og har til Forfatter en *Lægmand*, som først skildrer den Forvirring, som hersker i den danske Folkekirke, minder derpaa om Danmarks Stortid i Middelalderen og slutter med en kort Fremstilling af Reformationens Fremgang her-tillands, samt af de Voldsomheder og urene Motiver, som hjalp Lutherdommen til Sejr.

En anonym Forfatter, som i »Evangelisk Ugeskrift« havde angrebet »Vennerøsten«, skænkede ogsaa »Epistelen« sin Opmærksomhed og siger bl. a.: »Medens Vennerøsten søger at vinde det danske Folk for Katholicismen ved en fin Imødekommen, saa taler Epistelen til Nordens Mænd og Kvinder i en anden Tone; den kommer ikke i Møde, men staar paa den romerske Troslæres faste Grundvold, skyder derfra sit Skyts ind i den dansk-evangeliske Kirkes Lejr og vil derved nøde Folket til at kapitulere og overgive sig i Sejrherrens Vold« (III Bind p. 117). Han gendriver dog ingen af Sætningerne i Epistlen; men erklærer kun, at »det turde være et unyttigt Arbejde at gendrive dem.« Dr. Rørdam bekæmpede ogsaa Epistelen, hvis Forfatter svarede Dokto-ren i et nyt Skrift: »*Aabent Sendebrev,*« der slutter med følgende Bemærkning: »Vi tro for Resten, at De har været lidt for streng i deres Dom over dem, som ere traadte tilbage i den hellige katholske Kirkes Skød, ved at kalde dem »*uvidende og urolige Sjæle*«; vi kunne forsikre Dem om,

at der iblandt de danske katholske Konvertiter og Konvertitinder findes Mænd og Kvinder, der, al verdslig Visdom og Kundskab fraregnet, kunne forsvare deres hellige Religion langt bedre, end De, Hr. Doktor, formaar at angribe den.«

Dr. Rørdam svarede ikke Sendebrevets Forfatter; men udgav et nyt Skrift: »Den Tridentinske Trosbekendelse be-lyst.« Dette Skrift blev indirekte bekæmpet af »Skandinavisk Kirketidende« (1854 p. 77. ff.), der leverede en længere Afhandling: »*Den Tridentinske Trosbekendelse*«. Vi kunne endnu nævne Dr. Rothe, som i »Evangelisk Ugeskrift« udslyngede de taabeligste Beskyldninger mod de katholske Gejstlige og bl. a. beskyldte dem for at benytte ogsaa *pekuniære* Midler, for at vinde Konvertiter og disses Børn.

Den første litterære Fejde, som »Skandinavisk Kirketidende« mod sin Villie havde været Aarsag til, er senere i Aarenes Løb bleven fulgt af adskillige andre længere og kortere Fejder. I Almindelighed undgik Bladet saa meget som muligt enhver Strid og kun mod de groveste Sigtelser i Pressen eller i Bøger mod Kirken og dens Institutioner protesterede det og tilbageslog Angriberne.

I Løbet af de henrundne Aar har Bladet ofte haft at kæmpe med store pekuniære Vanskeligheder, og i en længere Aarrække har Ansgariusforeningen alene ikke kunnet afholde de med Bladets Udgivelse forbundne Udgifter, saa at den apostolske Præfekt Grüder i længere Tid maatte træde hjælpende til. Først i den sidste halve Snes Aar er det lykkedes Bladet at vinde ny Fremgang, og navnlig i de senere Aar, i hvilke Abonnentantallet er i stadig Stigen, har Bladet i denne Henseende været heldigere stillet end maaske nogensinde tilforn.

Fra 1857—1872 har det endog maattet indskrænke sig til, kun at udkomme hver anden Søndag; men paa den anden Side har det saa ogsaa gentagende paa Ansgariusforeningens Bekostning ladet medfølge ved Aarets Slutning et eller andet fuldstændigt Værk, som Abonnenterne modtog uden Betaling eller for en moderat Pris. Af enkelte større Artik-

ler i Bladet har man ogsaa flere Gange taget Særtryk og ladet dem udkomme som selvstændige Bøger.

Siden 1898 følger med »Nordisk Ugeblad for katolske Kristne« et andet, mindre Ugeblad „**Katholiken**“, som redigeres af den bekendte Forfatter og Konvertit **Johannes Jørgensen** og uddeles gratis til Ugebladets Abonnenter. For denne udmærkede Tilvæxt til Ugebladet, som derved har faaet forøget Værd og Anseelse, maa man imidlertid være den højærværdigste Biskop taknemlig, idet Udgiften for Størstedelen hviler paa hans Skuldre.

Med Ugebladet for 1883 fulgte for første Gang en „**Katholsk Væggekalendar**“, som i nogle Aar udsendes gratis til Abonnenterne, idet en Ven af Redaktionen, Hr. Kand. phil. *V. Berling*, havde paataget sig Udgifterne ved dens Trykning og Stempling. Siden den Tid er den katolske Kalender hvert Aar udkommen, i de senere Aar dog paa Ansgariusforeningens Bekostning og sælges for Tiden for en Pris af 20 Øre.

Af større Skrifter, som i Tidernes Løb ere fulgte med Bladet og for nogles Vedkommende tildels udgivne af Ansgariusforeningen, kunne vi endnu nævne: Kardinal Wiseman: *Fabiola* (1857), Frants af Sales: *Philothea* (1858), Karup: *Den katolske Kirke i Danmark* (1859), Stub: *Ledsagelse fra Fordomme til religiøs Sandhed* (1861), Segur: *Fortrolige Svar paa Indvendinger mod Religionen* (1865), Lichtle: *Den katolske Troslære og dens Vrægebillede* (1866), Rippe: *Den katolske Kirkes Skønhed* (1866). Under den nuværende Redaktion, siden 1883, fulgte gratis med Bladet paa Ansgariusforeningens Bekostning følgende Bøger: *Den kristne Kirkes Historie* (1883), Stolz: *Guds Billedbog* (1883), og *Den h. Zita* (1883), *Karl den Danske* (1884), Chantrel: *Lucilia og Dionysius* (1884), Hirschfeldt: *Et mørkt Øjeblik* (1884), Gibbons: *Vore Fædres Tro* (1885 og 87), *Den h. Germana* (1885), Stolz: *Engelens Hilsen* (1886), Beugny: *Fredløs* (1886), samt nogle større Encyklikaer af Pave Leo XIII. Foruden nævnte Bøger har Ansgariusforeningen i

1893 ogsaa udgivet en lille »Bønnebog for den katholske Ungdom«, som udarbejdedes af Bladets nuværende Redaktør. I Jubelaaret skal nu følge med Ugebladet en smuk *Helgen-Legende*, hvis Halvark, som kunne fraskæres Bladet, sædvanligvis ville omfatte de otte Sider af Bladet. Den blev allerede paabegyndt i Decembermaaned ifjor, men maatte paa Grund af de mange Annoncer for Helligdagene vedhænges »Katholiken«, og det samme vil maaske af og til blive nødvendigt i Jubelaaret; hvad vore Læsere vel næppe ville græmme sig over, da de jo derved opnaa at faa 32 Sider Læsning i Stedet for de sædvanlige 24 Sider, som de regelmæssig have modtaget siden 1898. Og dog, trods disse forskellige Forbedringer ved og Forøgelser af Bladet, og Stigningen i Trykkeomkostningerne, er Abonnementsprisen næsten vedbleven at være den samme i Aarenes Løb, takket være den højærværdigste Biskops Offervillighed og Ansgariusforeningens ihærdige Bestræbelser og Ofre og hele det uegennyttige, gratis Arbejde, der ydes af Expeditionen, Hr. Grosserer *Aug. Millech* og af Ansgariusforeningens virksomme Kasserer, Hr. Grosserer *C. B. Lohrer jun.*, for ikke at tale om Redaktionens og alle dens trofaste Medarbejderes Virksomhed, der heller ikke modtage nogetsomhelst Honorar for Arbejdet, men gøre Alt for Guds Skyld.

Vort Ugeblad — Barnet med de mange Navne — har i Aarenes Løb haft forskellige Ledere, som med Kærlighed og Omhu toge sig af det. Den første Redaktør af Bladet var Lærer *Konrad Sander* (1853—1856). Han lever endnu i Iburg i Tyskland og er en Mand i Firserne, som endnu ikke har glemt det danske Sprog. Efter ham fulgte et Tidsrum (1857—64), i hvilket de daværende Præster ved St. Ansgars Kirke: *Herm. Grüder*, *Ant. Kohues* og *Joh. von Euch* have maattet lede Bladet; navnlig har vor nuværende højærværdigste Biskop *von Euch* i Tredserne næsten ganske alene maattet overtage dets Udarbejdelse og Ledelse. I 1864 overtog endelig Konvertiten, forhenv. luthersk Præst i Fjeldstrup, Hr. *I. L. V. Hansen* (død den 30. Juni

1884 i en Alder af 74 Aar) Bladets Redaktion og fortsatte i næsten 20 Aar denne sin Virksomhed med utrolig Opofrelse og aldrig svigtende Kærlighed indtil 1883, bistaet i det sidste halve Aar af dets nuværende Redaktør, der nu har redigeret Bladet i 18 Aar og i Dag — i det Herrens Aar 1902 — har den Ære at præsentere for sine Læsere »Nordisk Ugeblad« i dets festlige Jubilæumsskrud.

For ikke at glemme nogensomhelst af de Mænd, som i Aarenes Løb have opofret sig for Bladet, maa vi endnu nævne de Hovedkommissionærer, som paa den mest uegenlyttige Maade have ofret deres Tid og deres Kræfter paa Bladets Expedition og Udbredelse. Disse fortjenstfulde Mænd vare Hr. Kunsthandler *C. A. Blankensteiner* (1853—65), Hr. Grosserer *C. B. Lohrer* sen. (1865—1879) og er Hr. Grosserer *Aug. Millech*, fra 1880 indtil Dato, og vi haabe, at han endnu i mange Aar vil opofre sig for Bladet og derved for vor h. Kirke.

Grundighed er en god Ting, derfor tilføje vi endnu de forskellige Trykkerier, som Bladet i de halvtredsindstyve Aar have lagt Beslag paa. Disse vare: *Louis Klein* (1853—1859), *S. Trier* (1859—67), *O. C. Olsen & Co.* (1868—70), *I. Cohen* (1870—79), *C. I. Elvius* (1880—82), *Rasmussen & Olsen* (1883—91) og *Wm V. Mohn* (1892 indtil Dato).

Idet vi afslutte denne lange Oversigt over Bladets Liv i de henrundne Aar, er det med det sikre Haab, at vore Læsere ville vedblive at skatte deres Blad og virksomt understøtte os i vore Bestræbelser, dels ved *Abonnement*, dels ved *Medlemsbidrag* eller særlige, lejlighedsvisse *Gaver* til *Ansgariusforeningen*, hvis Virksomhed har været saa nøje knyttet til Bladets i Tidernes Løb. Maatte Herrens bedste Velsignelser ledsage os Alle i det nye Aar!

Redaktionen.

Nyaar.

—o—

Over Døren ind til det nye Aar
 — Herre Gud trøste alle, som græde —
 Navnet for alle Navne staar,
 som vender vor Sorrig til Glæde.

Det straaler saa klart som en luende Bavn:
 — Herre Gud trøste alle, som græde —
 Jesus kaldte de Barnets Navn,
 som vender vor Sorrig til Glæde.

Saa kaldte ham Englen i Moderskød;
 — Herre Gud trøste alle, som græde —
 thi han skal frelse sit Folk af Nød
 og vende vor Sorrig til Glæde.

Der gives ej andet Navn paa Jord,
 — Herre Gud trøste alle, som græde —
 hvori for Mennesker Frelse bor,
 som vender vor Sorrig til Glæde.

Paa Jorden, i Himlen, i Dybets Favn
 — Herre Gud trøste alle, som græde —
 hvert Knæ skal sig bøje i Jesu Navn,
 som vender vor Sorrig til Glæde.

Hver Læbe, som stammer i Tro sin Bøn,
 — Herre Gud trøste alle, som græde —
 i Jesu Navn skal den fange sin Løn,
 som vender vor Sorrig til Glæde.

Vi signe vort Nyaar med Jesu Navn,
 — Herre Gud trøste alle, som græde —
 da bliver Aaret os vist til Gavn
 og vender vor Sorrig til Glæde.

Om Sorger end truer os mangefold,
 — Herre Gud trøste alle, som græde —
 Jesu Navn er vort sikre Skjold,
 som vender vor Sorrig til Glæde.

1012.

Pave Leo XIII.s Tale

i Konsistoriet d. 16. December f. A.

— 0 —

I Anledning af, at der i det italienske Parlament er indbragt *et Lovforslag om Ægteskabs-Skilsmisse*, holdt den h. Fader følgende Tale til de i Konsistoriet forsamlede Kardinaler og Biskopper:

Gærne vilde Vi, ærværdige Brødre, henlede Eders Opmærksomhed paa noget Godt og Glædeligt; men Vi er desværre tvungne til det Modsatte, og Tidsforholdene ere af en saadan Beskaffenhed, at de kun altfor meget bringe Os og Eder saare bitre Ting, ligesom Vi ogsaa af disse bedrøvelige Forhold nødes til at tilbringe Vor høje Alderdom i en stadig Ophidselse og Uro. Det er ingenlunde Vor Hensigt, at nævne her disse Forhold, som ikke lade Katholicismen komme til Ro, enkeltvis. I kende dem og deres Betydning. Men Et tør Vi dog ikke forbigaa, nemlig den tiltagende *Ringæagt for Troen og Moralen*, som nu heller ikke mere skyer tilbage for at ligge Haand paa *det helligste huslige Baand*. Dette kunne og tør Vi ikke forbigaa i Taushed. Er det ikke forfærdeligt, at i det italienske Folk, efter at det dog har oplevet saameget Sørgeligt, end ikke det ægteskabelige Baands Hellighed, som dog hidtil blev skaanet af de verdslige Magthavere, er sikkert mere. Dersom Vor høje Alderdoms Anseelse gælder noget, dersom Vort apostoliske Ord endnu holdes i Ære, dersom endelig Vor faderlige Omsorg for det fælles Fædreland har nogetsom-

helst Værd, saa ikke blot formane Vi dem, til hvis Raadslagning *Skilsmisse-Loven* er overgivet, men Vi besværgede dem ved Alt, hvad der endnu er dem helligt og dyrbart, at de afholde sig fra at gøre dette sidste Skridt. Vilde de roligt overveje, saa vilde de ikke kunne nægte, at *Ægteskabets hellige Baand* ifølge guddommelig Ret individuelt er evigt og uopløseligt, at det aldrig kan løses eller svækkes af borgerlige Love. En forfærdelig Vildfarelse er det allerede i og for sig, at regne det ægteskabelige Baand til de Ting, jso overhovedet kunne behandles eller endog modificeres af den borgerlige Lovgivning. Det er jo dog vor Frelser, Fornyerer af Naturen, Jesus Kristus, Guds Søn, som paany har erklæret Ægteskabet for en af Gud selv fra alle Tings Begyndelse af indstiftet Institution! Og nu, efter at det er blevet ophøjet til et Sakramentes Værdighed, er det ogsaa stillet udenfor den borgerlige Myndigheds Omraade og ene og alene underkastet den kirkelige Jurisdiktion. Ægtevielsens Følger alene henhøre under de borgerlige Anliggendes Forum, under Statens Retsoomraade. Guds Villie og Guds Ord forbyder, at fordre mere. Derfor er ogsaa hele Lovforslaget, som proklamerer Skilsmisse, et Lovforslag imod den evige og guddommelige Ret, en aaben Krænkelse overfor den højeste Skaber og Lovgiver — Gud! Hvad der passer for den Omgang, som bryder Ægteskabet, passer aldrig for den lovlige ægteskabelige Forbindelse. At indskrænke Skilsmissen til visse Tilfælde, er et saameget større Misgreb, som det derved bliver endnu vanskeligere at dæmpe Lidenskabens Flamme. Ligesaa forkert er det, at henvise til Udlandets Exempel. Bliver Synden maaske mindre, fordi en stor Mængde hengiver sig til den? Derfor har den guddommelige Rets kaldede Vogter, Kirken, ogsaa overalt, hvor en Skilsmisselov er bleven vedtaget, bekæmpet en saadan Lov med sin Anseelses hele Kraft. Og man maa ikke tro, at Kirken i vore Dage tænker mindre paa sin Pligt, end fordem. Den vil paa ingen Maade give sit Samtykke til, at Gud paa nogensomhelst Maade bliver offentlig krænket; thi

netop i denne Krænkelse af og Ringeagt overfor Gud og hans hellige Lov ligger Grunden til alle Onder. Selv af Mennesker, som ikke i alt eller overhovedet slet ikke billige den katholske Kirkes Institutioner, forfægtes derfor ogsaa med Iver og Lærdom den Anskuelse, at Ægteskabet er uopløseligt. Er det i Virkeligheden først engang lovlig tilladt at opløse det ægteskabelige Baand, saa tilintetgøres ved Hjælp af en Lov Ægteskabets Bestandighed og Uopløselighed, og alle de Følger indtræde, som vi allerede ved en anden Lejlighed have maattet klage over: der bliver rokket ved den gensidige Kærlighed, der skabes en fordærlig Spire til Utroskab, Omsorgen for Børnene og deres Opdragelse bliver truet, i Familielivet nedlægges Spiren til Tvedragt, talrige Hjem bliver underminerede fra Grunden af, og Kvindens Stilling nedværdiges i højeste Grad. Men da ikke blot Familielivet, men ogsaa Statslivet blomstrer, hvor der hersker gode Sæder, medens det derimod kommer i Forfald, naar Sæderne blive løse, saa kan man let forstaa, hvor skæbnsvangre Følger Skilsmisserne kunne have baade for det private og det offentlige Livs Vedkommende, fordi en Forandring i et Folks Sæder saa let udarter til almindelig Tøjlesløshed.

Da det er selvforstaaeligt, at saadanne Farer kunne indtræde, saa kan man ogsaa let forstaa, hvorledes Vi ere til Mode. Vore Landsmænd fortjene desto mindre en saadan Kalamitet, som den allerstørste Del af dem, i Overensstemmelse med Fædrenes og Forfædrenes Exempel, med Troskab og Iver holder fast ved den katholske Kirkes Institutioner. Dog er der endnu Haab om, at de, i hvis Hænder Afgørelsen er lagt, endnu kunne komme paa bedre Tanker. Hvor meget de end ere beskæftigede med politiske Anliggender, vise de dog ikke døde Øren overfor deres Fædres religiøse Anskuelser. Og de ville uden Tvivl ikke helt og holdent lade det i dette Anliggende mangle paa den sunde Sands og den Klogskab, som ere et Særkende for den latinske Folkeaaend. Beder da, ærværdige Brødre, i det I forene

Eder med os, til den almægtige Gud og bønfalder ham om, at han tager det Folk, som han' ved sin Naade har udrustet med saamange Gaver, i sin naadige Varetægt.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Randers. (F.) Sørgebudskabet om Pastor Brinkmanns Død naade til os gennem »Randers Amtsavis«, som omtalte de enkelte Data i hans Virksomhed her i Landet. Dagen efter holdt Pastor Osterhammel en Sjælemesse for sin afdøde, tidligere Lærer. Mandag den 23. Dec. holdtes der atter en Sjælemesse for den Afdøde som et Bevis paa Erkendtlighed og Taknemlighed for Pastor Brinkmanns fortjenstfulde Virksomhed her i Jesu Hjærte Menighed. Alle, som ikke vare hindrede af Julens Travlhed i at være tilstede, havde indfundet sig for at overvære Sjælemessen.

Kina. Ifølge Beretninger i de kinesiske Aviser i Peking er en belgisk Missionær bleven myrdet tillige med et Antal kinesiske Kristne i Ninghiafu i Provinsen Kansu. En officiel Stadfæstelse foreligger allerede.

Berlin. For Fyrst *Hatzfeldt*, den tidligere tyske Gesandt i London, som afgik ved Døden i Slutningen af forrige Maaned, fejredes kort efter hans Død et højtideligt Rekviem i St. Hedvigskirken i Berlin, som ogsaa overværedes af 400 katholske *Skolebørn*, som med Taknemlighed fejrede Mindet om denne Velgører overfor de katholske Skoler i Berlin. De kunne takke ham for et Legat paa 60,000 Mark, for hvis Renter der aarlig beredes flere Hundrede Dreng og Piger en Juleglæde. Sjælemessen holdt Provst Neuber ved St. Hedvigskirken.

Juleuddelingen.

Indsamlingen til Fødevarer til Trængende i Rosenkranskirkens Sogn indbragte **257 Kr. 24 Øre**, deriblandt en Gave paa 25 Kr. fra Dagmartheatrets Direktion. — 63 trængende Familier paa Frederiksberg, Vesterbro og Amager bleve understøttede ved Hjælp af dette Beløb. — — Komitéen bringer herved Bidragyderne sin hjærteligste Tak paa de Trængendes Vegne.

St. Johannes Broderskab afholder sit første Møde i det nye Aar **Tirsdagen den 14. ds.** Kl. 8 i Lokalet, Brodgade 67. Intet Møde Tirsdagen den 7. ds.

S.J.G. Mandag den 13. Januar, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder **St. Josefs Gilde** alm. Møde for alle Br. i Forsamlingslokalet, Brodgade 67, 2. S. o. G.

A. C. Rusgilde i Søvavillonon **Onsdag den 15. Januar** Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Pris 4 Kr. — Deltagelse bedes inden den 12. ds. anmeldt til Cand. phil. O. Andersen, Kong Georgsvej 35; Sange bedes suarest indleverede sammesteds.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 5. Januar. Søndag efter Nytaar. Vigilie til Hellig tre Kongers Fest.

Mandag den 6. Januar. Herrens Aabenbarelses Fest eller Epiphani ogsaa kaldet Hellig tre Kongers Fest. Befalet Festsdag, som forpligter til Bivaanelse af den h. Messe. (Kollekt ifølge pavelig Anordning i alle Vikariatets Kirker og Kapeller til Bedste for de afrikanske Missioner). Kl. 10 Levitmesse. Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Procession. — 7. Ti. Oktavdag. — 8. O. Oktavdag. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — 9. To., 10. F., 11. L. Oktavdage.

Søndag den 12. Januar. 1. Søndag e. H. 3 K.

Mødreforeningens Møde bortfalder i Januar Maaned.

Jesu Hjærte Kirke. Hellig tre Kongers Fest (6. Jan.) Kl. 6, 7 og 8 $\frac{1}{2}$ h. Messe; Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 8 Festandagt.

Mariakongregationen for Ynglinge holder sit første Møde i det nye Aar Mandag den 13. Januar i Jesu Hjærte Kirke.

R. R. D. D. Missionarii, qui **Directorium** pro anno 1902 accipere optant, pretium (1 Kr.) mittant Hafniam (Rev. H. Gamél, Brodgade 64, K), statimque franco recipient.

St. Anna Kapel i Sundbyerne (Tyrolsgade, forh. St. Hansgade, Nr. 10). Hver Søn- og Festsdag Kl. 10 Højmesse med Prædiken.

Rosenkransbroderskabet holder i det nye Aar sit første maanedlige Møde med Prædiken og Procession **Mandag den 6. Januar** (Hellig tre Kongers Fest) Kl. 8 Aften i St. Ansgars Kirke. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner.

Kalenderen for 1902 er udkommen og faas for 20 Øre hos d'Hrr. Gejstlige og hos Ansgariusforeningens Kasserer, Hr. Gros-serer C. B. Lohrer, Adelgade 31.

Med dette Nr. følger Titelblad til »Katholiken« for 1901. Helgenkalenderen fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 2.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissioner, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 61. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 2.

Søndagen den 12. Januar.

1902.

Indhold: Danske paa Synoden i Besançon 1162. — Den Døendes Bøn. — De to Aarhundreder. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Frederiksberg. Tyskland. — Helgen-Legende S. 41—48 med »Katholiken«. — Bekendtgørelser.

„Danske paa Synoden i Besançon 1162“.

—0—

Da Pave Hadrian IV. var død, valgte Kardinalerne i September 1159 Kardinal Roland Bandinelli af Siena til hans Efterfølger.

Roland havde været den romerske Kirkes Kansler og Hadrians højre Haand og blev en af de største Paver, der har levet. Han var en ypperlig Lærd og glimrende diplomatisk Begavelse. I Oktober 1157 havde han, som pavelig Legat i Anledning af den lundske Ærkebiskop Eskils Fængsling deltaget i Rigsdagen i Besançon, og han havde der opvakt den tyske Kejser Frederik Barbarossas Vrede, fordi han holdt paa Kirkens Ret. Ja, hans urokkelige og heltemodige Fasthed havde nær kostet ham Livet. Ved et Møde med Kejseren, styrtede en af dennes Høvdinge imod ham med draget Sværd, og Kardinalen reddedes kun ved at Kej-

seren lagde sig imellem; men straks derefter bød Frederik ham ufortøvet at drage tilbage til Rom.

Kardinal Roland, der altsaa ved de fleste Stemmer var valgt til Roms Biskop, antog Navnet Alexander III. og residerede i Rom.

Kejseren blev rasende, da han erfarede Udfaldet af Pavevalget; thi han frygtede med Grund den ny Paves store Evner. Han lod derfor tre kejserligsindede Kardinaler vælge Kardinal Octavianus til Pave. Dette var jo aldeles ukanonisk; men Kejseren og de tre Kardinaler lod ham med Vold iføre Paveskrudet, og han kaldte sig Victor IV. Denne stævnedes nu overmodigt den retmæssige romerske Biskop til at møde for sig i Pavia 1160; men selvfølgelig udeblev Alexander. Victor, der følte sig sikker ved at have den mægtige Kejser i Ryggen, banlyste nu Alexander i Februar 1160, og denne svarede med at banlyse Kejseren.

Til denne Rigsdag i Pavia havde Kejseren ogsaa indbudt Danmarks Biskopper og Abbeder; men Ærkebiskop Eskil, der tillige med den hele Klerus, med Undtagelse af Biskopperne af Slesvig, Ribe og Aarhus, holdt med Alexander, vilde naturligvis ikke give Møde for en Mand, der ulovlig havde tiltvunget sig Kirkens højeste Embede.

Paa Victors Side stod derimod, foruden ovennævnte Prælater, Valdemar den I. den Store. Han afsendte en Gesandt til Rigsdagen, nemlig sin Kansler og Kapellan Radulf, en Englænder af Fødsel, »en Mand, der mere var skaaren for Tungebaandet end udrustet med Sjælsstyrke,« som Sakse siger. Saaledes var det altsaa kun Kongens Afsending, der gav Møde paa Rigsdagen. Den danske Kirke derimod protesterede ved sin Fraværelse.

Sakse fortæller, at Radulf fuldstændig lod sig overvælde af de Æresbevisninger, som baade Kejseren og Victor overøste ham med. Victor gav ham saaledes en Klerk til Kapellan, ja, tillod ham endogsaa at bære Bisperingen ved Gudstjenesten.

Professor Olrik siger,*) at dette ikke var saa underligt, for det første skrabede Frederik Stemmer sammen til sin Pave ud over alle Ærlighedens Grænser og for det andet galdt det jo ved Radulf at vinde hele Danmark, hvad der var saa meget mere at attraa, som det kun stod slet til med Victors Anerkendelse rundt om i Landene. Radulf blev, som Olrik siger,**) fuldstændig ør af al den Hæder og Ære, der blev ham til Del og overskred sikkert langt Grænserne for sin Fuldmagt, idet han ganske sluttede sig til Victor. Efter hans Hjemkomst tog Valdemar Afstand fra sin Kanslers Stilling, og var i det hele mere neutral.

Kejseren og Victor sendte nu Grev Kristian, Provst i Merseburg, til Danmark for at modarbejde Alexander III. Gennem Radulf havde Kejseren allerede lovet Valdemar en Provins i Italien og Herredømmet over Venderne, naar han bare vilde anerkende Victor. Al den Smiger, som Kejseren gennem Grev Kristian nu overøste Valdemar med, gjorde tillige med ovennævnte fristende Tilbud Valdemar mere villig til at indlade sig med Kejseren. Den danske Kirke med Eskil og Absalon i Spidsen stillede sig derimod absolut afvisende overfor den kejserlige Gesandt.

I 1162 kom der atter en Gesandt fra Victor, ved Navn Bernard. Denne søgte at faa de danske Kirkefyrster paa sit Parti; men han udrettede ikke meget. Han udskrev da ved at omsende Breve, en Synode i Slesvig og tænkte der med Kongens Hjælp at faa Biskopperne til at anerkende Victor. Denne Synode blev baade for ham og Kongen et stort Nederlag, da der næsten ingen mødte.

I Slesvig skiltes Kongen fra ham. Valdemar var nu bleven saa tiltalt af Tanken om Rejsen til Besançon, som Kejseren under meget smigrende Udtalelser havde indbudt ham til, at han allerede begyndte at træffe Forberedelser til den. Kejseren havde ogsaa ladet ham vide, at han havde indbudt Ludvig VII. af Frankrig, Kongerne af Bøhmen og

*) Hans Olrik: Konge og Præstestand II. 47 og 48.

***) *ibid.* 48.

Ungarn, begge Paver og alle Tysklands Ærkebiskopper, Biskopper og Abbeder.

Valdemar sendte nu Bud efter sin, i alle vigtige Stats-sager uundværlige Raadgiver, Absalon. Den store Biskop blev af Kongens Sendebud truffet vuggende paa Østersøens Bølger paa Udkig efter Sørøvere, eller som der siges: »han laa ude og bevogtede Rigets Strømme.« Medens Valdemar altsaa rækker den skismatiske Paves Gesandt Haanden til et Kirkemøde i Slesvig, ligger hans trofaste Barndomsven og Fosterbroder ude og vogter Rigets Sikkerhed. Absalon ilede ufortøvet til Kongen, og denne meddelte ham straks sin Beslutning at følge den kejserlige Indbydelse til Deltagelse i Synoden, og Valdemar forlangte som en Selvfølge, at Absalon skulde tage med.

Vi kan se Absalon staa over for den mægtige Konge, se, hvorledes hans ellers frejdige Aasyn formørkes af Sorg, Ængstelse og Bedrøvelse over Kongens Tale. Thi Absalon gennemskuede klart den kejserlige Politik og sagde, at man ikke burde slaa sin Lid til hans Løfter, man burde heller ikke omgaas fortrolig med ham med god Samvittighed, fordi han med mere Hæftighed end Retfærdighed forsvarede den urette Pave.

Desuden undskyldte Absalon sig med, at han ikke havde Raad til at bekoste en saadan Rejse, og da denne blev lang og besværlig, frygtede han for, at hans Kræfter ikke vilde slaa til. Kongen svarede hertil, at han ikke skulde mangle Proviant, saa længe han selv havde. Endnu søgte Absalon paa en mindelig Maade at undskylde sig. Han frygtede, sagde han, ikke saa meget materielle som aandelige Vanskeligheder og Farer; ja, han endte med at sige, at man ikke burde søge Religionens Fjender. Valdemar blev nu vred og mindede ham om, at han hidtil havde gjort mere af ham end af nogen anden i Riget; men dersom han nu skuffede ham, saa maatte han aldrig mere vente sig noget godt af ham. — Hvor nær har ikke disse Ord maattet gaa Absalon til Hjærte. Paa en Gang glemmer Konger alt, hvad han

i sit eget og Rigets Navn skylder Barndomsvennen. Blot for sin Forfængeligheds og Halstarrigheds Skyld vil han tvinge Åbsalon paa denne Rejse. Sikkert har der i dette Øjeblik staaet en svær Kamp i Absalons ædle Sjæl. Kunde han som en af Kristi Kirkes Hyrder forsvare at begive sig paa denne Rejse, der jo næsten vilde se ud som en Anerkendelse af den falske Pave? Vilde hans nærmeste Foresatte, hans Frænde, Ærkebiskop Eskil give ham Tilladelse til denne Rejse? Han følte, aldrig. Men da saa han paa Kongen, der stod foran ham; han elskede ham af hele sin Sjæl, og pludselig fatter han en heltemodig Beslutning; han vil rejse, han vil vove sig i Løvens Gab, udsætte sig for sine Foresattes retmæssige Harme og Dadel — hvorfor? For at frelse Kongens Sjæl. Hvad er alle hans Hærtog mod dette sublime Træk, dette Heltemod. Og se, den, i Forhold til Kongens Helteskikkelse, lille og spinkle Biskop vokser pludselig, vokser aandeligt Kongen højt over Hovedet og siger: »Jeg kan ved ingen Legemsfare bringes til at forlade dit Venskab, men naar der handles om min Sjæl, saa bør jeg have større Frygt for Gud end for Mennesket, imidlertid — endskønt jeg forud ser mange farlige Omstændigheder, saa vil jeg dog kaste min Sjæl i Fare for at bevare din fra Vildfarelse!« — Absalon har sikkert bag efter følt sig beroliget ogsaa ved en anden Tanke. Han var jo ikke alene Statsmand og Kriger, men stod ogsaa fuldt ud paa Højde med sin Tids aandelige Dannelse, var et stort Stykke af en Psykolog. Han kendte grundigt Valdemars Karakter, Temperament og Evner. Professor Olrik siger træffende om Valdemar: »Som saa mange Mænd med et stort, kraftigt og vel udviklet Legeme har Valdemar haft et sangvinsk, temmelig barnligt Sind. Fra sin første Ungdom havde han vist frejdigt Mod i Kamp og Farer; man hehøver blot at mindes hans dumdristige Angreb paa de saksiske Ryttere i Slaget ved Gedbæk (1151) og hans Raadsnarhed under Blodgildet i Roskilde. Men Handlingens Dristighed var ikke forenet med en tilsvarende Energi i Tanken. Denne Brist paa højere Flugt i Tanken

svækker ogsaa Valdemars politiske Omsagn. Han har vanskeligt ved at beregne Følgerne af sin Handlemaade ret langt; men i sin Ængstelighed over for vidtstvævende Planer bliver han tidt saa fast i sine mere smaaskaarne Beslutninger, at ingen kan rokke ham. Dertil kommer, at hans lyse Livssyn giver ham en ualmindelig Tillidsfuldhed over for Mennesker. Hans sangvinske Temperament og hans udprægede Tilbøjelighed til at gribe den nærmeste Udvej, forklarer saaledes hans pludselige Forsæt at mødes med Kejseren ved Tysklands og Frankrigs Grænse.*)

(Fortsættes.)

Den Døendes Bøn.

—o—

O Jesus, Jesus, favn Du mig
i dine Naadearme,
og før mig bort fra Jorderig,
hjem til din Himmelvejrme!

O Jesus, lad ej Dødens Gru
omklamre koldt mit Hjærte,
men lad mig mindes, at og Du
har baaret Dødens Smerte!

O Jesus, lad mig øse Mod
af denne dybe Kilde,
at Du dit eget, dyre Blod
for mig udgyde vilde.

O Jesus, ved dit Kors jeg staar,
jeg til dets Fod mig klynger,
lad kun mit Hjærte briste, naar
min Sjæl Dig fast omslynger.

*) Hans Olrik: Konge og Præstestand II 59, 60.

O Jesus, lad din Kærlighed
i Døden selv mig favne;
da ved jeg vist, til Himlens Fred
min trætte Sjæl vil havne.

O Jesus, Jesus, bliv hos mig
i denne bitre Time,
og før min Sjæl til Himmerig,
mens Jordens Klokker kime.

L. L.

De to Aarhundreder. Et Minde fra forrige Nytaarsnat.

—o—

PROLOG.

Det er Nat, — det gamle Aarhundredes sidste Nat. Vinterhimlen hvælver sig over By og Land, og fra Rummet uendelige Dybder lyse Stjernerne frem. I tavse Stjerner, hvor mange Aarhundreder have I ikke set fødes og dø paa vor lille Klode, fra det Skabtes Begyndelse og indtil denne Dag! Fra det umaadelige Fjerne sende i os et Glimt af Evighedens Verden, et Glimt, der tvinger selv den mest jordbundne Sjæl til i det mindste et Øjeblik at hæve sig op over Hverdagslivets Smaaligheder. Som en Aabenbaring kommer det til os, men prøver Aanden at trænge dybere ind i Uendelighedens Gaade, gribes den af Svimmel, og al Tanke ophører. — — — — —

I denne Nat, Aarhundredets sidste, synes Luften mere gennemsigtig og Stjernerne at lyse med endnu større Glans end ellers, og i deres ophøjede Ro ligger der som en stille Bebrejdelse mod den Støj og Lystighed, der særlig paa denne Aften, hersker i de store Byer, medens hele Naturen, — paa Bjergenes ensomme Højder, i Skovens hemmelighedsfulde

Dybder og paa det store, drømmende Hav, synes at smelte sammen med Himlen i harmonisk Fred; en stille Forventning ligger over Alskabningen, Forventning om det højtidelige Øjeblik, da et Aarhundrede vil udslukkes og et nyt tændes.

Paa en af de højeste Bjergtoppe sidder en mægtig Skikkelse, endnu skøn og kongelig at se til, skønt bøjet under Vægten af et Hundrede Aar. Det er det gamle Aarhundredes Aand, der for sidste Gang lader sit Blik, træt og sørgmodigt, strejfe hen over Jordens Riger.

Stille, han taler.

»Ak!« sukker han, »hvor tungt dog Mennesket lige indtil sidste Øjeblik have gjort mig Livet ved deres evindelige Klager! Vide de da ikke, at jeg uddeler godt og ondt efter den Højestes Vilje? Men det gode, som de kalde »Lykke«, tage de imod som en Ret, der tilkommer dem, og glemmer i Reglen at takke derfor. »Det onde« derimod, som de i deres Kortsynethed benævne Ulykken, fordi endnu saa faa have begrebet, at »alting tjener dem tilgode, som i Sandhed elske Gud,« dette modtage de med bitre Klager og Bebrejdelser mod Skæbnen.

»Skæbnen!« hvem andre er vel det end jeg, Tidens Aand, Vorherres Udsending? Jeg er kun til for her paa Jorden at uddele det, som Han i sin evige Visdom bestemmer for enhver af sine Skabninger.

Blandt alle de Pligter, der paahvile mig og alle de Embeder, jeg maa udøve, er det dog i min Egenskab af Skolemester jeg høster mest Sorg og Utak. Jeg maa indpode alle Jordens Slægter, baade gamle og unge, hvad de andre Aarhundreder have forsømt, jeg maa belønne eller straffe dem efter den Umage, de gøre sig for at lære Livets haarde Sandheder at kende. Og alle disse unge Sjæle, som be træde Skuepladsen med smilende Aasyn og Øjnene straalende af Haab og Tro paa Lykken, dem maa jeg betage deres Illusioner, lære dem, at Livet for ingen er et Lystspil,

som de tro, men et Drama for nogle, for andre en Tragedie, og for alle et Forspil til Evigheden.

Naar de saa altid gik ud derfra, opfyldte af en anden Glæde, et Haab, som ingen skal fratage dem, — men ak! hvor mange har jeg ikke set bukke under, hvor mange der, istedetfor at vende Blikket opad og der finde den Sandhed, der sejrer over alle Illusioner, den Glæde, der overgaar al Forstand, vende Blikket nedad og i jordiske Nydelser søge en Trøst, de aldrig finde for deres Ungdoms bristede Haab. Saa kommer Døden, og jeg ser dem ikke mere, de forsvinde for mit Blik, Gud alene ved, hvorhen de gaa, *min* Gerning er kun her paa Jorden.

Ak, ogsaa *mine* Illusioner ere bristede! Naar jeg tænker tilbage paa denne Stund for et hundrede Aar siden: Hele Verden over tænkte man kun paa mig, og ventede med Spænding mit Komme, Naturen og Mennesket, alt var i Festskrud til min Ære. Og da endelig Timen slog, med hvilken Jubel hilsedes jeg dog ikke! Overalt, hvor jeg kom frem, saaede jeg Haabets Blomster i Menneskenes Hjerter; men ak, hos de fleste var deres Blomstring kun kort, thi Jordbunden manglede Frugtbarhed. — — — Siden har jeg lært meget, jeg den Gang ikke vidste. Hvor mange Millioner af Væsner har jeg ikke set fødes og dø! Hvilke Strømme af Taarer, hvilket Hav af Lidelser, hvilken Synd og Elendighed, Ondskab og Lavhed, Grumhed og himmelraabende Uret har jeg været Vidne til! Og, Gud være lovet, ogsaa de tre Vidunderblomster, der kaldes Tro, Haab og Kærlighed, dem, hvis Frugt er Selvopofrelse, Renhed, Barmhertighed og alle Dyder, dem, der frembringe store og ædle Handlinger, har jeg set udfolde sig i utallige Menneskehjerter, og overalt, hvor de spirede frem, maatte Lastens Ukrudt forsvinde.

Ja, hvem har som jeg set den aldrig hvilende Kamp mellem Sjæl og Legeme, Godt og Ondt, Himmel og Helvede, i hvert enkelt Hjerter og i den hele Menneskehed.

Saaledes gik min Barndom og Ungdom, min Manddom, og Alderdom, og, Gud være lovet, nu staar Timen for

Døren, da ogsaa jeg kan lukke mit Øje og følge mine Brødre, der efter endt Gerning hvile ud i vor fælles Moders, Tidens Favn. Nu vente Menneskene min yngre Broders Komme, som de for et Aarhundrede siden ventede mit.

For det gamle Aarhundrede har ingen mere en Tanke tilovers, alles Øjne, alles Hjerter vende sig mod den, der bærer Fremtidens Haab i sit Skød. Maatte han blot bedre forstaa at gøre Menneskene lykkelige end den, der kun ventter hans Komme for at dø!«

Saaledes taler det gamle Aarhundrede, og alt imedens fæster han Blikket paa et Punkt langt ude i Øst, hvor en svag Lysning begynder at dæmre. Og sé, Lysningen, hvis Omrids i Begyndelsen næppe kunne skelnes, tegner sig med større og større Klarhed mod Himlen, til det bliver en Skikkelse straalende af Ungdom og Skønhed, halvt guddommeligt, halvt menneskeligt. Paa dens Hoved glimrer en Krone af hundrede Stjerner, de store Vinger, der straalet i alle Morgenrødens Farver, naa fra den ene Ende af Horisonten til den anden, i Haanden holder den et Scepter, hvorfra et Lys som af Solstraaler udstrømmer i alle Retninger.

Ved dette Syn gribes det gamle Aarhundrede af en dyb Bevægelse. Efterhaanden som den lysende Skikkelse skrider frem, føler han sin Styrke aftage, og han ved, at i samme Øjeblik, den anden sætter Foden til Jorden, vil hans Timeglas være udrundet. Men idet denne faar Øje paa ham, standser han sin Flugt gennem Rummet, og deres Blikke mødes.

Det gamle Aarhundrede:

»Hvorfra kommer Du, o straalende Aand, og hvad ønsker Du af mig?«

Det nye Aarhundrede:

(Pegende mod Himlen.) »Jeg kommer histoppefra. I dette Nu har den Evige dannet mit Legeme af Solstof og

indblæst mig Livets Aande. Paa Lysets Vinger gennemfo'r jeg Rummet mellem Sol og Jord. Jeg kommer, Broder, for at modtage Scepter og Krone af din Haand, og som din Efterfølger at herske over Jorden i den Højestes Navn!«

(Han tager Kronen af sit Hoved og lægger den tillige med Scepteret ved det gamle Aarhundredes Fod).

Det gamle Aarhundrede:

»Ja, jeg ved, det er Ham, som har sendt Dig for at indtage den Plads, jeg med Glæde afstaar. Jeg er gammel og føler, hvor mine Kræfter svinde med hvert Minut, der gaar. Vær velkommen, Broder! Gud velsigne din Gerning og give Dig ved dit Livs Udgang at se Menneskeslægten stærkere, renere, ædlere og derfor lykkeligere, end i denne Stund, hvor jeg forlader den for stedse!«

Det nye Aarhundrede:

»Frygt ikke! Din Gerning har ikke været forgæves, om Du end ikke altid har opnaaet at se det Frø, Du saaede, bære Blomster og sætte Frugt. Se, jeg bygger videre, hvor Du har lagt den første Sten, jeg skal fuldføre mangt og meget, som Du har paabegyndt, og til Gengæld lægge Grunden til Værker, der først ville fuldendes efter min Tid. Hvert Aarhundrede, ved Du, er rigere paa Kundskab, end de foregaaende; thi allerede fra sin Fødsel besidder det Summen af al den Visdom og Erfaring, som fra Tidernes Begyndelse har ophobet sig gennem de forløbne Aar. Dog, i ét ligne de alle hverandre. Vi besidde ikke, som Mennesket, en fri Vilje, Udførelsen af den guddommelige Vilje er uopløselig knyttet til vor Natur, ja, er selve Loven for vor Tilværelse, — al vor Virken og Stræben har denne Lovs Opfyldelse til Maal. Men hvilken misundelsesværdig Lod er ikke dette, at være den Eviges Redskab! Min Sjæl jubler og løfter sig til en Takkesang, der sammen med Menneskets stiger op for hans Trone.

Hvilken Magt er der ikke givet mig! Hele denne Klode

er mit Rige. Fra Havets og Jordens dybeste Afgrunde til Luftens mest svimlende Højder, fra Solens Opgang til dens Nedgang, er intet skjult for mit Blik, — uendeligt som mit Mod er mit Virkefelt! Hvor jeg fryder mig ved Tanken om at overøse alt, hvad der lever og aander, med Velgerninger!«

Det gamle Aarhundrede:

»Jeg forstaaer din Begejstring. Jeg tænkte som Du i min Ungdoms Vaar, da Jordens herlige Riger for første Gang udbredte sig for mit Blik. I de hundrede Aar, jeg har levet, har jeg lidt Skuffelser uden Tal; men dog har jeg ogsaa Erindringer saa skønne, at for deres Lys maa alle mørke Minder vige. Og nu, Broder, maa vi sige hinanden Farvel. Se, den sidste Stjerne i min Krone lyser med saa mat et Skær, at den næppe er til at øjne, — om et Øjeblik vil den slukkes som de andre.

Og mit Scepter! Al dets Glans er borte, den sidste Straale er ved at dø. Farvel da, Broder! Kort var vort Møde, — men ved Tidernes Ende skulle vi atter ses, og da skulle vi gøre Gud Regnskab for alt, hvad der har tildraget sig under vort Herredømme, fra den mindste Taare i et Barns Øje til et Kejserdømmes Fald.

Modtag min Velsignelse og tiltræd dit hellige Kald, o Tyvende Aarhundredes Aand!«

— — — — —

Menneskene se det ikke, men de store Bjerge, Stjernerne og hele Naturen ere Vidner til det højtidelige Øjeblik, da det gamle Aarhundrede rejser sig, med sin sidste Kraft sætter den straalende Krone om sin yngre Broders Pande og giver ham det gyldne Scepter i Haand. Idet han derpaa drager et dybt Suk og udstrækker Haanden som til en sidste Velsignelse, blegner hans Skikkelse mere og mere og opløser sig langsomt i Luften, indtil kun en svag Lysning er tilbage, som ogsaa tilsidst sporløst forsvinder, — det gamle Aarhundrede er samlet med sine Brødre i Fortidens Skød.

— — — — —

I samme Nu sætter det unge Aarhundrede Foden til Jorden, straalende af Glæde og Haabefuldhed. Overalt, hvor han skrider frem, melde Klokkernes glade Kimen hans Ankomst, og paa alle Taarne slaa Urene tolv højtidelige Slag. Menneskene fejre hans Ankomst hver paa sin Maade: I de hundredtusind Kirker over hele Jorden samles de, der vide, at Aarhundredet er Guds Udsending i Tiden og en Bærer af hans Kærlighed til Alskabningen, for at synge Glædes-hymner til hans Pris.

Andre give Spise- og Drikkegilder eller ytre deres Højtidsglæde ved Skrig og Spektakel i Gader og Stræder; atter andre fejre det glade Øjeblik blandt Venner i Hjemmets Kreds; og mange findes der vel ogsaa, sørgmodige, ensomme, lidende, som intet Smil have tilovers til en Hilsen, idet det nye Aarhundrede skrider over deres Tærskel.

Men i Millioner af Menneskehjerter vaagner Haabet om, at det nye Aarhundrede vil bringe al den Lykke og Velsignelse, man forgæves ventede sig af det gamle. Og ingen græder over det gamle Aarhundredes Bortgang undtagen dem, som deri have begravet et Haab, der er knust for evigt, en Lykke, ingen Tid kan tilbagegive.

Du gamle Aarhundrede, Farvel! Nu lever Du med alt, hvad Du bragte, Glæde og Sorg, Godt og Ondt, kun i Historien — i Jordens Historie, som er Menneskehedens Erindring, i Verdensaltets Historie, som er Guds Erindring.

L. L.

Elterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. *Juleindsamlingen* til Fattige i St. Ansgars Kirkes Sogn indbragte **477 Kroner**. For dette Beløb uddeltes Fødevarer til 111 Familier, og nogle Enligtstillede modtog en kontant Gave, blandt disse 5 Gamle paa Almindeligheden. Vi ere blevne anmodede om her gennem Bla-

det at bringe Bidragyderne paa de Fattiges Vegne en hjærtelig Tak — et Ønske vi opfyldte med Glæde.

— *Takkegudstjenesten* i St. Ansgars Kirke Nytaarsaften havde et overordentlig højtideligt Præg, idet Sangen paa denne Aften ikke blot ledsagedes af Orgelet, men ogsaa af en *Basuns* mægtige Røst, som bragte de Troende til med endnu større Kraft end ellers at synge Te Deums herlige Melodi. Efter Forlydende var det Hr. *George Lohrer*, som hin Aften trakterede sit Instrument med sjælden Forstaaelse og Skønhed og saaledes bidrog til Gudstjenestens Forskønnelse i vor gamle Sognekirke. Dog følte man ogsaa ved denne Lejlighed, hvor haardt vort ellers saa smukke Orgel trænger til en gennemgribende Reparation, og vi kunne derfor heller ikke undlade at henlede Menighedens Velvillie paa den Bøsse, som findes i Kirken og bærer Paa-skriften: »*Til Orgelet*«.

— *St. Josefs Gilde* havde Nytaarsdags Aften arrangeret en Julefest for Børn og Voxne i Stuelokalerne Nørrevoldgade 23, o. G. Henved halvandet hundrede Børn vare ved Syvtiden samlede i de til Festsalen stødende Lokaler og ventede med øjensynlig Spænding paa det højtidelige Øjeblik, da Adgangen ind til det straalende Juletræ skulde oplades for dem. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ præcis sloges Dørene op og ledsagede af Ordensmarchaller marscherede hele Børneskaren to og to ind i Festsalen til Tonerne fra et i Salens Baggrund anbragt Orkester. Efter at det første bevægede Indtryk var vel overstaaet og alle Gæsterne, Store og Smaa, havde istemt nogle Julesalmer, fornøjede Børnene sig et Par Timers Tid med Leg og Dans omkring Juletræet. I Mellemtiden vare Julegaver og Godter uddelte til alle Børnene, og da endelig Juletræet under Afbrænding af flerfarvede Lysfakler var plyndret for dets Rariteter, var Klokkerne bleven ti, det Tidspunkt, der var fastsat som Slut paa Herligheden. Den smukke, velykkede Julefest, der var besøgt af henved 300 Gæster, Børn og Voxne, og som forløb under almindelig Glæde og Tilfredshed, afsluttedes med en Dans for de Voxne.

Skønt den til Festens Afholdelse valgte Komité ingenlunde i nogen Retning havde vist sig kneben, saaledes med Hensyn til Gaver til Børnene, end ikke heller havde modtaget et Tilbud fra Gildet om Tilskud, havde den dog den Tilfredsstillelse efter Regnskabsopgørelsen at kunne fremvise et Overskud paa 76 Kr., et Resultat, der udelukkende skyldes den Ihærdighed og Aktivitet, der havde været udfoldet af Komitéen og da særlig af et enkelt Medlem (Hr. Swoboda).

Frøderiksberg. Fra *St. Elisabeths-Søstrene* have vi modtaget følgende Oversigt over deres Virksomhed i det henrundne Aar. 115 Patienter ere blevne plejede i Aarets Løb i 1836 Dagplejer og 1339 Natplejer. 31 af disse Syge vare Katholiker, 83 Protestanter og 1 Jøde. Helbredede bleve 60 og 21 afgik ved Døden; 12 bleve Rekonvalescenter eller led af uhelbredelige Sygdomme, 13 anbragtes i Hospitaler og 9 forbleve i Pleje ved Udgangen af Aaret. Gratis Pleje nød 16 Katholiker og 8 Protestanter i 135 Dagplejer og 78 Natplejer. At Søstrene trods al deres Fattigdom have formaaet at udrette dette Barmhjærtighedsarbejde i Aarets Løb, maa vække vor Beundring og Taknemlighed. Hvad der dog særlig glæder os, er, at de alle Vegne blive roste som dygtige og offervillige Plejersker, ogsaa af Anderledestroende.

Tyskland. En af de mest fremragende katholske Videnskabsmænd, Professor i Theologi ved Universitetet i Freiburg i B., Dr. *F. X. Kraus*, er afgaaet ved Døden i San Remo. Som Professor i Kirkehistorie udfoldede han en ualmindelig frugtbar Forfattervirksomhed. Hans talrige Værker over den kristelige Kunst ere overordentlig fremragende; hans Værk: »*Roma sotteranea*« (Det underjordiske Rom) er verdensberømt og bleven oversat i forskellige Sprog. Ogsaa som Dante-Forsker har den Afdøde erhvervet sig et Navn. Hans sidste Værk var en Studie over den liberale italienske Statsmand *Cavour*, som for nylig er bleven offentliggjort i Kirchheims »Verdenshistorie i Karakterbilleder«. Hans Død er et stort Tab for den katholske Videnskab. R. I. P.

Unio. Søndag d. 19. Januar Kl. 8 i Citys Lokaler: En mindre Aftenunderholdning og derefter Dans til Kl. 12. Besøgende, indførte ved et Medlem, betale 50 Øre og maa forud afhente Billet i Foreningen eller hos Hr. Fabrikant H. Hoffmann, Købmagergade 48.

En Dame kan faa et pænt, møbleret Værelse, med eller uden Kost. Prinsessegade 27. St. H. Viehweg, Vicevært.

A. C. Rusgilde i Søpavillonon Onsdag den 15. Januar Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Deltagelse bedes inden d. 12. ds. anmeldt til Kand. phil. O. Andersen, Kong Georgs Vej 35. F.

St. Johannes Broderskab afholder sit første Møde i det nye Aar Tirsdagen den 14. ds. Kl. 8 i Lokalet, Bredgade 67.

S.J.G. Mandag den 13. Januar, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder **St. Josefs Gilde** alm. Møde for alle Br. i Forsamlingslokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G.

Undertegnede tillader sig herved at takke Enhver, der har støttet **St. Josefs Gildets Julefest** enten med Gaver eller ved personlig Deltagelse i Festen. Særlig takkes d'Hrr. Konsul Carl Lund, Direktør Vilh. Lassen og Grosserer Edsberg for udvist Velvillie.

Komiteen

for St. Josefs Gildets Julefest.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 12. Januar. 1. Søndag e. H. 3 K. — 13. M. Oktav af Hellig tre Kongers Fest. — 14. Ti. Hilarius, Biskop og Kirkelærer. — 15. O. Paulus, Eneboer. — 16. To. Marcellus, Martyr og Pave. — 17 F. Antonius, Eneboer. — 18. L. Petri Bispestol i Rom.

Søndagen d. 19. Januar. 2. Søndag e. H. 3. K. Knud, Martyr og Konge. I St. Ansgars Kirke Kl. 10 højtidelig Levitmesse.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse foran det udstillede Allerhelligste hver Fredag Kl. 4—5 i St. Ansgars Kirke.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Møde Mandag den 13. Januar i Jesu Hjærte Kirke.

Da Menighedens Regnskaber for Aaret 1901 agtes afsluttede den 1. Februar, bedes de resterende Bidrag til Menigheden, Præsterne og Skolen indbetalte til Fabrikant Herm. Hoffmann, Købmagergade 48, hos hvem Kvitteringerne ville være fremlagte fra den 26. Januar til 1. Februar. Bidrag, som ikke ere indbetalte senest den 1. Februar, ville blive opførte paa Restaucelisten for 1901.

Menighedens Forstanderskab.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 3.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johnson, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 3.

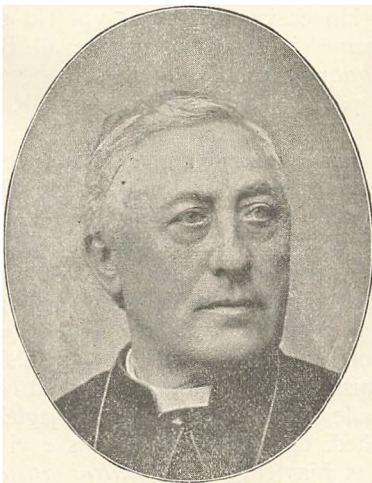
Søndagen den 19. Januar.

1902.

Indhold: Ad Multos Annos! — Danske paa Synoden i Besançon 1162. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Odense. Horsens. — Bekendtgørelser.

AD MULTOS ANNOS.

Paa Tirsdag den h. Agnes højærværdig-fejre sin 68. tillige den 42. Frembærelsen h. Messeoffer. Dagens Hede Præst og Bisos i henvedkende for Sjæog hans apogingenlunde i Aarenes Løb, hans ophøjede Kalds Pligter ere ham dyrebarere end nogensinde. Hans Styrelse af det apostoliske Vikariat har ogsaa været frugtbar paa

den 21. Januar, Fest, kan vorste Biskop Fødselsdag og Aarsdag for af det første Han har baaret og Byrde som skop iblandt 40 Aar, virlenes Frelse, stoliske Iver er bleven mindre tværtimod, de og hellige

alt Godt. Kirkernes og Skolernes Antal er voxet under hans Ledelse og paa det charitative Omraade er der skabt manges velsignelsesrig Institution.

Siden Msgr. *Johannes von Euch* i 1884 overtog Missionens Styrelse som apostolisk Præfekt, efter sin uforglemmelige Forgænger, *Herm. Grüders* Død, er der bleven aabnet faste Stationer med regelmæssig Gudstjeneste og Skole i Aalborg, Silkeborg, Svendborg, Maribo, Roskilde og paa Island; i Næstved, Holmegaard, Sundbyerne og Helsingør findes nu Kapeller — de to sidstnævnte Steder med Skole —, og i Hovedstaden er Rosenkranssognet for Frederiksberg bleven oprettet. Fra de nærmeste Stationer besøges desuden regelmæssigt Katholikerne paa Bornholm, i Esbjerg, Grenaa, Struer, Thisted, Viborg og paa Glorup. Flere skønne Kirker ere blevne indviede, bl. a. Jesu Hjærte Kirken i Stenosgade, Rosenkranskirken paa Frederiksberg, St. Josefs Kirken i Horsens, St. Michaels Kirken i Kolding, St. Birgitte Kirken i Maribo, St. Josefs Kirken paa Nørrebro o. s. v. Af charitative Institutioner, som ere komne til Aarenes Løb, kunne vi nævne Vajsenhuset paa Frederiksberg, det nye herlige St. Josefs Hospital paa Nørrebro og St. Josefsøstrenes Hospitaler i flere Provinsbyer, St. Elisabethsøstrenes Sygepleje, og i en nær Fremtid vil med Guds Hjælp en ny charitativ Institution blive indviet i Hovedstaden, det for vor Tid saa betydningsfulde »Mariahjem« i Ny Kongensgade til Bedste for vor kvindelige Ungdom. Sandsynligvis ville ogsaa Katholikerne i Sundbyerne paa Amager faa en smuk Kirke og Skole i dette Aar.

Samtidig har ogsaa Menighedslivet taget et Opsving i de forskellige Byer under en nidkær Gejstligheds trofaste Medvirkning med Overhyrden, saa at Katholikernes Antal, som i 1883 beløb sig til henved 3200 Sjæle, nu er voxet — saavidt os bekendt — til henved 9400 Sjæle.

Ved Tanken om al den Velsignelse, der saaledes har været knyttet til Msgr. *von Euchs* Ledelse af vor hellige Kirke her i vort Fædreland, føle vi os tilskyndede til at bevidne Hs. biskoppelige Højjærværdighed i Anledning af Fødselsdagen alle danske Katholikers Højagtelse og taknemlige Hengivenhed, og i Alles Navn ønske vi vor højjærværdigste Biskop et hjærteligt »*Ad multos annos!*«

Kærlighed havde været grænseløs, saaledes blev nu hendes Kummer det, indtil den h. Marcella gjorde hende opmærksom paa det Utilbørlige heri. Højhjertet fattede hun da den Beslutning, fra nu af at frasige sig al udsøgt Klædedragt og verdslig Underholdning, at hengive sig ganske til Gud og føre et tilbagetrukket Liv i Bodfærdighed og Velgørenhed. Fem Aar tjente hun Gud i Verden; da tog hun Afsked med sin Familie, og begav sig til det h. Land, kun ledsaget af sin Datter Eustochium. Her afviste hun en hende tilbudt Bolig, og flyttede ind i en lille Celle i Bethlehem. I Nærheden af Jerusalem byggede hun et Herberge for Pilgrime, et Kloster for den h. Hieronymus og hans Munke, og et andet for de Jomfruer og Enker, hun selv ledede, medens hun tillige tjente dem. Dette religiøse Samfunds Levemaade var meget streng; daglig bleve Davids Psalmer forelæste. I sin sidste Sygdom hengav Paula sig med særlig Forkærlighed til Psalmebønnen og udtalte bestandig sin Længsel efter det himmelske Jerusalem. Hun døde i Aaret 404 i sit fem og halvfjerdsindstyvende Leveaar.

Andagt til Jesu h. Barndom.

Som det h. Land i den gamle Pagt var Maalet for Israeliternes Længsel, hvor de end vare, saaledes have ogsaa de Kristne stedse følt en hellig Længsel efter de Steder, hvor Frelseren blev født og vandrede iblandt os. Kunne vi end ikke, som den h. Paula, vælge vort Opholdssted i Bethlehem, saa kunne vi dog indbyde det guddommelige Barn til at komme til vore Hjerter, og ved Fattigdom i Aanden, Selvfornægtelse og Kærlighed dér berede ham en værdig Bolig.

*

*

*

»Hvem der ikke betragter min Barndom paa Jorden, skal ikke skue min Storhed i Himlen.«

(H. Angela af Foligno.)

Den h. Paulas Kærlighed til Jesusbarnet overgik Kærligheden til hendes egen Søn, hvis Bønner og Taarer ikke formaaede at rokke hende i den Beslutning, at leve og dø i Bethlehem. Da hun betraadte den h. Grotte, saa hun, ifølge den h. Hieronymus' Beretning, med Troens Øjne, hvorledes Jesusbarnet laa i Krybben og blev tilbedet af de Vise. Grædende af Glæde og Trøst udrød hun i de Ord: »Jeg hilser Dig, o Bethlehem, Du Brødets Hus, hvori det levende Brød, der kom fra Himlen, blev født.«

*

*

*

Et Barn er os født, en Søn er os given, og Herredømmet skal være paa hans Skulder. Isaias 9, 5.

26. Januar.

Den h. Polykarpus, Biskop og Martyr.

† 166.

Den h. Polykarpus, Biskop af Smyrna i Lilleasien, var en Discipel af den h. Apostel Johannes. Han sendte en Skrivelse til Indbyggerne i Philippi, hvem han formanede til kristelig Kærlighed og til Afsky for Vranglæren. Da Polykarp under Kristenforfølgelsen fik at vide, at Betjentene allerede overskredte Dørtærskelen i hans Landsted, sagde han: »Guds Villie ske!« Kun bad han dem, at lade ham alene nogle Øjeblikke, og anvendte den ham forundte Frist til at bede for sin Hjord og hele den katholske Kirke. Paaske-lørdag blev han bragt til Smyrna; ved Stadens Port hørte

han en Stemme fra Himlen, der tilraabte ham: »Polykarpus, fat Mod!« Da Prokonsulen opfordrede ham til at fornægte Kristus, svarede den Hellige: »I sex og firsindstyve Aar tjener jeg Kristus, og aldrig har han tilføjet mig noget Ondt; hvorledes kunde jeg da fornærme min Konge og Frelser?« Betjentene truede ham med Baalet. Polykarp svarede: »Denne Ild varer kun et Øjeblik, Helvedes Ild derimod varer evigt.« Opstillet paa Baalet, takkede han Gud med høj Røst; men den blussende Flamme rørte ham ikke. Da stak man ham ihjel, og hans Lig slukkede Ilden. »Hans faa Levninger,« saaledes fortæller Martyrakten, kostbarere end Guld og Ædelstene, gemte vi, og skrinlagde dem et Sted, hvor vi med Guds Naade haabe at kunne samle os, for at fejre den h. Martyrs Gjenfødelse til det evige himmelske Liv.«

Iver for Troen.

Elske vi i Sandhed Jesus Kristus, da maa vi ogsaa elske Kirken og hade Vranglæren, fordi denne forstyrrer hans aandelige Legeme og ødelægger Sjælene, for hvilke han døde. Ligesom den h. Polykarpus skulle ogsaa vi grunde vor Standhaftighed i Troen paa Kærligheden til Kristus.

* * *

»Staar faste og urokkelige i Troen. Elsker Brødrene, værer tjenstvillige mod hverandre, forenede ved Sandhedens Baand.«
(H. Polykarpus.)

* * *

Da den frafaldne Marcion mødte den h. Polykarpus i Rom, spurgte han den Hellige, om han endnu kendte ham. »Ja,« svarede denne, »jeg kender Satans Førstefødte.« Og dette Svar kom fra en Mands Mund, der især udmærkede sig ved sin Kærlighed til Næsten og Medlidenhed med Syn-

dere; thi han havde tilegnet sig den h. Johannes' Aand, denne Kærlighedens Discipel, hvis Ord stadigt svævede ham paa Læberne. Netop derfor hadede han al Vranglære saameget, fordi han omfattede Gud og Menneskene med saa stor Kærlighed.

* * *

»Derpaa kende I Guds Aand: hver Aand, som bekender Jesus Kristus at være kommen i Kød, er af Gud. Og hver Aand, som ikke bekender Jesus Kristus at være kommen i Kød, er ikke af Gud; og denne er Antikristens Aand, om hvilken I have hørt, at han kommer, og han er allerede nu i Verden.«

1. Joh. 4, 2-3.

27. Januar.

Den h. Johannes Chrysostomus.

† 407.

Denne navnkundige Kirkelærer blev født i Antiochia i Aaret 344. For at bryde med Verden, der beundrede og smigrede ham, begav han sig i Aaret 374 til et ensomt Bjerg. Efter her at have tilegnet sig den kristelige Tausheds Kunst, vendte han tilbage til Antiochia og virkede her som Præst med sjældent Held. I Aaret 398 blev han viet til Biskop af Constantinopel. Vidunderlige vare Virkningerne af hans Prædikener. Uafladeligt opmuntrede han Folket til flittigt at bivaane den h. Messe, og, for at bortrydde al Paa-skud for Forsømmelse, afkortede han de dengang lange Bønner i Liturgien. Den apostoliske Iver, med hvilken han kæmpede alle Laster, skaffede ham talrige Fjender, og paa-

„Danske paa Synoden i Besançon 1162“.

—0—

(Fortsat.)

Absalon har saaledes forstaaet, hvilken vigtig Betydning han kunde faa — og virkelig ogsaa fik — ved at følge og raade Kongen paa denne vanskelige Rejse.

Straks begyndte nu Forberedelserne og Valdemar tog følgende Mænd med sig foruden Absalon — Esbern Snare — Suno Ebbesøn af Knardrup (deres Fætter), alle tre fra Sjælland — Tako Algaksøn og Esger, begge fra Fyen, endvidere nogle af de fornemste Mænd fra Jylland. Af sin egen Slægt tog han kun Prins Buris med. Denne var en Søn af Henrik Skadelaar, altsaa en Sønesøn af Svend Estridsen. Der menes, at han tog ham med for en Sikkerheds Skyld, for at han ikke skulde fristes til at gøre Oprør hjemme under Kongens Fraværelse.

Med dette for en Konge lille og uanseelige Følge drog Valdemar nu af Sted sydpaa, uden at have tænkt paa at forsyne sig med de nødvendige Lejdebreve; thi i den Tid rejste man hverken saa behageligt som nu, hvor Luksustog farer fra den ene Ende af Evropa til den anden, eller med Sikkerhed for Gods, Liv og Lemmer, naar man ikke var eskorteret af en tilstrækkelig ærefrygtsindgydende Bedækning.

Da Kongen med sit Følge kom til Ejderen, mødte de en ubekendt Ridder, der holdt ved Broen, som førte over Aen.*) Denne Ridder var sendt af Grev Adolf af Holsten, og paa Spørgsmaalet, om han var udsendt for at ledsage dem, svarede han, at Greven opholdt sig i Nærheden. Kongens Raadgivere advarede Valdemar, at han ikke skulde sætte for megen Lid til Greven; men Kongen, der nu en Gang var forhippet paa denne Rejse, satte al Paamindelse og Forsigtighed til Side og svarede sine Mænd ved at gallopere over Broen, og Følget havde da ingen anden Udvej end at ride efter.

*) Suhm mener, at Broen laa i Nærheden af Rensborg.

De vare ikke komne ret langt, før Grev Adolf mødte dem, hilsede Kongen paa det venligste og fulgte ham med et blidt Aasyn. Han mærkede dog snart, at hans Nærværelse ikke just var til Kongens udelte Behag for deres forrige Uvenskabs Skyld. Han inviterede dog Valdemar til Itzeho, hvor han vilde beværte Kongen og hans Følge paa egen Bekostning; men da Kongen ikke vilde modtage hans Høflighed, forsøgte den snilde Greve at tvinge ham dertil. Han forbød nemlig sine Undersaatter at sælge Fødevarer til de Danske; men det havde han ikke megen Glæde af, thi de Danske tyede til deres egen medbragte Proviant; men nu lod Adolf ved sine Mænd servere mange kostelige Retter for de Danske, og da disse nu bleve forlegne, toge de mod hans store Høflighed. — Kongen lod nu forespørge hos Greven, om han kunde skaffe ham sikkert Lejde, og han svarede: til Bremen.

Da de nu nærmede sig Bremen, begyndte Esbern Snare først rigtig at overtænke denne Rejse. Han kaldte hemmeligt sin Broder Absalon og nogle af de fornemste i Følget til sig og bad dem endelig at formaa Kongen til at opgive denne ulyksalige Rejse; især da de rejste uden Lejder og Ledsagere. Dog Absalon mente, at et sligt Forsøg vilde være unyttigt, forsikrede, at Kongen ikke var til at rokke fra sin Beslutning, og han sluttede med at sige, at den, som raadede Kongen sligt, vilde ikke alene spille sin Umage, men endog faa at føle, hvor stort Had, han for sin redelige Paamindelse vilde paaføre sig, thi Kongen var paastaaelig i sin Vildfarelse.

Esbern svarede hertil: »Dersom jeg end vidste, at jeg paa staaende Fod vilde blive haardelig straffet for mine Paamindelser, saa vil jeg dog ikke tie med, hvad jeg tror hører med til Kongens Bedste; følger derfor med mig, og dersom I vil binde Eders Tunge, saa laan mig dog eders Øren; hellere vil jeg, da det gælder Hæder og Ære, paadrage mig min Konges Vrede ved at raade til det, som er nyttigt, end erhverve hans Venskab ved skadeligt Hykleri.«

Da Absalon mærkede, at Broderen var fast bestemt paa at gaa til Kongen, fulgte han med for at formilde Kongens Vrede mod Esbern; men han holdt det aldeles ikke raadeligt, at de andre fulgte dem. Da Esbern kom frem for Kongen, sagde han følgende: Han undredes over, at Kongen med saa stor Hidsighed begav sig paa denne Rejse og det uden Lejde og saaledes uden Grund betroede sig og Fædrelandets Velfærd i den falske Kejsers Hænder. Det saa ud til, at han agtede at bøje sit frie Folk, som aldrig havde staaet under noget fremmed Folk, under et skammeligt og hæsligt Trældomsaag af de Tyske; thi hvad var daarligere, da ingen Fare truede, end frivilligt at rende til og blive en andens Vasal, at bytte den største Frihed bort mod den nedrigste Trældom og hellere at ville regere som en Vasal end som en fri og mægtig Konge. Naar nu Kejseren paa saadan Maade havde faaet de Danske til at underkaste sig ham, saa vilde han selv undres over, at han alene ved Løfter og ej ved Vaaben havde overvundet et saa mægtigt Folk. — Kongen svarede hertil kort, som han plejede, naar han blev opbragt: »Endskønt Frygt saaledes betager Dig, at Du ej tør gøre denne Rejse med, saa skal Du dog ikke gøre mig bange med Dig selv. Uden Dig skal jeg udføre mit Forsæt, mere stærk ved Mod end ved talrigt Følge, og jeg lader mig ikke overtale til at følge dit smaalige Raad.« — Dette var Valdemars haanlige Svar til en af sine troeste, tapreste og bedste Mænd. Havde han fulgt Esbern Snares velmente og kloge Raad, at vende om, saa havde han, som Sakse siger: undgaaet skammelige at række Kejseren sine Hænder til Underdanigheds Tegn (*Supplices Cæsari manus deformiter non dedisset*).

Da de kom til Bremen, blev de yderst venskabelig modtagne af Ærkebiskop Hartvig, der beværtede dem paa det stateligste; thi han var, som der siges: en gavmild, prægtig og artig Herre. Kongen spurgte ham, om han kunde give dem Lejde; men Kirkefyrsten svarede, at det ikke passede for ham at give Kongen Lejde, men han vilde følge med i

Kongens Selskab. Mange saksiske Herrer sluttede sig nu til det kongelige Følge for at rejse sikrere; blandt dem vare Biskop Gerold af Aldenburg og Grev Adolf af Holsten. Følget var nu meget stort og lignede en hel Hær. Indbyggerne i de Lande, de drog igennem, forfærdedes og flygtede med Hustruer og Børn til Kirkerne, for der at finde Beskyttelse mod den formodede Fjende. Saasnart Valdemar erfarede dette, sendte han stadig nogle i Forvejen, for at de skulde berolige Befolkningen og opkøbe Proviant til Følget. Endelig naaede de frem til Metz. Her skruede Borgerne Priserne paa alle Fødevarer højt i Vejret. Kongen klagede over dette til Raadet og udrettede derved, at de nødvendige Varer bleve solgte til nogenlunde rimelige Priser. Rygtet om hans Redelighed og Retfærdighed havde nu udbredt sig saaledes, at de tyske Mødre løb ham i Møde med deres smaa Børn, for at han skulde røre ved dem, at de maatte faa Lykke og Held i Verden, og Bønderne bad ham om at tage noget af deres Korn i Haanden og kaste det paa deres Agre, for at det kunde bringe Lykke.

(Fortsættes.)

Elterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. Hovedstaden gæstes for Fiden af højærværdige Dr. *Crocio* fra Venedig, som i ca. 4 Aar har opholdt sig forskellige Steder i Tyskland for -- som særlig Udsending fra Italien og tildels ogsaa for den italienske Regerings Regning — at besøge og pastore de mange Kolonier af italienske Arbejdere, der mere og mere søge ud af deres Fædreland for at finde et Erhverv til Livets Opretholdelse.

I Tyskland, hvor Gejstligheden sjælden er det italienske Sprog mægtig, har Dr. *Crocio* saaledes overalt været en velkommen Gæst og kan med Fornøjelse og Glæde se tilbage paa sin Mission.

I nævnte Øjemed har den herværende italienske Koloni, — der tæller ca. 70–80 Medlemmer, hovedsagelig Arbejdere — nu ogsaa i disse Dage faaet Besøg af Dr. *Crocio*, som foruden at have opsøgt adskillige Medlemmer, har været til Stede en Aften i deres Foreningslokale, hvor c. 25 til 30 Personer vare forsamlede.

drog ham Landsforvisning. Vel blev han snart kaldt tilbage, men i Aaret 404 atter forvist til Kucusum i Armenien. Endnu havde hans Fjender ingen Ro; i Aaret 407 bragte man ham over hundrede Mile længere til Pytius. Udsat for alle mulige Savn og allerede i en meget fremrykket Alder, bevarede dog den Hellige sit Sinds Munterhed og Kærlighed til sine Medmennesker. Paa Rejsen blev han syg; da han mærkede, at hans Endeligt nærmede sig, klædte han sig i en hvid Dragt, modtog det h. Vandringsbrød og henvendte sig med sine Yndlingsord paa Læberne: »Ære være Gud for alle de Ting, som han har skabt, Amen.« Paa Grund af sin omfattende Lærdom bliver han regnet med blandt de store Kirkefædre; paa Grund af sin udmærkede Veltalenhed fik han Tilnavnet Chrysostomus, d. e. Guldmund.

Bivaanelse af den h. Messe.

Gid den Overbevisning maatte gennemtrænge os, at det velsignelsesrigeste Værk for Tid og Evighed, som Mennesket hver Dag kan udføre, bestaar i Bivaanelsen af den h. Messe.

*

*

*

»Istedetfor Palmegrene frembære Englene ved det h. Offer Jesu Kristi Legeme. Til Gunst for Menneskene bede de til Herren: »Vi indlægge Forbøn for dem, som Du har elsket indtil Døden, vi anraabe Dig for dem, for hvem Du har udgydt dit kostbare Blod; vi bede for dem, for hvem Du her ofrer dit h. Legeme. Ihukommende dette, lader os benytte den kostbare Lejlighed, for at vi kunne finde Barmhertighed og Naade i Nødens Stund.«

(H. Chrysostomus)

*

*

*

Den h. Nilus beretter, at den h. Johannes Chrysostomus under det h. Messeoffer har set mange Salige stige ned fra Himlen, iførte skinnende Klæder, for at være Vidner til Fuldbyrdsen af denne Hemmelighed.

*

*

*

»Fra Solens Opgang indtil dens Nedgang skal mit Navn være stort iblandt Folkene, og paa hvert Sted skal der ofres og i mit Navn frembæres et rent Madoffer.« Malachias 1, 11.

28. Januar.

Den h. Cyrillus af Alexandrien.

† 444.

Den h. Cyrillus blev udnævnt til Patriarch af Alexandrien i Aaret 412. Da Nestorius, Biskop i Constantinopel, i Aaret 428 fremkom med den Vranglære, at i Kristus gaves der ikke een men to Personer, og at den h. Jomfru derfor ikke kunde kaldes »Guds Moder«, blev han irettesat af den h. Cyrillus; og, da han fremturede i sin Vildfarelse, anklaget for Pave Coelestinus. Denne bød Nestorius, under Trudsel af Kirkeban, at tilbagekalde sin Vranglære, og Cyrillus fik det Hverv at sørge for Udførelsen heraf. Den 7de Juni 431 indfandt Nestorius sig i Ephesus, hvor ogsaa Cyrillus mødte med mere end 200 Biskopper. Efter i tolv Dage forgæves at have ventet paa de syriske Biskopper begyndte Conciliets Drøftelser, der endte med Nestorius' Afstættelse. Strax søgte Syrerne og Nestorianerne at belægge den h. Cyrillus med Ban og anklage ham for Kejseren som

os en Tale, hvori han med fyndige Ord fremhæver Marias Storhed.

*

*

*

»Og Ordet er blevet Kød og har boet iblandt os.«
Joh. 1, 14.

29. Januar.

Den h. Frants af Sales.

† 1622.

Født af fornemme Forældre i Annecy i Aaret 1567, fuldendte han sine Studier i Paris og Padua, gav Afkald paa den glimrende Stilling, hans Fader havde bestemt ham til i Regeringens Tjeneste, og blev Præst. Da Hertugen af Savoyen tænkte paa at føre det calvinistiske Landskab Chablais tilbage til Kirken, tilbød Frants sig til Udførelsen af dette gode Værk. Han begav sig tilfods derhen med sin Bibel, et Breviar og kun een Ledsager, hans Fætter Ludvig af Sales. Det var et Foretagende fuldt af Farer og Besværligheder. Men ingen Hindring formaaede at afskrække ham, og snart blomstrede et nyt Foraar for Kirken. Han siges at have omvendt 72,000 Calvinister. Paa Pavens Befaling blev han Biskoppen af Genfs Medhjælper og besteg i Aaret 1602 den derværende Bispestol. Som Biskop udstrakte han sin Omsorg selv til de mindste Ting, og hans Blidhed og Mildhed gjorde ham afholdt af Alle. I Forening med Francisca af Chantal stiftede han i Annecy Besøgelsens Orden, der snart udbredte sig i Europa. Skønt fattig afsløg han alle gejstlige Godser og Værdigheder, blandt disse ogsaa Ærkebispesædet i Paris. Hans talrige Skrifter udmærke

Søndag den 19. ds. (St Knuds Fest) Kl. 11 $\frac{1}{2}$ vil der i St. Ansgars Kirke blive afholdt en Gudstjeneste med italiensk Prædiken, hvortil alle herboende Italienerne ere indbudte.

Herefter fortsætter Dr. Crocio sin Rejse til Stockholm, hvorfra han efter nogle Dages Ophold paa Gennemrejsen til det sydlige Tyskland atter vil aflægge et kort Besøg her i Byen.

Horsens. Den *næstældste* Katholik i det apostoliske Vikariat, Horsens Bys ældste Borger og Danmarks ældste Bogbindermester, *Marquard*, der i Lørdags, den 11. Januar, fyldte 90 Aar, var hele Dagen Genstand for megen Opmærksomhed. En Mængde Gratulanter, Breve og Telegrammer strømmede til Hjemmet. Samtlige Byens Bogbindermestre mødte, og Formanden for deres Forening, Bogbinder *H. C. Andersen*, talte for Fødselsdagsbarnet. Formanden for Centralforeningen af Bogbindere, hvoraf *Marquard* er Æresmedlem, Bogbinder *Edv. Hansen*, bragte den gamle agtede Kollega en Lykønskning fra Foreningen.

Unio. Søndag d. 19. Januar Kl. 8 i Citys Lokaler: En mindre **Aftenunderholdning** og derefter **Dans** til Kl. 12. Besøgende, indførte ved et Medlem, betale 50 Øre og maa forud afhente Billet i Foreningen eller hos Hr. Fabrikant H. Hoffmann, Købmagergade 48.

Den katholske Syge- og Ligkasse afholder sin aarlige **Generalforsamling** Tirsdag d. 28. Januar Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Aften i Forsamlingsværelset i Bredgade 64, 1. Sal.

En Dame kan faa et pænt, **møbleret Værelse**, med eller uden Kost. **Prinsessegade 27. St. H. Viehweg**, Vicevært.

St. Johannes Broderskab afholder Møde Tirsdagen den 21de ds. Kl. 8 i Lokalet, Bredgade 67.

Alle indbydes venligst.

Ligkistemagasinet,

Nordre Frihavnsvej 31,

anbefales til Menigheden.

Smukke og solide Kister til meget billige Priser i stort Udvalg. Begravelser besørger. Telef. 20067. **Emil Schæbel**, Snedkermester.

En Underofficer,

28 Aar, som har en smuk Haandskrift og er i Besiddelse af gode Kundskaber, søger en passende civil Stilling, eventuelt Bibeskæftigelse. Billet, mrkt. 21, modt. C. B. Lohrer.

C. B. Lohrer,

31. Adelgade. 1. Sal. Telefon Nr. 23.013
 Brand-, Glas-, Tyveri- samt Søforsikringer tegnes paa
 billigste Betingelser.

Kirkelig Kalender.

Søndagen d. 19. Januar. 2. Søndag e. H. 3. K. Knud, Martyr og Konge. I St. Ansgars Kirke Kl. 10 højtidelig Levitmesse og Prædiken. — **20. M.** Fabianus og Sebastianus, Martyrer. — **21. Ti.** Agnes, Jomfru og Martyrinde. — **22. O** Vincentius og Anastas., Martyrer. — **23. To.** Marias Trolovelse. — **24. F.** Timotheus, Martyr og Biskop. — **25. L.** Pauli Omvendelse.

Søndag den 26. Januar. Septuagesima.

Den h. Families Forening.

Søndag den 26. Januar holdes i **St. Ansgars Kirke Kl. 6** Aften højtidelig **Festandagt**, under hvilken Medlemmerne af den kristelige Families Forening fornye den højtidelige Indvielse til den h. Familie Jesus, Maria og Josef i Nazareth. Da det er den eneste offentlige Fest, Foreningen fejrer, vil det uden Tvivl svare til Foreningens Aand, at Medlemmerne ikke blot overvære denne Aftengudstjeneste, men ogsaa ret talrigt indfinde sig til Herrens Bord paa denne Dag i deres Sognekirke.

Det samme gælder om **Rosenkranskirken** og Foreningens Medlemmer i dette Sogn, hvor Festandagten holdes Kl. 5.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 26. Januar Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Chiesa di St. Ansgario, Bredgade 64. Domenica 19. Genaro alle ore 11 $\frac{1}{2}$ s. Messa e Conferenza in lingua italiana. Tutti gli Italiani, che si trattengono in questa città, sono invitati alla funzione.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter Evne komme trængeude Førstkommunikanter og Konfirmanter til Hjælp, for saavidt de have gjort sig værdige dertil. Skemaer, som de Ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos Undertegnede (Form. Kl. 9—10 eller Efterm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden den 2. Februar enten hos Enkefru J. Ronge (Lykkesholms Allé 14 C.) eller Frøken M. Siegler (Kompanistræde 9) eller Fru H. Mariboe (Villemoesgade 13) eller hos undertegnede Joh. Braun, Sognepræst.

Gudstjeneste og Foredrag i Ringsted. Søndag den 26. Januar Kl. 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe, Kl. 10 Prædiken; Kl. 4 Efterm. Foredrag. Alt i Hotel „Casino“.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse foran det udstillede Allerhelligste hver **Fredag Kl. 4—5** i St. Ansgars Kirke.

 Helgenlegenden fraskæres »Ugebladet«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 4.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer Adalgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° 4.

Søndagen den 26. Januar.

1902.

Indhold: Danske paa Synoden i Besançon 1162. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Odense. Rom. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 57—64.

„Danske paa Synoden i Besançon 1162“.

—0—

(Fortsat.)

Denne Synode i Besançon havde Kejseren sammenkaldt for endelig at faa en Afgørelse i Kirkestriden. Han stod nu paa sin Magts Tinde, havde nylig overvundet Majland, Alexander III.s Bolværk i Italien. Han havde totalt ødelagt Staden, og alle de opsætsige lombardiske Stæder havde maattet underkaste sig.

Synoden skulde aabnes den 29. August 1162 og holdes dels i Besançon og dels i den lille By St. Jean de Losne, der ligger ca. 10 Mil Vest-Sydvest for Besançon ved Saonefloden og ved denne lille By førte en Bro over Floden, som dannede Grænsen mellem Tyskland og Frankrig.

Den 29. August kom Ludvig VII. til Mødestedet. Han kom nødtvungen, da hans Dronning Adelheid, der var en Slægting af Victor, havde aftvunget ham Løftet om at møde; thi i Hjertet holdt Ludvig med Alexander.

Han holdt nu paa Saonebroen fra Kl. 3 til 9 ovennævnte Dag; men da Kejseren ikke var kommen, troede han at have opfyldt sit Løfte. Han frygtede ogsaa i al Hemmelighed for, at Kejser Frederik vilde tvinge ham til at blive sin Vasal. Da Klokken derfor var 9 vadskede han sine Hænder i Floden og drog derfra til Byen. Samme Nat ankom Kejseren ledsaget af en stor Hær og lejrede sig ved Saone. Han sendte øjeblikkelig fornemme Gesandter til Ludvig VII.; men denne var nu ikke til at bevæge til at møde; han var tværtimod glad, baade over at have frelst sin Samvittighed og over at være sluppen bort, da han frygtede Kejserens store Magt.

* * *

Da Alexanders Stilling i Italien blev meget usikker, drog han i Foraaret 1162 i Landflygtighed til Frankrig, der tillige med England, Spanien og Sicilien hyldede ham som Petri retmæssige Efterfølger. Her i Frankrig sluttede Ludvig VII. og den franske Gejstlighed, der med Begejstring gik i Spidsen for den herlige Opblomstring, Kirken havde taget, sig varmt til ham. Alexander skænkede under dette Ophold Ludvig VII. den indviede gyldne Rose. Her sluttede efterhaanden mange betydelige Mænd sig til ham, og saa Ærkebiskop Eskild af Lund drog senere under sin Landflygtighed til hans Hof i Sens.

Selvfølgelig mødte Alexander ligesaa lidt til denne kejserlige Synode, som til den forrige i Pavia.

* * *

Endelig kom Kong Valdemar efter den lange og besværlige Rejse til det kejserlige Hof. Den saksiske Hertug Henrik, som var kommen fra Bayern, rømmede, for gammelt Venskabs Skyld, den største Del af sin Lejr og gav ham ikke alene Plads der, men beværtede Kongen og hele hans Følge.

Dagen efter blev Absalon og Radulf sendte til Kejseren.

sig ved Dybde, Klarhed og livlig Fremstilling. Det mest bekendte er: »Philothea eller Vejledning til et gudeligt Liv.« Han døde i Aaret 1622 i Avignon, hvor hans Hjerter blev bisat; hans Legeme hviler i Klosteret i Annecy. Pave Pius den IX. har erklæret ham for Kirkelærer.

Sagtmodighedens Dyd.

Du vil fange flere Fluere, plejede den h. Frants af Sales at sige, med en Skefuld Honning, end med hundrede Fade Eddike.

* * *

»Gaves der noget Bedre eller smukkere paa Jorden end Sagtmodighed, saa vilde Jesus Kristus have lært os det; og dog vilde han kun i to Ting være vort Forbillede, nemlig i Hjerterets Sagtmodighed og Ydmyghed.« (H. Frants.)

* * *

Den h. Frants af Sales' Sagtmodighed fortjener saa meget mere Beundring, som han af Naturen besad en heftig Karakter og maatte tilkæmpe sig Sagtmodighed ved Overvindelse. Undertiden vakte den Hellige næsten Forargelse blandt sine Venner ved den overordentlige Sagtmodighed, hvormed han modtog Vrangtroende og Syndere. En af dem sagde til ham: »Frants af Sales kommer naturligvis i Himlen, men om ogsaa Biskoppen af Genf kommer der, det ved jeg ikke saa sikkert; hans Sagtmodighed vil nok spille ham et slemt Puds.« »Ja sandelig,« svarede den Helige, »jeg vil hellere aflægge Regnskab for alt for stor Sagtmodighed, end for overdreven Strenghed. Er Gud ikke idel Kærlighed? Gud Fader er Naadens Fader, Guds Søn er et Lam, Gud den Helligaand er en Due, altsaa Sagtmodigheden selv. Er Du visere end Gud er?«

* * *

«Liflige Taler ere Honningkage, sød for Sjælen og Lægedom for Legemet.» Ordsp. 16, 24.

30. Januar.

Den h. Aldegundis.

† 680.

Tiden der gik forud for den h. Bonifacius' Virken var meget sørgelig. Frankerne, kun Kristne af Navn, lod sig beherske af de raeste Lidenskaber, saa de mere lignede Hedninger end Kristne. Men i denne dunkle Nat lyste herlige Stjerner af Udvalgte, der ved Exempel og Fortjenester skulde berede bedre Tider. Til dem hørte den h. Aldegundis. Af fornem Slægt, skulde hun efter Forældrenes Villie være den engelske Kongesøn Cudos Gemalinde. Men hun havde lovet at tjene Gud i den jomfruelige Stand, og modstod alle Bønner og Trudslers. Alt var allerede beredt til Brylluppet, da kaldte Gud Forældrene til sig. Ynglingen vedblev med sin Begæring; beskyttet af en Engel, flygtede Aldegundis til Biskop Amandus, der gav hende Sløret og tillod hende med sin Formue at stifte Klosteret Maubeuge i Hennegau. Som Abbedisse fra 671—680 overgik hun Alle i Bøn, Bodsøvelser og Velgørenhed. En svær Bagvaskelse bar hun, uden med et Ord at retfærdiggøre sig. Gud hjemsøgte hende paa mangfoldige Maader, saaledes med mange-aarige Kræftmerter, og især med den skrækelige Tanke, at alle hendes gode Gerninger og Fortjenester ikke vare tilstrækkelige til at opnaa den evige Salighed. Alle Lidelser bar hun standhaftigt, indtil hun den 30te Januar

680 døde i Ry for Hellighed, 33 Aar gammel. Mange Vidundere skete paa hendes Forbøn, især med saadanne Syge, der bleve hjemsøgte af Kræftonder.

Trøst i Sygdomme.

Gud selv har i den hellige Skrift henvist os til at ære Lægen. Det hedder hos Sirach: »Ær Lægen i Nødens Stund, thi den Allershøjeste har skabt ham. Den Allershøjeste har frembragt Lægemedlet af Jorden, og en klog Mand vil ikke vise det fra sig.« Dog vilde det være Daarskab kun at stole paa Lægens Hjælp. Sand og vedvarende Trøst nyder kun den, der bærer sin Sygdom med et religiøst Sind og benytter den til sin Sjæls Frelse.

* * *

»Min Søn, sørg ikke over din Sygdom, tværtimod tak Gud for den; thi, er Du Jern, da er den som Ilden, der renser det fra Rust, men er Du Guld, da tjener den til Lutring.«
(Udsagn af en gammel Lærer.)

* * *

Den h. Aldegundis bliver anraabt som Forbederinde under Kræftsygdommens skrækkelige Smerter. For at blive den lidende Frelser saa lig som mulig, havde hun det Heltemod at bede Gud om en svær Sygdom. Hun blev da angreben af Kræft og priste Gud under langvarige Lidelser. Derfor er hun saadanne Syges Patroninde, dels fordi hun lærer at bære Sygdommen i den rette Aand som en Hjem-søgelse af Gud, dels fordi hun ved sin Forbøn har opnaaet Helbredelse for Mange.

* * *

»Gennem mange Trængsler bør det os at indgaa i Guds Rige.«
(Apost. Gjer. 14, 21.)

31. Januar.

Den h. Petrus Nolasco.

† 1256.

Den h. Petrus, af den adelige Familie Nolasco, blev født i Provinsen Languedoc i Sydfrankrig i Aaret 1189. I en Alder af 25 Aar gav han Afkald paa et glimrende Parti, aflagde Natten derefter Kyskhedsløftet og skænkede Kirken sine vidtudstrakte Godser. Derefter fulgte han Simon af Monfort paa Korstoget mod de fanatiske Albigenere, blev Formynder for den besejrede Konge af Aragoniens Søn og rejste med sin Myndling til Spanien. Synet af de under Maurernes Tyranni sukkende Kristenslaver opfyldte Petrus med stor Uvillie, og han følte en heftig Attraa efter at befri dem fra deres trykkende Aag. Snart kundgjorde Gud ham sin Villie. Den h. Jomfru viste sig i een og samme Nat for den h. Petrus, for hans Skriftefader Raymund af Pennafort, og for hans Myndling, Kong Jakob af Aragonien, og opmuntrede dem til at udføre deres gudvelbehagelige Foretagende. Efter at have besejret mange Hindringer, blev »Ordenen for de Fangnes Løskøbelse« stiftet. Petrus blev udnævnt til den første General-Prior, og han tilligemed et andet Ordensmedlem fik det Hverv at løskøbe Fangerne. I toogtyve Aar virkede han for disse Ulykkelige og befriede dem fra Slaveri og Synd; ikke sjældent omvendte han ogsaa deres muhamedanske Herrer. Udmattet og hentæret af

Da Frederik Barbarossa var meget middelmaadig i Latin, fungerede hans Kansler, Ærkebiskop Reinold af Køl'n, som Tolk. Kejseren begyndte med at ytre sin Misfornøjelse over, at Kongen kom saa sent; han havde gjort stor Uret i at nøle saa længe, da det dog var hans Pligt som hans Vasal at tjene ham. Absalon svarede ham roligt, at Kejseren burde have været saa redelig at give Kongen dette til Kende, før end han gav sig paa Rejsen, til hvilken han havde overtalt ham ved sine store Løfter. Kejseren lod herover meget forundret og spurgte, ved hvem han havde givet den danske Konge slige Løfter. Absalon pegede da paa den ulykkelige Radulf og sagde: »Denne er Manden, som har bedraget Kongens gode Hjerte med dine falske Løfter.« Da Kejseren nu nægtede at have givet slige Løfter, og Radulf ikke vovede at modsige ham, saa fremstillede Absalon hele Sagen for Kejseren; men denne blev ved at nægte. Nu forlangte Absalon, at han skulde give Kongen Lejde tilbage; men Frederik svarede, at han ikke vilde blande sig mere i hans Hjemrejse, end han havde blandet sig i hans Hidrejse. Paa samme Maade blev Gesandterne modtagne Dagen efter.

Kongen indsaa nu, at han var gaaet i en Fælde, og desværre for sent angrede han, ikke at have fulgt Absalons og Esbern Snares Raad; men, som Suhm siger: skønt han havde Sværdet paa Struben, gav han til Kende, at han hellere vilde række Halsen frem, end kaste sit Fædrenerige under Trældommens Aag.

Kongen var dog meget tvivlraadig med, hvorledes han skulde redde sig ud af denne pinlige Situation. Da sagde Absalon, at han havde funden paa en Udvej til Redning. Kongen skulde nemlig ofte under Paaskud af Jagt ride over Broen ved St. Jean de Losne, og naar Vanen havde fjernet al Mistanke, saa skulde han med de fleste og bedste af sine Mænd begive sig til en af de nærmeste franske Byer. Den franske Konge vilde da give ham Lejde og lade ham ledsage »statelig« hjem.

Dette Anslag var dog meget dristigt, da Valdemar alli-

gevel skulle gennem en stor Del af Tyskland paa Tilbage-
rejsen, hvis han da ikke vilde gaa ad Søvejen hjem. Val-
demar kunde heller ikke være aldeles sikker paa, at Ludvig
VII. turde tage ham i sin Beskyttelse, af Frygt for endnu
yderligere at opirre Kejseren, som allerede havde truet ham
med Krig, fordi han udeblev fra Synoden, og Ludvig var
fuldstændig uforberedt paa en Krig, da han ingen Hær havde
paa Benene, medens Kejseren laa med en mægtig Hær ved
Saonefloden paa Landets Grænse.

Valdemar havde heller ikke megen Lyst til at følge
dette dristige Raad. Hertil kom nu, at Kejseren betænkte
sig paa at bruge Magt mod ham; thi da han erfarede, at
Trusler intet udrettede, søgte han ved Venlighed og Fore-
kommenhed at faa ham til at blive sin Vasal.

Han formaaede nemlig alle tyske Fyrster til at sværge,
at de vilde hjælpe Valdemar til at undertvinge Venden, og
dersom dette ikke skulde lykkes, saa lovede Kejseren endog
selv at hjælpe ham, naar han vendte tilbage fra sin Rejse til
Italien. Og ved denne List lykkedes det ham virkelig at
overtale Valdemar til paa den sædvanlige Maade at tage sit
Rige til Len, nemlig ved at lægge bægge sine Hænder i
Kejsereens.

At Valdemar, efter de Erfaringer han allerede havde
om Frederiks Karakter og Ordholdenhed, et Øjeblik har
troet paa dennes Eder og Forsikringer, forekommer mig
mærkværdigt; men højst betegnende; thi vel havde han stor
Lyst til at besidde Venden, og Herredømmet over disse
Lande var en næsten nødvendig og i alle Tilfælde sikker
Garanti for en fredelig Uvikling i Danmark, da derved Sø-
røveriet kunde standses helt; men det kunde selvfølgelig al-
drig falde de tyske Fyrster ind at hjælpe ham til disse Erobr-
ringer, derved blev Valdemar dem og Kejsereeren en altfor
mægtig Nabo mod Nord. Maaske maa det tilskrives hans
sangvinske Temperament og gode Tiltro til sine Medmen-
nesker eller maaske berettiget Tvivl om at kunne slippe ud
af Kniben, og om han ved at følge Absalons Raad opnaaede

andet end at forværre Betingelserne, der nu fremtraadte saa lempelige, som vel muligt. Thi de Vilkaar, der stilledes ham, vare overordentlige lempelige. Valdemar skulde nemlig ikke som andre Vasaller være forpligtet til at møde ved Kejserens Hof og heller ikke til at understøtte det romerske Rige med Tropper i Krigstid. Ja, dette Vasalforhold skulde, hvad der var det allervigtigste, ikke gaa i Arv til de danske Konger og det danske Folk, men være et rent personligt Vasalforhold. Det skulde saaledes staa hans Søn frit for, naar han kom til Regeringen, ikke at rette sig efter Faderens Forpligtelse.*) Man kan sige, hele dette Forhold kom over Valdemar som en straffende Nemesis og ramte egentlig kun ham, selv om hans Mænd følte det som en stor Plet paa Nationens Ære.

Men ved disse Lempelser blev det jo i Virkeligheden ikke noget Vasalforhold, men kun en tom Ceremoni. Dette er et Bevis for, at Frederik Barbarossa sikkert har været meget forfængelig, da han for blot at opnaa den Efekt, en saadan Hyldningsakt frembød, har slaaet saa stærkt af paa Fordringerne, at der kun blev den tomme Form tilbage.

(Fortsættes.)

Elfterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. (A. H.) Den katholske Afholdsforening »*Sct. Johannes Broderskab*« afholdt sit første Møde iaar Tirsdagen den 14de ds. i Forsamlingsværelset Bredgade 64, da Broderskabets sædvanlige Lokale i Bredgade 67 var optaget af et andet Møde.

Afholdsmødet fik en særlig festlig Karakter derved, at Broderskabets Protektor, *den højærværdigste Biskop*, af lagde Broderskabet et Besøg. Efterat dets Præfekt paa Broderskabets Vegne havde lykønsket Biskoppen i Anledning af Aarsskiftet, henvendte den højærværdigste Biskop nogle opmuntrende Ord til Broderskabet og meddelte til Slut den biskoppelige Velsignelse, som hele Forsamlingen modtog

*) Da Valdemars Søn, Knud VI. efter Faderens Død havde bestegit Tronen, sendte den tyske Kejser i 1184 et Gesandtskab og forlangte gennem dette Lenshyldning af den nye Konge; men efter Absalons Raad fik Gesandterne, som bekendt, et skarpt, afvisende Svar.

knælende. Den højærværdigste Biskop var ledsaget af Hr. Pastor *Ph. von der Kettenburg* ved Rosenkranskirken.

»Sct. Johannes Broderskab« har jo i længere Tid arbejdet i vor Menighed for Afholdssagen som en Afdeling af den store Afholdsorganisation »Afholdssamfundet« under Navn af »Sct. Knuds Broderskab«. Da man imidlertid ønskede at danne en selvstændig katholsk Afholdsforening, udmeldte Broderskabet sig i Slutningen af forrige Aar af »Afholdssamfundet« og antog samtidig Navnet »Sct. Johannes Broderskab«. Samtidig forandredes Broderskabets Emblem, der jo før havde været det for hele Afholdsorganisationen fælles »Kløverblad«, til det bekendte .

Den højærværdigste Biskop har vist sin store Interesse for Broderskabet paa mange Maader, først og fremmest ved at stille sig som Broderskabets Protektor, og var det ønskeligt, om ret mange vilde slutte sig til denne store og smukke Bevægelse, ægte katholsk som den er, og ganske særligt var det ønskeligt, om ret mange katholske Forældre vilde lade deres Børn optage i Broderskabet og saaledes i Tide belære Barnet om, *hvilkcn enorm Fare de spirituøse Drikke virkelig ere baade for Sjæl og Legeme*. Vi anbefaler »Sct. Johannes Broderskab« varmt til Menighedens Velvillie. Det afholder som Regel Møde hver anden Tirsdag i Maa-neden i Lokalet Bredgade 67. Da Mødet kun varer fra 8-10 og altid har en baade fornøjelig og belærende Karakter, raade vi enhver til at aflægge Broderskabet et Besøg; Adgangen er aldeles gratis.

Odense. Anden Juleclag fejrede Odense tidligere Sognepræst, højærv. Pastor *I. C. Lichtle*, som for Tiden opholder sig ved et Vajsenhus i Ebersmünster i Elsass, sit *gyldne Præstejubilæum*. Under den højtidelige Jubilæumsmesse i Vajsenhuskapellet assisteredes Jubilaren af en gammel Ven, Generalvikar Hilsz, medens Anstaltens Sangkor ledsagede det hl. Messeoffer med flerstemmige Sange. Efter Messen holdt Rektor Benfeld Festprædikenen, i hvilken han i korte, kraftige Træk skildrede Jubilarens ædle Liv, hans Virksomhed som ung Vikar i Sulzmatt, hans 33aarige, byrdefulde Missionsvirksomhed i Sverige, Norge og Danmark, saavel som hans tidligere Forfattervirksomhed i Norden og hans nuværende i Elsass. Blandt hans større skriftlige Arbejder i Norden kunne vi nævne »Den katholske Kirkes Lære og dens Vrægebillede«,

sine apostoliske Arbejder indgik han til den evige Hvile Juleaften 1256.

Nidkærhed for Næstens Sjælefrelse.

Den h. Petrus og hans Medarbejdere vare ikke Præster, men Lægmænd; alligevel levede de i den Bevidsthed, at de burde drage Omsorg for Næstens Sjælefrelse. Ligesom de, kunne ogsaa vi ved gode Raad, ved Bøn og fremfor alt ved godt Exempel bære Omsorg for vor Næstes Frelse, som for vor egen.

* * *

»Se der de evige Skatte, der aldrig gaa tilgrunde!«

(Petrus Nol. ved Synet af de kristelige Slaver.)

* * *

Da den h. Petrus befandt sig i Algier, gik han i Borgen for nogle fornemme spanske Fangnes Løsepenge, og skrev til Spanien efter den forlangte Sum. Imidlertid lykkedes det Fangerne at undslippe. Petrus blev greben, pisket og bragt ombord i et Skib med den Befaling at rejse til Spanien og hente den lovede Pengesum. Men Skibets Mandskab fik hemmelig den Befaling at sejle Skibet, hvorpaa den h. Petrus befandt sig, isænk, og selv fortsætte Rejsen paa det dem ledsagende Skib. Befalingen blev udført. Den h. Petrus blev overladt til sin Skæbne i det synkende Skib. Men af Vinden blev den Hellige paa en vidunderlig Maade ført til Spanien ind i Havnen ved Valencia.

* * *

»Jeg Herren har kaldet Dig, . . . til at udføre de Læne-
 kebundne af Fængsel.«

(Isaias, 42, 7.)

1. Februar.

Den h. Ignatius, Biskop og Martyr.

† 107.

Ignatius, med Tilnavnet Theophorus (Gudbærer), var en Discipel af Kærlighedens Apostel, den h. Evangelist Johannes, der indsatte ham som Biskop over Kirken i Antiochia. I 40 Aar styrede han denne Kirke. Intet Under, at han stedse havde Jesu Navn paa sine Læber, eftersom han stedse havde Jesus i sit Hjerte og var opfyldt af en saa gløddende Kærlighed til Frelseren, at han intet ønskede inderligere, end at ligne saa meget som mulig sin Gud og Frelser ogsaa i Henseende til Lidelse. Efter flere forgæves Forsøg paa, at faa ham til at falde fra Troen, blev han dømt af Kejser Trajan og ført til Rom, for der at blive kastet for de vilde Dyr og være til Skuespil for Folket. Da han hørte sin Dom, udraabte han fuld af Taknemlighed og himmelsk Begejstring: »Jeg er Kristi Hvedekorn; Rovdyrenes Tænder maa sønderknuse mig, for at jeg kan være som et rent Brød for Herrens Aasyn.«

Under den lange og besværlige Rejse til Vands og til Lands skrev den Hellige syv Breve til forskellige Menigheder. I disse Breve gav han de Kristne de gavnligste Undervisninger og lagde sin Attraa efter at lide for Kristi Skyld saa ret for Dagen. Denne Attraa var saa stor, at han ydmygt bønfuldt de Kristne i Rom, om ikke at forhindre hans Martyrium ved deres Forbønner, og erklærede, at han endog vilde ophidse Løverne i Amphitheatret, saafremt disse vilde skaane ham. Ignatius ankom til Rom i Aaret 107, blev straks ført til Amphitheatret, og medens han gentagende nævnte Jesu Navn, overfaldt Løverne ham med vildt Raseri og slugte ham, saa kun de stærkeste Knokler bleve tilbage. Disse Relikvier bleve førte tilbage til Antiochia og holdtes højt i Ære.

Kærlighed til Jesus Kristus.

Jesus har ganske hengivet sig for os, for at vinde vor hele Kærlighed. Vil Du være hans Ven, saa skænk Dig uden Forbehold til ham. Hvor velsignet er det ikke, at indvie til Jesus sit Hjerte, sit Legeme og sin Sjæl! Han er en gavmild Herre, en trofast Ven, en almægtig Gud. Indvi Dig derfor ganske og uden Forbehold til Jesus Kristus. Rigtignok vil jeg møde Lidelser; men det har intet at sige; jeg sætter ikke saa stor Pris paa dette Livs Nydelser, at jeg skulde foretrække dem for Jesus.

* * *

»Jeg ringeagter enhver Lidelse og hænger ikke saa fast ved dette Liv, at jeg skulde elske det højere end min Herre og Frelser.«
(H. Ignatius Martyr.)

* * *

Saalænge Jesus levede hernede, levede han for os; derfor maa ogsaa vi, saalænge vi leve, leve for Jesus, denne saa elskelige og trofaste Ven. Han være Maalet for vore Tanker og Handlinger; hans Navn svæve stedse paa vore Læber! Lad os for Jesu Skyld elske vore Forældre og Slægtninge, holde vore Venner i Ære og ogsaa gøre Godt mod vore Fjender. Det vil blive saare let for os, at elske Alle, naar vi i Alle se vor Frelser Jesus Kristus.

* * *

Spørg ofte Dig selv i Dagens Løb: Vilde Jesus have handlet i dette eller hint Tilfælde, som jeg handler?

* * *

»Naar Nogen ikke elsker den Herre Jesus Kristus, han være udelukket.«
(1. Kor. 16, 22.)

2. Februar.

Den h. Maurus, Abbed.

† 584.

Maurus blev født i Aaret 510 af adelige Forældre; fra hans tolvte Aar betroedes hans Opdragelse til den h. Benedict. Under hans Vejledning gjorde Drengen store Fremskridt i Dyd og Videnskab. Senere, da han var indtraadt i Benedictinerordenen, besad han endog den Gave at virke Undergerninger. Hans Medbroder Placidus faldt en Dag i Vandet og blev dreven langt ud af Strømmen. Den h. Benedict, der var i sin Celle, saa det i Aanden, og bød Maurus at begive sig til Ulykkestedet og trække Placidus op af Vandet. Maurus adlød, vandrede paa Søen som paa det faste Land og bragte Placidus i Sikkerhed. Maurus tilskrev sin aandelige Faders Bøn dette Vidunder; Benedict tilskrev sin aandelige Søns Lydighed det. Benedict udnævnte Maurus til sin Medhjælper ved Forvaltningen af Klostrene i Subiaco og paa Monte Cassino, hvor han i femten Aar førte et helligt Liv; derefter begav han sig til Frankrig, for der at forkynde Evangeliet. Senere trak han sig tilbage til Ensomheden, for bedre at forberede sig til Døden. I to Aar led han af en snigende Feber; da han følte sit Endeligt nær, lod han sig efter den h. Benedicts Exempel, bære ind i Kirken af sine Ordensbrødre, og udaandede her sin Sjæl den 13de Januar 584.

Lydighed.

Næst efter Ydmygheden gives der næppe nogen Dyd, som saa ofte baade i det gamle og i det nye Testament, saavel som ogsaa af de dueligste aandelige Lærere bliver indskærpet, som netop Lydighed. Enhver Lydighedsøvelse, fuldført af Kærlighed til Gud, bærer Frugt for det evige Liv,

Bønnebogen »Den bedende Kristen« og en »Sangbog for katolske Skoler«, ligesom han ogsaa i flere Aar var en flittig Medarbejder ved »Nordisk Ugeblad«. I Elsass har Pastor Lichtle for et Par Aar siden paa Tysk udgivet en fortræffelig »Bønnebog for katolske Jomfruer«.

Om Eftermiddagen modtog Jubilaren Søstrenes og Vajsenhusbørnenes Lykønskninger. De smukke Festdigte, der bleve fremsagte af de uskyldige, lykkelige smaa Vajsenbørn, gjorde et rørende Indtryk paa alle Tilstedeværende.

I Anledning af Festen modtog Jubilaren talrige Telegrammer og skriftlige Lykønskninger fra høje gejstlige Dignitarier, fra Præster og Lægfolk i Elsass og i de nordiske Missioner.

Rom. Den h. Jomfru og Martyrinde *Agnes'* Kirke udenfor Roms Mure er Biskoppen af Breslaus, Kardinal Kopps, Titularkirke. Denne Kardinal har i længere Tid ved den lærde Monsignore Wilpert i Rom ladet foretage Eftergravninger, for at finde den h. Agnes Relikviskrin. Man har nu fundet Relikviskrinet, som Pave Poul V. i sin Tid lod forfærdige for 20,000 Lire, og i hvilket den h. Agnes og hendes Veninde, den h. Emerentianas, jordiske Levninger hvile.

Unio. Søndag d. 9. Februar Kl. 8 **Fastelavnshal** i Citty's Lokaler. Fællesspisning à 1 Kr. Kuverten. Pris (uden Spisningen): 1 Kr. for Medlemmer, 2 Kr. for Besøgende, indførte ved et Medlem. — Se Opslag!

A. C. Møde i Søpavillonen Onsdag d. 29. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Foredrag af Hr. Pastor Breitung: „Skæbnesvangre Fejl i den moderne Tænkning“.

Den katolske Syge- og Ligkasse afholder sin aarlige **Generalforsamling** Tirsdag d. 28. Januar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Forsamlingsværelset i Bredgade 64, 1. Sal.

Kursus i Kjølesyning.

For unge Piger, der ønske at lære selv at sy deres almindelige Kjoler, begynder et nyt Aftenkursus til 1. Februar. Nærmere ved Henvendelse, skriftlig eller mundtlig til A. Barfred, Zinns-gade 3, St. Ø. (træffes hver Aften efter Kl. 7 $\frac{1}{2}$, Tirsdag undtagen).

Til den forestaaende Kyndelmisse anbefales Menigheden **Vokslys** til Fabrikspriser.
Telf. Nr. 218.

H. Justiniano,
Gernersgade 45.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 26. Januar. Septuagesima. — 27. **M. Johannes Chrysostomus**, Biskop og Kirkelærer. — 28. **Ti. Jesu Navnefest.** — 29. **O. Frants af Sales**, Biskop og Kirkelærer. — 30. **To. Martina**, Jomfru og Martyrinde. — 31. **F. Petrus Nolasco**, Bekender. — 1. **Februar, L. Iguatius** Martyr.

Søndagen d. 2. Februar. Sexagesima. Marias Renselse eller Kyndelmisse. Den højtidelige Pontifikal-Lysvielse med Procession begynder i St. Ansgars Kirke Kl. 9¹/₂. Enhver som ønsker Voxlys indviende eller vil skænke saadanne til Kirken, kan aflevere dem til Sakristanen.

Ansgariusforeningen.

Søndag d. 9. Februar Kl. c. 11¹/₂, efter Pontifikalmessen i St. Ansgars Kirke, afholdes den aarlige Generalforsamling i Forsamlingsværelset ved Præsteboligen. Dagsordenen: Aarsberetning, Valg. Mulige Forslag, som ønskes behandlede, indsendes inden d. 3. Februar til Formanden, cand. mag. H. Kejser, Nørrefarimagsgade 29,⁴.

Den h. Families Forening.

Søndag den 26. Januar holdes i St. Ansgars Kirke Kl. 6 Aften og i Rosenkranskirken Kl. 5 højtidelig Festandagt.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter Evne komme trængende Førstkommunikanter og Konfirmanter til Hjælp, for saavidt de have gjort sig værdige dertil. Skemaer, som de Ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos Undertegnede (Form. Kl. 9—10 eller Efterm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden den 2. Februar enten hos Enkefru J. Ronge (Lykkesholms Allé 14 C.) eller Frøken M. Siegler (Kompagnistræde 9) eller Fru H. Mariboe (Villemoesgade 13) eller hos undertegnede. Joh. Braun, Sognepræst.

Gudstjeneste og Foredrag i Ringsted. Søndag den 26. Januar Kl. 9¹/₂ h. Messe, Kl. 10 Prædiken; Kl. 4 Efterm. Foredrag. Alt i Hotel „Casino“.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse foran det stillede Allerhelligste hver **Fredag Kl. 4—5** i St. Ansgars Kirke.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8.). Søndag d. 26. Januar Kl. 10 h. Messe med Prædiken; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med sakramental Velsignelse. Mandag Morgen Kl. 8 stille h. Messe.

Mariakongregationen for Ynglinge. Paa Grund af den h. Families Fest aflyses herved Fælleskommunionen for Ynglinge i Mariakongregationen d. 26. ds.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 2. Februar Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjerte Kirke.

Helgenlegenden fraskæres »Ugebladet«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 5.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer Adalgade 31. Trælles 9—2 og 5—7.

Nr. 5.

Søndagen den 2. Februar.

1902.

Indhold: Danske paa Synoden i Besançon 1162. — Et Skuespil fra Reformationstiden. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Kiel. Belgien. Holland. Kina. Afrika. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 65—72.

„Danske paa Synoden i Besançon 1162“.

—0—

(Sluttet.)

Imidlertid var Synoden skredet frem og havde selvfølgelig stadfæstet Victors Valg. Ærkebiskop Reinold af Köln, der gik i Kejserens Ledebaand, havde holdt en Forsvarstale for Victor, og da han ansaa den for særlig overbevisende og slaaende, holdt han den ikke alene paa Latin, men ogsaa paa Tysk og Fransk.

Da Victors Valg var blevet stadfæstet, skulde han gentage den forargelige Komædie fra Pavia og bansætte Alexander. Da Lysene bleve tændte, for siden, som det sædvanlig skete ved Bansættelse, at slukkes, saa raadede Absalon indtrængende Kong Valdemar til at forlade Forsamlingen, for ikke ved sin Nærværelse at gøre sig meddelagtig i denne Handling. Kongen gik da ogsaa; men da Absalon vilde følge efter ham, kaldte Victor ham tilbage og bad ham at blive; men da svarede Absalon heltemodigt, at ingen Lov

kunde forbyde ham at følge den, som han havde ledsaget herhen, og dermed vendte han sig om og gik roligt ud.

Man maa undres over, at Kejseren og Victor fandt sig i Absalons Opførsel; men de havde sikkert ikke opgivet endnu at vinde den danske Konge og Biskop med det gode.

Dagen efter viede Victor Provst Livo af Odense til Biskop i samme By.

Absalon satte sig mod denne Vielse af alle Kræfter, og Eskil blev meget fortørnet paa Livo, da han erfarede det, og vilde ikke anerkende ham. *).

Efter Synodens Slutning klagede Valdemar over, at han manglede Foder til sine Heste. Kejseren befalede da sin Staldmester at skaffe dette, og denne tog en Del af Valdemars Mænd med sig til en fjern Landsby og bad dem saa selv at tage. Dette vare de ikke vante til i Danmark, og da de paa en fredelig Maade nærmede sig Beboerne, modtoges de af en Regn af Pile og Kastespyd. Nu grebe de til Vaaben, og da de saa flere af Omegnens Landsbyer brænde, stak de ogsaa Ild paa denne. Da Valdemar fik dette at vide, gik dette ham overmaade nær til Hjerte.

I et Raad, som Kejseren holdt for at tage Beslutning om, hvorledes han skulde straffe Byen Mainz, fordi Indbyggerne havde dræbt deres Ærkebiskop, Arnold, tog Valdemar Ordet og klagede over Manglen paa Hestefoder og forlangte at faa Fødevarer til Købs, hvortil Kejseren svarede, at da det omliggende Land jo var hans Gemalindes Arvedel, behøvede han ikke at købe, men Kejseren var saa galant at tillade Kongen at tage med Magt. Valdemar svarede krænket hertil, at han var Konge og ikke Røver, og at han ikke vilde foretage sig Handlinger, som han straffede hjemme i sit Rige. Medlemmerne af det kejserlige Raad saa forundrede paa hverandre og priste det Land lykkeligt, hvis Trone hvilede paa et saa retfærdigt Fundament.

*) Livo blev dog 1168 indviet af Eskil efter dennes Hjemkomst fra Landflygtigheden.

Victor og Valdemar ledsagede nu Kejseren til Trier, hvor den første skal have gentaget sin Banlysning mod Alexander. Kejseren drog derpaa til Cremona og Valdemar hjem til sit Rige. Ved Afskeden mindede Hertug Henrik Kejseren om, at han burde skaffe Kongen Underhold paa hans Rejse og ikke glemme at vise sig gæstfri mod den Herre, hvis Land var som et almindeligt Herberg for alle fremmede. Kejseren lovede dette; men opfyldte det kun meget utilstrækkeligt; dette sidste beretter Sakse, maaske noget partisk.

Ærkebiskop Conrad af Mainz beværtede Kongen i to Dage, og Hertug Henrik viste ogsaa sit Venkab ved jævnlig at forsyne Kongen med Proviant. medens han drog gennem de saksiske Lande. Ludvig III af Thyringen var mindre gæstfri, han gav nemlig Kongen intet, ja, plagede ham endogsaa til at give ham sin egen Ridehest. Grev Adolf af Holsten blev derimod ved Absalons Mægling ikke alene Kongens Ven; men svor ham endog Hulskab og Troskab og blev hans Mand med alle sædvanlige Ceremonier, hvorpaa han, som første Prøve paa sin Tjeneste beværtede Kongen. Dette Vasalforhold var dog neppe af anden Natur end Kongens overfor den tyske Kejser.

I November Maaned kom Valdemar tilbage fra denne Rejse, der for ham havde været en Ydmygelse. Han begyndte straks efter Absalons Raad og materielt understøttet af denne paa Teglstensmurens Bygning ved Dannevirke — ikke just et Bevis paa, at han følte sig særlig blidt stemt mod sin Lensherre og Nabo, Frederik Barbarossa.

Professor Olrik har fuldt ud Ret, naar han siger: »Hvor kraftig og modig er ikke Absalons Optræden i Sammenligning med Valdemars. Absalon toner rent Flag og vover alt; Kongen er derimod saare vaklende, han er kommen til Mødet som Octavianer, tænker alligevel paa at flygte over paa fransk Grund og unddrager sig at overvære Ban-

lysningen af Alexander; men vender ikke desmindre tilbage som god Octavianer! *)

Da Victor var død 1164, voksede Alexanders Parti stærkt. Saaledes gik Valdemar og de octavianske Biskopper her i Danmark over paa hans Side; men der valgtes en ny kejserlig Pave, Paschalis III (Guido af Crema).

I Sommeren 1165 vendte Alexander tilbage fra Frankrig, hvor han i 1163 havde holdt en stor Synode i Tours, og den 23. November 1165 holdt han sit Indtog i Rom. Vel blev han Aaret efter fordreven af Kejseren; men dennes Hær blev ødelagt af Pest og de lombardiske Stæder rejste sig og sluttede sig til Alexander. Han drog til Gaeta og Benevent og forskellige andre Steder i de følgende Aar.

Efter Paschalis III's Død 1168, fik Frederik valgt den tredje Modpave, Calixtus III **); men han fik aldrig hverken Magt eller Indflydelse.

Da skete det, at Kejseren led et beskæmmende Nederlag overfor Lombarderne ved Legnano 1176, og nu maatte han ydmyge sig til paa et højtideligt Møde med Alexander i Venezia 1177 at anerkende ham som Petri retmæssige Efterfølger. Saaledes se vi, at den kanonisk valgte Biskop af Rom dog sejrede over den mægtige og stolte Kejser. Kampen var vel lang og haard; ofte saa det menneskeligt ret fortvivlet ud for Alexander. Den største Del af sit Pontifikat tilbragte han i Landflygtighed; men han sejrede. Hvor-

*) Hans Olrik: Konge og Præstestand II. 62.

***) Ingen af disse regnes selvfølgelig med i Paverækken. Den sidste hed Johannes og var Abbed i Struma. (Encyklopädie der katholischen Theologie und ihrer Hülfs Wissenschaften II. 1710). Den historiske Calixtus III regerede 1455—58. Victor IV have to Modpaver kaldt sig, den ene i to Maaneder (1138), den anden er den vi her have beskæftiget os med. — Paverækken har kun 3 Paver af dette Navn og 2 af Navnet Paschalis.

for? — Fordi Mesteren har sagt om sin Kirke: »Helvedes Porte skal ikke overvælde den.«

Siden den 12. Marts 1176 residerede Alexander atter i Rom. Kun faa Aar nød han Frugten af sit Livs Kampe ved at kunne ofre sig for Kirkens Tarv under gunstige Forhold; thi han døde den 30. August 1181 i Civita Castellana.

Om ham siger Joseph Kardinal Hergenröther med Rette følgende Ord: »Stor viser han sig som Lovgiver i sine talrige Dekreter, ligesom han var en Befordrer og Beskytter af Universiteterne. Hans Gravskrift nævner ham med Rette: Gejstlighedens Lys, Kirkens Pryd, Stadens og Jordkredsens Fader.« *)

Johan Johnsen.

Et Skuespil fra Reformations- tiden.

— 0 —

Saa sandt det giver særlig Adkomst til at skrive om en Sag, at man ikke har mindste Begreb om den, har ogsaa Forfatterinden, *Frk. Anna Erslev*, haft en ganske særlig Berettigelse til at skrive sit nylig udkomne *Lehnsmandens Hus, et Skuespil fra Reformationstiden for Ungdommen og Folket*. Hvis en Lærer blandt sine store Skolepiger havde en Elev, der havde lavet noget lignende, kunde han være ret tilfreds med en saadan Elev, det maatte utvivlsomt være et begavet Barn, men naar man paa et anset Forlag, fra en ældre Forfatterindes Haand, træffer en saadan Frembringelse, virker det unægtelig ikke saa lidt forbløffende. Thi noget værre Makværk træffer man sjælden indenfor Literaturen, for saa vidt det nævnte Skuespil overhovedet kan regnes med til denne.

Indholdet er let fortalt. Handlingen foregaar i 16.

*) Encyklopädie der katholischen Theologie und ihrer Hülfswissenschaften I. 481.

Aarhundrede, og Hovedpersonerne ere Lehnsmandens tvende unge Døtre, Martha og Eva. Disse to unge Damer slutte sig til Luthers Lære, hvorfor de i deres Faders Fraværelse paa en skurkagtig Paters Tilskyndelse blive indespærrede i et Birgittinerindekloster, hvorfra det lykkes dem at slippe ud og blive gifte, hver med sin »Fæstemand«, hvorpaa alt ender i Fryd og Gammen, medens Pateren lusker bort.

Det er næsten imponerende at læse et »historisk« Skuespil, der i den Grad mangler ikke blot historisk Troskab og Sandhed, men endog blot en vis historisk Sandsynlighed. Tiltalerne lyder: ædle Jomfru, Fru Moder, hjertenskære og lign., hvorved der er tilstræbt en Slags historisk Kolorit, men denne ophæves atter ganske ved de pudsigste moderne Vendinger, som især den ædle Jomfru Eva, der er lidt af et *enfant terrible*, ynder at benytte sig af. Hvad mener man f. Ex., naar den unge »Naadigfrue Eva« siger til den gamle Tjener Søren (S. 84): »Aa, gamle Søren, Gud give, du selv kunde sé dit eget Aasyn — hvor du sér fjollet ud!«, eller naar hun klager over, at hendes Mand, der en lille Tid har givet en Gæsterolle som Munk. »ikke kan blive af med én Ting — den forbandede Tonsur, med Respekt at sige.« Pudsigt lyder det, at (S. 53) Nonnerne i Klosteret »æde deres Vesper«, og man forbauses unægtelig over, at gamle Søren (S. 83) udbryder, idet han for Alvor vil forsikre noget: »Det svor Søren og jeg.« Forfatterinden lader Øvrigheden den Gang ganske roligt brænde Hekse, skønt der faktisk ikke er brændt nogen Heks i Danmark før *efter* Reformationen, ligesom det uværdige Liv i et Birgittinerindekloster, der skildres i Bogen, passer paa Klosteret i Maribo, **efter at** det var taget i Besiddelse af Protestanterne, men ikke før. Personernes Tankegang er saa moderne, at ikke en eneste af dem, med Undtagelse af Pater Eusebius, der hører Fantasiens Verden til, lige saa godt kunde talt og optraadt i en Komædie fra 20. Aarhundredes Begyndelse som fra det 16. Aarhundredes, ja langt bedre, thi Forbille-

derne for Lehnsmandens Døtre ere i Virkeligheden at træffe paa ethvert københavnsk Kursus for unge Damer.

En stor Del af Skuespillet foregaar, som antydet, i et Birgittinerindekloster, men Forfatterinden har sikkert ikke studeret katholsk Kirke- og Klosterliv andre Steder end i gamle Almanakker, i den Grad grebet ud af Luften ere de Billeder og Situationer, hun tegner. Den katholske »Helgentilbedelse« gøres der vældig Kaal paa, saaledes udbryder den gamle Tjener Søren (S. 4) i sit »papistiske« Hjertes Dumhed: »Naar jeg nu snart skal staa for Gud Herrens Aasyn og aflægge Regnskab for de mig i Livet betroede Vinfade, da kan jeg trøstig paakalde de velsignede Helgeners Forbønner og sige: Aldrig har gamle Søren ladet en Draabe Vin gaa til Spilde.« Søren staar for Herrens Domstol, skal aflægge Regnskab for sine Gerninger og paakalder Helgenernes Forbøn som Vidne paa sin Uskyldighed! Et andet Steds fortælles om en Dreng, der blev indespærret i et Kloster, hvor »de krævede, han skulde bede til Helgenerne, og naar han nægtede det, piskede de ham til Blods« (S. 24). — Den onde Aand i Stykket, Pater Eusebius, er skildret med ret djævelske Farver. Man kender forresten denne Skikkelse fra de allertarveligste Folkeskuespil. For nogle Aar siden gik overalt i Provinsen et Stykke, der hed »Ridderen af Randers Bro«, og i dette optraadte en Sortebroder Knud, som var et sandt Afskum, og hvis Mord vakte almindelig Jubel hos Publikum; han og Pater Eusebius ere skaarne over én og samme Læst. Tænk, han har siddet og luret paa to Jomfruers Samtale og hørt, at den ene sagde til den anden, at hun i Søndags ikke havde dyppet Fingrene i Vievandets ved Messen, »og saa lo de begge, lo, fromme Frue,« fortæller han deres Moder. Man skulde ikke tro, at saadant Barnepjat kunde blive trykt; dog, Papiret er jo taalmodigt! Paa Side 45 fortæller en Priorinde Pateren, at det er hende ikke tilladt at byde ham ind i Klosteret, og gør ham Undskyldning herfor. Det véd Pater Eusebius sandsynligvis nok, da ethvert flinkt katholsk Skolebarn véd det, men Frk. Erslev kan jo derved

dokumentere sin mageløse Viden. At de gamle kendte onde Fordrejelser af katholsk Lære og Praxis findes i Hobetal, er efter det anførte at vente; det er »Djævelens Tanke« (S. 26) at læse i den hellige Skrift, i den er det (S. 37) meget værre at læse end i en Heksebog, den gode Søster Georgia (S. 59) spiser uden Tilladelse en Pandekage med Sirup paa, men overvinder sine Betæneligheder ved at love sig selv »at bede et Paternoster mere i Aften for denne Synd,« Pateren forarges over (S. 78), at Kongen har tilladt dansk Salmesang og Prædiken, (som havde været Skik i Danmark fra hl. Ans-gars Dage), en ung Pige (S. 80) skæl mures levende inde, fordi hun ikke vil være Nonne og modtage »den hellige Vielse« o. s. v. o. s. v. Helt komisk klinger det, naar Fru Kirstin i et højtideligt Opgør med Pateren (S. 81) erklærer, at hun atter og atter har læst det Ny Testamente, »og ikke et Sted har jeg fundet Hjemmel for eders Menneskepaafund og Helgendyrkelse« — man synes, man kender disse Linjer igen fra en Barndoms Lærebog i Danmarkshistorie.

Hvad Skuespillet byder i positiv religiøs Henseende, er saare lidet; man venter ganske vist ikke efter det anførte ret meget, men det var dog ikke absolut umuligt, at der kunde findes lidt mere, end der findes. Religiøse og forlibte Talemaader ere til Stede i en uhyggelig Blanding, men én eneste ægte kristelig Tanke, gives ikke i hele Bogen. Søster Georgia er den velvilligst skildrede Nonne, men hendes Kristendom bestaar deri, at hun hævder, at Menneskene bør elske hinanden, hvad man har hørt før, og paa en mere overbevisende Maade. Ridder Knud skænker sin Kæreste et Ny Testamente, hvori staar skrevet:

»Denne lille Bog er god,
thi den giver Sjælen Mod.
Trøst, Husvælelse og Kraft
øves her som Lægesaft,
men før Bogen lægges hen
skænk da ham, som gav Jer den,
kun en liden venlig Tanke —
ak, da mon hans Hjerte banke!«

Det »rene Evangeliums« Lære synes aabenbart at være noget blandet i den gæve Ridders Hjerte. Et andet Sted flygter en Munk med én af de unge Piger, der vare spærrede inde i Klosteret, og da hun frygter for, at hans Farbroder ikke vil tage imod hende, en bortløben Nonne, trøster Hr. Svend hende nok saa flot: »I har ikke nødvendig at komme som en bortløben Nonne. I kommer ganske simpelt som min Hustru. Der bor en Barndomsven af mig paa Vejen til min Farbroders Gaard. Han er Præst og hyl-der Luther som vi, og han vil vie os i en, to, tre.« Det er en ædel Sjæl, ikke sandt, i Sammenligning med en ka-tholsk Præst, der sagtens vilde have gjort nogle kedelige Ophævelser overfor den forelskede Munk? At Forfatterinden mener, at kun den har Kald til at gaa i Kloster, som er gammel og træt, er kun et Vidnesbyrd til om den fuldstæn-dige Mangel paa religiøst Begreb i Bogen.

Disse Linjer ere ikke alene en Advarsel mod det nye »Skuespil for Ungdommen og Folket«, men ogsaa et Ud-tryk for Anmelderens Forbauselse over, hvad der kan skri-ves endnu i det 20. Aarhundredes Begyndelse. Der findes ikke mange Bøger, der baade i literær og historisk og reli-giøs Henseende i den Grad mangler sund Sans. Forfatter-indens Sprog er derimod ganske kvikt og let, og paa et andet Felt, Legebøger for Børnene, har hun ydet et meget tiltalende Arbejde; men fordi man kan skrive gode Børne-bøger, er det ikke givet, man kan skrive historiske Skuespil for Reformationstiden.

Niels Hansen,
cand. theol. & mag.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. I det henrundne Aar meddeltes i St. Ansgars Kirke Daabens h. Sakramente til 83 Børn, 25 Par bleve ægteviiede og 50 Begravelser fandt Sted i St. Ansgars Sogn.

I samme Tidsrum døbttes i Rosenkranskirkens Sogn 38 Børn, 7 Par modtogte Ægtevielsens h. Sakramente og 16 Begravelser foretoges.

— Hr. Overlærer *Ertner* meddeler os, at *Vincentssforeningens Bibliothek* ved St. Ansgars Kirke, som tæller henved 600 Bind dansk og tysk Literatur, i den senere Tid er bleven forsynet med flere nye Bøger, blandt hvilke findes de fleste af *Joh. Jørgensens* Skrifter. Bibliotheket ejer ogsaa næsten samtlige Aargange af »Nordisk Ugeblad«. Udlaan finder Sted hver *Tirsdag*, *Torsdag* og *Lordag* fra Kl. 7—9 Aften og hver *Søndag* Aften efter Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke. Man henvender sig i saa Henseende i Bredgade 67, 2. eller 3. Sal o. Gaarden, hvor Bibliotheket har sit Lokale og Hr. Lærer *Ertner* forestaar Udlaanet. Bøgerne maa i Reglen ikke beholdes længere end højst en Maaned og leveres tilbage i uskadt Stand, og ved Udlaanet maa Vedkommende opgive Navn, Stilling og Bopæl. Til nærmere Vejledning for Læserne haaber Bibliotheket i en nær Fremtid at kunne byde en trykt Katalog over Bøgerne. Det er en Selvfølge, at Bibliothekaren med Glæde tager imod Bøger til Bibliotheket og imod Meddelelser om Bøger, som kunne egne sig til Indlemmelse i Vincentskonferentsens Bibliothek.

— Den 29. Januar døde i Søstrenes Noviciat »St. Josefs Dal« paa Strandvejen, den gamle, af Størstedelen af Menigheden kjendte St. Josefssøster, Sr. **Therese de St. Joseph** f. *Frey*. Den Afdøde opnaaede en Alder af henved 72 Aar. Hun var den første danske Søster efter Reformationen og meldte sig til Optagelse i Ordensstanden allerede medens St. Josefssøstrene under mange Savn og Gjen-

vordigheder levede i den første Bolig, en lille Kælder i Bredgade, i Nærheden af St. Annæ Plads, og har siden været et fromt og mønsterværdigt Medlem af Ordenen i over 40 Aar. Under sit Noviciat opholdt Søster Therese sig i Moderhuset i Chambery og virkede siden baade i Danmark, Norge og Sverige. I de senere Aar var det særlig hendes Opgave at besøge de Fattige her i Hovedstaden, og mange Hjem ville uden Tvivl med Taknemlighed mindes Søster Therese, som stedse med utrættelig Kjærlighed søgte at hjælpe og trøste baade i aandelig og timelig Henseende; navnlig besøgte hun gjerne de fattige Syge og tilskyndede dem til Modtagelsen af de hh. Sakramenter. Og som hun i Ordensstanden har hjulpen mangen Syg til en salig Død, saaledes hensov hun ogsaa selv i Herren, efter at hun faa Dage iforvejen ved fuld Bevidsthed havde modtaget de hh. Dødssakramenter, som et trofast Barn af vor h. Kirke og som en ydmyg og lykkelig Datter af den h. Josef. Vi anbefale den Afdøde til de Troendes Forbøn og haabe at kunne bringe i et senere Nummer af Ugebladet en fyldigere Beretning om hendes Liv og Virksomhed iblandt os. R. I. P.

Kiel. Den katholske Kirke i Kiel har et udmærket Kor under Hr. Lærer *Schürmanns* Ledelse; det bestaar for Tiden af 40 Dreng og 20 Herrer, som synge hver Søndag under Højmesse den gregorianske Choral og i høj Grad bidrage til Gudstjenestens Forherligelse. Hvad dette Kirkekor kan præstere, fik man et Bevis paa i de forløbne Helligdage. Første Juledag sang det den firstemmige Messe »*Jesu Redemptor*« af Kaim, med Offertorium »*Tui sunt coeli*« femstemmig af Witt. Anden Juledag blev sunget »*Missa brevis in honor. B. M. V.*« af Jaspers, ligeledes firstemmig med Offertorium »*Elegerunt*«, firstemmig af Witt. Paa hellig tre Kongers Fest endelig udførtes en ny indøvet firstemmig Messe for Mandskor med Orgelledsagelse af Renner.

Belgien. Hvilket mægtigt Opsving det katholske Universitet i Løven har taget, beviser et Blik paa denne Anstalts

nuværende Tilstand. Grundlagt under Pave Martin V. i Aaret 1425, begyndte det snart at blomstre stærkt. Efter at det i det 18. Aarhundrede under østerrigsk Protektion var gaaet meget tilbage, blev det tilsidst helt ophævet. Genoprettet under Pave Gregor XVI. i Aaret 1834, svarer det nu atter paa en værdig Maade til sin gamle hæderlige Fortid. Da det blev genaabnet i Aaret 1834, talte det ialt 86 Studenter; i Dag er deres Tal steget til 1890; Universitetet har 100 Professorer og dets mægtige Bibliothek tæller over 150,000 Bind.

Holland. Det hollandske Episkopat har indbudt alle katholske Blade i Holland til at optage en Indsamling af Peterspenge i Anledning af *25 Aarsdagen for Pave Leo XIII's Tronbestigelse*. Den h. Fader blev, som bekendt, valgt til Pave den 20. Februar 1878, og hans højtidelige Kroning fandt Sted den 3. Marts s. A., saa at han i Aar begynder sit 25de Regeringsaar. Indsamlingen aabnedes Nytaarsdag og slutter med Søndag »Lætare« eller fjerde Søndag i Fasten. Der er ingen Tvivl om, at denne Indsamling vil give et smukt Resultat, thi de hollandske Katholiker ere offervillige; de blive overhovedet ikke trætte, naar det gælder om at ofre deres Skærv for kirkelige Formaal. For Tiden have Bladene ogsaa aabnet en Indsamling til Oprettelsen af et Mindesmærke over den af Boxerne myrdede Biskop *Hamer*; hans Statue skal rejse sig i hans Fødeby Nimwegen.

Kina. Biskop *Anzer*, apostolisk Vikar i Syd-Schantung, har fornylig offentliggjort en Beretning om Tilstanden i Missionsomraadet i Løbet af det henrundne, stormfulde Aar. Hans Mission er saa temmelig bleven forskaanet for Boxernes Grusomhed, i alt Fald i Henseende til Menneskeliv. I det Store og Hele havde det kinesiske Folk som saadant kun taget Del i Forfølgelsen i den ene eller anden Egn; i de fleste Distrikter var det Regeringens Embedsmænd, som havde opfordret til at ødelægge de kristne Missionsstationer og forfølge de Kristne. Mandarinernes Holdning under det almindelige Virvar havde været meget forskellig; medens Nogle aabentlyst gik frem mod Missionen, ødelagde Huse og Kir-

ker, opfordrede de Kristne til Frafald og fængslede, piskede og bortjog de Kristne, naar disse vægrede sig, havde Andre derimod opbudt Alt, for at beskytte Missionsejendommene og sørge for at de Kristne kunde leve i Fred. Alt hentydede til, at det kinesiske Statsmaskineri en Tidlang havde været uden nogensomhelst Styrelse. Størst Forvirring havde en i Kejserens Navn udstedt Proklamation til Folket afstedkommet, som netop offentliggjortes midt under forrige Aars Kamp og i hvilken Embedsmændene bleve opfordrede til at understøtte Boxernes Sag, at udjage de Fremmede og at vinge de Kristne til Frafald fra Troen. Nogle Mandariner holdt Dekretet for autentisk, andre med et videregaaende Blik forholdt sig afvisende; og Missionens Tilstand svarede til disse Embedsmænds Optræden.

For at fastslaa den anrettede Skade, bestemte Biskop Anzer tilligemed Guvernøren Yuanschikai nogle Missionærer, som i Forening med de stedlige Mandariner og Yuanschikais Afsendinge skulde berejse de enkelte Distrikter. Det viste sig under denne Inspektionsrejse, at der var bleven ødelagt og plyndret mere, end man først havde tænkt. En stor Kirke og talrige Kapeller og Bedehuse vare ødelagte, mange kristne Familier udplyndrede og deres Huse brændte eller nedrevne. Uden Gesandternes Mægling i Peking ordnede Biskoppen og Yuanschikai dog i Løbet af kort Tid samtlige Restitutionsspørgsmaal.

I politisk Henseende vakler Jordbunden. Intet Menneske ved, hvorledes Enden skal blive paa det kinesiske Chaos. Reformbestræbelser og Revanchelyster strides om Herredømmet. Ejheller ved man med Bestemthed, om Kejseren vedbliver at opholde sig i Peking. Skulde han, som man - ger, ville opslaa sin Trone nogle Aar i Kaifungfu, saa blive Missionerne i Sydchantung Residensens Naboer, og det er endnu et Spørgsmaal, hvilken Indflydelse Kejserhoffets Nærhed vilde udøve paa Befolkningen.

For øvrigt har det nye Aar allerede bragt bedrøvelige Efterretninger fra Kina. I Ninghiau, som ligger i det apo-

stoliske Vikariat Kansu, er saaledes Pater *May* af Kongregationen til Ære for Marias ubesmittede Hjærte i Scheutweld i Belgien bleven myrdet tilligemed talrige Medlemmer af hans lige genopblomstrende Menighed. Det apostoliske Vikariat Kansu er mod Nord begrænset af den store Mur, medens det i Syden grænser til Thibet. Blandt Befolkningen, som tæller 22 Millioner, leve for Tiden kun 4000 katholske Kristne. Stedet er *et Hovedcentrum for den antikristelige Bevægelse*, som ledes af den mohammedanske General *Tungfuhsiang*, der ifølge Missionærenes Beretning med Utrættelighed arbejder paa en ny Forfølgelse. Man frygter for at P. Mays og hans Menigheds Martyrdød kun vil være Begyndelsen til nye Rædselsscener.

I en Landsby i den nordlige Del af Provinsen Kwangsu er, ifølge Meddelelse til det franske Gesandtskab i Peking, Pater *Julien* og to kinesiske Kristne blevne myrdede den 16. Januar.

Afrika. Ifølge »Missions. Cathol.« lod Kongen af Nsonbi ved den nedre Del af Nigerfloden sig døbe tilligemed 8000 af hans Undersaatter. Den apostoliske Præfekt for Øvre-Niger, P. Lejeune, begav sig personlig til den sorte Konges Hovedstad, for at foretage den hellige Handling. Konversionerne i Missionerne ved Nigerfloden tage overhovedet i den senere Tid til paa en meget glædelig og trøstefuld Maade, saa at Missionærene næsten ikke mere ere i Stand til at opfylde alle de hedenske Høvdingers Ønsker om Trossendebud.

Unio. Søndag d. 9. Februar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Fastelavnsbal i Citty's Lokaler. Fællesspisning à 1 Kr. Kuverten. Pris (uden Spisningen): 1 Kr. for Medlemmer, 2 Kr. for Besøgende, indførte ved et Medlem. Billetter faas hos Herrerne Hoffmann, Købmagergade 48, og Pfaffstetter, Sølvgade 84. 86, og Østergade 61 („Bella Donna“), samt i Lokalet. — Se Opslag!

Tirsdag d. 11. Februar: Alm. Møde i Café du Parc, dog med nogle Fastelavnsløjer.

St. Johannes Brøderskab afholder Møde førstkommande Tirsdag d. 4. ds. Aften Kl. 8 pr. i Lokalet, Bredgade 67. 2. Sal o. G. Alle indbydes venligst.

Den katolske Syge- og Ligkasse af 1867 giver fri Læge og Sygepønge, til Mænd daglig 1 Kr. 50 Øre og til Kvinder daglig 1 Kr., eller event. Indlæggelse paa St. Josefs Hospital. Foreningen har 3 Læger. Indmeldelser modtages daglig. Love og Blanketter samt nærmere Underretning faas hos Kassereren.

Kontortid: Sogndage fra Kl. 1—3 og 5—7.
samt Lørdag Aften

F. Simonsen,
St. Jorgens Allé 11, 1 Sal.

Koncertmaler Martini giver Søndag d. 2. Februar Kl. 4 Eftm. en stor Familie- og Børne- Forestilling paa Vodroflund. Billetter à 25 Øre for Voxne og 10 Øre for Børn faas ved Indgangen.

Til den forestaaende Kyndelmisse anbefales Menigheden, **Voksl** til Fabrikspriser.
Telf. Nr. 218.

H. Justiniano,
Gernersgade 45.

C. B. Lohrer,

31. Adelgade. 1. Sal, Telefon Nr. 23.013
Brand-, Glas-, Tyveri- samt Søforsikringer tegnes paa billigste Betingelser.

Ligkistemagasinet, Nordre Frihavnsvej 31, anbefales til Menigheden.

Smukke og solide Kister til meget billige Priser i stort Udvalg.
Telef. 20067. **Emil Schæbel**, Snedkermester.

Kirkelig Kalender.

Søndagen d. 2. Februar. Sexagesima. Marias Renselse eller Kyndelmisse. (Den højtidelige Pontifikal-Lysvielse med Procession i St Ansgars Kirke begynder Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Enhver, som ønsker Voxlys indviende eller vil skænke saadanne til Kirken, kan aflevere dem til Sakristanen. — **3. M.** Ansgarius, Biskop og Bekender (fejres følgende Søndag). Paa denne Dag meddeles **Blasiusvelsignelsen** efter enhver h. Messe; samme Dag Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen. — **4. Ti.** Marias Renselse (fejredes i Søndags). — **5. O** Agathe, Jomfru og Martyrinde. — **6. To.** Titus, Biskop og Bekender. — **7. F.** Romualdus, Bekender (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Aften Kl. 8 Broderskabsandagt). — **8. L.** Johannes af Matha, Bekender.

Søndag den 9. Februar, Quinquagesima. Nordens Apostel, den h. Ansgars festlige Mindedag. Ansgarius Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker og Kapeller. I St. Ansgars Kirke: Kl. 10 højtidelig Pontifikalmesse med Oplæsning af det biskoppelige Fastemandat og Hyrdebrev; Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken og højtidelig **Procession med den h. Ansgars Relikviskrin.**

Rosenkransbroderskabet holder sit sædvanlige maanedlige Møde med Prædiken og Procession i St. Ansgars Kirke **Søndag d. 2. Februar** (Kyndelmisse) Kl. 6 Aften. — Jomfruer-nes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 4. Febr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen holdes et kort Foredrag.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde til sædvanlig Tid i Dagens Løb til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke Fredag d. 7. Februar.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion **Søndag den 2. Februar** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion **Søndag d. 9. Februar** (St. Ansgars Fest) Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

Ansgariusforeningen.

Søndag d. 9. Februar Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Pontifikalmessen i St. Ansgars Kirke, afholdes den aarlige **Generalforsamling** i Forsamlingsværelset ved Præsteboligen. Dagsordenen: Aarsberetning, Valg. Mulige Forslag, som ønskes behandlede, indsendes inden d. 3. Februar til Formanden, cand. mag. H. Kejser, Nørrefarimagsgade 29, 4.

Taksigelse. For de af „en Velynder af Skolen“ i Anledning af St. Agnes Dag skænkede **20 Kr.** til Anskaffelse af **nye hvide Kjoler** til Konfirmationshøjtideligheden i St. Ansgars Kirke, ere vi af Overlærerinden ved Kirkeskolen blevne anmodede om her i Bladet at bringe den anonyme Giver en hjærtelig Tak. **Vivant sequentes!** Redaktion.

+ Søster Thereses Begravelse finder Sted Mandag d. 3. Februar Kl. 9 fra Kirken ved St. Josefs Hospital.

Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 6.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johanson, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 6.

Søndagen den 9. Februar.

1902.

Indhold: Fastemandat. — Prof. Harnacks Skrift »Munkelivet«. — En Konversion. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Frederiksberg. Amerika. Italien. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 73—80.

Fastemandat

for Tiden fra Askeonsdag 1902 indtil den samme Dag 1903 bliver herved i Henhold til de af den hellige Fader Os overdragne Special-Fuldmægter for det Apostoliske Vikariats Omraade bestemt som følger:

1. Den paabudte *Faste*, som kun tillader ét fuldstændigt Maaltid, én Kollation og en Simle Brød om Morgen*), men udelukker al anden Nydelse af Spise, bliver bestaaende paa alle Dage af den *40 Dages Fastetid* med Undtagelse af Søndagene, desuden paa alle *Tamperdage og Vigilie-Fastedage* før Jul, før Pintse, før Petri og Pauli Fest, Mariæ Himmelfart og Allehelgen. De øvrige Vigilie-Fastedage ere forlagte til *Onsdagene og Fredagene i Adventstiden*. Fastedagene skulle hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

*) Theologerne pleje at regne indtil 4. Lod.

- II. *Abstinentbudet*, som forpligter til fuldstændig Afholdelse fra Kødspise, forbliver bestaaende paa *Askeonsdag, Skærtorsdag, Paaskelørdag* og Aarets *samtlige Fredage*. Paa alle de øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser, dog med den Indskrænkning, at der paa samtlige befalede *Fastdage* (cfr. N. 1) tillades Nydelsen af Kød kun *én Gang*, nemlig ved Hovedmaaltidet.
- III. Paa alle Aarets Fastedage som ogsaa paa Søndagene i Fastetiden er den *samtidige* Nydelse af *Kød og Fiskespiser* forbuden ved et og samme Maaltid. Dette Forbud *gælder* for Alle *uden Undtagelse* fra det fyldte syvende Leveaar, saafremt de ikke ere alvorligt syge.
- IV. *Kødsupper* og med Fedt, Flæsk eller Blod tilberedte Spiser, for saa vidt de enten ikke indeholde Køddele eller kun i en aldeles uvæsentlig Grad, tør nydes hver Dag, alene med Undtagelse af den h. *Langfredag* og det ogsaa i Forening med Fiskespiser.
- V. De i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner, og, saafremt disse føre egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller; -- fremdeles Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster, samt alle de, som jævnlig faa deres Mad fra et offentlig Spisested; Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Tjenestetyende og Arbejdere, naar de koster af Ikke-Katholiker; Medlemmerne og Tjenestefolkene i konfessionelt blandede Familier; de af Ikke-Katholiker Indbudne, samt Ikke-Katholikernes øvrige Hus- og Bordfæller, endvidere de paa offentlige Bade og Kuranstalter under Kur værende Personer, Rejsende og Fattige ere. med Undtagelse af den h. *Langfredag*, aldeles fritagne for *Abstinentsen*.
- VI. Alle approberede Skriftefædre meddeles herved Myndighed til, i paatrængende Tilfælde, hvor det synes nødvendigt, og hvor ikke blot *Sandseligheden* forlanger det, at forvandle Faste- eller Abstinentbudet for *enkelte* Troende til en anden from Gerning; dog kunne kun

Sognepræsterne og Rektorerne gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet.

Hermed er forøvrigt ingen Fuldmagt givet til at dispensere fra den *samtidige* Nydelse af *Kød og Fiskespiser* paa de befalede Fastedage (cfr. N. III).

VII. Med Hensyn til den for *Alle* eftergivne Strengthed af det oprindelige Faste- og Abstinentsbud, *skulle alle Troende, som ere i Stand dertil*, i Fastetiden nedlægge en *Almisse* i de Bøsser, som til den Ende blive at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: »**Faste-Almisse**«. Disse Faste-Almisser, som anvendes til Bedste for Vikariatets kirkelige Anstalter blive at *indsende* til Vikariatet straks efter Fastetidens Afslutning. Hvo, som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med det h. Tridentiner-Koncils Bestemmelse (S. XXIV. de ref. c. 4) forordne Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en *særegen Fasteandagt*, bestaaende af en Prædiken, Salmer og Bønner, hvorom Vi overlade d'Hrr. Sognepræster at anordne det Nærmere. Disse Andagter skulle slutte med den sakramentale Velsignelse og Prædikerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed i nær Forbindelse staaende Æmne til Genstand.

Paa *Søgnedagene* i den h. Fastetid bliver under eller efter Skolemessen Rosenkransen om Kristi Lidelse eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.

IX. I de saakaldte *lukkede* Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil den første Søndag efter Paaske, og fra første Adventssøndag indtil Herrens Aabenbarelse inkl., maa ingen Bryllupper finde Sted. Men i selve *Faste- og Adventstiden* skulle de Troende ogsaa overhovedet

afholde sig fra alle *Danse og andre støjende offentlige Forlystelser.*

- X. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om *Paaske-Kommunionen* fastsættes i Medfør af et paveligt Indult at skulle vare fra Palmesøndag indtil Kristi Himmelfart, og for Katholikerne, som bo langt borte fra en Kirke, indtil anden Pintsedag. De Troende gøres herved opmærksomme paa den ældgamle kirkelige Forskrift om at modtage Paaske-Kommunionen i deres respektive *Sognckirker*, en Forskrift, der ogsaa under vore kirkelige Forhold bør søges saa vidt muligt overholdt.
- XI. *Højtideligholdelsen af den første h. Kommunion* bliver fastsat til den *første* Søndag efter Paaske, forsaavidt der ikke af særlige Grunde udtrykkelig maatte blive tilstaaet en Undtagelse fra denne Forskrift.

Nærværende *Fastmandat og Hyrdebrevets første Del* oplæses i alle katholske Gudshuse i Vikariatet Søndag *Quinquagesima*, og *Hyrdebrevets anden Del* 1. Søndag i Fasten.

København, den 3. Februar 1902.

✠ Johannes,

Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Professor Harnacks Skrift „Munkevæsenet“.

—o—

Vi Katholiker kunde næsten blive stolte af den Opmærksomhed, der i den sidste Tid er bleven os skænket af Pressen her til Lands, uagtet vi jo kun udgøre en saare ringe Del af Danmarks Befolkning. Næppe vare *monita secreta* blevne oversatte paa Dansk, førend der udkom en dansk Oversættelse af en Afhandling af Harnack om »Munkevæsenet.«

Men begge de nævnte Skrifter sigte til at lægge det katholske Ordensliv og med det samme selve Katholicismen for Had. Harnack slutter sine Betragtninger over Munkevæsenet med den Paastand, at »dets oprindelige Formaal er slaaet over i sin Modsætning,« idet Kirken »gjorde dets Frihed for Verden om til en verdslig politisk Reaktion mod Kultur og Historie, saa at Munkevæsenet just endte med at fuldføre Kirkens Verdsliggørelse.«

Adolf Harnack er Professor i protestantisk Theologi ved Berlins Universitet; men Kristen i Ordets rette Betydning er han ikke; thi han nægter, at Jesus af Nazareth er Guds Søn, eet med Faderen. Lad ham end være en nok saa kundskabsrig Historiker, en nok saa god Stilist, en nok saa glimrende Taler — en grundig Tænker er han ikke. Til de anførte Paastande naar han gennem Misbrug af to Ord: »*Verdensflugt*« og »*Verdensherredømme*«.

Han forklarer Munkevæsenet rigtigt som en »Forsagelse af alle Livsgoder, af Ejendom, Ægteskab, personlig Vilje og personlig Ære;« for Kortheds Skyld kalder han det »den religiøse Verdensflugt.« Det lader sig godt gøre, naar han her ved den »Verden«, som Munken flyr, forstaar den *onde Verdens* Aand samt *de nævnte tre Goder*, Ejendom Ægteskab og Uafhængighed. Men han fastholder ikke Ordet »Verden« i denne Betydning; senere forstaar han derved et

tilbagetrukkent Liv, et Liv i »fredelig Fjærnhed fra Dagens Larm,« et Liv i Ørken eller (i det mindste) i »et Samlag af Asketer« uden videre Samkvem med Folk udenfor Klosteret. Hvis han ikke fordrejede Begrebet »Verdensflugt« paa denne Maade, kunde han ikke paastaa, at den nyere Tids Ordener og Kongregationer, der ere opstaaede siden Begyndelsen af det 16de Aarhundrede ved Siden af de gamle Munkeordener og hellige sig til de aandelige og legemlige Barmhertighedsgerninger, »*vende op og ned*« paa Forholdet mellem Askese [Verdensflugt i den førstnævnte rigtige Betydning] og Kirketjenerskab.«

Ved at tjene Kirken bidrage de ganske vist til at støtte den og gøre den kendelig som besjælet af Kristi Aand og agtet ogsaa af Udenforstaaende; men hvad de og selve Kirken attraa og arbejde paa, er ikke »politisk at beherske Verden,« men at føre saa vidt muligt hele Verden til Kristus; hvad de tilstræbe, er ikke »Kirkens Verdensherredømme,« men at efterkomme Herrens Bud: »Gaar ud i den ganske Verden og lærer alle Folk at holde alt, hvad jeg har befaleet eder.«

Harnack blander altsaa Falsk med Sandt.

Sandt er, at Verdensforsagelse, Verdensflugt, Munke- eller Ordensliv efter selve Kristi Ord og Kirkens Lære er at anbefale alle, der føle sig dragne dertil.

Falsk er at paastaa, at *denne* Verdensforsagelse er selve det kristne Liv — at den ikke lader sig forene med et Liv helliget til Udøvelse af Kærlighedsgerninger — eller at de nyere katholske Ordener arbejde paa Kirkens politiske Verdensherredømme.

Munkene og alle Ordenspersoner lægge sig efter den kristne Fuldkommenhed; og denne kræver Forsagelse af Ejendom, Ægteskab og Uafhængighed. Vor guddommelige Frelser selv har paa given Foranledning tilraadet denne tredobbelte Forsagelse som Vejen til et fuldkomment Liv, og det saa bestemt og utveiydigt, at det er vanskeligt at fatte, hvorledes

en bibeltroende Kristen kan overhøre eller misforstaa vedkommende Ord. De *tre* Evangelister have opskrevet dem.

Et formuende ungt Menneske kom til Herren og spurgte: »Gode Mester, hvad har jeg at gøre for at arve det evige Liv?« Herren svarede: Hold Budene, de ti Gudsbud, som du jo godt kender. »Dem har jeg holdt fra Barn af,« bemærkede den unge Mand, »hvad staar endnu tilbage for mig at gøre?« Han spurgte saadan ikke af blot og bar Nyfigenhed, endsig i ond Hensigt, som Farisæerne engang imellem spurgte Herren for at prøve paa, om de ikke kunde bringe ham i Forlegenhed. Ellers havde Herren slet ikke svaret eller endog irettesat ham, ligesom han gjorde mod Farisæerne. Heller ikke var det unge Menneske hildet i Selvbedrag, naar han mente, at Samvittigheden gav ham det Vidnesbyrd, at han stedse havde holdt de ti Budord i alt Væsentligt. Thi Evangeliet lægger til, at Herren saa med et kærligt Blik paa ham som Følge af og Løn for denne Bekendelse. Han stadfæstede ydermere dens Rigtighed ved at fortsætte: Vil du være fuldkommen, saa sælg, hvad du ejer, giv det til Fattige, saa vil du eje en Skat i Himlen og saa kom og følg mig efter — med andre Ord: Riv Hjertet løs fra al Vedhængenhed ved Verdens Goder; giv endog helt Afkald paa dem, forsaavidt det staar i Menneskets Magt; frsig dig al Ret til at eje noget; gør dig det derved umuligt som Ægtemand at ernære Hustru og Børn, og saa kom for at slutte dig til mig, ligesom mine Apostle.

Herren skelner her saa tydeligt, som vel muligt, mellem hvad der er alle Menneskers Pligt, og hvad han, Pligtopfyldelsen forudsat, fremdeles kan raade nogle enkelte til. Pligt for alle, der attraa den evige Salighed i Himmerige, er at holde Moralloven, der skitseres ved de ti Budord og ogsaa indbefatter hver enkeltts særlige Standspligter. Ganske vist, ingen kan det af sin egen Kraft; men paa den anden Side kunne vi alle sige med Apostelen: Jeg kan alt, hvad der behøves til Opnaelse af den evige Salighed, i ham, der styrker mig ved sin Naades Bistand. Ja, ved Hjælp af en

særegen Naade kan et Menneske gøre mere end hvad der er alles Pligt.

Gudmennesket Jesus Kristus er Guds egen elskede Søn, i hvem Faderen har Velbehag, hvem vi skulle høre og efterligne. Han forsagede fuldkomment Verdens saakaldte Gøder og lod sig nøje med Livets Nødtørft. Vi hørte ham indbyde det nævnte unge Menneske til at følge ham ad denne Livsvej; det, antydede han, vilde være bedre, fuldkomnere og Gud velbehageligere end at indskrænke sig til Oplydelsen af den strenge Pligt; det vilde lette ham at lægge sig efter Fuldkommenheden, der jo bestaar i Kærlighed til Gud og det Evige og let kan forstyrres ved Omsorg for og Vedhængenhed ved det Jordiske og Forgængelige. Forøvrigt gav Frelseren ham tydeligt nok at forstaa, at det var en fri Sag og han ikke just var forpligtet til at efterkomme Indbydelsen. *Om du vil* være fuldkommen, sagde han, saa sælg alt; det er et Raad, jeg giver, ikke et Bud; det bliver overladt til din egen fri Afgørelse, om du vil lægge dig efter Fuldkommenheden eller nøjes med Pligtopfyldelsen.

Dette Raad gjaldt ikke denne unge Mand alene; det er et *Raad* til *alle* Kristne i Almindelighed. De tolv Apostle havde hørt det, hver især: Kom, følg mig! og ingen af dem havde overhørt det. Da den unge Mand, rig som han var, ikke kunde beslutte sig til at give Afkald paa sin Rigdom, men trak sig tilbage, saa at Herren bedrøvet saa efter ham, da sagde Petrus paa sine egne og sine Medapostles Vegne: Se, Herre, vi have forladt alt og fulgt dig; hvad Løn have vi derfor i Vente? Og Herren lovede ikke blot de tolv, at han som Verdensdommer skulde udmærke dem paa den yderste Dag, men han tilføjede det alle gældende Løfte: Hver den, der forlader Hjem eller Ager, Broder eller Søster, Fader eller Moder, Hustru eller Børn for min og Evangeliets Skyld, skal faa hundrede Fold og det evige Liv! — et Løfte, der selvfølgelig indeholder en Indbydelse og Opmuntring til at gøre sig delagtig i det.

Men hvor uindskrænket denne Indbydelse nu end sy-

nes at være, saa ligger det dog i Sagens Natur, at *hver enkelt*, der skal følge den, behøver en *særlig Indbydelse* fra Herren. Uden Naadens Hjælp kunne vi, som allerede sagt, end ikke gøre, hvad der er nødvendigt til Salighed, d. e. opfylde alle vore Pligter. Hvor langt mindre kunde en da uden Naadens Hjælp bringe alle de mange, store Ofre, som ere uadskillelige fra et Liv i Fattigdom, enlig Stand og Afhængighed! Dertil kræves et særdeles rigt Maal af Naade; og det tilbydes ikke enhver. Da Herren en anden Gang anbefalede at vælge den ugifte Stand for Himmeriges Skyld, tilføjede han paa Stedet den Indskrænkning: »Hvo som kan fatte det, han fatte det,« som om han vilde antyde: men kun faa er det forundt at fatte det; kun faa have Naade til livsvarig Afholdenhed.

Skaberens Velsignelse: »Vokser og formerer eder!« gælder for alle Tider. Skaberen vil, at Menneskeslægten skal vedligeholdes gennem Liv i Ægteskab. Det langt overvejende Flertal af de Voksne er altsaa kaldet til at leve i Ægtestanden. Det er en Naturlov. Den hævdes af Kristendommen og den katholske Kirkes Lære. Det er en uforklarlig Fejltagelse, at Harnack ikke nøjes med den rigtige Sætning, at Munkevæsenet eller Forsagelsen af alle Livsgoder, er »en i Katholicismens inderste Væsen begrundet Institution,« men desforuden paastaar, at Munkevæsenet efter katholsk Lære er »*det kristelige Leved selv*«, og at det »bestemte Forsagelsens Omfang uden Hensyn til den enkeltes individuelle Kald og Beskaffenhed.«

Nej, katholsk Lære er, at der ganske vist er dem, som Herren vil, skulle tjene ham i enlig Stand — hvad der jo forøvrigt følger af den Kendsgerning, at de to Køn er ulige talrige, idet der i alle Lande findes et Overskud af kvindelige Individuer — men at Flertallet er kaldet til at føre et kristeligt Liv i Ægtestanden og lægge sig efter denne Stands Fuldkommenhed. Frivilligt at vælge den ugifte Stand, det forudsætter en særlig Kaldelse fra Herren. Hver den, som hører den, gør rigtignok godt i at efterkomme den; ja, at

overhøre den, vilde være farligt. Men for alle dem, der ikke føle sig kaldede, gælder Skriftens Ord: »Kunne Ugitte og Enker ikke afholde sig, saa gifte de sig; thi det er bedre at gifte sig, end at lide Brynde.«¹⁾

Det er i nøje Overensstemmelse med Herrens egne Handlemaade. Der kom Mennesker til Frelseren og tilbød sig til netop at gøre det, som han havde tilraadet som Vejen til Fuldkommenheden, nemlig til at følge ham i frivillig Forsagelse af alle Livets Goder. Men Herren tog ikke imod deres Tilbud, han gav dem den Anvisning at forblive i deres Livsforhold. Evangelisten Markus fortæller (5, 9—20), at Jesus i Gerasenernes Land befriede et stakkels Menneske fra en meget slem ond Aand. Af Taknemlighed bad den Lykkelige om Lov til at blive hos sin Velgører, ligesom de tolv Apostle. Men nej, Herren tillod det ikke; han svarede tværtimod: »Gaa til dit Hjem og til Dine og forkynd dem, hvor store Ting Gud har gjort imod dig, og hvordan han har forbarmet sig over dig.« Med andre Ord: Manden havde nok den gode Vilje og det oprigtige Ønske at forlade alt for Kristi Skyld, men han manglede den guddommelige Kaldelse dertil.

En anden Gang lovede en Skriftlærd at følge Jesus, hvor han saa end vilde gaa hen, altsaa gøre, hvad denne havde raadet det ovennævnte unge Menneske til. Men som Svar pegede den guddommelige Lærer paa sin egen yderste Fattigdom; den, sagde han, var større end Skovdyrets, Fuglens og Rævens; thi medens disse havde hver sin Rede eller Hule, havde han selv ikke engang det, hvortil han kunde hælde sit Hoved. Tager dette Svar sig ikke ud, som om

¹⁾ 1. Kor. 7, 9. Se ogsaa »Det nye Testamente, II. Del, med forklarende Anmærkninger af A. Johansen,« S. 445, hvor det bl. a. hedder, »at den ugifte Stand ikke blot er god ligesom den gifte Stand, men bedre end denne, saa at Jomfrueligheden, Ægteskabets Godhed ubeskaaren, dog er et højere Trin i Henseende til sædelig Fuldkommenhed, men hvortil der da ogsaa *fordres en højere og særegen Naade.*«

Herren vilde sige: Til saa fattig en Levevis er du ikke kaldet? Evangelisterne fortælle ikke noget videre om denne Skriftkloge, hvad der er blevet af ham. Lægger ikke den Formodning nær, at han trak sig tilbage, beholdt hvad han ejede og fortsatte sin vante Levemaade? (Fortsættes.)

En Konversion.

0—

»La Ste Famille«, et religiøst Tidsskrift, som udgives af Redemptorister i Frankrig, fortæller i sit Nummer for Februar 1902 følgende Begivenhed: Der holdtes i Fjor en velsignelsesrig Mission i Wattrelos, Dép. du Nord, med 26000 Indbyggere. De religiøse Øvelser vare nær ved at afsluttes, da kom et ungt Menneske ind i Sakristiet og forlangte at tale med Præsterne. Han var Protestant og udmærkede sig ved sin Iver i at uddele Bibler og skulde snart blive Præst. Men ved at tage Del i Missionens religiøse Øvelser havde han erkendt Protestantismens Vildfarelser og ønskede nu at blive Katholik. Præsten vilde dog først lære hans Sindelag at kende og sagde til ham: »Det er vistnok det imponerende Syn af en saa stor Menneskemængde i vore Kirker, som har tilskyndet Dem til at gøre et saadant Skridt? De forbauses over den Modsætning, som der er imellem Katholikerne, der saa talrigt indfinde sig for at drage Nytte af Kirkens Naademidler, og Protestanterne, som ere saa sløve i deres religiøse Øvelser og saa hjenfaldne til Ligegyldighed og Vantro? Ikke sandt?« — »Nej,« svarede den unge Mand, »det er ikke Katholikernes Iver, som har gjort Indtryk paa mig; tværtimod, jeg er ofte bleven stødt ved deres Holdning i Kirken. Man lærer dem, at Kristus virkelig er nærværende i Altrets Sakramente, og alligevel kan man se dem en Gang imellem opføre sig uærbødigt i Kirken, idet de le og snakke i Guds Nærværelse. Nej, Bevæggrundene, som for mig ere

bestemmende, ere af en ganske anden Beskaffenhed. Skønt Deres Prædikener ere helt igennem et Bevis for Deres levende Tro og den katholske Religions tvingende Logik, er det dog ved Læsningen af Evangeliet, at jeg er kommen til Sandhedens fulde Erkendelse. Hver Dag plejer jeg at læse nogle Vers; men netop i disse Dage læste jeg om, hvorledes Frelseren forberedte sine Apostle paa Forfølgelserne, som de skulde blive udsatte for: »Verden skal hade og forfølge eder paa alle Maader; men herpaa skal man erkende at I ere mine Disciple; thi Disciplen er ikke over Mesteren.« Saa spurgte jeg mig, om dette Kendetegn fandtes hos os Protestanter. Men jeg maatte indrømme, at netop vi nyde alle Fordele og Privilegier; Staten tager sig af os, vore Præster ere godt lønnede, vi have al mulig Frihed, og naar vi ville aabne en Kirke, hjælper Regeringen os og bærer endda en Del af Omkostningerne. Derimod har jeg set, at Katholikerne behandles ganske uretfærdigt, idet man ikke blot ikke støtter dem, men endog lægger dem desto større Hindringer i Vejen, jo mere de bestræbe sig for at opfylde deres religiøse Pligter; deres Præster have næppe nok, til at de kunne leve, de modtage intet af Staten og Ordensfolk bringes ligefrem til at forlade Landet. Hvor er nu det Kendetegn, hvorpaa man skal kende Kristi Disciple? Hos Dem, højærværdige Pater; derfor vil jeg blive Katholik.«

Hans Ønske blev opfyldt efter nogen Tids Forløb, og skønt han maatte give Afkald paa en glimrende Fremtid, var han dog overmaade lykkelig ved at høre til den *forfulgte* Kirke. S.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Om den lille »*Helgenlegende*«, som allerede i længere Tid har fulgt med Ugebladet og som for nylig er udkommen i andet Oplag hos Bachem i Köln,

meddeler det udmærkede »*Pastoralblatt*« for Kølner-Diøcetet, at en af dets Medlemmer har ytret følgende praktiske Tanke. Man lade — saaledes foreslaar han — hver Morgen ved Skolemessens Begyndelse et af Børnene forelæse Dagshelgenens Liv. Læsningen kunde begynde med de Ord: »Vi fejre i Dag den h. N.s Fest.« Da Levnedsbillederne i denne Helgenlegende ere ganske kort fremstillede i Overensstemmelse med de mest fremragende Træk, varer Læsningen kun nogle Minutter, maaske indtil Begyndelsen af Introitus, og Messeandagten bliver saaledes ikke i mindste Maade forstyrret. Ved Slutningen af Læsningen angives ogsaa i Korthed den Dyd, som anbefales til Efterlignelse.«

Et andet bekendt Blad »*Litterarische Rundschau*,« der udgives af Professor, Dr. G. Hoberg ved Universitetet i Freiburg, skriver i sit Nummer for Februar følgende om Helgenlegenden: »For hver Dag i Aaret findes en kort Beskrivelse af Dagshelgenens Liv; hertil er knyttet gennemsnitlig fire smaa Afsnit: 1. nævnes og anbefales for det aandelige Liv en fremragende Dyd hos vedkommende Helgen; 2. gives en Opmuntring eller en asketisk Grundsætning for det meste med en Helgens egne Ord; 3. meddeles en karakteristisk Begivenhed af Dagshelgenens Liv og 4. anføres et eller andet Skriftsted. Kortfattet i Henseende til Fremstillingen og rig paa godt asketisk Indhold kan Bogen meget anbefales til den daglige aandelige Læsning eller Betragtning.«

Af ovenstaaende rosende Omtale fra Sagkyndiges Side kunne vore Læsere se, at det Værk, som Ugebladets Jubilæums-Aargang vil skænke dem i Aarets Løb, fuldtud fortjener deres Paaskønnelse, og vi haabe at de ogsaa ret maa faa Gavn af det. Vilde enhver katholsk Kristen daglig overveje og anvende paa det praktiske Liv den korte Betragtning, der er knyttet til Dagshelgenens Liv, vilde man uden Tvivl høste megen aandelig Fordel.

— I Mandags begravedes fra St. Josefs Kirken paa Nørrebro den for nylig afdøde Søster *Therese de St. Joseph*. Den h. Sjælemesse, under hvilken Søstrenes Sangkor med-

virkede, blev frembaaren af Hr. Pastor *Desnos* fra Noviciatet paa Strandvejen. En stor Del Gejstlige og Menighedsmedlemmer havde foruden Søstrene indfundet sig i Kirken og fulgte senere med til Kirkegaarden, for at vise den heden-gangne St. Josefssøster den sidste Ære. R. I. P.

Frøderiksberg. I Søndags holdt Pastor *Phil. von der Kettenburg* sin første *danske* Prædiken i Rosenkranskirken. Efter Sagkyndiges Udtalelser var hans Sprog meget godt, hvilket vidner om stor Energi og et sjældent Sprogtalent hos den unge Præst, som først for 2 *Maaneder* siden kom her til Landet fra Freiburg, men med Kærlighed og Iver strax kastede sig over Studiet af det danske Sprog.

Amerika. Katholikerne i Bispedømmet Denver i Amerika have i Løbet af et Par Aar indsamlet henved 80,000 Dollars til Opførelsen af en ny Domkirke.

— Fra Cincinnati meddeles, at Mrs. S. Kiernan, hvis Testamente for nylig er bleven godkendt at Staten, har efterladt 14,000 Dollars til katholske Øjemed. Blandt de testamentariske Gaver var en paa 5000 Dollars til det katholske Universitet i Washington.

— I Merida i Yucatan, Meksiko, har Don Leandro Ayala testamenteret 250,000 Dollars til Opførelsen af et Frihospital for Fattige, 100,000 Dollars til forskellige Velgørenhedsanstalter, 20,000 Dollars til Hjælp til de katholske Skoler i Merida og 10,000 Dollars til det katholske Hospital for Trængende.

Italien. Bevægelsen mod Lovforslaget om *Ægteskabs-skilsmisse* bliver stedse større og faar Skikkelse af en storartet Demonstration fra det italienske Folks Side. Dette Folk har endnu i Hjærtet bevaret et dybt troende, katholsk Sindelag og føler sig ved Lovforslaget truet i sine helligste Rettigheder og Følelser af Frimurer-Liberalismen og Atheismen. Det er allerede tredie Gang i Løbet af tyve Aar (1881, 1892, 1901), at den kirkefjendtlige Strømning har gjort et Forsøg paa at underminere Familieforholdene og at indskrænke de Institutioner, som indenfor den katholske Kirke værne om

Familielykken, og nu skulde der føres et Hovedangreb imod den. Kirkestormerne og den hellige Morals Fjender ere ved deres Lovforslag imidlertid komne i en pinlig Situation og i Modstrid med hele det katholske Italien, og vide ikke rigtig, hvorledes de skulle slippe ud af Forlegenheden. Biskopperne, Gejstligheden og Folket har enstemmig rejst sig imod denne Voldsgerning og protesteret baade i katholske og ikke-kirkelige Blade og paa Møder, i Tidsskrifter og Brochurer opløftet deres Røst for at værne om den truede kristelige Moral.

Bekendtgørelse om Jesu Barndomsforening.

Til min store Beklagelse maa jeg meddele, at »Aarbogen for Jesu Barndomsforening« ikke udkommer i Aar. Jeg blev nemlig forflyttet saa sent paa Aaret og har paa Grund af særlige Omstændigheder haft saa meget at bestille, at jeg ikke fik Tid til at samle Stof og redigere det. Til Gengæld er det min Agt at lade Bogen udkomme i en fyldigere Skikkelse næste Aar.

En Oversigt over Indsamlingerne vil udkomme i Begyndelsen af Marts.

De indkomne Bidrag for det henrundne Regnskabsaar bedes godhedsfuldt sendte til mig snarest mulig.

Randers, d. 3. Febr. 1902.

M. Osterhammel, Præst,
Direktør for Jesu Barndomsforening.

Unio. Søndag d. 9. Februar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Fastelavnsbal i Cisternens Lokaler. Fællesspisning à 1 Kr. Kuverten. Pris (uden Spisningen): 1 Kr. for Medlemmer, 2 Kr. for Besøgende, indførte ved et Medlem. Billetter faas hos Herrerne Hoffmann, Købmagergade 48, og Pfaffstetter, Sølvgade 84, 86, og Østergade 61 („Bella Donna“), samt i Lokalet. — Se Opslag!

Tirsdag d. 11. Februar: Alm. Møde i Café du Parc, dog med nogle Fastelavnsløjer.

✠ Efter længere Tids Sygdom og vel forberedt ved Modtagelsen af de hh. Sakramenter afgik i Dag ved Døden min inderligt elskede Moder, Fru **Christine Gamél**, f. Hillertz. Begravelsen finder Sted Mandag den 10 ds. Den kære Afdøde anbefales til mine gejstlige Medbrødre og de Troendes Forbøn. R. I. P.

p. t. Aarhus (St. Blichersgade 29), d. 6. Febr. 1902.

Paa Hjemmets Vegne:
H. Gamél,
Præst.

S.J.G. Mandag d. 10. Februar, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder **St. Josefs-**
Gilde Møde for I. og II. Grad.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 9. Februar, Quinquagesima. Nordens Apostel, den h. Ansgars festlige Mindedag. Ansgarius Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker og Kapeller. I St. Ansgars Kirke: Kl. 10 højtidelig Pontifikalmesse med Oplæsning af det biskoppelige Fastemandat og Hyrdebrev; Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken og højtidelig **Procession med den h. Ansgars Relikviskrin**, som er udstillet i Kirken hele Dagen. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Rosenkransbroderskabets Fane. Paa denne Dag indvies og benyttes for første Gang det nye St. Ansgars Banner og St. Johannes Broderskabs Fane. — **10. M.** Oktav af St. Ansgars Fest. — **11. Ti.** Johannes af Britto, Martyr.

Onsdag den 12. Februar. Askeonsdag. Fastens Begyndelse. (I St. Ansgars Kirke Kl. 9 højtidelig Pontifikal-Askevielse og Højmesse). — **13. To.** 26 japan. Martyrer. — **14. F.** Ihukommelse af Frelserens h. Tornekrone. — **15. L.** Raymund af Pennafort. Bekender.

Søndag den 16. Februar. 1. Søndag i Fasten.

Ansgariusforeningen.

Søndag d. 9. Februar Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Pontifikalmessen i St. Ansgars Kirke, afholdes den aarlige Generalforsamling i Forsamlingsværelset ved Præsteboligen. Dagsordenen: Aarsberetning og Valg.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag d. 9. Februar (St. Ansgars Fest) Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

Mandag d. 10. Febr. (Fastelavnsmandag) bortfalder Mødet; i Fastetiden bortfalde ligeledes Mandagsmøderne og i deres Sted holdes Møde sammen med Mariakongregationen for Mænd hver **Torsdag** Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$. Efter en kort Prædiken bedes **Korsvejen**. Enhver har Adgang til disse Møder.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 **Korsvejsandagt** (første Gang den 14. Februar) og hver Søndag Aften Kl. 6 **Fasteandagt** med Prædiken. — Hos Kirkebetjent Stein faas »Korsvejsandagt med Billeder« à 10 Øre.

Jesu Hjerte Kirke. Hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$ holdes i Fastetiden Korsvejsandagt.

Rosenkranskirken. Hver Fredag Aften i Fastetiden Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Korsvejsandagt.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 6.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissioner, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittlinien. — Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer Adelgade 31. Trælles 9-2 og 5-7.

Nº 7.

Søndagen den 16. Februar.

1902.

Indhold: Biskoppeligt Hyrdebrev — St. Josefs Søstre. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Ordrup. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 81—88.

Biskoppeligt Hyrdebrev

i Anledning af Fastetiden.

Johannes,

ved Guds Barmhjærtighed og den Apostoliske
Stols Naade

Biskop af Anastasiopolis,

Hs. Helligheds Husprælat,

Apostolisk Vikar for Danmark og Island,

til det højærværdige Præsteskab og det Apostoliske
Vikariats Troende.

Hilsen og Velsignelse i Herren!

Højtelskede i Herren!

Den højhellige Julefestkreds med alle dens kære og
hjerterhusvalende Minder og Erindringer om Jesu Kristi

Barndom er bleven afsluttet; og allerede medens vi endnu ere opfyldte af dens Indtryk fører Kirken os med Alvorsstemning ind i Fastetiden, for at vi ved Betragtningen af Frelserens bitre Lidelse og Død skulle forberede os til hans Opstandelses herlighedsfulde Dag. — Om end alle Kirkens Festtider svare til Menneskehjertets Fornødenheder og Krav, saa maa det dog siges om Fastetiden, at den mere end nogen anden Del af Kirkeaaaret er et nøjagtigt Billede af vort Jordeliv, thi hvad andet er vor Livsvandring hernede vel end en af Lidelser og Savn ledsaget Forberedelse til vor tilkommende Opstandelse, en livsvarig Fastetid før den evige Paaskefest.

Derfor skulle vi, Højtelskede i Herren, lydhøre og lærevillige paany i denne hellige Tid øve, styrke og befæste os i Bodens og Selvfornægtelsens hellige Dyder, thi uden dem er jo et sandt kristeligt Liv utænkeligt, vi skulle som Jesu Kristi Disciple atter med frejdigt Mod tage hans Kors paa os og efterfølge den guddommelige Frelser, for engang paa Opstandelsesdagen ikke at blive til Skamme for Guds Domstol. — Som Eders Overhyrde og Biskop, der af lang Erfaring kjender Eders religiøse Tankesæt og Sindelag, nære Vi den tillidsfulde Fortrøstning, at I fuldtud forstaa denne dybe, indgribende Betydning af den hellige Fastetid, og at I derfor ogsaa fuldtud vil benytte den efter vor hellige Kirkes Villie og Vejledning.

Imidlertid er det ikke Vor Agt denne Gang videre at udvikle de kristelige Tanker og Overvejelser, som den hellige Fastetid lægger nær; idet Vi tage Anledning af en i den nærmeste Fremtid forestaaende sjælden Jubilæumsfest, ville Vi lægge Beslag paa Eders Opmærksomhed i en anden Retning. Den 20. Februar dette Aar er nemlig den minddeværdige Dag, paa hvilken den nuværende Pave, vor Kirkes højtelskede Overhoved, Leo XIII., for 24 Aar siden efter to Dages Konklave blev valgt til Pave, saa at han nu om nogle faa Dage efter menneskelig Beregning vil kunne fejre den 25. Aarsdag for sin Kaldelse til Kirkens højeste Embede.

Jo sjældnere en saadan Begivenhed er i Kirkens Historie, desto lydeligere vil den tale til alle katholske Hjerter; fra alle Kanter ville saavel hele Nationer som mindre Samfund og enkelte Personer mødes i Jubel og Glæde over en saadan Begivenhed, og saavidt vi kunne skønne, ville talrige storartede Ovationer paa selve Jubilæumsdagen og hele Jubilæumsaaret igennem tolke den kristelige Verdens Glæde over, at det ved Guds Naade er bleven forundt vor højtelskede Fader at fejre sit 25. Pontifikats Jubilæum. Ja, vi nære Alle det kære Haab om, at den ærværdige Olding paa Pavethronen ogsaa vil faa Slutningen af dette Jubelaar at se, saa at det skal kunne siges om ham: Pave Leo XIII. har set, Petri Aar, ligesom Pave Pius IX. før ham har set dem. Hvor skulle vi ikke Alle glæde os til denne Dag! Thi bortset fra, at denne lange Pontifikatsvarighed vidner om en særdeles naadefuld Forsynsstyrelse under vore overmaade vanskelige Tidsforhold, saa minder denne Dag ogsaa med sine den hele Verden omspændende spontane Glædesudbrud os Katholiker om den store Lykke, at vi, om end delte i mange forskellige Nationer, dog Alle kun have *een* Tro, og at vi under *een* fælles Fader kun udgøre en *eneste* Familie.

Men tale vi om Glæde paa denne store Familiefest, saa maa vi endnu langt mere tale om de Taknemmelighedens Følelser ligeoverfor en af de største guddommelige Velgerninger, vi opdage i Sammenhæng med denne Familiefest. Af alle Ord nemlig, som vor guddommelige Frelser har udtalt under sit Jordeliv, er der to, som have størst Krav paa vor Taknemmelighed, netop fordi de paa en saa underfuld Maade sprede Liv og Lys baade over den enkelte Troendes Liv og over hele Menneskeslægten. Det *første* er Indstiftelsen af Alterets h. Sakrament: »Dette er mit Legeme,« — det andet er Ordet til den fattige Fisker fra Galilæa: »Du er Petrus, d. e. en Klippe, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke.« Med disse tvende Ord skænker Kristus os en uvurderlig Velgerning, — sin bestandige Nærværelse baade i Altrets-Sakramentets Hemmelighed og i sin synlige

Stedfortræder her paa Jorden, -- disse tvende Ord have trods deres Ælde endnu Intet mistet af deres underfulde Virksomhed, men endnu den Dag idag have Consekrationsordene under den h. Forvandling deres usvækkede Kraft, ligesom Jesu Kristi Ord: »Du er Petrus« endnu den Dag idag gælde for enhver Pave, som de fordem gjaldt for Apostelfyrsten.

For den *ene* Velgerning, Jesu Kristi Nærværelse i Alterets h. Sakrament, takke vi Herren daglig paa vore Knæ, og hvorledes kunde vi vel andet? — denne Hemmelighed er jo den uudtømmelige, stadigt strømmende Kilde til vort Naadeliv, men den *anden* Velgerning taber vi maaske kun altfor ofte af Syne, da den h. Petrus' Efterfølger bor saa langt borte fra os, saa de Fleste af os aldrig og kun Faa meget sjældent faa Lejlighed til at se ham eller til at komme i Berøring med ham. Vi trænge derfor højlig til fra Tid til anden at mindes om de store Velgerninger, at Kristus har gjort den h. Petrus og hans Efterfølgere til sine synlige Stedfortrædere her paa Jorden, og at han i disse vedbliver at være hos os indtil Dagenes Ende, og Vi benytte derfor med Glæde vor h. Faders forestaaende Jubilæumsfest som en kærkommen Lejlighed til i Fællesskab med alle Landets Katholiker at takke Gud af Hjertens Grund for denne uudsigelige Naade.

Men til denne taknemmelige Betragtning af Pavedømmets Velsignelser i Almindelighed føjer Tanken ganske uvilkaarlig alle hine rige Naadegaver og Velsignelser, som Gud i saa rigeligt et Maal har benaadet sin nuværende Statholder, Pave Leo XIII., med. Saa er det da tvende Tanker, der besjæle os paa denne Dag, og lægge Beslag paa vor taknemmelige Overvejelse, nemlig:

- 1) at vi have en *Pave*, og
- 2) at vi have en *saadan* Pave.

Ja, vi have en Pave; Kirkens nittenhundredeaarige Historie fortæller det, det hellige Evangelium selv bevidner det. Dengang Jesus Kristus tog Afsked med sine Apostle, sagde

han til dem: »Jeg vil bede Faderen, og han vil give Eder en anden Trøster, for at han evindeligt maa blive hos Eder, den Sandhedens Aand, som Verden ikke kan annamme, thi den ser ham ikke og véd ej heller noget om ham. Men I skulle kende ham, thi han skal blive hos Eder og være i Eder. Jeg vil ikke forlade Eder faderløse.« Joh. 14, 17. 18. Sendt af Faderen har Jesus Kristus, Guds Søn, fuldført sin Sendelse og overgiver nu den ved hans Blod stiftede Kirke til den Helligaand. Den Helligaand er fra nu af Kirkens Lys og Liv, han er ligesom det Hjerte, som banker uophørlig i Kirkens Indre, og uophørlig lader Naaden til det evige Liv udstrømme til alle Kirkens Lemmer. Men den Usynlige behøver synlige Organer for os synlige Menneskers Skyld. Ogsaa herfor har Jesus Kristus draget Omsorg. Derfor har han udvalgt sine Apostle og over dem først nedsendt sin Helligaand, som han havde forjættet dem. Og af de Tolv har han atter udkaaret Petrus som deres Hoved. I mindes jo Alle, hvorledes han har talt til Petrus: »Du er Petrus, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke og Helvedes Porte skulle ikke overvælde den. Og dig vil jeg give Himmeriges Nøgler. Og Alt, hvad du binder paa Jorden, det skal ogsaa være bundet i Himlene. Og Alt, hvad du løser paa Jorden, det skal ogsaa være løst i Himlene«. Math. 16, 18. 19. I kende ogsaa de andre Ord, som Jesus rettede til Petrus: »Vogt mine Lam, vogt mine Faar«. Joh. 21. 15—17. Og atter: »Simon, Simon! Jeg har bedet for dig, at din Tro ikke maa svigte; og naar du engang er bleven omvendt, da styrk dine Brødre.« Luk. 22. 32. Saaledes er Petrus Kirkens Hoved, Hjordens øverste Hyrde, hele Kirkebygningens Grundvold. Men skal Kirken ikke miste den af Kristus givne Forfatning, skal Hjorden ikke mangle den af Gud givne Hyrde, skal Kirkebygningen vedblivende indtil Dommedag hvile paa den engang lagte Grundvold, saa maa ogsaa Petrus vedblive at leve, han maa være udødelig, d. v. s. ikke hans Person, men hans Embede. Saasart Petrus døde,

maatte en anden efter Herrens Villie træde i hans Sted, for at sikre Kirkens Bestaaen. Det er *Paven*.

Som Apostelfyrsten Petrus' Efterfølger er den romerske Pave Jesu Kristi sande Stedfortræder; i Petrus har vor Herre Jesus Kristus givet ham den hele og uindskrænkede Magt til at styre den almindelige, d. e. den katholske Kirke. Medens Biskopperne, indsatte af den Helligaand, ere traadte i Apostelenes Sted og regere og styre hver den dem betroede Hjord, som sande Hyrder, saa er Paven Biskoppernes Biskop og sidder efter Herrens Anordning inde med den udelte Myndighed over alle Kirker; baade alle Præster og alle Troende staa derfor i et kirkeligt Afhængighedsforhold til ham, de ere forpligtede til en sand Lydighed mod ham, ikke blot i det, som angaar Troen og Sæderne, men ogsaa i det, som vedkommer Styrelsen af den over hele Verden udbredte Kirke. Ved dette Samfund med den romerske Pave, og ved Bekendelsen af den samme Tro, er Kristi Kirke *én* Hjord under *én* Hyrde. For at endelig den hele Kirke, udbredt som den er over den hele Verden, kan blive holdt sammen og bevaret i denne Enhed, har Petrus og hans Efterfølgere faaet det Naadens Fortrin af Guds Haand aldrig at vakle i Troen. Paa Grund heraf er den romerske Pave ufejlbar, naar han fra Petrus' Lærestol, som Kirkens Overhyrde og Lærer, i Kraft af sin højeste apostoliske Autoritet og udrustet med den guddommelige Bistand, der er forjættet ham i Petrus, afgør, hvad alle Kristne skulle anerkende som sandt angaaende en Tros- eller Sædelære.

En overmaade ophøjet Værdighed, Højtelskede i Herren, her paa Jorden at være Guds Stedfortræder, for at føre en hel Verden til Gud. En forunderlig Magt, der udstrækker sig fra den ene Ende af Jorden til den anden og omfatter alle Mennesker, som ville opnaa den evige Frelse. En umaadelig Velgerning for Kristenheden, at besidde et aldrig vaklende Midtpunkt, at eje et uryggeligt Centrum, hvorfra al Sandhed og Naade meddeles Menneskene. Men ogsaa hvilken Visdom, hvilken Aarvaagenhed, hvilken Daadskraft

udfordres der ikke til at røgte dette Embede, til at udbrede den sande Tro til stedse større Kredse, til at varetage Troens og Sædernes sande evige Interesser, til overalt at hævde Livets kristelige Orden, til at afsløre og afskaffe Misbrugene, til at dømmе med afgørende Autoritet i alle Ting, der falde ind under den gejstlige Jurisdiktion. Det er Paven efter den katholske Kirkes Lære.

Og Pavedømmet har aldrig svigtet den Opgave, dets guddommelige Stifter har sat det. Gennemvandrер i Aanden Historiens vigtigste Perioder, eftersporer de forskellige Folkeslags gradvise religiøse Udvikling, overalt genfinde I Petrus' Skib, der gennempløjer Tidernes tid brusende Hav, overalt opdage I den sikre Styrmand ved Skibets Ror, der leder Skibet frelst igennem de truende Skjær og de fraadende Bølger. Eller for at bruge et andet Billede: Overalt i de skiftende Tider med de gyngende Grunde og de uophørlig skiftende Samfundsformer se I en Klippe, der staar urokkelig; den er den Klippe, som selve Guds Haand har bygget, det er Pavedømmet. I Sandhed, Historiens Vidnesbyrd maatte have mistet deres Kraft og Betydning, om vi ikke vilde anerkende, hvad Betydning Pavedømmet har haft for Kristendommen. Hvad vilde den have været uden Paverne? Paverne have til alle Tider vist sig som Kristendommens egentlige Bærere, som dens første Lærere, Udbredere og Forsværrere. De have baaret den uforfalskede kristelige Tro uskadt igennem Aarhundredernes Storme. Uden dem vilde ikke et Atom være bleven tilovers eller dog i højeste Fald kun et ubestemmeligt Chaos. *Kristendom og Pavedømmet* ere derfor ikke to Ting, der kunne sondres. Gud selv har knyttet dem sammen, fordi han selv har grundlagt Kristendommen paa Pavedømmets Fundament, paa Petrus' Klippe; og hvad Gud har forenet, skal Mennesket ikke adskille.

Kristendommen er Enheden; thi før sin Himmelfart bad den guddommelige Frelser fremforalt om Enhed for Alle dem, der vilde tro paa ham. I Sandhed, denne Enhed hører til de kosteligste Frugter af hans Forløsning.

Men uden Pavedømmet, uden dette levende, synlige Midtpunkt for Enheden af den kristelige Tro, af den kristelige Disciplin og den kristelige Gudstjeneste, hverken gaves der nogen religiøs Enhed eller vilde en saadan nogensinde kunne tænkes at være mulig. Man se kun hen til hine kristelige Samfund og Sekter, som have skilt sig fra dette levende Midtpunkt, fra Petrus' Klippe. Overalt religiøst Virvar, overalt religiøse Særmeninger og Partibestræbelser; Enheden have de ikke, og kunne de ikke have. Den h. Skriffs døde Bogstav, selv hvor man endnu betragter den som et guddommeligt Dokument, kan uden en levende, ufejlbar Læreautoritet ikke tilvejebringe og formidle Enheden.

Kristendommen er Sandheden: Kristus selv kalder sig Sandhedens Konge, og han forjætter sine Apostle Sandhedens Aand, der skal føre dem ind i al Sandhed. Men hvor er den hele, uformindskede og uforvanskede kristelige Sandhed, – hvor fandtes den alle Tider, hvis ikke i den paa Petrus grundede Kirke, altsaa i Pavedømmet? Til Petrus sagde Herren: »Jeg har bedet for dig, at din Tro ikke maa svigte;« det har han aldrig sagt til nogen af de øvrige Apostle, og heller ikke findes der iblandt de øvrige apostoliske Kirker en eneste, uden at den jo enten er bleven fuldstændig ødelagt ved Tidens Storme, eller er bleven tilintetgjort ved Hæresi. Kun den romerske Kirke har hævdet sin Livskraft og er aldrig bleven besmittet af Hæresi; dens Biskopper, Paverne, vilde have valgt Døden fremfor at prisgive, om end kun et Jota af den overleverede kristelige Sandhed. Med den romerske Kirke maa derfor, som allerede det andet Aarhundredes store kristelige Lærer, den h. Irenæus, har sagt, alle øvrige Kirker stemme overens i deres Tro. Vi kunne iindrømme, at de fra den romerske Kirke skilte Kirker eller Samfund endnu besidde saare værdifulde Brudstykker af den kristelige Sandhed, som de have taget med som et Slags Arvegods ved deres Udskillelse fra Moderkirken. Men *Sandheden*, d. e. den *hele kristelige Sandhed* besidde de ikke.

Ubi Petrus, ibi ecclesia. Kun hvor Petrus, Paven er, der er Kirken, den hele Sandhed.

Kristendommen er Friheden; thi Jesus Kristus har sagt: »Sandheden skal frigøre Eder«, og netop derfor har han antaget Tjenerskikkelse, for at generhverve os den tabte Frihed: allerførst den *sædelige* Frihed, Friheden fra Syndens Trældom, thi den, som gør Synd, siger han selv, er Syndens Træl; men dernæst ogsaa den *religiøse* Frihed, Friheden fra hin tyranniske Samvittighedstvang, som de hedenske Fyrster have udøvet, idet de ikke blot vilde være Tyranner over deres Undergivnes Legemer, men ogsaa over deres Sjæle. Pavedømmet er her atter det rette Værne-thing for denne Frihed og har stedse udvist sig som saadant. Det har stedse anerkendt og beskyttet den religiøse Frihed, den sande Samvittighedsfrihed som en hellig, umistelig Menneskerettighed; det har fra hensynsløse jordiske Herskeres Magtbegær, naar dette gik ud paa med deres Undersaatters Legemer ogsaa at trælbinde deres udødelige Sjæle, stedse appelleret til den højeste Konge, Kongernes Konge: »Giver Kejseren det, som Kejserens er, men giver ogsaa Gud det, som Guds er.« Pavedømmet, ikke det saakaldte Statskirke-dømme, er den Frihed, som Jesus Kristus har erhvervet os.

Kristendommen er den sande Humanitet. Synden og det fra Synden oprundne Hedenskab havde ligesom brutaliseret Mennesket, tilsølet hans sande menneskelige Adel og tilintetgjort hans Adelsbrev, som lød paa Gudlighed. Gud blev netop derfor Menneske og Menneskets Søn for at gen-give Mennesket baade hans tabte sande Menneskeværdighed og det Adelsbrev, der gjorde ham til et Guds barn. Men hvem har i Aarhundredernes Løb virkeliggjort Jesu Kristi store, ophøjede Kærlighedsværk, hvem har faktisk hævdet og udbredt den sande Humanitet? Hvem hævdede den ned-værdigede Kvinde atter op til hendes oprindelige Hæders-plads, hvem generobrede for den ulykkelige som Salgs-genstand behandlede Træl hans menneskelige Frihed? Svar: Denne Ære tilkommer Pavedømmet. Det har ladet Andre

være om at fremme Brutaliteten og Menneskenaturens laveste Instinkter; men det selv har stedse været Humanitetens varmeste Talsmand.

Kristendommen er Kulturen og Civilisationen.

Hvem har taget de mange forhen vilde, barbariske Nationer, som nu regnes iblandt de mest civiliserede, ved sin milde Moderhaand og efterhaanden udfriet dem fra deres Nedværdigelse, saa de fik renere Sæder og kom til at hylde ædlere Skikke? Det er en ubestridelig Sandhed: alle dannede Folkeslag, fortrinsvis Vesterlandets Nationer, skyldte deers Kultur og Dannelse udelukkende den kristelige Kirke, og derfor Pavedømmet, som jo fra Aarhundrede til Aarhundrede stod i Spidsen baade for den kristelige Kirke og for alle kristelige og civilisatoriske Foretagender, der udgik fra dens Skød. Utaknemmelighed er dog ellers ingen Dyd. Men her sker det tidt, at de, som paa deres Knæ skulde takke Pavedømmet for den Opdragelsesvelgering, der igennem det er tilflydt deres Forfædre, tilsøle det med deres haanende Spot. Ethvert Land kan pege paa en Apostel, der i fordums Tid, udsendt af Paven, tændte Trens Fakkell iblandt dem, der endnu ikke kendte den sande Tro. Og vi, Højtelskede i Herren, blive vi ikke netop idag, hvor vi fejre den hellige Ansgars Mindedag, levende mindede om, hvilken Betydning Pavedømmet har haft for vort Land, for dets Kultur og Civilisation? Var det ikke Paverne, som opmuntrede og støttede Ansgars Missionsvirksomhed, var det ikke dem, der hjalp ham til at organisere det store nordiske Missionsomraade, som var bleven den aabne Mark for hans Missionsiver? Vilde St. Ansgar ikke være bukket under for de hartad utrolige Vanskeligheder, der optaarnede sig for hans Missionsiver, om ikke Paven i Rom havde været hans faderlige Vejleder og Beskytter? Nu fatte vi, hvorfor St. Ansgar, den travle Missionsarbejder, der ligefrem brændte af Iver for at udbrede Guds Rige, fire Gange afbrød det Missionsarbejde, der laa ham Dag og Nat paa Hjerte, — vi sige, nu kunne vi forstaa, hvorfor han fire Gange gjorde den lange, besværlige Rejse fra Sveriges

og Danmarks fjærne Enemærker over Alperne til Rom. Han følte Trang til at knæle ved den hellige Faders Fødder, til at høre hans opmuntrende Ord; i den øverste Hyrdes Røst hørte han Jesu Kristi Røst, i hans Anerkendelse fandt han Beroligelse, i hans Undervisning Oplysning om alle tvivlsomme Spørgsmaal. Derfor kom Ansgar til Rom, det var det, han søgte der. Vil da de sene Efterkommere, de, som staa paa den Basis, som Ansgar har opført i inderligste Fællesskab med Paven i Rom, vil de dog ikke engang faa Øjnene op for, at det minder stærkt om Utaknemmelighed eller ogsaa Inkonsekvens, hvad man nu end vil kalde det, naar man roser det Ene og dadler det Andet, naar man anerkender Ansgar og miskender Paven? Hvem har Ret til at adskille, hvad Gud har sammenføjet? Men vi, som fuldtud kalde os for Ansgars Børn, og have Ret til at kalde os saaledes, vi ville altid betragte Kærligheden til Pavedømmet, Anerkendelsen af dens verdenshistoriske Opgave, som en kostbar Del af det aandelige Arvegods, vor hellige Apostel har efterladt os.

(Sluttes.)

St. Josefs Søstre.

I.

† Søster Therese de St. Joseph.

— o —

Den første danske St. Josefssøster, *Therese de St. Joseph* (Laura Emilie Monika *Frey*), som for nylig afgik ved Døden, var født i København den 30. Juni 1829. Hendes Fader, der var Katholik, kom som ungt Menneske til Danmark, hvor han giftede sig med en dansk Dame. Hr. *Frey* nærrede Ønsket om at lade sine Børn opdrage i den katholske Religion, men da der dengang ikke herskede Religionsfrihed her i Landet, lod dette sig ikke gøre. Forøvrigt døde han ogsaa tidlig og maatte saaledes overlade Børnene, to Dreng og to Piger, til deres lutherske Moders Omsorg.

Fru Frey var en alvorlig Kvinde, som vaagede over sine Børns Opdragelse og sædelige Renhed, men naturligvis lod dem undervise i den lutherske Lære.

I en Alder af 15 Aar lærte Laura Frey nogle af Københavns Katholiker at kende og overværede enkelte Gange Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke. Hendes Slægtninge og Veninder gjorde alt for at vende hendes Sind bort fra alle religiøse Tanker og at vække Kærligheden til et verdsligt Liv hos hende. Imidlertid lærte hun ved forskellige Lejligheder de daværende Præster *Zurstrassen* og *Grüder* at kende og ytrede tilsidst Ønsket om at maatte blive undervist i den katholske Religion. Efter længere Tids Undervisning og moden Overvejelse vendte hun saa tilbage til sin afdøde Faders Tro og blev optaget i St. Ansgars Kirke den 24. Marts 1852 og modtog Dagen efter sin første hellige Kommunion. Hun var dengang 23 Aar.

Laura følte sig lykkelig og søgte at gøre ogsaa sine Omgivelser delagtige i den samme Lykke, ved at fremstille for dem den katholske Kirke som den i Virkeligheden var, og fjærne de Fordomme, som herskede overfor Sandheden. Selv ønskede hun intet inderligere, end at tjene Gud i Ordensstanden; men da der dengang endnu ikke fandtes Søstre her i Landet, maatte hun foreløbig opgive en saadan Tanke.

I 1856 kom de første St. Josefssøstre til København; Laura Frey glædede sig over deres Komme, gjorde deres Bekendtskab og blev i August 1857 optaget iblandt dem som Postulant. Nogle Maaneder senere blev hun sendt til Moderhuset i Chambéry og den 9. Oktober 1858 modtog hun St. Josefssøstrenes Ordensdragt og aflagde de evige Løfter den 21. April 1861. I fire Aar opholdt hun sig i Moderhuset og bevarede stedse de taknemligste Minder om disse Aar. Hun hørte ikke op med at tale om alt, hvad der i dette Ordenens Moderhus havde været hende til Opbyggelse og Belæring, og nærrede indtil sin Død oprigtig Hen-

givenhed overfor sine første Foresatte, navnlig overfor den nu afdøde Forstanderinde, Mère *Maria Filicita*s.

Gærne vilde Søster Therese være bleven i Frankrig, men hendes Foresatte anså det dog for bedre, at hun som Dansker vendte tilbage til sit Fædreland, hvor Søstrene navnlig manglede Lærerinder i det danske Sprog. Efter Løfteafleggelsen blev hun derfor sendt tilbage til København, hvor hun ydede de første Søstre store Tjenester, navnlig i Henseende til Skolegerningen, som hurtig udviklede sig formedelst hendes Iver og Omsorg.

Næsten overvældet af Arbejde og Anstrængelse, maatte hun en Tidlang opgive sin Stilling og blev sendt et Aarstid til Stockholm, for at genvinde sit Helbred ved Hvile og Luftforandring.

I 1879 blev Søster Therese udnævnt til Priorinde for Søstrene i Randers, hvor der fandtes et Vajsenhus for Dreng og Piger. I fem Aar arbejdede hun i denne Gerning, som hun elskede meget, med hele sin Energi og Interesse.

Provincialforstanderinden, Mère *Maria de Jesus'* Død i 1877 hidførte en Del Forandringer i Søstrenes Forhold her i Danmark, og Søster Therese blev sendt til Norge; thi dengang dannede St. Josefssøstrene i de tre nordiske Riger kun en eneste Provins. Det var et stort Offer for Søster Therese; men lidt efter lidt følte hun sig dog inderligt knyttet til de Institutioner, det Folk og Land, hvortil Lydigheden havde kaldt hende. I femten Aar opholdt hun sig her som Lærerinde i Skolerne i Christiania, Trondhjem og Christianssand.

I 1893 kaldtes hun tilbage til Danmark, og i de nu paafølgende Aar virkede hun i København med usvækket Iver paa det charitative Omraade, ved at besøge de Fattige, trøste og hjælpe de Nødlidende og undervise og opmuntre dem i den samvittighedsfulde Opfyldelse af deres religiøse Pligter.

Hun bad meget og nærede navnlig en stor Andagt til vor guddommelige Frelser i Altrets allerhelligste Sakramente

og til den h. Josef og den h. Frants af Sales. I Aar, den 29. Januar, døde hun som sin guddommelige Herres tro Tjenerinde en blid og salig Død ude i Søstrenes Noviciat »St. Josefsdal« paa Strandvejen. R. I. P.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. I Tirsdags bragte Telegrafens det sørgelige Budskab fra Paris, at Enke-Grevinde **Moltke-Huitfeldt**, født *Seebach*, samme Dag var afgaaet ved Døden af Lungebetændelse og efter kun faa Dages Sygeleje. Den Afdøde, som i 1896 mistede sin Mand, der var Danmarks Gesandt i Frankrigs Hovedstad, var ikke blot en sand Adelsdame, højagtet af Alle, der kendte hende, men ogsaa en overbevisningstro og from Katholik, som samvittighedsfuldt opfyldte sine religiøse Pligter og nærrede den mest levende Interesse for vor h. Kirke og dens Institutioner her i vort Fædreland; herom vidner bl. a. den skønne Kirke paa Glorup, som for største Delen opførtes ifølge hendes Initiativ, ligeledes St. Josefsstrenes Hospital i Odense, for hvilket hun viste den største Interesse, og meget andet indenfor Guds- og Næstekærlighedens Omraade. En stor Trøst og Glæde forundte Gud hende, da hun for nogle Aar siden oplevede, at hendes værdige Ægtefælle, Grev Moltke-Huitfeldt og hendes to udmærkede Sønner vendte tilbage til den katolske Kirke — en Lykke og Naade, som uden Tvivl i mange Aar havde været en Genstand for den fromme Hustrus og Moders indtrængende Bønner til Gud. R. I. P.

— Samme Dag som Enke-Grevinde Moltke-Huitfeldt døde i Paris, mistede Menigheden i København et meget virksomt Medlem, idet Fru **Rodgers**, f. *Westerbye* afgik ved Døden i sit Hjem i Utterslev. Den Afdøde, som kun opnaede en Alder af 42 Aar, maatte i mange Aar kæmpe med et skrøbeligt Helbred, men virkede ikke destomindre med utrættelig Iver og personlig Opofrelse indenfor det charitative Omraade i vor Menighed. Navnlig lider »Elisabethforeningen til forældreløse Børns Frelse« og »St. Elisabeths Systue« ved St. Ansgar et stort Tab ved denne rastløse og trofaste Medarbejders tidlige Bortgang. Begge disse charitative Institutioners Bestyrelse og mange Fattige paa Nørrebro ville med Taknemlighed mindes hende og bede for hendes

Sjæl. Efter sin egen Konversion opnaaede ogsaa hun den Lykke, ved sine Bønner og ved sit gode Eksempel at føre sin efterlevende Mand tilbage til Moderkirken. R. I. P.

Ordruk. St. Andreas Collegium havde i Tirsdags én af sine store Dage. Fra nær og fjern vare unge og gamle strømmede sammen for at se Eleverne opføre *Rudolf Schmidts* romantiske Skuespil: *Den forvandlede Konge*. Naar man er kommen lidt ind i Stykkets Sammenhæng, følger man Handlingen med stor Interesse. Hovedpersonen er den unge Normannerkonge Rodger, som i det 12. Aarhundredes Begyndelse har samlet det splittede Sicilien til et Rige. Hans værdige Kansler søger at vise ham, at sande Kongestorhed bestaar i at bøje sig for den evige Konge og sætte sig som sit Livs Maal at skabe sit Folks Lykke; men da Kongen i ubændig Trods hævder sig som sin egen Lykkes Skaber, antager hans Skytsengel Kongens Skikkelse og gennem en Række spændende Optrin bliver man Vidne til, hvorledes Kongen gennem bitre Ydmygelser faar det rette Kongesind i Eje. De forskellige Roller bleve meget tilfredsstillende udførte. En og anden af de Optrædende udmærkede sig vel fremfor de andre, men ingen var der dog, som det ikke var en Fornøjelse at høre og sé paa. Imellem Akterne udførte baade nuværende og tidligere Elever af Collegiet adskillige smukke Musiknumre, og den hyggelige Aften sluttede med en lille, kvikt udført og ganske komisk Monolog. De forskellige nydelige Dragter og smukke Dekorationer bidrog ikke lidet til at skabe den til Situationerne passende Stemning.

St. Johannes Broderskab holder Møde med Optagelse af nye Medlemmer Tirsdag d. 18. ds. Kl. 8 i Lokalet, Bredgade 67. Alle indbydes venligst.

C. B. Lohrer,

31. Adelgade. 1. Sal. Telefon Nr. 23.013

Brand-, Glas-, Tyveri- samt Søforsikringer tegnes paa billigste Betingelser.

En net ung Pige, der vil udføre almindelig Husgerning, undtagen Vask, og slutte sig til Familien, der bebod en Villa ved Isefjorden, kan til Maj faa Plads, ved Henvendelse til Fru Minna Nielsen, Nykjøbing paa Sjælland.

En Embedsmand fra et større Pengeinstitut, der paa Grund af Svagelighed har maattet tage sin Afsked med Pension, søger, da han er kommet en Del tilbage paa Grund af Sygdom, en lettere Beskæftigelse, der kunde sætte ham i Stand til at klare alt og forsørge sin Hustru og to smaa Børn. Billet, mrkt. L., til C. B. Lohrer, 31 Adelgade.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 16. Februar. 1. Søndag i Fasten. — 17. M. Serviterordenens syv Grundlæggere. — 18. Ti. Ihukommelsen af Herrens Bøn i Oliehaven. — 19. O. (Tamperlag) Ihukommelse af Herrens Lidelse. — 20. To. Ferialdag. (25de Aarsdagen for Leo XIII's Udvælgelse til Pave i 1878). — 21. F. (Tamperdag) Ihukommelse af Herrens h. Landse og Nagler. — 22. L. (Tamperdag) Petri Bispestol i Antiochia.

Søndag den 23. Februar. 2. Søndag i Fasten.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag d. 18. Februar Kl. 9 holdes en højtidelig Pontifikal-Sjælemesse for afdøde Enke-Grevinde Moltke-Huitfeldt.

Vincentskonferentsernes

Generalmøde finder Sted i Dag **Søndag den 16. Februar** Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ (efter Højmessens i St. Ansgar Kirke). Til Mødet, som afholdes i Lokalet. Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes herved alle aktive og bidragydende Medlemmer, samt Æresmedlemmerne. Til Fælleskommunionen i de resp. Konferentskirker er samme Dag ifølge Statutterne knyttet en fuldkommen Aflad.

Korsvejsandagt med Prædiken: I St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; Jesu Hjerte Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$; St. Josefs Kirke hver Fredag Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Elisabethforeningens Basar,

som afholdes til Bedste for forældreløse Børn **Palmesøndag** d. 23. Marts og Mandag d. 24. Marts i Skolelokalet, Bredgade 69. St. o. G., bringes foreløbig i Menighedens velvillige Erindring. Strikkede Sager finde altid Afsætning.

Mariaforeningen holder Bestyrelsesmøde i Dag, Søndag den 16. Februar, efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Skemaer fremlægges.

Den eucharistiske Forenings Bedetime bortfalder paa Fredagene i Fastetiden.

Ansgariusforeningen.

Den aarlige **Generalforsamling**, som ikke blev afholdt d. 9. Februar, afholdes i Forsamlingsværelset, Breilgade 64, **Søndag d. 23. Februar** efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Søndag den 16. ds. (1. Søndag i Fasten) holdes i **Rosenkranskirken** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ hl. Messe med tysk Prædiken for det østerrigske Drengorchester, som for Tiden opholder sig her i Byen. Enhver, som vil bivaane denne Gudstjeneste, har Adgang.

 Skolebørnenes Bispising bringes i venlig Erindring.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 8.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer Adalgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 8.

Søndagen den 23. Februar.

1902.

Indhold: Biskoppeligt Hyrdebrev — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: Aarhus. Frederiksberg. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 89—96.

Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden.

(Sluttes.)

Idet vi vedblive at paapege, hvilken Betydning Pavedømmet har haft for Kultur og Civilisation, kunne vi umulig lukke Øjnene for den afgørende Indflydelse, det har haft paa *Familielivet og Ægteskabet*. Ægteskabet danner Fundamentet for Familien og det ordnede Familieliv, og kan derfor med Rette kaldes Grundlaget for og ikke mindre Højdepunktet af al ægte, sand Kultur. Menneskeslægtens Historie fortæller det paa alle sine Blade; det staar overalt skrevet baade med lyse og afskrækkende Træk.

Men hvem har hovedsageligen igennem alle Aarhundreder staet paa Vagt for at udføre, for at gennemføre og hævde Helligholdelsen af det kristelige Ægteskab, — hvem har særligen i Middelalderen under de haardeste Kampe forsvaret Ægteskabets Renhed og Uopløselighed mod vellystige Fyrsters Lidenskaber? Hvem har taget sig af deres ulykkelige og forstødte Hustruer og dulmet deres Trøstesløshed? — Vi minde i denne Sammenhæng kun om den ulykkelige

danske Prinsesse Ingeborg, hvis Interesser saa ædelmodig forsvarede af den store Pave Innocents III. — Ved at hen-vise til den vellystige Konge af England Henrik VIII.s For-dring paa Ophævelse af hans første gyldige Ægteskab, sé vi, at Pavedømmet hellere vilde give Afkald paa hele Lande og Kongeriger end forgribe sig paa Ægteskabets Hellighed og Uopløselighed. Hvad vilde der vel overhovedet uden dets aarvaagne og kraftige Mellekomst være bleven af det kriste-lige Ægteskab? Vi have Ret til at spørge saaledes, naar vi se, hvorledes Nutidens Gudløshed aabent fra Talerstolene som i Bladene prædiker den fri Kærlighed, Frihed for alle ved Re-ligionen og religiøse Skikke helligede Love.

Kristendommen er ogsaa Videnskabens Lys. Dens guddommelige Stifter kalder sig ikke blot selv Lyset: »Jeg er Verdens Lys,« men han forjætter ogsaa sine Disciple og alle sande Troende hin Helligaand, som ikke blot er Sand-hedens Aand, men ogsaa Forstandens og Videnskabens Aand. Hvem har til enhver Tid lagt mest Vind paa at tænde ikke blot den hellige Videnskabs Fakkelt, men ogsaa alle Viden-skabernes hellige Ild i det menneskelige Samfund, — hvem har faaet dem til blusse op paany, naar tunge og trange Tider havde overskygget Videnskabens Flamme? De lavere og de højere Skoler, og selv hine højeste Skoler, de saakaldte Universiteter, hvem har grundlagt, hvem har auto-riseret og organiseret dem? Svar: Det var atter dette Pave-dømme, som rigtignok for dette sit kristelige Kulturarbejde ofte kun har høstet Utaak og Forglemmelse. Blive vi staa-ende ved det, som ligger os nærmest, saa falder vort Blik paa vort eget Universitet. Var det ikke Pave Sixtus IV., der opmuntrede Kong Kristian I. til at grundlægge det? Var det ikke Paven, der udstyrede det med de Privilegier, som det behøvede, for at kunne indtage sin Plads iblandt de forskel-lige Landes Universiteter? Men da for faa Aar tilbage dette Universitets firehundredaarige Jubilæum fejredes, fandt ingen-lunde den historiske Taknemmelighed ligeoverfor Pavedøm-met sit rette Udtryk, endskønt dog utvivlsomt Paven maatte

betragtes som Universitetets Medstifter og største Velgører.

Kristendommen er den sande Næstekærlighed. Thi ligesom den selv er udgaet af den guddommelige Kærlighed, saaledes vil den i Alles Hjærter tænde Kærligheden til Gud, og til Menneskene. Men i denne Stræben lader den sig ikke nøje med at opmuntre til *Almissens Kærlighed*, den gaar videre og kræver den *personlige Kærlighed*, *Hengivelsens* og *Offerets Kærlighed*. »Værer velvillige mod hverandre, barmhjærtige og tilgiver hverandre, ligesom og Gud i Kristus har tilgivet eder. Værer derfor Guds Efterlignere som elskelige Børn, og vandrer i Kærlighed, ligesom ogsaa Kristus har elsket os og hengivet sig selv for os til en Gave og et Slagtoffer.« Eph. 5, 1—2. Saaledes skildrer St. Paulus den kristelige Kærlighed, der har sit Udspring fra Jesu Kristi Kærlighed, denne levende Kærlighed, som giver mere end en Almissee, som giver sig selv i personlig Hengivelse. Skulde Vi her give en om end kun flygtig Fremstilling af, hvad den katholske Kirke, d. e. den paa Petrus og hans Efterfølgere, de romerske Paver, byggede Kirke har virket i denne Kærlighedssag, hvad den har gjort for de Fattige, for de Syge og Skrøbelige, for Fangerne og Slaverne, for Enkerne og de Forladte, for al den usigelige Elendighed, der kommer tilsyne i Menneskelivet, skulde Vi nævne ja, blot flygtigt berøre Alt dette, hvor skulde Vi da vel komme til Ende? Tiden tillader ikke, hvad Vort Hjærte ellers tilskynder Os til, at foretage sammen med Eder en aandelig Vandring igennem den kristelige Charitas' vidtstrakte, trøstefulde Enemærker, fra de tusinde og atter tusinde Anstalter, hvor gudindviede Mænd og Kvinder tjene den lidende Menneskehed, indtil den herlige, den hele Verden omslyngende Kæde af Vincents- og Elisabethkonferentserne, hvor det kristelige Lægfolk kappes om i personligt Kærlighedsliv at dele Palmen med Ordensfolket. Naar netop idag, den første Søndag i Fasten. den første af de fire aarlige Vincentskonferentser afholdes, saa tage Vi deraf en kærkommen Anledning

til indstændig at opmuntre Alle til overalt at tage Del i disse Møder, hvor der gives Lejlighed til at bivaane dem. Intet er mere egnet til at fremme Kristi Villie og Efterlevelse, end den aktive Deltagelse i denne praktiske Kærlighedsgerning, som under Pavernes vedvarende Beskyttelse er kommen til at omspænde den hele Jord; — og skulde det af vægtige Grunde være den Enkelte forment at besøge de ugentlige Møder, saa vilde og kunde dog idetmindste den almindelige Tilslutning til de fire aarlige Generalforsamlinger betyde en kraftig og betydningsfuld Fremgang for denne maaske den største og herligste Kærlighedsgerning, som det forrige Aarhundrede har set fremspire og modne under Pavernes Velsignelse. —

Kristendommen er Verdensreligionen, Religionen for alle kommende Tider. Thi dens guddommelige Stifter har ikke blot sagt til sine Apostle: »Jeg vil være hos Eder alle Dage indtil Verdens Ende«; han har ogsaa sagt dem: »Gaar ud i *al* Verden og lærer *alle* Folk.« Og hvornaar har Pavedømmet ikke røgtet denne til Kirken overdragne guddommelige Mission, at omvende de hedenske Folkeslag til Kristendommen? Pavedømmet daterer ikke først fra det nitende og attende Aarhundrede sin Missionsvirksomhed. — I maa stige op til det første Aarhundrede, for at forstaa Pavedømmets Missionsopgave, og for at sande, at vor Herre Jesu Kristi Befaling ingenlunde har været et tomt Mundsvejr. Spørger Italien og Spanien, Frankrig og Tyskland, England og vore skandinaviske Lande og alle tilstødende Lande og Folkeslag, hvem der efterhaanden i de forløbne Aarhundreder har vundet dem for den kristelige Religion, og derved tillige for den sande Civilisation og Kultur! Svaret er med uvisnelige Træk skrevet paa alle Historiens Blade, og Vi have derfor Ret til atter at spørge: Hvorfor skal Taknemmeligheden stedse være en af de mest ringeagtede Dyder?

Kristendommen er endelig den i den forløste Menneskehed stedse levende og stedse virkende Kristus. Thi Kristus, der har fuldbyrdet Forsoningen, vil ogsaa gøre denne

Forsoning til en levende Virkelighed for enhver enkelt Personlighed, han vil gøre ethvert Menneske delagtig deri. Derfor bliver han, endskønt han har unddraget os sin synlige Nærværelse, for Menneskenes Skyld ved at leve i sin Kirke, som han har indsat til sin synlige Stedfortræderinde, — ja, han bliver endog ved at leve personlig, om end ikke i sin synlige Skikkelse, iblandt os som den sande Emmanuel i det *helligste Sakrament*. Hvor dette helligste Sakrament ikke findes, hvor det ikke længere troes og dyrkes, — der findes heller ikke længere den levende Kristendom, der fattes Kristus, den sande Emmanuel, uden hvem intet Liv, ingen Frelse findes. Men Petrus stod straks fra hint Øjeblik af, da Jesus Kristus talte om det Livsens Brød, han vilde give, i et særdeles inderligt Forhold til det helligste Sakrament, et Forhold, som fik sit begejstrede Udtryk i hans Ord: »Herre, til hvem skulle vi gaa hen? Du har det evige Livs Ord«. Joh. 6, 69. Og disse Ord har Petrus ikke talt *engang*, eller blot *dengang*, men han har gentaget dem i alle sine Efterfølgere. Det helligste Sakrament er i sin uforfalskede Skikkelse stedse kun der bleven troet og æret, hvor Petrus var, og hvor han fandtes i sine Efterfølgere. Uden Petrus, d. e. uden Pavedømmet intet Alteretssakrament, og uden det helligste Sakrament, ingen levende Kristendom og Kristi Kirke.

Vi have med Alt dette, Højtelskede i Herren, kun flygtigt kunnet antyde, i hvilken inderlig og uopløselig Sammenhæng Pavedømmet staar med den kristelige Kirke, at Kirken staar og falder med Pavedømmet, og at denne inderlige Forbindelse aldrig kan løses, da Herrens Haand selv har knyttet den. Vi ville da heller ikke længere undres over, at Paverne stedse have staaet i den forreste Række af Kristi Stridsmænd, og at de til Gengæld have fanget de fleste Stød og Hug, som Helvedes Ondskab og Menneskenes Lidenskaber have ført mod Kristi Kirke. Henved 30 Martyrer, 80 Hellige, der findes i Rækken af de 257 Paver, som have staaet ved Kirkens Ror, ere et glimrende Vidnesbyrd om, at

Paverne ikke have svigtet deres Opgave, og at Fjenderne have troet sikkert at kunne ramme Kirkens Legeme, naar de fældede dens Hoved. Og alligevel lever Pavedømmet, alligevel staar det nu efter alle store Omskiftelser, som de hengledne 19 Aarhundreder have set, i det 20. Aarhundrede efter Kristus foran os i en saadan ideal Skikkelse, at Fortiden kunde misunde os, at vi Nulevende faar Lov til at glædes og trøstes ved den.

Vi henvende os da i Vor Betragtning til den ærværdige Olding paa Pavetronen, hvis forestaaende sjældne Pontifikats-jubilæum har givet Os Anledning til at vælge det Thema, hvis ene Side Vi hidtil indtil nu have beskæftiget os med. Dengang Pave Pius IX. efter et toogtredivaarigt mindeværdigt Pontifikat døde den 7. Februar 1878, saa det i mange Henseender truende ud for Kirken. Uheldssvangre Uvejrs-skyer bedækkede den kirkelige Horisont. Vantroen i alle sine skiftende Skikkelser og Afskygninger havde mere truende end nogensinde før vist sit Hoved. I kirkepolitisk Henseende vare den h. Stols Forhandlinger med enkelte Stater blevne afbrudte, med andre havde de antaget et uvenligt Præg. Kirkens Fjender, baade de aabne og de skjulte, mente, at Tiden maatte være kommen, hvor man kunde synge Gravsangen over den gamle sejlivede Kirke. Hvem skulde da vel i denne Farens og Nødens Tid kunne erstatte Pave Pius IX., denne utrættelige Stridsmand for Kirkens Frihed og Ret? En ualmindelig Personlighed, en fremragende Skikkelse maatte bestige Pavestolen, for at kunne besværgede de overhængende Uvejrsskyer, der allevegne havde fortættet sig. Det var dengang den almindelige Overbevisning. Det var det troende Kirkefolks Haab og Tillid.

Denne overordentlige Fremtoning traadte i Leo XIII. frem paa den kirkelige Arena. Ligesom Herren til enhver Tid i kritiske Øjeblikke, ved de saakaldte Vendepunkter i Historien, hvor afgørende Begivenheder afsluttedes eller forberedtes, kaldte visdomsfyldte, kraftige Mænd til Styr mænd ved Kirkens Ror, Mænd, der forstode at gribe ind i Histo-

riens Gang og lede den ind paa nye, bedre Baner, saaledes har han ogsaa nu skænket os den store og vise Leo XIII. og stillet ham i Spidsen for Kirken. En ny Stadfæstelse af den guddommelige Forjættelse: »Du er Petrus og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke og Helvedes Porte skulle ikke overvælde den.« Math. 16, 8.

Kun én Overvejelse syntes at skulle gøre Afbræk i den almindelige Glæde ved Pave Leo XIII' Valg. Den nyvalgte Pave var allerede 68 Aar; hans Legemsbygning var spinkel og skrøbelig; strengt Studium og fortsatte pastorale Sorger havde tæret paa hans Kræfter. Dertil kom det ham ved Forholdene paatvungne stadige Ophold i Vatikanet, der er bekendt som et af de usundeste Steder i Rom. Tydede ikke de nævnte Omstændigheder paa, at hans Regeringstid kun vilde blive kortvarig, og at et nyt Pavevalg snart atter vilde blive nødvendigt? Men alligevel modtoges dette Valg i den hele katholske Verden med Jubel og Glæde.

Og det Vidunderlige skete. Kardinal Joachim Pecci, som den 20. Februar 1878 som otteogtredsstyveaarig Olding besteg Pavestolen under Navnet Leo XIII., han vil om faa Dage fejre den 25. Aarsdag for et Pontifikat, der hører til et af de minderigste og betydningsfuldeste, Kirkehistorien har været Vidne til. Og hvad der maaske er endnu vidunderligere, de henrundne Pontifikatsaar have saa at sige ikke efterladt Spor i den ærværdige Oldings Væsen; endnu altid den samme Daadskraft og Intelligens som før; det samme gennemskuende Blik og den samme levende Interesse for alt Skønt og Stort og Ædelt. Hvo som engang har set ham, glemmer ham ikke mere. Og vender han efter en Del Aar tilbage og stedes paany for hans Ansigt, saa genkender han som uforandret dette asketiske Ansigt, der allerede synes at tilhøre en anden Verden, denne Hjertets Mildhed og Kærlighed til alle Mennesker, som ikke kues ved de haardeste Hjemløgelser, denne altomfattende Omsorg, som ikke glemmer det Mindste for det Største. Enhver priser sig lykkelig, som engang har betragtet den Sjælsskønhed,

der lyser ud af disse vidunderlige Øjne, som engang har følt denne kongelige Hjertets Adel, der med uimodstaaelig Magt fængsler alle gode Mennesker.

Det vil blive forbeholdt Fremtidens Historieskrivning at fælde den afsluttende Dom over Pave Leo XIII.s Pontifikat, men saa meget tør vi vist allerede nu sige, at det er et af de længste og berømmeligste, som Kirkehistorien har været Vidne til, et, der baade i kristelig og religiøs, saavel som i kirkelig, politisk og videnskabelig Henseende har udfoldet en Virksomhed, der vil tage sig endnu ganske anderledes storlaaet ud i vore Efterkommeres Øjne, end det kan vise sig for os Samtidige, der overalt kun se Brudstykker af det mangedrengede kirkelig-apostoliske Arbejde, hvis tusindfoldige Forgreninger og Traade finde deres Centralisationspunkt ved det apostoliske Sæde i Vatikanet.

Vi ville derfor lade os nøje med at fremdrage et eller andet Træk, et eller andet Synspunkt fra Pave Leo XIII.s Pontifikat, der gør det saa ærværdigt og stort i vore Øjne, saa dyrebart for vore Hjerter. Pave Leo XIII. er en Pave i Fængsel. Siden den 20. September 1870 vedvarer den ulidelige Tilstand. Ligesom Pius IX.s sidste Leveaar derved forbitredes, saaledes har nu Pave Leo XIII. hele sit lange Pontifikat igennem maattet leve i Vatikanet, berøvet sin fulde personlige Frihed, berøvet sin fulde Souverænitet, berøvet sine retmæssige Indtægter, saa at han har maattet tage sin Tilflugt til de Troendes frivillige Gaver. Det er dog ingenlunde den største Hjertevé, som piner vor helligste Fader; nej, men at han maa se, hvorledes i hans Fædreland, det skønne Italien, Troen og det kristelige Sindelag mere og mere udestænges fra det offentlige Liv, hvorledes man endog i de sidste Dage ved en Skilsmislov vil forgribe sig paa Kirkens helligste Love; — at han maa se, hvorledes i mange andre Lande den katholske Kirke pines og plages og dens væsentligste Institutioner forulempes; — at han maa se, hvorledes *mange Gange* ogsaa dens egne Børn, de katholske Kristne, leve i Lunkenhed og Ligegyldighed lige overfor

Religionens vigtigste Fordringer, — det er den største pinefulde Byrde, der maatte knuse vor fælles Fader, om han ikke styrkedes ved en beundringsværdig Tillid til Gud og hans barmhjertige Naade.

Naar I da endvidere betænke, Højtelskede, hvorledes det daglige Overløb, der kommer udefra, Bekymringen for alle Menigheder paa den hele Jord ligesom bestorme den alderstegne Olding, hvorledes Dag for Dag nye Smertenslyde trænge sig frem til Pavens medfølende Hjerte, hvorledes næsten hver Time en eller anden aandelig eller legemlig Nød banker paa hans Dør, saa ville I se, at Leo XIII., der kun kender de jordiske Nydelser forsaavidt de tjener til at opholde Livet, fører et Offerliv, som næppe noget andet paa Jorden kan jævnføres med.

Men I ville tage højiligen fejl, om I mente, at vor hellige Faders Mod herved knækkedes eller hans Virksomhed hemmedes. Nej, i Bevidstheden om ved sit ophøjede Embede at være Klippen, der er grundfæstet ved Guds egen Haand, i sin fromme, tillidsfulde, næsten uophørlige Bøn, i den daglige Frembærelse af det h. ublodige Offer, finder han hint uovervindelige Mod, der gør ham til den utrættelige Stridsmand mod Vantroen, Vrangtroen og Synden, og hin Kraft, der ikke udtømmes, trods det Aandsarbejde, som ikke kender til nogen Afbrydelse.

Saaledes staar da Pave Leo for vore Øjne som en Gudsstad, bygget paa Bjerget, synlig vidt omkring, som en Ledsager til Himmelen for Alle dem, der ville lade sig lede; som et Fyrtaarn, der viser de ængstede Skibsfolk Indgangen til den frelsende Havn. Og hvor lytter ikke Verden til hans Ord, naar han i sine talrige, herlige Rundskrivelser taler som den universale Folkelærer, *urbi et orbi*? Snart viser han Videnskaben de rette Veje, snart hævder han den verdslige Øvrigheds Myndighed og den kristelige Statsordens Berettigelse, snart brændemærker han de hemmelige Selskaber, snart er han de Svages og de Undertryktes Talsmand og slaar Bro over den gabende Kløft imellem Fattig og Rig. Hvor

opbygges ikke den kristelige Verden, naar han taler om det kristne Liv og den kristne Borgers Pligter, naar han i sine herlige Rosenkrans-Encyklikaer ikke bliver træt af atter og atter at opfylde os med den samme Kærlighed til den aller-saligste Jomfru, Rosenkransdronningen, som han selv er besjælet af; naar han taler om sin Kærlighed til den h. Frants af Assisi og indstændig anbefaler dennes for Lægfolk stiftede tredje Orden som en kraftig Fornyleskilde til kristeligt Liv; eller endelig naar han priser den h. Josef, Jesu Plejefader, og opstiller ham og den hele hellige Familie som det bedste Forbillede for alle kristelige Familier.

Men vi maatte synes at have forbigaaet nogle fremragende Lyspunkter af vor h. Faders Pontifikat, om vi ikke idetmindste ved nogle spredte Træk antydede, at Pave Leo XIII. med Rette fortjener at kaldes Fredens og Evangeliets Pave. Ved Klogskab og Besindighed lykkedes det ham i enkelte Lande at dulme de imellem Kirke og Stat udbrudte ødelæggende Stridigheder, i andre at skabe taalelige Tilstande. Hans Aandskraft og dybe Indsigt i alle Tidsforhold skaffede ham den glimrende Anerkendelse fra en mægtig Hersker, at denne valgte ham som Fredsmægler for at forebygge en truende Krigs Onder. Stor, fremfor Alt stor, er dog Pave Leo paa det Omraade, som er ham af Herren selv anvist, paa Evangeliets Omraade. Hvo kan tælle de gudbegeistrede Missionærer, de opofrende Søstre, som under hans Pontifikat ere dragne ud for at efterkomme Herrens Befaling: Prædiker Evangeliet for al Skabningen, — og hvem formaar vel at skildre, hvilke Anstrengelser det kristelige Folk har gjort, baade enkeltvis og i organiserede Selskaber, for at støtte dette Missionsarbejde. Intet Pontifikat har nogensinde set saa talrige Bispedømmer, apostoliske Vikariater og Præfekturer blive oprettede. Det er ligeledes Pave Leos Fortjeneste her i Norden at have oprettet de to første apost. Vikariater i Danmark og Norge, efterat Sverrige allerede i hened et Aarhundrede havde ejet et saadant.

Saa behøve vi da visseligen ikke at opmuntre Eder,

Højtelskede i Herren, til at vise *denne* øverste Hyrde, Leo XIII., Ærefrygt, Kærlighed og Taknemmelighed. Og naar da Dagen for hans Jubilæum frembryder, naar Oldingen i Vatikanet paa denne Dag opløfter sit Hjærte og sine Hænder til Gud, mon I da ikke ogsaa med ham ville takke Gud, med ham ville lovprise Gud og bede for ham, at Gud Herren vil beløune ham for alle de Ofre, som han bringer for os, sine Børn? Ja, I vil, vi tvivle ikke derpaa. Og den hellige Fader vil føle sig trøstet derved og vil takke Eder derfor. Han længes efter Eders Forbønner, han beder derom. Hvad han skrev i Rosenkrans-Encyklikaen, i Oktober 1892, dengang den kristelige Verden forberedte sig til at fejre hans paa den 19. Februar 1893 indtræffende 50aarige Bispejubilæum, det gælder endnu og gælder med fordoblet Styrke den Dag idag. Fornemmer da disse Ord, thi de ere Eders Faders Ord: »Af vore Børn, hvis fromme og velvillige Kærlighed Vi kende, vente Vi ikke blot Lykønskninger og Hædersbevisninger, men fremfor alt fromme Forbønner. Vor højeste Glæde vil det være, naar de nedbede over Os, at Alt, hvad vi endnu besidde af Kraft og Liv, af Anseelse og Indflydelse, maa bidrage til Kirkens Gavn og navnlig til at hjemkalde og samle hine Vildfarende og Fjendligsindede, som Vor Stemme allerede saa længe har indbudt. Maatte der ved Guds Barmhjærtighed, under den kommende Glædesfest tilflyde alle Vore elskede Børn Retfærdighedens, Fredens, Velfærdets, Helliggørelsens Naadegaver og alle andre Goder. Derom bønfalde Vi med faderlig Kærlighed Gud, ihukommende hans Ord: »Hører paa mig . . . og bærer Frugt ligesom Rosen, der er plantet ved Bækken. Udbreder ligesom, Libanon, yndig Vellugt! Blomstrer som Liljen, og giver Vellugt og grønnes til Velbehag, og synger en Lovsang og priser Herren for alle hans Geringer. Giver hans Navn Ære og priser ham med Stemmen fra eders Læber, med Sange og med Harper . . . Af ganske Hjærte og Mund lover og priser Herrens Navn.« (Sir. 39, 17.—20. 53.)

Mon den liellige Fader skulde kalde forgæves paa os? — Mon hans Alder er mindre ærværdig, — hans Embede mindre let, — hans Stilling mindre farefuld nu end dengang, da han rettede ovenanførte Ord til sine Børn? Da Kirkens første Hyrde, den h. Apostel Petrus, blev kastet i Fængsel og bevogtedes af fire Vagtskifter, hvert paa fire Soldater, da bad Menigheden uafsladeligt til Gud for ham. (Apostl. Gerninger 12, 5.) De første Kristnes Bønner fandt Bønhørelse; Fængslets Jærnporte aabnede sig for Petrus, Lænkerne faldt ham af Hænderne, en Engel førte ham ud, og Petrus udraabte fuld af Glæde og Taknemmelighed: »Nu véd jeg forvist, at Herren har sendt sin Engel og udfriet mig af Herodes' Haand og al det jødiske Folks Forventning.« (Ap. Gerninger 12, 11.) Finde vi ikke i denne evangeliske Betragtning et Fingerpeg, en Vejledning angaaende vort Forhold til vor hellige Fader? Ligesom de første Kristne skulle vi bede uafsladelig og med Tillid for vor fælles Fader; det kommende Jubilæumsaar med de mange Minder skal give vore Forbønner forøget Kraft og Inderlighed. Vi vide ikke, ad hvilke Veje Gud vil føre sin Kirke og sin synlige Stedfortræder; vi vide ikke heller, hvorlænge Trængslens og Hjem søgelsens Tid endnu skal vedvare. Guds Veje ere uransagelige, — men det vide vi, at hans Almagtshaand ikke er forkortet, og at hans Barmhjærtighed og Miskundhed ikke svigter. Og naar Millioner og atter Millioner Troende ville opsende deres Bønner til Gud om, at han vil bevare og beskytte Kirkens Overhoved, alle katholske Kristnes fælles Fader, da skal Bønnens herlige Undermagt vise sig, og vi skulle erfare, hvor nær Gud er dem, som paakalde ham. »Beder og der skal gives eder.«

»Vor Herres Jesu Kristi Naade, Guds Kærlighed og den Helligaands Samfund være med eder Alle. Amen.« II. Cor. 13.13.

København, d. 3. Februar 1902.

✠ Johannes,

Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Anordning angaaende den hl. Faders Jubilæum.

I Henhold til Vort Fastehyrdebrev træffe Vi i Anledning af vor hl. Faders forestaaende Jubilæum følgende nærmere Bestemmelser:

- 1) Paa den efter den 20. Februar følgende Søndag, altsaa paa den 23. Februar d. A., skal der i alle Sognekirker, saavel som i alle Kapeller, der have en selvstændig Guds-tjeneste, holdes en højtidelig Højmesse foran det Aller-helligste, og i Dagens Prædiken skal der henvises til Hans Hellighed Pave Leo XIII.s tilstundende Jubilæum, hvis Højtideligholdelse paa denne Dag tager sin Begyndelse, for at bønfalde Gud Herren om, at han maa forunde vor højtelskede, højtbenaaede hellige Fader den lykkelige Fuldendelse af dette Jubelaar.
- 2) I denne Hensigt skulle Præsterne fremdeles i alle hel-lige Messer i Jubelaaret, hvor Rubrikerne tillade det, indlægge Oratio pro Papa som imperata, medens det anbefales alle Troende hver Dag at bede for den hl. Fader og tidt at opofre den hl. Kommunion for ham.
- 3) Paa de hl. Apostle Petrus' og Paulus' Festsdag skal der i alle Vikariatets Sognekirker og Kapeller afholdes en Kirkekollekt til en særlig Jubilæumsgave, der stilles til den hl. Faders fri Raadighed.
- 4) Hvad angaar Jubilæumsaarets Slutningshøjtid den 20. Februar 1903, saa forbeholde Vi Os i sin Tid at træffe nærmere Bestemmelse derom.

København, den 3. Februar 1902.

✠ Johannes,

Biskop og Apostolisk Vikar

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

Aarhus. D. 10. Febr. begravedes fra den herværende Kirke højærv. Pastor Gamél's afdøde Moder. Fru *Christine Gamél*. Blandt de talrige Kranse, som bedækkede Kisten, mindede Rosenkransforeningens Palmekrans om, at den Afdøde i mange Aar havde været en nidkær Forstanderinde for nævnte Forening. Den højtidelige Sjælemesse, som blev frembaaret af den Afdødes Søn, overværedes af henved 500 Menneker. Efter Messens Slutning sang Kirkens Sangkor det herlige 4stemmige *Miserere* af Ett, som med sine klægende og dog saa fortrøstningsfulde Toner gjorde et synligt Indtryk paa de Tilstedeværende.

Pastor *Gamél* traadte derefter hen til Baaren og talte til de Forsamlede. Han vilde fremfor alt sige et Alvorsord om Døden og dermed opfylde sin Pligt som *Præst* overfor sine Tilhørere; men tillige som *Søn* opfylde sin Pligt mod den Afdøde, idet han udtalte en Tak til hende, fordi hun ved sine Bønner til Gud havde nedbedt over ham Herrens Naade til at blive *Præst*. Med Taknemlighed mindedes han ogsaa alt, hvad hun havde gjort for ham i timelig Henseende og navnlig at hun havde gjort Hjemmet til et i Sandhed katholsk Hjem. »Hvem kan maale Dybden af en Moders Kærlighed? Med Tillid tør jeg sige, at hun var en god Gave fra Gud for dem, som stode hende nær, og i et kærligt Minde skal hun bevares som et Exempel paa Gudhengivenhed, Trofasthed og Offervillighed.« Med hjærtelige Ord anbefalede Sønnen derefter sin hensovede Moders Sjæl til de Tilstedeværendes Forbønner, idet han bad dem om at skænke hende *Bønnens* Almisse.

Efter at Pastor Gamél derpaa havde meddelt Absolutionen ved sin Moders Kiste, blev denne baaret ud af Kirken, medens Klokkerne ringede og Orgelet spillede Hartmanns Sørgemarsch. Ved Graven sang Koret Guidettis' firstemmige *Benedictus*. I mange Aar har Menigheden i Aarhus ikke

været Vidne til en saa opløftende og højtidelig Sørgegudstjeneste som Pastor Gaméls Moders Jordefærd. R. I. P.

Frederiksberg. Den 13. Februar afgik ved Døden Enkefru **Emilie A. Hansen**, 86 Aar gammel. Den Afdøde var Enke efter Ugebladets forrige, mangeaarige Redaktør *J. L. V. Hansen*, som i Oktober 1863 vendte tilbage til den katholske Kirke, efter at han i 22 Aar havde været Præst i den lutherske Statskirke, senest i Fjelstrup i Haderslev Provsti. Efter sin Mands Konversion toge de Ophold i København, og her vendte Fru Hansen tillige med en Plejedatter ogsaa tilbage til Moderkirken. Plejedatteren, Frk. *K. A. Laurent*, hvis Fader havde været protestantisk Præst i Nærheden af Randers, traadte i 1865 ind i St. Josefssøstrenes Ordenssamfund som Søster *Gertrud* og døde i 1898 i Fredericia. Med trofast Kærlighed og aldrig svigtende Tillid til det guddommelige Forsyn bar Fru Hansen tillige med sin Mand de Savn og store, timelige Ofre, som hans Konversion bragte med sig, og var ham en trofast Støtte i hans Hjem. I tyve Aar var Ugebladets Redaktion lagt i hendes Mands Hænder, ligesom han ogsaa har forfattet den bekendte Bog »Luther og Grundtvig« og oversat Det nye Testamente, Bibelhistorien, Perikopebogen, Rejse til det h. Land m. m. — en Virksomhed, der har sikret hendes Mand et varigt og taknemligt Minde blandt Danmarks Katholiker. Vi nære det sikre Haab, at den barmhjærtige Gud, for hvis Sag de afdøde Ægtefæller have bragt saa store Ofre og stridt saa trofast indtil Enden, ogsaa genforener dem i Himlen. R. I. P.

St. Johannes Broderskab beder den højærværdigste Hr. Biskop modtage en hjertelig Tak for den smukke Fane, Broderskabet ved en saa gribende Højtidelighed fik overrakt paa Sct. Ansgars Festen, samt for al den Interesse, hvormed Biskoppen omfatter vort kære Broderskab.

Samtidig bede vi Alle, som have støttet os i vort Arbejde, modtage vor bedste Tak.

Bestyrelsen.

For al udvist Deltagelse ved min kære Hustrus Begravelse takkes herved Alle.

Allan Rodgers.

A. C. Møde i Søvavillonen Onsdag d. 26 ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Forredrag af Hr. Pastor Esser: „Om Evangelierne Authenticitet og Rationalismens Kamp imod samme.“

✚ Torsdag den 13. Februar døde Fru **Emilie Hansen**, Enke efter Pastor emerit. I. L. V. Hansen, hvilket herved bekendtgøres paa hendes gamle Søsters og øvrige Slægts Vegne. Den kære Hensovede anbefales til Menighedens Forbøn. R. I. P. Maria Muus.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 23. Februar. 2. Søndag i Fasten. — 24. **M.** Matthias, Apostel. — 25. **Ti.** Margaretha af Cortona, Bodfærdig. — 26. **O.** Petrus Damianus, Biskop og Kirkelærer. — 27. **To.** Ferialdag. — 28. **F.** Ihukommelse af Frelserens h. Ligklæde. — 1. **Marts, L.** Ferialdag.
Søndag den 2. Marts. 3. Søndag i Fasten. (Pave Leo XIII.s 93. Fødselsdag.)

Korsvejsandagt med Prædiken: I St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; Jesu Hjærte Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$; St. Josefs Kirke hver Fredag Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

St. Ansgars Kirke. I Anledning af Pave Leo XIII.s Jubilæum holdes ifølge biskoppelig Anordning **Søndag d. 23. Februar Kl. 10** en højtidelig Pontifikalmesse og Te Deum foran det udstillede allerhelligste Sakramente.

Ansgariusforeningen.

Den aarlige **Generalforsamling**, som ikke blev afholdt d. 9. Februar, afholdes i Forsamlingsværelset, Bredgade 64, **Søndag d. 23. Februar** efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Gudstjeneste i Helsingør. (Sudergade 8). Søndag den 28. Februar Kl. 10 h. Messe med Prædiken og Te Deum: Kl. 6 Aften Andagt med sakramental Velsignelse. Mandag Morgen Kl. 8 stille h. Messe.

Monitum ad R. R. D. D. Missionarios.

Missa sollemnis, quæ die 23. mensis currentis coram exposito Sanctissimo celebranda est, fiat in colore albo votiva „Creationis Papæ“, cum Gloria, unica oratione, Credo, Præf. Quadragesimæ, ult. Evang. S. Johannis, Te Deum. Ubi autem unus tantum adest sacerdos, commemoratio Dom. addatur.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 9.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Sondag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglæder samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktor: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 45.

Nr. 9.

Søndagen den 2. Marts.

1902.

Indhold: Pave Leo XIII. — Den tornekroneede Frelser. — »Munke-væsenet«. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Rom. Stockholm. Berlin. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 97—104.

Pave Leo XIII.

—o—

Med den 20. Februar har Kristi gamle, ærværdige Statholder begyndt sit 25. Pontifikatsaar, i Dag, den 2. Marts, fuldender han sit 92. Leveaar og i Morgen, den 3. Marts, er det den 24. Aarsdag for hans Kroning med den pavelige Tiara. Hvem havde vel nogensinde tænkt, at den forhen saa svagelige Kardinal *Joachim Pecci* skulde bære denne Tiara i 24 Aar? Han selv vel allermindst.

Det lange Liv, som Gud har skænket Leo XIII., er, naar man tager hans eminente Arbejdsbyrde i Betragtning, ligefrem forbausende og underfuldt.

Den afdøde Dronning *Victoria* af England har kaldt Leo XIII. »*Aarhundredets ærværdigste Olding*«. Som suveræn Fyrste og Regent over en Kirke, der omspænder hele Verden, bliver han æret af katholske og anderledestroende Fyrster hele Verden over. For faa Aar siden, da han fejrede sit 60aarige Præstejubilæum, har Kejser Frants Josef, den franske Republiks Præsident, Dronning-Regentinden af Spanien, Sultanen og mange andre hædret Paven med kongelige Gaver. For nogle Maaneder siden har den tyske Kejser ladet overrække Hs. Hellighed et Pragtværk over det Sixtinske Kapel. Endog Høvdinger blandt Indianerne og de vilde, hedenske Folkeslag bevidne fra Tid til anden den katholske Kirkes Overhoved deres Ærefrygt og Sympathi.

Lad Paven eller Pavedømmet, som alt Stort i Verden, ogsaa have sine Fjender, og det mange og forbitrede Fjender, saa kunne dog dybere tænkende og ædle Mennesker ogsaa af andre Konfessioner ikke nægte det deres Anerkendelse. Saaledes erklærede den protestantiske Berliner Universitetsprofessor Dr. *Hübner* i et Foredrag over Kirkeret i November 1894: »Pontifikatet er en af de mest storartede Institutioner, som Verden nogensinde har ejet. Uden Pavedømmet vilde Middelalderen være bleven et Bytte for Barbariet. Endnu den Dag i Dag vilde uden Pavedømmet Folkenes Frihed være udsat for de største Farer. Det er den bedste Modvægt med den omnipotente Statsmagt.« »Ved Pavedømmet har Italien allerede længe,« skrev det protestantiske Verdensblad *Times*, »udøvet aandeligt Hegemoni, ikke blot paa Halvøen, men i hele den civiliserede Verden. Man kan sige om Paven og Pavedømmet, hvad man vil, men man kan ikke nægte, at Pavedømmet repræsenterer en vældig, aandelig Magt.«

En lang Tid er nu henrunden siden hin 20. Februar 1878, da det »nye Lys fra Himlen« oprandt for Kirken. Mange store Mænd ere siden den Dag blevne nedsænkede

i Gravens Støv og Dyb: Kejsere og Statsmænd, Kunstnere og Lærde. Mange iblandt dem bleve ramte af en tragisk Skæbne. Hvem havde vel anet, at den højtbedagede, svage Paveolding skulde overleve Tysklands Jærnkansler Bismarck og den langt yngre Kong Umberto af Italien?! Men Guds Tanker ere ikke Menneskenes Tanker og Guds Veje ikke Menneskenes Veje.

Tidsrummet fra den 20. Februar 1878 indtil den nuværende Dag omfatter et daadrigt Liv, der har været helliget de højeste og skønneste Formaal, et Liv, der har været rigt paa Møje og Arbejde, paa Lidelser og Storme, men ogsaa rigt paa Sejre og Triumfer. Pladsen tillader os ikke her at give en udtømmende Fremstilling af den store Paves arbejdsrige og betydningsfulde Liv og Virksomhed. Vi ville her kun minde om de vigtigste Karaktertræk i hans Væsen og Grundtræk i hans Regering. Disse sidste bestaa i Kamp mod den religiøse, politiske og sociale Revolution, i Indførelsen af sociale Reformere, i Udbredelsen og Rodfæstelsen af den praktiske Kristendom, i Arbejde for at løfte og

fremme den kristelige Opdragelse og i Fornyelsen af den kristelige Filosofi og Videnskab.

Leo XIII er en *vis og klog Regent*, fuld af kærlig Omsorg og flittig Agtpaagivenhed overfor Kirkens mange Millioner Børn blandt alle Nationer og Folkeslag. Ligesom den glødende Paulus fordum sendte sine herlige Breve snart til denne snart til hin Menighed, saaledes sender ogsaa Leo XIII. snart herhen snart histhen sine af Visdom og Kærlighed dikterede Rundskrivelser og Encyklikaer. Hansaarvaagne Faderøje ser ikke blot hen paa de civiliserede Lande og Stater, men med Medlidenhed ser det ogsaa hen paa de Lande og Nationer, som vansmægte i Hedenskabets Mørke; med Beredvillighed iler han dem til Hjælp, idet han sender sine Præster og Ordensfolk til alle Verdensdele og til de fjerneste og mest afsidesliggende Øer som Missionærer og Pionerer for kristelig Kultur.

Leo XIII. er en Kærlighedens Mand, en sand og oprigtig *Freds fyrste*. Hvormeget anstregte han sig ikke — desværre forgæves — for Bilæggelsen af Krigen mellem Amerika og Spanien! Hvor gærne havde han ikke taget Del i Fredskonferentsen i Haag! Hvorledes bløder ikke hans Hjærte ved Tanken om alle Krigens Vederstyggeligheder i Afrika! Hvorledes glæder han sig ikke, naar han af og til af en af Jordens Mægtige bliver paakaldt som Fredsmægler eller Voldgiftsdommer, f. Ex. i Sagen om Karolinerne eller i Grænsestriden mellem Republikkerne Haiti og San Domingo!

Leo XIII. er *de Fattiges Ven og Fader*. Naar den h. Fader holder en eller anden Fest, maa ogsaa de Fattige have en Fest; hvert Aar lader han uddele mange Tusinde Lire til de Fattige i Rom, saaledes f. Ex. ved Aarsskiftet, paa Navnedagen eller i Anledning af en eller anden glædelig Begivenhed i Kirken.

Leo XIII. er *Arbejdernes Beskytter og Værn*. Man tør vel sige: Det er maaske den skønneste Titel, man har givet den h. Fader, naar man har kaldt ham »*Arbejder-Paven*«; det er den herligste Hæderskrans, som den store

Pave har vundet sig ved sin berømte *Encyklika om Arbejderspørgsmaalet* en Rundskrivelse, som indeholder et helt Program og System for den kristelige Socialreform.

Naar vor guddommelige Herre og Mester Jesus Kristus paa den ene Side har høstet uforlignelig Kærlighed og paa den anden Side uudslukkeligt Had og endnu den Dag i Dag vedbliver at høste baade Kærlighed og Had, saa skulle hans Tjenere og Stedfortrædere ogsaa tage Del heri, og det saameget mere, jo trofastere de tjene ham og efterligne hans højhellige Ideal. Ligesom Farisæeren Simon fordem var forarget over, at Jesus Kristus lod sine Fødder salve af en Synderinde med kostbar Nardussalve, saaledes forarges ogsaa nu mange Farisæere over den Kunst og Pragt, som findes i Vatikanets Palads, endskønt Paven for sit eget Vedkommende lever meget simpelt og borgerligt, og hans Kok engang spøgende bemærkede, at den h. Fader spiser mindre, end en lille Fugl.

Oldingen, som i Dag afslutter sit 92. Leveaar, staar endnu med et klart vidtskuende Blik og en frejdig og ubøjet Aand paa Kommandobroen paa Kirkens Kæmpeskib. Lad ogsaa mørk Nat ofte skjule den blaa Himmel og de venlige Stjærner, lad Stormen hyle og tude, lad Bølgerne rase og skumme omkring Skibet, med rolig Haand og fuld af Tillid til Gud styrer den kække Olding det kostbare Skib gennem den sorte Nat og de vilde Storme. Lad Helvede, lad Mørkets onde Magter true Petri Skib, lad endog de Ombordværendes Hjærter ofte blive forsagte og skælve overfor de frygtelige Bølger og de brølende Storme, mildt og sikkert, som den guddommelige Mester under Stormen paa det galilæiske Hav, styrer hans Tjener Leo gennem de vilde og ophidsede Bølger. Den fromme Oldings Øje er vænnet til Storme, hans Hjærte er mere end én Gang bleven prøvet og hærdet under Kamp og Uvej. Allerede som Nuntius i Bryssel har han været med i en Kamp om Skolen; som Biskop af Perugia har han sammen med sin Forgænger Pius IX. maattet føle og udfægte den svære Forfølgelsestid

i Kirken under Napoleon III. og de italienske Revolutionshelte. Hans Hjærte har i Kulturkampens Hede stridt og lidt og blødt med de tyske Katholiker og længselsfuldt kæmpet for at opnaa Freden. Vel kan hans svage Legeme hist og her true med at sukke eller synke sammen under Aandens og Arbejdets Kæmpebyrde; vel kan der hist og her fra den højtbedagede Præsteoldings gyldne Hjærte, som alle Vegne kun ønsker at se det Gode og Sandhedens og Dydens Sejrr, lade sig høre gribende og rørende Klage-toner. Men ikke som en Haabløs eller Fortvivlet klager den h. Fader, men fuld af Tillid til Gud kalder han til Arbejde og til Forsvar. Det véd jo den store, af Gud oplyste Pave, at det Gode dog tilsidst skal sejre over det Onde, at Lyset atter sejrrikt og med Solens Klarhed skal bryde igennem Vildfarelsernes Taage og Tidens Mørke. *Jo mere det stormer, desto skarperer vaager hans Øje, desto inderligere beder hans Hjærte, desto ivrigere kalder Skibets graanede Styrer de Unge og de Gamle til Arbejde.* Her trøster han, hist giver han vise Raad, her formaner han til Enighed, hist til fast Tillid til Gud, her formaner han til Fred, hist kalder han med begejstrende Ord til hellig Kamp. *Med opløftet Finger,* med stærk og klar Hyrdestemme viser den store Paveolding midt i det religiøse resp. religionsløse, politiske og sociale Virvar Menneskeslægten *Vejen til den eneste Frelse:* til Jesus Kristus, til Tilbagevendende til den sande og praktiske Kristendoms Grundvold.

Sit 92. Aar fylder i Dag den store Pave. Sandelig, en sjælden høj Alder! Hvem véd, hvor længe denne betydningsfulde Olding og Kirkens øverste Styrer endnu skal leve? Her er enhver ny Dag en underfuld Gave, en sjælden Naadegave fra Himlen. Maatte det blive vor inderligt elskede Overhyrde forundt, ikke blot at opleve Slutningen af sit 25. Pontifikatsaar og det gyldne Kardinalsjubilæum med legemlig Sundhed og et glad Hjærte, men ogsaa at regere endnu i nogle Aar til Guds Ære og Nationernes Frelse.

Den tornekrone Frelser.

— 0 —

For mig har Tornene din Pande saaret,
og dine Hænder Spottens Scepter baaret.
Hvor er min Kærlighed dog mat og sløvet,
min Kraft og Vilje tit har Verden røvet! —

Dig vil jeg elske! — — Faderkærligheden
jeg ejer da med Glæde, Lys og Freden,
vil dine Bud jeg holde glad og trolig,
for dig og Faderen er Hjærtet Bolig.

J. V.

Professor Harnacks Skrift „Munkevæsenet“.

— 0 —

(Fortsat.)

Et fattigt, ugift, afhængigt Liv lader sig godt føre i fuldkommen Tilbagetrukkenhed fra alle dem, der ikke føle sig kaldede til at gaa denne smalle, stejle Sti, som vi hørte Herren anbefale som Vejen til Fuldkommenheden. Eneboerne og Ørkenboerne i de første kristne Aarhundreder trak sig saaledes fuldstændigt tilbage fra Dagens Larm. Og endnu i vore Dage gives der kvindelige Ordenspersoner, der leve i fuldkommen Adskilthed fra den ydre Verden, under streng Klausur, ene sysselsatte med Bøn og kvindelig Haandgøring.

Men lader sig deraf slutte, at Herrens Raad: sælg alt og følg saa mig! ikke kan efterkommes af dem, der føle sig dragne til et virksomt Liv i Kærlighedens Tjeneste? Paa ingen Maade. Frelseren selv gik den Vej, som han raadede alle kaldede til at gaa efter ham, og det ikke blot de

tredive første Aar, han tilbragte i Nazareth, skjult for og ukendt selv af sine nærmeste Naboer, men ogsaa i de tre sidste Aar, som han udelukkendē helligede til uafbrudt Arbejde i sine Medmenneskers Tjeneste. Han var fattig fra sin Fødsel til sin Død; sit første Leje valgte han i Krybben i en fremmed Stald, sin sidste Hvile fandt han i en fremmed Grav. Det var netop under sin offentlige Virksomhed, at han end ikke havde, hvad han kunde hælde sit Hoved til.

Han selv og hans Apostle levede da af Almisser, som velgørende Hænder, »Maria Magdalene, Johanna Chusas Hustru, Susanna og mange andre Kvinder« (Luk. 8, 3), rakte dem. En af de Tolv havde den fælles Pung og »bar det, som der blev lagt i den« (Joh., 12, 6); og der blev lagt i den alt, hvad der blev givet enten som fælles Gave til de Tretten eller som Særgave til en enkelt af dem. Af denne fælles Pung toges Almisser til andre Fattige og hvad de Tretten eller en af dem behøvede (Joh. 13, 29). Ingen kunde sige disse Penge eller en Del af dem hører mig til, saa jeg frit kan raade over dem. Alt var fælles Ejendom; og Jesus, Apostelsamfundets Bestyrer, gav Judas Anvisning paa, hvortil han skulde udgive Penge (Sammesteds).

Efter Herrens Bortgang formanede og vejledede Apostlene den unge kristne Menighed i Jerusalem til muligst at efterligne denne fattige Levemaade. »Alle de Troende holdt sammen og havde alt tilfælles. De solgte deres Ejendom og Gods og uddelte det blandt alle, eftersom enhver havde behov« (Ap. Gern. 2, 45). Da senere Apostlene skiltes ad til alle Verdens Hjørner, vedblev de at leve af Kærlighedsgaver, da »de, som tjene ved Alteret, have Lov til at dele med Alteret« (1 Kor. 9, 5. 13). Skt. Paulus nøjedes ej engang med denne Art følelig Fattigdom; han gik endnu et Skridt videre i Forsagelsen. Han forstod sig paa Teltmager-Haandværket. Det brugte han til selv at tjene sig sit Livsophold. Han gav Afkald paa sin gode Ret til at lade sig opholde af de Troende, hvem han arbejdede for. Skønt

utrættelig i Ordets Tjeneste, fandt han endnu Tid og Kraft nok til »at arbejde med Møje og Besvær Nat og Dag, for ikke at falde nogen til Last« (1 Thes. 2, 9 og 2 Thes. 3, 8) og saaledes at tilvejebringe det Nødtørftige for sig og sine Ledsagere ved sine Hænders Arbejde (Ap. Gern. 20, 34).

Frivillig valgt Fattigdom er altsaa langt fra at være til Hinder for at hellige sig helt og holdent til Kærlighedsgerninger, Missionsvirksomhed, Syge-, Fattig- og Menighedspleje, Undervisning og Opdragelse — tilmed i et Samlag af Ligesindede, naar de nøjes med Livets Nødtørft og betro sig til en fælles Bestyrelse, der paatager sig at bære Omsorg for alle og de enkeltes Fornødenheder. Tværtimod, det er da just denne Art apostolisk Fattigdom, der fritager dem for al Omsorg for deres egen Person, saa de kunne stille sig, deres Personlighed, Tid, Evner, Kræfter og Virksomhed uden Forbehold i deres Medmenneskers Tjeneste.

Det samme gælder om Forsagelsen af Ægteskabet og egen Vilje. Skt. Paulus kunde nok ønske, at alle i Korinth vare ugifte, ligesom han selv, hvis han ikke vidste, at »enhver har sin egen Gave af Gud, den ene saa, den anden saa. Den Ugifte sørger for det, som hører Herren til, hvorledes han skal behage Herren; men den Gifte sørger for det, som hører Verden til, hvorledes han skal behage sin Ægtefælle, og han er delt« (1 Kor. 7, 7. 32. 33). Hvad der sætter den katholske Sjælesørger i Stand til at indvie sig ganske til Omsorgen for sin Menighed, og det, om fornødent, med Fare for Sundhed og Liv, det er netop hans enlige Stand. Han har ikke en Ægtefælles eller Faders særlige Pligter mod Hustru eller Barn; alle ham Betroede staa ham lige nær. Han bør og kan i fornødent Tilfælde vove sit Liv for enhver som helst af dem. Selv den protestantiske Diakonisse, der ikke kender Herrens og Apostlenes Raad til at vælge den jomfruelige Stand paa Livstid, hun forbliver ugift, saalænge, hun røgter sin Diakonissegerning; og gifter hun sig senere, saa ser hun sig nødt til at opgive sin Stilling som Syge- og Menighedsplejerske.

Dei tredje Raad, Munke og alle Ordenspersoner følge, er frivillig Forsagelse af egen Vilje. Herren sagde jo til den unge Mand, der spurgte ham om en fuldkommen Levevis, ikke blot: Gaa bort og sælg alt! men ogsaa: Kom saa tilbage og følg mig! med andre Ord: Gør, hvad mine Apostle have gjort og gøre; efter at have forladt alt, ledsage de mig nu allevegne hen som mine daglige Omgivelser, i fuldkommen Afhængighed af mig. Siden Frelseren har forladt Verden, kan dette hans Raad endnu blive fulgt ved, at et Menneske frivilligt stiller sig under et andet Menneske som Guds Stedfortræder. Lover jeg nemlig Gud for hans Skyld at gøre, hvad et bestemt Menneske vil jeg skal gøre, saa er jeg for Fremtiden forpligtet til at gøre det; men saa er jeg ogsaa vis paa, at Gud leder og styrer mig ved dette Menneske.

Saadant et Løfte om Lydighed i alt hvad der ikke er Synd, aflægges af alle Ordenspersoner. Før vare de uafhængige; efter at have aflagt Løftet, ere de bundne. »Hvad du lover Gud, det gør,« siger Prædikeren (5, 3), »det er langt bedre, intet at love end ikke at holde, hvad du har lovet.« De berøve sig delvis deres Handlefrihed. Det kunde nu synes at lægge Foretagelsesaanden i Lænke og hindre frejdig Selvvirksomhed, saa den frivillig valgte Afhængighed gjorde Munken uskikket til at arbejde for sine Medmennesker. Men at sige dette, vilde være ensidigt.

Ganske vist, ubøjelige Karakterer kunne ikke anses for at være af Gud kaldede til frivilligt at bøje sig under en andens Vilje. Der gives ganske vist saadanne; men af dem er der ikke ret mange. Ogsaa om Kaldelsen til frit valgt Lydighed gælder Apostelens ovennævnte Ord: »Enhver har sin egen Gave af Gud, den ene saa, den anden saa.« Paa den anden Side ere ikke ret mange Mennesker i Stand til at udrette ret meget for deres Medmennesker, saalænge de staa alene og udelukkende ere henviste til sig selv, egen Evne og Kraft, Indsigt, Dygtighed og Udholdenhed. Manges Kræfter skulle samles og rettes paa ét fælles Maal, for

at noget Stort kan komme ud af deres Samvirken. Et Bevis herfor er Missionsgerningen; den har i det afvigte Aarhundrede betydeligt udvidet sin Arbejdsmark, takket være den Omstændighed, at *Missionsforeninger* have taget et glædeligt Opsving. Hver, der hører som Led til et større velorganiseret Samfund, vil let faa den just for ham mest passende Plads anvist og finde Støtte og Hjælp netop i sin Afhængighed af en indsigtfuld og kærlig Styrelse. Det er da ikke forunderligt, at hans Arbejde nu kan bære »hundrede Fold Frugt,« medens det under andre Forhold maaske maatte nøjes med Halvdelen. Saa langt er det fra, at Ordenspersoners Verdenforsagelse gør dem uskikkede til at hellige sig Arbejdet for deres Medmenneskers legemlige og aandelige Vel.

Harnack selv har tydeligt nok anerkendt det dér, hvor han omtaler den hellige Benedikt og Franciskus og deres første Sønners velsignelsesrige Virksomhed. Om den førstnævnte skriver han: »Den strenge Lydighed, som Munkene var forpligtede til, det ordnede Sammenhold . . ., den faste Regulering af det daglige Liv og den strenge Forpligtelse til Arbejde, først og fremmest til Agerbrug, er værd at mærke . . . Hin store Biskop paa Peters Stol, Gregor I., selv Munk af Hjerte og Hoved, har taget denne nye Magt [Benediktinerordenen] i sin Tjeneste og gjort den brugbar for Kirken . . . Ved Hjælp af disse Skarer har den romerske Biskop kunnet bringe Vesterlandene Kristendommen og dermed Rester af den gamle Kultur og holde disse opret.« Om den hellige Franciskus, »den elskeligste af alle Munke, den vidunderlige Helgen fra Assisi,« siger han: »Han vilde genskabe Apostlenes Liv ved Efterfølgelse af deres hellige Levned og ved *Evangeliets Prædiken* . . . Denne skærpede Askese, denne Hjertets og Viljens Religion drev heller ikke denne Gang sine Disciple ud i Ørken og Ensomhed. Tværtimod, Kristenheden, *Verden* skulde vindes for den nye og dog gamle Kristendom med Bod, Forsagelse og Kærlighed . . .

Assisihelgenen har anvist Munkevæsenet ejendommelige Op-gaver for den hele Kristenhed; men i Kirkens Skød.«

(Fortsættes.)

Elterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. *Johanncs Jørgensens* Bog »*Den yderste Dag*« vil ifølge »Chicago-Posten« blive offentliggjort i Maa-nedsskriftet »Poet Lore«, som udgaar i Boston. Oversæt-telsen besørjes af Miss L. E. Dinsmore og Bibliothekar H. Askeland i Minneapolis.

— Den højtidelige Pontifikalmesse i Søndags foran det udstillede Allerselligste og det festlige *Te Deum*, som blev ledsaget af en Basuns mægtige, skønne Toner, havde fyldt St. Ansgars Kirke indtil sidste Plads. Ogsaa til vore øvrige Gudshuse her i Hovedstaden, paa Frederiksberg og i Pro-vinserne har Tilstrømningen til Festgudstjenesten været stor — et trøstefuldt Vidnesbyrd om, at de danske Katholiker trolig have fulgt Opfordringen i Biskoppens smukke Hyrde-skrivelse og med Glæde grebet Lejligheden til at bevidne vor h. Fader deres Hengivenhed.

Rom. Fra Berlin meddeles, at Generaloberst, Friherre *von Loë* skal overbringe Paven den tyske Kejsers Lykønsk-ninger i Anledning af Jubilæet. Han er allerede flere Gauge bleven benyttet af Kejseren, navnlig som Afsending til ka-tholske Hoffer. Saaledes bragte han Meddelelse om Tron-skifterne den 9. Marts og den 15. Juni 1888 til Hofferne i Madrid og Lissabon. I 1893 bragte han Kejsereus Lyk-ønskning til Leo XIII. i Anledning af Pavens 50aarige Bis-pejubilæum, og overrakte tillige Kejsereus Gave, en kostbar og kunstnerisk udstyret Ring, Symbolet paa den biskoppe-lige Værdighed.

— Den 20. Februar blev der i Anledning af Pavejubi-læet afholdt et højtideligt *Te Deum* i St. Peterskirken. Høj-tideligheden, under hvilken Kardinal-Statssekretær *Rampolla*

var Celebrant, overværedes af 24 Kardinaler, henved 40 Biskopper og den pavelige Adelsgarde i Galauniform. En Mængde paa henved 20,000 Mennesker fyldte Kirken; 300 Repræsentanter for Roms katholske Foreninger bare brændende Lys. Da *Paven* efter Højtideligheden stod ved et Vindu i sit Arbejdsværelse og betragtede de mange Mennesker, som forlode Basilikaen, hilste Mængden paa ham med Begejstring, idet den svingede med Hatte og viftede med Tørklæder.

— Efter Kardinal-Ærkebiskoppen af Benevents, *dell' Olios'* Død i Januar Maaned tæller Kardinalkollegiet nu kun 65 Medlemmer. Af disse ere 39 Italienerne og 26 tilhøre andre Nationer. Kun tre nulevende Kardinaler modtoges deres Udnævnelse af Pius IX., nemlig Parocchi, Oreglia og Ledochowski.

Stockholm. Familieforeningen »*Concordia catholica*« fejrede den 6. Februar sin Højtids-Fest, som var besøgt af 84 Personer. Efter at Foreningens Protektor, den højærværdigste Biskop Msgr. *Albertus Bitter*, var ankommen, indledes Festen med en Solosang af Frk. A. Lagergren; derefter fulgte Gavotte, udført af otte Damer i Rokokokostymer, endvidere »Skeppsgossedans« af Jack og Jim og en Solosang af Frk. Lagergren. Samtlige Numre modtoges med livligt Bifald. Henimod Kl. 10 serveredes Souperen, og derefter blev der danset indtil Kl. 2, da Festen, under hvilken der herskede den hyggeligste Stemning, afsluttedes.

Den højærværdigste Biskop, som desværre paa Grund af Helbredshensyn ikke kunde være tilstede ved Souperen, var Elskværdigheden selv og talde med Alle og havde som sædvanligt et venligt Ord til Alle. Hovedstadens øvrige Gejstlige, som næsten vare mødte fuldtalligt til Festen, bærede derimod denne med deres Nærværelse indtil henimod Midnat.

Berlin. I Anledning af Pave Leo XIII.s 25aarige Regeringsjubilæum skriver det officiøse Blad »*Norddeutsche allgemeine Zeitung*«: »Med den 20. Februar træder Hs. Hellighed Pave Leo XIII., ledsaget af hele den romersk-ka-

tholske Kristenheds Velsignelsesønsker, ind i sit Pontifikats 25. Aar. Vi forstaa de Ærbødighedens Følelser, som bevæge vore katholske Medborgere ved Begyndelsen af dette sjældne Jubelaar. I Pavernes lange Rækkefølge gives der kun faa Exempler paa en saa lang Forvaltning af det øverste Hyrdeembede. Leo XIII.s Regering har desuden ogsaa i Henseende til sit Indhold Krav paa en glimrende Plads i Kirkehistorien. Som ingen anden af hans Forgængere paa Petri Stol siden lang Tid har netop den katholske Kirkes nuværende Overhoved legemliggjort Pavedømmets historiske Idé. Overfor denne Idé staar det nye tyske Rige, der ikke mere stræber efter Verdensherredømme i middelalderlig Forstand, mere uhildet, end det gamle, hellige, romerske Rige af tysk Nation. Kejser og Pave have siden Aartier fundet deres Interesse deri, at de omgaas med hinanden fra Suveræn til Suveræn under Folkerettens Høfligheds-Former, og Tiaraens nuværende Bærer kan tilskrive den pavelige Stols vise Forhold til den tyske Stormagt en stor Del af sit Pontifikats varigste Resultater. Den Imødekommenhed, som han heri har fundet hos Kejserne af Huset Hohenzollern, har været til Gavn for Pavedømmets internationale Anseelse. Hs. Majestæt Kejseren og Kongen nærer ogsaa personlig overfor den ærværdige Kirkefyrste en oprigtig Sympathi, som overgaar den sædvanlige Høflighed mellem Suveræner. Blandt Deputationerne, som ville overbringe de enkelte Magters Lykønskninger i Anledning af Hs. Helligheds Jubilæum, vil en Specialmission fra det tyske Riges Overhoved heller ikke mangle.«

Regeringsorganets venlige Ord maa uden Tvivl glæde de tyske Katholiker. De ere et Vidnesbyrd om *en fordomsfri Bedømmelse* af og *et venskabeligt Sindelag* overfor den katholske Kirkes Overhoved, som man desværre kun sjældent møder det i ikkekatholske Kredse. Imidlertid var der dog for Tiden rig Lejlighed for den tyske Regering til ogsaa i Gerning at vise dette venlige Sindelag mod den h.

Fader med mere Alvor, end det sker ved blotte Høflighedsbeviser.

Bekendtgørelse.

St. Elisabeth-Vincentskonferents paa **Frederiksberg** beder herved Menighedens Medlemmer betænke Konferentsens **Systue** med alle Slags brugte Klæder, Fodtøj eller lignende, til Omsyning og Uddeling til de Fattige.

Saafrømt nogen vilde skænke eller laane Konferentsen **et Skab** til Brug i Systuen, vilde man derved gøre en god Gerning.

Gaver modtages af Frk. **M. Balestrini**, Gl. Kongevej 72, 1 Sal.

 St. Johannes Broderskab. Møde Tirsdag d. 4. Marts Kl. 8 Aften i Lokalet, Bredgade 67. 2. S o. G. — Alle indbydes venligt.

S.J.G. Mandag den **10** Marts. Aften Kl 8 $\frac{1}{2}$, afholdes **St. Josefs Gilde** alm. Møde for alle Br. i Forsamlingslokalet. Bredgade 67.

Den katholske Syge- og Ligkasse af 1867 giver fri Læge og Sygepenge, til Mænd daglig 1 Kr. 50 Øre og til Kvinder daglig 1 Kr., eller event. Indlæggelse paa St. Josefs Hospital. Foreningen har 3 Læger. Indmeldelser modtages daglig. Love og Bilketter samt nærmere Underretning faas hos Kassereren.

Kontortid: Søndage fra Kl. 1-3 og 5-7.
samt Lørdag Aften

F. Simonsen
St. Jørgens Allé 11, 1 Sal.

C B. Lohrer,

31. Adelgade. 1. Sal. Telefon Nr. 23.013
Brand-, Glas-, Tyveri- samt Søforsikringer tegnes paa billigst. Betingelser

+ At vor elskede Søn, **Eduard Andreas Rasmussen**, den 22. Februar er afgaaet ved Døden i Norrkøping efter kun faa Dages Sygeleje, bekendt gøres herved for deltagende Slægt og Venner af hans dybtsørgende Forældre.

København, den 26. Februar 1902.

Inger Rasmussen,
født Jensen

H. Rasmussen,
Tobaksfabrikant.

Den Afdøde anbefales til de Trøendes Forbøn.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 2. Marts. 3. Søndag i Fasten. (Pave Leo XIII.s 93. Fødselsdag.) — 3. **M.** Karl den Gode, Martyr. (Pave Leo XIII.s Krøning i 1878). — 4. **Ti.** Casimir, Bekender. — 5. **O.** Ferialdag (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen.). — 6. **To.** Ferialdag. — 7. **F.** Ihukommelse af Frelserens fem hz. Vunder. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte og sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Korsvejsandagt med Prædiken). — 8. **L.** Johannes af Gud, Bekender.

Søndag den 9. Marts. 4. Søndag i Fasten.

Korsvejsandagt med Prædiken. I St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; Jesu Hjærte Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$; St. Josefs Kirke hver Fredag Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Mødreforeningen. Tirsdag den 4. ds. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender; derefter et kort Foredrag for Mødrene.

Rosenkransbroderskabet holder sit sædvanlige maanedlige Møde med Procession i Dag Søndag den 2. Marts Kl. 6 i Forbindelse med Fasteandagten i St. Ansgars Kirke. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Fauar.

Elisabethforeningens Bestyrelse takker hjærteligst for de under Mærkerne **C. F.** og **A. C. S.** indsendte aarlige Bidrag til Foreningens Øjemed. Ligeledes takker **Redaktionen** for de under Mærkerne **M** og **Laaland** til Børnenes Bospisning indsendte Gaver à 5 Kr., som ere overgivne til Søstreue

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes møde i St. Ansgars Kirke Fredag den 7. ds. til de sædvanlige Bedetimer i Dagens Løb.

Vi henlede vore Læseres Opmærksomhed paa, at **private Annoncer** for Fremtiden indleveres og betales hos Hr. Jos. L. M. Hoffmann, **Købmagergade 48**, hvor de maa være indleverede inden **Onsdag Middag**, saafremt de skulle finde Optagelse i samme Uge. Redaktionen forbeholder sig Ret til af Pladshensyn at afbryde en bestemt Gentagelse af samme Annonce gennem flere Numre og at lade Annoncen følge i et paafølgende Nummer. Redaktionen.

Vore ærede Læserinder anmodes indstændigt om, ikke at glemme at sy og strikke og hækle og brolere til Gunst for Elisabethforeningens Basar, som i Aar er særlig vanskelig stillet og uden flittige Hænders Medvirkning ikke vil kunne afholdes paa Palmesøndag.

Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 10.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 10.

Søndagen den 9. Marts.

1902.

Indhold: Hvorledes Lyset blev tændt i min Sjæl. — »Munkevæsenet«. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Stockholm. Rom. — Jesu h. Barndoms Forening. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 105—112.

Hvorledes Lyset blev tændt i min Sjæl.

—o—

I.

Hvis nogen for tre Aar siden havde spaaet mig: »Om et Aar vil Du være Katholik,« vilde jeg have rystet paa Hovedet med et medlidende Smil og svaret: »Katholik! Er Du gal? Den gamle, forgemte Religion skulde jeg slutte mig til? Nej, den kunde være god nok for den mørke, overtroiske Middelalder, — men i vor oplyste Tid! Saa er dog Protestantismen mere fornuftig, skønt jeg i det Hele taget anser Kristendommen for noget forældet. Nej, tag saadanne religiøse Retninger som Theosophien eller Spiritismen, der finder man Anskuelser, der svare til vor moderne, oplyste Tidsalders Krav, der har man et anderledes stort og rigt Syn paa Gudsbegrebet og Menneskeandens. Katholik? aldrig! Før bliver jeg Fritæinker!« — — —

Mennesket spaar, Gud raa'r. Jeg kom til Paris for at studere Fransk, boede en 5—6 Uger i en almindelig, fransk Familiepension, gik af og til i de katholske Kirker, mest for den skønne Musiks, men ogsaa for de pragtfulde Ceremoniers Skyld, der tiltalte min kunstneriske Sans og gav mig en vis betagende Følelse af at være hensat i Middelalderens Mysticisme.

Saa vilde Skæbnen, at min yngre Søster skulde optages som Elev i et Institut, og jeg fulgte med, for at hun ikke skulde føle sig helt alene i den første Tid. »Men,« skrev jeg hjem, »mere end en Maaned bliver jeg her under ingen Omstændigheder. — tænk, man skal være nede til Frokost Kl. halv otte om Morgenen og hjemme hver eneste Aften inden halv ti!«

Det første, der slog mig efter kort Tids Ophold, var den Varme og Elskværdighed, der strømmede os imøde fra alle Kanter, lige siden vor Ankomst. Skønt der var flere hundrede Husbeboere, og alle havde travlt, — thi her lød Devisen: »*Travailler et prier!*« (Arbejd og bed), — havde enhver, man talte med, et venligt Spørgsmaal til Ens Befindende, enhver, man mødte paa Trappen, et venligt Smil, et varmt og hjerteligt Blik, — hvilken Forskel fra den forrige Pension, hvor man kun mødtes til Maaltiderne, og enhver ellers skøttede sig selv Dagen igennem.

Værelserne var lyse og smukke, skønt enkelt møblerede, fra vore Vinduer havde vi Udsigt til den ældgamle Kirkes, St. Germain des Près' Taarn, hvis Klokker kimedede og sang Morgen, Middag og Aften, — og ligeoverfor paa den anden Side af den grusbelagte, med Akacietræer beplantede Gaard, låa Husets Kapel, fra hvis oplyste Vinduer der tidligt hver Morgen lød Salmesang, og hvorfra Klokken hver Aften Kl. 9 ringede til Andagt og Bøn.

I den første Tid vilde ingen af os, hverken min Søster eller jeg, gaa ind i Kapellet, en hvis barnagtig Frygt for at blive bemærket holdt os tilbage, men tilsidst blev Fristelsen os dog for stor, og da vi først én Gang havde været der

og ingen lod til at lægge Mærke til os, fulgte vi Klokker-
nes Kalden næsten hver Aften siden.

Min Omvendelse fra, for at bruge det mildeste Udtryk, ligegyldig Protestant til troende Katholik, lige fra det Øjeblik, da det første Glimt af Sandheden aabenbarede sig for mig, og til jeg følte mig omstraalet af dens fulde, klare Lys, vilde det her føre mig for vidt at komme nærmere ind paa, — nok sagt, den Maaned, jeg havde foresat mig at blive, blev til et Aar, og Juleaftens Dag, netop Aarsdagen for min Ankomst til Institutet, blev Dagen for min Indtrædelse i den hellige katholske Kirke.

Jeg stod for Øjeblikket ganske alene, min Søster var forlængst draget bort til et Land paa den anden Side af Havet, hvor ogsaa min øvrige Slægt opholdt sig. Dog boede i Institutet, blandt mange andre, to unge Piger, den ene dansk, den anden norsk, begge Protestanter, som med stor Sorg saa Dagen for min Optagelse i den katholske Kirke imøde og opbød alt for at faa mig til at afstaa fra mit Forsæt. Og dog skulde de begge snart efter følge den samme kaldende Røst og vandre den samme Vej. — Tornebestrøet? Maaske; men hvem vilde vel derfor bytte de Livets Roser, der blomstre frem mellem dens Torne, for al Verdens Guld og Ædelstene?

II.

Den 24. December oprandt. Dagen forud havde jeg for første Gang været til Skrifte.

Kl. 6 om Morgenen vaagnede jeg uden ringeste Træthed. Endnu var det mørkt, jeg aabnede Vinduet og betragtede Vinterhimlen, som straaledede i hele sin natlige Stjernepragt. I samme Øjeblik begyndte Klokkerne at tone fra St. Germain, hvis tusindaarige Taarn tegnede sig som en mørk Silhouet imod den stjernebesaaede Baggrund. Hver Morgen paa denne Tid kime Klokkerne, undertiden vemodigt, undertiden — som i Dag — i overstrømmende Jubel. Ja, Klokkerne gemme i deres Toner alle et Menneskehjertes Stemninger og tale et Sprog, som enhver forstaar, der lytter.

Idag ringe de til Fest, Julefest, Jesus blev i Dag født i Bethlehem, og Jesus lader sig føde paany i ethvert Menneskes Hjærte i det Øjeblik, det lærer at elske ham.

Snart skal min Sjæl og mit Legeme indvies til at forenes med Ham i Altrets allerhelligste Sakramente, — dog først skal jeg selv genfødes i Daabens hellige Vand. Jesu Fødselsdag skal ogsaa blive min aandelige Fødselsdag. O, Jesus, din Brud vil jeg være! jeg klæder mig i hvidt fra Hoved til Fod, alt, hvad jeg bærer, har aldrig været baaret før, alt skal i Dag indvies til Dig og til Dig alene.

— — — — Saa kommer min Gudmoder og binder et skinnende Kors om min Hals, hun tager mit Slør, og vi gaa sammen ned i Kapellet. Der knæle alle de, der ville bede for mig og se min Forvandling. Idet vi træde ind, toner Hymnen: »Veni Creator!« os imøde. Jeg knæler ned foran Altret og udtaler med en Stemme, jeg neppe selv kan kende, og med Haanden paa Evangeliet Forsagelsen og de til samme knyttede Løfter. Saa tager min Gudmoder mig ved Haanden og vi følge med Præsten ned i den Del af Kapellet, der er længst borte fra Altret, som Tegn paa, at endnu er jeg kun i Kirkens Forgaard. Hernede knæler jeg atter, fremsiger den katholske Trosbekendelse og beder Fadervor; Præsten betegner min Pande og mit Bryst med Korsets Tegn, idet han beder forskellige Bønner over mig. Holdende ved en Flig af hans Stola følger jeg ham derpaa op til Altret, hvor jeg knæler og højt beder om Daabens hellige Sakramente*) og om at blive indlemmet i den hellige almindelige Kirke. Efter nogle Bønner gyder Præsten da Daabens' Vand over mit Hoved med de Ord:

*) Denne Daab blev meddelt »*sub conditione*«, d. v. s. under Betingelse af, at jeg ikke tidligere var bleven døbt, hvilket ikke kunde bevises, da jeg er født langt borte i et *hedensk* Land, og min Daabsattest ikke kunde skaffes. Almindeligvis bliver Daaben i den protestantiske Kirke regnet for gyldig af den katholske Kirke; men en gyldig Daabsattest maa dog kunne tilvejebringes, da en gyldig Daab er en Salighedssag.

»Saafremt Du ikke er døbt, døber jeg dig i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn. Amen.« Derefter hæfter han det hvide Slør om mit Hoved, med den udtrykkelige Opfordring: »Modtag Uskyldighedens Klædebon og bær det rent og ubesmattet frem for Jesu Christi Domstol; da skal Du vinde det evige Liv.« Ligeledes giver han mig et tændt Vokslys i Haanden, som Sindbilledet paa Sjælens brændende og lysende Tro og glødende Kærlighed til Gud, idet han minder mig om, ved et opbyggeligt Eksempel, en from og dydig Vandel, at blive som et lysende Mønster for min Næste. Den hellige Handling er dermed fuldbyrdet.

I samme Øjeblik toner jublende »Magnificat« fra alle Læber, — jeg hører Stemmer briste af Bevægelse, men selv har jeg ingen Taarer, — jeg véd, Forvandlingen er sket, men endnu har den ikke berørt mit Hjærte, — min Sjæl er løftet, men ikke rystet endnu. Som paa Englevinger føler jeg mig baaret op i de høje, stille Sfærer, hvor Sjælen kun kan give sig Luft i Bøn. Længe efter at alle andre have forladt Kapellet, bliver jeg alene tilbage for at bede, bede for alt og alle, jeg kan omfatte med min Tanke; thi jo renere Sjælen er, desto mere formaar dens Bøn hos Gud, lad mig derfor benytte de kostbare Øjeblikke, før Synden atter faar Tid til at berøre min Sjæl og formindske Bønnens Magt. — . . . —

III.

Julenat! Midnatsmesse! I det straalende oplyste Kapel knæle Hundreder af Mennesker i Bøn. Midt foran det snehvide, med Blomster smykkede Alter, med Krucifixet og de brændende Kærter, staar en enlig Bedeskammel; paa den knæler en hvidklædt Skikkelse. Jeg vil ikke prøve paa at beskrive det hellige Messeoffer, det kender jo enhver Katholik, — derimod vil jeg forsøge paa at beskrive mine egne Følelser og det Vidunder, der fulgte.

Tænk, jeg var paa en Maade bedrøvet og ulykkelig.

Jeg forekom mig selv saa uværdig, baade til hvad der *var* sket og til hvad der *skulde* ske om faa Øjeblikke. Da-

gen havde været saa lang, saa fuld af Sindsbevægelser. Der var ingen Varme, ingen Begejstring i mit Hjærte, ja, selv *Troen* var svag. Jeg glædede mig slet ikke, — jo mere Øjeblikket nærmede sig, desto mere frygtede jeg, hvor forfærdeligt vilde det ikke være, om det, hvortil jeg nu saa længe havde forberedt mig, det, som skulde blive det store Vendepunkt i mit Liv, for mig kun skulde staa som et tomt og mislykket Forsøg! »O Jesus, væk mit Hjærte, tag Træthedens Slør fra mine Øjne, gør min Tanke klar og lad ikke Aanden bukke under for Legemets Vægt, saa jeg sløv og ligegyldig modtager det største Pant paa din Kærlighed, — Dig selv! Lad ikke dette Øjeblik, som jeg med bævende Hjærte har imødeset, blive et tomt og koldt Minde for hele Livet, o, lad ikke mit Haab skuffes, min Tro vakle!«

Saaledes beder jeg, men ak, jeg kan ikke engang bede brændende. min Tro er saa svag, saa svag, jeg føler ingen Inderlighed, ingen Bevægelse. Jeg er overvældet af Træthed og nær ved at segne. Og dog — nu nærmer sig det helligste Øjeblik i mit Liv, — jeg skal for første Gang modtage min Frelser! Vandrende som i Drømme følger jeg min Gudmoder op til Altret, hvor vi begge knæle. Præsten kommer til mig, og idet han udtaler Ordene: »*Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam æternam!*« (Vor Herre Jesu Kristi Legeme bevare din Sjæl til det evige Liv.) berører den hellige Hostie for første Gang mine Læber. Min Gud, hvorledes skal det siges, hvordan beskrives? I samme Øjeblik er min Sjæl helbredet! Som ved et Vidunder falder al Træthed, al Sløvhed af mit Legeme som en Kaabe, en himmelsk Varme gennemstrømmer mit Legeme og min Sjæl. Ja, det var i Sandhed Jesus Christus, der i sin Naade, havde ladet mig føle, at det var ham, ham selv, der var kommen til mig i samme Stund. Al Tvivl var som bortblæst; jeg *vidste*, at Jesus var hos mig, jeg følte hans store brændende Kærlighed; al Bedrøvelse var ogsaa borte, fra det Øjeblik maatte jeg smile og være lykkelig. Jeg var som nyfødt og alt omkring mig

som forvandlet. Hvor var det lykkeligt at se de Andre én for én gaa op til Altret for at modtage den samme store Naade, og føle sig i Samfund med dem og med alle Troende i Christus.

Da jeg atter knælede paa Bedeskamlen græd jeg for første Gang den Dag; hele mit Indre var som forvandlet; imorges efter Daaben var det stille Ro, næsten Forundring, nu stormende, svulmende Jubel og glødende Varme, — ja, jeg tør sige, at først i dette Øjeblik følte mit Hjærte tilfulde, hvad der hidtil kun havde staaet klart for min Forstand, at her, alene her, i Kirkens hellige Skød, er den uendelige, overstrømmende Naadens Kilde at finde, som sprudler ud fra Jesu Christi sande og virkelige Nærværelse i Altrets allerhelligste Sakramente!

O hvilke Bønner af brændende Tak for dette Vidunder steg ikke op fra mit Hjærte, som Jesus, Frelseren, det vidste jeg, nu selv havde berørt, hvilke brændende Bønner især for alle dem, der endnu søgte og ikke havde fundet! Og da Midnatsmessen var forbi, og alle kom hen for at trykke min Haand og ønske Kirkens nye Barn til Lykke og Velsignelse, da havde jeg helst trykket dem alle til mit Bryst.

Saa fulgte min Gudmoder, som havde været det vigtigste Redskab til min Omvendelse, mig op paa mit Værelse og, inden vi skiltes, sagde hun paa sit dejlige Sprog disse Ord, som siden efter have lydt i min Sjæl: »*Ce jour a été si beau, qu'on voudrait ne jamais le finir!*« (»Denne Dag har været saa skøn, at man ønsker, den aldrig maatte faa Ende!«) Og paa en Maade tør jeg haabe paa dette Ønskes Opfyldelse, siden denne Dag for mig var Gryet til den lange Evigheds Dag, enhver kan opnaa engang ved Troen paa Guds Kærlighed og Naade gennem Jesus Christus og hans Kirke, og ved Gennemførelsen af denne Tro i sit eget Liv.

*

*

*

Tilslut vil jeg blot tilføje, at de tre, for hvis Ovendelse jeg særlig bad paa denne Dag, og af hvilke de to stode

Katholicismen lige saa fjærnt, som jeg selv engang havde staaet den, medens den tredje vaklede stærkt, alle, inden et Aar var omme, havde modtaget Troens Naadegave og vare optagne som lykkelige Børn i Kirkens Favn L. L.

Professor Harnacks Skrift „Munkevæsenet“.

— 0 —

(Fortsat.)

I vore Dage har Kristi Kirke endnu den samme Op-gave at løse, som i St. Benedikts og St. Francisci Tider, den, *at vinde Verden for den gamle og dog stedse nye Kri-stendom*. Man kunde maaske udtrykke denne Tanke i Til-slutning til Harnack saaledes: Kirkens Maal har stedse været og er endnu et vist »Verdensherredømme«. Til at arbejde paa Opnaelsen af dette Maal bruger den ved Siden af Verdens-gejstligheden og de gamle Munkeordener ogsaa *de yngre Ordener og Kongregationer* (Samfund af Ordenspersoner), blandt dem den nu godt og vel halvjerde Hundredaar gamle Jesuiterorden. Men naar Harnack saa paastaar: »I Jesuiter-ordenen [og de øvrige nye Ordener og Kongregationer, men-ner han, ledes i Jesu Selskabs Aand] er al Askese, al Ver-densflugt kun Middel for Maalet at beherske Verden, at be-herske den *politisk* gennem Kirken; thi det tydelig udtalte Maal er Kirkens Verdensherredømme,« saa er denne Sætning grundfalsk og let at modbevise. Thi det af Kirken attraaede »Verdensherredømme« er ikke politisk, men *religiøst og aandeligt*.

Ganske vist, Kristi Kirke er en *Verdenskirke*, ikke en Lands-, Folke- eller Nationalkirke. Kristus har givet den det Bud at gaa ud i den ganske Verden og prædike hans Evangelium for al Skabningen, for at alle skulle indtræde i den. Dette Bud gælder for alle Tider. Kirken er forplig-

tet til at udsende sine Missionærer, saalænge som der er Mennesker paa den vide Jord, der endnu ikke kende Jesus Kristus, Guds Søn og al Verdens Frelser, og den Frelseanstalt, han selv har oprettet for alle Adamsbørn. Kristi Kirke bør efter Evangeliet være *katholsk*; og den *er* ogsaa virkelig hvad den kaldes for, *katholsk* d. v. s. kendt i hele Verden og bestræbt for mere og mere at udbrede sig over hele Verden eller, om man vil sige saadan, at erobre hele Verden for Kristus — dog ikke ved Magt, ej heller ved Sjælekøb eller Overtalelser, men kun ved fredelige Midler, Oplysning, Belæring og Overbevisning. Kun det svarer til dens Karakter.

Den er jo en *Verdenskirke*; og naar Kristus engang kalder den for et »Rige«, da forklarer han det straks, for at forebygge en mulig Misforstaaelse, ved at sige: »Mit Rige er ikke af denne Verden«, er ikke et af de verdslige Riger, er ikke en Stat. Staten har til Maal dette jordiske Livs Ro, Orden og alskens Goder; den har Ret og Retfærdighed at haandhæve og Almenvellet at befordre. Kirken har til Maal Menneskenes Frelse; det Hinsides; den skal føre Menneskene gennem dette Liv til en evig Salighed. Staten sigter nærmest til det Nærværende og Timelige, Kirken til det Fremtidige og Evige. Men begge disse store Samfund hidleder deres Oprindelse fra Gud. Staten er bleven grundlagt af Gud, Skaberen, der har indrettet Menneskenaturen saaledes, at den Enkelte ikke kan faa tilbørlig Del i Livets Goder uden ved Tilslutning til og Samvirken med mange andre Mennesker. Kirken er bleven grundlagt af Gudmennesket i egen Person; han har jo sagt: »Jeg (selv) vil bygge min Kirke«, og han har arbejdet paa dette Foretagende, om ikke hele sit jordiske Liv igennem, saa dog i det mindste de tre sidste Aar af sit Liv.

Begge, Kirke og Stat, have hver faaet sine Pligter og Rettigheder umiddelbart af Gud. Begge have de faaet hvert sit Omraade anvist af Gud. De bør holde sig hver indenfor sit Omraades Grænser. De ere suveræne, selvstæn-

dige, uafhængige hvert paa sit Omraade. »Gud,« siger Pave Leo XIII. i Rundskrivelsen *Immortalis Dei* af 1. Nov. 1885, »har delt Omsorgen for Menneskeheden imellem tvende Magter, den gejstlige og den verdslige; enhver af dem er højst paa sit Omraade; enhver har sine Grænser, som den bør holde sig indenfor, Grænser, der bestemmes ved deres Natur og nærmeste Maal.« En af Leos nærmeste Forgængere, Pave Pius VII., saa sig i 1802 nødt til for sine Raadgivere, Kardinalerne, at beklage sig over Napoleons Overgreb paa det kirkelige Gebet, de saak. »organiske Artikler«, hvorved denne Magthaver brød den for kort Tid siden med Pavestolen sluttede Overenskomst (Konkordatet). Paven erklærede, at han paa sin Side aldrig vilde lade sig forlede af nogen- somhelst Begærlighed til at tilrane sig noget af, hvad der ikke tilhørte Kirken. »Vi,« vedblev han, »vil altid holde Os for Øje det guddommelige Ord om at give Kejseren, hvad Kejsereis er, og Gud, hvad Guds er. Vi vil give alle et Eksempel i saa Henseende og bære Omsorg for, at Biskopperne og de øvrige Arbejdere i Herrens Vingaard ene og alene lægge sig efter ved Ord og Gerning at fremme de dem betroede Sjæles Frelse og vise sig nidkære i dette Arbejde, men ikke blande sig i Ting, der ikke vedkomme dem og hvorved de kunde give Religionens Fjender Anledning til at bagvaske dens Tjenere. Vi vil paa det mest indtrængende formane dem til nøje at holde sig vore Læreres, Apostlenes Forskrift efterrettelig, [samt til, ved Prædiken og Eksempel, at indskærpe den Lydighed, der skyldes Statsmyndigheden, og for hvis Skyld de Kristne lige fra Kirkens første Begyndelse havde Ry for at være Mønstre i Lydighed og Troskab mod deres Foresatte.«

Kirken bør jo, for at vise alle Vejen til Salighed, blandt andet lære alle at holde alt, hvad Guds Søn har befaleet. Den bør forklare og indskærpe hvert Individ og hver Stand sin Pligt: Fyrsterne, at de skulle anse sig for hvad de i Virkeligheden ere, Magthavere »af Guds Naade«, at de følgelig ikke have Lov til at overskride de Grænser og gennembyrde

Skranker, som Guds Vilje har sat for dem, samt at de skyldte Verdensdommeren Regnskab for ikke at bruge de dem betroede Magtmidler i egennyttig Hensigt, men kun til Almenvellets Fremme, — Undersaatterne, at de skulle give »Kejseren hvad Kejserens er«, »Skat til den, de skyldte Skat, Told til den, de skyldte Told, Frygt til den, de skyldte Frygt, Ære til den, de skyldte Ære«, og det ikke alene og ikke saa meget for Straffens Skyld. men ogsaa for Samvittighedens Skyld« (Rom. 13, 7, 5).

Og til disse ældgamle Apostlens Ord maa den i Nutidsforholdene, i de konstitutionelle Stater lægge den Belæring, at det kan være en hellig Samvittighedspligt for alle Statsborgere, at bruge de Rettigheder, de moderne Forfatninger give dem, til at øve Indflydelse paa Lovgivning og Forvaltning, for at disse maa være i Overensstemmelse med Naturrettens og Kristendommens Fordringer. Mennesket har jo ikke blot Pligter mod Gud og sig selv, men ogsaa mod sine Medmennesker, og det navnlig som Medlem af en Familie og af et politisk Samfund, en Stat. Kirken bør forklare og indskærpe sine Medlemmer alle deres Pligter, ogsaa de politiske, der paahviler dem som Statsborgere. Gør den det, saa kan man ikke bebrejde den, at den da blander sig i Politik, endsige, at den arbejder paa »politisk at beherske Verden«. Kirkens Mænd vilde gøre sig skyldige i en slem Pligtforsømmelse, hvis de ikke holdt Statsborgerne til Opfyldelsen af deres politiske Pligter. Paa den anden Side vide de, at de vilde gøre sig skyldige i et Overgreb, hvis de lagde an paa »politisk at beherske Verden«.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. (H.) Søndag d. 23. Februar afholdt *Ans-gariusforeningen* sin aarlige Generalforsamling i Forsam-

lingsværelset i St. Ansgars Præstebolig. Af Formandens Beretning fremgik det, at Foreningen nu tæller 131 Medlemmer. Forlagsvirksomheden har i det forløbne Aar indskrænket sig til Udgivelsen af »Nord. Ugeblad« og den katolske Kalender, idet Bestyrelsen har anset det for rigtigst at søge at opspare en Beholdning til Anvendelse ved Udgivelsen af et Festskrift til næste Aar i Anledning af *Foreningens 50-Aars Jubilæum*. Regnskabet udviste en Kassebeholdning af 3150 Kr. 76 Øre. Som Formand genvalgtes Hr. Cand. mag. *H. Kejser*, og dennes Valg er senere bleven stadfæstet af den højærværdigste Biskop. Som Næstformand genvalgtes højærv. Hr. Pastor *Braun*. Kassereren, Hr. Grosserer *C. B. Lohrer*, ønskede af Helbredshensyn at trække sig tilbage, og i hans Sted valgtes Hr. Fabrikant, Cand. phil. *Joseph Hoffmann*. Til Sekretær valgtes Hr. Grosserer *Julius May* og til Assistent Hr. Assistent i Finansministeriet *A. M. Thorildsen*. Til Revisorer valgtes d'Hrr. Observator *C. F. Pechüle* og Forvalter *Frants Jørgensen*. Til Slutning udtalte Formanden en Tak til de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, særlig til Hr. C. B. Lohrer, der som Kasserer har udført et stort og uegennyttigt Arbejde i Foreningens Interesse.

Stockholm. Den italienske Præst, Dr. *Luigi Crossio*, som ogsaa for nylig besøgte København, har ifølge den højærv. Biskop, Msgr. Bitters Anmodning, holdt en Række Prædikener i St. Eriks Kirken for Medlemmer af den her-værende italienske Koloni. Vore Italienerne have troligt indfundet sig baade tidligt om Morgenen og om Aftenen til disse Missionsforedrag, og ved Slutningen af Missionen have næsten alle voksne Italienerne her i Staden modtaget de hellige Sakramenter.

Rom. I Anledning af den 25. Aarsdag for Pave Leo XIII.s Kroning blev den 3. Marts afholdt en højtidelig Gudstjeneste i St. Peterskirken. En saadan festlig Gudstjeneste i *Pavens Overværelse* har ikke fundet Sted i Kirken siden 1870, men er stedse bleven afholdt i det Sixtinske Kapel. St. Peterskirken var smykket paa det festligste. Gudstjene-

sten overværedes af henved 30 Kardinaler, et stort Antal Gesandter fra fremmede Hoffer, det diplomatiske Korps, mange Medlemmer af den høje romerske Adel og en Folkemængde paa 40—50,000 Personer. Kl. 10¹/₂ holdt Paven, siddende i »Sedia gestatoria«, omgiven af det pavelige Hof og ledsaget af Nobelgarden og Schweitsergarden, sit Indtog i Basilikaen og tog, hyldet med Begejstring af de Tilstedeværende, Plads paa Thronen. Derefter celebrerede Kardinal Serafino Vanutelli den højtidelige Messe. Efter Messens Slutning istemte det pavelige Sangkor »Oremus pro Pontifice« og »Te Deum«, hvorefter den h. Fader meddelte Velsignelsen med den samme skarpe, klangfulde Stemme, som trænger ind i den mindste Krog af det store Kirkerum, og som Ingen glemmer, der nogen Sinde har hørt den. Henved Kl. 12¹/₂ vendte Paven tilbage til Vatikanet under Mængdens begejstrede Leveraab. Den hellige Fader havde et straalende Udseende og befandt sig vel. Hvor let han trods sin høje Alder bar Festedagens Anstrængelser, fremgaar af en Ytring, han om Aftenen gjorde overfor sin Livlæge: »Min kære Lapponi, det er jo gaaet fortræffeligt! I Marts næste Aar vil jeg slutte mit Jubilæum med de samme Festligheder.«

Næsten alle Europas Fyrster havde sendt deres Lykønskninger til Paven enten ved overordentlige Gesandtskaber eller ved deres Gesandter. Generaloberst *v. Loe* bringer den tyske Kejsers Lykønskning tillige med et kostbart Gulduhr; Fyrst *Oettingen-Spielberg* den bayerske Prinsregents Lykønskning med et kostbart Kors; Jarlen af *Denbigh* med et større Følge bringer Kong Edvard VII.s Lykønskning. Dronning Vilhelmine af Holland sender sin Generaladjutant Grev *Moureau* som overordentlig Gesandt. Kongen af Belgiens Lykønskning overbringer Grev *Westerloo*, Kongen af Rumæniens Ærkebiskop *Hornstein* med en Haandskrivelse fra Kong Karl, Fyrsten af Montenegros Ærkebiskoppen af Antivari. Kejser Nikolaus' Repræsentant er Statsraad *Gubastow*. Præsident *Loubet* har skænket Paven nogle kostbare Gobelins. Portugals Katholiker lade overrække en pragtfuld med Ædelstene smykket Tiara. Flere Biskopper overbringe Adresser og Peterspenge. Blandt Biskopperne er ogsaa den apostoliske Vikar for *Uganda* i Afrika, Msgr. *Hanlon*. Ogsaa han bragte en Jubilæumsgave, nemlig en Spadserestok af *et eneste* Stykke Elfenben og med en Guldknap. Vanske-

ligheden, ved at fremstille denne Stok, laa i, at finde en Elefanttand af en saadan Længde, og i Virkeligheden er Stokken bleven forfærdiget af den største Elefanttand, som hidtil er forekommen i Uganda. Pilgrimstog ere ankomne fra Italien, Frankrig, Belgien, England, Tyskland og andre Lande; andre Tog ere anmeldte.

Jesu h. Barndoms Forening.

Efter Løfte meddeles herved Resultatet af Indsamlingen til Jesu Barndomsforening i Danmark og Norge.

Danmark:

København: St. Ansgars Drengeskole.....	Kr.	8,45
— — — Pigeskoler	-	50,00
— Kollekten i St. Ansgar	-	14,15
— St. Knuds Skole	-	50,00
— En unavngiven Velgører	-	10,00
— Rosenkranskirkens Pigeskoler	-	38,00
— — Kollekt.....	-	22,00
Ordrup: St. Andreas Kollegium	-	30,20
-- For Hedningebarnet »Gotthardt«	-	17,78
— St. Josephssøstrenes Skole	-	24,00
Odense: Medlemmernes Bidrag	-	22,00
Svendborg: — —	-	25,00
Kolding: — —	-	20,23
— Kollekt.....	-	6,41
— En Gave	-	3,35
Fredericia: Meddelelse mangler.		
Horsens: — --		
Silkeborg: Medlemmernes Bidrag	-	13,36
Aarhus: — —	-	28,78
Aalborg: -- —	-	9,60
Randers: — —	-	7,10
Reykjavik: — —	-	14,06
		<hr/>
	Kr.	414,47

Norge:

Fra 1900	Kr.	56,46
Kristiania: St. Olafs Skole.....	-	4,00
		<hr/>
	Lat. Kr.	60,46

	Transport	Kr. 60,46
Kristiania: St. Sunnivaskolen.....	-	12,75
- - Olafs Gutteskole.....	-	2,94
Bergen: Medlemmernes Bidrag.....	-	5,12
Frederikshald: — —	-	1,00
Frederiksstad: — —	-	1,40
Harstad: — —	-	3,40
Kristianssand: — —	-	3,15
Porsgrund — —	-	2,00
Tromsø: — —	-	3,53
Trondhjem: — —	-	16,71
		<hr/>
		Kr. 112,46

Jeg takker hjærteligst alle bidragydende og opfordrer dem til ogsaa i det kommende Aar at være gode mod de stakkels Hedningebørn.

M. Osterhammel,

Direktør for Jesu Barndomsforening.

Bekendtgørelse.

St. Elisabeth-Vincentskonferents paa Frederiksberg beder herved Menighedens Medlemmer betænke Konferentsens **Systue** med alle Slags brugte Klæder, Fodtøj eller lignende, til Omsyning og Uddeling til de Fattige.

Saafrømt nogen vilde skænke eller laane Konferentsen **et Skab** til Brug i Systuen, vilde man derved gøre en god Gerning.

Gaver modtages af Frk. **M. Balestrini**, Gl. Kongevej 72, 1. Sal.

Unio. Medlemmerne opfordres indtrængende til at komme tilstede ved et Møde i Café du Parc **Tirsdag d. 11. Marts Kl. 9** for at drøfte Spørgsmaal af indgribende Betydning for Foreningen.

S.-J.-G. Mandag den **10 Marts**. Aften Kl. 8^{1/2}, afholder **St. Josefs Gilde** Møde for **III. Grad** i Forsamlingslokalet, Brodgade 67. Alm. Møde for **alle Br.** afholdes ikke.

Ligkistemagasinet,
Nordre Frihavnsvej 31. (Triangelen)
 anbefales til Menigheden.

Smukke og solide Kister til meget billige Priser i stort Udvalg.
 Telef. 20067.

Emil Schæbel,
 Suedkermester.

Ny udkommen Bog. Jesu-Hjærte-Andagten af Ign. Schmid, Præst ved den kath. Kirke i Aarhus. Anden Udgave. (I Kommission hos Andr. Fr. Høst & Søn, Kbhvn.). Pris: Calico-Bind med rødt Snit 1 Kr. 25 Øre; Ægte Chagrin med Guldsnit 2 Kr. oner.

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 9. Marts. 4. **Søndag i Fasten.** (Lætare.) — **10. M.** De 40 Martyrer i Sebaste. — **11. Ti.** Thomas af Aquiu, Bekender og Kirkelærer. — **12. O.** Gregorius, Pave og Kirkelærer. — **13. To.** Ferialdag. — **14. F.** Ihukommelse af Frelserens h. Blod. — **15. L.** Ferialdag.
Søndag den 16. Marts. **Passionssøndag.**

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 16. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

St. Mariæ Skole ved Rosenkranskirken paa Frederiksberg afholder **den aarlige Eksamen** Mandag d. 10. ds. i Drengklasserne og Tirsdag d. 11. ds. i Pigeklasserne. — Børnenes Forældre og alle Skolens Venner indbydes til at overvære denne Eksamen.

Den offentlige Eksamen i St. Ansgars Kirkeskole afholdes i Bredgade 67 & 69 (Bagbygningen) Onsdag den 12. ds. i begge Drengklasserne og Torsdag den 13. ds. i begge Pigeklasserne. hver Dag fra Kl. 8—1; Fredag den 14. ds. i Forberedelsesklassen fra Kl. 9—12. Børnenes Forældre og Alle, som interessere sig for Skolen, indbydes venligst.

Korsvejsandagt med Prædiken: I St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; Jesu Hjærte Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$; St. Josefs Kirke hver Fredag Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

St. Anna Kapel (Tyrolgade 11, Amager). Fra i Dag Søndag d. 9. Marts og indtil videre vil der blive holdt to hh. Messer om Søndagen, nemlig Kl. 8 stille Messe og Kl. 10 Højmesse med Prædiken.

Modtagne **Gaver**, for hvilke Redaktionen takkende kvitterer: **Eu Fattig** paa Nørrebro til Basaren 1 Kr. og **M. C.** til Basaren 5 Kr.; **B.** til Vincentskonferentsen ved St. Ansgar 50 Kr.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. II.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petillinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 11.

Søndagen den 16. Marts.

1902.

Indhold: Passionssøndag. — † P. Albert v. Geyr-Schweppenburg. — Tvilum Kloster. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: Ordrup. Horsens. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 113—120.

Passionssøndag.

—0—

Via dolorosa.

I Jerusalem er der en Gade, som har faaet Navnet Via dolorosa, Smertens Vej. Navnet har den faaet, fordi det skal være den, ad hvilken Jesus Kristus bar sit Kors fra Landshøvdingens Hus til Golgatha. I denne Tid, da Kirken dvæler ved Mindet om Jesu Kristi sidste Lidelser og hans Død, er det naturligt at mindes, at hele hans Liv var en via dolorosa, et Smertens Liv. Gennem Lidelser har Faderen ført ham til Herlighed: »Det sømmede sig ham, for hvis Skyld alle Ting, og ved hvem alle Ting er, og som havde ført mange Børn til Herlighed, at fuldkomme deres Frelses Ophavsmand igennem Lidelser.« (Hebr. 2, 10).

Men det er ogsaa vigtigt for os at mindes, at vi, at alle Kristi Venner maa følge ham paa Lidelsens Vej: *Saa-*

fremt vi lider med ham, skal vi ogsaa herliggøres med ham (Rom. 8, 17). Her ser vi Betingelsen for at herliggøres med Kristus. Ogsaa vort Liv som Kristne maa blive en *via dolorosa*. Der gives heller ikke for os nogen anden Vej til Herliggørelse.

I. Jøderne klagede over, at Jesus ikke gjorde Undergerninger i sit Hjem i Nazareth, hvorimod han gjorde mange og store Gerninger andetsteds, navnlig i Capernaum. Herom taler Jesus i vort Evangelium. Man vil sige til ham: »Gør ogsaa her i din Fødeby de store Ting, som vi har hørt at være sket i Capernaum«. Men Jesus henviste til Guds Handlemaade i den gamle Pagt. Israel, Guds Folk, led Hungersnød. Elendigheden var stor. Til en hedensk Kvinde sendte Gud sin Profet til Redning udaf Nøden, men til Israel ikke. Og der var mange Spedalske i Guds Folk paa Profeten Elias Tid. De blev ikke hjulpne. Men Hedningen Naaman blev helbredet.

Er Gud vilkaarlig? Eller hvorfor skaaner han ikke sit Folk? Sagen er simpel og ligefrem den: Israel maatte lide for sine Synder. Hine Hedninger blev hjulpne, fordi de troede det Guds Ord, som udgik til dem. Capernaum fik se Guds Herlighed, men i Nazareth og andre Steder »kunde han ikke gøre nogen kraftig Gerning« paa Grund af deres Vantro, siger Evangelisten (Mark. 6, 5—6).

Men idelig gentager det sig, at de, som er Guds Folk eller dog engang virkelig annammede Troen, mener sig berettigede til visse Fortrin, som ikke altid kan tilstaa dem, fornemmelig Fritagelse for Lidelser. Og de bliver misfornøjede, naar de ikke faar disse Fortrin. Og naar de stundom endog tugtes fremfor andre, synes dette dem ganske ubegribeligt.

II. Det var ikke saa, at Gud ikke undte sit Folk Hjælp i Nøden. Ikke saa, at Jesus ikke undte sin Hjemstad sine Velgerninger. Det er heller ikke saa, at Gud vender sit Hjærte bort fra dig i din Nød, at han lukker sit Øje for din Elendighed, lukker sit Øre for dit Nødraab. Nej, han

under os alt Godt. Ellers kunde han ikke kalde sig vor Fader, ikke sige, at han elskede os højere, end en Moder sit diende Barn. Ellers havde han ikke sendt sin Søn til vor Frelse. Kunde du tro, ikke med denne døde Tro, som gaar op i Følelse og aandløst Snak, men med den levende Tro, som er virksom i Kærlighed og viser sig i Lydighed, da skulde du se Guds Herlighed i dit Hjærte, i dit Hjem i din Gerning, i din Nød.

Men vor Fader i Himlene er en retfærdig Fader. Han er ikke blot Kærligheden og Barmhjærtigheden, men ogsaa Helligheden og Retfærdigheden. Derfor straffer han. Og Straffen rammer overalt, hvor der er Synd. Dette er Regelen, ikke blot overfor hans vantro Fjender, men ogsaa overfor hans troende Børn.

III. Der er dem, som siger: Kristus har lidt al Straf for os. ikke blot den evige, men ogsaa den timelige. Gud har tilfredsstillet sin straffende Retfærdighed saaledes paa hamden Uskyldige, at han i *enhver* Henseende kan lade den Skyldige gaa fri. Strengt taget skulde alle Mennesker gaa fri for Straffen, fordi Kristus har baaret den for alle Mennesker. Men Gud har indrettet det saaledes, at dette kun skulde komme de Troende til Gode. Altsaa: Alle Troende i det mindste skulde efter dette gaa fri for al Straf, ikke blot de evige, men ogsaa de timelige Straffe. Dersom Gud krævede Straf over de Troende, da handler han som en Kreditor, der først modtager hele Gjældsbeløbet af en, som har indestaaet for Skylden, men derefter kræver Beløbet af Skyldneren.

Dersom den Betragtning var rigtig, at Gud ved Kristus har villet fri os for al Straf, ogsaa den timelige og legemlige, da havde han Ret, hin Mirakeldoktor, som for nogle Aar siden havde stort Tilløb. Han og hans Tilhængere mente: har du Troen, da er du fri for al timelig Straf. al Lidelse, al Sygdom. En Troende kan som saadan ikke være syg. Er nogen syg, da viser det, at han mangler Tro. Kan du altsaa blot tro, saa bliver du øjeblikkelig frisk. Gik no-

gen uhelbredet fra denne Mand, da var Skylden ikke hans, men deres, som ikke kunde eller vilde tro. Efter dette har de Troende Ret til at være fri for Sygdom og al timelig Lidelse. Lider de, maa Gud fri dem derfra paa naturlig Maade eller ved et Under. Og til at udrette saadanne Undere mente Manden sig kaldet.

Var Betragtningen rigtig, maatte en sværmerisk Sekt, der opstod for nogle Aar siden, have Ret, da den kun drog den nødvendige Følgeslutning af hin Lære. De mente: En Troende kan heller ikke dø. Han maa gaa fri for den legemlige Død. Thi Kristus er død for ham, og Gud kræver ikke Dødens Straf dobbelt. Og naar de nu døde, den ene efter den anden af Sektens Medlemmer, blev der stor Forundring i Kredsen. Da hed det: Aa nej da, er nu ogsaa han død, og jeg var dog saa vis paa, at han var en Troende; men jeg har vel taget fejl.

Den Dag i Dag er der brave, fortræffelige Mennesker, som erklærer, at deres Retfærdighedsfølelse oprøres ved den Tanke, at Gud skal have lagt al Straf saaledes paa den Uskyldige, at den Skyldige gaar fri for al Straf. Og faar de saa ikke bedre Vejledning, opgiver de deres Kristentro og henfalder til store Vildfarelser, og Kirken gaar glip af mange ædle, men uklart søgende Sjæle, som kunde været vundne, om de var komne ind under Kirkens Vejledning.

IV. Hvordan forklarer vi da Guds Børns Lidelser? Blandt dem, som ikke vil høre Kirken, er Svarene mange og Forvirringen stor. Et almindeligt Svar paa Spørgsmaalet er dette: Gud har vistnok ladet Kristus lide hele vor Straf for at fri os for al Straf, al Lidelse, ogsaa den timelige. Men han ser, at vi har godt af Tugt, derfor lader han os lide, som om han ansaa os for skyldige, uagtet han for Kristi Skyld anser os for ganske uskyldige. Denne Tankegang synes ikke stort bedre, end om en Fader med visse Mellemlum vilde sige til sin Søn: Du har opført dig vel, været flittig og lydig, og jeg har intet at dadle dig for. Men du har godt af Tugt. Og saa faar Gutten Bank. Han vilde dog med Rette kunne beklage sig. Har Gud ved

Kristi Forsoning paa en Maade fraskrevet sig al Ret til at straffe os, da har han fraskrevet sig al Ret til at lægge Lidelser paa sine Troende. Men da bliver de Troendes Lidelser aldeles ubegribelige, aldeles uforenelige med Frelsen i Kristo. Og det er saa ilde, naar Lidelsen bliver ubegribelig. Thi det er saa uhyre svært at bære et Kors, som vi aldeles ikke forstaar, ja, som synes at være i ligefrem Strid med Guds Kærlighed. Da bliver Korsets Gaade ligesaa mørk for os som for Job. Men hvorledes løser vi da Gaaden?

Erfaringen viser os hver Dag med Sikkerhed, at Gud lader sine troende Børn lide i Verden, at han straffer dem timelig. Ja, mange af de helligste har lidt mest. Men da maa det jo ogsaa være fuldkommen sikkert, at den er ganske fejlagtig den Betragtning, at Gud har lagt Lidelserne eller Straffen paa Kristus paa den Maade og i den Hensigt, at vi skulde være fri for al timelig Straf.

Vore Fædres klare Tro, Kirkens klare Tro har altid været denne: Gud har ved Kristi Forsoning villet fri os fra den *evige* Straf. Men fra de timelige Straffe har han slet ikke villet fri os. De maa lides af os selv paa forskellig Vis. Den Tro giver Fred. Den giver Kraft til at bære Korset. Thi da er Korset ikke længere ubegribeligt. Og bæres det ydmygt, taalmodigt og lydigt, da renses og helligør, lutrer og styrker det mer end alt andet. Derfor trænger alle Troende til at vandre Korsets Vej. Og derfor er *via dolorosa* en salig Vej.

Dr. K. Krogh-Tønning.

P. Alb. v. Geyr-Schweppenburg.

—o—

Da for knap 3 Maaneder siden P. Brinkmann saa uventet hurtigt blev bortkaldt fra denne Verden, var P. von Geyr

vistnok den, der blev haardest ramt af dette Slag. Ikke blot havde de to været særdeles gode Venner, det var ogsaa aldeles ufatteligt for ham, at hin skulde gaa bort førend han. Han havde jo gaaet og skrantet i mange Aar, medens P. Brinkmann næppe vidste, hvad Sygdom var, og i mere end et Aar havde han ligesom gaaet med Døden i Hjertet; thi som Følge af en stadig fremskridende Forkalkning i Blodaa-
 rerne var han i den Forfatning, at hver legemlig eller sjæ-
 lelig Ophidselse kunde volde ham øjeblikkelig Død. Han
 havde af den Grund med et blødende Hjerte maattet give
 Afkald paa sin kæreste Beskæftigelse, Guds Ords Forkyndelse
 fra Prædikestolen. Allerede i Maj forrige Aar havde han
 modtaget den sidste Salvelse. Kort før P. Brinkmanns Død
 havde han maattet bringe endnu et svært Offer, idet han ikke
 længere kunde læse den hellige Messe. Hans stedse tilta-
 gende Svagelighed mindede ham om, at hans sidste Stund
 ikke mere kunde være langt borte. Da paa en Gang saa
 han sin tro Ven og Medbroder dø netop i det Øjeblik, da
 man med Sikkerhed antog, at al Fare for hans Liv var hæ-
 vet, at inden ret længe vilde han være igen i Besiddelsen af
 sit fulde Helbred. Ved Synet af det kære Lig kunde den stak-
 kels P. von Geyr ikke beherske sine Følelser; han udbrød i
 høj Hulken, og hans Taarer flød atter og atter, saa ofte han
 ved de mange Ytringer af Deltagelse mindedes om den he-
 denfarne. Da P. Brinkmanns Lig blev baaret ud af Kirken,
 stod P. von Geyr i sit Vindu — han kunde ikke følge med
 paa Kirkegaarden — og sendte ham sin sidste Afskedshilsen:
 »Lev vel, kære Medbroder; vi ses snart igen. Bed for mig!«
 Nu er hans Ønske gaaet i Opfyldelse.

P. von Geyr blev født paa sine Forældres Slot Rath i
 Nærheden af Köln den 9. April 1834. Her levede han i en
 idyllisk smuk Egn. — paa den ene Side dejlige, frugtbare
 Marker, paa den anden Side vidtstrakte Skove — et uskyl-
 digt, fromt Liv. Hans kæreste Fornøjelse var at læse Messe
 og prædike for sine Sødskende oppe paa Loftet. Her lagde
 ogsaa den Særegenhed ved hans Karakter, som alle de, der

har omgaaedes ham, vil have lagt Mærke til, hans varmtfø-
lende Hjærte sig for Dagen ved mange tiltalende Træk. En
Dag havde han paa Jagten skudt efter en Vandhøne,
og medens han aldrig før havde ramt noget Vildt, skød han
denne Gang Hovedet af det nydelige Dyr. Da han nu saa
det drivende paa Vandet, kunde han ikke lade være med at
græde og har aldrig siden skudt noget Dyr.

Den 9. April 1855 indtraadte han i Gorheim (Sigmarin-
gen) i Jesu Selskab, og blev efter de sædvanlige Ordensstu-
dier præsteviet den 13. Septbr. 1868. Efter en kortvarig
Præstegerning i Tyskland kom han, fordreven ved Kultur-
kampen, den 12. Oktb. 1872 op til Danmark, hvor han fandt
et passende Felt for sin apostoliske Virksomhed. Efter i
kortere eller længere Tid at have arbejdet i København, paa
Ledreborg og Ordrupshøj, kom han 1880 definitivt til Kø-
benhavn, hvor han da endelig er indgaaet til den sidste
Hvile.

Naar man nu skal karakterisere hans Præsteliv med et
Ord, saa maa det være med Skriftens Ord: »Nidkærlighed for
dit Hus har fortæret mig.« P. von Geyr var opfyldt af en
flammende Sjæleiver, der aldrig lod ham hvile, naar det drej-
ede sig om et Arbejde for Guds Ære og Sjælenes Frelse.
Han spurgte sjælden, om hans Kræfter slog til, om hans
Helbred ikke vilde lide Skade; blot han kunde arbejde; alt
andet var ham ligegyldigt. Heri kunde han rigtignok ofte
gaa for vidt. Han kunde undertiden paatage sig Arbejder,
som hans Kraft ikke var voksen, saa andre maatte til for at
hjælpe. Det er paa Grund af denne fortærende Sjæleiver,
at han ældedes før Tiden, og det var hans største Sorg, at
han, eftersom hans Kræfter svandt, maatte opgive det ene Ar-
bejde efter det andet. Han holdt dog ud, saa længe det
kunde gaa an. Kun tvungen af Nødvendigheden lagde han
det ene Vaaben efter det andet fra sig. Skønt han, som oven-
for antydet, allerede i over et Aar havde baaret paa en Hjær-
tesygdom, som hvert Øjeblik kunde volde ham en pludselig
Død, passede han dog sin Skriftestol, gjorde sine Sygebesøg,

underviste Konvertiter, trøstede fromme Sjæle i Taleværelset til omtrent otte Dage før sin Død.

Han havde et Hjærte for de Fattige og alle dem, som led. Skønt han for sit Vedkommende havde givet Afkald paa sin Families store Rigdom, længtes han dog med sit hele Hjærte efter Penge, men kun — for at give dem til de Fattige. Utallige klagede ham deres Nød og søgte Trøst hos ham, og der er vel næppe ret mangé, der gik uden Trøst fra ham. Han forstod at græde med de grædende og kunde sige med Apostlen: »Hvo bliver svag, og jeg skulde ikke være svag?«

Naar han engang imellem saa sig ude af Stand til at hjælpe en Trængende,[!] blødté sikkert hans Hjærte mere end den Andens. Naar han gik sig en Tur, var det som Regel ikke for sin egen Rekreatiøns Skyld. Sædvanlig gik hans Vej gennem en af de nærmere eller fjærnere Gader eller Gyder, helst i de fattige Kvarterer, til et af de fattigste Huse, op paa tredje eller fjerde Sal eller helt op paa Kvisten, hvor der var en Nødlidende at hjælpe, en Bedrøvet at trøste, en Syg at styrke ved legemlig eller sjælelig Bistand, en Døende at berede til den sidste Rejse. Det var ikke nogen let Sag for en Mand, som aldrig var af stærkt Helbred. Særlig rørende var det i Sidstningen at se den Døende, der næppe mere kunde slæbe sig af Sted paa sine Ben, møjsommeligt og med mange Afbrydelser klavre op ad en stejl Trappe for at bringe Trøst til en lidende Sjæl, som dog langt fra var saa lidende som han selv. Men han var nu en Gang de Fattiges og Nødlidendes Ven.

Et mildere Hjærte har vel sjælden banket i nogen Mands Bryst.

Utallige vil mindes ham som den utrættelige Prædikant, der foruden de ugentlige Foredrag i Kongregationen mindst hver anden Søndag stod paa Prædikestolen i Jesu Hjærtes Kapel og siden i Jesu Hjærtes Kirke. Det korteste Varsel var tilstrækkeligt til at finde ham rede til dette sit Yndlingsarbejde. Og hvor kunde han ikke prædike! Hvor strømmede

ikke hans sjæfulde Ord lige fra hans Hjærte ind i hans Tilhøreres Hjærter? I de senere Aar tog jo hans Følelse altfor ofte Magten fra ham, saa han kunde bryde ud i lydelig Hulken paa, som det syntes, aldeles umotiverede Steder. Men det var da altid en af de sartere Strenge i hans Hjærte, der var bleven rørt; da var han ikke mere Herre over sine Taarer.

Hvad der maaske laa ham mest paa Hjærtet, det var vor Ungdoms aandelige Vel. Ingen har som han følt de Farer, der truede de Unge, ingen har som han ivret for at modarbejde dem. Som Præses for Ynglingenes Mariakongregation havde han jo rig Lejlighed til at se ind i de Unges Hjærter, lære de mange Farer og Snarer at kende, hvorved saa mangan drages ind paa den brede, den gale Vej. Han levede helt for sin Kongregation. Han elskede den som sin Øjsten og han satte hele sin Kraft ind paa at føre dens Medlemmer til det høje Maal, som den viser dem. Utallige ere de Breve, han har skrevet, for at formane de Lunkne, retlede de Fejlende, tilbagekalde dem, som svigtede deres Løfte. Naar nogen af hans Kongreganister er gaet tabt for Kirken, kan man ikke give P. von Geyr Skylden for det. Derimod kan han med Stolthed pege hen paa mangan en Mand i de danske Menigheder, som har hans kærlige Omsorg at takke for, at han ikke har lidt Skibbrud paa Livets Sejllads eller efter Katastrofen lykkelig er bleven frelst i Land. Kongreganisterne har i ham mistet en fuldtro Ven og Fader. De vil bevare ham et varigt Minde i deres Hjærter.

Den utrættelige Arbejder kunde dog ikke indskrænke sin Virksomhed til København alene. Alle danske Menigheder, maaske paa nogle af de yngste nær, har været Vidne til den apostoliske Iver, hvormed han forstod at strø den gode Sæd i Hjærterne. Det samme gælder om adskillige Menigheder i Sverrig og Noørge. Men ét maa aldrig gaa i Glemme, saalænge den danske Kirke staar, at det er Pastor von Geyr, der har grundlagt den smukke Menighed, som nu opblomstrer i Helsingør, og under vanskelige Forhold

viet den en Del af sine bedste Kræfter. Den var en Slags Kæledægge for ham. Han kunde ikke tænke paa den uden med de mest glødende Hjærtensønsker om en heldig Fremvækst. Ogsaa i Ringsted har han lagt Grundspiren til en tilkommende Menighed. Gentagende Gange har han gjort Rejser til Færøerne og Island for at pastorere de faa Katholiker, der levede ene og forladte i hine fjerne Egne, saa man uden Overdrivelse kan sige, at hele den danske Kirke er i Taknemlighedsgæld hos Pastor von Geyr.

I de senere Aar tog P. von Geyrs Svagelighed til. Hovedgrunden var, at han aldrig forstod at skaane sig. Han gav sig ikke engang Stunder til at spise i Ro, naar han vidste, at nogen ventede paa ham i Taleværelset eller i Skriftestolen. For godt og vel et Aar siden konstaterede saa Lægen den ovennævnte Forkalkning i Blodaarerne, der uhelbredelig førte ham Døden i Møde. Det gode Hjærte vilde ikke mere. Det havde banket saa varmt, altfor varmt for andre, saa det nu ikke mere kunde betjene sin egen Herre. I de sidste Dage svandt hans Legemes og Aands Kræfter mere og mere, han blev sløv og ligegyldig for alt, han lignede nu kun en Skygge af sig selv.

Det maa derfor betragtes som en Forløsning, at han Natten mellem Fredag og Lørdag henimod Kl. 3 udaandede ganske blidelig og uden Dødskamp. Fra Lørdag Aften af laa den Afdøde udstillet paa Paradeseng, og de talrige Besøg og de mange Taarer, der flød ved hans Baare, viste tydeligere end glimrende Lovord kunde have gjort, hvor afholdt den Bortgangne havde været i hele Menigheden. Det samme aabenbarede sig ogsaa paa en gribende Maade ved Begravelseshøjtideligheden i Tirsdags. Kort efter Kl. 10 var Jesu Hjærtes Kirke fyldt til sidste Plads. Den højærværdigste Biskop overværede Requiem-Messen knælende ved Ligkisten. Talrige Præster havde givet Møde. Medlemmerne af Ynglingekongregationen viste deres Præses den sidste Ære, idet Bestyrelsen bar hans Lig ud af Kirken, og seks andre Kongreganister bar ham til hans sidste Hvilested paa Kirke-

gaarden. De mange Taarer, der flød, medens hans Lig blev baaret forbi, aflægger et talende Vidnesbyrd om, hvor godt de Tilstedeværende forstod hans sidste stumme Prædiken over hans Yndlingsthema — de jordiske Tings Forgængelighed. Trods det daarlige Vejr havde en stor Skare af hans gamle Venner samlet sig omkring den aabne Grav, hvor Sognepræsten ved St. Ansgars Kirke, højærv. Hr. Pastor Braun forrettede Ceremonierne og sendte en dybtfølt Tak- og Afskedshilsen efter den tro Arbejder i Herrens Vingård.

Men alle de, som havde kendt og elsket den Afdøde og beklage hans Bortgang, vil føle sig trøstede ved Tanken om Skriftens skønne Ord: »Salige er de døde, som dø i Herren. Allerede fra nu af siger Aanden, de skulle hvile fra deres Arbejde; thi deres Gerninger følger dem.« R. I. P.

Tvilum Kloster.

(Efter »Silkeborg Avis«).

— 0 —

Højskoleforstander *O. P. Jensen*, Vallø Højskole (tidl. Bakkebølle) skriver:

Det var i Efteraaret, at jeg paa en Foredragsrejse i Jylland ogsaa færdedes i Egnen nord for Silkeborg — og kom til at opholde mig et Par Dage i Svostrup Sogn. Da jeg her fra et højtliggende Punkt kunde sé ned over Gudenaadalen, fik jeg Øje paa Twilum gamle Klosterkirke, som nu er Sognekirke for Twilum Sogn, og jeg fik da straks Lyst til at besøge dette gamle Kirkehus, som har staaet der fra den Tid, da Erik Lam var Konge i Danmark i Midten af det 12te Aarhundrede.

Samme Dags Eftermiddag vandrede jeg — sammen med et Par opvakte Gutter — ned over Bakkerne, forbi Plantagen og var snart ved Broen, som førte over Gudenaen. Da vi havde dokumenteret os som skikkelige Vandringsmænd, der ikke havde i Sinde at løbe bort — hverken med Kirkebøssen eller Kirkekarrene — fik vi Nøglen udleveret.

Vi traadte ind i den henved ottehundredaarige gl. Klosterkirke, som havde set saa mange Slægter indenfor sine Vægge — hvor Herrens Ord havde været forkyndt gennem Tiderne og Lovsangen tonet højt til Frelserens Ære.

Tvilum Kirke og Kloster skal være bygget 1142 og kaldtes paa Latin *Tuta vallis* (den trygge Dal).

Tvilum Klosterbrødre hørte til Augustinerordenen. De dannede egentlig ikke et Samfund af Munke, men af Præster, der fulgte den Regel og Levemaade, som den hellige Kirkefader Augustin havde indført blandt Kannikerne ved sin Domkirke i Hippo i Nord-Afrika.

Klosteret er sunket i Grus, men Kirken sér ud til, at den næsten kan trodse Tidens Tand. At Kirken staar, medens Klosteret er forsvundet — ja, deri kan der maaske ligge et Fingerpeg —; men alligevel gaar der en vemodsfuld Følelse gennem Ens Sjæl — naar man staar paa et saadant Sted — hvorover der ligesom svæver en hjemløs Aand; thi de gamle Klostre var historiske Steder, hvorfra der i Middelalderens Mørke straaede Liv og Lys: Aandens Værksteder i større eller mindre Stil; thi hvor Munkene kom frem med »Korset og Ploven«, blev de sande Velgørere for alle i deres Nærhed. De var Foregangsmænd saa godt som paa alle Omraader — i det aandelige saavel som i det timelige.

Naar vi i vore Dage samles til Møder paa Højskoler, i Forsamlingshuse og Missionshuse — lad os ikke glemme, at hvad vi modtager der, det fik Middelalderens Folk gennem Klostrene, og hvad dertil hørte. Twilum Kloster sank i Grus, som saa mange andre, men lad os ikke forsynde os ved at glemme, hvilken Betydning disse stille Boliger har haft i en raa, tøjlesløs og barbarisk Tid. At medens »Næveretten« mangan Gang sad i Højsædet rundt i Landene, saa brændte Kærlighedens og Barmhjærtighedens Ild paa Arnen i Klostrene.

Tiderne skifter, men lad os aldrig slippe den historiske Traad, der sammenbinder os med de gamle Slægter, der sank i Mulde for Aarhundreder siden.

Da vi forlod Kirken og Stedet, hvor Klostret havde ligget, kom jeg til at tænke paa det Vers i den gamle Pilgrimssang:

»Tider skal komme, Tider skal henrulle,
Slægt skal følge Slægters Gang,
aldrig forstummer Tonen fra Himlen
i Sjælens glade Pilgrimssang«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Ordrup. I Søndags holdtes paa St. Andreas Kollegiet en beskeden men meget stemningsfuld Aftenunderholdning for Eleverne og deres Slægtninge: Ved Hjælp af noget over et Hundrede Lysbilleder foretoges en højst interessant Rejse til Færøerne, Island og Grønland.

Foredraget indlededes med den islandske Nationalhymne.

Derefter forevistes med passende kort Forklaring en Række pittoreske Billeder fra de færøiske Fjorde, Sunde, Byer og Bjerge; deriblandt mange Grupper af Færinger i deres ejendommelige Dragter.

Derpaa fulgte den islandske Billedrække. Den indlededes med en gribende oldnordisk Komposition sungen af en af Kollegiets smaa Elever. Melodien, yderst sælsom og fremmedartig, syntes at gøre et dybt Indtryk paa Tilhørerne. Det var ligesom Toner, der lød os imøde fra de gamle Vikingetider. Den lille »oldnordiske Sanger« blev da ogsaa belønnet med kraftige Bifaldsytringer. Texten til den sælsomme, stemningsfulde Sang, som ogsaa var holdt i gammel nordisk Aand, lød som følger:

Vor Skude fluks vi vende
mod Islands fjerne Kyster.
— Haardt mod Stænnen støde
Ægirs rasende Døtre. —
Dog fjernt, bag vrede Vover,
sælsomt Øland vi skue;
Ildens fortærende Flammer
dets Indvolde brænde.

Højt over flygtende Skyer
knejse med skinnende Tinder
straalende i Nordlysets Gløder
Islands høje Fjelde.
Her Oldtids Maal end lever,
her et lidet Folk vaager
over Skatten den dyre:
Aanden fra svundne Tider.

Efter den islandske Billedrække fulgte Grønland. I dyb Tavshed betragtede den talrige Forsamling de skiftende, meget interessante Scener: Reykavik, Geysir, Guldofos, Grupper og Landskaber, Is og Sne, Hvalfangere, høje Bjerge, Nansen paa Ski over Grønland, og m. m., hvorpaa den lærerige Forevisning sluttede med et fint udført Solo af en af de mindre Drengene.

Onsdagen den 19. Marts og den derpaa følgende Søn

dag vil der paa Kollegiet blive forevist Lysbilleder af en anden Art.

Horsens. (F. H.) Efter Indbydelse fra en Frue i Menigheden, i hvis gæstfrie Hjem der i Vinterens Løb maanedlig afholdtes Møder for den katholske Menigheds Damer med et eller andet passende Foredrag, — holdt Hr. Folkethingsmand Jens Busk et Foredrag, der saavel fra Formens som Indholdets Side var ualmindelig interessant og vellykket, og som i lige høj Grad vidnede om Hr. Busks' varme Hjærtelag overfor Kirkens, som overfor Fædrelandets Sag. Taleren pointerede, at vel er Kirkens Formaal internationalt og maa være det; ikke desmindre er det en grundfalsk Opfattelse, naar man vilde mene, at et Folks nationale Ejendommeligheder paa denne Maade bleve undertrykte. Tværtimod, Historien viser os paa hvert Blad, hvorledes netop den katholske Kirke steds har staaet forrest i Kampen, naar det har drejet sig om at bevare en Nations Sprog, Sæder og andre folkelige Ejendommeligheder. Langt fra at den katholske Kirke skulde anse et Lands nationale Særpræg for en Hæmsko for Tilegnelsen af Kristendommen, har den tværtimod til enhver Tid traadt i Skranken for Udviklingen af de folkelig nationale Ideer. Da det nu netop var Aarsdagen for Slaget ved Vejle, og da nu netop Rigsdagsvalgene i Sønderjylland stod før, vilde Taleren nærmest dvæle ved det sønderjyske Spørgsmaal, i det han lagde Forsamlingen paa Sinde, at denne Sag angik alle danske ogsaa og ikke mindst os Katholiker. De sønderjyske Kvinder havde gjort en stor Gerning dernede i Fædrelandets Tjeneste ved deres Virken i Hjemmene og saaledes kunde de katholske Kvinder ogsaa være med til at støtte den gode Sag ved at virke i Hjemmene for den opvoksende Slægt. Taleren gennemgik derpaa udførlig forskellige historiske, vigtige Afsnit af Sønderjyllands Historie og paaviste, hvorledes det efter de nyere danske Historieforskere var en fastslaaet Kendsgerning, at Reformationen, i Følge sit Udspring, var tysk og som saadan havde sørgelig Indflydelse paa vor Nationalitet — har været den væsentligst medvirkende Grund til Fortyskningen og Tabet af Slesvig. Blandt andet anførte Hr. Busk blandt Reformationens første Biskopper i Danmark: Vandahl, der ikke forstod et eneste dansk Ord, men var tysk i Sind og Skind. Hvor storslaet og udpræget staar ikke Danmarks nationale Sæder og Skikke præget, da Landet var katolsk, f. Eks. under Dronning Margrethe. Slesvig, der i den katolske Tid henhørte under Ærkebiskoppen af Lund, var netop

ad denne Vej med stærke Baand knyttet til Fædrelandet: alle disse stærke Baand overskares ved Reformationen. — Som Illustration til, at den katholske Kirke stadig har traadt og endnu bestandig træder i Skranken for Bevarelsen af de nationale Værdier, anførte Taleren blandt andet Polakkerne, og i Forbindelse hermed henviste han til, hvorledes Sønderjydernes Sag intet andet Sted har fundet Anklang som i det katholske Centrumsparti i Tyskland. Hr. Busk oplæste til Slutning en Udtalelse fra et dansk Blad af Dr. Lieber, Centrumspartiets Fører. Heri hedder det bl. a.: »*Tre Gange er jeg gaaet over Oceanet for at styrke og opmuntre mine Landsmænd i Amerika til at fastholde deres Modersmaal. Jeg vilde komme i Modstrid med mig selv, hvis jeg nu vilde forholde Danskerne i Nordslesvig, hvad jeg kræver for Tyskerne i Amerika. Man skal give Danskerne i Nordslesvig deres gode Ret, men Mennesket hører op med at være, hvad Gud har skabt det til, naar man berøver det dets Modersmaal. I Nordslesvig er man gaaet saa vidt, at man har angrebet Forældreretten. (Hør! Hør! Stor Uro). Derimod nedlægger jeg paa mit Parti's Vegne en energisk Indsigelse. Vi betragter det som en himmelskrigende Uret, at en tysk Dommer tør understaa sig i at gøre et Forsøg i den Retning. Jeg slutter med Haabet om, at Ret og Retfærdighed maa øves alle Vegne i Tyskland.*» (Stærkt Bifald). Det varmtføjte patriotiske Foredrag paahørtes af Forsamlingen med den største Opmærksomhed og Interesse.

C. B. Lohrer,

31. Adelgade. 1. Sal. Telefon Nr. 23.013
Brand-, Glas-, Tyveri- samt Søforsikringer tegnes paa billigste Betingelser.

St. Johannes Broderskab holder Møde med Oplæsning
Tirsdag den 18. ds. Kl. 8 i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G.
— Alle indbydes venligst.

A. C. Møde i Søvavillonen Tirsdag den 18. Marts Kl. 8½
Foredrag af Hr. Observator C. F. Pechüle: „Nye Stjærner“.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 16. Marts. Passions søndag. — 17. M. Patritius. Biskop og Bekender. — 18. Ti. Ærkeenglen Gabriel. — 19. O. Josef, vor Frelsers h. Plejefader. — 20. To. Johannes Sarcander, Martyr. — 21. F. Benedikt, Abbed. — 22. L. Ihu-kommelse af Marias syv Smerter.

Søndag den 23. Marts. Palmesøndag. Katharina af Vadstena, Jomfru. (Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke begynder Kl. 9 $\frac{1}{2}$, med højtidelig **Pontifikal-Palmevielse** og **Procession**; derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus). Med denne Søndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den **hl. Paaskekommunion**.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 16. Marts Kl. 6 Aften i Forbindelse med Fasteandagten begynder det aarlige **Triduum** til Ære for den **h. Josef** og fortsættes Mandag den 17. Marts og Tirsdag den 18. Marts Kl. 8 foran det udstillede allerhelligste Sakramente.

Onsdag den 19. Marts, den h. Josefs Fest, holdes om Morgen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Højmesse. **Triduums-Bønner** faas hos Kirkebetjent P. Stein à 2 Øre.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 16. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

St. Anna Kapel (Tyrolgade 11, Amager). Fra Søndag d. 16. Marts og indtil videre vil der blive holdt to hh. Messer om Søndagen, nemlig Kl. 8 stille Messe og Kl. 10 Højmesse med Prædiken.

Jesu Hjerte Kirke. Onsdag den 19. Marts. **St. Josefs Fest,** Kl. 10 Levitmesse; Kl. 8 Aften Andagt.

Den højærv. Gejstlighed, Ynglingenes Mariakongregation og hele Menigheden takkes hjærtelig for al udvist Deltagelse ved Pastor v. Geysrs Død og Begravelse.

Præsterne ved Jesu Hjerte Kirke.

Gudstjeneste og Foredrag i Ringsted. Søndag den 16. Marts Kl. 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe; Kl. 10 Prædiken; Kl. 4 Efterm. Foredrag. Alt i Hotel „Casino“.

Elisabethforeningens

aarlige

Basar med Tombola og Restauration,

som afholdes til Bedste for forældreløse Børn **Palmesøndag, den 23. Marts** fra Kl. 9 Morgen til Kl. 8 Aften og **Mandag den 24. Marts** fra Kl. 10 Form. til Kl. 4 Efterm., i Skolelokalet Bredgade 69, Stuen o. G., anbefales til Menighedens Velvillie. — Basaren er en **væsentlig Støtte** for Foreningens Virksomhed. De mindste Gaver modtages med Taknemlighed og Enhvers Besøg paa Basaren er kærkomment.

Bestyrelsen for Elisabethforeningen:

Fru A. Osterhammel, Nørrefarimagade 53, 2.	Enkefru M. Larsen, Nausensgade 40, 2. 1. Opg. A.
Frøken F. Stratbøcker, Villa Sommerly, Charlottenlund.	And. Johansen, Præst, Bredgade 64, 1.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 12.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 12.

Søndagen den 23. Marts.

1902.

Indhold: Johannes Jørgensen: Romerske Helgenbilleder. — Den korsfæstede Frelser. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Rom. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 113—120.

Litteratur.

— 0 —

Johs. Jørgensen: Romerske Helgenbilleder.

For den, der stedse med Interesse har fulgt *Johannes Jørgensens* litterære Virksomhed, er det en Glæde at lægge Mærke til, hvorledes han for hver ny Bog udvikler sig til større Modenhed og Klarhed; ikke saaledes at forstaa, som om Johannes Jørgensen nogensinde -- særlig siden hans Overgang til Katholicismen — har vist sig som en umoden Forfatter; tværtimod maatte man dengang undres over, hvor ubegribelig hurtigt han levede sig ind i Kirkens Aand og Tankegang; man fik netop Indtrykket af, at for ham var Kirken — hvad han siden selv blev for saa mange andre — den, der løste hans bundne Tanker, som vakte de slumrende Følelser til Live hos ham, der kaldte alt det frem, der boede dybest i hans Sjæl, men som Vantroen og hvad der følger med den, hidtil havde stænget nede.

Men selv om Johannes Jørgensen allerede ved sin første Debut som katholsk Forfatter viste, at han og Kirken stod i nøje Slægtskab til hinanden, saa har der dog været en kendelig Udvikling til Stede i hans senere Forfattervirksomhed, og det netop en Udvikling til større Modenhed og Mandighed i Behandlingen af de valgte Æmner. Det er, som han for Alvor har ladet det være sig magtpaaliggende at stige stedse dybere ned i sin rige Digternatures Skakter, og som om han har lært at gaa alle de Jordlag forbi, hvor Malmen var blandet med blændende Ærts, for kun at søge derhen, hvor Metallet laa rent og fast og ublandet. Derfor er der i hans senere Skrifter mindre af den blændende Lyrik, der er kendt fra hans Ungdomsarbejder, og der er mere af den Slags sand Kunst, der kender sine Midler og er sig sit Maal nøje bevidst. Hans Bøger er ikke mere Akvareller, men Billeder malede i Olie.

Det er saaledes aabenbart, at Johannes Jørgensen har søgt at tage Lære af Fortidens store Kunstnere og Digtere, naar de — som Michelangelo eller Dante — tøjlede deres Geni og ikke lagde Haand paa Værket, før de var sig bevidste, at de ikke havde skyet nogen Møje for at trænge dybt ind i det Æmne, som de skulde behandle og fremstille. Derfor er der hos ham som hos dem et Præg af Samvittighedsfuldhed, der indgyder Tillid og Respekt.

Naar man derhos ser paa den lange Liste af Værker, der er fremgaaede fra denne Forfatters Haand, siden han vendte tilbage til den katholske Kirke, da forbavses man over den Alsidighed, hvorom de bringe Vidnesbyrd. Ganske vist er *Religionen* det centrale i dem alle; det religiøse er og bliver Hovedæmnet, hvorom baade hans Prosa og hans Digting drejer sig. Men han har efterhaanden vidst at trænge ind paa saa mange Felter af Religionens uhyre Omraade, at man tilsidst fristedes til hver Gang at antage, at nu maatte Stoffet være udtømt for denne ene Forfatter. Dette var imidlertid ikke Tilfældet; thi Johannes Jørgensens Aand har vist sig omfattende nok til at behandle saavel

Spørgsmaal, der vedrøre selve Religionens inderste Væsen, som ogsaa Themaer hentede fra Kirkehistorien eller den kirkelige Kunst, fra Exegesen eller fra Liturgien, fra Religionsfilosofien som fra Kirkens Stilling til de sociale Problemer; og dog — hans Behandling af disse saa forskelligartede Æmner har aldrig baaret Præg af overfladisk Dilettantisme, men man har stedse faaet Indtrykket af at staa overfor en Mand, der ikke gav sig til Værket, før han mægtede sit Stof saa vidt, at hans Fremstilling hverken løb Fare for at blive lutter Kunst eller lutter Lærdom.

Disse Tanker er særlig fremkomne ved Læsningen af Forf.s sidste Bog »*Romerske Helgenbilleder*«.

Denne Bog vil *maaske* ikke vække stor Opsigt i Øjeblikket, som saa mange andre langt mindre betydelige Skrifter; den hører ikke til Litteraturens Døgnfluer, der vække Opmærksomhed i Dag ved deres spraglede Farvepragt, men i Morgen er døde og glemte. Men vilde det end maaske kaldes for Overdrivelse at henregne denne Bog til Litteraturens Perler, der aldrig tabe deres Glans eller Værd, saa er det dog hævet over al Tvivl, at Forf. alene ved den har sikret sig en varig Plads blandt Litteraturens store Navne; der er i udpræget Grad i denne Bog — hvad vi ovenfor have fremhævet som Frugten af Forfatterens Udvikling — en Myndighed og Mandighed blandet med baade Dybde og Varme, en Skarpsindighed og en Kundskabsfylde, der dog hverken stækker Fantasiens Vinger eller lægger Sproget i Spændetrøje.

Bogen begynder med et Forord, der malende skildrer os Forskellen mellem det gamle og det moderne Rom. Det moderne Rom er kun til om Dagen, naar elegante Damer og Herrer trænges med snavsede Arbejdere og skrigende Avissælgere i de tætfyldte Gader, medens de elektriske Sporvogne »pløje et gnistrende Kølvand op efter sig derude paa Kørebanens Asfalt«, og man føler sig aldeles som i Paris eller Berlin eller København eller hvilkensomhelst Storstad. — Om Natten derimod vaagner det gamle Rom

til Live; da begynder Lamperne paa Gadernes Hjørner at sprede deres Lys henover de tavse, mennesketomme Gader, og den ensomme Vandrer faar ved hvert Skridt Øje paa »de romerske Helgenbilleder«. — — Hver Menneskeand har sligt et Helgenbillede, foran hvilket den lader sin Lampe brænde; der findes Billeder af Stoikernes og Anakreontikernes og Dionysianernes Helgener, og der findes Billeder -- som dem, Forf. maler i sin Bog — af de romerske Helgener. Men — og her følger en Sætning, der fortjente at blive et bevinget Ord i Sproget — »det er af dybeste Betydning, foran hvilke Billeder vi lade vore Lamper brænde«.

Saa følge de fem Helgenbilleder, der fylde Bogens Ramme, og som vel maa være dem, foran hvilke Forf. selv ynder at lade sine Lamper brænde, *Petrus, Sancta Cæcilia, Sancta Agnes, Hellig Birgitta og St. Filip Neri*.

Afsnittet om Apostlen *Petrus* begynder med en Skildring af det hedenske Rom. Om denne Skildring, der dog kun spænder over et Par Sider, synes os Prædikaten »fortræffelig« langt fra betegnende nok; det er fuldendt Kunst, der lader hvert Forsøg paa Efterligning falde mat til Jorden. — Til dette hedenske Rom kommer Petrus, og Forf. lader ham først henvende sig til en fornem Patricier, hvem han overrækker et Brev fra den romerske Høvidsmand Cornelius, som Petrus havde omvendt i Cæsarea. Der udspinder sig en Samtale mellem dem begge, der ender med, at den aandrige Romer, der forgæves har søgt Løsning paa Livets Gaader hos alle Verdens Vismænd, lukker Døren i efter sin Gæst med de Ord: »Denne Hebræer har tryllet Hjærtet ud af mit Bryst og bærer det nu med sig i en Flig af sin slidte Kappe.«

Om selve denne Samtale kunne vi dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at den næppe vilde have lidt ved at berøves den archaiserende Form, i hvilken den helt igennem er holdt. Sammenligner man Stilen i den med Sproget i Broder Israels Prædiken (i Afsnittet om Hellig Birgitta), da opdager man let Forskellen, der findes mellem den paa

begge Steder opnaaede Virkning. Medens den gammeldanske Tale former sig saa naturligt og jævnt i Johannes Jørgensens Mund, og han her virkelig naar til at frembringe den ønskede Illusion, er det derimod, som om dette ikke ret vil lykkes ham, naar han søger at efterligne det gammelromerske Tale-sprog; der bliver dog noget kunstlet derved, og man føler sig ikke overbevist. Men mon Grunden dertil ikke tilsidst skulde ligge deri, at Forf. her har paataget sig en uløselig Opgave og ikke har været fuldt klar over den umaadelige Afstand, der skiller vore germanske Sprog fra de romanske, ganske særlig naar disse sidste skal tvinges ind i svundne Tidens Former.

Vanskeligheden ved paa Nutidsdansk at gengive Oltidsromernes majestætiske og dog saa letflydende Tale synes os da ogsaa at være rentud sagt uoverkommelig; den lader jo nu ogsaa til at trodse selv en Johannes Jørgensens Sprogkunst.

Af de følgende Optrin i Fortællingen maa særlig fremhæves Skildringen af den søvnløse Nat, som Petrus tilbringer efter sin Ankomst til Rom. Med overraskende Anskuelighed fremtrylles de Billeder, der drage forbi Apostelens Sjæl, Billeder fra dengang han lærte Herren at kende og til han fornægtede ham Natten før hans Lidelse. — Selv om vi se helt bort fra den ypperlige Kunst i selve Behandlingen af disse Billeder, synes det os, at alene dette ene Træk vidner om Forf. store Talent, at han har valgt denne sindrige Maade til at indskyde Begivenheder fra Apostelens Liv, der vel ligge udenfor Fortællingens Gang, men som dog ikke turde savnes i en virkelig Skildring og Karakteristik.

»*Petrus*« ender med en Fremstilling af Apostelfyrstens Martyrdød ude i Circus Maximus. Som en Prøve paa det malende Sprog, hvormed Forf. skildrer dette mægtige Optrin, hidsættes Slutningsordene i Fortællingen: »Korset med den udspilede, blødende Jøde rejstes. . . En Bifaldsstorm bruste gennem Circus — Nero satte Smaragdlorgnetten for Øjet og afbrød sin Samtale med Seneka. . . .

»Men ingen jordisk Lyd naaede længer Petri Øre. . .

»Thi i hans forfærdelige Dødstime, den sidste, den ufatteligste af alle Timer, svang hans Hjærte med Troens yderste Kraft sig op mod Mesteren, den fornægtede og genfundne. Og en Storm af Naade løftede hans Sjæl og hvirvlede den som en lykkelig Skibbruden ind paa Evighedens straalende Strand, og for Jesu gennemborede Fødder fornåm Apostelen i det evige Lyses Glands de livsalige Ord af hans Mund, som er Sandheden selv:

»Vær frimodig, Søn — dine Synder ere dig forladte!«

*

*

*

De næste to Helgenbilleder — *Sancta Cæcilia* og *Sancta Agnes* — udgøre paa en Maade en Gruppe for sig. Som det siges i Indledningen, er de begge Genfortællinger efter et gammelt dansk Legendarium, som »en skaansk eller sjællandsk Munk skrev i sin Celle ved Olie-lampens Skær i de lange Vinteraftener, dengang Valdemar eller Margrethe herskede over Danmark.«

Der er ingen Tvivl om, at Forf. har udrettet en for-tjenstfuld Gerning ved at gøre disse yndefulde, middelalderlige Helgenfortællinger tilgængelige for en større Læsekreds. Ganske vist er det en vanskelig Opgave nu at afgøre, hvor meget der i dem skyldes Forf.s Bearbejdelse og hvor meget der maa tilskrives den ukendte middelalderlige Genfortæller og hvad der endelig stammer fra selve de gamle Kilder, Martyrberetningerne nemlig; men lade vi det Spørgsmaal staa hen, da er det sikkert, at som disse to Fortællinger nu foreligge, udgøre de et Arbejde af en saa betagende Enkelthed og en saa umiddelbar Ynde, at de vist staa uden Sidestykke i hele vor hjemlige Litteratur. Om disse to Helgenbilleder kan paa en Maade siges, hvad Dr. Bierfreund i »Bogen om Florents« træffende siger om Fra Angelicos kendte Engle: »De er malede med et Barns Enfold, med en Kvindes ømme Tro, med en Mands faste Haand.«

Om disse to Billeder — *Sancta Cæcilia* og *Sancta*

Agnes — har en Anmelder for nogle Dage siden udtalt, at de fremtræde som *blege, sværmeriske Jomfruskikkelser*. Denne Udtalelse vidner om en fuldstændig Mangel paa Forstaaelse; ganske vist er de to Helgeninder *Jomfruskikkelser* i Ordets reneste og skæreste Betydning, men der er intet blegt og sværmerisk ved dem. Det menneskelige er hos dem ikke afbleget, men *afklaret*; de ere helt igennem *menneskelige* i bogstaveligste Forstand, netop fordi de ere helt igennem *kristelige*. — Dette kan selvfølgelig ikke opfattes uden af den, der klart føler og indser, at kristelig Dyd, selv øvet i sin mest heroiske Form, aldrig bliver en *Omformning*, men altid en *Udrensning* af Menneskenaturen. Derfor bliver en Helgenskikkelse som en af de to nævnte netop en Menneskeskikkelse i Ordets alleregentligste Betydning, og det Sværmeri, som man har villet søge hos dem, bliver ikke andet end en Stræben efter at fastholde og bevare det menneskelige i ublandet Renhed. — At læse et Liv som Sancta Cæcilies eller Sancta Agnes' er som at føle sig ude i det frie en Dag efter Uvej, naar Aandedrættet bliver saa forunderlig let, fordi Luften pludselig er bleven fuldstændig ren og absolut rensset for Støv og Snavs; man føler dette da som noget uvant, noget fremmed, men dog som, hvad der altid burde være. Men som Lungerne kunne vænnes til den støvfyldte Luft og da føle sig ligesom beklemt, naar de paa én Gang komme til at indaande Luft, der kun er Luft og intet andet, saaledes kan Sjælen ogsaa vænnes til at leve i en fordærvet aandelig Atmosfære, og da er det, at den føler sig underlig og fremmed til Mode, naar den kommer til at indaande ren og ublandet Luft som den, der strømmer ud fra de to nævnte Fortællinger.

*

*

*

»*Hellig Birgitta*« indledes med en Tegning af »den Baggrund, paa hvilken hendes Skikkelse alene bliver tænkelig og virkelig«, nemlig *Midalderens almeneuropæiske Kultur*.

— Som ovenfor omtalt gik forud for Bogens første Del en Skildring af Tilstanden i den hedenske Romerverden, der paa en Maade tjente som Fællesindledning for de tre hidtil omtalte Billeder fra Kirkens Oldtid; som Sidestykke hertil indledes nu Bogens fjerde Fortælling med en kort Karakteristik af den katholske Midalder, i hvilken den hellige Birgittas Liv og Virken falder. Den første Indledning har vi allerede givet det Skudsmaal, der synes os at tilkomme den; om den foreliggende kan da siges, at ganske vist naar den ikke op paa Siden af dens Forgænger med Hensyn til Fremstillingens Anskuelighed og Sprogets poetiske Fylde, men til Gengæld aabner den en Mængde nye Syner, og vrimler den af aandrige Refleksioner, der godtgøre, i hvor høj Grad Forf. kender baade Nutid og Fortid og forstaar at sætte den sidste i Belysning af den første. I disse Par Sider lægger han ikke blot det nøje Kendskab, som han sidder inde med til sin Samtids Forhold og aandelige Rørelser, klart for Dagen, men han dokumenterer ogsaa den historiske Erfaring, om vi maa bruge et selvlavet Udtryk, det overlegne, intuitive Syn, der gør ham til en Mester i at skildre fjærne Tiders Tilstande og Tankesæt. Som en Prøve hidsættes følgende Linier fra Side 87:

»En af vor Tids skønneste Drømme er Tanken om »*Europas forenede Fristater*, og Vejen til denne »Tankes Virkeliggørelse turde endnu være lang. Men Mid- »delalderens Europa var paa et givet Tidspunkt ikke saa »langt fra hint Ideal. Fra Island til Sicilien, fra Atlanter- »havet til Donau var der dengang fælles Tro, fælles Kirke, »fælles Kunst, fælles Sæder og et fælles Sprog, som alle »Dannede forstod og talte. Man var den Gang ikke langt »fra at skabe en almeneuropæisk Kultur«.

— — Den hl. Birgittas Barndom er skildret i et eget Kapitel, efter hvilket følger et Afsnit, der beretter om hendes Liv paa Borgen Ulfåsa som Ulf Gudmarssons Ægteviv. Hele Midalderens stærke, dybe og inderlige Religiositet kommer til Syne i disse to Afsnit af den hellige Birgittas Liv, dens

barnligt alvorfulde Sind saavel som dens høje Værdsættelse af Troskab, Selvfornægtelse, Kyskhed og alle stærke Dyder. I denne Periode af sit Liv er Birgitta endnu Privatperson, og hendes Gerning falder ikke udenfor de to Hjem, hvor hun hørte til som Barn eller som Hustru; hun var endnu ikke ophørt med at være en af *de Stille i Landet*, dem, om hvem Forf. siger, at de i hine stormfulde Dage saa ofte maatte »begrave Kærlighedens Ild i deres Hjærter til bedre Tider«. — Man bevare imidlertid nøje Indtrykket fra disse Skildringer af den hl. Birgittas Liv paa Finsta og Ulfåsa Borg, til man faar læst de følgende Kapitler om hendes offentlige Gerning og de Forhold, som den førte hende ind i. I Lighed med den hl. Birgittas Barndomshjem har der sikkert i hine Tider været Tusinder og atter Tusinder af andre Familier, hvor ægte, uforfalsket Fromhed herskede indenfor Hjemmets Vægge, og al den Forvirring og Forargelse, hvorom Historien taler, bør ikke lade os overse den dybe Gudsfrygt, der sikkert blev øvet i det Skjulte rundt om i Landene, men som Historien selvfølgelig intet véd at berette os om. — Det er jo nu engang saaledes, at hvor Ondt og Godt findes Side og Side med hinanden, dér tiltrækker det Onde sig altid Opmærksomheden, og det er ikke gennem Beretningerne, men kun ved egen Eftertanke, at man kommer til Erkendelse af alt det Gode, der ligesom skjules i den mørke Slagskygge, som Tidens Ondskab kaster hen over den. — Dette gælder om alle store Omvæltningstider i Historien, om Reformationen ligesaa godt som om hin Periode i Midalderen, der kendes under Navnet: *Pavernes babyloniske Fangenskab*. Hin Tids Digteres og Seerskers frygtelige Klagemaal imod de kirkelige og verdslige Autoriteter afgive uden Tvivl et troværdigt Billede af de fordærvede Forhold, der dengang herskede i mere end én Henseende; men det er jo dog indlysende, at det er ikke disse lydelige Véraab, der gjorde en Ende paa Fordævelsen; nej Æren derfor tilkommer ene og alene al den lønlige Fromhed og Gudsfrygt, som uden Tvivl fandtes i hine

Dage, men som det hverken laa i den enes eller den andens Interesse at overlevere Mindet om til Efterverdenen. Den hl. Birgittas *offentlige Levned* kan da saaledes nok paa en Maade siges at give et højest *ensidigt* Billede af hendes Samtid, fordi det var hendes Opgave at færdes og at gribe ind, netop hvor Ondskaben var størst; hendes Livsgerning bragte hende jo udelukkende i Berøring med det, der i Historien staar som hin Tids store Forargelse for efterfølgende Tider. — Hendes *Aabenbaringer* dernæst, der spiller en saa væsentlig Rolle i hendes Liv, kunne nok virke overraskende ved de alvorlige Anklager, som de indeholde imod Kirkens øverste Ledere, imod Paver, Kardinaler, Biskopper, Præster og Ordensfolk. Men det ligger jo i selve Sagens Natur, at hun i disse Udtalelser maa komme til at bruge stærke Ord, og at man derfor nok har Lov til at tage lidt varsomt paa de Sigtelser, som hendes Bebrejdelser indeholde. Man tænke kun paa de tilsvarende Steder, der findes i selve den hl. Skrift, Profeternes Forbandelser i det gamle Testamente over Herrens udvalgte Folk eller de bitre Anklager, som Apostelen Johannes i sin *Aabenbaring* retter imod det første Aarhundredes Biskopper. Skulde man tage dem aldeles ordret, og vilde man efter de sidste danne sig et Billede af hine Biskopper, der vare Apostlenes Disciple, da maatte man jo nødvendigvis komme til den falske Opfattelse, at Kirken allerede i Apostlenes Dage var geraadet i det dybeste moralske Forfald.

Disse Bemærkninger ere ikke fremsatte som en Kritik til den Levnedsskildring, som *Johannes Jørgensen* giver os af den hl. Birgitta; imod den er der intet at indvende; det Billede, som den giver os af den store nordiske Helgeninde og af hele hendes Samtid, er sikkert paalideligt nok i alle væsentlige Træk; men det turde dog maaske ikke have været overflødigt samtidig at give nogle orienterende Vink som dem, ved hvilke vi i det ovenstaaende have søgt at retlede Læserens Opfattelse af hin underlige Tidsperiode med dens skarpe Modsætning mellem Godt og Ondt. — —

En elskeligere Skikkelse end »*St. Filip Neri*« skal man have vanskeligt ved at tænke sig; man fristes næsten til at sige, at han er den blandt alle Kristi Helgen, der naar nærmest op til Herren selv i Retning af at knytte Menneskene til sig ved Godhed og Mildhed. Om St. Filip Neri hed det sig, at han altid var i samme »Humør«; han var altid glad, altid lattermild, altid barnlig og naiv trods den store Lærdom, han sad inde med. — Som saadan er han levende skildret i »*Romerske Helgenbilleder*«; men skønt hans Levnedbeskrivelse er langt den omfangsrigeste af de fem, som Bogen indeholder, er der dog ikke noget særligt personligt Præg over denne Karaktertegnning som over de foregaaende fire; Grunden er den, at Forf. her har valgt at lade selve Æmnet virke ved sin Originalitet, og Fortrinene ved hans Bearbejdelse bestaa derfor netop deri, at hans Skildring giver os en naturtro Afspejling af denne elskelige Helgens hele Sjæleliv. Blot maa vi atter bemærke, at Forf. ogsaa her synes os give lidt efter for den Fristelse, som han stedes i, netop fordi han altid »har elsket Herrens Helgen og Gloriens Glands om deres Isse«, den Fristelse at afmale Datiden i altfor sorte Farver for derved at skabe den mørke Baggrund, der skal lade deres Fortrin og Dyder træde saa meget skarpere og lysere frem.

— — Vi kunne ikke forlade denne indholdsrige Bog uden at bringe Forfatteren en oprigtig Tak for den Gave, som han ved den har skænket ikke blot vor Litteratur i Almindelighed, men ganske særlig os *danske Katholiker*. Man vil i denne sidste Bog i ikke mindre Grad end i hans foregaaende Skrifter finde den Belæring og Opbyggelse, som man er bleven vant til at søge i alt det, der foreligger fra hans Pen. Enhver dansk Katholik, der overhovedet har Raad til at anlægge sig en Bogsamling i større eller mindre Stil, bør derfor ikke forsømme at indlemme deri *alle* Johannes Jørgensens Skrifter siden hans Konversion og ikke mindst dette sidste, »*Romerske Helgenbilleder*«.

Af Dagspressens Anmeldelser hidsættes endnu følgende: »*Nationaltidende*« skriver den 10. ds.: »Medens den hl. Cæcilias og den hl. Agnes' Levnedsskildringer bære Præg af at være skønne Sagn, ere vi i de to sidste Skildringer i Bogen, af den hellige Birgittas og St. Filip Neris Liv, overvejende paa historisk Grund. Det er to af den katholske Kirkes største Skikkelser, der her fremstilles, og Johannes Jørgensen har her været bunden til nøjere at følge deres Livs Hændelser i Tidsfølge. De virke da mere belærende end stemningsvækkende, men selvfølgelig ere de to Helgeners Liv tilstrækkelig fængslende til, at deres Skæbne i sig selv frembyder Interesse.

Det er en Selvfølge, at en Bog som denne vil gøre et højst forskelligt Indtryk paa Katholiken og den, der ikke deler Forfatterens Tro. Men under alle Omstændigheder har Romerkirken i Johannes Jørgensen fundet en lige saa talentfuld som ihærdig Talsmand. Den, der vil indledes i katholsk Kultur, vil næppe paa Dansk finde bedre Vejledning dertil end den, der findes i hans Bøger.«

»*Berlinske Tidende*« bringer d. 10. Marts følgende Udtalelse: »Bogen indeholder fem Levnedsskildringer af Helgener, hvis Liv og Virksomhed i særlig Grad have været knyttede til den evige Stad, og aabnes, som rimeligt er, med selve Apostelen Petrus, fra hvem de romerske Kirkefyrster hidlede deres Magt. Ikke uden Virkning er den i Troen klippefaste Apostel stillet overfor den fornemme Romer Acilius, der har søgt Svar paa alle sine tvivlende Spørgsmaal, snart hos Filosoferne, snart hos de store Religionsstiftere, men altid forgæves, indtil Peters Ord nu tænder Lys i hans Sjæls Mørke. Udmærket smuk og stemningsfuld er Skildringen af Apostelens første Syn af den Stad, hvor han senere skulde lide Martyrdøden.

Af de øvrige »Helgenbilleder« ere de to hentede fra en gammel dansk Legendesamling, som Forfatteren har overført paa moderne Sprog og kun tilføjet nogle enkelte oplysende Bemærkninger. Bedst af alle Skildringerne er imidlertid

Fortællingen om den hellige Birgitte, hvis kraftige Optræden det for en stor Del skyldtes, at Pavernes forsmædelige og for Rømerkirken saa skæbnesvangre Exil i Avignon fik Ende, og at Christi Statholder atter kom til at herske i den gamle Verdenshovedstad. Navnlig det første Afsnit, der skildrer Birgittes Liv i Fædrenehjemmet, inden hun drog ud paa sin store Missionsrejse, er særdeles fint og yndefuldt. Senere stødes man vel for en Del ved Forfatterens ivrige Forsvar for hendes vidtberømte Aabenbareelser, men som Helhed er Sancta Birgitta absolut det af Helgenbillederne, man vil have størst Udbytte og Fornøjelse af at gøre sig bekendt med.

Selv om man ingenlunde kan underskrive alle de Paa-stande, Forfatteren fremfører som Trossætninger, er »Romerske Helgenbilleder« en saa mærkelig Bog, at den vel fortjener at læses, ikke mindst af dem, der i Forvejen have stiftet Bekendtskab med hans »Romerske Mosaiker«.

Endnu til Slutning kun et Par Ord om det Billede, der smykker Bogens Forside, og som fremstiller den hl. Cæcilia i bedende Stilling med udstrakte Arme. Motivet er taget fra en af Katakombernes Fresker, som det fremgaar af den rødbrune Tuf, der paa flere Steder bryder igennem Billedets Farver. Idéen med at give Bogen en af Kirkens gamle Fresker som Titelbillede synes os ikke uheldig; kun forekommer det os, at man i saa Fald burde have valgt et Motiv fra en langt ældre Tidsalder end den, som den runde Glorie om Helgenindens Hoved tydeligt angiver.

H. G.

Den korsfæstede Frelser.

— 0 —

Naar Øksen Sandeltræets Rødder flænger,
 en liflig Duft sig ud af Saaret trænger.
 Da Frelseren paa Korset maatte bløde,
 mens Sjæl og Legem sig i Smerte vaanded',
 som yndig Duft fra Roser purpurrøde
 i Bøn for sine Fjender ud han aanded'.
 O, lad der strømme i hver Sorg og Smerte
 af Lov og Bøn en Vellugt fra mit Hjærte.

J. V.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. Arbejderne ved »*Mariahjemmet*«, den skønne Bygning paa Hjørnet af Ny Kongensgade og Boulevarden, ville være fuldendte inden Paaske, og den højtidelige Indvielse vil sandsynligvis finde Sted Mandag den 7. April. Vi haabe at kunne i et senere Nummer af Ugebladet give vore Læsere en detailleret Beskrivelse af det smukke Kapel og hele den herlige Bygning, hvis Indvielsesdag vil blive en betydningsfuld Mærkedag i vor h. Kirkes Historie her i vort Fædreland.

— Efter Forlydende vil den franske Dominikanerpater *Lamiotte*, som i Fastetiden har holdt franske Foredrag i Kristiania, efter Paaske besøge København og prædike et Par Gange i St. Ansgars Kirke.

Rom. Ifølge Meddelelse fra Rom vil den pavelige Nuntius i Brüssel, Msgr. *Granito di Belmonte*, repræsentere Pave Leo XIII. ved Kroningsfestlighederne i London. Som bekendt sendte Kong Eduard af England et overordentligt Gesandtskab til Vatikanet i Anledning af Pavens Jubilæum

Ligkistemagasinet, Nordre Frihavnsvej 31. (Triangelen)

anbefales til Menigheden.

Smukke og solide Kister til meget billige Priser i stort Udvalg.
Telef. 20067.

Emil Schæbel,
Snedkermester.

Til **1. Maj** søges en flink og paalidelig **Stuepige**. Placsen er let, dog maa Vedkommende forstaa at omgaa 4 Børn i Alderen fra 6—12 Aar og have gode anbefalinger. Messerschmidt, Taarnborgvej 6.

Kirkelig Kalender.

- Søndag den 23. Marts. Palmesøndag.** (Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke begynder Kl. 9 $\frac{1}{2}$, med højtidelig **Pontifikal-Palmevielse** og **Procession**; derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus) — Med denne Søndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den **hl. Paaskekommunion** — **24. M., 25. Ti., 26. O.**, Ferialdage. (Tirsdag og Onsdag oplæses Lidelseshistorien efter Markus resp. Lukas under den h. Messe Kl. 8 $\frac{1}{4}$.)
- Skærtorsdag den 27. Marts.** I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 Pontifikalmesse, de hh. Oliers Indvielse og derefter Procession. — Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. — Kl. 6 Aftenandagt til det allerh. Sakramente med Prædiken.
- Langfredag den 28. Marts.** I St. Ansgars Kirke: Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste: Lektie, Lidelseshistorien efter Johannes synges, Forbønner, Korsets Afhylling og Hylding, Procession og Præsanktifikatmesse. (Den aarlige **Kollekt** for de hh. Steder i **Palæstina** finder Sted paa denne Dag i samtlige Kirker og Kapeller.) — Kl. 6 Aftenandagt til Jesu Lidelse med Prædiken.
- Paaskelørdag den 29. Marts.** I St. Ansgars Kirke. Kl. 8 Ildens og Paaskelysets Indvielse, de tolv Profetiers Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og henved Kl. 9 Højmesse med Vesper.
- Søndag den 30. Marts. Herrens Opstandelse. 1. Paaskedag.** I St. Ansgars Kirke: Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken; Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. — Kl. 6 Festandagt og Prædiken.
- Mandag den 31. Marts. 2. Paaskedag.** I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Kl. 6 Aften Festandagt.

Jesu Hjerter Kirke. Palmesøndag: Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession; derefter Højmesse. — **Skærtorsdag** er der kun en h. Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — **Langfredag** begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — **Paaskelørdag** begynder Ceremonierne Kl. 8 $\frac{1}{2}$; Højmassen fejres henved Kl. 10. — **Paaskesøndag.** Stille Messe Kl. 7 og 8 $\frac{1}{2}$; Levit-

messe med Prædiken Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — **Paaskemandag.** Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Aften Kl. 6 Festandagt.

Rosenkranskirken. **Palmesøndag** Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse, hvorefter Højmesse og Prædiken. — **Skærtorsdag** Kl. 7 stille h. Messe; Kl. 5 Andagt til det allerh. Sakramente. — **Langfredag** Kl. 10 Gudstjeneste med Prædiken; Kl. 5 Korsvej. — **Paaskelørdag** begynder Gudstjenesten Kl. 7; Højmesse henved Kl. 8 $\frac{1}{2}$. —

Paaskesøndag: Korsets Optagelse med Prædiken og Højmesse Kl. 6; anden Højmesse med Prædiken Kl. 10 og Efterm. Kl. 5 Festandagt. — **Paaskemandag.** Højmesse Kl. 10; Festandagt Kl. 5.

St. Anna Kapel. (Tyrolgade 11. Amager). **Palmesøndag** Kl. 8 stille Messe, Kl. 10 Palmevielse, Højmesse og Prædiken. — **Skærtorsdag** Kl. 8 stille Messe. — **Paaskesøndag** Kl. 8 stille Messe, Kl. 10 Højmesse med Prædiken, Kl. 5 Festandagt med sakramental Velsignelse.

Ansgariusforeningen,

hvis Formaal er „ved Udgivelsen af et Tidsskrift samt andre Skrifter og Bøger at fremme den kristelige Oplysning i de nordiske Lande“, opfordrer alle Katholiker til at understøtte dette betydningsfulde Formaal ved at indmelde sig i Foreningen (Aars-Kontingent kun 2 Kr.) og tegne Abonnement paa Ugebladet (1 Kr. Kvartalet). Abonnement modtages hos Groscherer A. Millech, Købmagergade 13. Indmeldelse i Foreningen modtager dens Kasserer, Cand. phil. Jos. F. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Bestyrelsen.

Obs. 1. April begynder et nyt Kvartal af Ugebladet!

Elisabethforeningens aarlige

Basar med Tombola og Restauration,

som afholdes til Bedste for forældreløse Børn **Palmesøndag, den 23. Marts** fra Kl. 9 Morgen til Kl. 8 Aften og **Mandag den 24. Marts** fra Kl. 10 Form. til Kl. 4 Efterm.; i Skolelokalet Bredgade 69, Stuen o. G., anbefales til Menighedens Velvillie. — Basaren er en væsentlig Støtte for Foreningens Virksomhed. De mindste Gaver modtages med Taknemlighed og Enhvers Besøg paa Basaren er kærkomment. Breve udsendes ikke i Aar.

Bekendtgørelse. Paa den højhellige Paaskedag vil der ligesom i Fjor under Messerne i St. Ansgars Kirke og Rosenkranskirken blive foranstaltet en offentlig Indsamling i Stedet for den sædvanlige Kollekt, til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys.
Forstanderskaberne.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Næste Nr. udsendes først Paaskelørdag paa Grund af den hl. Langfredag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 13.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 13.

Søndagen den 30. Marts.

1902.

Indhold: Professor Harnacks Skrift »Munkevæsenet«. — Litteratur: Jesu-Hjærte-Andagten. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Horsens. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 121—128.

Professor Harnacks Skrift „Munkevæsenet“.

— 0 —

(Sluttet.)

At Kirkens Mænd kunde føle Lyst til at stræbe efter et politisk Verdensherredømme, er der allermindst nutildags Fare for. De sociale Forhold have gennemgaaet en gennemgribende Forandring i de sidste halvtredssindstve Aar og stille nu langt større Fordringer til Kirkens Virksomhed.

Det nu forløbne Aarhundrede er stolt af sine Opdagelser og Opfindelser. De have givet Stødet til forbavsende Fremskridt paa alle Livets Omraader. Men som Følge deraf have de gamle jævne Samfundsforhold maattet vige Pladsen for nye og mere indviklede. Større Farer end før true mange Enkelte, Familielivet, Staten, og hele Samfundsordenen. De stiller langt større Fordringer ogsaa til Kirken. Thi det er især de to største menneskelige Samfund, Kirke og Stat, der

her bør række hinanden Haanden for at afhjælpe den nærværende Nød, afværge de truende Farer og holde Ret og Orden og Pligtfølelse i alle Samfundsklasser vedlige.

Omsorgen for Sjælenes Frelse forpligter Kirken til endnu ivrigere end ellers at udøve *alle Slags aandelige og legemlige Barmhjærtighedsgerninger*. Intet Under da, at den netop i vore Dage retter et særdeles varmt Opraab til alle dem, der maatte føle sig kaldede til at givet Afkald paa Livets Goder og ved et Gud gjort Løfte om frivillig Armod, Ugifthed og Lydighed at gøre sig særdeles skikkede til uforbeholdent at arbejde for deres trængende Medmennesker.

Intet Under, at dette Raab bliver hørt og fulgt af mange Tusinder netop i vore Dage. Guds Aand er Kirken given for at sætte den i Stand til at udføre sit Hverv alt efter de skiftende Tidens skiftende Krav. Intet Under da, at Guds Aand nu opvækker mange til den højhjærtede Beslutning, uigenkaldeligt at hellige sig, alle deres Kræfter og Evner, og hele deres Personlighed til en uegennyttig Virksomhed i Kærlighedens Tjeneste paa Livstid.

Paa Industriens Omraade er vor Tids Løsen »Arbejdsdeling«. Det er just ved Kræfternes Deling, at den naar sine forbavsende Resultater. Den kristne Kærlighed vil ikke lade sig beskæmme af Vindesygen. Paa Kærlighedens Omraade følges det samme Princip, »Arbejdsdeling«, for muligt at afhjælpe saa mange forskellige nye Savn og Krav. Intet Under da, at der i de sidste Aartier er opstaaet et ikke saa ringe Tal nye Ordener eller Kongregationer, hvoraf de fleste have en nøje bestemt og begrænset Arbejdsmark, saasom Hospital- eller Hussygepleje, Pasning af Sindssyge og Sindssvage, Opdragelse af forældreløse og forsømte Børn, Retledning af faldne eller truede Kvinder, Vejledning af opvoksende Piger af de bredere Samfundslag til alt, hvorved en driftig Hustru og en kærlig Moder kan gøre et tarveligt Hjem hyggeligt, Opdragelse af de Unge af begge Køn og Undervisning i alle de Kundskaber, som Nutiden kræver, ligefra de første

skyttelse kom han tilbage; men allerede i det første Herberge modtog Værtinden ham med en Strøm af Skældsord. Den Hellige hørte rolig paa hende, og ved sin Venlighed vandt han hele Familien for sig, saa at denne Kones Datter blev den første Nonne i hans Kloster.

* * *

»Ingen, som lægger sin Haand paa Ploven og ser tilbage, er vel skikket til Guds Rige.«

(Luc. 9, 62.)

7. Marts.

Den h. Thomas af Aquin.

† 1274.

Den h. Thomas, som nedstammede fra en adelig Slægt, blev i Aaret 1226 født i Aquino i Italien. I en Alder af nitten Aar rejste han til Neapel, hvor han studerede og indtraadte i den h. Dominicus' Orden. Paa en Rejse til Paris, hvorhen hans Ordensforesatte sendte ham, blev han greben af sine Brødre, og to Aar igennem holdt fangen paa Slottet Rocca-Secca. Hverken Moderens Bønner eller Brødrenes Trusler formaaede at rokke ham i hans Beslutning. Endelig lykkedes det den Hellige at undfly. Han begav sig først til Køln, hvor han fortsatte sine Studier under Albertus den Store, derfra til Paris, hvor han i mange Aar virkede og gjorde sig berømt som Lærer i Philosophi og Theologi. Den katholske Kirke ærer denne dybsindige

Aands Skrifter som et rigt Skatkammer af hellig Videnskab, og betegner den Hellige med Tilnavnet »den englelige Lærer«, for derved at antyde, at hans Videnskab mere var af guddommeligt end af menneskeligt Udspring. De sjældneste Aandsevner forenede sig hos den h. Thomas med en inderlig Fromhed; Bønnen, sagde han selv, skyldte han mere end Studiet. I særlig Grad ærede han det højhellige Alterets Sakrament. Da han engang bad foran et Krucifix, sagde Herren til ham: »Du har skrevet smukt om mig, Thomas; hvilken Løn ønsker Du?« Han svarede: »Ingen anden, Herre, end Dig selv!« Leo XIII. har den 4. August 1880 stillet alle katholske Skoler under hans særegne Beskyttelse.

Kyskhedens Dyd.

Erkendelse af Gud er vel bestemt for Alle, men skjulte Skatte aabenbares kun for dem, som altid følge Lammet i jomfruelig Renhed.

*

*

*

»Jeg fatter ikke, hvorledes Nogen, der befinder sig i Dødsyndens Stand, vover at le.«

(Thomas af Aquin.)

*

*

*

Da den h. Thomas af sine Brødre blev holdt fangen i Slottet Rocca-Secca, lagde disse Snarer for hans Kyskhed; men den Hellige besejrede dem, idet han med et Stykke brændende Træ drev den Person bort, der vilde friste ham. Med samme Stykke Træ tegnede han derpaa et Kors paa Væggen; og, da han derefter knælede ned for det og bad, havde han et Syn, hvori han saa en Engel omgjorde ham med en Strikke, til Tegn paa, at Herren forundte ham den bestandige Kyskheds Naadegave. Smerten, det foraarsagede,

var saa heftig, at den Hellige udstødte et højt Skrig, saa Vagten hørte det og traadte ind i hans Værelse. Den h. Thomas meddelte Ingen dette; først lige før sin Død aabnede han sin Skriftefader Raynaldus denne Hemmelighed. Dette er Oprindelsen til »det englelige Broderskab« til Bevarelsen af Kyskhedens Dyd.

* * *

»Men den Visdom, som kommer ovenfra, er først og fremmest ren.«
(Jac. 3, 17.)

8. Marts.

Den h. Johannes af Gud.

† 1550.

Som Dreng og Yngling tegnede Johannes ikke til at skulle blive nogen Helgen. I en ung Alder forlod han paa egen Haand sit Frædreland Portugal og vogtede Faar i det tilgrænsende Spanien. Senere traadte han i Krigstjeneste. I sit fyrretyvende Aar plagedes han af Samvittighedsnag paa Grund af sit tidligere bevægede og letsindige Liv. Han besluttede derfor fra nu af ganske at hellige sig til Guds Tjeneste. Begyndelsen gjorde han i Afrika, hvorhen han rejste med en landsforvist Adelsmands Familie for at løskøbe kristne Slaver. Ved sin Hjemkomst fra Afrika solgte han Bønnebøger og fromme Billeder. En Prædiken, han hørte i Granada af den berømte Prædikant Johannes af Avila, greb ham mægtigt. De Ord, han brugte for at ud-

Begyndelsesgrunde og op til de Fag, der afslutter Almendannelsen.

Fælles for alle disse nye Ordenssamfund er, at deres Medlemmer *udtrykkeligt* sætte sig det *dobbelte* Livsmaal, ikke alene at arbejde hver paa sin egen Frelse og Fuldkommelse, men ogsaa paa sine Medmenneskers legemlige og aandelige Vel. Deres Ideal er vor guddommelige Frelser i hans treaarige Virksomhed for Sjælenes Redning. De bestræbe sig for mere og mere at gøre sig ligedannede med ham som med et uopnaeligt Mønster paa al Dyd i Almindelighed og paa Sjæleiver i Særdeleshed. De arbejde paa deres egen moralske Fuldkommelse for desto bedre at kunne fremme Andres Vel, og de arbejde paa Andres timelige og evige Vel for ved dette Arbejde stedse bedre at efterkomme Frelserens Indbydelse: Vær fuldkomne, ligesom Eders Fader i Himlen er fuldkommen.

Vore Modstandere sige, at Kirken og Kristendommen ere *forældede* og ligesom en Ruin fra gamle Tider. — *Gamle* ere Kristendommen og Kirken, samfulde nitten Hundredeaar gamle; og det er deres største Hæder. Var Kirken ikke saa gammel, saa kunde den slet ikke være *hans* Kirke, der forlod denne Verden for nitten Hundredeaar siden. *Da* den er saa gammel, kan den ikke være noget mindre end et Guds Værk og en Guds Plantning. Var den Menneskeværk, vilde den, efter Gamaliels vise Ord, være gaet til Grunde for længe siden; thi enhver Plantning, som den himmelske Fader ikke har plantet, skal rykkes op med Roden. Men forældet er Kirken ikke endnu. Den vedbliver at være den af Guds Aand styrede Lære- og Frelseanstalt. Til Trods for eller paa Grund af sin høje Alder paa nittenhundrede Aar er den klarsynet nok til rigtig at bedømme den moderne Tids Brøst og Behov og foretagsom nok til selv at bruge de tidssvarende Læge- og Hjælpemidler, som den ejer i selve Kristendommens Væsen, Lære og Aand.

Lige saa urigtigt er det, at kalde Kirken for en *Ruin*. Over en Ruin ruger Dødens Stilhed, Stivhed og ubevæge-

lighed; i Kirken hersker Liv, Bevægelighed og Virksomhed. Hvad Kirkens Stifter har sagt i sin Tid: »Himmerige ligner et lille Sennepskorn, der hurtig udfolder sig og bliver til et *Træ*, saa stort, at Himlens Fugle komme og bo i dets Grene,« gælder endnu den Dag i Dag. Kristi Kirke udviklede sig i kort Tid til et stort, rigt Frugttræ. Aldrig har Livet været uddødt i det; aldrig har det ophørt med at bringe gode Frugter. Men i vor Tid udfolder det et særdeles frodigt Liv. I de sidste Aartier har det skudt ualmindelig mange, overvættes frugtige Grene til Øst, Vest, Syd og Nord, deriblandt saa mange nye tidssvarende Ordenssamfund, der efterligne ham, der ikke er kommen for at lade sig tjene, men for at *tjene* andre, ej heller for at beherske Verden, men for at *frelse og redde* Verden. P. P.

Litteratur.

—o—

Ign. Schmid. **Jesu-Hjærte-Andagten.** 2. Udg. 1901.

P. Ign. Schmid's Bog om Jesu-Hjærte-Andagten er i Løbet af faa Aar bleven udsolgt. Dette er et glædeligt Tegn paa, at Andagten til Jesu guddommelige Hjærte har slaet Rod i de danske Menigheder, og dette giver atter Haab om, at ogsaa den ægte kirkelige Aand, det ægte katholske Liv vil udvikle sig til stedse skønnere Blomstring iblandt os trods de mange Farer, der omgiver os fra alle Sider. Den lille Jesu-Hjærte-Bog foreligger nu i ny Skikkelse, noget bedre udstyret end første Gang, og den vil vistnok samle sig en Del nye Venner, og hvad der er en naturlig Følge deraf, den vil samle nye Venner omkring det elskende, guddommelige Hjærte, der kalder alle hen til sig: Kommer hid til mig alle I, som ere bekymrede og besværede, jeg vil vederkvæge Eder. Intet kunde være glædeligere end, om dette blev Tilfældet. Thi jo dybere Andagten til vor Frelsers gud-

dommelige Hjærte indplantes i de Troendes Hjærter, des rigeligere vil ogsaa Andagtens Velsignelser udgydes over de enkelte. Jesu Hjærte vil, tro mod sine Løfter, fylde de ængstede Syndere med Tillid, opflamme en hellig Iver i de lunkne og føre de ivrige med Kæmpeskridt fremad paa Hellighedens Vej. Derfor siger jeg, ikke for den lille Bogs Skyld, men for Jesu Hjærtes og din Skyld: Kom, kære Katholik, tag og læs! Den lille Bog vil — det kan ikke være anderledes — føre dig nærmere hen til ham, hvorum Profeten siger: I skulle øse Vand med Glæde af Frelserens Kilder.

sr.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

--o--

København. *Mandag den 7. April* — Mariæ Bebudelse — Kl. 10 agter den højærværdigste Biskop at indvie det nye **St. Knuds Kapel** og **Mariahjemmet**.

Saa vidt Pladsen i Kapellet tillader det, ville alle Katholiker være velkomne til at overvære Højtideligheden. Indgangen er paa Hjørnet af Vestervoldgade og Ny Kongensgade.

Den 1. Maj vil Husgerningskolen blive aabnet med 16 Elever. Samtidigt vil det til Mariahjemmet knyttede *Pensionat*, „**Vesterhus**“, staa færdigt til at modtage saavel faste som tilrejsende Pensionærer.

Alle nærmere Oplysninger ville kunne faas i Bureauet, Vestervoldgade 115, 1. Sal, hvilket vil blive aabnet fra 1. Maj, hver Søndag fra 2—4.

Horsens. Samme Dag, som højærv. Pastor v. Geyr blev jordet, begravedes fra den katholske St. Josefs Kirke i Horsens Søster *Pachomia Wiedemeyer*, 48 Aar gl., født i Steinheim i Westfalen. Hun var en af de første 3 Søstre af den »kristelige Kærligheds« Orden, der i Aaret 1882 kom til Horsens for at overtage Skolegerningen, og havde saaledes uaf-

brudt virket i Horsens Menighed i tyve Aar, dels beskæftiget med huslig Gerning, dels, i de sidste Aar, ved at forestaa Asylklassen. Ved Siden af dette færdedes hun trindtom i Hjemmene. baade hvor der trængtes til at opmuntre de Lunkne, og hvor der kunde trænges til et godt Raad. Hun havde et vaagent Øje med den opvoksende Ungdom og var altid beredvillig til at bringe ethver Offer, der kunde gavne Næstens aandelige Vel. Ved Juletid var hun beskæftiget med at indsamle til Fattige, baade Store og Smaa. Denne hendes levende Interesse for alt i Menigheden forblev usvækket hos hende indtil hendes sidste Aandedræt, omendskønt et langt Sygeleje hindrede hende i at virke. Allerede sidste Sommer blev hun angreben af en Lungelidelse, som langsomt afkræftede hende og som selv en Operation ikke formaede at standse. Hun døde Fredag den 17. Marts paa det herværende St. Josefshospital, efter ofte at have modtaget den h. Kommunion samt den sidste Salvelse.

Dagen før hendes Død var det netop 25 Aarsdagen for hendes Iklædning som Søster, fra Nær og Fjern, selv fra Nord- og Sydamerika ankom Lykønskingsbreve fra Slægtninge og Medsøstre, de fleste anede ikke, hvor nær hendes Endeligt var. Den højærværdigste Biskop sendte hende sin Velsignelse med Tak, for hvad hun havde virket, hvilken Pastor Kerff bragte hende tilligemed den h. Kommunion, som hun saaledes modtog for sidste Gang. Næste Dags Formiddag Kl. 10 hensov hun i Herrens Fred.

Der viste sig stor Deltagelse ved hendes Begravelse baade i og udenfor Menigheden, selv Skolens Børn sørgede for at lade læse h. Messer for hendes Sjælero. Ogsaa anbefales hendes Sjæl i Særdeleshed til de ikke faa katholske Kristnes Forbønner, der bo andetsteds her i Landet, paa det, at Herren maa give hende den evige Hvile og Løn for det Arbejde, hun saa stille og beskedent har udført. R. I. P.

»Saasandt som Herren lever, har hans Engel bevogtet mig paa Udvejen, og medens jeg var der, og paa Hjemvejen, og Herren tilstedte ikke, at jeg, hans Tjenerinde blev besmittet med Synd.«
(Judith 13, 20.)

10. Marts.

De fyrretyve Martyrer af Sebaste.

† 320.

Disse Helgener vare Soldater, som laa i Garnison i Sebaste i Armenien Aar 320. Da deres Legion fik Befaling til at ofre til Guderne, skilte de sig fra deres Kammerater og nægtede afgjort at efterkomme en saadan Opfordring. De bleve hudstrøgne, bundne sammen med Lænker og overgivet til en langsom, smertelig Død. Da Vinteren i dette Aar var usædvanlig streng, bleve de dømte til at tilbringe Natten paa en frossen Dam under aaben Himmel. Uforfærdede gik de modige Krigere den visse Død imøde. Glade aflagde de deres Klæder og bade til Herren: »Fyrretyve ere vi komne herhen; torund naadig, at ogsaa fyrretyve blive kronede.« Med djævelsk Ondskab holdt man varme Bade i Beredskab, og en Soldat var rede til strax at vederkvæge dem med Varme og Spise, der svigtede og vilde fornægte Kristus. Medens nu en Soldat holdt Vagt, saa han en Guds Engel stige ned fra Himlen med ni og tredive Kroner, men saa tillige en af de fyrretyve, der gav tabt og søgte hen til Ilden, hvor han dog straks opgav Aanden. Da bekendte den hedenske Soldat Kristus som

Guds Søn og indtog den tomme Plads. Alle fyrretyve holdt ud og opnaaede det evige Livs Krone. En Del af deres Relikvier kom ifølge gamle Beretninger til Konstantinopel, hvor de bleve ærede af Folket.

Kraft i Enighed.

Alle, som leve et Naadens Liv, ere Eet i Kristus. Men foruden dette gives der endnu særlige Midler for at bevare de Troendes Enighed: Ordener, fælles Liv i et religiøst Samfund og fælles Deltagelse i Bønner og gode Gerninger. Tak Gud Herren, naar Han har knyttet Dig til Andre ved saadanne aandelige Baand, og bed ham, at han vil lade denne Forbindelse vare ud over Tiden.

* * *

»Det er intet sandt Venskab, som Døden kan opløse.«
(H. Ambrosius.)

* * *

Blandt de fyrretyve Soldater var en ung Kriger, hvis Legemskraft længst modstod Kulden, og hvem de Soldater, der skulde besørge Ligene bort, endnu fandt ilive. Rørte af Medlidenhed vilde de lade ham beholde Livet, hvis han vilde forandre Sindelag. Men hans Moder, som havde indfundet sig, opmuntrede sin Søn til Standhaftighed. Han var allerede saa svag, at han næppe kunde give hende et Tegn paa Bifald. Straks blev han tilligemed sine Kampfællers Lig overgivet til Flammerne.

* * *

»En Broder, der hjælpes af sin Broder, er som en fast Stad.«
(Ordsp. 18, 19.)

St. Johannes Broderskab afholder Møde Tirsdag den 1. April Kl. 8 i Lokalet Bredgade 67. Optagelse af ny Medlemmer. Alle indbydes.

C. B. Lohrer,

31. Adelgade. 1. Sal. Telefon Nr. 23.013
Brand-, Glas-, Tyveri- samt Søforsikringer tegnes paa billigste Betingelser.

Herrehatte.

Foraarsnyheder ere hjemkomne og anbefales i et stort og smagfuldt Udvalg.

Ernst Bæklund,
59 Købmagergade.

✠ At min kære, trofaste Ægtefælle, mine 3 Børns Fader, Skomagermester **Rasmus Petersen**, er afgaaet ved Døden Skærtorsdag, 39 Aar gl. vel forberedt og styrket ved vor h. Kirkes Naademidler; bekendtgøres herved paa Børns og egne Vegne. — Krands frabedes.

Anna Petersen, f. Ziegler

Den kære Afdøde, som anbefales til de Troendes Forbøn, begravnes **Onsdag den 2. April** Kl. 12 $\frac{1}{2}$, fra Kapellet paa katolsk Vestre Kirkegaard. R. I. P.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 30. Marts. Herrens Opstandelse. 1. Paaskedag.

I St. Ansgars Kirke: Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken; Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. — Kl. 6 Festandagt og Prædiken.

Mandag den 31. Marts. 2. Paaskedag. I St. Ansgars Kirke:

Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Kl. 6 Aften Festandagt. 1. April, Ti., 2. O., 3. To., 4. F., 5. L., Oktavdage.

Søndag den 6. April. Hvide Søndag. Den højtidelige Messe,

under hvilken Neokommunikanterne i St. Ansgars Kirke forny Daabspagten og modtage deres første hellige Kommunion, begynder allerede Kl. 9. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe; Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken og Te Deum.

De Troende mindes om, at de paabudte **Fastealmisser**, som ere forpligtende for Alle uden Hensyn til, om de have været dispenserede for Fasten eller ikke, maa være nedlagte i de dertil opstillede Bøsser senest anden Paaskedag.

Mødreforeningens Møde bortfalder i Aprilmaaned; men Mødrene bedes om at opofre den h. Kommunion for Førstkommunikanterne.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde i St. Ansgars Kirke Fredag d. 4. April til de sædvanlige Bedetimer i Dagens Løb.

Rev. D. D. Missionarii, qui sacra olea Hafnia accipere optant, eorum vascula vacua et nitida huc mittant oportet. ante Dominicam in Albis.

Hafniae, die 27. Martii 1902.

Secretar. Vic. Ap.

Bekendtgørelse. Paa den højhellige Paaskedag vil der ligesom i Fjor under Messerne i St. Ansgars Kirke og Rosenkranskirken blive foranstaltet en offentlig Indsamling i Stedet for den sædvanlige Kollekt, til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys.
Forstanderskaberne.

Jesu Hjærte Kirke. Paaskesøndag: Stille Messe Kl. 7 og 8^{1/2}; Levitmesse med Prædiken Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — **Paaskemandag.** Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Aften Kl. 6 Festandagt.

Rosenkranskirken. Paaskesøndag: Korsets Optagelse med Prædiken og Højmesse Kl. 6; auden Højmesse med Prædiken Kl. 10 og Efterm. Kl. 5 Festandagt. — **Paaskemandag.** Højmesse Kl. 10; Festandagt Kl. 5.

St. Anna Kapel. (Tyrolgade 11. Amager). **Paaskesøndag** Kl. 8 stille Messe, Kl. 10 Højmesse med Prædiken, Kl. 5 Festandagt med Prædiken og sakramental Velsignelse. — **Paaskemandag** Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8.). **Anden Paaskedag** Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 6 Aftenandagt med sakramental Velsignelse. — Tirsdag d. 1. April Kl. 8 stille Messe.

Elisabethforeningens Basar. Lodtrækningen fandt Sted Mandag Efterm. i Overværelse af Foreningens Formand og Bestyrelse samt flere andre Tilstedeværende. Dukken blev vundet paa Nr. 584; Tæppet paa Nr. 246 og Lampen paa Nr. 349.

Bestyrelsen udtaler herved sin hjærteligste Tak til Alle, som ved Indsendelsen af Gaver og ved Besøg paa Basaren have bidraget til, at denne har opnaaet et overordentligt glædeligt Resultat, idet den indbragte over 1400 Kr., som tilligemed Medlemsbidragene vil sætte Foreningen i Stand til at fortsætte sin Virksomhed til Gavn for de Forældreløse.

Bestyrelsen for Elisabethforeningen.

Ansgariusforeningen. Paa Grund af talrige Forespørgsler tjener til Oplysning, at som Medlemmer af Foreningen kan Enhver optages, Katholiker saavel som Ikke-Katholiker, Mænd, Kvinder og Børn.
Bestyrelsen.

Mariakongregationen for Mænd holder ikke Møde Torsdag d. 3. April.

Ugebladet er udsendt senere paa Grund af Helligdagene.

 Helgenlegenden fraskæres Ugebladet.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 14.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 14.

Søndagen den 6. April.

1902.

Indhold: Emmaus. — Et nyt »Bevis«. — Dr. Ernst Lieber. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 137—144.

Emmaus.*)

—0—

Luk. 24, 13 ff.

I. Til Emmaus. De var saa sørgmodige de to Disciple paa Vandrigen til Emmaus, sørgmodige fordi deres Herre var tagen fra dem. Han var borte. Dermed var deres Liv borte; thi han var deres Liv. Saa følte de det, og derfor var de bedrøvede. Der er mange, som ikke er bedrøvede over at være fjernt fra Jesus Christus. Men disse er ikke Christne. For enhver Christen maa Følelsen af, at hans Herre er borte fra ham, blive en Kilde til Bedrøvelse.

Men Jesus Christus var ikke borte fra hine Disciple. Han er altid med sine i Kraft af de Ord: »Se jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende.« (Math. 28,20). Men han er ikke altid *kendelig*, eller fuldt kendelig for dem. Ofte nok hænder det, at deres Øjne er betagne, saa de ikke kender ham. Dette skal være til Trøst, naar Sindet er svært,

*) Brudstykke af en endnu utrykt Bog over Kirkeaaet.

fordi det ikke føler hans Nærhed. Han kan være os saa ganske nær, omend det taareslørede Øje ikke ser, at det er ham. Frygt altsaa ikke, christne Sjæl, fordi du ikke *føler*, at din Frelser er dig nær i Nøden. At du føler det er ikke Hovedsagen, men at han *er* det, det er Hovedsagen. Og han er det, fordi han har *lovet* at være det.

Hine to Disciple var dernæst bedrøvede, fordi de ikke forstod, »hvad Propheterne havde talet« om deres Frelser og lige saa lidt, hvad han selv havde sagt om sin Død og Opstandelse.

Da hændte det, at Herren vandrede synlig ved deres Side og dog ganske ukendt for dem. Det stod i hans Magt at aabenbare sig mer eller mindre kendelig eller ukendelig efter sin Opstandelse, og han gjorde det alt efter det forskellige Behov. De vidste slet ikke, hvem det var, som »taledede til dem paa Vejen,« som tugtede dem, fordi de var »Daarer og Senhjertede til at tro, hvad Propheterne havde talet,« og som »oplod Skrifterne for dem og udlagde for dem, hvad der var skrevet om ham.«

De anede sikkert allermindst, at det var Herren selv, som taledede til dem. Og dog erfarede de, at deres Hjerter blev brændende i dem ved hans Ord (V. 32)

Dette er saare mærkeligt og saare trøsteligt. Ja, ve os, om det ikke var saa. Til forskellige Tider har der været Sværmere og Sekter, som har ment og lært, at Kraften i Herrens Indstiftelser, i Ord og Sakrament, er afhængig af vort Kendskab og vor Tillid til den Talendes og Handlendes *Person*. Ve os, om det var saa. Naar skulde vi da finde Fred, vi, der ikke formaar at granske Hjerter og Nyrrer? Men her ser vi, at Kraften i Herrens Ord udelukkende ligger i *det selv*. Disciplenes Hjerter blev brændende ved Ordet, ene og alene fordi det var Herrens Ord.

Saadan er Jesu Venners Vandring til Emmaus den Dag idag. Der er meget, som volder dem Sorg og Bekymring, meget, som er uklart eller skjult for deres Blik. Ofte teer de sig som Daarer eller Senhjertede til at tro. Saa tugtes

de af Herren. »Men al Tugt synes, medens den er nærværende, ikke at være til Glæde,« medens den »siden giver fredrig Frugt« (Hebr. 12,11). Der er en Hjertets Brand, som kun kan tændes af Herren selv. Ved den trøstes og oprejses de. Thi gennem den erfarer de, at Herren er med dem.

II. I Emmaus. Men først i Emmaus aabnedes de to Disciples Øjne, saa at de kendte Jesus (V. 35). Dette skeede, »da han sad tilbords med dem, tog Brødet, velsignede og brød det og rakte det til dem.« Da oplodes deres Øjne, saa de kendte ham (V. 30, 31).

Brændende var deres Hjerter blevne paa Vejen, og de følte sig saa hendragne til den Fremmede, at de nødte ham og bad: »Bliv hos os!« da han lod, som han vilde gaa videre. Jesus Christus vil altid hellere end gerne blive hos sine; men han vil ogsaa bedes derom. Og de tør altid trygt bede ham derom. Det er dem saa godt at vide, syndelig da, naar Dagen hælder, og det er mod den sidste Aften.

Hjerternes Brand paa Vejen til Emmaus under den Ubekendtes Ord var tilvisse noget Stort for Disciplene. Men noget endnu meget Større for dem blev deres Hjerters underfulde Bispisning i Emmaus. Den Ubekendte blev dem bekendt. Han lod Sløret falde fra deres Øjne, idet han paa vante Vis ved Bordet tog Brødet, velsignede, brød det og gav dem. Ja, hvad gav han dem? Han gav dem sit allerselligste Legeme! Noget Større kunde han ikke give dem. Derfor blev Emmaus for hine Disciple en saa højt velsignet Station paa Vejen, med Hvile for de Trætte, med Kraft for de Svage, med Mod for de Ængstede. Det føler vi uvilkaarlig, at i Emmaus maatte det være godt at være. Vi føler det mest, naar vi er trætte, svage, ængstede. Derfor er det naturligt at spørge: *Hvor er Emmaus?*

Man har svaret: Emmaus er der, hvor Jesus Christus er sammen med sine Disciple. Dette Svar er ikke urigtigt; men det er ufuldstændigt, og det maa forstaaes ret.

Hvor Jesus Christus er sammen med sine Disciple. Hvor er det? Han har sagt: »Hvor to. eller tre er forsamlet i mit Navn, er jeg midt iblandt dem.« Med andre Ord: Jesu Christi Disciple kan finde deres Frelser *overalt*. Der er intet Sted, som kan stænge ham ude, lige saa lidt som noget Sted kan stænge ham inde: Himlenes Himle rummer dig ikke, hvor langt mindre det Hus, som jeg har bygget.« (2 Krøn. 6, 18). Som Guds Søn er han delagtig i den guddommelige Allestedsnærværelse. Derfor, hvorsomhelst Jesu Disciple vandrer bekymrede og trætte paa deres Vej, der kan de faa Styrkelse for deres Hjerter i Visheden om hans aandelige Nærværelse.

Men dette er dog dog endnu ikke Emmaus. Vi er aandslegemlige Væsner, som trænger til noget andet og mere end Herrens blotte aandelige Nærværelse for Troen. Er han *aldrig* nærværende blandt os anderledes end han i Følge sin Guddom er *overalt*, i Stok og i Sten, i Birkens bævende Blad, i Duggens dryppende Draaber, er han *kun* overalt paa samme Maade som den Luft, vi overalt indaander — da er han *intelsteds* fuldt ud paa den Maade, som vort menneskelige Behov kræver det.

Naar Apostelen betegner Folkenes religiøse Trang som en Søgen efter »at føle og finde« Gud (Ap. Gj. 17, 27), da mener han ikke Gud i hans blotte Allestedsnærværelse, men Gud »*aabenbaret iblandt os*«. Naar Patriarken i Bethel udraaber: »Sandelig, Herren er paa *dette Sted*«, da mener han ikke: paa dette Sted ganske som paa ethvert andet Sted, men: paa dette Sted i en særegen naadefuld Nærværelse, paa dette Sted, saa jeg særlig *her* har Grund til at bøje Knæ for ham; fordi *her* »*her* er Guds Hus, *her* er Himlens Port«. De, der ikke kender Gud anderledes end som den, i hvem al Skabningen »*lever, røres og er*« (Ap. Gj. 17,28.), ikke anderledes end han er i Duggens Draaber, i den lysende Luft, i det bævende Blad — kender han endnu ingenlunde som han trænges for det bævende Hjerter, som han er i Emmaus.

Det er herligt at leve Allivet saaledes med, at vi føler, hvorledes vi med al Skabningen er, lever og røres i Gud. Men det er os ikke nok. Gud er ikke for os den levende Gud, uden at han *taler* til os, uden at han siger til vor Sjæl, vor syndige Sjæl: »Jeg er din Frelser, jeg forlader dig al din Synd.« Han gør det i den hellige Handling, han har givet sine Tjenere Fuldmagt til at udføre paa sine Vegne.

Det er herligt at annamme sine Synders Forladelse. Men det er herligere at annamme Herren selv. Skriftestolen er endnu ikke Emmaus.

Der er dem, som mener, at kunne nøje sig med Christi Nærværelse i Ord som den, der taler til vor Aand. Og Emmaus er der, hvor Herren samler sine Disciple om Ordet. Men hvor de *kun* er samlede om Ordet, der er Emmaus endnu ikke. Vi trænger ikke blot til ham som den, der *taler* til vor *Aand*, ja selv om det er for at bejle til vor Sjæl, for at trolove sig med os til evig Tid (Hos. 2,19), selv om Hjertet brænder derunder, som Disciplenes Hjerter brændte under hans Ord paa Vejen til Emmaus, saa er vi herunder endnu ikke i Emmaus, men netop kun paa Vejen didhen. Vi trænger til Herren iblandt os som den, der *handler* med os, som den, der griber skabende, fornyende, helliggørende ind i hele vor menneskelige Natur. Med saadan hellig *Handling* var han tilstede i Emmaus.

Det er en skæbnesvanger Vildfarelse at gøre Ordets Tjeneste til den *hele* Tjeneste, at ophøje Ordet, særlig *Prædikenen*s Ord paa Sakramentets Bekostning. En Menighed har en Sjælesørger. Lad ham være en levende Christen, en brav Mand. Men Veltalenhedens Gave har han ikke. Og Menigheden mener maaske, at veltalende maa en Prædikant fremfor alt være. Den kommer i Kirke hovedsagelig kun for at høre en Prædiken i menneskelig Vidsoms veltalende Ord. Faar den ikke dette, da kommer den ikke i Kirke og bliver fremmed for Guds Hus og dermed kanske tilsidst for Gud selv. — Menigheden tager Skade. Prædikanten ofte

ligesaa. Under Følelsen af, at det er Prædikantens individuelle Forkyndelse, hvorpaa alt kommer an, at det hovedsagelig er *den*, hvormod det gjælder at samle, jages der stundom med helt uværdige Midler for at »trække Hus.« Oratoriske Pikanterier, overraskende Vendinger, Drøjheder, ja Platheder findes fornødne forat samle Tilhørere og holde dem vaagne. Og Midlet maa i Regelen ligesom mange stærke Lægemidler gives i Portioner af stadigt stigende Mængde og Styrke. Efterhaanden kan det komme derhen, at det Sted, der var bestemt til at være et Bedehus, bliver en Høresal, et Auditorium for forfængelig Talekunst og verdslig Nydelse.

Hvem føler ikke, at der maa ligge en *skæbnesvanger Vildfarelse* til Grund, hvor en Menigheds aandelige Ve og Vel bliver afhængigt af et enkelt Menneskes individuelle Begavelse eller individuelle Brug af sine Evner? Allerede vor blotte Fornuft maa sige os, at det *maa* være ganske forkert, og at det *kan ikke* være Guds Mening.

Men Herren siger det samme, naar han forlanger, at hans Hus ikke skal være et Auditorium, men et »Bedehus« (Math. 21,13), et Sted for Tilbedelse. Og Apostelen Paulus siger det samme, naar han erklærer om sig selv, at han slet ikke lægger an paa nogen »Prædiken i menneskelig Vidoms overtalende Ord« (1. Cor. 2,4), hvorimod det er Løgnens Propheter, som vil fremkalde en Tid, da Menneskene »efter sine egne Lyster tager sig Lærere i Hobetal eftersom deres Øren klør« (2. Tim. 4,3).

Men fra disse golde Omgivelser længes vi efter det sande og virkelige Emmaus.

Vi samles om Alteret. Her er Herren selv, ikke blot i uendelig guddommelig Magt og Herlighed som overfor al Skabningen, men i uendelig Naade overfor Synderen. Ikke blot som Gud, om hvem der staar skrevet, at han bor i et Lys, til hvilket ingen kan komme (1. Tim. 6,16), men som Menneskesønnen, om hvem Evangelisten skriver: »Vi saa hans Herlighed.« (Joh. 1,12) og i hvis Aasyn vi fremdeles

kan skue ind og finde det lysende af »Naade og Sandhed.« Ikke blot som den retfærdige Gud og Dommer, der vil dømme og betale enhver efter hans Gerninger, men som Guds Lam, der for os har bragt sig selv som et blodigt Offer, og som atter og atter lader sig frembære i sin Kirke som det ublodige Offer. Ikke blot som den, om hvem det hedder »vor Gud er i Himlene« (Ps. 134,6), men som »Gud aabenbaret iblandt os«. Ikke blot som den ophøjede Utilgængelige, men som den, der kan føles og findes iblandt os, som den, om hvem vi kan samles, knælende i Tilbedelse, idet vi med fuldeste Sandhed og i rigeste Betydning kan gentage Patriarkens Ord: »Sandelig, Herren er paa dette Sted. Her er Guds Hus, her er Himlens Port.«

Det er usigelig stort at *vide* ham her, at *samles* om ham her, at *tilbede* ham her, saaledes som det skete hin Aften i Emmaus. Men end ikke hermed har vi sagt nok for at prise Emmaus's Herlighed. Den samme Herre, som har bragt sit blodige Offer *for* os paa Korsets Alter, og som stadig paa ny gentager det, ublodig, for os paa Kirkens Alter, han hengiver sig her *til* os i Eucharistiens allerhelligste Sakrament, saaledes som han gav sig selv hen til hine Disciple under det brudte og velsignede Brøds Skikkelse.

Hvor er altsaa Emmaus? Det er der, hvor Jesus Christns er sammen med sine Disciple, idet han paa engang hengiver sig *for* dem og *til* dem som det Guds Lam. Gud ske Lov, saa ved vi, hvor vi skal hen for at finde Emmaus, naar vi ofte er trætte af Vandringen, svage under Byrden og ængstede, fordi det synes, som om vor Herre var tagen fra os. Vi skal til Alteret. Der finder vi ikke blot Herrens Hus, men *Herren selv iblandt* os, saaledes som alle Slægter har trængt til ham og famlende søgt efter ham.

III. Fra Emmaus. Paa »Forklarelsens Bjerg« havde nogle af Jesu Disciple i et himmelsk Øjeblik følt, at *der* var godt at være og bedet: »Bliv hos os, Herre!« I Em-

maus var det visselig ikke mindre godt at være, og gerne var de vel forblevne der med Jesus Christus i deres Midte.

Men hverken der eller her var et blivende Sted for dem. De maatte videre. De himmelske Naadegaver gives ikke for at stanse os paa Vejen og indbyde os til stadig Nydelse. De skal tværtimod styrkes til at vandre Vejen videre og gøre os dygtige til al den Ydelse, Herren kræver af sine Disciple i Lydighedens og Selvfornægtelsens Ofre, fremad mod altid nye Erfaringer under Korset, fremad under Rejsens Byrde og Hede, ofte under megen Frygt og Bæven, altid i større eller mindre Svaghed.

Men naar det bliver Aften, og Rejsedagen er til Ende, aabner sig det himmelske Emmaus, hvor den nye Kalk skal drikkes i Guds Rige (Math. 26,29). Dette er det evige Emmaus. Thi der »skal vi altid være med Herren.« (1. Thess. 4,17.)

Dr. K. Krogh-Touning.

Et nyt „Bevis”.

— 0 —

Blandt de Blade, den »Indre Mission« i København søger at sprede saavel i Hjemmene som paa Hospitalerne og lignende offentlige Steder, findes et lille saakaldt »St. Marie Kirkesals Søndagsblad«. I sit Nummer for 16. Marts bringer Bladet 'paa forreste Side det Afsnit af Lukas Evangeliet, der indeholder Jomfru Marias Lovsang »*Magnificat*«. I selve »*Magnificat*« har nu den ikke ukendte Nørrebromissionspræst Jul. Ifversen fundet et fuldstændig nyt Bevis imod »*Mariæ ubesmittede Undfangelse*«; under Overskriften »Gud min Frelser« og i Tilslutning til det før nævnte Evangelium skriver han nemlig:

»Her ser vi Jomfruen Marias *Ydmyghed*. I Ydmyghed ophøjer hun kun Herren og fryder sig i Gud. Hun kalder ham sin »Frelser«. Den, som er uden Synd, be-

høver ingen Frelser. Det er derfor Menneskepaafund, naar de saakaldte »Katholske« taler om Jesu Moders »ubesmittede Undfangelse.« «

Pastor Ifversen har i disse Par Linier aabenbart til Hensigt baade at opbygge og at belære. Det første tilstræber han ved at nedsætte vor velsignede Frelzers hellige Moder, og under Paaskud af at ville berømme hendes Ydmyghed berøver han hende den Ære, der tilkommer hende som den fuldtud rene og ubesmittede Gudsmoder. Hvor godt det end monne være ment, saa er den Slags *Opbyggelighed* dog næppe af den heldigste Art; betragtet derimod som kristelig *Oplysning*, er den ubetinget forfejlet. Havde Pastor Ifversen ikke været slet saa glad ved sin Opfindelse, og havde han blot spurgt sig selv: »Er der nu ogsaa sund Fornuft i dette Bevis: Maria kalder Gud sin Frelser; men den, som er uden Synd, behøver ingen Frelser; altsaa er det Menneskepaafund at tale om hendes ubesmittede Undfangelse«, — havde han blot rettet dette simple Spørgsmaal til sig selv, da vilde han uden Tvivl have været den første til at kassere hele Opfindelsen. Thi det maa dog være indlysende for enhver, at det er imod al sund Fornuft, at ville paastaa, at Jomfru Maria ikke kan kalde Gud sin Frelser i den Forudsætning, at Gud har frelst hende for Arvesynden; det skulde tværtimod synes let fatteligt, at Jomfru Maria har *ganske særlig Grund* til at kalde Gud ved dette Navn, naar hun først er bleven frelst fra alt det, hvorfra alle andre Mennesker ogsaa ere blevne frelste, og desforuden fra selve Arvesynden, der jo er Roden til alt Ondt. Der kræves i Sandhed den for »Opfindere« ejendommelige Mangel paa Selvkritik for at kunne overse noget saa selvforstaaeligt som dette!

— Som et Bevis blandt mange paa »Indre Mission«s underlige Lyst til at slaa løs paa os Katholiker med den ene Haand og samtidig bestjæle os med den anden, tilføje vi den Oplysning, at hele Stoffet i det nævnte Nummer — fra set Pastor Ifversens Indlæg — bestaar af et Brudstykke af

Thomas a Kempis, samt af en Beretning om det Offer-sind, der under en Pest i Aaret 1374 udvistes af *den hellige Katharina af Siena* og »hendes troende Venner«. — Mon dette sidste ærkelutherske Udtryk ikke er bleven valgt for alligevel at give det Udseende af, at den hellige Katharina og hendes Ordensmedsøstre foruden de Præster, hvorum Beretningen taler saa rosende, alle vare en Slags »Indre Missions Venner« ?

H. G.

Dr. Ernst Lieber †.

—o—

Anden Paaskedag har den katholske Kirke i Tyskland mistet en af sine bedste Sønner: Dr. *Ernst Lieber*, som den 31. Marts blidt hensov i Herren i sin Fødeby Camberg. Dette Sorgens Budskab, der kom saa uventet, vil opfylde Tysklands Katholiker med Smerte og overhovedet blive modtaget med Vemod af Katholikerne i alle Lande; thi i Kampen for de helligste og mest ophøjede Goder har denne Mand stedse stridt og lidt og staaet i første Række.

Dr. Ernst Lieber blev født den 16. Novbr. 1838 i Camberg i Emslandet. Hans Fader, Legationsraad Dr. *Moritz Lieber* i Nassau, indtog allerede den Gang en fremragende Stilling i den katholske Bevægelse i Tyskland. Han var saaledes Præsident for *den anden Generalforsamling*, som Tysklands Katholiker afholdt i Breslau i Dagene fra d. 9.—12. Maj 1849. Ogsaa hans Moder, en Datter af Kommissionsraad *Arnold* i Berlin, var bekendt som en mønsterværdig Katholik. Sine Gymnasialstudier gjorde den unge Lieber i Aschaffenburg og Hadamar, hvorefter han besøgte Universiteterne i Würzburg og München, Bonn og Heidelberg. Tidlig betraadte han den politiske Kampplads, idet han i 1870, i en Alder af 32 Aar, blev valgt til Medlem af det preussiske Deputeretkammer. Hans glimrende Veltalenhed havde

allerede ved hans første offentlige Optræden vakt Beundring og Begejstring i vide Kredse, og den unge Parlamentarier blev som en oratorisk Kraft stillet ved Siden af en Windthorst, v. Schorlemer, v. Mallinckrodt og Andre. Et roligt, behageligt Liv havde Dr. Lieber kunnet føre, levende for sig selv, sin Familie og sin Retsvidenskab. Men Kampen for de helligste Goder førte ham ud i det offentlige, i det fjendtlige Liv.

Dr. Lieber stod ved *Centrumsfraktionens* Vugge, han var med til at grundlægge hint uovervindelige Taarn, som i den haardeste Forfølgelses Dage holdt Stand mod Fjendens Angreb, i hine Dage, da Torden og Lynild Slag i Slag brød løs som mægtige Uvejr mod den katholske Kirke og truede med at tilintetgøre den. Det Banner for *Sandhed, Frihed og Ret*, som han hjalp med til at plante, har han beskyttet med Standhaftighed og Troskab og baaret det i Spidsen i mangan svær Fægtning under Kulturkampen. Med Selvfornægtelse har han ofret Alt, sit smukke, behagelige Hjem har han ombyttet med den politiske Arena og med Talerstolen paa Katholikernes Forsamlinger, med et Liv fuldt af Kampe og Anstrængelser, af Kærlighed til Gud og til Tysklands Katholiker. Som mangan anden Centrumsfører er han i rigt Maal bleven personlig udskældt og forhaanet; men i et endnu rigere Maal har han derved erhvervet sig de tyske Katholikers Taknemlighed og Kærlighed.

Med en utrættelig Iver virkede Dr. Lieber. Siden den 3. Marts 1871 var han Medlem af *den tyske Rigsdag*, hvor han repræsenterede den samme Valgkreds, som i 1870 havde sendt ham ind i det preussiske Deputeretkammer. Hans Medborgeres Tillid overdrog ham desuden en Mængde andre Hverv, som stillede store Fordringer til hans Arbejds-kraft. Og hvorledes har han løst disse Opgaver? Hans Arbejds-kraft syntes aldrig at blive træt, i Rigsdagen saavel som i de forskellige Kommissioner, overalt var Dr. Lieber at finde som et flittigt og ivrigt Medlem. Da Centrums store og uforglemmelige Fører, *Dr. Windthorst*, for elleve

Aar siden drog over i Evigheden, for at hvile efter Kampene heneden, blev der overdraget Dr. Lieber et saare vanskeligt Hverv. Ja, hvem ved, om det ikke var hans Livs sværeste Opgave, da det gjaldt om at overtage Arven efter den »lille Excellence«. Dr. Lieber tiltraadte Arven, og han har vist sig som *en værdig, som en ægte Efterfølger af Windthorst*. Stolende paa Gud og sin egen Kraft, baaret af hele det katholske Folks Kærlighed, blev han *Fører for Centrum*, for det største, saa stærkt bekæmpede Parti i Rigsdagen.

Mange Fjender! Megen Ære! Sandheden af disse Ord har Dr. Lieber ogsaa maattet erfare. Mange Fjender! I Tale og Skrifter blev han angrebet af sine politiske Modstandere, og ogsaa blandt hans egne Tilhængere fandtes uidentiden Nogle, som ikke stemmede overens med Centrumførerens Planer og Foretagender. Men senere har det altid vist sig, hvor rigtige hans Anskuelse var, hvormeget de vidnede om hans skarpe, diplomatiske Blik. *Megen Ære!* Vi ville her ikke omtale de Udmærkelser, hvormed den h. Fader glædede ham som en Anerkendelse af hans parlamentariske Virksomhed, ejheller om de begejstrede Ovationer, hvormed man modtog ham paa store Folkemøder, og det stormende Bifald, hvormed man hilste ham, naar han betraadte Talerstolen, — vi ville kun henvise til den hjertelige Deltagelse, som vistes ham under hans svære Sygdom i Vinteren 1900. Baade den tyske Kejser og Rigskansler lode dengang ofte spørge til hans Befindende, medens han længe svævede mellem Liv og Død paa de graa Søstres Hospital i Niederwallstrasse i Berlin, hans Kolleger i Rigsdagen vare fulde af Sorg og Ængstelse, og Tysklands Katholiker bad med dyb Andagt til Gud om Helbredelse for deres ædle og prøvede Fører i Kampen. Og Faderen i Himlen bønhørte sit troende Folks Bønner: Dr. Lieber overvandt sine svære Lidelser og saa sig atter i Stand til at tage Del i det parlamentariske Liv.

Paa Katholikernes sidste Generalforsamling ifjor i

Osnabrück var han tilstede og holdt en herlig Tale. Den skulde blive hans Svanesang; den gjaldt *Pavedømmet*, for hvilket han havde stridt i hele sit Liv. Hele Talen aandede Kærlighed til og Begejstring for Kristi Statholder i Rom; den var den Afdødes sidste *herlige Trosbekendelse*. »Ja,« saaledes sluttede han sin Tale, »vi ville alle medvirke paa den store Opgave, som den h. Fader har vist *det kristelige Demokrati*, paa Alles størst mulige, almindelige Virksomhed for Alles størst mulige, almindelige Delagtiggørelse i Kristendommens Goder. Den h. Faders Forventninger, som indtil denne Time — jeg tør sige: fra Minut til Minut — ere blevne mere og mere retfærdiggjorte, ville vi ogsaa i dette højtidelige Øjeblik *krone med Løftet om kirkelig Lydighed* i disse vore Bestræbelser overfor vore højærværdigste Biskopper og overfor den romerske Stol og den h. Petrus Efterfølger. I denne Forstand er det, at jeg slutter den sidste saglige Tale paa dette Generalmøde med de Ord, med hvilke den første Præsident for de tyske Katholikers Generalforsamling har sluttet dette Møde: *Fremad med Mod, Fremad under Korset!*«

»Fremad med Mod, fremad under Korset!« Dette var hans Valgsprog i hele hans Liv. Endnu hørte han Klokkernes Lyd, som forkyndte Frelserens Opstandelse, endnu hørte han Paaskefestens højtidelige Alleluja, saa kaldte den almægtige Gud den tapre Stridsmand til sig fra Kampens Liv til Fredens Rige, hvor et evigt Alleluja lyder til Ære for den Allerhøjeste, for hvem han havde kæmpet saa mandigt, som kun Faa! R. I. P.

Elterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. *Dannebrog* for den 2. April omtaler det katholske Centrums Fører, Dr. Lieber, paa følgende sympathetiske og anerkendende Maade:

»Efter Windthorsts Død for ti Aar siden, blev Lieber hans Efterfølger som de tyske Katholikers parlamentariske Fører — og dermed fastsloges den mere demokratiske Strømnings Overtag indenfor dette mægtige Rigsdagsparti. Lieber var ganske vist utvivlsomt Partiets mest fremragende Mand efter Windthorst, men dette hindrede ikke, at de aristokratiske Bestanddele af dette Parti, der udelukkende holdes sammen af fælles religiøse Interesser, kun modstræbende og utilfredse bøjede sig for den nye og udpræget folkelige Førerskikkelse.

Dr. Lieber viste sig imidlertid at være en Mand for i det store og hele at opretholde den traditionelle Disciplin i Centrumshæren. Han var, om end ikke Taktiker og Diplomat af Windthorsts Rang, i hvert Fald en overordenlig klog General, der forstod baade den sejrssikre Fremryknings og det taktfaste Tilbagetogs Kunst, Centrums Sammenhold og deraf følgende mægtige Indflydelse er under hans Førelse i alt væsenlig blevet bevaret, uagtet de indenfor Partiet raadende stærke socialpolitiske Modsætninger i det seneste Decennium har haft saa rig Lejlighed til at tørne sammen. Lieber har som Centrumpartiets Fører gentagne Gange baade i politiske og nationale Spørgsmaal uforbeholdent stillet sig paa Frihedens og Rettens Side; han har baade som Medlem af den prøjssiske Landdag og som Rigsdagsmand med Styrke talt de undertrykte Nationaliteters, Danskernes som Polakkernes og Elsass-Lothringernes, Sag, og han har gjort skarp Front mod de udskejende politiske Retninger til alle Sider, mod Socialister som mod Antisemiter og den mod de forfatningsmæssige Friheder konspirerende Reaktion.]

Dr. Lieber var saaledes en Mand, som man ogsaa udenfor Tyskland har al Grund til at mindes med Sympathi og Anerkendelse. Han var paa én Gang en god Patriot og en ærlig Modstander af Uret og Undertrykkelse, hvad enten disse vigtige Faktorer i tysk-prøjssisk Politik fremtraadte formummede i højnational Forklædning eller i Skikkelse af en brutal Politiknippel.«

Litteratur.

I Løbet af 2 Maaneder udkommer i 8. Oplag:

„Der Katholicismus und das 20. Jahrhundert im Lichte der kirchlichen Entwicklung der Neuzeit. Von Dr. Albert Ehrhard, o. ö. Professor an der Universität Wien. 4—8 vermehrte Auflage. Stuttgart and Wien 1902.“

I Stedet for en lang Lovtale hid sættes her kun den biskopelige Approbation, som Værket har faaet med paa sit Sejrstog gennem Verden; dens Ordlyd er følgende:

„Endskønt jeg i mange Punkter har en anden Mening end Forfatteren, tager jeg dog ikke i Betænkning at meddele den kirkelige Trykkeitilladelse til Hr. Prælat, Professor A. Ehrhards Bog „Der Katholicismus u. s. w.“, fordi den bærer Præg af dyb Alvor og varm Kærlighed til den hellige Kirke.“

Rottenburg, 21. November 1901.

✠ Paul Wilhelm, Biskop.

Værket koster portofrit tilsendt 5 Kr. 25 Ø. Velvillig Ordre bedes sendt til

Albert Amann,

Wien. VII. Burggasse 36.

NB. Stort Lager af katholsk Litteratur fra alle Lande.

Unio. Tirsdag d. 15. April Kl. 9: Højærv. Pastor Ludv. Günther: Athens Ruiner (Lysbilleder).

Ligkistemagasinet,

Nordre Frihavnsvej 31. (Triangelen)

anbefales til Menigheden.

Smukke og solide Kister til meget billige Priser i stort Udvalg.
Telef. 20067.

Emil Schæbel,
Snedkermester.

Den katholske Syge- og Ligkasse af 1867
giver fri Læge og Sygepenge, til Mænd daglig 1 Kr. 50 Øre og til Kvinder daglig 1 Kr., eller event. Indlæggelse paa St. Josefs Hospital. Foreningen har 3 Læger. Indmeldelser modtages daglig. Love og Blanketter samt nærmere Underretning faas hos Kassereren.

Kontortid: Søndage fra Kl. 1—3 og 5—7.
samt Lørdag Aften

F. Simonsen.
St. Jørgens Allé 11, 1 Sal.

Hjærtelig Tak for udvist Deltagelse under min kære Mands Sygdom og ved hans Begravelse.

Anna Petersen, f. Ziegler.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 6. April. Hvide Søndag. Den højtidelige Messe, under hvilken Neokommunikanterne i St. Ansgars Kirke forny Daabspagten og modtage deres første hellige Kommunion, begynder allerede Kl. 9. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe: Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken og Te Deum.

— 7. M. Marias Bebudelse (fejres d. 25. April). Hermann Josef, Bekender. — 8. Ti. Cyrillus af Jerusalem, Biskop og Kirkelærer. — 9. O. Johannes af Damaskus, Bekender og Kirkelærer. — 10. To, Isidor, Biskop og Kirkelærer. — 11. F. Leo. Pave og Kirkelærer. — 12. L. Ferieldag.

Fransk Foredrag
af
højærv. Pater Lamotte
Søndag den 6. April Kl. 3
i St. Ansgars Kirke.

Rosenkranskirken: Søndag den 6. April (Hvide Søndag) meddeler den højærværdigste Biskop Konfirmationens hl. Sakramente i Rosenkranskirken. Den højtidelige Prælatmesse, efter hvilken Sakramentet meddeles, begynder Kl. 9. Om Efterm. Kl. 5 holdes Festaudagt med Prædiken.

Som passende Gaver til Førstkommunikanter og Konfirmanter anbefales: **Fuldstændig Bønnebog** (2 Kr. heftet); **Salmebog** (1 Kr. heftet); Rippel: **Kirkens Skønhed**, en Fremstilling af Kirkeaaet og dets Ceremonier (2 Kr. 25 Øre heftet); P. Eymard: **Den h. Eucharisti** (heftet 1 Kr. 50 Øre); Thomas a Kempis: **Kristi Efterfølgelse** (heftet 1 Kr. 50 Øre); Kard. Wiseman: **Fabiola** eller **Katakombernes Kirke** (indb. 4 Kr.). Samtlige Bøger og anden katholsk Litteratur faas hos Andr. Fred. Høst & Søn's kgl. Hofboghandel, Bredgade 35, København. — Opmærksomheden henledes særlig paa de smukt indbundne Bønne- og Salmebøger.

Ynglingekongregationen genoptager sine ugentlige Møder Mandag Aften den 7. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$. — Konfirmanterne opfordres til at indmelde sig i Kongregationen.

St. Knuds Kapel. Mandag den 7. April Kl. 10 agter den højærværdigste Biskop at indvie det nye **St. Knuds Kapel** og **Mariahjemmet** paa Hjørnet af Vestervoldgade og Ny Kongensgade.

St. Anna Kapel. (Tyrolgade 11, Amager). Paa Grund af Børnernes Konfirmation og Førstkommunion i Rosenkranskirken bortfalder Højmessene Søndagene den 6. og 13. April. Paa disse to Søndage læses kun en stille h. Messe Kl. 7 $\frac{1}{2}$, i Kapellet.

Bekendtgørelse. I Henhold til Regulativet for St. Ansgars Menigheds Forstanderskab § 32 bekendtgøres herved, at det fuldstændige, specificerede Regnskab for Aaret 1901 er fremlagt til Eftersyn Søndagene den 6. og 13. April Kl. 12—2 i Forsamlingsalen i Præstehuset, Bredgade 64. Et kortere, trykt Uddrag af Regnskabet udsendes i disse Dage.

Forstanderskabet.

St. Ansgars Kirke. Lørdag den 12. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$, lader Foreningen Unio i St. Ansgars Kirke læse en h. Sjælemesse for sit afdøde Medlem, Skomagermester R. Petersen.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 15.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaa hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 15.

Søndagen den 13. April.

1902.

Indhold: Mariahjemmet og Vesterhus. — Om Velgørenhed i Oldkirken. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. England. Rusland. Rom. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 145—152.

Mariahjemmet og Vesterhus,

som i Mandags blev indviet, ligger dér, hvor syge Mænd i gamle Dage tyede hen for at være »lidt nærmere Himlen«. Den sidste Rest af Københavns Volde stod dér og ved dens Fod de gamle Kastanietræer med de hule Stammer. Hinsides Volden var Kirsebærgangen, Voldgrav, Tivoli, Danmarks Vang og Vænge og Plads til de vildeste Spekulationer, som endelig væltede Volden i Voldgraven og gjorde Udkant til Midtpunkt. Derfor ligger Mariahjemmet nu fornemt centralt ved den brede Vestervoldgade i det allersomfineste Selskab, i hvilket Raadhuset i medfødt Majestæt fører Forsædet og Glyptoteket gærne vil have Ordet. Til Pladsen knytter der sig Minder for mange. Paa den Grund laa det gamle St. Knuds Kapel, hvor megen stilfærdig Fromhed fandt Ly, hvor en Del af dem, der nu hviler paa Kirkegaarden, hver Morgen kom til Messe paa deres gamle trætte Ben. Dér lød Pastor Niehaus' kraftige Prædiken og vakte meget til Live, og i Skolen ved Siden af udførte han det Arbejde,

som mindes saa taknemmelig af hans gamle Dreng. Dér viste siden Pastor Heiden, hvilken Skolemand af Guds Naade han er; og der begyndte Jesuiterne den Virksomhed, for hvilken det gamle St. Knud hurtig blev for trangt. Kirken og Skolen i Stenosgade er nemlig det gamle St. Knuds Fortsættelse; Mariahjemmet med *siz* St. Knuds Kapel er til Dels dets Fornyelse, til Dels noget helt nyt.

Lensbaron og Lensbaronesse Stampe-Charisius havde nemlig ikke blot faaet Rigdomme af Gud, men ogsaa højmodige Hjærter, og »det ædle, kristelige Ægtepar«, som Biskoppen ved Indvielsen gentagne Gange og med fuld Føje kaldte dem, besluttede at anbringe deres Penge dér, hvor hverken Rust eller Møl fortære dem, ej heller Tyve bryde ind og stjæle. De vilde efterfølge Vorherres Raad og gøre sig Venner med det uretfærdige Mammon, og Enden paa deres Overvejelser blev, at de bestemte sig til at stifte en Anstalt til Uddannelse af katholske Piger af Arbejderklassen indenfor de Rammer, som deres Stand og Stilling foreskriver. Til denne Ende afkøbte de den katholske Menighed det gamle St. Knuds Kapel med tilhørende Bygninger. Tanken havde først været at bevare det gamle Kapel, men Pietetsfølelsen maatte tilsidst give tabt overfor Bygningens Brøstfældighed og uheldige Belysningsforhold. Saa sank da det gamle St. Knud med sin Skole i Grus, og en hel ny Gaard har rejst sig paa dets Plads, en knejsende Vinkelbygning med Façade mod Ny Kongensgade og Vestervoldgade, et stolt Monument, for at bruge Biskoppens Udtryk, ogsaa i arkitektonisk Forstand. Den som ikke selv har Øje derfor, behøver blot at iagttage, hvormange af de forbigaaende der standser og betragter den store Hjørnebygning, for at overtale sig om, at Arkitekten har været sin Opgave voksen. Han har været det ogsaa i den Henseende, at Raadhusets Nærhed ikke har forført ham til et eneste Laan, samtidig med at det sikkerlig ved sin gnistrende Genialitet har været ham en bestandig Spore til at yde det bedste, som Forhold og Æmner bød Mulighed for. Intetsteds er der kunstlet,

alt er ærligt og jævnt og saa velsignet originelt og tiltalende. En smuk, halv kirkelig Portal fører fra Hjørnet ind til Kirkefløjen, som med tre Par koblede Vinduer og en imponerende Gavlspids rager op i Ny Kongensgade. Ud mod Vestervoldgade ligger Beboelseshuset med Kælder og fire Stokværk, som deles af tre Gesimser i fint følte Forhold. En hvælvet Port giver Adgang til Hovedtrappen og den pyntelige Gaard, for pyntelig er den med sit runde Trappehus og en Mangfoldighed af prydelige Detailler. Men hvad kan det hjælpe at ville skrive en Tegning?

Inde i Huset glæder Øjet sig over de store Rum, de lyse Farver og det smukke Arbejde, som overalt røber, med hvilken Interesse saavel Arkitekt som Haandværksmestere er gaaet til deres Arbejde. Mest gælder dette naturligvis om Kapellet, der er saa stort som en lille Kirke. Et dejligt Stenalter gør sig smukt gældende mod den ejendommelige Korvæg, som med udsøgt Skønsomhed er karakteriseret som blot og bar Baggrund og Ramme for Alteret ved en enkelt mild Forgyldning indenfor en dyb rød Bue. Kor og Skib dækkes af et særdeles smukt Bjælkeloft, der hviler paa ualmindelig stilfulde Knægte. Sin Evne til at lede og beaande Snedkerens Haand har Arkitekten endvidere særlig vist ved Orgelbalustraden, der er meget konstruktiv, meget virkningsfuld og meget harmonisk, maaske paa et enkelt tungt og umotiveret Tandsnit nær. Kirkebænkene viser en hel anden, vel nærmest gotisk Tegning, men falder alligevel i deres fine Sirlighed godt i Traad med Kapellets øvrige romanske Præg. Ogsaa paa Alteropsatsen har en gotiserende Enkelthed indsneget sig og ligesaa paa Prædikestolen. Denne sidste vender et særlig smukt Relief ud imod Skibet, og saavel dens Underbygning som Kommunionbænken dannes af Smaasøjler og Buer. Væggene oplives af gamle Malerier, hvoriblandt en Korsvej, der i denne den kirkelige Kunstfabrikations Guldalder for en Gangs Skyld bærer Præg af Pensel og Haand. Endelig maa det fremhæves, at Kapellet

har et smukt Orgel med fine klingende Stemmer; det stammer fra et københavnsk Værksted og gør sin Mester Ære.

Til Indvielsen, som foretoges af den højærværdigste Hr. Biskop selv, og som Hds. kgl. Højhed Prinsesse Marie bærede med sin Nærværelse, havde der indfundet sig saa mange, som Kapellet paa nogen Maade kunde rumme. Forrest sad en Del af Stifternes Slægt samt andre, der stod i særligt Forhold til Bygningen. Af Præster var der fjorten til Stede, deriblandt Repræsentanter for hele tre Ordenssamfund, det ene efter den moderne Visdoms løjerlige Troslære mere statsfarligt end det andet. Gud være lovet for vort frie lille Danmark og for den sunde Sans, som her endnu har et Ord at sige!

Efter at Biskoppen havde indviet Kapellet og besprægt det med Vievand baade indvendig og udvendig og ligeledes Sale og Stuer fra Kælder til Kvist, holdt han med Mitra og Stav en Tale, som det var godt at mærke kom fra Hjertet. I veltalende Ord tolkede han sin Glæde over at have kunnet foretage denne Indvielse, som fik ham til at udbryde i Paa-sketidens staaende Omkvæd: Denne er den Dag, som Herren har gjort. Han henviste til den Højhjærtethed, hvoraf dette Værk var rundet, og til den Betydning, det er bestemt til at have for Familie- og Troslivet i kommende Tider. Det var et Bidrag til Helbredelsen af Tidens sociale Sygdom. Ikke Arbejdet var sygt, men Arbejderne; de laa som den lamme ved Templets Port, og kun Apostlen, kun Peters Tro og Johannes' Kærlighed ævnede at gøre Tiden karsk i Jesu Navn.

Efter Talen celebrerede Biskoppen højtidelig den første h. Messe ved det ny Offerbord, og Organist Hammermüller og hans flinke Kor bidrog med en fin Messe af Witt til at vedligeholde den Grebethed, som Talen øjensynlig havde fremkaldt. Funktionen afsluttedes med den sakramentale Velsignelse, og hele Dagen valfartedes der til det nye Bønnens Hjem, som dog er gammelt, og som vi intet bedre kan ønske, end at den gamle Aand maa være gaaet over paa det, som Eliases paa Elisæus.

Muligheden for en skøn Gerning er skabt, Guds Navn er paakaldt over den, og sin Devise har den taget af Guds Moders Mund og sat den over Korbuen: Se, jeg er Herrens Tjenerinde. Gud give den Grøde og Frodighed og de storsindede Stiftere og Velgørere den Løn, han gavmild har forjættet for enhver Velgerning mod hans »mindste«.

J. F.

Om Velgørenhed i Oldkirken.

— 0 —

Vor Tid er fremfor alle andre Humanismens og Filantropiens Tid — ialfald roser den sig deraf — og i mange Henseender har den Ret, thi ingensinde før har der været en saadan Kappelstrid imellem alle Katholiker, Protestanter, Jøder og Vantro, om at lindre Næstens legemlige Nød og bøde paa Uretfærdigheden imellem Naturens Stedbørn. Vi beundre de utallige Hospitaler, som Aar for Aar forøges og forbedres, og tænke med Taknemmelighed paa, at vi er fødte i vor Tid og ikke for et Par Aarhundreder siden, da alt Sligt stod saa langt tilbage. Ja, for nogle Aarhundreder siden! da var meget glemt af det, som Fortiden havde kendt, og vi er altfor tilbøjelige til ikke at grave længere tilbage i Fortidens historiske Lag, for der ville vi ofte finde en forbausende Lighed imellem før og nu. I mange Ting finder man f. Eks. stor Lighed imellem vort Aarhundrede og det IV. ef. Kr. især ved de Brydninger, som opstod imellem den vantro og den kristne Livsanskuelse, og det kunde være en nok saa interessant Opgave at bevise det fyldigere; idag vil vi dog nøjes med at fortælle lidt om det Charitasarbejde, som stod saa højt dengang, at det kan taale Sammenligning med vort, samt om nogle af de mest fremtrædende af de Personer, som udmærkede sig deri.

Blandt det Nyeste paa Filantropiens Omraade, som vi mene at have Æren af, er *Sanatorier*, som er til saa me-

gen Nytte for de stakkels Rekonvalescenter, for at de kunne komme til Kræfter efter et længere Sygeleje. Men — *nil sub sole novum* — det IV. Aarh. havde ogsaa Sanatorier kun under et andet Navn, de kaldtes *Villa languentium*: *Villa*, fordi man altid valgte dertil et Landsted i smukke Omgivelser, *languentium* fordi de var bestemt for de Afkræftede. Den Første, som paa egen Bekostning lod opføre en saadan Villa, var den berømte Fabiola. Hun var en ung romersk Adelsdame, hvis Liv ikke havde været lykkeligt. Først havde hun været gift med en daarlig Mand, en Dranker og Svirebroder, med hvem Livet blev hende uudholdeligt. Derpaa havde hun — skønt Kristen — ladet sig skille fra ham, og efter romersk Lov ægtet en anden. I jordisk Henseende følte hun sig nu lykkelig, hun havde Alt, hvad Verden kunde skænke: Ungdom, Kærlighed og Rigdom, men Sjælefred havde hun ikke. Hendes Samvittighed lod hende ingen Ro, og, forpint, som hun var, henvendte hun sig skriftlig til den hl. Hieronimus, som var aandelig Vejleder for saa mange af hendes Kreds. Han levede nu som Eneboer i Bethlehem, hvor han fuldendte sit Livs Hovedværk: at oversætte Biblen paa Latin. Han svarede hende strengt, at Evangeliet fordrede Omvendelse og Bod for hendes Synd og at hun maatte begynde et nyt Liv. Medens hun endnu tvivlraadig vaklede imellem Synd og Naade, løste Gud selv Spørgsmaalet ved at kalde til sig den Mand, hun levede med, og overskar derved hendes Lænke. Fra nu af besluttede hun kun at leve for at gøre Bod og lindre sin fattige Næstes Nød. Da hendes Synd havde været offentlig kendt, vilde hun ogsaa, at hendes Bod skulde være det, og en Morgen i Paasketiden forbausedes Rom ved det uvante Syn af den fornemme Fabiola, som med udslagne Haar og iført en Bodsdragt knælede foran Døren til Laterankirken, for blandt de andre Bodfærdige at opnaa Syndsforladelse.

Derefter foretog hun den lange Rejse til Bethlehem for at besøge den hl. Hieronimus og styrke sig under hans Vejledning i det aandelige Liv og maaske slutte sig til S. Paula

og andre fromme Kvinder, som der havde grundet et Kloster. Men da Rygtet om de vilde Hunners Fremskriden og Plyndringer fra Ægypten ; trængte sig til Palæstina, opgav hun sin Hensigt og vendte tilbage til Rom. I Orienten havde man allerede Hospitaler (*Nosocomium*) for de Syge, og efter dette Mønster opførte hun det første Hospital i Rom, som senere efterfulgtes af mange. Der hjalp hun selv med til at pleje og passe de Syge og forbandt deres Saar med egne Hænder. Hendes Død var opbyggelig. Da hun følte Døden nærme sig, skyndte hun sig med at uddele hele sin Formue til de Fattige, dette kaldte hun at afkaste en Byrde, for desto lettere at flyve op til Himlen. Hele Rom fulgte hende til hendes sidste Hvilested, Folket trængte sig i store Masser i de Gader, som Ligtoget passerede, endog Vinduer og Tage vrimlede af Mennesker, og fra alle Sider hørtes Velsignelser over hende, som saalænge havde bespist de Fattige, man sang Alleluja i alle Kirkerne.

Da den hl. Hieronimus fik Efterretning om hendes Død, skrev han et Brev til den Præst, som havde kendt hende bedst, hvori han i veltalende Ord skildrede Fabiolas Dyder for Efterverdenen |og, idet han sammenlignede hendes Ligtoget med en romersk Triumfators, hævdede han hende højt over disse. »Modtag nu, o Fabiola«, saaledes slutter han, »denne en Oldings Hyldest som en sidste Tribut til Dit Minde. Jeg har ofte rost Jomfruer, Enker og Ægtefæller, hvis hvide Klædebon var uplettet, og som fulgte i Lammets Fodspor. Men Du, Du var falden i Røverhænder, og Kristus bar Dig hjem paa sine Skuldre. Hos den himmelske Fader er mange Boliger. Der, hvor Synden var størst, var ogsaa Naaden overvætted, thi den, hvem meget tilgives, elsker ogsaa mest«. (Hier. Epist. 84.)

Foruden Hospitaler og Sanatorier fandtes ogsaa Stiftelser for Vanføre og Spedalske, for syge Arbejdere, for Forældreløse, for unge, forladte Piger, for fattige Enker, for Fattige, som var forhindrede i at arbejde. Ja, man savnede end ikke gratis Bade for de Ubemidlede. Dette sidste

kunde vor Tid gerne efterligne, vi staa i saa Henseende langt tilbage.

I det V. Aarh. fandtes paa flere Steder i Orienten den Slags Sygehuse (Polikliniker), som vi først nu begynde at indføre, nemlig en Samling af isolerede Bygninger omkring en fælles Gaardsplads og beliggende udenfor Byen. Her kunde saa hver Sygdom, som enten paa Grund af Smitte eller af andre Grunde fordrede særegen Behandling, fuldstændig adskilles fra de andre. Den hl. Gregor af Nazians omtaler flere saadanne Hospitaler, som han har set i Konstantinopel og Cæsarea, og nævner den hl. Basilius som Opfinder af dette System.

I Porta Romana, det rige Ostias Havnestad, hvor saa mange Skibe lagde til fra Orienten, byggede den fromme Pammachius et *Zenodichon*-et Herberge og Hospital for fattige Rejsende. Efter de Ruiner at dømmes, som endnu findes deraf, ser man, hvilken enorm Pragtbygning det maa have været. I Midten var en firkantet Gaard omgivet paa tre Sider af Gallerier og Søjlerækker, som førte til lange Sale. Den fjerde Side endte i en stor, treskibet Basilika, som enten har været benyttet som Kirke eller som Spisesal for Fattige. Arkæologerne er ikke enige om dens oprindelige Anvendelse. Overalt finder man Levninger af skønne Søjler og Kapitæler, samt Brudstykker af Indskrifter. En af disse er forfattet af den hl. Hierominus og smykkede den Brønd som stod midt i Gaarden. Den lyder saaledes: »Lad hver den, som tørster, komme hertil og vederkvæge sig ved det strømmende Vand. »Denne gæstfri Indbydelse kunde forstaas i bogstavelig og aandelig Betydning. Her tilbragte Pammachius sin lykkeligste Fritid med at passe og pleje de Syge og sørge for deres Fornødenheder. Han var en romersk Senator af høj og anset Familie, som med utrætteligt Mod optraadte til Forsvar for Kristendommen imod Hedenskabet, eller rettere imod det vantro politiske Parti, som af al Magt og af Had til Kristendommen, forsøgte paa at indføre hedensk Kultus og hedensk Moral i det offentlige

Liv, og det skyldes for en stor Del Pammachius, at dette ikke lykkedes dem.

Paa den anden Side af Kolossæum, tæt op til en lille Lund, som franske Soldater plantede i det forrige Aarhundrede, ligger et vidunderlig skønt Kloster, som tilhører Passionisterne, en af disse maleriske Bygninger, som man endnu finder adskillige af, og som er en Vederkvægelse for Øjet efter al den Grimhed, som det moderne Rom byder En. Kirken er en dejlig gammel Basilika, senere, som saa mange andre, restaureret i det XVII. Aarhundredes tvivlsomme Smag, og fra gammel Tid indviet to Martyrer, Johannes og Paulus. Legenden fortæller, at de var romerske Officerer, som led Martyrdøden under Julian den Frafaldne, men med Undtagelse af Navnene og selve Martyriet kendes ingen historiske Fakta om dem, og de vedkomme heller ikke vort Emne.

Det gør derimod det Hus, over hvilket Kirken er bygget og som i de seneste Tiaar er bleven genfundet og udgravet. Endnu Aar 499 kaldtes det og den tilstødende Kirke for »*Titulus Byzantius*«, først Aar 514, i en ny Fortegnelse over Roms Kirker, fik den sit nuværende Navn »Johannes og Paulus«.

Pammachius's Fader hed Byzantius og dette Hus var deres Bolig. Nu kan man vandre dernede fra Værelse til Værelse og i Tankerne forestille sig, hvorledes de rige Patriciere levede i den Tid. Spisesalen er rigt dekoreret med Freskomalerier i Motiver fra Blomster- og Dyreverdenen, i Vinkælderen staar endnu en Mængde *Amphora*, d. e. høje Lerkrukker til at opbevare Vin og Olie, og alle mærkede med Kristi Monogram , som Datidens Kristne ofte brugte det paa deres daglige Husgeraad, for at bekende deres Tro paa den Korsfæstede.

Her levede nu den fromme Pammachius i et lykkeligt Ægteskab med Paulina, den hl. Paulas Datter, som et Mønster for sin Samtid. Da Paulina døde, var hans Sorg grænseløs,

men som den hl. Hieronimus skrev: »Hendes Død var frugtbringende, den fødte Pammachius til et nyt Liv«. Han bortgav hele sin store Formue til de Fattige og levede selv som en af dem, han aflagde sine fine Klæder og iførte sig en Munks grove Kutte. Al den Tid, han ikke var beskæftiget med Syge- og Fattigpleje, helligede han sig med den største Iver i Kirkens Tjeneste, forsvarede offentlig dens Interesser og studerede dens Lære samt den hl. Skrift, saa at han endog omvendte mange af sine afrikanske Slaver, som var faldne i Donatisternes Vranglære. Han stod i nøje Venskabsforhold til alle Datidens store Hellige, især til den hl. Hieronimus, hvis Breve til ham endnu er opbevarede. Om hans Død vides intet bestemt, den fandt Sted samtidig med Gothernes Indtagelse og Plyndring af Rom i Begyndelsen af det V. Aarhundrede.

Den hl. Paulus af Nola, som var en lærd Hedning, før han omvendte sig til Kristendommen, og blev Biskop 409, giver os en livlig Skildring af de Fattiges store Maaltider — hin Tids Samaritaner — og omtaler, med hvilken Glæde han ofte overværede dem, hvor alle Trængende kunde mætte sig gratis og blive opvartede af kærlige Hænder. Fuld af Begejstring udbryder han: »O Rom! Du behøver sandelig ikke at frygte Guds Straffedom, hvormed Du trues! saalænge Du giver saadanne Beviser paa Kærlighed og Velgørenhed, er Du ikke fortabt!«

D. S.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Som meddelt her i Ugebladet holdt den højærv. Dominikanerpater *Lamotte*, som opholder sig her paa Gennemrejsen fra Norge, hvor han har prædiket i Faste-tiden, sit første franske Foredrag i St. Ansgars Kirke i Søndags Eftermiddags Kl. 3. Det smukke og belærende Fore-

drag, som handlede om »Retfærdiggørelsen«, fulgtes med den største Interesse af de talrige Tilhørere, som havde indfundet sig i Gudshuset. Pateren, som med en naturlig Veltalenhed og varm Logik véd at fremlægge sit Emne, indtager uden Tvivl en fremragende Plads blandt de franske Talere, som i Aarenes Løb have glædet os med deres Konferentser; foreløbig holdes disse *Søndag* og *Torsdag Kl. 3.*

— Hds. kgl. Højhed Prinsesse *Marie*, som paa den h. Skærtorsdag modtog den h. Paaskekommunion i St. Ansgars Kirke, overværede første Paaskedag den højtidelige Pontifikalmesse tillige med sin lille Datter *Margrethe*. I Søndags overværede ogsaa Hds. kgl. Højheds Slægtninge, Deres kgl. Højheder Prins *Jean* og *Gemalinde*, Hertugen og Hertuginde af Guise, den h. Messe i Kirken.

— Don *Augusto Conte*, der var den sidste spanske Gesandt, som residerede i København og som sikkert endnu mindes af Adskillige i Menigheden, er i disse Dage afgaaet ved Døden i Florents. Baade Gesandten og hans Gemalinde og Børn manglede aldrig nogen Søndag i Gudshuset og vare ved deres ægte katholske Sindelag til Opbyggelse for Menigheden, for hvis Anliggender de nærede en levende Interesse.

— Signor *Pupillas* italienske 30 Mands Orkester, der vil være Publikum bekendt fra sin gentagne Optræden her i Byen, ønskede at gøre et eller andet extra for at fejre Hs. Majestæt Kongens Fødselsdag i Tirsdags og faldt da paa den smukke Tanke at musicere lidt for Patienterne paa St. Josephs Hospital. I fuld Uniform og med vajende Fjerbusk drog de tredive Mand med deres Dirigent i Spidsen i Tirsdags Eftermiddags Kl. 2½ fra National i Procession ud til Hospitalet og vakte naturligvis overalt, hvor de kom hen, stor Opsigt. Paa Hospitalet spillede de fra Kl. 3 til 4, og den improviserede Koncert havde en eklatant Succes ikke alene hos Patienterne, men ogsaa hos Beboerne i Griffenfeldtsgade. (»Dagens Nyheder«.)

— Af Johannes Jørgensens i Efteraaret udkomne Bog »Romersk Mosaik« forberedes for Tiden en fransk og en engelsk Oversættelse; den sidste vil udkomme i Amerika, besørget af den dansk-amerikanske Forfatter, Præsident for Ashland College i Byen Grant i Michigan, Hr. J. Chr. Bay.

Af Jørgensens Værker er »Den yderste Dag« desuden oversat paa Tysk og Flamsk, «Livsløgn og Livssandhed» paa Tysk, Flamsk og Fransk, »Rejsebogen«, Lignelser« og »Eva« foreligger alle paa Tysk. Det af George Fonsegrive redigerede Pariser-Fjortendagsskrift »La Quinzaine« bragte for ikke længe siden en Oversættelse af Jørgensens Artikel »Strinbergs Inferno«, der i sin Tid stod i »Tilskueren«; samme Artikel er paa Tysk fremkommen i »Historisch-politische Blätter« i München.

Udenlandske Tidsskrifter bringe jævnlig Artikler om Johannes Jørgensens literære Virksomhed — således »Mercure de France« i sit Numer for Juni ifjor.

I Holland har Kritikeren og Præsten Poelhekke viet Jørgensen et Afsnit af sin Bog »Moderen«, og P. Isidor Vogels, S. J., har paa samme Sprog ifjor offentliggjort en større Studie »François Coppée en Joannes Jørgensen«.

Endelig forbereder den schweitziske Literat Friedrich v. Känel for Tiden en Oversættelse til Tysk af »Romersk Mosaik«.

England. Den katholske Kirke i Skotland har lidt et stort Tab, idet Ærkebiskop *Eyre* af Glasgow er afgaaet ved Døden. Dr. Eyre var født den 7. Nov. 1817 og stammede fra en gammel Derbyshire-Familie. I 1842 blev han præsteviet af Msgr. Carralli i Rom. Han havde nydt en udmærket Opdragelse, og Pave Gregor XVI. nærede stor Interesse for den unge Præst. Senere vendte han tilbage til England og blev i 1868 udnævnt af Pius IX. til apostolisk Delegat for Skotland. Ved Genoprettelsen af Hierarkiet i Skotland i Aaret 1878 delte Pave Leo XIII. Landet i to Ærkebispedømmer, Edinburg og Glasgow. Dr. Eyre blev Ærkebiskop af Glasgow og stod som saadan direkte under den h. Stol.

Ganske overordentlige Fremskridt gjorde Kirken under Dr. Eyres Ledelse. I 1869 hørte til Ærkebispedømmet Glasgow 110 Præster, 103 Kapeller og 80 Skoler, medens den romersk-katholske Befolkning talte 170,000 Sjæle. I Byen Glasgow fandtes dengang 33 Præster, 8 Kirker og Kapeller, 11 Skoler og 86,000 katholske Indbyggere. Nu har Ærkebispedømmet 240 Gejstlige, 110 Kirker og 136 Skoler. Byen Glasgow alene har nu 24 katholske Kirker med 92 Gejstlige, 54 Skoler og en katholsk Befolkning paa over 150,000 Sjæle. I 1880 arvede Ærkebiskoppen efter sin Faders Død en temmelig betydelig Formue, som han for Størstedelen anvendte til Bedste for sit Dioces.

Rusland. Efterretninger fra Rusland meddelte for nylig, at den katholske Biskop i Wilna i Polen, *Zwierowicz*, havde forbudt Katholikerne at sende deres Børn i de skismatiske Skoler, og at Biskoppen i den Anledning var bleven kaldt til St. Petersborg. Nu meddeler Telegrafen, at den russiske Regering har »*afsat*« ham fra hans Bispeembede og forvist ham til Twer i det Indre af Rusland.

Biskoppens Dekret mod de russiske Sogneskoler i Litthauen, hvis Ordlyd nu foreligger, er affattet i meget skarpe Udtryk og kritiserer strængt den skismatiske Kirkes Bestræbelser for at bringe de polske Katholiker til Frafald fra deres Tro. Om de russiske Sogneskoler ytrer Biskop *Zwierowicz* sig paa følgende Maade: »De russiske Sogneskoler ere i Henseende til deres Formaal og Programmer formedelst deres Forvaltning ved Skolernes Ledere *fjendtlighedsindede* mod den katholske Religion og betragte den katholske Befolkning som en Fjende af Staten. De bestræbe sig derfor for at bibringe den katholske Ungdom den orthodoxe Tro, for at gøre de Unge til ægte Russere.« Dekretet udkaster derefter et Billede af den orthodoxe Kirkes Virksomhed og inskærper Katholikerne, at de *under alle Omstændigheder maa undgaa de russiske Sogneskoler*. Foruden Biskop *Zwierowicz* har ogsaa Domherre *Sadowski* af Wilna undertegnet Opraabet.

Bladet »Czas« i Krakau beretter, at Departementschefen i Kultusministeriet, *Masolow*, opfordrede Biskop *Zwierowicz* i St. Petersborg til frivilligt at nedlægge sit Embede som Biskop af Wilna, og tilføjede, at han i saa Fald vilde vedblive at modtage sin fulde Gage og kunde vælge et Opholdssted efter eget Ønske. *Zwierowicz* nægtede dog at gaa ind herop, idet han bemærkede, at kun den apostoliske Stol kunde afsætte ham fra hans Bispeembede.

Fra anden Side meddeles, at den russiske Regering først stillede en hel Del andre Fordringer til Biskoppen i Henseende til Katekismusundervisning i det russiske Sprog, blandede Ægteskaber og Begravelser, som Biskoppen ikke kunde opfylde, uden at komme i den sværeste Konflikt med sin Samvittighed.

Rom. Pave Leo XIII. har i Anledning af Paaskefesten udsendt en *Encyklika*, hvori han, i Betragtning af den bedrøvelige Tilstand, i hvilken det menneskelige Samfund befinder sig, ligesom vil meddele Biskopperne sit Testament. I næste Nummer af Ugebladet skulle vi meddele vore Læsere Ordlyden af denne pavelige Skrivelse.

— Kardinal *Ledochowski*, Præfekt for Propaganda-Kongregationen, er i disse Dage bleven alvorlig syg.

Unio. Tirsdag d. 15. April Kl. 9: Højærv. Pastor Ludv. Günther: Athens Ruiner (Lysbilleder).

Tirsdag den 22. April Kl. 9. **Generalforsamling.** Mulige Forslag maa være indsendte til Formanden, Herluf Trollesgade 24, senest den 17. April.

C. Meyers

Cycleværksted,
42, Aaboulevarden 42,
 anbefales.

Herrehatte.

Foraarsnyheder ere hjemkomne og anbefales i et stort og smagfuldt Udvalg.

Ernst Bæklund,
 59 Købmagergade.

En ung Pige, 18 Aar, ønsker Plads ved indvendig Gerning. Man bedes henvende sig hos Lokomotivfører Breuning, Jagtvejen 2. 4. Sal.

Undertegnede fortsætter sin afdøde Mands Skotøjsforretning og anbefaler sig ikke blot til nuværende Kunder, men ogsaa til Andre, som ville støtte mig med deres Arbejde, der vil blive modtaget med Taknemlighed. Nyt syes og Reparationer udføres.

Erbødigst Anna Petersen,

Vingaardsstræde 10, Stuen.

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 13. April. 2. Søndag e. Paaske. I St. Ansgars Kirke Kl. 9 højtidelig Prælatmesse efter hvilken Konfirmationens hl. Sakramente meddeles til Børnene i St. Ansgars Menighed. — Kl. 7 og Kl. 11 stille hl. Messe; Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken. — **14. M.** Justinus, Martyr. — **15. Ti.** Votivofficium af St. Ansgar. — **16. O.** Benedikt Jos. Labre. Bekender. — **17. To.** Ferialdag. — **18. F.** Ferialdag. — **19. L.** Ferialdag.

Søndag den 20. April. 3. Søndag e. Paaske. St. Josefs Skytsfest. (I alle Kirker og Kapeller afholdes den sædvanlige Ansgarius-Bonifacius-Kollekt til Fordel for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet. Da denne Kollekt har vore egne kirkelige Fornødenheder for Øje, anbefales den ganske særlig til de Troendes Offervillighed.)

Rosenkranskirken. Søndag den 13. April modtage Børnene i Rosenkranskirkens Sogn deres første hl. Kommunion under den højtidelige Messe, som begynder Kl. 9. — Om Efterm. Kl. 5 holdes Festandagt med Prædiken og Te Deum.

Vincentskonferentsernes andet Generalmøde finder Sted Søndag den 20. April heved Kl. 11¹/₂, efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G., indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Fransk Foredrag

af

højærv. Pater Lamotte

Søndag og Torsdag Kl. 3

i St. Ansgars Kirke.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 20. April Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

Om Aftenen Kl. 6 holdes i Jesu Hjærte Kirke Festandagt med Prædiken i Anledning af Kongregationens 25aarige Bestaaen her i Byen. Adgang for alle.

Torsdag den 24. April holdes intet Møde.

Mariakongregationen for Ynglinge har genoptaget sine ugentlige Mandagsmøder om Aftenen Kl. 8 $\frac{1}{4}$, i Jesu Hjærte Kirke. — Konfirmanterne opfordres til at indmelde sig i Kongregationen.

St. Anna Kapel. (Tyrolgade 11, Amager). Paa Grund af Børnenes Førstkommunion i Rosenkranskirken bortfalder Højmessens Søndagen den 13. April. Paa denne Søndag læses kun en stille h. Messe Kl. 7 $\frac{1}{2}$, i Kapellet.

St. Ansgars Kirkeskole. I Anledning af det nye Skoleaars Begyndelse anmodes Forældrene om snarest at melde skolepligtige Børn hos Sognepræsten, Bredgade 64, 3. Sal. Træffes Kl. 9—10 og Kl. 3—4. — Daabs- og Vaccinationsattest maa medbringes.

Hos Kirkebetjent P. Stein faas for 25 Øre: „Det kirkelige Ceremoniel ved Biskoppens Modtagelse, samt Bønner ved Meddelelsen af Konfirmationens h. Sakramente.“

Som passende Gaver til Førstkommunikanter og Konfirmanter anbefales: **Fuldstændig Bønebog** (2 Kr. heftet); **Salmebog** (1 Kr. heftet); Rippel: **Kirkens Skønhed**, en Fremstilling af Kirkeaaet og dets Ceremonier (2 Kr. 25 Øre heftet); P. Eymard: **Den h. Eucharisti** (heftet 1 Kr. 50 Øre); Thomas a Kempis: **Kristi Efterfølgelse** (heftet 1 Kr. 50 Øre); Kard. Wiseman: **Fabiola** eller Katakombernes Kirke (indb. 4 Kr.). Samtlige Bøger og anden katholsk Litteratur faas hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel, Bredgade 36, København. — Opmærksomheden henledes særlig paa de smukt indbundne Bøne- og Salmebøger.

Frk. M. Magners Legat. Af det under foranstaaende Navn oprettede Legat er en Portion — stor 20 Kr. halvaarlig i fem Aar — ledig. Det kan søges af „ældre, værdige, trængende Kvinder, hørende til den katholske Menighed i København eller paa Frederiksberg og som fortrinvis ernære eller have ernæret sig ved Syning“. Ansøgninger, stiledede til St. Ansgars Kirkens Forstanderskab, kunne indsendes inden 30. April d. A.

Joh. Braun, Sognepræst.

Bekendtgørelse. I Henhold til Regulativet for St. Ansgars Menigheds Forstanderskab § 32 bekendtgøres herved, at det fuldstændige, specificerede Regnskab for Aaret 1901 er fremlagt til Eftersyn Søndagene den 6. og 13. April Kl. 12—2 i Forsamlingsalen i Præstehuset, Bredgade 64. Et kortere, trykt Uddrag af Regnskabet udsendes i disse Dage.

Forstanderskabet.

Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 16.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 16.

Søndagen den 20. April.

1902.

Indhold: Den hl. Faders Testament. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Frederiksberg. Kolding. Rom. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 153—160.

Den hl. Faders Testament.

— 0 —

»Osservatore Romano« offentliggør nedenstaaende, den 19. Marts, St. Josefs Fest, daterede, *Rundskrivelse fra den hl. Fader* til Patriarkerne, Primaterne, Ærkebiskopperne og Biskopperne i den katholske Kirke. Den kan paa en vis Maade betragtes som den ærværdige Oldings Testament og har følgende Ordlyd:

Naaede til Vort apostoliske Embedes femogtyvende Aar, forundre Vi Os selv over denne Livsvandring, Vi have

gennemløbet, opfyldt stedse af svære og uafsladelig trykkende Sorger og Bekymringer, og det er ganske naturligt, at Vi føle Trang til at opløfte Vort Hjærte til den algode og barmhjærtige Gud, som tillige med saa talrige Velgærninger ogsaa har villet forunde Os i sin uendelige Naade en saa lang Regering, at dens Lige næppe findes i Historien. Til Alfaderen i Himlen, som holder Livets Hemmelighed i sine Hænder, opstige derfor af et inderlig rørt Hjærte Vor Taknemligheds Hymne. I Sandhed, det menneskelige Øje kan ikke fuldtud udgrunde den guddommelige Raadslutning, som har opholdt Vort Liv saa længe, at det overgaar Vore dristige Forhaabninger. Vi kunne kun bøje Os for ham med stille Ærefrygt. Men Et vide Vi, at det nemlig er Vor ophøjede Pligt — naar det behagede og endnu behager Gud at opholde Vort Liv — at virke til Gavn og Bedste for hans ubesmittede Brud, den hl. Kirke, ikke at vige tilbage for Møjsommeligheder og Anstrængelser og at indvie den sidste Rest af Vore Kræfter i dens Tjeneste.

Efter at Vi saaledes have ydet Vor Fader i Himlen — hvem Lov og Ære tilkommer i al Evighed — Vort taknemlige Sindelags skyldige Tribut, er det en kær Pligt for Os at opløfte Hjærte og Mund til Eder, ærværdige Brødre, som af den Helligaand ere kaldede til at vogte de enkelte Dele af Jesu Kristi Hjord, og som derfor ogsaa tage Del i Overhyrde-Embedets Kampe og Sejre, Smerter og Glæder. Aldrig ville Vi glemme de mangehaande glimrende Beviser paa trofast Hengivenhed, som I have givet Os under Vort lange Pontifikat og endnu den Dag i Dag give Os under en ædel Kappelstrid. Da Vi paa det inderligste føle Os forenede med Eder ved Embedspligt og faderlig Kærlighed, ere disse fromme Beviser paa Hengivenhed Os i højeste Grad kærkomne, ikke saameget, fordi de ydes Vor Person, men meget mere, fordi de ere et Tegn paa Hengivenhed mod denne apostoliske Stol, som er Midtpunktet og Fundamentet for alle andre Bispedømmer i den katholske Verden. Mere end nogen Sinde er det i vore Dage en bydende Nødvendighed, at

alle det kirkelige Hierarkis Medlemmer ere forenede ved gensidig Kærlighed og Enhed i Henseende til Tanker og Hensigter, for at de maa være eet Hjærte og een Sjæl. Hvem kan vel overskue, i hvilken Grad en vidtforgrenet Forening af fjendtlige Kræfter i vore Dage bestræber sig for at fordærve og tilintetgøre Jesu Kristi store Værk, idet de med en grænseløs Haardnakkethed søge at ødelægge indenfor den intellektuelle Orden de guddommelige Sandheders kostbare Skat, og indenfor den sociale Orden bestræbe sig for at undergrave de helligste og mest frugtbringende kristelige Institutioner? Men I selv have jo daglig kunnet gribe disse Ting med Hænderne, I, som selv saa ofte have udtalt for Os Eders Smerte over den Strøm af Fordomme og falske Systemer og Vildfarelser, som ustraffet breder sig blandt Folkets store Mængde. Hvormange Snarer lægges der ikke alle Vegne for de Troendes Sjæle? Med hvormange Hindringer søger man ikke daglig at svække Kirkens velgørende Virksomhed og efter Evne at gøre dens Indflydelse virkningsløs! Og paa samme Tid opløfter man, for ligesom til Skaden ogsaa at føje Spotten, imod Kirken den Anklage, at den ikke er i Stand til at genoprette den gamle Dyd og at tøjle de uregerlige og ødelæggende Lidenskaber, som true Samfundet med den frygteligste Undergang.

Gærne vilde Vi beskæftige Eder, ærværdige Brødre, med behageligere Ting, som ogsaa vilde staa i større Samklang med den glædelige Anledning, som har bestemt Os til at tale. Men hertil berettiger hverken det svære Tryk, som hviler paa Kirken og som kræver Lettelse jo før jo hellere, eller det nuværende Samfunds Stilling, som efter Prisgivelsen af de store kristelige Traditioner allerede lider moralsk og materiel Nød og stedse glider endnu længere ned, da det er en af Forsynets Love, som ogsaa stadfæstes af Historien, at man ikke kan prisgive de store religiøse Grundsætninger, uden tillige at ryste det borgerlige Velfærds Fundamenter. For at opfylde Sindene med ny Forsonlighed, med nyt Mod og Tro overfor saadanne Forhold, er det gavnligt

at betragte Krigen, som er udbrudt mod Kirken, i Henseende til dens Begyndelse. Aarsager og forskelligartede Maade at optræde paa, og tillige at henvise til dens skæbnessvangre Følger og at yde de nødvendige Frelsensmidler. Maatte derfor, tillige med Mindet om andre Ord, som Vi allerede have udtalt ved andre Lejligheder, Vor Stemme lyde videnom, og det ikke blot til den katholske Enheds fromme Børn, men ogsaa til de Fraskilte og til de Ulykkelige, som ikke tro! De ere jo dog Alle Børn af den samme Fader og bestemte til det samme højeste Gode. Maatte denne Stemme lyde paa en vis Maade som det Testament, hvilket Vi — Evigheden nær — ønske at overrække Menneskeslægten med længselsfulde Ønsker for det fælles Vel!

Kristi hellige Kirke maatte til alle Tider lide Genvordigheder og Forfølgelser for Sandheds og Retfærdigheds Skyld. Indstiftet af Kristus selv, for at udbrede Guds Rige i Verden og formedelst Evangeliets Lys at føre den faldne Menneskeslægt henimod dens overnaturlige Bestemmelse og sætte den i Besiddelse af de, af Gud forjættede, men vore egne Kræfter overstigende, uforgængelige Goder, maatte den nødvendigvis støde sammen med Lidenskaberne, som vare en Følge af den gamle Forvorpenhed og Fordærvelse, med Hovmodet, med Sanselighed og den tøjlesløse Higen efter jordiske Nydelser saavel som med Lasterne og Uregelmæssighederne, som opstode deraf, og som i Kirken stedse fandt den kraftigste Hindring og Modstand. Denne Forfølgelsernes Kendsgerning vil heller ikke sætte os i Forbauselse, eftersom Vor Herre og Mester selv har forudsagt disse Forfølgelser. Vi vide jo, at de ville vedblive, saa længe Verden vedbliver at bestaa. Hvad sagde han i Virkeligheden til sine Disciple, da han udsendte dem, for at de skulde forkynde hans Lære for alle Nationer og Folkeslag? Enhver véd det: »I skulle blive forfulgte fra By til By; man skal hade og ringeagte Eder for mit Navns Skyld; I skulle blive stillede for Domstolene og idømmes de største Straffe.« Og, idet han vilde styrke dem mod disse Hjemsgølgelser, henviste

han til sig selv som til et Eksempel: »Naar Verden hader Eder, da vider, at den har hadet mig førend Eder« (Joh. 15, 18). Det er Glæderne, det er Lønnen, som er forjættet os herved. Enhver, som i sin Bedømmelse af Forholdene anvender en retfærdig og fornuftig Maalestok, vil ogsaa være i Stand til at forklare sig den egentlige Grund til dette Had. Hvem har vor guddommelige Frelser vel nogen Sinde krænket eller hvori har han vel paadraget sig nogensomhelst Skyld? Efter at han ifølge en uendelig Kærligheds Indskydelse var stegen herved blandt Menneskene, havde han forkyndt en ubesmittet, en styrkende, en overmaade virksom Lære, for at gøre Menneskene til Brødre i Fred og Kærlighed. Han følte ingen Attraa hverken efter jordisk Storhed eller efter Æresbevisninger, ejheller havde han tilegnet sig Andres Rettigheder. Derimod var han saare fuld af Medlidenhed mod de Svage, de Syge, de Fattige, Synderne, de Undertrykte, saa at hans Liv kun var en Vej, ad hvilken han med Rundhaandethed udstrøede Velgerninger. Man kan derfor kun sige, at det var den frygteligste Udskejelse af menneskelig Ondskab, som var desto beklagelsesværdigere, jo uretfærdigere den var, naar han ikke desto mindre efter Simeons Spaadom i Virkeligheden blev en Anstødssten: »Et Tegn, som skulde imodsiges« (Luk. 2, 34).

Behøver man altsaa at forundre sig over, at den katholske Kirke, som fortsætter hans hellige Mission og bevarer Troens Sandhed uforfalsket, maa dele Skæbne med ham? Verden vedbliver stedse at være den samme. Ved Siden af Guds Børn findes altid Skjolddragerne, som tjene hin store Modstander af Menneskeslægten, som, i Oprør mod den Allerhøjeste fra Begyndelsen af, kaldes i Evangeliet denne Verdens Fyrste. Med et grændseløst Hovmod ophidser Verden sig derfor mod Loven og mod den, som i Guds Navn forkynder den, for at opnaa for Aanden en Uafhængighed, hvortil den ingen Ret har. Hvor utallige Gange have Fjenderne, i stormfulde Tider og med uhørt Grusomhed og uforskammet Brutalitet, ikke sluttet sig sammen til det taabelige Foreta-

gende at træde Guds Værk med Fødder, til øjensynlig Skade for hele Samfundet! Og da ingensomhelst Forfølgelse naaede til Maalet, forsøgte man det paa anden Maade. Gennem tre lange Aarhundreder har det romerske Rige, misbrugende sin raa Magt, oversaaet alle sine Provinser med Martyrer og vædet med deres Blod enhver Fodsbred Jord i denne evige Stad! Snart skjult, snart med uforskammet Aabenhed søgte Hæresiet i Pagt med det at sprænge i det mindste Harmonien og Enheden ved Hjælp af alskens Sofismer og Efterstræbelser. Saa fulgte nordfra Barbarernes Horder og sydfra Islam, for at ødelægge det guddommelige Værk, idet de alle Vegne lode Ruiner og Elendighed blive tilbage paa deres Vej. Paa denne Maade gik det sørgelige Had mod Kristi Brud i Arv fra Aarhundrede til Aarhundrede. Saa fulgte en Cæsarisme, som mistroisk og overmægtig, misfornøjet over fremmed Storhed, hvor meget dens egen end maatte vokse, stadig fornyede Angrebene, for at trælbinde Friheden og tilegne sig Andres Rettigheder. Den inderligste Deltagelse føler man ved Tanken om, hvor ofte Kirken saaledes har været underkastet ubeskrivelige Trængsler og Lidelser. Medens den dog stedse sejrrig overvandt alle Hindringer, Voldsgerninger og Angreb, videre og videre opslog sine fredelige Telte, vaagede over Kunstens, Historiens, Videnskabernes og Literaturens berømmelige Skatte og dybt nedsænkede Evangeliets Aand i det menneskelige Samfund, frembragte den imidlertid hin Kultur, som man kalder den kristne Kultur. Denne skænkede Nationerne, som stode under dens velgørende Indflydelse, retfærdige Love, milde Sæder, Omsorgen for de Svage, den kærlighedsfulde Virksomhed for de Fattige og Ulykkelige, Agtelsen for Rettighederne og for Alles Standsværdighed og — saavidt det er muligt midt i de menneskelige Lidenskaber — hint rolige borgerlige Liv, som fremgik af et bedre Folhold mellem Frihed og Retfærdighed.

Og dog, trods disse aabenbare, mangeaarige, ved indre Fortræffelighed ophøjede Beviser paa Godhed, se vi Kirken i en

os nærmere liggende Tidsalder, ikke mindre end i Middelalderen og i Oldtiden, indviklet i Kampe, som i en vis Henseende vare endnu haardere og møjsommeligere. Af en Række historisk bekendte Aarsager opløftede den saakaldte *Reformation* i det 16. Aarhundrede Oprørsfanen, for at ramme Kirken i Hjærtet, idet den hidsigt angreb *Pavedømmet*. Efter at den gamle Enheds Baand i Henseende til Ret og Tro, som sammenholdt Nationerne i en eneste Hjord under Kirkens moderlige Opsyn, og som ofte formedelst Overensstemmelsen i Henseende til Foretagender fordoblede Kraftudfoldelsen, Indflydelsen og Hæderen, var sønderrevet, hidførte Reformationen en beklagelsesværdig og fordærvelig Splittelse mellem de kristelige Stænder. Vi ville hermed ikke sige, at man fra Bevægelsens første Begyndelse af har tænkt paa at banlyse det Overnaturliges Rige fra Verden, men efter at man paa den ene Side havde angrebet den romerske Stols Prærogativ, Grundaarsagen til Enheden, og paa den anden Side havde opstillet den fri Forsknings Princip, blev Guds Bygning rystet i sine Grundpiller og Vejen aabnet for utallige Forandringer, Tvivl og Negationer ogsaa i Sager af højeste Betydning, som langt overskred selve Reformatorenes Forudseen.

Efter at Vejene saaledes havde skilt sig, kom den hovmodige og spottende *Filosofi* i det 18. Aarhundrede og skred endnu videre fremad. Den gør Testamentets hellige Bøger latterlige og forkaster, Rub og Stub, alle guddommelig aabenbarede Sandheder, med det Maal for Øje at tilintetgøre enhver religiøs Tro og ethvert Pust af kristelige Ideer i Nationernes Samvittighed. Af disse Kilder fremgik *Rationalismens* og *Pantheismens*, *Naturalismens* og *Materialismens* sørgelige og beklagelsesværdige Systemer, gamle, af Fædrene og Apologeterne allerede sejrrikt gendrevne Vildfarelser i en ny Oppudsning, saa at denne moderne Tidsalders Hovmodige, i den Hensigt at ville erkende Alt af dem selv, fare vild og, koketterende med de hedenske Ideer, endog nægte deres egen Sjæls Egenskaber og Udøde-

lighedens Fortrin, som udmærker den. Krigen mod Kirken fik under disse Omstændigheder et endnu værre Udseende end forhen, baade hvad Stormløbets Skarphed og Almindelighed angaar. Thi den nuværende Vantro bliver ikke staaende ved Tvivlen om eller ved Nægtelsen af denne eller hin Trossandhed, men den bekæmper ogsaa det samlede Indhold af de af Aabenbaringen helligede og af den sunde Filosofi forkyndte Grundsætninger, som gøre Mennesket bekendt med det sidste Endemaal for hans Existens, vise ham Pligtens Vej, indgyde ham Mod og Resignation, give ham tillidsfuldt Haab om en ukrænkelig Retfærdighed og fuldkommen Lykke hinsides Graven og gøre ham det forstaaeligt, at det er nødvendigt at underordne Tiden for Evigheden, Jorden for Himlen. Og hvad sættes saa i Stedet for disse ledende Sandheder, i Stedet for disse Troens uforlignelige, hjælpende Støtter? En gyselig *Skepticisme*, der lægger sig om Hjærterne med isnende Kulde og kvæler enhver højhjærtet Stræben hos Samvittigheden.

Og dog ere disse saa skæbnesvangre Lærdomme, ærværdige Brødre, som I se, fra Ideernes Kreds gaaede over i det ydre Liv og i de offentlige Institutioner. Store og mægtige Stater følge dem bestandig i Praksis, besnærede af den Illusion, at de paa denne Maade gaa i Spidsen for Fremskridtet og Civilisationen. Og som om de ikke vare forpligtede til at optage og genspejle i sig, hvad der er det Sundeste og Bedste i det moderne Liv, mene de offentlige Autoriteter, at de ere fritagne for Pligten, offentlig at ære Gud, og kun altfor ofte sker det, at de, idet de rose sig af deres Indifferentisme overfor alle Religioner, behandle paa en fjendtlig Maade den eneste af Gud indstiftede Religion.

Af dette den praktiske Atheismes System maatte nødvendigvis fremgaa en dyb Forvirring af den moralske Orden, og en saadan fremgik i Virkeligheden, thi Religionen er Hovedfundamentet for Retfærdigheden og Hæderligheden, hvad ogsaa det gamle Hedenskabs berømte Vismænd allerede have erkendt. Naar nemlig først Baandene, som forbinde

Menneskene med Gud som den almindelige Lovgiver og Dommer, ere sønderrevne, saa bliver der kun tilbage en ren borgerlig, eller som man siger, en uafhængig Morals Gølebillede, som ser bort fra Urgrunden og fra de guddommelige Forskrifter og, alene følgende sin Tilbøjelighed, naar til den sidste og skæbnsvangre Konsekvens, at det enkelte Menneske giver sig selv Love. Ude af Stand til paa det kristelige Haabs Vinger at svinge sig op til de højere Gøder, vil man kun attraa jordisk Næring og se denne i en størst mulig Sum af Nydelser og i Livets Bekvemmeligheder, idet man skærper Tørsten efter Nydelser, Begærligheden efter Rigdomme, Attraaen efter hurtig og alt for stor Vinding uden Hensyn til Retfærdigheden, opflammer Ærgerrigheden og end ikke viger tilbage for ulovlige Midler, for at tilfredsstille den, og endelig nærer skjult Ringeagt for Lovene og de offentlige Autoriteter, som saa drager Civilisationens sande Forfald efter sig. —

Overdrive Vi maaske de sørgelige *Følger* af denne smertelige Forvirring? Virkeligheden, som kan gribes med Hænderne, stadfæster desværre kun altfor meget Vore Udsagn. Det er jo almindeligt bekendt, at det borgerlige Samfunds Fundamenter begynde at vakle, saafremt der ikke i Tide anvendes Frelsemidler, da ogsaa Rettens og den evige Morals første Grundsætninger løftes af Hængslerne. Derunder maa alle Bestanddele af det sociale Legeme føle svære Lidelser, begyndende med Familien. Thi, uden at tage Hensyn til Grænserne eller til det væsentlige Øjemed for dens Magtomraade, strakte Staten Haanden ud, for at vanhellige det ægteskabelige Baand og berøve det dets religiøse Karakter; den gjorde Indgreb, saavidt den formaaede, i Forældrenes naturlige Ret til at opdrage deres Børn, og ødelagde paa forskellige Steder den ægteskabelige Pagts Fasthed, idet den, følgende en ulykkelig Indflydelse, sanktionerede som lovlig Muligheden af Ægteskabsskilsmissen. Enhver ser jo Frugterne heraf: Skilsmissen alene af uværdig Lidenskab forøges over alle Grænser. Ægteskaberne blive derfor enten

opløste igen efter kort Tids Bestaaen eller de udarte til tragiske Konflikter, til skandaløs Utroskøb, for ganske at tie om de uskyldige Børn, som blive forsømte eller fordærvede af Forældrenes slette Eksempel eller af den af Staten vidtudbredte Gift.

Og med Familien bliver ogsaa den sociale og politiske Orden et Spørgsmaal, hovedsagelig paa Grund af de nye Anskuelser, som træde i Stedet for det rigtige Begreb om den øverste Autoritet, idet dens Oprindelse blev forfalsket. Og i Virkeligheden, sæt det Tilfælde, at Regeringsautoriteten formelt skulde være begrundet i Mængdens Samtykke og ikke i Gud, som al Autoritets højeste Princip, saa vilde den jo i Undersaatternes Øjne miste sit mest ophøjede Kendemærke og udarte til en kunstig Suverænitet, opbygget paa et saa vaklende og foranderligt Fundament, som den menneskelige Vilje er. Sporer man maaske heller ikke Virkningen heraf i de offentlige Love? Disse ere kun altfor ofte blot et Udtryk for den numeriske Styrke og et politisk Partis afgørende Villie, og ikke derimod for »den nedskrevne Fornuft«. Netop derfor smigrer man for Mængdens udskejende Tilbøjeligheder, lader Mængdens Lidenskaber have frit Løb, selv om de ere en Fare for Borgernes rolige Arbejde, hvorved man kun sikrer sig den Mulighed, senere hen i Nødstilfælde at gribe til en voldsom og blodig Undertrykkelse.

Med Tilbagevisningen af den kristelige Indflydelse, i hvilken Magten til at gøre Nationerne til Brødre og forene dem i en stor Familie har sin Rod, er paa en lignende Maade ogsaa i det internationale Samkvem lidt efter lidt bleven optaget et System af Egoisme og Skinsyge, som kun har til Følge, at Nationerne gensidig betragte hverandre om ikke med nidsk Avind, saa dog idetmindste med en Rivals Mistro. Derfor blive de i deres Foretagender kun altfor let fristede til at sætte sig ud over Moralens og Retfærdighedens ophøjede Begreber og over Pligten, at beskytte de Svage og Undertrykte, og i Attraaen efter den grænseløse

Forøgelse af den nationale Rigdom kun at jage efter Resultaterne og kun at regne med fuldbyrdede Kendsgerninger, sikre paa, at Ingen vil tvinge dem til at agte Ret og Retfærdighed. Dette er skæbnesvangre Grundsætninger, som den brutale Magt hylder som Verdens højeste Lov. Dette er Grunden til den vedvarende og magtesløse Forøgelse af Krigsrustninger, eller ogsaa til hin bevæbnede Fred, som i mange Henseender kan sammenlignes med Krigens ulykkeligste Virkninger.

Og denne beklagelsesværdige moralske Forvirring er Sæden til Uro og Utilfredshed, til en oprørsk Strømning indenfor Folkets store Mængde. Den er Grunden til de hyppige Uroligheder og Virvar, som ere Forspillet til de frygteligste Katastrofer. De sørgelige Forhold, under hvilke en saa stor Del af de lavere Klasser af Befolkningen sukker, og som med fuld Føje fortjene Hjælp og Understøttelse, gavner udmærket dygtige Agitatorers Formaal og navnlig de socialdemokratiske Partier, som ved Hjælp af forrykte Løfter til Folkemasserne nærme sig Opfyldelsen af deres gyselige Planer.

Og da Enhver, som glider ned ad et Skraaplan, tilsidst maa havne i Dybet, saa har den hævnende Logik til Gunst for Grundsætningerne frembragt en sand Forening af Forbrydere, løsladt ganske vilde Instinkter, som allerede ved deres første Slag have fremkaldt den dybeste Rædsel. Et Selskab har dannet sig paa faste Grundlag og forenet sig ved et internationalt Baand, som allerede er i Stand til at løfte sin forbryderske Haand alle Vegne, uden at frygte for Hindringer, og som ikke viger tilbage for nogensomhelst Forbrydelse. Dets Medlemmer, som have løst alle Baand med den borgerlige Verden, sætte sig ud over Lovene, over Religionen og Moralen, kalde sig Anarkister og have foresat sig ved Hjælp af alle Midler, som kun blind og vild Lidenskab kan indgive, at omstyrte hele den sociale Orden fra øverst til nederst. Og da denne modtager Enhed og Liv af den styrende Autoritet, saa er deres Slag hovedsagelig rettede

mod Autoriteten. Hvem blev vel ikke greben af Gysen og følte Medlidenhed og Uvillie ved Tanken om, at i Løbet af nogle faa Aar bleve Kejsere, Kejserrinder, Konger og Overhoveder for de mægtigste Republiker angrebne og myrdede, alene fordi de vare Indehavere af den højeste Myndighed?

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Hvide Søndag bleve 35 Børn (12 Dreng og 23 Piger) af St. Ansgars Menighed for første Gang førte til Herrens Bord under den højtidelige Messe, som blev fejret af Sognepræsten, højærv. Pastor Braun.

Søndagen derefter meddelte den højærværdigste Biskop i samme Kirke Firmelsens hellige Sakramente til 46 Børn (19 Dreng og 27 Piger) efter den festlige Prælatmesse Kl. 9. Begge Dage medvirkede Kirkens udmærkede Sangkor under Hr. Michaelsens Ledelse til Gudstjenestens Forskønnelse.

— »The Pittsburgh Catholic« meddeler under Overskriften »Flere katholske Amerikanere« følgende: »Saafremt Dansk Vestindien — bestaaende af Øerne St. Thomas, St. John og St. Croix — bliver solgt til Amerika, vil Katholikernes Antal i vort Land blive forøget med henved 15,000 Sjæle. Paa St. Thomas leve 7000 Katholiker, paa St. John 1000 og paa St. Croix 7000. St. Thomas har et Kloster-Akademi for unge Piger og et Kolleg for unge Mænd. Paa Øen findes ogsaa en Højskole for unge Piger og tre for Dreng, tilligemed forskellige Friskoler; St. Croix har fire Skoler for Dreng og Piger og et udmærket Hospital. Kollegiet og Drengeskolerne ledes hovedsagelig af Redemptoristfædre; Akademiet og Pigeskolerne ere overdragne til Søstrene af Jesu Hjertes Kongregation. Størstedelen af Befolkningen paa Øerne kan baade læse og skrive.«

— En berømt gammel Bog i Bibliofiludgave udsender Gyldendalske Boghandel om faa Dage, nemlig vor Trosfælles, Konvertiten *Nikolaus Stenos* epokegørende geologiske Skrift »*Om faste Legemer*«. Dette Værk af den geniale danske Videnskabsmand, der udkom 1666 paa Latin i Florens, har hidtil ikke foreligget paa Dansk. Med Understøttelse af Carlsbergfonden har nu cand. mag. *Aug. Krogh* og Læge *Vilh. Maar* oversat det. Ved Udstyrelsen af denne Oversættelses-Udgave er taget til nøjagtigt Mønster det Exemplar af Originaludgaven, som det store, kongelige Bibliothek ejer og som er en overordentlig Sjældenhed. Der trykkes 700 nummererede Exemplarer, hvoraf kun de 600 kommer i Handelen.

Frederiksberg. Hvide Søndag modtog 37 Børn (14 Dreng og 23 Piger) af Rosenkranskirkens Sogn, hvortil ogsaa Sundbyerne paa Amager høre, Firmelsens h. Sakramente af vor højærværdigste Biskops Haand. Søndagen efter havde Kirkens Sognepræst højærv. Pastor Slump den Glæde, at kunne føre 43 Børn (27 Dreng og 16 Piger) for første Gang til Herrens hellige Bord. Blandt Konfirmanterne vare 2 Dreng og 5 Piger fra Amager, og blandt Neokommunikanterne vare 4 Dreng og 3 Piger ligeledes fra St. Anna Kapel i Sundbyerne.

— I det lille provisoriske *St. Anna Kapel* (Tyrolsgade 11) i Sundbyerne holdes, som bekendt, hver Søn- og Fesdag en stille h. Messe Kl. 8 og Højmesse med Prædiken Kl. 10. En glædelig Forandring i de kirkelige Forhold paa Amager er der sket siden Flyttedagen, idet et Par Præster nu have opslaaet deres foreløbige Bolig i Menighedens Midte, nemlig i *Skipper Clements Allé Nr. 6, 1. Sal*, i det saak. Eberts Villakvarter i Sundbyerne.

Kolding. Den lille Menighed i Kolding har lidt et ligesaa smerteligt som føleligt Tab, idet en af Kirkeforstanderne, Typograf **H. F. Rasmussen**, d. 11. ds. er afgaaet ved Døden, ved et frygteligt Ulykkestilfælde. »Kolding Folkebl.« meddeler følgende:

»Rasmussen sad i Aftes hjemme og skrev en Artikel til »Folkebladet«. Han klagede gentagende Gange over Hovedpine og ved 11-Tiden afbrød han Skrivningen, da han pludselig blev svimmel. Han vilde da gaa en Tur for om muligt at blive af med Hovedpinen. Da han paa Hjemvejen gik over Jærnbaneoverkørslen ved Warmingsgade er Svimmelheden saa atter kommen over ham, og han er falden om, lige idet Toget brusede frem.

Togføreren paa Toget, der gaar fra Kolding til Lunderskov Kl. 4¹/₂ saa et Lig ligge ved Overkørslen og telegraferede fra Lunderskov til Stationen her derom. Der udsendes en Trolje, og paa denne bragtes det stærkt lemlæstede Lig til Stationen.«

Hr. Rasmussen, der var født i Nyboder i 1850 og i mange Aar havde været ansat ved »Kolding Folkeblad«, var en begavet Mand med mange Interesser. I Venstre indtog han en anset Stilling og var Medlem af det staaende Udvalg. I sit Fag nød han stor Anseelse og var i mange Aar Formand for »Dansk typografisk Forening«. Ogsaa i »Arbejdernes Sygekasse« i Kolding gjorde han et stort Arbejde og var ved sin Død Æresmedlem af den. Hr. Rasmussen var en udmærket Katholik, som sammen med sin Hustru gav sine Børn en god Opdragelse og foregik dem med et udmærket Eksempel. For Menighedens Anliggender nærrede han levende Interesse og søgte paa enhver Maade at være til Gavn for sin Sognepræst og sine Trosfæller. Han efterlader sig Hustru og 8 Børn, hvoraf 4 ukonfirmerede. R. I. P.

-- 25aarigt Præstjubilæum vil den 15. Juli i Aar kunne fejres af Sognepræsten ved St. Michaels Menighed i Kolding, højjærv. Pastor **Alb. Helmke**. Samme Dag har ogsaa Menighedens forhenværende Sognepræst og Kirkens Grundlægger i Kolding, højjærv. Pastor **Cl. Storp**, nu Sognepræst i *Ahaus* i Westfalen, 25aarig Præstjubilæum. Det dobbelte Jubilæum ville de to Præster efter Forlydende fejre sammen i Münster.

Rom. I Kardinal *Ledochowskis* Befindende er der lykkeligvis indtraadt en betydelig Forbedring. Ifølge et Telegram fra Rom er Kardinalen atter næsten fuldstændig rask. Kirkefyrsten, som er særlig bekendt fra den tyske Kulturkampersperiode som Martyr-Ærkebiskoppen af Guesen-Posen, er 80 Aar, har, siden han i 1876 blev løsladt af Fængslet i Ostrowo, opholdt sig i Rom og er Præfekt for Propaganda-Kongregationen og det berømte Propaganda-Kolleg.

— I de fem første Dage i Marts modtog Pave Leo XIII. i Anledning af Jubilæet omtrent to Millioner Breve. I Løbet af de fem samme Dage fik den h. Fader ogsaa 350,000 Telegrammer.

Unio. Foreningens Generalforsamling afholdes Tirsdag den 22. April Kl. 9.

Ved at bestille Deres Klæder i **Frederiksborggade 28, 1. Sal**, spares 12 à 15 Kr. — Stof modtages til Forarbejdning.

August Wiehe,
Skrædermester.

C. Meyers

Cycleværksted,

42, Aaboulevarden 42,

anbefales.

✠ St. Johannes Broderskab. Aftenunderholdning med Bal Lørdag d. 3. Maj fra Kl. 8 i Lokalet „Danas Have“, Nørrebrogade 25. Billetter à 50 Øre faas hos Aug. Høhling, Baggesensgade 15^a, og C. Raith, Saxogade 25^a.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 20. April. 3. Søndag e. Paaske. St. Josefs Skytsfest. (I alle Kirker og Kapeller afholdes den sædvanlige Ansgarius-Bonifacius-Kollekt til Fordel for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet. Da denne Kollekt har vore egne kirkelige Fornødenheder for Øje, anbefales den ganske særlig til de Troendes Offervillighed.) — **21. M.** Anselmus, Biskop og Kirkelærer. — **22. T.** Soteris og Cajus, Martyr. — **23. O.** Georg, Martyr. — **24. To.** Fidelis af Sigmaringen, Martyr.

Fredag den 25. April. Marias Bebudelse. Markus, Evangelist.
Kirkelig Bededag. (Gudstjenesten som paa Søndagene.)
— 26. L. Cletus og Marcellus, Paver og Martyrer.

Søndag den 27. April. 4. Søndag e. Paaske. Petrus Canisius,
Bekender.

St. Ansgars Kirke. I Anledning af den kirkelige Bededag **Fredag den 25. April** (Marias Bebudelses Fæst og St. Markus Dag) bliver **Litaniet til alle Helgener** bedet efter Højmessens.

St. Anna Kapel, Tyrolgade 11. (Sundbyerne). **Søndag** den 20. April Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken. — Præsterne bo i Skipper Clements Allé Nr. 6, 1. Sal.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion **Søndag** den 20. April Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

Om Aftenen Kl. 6 holdes i Jesu Hjærte Kirke Festandagt med Prædiken i Anledning af **Kongregationens 25aarige Bestaaen** her i Byen. Adgang for alle.

Torsdag den 24. April holdes intet Møde.

St. Josefs Gilde holder **Søndag** den 20. April (St. Josefs Skytsfæst) Fælleskommunion Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

Vincentkonferentsernes andet Generalmøde finder Sted **Søndag** den 20. April henved Kl. 11¹/₂, efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G., indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Fransk Foredrag
af
højærv. Pater Lamotte
Søndag og Fredag Kl. 3
i St. Ansgars Kirke.

St. Josefs Gilde lader **Onsdag** den 23. April Kl. 7 i St. Ansgars Kirke læse en h. Sjælemesse for afdøde Skomagermester R. Petersen.

Frk. M. Magners Legat. Af det under foranstaaende Navn oprettede Legat er en Portion — stor 20 Kr. halvaarlig i fem Aar — ledig. Det kan søges af „ældre, værdige, trængende Kvinder, hørende til den katolske Menighed i København eller paa Frederiksberg og som fortrinsvis ernære eller have ernæret sig ved Syning“. Ansøgninger, stiledes til St. Ansgars Kirkens Forstanderskab, kunne indsendes inden 30. April d. A.

Joh. Braun, Sognepræst.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 17.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitionien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 17.

Søndagen den 27. April.

1902.

Indhold: Den hl. Faders Testament. — Mariakongregationens Jubilæum. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 161—168.

Den hl. Faders Testament.

— 0 —

(Fortsat.)

Overfor saa store Onder og Farer, som opløfte truende deres Hoved, er det Vor Pligt, paa ny at besværge alle Mennesker, som have en god Villie, og navnlig hine, som indtage fremragende Stillinger i Samfundet, om at overveje med Alvor Frelsensmidlerne og at anvende dem med Energi. Den første Forudbetingelse er, at man kender disse Frelsensmidler og deres Værd. Vi have hørt Frihedens Velgerninger lovprises indtil Himlen som den bedste Lægedom; men i Virkeligheden har den vist sig magtesløs. Økonomiske Konflikter og Klassekampe rejse sig alle Vegne. Intetsteds sporer man et fredeligt borgerligt Liv. Tværtimod, enhver kan bevidne, at Friheden, som den forstaas i vore Dage, Friheden baade for det Sande og Falske, for det sande Vel og for dets Modsætning, kun har ført til at fornedre det Ædle, det Hellige og Højmodige, og at aabne Porten paa vid Gab for Forbrydelser, Selvmord og alle mulige menneskelige Lidenskaber.

Man har ogsaa paastaet, at en *Forbedring af Undervisningen*, som skænker Folkets store Mængde en højere Dannelse, skulde være et tilstrækkeligt Bulværk mod de slette Tendenser og holde Mængden indenfor Ærbarhedens og Lovlighedens Skranker. Men den sørgelige Virkelighed viser Os i vore Dage paa den mest haandgribelige Maade, hvem det er, der har haft Gavn af, at Undervisningen er bleven berøvet det religiøst-moralske Opdragelsesgrundlag. Den ungdommelige Aand bliver i sin Uerfarenhed og under Lidenskabens Storme et Bytte for de fordærligste Lærdomme, navnlig for hine, som *den slette Presse* udbreder i rig Fylde. Disse Lærdomme udøve en skæbnesvanger Virkning paa *Forstanden* og *Villien* og ere en Næring for den *Hovmodets* og *Ulydighedens* Aand, som saa ofte forstyrrer Freden i de enkelte Familier og i hele det offentlige Samfund.

Meget stode man ogsaa paa Videnskabens Fremskridt, og sandelig har Videnskaben gjort store, uventede, beundringsværdige Fremskridt i det hennrundne Aarhundrede. Men høstede man i Virkeligheden Frugter i den Fylde, som saa mange havde ønsket og ventet det? Sikkert har Videnskaben aabnet nye Udsigter for den menneskelige Aand, udvidet Menneskets Herredømme over Naturen og forbedret det jordiske Liv paa hundrede Maader. Ikke desto mindre føle Alle, og Mange udtale det ogsaa aabent, at Resultatet staar langt tilbage for Forhaabningerne. Enhver maa tilstaa det, naar han betragter Sædelighedens Tilstand, Statistiken over Forbrydelserne, Bevægelserne, som stige op af Dybet, Magtens Herredømme over Ret og Retfærdighed. Et overfladisk Blik er tilstrækkeligt, for at erkende, at der hersker en saare trist Sindsstemning alle Vegne og at der har aabnet sig et saare stort tomt Rum i Hjærterne. Mennesket behersker Materien; men den kunde ikke skænke ham, hvad den selv ikke ejer. Den menneskelige Videnskab kunde ikke løse de store Spørgsmaal, som dreje sig om Menneskeslægtens højeste Interesser. Tørsten efter Sandhed, Dyd, det Uendelige blev ikke stillet. Og Jorden med dens Skatte og Glæder,

med dens mangehaande Behageligheder for Livet var ikke i Stand til at banlyse Sindets Uro.

Skal man derfor ringeagte Kulturens, Videnskabens, Civilisationens og en fornuftig Friheds opnaaede Resultater?

Aldeles ikke! De bør tværtimod bevares og fremmes og skattes som en kostbar Kapital, da de jo ifølge deres Natur og Guds egen Villie ere gode Midler til Bedste for Menneskeslægten. Men i Henseende til Brugen af dem, maa man stedse drage Omsorg for, at de aldrig berøves det religiøse Element, der giver dem deres sande Værd og gør dem i Sandhed frugtbare. Heri ligger Problements Hovedpunkt. Naar et organisk Væsen tager af og det gaar tilbage med det, saa er det begrundet i, at hine Grundaarsager, som gave det Form og Varighed, have ophørt med at være tilstede. Der er ingen Tvivl om, at man maa genoprette de vitale Livsbetingelser, for atter at gøre det sundt og blomstrende. Nu vel, under de taabelige Bestræbelser for at emancipere sig overfor Gud, forkastede det menneskelige Samfund det Overnaturlige og den guddommelige Aabenbaring, og berøvede sig derved Kristendommens levendegørende Indflydelse, som yder den sikreste Garanti for Ordenen, knytter Broderskabets mægtigste Baand og er den udtømmelige Kilde til alle personlige og borgerlige Dyder. Paa dette Frafald fulgte den fuldstændige Omvæltning af det praktiske Liv. Det ødelagte Samfund maa derfor vende tilbage til Kristendommens Skød, saafremt dets eget Velfærd, dets Ro og Fred, dets Frelse ligger det paa Hjærte. Ligesom Kristendommen ikke stiger ned i et Menneskes Sjæl, uden at forbedre Sjælen, saaledes optages Kristendommen heller ikke i et Statsvæsens offentlige Liv, uden at den jo styrker og befæster Bygningens Struktur. Ved Troen paa en alvis, almægtig, uendelig barmhjærtig og retfærdig Gud, der drager Omsorg for Alt, vækker den i Sjælen Pligtfølelsen, forsøder Lidelserne, formilder Vreden, opflammer til Heroisme. Omdannede den de hedenske Folkeslag — og denne Omdannelse og Forandring var en sand Opstandelse fra Døden til Livet,

saa at Barbariet ophørte overalt, hvor Kristendommen udbredte sig — saa vil den ogsaa paa samme Maade være i Stand til at genoprette Orden, Fred og Ro i Nutidens Stater og Nationer efter de frygtelige Rystelser, som Vantroen har fremkaldt.

Men hermed er dog ikke sagt alt: En *Tilbagevenden til Kristendommen* er ikke noget sandt og fuldkomment Frelsensmiddel, saafremt den ikke betyder en *Tilbagevenden og Kærlighed til den ene, hellige, katholske, apostolske Kirke*, fordi Kristendommen alene iværksættes og legemliggøres i den katholske Kirke, i dette suverænt aandelige og fuldkomne Samfund, som er Jesu Kristi mystiske Legeme og hvis synlige Overhoved er Paven, Apostelfyrstens Efterfølger. Den er Fortsætter af Frelserens Sendelse, hans Forløsnings Datter og Arvetager: den udbredte Evangeliet over Jorden og forsvarede det med sit Blod, og, stolende paa Forjættelsen om guddommelig Bistand og om Udødelighed, aldrig i Ledtog med Vildfarelsen, udfører den sit Hverv, at bevare Kristi Lære uforfalsket indtil Aarhundredernes Ende. Som den legitime Forkynder af Evangeliets Moral bliver den ikke blot en Trøst og Frelser for Sjælen, men ogsaa den bestandige Kilde til Retfærdighed og Kærlighed, saavel som Udbrederen og Bevareren af den sande Frihed og den eneste mulige Lighed. Under Anvendelsen af sin guddommelige Stifters Lære vægger den med velafvejte Ligevægt de rigtige Grænser i alle det sociale Samfunds Rettigheder og Prærogativer. Og Ligheden, som den forkynder, krænker ikke den Forskel blandt de forskellige Samfundstænder, som Naturen aabenbart kræver. Friheden, som den bringer, for at forhindre deres Anarki, som have fornægtet Troen og forladt deres egen Fornuft, krænker ikke Sandhedens Rettigheder, som overgaa Frihedens, saalidt som Retfærdighedens Rettigheder, der ere Talmængdens og Magtens overlegne, og ej heller Guds Rettigheder, som gaa forud for Menneskenes.

Og ikke mindre frugtbar paa gode Virkninger er Kirken ogsaa for den huslige Arne. Thi ikke blot yder den Mod-

stand mod de fordærlige Snigveje, ad hvilke Vantroen retter sine Angreb paa Familielivet, men den baner ogsaa Vej for og opretholder Ægteskabets Enhed og Bestandighed, beskytter og fremmer dets Hæderlighed, Troskab og Hellighed. Og i samme Grad hæver og befæster den ogsaa den borgerlige og politiske Orden, idet den paa den ene Side virksomt understøtter Autoriteten og paa den anden Side viser Beredvillighed overfor visse Reformere og Undersaaternes begrundede Ønsker, idet den fordrer Agtelse og Lydighed overfor Fyrsterne, og under alle Omstændigheder forsvarende den menneskelige-Samvittigheds Rettigheder, som aldrig kunne mistes ved Hævd. Paa denne Maade ville Nationerne i Lydighed mod Kirken kunne takke denne for, at de i lige Maade holde sig fjærnedede fra Trældommen og fra Dispositionen. —

Det var netop i Bevidstheden om denne guddommelige Kraft, at Vi fra Begyndelsen af Vort Pontifikat med Iver bestræbte Os for, at stille Kirkens velgørende Hensigter i det rette Lys, at forskaffe dem Anerkendelse og saa vidt muligt at udbrede tillige med dens Lærdømmes Skat ogsaa dens heldbringende Virksomhed. Dette Formaal havde de hovedsagelige Foretagender i Vort Pontifikat for Øje, navnlig Eucyklikaerne om *den kristne Filosofi*, om *de offentlige Myndigheder*, om *Staternes kristelige Forfatning*, om *Socialismen*, om *Arbejderspørgsmaalet*, om *de kristne Borgeres fornemste Pligter* og om andre beslægtede Sager. Men Vort Hjertes glødende Ønske bestod ikke blot i at oplyse Aanden, men ogsaa i at bevæge og rense Hjærterne og at virke for, at de kristelige Dyder atter maatte begynde at blomstre blandt Nationerne. Vi hørte derfor heller ikke op med at give Raad og formane til at føre Tanke og Sind hen til hine Goder, som ere uforgængelige, og at underordne Legemet overfor Sjælen, Mennesket overfor Gud, den jordiske Pilgrimsfærd overfor det himmelske Liv. Vel-signet af Herren, bidrog Vort Ord til at befæste Overbevisningen hos Mange, at oplyse dem i Henseende til Nutidens

vanskelige Spørgsmaal og at tilskynde dem til Iver for at fremme de forskellige Foretagender, som ere blevne iværksatte i alle Lande og endnu fremdeles iværksættes til Bedste for de Klasser, som ere gjorte arveløse. Derved genoplives hin kristelige Kærlighed, som finder sin Yndlingsplads blandt Folket. Selv om Høsten ikke var ringere, beundre Vi dog Guds hemmelighedsfulde Retfærdighed og hønfalde ham paa samme Tid om, at forbarme sig over Saamanges Blindhed, paa hvilken ulykkeligvis kan anvendes Apostelens frygtelige Klage: »Denne Verdens Gud har forblindet deres Sind, saa Evangeliets Oplysning om Kristi Kærlighed ikke kan skinne for dem«. (2. Kor. 4, 4.)

I samme Grad, som den katholske Kirke har sin Iver henvendt paa Nationernes moralske og materielle Velfærd, rejse Mørkets Sønner sig fulde af Underfundighed imod den og lade intet Middel uforsøgt, for at fordunkle dens guddommelige Skønhed og hindre dens frelsende Virksomhed. Hvormange Sofismer, hvormange Bagvaskelser anføres ikke! Et af de mest perfide Kunstkneb bestaar i, at de overfor den uvidende Mængde og de skinsyge Regeringer betegne Kirken som *en Fjende af Videnskabernes Fremskridt*, som *en Fjende af Friheden*, som *en Snyltegæst, der trænger sig ind paa Politikens Omraade*. Taabelige Anklager, som tusinde Gange ere blevne gentagne og tusinde Gange ere blevne gendrevne med Fornuftgrunde af Historien og af hæderlige Menneskers og Sandhedsvenners overensstemmende Vidnesbyrd. Kirken en Fjende af Videnskab og Kulturen! Den er uden Tvivl en aarvaagen Vogter over det aabenbarede Dogme, men denne Aarvaagenhed gør den kun til en velfortjent Befordrer af Videnskaben og af enhver god Kultur. Nej, idet den gør Forstanden bekendt med det guddommelige Ords Aabenbaringer, med den højeste Sandhed og Grundprincipet for alle Sandheder, vil den aldrig og i ingensomhelst Henseende skade de naturlige Kundskaber; den overnaturlige Verdens Lysstråler ville tværtimod stedse tilføre den menneskelige Aand Kraft og Klarhed.

idet den bevarer dem mod ængstelig Uvished og Vildfarelser i de vigtigste og betydningsfuldeste Spørgsmaal. Forøvrigt ere de nitten Aarhundreders Hæder og Ros, som Katholicismen har erhvervet sig i alle Videnskabens Grene, tilstrækkelig til at omstyrte denne løgnagtige Paastand. I Virkeligheden maa man tilskrive den katholske Kirke den Fortjeneste, at den har udbredt og forsvaret den kristelige Visdom, uden hvilken Verden endnu vilde være nedsunken i den nedenske Overtros Mørke og i Barbariets usle Tilstand; Kirken er det, som har bevaret og overleveret den antike Literaturs og Videnskabs kostbareste Skatte, som har aabnet de første Folkeskoler og skabt de første Universiteter, som bestaa og ere berømte endnu i vore Dage. Kirken er det endelig, som har samlet de betydeligste Kunstnere under sine beskyttende Vinger og givet Stødet til den mest op-højede, rene og herligste Literatur. Kirken en Fjende af Friheden! Ak, hvor forvansket er dog ikke det Begreb, som under dette Navn indeholder en af Guds kostbareste Gaver og derimod anvendes, for at retfærdiggøre Misbrug og Vilkaarlighed! Vil man ved Frihed forstaa Frihed for enhver Lov og enhver Tøjle, for at kunne gøre, hvad der mere behager En, saa vil man sikkert støde paa Modsigelse fra Kirkens Side saavel som fra enhver rettænkende Sjæls Side; forstaaer man derimod ved Frihed den fornuftige Evne til hurtigt og i rig Fylde at gøre det Gode, efter den evige Lovs Normer, hvori den for Mennesket værdige og for Samfundet gavnlige Frihed netop bestaar, saa er der ingen, som begunstiger, opmuntrer og beskytter den mere end netop Kirken. Den frigjorde i Virkeligheden ved sin Lære og sin Optræden Menneskeslægten for Slaveriets Lænker, idet den forkyndte den store Lov om den menneskelige Lighed og det menneskelige Broderskab. I enhver Tidsalder paatog den sig at beskytte de Svage og Undertrykkede mod de Stærkes Voldsgerninger, erhvervede ved sine Martyrers Blod den kristelige Samvittigheds Frihed, tilbagegav Barnet og Kvinden deres svage Naturs Værdighed og lod dem tage Del i

de Rettigheder, som Agtelse og Retfærdighed bringe med sig, og arbejdede med Magt paa at forskaffe og opretholde Nationernes borgerlige og politiske Frihed.

Kirken skal gøre Krav paa Statens Rettigheder og gribe ind paa Statens Omraade? Men Kirken véd og lærer jo dog, at dens guddommelige Stifter befalede, at give Kejseren, hvad Kejserens er, og Gud, hvad Guds er, idet den saaledes sanktionerede den uforanderlige og evige Skelnen mellem begge Myndigheder, som begge ere de højeste, enhver i sin Orden: en frugtbringende Skelnen, som spillede en saa stor Rolle i den kristelige Civilisations Udvikling. I den Kærlighedens Aand, som besjæler den, har Kirken ingen fjendtlige Formaal for Øje, og den attraar ikke noget andet, end at stille sig ligeberettiget ved Siden af de politiske Myndigheder, og saaledes at beskæftige sig med samme Genstand som Staten, nemlig ved Mennesket, og at indvirke paa det samme Samfund, rigtignok ad de Veje og i den ophøjede Intention, som svarer til dens guddommelige Mission. Hvor man uden Mistænksomhed tager mod dens Virksomhed, vil Virkningen blive, at Vejen banes for de utallige overfor omtalte Fordele. Forestillingen om ærgærrige Hensigter hos Kirken er ikke noget andet, end en gammel Bagvaskelse, hvoraf dens mægtige Fjender betjente sig som Paaskud, for at undskylde deres Undertrykkelser. Betragter man uden Fordomme Historien, vidner denne ogsaa i vidt Omfang om, at Kirken ikke blot aldrig har søgt at skaffe sig uberettigede Fordele, men tværtimod efter sin guddommelige Grundlæggeres Eksempel gentagende har været et Offer for Forfordeling og Uretfærdighed, netop fordi dens Magt ligger i Tankens og Sandhedens Kraft og ikke i Vaabnenes.

Saadanne og lignende Anklager ere saaledes saare uretfærdige. Og i Spidsen for denne fordærlige og uærlige Fremgangsmaade staar en mørk Sekt, som Samfundet allerede i mange Aar har baaret paa, som paa en dræbende Sygdom, der er en Fare for dets Sundhed, Frugtbarhed og Liv. Som Revolutionens stadige Personifikation danner den

et Slags Omvæltningsselskab, der har til Formaal et hemmeligt Formynderskab over det anerkendte Samfund og hvis Eksistensberettigelse bestaar i Krigen mod Gud og hans Kirke. Det vil ikke engang være nødvendigt, at nævne det ved Navn, da Alverden under disse ydre Kendetegn forestiller sig *Frimurcriet*, om hvilket Vi særlig have talt i Vor Encyklika »Humanum Genus« af 20. April 1884, idet Vi advarende paapegede dets onde Hensigter, falske Lærdomme og fordærlige Gerninger. Denne Sekt, som omfatter næsten alle Nationer og har associeret sig med andre Sekter, som den sætter i Bevægelse formedelst hemmelige Traade, har trængt sig ind i alle sociale Institutioner, saa at den paa en Maade danner en usynlig og uansvarlig Stat i den legitime Stat, idet den forstaar at lokke for sine Tilhængere ved de Fordele, som den forskaffer dem, og ogsaa forstaar at gøre de Regerende føjelige, enten ved Løfter eller ved Trusler. Opfyldt af en djævelsk Aand, forstaar den, som Apostelen sagde (2. Kor. 9, 14.) at iføre sig Skikkelsen af en Lysets Engel; den roser sig af sine humanitære Bestræbelser og gør alt frugtbringende for sine sekteriske Formaal; den erklærer, at den ikke har politiske Formaal for Øje og udøver dog en omfangsrig Virksomhed i Lovgivningen og Statens Styrelse; den anbefaler Agtelse overfor de bestaaende Autoriteter og endog overfor Religionen, og forfølger dog som sidste Endemaal — dens Foreningsstatuter stadfæste det — Tilintetgørelsen af den monarkiske Magt og Myndighed og af Præstedømmet, der begge betegnes af den som Fjender af Friheden.

(Sluttes).

Mariakongregationens Jubilæum.

—o—

Som sædvanlig observerer man Himlen Aftenen før en stor Fest, for at afgøre, hvad Vejr, det bliver næste Dag, og den funklende Stjernehimmel i Lørdags forjættede Solskin og Varme.

Og St. Josefs Skytsfest var en stor Dag for en Mængde Mænd i Københavns Menighed; thi Kongregationen til Marias ubesmittede Undfangelse fejrede sit 25aarige Jubilæum.

En opmærksom lagttager, der var staaet tidligt op Søndag Morgen, kunde ikke alene glæde sig over den friske Morgenluft; men var han vandret gennem Bredgade, havde han set Mænd fra alle Sider stile mod St. Ansgars Kirke.

Og inde i det lyse, herlige Tempel traadte vor højærværdige Overhyrde frem til Altertrinet, lod sig iføre den kristelige Offerdragt og begyndte den hellige Handling.

Efter det første Evangelium vendte Biskoppen sig mod den forsamlede Skare af Mænd og holdt en kort, begejstret Festtale. »Samfundet opløser sig mere og mere i Atomer,« begyndte den høje Taler, efter paa sin hjertelige Maade at have lykønsket Kongregationen; »men hvor er det da ikke glædeligt at se Mænd slutte sig sammen som Værn og Bulværk mod de vældige Bølger af opløsende og nedrivende Tendenser, som bruser gennem vor Tid.« Og med en Varme og Ild, der henrev, viste Biskoppen Mariatjenerne hen til hin udtømmelige Kilde af Naade, som er Kirkens Hjerteslag, Livets Træ i dens Have — den hellige Eucharisti, og han sluttede med Ønsket om, at Kongregationen, der havde hans fulde Sympathi, maatte trives, blomstre og sætte herlige Frugter i de københavnske Menigheder.

Hvor var det ikke opløftende at nærme sig Herrens Bord med saadanne Ord i Minde og omgivet af sine Brødre. I Sandhed, vi følte alle, at det er saligt at vaage ved Marias Dør! — —

Ud paa Eftermiddagen indløb til Præsens følgende Telegram:

Aarhus, d. 20/4 1902, Kl. 4,1.

Pastor Esser — Stenosgade.

Kongregationen lykønskes. — Bestyrelsen for Kongregationen.
Brüggemann.

Vi sende herved vore Brødre i Aarhus en hjærtelig Tak for deres kære Ønske. —

Kl. 6 Aften vare vi alle samlede under Jesu Hjærte Kirkes høje Hvælvinger. — Det siges i Almindelighed, at den katolske Kirkes Menighedssang ikke kan maale sig med den lutherske; men før mig et Sted hen, hvor der rungede en kraftigere Sang end Søndag Aften i Stenosgade. Vi sang, saa Øjnene bogstaveligt talt traadte ud af Hovedet; det var jo saa selvfølgelig, vil vilde hylde vor elskede Moder og vise vore Trosfæller, at vi besad kraftige Lunger — og baaret af saadanne Toner traadte vor kære Præses op paa Prædikestolen.

Med glimrende Veltalenhed rullede han op for os et herligt Billede. Kongregationens Vandring var en Bjergbestigning af den møjsommeligste Art; omgivet af brølende Løver maatte vi klatre op ad de klippefulde Stier, der fører til Fuldkommenhedens Højder. — Og hvor maalede hans Ord os ikke Billedet for Øje, saa vi saa alt for os.

I Dag standsede vi og holdt et Øjeblik Rast, tørrede Sveden af vor Pande og pustede ud, og saa holdt vi os godt fast og saa os lidt om. — Nogle glædede sig sikkert, over at være komne saa højt og det sortnede maaske lidt for Øjet — men ak, da jeg saa tilbage, opdagede jeg, at trods mine Anstrængelser var jeg i 5 Aar næsten ikke kommet op fra Dalføret endnu.

Og saa jeg om mig, da opdagede jeg mange Brødre, der laa paa Stierne, de saa ned paa mig og raabte: »Se opad og lyt, men hold dig godt fast!« Og da jeg vendte Blikket opad, saa jeg højt oppe paa Skraaningen 5 Veteraner Side om Side. De vare fulgte ad og holdt nu 25 Aars Jubilæum heroppe og trykkede hverandres Hænder.

Vi saa de talte og lo, men var for langt borte til at høre; men jeg tror nok, de sagde: »Hvad er det! Er der virkelig gaaet 25 Aar siden vi i Ewaldsgade 5 var med til at stifte Kongregationen — tænk dog, hvor Tiden gaar!« Nogle af de yngste Brødre spurgte om deres Navne og disse staa paa Navneprotokollens første Blad, omgivet af mange sorte Kors, der betegne de afdøde Brødre, og, desværre enkelte tykke Streger, der har udslettet de faa, som blev trætte af Dagens Hede. — I Sandhed, de 5 Veteraner fortjener at nævnes — her er deres Navne: Brr. Quirinus Weidele, Joakim Carl Günther, Friedrich Simonsen, Hans Peter Christian Birch og Carl Riedel.

Men vi saa over dem, der endnu havde en lang Vei for sig — endnu højere saa vi — og der, højt, højt oppe, helt oppe paa Toppen, paa Evighedens uoverskuelige Vidder. saa vi i et straalende Lys mange af dem, som havde fuldendt Løbet. Og hvor bleve vi henrykte over midt i denne Skare at se Pater Tenten og Pater Brinkmann, der Arm i Arm skuede ned paa deres kravlende og klatrende Sønner. De vinkede smilende ned til os og sendte en Lykønskning til Jubilæet. Da blev der pludselig saa stille om os, vi kastede os paa vort Ansigt mod Jorden og bad med høj og kraftig Røst: Hellige Jomfru og Gudsmoder Maria, om end jeg er ganske uværdig, saa optag mig dog i dine Tjeneres Tal, jeg vælger dig i Dag til min Herskerinde. Beskytterinde og Moder.

Himmelsk Lovsang strømmede ned over Skraaningerne og vi stemte i med — sang, saa Klokketoner og Orgelbrus druknede, som en spæd Barnestemme i Brændingens Brølen en stormfuld Oktobernat — Te Deum laudamus! — — —

Og atter tog vi fat paa vor Klatren, greb om Bønnens smekre og sejge Vidier, der vokser ud af Klippespalterne, og stige opad.

Vi se ikke tilbage; thi ere vi kun komne et kort Stykke, saa gribes vi let af Mismod, og ere vi naaede højt, da maa vi vogte os for Svimmelhed; thi slippe vi vort Tag, rulle

vi ned i Dalen og maa begynde forfra, derfor, den, der staaer fast, se til, at han ikke falder.

Nej, vi se kun opad, idet vi sige: »Lovet, elsket og takket være vor elskelige Moder og Herskerinde Maria og vor kære Skytspatron St. Josef.«

J. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. De tre *Vincentius-Konferencer* afholdt deres anden Generalforsamling i Aar Søndagen den 2 April. Mødet præsideredes af den højjærværdigste Hr. Biskop og overværedes af 32 Brødre. Efter at hver af Konferencerne havde aflagt Beretning om sin Virksomhed i Fattigplejen i det forløbne Kvartal, forelagde Sekretæren den Beretning for Aaret 1901, der bliver sendt til Generalraadet i Paris. Indtægterne havde i Aarets Løb været 921 Kr. (deriblandt 89 Kr. fra Kransekort og 205 Kr. fra St. Antonius-Bøssen i St. Ansgars Kirke), Udgifterne derimod 1331 Kr. Kassebeholdningerne, der ved Begyndelsen af 1901 havde været 915 Kr., vare derfor ved Aarets Slutning gaaede ned til 505 Kr. Kassebeholdningen hidrører fra de 1000 Kr., der i 1898 tilfaldt St. Ansgars-Konferencen som testamentarisk Gave fra afdøde Uhrmager Olsen. Desuden havde Lokalraadets Kasse en Beholdning af 149 Kr. Konferencerne talte ved Aarets Slutning 41 aktive og 21 kun bidragydende Medlemmer; deres Bibliotheker talte tilsammen 825 Bind. De havde i Aarets Løb mistet to Medlemmer ved Døden, nemlig Smed *Anders Olsen*, der havde været et meget ivrigt og trofast Medlem af St. Josefs-Konferencen, og Billedhugger *Carl Hartmann*, der havde været Lokalraadets Kasserer fra 1886 til 1895 og siden da dets Vice-Præsident. Denne Plads indtages nu af Fabrikant H. Hoffmann.

Da højjærv. Hr. Pastor Slump havde ønsket at fratræde

sin Stilling som Præsident for St. Mariæ-Konferencen (Vesterbro og Frederiksberg), havde Proprietær A. Hoffmann overtaget denne, medens højærv. Hr. Pastor Gamél er Præsident for St. Ansgars-Konferencen (den indre By og Østerbro), og højærv. Hr. Pastor Neuvel Præsident for St. Josefs-Konferencen (Nørrebro). Lokalraadet, der omfatter Konferencens Fællesanliggender, præsideres af den højærværdigste Hr. Biskop. — Vincentiusforeningen er udbredt over hele Jorden og har Konferencer i alle Lande. Fra disse sendes der hvert Aar Aarsberetninger til Foreningens Generalraad i Paris, der samler dem og forelægger dem for den hellige Fader. Maatte Foreningen finde stadig større Tilslutning og saa hos de danske Katholiker.

— Tirsdag den 22. April afholdt *Foreningen Unio* sin halvårlige *Generalforsamling*. Efter at Formanden havde mindedes de to afdøde Medlemmer, Fru M. Heinlein og Hr. Skomagermester Petersen, aflagde Sekretæren Beretning om Vintersaisonen. Det fremgik heraf, at der i Vintrens Løb var afholdt to større Festligheder, Stiftelsesfesten i November paa sædvanlig Maade med Festmaaltid, lidt Komædie under Kaffen og derefter Dans, samt et livligt Fastelavnsbal. Yderligere havde der været Juletræ for Foreningens Børn, Fastelavnsløjer paa Hvide Tirsdag, to Aftenunderholdninger med Koncert, Oplæsning med Dans, og endelig to Foredrag, et af Hr. Observator Pechüle og et af højærv. Hr. Pastor Günther, det sidste i Forbindelse med Forevisning af Lysbilleder. I Stedet for Hr. Grosserer B. C. Lohrer, der af Helbredshensyn maatte fratræde Formandsposten, valgtes Hr. Grosserer Hitzinger enstemmigt til Formand; til Repræsentant valgtes Hr. Jul. May i Stedet for Hr. Forvalter Fr. Jørgensen, som ønskede at nedlægge sit Mandat. De andre fratrædende Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes. Foreningen tæller i Øjeblikket 99 Medlemmer.

Hørrehatte.

Foraarsnyheder ere hjemkomne og anbefales i et stort og smagfuldt Udvalg.

Ernst Bæklund,
59 Købmagergade.

Ved at bestille Deres Klæder i **Frederiksborggade 28, 1. Sal,** spares 12 à 15 Kr. — Stof modtages til Forarbejdning.

August Wiehe,
Skrædermester.

C. Meyers

Cycleværksted,
42, Aaboulevarden 42,
anbefales.

Unio. Tirsdag d. 29. April afsluttes Vintersæsonen. Talrig Møde forventes.

St. Johannes Broderskab. Aftenunderholdning med Bal Lørdag d. 3. Maj fra Kl. 8 i Lokalet „Danas Have“, Nørrebrogade 25. Billetter à 50 Øre faas hos Aug. Høhling, Baggesensgade 15^a, og C. Raith, Saxogade 25^a. Intet Salg ved Indgangen.

A. C. Møde d. 30. April Kl. 8¹/₂ i Søpavillonen. Johs. Jørgensen: Guiseppe Cottolengo.

+ Det meddeles sørgeligst for Slægt og Venner, at min kære Hustru **Emma Sophie f. Breuning** Fredag den 18. ds. er afgaaet ved Døden.

Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbøn. R. I. P.

Fredericia, den 21. April 1902.

Paa egne og Børns Vegne:

H. Møller.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 27. April. 4. Søndag e. Paaske. Petrus Canisius. Bekender. — **28. M.** Paul af Korset, Bekender. — **29. Ti.** Petrus, Martyr. — **30. O.** Katharina af Siena, Jomfru. — **1. Maj, To.** Filippus og Jakobus, Apostle. — **2. F.** Athanasius, Biskop og Kirkelærer. (Kl. 8¹/₄, højtidelig Prælatsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjerte; Kl. 8 Aften Majandagt). — **3. L.** Korsets Finding.

Søndag den 4. Maj. 5. Søndag e. Paaske. Monika, Enke, den h. Augustinus Moder.

Majandagstens højtidelige Aabning i St. Ansgars Kirke finder **Sted Torsdag den 1. Maj Kl. 8 Aften** i Forbindelse med **Rosenkransmøde og Procession**. Jomfruerues Forening deltager i Processionen med Broderskabets Fane.

Sidste franske Foredrag

af

højærv. Pater Lamotte

Søndag den 27. April Kl. 3

i St. Ansgars Kirke.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde i St. Ansgars Kirke Fredag d. 2. Maj til de sædvanlige Bedetimer i Dagens Løb.

St. Josefs Kirke (Griffenfeldtsgade 44). Majandagten holdes paa Søn- og Festdagene Kl. 3 Efterm.; paa Hverdagene Kl. 7½ Aften.

Gudstjeneste og Foredrag i Ringsted („Casino“) Søndag d. 4. Maj Kl. 9½ h. Messe; Kl. 10 Prædiken.

Kl. 4 Efterm. **Foredrag** af Forfatteren **Johannes Jørgensen**.

Mødreforeningen.

I Anledning af den h. **Monikas Fest** (d. 4. Maj) holdes **Søndag d. 4. Maj Kl. 3 Festmøde med Prædiken** i St. Josefssøstrenes Huskapel paa Toldbodvejen. — Det sædvanlige Tirsdagsmøde om Morgenen i St. Ansgars Kirke bortfalder i **Majmaaned**.

Mariakongregationen for Ynglinge. Søndag den 27. April fejrer Kongregationen sin **Hoved- og Titularfest** (Marias Bebudelse). Kl. 8 Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke; samstedets Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken.

Jesu Hjerter Kirke. Paa alle Søn- og Festdage saavel som paa Hverdagene i Majmaaned holdes **Majandagt** Kl. 7½ Aften.

Rosenkransbroderskabet holder Møde med Prædiken og Procession **Torsdag d. 1. Maj Kl. 8** i St. Ansgars Kirke i Anledning af Majandagstens Aabning. — Søndag d. 4. Maj bortfalder Mødet.

Rosenkranskirken (Boyesgade). Majandagt paa Hverdagene Kl. 7½ Aften; paa Søn- og Helliglage Kl. 5 i Forbindelse med Eftermiddagsandagten.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Bladet udsendt senere paa Grund af Helligdagen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 18.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 18.

Søndagen den 4. Maj.

1902.

Indhold: Den hl. Faders Testament. — Majandagten. — Kristi Himmelfart. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Amerika. — Kirkelig Kundgørelse. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 169—176.

Den hl. Faders Testament.

—O—

(Sluttet.)

Det bliver stedse mere og mere vittterligt, at de bestandige Angreb paa Kirken maa tilskrives denne Sekts Indgivelse og Meddelagtighed, ligesom ogsaa de sidste, særlig heftige Angreb ere dens Værk. Samtidigheden i Henseende til Forfølgelsen, der fornylig udbrød saa pludselig, som et Uvejr fra en klar Himmel, d. v. s. uden nogensomhelst Aarsag, der svarede til Virkningen, og den ensartede Maade, paa hvilken den blev forberedt i Pressen, i offentlige Forsamlinger og i Theaterforestillinger, Anvendelsen af de samme Bagtalesens og Folkeophidselsens Vaaben alle Vegne — vidner altsammen om en fælles Plan og om det samme fælles Løsen, som er bleven udsendt fra et Centralsted. Denne Episode knytter sig forøvrigt nøje til den forud opstillede Plan, der i vidt Omfang omsættes i Praxis. Det drejer sig om at forstørre endnu mere de af Os allerede omtalte Onder, fremfor alt om at indskrænke den religiøse Undervisning indtil dens fuldstændige Ophævelse, for at en lige-

gyldig og vantro Slægt kan opvokse, det drejer sig om ved Hjælp af Pressen at bekæmpe Kirkens Moral, at udbrede Foragt for dens Institutioner og endelig at vanhellige dens Festdage.

Det er en Selvfølge, at det katholske Præsteskab, som er kaldet til praktisk at drage Omsorg for Religionens Udbredelse og at forvalte dens Hemmeligheder, navnlig maa blive gjort til Skive for de mest forbitrede Angreb, for saaledes at formindske dets Autoritet og Prestige blandt Folket. Frækheden vokser fra Dag til Dag, Gejstlighedens Foretagender blive udlagte paa en hadefuld Maade, man søger at vække Mistillid til den og de laveste Beskyldninger udslynges mod den. Og jo sikrere man er paa at undgaa Straf, desto mere vokser Uforsømmetheden. Nye Onder have desuden forenet sig med de gamle, saaledes Militærtvangen og Tabet af Kirkegodset, som hidrørte fra de Troendes frivillige Gaver.

Paa en ganske særegen Maade rettes Angrebene imod Ordenssamfundene og de religiøse Kongregationer, som om disse havde læsset en særlig Skyld paa sig. Det smerter Os, at Vi maa udtale, at de atter fornylig eré blevne ramte af hadefulde og ufortjente Forholdsregler, som ethvert hæderligt Menneske maa dadle aabent. Intet talte tilstrækkelig til Gunst for dem: ikke deres pletfri Livsvandel, mod hvilken end ikke Fjenderne vare i Stand til at rette nogensomhelst alvorligt begrundet Anklage; ikke den naturlige Ret, der tillader enhver Forening, som har hæderlige Formaal for Øje; ikke Statsforfatningen, som sanktionerer Foreninger; ikke den gunstige Stemning blandt Folket, der med Taknemlighed anerkender de kostbare Tjenester, som Ordenssamfundene have ydet Videnskaberne, Kunsten og Landbruget, og som ogsaa forstaar at værdsætte Ordenernes karitative Virksomhed, der navnlig kommer de Fattige tilgode. Mænd og Kvinder, Folkets Sønner og Døtre, som frivillig give Afkald paa Familielivets Glæder, for i fredelige Kongregationer at ofre til Gavn for Næsten deres Ungdom, deres Talenter, deres Ar-

bejde og deres Liv, blive, trods Friheden, som ellers forundes i et saa stort Omfang, behandlede som Foreninger af Forbrydere og dømte til Ostracisme.

Men man bør dog ikke forundre sig over, at de dyrebareste Sønner blive ramte saaledes, naar Faderen selv ikke bliver bedre behandlet, nemlig Catholicismens Overhoved, Paven. Kendsgerningerne ere velbekendte. Man berøvede ham tillige med det verdslige Herredømme ogsaa den Uafhængighed, som er nødvendig for hans universelle og guddommelige Opgave, man tvang ham til i sit eget Rom at indslutte sig i sin egen Bolig, fordi han, omringet af en fjendtlig Magt, trods latterlige Forsikringer om Agtelse og usikre Løfter om Frihed, blev bragt i en unormal, uretfærdig og for hans ophøjede Embede uværdig Stilling. Berøvelsen af det verdslige Herredømme har til Formaal den gradvise Tilintetgørelse af Pavens aandelige Magt; men en saadan Fremgangsmaade er ikke blot upolitisk, men ogsaa usocial, fordi de Vunder, som tilføjes Religionen, ere ligesaa mange Vunder, som tilføjes det sociale Samfunds Hjærte. Et Samfund, som berøver sig selv Kirken, denne væsentlige Del af dets Kraft, synker eller styrter sammen, idet det adskiller, hvad Gud har villet skulde være forenet.

Vi, for Vort Vedkommende, have aldrig hørt op med ved enhver given Lejlighed at indskærpe disse store Sandheder, og Vi ville endnu en Gang udtrykkelig gentage det under disse overordentlige Forhold og Omstændigheder. Maatte den almægtige Gud dog forunde, at de Troende derved vilde føle sig opmuntrede og tilskyndede til det faste Forsæt, at forene med endnu større Energi alle deres Anstrængelser til Bedste for det almene Vel, og at vore Modstandere med bedre Indsigt lære at forstaa den Uretfærdighed, som de begaa, naar de forfølge Menneskeslægtens kærligste Moder og trofasteste Velgørerinde.

Vi ønske imidlertid ikke, at Henvisningen til de forhaandenværende Onder skal rokke i de Troendes Sjæle den fuldkomne Tillid, som de skulle have til den guddommelige

Bistand; thi Gud vil, naar hans Time kommer og ad sine underfulde Veje, hidføre den endelige Triumf. Hvor stor den Sorg og Bedrøvelse end er, som opfylder Vort Hjærte, saa ængstes Vi derfor ingenlunde for Kirkens udødelige Op-gave og Maal. Vi have allerede forhen sagt, at det er dens Lod at blive forfulgt, fordi Gud, i det han prøver og lutrer sine Børn, netop ved saadanne Forfølgelser erhverver sig en endnu skønnere og kostbarere Ejendom. I det han tillader disse Angreb mod Kirken, aabenbarer han tillige sin guddomme-lige Bistand og Hjælp; thi han skænker Kirken nye og ufor-udsete Hjælpemidler, som sikre Opholdelsen og Udviklingen af hans Værk, uden at det lykkes de Magter, som have sam-mensvoret sig imod det, at tilintetgøre det. Nitten Aarhundreders Liv, henrundet i de menneskelige Omskiftelsers Ebbe og Flod, lærer Os, at Stormene drage over, uden at naae de dybeste Dybder,

Og endnu urokkeligere maa Vor Tillid være, fordi der netop i Nutiden viser sig Kendsgerninger, som just ikke ere egnede til at forurolige Os. Hvem vil vel nægte, at Vanskelighe-derne ere overordentlige og mægtige? Men andre Kends-gerninger, som oprulle sig for Vort Blik, vidne tillige om, at Gud opfylder sine Forjættelser med en underfuld Visdom og Naade. Udvikler Kirken sig maaske ikke, skønt saamange Magter have sammenrottet sig imod den og skønt den er berøvet enhver Hjælp, enhver menneskelig Støtte, — fort-sætter den maaske ikke i Virkeligheden sit Kæmpeværk i Verden? Udvider den ikke sin Virksomhed blandt alle Na-tioner og Folkeslag og under alle Himmelsfærer?

O nej, denne Verdens gamle Fyrste vil ikke mere kunne udøve sit hovmodige Herredømme herved som i fordums Dage; Satans Anstrengelser ville uden Tvivl berede Os end-nu mange Lidelser, men de ville ikke naa deres Maal. En overnaturlig Fred og Ro hersker der allerede, formedelst den Helligaand, som dækker over Kirken med sine Vinger og lever i dens Skød, ikke blot i de Troendes Sjæle, men i hele den katholske Verden; en Fred og Ro, som ytrer sig i

uskrømtet Enighed, takket være Episkopatets stedse inderligere og hengivnere Forening med denne apostoliske Stol, og som danner en underfuld Modsætning til den Uro, de Stridigheder og den uafsladelige Gæring, som hersker blandt Sekterne, der forstyrre Samfundets Fred. Og, frugtbar paa utallige Foretagender indenfor den kirkelige Nidkærheds og Kærligheds Omraade, bestaar denne harmoniske Enighed ogsaa mellem Biskopperne og deres Klerus. Og endelig findes den mellem Gejstligheden og det katholske Lægfolk, som med voxende Samdrægtighed og mere end nogensinde frigjort for al Menneskefrygt, tager sig sammen og organiserer sig med ædel Kappelyst, for at forsvare Religionens hellige Sag. Ja, dette er den Enighed, som Vi saa ofte have anbefalet, og som Vi nu paany ville anbefale, og Vi velsigne den, for at den maa udvide sig mere og mere og som en Klippemur maa gøre Front mod alle de rasende Stormløb, som alle Fjender af det guddommelige Navn rette imod Kirken.

Hvad er vel ogsaa naturligere end at de utallige Foreninger, som Vi med Glæde se blomstre i Vore Dage i Kirkens Skød, genopstaa, blive kraftigere og mangfoldiggøre sig, ligesom unge Skud fra Træets Rod. Man kan sige, at intet er blevet forsømt paa den kristelige Fromheds Omraade, hvad enten det nu drejer sig om at tilbede Jesus Kristus selv og ære hans tilbedelsesværdige Hemmeligheder, eller at ære hans hellige Moder eller de Hellige, som straaledede mest ved deres fremragende Dyder. Hellerikke er Kærlighedens Omraade bleven glemt i nogensomhelst Retning; fra alle Sider kappedes man om at give Ungdommen en kristelig Opdragelse, at pleje de Syge, at løfte Folket i sædelig Henseende og at bestræbe sig for at ile de mindre begunstigede Klasser til Hjælp. Hvor hurtigt vilde denne Bevægelse ikke udbrede sig og hvor langt kosteligere vilde dens Frugter ikke blive, dersom den ikke hæmmedes saa ofte af uretfærdige og fjendtlige Bestemmelser, der iværksættes imod den!

Gud, som har skænket Kirken en saa stor Livskraft i

Kulturlandene, hvor den har været rodfæstet allerede i mange Aarhundreder, vil ogsaa trøste Os med endnu andre Forhaabninger. Og disse Forhaabninger have Vi Missionærernes Iver at takke for. Uden at lade sig gøre modløse af de Farer, som vente dem, af de Forsagelser og Savn, som de maa underkaste sig, af de mangehaande Ofre, som de maa paalægge sig, vokser deres Antal, og de erobre hele Lande for Evangeliet og for Kulturen. Intet kan bryde deres Udholdenhed og Standhaftighed, skønt de efter deres guddommelige Mesters Forbillede ofte kun høste Anklager og Bagvaskelser som Løn for deres utrættelige Arbejder.

Det Bedske bliver saaledes formildet af den sødeste Trøst midt under Kampene og Vanskelighederne. Vi ere i Besiddelse af Midlerne til at vederkvæge vore Sjæle og til at bevare Haabet i os. Dette er en Kendsgerning, som maa vække vise og gavnlige Betragtninger hos Enhver, som ser paa Verden med Forstand og ikke med et af Lidenskabens formørket Blik. Thi den beviser, at Gud ikke har gjort Mennesket uafhængigt i Henseende til dets sidste Livsmaal. og at han, som han fordem har talt til Mennesket, ogsaa endnu den Dag i Dag taler til det gennem sin Kirkes Mund, som paa en synlig Maade bliver understøttet af hans guddommelige Bistand; og den beviser endelig, at han derved tydelig og klart vil vise Menneskene, hvor Frelsen og Sandheden findes. Under alle Omstændigheder maa denne evige Hjælp ovenfra opfylde vore Hjærter med et uovervindeligt Haab; det vil overbevise os om, at i en af Forsynet fastsat Time og i en ikke saare fjærn Fremtid vil Sandheden adsplitte den Taage, i hvilken man søger at indhulle den, og straale herligere end nogen Sinde tilforn; det overbeviser os om, at Evangeliets Aand atter vil nedsænke Livet i vort for-dærvede Samfunds Skød og i dets matte Lemmer.

Ærværdige Brødre! Vi for Vort Vedkommende ville, som Vor Pligt forøvrigt byder Os det, for at fremskynde den guddommelige Forbarmelses Dags Frembrud, ikke undlade at opbyde alt, for at forsvare og udbrede Guds Rige

paa Jorden. Og med Hensyn til Eder, er Eders Iver for Sjælenes Frelse Os for bekendt, til at Vi skulde opmuntre Eder til ogsaa at gøre det samme. Maatte den hellige Ild, som gløder i Eders Hjærter, udbrede sig ogsaa mere og mere til alle Eders Præsters Hjærter! De staa i umiddelbar Berøring med Folket; de kende helt igennem dets Ønsker, dets Fornødenheder, dets Lidelser og ikke mindre de Snarer, og Forførelser, som omgive det. Naar de, opfyldte af Jesu Kristi Aand og i en Stilling, der er højt ophøjet over de politiske Lidenskaber, forene paa en planmæssig Maade deres Virksomhed med Eders, saa ville de med Guds Velsignelse virke Vidundere; ved Ordet ville de oplyse Masserne, ved deres milde Optræden ville de vinde alle Hjærter, og idet de kærlighedsfuldt staa de Nødlidende bi, ville de hjælpe dem og lidt efter lidt forbedre deres Vilkaar. Og Gejstligheden selv vil med Eftertryk blive understøttet af alle deres virksomme og forstandige Medarbejde, som have en god Villie. Og saaledes ville Børnene da, som have nydt godt af Kirkens moderlige Kærlighed, takke den paa en værdig Maade, idet de ile til, for at forsvare dens Ære og Hæder. Alle kunne yde deres Bidrag til dette i højeste Grad fortjenstfulde Arbejde; de videnskabeligt Dannede og Lærde, idet de føre deres Forsvar i Bøger eller i *Dagspressen*, *hint mægtige Redskab, som misbruges saameget af vore Modstandere*; Familiefædre og Lærerne, idet de give Børnene en kristelig Opdragelse; Embedsmændene og Folkets Repræsentanter, idet de aflægge Vidnesbyrd om Principroskab og Karakterfasthed, bekendende deres Tro uden Menneskefrygt. Vort Aarhundrede kræver et ophøjet Sindelag, rene Hensigter og en samvittighedsfuld Overholdelse af Disciplinen. Denne Disciplin maa fremfor alt befæstes ved en uforbeholden og tillidsfuld Underkastelse under den apostoliske Stols Ledelse. Thi den er det bedste Middel til at faa de adskillende Partimodsætningers Onde til at forsvinde og til at forene alle Kræfter til Opnaelsen af et højere Maal: Jesu Kristi Triumf i hans Kirke.

Dette er Katholikernes Pligt. Det sidste, afgørende Resultat afhænger af ham, som med Visdom og Kærlighed vaa-ger over sin ubesmittede Brud, og som har skrevet over sin Kirke: »Jesus Kristus er den Samme i Gaar og i Dag og i al Evighed«. (Hebr. 13, 8.).

Til ham lade Vi derfor i dette Øjeblik Vor ydmyge og inderlige Bøn opstige; til ham, som i sin uendelige Kærlighed til den vildfarende Menneskeslægt har hengivet sig som et Sonoffer under det mest ophøjede Martyrium; til ham, som, paa usynlig Maade tilstede i sit mystiske Skib, alene er i Stand til at betvinge Stormen, idet han byder over de løslupne Vinde og oprørte Bølger.

Uden Tvivl ville I gerne, Ærværdige Brødre, bønfulde tillige med Os denne guddommelige Mester om, at Lidelserne, som virke saa nedtrykkende paa Samfundet, maa forsvinde, og at det himmelske Lys' Straaler maa oplyse hine, som, maaske mere af Uvidenhed end af ond Villie, hade og forfølge Jesu Kristi Religion, og endelig om, at alle Mennesker, som have en god Villie, maa slutte sig inderligt sammen til Daad i helligt Fællesskab. Maatte Sandhedens og Retfærdighedens Triumf i denne Verden derved blive fremskyndet, maatte lidt efter lidt bedre Dage, rolige og fredelige Dage, oprinde over Menneskeslægtens store Familie!

Som et Underpant paa de kostbareste guddommelige Naadegaver stige da ned over Eder og over alle til Eders Omsorg betroede Sjæle den Velsignelse, som Vi meddele af Vort inderste Hjærte!

Givet i Rom ved St. Peter, den 19. Marts 1902, i Vort Pontifikats femogtyvende Aar.

Leo P. P. XIII.

Majandagten.

—o—

Hvem glæder sig vel ikke, naar Majmaaned atter begynder og Foraaret atter holder sit Indtog i Landet efter den lange og døje Vinter! Den katholske Kristen elsker særlig Majmaaned, fordi den ogsaa er indviet til den h. Jomfrus og Gudsmoders Ære, og selv om han ogsaa glæder sig i Maj over den vaagnende Foraarsnatur med dens Blade og Blomster, med dens Duft og Sang og Klang, saa føler han dog endnu større Glæde i de Andagtsøvelser, han i Majmaaned indvier til vor guddommelige Herres og Frelsers hellige Moder, den ophøjede Moder fra Nazareth; hendes Rigdom paa Dyder og Fuldkommenheder og herlige Fortrin forekommer ham langt herligere end Foraarsnaturens hele Skønhed og Pragt. For ham er Foraarsnaturen med dens Blomsterrigdom et træffende Billede paa den h. Jomfrus fuldkomne Liv — saa rigt paa alt Godt og Smukt og Ædelt og Udmærket og Fuldkomment. Og ligesom Foraaret med sine Blomster giver Haab om en rig Høst, saaledes ligner Maria Foraaret ogsaa heri; hende er det jo, som har givet os ham, fra hvem al Frelse stammer. Og medens Maj saaledes næsten uvilkaarligt vækker Mindet om Marias store Fortrin og om hendes ophøjede Moderværdighed, skænker Maaneden os tillige sine Blomster og andre duftende Gaver, for at vi med dem kunne ære den ophøjede Jomfru og Moder, Himlens Dronning, smykke hendes Billeder og Statuer, og saa indvie til hende med endnu større Inderlighed og Kærlighed vore Andagtsøvelser.

Enhver, som holder Maria i Ære — og det gør enhver god Katholik — føler sig ogsaa tilskyndet til at ære hende paa en ganske særegen Maade i den Maaned, som af Kirken er indviet særlig til hendes Ære og Forherligelse. I vore Dage holdes der næsten i alle Kirker paa en eller anden Maade Majandagt; smukt og gavnligt er det uden Tvivl at tage Del i disse Andagter; den fælles Bøn har jo Her-

rens særegne Forjættelse for sig: »Hvor to eller tre ere forenede i mit Navn, der er jeg midt iblandt dem.« Et smukt og opbyggeligt Exempel giver den katholske Kristen jo ogsaa, naar han i Majmaaned daglig iler til Kirken, for at overvære Majandagten. Og det er jo Guds hellige Villie, at Enhver efter Evne og Kræfter skal søge at opbygge sin Næste ved et godt Exempel.

Og selv om det maaske ogsaa med den bedste Villie ikke er muligt for Mangen at tage Del i den kirkelige Majandagt, saa er Enhver dog ganske godt i Stand til at indvie sin Majandagt til den h. Jomfru, det være sig, at han hjemme — maaske i Forening med sine Husfæller — om Morgenen eller om Aftenen holder en saadan Andagt foran den h. Gudsmoders blomstersmykkede Billede, eller at han, naar dette heller ikke kan ske, for sig alene daglig henvender nogle særegne Bønner til Majdronningen og bevidner hende sin Kærlighed og sin urokkelige Tillid til hendes mægtige Forbøn hos Gud.

Hvorledes Majandagten end finder Sted, er den — forudsat at Hjærtet ogsaa tager Del i den — stedse smuk og velsignelsesrig. Skulde Herren ikke finde Behag i, at vi ære hans hellige Moder? Vil han ikke regne os det til Fortjeneste? Og naar Ærbødigheden for den h. Gudsmoder nødvendigvis maa voxe, naar vi en hel Maaned igennem have øvet Andagten til hende, saa er dette ogsaa en Velsignelse; thi en inderlig og sand Andagt til den h. Gudsmoder er, som den er en Følge af et ægte katholsk Sindelag, ogsaa tillige et udmærket Middel til at fremme et saadant Sindelag og alt Godt, og det endog i den Grad, at berømte, oplyste Lærere paa det aandelige Omraade have anset Andagten til Maria som et Tegn paa Udvælgelse. Og naar Billedet af Marias hellige Liv ved Hjælp af Majandagten træder mere levende frem for Sjælen og tilskynder med større Kraft til Efterfølgelse, saa beviser dette ydermere, at Majandagten er saare gavnlig og velsignelsesrig. Den bliver jo en Anledning til at kæmpe mere energisk mod vore Fejl, at und-

gaa Synden samvittighedsfuldere, at vise større Iver i Udøvelsen af de kristelige Dyder og et ægte kristeligt Liv. Paa denne Maade vil da i den katholske Kristens Hjærte i Maj — ligesom ude i Naturen — de kristelige Dyder og kriste-Gerninger spire, voxe og blomstre. Og naar man i Maj daglig nærmer sig Majdronningen med Andagt, kunde man da vel glemme hendes Magt, den Forbønnens Magt, hun ejer som Himlens Dronning? Hvem kan vel tælle de Gaver og Naadeskatte, som Gud i Himlen skænker Verden formedelst Majandagten paa Himmeldronningens Forbøn! Hvem vil vel ikke gærne og med Glæde stille sig i de Bedendes Rækker, for at faa Del i denne Velsignelse?

Og hvor megen Anledning er der dog ikke i vore Dage til at tage sin Tilflugt til Himmeldronningens Forbøn! Har ikke Enhver allerede for sit eget Vedkommende saare meget, baade hvad det timelige og det evige Velfærd angaar, som han maa bønfalde Gud om? Han vil opnaa det desto sikrere, naar han lægger sine Anliggender i Majdronningens Haand. Men ogsaa i mange andre Henseender rettes der Krav til vor Forbøn.

Hvorhen vi end rette vort Blik, alle Vegne møder vi Fjendtligheder imod vor h. Kirke, ja, Sammensværgelser af enhver Slags imod den, fra alle Sider true Trængsler og Færer; i Sandhed en tilstrækkelig Anledning til, at vi slutte os til Majandagten og, følgende den h. Faders Formaning, tage vor Tilflugt til Maria, for at hun ogsaa denne Gang ved sin mægtige Forbøn maa vise sig som »de Kristnes Hjælp«. Og have vi maaske ikke Grund til at stole paa hendes Hjælp? Paa en lignende Maade skete det jo, da fjendtlige Skarer i sin Tid truede hele Kirken og Samfundet, at den fælles Bøn af Rosenkransbroderskabets Medlemmer til Himmeldronningen erhvervede den kristne Hær Sejr og befriede hele Kirken og Samfundet for den største Fare. Hvorfor skulde vi ikke turde vente noget Lignende, naar Tusinder og atter Tusinder i alle fem Verdensdele i Majandagten bede for Kirken til »de Kristnes Hjælp«?

Til Majandagt altsaa! Ingen blive tilbage! Alle skulde tage Del i dens Velsignelse! Alle skulle bidrage til Kirkens og Samfundets Frelse!

Kristi Himmelfart.

— 0 —

Efter sin Lidelse, saaledes fortæller den h. Lukas i Apostlenes Gerninger, viste Jesus sig ofte for Apostlene og overbeviste dem ved mange Beviser om, at han levede. I fyrretyve Dage viste han sig for dem og taledede med dem om Guds Rige og Kirken; han spiste ogsaa med dem og bød dem ikke at vige fra Jerusalem, men oppebie Faderens Forjættelse, hvilken de havde hørt af hans Mund. »I skulle,« saaledes tilføjede han, »om ikke mange Dage døbes med den Helligaand. Den Helligaands Kraft skal komme over Eder, og I skulle være mine Vidner i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og indtil Jordens Ende.«

Og da han havde sagt dette, blev han optaget i deres Paasyn, og en Sky tog ham bort fra deres Øjne. Men som de stirrede efter ham, da han opfo'r til Himlen, stode to Mænd hos dem i hvide Klæder, som sagde: I Mænd fra Galilæa, hvorfor staa I og se op mod Himlen? Denne Jesus, som er optagen fra Eder til Himlen, skal komme igen, saaledes som I have set ham fare til Himlen.«

Denne underfulde Begivenhed tildrog sig paa Toppen af Oliebjerget. Her havde Frelseren begyndt sin bitre Lidelse, herfra steg han op til sin himmelske Magt og Herlighed. »Man ser der endnu,« skriver den hellige Augustinus, »Sporene af hans Fødder i Stenen, paa hvilken han stod; man ærer ham endnu paa det Sted, hvor hans Fødder sidst berørte Jorden, inden han opfo'r til Himlen.«

Festdagens Hemmelighed er for os en Kilde til den sødeste Trøst. Vi vide, at, hvor Jesus lever og hersker, der

skulle ogsaa vi engang leve og herske med ham; thi han er gaaet forud, for at berede os en Bolig. Men vi maa træde i hans Fodspor og trofast følge han Exempel. »Jeg er Vejen,« siger han, »Sandheden og Livet. Ingen kommer til Faderen uden ved mig. Men Enhver, som vil komme til mig, han fornægte sig selv, han tage daglig sit Kors op og følge mig efter.«

Velan da, lader os da, saalænge vi vandre her paa Jorden, følge vor guddommelige Fører paa Korsets Vej. Rigtignok er den en besværlig Vej, men ogsaa en kongelig Vej, fordi Kongernes Konge selv er vandret henad den og fordi den alene fører til Himlens Herlighed.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Til *Elisabethforeningens Basar*, der som sædvanlig afholdtes paa Palmesøndag og Mandagen derefter, til Fordel for Foreningens Virksomhed for *forældrelose Børn*, var der atter i Aar skænket mange smukke og værdifulde Sager — nogle til Bortlodning [og andre til Salg; ogsaa til Restaurationen, som i de senere Aar har været knyttet til Basaren, var Alt skænket med stor Rundhaandethed af forskellige Damer i Menigheden. Skønt særlige Breve heller ikke vare udsendte i Aar til Menighedens Medlemmer, for at spare overflødige Portoudgifter, var Besøget dog overordentlig godt, og Resultatet blev da ogsaa større end nogen Sinde tilforn — til Gavn for de Forældreløse og til Glæde for Bestyrelsen og de Damer, som ofre deres Tid og Kræfter i de tre Basardage. Mod al Forventning indbragte Basaren i Aar ialt **1549 Kr. 37 Øre** (ifjor 1317 Kr. 26 Øre), heraf Restaurationen 118 Kr. 12 Øre, Tombolaen 55 Kr. 70 Øre, Dukken 154 Kr. 30 Øre, Lampen 100 Kr. og Sengetæppet 105 Kr. 15 Øre. Til Basaren modtog Bestyrelsen

ogsaa flere større Gaver i kontante Penge, som ere indbefattede i ovennævnte Sum.

Foreningen har i det henrundne Regnskabsaar haft 12 Børn under sin Varetægt, anbragte dels hos Skolebrødrene og St. Josefssøstrene og dels i gode, katholske Hjem under Bestyrelsens Tilsyn. Foreningens *Indtægter* vare 3525 Kr. 77 Øre (heri Medlemsbidrag 483 Kr.); *Udgifterne* vare 1918 Kr. 24 Øre, saa at der ved Regnskabets Afslutning fandtes 1607 Kr. 53 Øre i Kassebeholdning. De bidragydende Medlemmers Antal var 100, hvis aarlige Kontingent er 2 Kr. eller 4 Kr., dog yde enkelte Medlemmer ogsaa større Bidrag. Som extraordinære Gaver har Foreningen i Aarets Løb modtaget ialt 105 Kr. 41 Øre; Kollekten paa St. Elisabeths Søndag indbragte 119 Kr. 36 Øre (i St. Ansgars Kirke 67 Kr. 9 Øre, i Rosenkranskirken 17 Kr. 27 Øre og i St. Josefs Kirke paa Nørrebro 35 Kr.). I Aarets Løb ere desværre 5 Medlemmer (Enkefru *Hansen*, Enkefru *Heinlein*, Fru *Nyeland*, Fru *Rodgers* og Baron *Galvagna*) afgaaede ved Døden; 3 Medlemmer ere udtraadte og 4 nye Medlemmer indmeldte, saa at Foreningen for Tiden tæller 96 Medlemmer.

Foreningens Bestyrelse, som staar under den højjærværdigste Biskops Protektorat, beder os gennem Ugebladet at udtale sin hjærteligste Tak til alle Menighedens Medlemmer, som paa en eller anden Maade have vist Velvillie og Interesse overfor Foreningen, i det tillidsfulde Haab, at de ogsaa for Fremtiden ville bevare deres Interesse for Foreningens Virksomhed til Bedste for de forældreløse og uheldigt stillede Børn i Menigheden.

— Højjærv. Pater *Lamotte* af Dominikanerordenen, hvis franske Foredrag i St. Ansgars Kirke i Løbet af April Maa-
ned have været ret godt besøgte, afrejste i Onsdags herfra Hovedstaden, for at vende tilbage til sit Hjem i Lille i Frankrig, ledsaget uden Tvivl af sine Tilhøreres Taknemlighed for de grundige og ægte katholske Konferentser, de i Aar havde haft Lejlighed til at overvære.

— I Referatet af *Unios* Generalforsamling i forrige Nummer af Ugebladet er der indløbet et misvisende Udtryk, idet det hed, at Hr. Forvalter *Fr Jørgensen* nedlagde sit Mandat som Bestyrelsesmedlem. Forholdet er, som Hr. Jørgensen har bedt os meddele, at han simpelthen fratraadte efter Tur og ikke ønskede Genvalg.

Amerika. Den 1. Januar 1902 fandtes der i Nordamerikas Fristater ialt 244,000 Indianere, af hvilke 99,338 ere Katholiker, et ringe Antal Protestanter og Resten Hedninger. Blandt de katholske Indianere virke 87 Præster i 154 Kirker, og Størstedelen af de 57 katholske Indianerskoler blive ledede af Ordenssøstre.

Kirkelig Kundgørelse.

I Henhold til vor hl. Fader, Pave Leo XIII's Rundskrivelse af 9. Maj 1897 forordne Vi, at der atter i Aar før Pintsesøndag skal holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand i Vikaritetens samtlige Kirker og offentlige Kapeller. Som fælles Bønner foreskrive Vi:

1. Hymnen *Veni Creator Spiritus* med tilhørende V. og Oration.

2. Bønnen om den Helligaands syv Gaver (Bønnebog S. 202). Novenen kan holdes enten efter Skolemessen eller under Aftenandagten.

København, d. 29. April 1902.

✠ **Johannes von Euch.**

Biskop, Apostl. Vikar for Danmark og Island.

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 4. Maj. 5. Søndag e. Paaske. Monika, Enke; den h. Augustinus' Moder. — 5. **M.** Pius V., Pave og Bekender. Bededag*). — 6. **Ti.** Apostlen Johannes' Martyrium. Bededag. — 7. **O.** Stanislaus, Martyr og Biskop. Bededag. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen).

Torsdag den 8. Maj. Kristi Himmelfart. (Gudstjeneste som paa Søndagene; efter Højmessens synges *Te Deum* i Anledning af Paasketidens Slutning. Samme Dag udløber Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den h. Paaskekommunion for deres Vedkommende, som bo i Byer, hvor der findes et katolsk Gudshus). — 9. **F.** Gregor af Nazianz, Biskop og Kirkelærer. — 10. **L.** Antoninus, Bekender og Biskop.

Søndag den 11. Maj. 6. Søndag e. Paaske. Franciskus Hieronymus, Bekender.

*) Mandag, Tirsdag og Onsdag i denne Uge ere kirkelige Bededage, paa hvilke der efter Skolemessen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ansgars Kirke holdes Bønprocession under Afsyngelsen af Litaniet til alle Helgener.

Mariakongregationen for Mænd. Møderne før Ferien slutte i Jesu Hjærte Kirke Torsdag d. 8. Maj Kl. 7 $\frac{1}{2}$ (Kristi Himmelfartsfest.) med Andagt og Prædiken. Adgang for Alle.

St. Ansgars Kirke. Fra Fredag d. 9. Maj indtil Lørdag d. 17. Maj (begge Dage medregnede) holdes en **ni Dages Andagt** til den Helligaand ifølge den hl. Faders Mening for de Kristnes Genforening i Troens Enhed. Novenen holdes i Forbindelse med Majandagten Kl. 8 Aften.

Den sædvanlige **Kirkekollekt** til Fordel for **Hedningemissionen** finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa **Kristi Himmelfarts Dag** i alle Vikariatets Kirker og offentlige Kapeller.

Bekendtgørelse.

Paa **Pintsemandag** agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele **Firmelsens hl. Sakramente til Voksne** i St. Ansgars og Rosenkranskirkens Sogne. De Troende, som ikke have modtaget dette hl. Sakramente, anmodes om snarest mulig at melde sig til vedkommende Sognepræst og at overvære de offentlige, **forberedende Foredrag**, som holdes i St. Ansgars Kirke **Kristi Himmelfart**, d. 8. Maj og **Søndag** d. 11. Maj, begge Dage **Kl. 5 Efterm.**

Anmeldelser hos Undertegnede maa helst ske fra Kl. 9—10 Form. og Kl. 3—4 Efterm.

København, den 30. April 1902.

Joh. Braun,
Sognepræst ved St. Ansgar.

Den eucharistiske Forening. Den fælles Tilbedelse paa Fredagene bortfalder i Majmaaned.

St. Andreas Kirke i Ordrup. Kristi Himmelfartsdag fejres Børnenes første h. Kommunion under den højtidelige Messe **Kl. 9.** — Efter endt Højtidelighed læses en stille h. Messe **Kl. 10 $\frac{1}{2}$.**

Majandagten.

St. Ansgars Kirke:	Søn- og Festdage Kl. 8 Aft.;	Hverdg. Kl. 8 Aft.
Rosenkranskirken:	« 5 Eftm.; —	« 7 $\frac{1}{2}$ —
Jesu Hjærte Kirke.	— « 7 $\frac{1}{2}$ Aft.; —	« 7 $\frac{1}{2}$ —
St. Josefs Kirke:	— « 3 Eftm.; —	« 7 $\frac{1}{2}$ —
St. Andreas Kirke (Ordrup)	— « 5 Eftm.; —	« 7 $\frac{1}{2}$ —

St. Franciskus-Kapel paa **Holmegaard.** Aftenen før Kristi Himmelfartsdag Lejlighed til Skriftemaal for de Unge.

Kristi Himmelfartsdag (d. 8. Maj) Kl. 9 højtidelig Messe med Prædiken og Paaskekommunion; Kl. 3 Andagt med Prædiken; Kl. 6 Katekese. — Fredag d. 9. Maj Kl. 7 stille h. Messe.

Fra Hr. J. Johnsen har Redaktionen modtaget følgende: Et beklageligt Uheld er indtruffet i min Artikel „Mariakongregationens Jubilæum“ i forr. Nr. af Ugebl., idet jeg i Hastværk har undertegnet den med Hr. Johannes Jørgensens Mærke „J. J.“ — Det er sikkert de færreste Læsere, der har forvexlet min ufuldkomne Stil med Hr. Jørgensens fuldendte Kunst; beklagende ikke desto mindre dette ufrivillige Ran, sender jeg den ærede Digter min Undskyldning.

Johan Johnsen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 19.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 19.

Søndagen den 11. Maj.

1902.

Indhold: England og Rom. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Jerusalem. Rom. England. Holland. Serbien. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 177—184.

England og Rom.

— 0 —

Medens den politiske Utilfredshed i Østerrig river ligegyldige og vantro Katholiker med sig i »Løs fra Rom«-Bevægelsen, medens der i Frankrig ved Forfølgelserne mod og Undertrykkelsen af de religiøse Ordener tilføjes det religiøse Sindelag hos det katholske Folk nye Vunder, og medens der i Tyskland og andetsteds af de ledende Mænd paa Protestantismens og Vantroens Omraade sættes en regelret Presse-Kulturkamp mod den katholske Kirke i Scene, lyder i det engelske Kongerige Raabet om *Genforening med Rom* stedse højere og højere. Ikke blot er den offentlige Mening overfor den katholske Kirke bleven langt retfærdigere og venligere, end dette var Tilfælde i den første og større Halvdel af det 19. Aarhundrede, ogsaa Konversionerne til den katholske Kirke ere stedse overordentlig talrige og navnlig tage Bestræbelserne for at banø Vejen for en Udso-

ning mellem den anglikanske Kirke som et Hele og den romerske Moderkirke et ganske uventet Opsving, og Aar for Aar vinde disse Bestræbelser i Omfang.

To Gange i Løbet af det 19de Aarhundrede have Katholikerne givet Stødet til en saadan Bevægelse, nemlig siden 1827 af Biskop Doyle og senere af de to Venner, Konvertiterne Ignatius Spencer og Ambrosius de Lisle (1838—1864). I 1864 traadte Anglikaneren Pusey i Spidsen og siden 1894 har den bekendte Lord Halifax ledet Bevægelsen.

Nu udkommer pludselig en i Sandhed fænomenal Bog, skreven af en anglikansk Gejstlig, som endnu indtager en agtet og virksom Stilling i det kirkelige Embede, er en dygtig og erfaren Lærer og staar i et uforstyrret Venskabsforhold til sin Biskop, og i denne Bog opløftes højt og lydeligt Raabet om *en Genforening med Rom!* Dens Titel er: »England og den h. Stol. Et Forsøg til Gunst for en Genforening. Af Spencer Jones. Med et Forord af Viscount Halifax. (*England and the Holy See. London 1902. XXVIII. 440 Sider*).

Vi kunne her ikke skitsere Bogens hele Indhold, ikke gaa ind paa at beskrive dens hele Tankegang, som, idet den minder om den nødvendige Enhed hos den af Kristus indstiftede Kirke, fremstiller for vore Øjne Kirkens guddommelige Ideal, som dette tydeligt og klart foreligger tegnet i den h. Skrift, som det er blevet hævdet af de hh. Fædre og til dels endnu hævdes af *Book of Common prayer*«, og betegner en Tilslutning til Romerkirken med dens klart afgrændsede Dogmer, med dens øverste Læreembede og dens faste Styrelse som et Livsspørgsmaal for den anglikanske Kirke. Vi ville her heller ikke gaa nærmere ind paa den glimrende Bevisførelse, hvormed denne fuldmodne, klare, indtil sin Sjæls dybeste Dybde af Ærefrygt for den h. Skrift og af Kærlighed til Kristus og hans Rige paa Jorden gennemtrængte Mænd omtaler Hovedvanskelighederne, som føres i Marken mod den katholske Kirke: Trosregelen og Bibellæsning, Mariadyrkelsen og Ufejlbaheden, Excommunication og

den prægtige Quirinus-Domkirke blev bygget over dem. Mange Gange erfarede Indvaanerne den h. Stadspatrons særlige Beskyttelse. Saaledes ved en stor Ildebrand, som i det 16. Aarhundrede hærgede Byen. Den ødelæggende Flamme slukkedes ved en from Borgers Hus, hvor de h. Relikvier nogle Maaneder før Branden havde været gemte af Frygt for de Vrangtroende.

* * *

»Da Liget kom ned og rørte ved Elias' Ben, blev Manden levende igen og rejste sig.« (2. Kong. 13, 21.)

1. April.

Den h. Hugo, Biskop.

† 1132.

Gregor VII. vilde ikke have vundet saa herlige Sejre i Kampen for Kirkens Frihed; havde andre Helgener ikke staaet ham bi. Til disse hører den h. Hugo, Biskop af Grenoble. Han blev født 1052 i Dauphiné, var en Søn af en Krigsmand, der i sit 80. Aar blev Kartheuser. Endnu meget ung blev Hugo Domherre i Valence. Paa den Tid befandt Kirken sig under Statens Aag; de indflydelsesrigeste gejstlige Embeder bleve mange Steder solgte for Penge, medens Synd og Uvidenhed indsneg sig i Helligdommen. Gregor VII. viede selv Hugo til Biskop af Grenoble, og med store legemlige og aandelige Ofre arbejdede denne paa Kirketugts Genoprettelse. Da han modløs havde trukket

sig tilbage i et strengt Benedictiner-Kloster, maatte han nogle Aar derefter paa Pavens Befaling tiltræde sit Bispesæde, men fandt en Støtte og Trøst hos den h. Bruno af Køl'n. I et Drømmesyn saa han den Almægtige bygge sig et Tempel i Nærheden af Grenoble; syv Stjerner ledsagede Ham derhen. I de syv Stjerner saa han den h. Bruno og dennes Medbrødre, og i Templet en ny Orden, som Gud vilde have oprettet til sin Ære. Den udyrkede Egn, kaldet Chartreuse (Karthause) efter de omkring liggende Bjerge, anviste Hugo Aar 1084 den h. Bruno som det passende Sted. Her levede Hugo fattig blandt de fattige Munke og døde en hellig Død, efter utrættelig at have arbejdet for Kirken.

Trøst i Fristelsen.

Fristelsen uden Samtykke er ingen Synd. Fristelsen, som vi ikke selv have forskyldt, er et Middel, hvoraf Gud betjener sig for at rense os, for at prøve os og føre os til Fuldkommenhed.

*

*

*

»Bleve vi ikke fristede, saa vilde vi stole for meget paa vort Mod og egen Kraft; men kommer Fristelsen, og se vi os kun en Fingerbred fra Skibbrudet, saa indse vi klart vor Svaghed, blive ydmyge og fornede os selv.«

(H. Gregor den Store.)

*

*

*

De Biskopper, som med Kraft optræde mod Kirkens Fjender, beskylder man gerne for Hovmod. Hvor lidet den h. Hugo kendte til denne Last, viser hans Levnetsbeskrivelse. I Mange Aar led han af en skrækkelig Fristelse under Bønnen, under Arbejdet, ja selv ved Altret forfulgtes han af heftige Fristelser til Gudsbespottelse, saa at han stadig svæ-

vede i Frygt for sin Sjæls Frelse. Først kort før hans Død lod Gud denne Prøvelse ophøre.

* * *

»Salig er den Mand, som taalmodigt lider Fristelse; thi, naar han er bleven prøvet, skal han faa Livsens Krone.«

(Jak. 1, 12.)

2. April.

Den h. Franciscus af Paula.

† 1507.

Fen Alder af femten Aar forlod Franciscus sin Hjemstavn Paula i Syditalien, for at leve som Eneboer i en Hule ved Strandbredden. I Tidens Løb samledes mange Disciple om ham, med hvilke han i Aaret 1436 stiftede Ordenen »de Mindste«. Dette Navn skulde antyde, at hans aandelige Børn skulde være de ringeste af alle Ordensbrødre. De fastede hele Aaret og nøde aldrig Kød, Fisk, Æg eller Mælk. Franciscus selv sov paa en Sten, bar en Bodsskjorte og nød aldrig Andet end Urter. Jo mere hans Legeme hentæredes, des friere hævede hans Sjæl sig til Gud. Han helbredte Syge, opvakte Døde, uddrev onde Aander og omvendte store Syndere. Da den gerrige Kong Ferdinand af Neapel tilbød ham Penge for Klosteret, bad Franciscus ham om at give dem til sine fattige Undersaatter; han rørte Kongens Hjærte ved at faa Blod til at flyde ud af de uredelig er-

hvervede Penge. Kong Ludvig XI. af Frankrig overvældedes af en stor Frygt, da han følte Døden nærme sig; han lod derfor den fattige Ordensmand bede om at komme til sig, for at beskytte ham mod den onde Fjende. Franciscus efterkom Kongens Indbydelse, og forberedte ham til en helig Død. Ludvigs Efterfølger i den kongelige Værdighed viste sig meget gavmild mod Ordenen »de Mindste«. Pave Leo X. kanoniserede Franciscus i Aaret 1519.

Tillid til Gud.

Stol paa Gud i alle vanskelige Forhold. Den Tillid til Gud, der satte den h. Franciscus istand til at virke Vidundere, vil forholdsvis ogsaa virke Vidundere for os, idet den indgyder os Kraft og Trøst.

* * *

»Alle Skabninger lyde dem, der af ganske Hjærte tjene Gud.
(H. Franciscus af Paula.)

* * *

En berømt Prædikant optraadte engang imod den h. Franciscus og hans Vidundere. Den Hellige lagde ingen Vægt paa dette Angreb. Da Prædikanten nu mærkede, at det ikke slog an hos hans Tilhørere, saa besluttede han, at opsøge den fattige Eremit for personligt at strides med ham. Den Hellige modtog ham venligt, bød ham en Stol og hørte opmærksomt paa Fremsættelsen af sine formentlige Bedragerier. Derpaa lagde han sine Hænder paa gloende Kul og sagde: »Kom, Broder Antonius, varm Du Dig ogsaa, thi Du mangler Kærlighedens Ild.« Men Broder Antonius kastede sig ned for den Hellige, bad ydmygt om Tilgivelse og forlod hans Celle, for i Fremtiden at blive hans Forsvarer paa

Index, Skriftemaal og Aflad, Messe og Helgenbilleder, Forfalskninger og Jesuiter o. s. v. Vi ønske kun at gøre opmærksom paa Bogens Aand, som paa en træffende Maade karakteriseres af disse Forfatterens Ord:

»Det kan dog vel ikke paavises, at det er en Bestanddel af vore religiøse Pligter, at hade Rom og at forvrænge Roms Lære!«

Forfatteren ønsker ingen Kontrovers, i hvilken man vil forfægte Sandheden mod hverandre, men en venskabelig Diskussion, i hvilken man *med* hverandre søger Sandheden, ikke Fejde, men Forlig, ikke Afregning, men Forstaaelse. Derfor har han ogsaa selv skrevet en Fredens Bog, som er en af de trøstefuldeste Tildragelser i Nutidens kirkelige Liv og en underfuld Apologi for den romersk-katholske Kirke. Spencers »England og den h. Stol« skænker Troen Næring baade hos katholske og anglikanske Læsere. Derfor baner den ogsaa Vejen til en Forstaaelse. Lord Halifax mener i sin Fortale:

»Hvad angaar vort Forhold til den romerske Kirke, med hvilket den foreliggende Sag specielt beskæftiger sig, kan jeg kun tro, at Aanden, som vifter i disse Sider, er en saadan, at den — naar man engang i Almindelighed har fattet og begrebet den — vil være i Stand til at hidføre en Forandring af Forholdet mellem Rom og England, som vilde muliggøre en Genforening, og det uden at nogen væsentlig Grundsætning vilde blive ofret.«

Hvornaar vil man mon indenfor Lutherdommens Omraade udgive og modtage med Velvillie et saadant Forsøningsskrift, saa indtryksfuldt forfattet i Retfærdighedens og Kærlighedens Aand? Den nødvendige Stemning synes desværre foreløbig ganske at mangle. Lutherdommen vil netop Kontrovers og lever af at protestere, den vil intet Forlig, men Fejde, ingen Forstaaelse, men Afregning. Den vil ikke søge Sandheden med os, men *mod* os. Og hvad der mest lider herunder, det er Troen og den kristelige

Kærlighed. I England, i Anglikanismen, bygger man op, indenfor Lutherdommen er derimod Nedrivning Løsenet.

Efterretning fra Ind- og Udlandet.

—o—

København. Ifølge det sidst udkomne Nr. af »Kirkelige Bekendtgørelser for Danmarks apostoliske Vikariat« har den højærværdigste Biskop i sin Tid, i alle Danmarks Katholikers Navn, sendt *en Lykønskningsskrivelse* til den h. Fader i Anledning af dennes Jubilæum. Den h. Fader har med Glæde modtaget denne Skrivelse og overdraget til Præfekten for Propagandakongregationen, Kardinal *Ledochowski*, at takke vor højærv. Biskop og meddele, at den h. Fader af ganske Hjærte sender Biskoppen og hver enkelt Troende i det danske Vikariat *den apostoliske Velsignelse*.

— I samme Nr. findes ogsaa en Skrivelse fra Præfekten for Rituskongregationen, Kardinal *Ferrata*, hvori fremhæves den h. Faders levende Ønske om, at de Troende med Iver tage Del i *Novenen til den Helligaand*. Som bekendt anordnede Pave Leo XIII. for evige Tider denne Novene i en Encyklika i Anledning af Pintsen 1897, med det Maal for Øje, derved at fremme Andagten til den Helligaand og at fremskynde *de Kristnes Genforening i Troen*, som ligger den h. Fader saameget paa Hjærte. Vi minde vore Læsere i denne Anledning om de aandelige Gaver, som Kirkens Overhoved i 1897 knyttede til denne aarlige Andagt til den Helligaand, idet vi her aftrykke den Del af Encyklikaen, som omtaler disse Naadegaver.

»Alle, som tage Del i denne Novene,« saaledes skriver den h. Fader, »og bede efter Vor Mening, forunde Vi i Gud en Aflad af syv Aar og syv Kvadragener for hver Dag, og en fuldkommen Aflad for en hvilkensomhelst af disse Dage, eller for selve Pintsedagen eller for en Dag i Okta-

ven, naar de, efter at have modtaget Skriftemaalets og Altrets hh. Sakramenter, andægtig bede efter Vor Mening. Det er Vor Villie, at de samme Fordele ogsaa skulle komme dem til Gode, som af en vigtig Grund ere forhindrede i at deltage i den ovennævnte offentlige Andagt; forudsat at de privat holde Novenen og opfylde de øvrige Betingelser. Fremdeles tilstaa Vi for bestandig Alle Lejlighed til af Kirkens Skat at vinde begge disse Aflad, naar de hver Dag i Pintse-Oktaven indtil den helligste Treenigheds Fest bede fromme Bønner til den Helligaand og opfylde det Øvrige. Alle disse Aflad skulle ogsaa kunne tilvendes Sjælene i Skærilden.«

— Tirsdag d. 29. April sluttede Foreningen Unio sin Vintersæson med en lidt mere festlig Sammenkomst. Der blev serveret Kaffe med Kringle samt Kognak o. a. for Medlemmerne og holdt adskillige Taler, saaledes for Foreningens Fremtid og for den ny Formand, ligesom et Medlem foredrog en Del Bøgh'ske Viser. Aftenen sluttede med en Times Dans, og der herskede i det hele blandt de henved 60 Deltagere et Liv, som spaar godt for den kommende Sommersæson. Det foreløbige Sommerprogram vil følge i næste Nummer af Bladet.

Jerusalem. 226 spanske Pilgrimme besøgte for nylig Galilæas Helligdomme og holdt den 15. f. M. deres højtidelige Indtog i den h. Gravs Kirke. Efter at Pilgrimmene vare ankomne til Kirken, kastede de sig alle paa Knæ og skrede saaledes paa deres Knæ hen over Forgaarden og ind i Kirken. Alle Tilskuere bleve uvilkaarlig dybt grebne af dette Syn. Fredagen derefter holdt de højtidelig Korsvejsprocession gennem Jerusalems Gader, under hvilken en Prædiken fandt Sted ved hver Station. Denne Dag var en Bods- og Fastedag for alle Pilgrimmene; først om Eftermiddagen henved Kl. 4 nød de noget. Om Lørdagen besøgte de Jericho, Jordanfloden og det døde Hav.

Rom. Ærkebiskoppen af Ravenna, Kardinal *Riboldi*, er for nylig afgaaet ved Døden. Kardinalen var født 1839 i Paderno ved Majland. Pius IX. udnævnte ham i 1877 til Biskop af Pavia, hvor han virkede med stor Iver og Klogskab paa alle Omraader i sit Bispedømme, indtil han i 1901 udnævntes til Ærkebiskop af Ravenna og samme Aar optoges i Kardinalkollegiet. Den afdøde Kardinal nærede en særegen Forkærlighed for Fysik og Mathematik, grundlagde et Maanedsskrift for disse Videnskaber og bragte store personlige Ofre for at fremme disse Studier.

— Den h. Fader modtog den 27. April *Enkelandgrevinde Anna af Hessen* i en Privataudiens, som varede henved en Time. Landgrevinden var dybt greben og ytrede, at dette havde været den skønneste Time i hendes Liv. Enkelandgrevinde Anna af Hessen blev i Løbet af Vinteren optaget i den katholske Kirke paa Slottet Adolfseck ved Fulda. Hun er Datter af den i 1883 afdøde Prins Karl, en Broder til afdøde Kejser Wilhelm I., og blev født i Berlin den 17. Maj 1836 og er saaledes nu 66 Aar gammel. I 1853 giftede hun sig med Landgreve Frederik af Hessen, som døde i 1884.

England. Ifølge Londonerbladet »Daily Mail« er Hr. *H. R. Measures*, Hovedet for den store Maskinfabrik »Measures Limited« i Eastbourne, vendt tilbage til den katholske Kirke. Hans Offervillighed have Katholikerne at takke for Kirken til Ære for de engelske Martyrer i Straatham, og den nye Kirke i Walworth bliver ogsaa hovedsagelig opført paa hans Bekostning.

Holland. I Tilslutning til ovenstaaende Konversion i England kunne vi tilføje, at ifølge det hollandske Blad »Het Centrum« vende alene i Bispedømmet *Haarlem* aarlig henved 500 Personer, Størstedelen Protestanter, tilbage til den katholske Moderkirkes Skjød.

Serbien. Fra Paris meddeles, at *Dronning Nathalie af Serbien*, Enke efter Kong Milan, er vendt tilbage fra den

Prædikestolen, og i Resten af sit Liv at efterligne hans Dyder.

*

*

*

»Gud Herren hjælper mig, derfor bliver jeg ikke beskæmmet.«
(Isaias. 50, 7.)

3. April.

Den h. Richard af Chichester.

† 1253.

Richard blev født i Wyche ved Worchester i England, Aar 1197. Han og hans Broder vare endnu unge, da de mistede begge deres Forældre. Skønt Richard med Liv og Sjæl hængte ved sine Studier, forlod han dem dog for at forvalte sin Broders Arvegods. Af Taknemlighed vilde denne overlade sin yngre Broder alle sine Godser, men Richard afslog søavel dette, som ogsaa Tilbudet om et glimrende Ægteskab. Derpaa forberedte han sig til Modtagelsen af Præstevielsen paa Højskolen i Oxford. Paa Grund af sin Fromhed og Lærdom udnævntes han til Kantsler for Højskolen, senere til Kantsler for hele den h. Edmunds Ærke-dioces. I denne store Ærkebiskops langvarige Kamp mod Kongen for Kirkens Frihed, stod Richard ham trolig bi. Han fulgte ham i Landflygtighed, og først efter hans Død vendte han tilbage til England. Da Bispesædet Chichester blev ledigt, forkastede Kirken den af Kongen udvalgte Gejstlige som uværdig dertil, og udnævnte Richard til Biskop.

For at hævne sig, vilde Kongen ikke anerkende dette Valg og lagde Beslag paa de biskoppelige Godser. Men Richard begav sig til Lyon i Frankrig, hvor Pave Innocens IV. i Aaret 1245 meddelte ham Bispevielsen. Ubekymret om Kongens Fjendskab udøvede han ved sin Tilbagekomst samvittighedsfuldt sit høje Embedes Pligter og genoprettede Kirketugten i sit Dioces.

Troskab.

Som Broder, som Kantsler og som Biskop opfyldte Richard paa den uegennyttigste Maade sin Stands og sit Embedes Pligter. Efterladenhed i Opfyldelsen af Standspligterne er et Tegn paa uordenlig Selvkærlighed, og medfører tilsidst Tabet af Guds Naade.

*

*

*

»Jeg er Din Tjener, beredt til at adlyde Dig min Gud; thi ikke for mig, men kun for Dig vil jeg leve. Kunde jeg dog gøre det saa tro og fuldkomment som muligt.«

*

*

*

Den h. Richard gav Alt bort til de Fattige og virkede endog Vidundere, for at bispise Fattige og helbrede Syge. Men, blev Kirkens Rettigheder angrebne, da var han ubønhørlig. En Præst af fornem Familie, der havde skændet sit h. Embede, blev afsat af Richard; selv Kongens Forbøn formaaede ikke at afvende Straffen. Da en Ridder engang med Vold havde fængslet en Præst, tvang Biskoppen Misdæderen til at bære den Blok, hvortil han havde smeddet sit Offer, gennem den Gejstliges Kirke. Borgerne i Lewes havde engang slæbt en Forbryder ud af Kirken, hvor han havde søgt Tilflugt, dræbt ham og kastet ham i uindviet

Jord, men den h. Biskop tvang dem til at bringe Liget tilbage til Kirken.

*

*

*

»Løvrigt udkræves af Husholdere, at de maa findes tro.«
(1. Korinth. 4. 2.)

4. April.

Den h. Isidor, Ærkebiskop.

† 604.

Isidor nedstammede fra en hertugelig Familie i Carthagena i Spanien. Begge hans Børdre, Leander, Ærkebiskop af Sevilla, og Fulgentius, Biskop af Erija, saavelsom hans Søster Florentina æres som Helgener. Som Dreng gjorde han saa ringe Fremskridt ved Undervisningen, at han fortvivlet flygtede bort fra Skolen. Paa sin Flugt kom han til en Sten, som Vandet havde udhulet ved stadig at dryppe ned paa den. Dette Syn bragte ham til at vende tilbage til de forladte Studier. Fra nu af havde han et saadant Held med dem, at han i kort Tid ved Guds Hjælp blev en af sin Tids lærdeste Mænd. Som Følge af hans Bestræbelser vendte Kong Reccared fra Arianernes Vranglære tilbage til den katholske Tro. Ved sin Broder Leanders Død udnævntes Isidor til hans Efterfølger i det biskoppelige Embede. Han grundlagde talrige Klostre, der nød stor Anseelse. Som Prædikant, Genopretter af Kirketugten blandt Clerus og Læg-

folk, Forfatter af videnskabelige Skrifter og som Raadgiver for fromme Sjæle, der stræbte efter Fuldkommenhed, virkede den h. Isidor ikke alene i sit eget Dioces, men i hele Spanien og selv ud over dette Lands Grænser., Den 4. April 604 døde han i Sevilla. Næppe 16 Aar efter hans Død hædrede Conciliet af Toledo ham med Navnet »Kirkelærer«. I Leon hviler han og hans hellige Søskende.

Frygt for Smiger.

Fristelsen viser sin Magt især ved at smigre vor Stolt-hed, undskylde vor medfødte Træghed eller vække endnu lavere Lidenskaber. Den h. Isidor lærer os, hverken at høre paa Naturens Stemme eller paa vore Venners Raad, naar de stride imod Guds Stemme.

* * *

»Befæster Eders Hjærter i Kærligheden til Jesus Kristus, Guds Søn, og lader eder ikke forføre af dem, som drage over Land og Hav, for at fange de Troende i deres Garn.«

(H. Isidor til de Kristne i Gallien.)

* * *

Da den h. Isidor vilde opsøge Ensomheden, søgte Kong Reccared og mange Fremmede at faa ham til at opgive det. Især gjorde de ham opmærksom paa Tidens Trang, og paa alt det Gode, han endnu kunde virke. Alligevel gav Isidor ikke efter. Men i Ensomheden hævede han sig til den høje Grad af Fuldkommenhed, der senere gjorde ham til en stor Biskop og Kirkelærer.

* * *

skismatiske Kirke, hvori hun var født og opdragen, til den katolske Kirke, i hvilken hun fornylig blev optagen i Nærheden af Paris. Under sit ulykkelige Ægteskab med den halvt sindsforvirrede Konge har hun lidt meget; men selv har hun, ifølge Vidnesbyrd fra dem, der stode Ægteparret nær, været uden Skyld. Hendes Intelligens og Skønhed gjorde hende afholdt af alle dem, der ikke vare den intrigante Milans Slaver eller Medskyldige. Efter en stormfuld Ungdom — hun er nu 43 Aar gammel — kan hun i den sande Kirkes Skjød haabe et roligt Liv.

S. J. G. Mandag den 26. Maj, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder **St. Josefs Gilde** sit aarlige **Generalmøde** i Forsamlingslokalet, Bredgade 67.

Dagsorden: 1) Aarsberetning. 2) Regnskabsopgørelse. 3) Valg af Formand, Kasserer og Sekretær. 4) Event. Forslag.

Den katolske Syge- og Ligkasse af 1867 giver fri Læge og Sygepenge, til Mænd daglig 1 Kr. 50 Øre og til Kvinder daglig 1 Kr., eller event. Indlæggelse paa St. Josefs Hospital. Foreningen har 3 Læger. Indmeldelser modtages daglig. Love og Blanketter samt nærmere Underretning faas hos Kassereren.

Kontortid: Sogndage fra Kl. 1—3 og 5—7.
samt Lørdag Aften

F. Simonsen,
St. Jørgens Allé 11, 1 Sal.

En Exeditrice søges, helst med Kendskab til Manufaktur, Tricotage og Underbeklædning. Sprogkundskab (særlig Tysk) var ønskelig. Billet mrkt. 440, modtager J. Hoffmann, Købmagergade 48.

Silkeborg.

„**Bella-vista**“, **1ste Klasses Pensionat**, smukt og sundt beliggende ved Aa og Skov i Udkanten af Byen modtager Lystrejsende og Kurgæster for kortere eller længere Tid. Gode Værelser. Moderate Priser. **Telefon 67.**

Foraarsnyheder ere hjemkomne og anbefales i et stort og smagfuldt Udvalg.

Ernst Bæklund,
59 Købmagergade.

† At min kære Søster **Juliane Meyer** Torsdagen d. 1ste Maj er afgaaet ved Døden efter 16 Aars Sygdom, bekendtgøres herved. Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbøn. R. I. P.

Sofie Meyer.

Undertegnede fortsætter sin afdøde Mands **Skotøjsforretning** og anbefaler sig ikke blot til nuværende Kunder, men ogsaa til Andre, som ville støtte mig med deres Arbejde, der vil blive modtaget med Taknemlighed. Nyt syes og Reparationer udføres.

Ærbødigst

Anna Petersen,
Vingaardsstræde 10, Stuen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 11. Maj. 6. Søndag e. Paaske. Frants af Hieronymus, Bekender. — **12. M.** Nereus og Lidelsesfæller, Martyrer. — **13. Ti.** Ærkeengelen Michaels Aabenbarelsefest. — **14. O.** Oktavdag. — **15. To.** Oktav af Kristi Himmelfart. — **16. F.** Johannes Nepomuk, Martyr. — **17. L.** Vigiliefastedag til Pintsefesten. (I St. Ansgars: Kl. 8 Morgen Profetiernes Læsning, Døbevandets Indvielse, Litau til alle Hjelgener og henved Kl. 8 $\frac{3}{4}$ Højmesse.)

Søndag den 18. Maj. Den Helligaands Sendelse. 1. Pintsedag. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 10 Pontifikalmesse med Prædiken; Kl. 8 Aften Majandagt.)

Mandag den 19. Maj. 2. Pintsedag. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 og 11 stille Messe; Kl. 8 højtidelig Prælatmesse, efter hvilken den højærv. Biskop meddeler **Firmelsens h. Sakramente** til Voksne; Kl. 8 Aften Majandagt.)

St. Ansgars Kirke. Fra Fredag d. 9. Maj indtil Lørdag d. 17. Maj (begge Dage medregnede) holdes en **ni Dages Andagt til den Helligaand** ifølge den hl. Faders Mening for de Kristnes Genforening i Troens Enhed. Novenen holdes i Forbindelse med Majandagten Kl. 8 Aften.

Søndag d. 11. Maj. Kl. 5 Efterm. holdes i St. Ansgars Kirke offentligt Foredrag om **Firmelsens hl. Sakramente** i Anledning af dette hl. Sakramentes Meddelelse til Voksne paa Pintsemandag.

Majandagten.

St. Ansgars Kirke:	Søn- og Føstdage Kl. 8 Aft.;	Hverdg. Kl. 8 Aft.
Rosenkranskirken:	« 5 Eftm.;	« 7 $\frac{1}{2}$ —
Jesu Hjærte Kirke.	« 7 $\frac{1}{2}$ Aft.;	« 7 $\frac{1}{2}$ —
St. Josefs Kirke:	« 3 Eftm.;	« 7 $\frac{1}{2}$ —
St. Andreas Kirke: (Ordrup) —	5 Eftm.;	« 7 $\frac{1}{2}$ —

Til den forestaaende Konfirmations-Højtidelighed anbefales: „Det kirkelige Ceremoniel ved Biskoppens Modtagelse, samt Bønner ved Meddelelsen af Firmelsens h. Sakramente.“ Pris 10 Øre. Faas hos Kirkebetjent P. Stein ved St. Ansgars Kirke.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 20.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann. Købmagergade 48.

Nr. 20.

Søndagen den 18. Maj.

1902.

Indhold: En social Gerning. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: Stockholm (med Billede). Vestindien. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 185—192.

En social Gerning.*)

—o—

De store Ideer og fundamentale Lærdomme, som Leo XIII., den vise Fører gennem den moderne Socialpolitik's Virvar, gentagne Gange — navnlig i sin Rundskrivelse »Rerum novarum« — har forkyndt som Rettesnor, eller, for saa vidt som de synes at være komne i Glemmebogen, paa ny har indskærpet, have saa at sige alle Vegne paa Jorden, tildels endog indenfor den kirkefjendtlige Lejr, ikke blot fundet theoretisk Anerkendelse og beundrende Bifald, men de ere ogsaa paa mange Steder allerede blevne praktisk gennemførte ved et utrætteligt og offervilligt Arbejde.

Under alle Omstændigheder kan hverken Kirken eller det af Kirken og dens Organer opstillede Program gøres ansvarlig for de forhaandenværende og beklagelige Mangler, hvis Tilstedeværelse er almindelig anerkendt; det er meget

*) Efter »Salzbrg. Kirchenztg.

mere den menneskelige Kortsynethed og Sendrægtighed, som ofte stiller sig hindrende i Vejen for Gennemførelsen af de vidt skuende og dybt indgribende Planer. »Det er Kirken, som ud af Evangeliet forkynder en Skat af Lærdomme, under hvis kraftige Indflydelse Striden maa bilægges eller i det mindste miste sin Skarphed og antage mildere Former; det er Kirken, som ikke alene bringer Aanderne Belæring, men ogsaa med Magt virker hen til at ordne det sædelige Liv hos hver enkelt i Overensstemmelse med de kristelige Forskrifter; Kirken beskæftiger sig uafslædig med, ved Hjælp af nyttige Institutioner at hæve de lavere Klassers sociale Stilling; den er endelig besjælet med Ønsket om, at alle de forskellige Stænders Kræfter og Bestræbelser maa slutte sig sammen for at fremme Arbejdernes sande Interesser« (Encykliska »Rerum novarum« af 17. Maj 1891).

Det er saare glædeligt, at disse den h. Faders Ord ikke blot ere blevne hørte og paaagtede i Udlandet, men ogsaa her i Norden, hvis Befolkning uden Tvivl har Forstaaelse for det sociale Spørgsmaal, have fundet en modtagelig og frugtbar Jordbund, hvor de under den guddommelige Naades levendegørende Indflydelse udfolde sig til en Blomstring, der giver rigt Haab om Fremtidsfrugter. Herom vidner tydeligt det Værk, som den 7. April d. A. under Kirkens Velsignelse blev overgivet til sin Bestemmelse her i Danmarks Hovedstad. Vi mene den højtidelige Indvielse af »*Mariahjemmet*« og det dermed forbundne »*Si. Knuds Kapel*«, hvis Alter den højærværdigste Biskop konsekreerede Torsdagen derefter, den 10. April.

Det var en betydningsfuld Dag for Danmarks Katholiker. Foruden at der herved blev dannet et nyt Centrum for Menighedslivet i Hovedstaden og afhjulpet et længe følt, virkeligt Savn, blev der paa samme Tid og i Forbindelse med det kaldt en Institution til Live, som i Henseende til sin Oprindelse og Bestemmelse er enestaaende i hele Norden og hvortil der maaske ogsaa i katholske Lande kun findes faa Sidestykker. Institutionens Formaal er at bevare katholske

Piger for en Storstads mangfoldige Farer og under et omhyggeligt Tilsyn og en forstandig Ledelse at undervise dem i alle Grene af Tyendestanden og et velordnet Husvæsen, for saaledes at uddanne dem til brugelige og dygtige Tjenespiger eller — om man vil — til en selvstændig Førelse af deres eget Fremtidshjem. At der i saa Henseende navnlig tages Hensyn til det ethiske og pædagogiske Moment, behøver man vel som noget selvforstaaeligt næppe at fremhæve.

Hvad der imidlertid i en særlig Grad fortjener almindelig Opmærksomhed, er den Omstændighed, at en til de fornemste Kredse hørende Dame, understøttet af sin ligesindede Mand, ikke blot med sit Navn og sin Indflydelse, men ogsaa med de finansielle Midler, hun raader over, ja med sin egen Person paa den mest højhjærtede Maade helliger sig til dette Værk og har gjort det til sin fremtidige Livsopgave. Her viser det sig atter engang, hvorledes Kristendommens guddommelige Grundsætninger til alle Tider have Gyldighed og finde Anvendelse i det praktiske Liv, og jo mere den lave Materialismes og Egoismes Herredømme udbreder sig, desto mere straalende netop disse Kristendommens Grundsætninger. Gud være lovet, at der ogsaa den Dag idag, som fordem i Kirkens ældste Tider, endnu findes idealt anlagte Lægfolk, som efter den h. Apostel Pauli Ord og Exempel bestræbe sig for at blive Alt for Alle! Saadanne Lægfolk bygge den Bro, som atter genopretter Forbindelsen over de ydre sociale Modsætnings brede og dybe Kløft, der adskiller de højere og lavere Samfundsklasser.

Det er jo ikke smukke Ord og filantropisk klingende Fraser, som bringe den menneskelige Samfundsordens tvende store Lejre nærmere til hinanden; heller ikke pragtfulde saakaldte Velgørenhedsfester, som dog i Grunden taget hovedsagelig tjene det højere Titusind til Adspredelse og Fornøjelse. Det forholdsmæssig ringe Netto-Udbytte, som sædvanligvis opnaas derved, er hyppigt snarere en med opblæst Hovmod eller medlidende Ringeagt henkastet Almisse, som

kun bliver modtaget med fordulgt Vrede og betragtet som en pligtmæssig Afbetaling af de fattige, af socialdemokratiske Ideer ophidsede og forbitrede Klasser. I Anledning af en Velgørenhedsfest bragte det herværende socialdemokratiske Organ saaledes for en Maanedes Tid siden en Artikel, hvis bitre Sarkasme man ikke helt kan nægte indre Berettigelse.

»*C'est le ton, qui fait la musique*«, kun ved den rigtige Maade, paa hvilken Almissen gives, bliver den til en sand Velgerning og formaar den at naa sit Maal. Den Rige, den Besiddende, maa ikke mene, at han har opfyldt sin Pligt, fordi han fra sin sociale Stillings høje Piedestal kaster nogle Guldstykker ned blandt de sultne Masser, eller, som »Socialdemokraten« udtrykker sig, »naar han i en polstret Equipage med Lakaier baade for og bag kører omkring og maaske en Gang om Aaret lader Vognen holde, for at stige ud og række Nøden Haanden med Glacéhandsker«, — nej, han skal og maa forskaffe sig Venner ved »Uretfærdighedens Mammon«. Men det sker kun, naar han kommer i Berøring med Folket, med de Fattige, og bestræber sig for personlig at lære deres Trang og Fornødenheder at kende, og saaledes paa den ene Side erhverver sig Tillid og paa den anden Side ogsaa tilegner sig den nødvendige Sag- og Menneskekundskab.

Denne direkte Omgang med de Fattige har man jo til alle Tider i Kirken anset for at være saare vigtig; de Hellige (man tænke kun paa en hellig Stéfan og den hellige Elisabeth) have stedse øvet den med Forkærlighed, og netop i vore Dage tager den et nyt Opsving ved Vincentskonferentsernes velsignelsesrige Virksomhed. Rigtignok forudsætter det Heroisme og et særligt Kald, som Gud ikke har skænket ethvert Menneske, helt og udelukkende at indvie sig til de Fattiges Tjeneste og fuldstændigt at stille sin Tid, sin Formue og sine aandelige Evner til de Ubemidlede og Trængendes Raadighed. Men at ville beholde de ovennævnte Goder *alene* til eget Brug, er en Uretfærdighed og strider mod Guds Anordning, som vil, at vi skulle betragte os selv som

Forvaltere af hans Gaver. Leo XIII. betoner ogsaa dette i sin Rundskrivelse. »Hvo som af Herren, vor Gud,« siger han der, »er bleven rigeligere velsignet med Goder, være sig materielle og udvortes eller aandelige Goder, han har faaet denne Overflod i det Øjemed, at han vel skulde benytte den til sit eget sande Bedste, men ogsaa til Gavn for sine Medmennesker, som en Uddeler af Forsynets Gaver. Hvo, som altsaa har faaet Kundskaber, siger den h. Gregor den Store, han anvende dem til gavnlig Undervisning; hvo som har modtaget Rigdom, han se til, at han ikke forsømmer Velgørenheden; hvo som besidder Erfaring og Øvelse i praktiske Ting, han anvende sine Evner til Gavn for sine Medmennesker.«

Med dette for Øje talte ogsaa den højærværdigste Biskop, da han i en begejstret Tale efter Indvielsen udtrykte sin Glæde over den højhærtede Stiftelse, bevidnede de ædle Givere sin dybtfølte Tak og henviste til den store, vidtrækkende Betydning, som det grundlagte Værk havde for hele Fremtiden. Og dette Maal har »Mariahjemmet« jo for Øje, medens det ogsaa selv er en Frugt af en virksom Tro og offervillig Kærlighed. Troen bliver forkyndt i Kapellet, i Praxis øves den i Hjemmet og trænger saaledes ud i Livet, i de enkelte Familier; Kærligheden bliver tændt og finder Næring fra Tabernaklet, den tilskynder Alle, som ere beskæftigede i Hjemmet, til trofast og samvittighedsfuld Pligtopfyldelse og den er det forenende Baand mellem Høje og Lave, mellem Foresatte og Undergivne. Mariahjemmet er da saaledes i Virkeligheden et Centrum, hvorfra tusinde og atter tusinde Traade udgaa, for at nærme til hverandre og omspinde de mest forskelligartede Elementer; det er for den katholske Menighed og det indenfor samme herskende Liv ligesom et Hjærte, hvis livlige Pulsslag virker regenerende og styrkende hos alle de enkelte Medlemmer og gør duelig til utrætteligt, udholdende Arbejde til Gavn for Almenheden og til den treenige Guds Ære og Forherligelse.

»Mariahjemmet« ligger overordentlig gunstigt i Byens Centrum (forhen Byens Grænse), i Nærheden af det nye, monumentale Raadhus, og er opført paa det samme Sted, hvor forhen laa det lille, beskedne St. Knuds Kapel med tilhørende Skole. De gamle Bygninger lode sig ikke mere benytte i det nye Øjemed, og derfor købte Baron og Baronesse Stampe-Charisius, begge ivrige Konvertiter og ubestridelig den danske Missions største Velgørere, hele Bygningskomplekset, for at lade opføre en ny Bygning efter de gamle Huses Nedrivning. Et anseeligt, af røde Sten opført Hjørnehus knejser nu i en Højde af fire Etager; Façaden med en Række af 11 Vinduer ligger mod Vestervoldgade, medens en kortere Fløj med Kapellet vender ud mod Ny-Kongensgade. I Hovedfaçaden ligge begge Indgangene: en stor for Vognkørsel beregnet Portal, og paa Hjørnet en anden Port, ad hvilken man naar op til Kapellet i første Etage. Dette har Siddepladser for 80 indtil 100 Personer, men kan, naar det er fuldstændig fyldt, godt rumme det dobbelte Antal. Det er et solidt og enkelt, men værdigt og med fornem Smag indrettet Gudshus, som strax ved Indtrædelsen stemmer den Besøgende til Andagt. Gennem fire Rundbuevinduer falder der rigeligt Lys ind i Kapellet, Kor og Skib, hvis Længde-, Brede- og Højdemaal staa i godt Forhold til hverandre. Det kasseterte Loft er udført i Egetræ; det samme Materiale er benyttet til Kirkestolene, Kommunionbænken og Prædikestolen. Denne sidste er paa Siden, som vender ud mod Skibet, forsynet med et omhyggelig og fint udført Reliefbillede, forestillende Jesus og den samaritanske Kvinde ved Jakobsbrønden. Altret, hvis Underbygning og Bordplade er af Sandsten med Marmorsøjler til Støtte for Alterpladen, træder virkningsfuldt frem med sin snittede, graa Træopsats midt i den flade Rundbuenische med en forgyldt Baggrund, som atter kommer bedre til sin Ret ved Bagvæggens mørkerøde Tone. Paa Altret staa de polykromerede Statuer af Himmeldronningen, den h. Josef, den h. Knud og den h. Birgitta. Kapellets Vægge ere

smykkede med forskellige gamle Oliemalerier, hvis Barokrammer dog ikke ganske ville passe ind i den romanske Stils ellers saa temmelig godt bevarede Harmoni - bortset fra enkelte gothiserede Tilløb. Paa Siden ligeoverfor Prædikestolen finde vi, som ret og billigt er, endnu et Billede af Kapellets Skytspatron, den hellige Kong Knud. Det er selvforstaaeligt, at en Korsvej ej heller mangler. Hvad der dog mest overrasker, er det lille paa Emporiet over Indgangen anbragte Orgel, som baade i Henseende til Størrelse og Tonernes Styrke passer udmærket ind i Kapellet og i høj Grad bidrager til Gudstjenestens værdige Højtideligholdelse. En Varmeledning, som gaar gennem hele Huset, fremkalder ogsaa en ensartet Temperatur i Kapellet, medens der ved Hjælp af den elektriske Strøm er sørget for tilstrækkelig Belysning ved Mørkets Frembrud.

Den øvrige Del af Bygningen er fra Kælder til Kvist overordentlig formaalstjenlig og praktisk indrettet i Overensstemmelse med alle Nutidens Fordringer. De talrige Værelser ere rummelige, høje og lyse og malede i forskellige matte Farvetoner røde, grønne eller gule, medens Dørene og Vinduesrammerne saavel som Gangene ere hvidmalede. En Spise-Elevator fra Køkkenet sætter de enkelte Etager i Forbindelse med hverandre og indskrænker saaledes — til Gavn for det skøre Porcelain- og Glasservice — Benyttelsen af den ellers meget bekvemt anlagte Trappe. Elektriske Klokker lette Forbindelsen med Tjenestepersonalet. De unge Piger, som tage Del i Undervisningen have foruden deres private Værelser ogsaa fælles store Sale til deres Raadighed, som tildels ere delte ved Hjælp af Skydevægge af Træ og saaledes med Lethed kunne forenes til eet stort Rum ved given Lejlighed. Da »Mariahjemmet«, hvor der er Plads for flere Lejere, tillige skal tjene som Pensionat, er der derved ogsaa givet de unge Piger al ønskelig Lejlighed til, paa Stedet at øve sig i alle Beskæftigelser og anvende i Praxis de erhvervede theoretiske Kundskaber. Overledelsen over det Hele hviler i Hænderne paa den i alle vedkommende

Fag velbevarende og energiske Lehnsbaronesse Stampe-Charisius selv, som med sin Ægtefælle allerede er flyttet ind i den nye Bolig, for at ombytte et mageligt og behageligt Liv, som deres Stand og Formue vilde tillade det, med et Liv fuldt af Arbejde og Opøvelse til Gavn og Velsignelse for andre. — Den forretningsmæssige Afdeling (Bureauvæsen, Korrespondance o. s. v.) har en Veninde af Baronessen og Konvertit ligesom denne, Fru Kammerherrinde Kragh overtaget, en Dame, der er lige fremragende ved sin selskabelige Stilling som ved sine Aandsevner og sin religiøse Iver.

Efter det sagte vil Enhver med Lethed kunne gøre sig selv en Forestilling om Foretagendets Storartethed. Naar man anslaaer de samlede Omkostninger ved Byggeforetagendet, til dets indre Indretning og dets funderede Drift, til *en halv Million Kroner*, saa er dette vistnok ikke for højt beregnet. Naar man fremdeles tager i Betragtning, at der af hele Foretagendet ikke vil blive høstet den ringeste materielle Nytte og Fordel (i Forretnings sproget kaldet »Profit«), men derimod megen Byrde og meget Arbejde, sandsynligvis ogsaa Ærgrelse og Fortrydelighed, maaske ogsaa Utaknemlighed, saa kan vel Ingen undlade at yde et saadant, med sand fyrstelig Højmodighed grundlagt Foretagende og dets uegenlyttige Grundlæggere sin oprigtige Respekt og beundrende Højagtelse.

Med dette Synspunkt for Øje var det saare glædeligt, at talrige Gæster havde indfundet sig til Indvielsen, deriblandt 14 Gejstlige. Ogsaa Arkitekten, Hr. Frederichsen, som ifølge den almindelige Dom har løst sin Opgave paa en fortræffelig Maade, var tilstede, saavel som forskellige andre Personer, der særlig havde haft at gøre med Bygningen. Med særlig Tak fortjener at omtales, at Hds. kongelige Højhed Prinsesse *Marie*, saavel som flere protestantiske Slægtninge og Venner af Lehnsbaron og Lehnsbaronesse Stampe-Charisius overværede den højtidelige Indvielse. Der laa i denne Deltagelse mindre udtrykt en Æresbevisning overfor de ædle Stiftere, men meget mere en bifaldende

Anerkendelse af det smukke Værk, ved hvis Begyndelse det naturligvis ikke har manglet paa pessimistiske Kritikere, der strax betegnede Sagen som et forfejlet Foretagende og ogsaa den Dag i Dag endnu fastholde denne Anskuelse. Man maa ret haabe og ønske, at disse Ulykkesfugle ikke faa Ret, og man tør saameget mere med Føje og Rette nære de bedste Forventninger, da det Hele jo dog kun har Guds Ære og Medmenneskenes Vel for Øje, og Velsignelsen, som Kirken har nedbedt over det, sikkert heller ikke vil blive uden Virkning.

Summa Summarum: »Mariahjemmet« er en eminent katholsk, en social Institution, som baade i Henseende til sin Oprindelse og sit Formaal svarer til Jesu Kristi Ideer og Planer og er i Overensstemmelse med ham, *qui non venit ministrari sed ministrare*, som ikke kom for at blive betjent, men for at tjene, og med Rette kan det vælge sig til Devise den h. Gudsmoders Ord, som staa skrevne ovenover Korbuen i Kapellet og danne Grundtonen i det kirkelige Officium paa Indvielsesdagen (Marias Bebudelsesfest): *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum*, »Se, jeg er Herrens Tjenerinde, det ske mig efter dit Ord!«

Ph.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Stockholm. Atter i Aar har *den katholske Haandværkerforenings Patronatsfest*, St. Josefs Skytsfest (3die Søndag efter Paaske), Præget af religiøst Alvor, behagelig Omgang og godt Kammeratskab. Da Foreningens Medlemmer Kl. 11 holdt deres Indtog med St. Josefsfanen i Spidsen i St. Erikskirken, for at overvære Højmessens, tiltrak den sig berettiget Opmærksomhed, som forøgedes ved den smukke St. Josefsmesse for firstemmigt Mandskor, og den

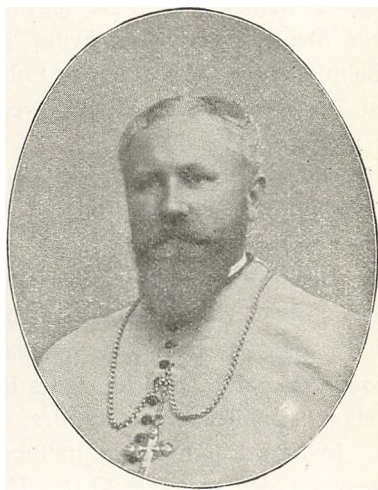
højærværdigste Biskop *Bitters* Prædiken, som knyttede sig til Texten i Søndagens Epistel: »Jeg formaner Eder som Fremmede og Udlændinge, at I holde Eder fra kødelige Lyster, som stride imod Sjælen.« (1. Petr. 2, 11.)

Efter at Medlemmerne paa samme Maade havde overværet Aftenandagten, som holdtes af den højærværdigste Biskop, med paafølgende Prædiken, som Foreningens Vicepræs, Hr. Pastor *R. Speckert*, holdt over »Profeten Jonas og hans Bodsprædiken« (en Fortsættelse af en Række Prædikener over det Gamle Testamente), forsamledes de i Foreningssalen, som var smykket med Grønt og straalende oplyst. En Overraskelse beredtes her Medlemmerne, idet Hr. *F. Corméry* ad fotografisk Vej havde fremstillet et smukt udført stort Billede af de katholske Svendeforeningers Grundlægger *Adolf Kolping*, som vakte almindelig Beundring.

Efter at den højærværdigste Biskop var ankommen, bød Foreningens Præs, Hr. Pastor *R. Kiesler*, alle Tilstedeværende velkommen og tog af det skænkede Billede Anledning til at fremhæve de katholske Foreningers Nytte og Nødvendighed navnlig for vor Tid, da der stiftedes saamange Foreninger med modsatte og oven i Købet slette Formaal. Det var derfor baade en Ret og en Pligt for os Katholiker, at vi sluttede os sammen i Foreninger. Senere fremsattes Programmet og Formaålet for de af *A. Kolping* stiftede Svendeforeninger, hvortil knyttede sig Regnskabsopgørelse over Foreningskassens, Syge- og Begravelseskassens samt Sparekassens Status. Hr. *Hugo Lohnig* fremsagde derefter et af ham selv forfattet Digt om »Venskab og Broderskab«, som vandt almindeligt Bifald.

Man begav sig derefter ned i en anden Forsamlingsal, hvor en Fællesspisning fandt Sted. Præs talte først for *den højærværdigste Biskop Bitter*, som stedse viste Foreningen sin Interesse, ikke mindst derved, at han havde opsat sine Visitatsrejser, for at han paa denne Dag kunde hædre Foreningens Fest med sin Nærværelse. Den højærværdige Biskop besvarede straks Talen, idet han omtalte den broder-

lige Kærlighed, han altid havde fundet raadende blandt Foreningens Medlemmer; denne broderlige Kærlighed var saa nødvendig for Sammenholdet og bidrog mere end alt andet til at løse det sociale Spørgsmaal. Han lykønskede Foreningen i Anledning af denne Aand, som besjælede dens Medlemmer, og udtalte det inderligste Ønske om, at den maatte vedblive at herske iblandt dem; den var den bedste Garanti for Foreningens Bestaaen og Fremgang, saa at Foreningen om to Aar kunde fejre sit 25aarige Jubilæum og, som han haabede, fejre det under sit eget Tag.

**Biskop Alb. Bitter,
Apost. Vikar for Sverige.**

Paa Præsens Skaal for Æresmedlemmerne svarede Hr. Disponent *G. Sellmann*. Det var altid en Fornøjelse for ham at tage Del i denne Fest, fordi han saa de vakre Resultater, man havde naaet, og vilde foreslaa en Skaal for Foreningens Præsens, Hr. Pastor *R. Kiesler*, der modtoges med Begejstring. For de øvrige Bestyrelsesmedlemmer talte Hr. Fotograf *E. Roesler*, og for de af Medlemmerne, som havde paataget sig Betjeningen, talte Hr. Konsul *A. Cella*; hvorpaa Præsens bad de Tilstedeværende om ikke at glemme de

barmhjærtige Sjæle, som tilsyneladende ej vare til, men som arbejdede mere end de andre, i *Køkkenet*, for at tilberede Maden, nemlig de gode St. Elisabethssøstre.

Efter at man var vendt tilbage til Foreningens Sal, foretoges en Indsamling til Opførelsen af et Mindesmærke i Køln til Ære for Svendeforeningernes Grundlægger Adolf Kolping. Denne Indsamling indbragte 64 Kroner. Tilsidst producerede kgl. Kammerskriver ved Tullværket, Hr. *E. Blomquist* sig med »Dykkere, Sværmere, Raketter« og lignende pyrotekniske Kunster, som vakte stor Munterhed.

Af Regnskabet fremgaar, at Foreningen i Aaret 1901 talte 48 betalende Medlemmer, blandt hvilke 17 vare Æresmedlemmer. Beholdningen steg i Aarets Løb til 957 Kr. 60 Øre, saa at Foreningens hele Kapital ved Aarets Slutning beløb sig til *15,517 Kr. 9 Øre*.

Syge- og Begravelseskassen udviste desuden et Overskud i Aarets Løb af 73 Kr. 19 Øre og en Kapitalbeholdning af *4260 Kr. 61 Øre*.

I Sparekassen havde 19 Personer opsparede Penge indestaaende; i Aarets Løb vare 432 Kr. 13 Øre blevne indsatte, og Summen af den den 31. Dec. f. A. indestaaende Kapital beløb sig til *2091 Kr. 5 Øre*, hvortil lagdes Renten ($4\frac{1}{2}\%$) 95 Kr. 95 Øre, eller tilsammen *2187 Kroner*.

Vestindien. Jo flere Efterretninger indløbe fra den franske Ø *Martinique* og den engelske Ø *St. Vincent* i Vestindien, som den 8ds. ere blevne hjemsøgte af vulkanske Udbrud, desto frygteligere synes Ulykken at have været og i den hele civiliserede Verden vækker den den inderligste Deltagelse. Paa Martinique tilintetgjorde en Ild og Askeregn i Forbindelse med en Lavastrøm fra Vulkanen Mont Pelée hele Byen St. Pierre, hvor hened *30,000 Mennesker* skulle være gaaede tilgrunde i Løbet af faa Sekunder, medens hele den nordvestlige Del af Øen forvandlede til en Ørken.

Paa den engelske Ø *St. Vincent* har paa samme Tid Vulkanen Soufrière dannet en Mængde nye Kratere, hvor-

fra udspyedes Ild og Aske og Lavastrømme i alle Retninger, saa at hele den østlige Del af denne Ø var som et Flammehav, medens Jorden skælvede og Havet var i et frygteligt Oprør. Her skulle henved 2000 Mennesker være døde.

Biskoppen af Martinique, Msgr. *de Cormont*, havde netop for en Maaned siden forladt St. Pierre, hvor Domkirken er beliggende, og han befinder sig for Tiden i Paris. Denne Rejse har frelst ham fra den visse Død, da Ulykken, som fandt Sted paa Kristi Himmelfartsdag, ellers vilde have overrasket ham i Bispestaden St. Pierre, som — saafremt de telegrafiske Beretninger ikke overdrive — nu er en uddød By, hvis Ruiner nu ere begravede under Askemængden tillige med de c. 30,000 Indvaanere. Ulykken har voldt Biskoppen en frygtelig Sorg og Smerte, og han græd som et Barn, da han modtog de første Efterretninger om Katastrofen. Han er i høj Grad forbauset over den uventede Tildragelse, da intetsomhelst Tegn, dengang han forlod Øen, tydede paa, at en saa stor Ulykke var forestaaende.

Ifølge Biskoppens Meddelelser fandtes der paa hele Øen 200,000 Indbyggere med 56 Verdenspræster og desuden 3 religiøse Kommuniteter: Helligaandsfædrenes, St. Paulssøstrenes fra Chartres og St. Josefssøstrenes fra Cluny. Generalvikaren, Abbé Parel, som styrede Bispedømmet under Biskoppens Rejse, var Ærkepræst i Byen Fort de France og har næppe kunnet forlade sit Sogn paa Himmelfartsdagen, saa at Biskoppen antager, at han er frelst. Msgr. de Cormont haaber imidlertid, at de første Telegrammer kunne have overdrevet Ulykken, navnlig fordi Vulkanen allerede i flere Dage havde været i Oprør. Ere kun 30 Mennesker af hele St. Pierres Befolkning blevne frelste — som et Telegram meddelte — saa maa de, ifølge Biskoppens Mening, uden Tvivl have forladt Byen inden Katastrofen indtraadte. Forøvrigt antager man, at Vulkanen, da Katastrofen skete ganske pludselig, strax har udsendt en stor Mængde Gas, der har foraarsaget et kolossalt Lufttryk og kvalt alt Levende. Derefter er Ildregnen begyndt og en frygtelig Hagl af glø-

dende Stene er faldet ned over Byen og har antændt den. Vulkanen er endnu ikke bleven rolig, Heden er overvældende, Luften opfyldt af vulkansk Støv og Stanken af de mange Lig spores langt til Søs. Man frygter baade for Hungersnød og epidemiske Sygdomme. Øens Udseende har paa mange Steder forandret sig og dannet nye Havbugter, Bakker og Dale.

Bekendtgørelse

til

Rosenkranskirkens Menighed.

Menighedens Medlemmer gøres herved bekendte med, at Inkassationen af de tegnede aarlige Bidrag til **Kirken** og **Folkeskolen** (Kirkeskatten) vil blive paabegyndt d. 1. Juni ved Forstanderskabets Inkassator, Avisbud O. Jensen. Medlemmer af Rosenkranskirkens Menighed ere alle Katholiker, der bo i Valby og paa Frederiksberg — indtil Ladegaardsaaen og Aaboulevarden — samt i den til Frederiksberg grænsende Del af Vesterbro, indtil Steuosgade, Viktoriagade, Abel Cathrines Gade og Kvægtorvsgade — den tilstødende Halvdel af nævnte Grænsegader og Godsbaneterrainet indbefattet.

De, der ikke yde noget Bidrag, opfordres indtrængende til at tegne sig for et saadant og saaledes opfylde den Pligt, som enhver Katholik har, efter Evne at yde Bidrag til sin **katholske Sognekirke**. Anmeldelser bedes sendte til Sognepræsten, Boyesgade 8.² eller til Forstanderskabets Regnskabsfører, Herr Handelsfuldm. P. Balestrini, Gl. Kongevej 72¹.

Forstanderskabet.

² Søskende, 2 og 4 Aar. ønskes mod Betaling anbragte i et godt, velordnet Hjem, hvor Husmoderen med Kærlighed kan tage sig af deres Opdragelse. Der gøres en god Gerning derved, da Moderen, som er i en Forretning om Dagen, ellers ser sig nødsaget til at overlade Børnene til en Piges Omsorg i Hjemmet. Skriftlig eller mundtlig Forespørgsel besvares af Hr. Pastor Neuvel, St. Josefs Hospital, Griffenfeldtsgade 44, København.

C. Meyers

Cycleværksted,
42, Aaboulevarden 42,

anbefales.

S. J. G. Mandag den 26. Maj, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder **St. Josefs Gilde** sit aarlige **Generalmøde** i Forsamlingslokalet, Bredgade 67.

Dagsorden: 1) Aarsberetning. 2) Regnskabsopgørelse. 3) Valg af Formand, Kasserer og Sekretær. 4) Event. Forslag.

Silkeborg.

„**Bella-vista**“, **Iste Klases Pensionat**, smukt og sundt beliggende ved Aa og Skov i Udkanten af Byen, modtager Lystrejsende og Kurgæster for kortere eller længere Tid. Gode Værelser. Moderate Priser. Tlf. 67. (10 Min. Gang fra Kapellet.)

Kirkelig Kalender.

Søndag den 18. Maj. Den Helligaands Sendelse. 1. Pintsedag. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 10 Pontifikalmesse med Prædiken; Kl. 8 Aften Majandagt.)

Mandag den 19. Maj. 2. Pintsedag. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 og 11 stille Messe; Kl. 8 højtidelig Prælatmesse, efter hvilken den højærv. Biskop meddeler **Firmelsens h. Sakramente** til Voksne; Kl. 8 Aften Majandagt.) — **20. Ti. Oktavdag.** — **21. O. Tamperfastedag*).** — **22. To. Oktavdag.** — **23. F. Tamperfastedag.** — **24. L. Tamperfastedag.**

Søndag den 25. Maj. 1. Søndag e. Pintse. Den h. Treenheds Fest eller Trinitatis Søndag.

*) Onsdag, Fredag og Lørdag ere befalede **Fastedage.**

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8.) Anden Pintsedag Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 6 Festandagt med sakramental Velsignelse. — Tirsdag d. 20. Maj Kl. 8 stille Messe.

Jesu Hjærte Kirke. Første Pintsedag Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt med Prædiken. — Anden Pintsedag: Gudstjeneste som paa alm. Søndage.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 25. Maj (Trinitatis Søndag) Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Til den forestaaende Konfirmations-Højtidelighed anbefales: „Det kirkelige Ceremoniel ved Biskoppens Modtagelse, samt Bønner ved Meddelelsen af Firmelsens h. Sakramente.“ Pris 10 Øre. Faas hos Kirkebetjent P. Stein ved St. Ansgars Kirke.

En Portion af **Kozlowskis Familielegat** for trængende Jomfruer og Enker af den herværende katolske Menighed er bleven ledig. **Ansøgninger indsendes inden den 2. Juni d. A.** Skemaer erholdes og afleveres hos Hr. Kirkeforstander Herm. Hoffmann eller hos Undertegnede.

Trængende, som have indsendt Ansøgning om Frk. Magners Legat, kunne, naar de ønske det, ogsaa ansøge om ovennævnte Kozlowskis Familielegat og afhente det fornødne Skema. Joh. Braun. Sognepræst.

Katholsk selskabelig Forening.

Program for Sommeren 1902.

Søndag d. 8. Juni: Eftermiddagsudflugt til Charlottenlund for Medlemmerne med Børn.

Søndag d. 6. Juli: Sommerens Hovedudflugt med Kystbanen til Helsingør, Marienlyst Badehotel og Hellebæk.

Sidst i Juli: Sommerfest paa Frederiksberg.

Søndag d. 10. August: Skovtur, arrangeret af Foreningens Damer.

Søndag d. 7. September: Fodtur («Nøddetur»). Afslutning i Tivoli.

Udførligt Program meddeles i »Nord. Ugeblad« forud for hver Tur.

Indmeldelser i Foreningen modtages hos Formanden, Grosserer *Alb. Hitzinger*, Sølvgade 84, samt hos Bestyrelsens øvrige Medlemmer.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 21.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annonce: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 21.

Søndagen den 25. Maj.

1902.

Indhold: Mariakongregationen. — Mennesket og Naturkræfterne. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Amerika. Spanien. Vestindien. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 193—200.

Mariakongregationen.

—O—

Maria: »Se, fra nu af skulle alle Slægter prise mig salig!«
(Luk. 1, 48.)

Som bekendt gik Oprørets og Negationens Bølger højt i det 16. Aarh. — Der var næsten ikke det Dogme, som man ikke søgte at faa kastet over Bord. Og Straffen fulgte ubønhørligt i Hæresiets Fodspor. Jeg vil her ikke tale om de Strømme af Blod, som flød gennem de oprørte Lande, eller om den sociale Nød og Elendighed, der haabløst stirrede En i Møde fra alle Sider; her er kun Tale om den aandelige Straf.

I en Samtale med en Indifferent sagde Vedkommende: »Ja, Luther var skam snedig i Vendingen, for at forlige Moderkirkens Nadverlære med Calvinisternes, der trængte ham haardt, sagde han: at det var og dog ikke var.« —

Men hvad var Følgen af denne »Snedighed«? — Det var den, at Protestantismen tabte Kirkens herligste Skat og Genstanden for dens skønneste Andagt: Alterets allerhelligste Sakrament; og, idet Jesus Kristus drog bort fra dens Altere, fulgte ogsaa alle hine Andagter ham, der ere som de Blomster, vi sætte foran Tabernaklet.

Og den Andagt, som allermest har grebet de Kristnes Hjærter til alle Tider, næst efter Andagten til Alterets Sakrament, er vel nok Andagten til Gudmenneskets hellige Moder, Jomfru Maria. Hvor ofte have vi ikke set Pater Brinkmann blive begejstret, naar han sagde: »At dyrke Maria, er det samme som at føres til hendes Søn. — Hun er alle Naadekildernes Kanal!« — Saaledes handlede og talte man ikke i Reformationens Lejr.

Medens Luthier selv endnu talte i de mest venerable Udtryk om den hellige Jomfru, gik hans Disciple et Skridt videre ad Negationens Bane, og Verden genlød snart af Forhaanelser og Spot mod hende, den velsignede blandt Kvinderne. At de Kristne i 1500 Aar med barnlig Ærefrygt havde elsket Gudsmoderen, vakte haanende Latter — ja, man vovede endog at kalde det Afgudsdyrkelse.

Men hvorledes gik det med Kirkens trofaste Børn? — Kender Du den Følelse man havde, naar man som Barn hørte Tjenestefolkene laste og tale med onde Tunger om Moder? Intet var bitrere, intet oprørte Barnehjertet mere, de smaa Hænder knyttedes af energisk Vrede og Barnet glemte det aldrig.

Men var det nok, at man græd over Forhaanelserne, der tilføjedes Moder? — Nej, en saadan passiv Holdning tyder ikke paa stor Kærlighed. Naar Nogen talte ondt om Moder, hvad gjorde vi da som Børn? — Vi ilede til hende, kastede os i hendes Arme og kyssede hende kærligt. Og hun kunde se forbavset paa os over disse pludselige og for hende umotiverede Kærtegn, men smilede glad over den barnlige Hengivenhed, de gav til Kende — selve Grunden anede hun ikke.

Og gaar det saaledes med den jordiske Moder, maa vi da ikke langt mere elske hende, der er alt Levendes Moder, og søge med dobbelt Kærlighed og Ømhed at bortjage alle Forhaanelser og Bespottelser fra hendes hellige Navn.

Saaledes tænkte Johannes *Lewnis*, en ung Skolastiker af Jesu Selskab. Han levede paa Sicilien og var opfyldt af brændende Andagt og Kærlighed til sin hellige Moder. Han ønskede at gøre alt, for at glæde hende og protestere mod al Ringeagt for hendes ophøjede Personlighed. Da han senere kom til Rom modnedes Tanken og i Aaret 1564 fødtes Mariakongregationen til Verden*).

Rundt om i Kirken levede talrige fromme Mænd og Kvinder, der vare opfyldte af stor Andagt til Maria; men nu fremstod en Forening, hvis Formaal var, paa en ganske særlig Maade at ære og dyrke den hellige Gudsmoder; først fordi deres Hjærter drev dem dertil og dernæst for paa den mest energiske Maade at protestere mod den ringeagtende og ligegyldige Holdning, Protestanterne indtog overfor Maria.

Det skulde være et Elitekorps af Mænd, saa at sige Førstegrøden i Kirken, der skulde indvie sig til den reneste Jomfrus Tjeneste ved ganske særlige Løfter. — Med Begejstring greb Mændene den fromme Ordensmands Tanke. Hundreder og atter Hundreder lode sig indrullere i de Kæmpendes Rækker, iførte sig med hellig Begejstring Gudsmoderens Farver, for ved ivrige Bønner og et rent, gudfrygtigt Levned at neddæmpe alt det Støv og Smuds, som ond Vilje og slette Lidenskaber havde ophvirvlet for at formørke Havets klare Stjerne. Det var ikke alene Biskopper, Prælater og Præster, der indviede sig til Mariatjenere — nej, ogsaa Fyrster og Prinser, Professorer og Studenter, ja, Mænd af alle Samfundsklasser og Livsstillinger traadte ind under Kongregationens Faner. Og i Løbet af faa Aar gik denne Hærs Sejrsmarsch gennem hele den katholske

*) Den første pavelige Anerkendelse fulgte i Aaret 1584.

Verden, og med fordoblet Glans og Styrke straaede Havets Stjerne paa den stridende Kirkes Firmament.

Dette er i Korthed Kongregationens Verdenshistorie.

*

*

*

Aarhundreder vare henrundne, siden den aandelige Revolution havde skilt den gamle, katholske Hovedstad København fra dens sande Moder. — Mange oprigtige og fromme Mænd havde vel levet og virket indenfor dens Mure siden hin sørgelige Tid; men kun i et svagt Tusmørke. Et trælletungt, snevert Aandsliv vekslede med Frivolitet og Vantro; da udstedtes Danmarks Riges Grundlov, og atter kunde Moderkirken rejse sine Altere i Absalonsstaden og atter kunde dens Præster offentlig frembære det evige Offer. Efterhaanden voksede der en Menighed frem og et katholsk Liv begyndte at røre sig under Præsterne Schürhoffs, Zurstrassens*), Grüders og andre ligesindede og nidkære Gejstliges ihærdige Virksomhed ved St. Ansgars Kirke. Da vi imidlertid her kun ville berette om Maria-kongregationens Historie, ligger disse første Pioners Arbejde udenfor vor Fortællings Ramme.

I Begyndelsen af Halvfjerserne kom Jesuiterne her til Landet. Ude paa Nørrebro i en stille Sidegade, Evaldsgade Nr. 5, levede dengang nogle Fædre af Jesu Selskab. To af de bedste Værelser vare indrettede til et interemistisk Kapel. Fra det største saa man gennem en aaben Fløjdør ind i det mindre, hvor et Alter var opstillet og oven over Tabernaklet stod en Statue af den hellige Jomfru kronet som Himlens Dronning med det guddommelige Barn paa højre Arm og i venstre Haand et Scepter. — Mange, mange Bønner ere opsendte ved dette Alter og mange Messeofre frembaarne der. Det fulgte troligt med Fædrene til Kronprinsessegade, Ny Kongensgade og Stenøsgade. — Hver Gang jeg gaar forbi den kære Statue, der nu er opstillet

*) Pastor Zurstrassen indtraadte senere i Jesuiterordenen.

paa en af St. Knuds Skolens Gange, er det ligesom jeg atter hørte de skønne Prædikener, Pater Brinkmann holdt hver Aften i Maj Maaned foran den. Dette Alter er mig særlig dyrebart, da det forundtes mig en Søndag Eftermiddag, ved dets Fod at bekende den katholske Tro og optages i Kirkens Moderskød. — Men som vi skulle se, havde dette Alter særlig Betydning for Kongregationen og enhver af Brødrene bør have det i taknemmelig Erindring.

Blandt Fædrne levede den fromme Pater *Tenten*, hvis Hjærte brændte af Kærlighed til den h. Gudsmoder. Hans inderligste Ønske var at udbrede Andagten til hendes Ære. — Han fattede da det Forsæt, at faa oprettet Kongregationen i København. Det saa ikke meget lovende ud; Forholdene forjættede ham mange Vanskeligheder og brydsomme Kampe. Efter at have raadført sig med sine Foresatte og den daværende apost. Præfekt, Msgr. Grüder, fik han deres Tilladelse til at gøre et Forsøg.

Pateren gik med Mod og Fortrøstning til sit Forehavende. Han kendte Foreningens Indflydelse, navnlig fra sin tidligere Virksomhed som Bestyrer af de blomstrende Kongregationer i Aachen og i Koblenz. Han fik da samlet nogle Mænd af Menigheden for at forelægge dem Sagen. Torsdagen den 30. Januar 1877 afholdtes et forberedende Møde, hvor P. Tenten i korte, almindelige Træk antydede den marianske Kongregations Formaal og Medlemmernes Pligter.

»Mødet var«, siger Referenten »L«,*) »henset til vore smaa Forhold meget talrigt besøgt af vor Menigheds fuldmyndige mandlige Medlemmer«.

Referenten fortæller: »løvrigt var der endnu ikke omdelt eller fremlagt nogen Statut; men dette er oversat og under Pressen, og det var maaske denne Omstændighed, der for enkelte af de Tilstedeværende mulig var utilfredsstillende,

*) Se »Nordisk Kirketidende for katholske Kristne« Aarg. 1877 Pag. 109—11.

saa at man uvilkaarligt fik Indtrykket af, at der var en vis Mistillid til Stede enten til Sagen selv eller til de Vedkommendes aandelige Modenhed.

Referenten har ikke noget nøje Kendskab til denne Kongregations Oprindelse, Forplantelse og egentlige Væsen. Han husker blot som Barn og i sine Ungdomsaar at have set den med dens Fane ledsage de offentlige Processioner og mindes grandt, at Medlemmerne bestode af Høje og Lave, Rige og Fattige; men han erindrer ogsaa tydeligt, at det var Mænd i Ordets egentlige Forstand — Mænd, der hverken saa til højre eller venstre, men fulgte den lige Vej, som deres engang fattede og rodfæstede Overbevisning foreskrev dem; Mænd, der nøde saa vel deres protestantiske som øvrige katholske Medborgeres fulde Tillid og Agtelse, og hvis eneste Modstandere i Grunden taget kun de saakaldte Navnkatholiker vare, hvilke der som overalt vare Folk, der bare Kappen paa begge Skuldre, Folk uden Principer eller Karakterfasthed enten i det religiøse eller i det borgerlige Liv.

Om nu en saa lille, katholsk Menighed som den københavnske vil være i Stand til i den nærmeste Tid at oprette og vedligeholde den Marianske Kongregation vil jo Tiden vise, og det vilde sikkert være et glædeligt Tidernes Tegn, om Ideen blev realiseret. Paa den anden Side kan det ikke fordøiges, at der udfordres en mere end almindelig Grad af kristelig Fuldkommenhed for at blive et værdigt Medlem af Kongregationen, og at det er saare vanskeligt for en lille Menighed at stille et saadant Elitekorps af religiøssindede Mænd i vor blødgjorte Tid, der skyer alle Anstrængelser for et højere Liv og hvor enhver helst vil befale og kun faa adlyde.«

Saavidt Referenten. — Man mærker tydeligt, at Stemningen paa dette Møde ikke har været just saa begejstret, om ikke Referenten, der synes at have været en meget forsigtig og skeptisk Natur, har været for streng i sin Dom. — Faktum er, at den følgende Torsdag, den 8. Februar,

konstitueredes Kongregationen med den apostoliske Præfekts Samtykke og Velsignelse og under Titel af Marias ubesmittede Undfangelse. Søndag den 22. April s. A. paa St. Josephs Skytsfest optoges 25 Kandidater som Medlemmer,*) og under Pater Tentens Præsidium begyndte den nu sit Liv.

Naturligvis gik det her som i Almindelighed, at Barndommen er den lyse, muntre Glædes Tid. 25 Medlemmer, som alle kendte hverandre, levede et fortroligt Samliv, vejledede og opmuntrede af den højærværdige Præses, der udmærkede sig ved en overordenlig Elskværdighed og Mildhed. Som en Opmuntring foretog P. Tenten hver Sommer en Skovtur med sin Kongregation. Man tog til Charlottenlund en Hverdag Eftermiddag ved Firetiden og spadserede op til St. Andreas' Kollegium paa Ordrupshøj. Her holdt Præses i den stemningsfulde Kirke en kort Andagt med »Tantum ergo« og sakramental Velsignelse og man vandrede derpaa under Sang og Samtale gennem Skoven. To Brødre havde Dagen forud været ude og arrangeret et lille, beskedent Aftensmaaltid i en eller anden Restauration og derefter tog man atter tilbage til Byen med Toget.

Disse smaa, aarlige Udflugter gik i Arv til Ynglingenes Kongregation, som endnu foretager dem. Med Mændenes Kongregation er det anderledes — allerede det store Antal vanskeliggør et fortroligt Sammenhold og hele dette Arrangement var dog kun en Krykkestav, som den hurtigt kastede fra sig; thi Kongregationens Formaal er ikke Skovture med selv de harmløseste Glæder; nej, det er en ren kirkelig Forening, som kun stiler mod Sjælens Fuldkommengørelse gennem Bøn og Betragtning. —

»Hvem har nu Kongregationen i første Linie at takke for sin Opkomst og Blomstring? Alle ere enige med os i at tilskrive den Hedengangne denne Fortjeneste«, skrives i Mindeartiklen om P. Tenten.**)

»Han skyede intet Arbejde

*) Af disse Herrer ere følgende tilbage: Brr. Q. Weidele, J. C. Günther, Fr. Simonsen, H. P. C. Birch og C. Riedel.

**) »Nord. Kirketidende« Aarg. 1882, Pag. 219.

og ingen Besværighed; ja, bragte med Glæde ethvert Offer, naar det gjaldt hans kære Kongregation; men han fordrede ogsaa til Gengæld med faderlig Strenghed af Alle, at de skulde opfylde alle Kongregationens Regler, og han selv foregik dem med sit eget Eksempel, idet han omhyggeligt opfyldte alle sine Pligter. »Saa godt som hver Dag helligede han alle Eftermiddagstimerne til at besøge sine Kongreganister i deres Hjem, for ved personlig Omgang at knytte Ven-skabets Baand desto fastere«. (ib.)

P. Tenten var tillige Præst ved St. Josephs Hospital og omfattede ogsaa denne velsignelsesrige Gerning med stor Interesse og Kærlighed. I Evaldsgade boede han jo temmelig nær ved Hospitalet og havde ikke nogen lang Vej at gaa om Morgenen. Han læste nemlig daglig den hellige Messe i Hospitalets Kapel. Men overfor Hensynet til sine Kongreganister skyede han ingen Ulejlighed, og da han syntes, det var for afsides, han levede, naar de skulde samles hver Torsdag Aften, saa fik han udvirket, at Fædrene flyttede til Kronprinsessegade 42, altsaa i Byens Centrum. Han talte ikke til Nogen om, at han maatte meget tidlig op, for at naa den lange Vej til Hospitalet, hvor Messen læstes Kl. 6¹/₂. Han gik daglig denne Vej i tre Aar, i Vintermaanederne længe før Daggry; men han beklagede sig ikke, kun de sidste Uger vedgik han aabent, at det tidt faldt ham saare besværligt. (ib. 206.)

I Kronprinsessegade blev saaledes paa Jesu Hjertes Fest, den 18. Juni 1878, et Jesu Hjerter Kapel indviet af den apostol. Præfekt, Msgr. Grüder. I Festtalen sagde Prælaten, at det fremfor alt skulde være et Kongregationskapel.

»Hver Torsdag sent om Aftenen samlede den nidkære Præses Kongregationen om Jesus Hjerter Alter til fælles Bøn og et opbyggeligt Foredrag«. (ib. 219.)

»Vel var han ikke, hvad man kalder en Taler i Ordets snevre Betydning — selve Stemmen manglede Kraft og Metal —; men han forstod den Kunst at fremsætte en Fylde sunde og opbyggende Tanker fatteligt, klart, i velovervejet

Orden, med Fynd og Klein og ikke uden beaandende Varme«. (ib. 205.)

Hvert Aar foranstaltede han aandelige Øvelser; enten lededes disse af ham selv eller ogsaa fik han en anden Pater dertil.

P. Tenten havde ogsaa den 29. Juni 1879 faaet stiftet en Ynglingekongregation, St. Stanislauskongregationen. Vel vare Forholdene her endnu vanskeligere; thi Ungdommen kan jo ikke lide hæmmende Baand; men der fandtes dog et tilstrækkeligt Antal, der vare modige nok til at trodse Kammeraternes Spot, og meldte sig. — I 1880 gik Ledelsen af denne over til afdøde Pater *Albert v. Geyr*, der lagde sin bedste Energi og Kraft i dette Arbejde og han vil sikkert en Gang høste Frugterne. Denne Stanislauskongregation har opfyldt sin Bestemmelse ved at bevare mange unge Hjerter rene, og derved har den været en fortræffelig Planteskole, hvorfra der stadig hentes nye, unge Kræfter til Mændenes Kongregation. — (Fortsættes.)

Mennesket og Naturkræfterne.

—o—

En *Askconsdagsstemning* blandede sig i Aar i Pintsefestens Glæde. Den frygtelige Ulykke paa Antillerne har ligesom tegnet et stort Askekors paa Panden af hele Menneskeslægten. Hvad er vel vore egne smaa Sorger og Bekymringer i Sammenligning med de frygtelige Hjem søgelser paa hine Øer i Vestindien, hvor en stor og blomstrende By blev tilintetgjort i et Øjeblik, som et Muldvarpeskud af et Spark med Foden, og hvor flere Ofre, end mangan Krig har kostet, i et Nu er blevne befordrede fra Livet over i Evigheden.

Det selvbevidste Menneske, som saa gerne kalder sig »Skabningens Herre,« synker under saadanne Kraftprøver fra Naturens Side tilbage til den afmægtige Myrevrimmels Stand-

punkt. Hvor bliver den saa lovpriste »Beherskelse af Naturkræfterne« af? En lille Bevægelse paa et Punkt af Jordskorpen, en Smule Explosion af underjordisk Gas — og hele den nærmeste Menneskeherlighed er en Hob af Ruiner og en Ligmark!

Dette er en Huskeseddel for den menneskelige Aand! Det er jo saa moderne at indbilde sig, at Menneskeslægten ikke trænger hverken til en Helligaand fra Himlen eller til en guddommelig Frelser eller overhovedet til et Forsyn, da den er sig selv nok og ikke behøver at rette Blikket opad. Vigtighed og Trods overfor Himlen, det er Tidens Tegn. Men naar saa den »klippefaste« Jord faar en lille Trækning, fornemme de himmelstormende Titaner, at de intet ere. - - Nej, vi ere ikke Kæmper, men smaa og svage Dværge. Som Himmelstormere spille vi en saare latterlig Rolle; vi kunne jo ikke engang staa fast paa Jorden.

Fra Naturkræfternes rigt besatte Bord have vi rigtignok fisket os et Par Brødkrummer, ved hvis Hjælp vort saakaldte Kulturliv frister en kummerfuld Tilværelse. Men det er en ren og skær Overdrivelse, det rene Humbug, at tale om en »Beherskelse« af Naturkræfterne. Vor Viden og Magt er *overfladisk* i dette Ords fuldeste Betydning. Jordskorpen, paa hvilken vi krybe omkring, er som en tynd Hud, der omslutter uhyre Hemmeligheder. Vi se og beføle kun det Ydre af Jorden, til dens Indre naa vi ikke, og naar det hemmelighedsfulde Indre af og til lader noget af sit Indhold komme til os, saa er det kun Rædsel, Ødelæggelse og Død. Det er simpelthen en Umulighed for Menneskeslægten at beskytte sig mod Jordskælv, Ild- og Askeregn.

I Aaret 79 efter Kristi Fødsel blev som bekendt de italienske Byer Herculaneum og Pompeji begravede af det nærliggende Vesuv. I Aaret 1902 er Byen St. Pierre paa Martinique bleven et Offer for det nærliggende Bjærg Pélée. De atten hundrede Aar, som ligge imellem disse to Begivenheder, have med alle deres Forskninger og Opfindelser ikke forandret noget i Henseende til Ofrenes Afmagt. Det gamle

Pompeji udgrave vi nu med møjsommeligt og kostbar Nysgerrighed, og paa samme Tid gaar en ny By med 40,000 Indbyggere værgeløst til Grunde.

Den nye Ulykke er endnu forfærdeligere end den gamle. Vesuv lod sig dengang nøje med en Askeregn, som dog tillod en Del af Indbyggerne at frelse sig ved hurtig Flugt og som begravede Byen, uden at tilintetgøre den. Det vestindiske Ulykkesbjerg var derimod et virkeligt ildsprudende Bjerg, som fremkaldte en Hvirvel af glødende og flydende Stenlegemer og giftige Gasarter, som ikke skaanede nogetsomhelst levende Væsen i hele Omegnen. Det underjordiske Artilleri arbejder her med de frygteligste Vaaben.

Hvad de Lærde sige dertil, lyder aldeles ikke beroligende. I Skorpen, som omgiver Jordens Kærne, der sandsynligvis er flydende og glødende, kan der danne sig hule Rum, som opfyldes af Gas og smeltende Sten. Staar der ovenover det underjordiske Bombekammer et Bjerg med et aabent Krater, saa virker dette paa en vis Maade som en Ventil paa en Dampmaskine; den indesluttede Gas kan da lidt efter lidt finde en Udgang, saa at den farlige Spænding undgaas. Men er Kanalen tilstoppet, saa kan der ske en frygtelig Explosion, under hvilken Jordskorpen ryster og revner og glødende Masser med vældig Kraft slynges ud af nye Kratere.

»De danse paa en Vulkan,« plejer man at sige om Nationer, som ere lystige og raabe Hurra, medens Revolutionen allerede begynder at vise sig, for at omstyrte den bestaaende Orden. Hvad der af og til sker paa enkelte Punkter indenfor Politikens Omraade, det er en Regel i Naturhistorien. Vi leve og danse egentlig altid paa en Vulkan; thi hele Jorden er en gærende Vulkan med en svag Skorpe. Vi vide ikke, hvor et underjordisk Bombekammer kan udvikle sig til en Explosion, og havde vi en Anelse derom, blev der os ikke andet tilbage som første og sidste Redningsforsøg end den hurtigste Flugt; thi med al vor

foregivne Magt og List ere vi dog ikke i Stand til at beherske de underjordiske Magter.

Forøvrigt behøve Naturkræfterne, naar de ville ødelægge Menneskene og deres Værker, ikke engang at styrte sig i en Ild- og Askeregns Omkostninger. En simpel Sammenskrumpning af Jordskorpen paa et bestemt Sted, et sædvanligt Jordskælv er tilstrækkeligt. Overfladen, paa hvilken vore Huse og Fødder staa, behøver kun at forskyde sig en Smule — saa er Ruinhoben og Ligmarken færdig! Der er ved Jordskælv allerede bleven anrettet større Ødelæggelser, end nu ved Vulkanen Pélée. For 200 Aar siden skulle i Japan 100,000 Mennesker være gaaede til Grunde i faa Øjeblikke; 10 Aar i Forvejen 60,000 paa Sicilien. Paa Allehelgensdagen i Aaret 1755 blev to Trediedele af Portugals Hovedstad, *Lissabon*, forvandlede til en Ruinhob ved et Jordskælv. Paa samme Maade blev Byen Carracas i Sydamerika tilintetgjort paa Skærtorsdagen i Aaret 1812.

Alt i faa Minutter. Kun en lille Trækning i vor Moder Jordens Aasyn, en lille Trækning under Rynkedannelsen; og med vor Moder Jordens tiltagende Alder tager ogsaa Rynkedannelsen til. Jordskorpens Afkøling skrider langsomt, men sikkert fremad; Jordens Skorpe bliver tykkere og fører ligesom en Erobringskrig mod den flydende og glødende Kærne. Derved danner sig de hule Rum, som en Tidlang modstaa Trykket, men lejlighedsvis falde sammen. Jordskorpens Lag sætte sig fra Tid til anden, og de menneskelige Myrer paa Overfladen maa betale Omkostningerne.

Slettelandenes Beboere ere ikke saa udsatte for Jordskælv, som Bjærglandenes Beboere. Men i Længden ere Sletterne heller ikke sikre; thi Jordskorpens Sammenskrumpning vil lidt efter lidt udøve sin Indflydelse alle Vegne, og Havet først og fremmest. Med Jordskælvet plejer en usædvanlig Bevægelse i Havet, en pludselig Tilbagetræden og saa en vældig Stormflod at være forbundet. Fra de vestindiske Ulykkesøer berettes der, at man allerede har opdaget uhyre Forandringer i Henseende til Havets Dybde omkring Øerne.

Som bekendt have i tidligere Epoker Vand og Land allerede skiftet Omraade, og hvad der tidligere er sket, det kan atter ske!

Mennesket har ikke noget blivende Sted hernede; det gælder ikke blot om de enkelte dødelige Væsener, men ogsaa om hele Nationer. Den Klump Jord, paa hvilken vi bo og virke, kan hvert Øjeblik unddrages os uden nogen-somhelst Opsigelse. Vi have intet blivende Hjem hernede. Verden er en Grav. I rolige Tider lægge vi de møjsommeligt udgravede Enkeltgrave i Rækker ved Siden af hverandre; midt imellem dem findes der Massegrave, som den vrede Natur opkaster i en Haandevending for Tusinder og som den fylder med Tusinder. Vore Fødder gaa hen over vore Forfædres jordiske Levninger, og Oceanets Bølger bruse hen over Lig. Og paa den store Ligmark, som vi kalde Jorden, fremvokser trods alt dette en ny Slægt; men kun for om føje Tid ligeledes at blive et Bytte for Ligmarken.

Det Ufornuftige og Skændige bestaar imidlertid deri, at Menneskene, som dog maa føre en sand Fortvivlelsens Kamp imod Pest og Hungersnød, Ildsvaade, Oversvømmelser, Vulkaner, Jordskælv og andre fjentlige Naturkræfter, oven i Købet ogsaa bekæmpe og myrde *indbyrdes hverandre*. Naar de saa pludselig bortkaldte Vestindianeres Skæbne vækker vor Medlidenhed, saa maa vort Hjærte dog føle endnu større Medlidenhed med de stakkels Sydafrikaneres Skæbne, som langsomt forbløde og hensygne under frygtelige Lidelser i en afskyelig Krig. Mod de ødelæggende Naturkræfter kunne vi intet gøre, vi kunne kun beundre dem og være ledige Tilskuere; men de ødelæggende Kræfter, som fremgaa af Menneskene *selv*, kunne ikke vække Beundring, men kun Afsky, og vi tør ikke være ledige Tilskuere, men i Ord og Gerning søge at bane Vej for en Forbedring af de menneskelige Sæder.

Og hvad vi søge at opnaa for det offentlige Livs Vedkommende, det ville vi efter Evne og Kræfter øve i det *private* Liv. I denne Taaredal ere Menneskene underkastede mangfoldige Møjsommeligheder og Farer; derfor ville vi heller ikke underkue, pine og plage og ærgre vore Medmennesker endnu mere, men elske dem ville vi og bestræbe os for at gøre det besværlige Pilgrimsliv hernede noget lettere for dem. Den Helligaand er vel stegen ned paa Jorden, men den vanhellige Aand er aldeles ikke fortrængt endnu. Netop i vore Dage trænger Verden i høj Grad til

en Fornydelse i den rette Pintseaand, for at Menneskeslægten kan blive vis og god. Men Visdommens Begyndelse er at *frygte Gud*, hvis Almagt aabenbarer sig i de vældige Kræfter i hans Skabergerning. Og at være god, vil sige at *elske* — Faderen i Himlen og de med os lidende og stridende Brødre paa Jorden.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. Anden Pintsedag meddelte den højærværdigste Biskop, efter den højtidelige Prælatmesse Kl. 8 i St. Ansgars Kirke, *Firmelsens h. Sakramente* til 53 voksne Konvertiter. Før Sakramentets Meddelelse, som fuldbyrdes ved Haandspaalæggelse, Salvelse og Bøn, prædikede Biskoppen for den forsamlede Menighed, som fyldte Gudshuset indtil sidste Plads. Ifjor modtog 42 voksne Konvertiter paa ovennævnte Dag Firmelsens h. Sakramente.

— I den henrundne Pintseuge er den højærværdigste Biskop afrejst fra Hovedstaden for at begive sig til *Odense*, hvor Biskoppen afholder kanonisk Visitats og paa Trinitatis-Søndag meddeler Firmelsens hellige Sakramente. Msgr. *von Euch* vil atter være tilbage i København paa Torsdag i Anledning af Kristi Løgemsfesten.

Amerika. Den 5. Maj døde et af Kirkens mest fremragende Medlemmer i Nordamerika, Ærkebiskop *M. A. Corrigan* af New York. Han var født 1839 i Newark, hvortil hans Forældre vare indvandrede fra Irland. Efter at have fuldendt sine Studier i Amerika, rejste han til Rom for at studere Theologi og blev her en af de 12 første Elever, med hvilke det amerikanske Kolleg aabnedes i Kristenhedens Hovedstad, og præstevicdes i Laterankirken i Aaret 1863. Fredag den 9. Maj celebrerede Kardinal Gibbons den højtidelige Sjælemesse i St. Patriks Katedralen i New York, under stor Deltagelse fra Befolkningens Side.

Spanien. Den 17. Maj fuldendte Kong *Alfons XIII.* sit 16de Leveaar og, da de spanske Prinser med denne Alder opnaa Myndighedsalderen, har den ungdommelige Konge nu selv overtaget Regeringen. Om Eftermiddagen aflagde han Eden i Cortes-Bygningen, hvortil han ankom med Følge i 24 Pragtvogne. Efter Edsaflæggelsen bevægede Fesitoget sig til Kirken »San Francisco el Grande«, hvor et højtide-

ligt Te Deum fandt Sted. Kongen betraadte Kirken under en Baldakin, som blev baaret af 6 Grander, og begav sig til Tronstolen, fulgt af 2 Kardinaler og henved 30 Biskopper. Gudstjenesten overværedes af de fremmede Fyrster og Gesandter, saavel som af Senatorerne og de Deputerede.

Hamburg. Søndag den 8. Juni fejrer *Vincentforeningen* i Hamburg sit *50aarige Jubilæum*. Samme Dag holdes Levitmesse med Festprædiken og Fælleskommunion i den lille Michaeliskirke; Mandag den 9. Juni om Aftenen Kl. 8 finder et offentligt Festmøde Sted i det Sagebielske Etablissement. Som Hovedtaler paa dette Møde optræder den berømte Dominikanerpater *Bonaventura* fra Berlin. Adgangskort til Festmødet koste 1, 2 og 3 Mark og 50 Pfeninge. Konferentserne indbyde venligst Vincentforeningens Medlemmer i Norden til denne Jubelhøjtid i Hamburg.

Vestindien. Fra *Fort de France* meddeles: Befolkningen fylder stedse Kirkerne, hvor der daglig holdes Sørge-gudstjeneste for de ulykkelige Ofre. Siden Katastrofen have Kirkerne og de fleste offentlige Bygninger slaaet store Revner. Henimod 100,000 Flygtninge ere næsten uden Levnedsmidler. Helligaandsfædrene mistede 13 af deres Medlemmer, Sognegejstligheden tæller 11 Præster blandt de Døde, St. Josefssøstrene fra Cluny savne 33 Søstre og St. Pauls-søstrene fra Chartres 28 Søstre. Helligaandsfædrenes Lyceum med 30 Professorer og 300 Elever er ogsaa blevet et Offer for Katastrofen.

S. J. G. Mandag den 26. Maj, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder St. Josefs Gilde sit aarlige **Generalmøde** i Forsamlingslokalet, Bredgade 67.

Dagsorden: 1) Aarsberetning. 2) Regnskabsopgørelse. 3) Valg af Formand, Kasserer og Sekretær. 4) Event. Forslag.

✠ St. Johannes Broderskab afholder Møde Tirsdag den 27. Maj Kl. 8 $\frac{1}{2}$ (efter Majandagten i St. Ansgars Kirke) i Lokalet, Bredgade 67. 2. S. o. G. Alle indbydes. — Program for Sommeren fremlægges.

A. C. Møde i Søpavillonen **Tirsdag d. 27. Maj,** Kl. 8 $\frac{1}{2}$. — Foredrag af Hr. Pastor Esser: „Skriftens Inspiration“.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 25. Maj. 1. Søndag e. Pintse. Den h. Treenigheds Fest eller Trinitatis Søndag. — **26. M.** Filippus Neri, Bekender. — **27. Ti.** Beda den Ærværdige, Bekender og Kirkelærer. — **28. O.** Ubaldus, Biskop og Bekendør.

Torsdag den 29. Maj. Kristi Legems Fest. (Befalet Festdag, som forpligter til Bivaanelse af den h. Messe). I **St. Ansgars Kirke** Kl. 7 og 8 stille Messe; Kl. 10 **Procession** og **Pontifikalmesse**; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken. — **Hele Oktaven** igennem holdes hver Morgen Kl. 8¹/₄, højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og hver Aften Kl. 8 Festandagt. — **30. F.** Erik, Konge og Martyr. — **31. L.** Angela Mericia, Jomfru.

Søndag den 1. Juni. 2. Søndag e. Pintse.

Jesu Hjærte Kirke. Kristi Legems Fest: Kl. 6, 7 og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Levitmessesc med Prædiken; Kl. 7¹/₂ Aften Festandagt. — Hver Aften i Oktaven Kl. 7¹/₂ Sakramentsandagt.

Søndag den 1. Juni: Aften Kl. 7¹/₂ Festandagt med Prædiken og Procession.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 1. Juni Kl. 8 Aften højtidelig **Slutning af Majandagterne** med Prædiken og Procession.

Rosenkransbroderskabets maanedlige Møde med Prædiken og Procession finder Sted i St. Ansgars Kirke Søndag den 1. Juni Kl. 8 Aften, i Forbindelse med den højtidelige **Slutning af Majandagterne**. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner. — Paa Kristi Legemsfesten (Torsdag d. 29. Maj) kunne dens Medlemmer ogsaa deltage i Processionen før Pontifikalmessen Kl. 10.

St. Andreas Kollegiet (Odrup.). Søndag den 1. Juni holdes **Kristi Legemsfest-Procession** i Kollegiets Have efter Højmessens, som begynder Kl. 10.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 25. Maj (Trinitatis Søndag) Kl. 8¹/₂.

En Portion af **Kozlowskis Familielegat** for trængende Jomfruer og Enker af den herværende katholske Menighed er bleven ledig. **Ansøgninger** indsendes inden den 2. Juni d. A. Skemaer erholdes og afleveres hos Hr. Kirkeforstander Herm. Hoffmann eller hos Undertegnede.

Trængende, som have indsendt Ansøgning om Frk. Magners Legat, kunne, naar de ønske det, ogsaa ansøge om ovennævnte Kozlowskis Familielegat og afhente det fornødne Skema. Joh. Braun, Sognepræst.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 22.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Sondag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 22.

Søndagen den 1. Juni.

1902.

Indhold: Grundstensnedlæggelse paa Island. — Mariakongregationen. Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Odense. Køln. Rom. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 201—208.

Grundstensnedlæggelse paa Island.

— 0 —

Fra Reykjavik have vi modtaget den glædelige Efterretning, at *Grundstenen til det nye Hospital* er bleven indviet og nedlagt den 26. April i Reykjavik, efter at man i flere Uger møjsommeligt med Jærnkiler havde kløvet den haardfrosne Jord bort til Grunden, paa hvilken Hospitalet skal hvile. Da Byens Blade velvilligst havde bekendtgjort Højtideligheden, havde der indfundet sig en talrig Tilskuerkreds, i hvilken særlig bemærkedes Byens Læger, som følge Foretagendet med den største Interesse. Kl. 6 begav Sognepræsten ved den katholske Kirke i Reykjavik, højærv. Hr. Pastor *Fr. Schreiber*, sig fra Kirken ud til Byggepladsen, hvor han holdt en Tale, i hvilken han særlig betoned, at

det var et eminent Kærlighedsværk, der her skulde rejses. Det bragtes til Veje ved milde Gaver fra mange forskellige Steder og dets Bestemmelse var, at lindre Smerter og Lidelser frem for alt blandt Islænderne. Det skulde ledes af St. Josefssøstrene, disse Barmhjærtighedens Engle, som frivillig havde givet Afkald paa denne Verdens Goder og Glæder, for at indivi deres Liv og deres Kræfter i Barmhjærtighedens Tjeneste. Taleren sluttede med at nedkalde Guds Velsignelse over Værket, saa at det lykkelig maatte blive fuldendt og ret mange maatte finde Lindring og Lægedom her.

Dokumentet, som skulde nedlægges i en Blykapsel under Grundstenen, var skrevet paa Pergament og havde følgende Ordlyd:

»I den allerhelligste Trefoldigheds, Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn, i Herrens Aar 1902, den 26. April, under Hs. Hellighed Pave Leo XIII.s Pontifikat, medens Johannes v. Euch, Biskop af Anastasiopolis, var Apostolisk Vikar for Danmark og Island, Hs. Majestæt Kong Kristian IX. Konge i Danmark og Magnus Stephensen, Landshøvding over Island, indviedes og nedlagdes højtidelig denne Grundsten til et nyt Hospital, som skal kaldes »St. Josefs Hospital«. Det vil give Plads til 40 Senge og bygges af St. Josefssøstrene, hvis Moderhus er i Chambéry i Frankrig. Provincialforstanderinde for Danmark og Island er Mère Marie Génévieve, Priorinde i Reykjavik Mère Louise des Anges. Byggeplanen er udkastet af Arkitekterne Martin Larsen og Mandrup-Poulsen i København, Murmester er Gudjøn Gamalielson i Reykjavik, Tømrermester O. Bruhns fra København.

Maatte denne Bygning staa længe til Guds Ære og til Velfærd for den lidende Menneskehed!

Reykjavik, den 26. April 1902.

(Her følge Underskrifterne.)

Efter Oplæsningen af dette Dokument blev Blyæsken med Indhold tilloddet og under de i Rituallet foreskrevne

Bønner nedlagt under Grundstenen og tildækket med denne. Med de øvrige af Kirken foreskrevne Ceremonier og Bønner sluttede den højtidelige Handling.

Mariakongregationen.

—0—

(Fortsat.)

I September 1880 begyndte den gode Pater Tentens Kræfter at svinge, skønt tilsyneladende stærk bar han Spiren til Sygdom og Død længe, uden at Nogen anede det. Hans Hoved var saa svækket, at han absolut maatte unde sig nogen Hvile. Det var ham meget svært; thi Sommerferien var lige sluttet og man havde atter optaget de ugentlige Møder. Disse maatte udsættes, medens Pateren tog til Badestedet Königstein ved Frankfurt a. M. for at styrke sine stærkt angrebne Nerver; men han kom hjem, uden at Kuren havde haft den forønskede Virkning. Vennerne skød Skylden paa den uheldige Aarstid, men Pateren kendte vist bedre Grunden; han var for svag til selv at arbejde i sin Kongregation og fik Assistance af Patrene *Schmitt* og *Brüggemann*.

Søndagen den 19. Juni 1881 fejrede Mariakongregationerne en lille Fest i Jesu Hjertes Kapel.*) Efter Messen, hvori Stanislauskongregationen holdt sin Fælleskommunion, indviedes der nemlig 2 Faner. Den ene, en beskeden Fane, var til Stanislauskongregationen; men den anden var et pragtfuldt Banner, som en Hr. Schäfer i Aachen, Medlem af den derværende Kongregation, havde skænket de københavnske Brødre, efter Anmodning af P. Tenten og for at vise Pateren sin Erkendtlighed og Højagtelse. — Om dette prægtige Banner sagde den i Tyskland højt ansete Kunst-kender, den Deputerede Dr. A. Reichensperger: »Uden Over-

*) Anmeldt i »Nord. Kirketid.« for 1881, Pag. 430—432.

drivelse kan jeg sige, at det er et Kunstværk af første Rang. Saavel Opfindelsen som Udførelsen er fortrinlig. Det ligner den store Rafaels berømte Staffelimaleri, som ogsaa var bestemt til en Fane.« (ib. 431). — Det eneste, Anmelderen havde at udsætte, var, at den var for stor til Kapellet; men dette Forhold finder jo nu ikke Sted i den store Kirke i Stenosgade. — Bestyrelsen valgte nu en Bannerbærer, der ved festlige Lejligheder skulde fungere i Processionerne; det ærefulde Hverv faldt paa Hr. *Fr. Simonsen*, som alle de forløbne Aar troligt har passet dette Embede med Undtagelse af en kort Periode, hvor han var forhindret deri.

Da Ferien begyndte, rejste P. Tenten atter til Badestedet, men havde kun lidet Haab. Han kom atter hjem i August efter 2 Maaneders Ophold, men var ude af Stand til atter at paatage sig sine tidligere Arbejder. Viljen beholdt sin gamle Jernenergi, men hans legemlige Kræfter svandt stadig. Lægen raadete til Luftforandring og den 28. December nedlagde han sit Embede og rejste til Aarhus.

Stillingen som Præses overtoges af P. *Fr. Brüggemann*; men han efterfulgtes 2 Aar efter af P. *Aug. Sträter*. P. Brüggemann er nu Kongregationspræses i Aarhus.

Kastet paa et langt og smertefuldt Sygeleje havde P. Tenten den rigeste Lejlighed til at prædike Taalmodighedens og Sagtmodighedens Evangelium, hvilket han ved sit opbyggelige Eksempel gjorde i rigeste Maal. — Mandagen d. 6. Marts 1882 henved Kl. 8 Morgen fik han Blodstyrning. Han var ved sin fulde Bevidsted. — Time gled efter Time. Man begyndte at bede Rosenkransen, ogsaa han gjorde Korstegnet over sig. Man forsøgte at tage Krucifikset ud af hans foldede Hænder; men han holdt det fast. »Jesus — Maria — Josef,« hviskede han. Henad Klokken 2 Eftermiddag flokkedes hans Husfæller om hans Leje, for ved deres Forbønner at staa ham bi i den sidste Time. Uden Døds-kamp udaandede han. Man knælede omkring ham og anbefalede den elskede Sjæl til Frelserens Naade. — Først da den sidste Taare faldt fra hans brystne Øje, fik man Vis-

hed for, at han var hedengangen.*) Han naaede en Alder af 48 Aar.

Kongregationen i Koblenz, som til det sidste havde anset og æret Pater Tenten som sin Præses, besvarede Sørgebudskabet med et udførligt Kondolencetelegram og lod holde en højtidelig Sjælemesse Mandag den 13. Marts i den Kirke, som den Afdøde havde været ansat ved.

Skønt P. Tenten havde indlagt sig store Fortjenester i Missionens Tjeneste, som Feltpræst havde deltaget i den tysk-franske Krig 1870 og som Prædikant og Sjælesørger havde udfoldet en stor Virksomhed, var man straks klar over, at hans Arbejde i Kongregationen var hans største og betydningsfuldeste Gerning. I kirkelige Efterretninger for 7. Marts, hvor Dødsbudskabet meddeles, undertegnes netop denne Side af hans Gerning, som den mest fortjenstfulde.**)

Det var ikke andet end den københavnske Kongregations Pligt, at den gav de smukkeste Beviser paa Taknemlighed og Hengivenhed til Kende overfor sin aandelige Fader. — Torsdag Aften samledes Brødrene i Kapellet i Kronprinsessegade for i Fællesskab at bede de kirkelige Bønner for de Afdøde. Paa selve Begravelsesdagen lod Kongregationen læse en højtidelig Sjælemesse i Jesu Hjertes Kapel, der overværedes af en Del Andægtige foruden af Brødrene.***)

Sent Torsdag Aften satte 2 Herrer sig i Nattoget, for som Kongregationens Repræsentanter at overvære det højtidelige Requiem og Begravelsen — disse to Brødre vare d'Hrr. *Fr. Simonsen* og Cigarfabrikant *Rasmussen*.

Da Menigheden Fredag Morgen, d. 10. Marts, traadte ind i Aarhus Kirke, skal den være bleven dybt grebet ved at se de københavnske Repræsentanter, der med deres Medaille paa Brystet som Marschaller holdt Æresvagt ved Ligbaaren under hele Højtideligheden. Den Afdødes Kiste

*) «Nord. Kirketidende» 1882, Pag. 222—23.

**) — — 1882, Pag. 173.

***) — — 1882, Pag. 223.

blev sænket ned ved Siden af hans forudgangne Medbroder Pater *Zurstrassen* og paa Graven lagdes to Palmegrene med Baand; paa det ene stod: »Fra Mariakongregationen i København« — paa det andet: »Requiescat in pace«.

* * *

Ved P. Tentens Død talte Kongregationen 58 Medlemmer, deriblandt ansete Katholiker i Hovedstaden og flere Studenter.

I 1883 flyttede Fædrene fra Kronprinsessegade til Ny Kongensgade, hvor nu det store Mariahem og St. Knuds Kapel ligger. Og i 1885 maatte Pater Sträter paa Grund af Sygdom nedlægge sit Embede, og en ny Præses maatte vælges. — Pater Sträter opholder sig for Tiden i et hollandsk Ordenshus, hvor han udfolder en rig Virksomhed som Missionær.

Ovre i Aarhus opholdt sig den Gang en 55aarig Pater, der var opfyldt af en fortærende Iver for Sjælenes Frelse. Hans største Ønske var at blive sendt til Missionslandene, til Brasilien eller Chile. To Gange var han af sine Foresatte paa egen Ansøgning udset dertil. Første Gang maatte han først holde en Mission i Tyskland; men dette var for anstrengende oven paa Studierne, og da han havde holdt sin sidste Missionsprædiken, var han næppe kommen ned fra Prædikestolen, før han fik Blodstyrning, og Afrejsen maatte opsættes. Anden Gang blev Bestemmelsen pludselig forandret og han maatte sejle til Færøerne i Stedet for til Sydamerika. Saa fik han da endelig for tredje Gang af sin Ordens Foresatte Tilladelse til at gaa til Chile; men P. Sträter havde bedet om, at han maatte blive hans Efterfølger i København. »Pateren frydede sig over den Livsgering, der syntes at lægge aabent for ham i Chile, men saa fik han følgende Ordre: Pater *Augustinus Brinkmann* har at gaa til København for at lede den derværende Maria-kongregation.« Lydighed er en af en Ordensmands største

Dyder og P. Brinkmann var en fortræffelig Ordensmand. Han pakkede, vel med et stille Suk, sin Kuffert og rejste til København, hvor han ankom den 25. August 1885.

P. Brinkmann tiltraadte altsaa sit Embede anbefalende sig til sin elskede Moders Forbøn.

Kongregationen havde nu faaet en Præses, hvis Hjærte luede af ungdommelig Begejstring, og som i sig forenede alle de Egenskaber i potenseret Grad, der fordredes, for at kunne være en fuldendt Kongregationsleder. Begavet med glimrende Evner forbandt han en grundig theologisk Lærdom med alsidig Dannelse paa de øvrige Aandsvidenskabers Omraader, og al denne Viden forstod han at afklare og bearbejde og ved sit aandfulde og flydende Foredrag henrev han sine Tilhørere til Begejstring. Hans Diktion var rent ud uovertræffelig og han ledsagede den med livlige Bevægelser, der ofte prentede enkelte Sætninger uudslettelig ind i Tilhørernes Hukommelse.

Fædrene vare flyttede til Vesterbrogade og i Færd med at bygge den ny Skole i Stenosgade; men Gudstjenesten og Torsdagsmøderne holdtes endnu en Tid i Ny Kongensgade, indtil det interemistiske Kapel i Stenosgade blev indviet den 21. August 1887. Her arbejdede han nu utrættelig. Al sin Tid og Energi samlede han til Udarbejdelsen af sine berømte Prædikener Søndag Aften og til Foredragene Torsdag Aften. Det var virkelig et imponerende Arbejde, han nedlagde i disse Foredrag. Alt var udarbejdet i de mindste Detaillier og formfuldendt, ethvert Ord, han sagde, var omhyggeligt gennemtænkt, overvejet og nedskrevet. Ja, efter hans Død maatte der en stor Kasse til, for at skaffe Plads til hans efterladte, smukt renskrevne Taler.

Han indlagde sig ogsaa stor Fortjeneste ved at stifte Kongregationens Bibliothek, som han i Aarenes Løb fik forøget til c. 500 Bind.

Og stadigt voksede Kongregationen, i Aaret 1888 var det første Hundrede indskrevet som Medlemmer. I Begyndelsen af Halvfemserne paabegyndtes den nye Jesu Hjærte

Kirkes Bygning. P. Brinkmann fik da foranstaltet en Stiftelse af et Kongregationsalter til den ny Kirke. Dette Alter er i middelalderlig Smag, let og gratiøst straalende lueforygldt og med stemningsfulde Farver. Over Tabernaklet, i en smuk Nische, ses den h. Jomfru kronet som Himlens Dronning og med det guddommelige Barn paa Armen. I Sidefløjene findes paa Evangeliesiden Bebudelsen og paa Epistelsiden Besøget hos Elisabeth. De to smaa Sidevinduer ere stiftede af P. Brinkmann for Penge, han har samlet paa sine Rejser. Det ene Vindu fremstiller Fødslen i Bethlehem og det andet Flugten til Ægypten.

Søndag den 3. November 1895 indviede den højærværdigste Biskop *Johannes von Euch* den nye Kirke og om Aftenen stod Kongregationens Præses for første Gang paa dens Prædikestol. -- I seks Aar glædede Brødrene sig over at høre hans beaandede Foredrag hver Torsdag Aften foran det smukke Mariaalter.

Alfa og Omega i disse Taler var: Maria. Hans gløddende, sønlige Kærlighed til den himmelske Moder udstraalede fra ham og meddelte sig til de lyttende Mænd. Og medens ofte Sne og Rusk eller haard Frost herskede derude i Vinteraftenen, gik mange Kongreganister hjem, endnu med Lyden af hans stigende og synkende Røst i Øret og med et overfyldt og varmt Hjærte, fornyende sin Pagt med Himmeldronningen.

Men Pater Brinkmann tog ogsaa mange af Tidens brændende Spørgsmaal op til Behandling, idet han klart erkendte, hvor vigtigt det er for en katholsk Mand i vore Tider, omgivet som han er af vrangtroende eller indifferente Slægtninge, at kunne forsvare sit Standpunkt mod alle Angreb. Tydeligst i min Erindring staar en Række Foredrag om Frimurerne, der udmærkede sig ved mange fine og træfende Bemærkninger. Men en Tale, han holdt om Udødeligheden, var noget af det mest sublime, jeg har hørt. Da han, efter at have fremsat mangfoldige Beviser for Udødeligheden, gik over til at beskrive selve denne Tilstand, svim-

lede det for Fantasien, medens hans rivende Veltalenhed lod Billede for Billede glide forbi vort Øje, og Foredraget kulminerede, da han i den højeste Begejstring beskrev hin Kvinde, der »er beklædt med Solen, har Maanen ved sine Fødder og en Krone af tolv Stjerner paa sit Hoved«.*) Da slog han Hænderne sammen og raabte: »Maria! Maria! Guds Moder! Tak, fordi Du har antaget os som dine Børn!«

I Oktaven til Marias ubesmittede Undfangelse 1897 havde P. Brinkmann foranstaltet otte Dages Excercitier for Kongregationen. I dens Historie maa ogsaa denne Begivenhed erindres. I en Uge holdtes hver Aften et Foredrag af den højærv. Pater *Wcrhahn* fra St. Andreas Kollegium. Og alle Tilhørerne have sikkert denne Pater i taknemmelig Erindring. Han vakte hos os en stærk Følelse af det jordiske Livs Forgængelighed og af Dødens Alvor. Hvad der staar uudslettelig indprentet i min Bevidsthed er følgende Sætning: »Intet glemmes saa let som Taarer.« Og hans indstændige Raad var: »Bind dig derfor ikke med for stærke Baand til det timelige.«

I dette Aar naaede de indskrevne Brødrers Antal det andet Hundrede.

P. Brinkmann foranstaltede i 1887 en ny Udgave af Kongregationens Bønnebog; denne afløste P. Tentens af 1877 og skal være en af de smukkeste Udgaver, der findes. — — —

Kristi Himmelfartsdag, den 16. Maj, 1901 stod P. Brinkmann for sidste Gang paa Jesu Hjærte Kirkens Prædikestol, kort derefter rejste han, som han plejede i Ferien, til Tyskland. Paa denne Rejse erhvervede han en smuk Fane, som skulde benyttes ved en Kongreganists Begravelse.

Nedbrudt, syg til Døden, kom han hjem i September og maatte gaa i Seng — aldrig skulde vi se ham mere. Det var et stort Savn for Mange, der plejede hver Morgen,

*) Ap. Joh. Aabenbaring, 12, 1.

bestemt paa Slaget 7, naar Angelusklokken ringede, at se ham komme fra Sakristiet, gaa gennem Højkoret og frem foran Gudsmøders Alter, hvor han regelmæssig frembar det h. Messeoffer. Nu skulde de ikke mere glæde sig over at se hans fine, værdige Skikkelse. — Fredag d. 13. December kaldte Herren sin trofaste Tjener til sig.

Faa Dage før hans Død var den ovennævnte Fane sat i Stand, og han viste Sakristanen, hvorledes den skulde sænkes over Graven. — Han selv blev den første, denne Ære blev vist.

Det højtidelige Requiem overværedes af den højværdigste Biskop, mange Gejstlige og af Kongregationen, der optog de øverst reservede Stole, tillige var Kirken fyldt af en talrig Menighed og selv af mange Protestanter, som regelmæssigt havde mødt under hans Prædikestol Søndag Aften. Taarer løb ned ad enkelte af disse ældre Herrers Kinder, da Medlemmer af Kongregationens Bestyrelse bar Kisten ud til Ligvognen. — Ved Kongregations-Bestyrelsens Omsorg foranstaltedes der en Sjælemesse for den kære Afdøde.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udlænd.

—o—

København. Efter Kristi Legenis Festen har den højværdigste Biskop atter forladt Hovedstaden, for at begive sig til *Svendborg*, hvor Firmelsens hellige Sakramente meddeles *Søndag den 1. Juni*. Ved samme Lejlighed afholder Biskoppen ogsaa den sædvanlige, foreskrevne Visitats i Kirken og Skolen.

— En af den Aarhusianske Menigheds Konvertiter, Overretssagfører **Rudolph Schwenn**, er den 21. Maj, under et Besøg i Altona, afgaaet ved Døden, ramt af et Hjerteslag, 56 Aar gammel. Den Afdøde havde sin Hustru hos sig

i sine sidste Timer og opnaaede den Naade, at modtage den sidste Salvelse ved fuld Bevidsthed af en af de katolske Præster i Altona. Han var en overbevisningstro og samvittighedsfuld Katholik, som ved Guds Naade og gennem mangeaarige Studier af Historien og Dogmatiken var naaet til Overbevisningen om den katolske Kirkes Sandhed og i 1896 blev optaget i Kirkens Moderskød af den højærværdige Pastor Brüggemann i Aarhus. Den Afdøde var født i København, hvor hans Fader var Skibsprovianteringshandler. Han blev juridisk Kandidat i 1871 og nedsatte sig 1874 som Sagfører i Aarhus, hvor han siden har boet. Siden 1877 var han Overretssagfører og deltog i Udførelsen af benificerede Sager. Han modtog i Tidens Løb flere officielle Tillidshverv, var bl. a. Medlem af Bestyrelsen for Sindssygeanstalten ved Aarhus og nød i høj Grad sine Medborgeres Agtelse og Tillid. Han efterlader sig Hustru og tre Børn, som agte at bosætte sig her i Hovedstaden.

I Onsdags, den 28. Maj, fandt den højtidelige Sjælemesse Sted i St. Ansgars Kirke, hvortil Liget var blevet overført fra Altona. Et talrigt Følge fyldte Kirken, som var smykket i Koret og ved Baaren med stedsegrønne Træer. Blandt de Tilstedeværende saas foruden den Afdødes Hustru og Børn og nærmeste Slægtninge ogsaa en stor Del Medlemmer af Sagførerstanden og flere Gejstlige, ligesom ogsaa den højærværdigste Biskop Msgr. *von Luch*, der var vendt tilbage fra sin Konfirmationsrejse, assisterede i Koret. Sjælemessen, under hvilken Kirkens Sangkor medvirkede med sædvanlig Dygtighed til Opbyggelse for de Tilstedeværende, blev frembaaret af Sognepræsten i Aarhus, højærv. Hr. Pastor *Ign. Schmid*. Efter Messen talte højærv. Pastor *L. Günther* fra Ordrupshøj, som i flere Aar var ansat i Aarhus og var en personlig Ven af den Afdøde. Hovedtankekerne i hans Tale var følgende:

»Det er baade svært og let at tale ved denne Baare; *let*, fordi der kun er godt at sige, *svært*, fordi det ikke er

let at sige det godt nok. Et *ukunstlet, prunkløst* Ord passer dog bedst til den Afdødes Karakter.

Der er et Skær af mild Aftensol over dette Dødsfald. Uagtet det indtraf udenfor Hjemmet, havde den Døende dog sin Hustru hos sig, og ved at trykke hendes Haand med sin højre, der var det eneste Lem, han kunde bevæge, gav han hende de sidste Beviser paa sin Kærlighed.

Men Aftensolen er nu gaaet ned. Rudolph Schwenn er ikke mere. Derover sørge vi; vi sørge dobbelt, fordi Døden har skilt os fra noget saa elskeligt som denne Mand var.

Umiddelbar og aaben var han, og man lærte ham snart at kende. Hans Kundskab og Kærlighed, hans aandfulde og noble Tænkemaade, og dertil hans beskedne, fintfølede og hensynsfulde ydre Optræden vandt ham alle Hjærter. Han var en lærd og from Kristen tillige, og han var en modig Mand, der, om det maatte være, kunde staa ene med sin Overbevisning. Elskede han Menneskene, saa frygtede han dem dog ikke. Saaledes var Rudolph Schwenn; han var en lykkelig Natur, men havde ogsaa lært at forædle denne ved at bekæmpe sig selv.

Fordi den Afdøde var en saadan Mand, sørge vi alle, især hans Hustru og Børn og de Mange i Aarhus og andensteds, der have været Vidne til hans Færd og Vandel.

Ære og Kærlighed fordre af os i Dag, at vi takke Gud, fordi han har skænket Verden og os et saadant Eksempel paa menneskelig og kristelig Dyd. Men vi ville ogsaa takke den Afdøde og vise Taknemligheden i, at vi bede for hans Sjæl og bevare hans Minde. Vi ville ikke glemme Rudolph Schwenn; han glemmer heller ikke os, mindst af alt sit Hjem, for hvem han fra Evigheden vedblivende vil være en kærlig Beskytter.

For vor egen Sjæls Skyld ville vi ved denne Baare mindes at vi selv skulle dø. Ingen slipper fra Døden, og vi maa derfor tage den med i Beregning, naar vi lægge vor Livsplan. Det har den Mand gjort, hvem vi i Dag skulle bære til Graven; derfor var hans Død en god Død.«

Efter Talen meddelte højærv. Hr. Pastor *Schmid* Absolutionen ved Baaren og foretog Jordpaakastelsen, hvorefter Liget blev baaret ud til Ligvognen, som skulde føre det til dets sidste Hvilested paa Byens vestre Kirkegaard. R. I. P.

— I Aar har man forsøgt med en ny Dekoration af St. Ansgars Kirke i Anledning af Kristi Legemsfesten, idet

de tre store Buer fra ifjor ere blevne erstattede af en hel Række Opstandere langs Midtergangen, som ere forenede ved smukke Guirlander, der ere omviklede med hvide og gule Silkebaand — de pavelige Farver, som i Aar ere valgte særlig af Hensyn til det pavelige Jubilæumsaar. Opstanderne ere kronede af store Buketter af friske Bøgegrene og forskellige Foraarsblomster, som i Aar jo have været særlig vanskelige at opdrive. Hele Dekorationen gør et værdigt Indtryk og har kostet meget Arbejde, hvilket saa meget mere maa paaskønnes, som Paramentforeningens Damer med Glæde have udført dette frivillige Arbejde til Ære for Frelseren i hans Kærligheds Sakramente. I Forbindelse med Kirkens smukke Højalter tager det Hele sig særdeles festligt ud, skønt det jo ikke kan nægtes, at det er meget vanskeligt at finde en passende Dekoration til Kirkens store og høje Rum. Vi bør endnu tilføje, at Hr. Snedkermester C. Kollwe med Snildhed har forstaaet at opstille det Hele, uden at et eneste Søm har været nødvendigt.

Odense. I Søndags, den allerhelligste Treenigheds Fest, meddelte den højærværdigste Biskop *Firmelsens h. Sakramente* til 32 Medlemmer af den derværende katolske Menighed, blandt hvilke 11 vare Voksne. Efter den højtidelige Prælatmesse, under hvilken Kirkens Sangkor paa en fremragende Maade bidrog til Gudstjenestens Forherligelse, talte Biskoppen til de Forsamlede, som fyldte den lille, smukke Kirke indtil sidste Plads. Den opløftende Højtidelighed sluttede med den sakramentale Velsignelse.

Køln. Kirken i Tyskland har i disse Dage lidt et stort Tab; idet Ærkebiskoppen af Køln, Dr. *Hubertus Simar*, er afgaaet ved Døden kort efter Midnat den 23. Maj. Kejserklokkens dybe Toner forkyndte i Forening med de andre Kirkers Klokker om Morgenen Kl. 5 $\frac{1}{2}$ for Kølns Borgere, at den almindelig elskede og højtagtede Kirkefyrste var bukket under for sine Lidelser; den kraftige Ærkebiskop døde af en Lungebetændelse, han havde paadraget sig under Udøvelsen af sin Sjælesørgervirksomhed.

Ærkebiskop Hubertus Simar var født i Eupen den 14. Decbr. 1835. Efter at han paa en glimrende Maade havde absolveret sine Gymnasial- og Universitetsstudier, præsteviedes han den 2. Maj 1859. I 1864 var han Privatdocent ved Universitetet i Bonn og blev kort efter Professor i Dogmatik ved samme Universitet, hvor han udfoldede en omfattende, velsignelsesrig Virksomhed ikke blot som en højagtet og

elsket Lærer, men ogsaa som en aandrigh og skattet videnskabelig Forfatter. I 1876 var han med blandt de Videnskabsmænd, som stiftede det berømte, videnskabelige »Görresselskab«. Med Mod og Bestemthed optraadte han i sin Tid mod den gammelkatholske Frafaldsbevægelse, som netop havde sit Hovedsæde ved Universitetet i Bonn, og forsvarede frejdigt Kirkens Sag imod denne sektereriske Bevægelse. I 1891 valgte Domkapitlet i Paderborn Dr. Simar til *Biskop af Paderborn*, hvor han i syv Aar var en Pryd for den h. Liborius Bispestol. Efter at Kardinal-Ærkebiskop *Krementsz* af Köln var død, blev Dr. Simar valgt til at være hans Efterfølger paa den h. Maternus Metropolitansæde i Köln, hvor han holdt sit Indtog den 20. Februar 1900. Kun i 2 $\frac{1}{4}$ Aar styrede Ærkebiskop Simar sit ophøjede Embede, elsket og æret af sine Diöcesanere, højagtet af Alle, som kendte ham, ogsaa af Anderledestroende. Han stod i høj Anseelse hos den h. Fader, og hans Udnævnelse til Kardinal var uden Tvil nærførestaaende. Ogsaa den preussiske Regering, navnlig Kejser Vilhelm II. selv, vidste at skatte hans Fortjenester og hædrede ham gentagende med høje Ordener.

Talrige Telegrammer indløb til Domkapitlet i Anledning af det uventede Dødsfald. Kardinal-Statssekretær Rappolla sendte følgende Telegram: »Den h. Fader beklager med dyb Smerte den udmærkede Ærkebiskops Død og nedbeder af ganske Hjærte for den Hensovedes Sjæl den h. Fred i Kristus.«

Kejser Vilhelm telegraferede fra Urville: »Meddelelsen om Ærkebiskop Dr. Simars Død har opfyldt mig med oprigtig Sorg, og jeg udtaler min varmeste Deltagelse for Domkapitlet og hele Diöceset i Anledning af det svære Tab, som Gud Herren ved den tidlige Bortkaldelse af denne trofaste Overhyrde har bragt over Ærkebispedømmet Köln. Den Hensovedes store Fortjenester i alle af ham beklædte kirkelige Embeder, hans sjældne og udmærkede Karakteregenskaber i Forbindelse med et trofast patriotisk Sindelag sikre hos mig for alle Tider et venligt og taknemligt Minde.«

Kronprins Vilhelm telegraferede: »Jeg er dybt bedrøvet over Ærkebiskop Simars Død, hvem jeg for nylig hilste paa i Dysseldorf. Ikke blot den katholske Kirke, hele Fædrelandet mister i ham en af sine bedste Mænd.«

Lignende Telegrammer, der vidne om Værdsættelsen af den Afdødes Fortjenester, indløb fra alle tyske Biskopper og fra en Mængde højstaaende Statsmænd.

Den Hensovede var ogsaa en personlig Ven af vor højærværdigste Biskop og nærede megen Velvillie og Interesse for vor hellige Kirkes Anliggender her i vort Fædreland.
R. I. R.

Rom. Den forhenværende Internuntius i Haag i Holland, Msgr. *Tarnassi*, er den 24. Maj afgaaet ved Døden i Rom efter et langvarigt Sygeleje. Den Afdøde var lige siden Msgr. *Sambucettis* Bortrejse fra München designeret som dennes Efterfølger som apostolisk Nuntius i Bayerns Hovedstad, og en Besættelse af Pladsen er endnu ikke sket, idet man altid haabede paa Msgr. Tarnassis Helbredelse; dette Haab er desværre ikke gaaet i Opfyldelse. Msgr. Tarnassi var velkendt i Tyskland, hvor han som Uditore ved Nuntiatoret i München i 1879 havde forstaaet at vinde Alles Hjerter.

Unio. Søndag d. 8. Juni (i Stedet for Grundlovsdagen): Eftermiddagsudflugt til Charlottenlund for Medlemmerne med Børn. Afgang Kl. 2 fra Klampenborgstationen. Der spises til Aften „ved Stalden“; Madkurve kan medbringes.

C. Meyers

Cycleværksted, 42, Aaboulevarden 42, anbefales.

Et lille Røstparti af »Julehilsen 1901« udsælges à 1 Kr. for 5 Exemplarer hos Cand. theol. & mag. Niels Hansen, Sigbrits Allé 15. København. S.

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 1. Juni. 2. Søndag e. Pintse. — 2. M., 3. Ti. Oktavdage. — 4. O. Franciskus Caraciolo, Bekender. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — 5. To. Oktav af Kristi Legemsfest. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 Aften højtidelig Slutning af Oktaven med Procession). — 6. F. Jesu Hjærtes Fest. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte: Kl. 8 Aften: Broderskabsandagt). — 7. L. Bonifacius, Biskop og Martyr.

Søndag den 8. Juni. 3. Søndag e. Pintse. Hovedfesten til Ære for Jesu guddommelige Hjærte. Fuldkommen Aflad for Medlemmerne af Jesu Hjærte Broderskab ifølge paveligt Dekret.)

Rosenkranskirken. Fredag d. 6. Juni Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aftenandagt. Det Allerhelligste er udstillet hele Dagen. — Søndagsgudstjenesten er som sædvanlig.

St. Andreas Kollegiet (Ordrup). **Søndag den 1. Juni** holdes **Kristi Legemsfest-Procession** i Kollegiets Have efter Høj-messen, som begynder Kl. 10.

St. Ansgars Kirke. **Søndag den 1. Juni Kl. 8 Aften** højtidelig **Slutning af Majandagterne** med Prædiken og Pro-
cession.

Rosenkransbroderskabets maanedlige Møde med Præ-
diken og Procession finder Sted i St. Ansgars Kirke Søn-
dag den 1. Juni Kl. 8 Aften, i Forbindelse med den højtide-
lige **Slutning af Majandagterne.** — Jomfruernes Forening
deltager i Processionen med Broderskabets Faner.

En Portion af **Kozlowskis Familielegat** for trængende Jom-
fruer og Enker af den herværende katholske Menighed er bleven
ledig. **Ansøgninger indsendes inden den 2. Juni d. A.** Ske-
maer erholdes og afleveres hos Hr. Kirkeforstander Herm. Hoff-
mann eller hos Undertegnede.

Trængende, som have indsendt Ansøgning om Frk. Mag-
ners Legat, kunne, naar de ønske det, ogsaa ansøge om oven-
nævnte Kozlowskis Familielegat og afhente det fornødne Skema.
Joh. Braun, Sognepræst.

Mariakongregationen for Mænd deltager med Emblem i Pro-
cessionen i St. Ansgars Kirke den sidste Aften i **Kristi Legems-
festens Oktav, Torsdag den 5. Juni Kl. 8.**

St. Josefs Gilde deltager i Processionen i St. Ansgars Kirke
Torsdag Aften den 5. Juni Kl. 8.

Mødreforeningen. Tirsdag den 3. Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i
St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og
Anliggender. — Efter Messen holdes et kort Foredrag.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at
møde Fredag den 6. Juni i St. Ansgars Kirke til de sædvan-
lige Bedetimer i Dagens Løb.

St. Elisabethforeningens Systue paa Toldbodvejen har af-
sluttet sin Virksomhed for i Aar og genaabnes først til Efteraaret.

St. Ansgars Kirke. Hver Dag i **Kristi Legemsfestens**
Oktav indtil Torsdagen den 5ds. inkl. holdes om Morgenen
Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og om Af-
tenen Kl. 8 Festandagt; sidste Aften med Prædiken og Pro-
cession, i hvilken Jomfruernes Forening ogsaa deltager
med Rosenkransbroderskabets Faner.

Jesu Hjærte Kirke. **Søndag den 1. Juni:** Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$
Festandagt med Prædiken og højtidelig Procession med det
Allerhelligste. Begge Mariakongregationerne deltog i Processionen.

Fredag den 6. Juni fejres **Jesu Hjærte Fest** som Kir-
kens **Hoved- og Titularfest.** Det Allerhelligste er udstillet hele
Dagen fra den første Messe Kl. 7. Stille Messe Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og
8 $\frac{1}{2}$, Levitmesse Kl. 10, Festandagt med Prædiken Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 23.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 23.

Søndagen den 8. Juni.

1902.

Indhold: Mariakongregationen. — Sandheden og den gode Tone. — En katolsk Tjenestepigeskole. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Ordrup. Haraldsted. Aarhus. Svendborg. Belgien. Rom. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden S. 209—216.

Mariakongregationen.

— 0 —

(Sluttet.)

Det har været Meningen her at fremstille Kongregationens 25aarige Historie i København; vi tør da ikke undlade endnu at nævne dens Vice Præsæs, som i Virkeligheden har ledet Kongregationen efter Sommerferien 1901. Det maa da noteres at Hr. Pater *Fred. Esser* fortjener alle Brødrenes Tak, bl. a. for en Række Foredrag, som i vor bibelkritiske Tid var særlig paaskønnelsesværdigt, nemlig: Om Evangeliernes Ægthed.

Pateren fremsatte i disse Foredrag de talrige Beviser for Evangeliernes Ægthed paa en klar og anskuelig Maade, medens han samtidig gav en kortfattet, men udmærket orienterende Oversigt over Bibelforskningens Historie paa dette Omraade. — —

Under Pater Essers Præsidium er ogsaa Jubilæet fejret

folk, retfærdige Øvrighedspersoner og mange fromme Familiefædre.«*)

Som allerede sagt fører vor huldsaligste Moder os til Tabernaklets Helligdom. Hvilken Uvidenhed røbe ikke hine, der paastaa, at vi glemme Gud over Skabningen — ak, de ane ikke, hvor uendelig lifligt det er at tjene og elske Maria. Og er det at undres over, at hun, der brænder af Kærlighed til sin Søn, ønsker at ogsaa vi, hendes særlige Sønner, maa forenes med ham paa den mest inderlige Maade. At vi ofte maa blive delagtige i hans højhellige Legeme og Blod i den hellige Kommunion?

En from, protestantisk Dame gik en tidlig Morgen en Tur gennem Bredgade. Det var Søndag. Hun saa Døren aaben ind til St. Ansgars Kirke og for første Gang traadte hun ind i et katholsk Gudshus. Den stille Messe forstod hun vel ikke; men hun havde en Fornemmelse af, at det maatte være noget meget helligt, der foregik. Da begyndte Uddelingen af den h. Kommunion. Aldrig havde hun set Mage til Syn. — Gang paa Gang fyldtes Kommunionbænken af alvorlige Mænd, tilsyneladende af alle Livsstillinger. — Hun spurgte uvilkaarligt sig selv: »Hvorfor se vi ikke et lignende opbyggeligt Syn i vore lutherske Kirker? Hvad er Aarsagen til, at alle disse Mænd samles ved Herrens Bord? — Hvem har udvirket dette Under? —«

Mere opbygget end om hun havde hørt en glimrende Prædiken forlod hun Kirken, da Præsten var gaaet fra Altret. Ved Udgangen spurgte hun Dørvogteren: »Hvem var alle de Mænd med de blaa Baand om Halsen?« — »Maria-kongregationen, Frue,« lød det venlige Svar. Hun studsede — Maria, — der begyndte at falde Skæl fra hendes Øjne. Hun fattede den Beslutning at lære en Religion at kende, der i en saa lille Menighed kunde frembringe saa mange religiøse Mænd — — og hun blev — Katholik.

*) Kongr. Bønebog Pag. 354.

Tro mig, kære Læser, en from Kongreganist lever et lykkeligt Liv.

O Morgenen staar han op, gør Korsets Tegn over sig og gaar frejdig til sin Gerning, idet han anbefaler sig til sin himmelske Moders Forbøn og sin Skytsengels Varetægt. Om Dagen har han hendes ophøjede Dyder for Øje. I et ledigt Øjeblik glide nogle af Rosenkransens Perler gennem hans Fingre og kommer han forbi en Kirke, siger en indre Stemme til ham: »Min Ven, din hulde Herskerinde vil smile til dig, om du gaar et Øjeblik ind og underholder dig med hendes elskede Søns Hjærte, som dvæler i Tabernaklet, i Altrets Sakrament.« -- Om Aftenen knæler han foran sit Krucifiks og gør Dagens Regnskab op, søger at opvække en alvorlig, fuldkommen Anger, vender sig med barnlig Fortrøstning til sin himmelske Moder og beder: »Til din Beskyttelse og Varetægt henfly vi, o hellige Gudsmoder, forsmaa ikke vore Bønner i vore Trængsler, men frels os altid fra Farer, o du hæderkronede og velsignede Jomfru --

O Himmelbrud,
bed for min Sjæl til Gud,
at han maa slette ud
hver syndig Lue
og sende ned
i Nat til mig sin Fred,
en Drøm om Salighed
i Himlens Bue.«

Derpaa forener han sig med sine Brødre paa hele Jordkredsen, med udstrakte Arme beder han »De profundis« for de Brødres Sjæle, som endnu opholde sig i Renselsesstedets Lue. —

Og saa, efter faa eller mange Aar, ligger han paa sit Dødsleje. Ved Sengen staar maaske hans Hustru og Børn; men der staar ogsaa en anden Person, — hans kære Præses.

Og skulde han i denne svære afgørende Time vise

Tegn paa menneskelig Frygt og Forsagthed, da siger Præses mildt: »Hør, min Søn, husker du ikke, hvor mange, mange Gange, du har bedet: »Hellige Maria, Guds Moder, bed for os Syndere nu og i vor Dødstime.« Den Døendes Ansigt straalere da — Maria beder for ham! — Han knuger Krucifikset i de af Dødssveden klamme Hænder, hæver det op til de skælvende Læber, kysser det kærligt og ud-aandende sin Sjæl hvisker han: »Jesus — Maria — Josef!«

Skridtet er gjort. Sjælen staar i Evigheden. Da træder hen til dens Side Himlens Dronning, straalende i jomfruelig Renhed, beklædt med Solen, paa det yndefulde Hoved et funklende Stjernediadem. Hun hæver de duemilde Øjne med et bønligt Udtryk op mod den strenge Retfærdigheds Dommersæde, udstrækker sin straalende Haand over Sjælen og siger blidt: »En af mine Tjenere — Barmhjærtighed — Naade!« —

Sjælen forlader Domstolen. Den skælver og sitrer i sit Inderste — omkring den hæver sig et Kor af jublende Engletunger: »Frelst! Frelst!« Da iler den mod hin Egn, hvor den sidste bitre Kalk skal tømmes, skrider med usigelig Tak ind i Renselsesstedet og kaster sig selv og sine Gerninger i Prøvelsens knitrende Lue.

Og se, neppe er den begyndt at lide, før den lifligste og sødeste Vederkvælgelse strømmer ned over den,*) forkorter Pinens Tid, saa at den kan stige i den højeste Henrykkelse op i de evige Boliger.

O! at vi dog alle maatte blive gode Kongreganister! I, vore særlige Patroner, hellige Josef og hellige Aloysius, og alle Guds kære Helgener, bestormer med vor elskede

*) Dør en Kongreganist, skal alle Brødrene saa vidt muligt overvære hans Begravelse og den Sjælemesse, som Kongregationen lader læse for ham i Kongregationskirken. Alle uden Undtagelse skulle derhos i 8 Dage, een Gang om Dagen, bede »De profundis« for den Af-dødes Sjælefred og desuden i Fællesskab paa en af de sædvanlige Forsamlinger bede de i hvert enkelt Tilfælde af Præses nærmere fastsatte Bønner. (Kongreg. Regler X, se Bønnebg. Pag. 8—9.)

Moder Treenighedens Trone med eders Bønner, at vi maa blive værdige til at kaldes fromme Mariatjenere, maa leve et helligt Liv, opnaa en salig Død og med eder og alle efterfølgende Brødre love, elske og i hvert Moment af Evighe^d den taknemligt prise Fader, Søn og Helligaand, som lever og regerer — een Gud i al Evighed!

J - n J - n.

Sandheden og den gode Tone.*)

Luk. 14. 12—13.

— 0 —

Vi finde Jesus i Gæstebud hos en af de øverste Farisæere. Værten var altsaa en meget højstaaende og anset Mand. Vi tør trygt antage, at han holdt strengt paa Lovens bogstavelige Opfatning. Det tør ogsaa antages, at han var en Mand, som forstod at té sig blandt Mennesker med Anstand, som holdt paa den fine, dannede Tone i Selskabet, som mindst af alt vilde taale Utilbørlighed og Hensynsløshed i sit Hus.

Paa den anden Side var Jesus hans Gæst. Han vidste nok vel, hvad en Gæst skylder sin Vært, og han har aldrig tænkt paa at begaa nogen utilbørlig Handling, aldrig udtalt et krænkende Ord, en hensynsløs Ytring mod Sandhedens og Kærlighedens Fordringer.

Men Jesus vidste ogsaa bedre end nogen anden, hvad Sandhed og Kærlighed fordrer. Og naar Sandhed og Kærlighed kræver det, da har han sat Hensynet til gængse Meninger og Selskabelighedens Fordringer til Side.

Saaledes her. Det var en gængs Mening blandt dem, der tog det strengt med Loven, at man ikke maatte helbrede en Syg paa Sabbaten. En Vattersotig var tilstede. Jesus helbredede ham paa Sabbaten i den strenge Farisæers eget

*) Brudstykke af en endnu utrykt Bog om Kirkeaaet.

Hus, ja i et Selskabs Nærværelse. Det har nok været *ubehageligt* for alle, især for Værten. Det har sikkert vakt Forargelse. Men hvad brød han sig om Menneskenes tossede Forargelse, naar Sandheden krævede et Vidnesbyrd mod Menneskenes vildfarne Meninger om Sabbaten, naar Kærligheden krævede en Velgerning mod en stakkels Lidende.

Ved samme Maaltid irettesatte han Gæsterne for deres forfængelige Lyst til at sidde øverst tilbords, og anbefalede en ydmyg Plads nederst for dem, som havde trængt sig frem til den øverste Ende af Bordet. Sandelig *overmaade* ubehageligt for Gæsterne og vel især for Værten. Tænk, at være Vidne til, at hans Gæster blev saaledes behandlede i hans Hus, ved hans Bord. Denne Hensynsløshed, dette Brud paa god Tone har været overmaade ubehageligt for den fine, dannede Mand. Men for Jesus Kristus gik Sandheden overalt. En Tone, som ikke taaler Sandheden, er tilsidst ingen god Tone, og her var der Anledning til at sige Folk en vigtig om end ikke behagelig Sandhed.

Tilsidst gaar det ligefrem ud over Værten selv. Jesus siger ham, at i Steden for det fine Selskab ved hans Bord burde han heller have indbudt »Fattige, Krøblinge, Halte og Blinde«.

Vi tager næppe fejl, naar vi mener, at Manden har fundet dette *yderst* ubehageligt, ikke til at holde ud, især i sit eget Hus, og at han i Jesus havde indbudt en Gæst, som han nok skulde vogte sig for at indbyde oftere, om han end ikke viste ham Døren for at undgaa Opstyr, især paa en Sabbat.

Jesus vidste godt nok, hvilket Indtryk hans Tale vilde gøre paa Farisæerne. Men det var atter Sandhedens Krav, som løste hans Tunge og satte ham ud over Selskabelighedens almindelige Fordringer. Uden Tvivl har Følgen for Jesus selv været, at man betragtede ham som en udannet, ubehøvlet Person, at man viste ham Ringeagt som en Mand, der ved en Fejltagelse var kommen i godt Selskab. Jesus

vidste nok, at dette vilde følge paa hans Vidnesbyrd. Men han var villig til at bære denne Ringeagt, saa tung for de fleste, at bringe dette Offer, saa ubeskrivelig pinligt for de fleste, bringe dette Offer for Sandhedens Skyld.

Sandhedens Kaar i Verden er væsentlig de samme til alle Tider. Mange tror sløvt paa den. Mange tror paa den med stor Ærbødighed. Men at bringe Offer for at vidne om den, bekende sig til den, det vil de mange ikke. Udsætte sig for Ringeagt ved at støde an mod god Tone, blive anset for uopdragen eller simpel, nej, det har man ikke Mod til. Og naar Spørgsmaalet bliver om at støde an mod herskende Meninger, at bryde med herskende Fordomme eller at fornærme Folk og paadrage sig Uvilje, Had, maaske Forfølgelse, nej, det er for haardt for Kød og Blod.

Og om man ikke just er saa fejd, at man ligefrem jatter med Løgnen og Vildfarelsen omkring sig, saa er man fejd nok til at høre paa Løgnen og Vildfarelsen uden at løfte en advarende Finger, uden at mæle et Sandhedens Ord, alt for den kære Freds Skyld.

Men Jesus handlede ikke saa, og det er en Discipels Pligt at vandre efter hans Eksempel. Saa faar de mange, som handler stik imod hans Eksempel, komme paa det Rene med, om de maaske skulde bedrage sig selv ved at indbilde sig, at de er hans Disciple.

Dr. K. Krogh-Tønning.

En katholsk Tjenestepigeskole.

—o—

Blandt de mange rosende Beretninger, hvormed den danske Presse har hædret »*Mariahjemmet*« i den hennrundne Maaned, fremhæve vi følgende, som under ovenstaaende Overskrift fandtes i »*Kvindernes Blad*« for 22. f. M. og som maa anses for at hidrøre fra en Sagkyndig.

Den smukke og anseelige røde Bygning, der i Løbet af det sidste Aars Tid er rejst i Vestervoldgade 115, har mange Betingelser for at blive en af de Grundpiller, der bære Fremtidens Tjenestepiger frem til en mere anset og menneskeværdig Stilling i Samfundet end den, de desværre som Regel for Tiden indtage.

Hjemmets Stifterinde, Lehnsbaronesse *Stampe-Charisius*, har haft et klart og forstaaende Blik for, hvad der for vor Tjenestepigestand er Hovedskavanken, en Skavank, hvori de selv har den mindst mulige Skyld, nemlig Mangel paa Dygtighed. De ulykkelige Følger heraf har ødelagt saa mangen ung Piges Liv og trukket hende nedad, medens hun, om det var blevet lagt lidt til Rette for hende i Tide, ikke blot kunde have skaffet sig selv en god og anset Stilling, men tillige have udrettet adskilligt til Gavn og Glæde for den Kreds, hvori hendes Virksomhed faldt.

Det er denne Skavank, »Mariahjemmet« i Vestervoldgade vil søge at afhjælpe for sine Elevers Vedkommende. I toaarige Kursus vil der her blive givet dem et saa godt Grundlag i Alt, hvad der vedrører Hjemmets Gerning, at de dels ville kunne gøre god Fyldest straks i deres Plads og dels arbejde sig videre opad og fremad ved egen Hjælp, naar de ere udgaaede derfra. De optages i Alderen mellem 15 og 18 Aar og i et Antal af 16 ad Gangen.

Kursus'et falder i fire forskellige Afdelinger: 1) *Køkkengerning*: Madlavning og Opvaskning; 2) *Husgerning*: Rengøring og Opvartning; 3) *Vask og Strykning* og 4) *Syning* og Istandsættelse af Klæderne. I hver af disse Afdelinger faa de $\frac{1}{2}$ Aars Undervisning, delt i 3 Gange 2 Maaneder, saaledes altsaa at de først gennemgaa alle fire Afdelinger med to Maaneder i hver; derfra begynde de forfra og gentage saaledes det Hele igen, og endelig faa de den tredie Gennemgang, efter hvilken alt skal være slaet fast ikke blot i deres Erindring, men være gaaet dem over i Blodet, saa at de nu kunne arbejde paa egen Haand selv under en mindre dygtig Husmoder. Metoden maa vistnok

siges at være fortræffelig egnet til at slaa det godt fast, samtidig med, at den byder en Afveksling i Beskæftigelse, som maa virke opmuntrende og forfriskende.

De forskellige Afdelinger forestaas af kyndige Chefer, og hele Institutionen ledes af en Bestyrelse, som bestaar af Stifterinden, Lehnsbaronesse *Stampc-Charisius* og hendes Hjælperker: Kammerherreinde *Krag* og Frk. *Schjerr*.

Det Hele er ordnet paa en Maade, som taler højt til Fordel for Stifterindens praktiske Sans og varme Hjerter for den Sag, hvori hun nedlægger ikke blot en Formue, men ogsaa vier sit Livs fremtidige Arbejde. De høje, lyse og hyggelige Lokaler er indrettede med alle Hygieinens Fordringer for Øje, venlige og tiltalende at se til, sunde og gode at færdes i.

Til »Mariahjemmet« er knyttet et Pensionat, »*Vesterhus*«, hvori kan optages baade enkelte Personer og smaa Familier, som ønske at være skaanede for alle de Bryderier, moderne Husførelse fører med sig. Disse hyggelige 1, 2 og 3 Værelser Lejligheder med Centralvarme og elektrisk Belysning ville snart finde paaskønnende Beboere, som ville være glade ved at komme saa nemt til alle de Fordele, der her bydes dem. Det vil ogsaa være meget ønskeligt, at de optages, thi derfra skal Skolen forsynes ikke alene med et Arbejdsomraade, men helst ogsaa med nogen Driftskapital.

Skulde der indvendes noget mod denne Institution, der synes at være Fuldkommenheden meget nær, skulde det være, at Tjenestepigeskolen kun kommer de katholske unge Piger til Gode — i Pensionatet derimod ere selvfølgelig Alle velkomne. Hvor megen Trang er der ikke ogsaa til en saadan Institution for de protestantiske Piger, og ak, hvor længe vil det ikke vare, førend en Tjenestepigeforening kan flytte ind i et saadant Hjem?

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Det er os en Glæde at kunne meddele vore Læsere, at *Majandagterne* i den henrundne Maaned have været særdeles talrig besøgte i de forskellige Gudshuse her i Hovedstaden. Hvor man end overværede Andagten, fandt man altid en Mængde Menighedsmedlemmer forsamlede foran den h. Gudsmoders festlig smykkede Alter; et trøstefuldt Vidnesbyrd om, at Hovedstadens Katholiker ære og elske Herrens hellige Moder og søge at bidrage deres til, at Marias profetiske Udsagn i hendes Højsang »Magnificat« ogsaa gaar i Opfyldelse her i Danmark: »Se, fra nu af skulle alle Slægter prise mig salig!«

Ogsaa Kristi Legemsfesten er bleven fejret med stor Højtidelighed og under levende Deltagelse fra Menighedens Side i vore Gudshuse her i Hovedstaden. Paa selve Festdagen, Torsdag den 29. Maj, var St. Ansgars Kirke fyldt indtil sidste Plads under den højtidelige Pontifikalmesse med Procession om Formiddagen. I Jesu Hjærte Kirke holdtes en stor Festprocession Søndag Aften i Oktaven, i hvilken Mariakongregationerne — ca. 200 Mænd — deltog, og ligesaa festlig var den store Slutningsprocession i St. Ansgars Kirke den sidste Aften i Oktaven. Til alle vore Gudshuse har Tilstrømningen af Andægtige overhovedet været overordentlig stor i Anledning af den festlige Oktav til Ære for vor guddommelige Frelser Nærværelse i hans Kærligheds Sakramente. Kan der vel gives noget glædeligere end dette Bevis paa Menighedens Genkærlighed til vor Herre og Frelser Jesus Kristus i Eucharistiens ophøjede Hemmelighed?

— Den smukke *St. Josefs Hospitalskirke* paa Nørrebro har i den senere Tid modtaget flere værdifulde Gaver baade af Katholiker og Anderledestroende. Kort efter dens Indvielse fik den saaledes et overordentlig smukt *Linoleum*, som bedækker Gulvet i Koret og er tilvejebragt ved en Indsamling blandt Katholikerne paa Nørrebro, som alle efter

Evne og Kræfter have ydet med Glæde deres Bidrag til det. Af en protestantisk Dame har Kirken modtaget *fire herlige Kandelabrer* — to større og to mindre — som opstillede paa drejede Søjler af Ibenholdt, flankere Højaltret paa Festdagene og med deres mange Lys afgive et straalende Skue. De ere af forgyldt Messing og forfærdigede i Paris. Den samme Dame vil sandsynligvis ogsaa skænke sex store forgyldte *Stager* til Højaltret, for paa Festdagene at erstatte de nuværende Stager, der ere temmelig smaa i Forhold til Altret og Kirkens Kor. Flere smukke *Alertæpper* og *Broderier* ere ogsaa blevne skænkede til Kirken; ligeledes søges *Korsvejen* forsynet med en større og skønnere, og et smukt Prøvebillede forestillende Hudstrygelsen er i den Anledning ophængt nede ved Kirkens Indgang. Maalte den finde Velyndere, som tage sig af den, saa at en ny og passende Korsvej i en nær Fremtid kan komme til at smykke Gudshusets Vægge! Endelig maa vi nævne den dejlige **Prædikestol**, som er bleven opstillet i Kirken og ifølge Løfte er bleven stiftet af en af Menighedens Medlemmer. Den er et smukt Kunstsnedkerarbejde i forgyldt og polychromeret Egetræ fra Tyrol. Paa en Søjle hviler Prædikestolen, paa hvis Sider ses polychromerede Reliefbilleder af de fire Evangelister, og den overrages af en »Himmel«, som med majestætisk Skønhed stræber opad i Skikkelse af et højt gothisk Taarn; det Hele gør et særdeles solidt og tiltalende Indtryk, og naar vi hertil endnu føje forskellige *Statuer* i Kirken og de nette Glasmalerier i Vinduerne, kunne vi med Glæde konstatere, at St. Josefs Kirken stille, men sikkert gaar sin Fuldendelse i Møde.

Ordrup. *Kristi Legemsfest-Processionen*, som i de senere Aar har været holdt under aaben Himmel ude paa St. Andreas Kollegiets Omraade Søndagen i Oktaven, var i Aar begunstiget af det mest straalende Sommervejr. En Mængde af Hovedstadens Katholiker vare i den Anledning tagne ud til Ordrup, for at overvære den højtidelige Guds-tjeneste og deltage i Processionen; bl. a. havde ogsaa den

katholske Afholdsforening »St. Johannes Broderskab« givet Møde med Fane. Fra Omegnen vare ogsaa Mange strømmede til Kollegiet, og det maa siges til deres Ære, at de alle jagttoge en værdig Holdning og øjensynlig følte sig opbyggede af den festlige Gudstjeneste til Ære for Frelseren i det allerhelligste Altrens Sakramente. Pladsen foran Kirken og hele Processionsvejen gennem Kollegiets Have var smykket med mange hundrede Flag og med Kranse og Guirlander. Paa den store Stentrappe, som fra Legepladsen fører op til Kollegiets store Bygning var rejst et Alter, der tog sig straalende ud under en mægtig blomstersmykket Triumfbue af Løv, der fortsatte sig i Kranse helt op til Taget. Fra dette Alter meddeltes den sakramentale Velsignelse i Løbet af Processionen, under hvilken Elevernes Hornmusik, forøget ved velvillig Assistance, spillede forskellige Salmer til Ære for det allerhelligste Sakramente. Som Baldakinbærere og Ordensmarskaller fungerede tildels gamle Elever fra Kollegiet. Den højtidelige Gudstjeneste, der begyndte Kl. 10 med Højmesse og Prædiken, sluttede først henad Kl. 1 med »Te Deum« og den sakramentale Velsignelse i Kirken.

Haraldsted. Den 3. Juni rejstes et anseligt Trækors til Minde om *den h. Knud Lavard* i Nærheden af Haraldsted. Det er syv Alen højt, og paa Korsets Træarme læses tilvenstre: »Hellig Knud Hertug« og tilhøjre: »7. Januar MCXXXI«, medens de stemningsfulde Ord »Sursum corda« tale til Beskueren fra et lille Hjerteskjold. Det staar faa Skridt fra Ruinerne af det Kapel, som opførtes paa Stedet, hvor Knud Lavard led Martyrdøden. Det er rejst af Statsraad *Thor Lange* i Moskou som det syvende af de Mindesmærker, han har skænket sit Fædreland, efter en Tegning af afdøde Professor *V. Koch*.

Aarhus. Om afdøde Overretssagfører *Rudolph Schwenn* skrev »Aarhus Stiftstidende« for 22. f. M. følgende, som viser, hvad den Afdøde var for en Mand i sine protestantiske Byfællers Øjne:

»I 1889 valgtes han ind i Aarhus Byraad, hvor han

havde Sæde til 1894, og hvor han særlig som Formand for Skoleudvalget udførte et betydeligt Arbejde. I Byens nationale og konservative Foreninger var han i Kraft af sin store Anseelse og sin sjældne Veltalenhed en Mand, der var meget søgt som Repræsentant og Taler ved festlige Lejligheder. Han skyede aldrig at bringe noget Offer for enhver god Sag, og da han ævnede meget, har han ogsaa paa mange Omraader udført et stort Arbejde i Aarhus' offentlige Liv. Men hvad der dog karakteriserede ham mere end de vindende og dygtige Egenskaber, der udadtil skaffede ham Anseelse og Popularitet, det var den sjældne og udmærkede Personlighed, som lyste ud af hans Væsen og Tale for enhver, der kom ham paa lidt nærmere Hold. Han var det kærligste og bedste *Menneske*, i Besiddelse af den finest mærkede Retfærdssands, nobel og ædel i det smaa som i det store, blød og varm af Gemyt og fyldt af Begejstringens Ild for Fremme af, hvad der kunde være Samfund og Folk til Gavn. Med denne Karakter forbandt han fremragende aandelige Evner, der snart kastede sig over dette, snart over hint specielle Studium i en umættelig Kundskabstrang. I Samtale med ham mærkede man derfor ogsaa paa en Mængde Omraader en Videnskabsmands Viden, afklaret og fordøjet til en selvstændig, personlig Opfattelse. Rud. Schwenn var i det hele en ualmindelig Mand i mange Henseender, en af dem, der højner vor Slægt, og hvis Bortgang derfor vil føles som en Sorg og et Savn af alle, der lærte ham at kende.«

Svendborg. Lørdag den 31. Maj indtraf Hs. biskoppelige Højærværdighed fra Hovedstaden, for at meddele *Firmitelsens h. Sakrament* og holde den kanoniske Visitats. Kl. 9 den følgende Dag begyndte den højtidelige Gudstjeneste, under hvilken Koret smukt og præcist udførte en polyfon Messe af Koenen. Efter Messen henvendte den højærværdigste Biskop hjærtelige og gribende Ord til Konfirmanderne og lagde dem paa Sinde at bevare og medvirke med den Helligaands Naadegaver, der nu skulde blive dem til Del. 16 Medlemmer af Mønigheden modtog det h. Sakrament. Den smukke og betydningsfulde Festdag fandt sin Afslutning med en højtidelig Aftenandagt og Te Deum, ligesom ogsaa hele Dagen havde været begunstiget af det mest straalende Foraarsvejr. Om Mandagen inspicerede Biskoppen begge Skoleklasserne. Hs. biskoppelige Højærværdighed agtede endnu at opholde sig nogle Dage i Svend-

borg for saa henimod Ugens Slutning at begive sig til *Kolding*, hvor Firmelsens h. Sakramente meddeles Søndag den 8. Juni.

Belgien. Den 25. Maj fandt der i Belgien Valg Sted til Halvdelen af Repræsentanternes Kammer og til nogle nye Pladser i Kammeret og i Senatet. Af de foreliggende Efterretninger fremgaar, at Regeringen vil komme til at raade over en endnu større katolsk Majoritet. I Bryssel have Katholikerne vundet en ny Plads. Abbé Daens (kristelig Demokrat) blev ogsaa valgt i Bryssel. Socialisterne og de Liberale beholde hver 5 Pladser i Bryssel. I Provinserne have Katholikerne vundet næsten alle de ny oprettede Valgkredse.

Regeringen vil sandsynligvis komme til at raade over en Majoritet paa 26 Stemmer i Stedet for som tidligere 20 Stemmer. Katholikerne have faaet 7 af de nye Pladser og Oppositionen ligeledes 7, som ere fordelte mellem 4 Socialister, 2 Liberale og 1 kristelig Demokrat. Det nye Kammer vil efter al Sandsynlighed komme til at bestaa af 96 regeringsvenlige Katholiker; Oppositionen derimod af 2 kristelige Demokrater, 34 Liberale og 34 Socialister, ialt altsaa af 70 Medlemmer. De tilbagetrædende Deputerede af det katolske Parti ere alle blevne genvalgte. Trods alle Agitationer og Spektakler have de belgiske Katholiker saaledes tilkæmpet sig en smuk Sejr.

Rom. Det h. Fader har udnævnt *det overordentlige Gesandtskab*, som vil begive sig til London i Anledning af Kong Eduard VII.s Kroning. Dets Medlemmer ere Titular-Ærkebiskop af Nicæa, Msgr. *Merry del Val*, Sekretæren ved det apostoliske Nuntiatur i Paris *Montagnini*, og Don *L. Orsini*, Medlem af den pavelige Nobelgarde.

— I Onsdags modtog Pave Leo XIII. i Audiens 200 engelske Pilgrimme under Msgr. Stonors Ledelse.

— Til de Nødlidende i Vestindien har den h. Fader gennem Pariser Nuntiaturet sendt den franske Regering 20,000 Lire. Præsident Loubet takkede den h. Fader i Republikens Navn for Deltagelsen og for den højmodige Gave.

Unio. Søndag d. 8. Juni (i Stedet for Grundlovsdagen). Eftermiddagsudflugt til Charlottenlund for Medlemmerne med Børn. Afgang Kl. 2 fra Klampenborgstationen. Der spises til Aften „ved Stalden“; Madkurve kan medbringes.

S. J. G. Førstk. **Mandag** den 9. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$, fortsættes St. Josefs Gildets Generalmøde med afsluttende Behandling af Forslagene 1, 2 og 3. — **Alle Brødre opfordres til at give Møde.**

En proper Enke ønsker nogle Timer besatte med Rengøring nogle Dage om Ugen eller at renholde en Lejlighed for en enlig Mand. anbefalinger haves; anvises fra Grønhandelen. Adelgade 20 Kælderen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 8. Juni. 3. Søndag e. Pintse. Hovedfesten til Ære for Jesu guddommelige Hjærte. (Fuldkommen Aflad for Medlemmerne af Jesu Hjærte Broderskab ifølge paveligt Dekret.) I **St. Ansgars Kirke** Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 8 Aften Festandagt. **9. M.** Maria, de Kristnes Hjælp. — **10. Ti.** Margaritha, Enke. — **11. O.** Barnabas, Apostel. — **12. To.** Johannes af S, Facundo, Bekender. — **13. F.** Antonius af Padua. — **14. L.** Basilius, Biskop og Kirkelærer.

Søndag den 15. Juni. 4. Søndag e. Pintse.

Søndagsgudstjenesten i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe	Højmesse	Efterm.
Aalborg	Kl. 7 $\frac{1}{2}$	Kl. 10	Kl. 3
Randers	— 7 $\frac{1}{2}$	— 10	— 5
Aarhus	— 6 $\frac{1}{2}$ og 7	— 9 $\frac{1}{2}$	— 3
Silkeborg	— ”	— 9	— 5
Horsens	— 8	— 10	— 3
Fredericia	— 7	— 9 $\frac{1}{2}$	— 3
Kolding	— ”	— 9 $\frac{1}{2}$	— 3
Odense	— 8	— 10	— 3
Svendborg	— ”	— 10	— 3
Roskilde	— 7	— 9	— 5
Ordrup	— 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{3}{4}$	— 10	— 5

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, Kbhvn) faas: **Arnold:** Efterfølgelse af Jesu h. Hjærte (2 Kr.); **Eymard:** Den guddommelige Eucharisti (Kr. 1,50); **Rippel:** Den katholske Kirkes Skønhed i dens Ceremonier (Kr. 2,25); **Brinkmann:** Den h. Aloysius af Gonzaga (1 Kr.); **P. P.** Altrets Sakramente (25 Øre); **P. P.** Messeofret 25 Øre); **Waser:** Den h. Aloysius af Gonzaga (25 Øre).

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 24.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Sondag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 24.

Søndagen den 15. Juni.

1902.

Indhold: Haralds Rosenkrans. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Kolding. Horsens. Kristianssand. Vestindien. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden Side 217—224.

Haralds Rosenkrans.

— 0 —

Det var ude i en af Vesterbros lange Sidegader, hvor der i hvert andet af de høje, skidengraa Huse findes en Pantelaaner eller Marskandiserforretning, at jeg saa den hænge i en Marskandisers Vindu — den Rosenkrans med Korset og Medaillen, som jeg saa godt kendte. Saa var den altsaa havnet her mellem Merskumspiber, uægte Smykker, Knive, Gafler, Uhre, Stokke, Paraplyer og alt det forskelligartede Skrammel, der findes i disse Proletarkvarterernes Universalforretninger.

Hvorledes var den kommen her? Hvorfor var den ikke som den sidste Pryd slynget om de kolde, hvide Hænder, der i levende Live havde slidt dens Perler blanke, mens Læberne hviskende, inderligt havde anraabt den barmhjær-

tige Gudsmoder om Forbøn for den stakkels Synder? Hundrede Tanker steg op i mig.

Jeg saa atter Harald for mig. Efter megen Tøven, Vaklen og Betænkning var han endelig vendt tilbage til den gamle Moderkirke. Den Dag, han blev optaget, havde jeg givet ham den Rosenkrans, som jeg nu genfandt her i disse mærkelige Omgivelser. Han blev rørende glad og udbrød, under Indtrykket af den Højtidsstemning, der fyldte ham: «Den Rosenkrans skal følge mig gennem hele Livet og ned i Graven!» Han blev en ivrig og nidkær Katholik.

Efter nogen Tids Forløb tabte jeg ham af Syne. Han rejste til Ulandet, og nu, et Par Aar efter at jeg sidst havde set ham, blev jeg paa denne mærkelige Maade erindret om ham.

Den indviede Rosenkrans burde ikke hænge mellem alskens profane Salgsgenstande. Jeg gik ind i Butiken for at købe den. Manden forlangte en meget beskeden Pris, som jeg betalte. Paa mit Spørgsmaal om, hvorledes den var kommen i hans Besiddelse, fortalte han mig følgende:

— For et Par Aar siden rejste min Søn Harald til Ulandet og gik i Kongostatens Tjeneste. Han var nogen Tid forinden bleven Katholik. Jeg havde paa det bestemteste modsat mig, at han foretog denne Overgang og truet med at forstøde ham, hvis han trodsede min Vilje. Alligevel holdt han fast ved sin Beslutning og gik over til dette her fremmede Væsen. Jeg sagde, at han skulde holde sig til vor gode danske Religion, den passede nu bedst til os, dog han paastod i sin Stivsindethed, at Religionen skulde ikke afpasses efter os, men vi efter Religionen. Det ene Ord tog det andet, og vi skiltes i Uvenskab.

Han rejste som sagt til Ulandet, og for nogen Tid siden modtog vi fra Udenrigsministeriet Meddelelse om, at han under en Kamp med de Indfødte var falden i Kongo-staten. Hans Efterladenskaber blev senere tilstillet os. Jeg fandt derimellem denne Krans, som vel sagtens har hørt

21. April.

Den h. Anselmus, Ærkebiskop.

† 1109.

Anselmus stammede fra Byen Aosta i Piemont. Allerede i hans tidligste Ungdom var hans Kald til Ordenslivet tydeligt for Alle og han indtraadte i Klostret Bee i Normandiet. Hans Helligheds Ry bevægede Kong Wilhelm den Røde under en svær Sygdom til at udnævne Anselmus til sin Skriftefader og derefter kalde ham til Ærkebispesædet i Canterbury. Men næppe havde Kongen genvundet Sundheden, før han ogsaa faldt tilbage i sine gamle Synder. Han plyndrede Kirkens Besiddelser, foragtede Biskoppens Indsigelser og forbød ham at tage til Rom for der at modtage sit Pallium. Men som Pligten bød ham drog Anselmus dog som Pilgrim til Apostlenes Grave. Efter sin Hjemkomst udvikledes han derfor i en endnu heftigere Kamp med Kong Henrik den 1ste. Denne Fyrste tillagde sig nemlig kirkelig Ret til at meddele Biskopperne Ring og Stav, Tegnene paa deres gejstlige Magt. Men tvunget af den Helliges ubøjelige Standhaftighed anerkendte han tilsidst Kirkens Ret. Trods saa mange Besværligheder fandt Anselmus dog Tid til at forfatte de udødelige Skrifter, som har fortjent ham Navnet af den skolastiske Theologies Fader. Men hvad der endnu udmærker den h. Ærkebiskop er hans store Hengivenhed for den hellige Gudsmoder. Det var ham, som først indførte Festen for hendes ubesmittede Undfangelse i Vesterlandene. Den h. Anselmus døde Aar 1109. Pave Klemens XI. gav ham 1721 Titel af Kirkelærer.

Ægte undersaatlig Troskab.

Hvo, der efter den h. Anselmus Eksempel holder paa Kirkens Ret, han strider paa Guds Side mod Satans Tyranni.

»I skulle Alle vide, at i alt, hvad der vedrører Gud, har jeg efter bedste Vidende ydet Petri Efterfølger al min Troskab og Bistand; men i alt, hvad der henhørte under min Landsherres Myndighed, er det ham, jeg har ydet det.«

(Den h. Anselmus paa Konciliet i Rockingham).

* * *

De verdslig sindede Biskopper undsaa sig ikke for at kalde Anselmus en Forræder, fordi han forsvarede Pavens Ret. I den Anledning sagde Ærkebiskoppen med rolig Værdighed: »Hvis Nogen paastaar, at jeg forsømmer min Troskab mod Kongen, fordi jeg forsvarer den apostoliske Stols Ret, saa træde han frem og jeg skal ved Guds Hjælp give ham fyldestgørende Svar.« Men Ingen traadte frem. Derimod fik Kongen og Landets Øverste stor Agtelse for Anselmus, da de indsaa, at hans Sag ogsaa var deres.

* * *

»Thi der gives ingen Øvrighed uden af Gud, og den Øvrighed, som er, har Gud beskikkel. Hvo der altsaa sætter sig op mod Øvrigheden, sætter sig op mod Guds Anordning. Men hvo der modsætter sig, paadrager sig Domfældelse.«

(Rom. 13, 1, 2.)

22. April.

De hh. Epipodius og Alexander.

† 178.

Epipodius og Alexander hengave i deres første Ungdom deres Liv for Kristus i Lyon. Fra den tidligste Barndom af vare de forenede ved et ømt Venskab, der hvilede paa Lydighed mod Forældrene og Hjærtets Renhed. De Kristne, der var Vidne til deres Martyrium, saa deri en Belønning af deres Fortjenester, thi de havde levet som Mennesker, der en Dag skulle bringes Gud til et Offer. Forfølgernes Raseri havde forjaget begge Ynglingene til et ensomt Sted i Nærheden af Lyon, hvor de bleve grebne af Bødlerne og bragte for Dommerne. Epipodius, den Yngste af de Tvende, kom først for Tur. Dommeren lod ham lægge paa Pinebænken, for at prøve hans Standhaftighed. Derefter blev han pisket saa længe, at Blodet styrtede ud af hans Mund. Tilsidst rev man med Jernhager Kødets fra hans Legeme. Under disse frygtelige Lidelser raabte han lydt: »Jeg bekender, at Kristus er Gud med Faderen og den Helligaand. Jeg mister ikke mit Liv, jeg bytter det mod et bedre.« Da faldt hans Hoved for Sværdet. Alexander takkede under sine Pinsler Herren, at det var ham forundt, saa meget modigere at kunne betræde Korsets Vej, som hans Medbroder var gaaet forud. Naglet til Korset døde han paa dette Frelsens Tegn. Det sidste Ord, som hørtes fra hans Læber, var Forløserens Navn.

Selvornægtelse i den daglige Levevis.

Disse h. Blodvidners Død blev deres Helligheds Krone, men var ikke dens Begyndelse. De døde fromt, fordi de havde levet fromt. Ogsaa vi maa følge Herren efter ad

Selvornægtelsens og Renhedens trange Vej, hvis vi ønske, at han skal antage vor Død som et dyrebart Offer.

*

*

*

»Gud ransager Menneskenes Hjærter og Nyre. Ser han i Dig en saadan Grad af Dyd, at den gør Dig værdig til at dø en Martyrs Død, da vil han ogsaa belønne Dig i Forhold til denne Dyd.«

(Den h. Cyprianus.)

*

*

*

Dommeren bad Epipodius, ikke at spille sit Liv for en korsfæstet Forbryder, der havde gjort Menneskene fremmede for Afgudernes lette Dyrkelse og derimod formaaet dem til Faste og Kyskhed og en mørk Livsanskuelse. Men Epipodius kendte af Erfaring, hvor sødt og skønt det er at øve den kristelige Dyd. Han svarede Dommeren: at Verdens Glæder avler den evige Død, hvorimod Kristus, som blev korsfæstet, er opstanden og har banet os Vejen til det evige Liv.

*

*

*

»Vide I ikke, at de som løbe paa Banen, løbe vel alle, men kun een vinder Prisen. Løber saaledes, at I kunne vinde den. Men hver den, som strider i Vædekamp, afholder sig fra Alt: hine for at erholde en forgængelig Krone, men vi en uforgængelig.«

(1. Korinth. 9, 24. 25.)

med til det katholske Væsen. Den vil jeg i hvert Tilfælde ikke bevare som Erindring om ham.

— Jeg forlod Butiken i en vemodig Stemning, som dog var blandet med Beundring og Stolthed. Den Kirke, den aandelige Moder, som saaledes havde fyldt Harald med Standhaftighed, at han, hellere end at svigte hende, forlod Fader og Moder, var jo ogsaa *min* Moder. Det var den samme Kirke, for hvilken Martyrerne glade havde hengivet deres Liv.

Harald var segnet i Døden, fjærnt fra sit Fædreland og sin Slægt. Ingen kærlig Haand havde trykket hans brystne Øjne til og slynget hans kære Rosenkrans om de stivnede Fingre; men den barmhjærtige Gudsmoder, som han havde æret og elsket saa højt, havde ikke svigtet ham. Ved Naadens Trone havde hun bedt for ham i hans Dødstime og med milde Hænder ført ham ind til den Salighed, som er Lønningen for at fuldende Løbet og bevare Troen.

Reiffenstein-Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Hovedfesten til Ære for *Jesu guddommelige Hjærte*, Fredag den 6. Juni, blev i Aar en sand Højtidsdag for Søstrene paa St. Josefs Hospital saavel som for den Del af Menigheden, som i Tide havde faaet Kundskab om, at Dagen skulde fejres med *en festlig Procession*. Sidegangene i St. Josefs Kirken ere, som bekendt, lidt smalle, navnlig ved Pillerne, og man var derfor længe i Tvivl om, at en Procession med Baldakin lod sig afholde i Kirken. I Tirsdags Aftes foretog man imidlertid en Prøve med Baldakinen, som ved Pastor *J. A. Desnos'* og St. Josefs søstrenes Velvillie var laant til Kirken fra Noviciatet paa Strandvejen. Det viste sig ved Prøven, at Baldakinen lod sig bære med

en Smule Forsigtighed gennem Kirkens Gange, og under Aftenandagten i Tirsdags blev det derfor meddelt de Tilstedeværende, at Jesu Hjertes Fest vilde blive fejret med Procession. Søstrene, som Aar ud og Aar ind pleje de Syge, have kun sjældent Lejlighed til at overvære en saadan opløftende Højtidelighed andensteds, og det er en Selvfølge, at de derfor i høj Grad glædede sig til denne Fest, og paa faa Undtagelser nær, lykkedes det dem alle at overvære Processionen. To meget syge Søstre — Søstrene *Hedvig* og *Vincentia* — vare ogsaa blevne baarne ned paa Pulpituret, for derfra at se ned til den i Sakramentet skjulte Gud og Frelser, som trøster og styrker i enhver Lidelse. Kun én Søster — Søster *Franciska* — som havde glædet sig saa meget til Festligheden, kunde desværre ikke forlade Sengen, og vor guddommelige Frelser maatte nøjes med hendes gode Villie, som hun med Hengivelse underkastede den guddommelige Villie.

I Spidsen for Processionen gik Korsbæreren med 6 Ministranter, derefter fulgte to hvidklædte Smaapiger, som strøede Blomster foran det allerhelligste Sakramente, som blev baaret af Hr. Pastor *Neuwel* under Baldakinen, hvis Bærere vare d'Hrr. Direktør *J. C. Ramm*, Fabrikant *H. Osterhammel*, Assistent *L. A. Nielsen* og Murmester *A. V. Günther*. Efter Baldakinen fulgte fem Mænd med brændende Lys, Søstrene og tilsidst en Del andre Menighedsmedlemmer. Det var i Sandhed en gribende Højtidelighed, som Præsten sluttede med en hjertelig Tak og nogle opmuntrende Ord om, at de Tilstedeværende maatte vedblive at levendegøre deres Tro paa og forøge deres Kærlighed til vor guddommelige Frelser i Altrets allerhelligste Sakramente. Og da Præsten efter den sakramentale Velsignelse sluttede med Ordene: »I Altrets helligste Sakramente være Jesus evig Tak og Pris og Ære,« genlød fra Søstrenes og Menighedens Side som Svar de samme lovprisende Ord med kraftige Stemmer, som fyldte hele Kirkerummet.

-- Hof- og Stadsretten har paadømt en af Frk. *H. M. Molbech* imod Vemmetofte adelige Jomfrukloster anlagt Sag. Efter at Frk. Molbech, der som indskreven til Vemmetofte Kloster i flere Aar havde oppebaaret i Hæving 200 Kr. halv-aarlig, og i 1893 havde antaget den katholske Tro, vægrede Direktionen sig ved at udbetale hende Hæving fra Juni 1894 at regne, og hun paastod derfor Klostret dømt til at betale hende Hæving for 9 Terminer fra Juni 1894 til Juni 1898 med Renter. Ved den under 10. Januar 1735 udfærdigede Fundats, er Adgangen til Indskrivning i Klostret — i Modsætning til, hvad der gælder om Roskilde adelige Jomfrukloster — ikke knyttet til nogen Religionsbekendelse, og Retten fandt ikke, at det af de Bestemmelser, der findes i Fundatsen om fælles Gudstjeneste og Andagtsøvelser for de i Klostret indtagne Damer kunde sluttes, at en indskreven Dame skulde miste sin Ret til Hæving ved at træde over fra Folkekirken til et andet kristeligt Religionssamfund. Klostret blev derfor dømt til at betale Frk. Molbech de 1800 Kr. med Renter samt Sagens Omkostninger 200 Kr.

Kolding. (O.) Søndag den 8. Juni meddelte Hs. biskoppelige Højærværdighed Firmelsens h. Sakramente i St. Michaels Kirke. Kirken, Præstegaarden og Skolen var rigt smykket med Guirlander, Vaabenskjolde og Flag. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ førtes Biskoppen i Procession fra Præstegaarden til Kirken, hvor den højtidelige Gudstjeneste gjorde et dybt Indtryk paa den forsamlede Menighed og de andre Tilstedeværende. 12 Medlemmer af Menigheden modtog det h. Sakrament, og den betydningsfulde Festsdag afsluttedes om Eftermiddagen med en højtidelig Andagt og Te Deum.

Om Tirsdagen inspicerede Hs. biskoppelige Højærværdighed Skolen, og i Torsdags forlod han atter Kolding for at begive sig til Fredericia.

Horsens. (L.) *Cæciliaforeningen* foretog Grundlovsdagen sin aarlige Udflugt; denne Gang til Snaptun — Kl. I satte Vognene sig i Bevægelse med de glade Sangere, der alle, uden Undtagelse, vare mødte med det nydelige lille

Emblem paa Brystet, en Sølvlyre i Silkeroset, der ved de forskellige Farver antyder de fire Stemmer, — Foreningen har endnu intet Banner. Blandt Sangens Velyndere, der deltog i Turen, glædedes Foreningen særlig ved Hr. Pastor *Kerffs* Nærværelse. — Ankomsten til Snaptun, efter 2 $\frac{1}{2}$ Times Kørsel langs den smukke Fjord, foredroges, efter at en lille Forfriskning var indtaget, flere af de herlige firstem-mige Sange, som i Vintrens Løb, ved utrætteligt, ihærdigt Arbejde af Dirigenten, Hr. Lærer *Holst*, og trofast Samvir-ken af alle Foreningens Medlemmer, vare indøvede. — Der-efter blev i Fællesskab foretaget en Tur langs Stranden; paa et passende Sted stillede op paany, og Sangen tonede ud over Fjorden bevisende den Sandhed, at Sangen har Magt til at drage alt til sig, og aabne Hjærter og Døre. Hr. Kam-merraad *Glud*, Ejer af Tønsballegaard, som med Glæde og Interesse havde hørt paa de forskellige Sange, indbød For-eningen til Spadseretur i Have og Anlæg — for hvilken venlige Indbydelse — efter endt Spadseretur — Sangerne kvitterede ved i Haven at afsynge to smukke og stemnings-rige Aftensange.

Vejret, der hele Tiden havde begunstiget Udflugten, blev henimod Hjemfartstiden mindre blidt, dog som det sømmer sig Sangere, der aldrig lader Modet synke eller To-nen dø, men hæver Røsten i Med- som Modgang — saa klang og Sangen fra Vogn til Vogn paa hele Hjemturen, til man naaede »Kirken med den takkede Gavl.«

Kristianssand. Søndag den 29. Juni vil St. Ansgars Menighed i Kristianssand i Norge fejre sin Sognepræst, Hr. Pastor *Vilhelm Hartmanns* 25 Aars Præstjubilæum. Siden denne Menigheds Oprettelse i 1890 har Hr. Pastor Hartmann været ansat ved samme. Han er født i Dioceset Münster i Aaret 1842, gennemgik dersteds Skolelærerkursus og kom som Lærer til Helsingfors i Finland, hvorfra han kom til Kristiania for at overtage Skolegerningen i den katolske Drengeskole. Imidlertid modnedes hans indre Kald til at virke som Præst, og han rejste derfor til Semi-

23. April.

Den h. Georg, Martyr.

† 303.

Georg fødtes mod Slutningen af det tredje Aarhundrede i Cappadocien af kristelige Forældre. Han indtraadte i Hæren og blev snart paa Grund af sin Dyglighed Kejser Diocletians Yndling og forfremmedes derfor til Tribun. Da Kejseren begyndte at forfølge de Kristne, beholdt Georg ham frimodig, hans Uret og vægrede sig ved at udføre de Befalinger, man havde givet ham vedrørende Kristenforfølgelsen. Derfor blev han underkastet langvarige Pinsler og tilsidst halshugget. Den ædle Krigers Opførsel, i hvilken Fasthed blandede sig med Mildhed, virkede saa begejstrende, at enhver Kristen, ved denne Kristendommens Sejr, følte sig opløftet. I Tidernes Løb blev den h. Georg Forbilledet for Krigerne som for alle, der stride mod det Onde. Hans ædle Daad forherligedes i Krigssange og Legender. Endog hos ikkekristne Folkeslag stod han i høj Anseelse, og mere end een Gang skaanede saracenske Horder, naar de plyndrede Kirkerne, Billedet af »Ridderen med den hvide Hest«, som de kaldte ham, og behandlede det med Ærefrygt. Denne Helgen har været æret fra Kirkens allerførste Tider. Allerede Kejser Konstantin skal i Østerlandene have bygget en Kirke til hans Ære, medens han mangfoldige Steder i Vesten bliver æret som Skytshelgen.

Kristelig Tapperhed.

Naar Kristendommens Ære staar paa Spil, da er Eftergivenhed i højeste Grad uklog. Ofte er det Pligt at omstyrte de Afguder, man opfordrer os til at tilbede.

*

*

*

»Hvad skal jeg sige om Tapperhed, uden hvilken hverken Visdom eller Retfærdighed faa deres rette Værd? Tapperhed er ikke saa meget en Legemets som en Sjælens Egenskab; thi ved den blive vi til Mennesker, som stride for Retfærdigheden; den lærer os at bære Genvordigheder og bevarer os i Lykken fra Overmod. Denne Dyd savne alle de, der synke ned til at blive Slaver af Hovmodet, Vreden eller Umaadelighed. Ogsaa den mangler Tapperhed, som paa sin Sjæls Bekostning søger at undgaa en Ulykke. Derfor siger Frelseren: »Frygter ikke dem, som slaa Legemet ihjel, men ikke kunne slaa Sjælen ihjel.« Ligesaa lidt kunne de kaldes Tapre, der i Lykken hovmode sig til overdræven Glæde. Thi hvorledes skulde man kunne kalde den tapper, som ikke kan lægge Baand paa sit Hjertes Stemninger? Tapperheden overvældes ikke, og hvo der lader sig overvælde, er ikke tapper.«

(Den h. Bruno.)

*

*

*

»Menneskets Liv er en Krigstjeneste paa Jorden.«

(Job. 7, 1.)

24. April.

Den h. Fidelis af Sigmaringen.

† 1622.

Fidelis fødtes Aar 1579 i Sigmaringen af fornemme Forældre. I sin Opvækst modtog han ofte de hh.

Sakramenter, besøgte de Syge og tilbragte undertiden hele Timer i Tilbedelse af Altrets Sakramente. Først studerede han Retsplejen og indlagde sig stor Berømmelse ved sine Forsvar for de Fattige. For at kunne tjene Gud fuldkomnere, indtraadte han i Kapucinerordenen. At bære Bodsdragt og Bodskæder var ikke nok for hans Iver. Han var opfyldt af Længsel efter at udgyde sit Blod for Kristus. Derfor opfyldte han med Glæde den Befaling, han modtog fra Propagandaen i Rom, og begav sig til Schweiz, for der at virke for den katholske Tro. Her var han udsat for de heftigste Angreb fra Calvinisternes Side, men undgik dem dog ved Guds Hjælp. Under en Prædiken skød en af Calvinisterne paa Fidelis, hvad der dog ikke afholdt ham fra at fortsætte sit Foredrag ganske rolig. Efter dets Afslutning ventede de Vrangtroende under Anførsel af en Præst paa ham; først forsøgte de at faa ham til at svigte Katholicismen. Fidelis sagde da til dem: »Eders Vranglære vil jeg gendrive, men aldrig vil jeg falde fra den katholske Tro, der altid var Sandheden. Døden frygter jeg ikke.« Da faldt de over ham med Dolke og skaffede ham Livets Krone. Pave Benedict XIV. optog ham 1746 blandt de Hellige.

Iver for Sjælenes Frelse.

Gerne pynte vi Altrene med Blomster, Lys og Ædelstene; det er billigt og ret. Men ville vi give Gud Gaver af højere Værd, lad os da efter Fidelis Eksempel frelse Sjæle, som uden os vilde være gaaede tabte.

*

*

*

Af alle fromme Ting er det herligste og det, der glæder Gud mest, at virke med Gud for Syndernes Omvendelse.
(Den h. Dionysius af Areopag.)

*

*

*

Forinden Fidelis aflagde sine Løfter, gjorde han Testamente. Det lød som følger: For ved at bortgive Alt at følge Jesu Kristi Kærlighed, som, da han svedte Blod i Oliehaven og døde paa Korset, ganske hengav sig til sin Fader, saa vil jeg ved denne min sidste Vilje bringe min Sjæl og mit Legeme som stedsevarende Offer til Guds Majestæt, den ubesmiltet undfangne Jomfru og den serafiske Fader Franciscus. Og som jeg blev født fattig og nøgen, saa overgiver jeg mig fattig og nøgen i Jesu, min Frelsers Hænder.« Hver Gerning i Fidelis senere Levned var en Bekræftelse af dette Løfte.

*

*

*

»Hvor herlige ere deres Fødder, som forkynde Fred!«
(Rom. 10, 15.)

25. April.

Den h. Marcus, Evangelist.

† 62.

Den h. Marcus blev af Apostlen Petrus omvendt til Kristendommen og ledsagede derefter denne paa hans Rejse til Rom, hvor han hjalp ham som Skriver og Tolk. Da den h. Petrus sendte sit første Brev til Kirken i Lilleasien, forenede han med sine Hilsner ogsaa sin trofaste Ledsagers, hvem han kaldte »min Søn Marcus«. De romerske Kristne bad den h. Marcus til deres Belæring at opskrive Hovedindholdet af Petri Prædiken. Dette Ønske opfyldte Marcus

narier i Freising ved München, hvor han blev præsteviet i Aaret 1877. Ved sin Tilbagekomst til Norge blev han udnævnt til at overtage den kombinerede Præste- og Skolelærerstilling i Alten i Finmarken, for efter en Tids Forløb at blive kaldt til Kristiania som Hovedlærer ved Menighedens Drengeskole. Det var i denne Stilling, han udfoldede en Virksomhed, som alle hans forhenværende Elever nu mindes med Tak. Hans daværende Chef, Hs. Højærværdighed Præfekt *Bernard*, vidste at skatte hans særlige Interesse for Skolegeringen, saa ved Oprettelsen af et midlertidigt Hjem for Drengeskolebørn i Trondhjem udnævntes han som Bestyrer for samme. Ved Hjemmets Ophævelse i Trondhjem forflyttedes han i 1887 til Frederikshald, hvor han forblev indtil 1890, da han udnævntes til Sognepræst for den ny oprettede St. Ansgars Menighed i Kristianssand. Den Agtelse, som Hr. Pastor Hartmann har vidst at erhverve sig, hvor han har virket, giver sig nu tilkende med taknemmelig Erindring om, hvad han har været for Mange i sin 25 Aars Virksomhed som nidkær Præst og utrættelig Lærer.

Vestindien. Om en mærkelig Tildragelse berettes der fra Martinique til amerikanske Blade. Den store, smukke Domkirke i St. Pierre blev, som bekendt, fuldstændig ødelagt under Katastrofen og der blev næsten ikke Sten paa Sten tilbage af den herlige Bygning, i hvilken man fandt henved 3000 Lig. En Del af Højaltret blev imidlertid staaende og Tabernaklet, hvori fandtes et Ciborium, fyldt med konsekrede Hostier, blev som ved et Vidunder skaanet af de nedstyrtende Mure. Alle, som have set det, skriver et Øjenvidne, betragte Kendsgerningen som et øjensynligt Mirakel.

S. J. G. Mandag den 23. Juni, Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder St. Josefs Gilde Møde for I. og II. Grad i Forsamlingslokalet, Bredgade 67. Da Aarsoppgørelsen fremlægges og Valg til de resp. Gradsbestyrelser skal foretages, anmodes Gradsbrødrene om at møde fuldtallig.

C. Meyers

**Cycleværksted,
42, Aaboulevarden 42,**

anbefales.

Silkeborg.

„**Bella-vista**“, 1ste Klasses Pensionat, smukt og sundt beliggende ved Aa og Skov i Udkanten af Byen, modtager Lystrejsende og Kurgæster for kortere eller længere Tid. Gode Værelser. Moderate Priser. Telf. 67. (10 Min. Gang fra Kapellet.)

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 15. Juni. 4. Søndag e. Pintse. — 16. M. Johannes Franciskus Regis, Bekender. — 17. Ti. Votivofficium af St. Ansgar. — 18. O. Marcus og Marcellianus, Martyrer. — 19. To. Juliana af Falconeria, Jomfru. — 20. F. Silverius, Pave og Martyr. — 21. L. Aloysius, Bekender, Ungdommens Skytspatron.

Søndag den 22. Juni. 5. Søndag e. Pintse.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fællesskommunion i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 22. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Mandag den 23. Juni afholdes samme Sted højtideligt Slutningsmøde om Aftenen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ pr. Alle have Adgang; særlig indbydes Kongreganisternes Forældre. -- Med dette Møde begynder Kongregationens Ferie, efter hvilken Møderne genoptages Maudag d. 1. September.

Gudstjeneste i Helsingør. (Sudergade 8.) Søndag den 15. Juni Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 6 Aften Andagt med sakramental Velsignelse. Mandag Morgen Kl. 8 stille Messe.

Paramentforeningen ved St. Ansgars Kirke har afsluttet sin Virksomhed for i Aar og genoptager først til Efteraaret sine Fredagsmøder.

Jesu Hjærte Kirke. Lørdag den 21. Juni, den h. Aloysius Fest. kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille h. Messe; Kl. 10 Levitmesse.

Gudstjeneste og Foredrag i Ringsted. Søndag den 22. Juni h. Messe Kl. 9 $\frac{1}{2}$, Prædiken Kl. 10. -- Om Efterm. Kl. 4 Foredrag i Hotel Casiuo.

 Helgenlegenden fraskæres »Ugebladet«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 25.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johanson, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 46.

Nr. 25.

Søndagen den 22. Juni.

1902.

Indhold: Den danske Lutherdoms Gendrivelse. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Fredericia. Hamborg. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden Side 225—232.

Den danske Lutherdoms Gendrivelse.

(Literaturanmeldelse.)

—o—

I 1894 skrev Pastor *Ludv. Schmitt*, — dengang Menighedspræst i Aarhus — en Række Artikler i »Nordisk Ugeblad« om »Hans Tausen eller den danske Luther«. Deri omtalte han Religionsforhandlingen paa Herredagen i København 1530 og de 27 Anklagepunkter, som de katholske Prælater overrakte Kong Frederik den I. med Bøn om at formaa de lutherske Prædikanter til at svare derpaa, helst paa Latin. Under forskellige Paafund tøvede disse med at svare; tilsidst udkom Svaret paa Dansk, og paa Kongens Tilskyndelse skrev Tausen et latinsk Svar, som blev overrakt Prælaterne først to Dage før Herredagens Slutning. Da Kon-

gen som bekendt var luthersksindet, opnaaede Prælaterne intet afgørende paa denne Herredag.

Prædikanternes Had var særlig rettet mod en vis Gejstlig, *Doktor Niels*. I Smædeviserne, som de af Mangel paa Beviser udgav efter Herredagen, kaldte de ham *Doktor Niels Stagefyr*, *Dr. Stagebrand*, *Dr. Bombo* eller *Bomberig*.

Hvem var denne Dr. Niels Stagefyr? Dette Spørgsmaal har Pastor Ludv. Schmitt kortelig besvaret i de anførte Artikler om Hans Tausen, og i et 1896 udkommet tysk Skrift har han anført Beviserne for, at Niels Stagefyr ikke er nogen anden end Forstanderen for Graabrødrene i den kølnske Provins i Tyskland, *Niels Ferber*, der efter sin Fødeby Herborn kaldte sig *Nicolaus Herborn*; han var født i Aaret 1480 og døde i Toulouse 1534. Herborn, der især opholdt sig i Køln, var kendt med den af Kong Kristian II. forjagne Ærkebiskop af Lund, *Jørgen Skodborg*, der jo var Graabroder og boede i Køln; paa dennes Foranledning kom Herborn til Danmark.

Efter Herredagen 1530 udarbejdede han en latinsk Gendrivelse af Hans Tausens latinske Svar til Prælaternes 27 Anklagepunkter, hvilken Gendrivelse han vistnok nedskrev i Aarhus, inden han forlod Danmark. Denne Gendrivelse, der af Chr. Th. Engelstoft kaldes »det største og dygtigste af alle katholske Skrifter« fra den saakaldte Reformationstid, har Pastor Ludv. Schmitt møjsommeligt afskrevet og udgivet med indledende Bemærkninger om Forfatteren og om Anledningen til, at han skrev. Bogen er paa Forsiden dediceret til den højærværdigste Biskop og Apostoliske Vikar for Danmark, Johannes Baptist von Euch, og kaldes »*Confutatio Lutheranismi Danici*«, den danske Lutherdoms Gendrivelse.

Bogens Indhold kan jo ikke tilfulde gengives i en Bladartikel; thi samtidig med Gendrivelsen udvikles tillige saa godt som hele den katholske Religion.

Der omtales: Hvad forstaas ved Evangeliet? Hvad er

under Petri Tilsyn og med hans udtrykkelige Tilladelse. Og hans Beretning om Frelserens Levned er saaledes præget af Apostelfyrstens ejendommelige Karaktertræk, at de ældste Fædre plejede at betegne det som Apostlen Peters Evangelium. Han stiftede Kirken i Alexandrien. Hans Elever, Munkene og Eneboerne, som leve i Ørknerne, bleve efter den h. Hieronymus Vidnesbyrd, Genstand for Verdens Beundring. Her lagde Markus Grunden til en frugtbar Planteskole, der frembragte mange dygtige Lærere og Biskopper. Efter at han i mange Aar havde forestaaet Kirken i Alexandrien, blev han grebet af Hedningerne, slæbt over Stenbroen og kastet i Fængsel, indtil han, trøstet ved en Aabenbaring af Frelseren, opgav Aanden.

Tilbedelse af Guds Menneskevordelse.

Lær af den h. Markus altid at have den menneskevordne Frelser for Øje og dybt i dit Hjærte at overveje hvert Ord, der er kommet fra hans hellige Læber.

* * *

»Hvo der betragter Jesu ydmyge Levned og hans Underere og dermed nærer sin Sjæl, han modtager Mælk og Honning fra Jesu Mund.«

(Thomas a Kempis)

* * *

Den h. Markus kan vi takke for mange Smaatræk af Frelserens Levned, hvilke give denne Apostel-Elevs Evangelium, en særlig levende Farve og sætter os i Stand til at kunne forestille os selv Frelserens Bevægelser og Blik. Markus alene beretter ved Fristelsen, at Frelseren var »blandt vilde Dyr«; at han i Skibet sov »paa en Pude«; at han »om-

favnede« de smaa Børn. Han alene har bevaret disse Ord: »ti og forstum«, ved hvilke Frelseren bød Stormen at holde inde; og Udtrykket »Epheta« og »Talitha Kumi« med hvilke han gav den Døvstumme Hørelsen og den Døde Livet.

* * *

»Gud, som bød Lyset skinne frem af Mørket, er selv bleven et Lys i vore Hjærter, for at opklare Erkendelsen af Guds Herlighed i Kristo Jesu.«

(2. Korinth, 4, 6.)

26. April.

Den salige Petrus Canisius.

† 1597.

Canisius fødtes i Nymwegen 1531 og sluttede sig til Jesu Selskab, tre Aar efter at det var blevet stadfæstet af Pave Poul III. Allerede fra sin tidligste Ungdom udmærkede han sig ved Nidkærhed, ved Hjærtets Renhed, Afsky for Vrangjærdomme og streng Lydighed mod sin Skriftefader. Da han var 25 Aar, sendte Katholikerne i Byen Köln ham som deres Afsending til Kejser Karl V., for at ansøge om hans Bistand mod den frafaldne Ærkebiskop af Wied. Canisius udførte dette besværlige Hverv med stort Held og virkede derefter halvtresindstyve Aar i Kirkens Tjeneste. Med eksempelløs Nidkærhed og Klogskab forstod

han at tilskynde Fyrsterne og Biskopperne til Fromhed, bragte en ny Aand ind i Højskolerne og genforenede hele Byer og Provinser med Kirken. Sin Tro forsvarede han paa Rigsdagen mod Statsmændenes Overgreb og ved offentlige Religions-Diskussioner mod Hovedbærerne af de nye Vranglærdomme. Han overværede den almindelige Kirkeforsamling i Trient og sørgede for, at de der fattede Beslutninger blev udførte i Tyskland, Polen og Østrig. Desuden fandt han Tid til Affattelse af lærde Værker og en fortræffelig Katechismus, som Aarhundreder igennem blev brugt i Skolerne. Canisius var Jesuiternes første Provincial i Tyskland. Han døde 1597. Pius den IX. har 1864 optaget ham i de Saliges Tal. I Domkirken i Køln staar endnu den Prædikestol, fra hvilken han har talt.

Forsvar af den katholske Sandhed.

Troens Forsvarere bekræfte Sandheden af deres Lære ikke mindre ved deres Levneds Hellighed end ved Ordets Forkyndelse. Glem aldrig, at vil Du omvende Andre, maa Du efter den sal. Canisius Eksempel først rense din egen Sjæl.

*

*

*

»Alle, der ønske at være Guds Børn, maa stræbe efter at Frelseren genfødes i deres Hjærte. Af ham maa de lære at være ydmyge og sagtmodige af Hjærte. Han er vort Mønster paa Enfold og Lydighed.

(Den sal. Petrus Canisius).

*

*

*

Da Canisius begyndte sin apostoliske Løbebane, blev den Pater, som sov i Cellen ved Siden af ham i Jesuiterkollegiet i Wien, en Nat vækket af Klage-toner fra dennes

evangelisk Lære? Kristelig Frihed, Retfærdiggørelse, den fri Villie, Skærsilden, Gerningerne, Sakramenterne, et synligt og udvortes Præstedømme, Messeofret, Sjælemessen, Kirkegodser, Klosterløfter, o. s. v.

Ved ethvert Punkt anføres først Biskoppernes Anklage mod Lutheranerne, derpaa Hans Tausens latinske Svar, hvorefter følger Herborns Gendrivelse. Enhver uhildet Læser vil ikke kunne undgaa at se Modsætningerne mellem Tausens Overfladiskhed og Herborns Grundighed, Tausens Skingrunde og Herborns skarpe Bevisførelse. Han er en i alle Henseender belæst Mand, sund Humanist, dygtig Theolog, kyndig i Kirkefædrenes Skrifter, og fremfor alt en dyb Skriffortolker saavel hvad angaar det gamle som det nye Testament. — Herborn i Forening med Poul Helgesen og Biskopperne afslog en offentlig Religionsdisput, og Herborn udvikler straks i Begyndelsen af Bogen Grunden til deres Afslag. Han beviser baade med Skriftsteder og af Overleveringen, at Folkeafstemning ikke afgør Religionsspørgsmaal.

Paa Apostelforsamlingen i Jerusalem var det ikke Folket, der afgjorde Stridsspørgsmaalene; men Apostelen Petrus forkyndte for dette, at »det har behaget den Hellig Aand og os,« hvad der skulde gøres.

Ihvorvel Bogen helt igennem er omhyggeligt udarbejdet, fortjener, som Udgiveren bemærker, følgende Afsnit særlig at fremhæves: »Om Evangeliets Navn og Kraft« (S. 44—76), »om Kirken« (S. 88—98), »om Troen« (S. 106 o. s. v.), »om Gerninger« (S. 115 o. s. v.), »om Eukaristien« (S. 162 og S. 204 o. s. v.), »om Præstedømmet« (S. 169 o. s. v.), og man kan tilføje om Pavens Ufejlbarhed i Trosager (S. 187).

Bogen er derfor af Betydning ogsaa i Nutiden og den bør derfor ikke blot — hvad der maa anses for en Selvfølge — findes i enhver Præsts Bogsamling, men ogsaa hos latinkyndige Lægmænd; ønskeligt var det, om den i Oversættelse kunde blive tilgængelig for Alle, der interessere sig

for Sandheden; thi om denne Bog kan man sige: »Tag og læs!«

Enkelte Steder vidne om, at Forfatteren er kendt med Datidens Forhold her hjemme; muligvis var han underrettet af den bekendte Karmeliter-Formand Poul Helgesen. Saaledes omtaler han Side 243, at Hans Tausen, der jø forlod sit Kloster og giftede sig med en vis Dorothea, af *Familiehensyn* indsatte hendes Broder Jørgen Jensen Sadolin til Prædikant. S. 231 henviser han til, at medens de lutherske Prædikanter ivrede mod Kirkernes, Klostrenes og Gejstlighedens Indtægter, undlod de dog ikke Tid efter anden at sørge saa godt for sig selv og deres Familie, at af een Prædikants Indtægter kunde tidligere fem eller seks Præster leve.

Mærkværdigt er det, at ligesom Socialisterne idag ivre mod Rigdom og søge »Smaafolks« Gunst, saaledes talte Hans Tausen mod Gejstlighedens Indtægter og mod »Storhanserne«, som han kaldte de Velhavende, og søgte derved at vinde Indpas med sit »rene Evangelium« hos de Fattige. — I Sandhed: »Intet nyt under Solen!«

Bogen, der koster 3 Kroner og faas hos Kgl. Hofboghandler Andr. Fred. Høst & Søn (Bredgade 35, Kbhvn.), og som forøvrigt kan skaffes af enhver Boghandler, er trykt i Graabrødrenes Trykkeri i Quaracchi i Italien

Vi danske Katholiker skyldte Hr. Pastor Ludv. Schmitt en særlig Tak, baade fordi han har opdaget, hvem den bagvaskede Stagefyr var, og for, at han har fremdraget denne dygtige Mands Skrift, efter at det, som Udgiveren skriver, »i 371 Aar har ligget begravet i Bibliothekerne«.

F. Kerff.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—0—

København. Tirsdag den 24. Juni, *St. Hans Dag*, fejrer vor højærværdigste Biskop, Msgr. *Johannes von Euch*, sin Navnedag, i hvilken Anledning »Nordisk Ugeblad« i alle sine Læseses Navn bringer den apostoliske Overhyrde en hjertelig Lykønskning. Samme Dag fejre Dhrr. Gejstlige: *Joh. Braun* ved St. Ansgars Kirke, *Joh. B. Desnos* ved St. Josefsdal, *Joh. Frederiksen* ved Mariahjemmet og

Joh. B. Lohmann i Aarhus Navnedag. Vi ønske dem alle: Ad multos annos!

Fredericia. Søndag den 15. Juni meddelte den højærværdigste Biskop *Firmelsens h. Sakramente* til 23 Medlemmer af Menigheden. For halvandet Aar siden var der 40 Konfirmander. Efter den højtidelige Prælatmesse, under hvilken Kirkens nystiftede Sangkor under Hr. Organist Sørensens Ledelse paa en smuk Maade bidrog til Gudstjenestens Højtidelighed, talte den højærværdigste Biskop til de Forsamlede, som fyldte den smukke Kirke til sidste Plads.

Hamborg. *Vincentforeningens 50 Aars Jubilæum* er bleven fejret med stor Højtidelighed i Hamborg d. 8. og 9. ds. Om Morgenen kunde det rummelige Gudshus, den saak. lille Michaeliskirke, ikke rumme de Skarer af Troende, som strømmede til det. Levitmessen, under hvilken Kirkecoret under Hr. Lærer Bodmanns Ledelse ydede sin fortræffelige Bistand, celebreredes af Sognepræsten, Hr. Dinkgreffe, assisteret af Kapellanerne Heuking og Dr. Linkemeyer som Leviter. Den h. Kommunionens Øjeblik var navnlig opløftende og rørende, — Mænd, som næppe havde forladt Ynglingealderen, Mænd i deres Aars bedste Kraft, Mænd, hvis hvide Haar smykkede deres ærværdige Alderdom, Mænd af enhver Stand og Stilling knælede uden Forskjel Side om Side foran Herrens Bord. For Mange, som vare komne langvejs fra eller som i deres fremrykkede Alder kun daarligt kunde taale at være fastende, har Fælleskommunionen uden Tvivl været et Offer. En smuk Overraskelse beredte den berømte Dominikanerpater *Bonaventura* — Tysklands første kirkelige Taler — de Tilstedeværende, idet han, som først skulde tale ved Mandagsmødet, ogsaa holdt en Festprædiken efter Levitmessen.

Efter Gudstjenesten drak Vincentbrødrene i Fællesskab Kaffe i den katholske Svendeforenings Hus, hvor der i Festsalen var dækket Borde til dem. Her var hverken Kulde eller stift Væsen og deslige; her mærkede man, at Brødrene vare ét Hjærte og én Sjæl. Her modtog de i en sand Feststemning hjærtelige Lykønskninger fra Brødreforeningerne i Bremerhafen og Schwerin og fra forskellige Gejstlige, som tidligere have virket i Hamborg. Pastor Dinkgreffe takkede her Præsidenten, Hr. *Werner*, som i Spidsen for Lokalraadet og tillige med disse Herrer og alle Brødrene havde bidraget saa meget ved ihærdigt Arbejde og et lysende Exempel til, at Jubelhøjtideligheden var bleven saa skøn. Til stor Glæde for de Forsamlede meddelte han til-

lige, at Hr. Kommmerceraad *Riedemann* og Frue, der saa ofte havde vist deres Sympathi for Vincentsforeningen, i Dagens Anledning havde skænket Vincentsforeningen som Hædersgave 2000 Mark.

Om Mandagen, den 9. Juni Kl. 8, fandt et Aften-Festmøde Sted i Sagebiels Lokaler. Langsomt, men sikkert fyldte de katholske Hamburgeres Skarer de mægtige Rum. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ lød Militærmusikkens festlige Toner gennem Salen, og henimod Kl. 8 $\frac{1}{2}$ aabnede Lokalraadets Præsident Hr. *I. Werner*, Forsamlingen med den katholske Hilsen, og fra mere end 2000 Struber lød det glade Svar ham i Møde. Efter at have budt de Tilstedeværende Velkommen, omtalte han Foreningens Grundlæggere, som for 50 Aar siden havde plantet det Træ, som nu havde mægtige Grene og i Aarenes Løb havde modnet mange herlige Frugter. Han sluttede med Ønsket om, at Festaftenen maatte ret opvarme og begejstre alle Tilstedeværende for Vincentsforeningens smukke Sag.

Hr. Arkitekt *Brettschneider*, Præsident for Konferentsen i Eimsbüttel, fik derefter Ordet og gav et Overblik over Vincentsforeningens Virksomhed i Hamborg i de henrundne 50 Aar. Fem ædle Herrer, som nu alle er gaede over i Evigheden, havde grundlagt den i 1852. Overordentlig meget havde den ydet i det lange Tidsrum; nogle Tal kunde til Dels give Oplysning, men uhyre meget undgik Offentligheden, hvad de enkelte Vincentsbrødre nemlig virke i de Fattiges Hjem. Men dog for at sigé noget: 3980 Familier vare blevne understøttede, mere end 134,000 Mark vare blevne udgivne, 5—6000 Skolebørn bespiste i Maaneder. Meget godt er udrettet i aandelig Henseende — og mangen fattig Katholik modtog af Foreningen ikke blot Brød for Legemet, men ogsaa Trøst og maaske den tabte Fred for de endnu fattigere Sjæle. Taleren, som nærmere forklarede Alt ved Hjælp af træffende Exempler fra Brødrenes praktiske Virksomhed, sluttede med en Opfordring til Tilhørerne, om at være tro mod Foreningens Sag og vinde ret mange nye virksomme og bidragydende Medlemmer for den.

Pauserne mellem de enkelte Taler bleve udfyldte af Kirkekoret fra St. Georg, hvis kraftige Mandsstemmer og ungdomsfriske Drengestemmer frembragte en herlig Virkning i den store Sal, som ejer en udmærket Akustik.

Før Præsidenten endelig gav Hovedfesttaleren, Pater *Bona Ventura*, Ordet, bleve en Del Lykønskingsbreve og

sorgen for hans Børn og Ledelsen af hele Husvæsnet. Denne pludselige Ophøjelse foruroligede Zita mere end de tidligere Ydmygelser. Ved hendes Troskab og Sparsommelighed forøgedes hendes Herskabs Formue, skønt hun rigelig bespiste de Fattige, som tiggede ved Døren. Ved sin udholdende Taalmodighed overvandt hun sine Medtjeneres Uvilje og blev deres Midlerinde hos den let opbrusende Husherre. Ved sin Bøn helligede Zita hele Huset og kaldte Guds Velsignelse ned over det. I hendes Dødsstund skinnede et Lys som fra en funkende Stjerne i hendes Værelse til Tegn paa, at hun var indgaaet til den evige Hvile. Pave Innocens XII. optog hende 1696 blandt de Hellige.

Bøn og Arbejde.

»Hvad skal jeg gøre, for at blive frelst?« spurgte En, der frygtede at blive fordømt. »Arbejd og bed,« svarede en Stemme, »og Du vil blive frelst.« Zitas hele Levned er et Bevis paa denne Sandhed.

*

*

*

»Enhver Slags Frømhed, der fører til Dovenskab, er bedragerisk. Vi maa elske Arbejdet.

(Den h. Zita)

*

*

*

En Dag blev Zita, hensunken i Bøn, længere end rigtig i Kirken og forsømte den Tid, til hvilken hun skulde berede Brødet. Skyndsomt begav hun sig paa Hjemvejen og overøste sig selv med Bebrejdelser for sin Pligtforsømmelse. Da hun kom hjem, fandt hun Dejgen staaende færdig ved Ovn. Hun troede nu, at hendes Frue eller de andre Tjenestefolk havde besørget det og takkede dem derfor. Men Ingen vilde tage mod nogen Tak; thi intet Menneske havde

Del i den Hjælp, der var ydet hende. Himlens Engle havde udført hendes Arbejde, medens hun bad.

*

*:

*

»Vi spiste ikke Nogens Brød for intet, men arbejdede med Møje og Besvær Nat og Dag, for ikke at være Nogen iblandt Eder til Byrde. Ikke fordi vi ikke havde Ret dertil, men for at være Eder til Mønster, for at I skulle eiterligne os.«
(2. Thessal. 3, 8. 5.)

28. April.

Den h. Paulus af Korset.

† 1775.

De enogfirsindstyve Aar, som denne Helgens Liv indeholdt, vare en Efterfølgelse af Jesu Kristi bitre Lidelse. Da Paulus engang som Lille bad i Kirken, faldt en Bænk ned over hans Fod; Drengen agtede ikke paa det og talte om »en Rose, som Herren havde sendt ham«. »Nogle Aar senere saa han i et Syn en Svøbe, paa hvilken Ordet »Kærlighed« var skrevet. Dette ansaa han for et Tegn paa, at hans Tørts efter Lidelser engang skulde blive stillet. I det Haab at komme til at lade sit Liv for Troen, lod han sig hverve mod Tyrkerne; men en Stemme, som udgik fra Tabernaklet bød ham at tjene Gud i Ensomhed og derefter grunde et religiøst Samfund. Med sin Biskops Tilladelse prædikede han, skønt Lægmand, over Kristi Lidelse. At han var kaldet hertil,

viste han ved taalmodig at bære store Genvordigheder. Hans Staldbrødre forlod ham alle med Undtagelse af hans Broder. Endelig efter sytten Aars Forløb kunde han med pave- lig Tilladelse grunde Passionisternes første Kloster paa Monte Argentario. I en legemlig Lidelse, der varede mere end halvhundrede Aar, og i alle de bitre Prøvelser, der mødte ham, saa Paulus kun et Bevis paa Kristi Kærlighed. Medens Jesu Lidelseshistorie blev oplæst for ham, skildtes han herfra og vandrede med Jesus fra Kval til Herlighed. Pave Pius IX. har optaget ham i de Helliges Tal.

Andagt til Jesu Lidelse.

Et Tegn paa denne Andagt er Kærlighed til de Sjæle, for hvilke Herren hengav Livet. Den h. Paulus bad og led fornemmelig for England, hvor han saa saamange Sjæle udsatte for den Fare ved Vantro og Vrangtro at gaa fortabt.

* * *

»Gud beviser os en stor Ære, naar han fordrer af os, at vi skulle betræde samme Vej, ad hvilken fordem hans enbaarne Søn vandrede.«

(Den h. Paulus af Korset).

* * *

Som sin Ordens Mærke valgt Paulus et Hjærte og tre Nagler til Minde om Jesu Lidelse; men for sin egen Person valgte han et alvorligere Mindetegn. Efter Henrik Suso, Johanne af Chantal og mange andre Helliges Eksempel indbrændte han Jesu Navn i sit Bryst. Dette holdt han hemmeligt og først efter hans Død blev det opdaget. Hans Hjærteslag var af ganske overnaturlig Art og blev om Fredagen særlig heftigt.

»Jeg er korsfæstet med Kristus. Og jeg lever, dog ikke jeg, men Kristus lever i mig.«

(Galat. 2, 19. 20)

29. April.

Den h. Petrus, Mariyr.

† 1252.

Petrus fødtes 1205 af vrangtroende Forældre i Verona. Han gik i en katholsk Skole. Da hans Onkel, der var Manichæer, engang spurgte ham, hvad han havde lært, svarede han: Trosbekendelsen. Ingen Indvendinger formaaede at rokke hans Tro. Efter at han var indtraadt i den h. Dominicus Orden og havde modtaget Præstevielsen, prædikede han for de Vrangtroende i Lombardiet og omvendte dem i Skarevis. Da han engang i brændende Solhede forkyndte Guds Ord, fordrede de Vrangtroende, at han skulde skaffe dem Skygge. Petrus bad. Da kom der en Sky, som dækkede dem alle. Trods sit hellige Levned blev han af Bagtalere anklaget paa en nederdrægtig Maade og derfor pisket. I Ydmyghed bar han denne Skændsel. Saa ofte Petrus frembar det h. Offer, sagde han ved Blodets Opløftelse: »Giv Herre, at jeg dør for Dig, Du som er død for mig.« Hans Bøn blev opfyldt. To Vranglærere, som han havde gendrevet, tragede ham efter Livet, og saarede ham med deres Økser. Petrus dyppede sin Finger i sit Blod og skrev paa

Telegrammer oplæste. Blandt disse fandtes en Skrivelse fra Biskop *Hubertus* af Osnabrück, under hvis Jurisdiktion Hamborg sorterer, som meddelte Vincentsforeningen den biskoppelige Velsignelse. Vor højjærværdigste Biskop, Msgr. *Johannes von Euch*, lod sine Lykønskninger overbringe ved sin Sekretær, Hr. Pastor *H. Gamél*, som personlig overværede Mødet og tillige bragte Konferentserne i Hamborg en hjertelig Hilsen og Lykønskning fra Vincentsforeningen i København.

Imidlertid var det bleven henimod Kl. 10, da Hovedtalen, *Pater Bonaventura*, endelig rejste sig og holdt Festtalen. Meget havde man ventet af ham, men vi maa tilstaa, at han ydede langt over Forventning. Hans udmærkede Tale for Vincentsforeningen skulle vi senere hen bringe voré Læsere efter en stenografisk Optegnelse.

Henimod Kl. 11 $\frac{1}{2}$ sluttede den smukke Jubilæumsfestlighed med den katholske Takkesalme »Store Gud vi love dig«.

S. J. G. Mandag den 23. Juni, Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder St. Josefs Gilde Møde for I. og II. Grad i Forsamlingslokalet, Bredgade 67. Da Aarsopgørelsen fremlægges og Valg til de resp. Gradsbestyrelser skal foretages, anmodes Gradsbrødrene om at møde fuldtallig.

Unio. Søndag d. 6. Juli afholdes Sommerens Hovedudflugt, der gaar med Kystbanen til Helsingør, derfra til Marienlyst Badehotel og Hellebæk. Nærmere Program i næste Nummer af Ugebladet.

✠ St. Johannes Broderskab afholder sin 1aarige Stiftelsesfest Tirsdagen den 24. ds. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Lokalet Bredgade 67. 2. S. o. G. Foredrag og derefter Oplæsning af Hr. Bogholder J. C. B. Berg. Adgang gratis. Alle indbydes venligst og d'Hrr. Gejstlige særligt.

NB. Broderskabets Fælleskommunion afholdes i St. Ans-gars Kirke Søndagen den 29. ds. Kl. 8.

Ved nærværende tillader jeg mig herved høfligst at meddele, at jeg har aabnet en velassorteret Forretning i **Tricotage, Garn, Underbeklædning, Børne- og Drengedragter** i stort og moderne Udvalgt under Firma:

Lama Uldvare Magasinet, Vesterbrogade 40.

Idet jeg herved anbefaler Forretningen til det ærede Publikum, forsikrende Dem reel Behandling, gode Varer til billigste Priser, tegner

med særdeles Agtelse

Jacob Christensen.

Telefon 18,494.

Obs. Ordre til Provinserne ekspederes nøjagtig efter Opgave.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 22. Juni. 5. Søndag e. Pintse. — 23. M. Ferialdag. — **24. Ti.** Johannes den Døbers Fødsel (Biskoppens Navnedag). — **25. O.** Vilhelm, Abbed. — **26. To.** Johannes og Paulus, Martyrer. — **27. F.** Oktavdag. — **28. L.** (Vigiliefastedag) Leo den Store, Pave og Bekender.

Søndag den 29. Juni. 6. Søndag e. Pintse. Apostelfyrsterne Petri og Pauli festlige Mindedag. I alle Kirker og Kapeller afholdes paa denne Dag en **Kollekt til en særlig Jubilæums-gave**, der stilles til den h. Faders fri Raadighed i Anledning af **Leo XIII.s 25aarige Pavejubilæum**. (Jfr. Nord. Ugeblad Nr. 8 S. 109 og Kirkelige Bekendtgørelser Nr. 1, Aarg. III., S. 23.)

Grundstenslæggelse

paa

Aaager.

Søndag den 22 Juni Kl. 12 agter den højærværdigste Biskop at nedlægge Grundstenen til den nye **St. Anna Kirke** i **Sundbyerne** (overfor Sporvejens Endestation).

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke **Søndag den 22. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$** .

Mandag den 23. Juni afholdes samme Sted højtideligt Slutningsmøde om Aftenen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ pr. Alle have Adgang; særlig indbydes Kongreganisternes Forældre. — Med dette Møde begynder Kongregationens Ferie, efter hvilken Møderne genoptages **Mandag d. 1. September**.

Gudstjeneste og Foredrag i Ringsted. **Søndag den 22. Juni** h. Messe Kl. 9 $\frac{1}{2}$, Prædiken Kl. 10. — Om Efterm. Kl. 4 Foredrag i Hotel Casino.

Ausgaviusforeningen,

hvis Formaal er „ved Udgivelsen af et Tidsskrift samt andre Skrifter og Bøger at fremme den kristelige Oplysning i de nordiske Lande“, opfordrer alle Katholiker til at understøtte dette betydningsfulde Formaal ved at indmelde sig i Foreningen (Aars-Kontingent kun 2 Kr.) og tegne Abonnement paa Ugebladet (1 Kr. Kvartalet). Abonnement modtages hos Grosserer A. Millesch, Købmagergade 13. Indmeldelse i Foreningen modtager dens Kassierer, Cand. phil. Jos. F. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Bestyrelsen.

Obs. 1. Juli begynder et nyt Kvartal af Ugebladet!

 Helgenlegenden fraskæres Ugebladet.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 26.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 4S.

Nr. 26.

Søndagen den 29. Juni.

1902.

Indhold: Grundstensnedlæggelsen paa Amager. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Berlin. Sachsen. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden Side 233—240.

Grundstensnedlæggelsen

paa

Amager.

—o—

Søndagen den 22. Juni var en sand Glædens Dag for Katholikerne i Sundbyerne paa Amager, idet der paa denne Dag af den højærværdigste Biskop *nedlagdes Grundstenen til en Sognekirke og Skole* for vore derboende Trosfæller og deres Børn, som i længere Tid have været henviste til at overvære den h. Messe i et Par lejede Værelser, der om Søndagen benyttedes til Kapel og paa Hverdagene til Skole. Disse snævre og provisoriske Forhold ville med Guds Hjælp høre op mod Slutningen af Efteraaret, idet der til den Tid vil være rejst en smuk *St. Anna Kirke* med dertil hørende tidssvarende *Sogneskole* paa Hjørnet af Amagerbrogade og Hans Bogbinders Allé.

I Aarenes Løb havde der i Sundbyerne og Kastrup samlet sig en Del Katholiker, som bleve besøgte af Præster fra St. Ansgars Kirke og Jesu Hjærte Kirken, men ellers vare henviste, baade for Kirkens og Skolens Vedkommende, til Hovedstaden. I flere Aar har navnlig nu afdøde Pastor *von Gejyr* med stor Offervillighed virket paa Amager ved personlige Besøg i de katholske Hjem og i mange Henseender været til Opmuntring for dem.

Efter Oprettelsen af Rosenkranskirken paa Frederiksberg i 1893 have Katholikerne paa Amager ifølge Biskoppens Anordning hørt til dette Sogn og ere blevne pastorede af forskellige Gejstlige ved Rosenkranskirken, saaledes af Sognepræsten, Hr. Pastor *H. Slump* og af Præsterne *M. Osterhammel* og *Fr. Ronge*. En Tidlang have ogsaa Præsterne *V. Klemp* og *H. Gamél* varetaget Religionsundervisningen i Skolen.

Den 22. August 1897*) indviedes et lille provisorisk *St. Anna Kapel* i en lejet Villa i Kristian II.s Allé (nu i Tyrolsgade), hvor det h. Messeoffer blev frembaaret om Søndagen af forskellige Gejstlige, medens den til Kapellet knyttede *St. Anna Skole* siden 1897 har været ledet af Hr. Kand. theol. & mag. *Niels Hansen*, som med Dygtighed og aldrig svigtende Taalmodighed har undervist Børnene under de vanskeligste Forhold. I Aar have endelig Præsterne *J. Resch* og *W. Wenig* af Redemptoristkongregationens østerrikske Provins taget Ophold i en lejet Lejlighed i Sundbyerne (Skipper Clemens Allé 6, 1. S.) og overtaget Sjælesorgen paa Amager, hvor der for Tiden findes over 200 Katholiker.

St. Anna Kirke bliver en større, smuk Bygning i romansk Stil med et lille Taarn. Bygningens Midtparti dannes af Kirken, medens den vestlige Fløj skal afgive Plads til Skolen og Bolig for Læreren, Hr. Kand. N. Hansen, og den østlige Fløj Bolig for Kirkens Præster.

Paa Byggepladsen var der i Anledning af Højtidelig-

*) Se Nord. Ugeblad Nr. 36 1897.

Jorden: »Jeg tror paa Gud, Himlens og Jordens Skaber.«
 Et Dolkestik af Morderne skænkede ham Livets Krone. Ved hans Grav skete saa utallige Undere, at Innoncens IV. allerede 1253 optog ham blandt de Hellige.

Uforfærdethed i Troens Bekendelse.

Fra sin tidligste Barndom bekendte Petrus uforfærdet Troen. Hele Livet igennem prædikede han for de Vrangtroende og modtog ved dem Martyrernes Krone. Ogsaa vi ere omgivne af Vrangtro. Ere vi modige, faste, ivrige, utrættelige som han i Troens Bekendelse og virksomme i Bønnen for de Vrangtroendes Omvendelse?

* * *

»Saa klar er min Erkendelse og saa fast min Tro paa Kirkens Lære, at jeg snarere kan sige jeg beskuer, end jeg tror. Ordet Tro er for mig fuldt af udsigelig Sødhed.«

(Den h. Petrus, Martyr.)

* * *

Den h. Petrus bekæmpede stadig de Vrangtroendes forkerte Opfattelser. Uagtet hans klippefaste Tro og hans store Lærdom lykkedes det dog engang Fristeren at indgive ham en Tvivl mod Troen. Da bad han foran et Billede af den h. Gudsmoder og straks hørte han da disse Evangeliets Ord: »Petrus, jeg har bedt for Dig, at Din Tro ikke skal aflade; styrk Dine Brødre.«

* * *

»Med Hjærtet tror man til Retfærdiggørelse; men med Munden bekender man til Frelse.«

(Rom. 10, 10.)

30. April.

Den h. Katharina af Siena.

† 1380.

Katharina, som var Datter af en fattig Haandværker i Siena, blev ved Guds Forsyn Kirkens Beskytterinde i det fjortende Aarhundrede. Den Tid, i hvilken hun levede, maa betegnes som en af de sørgeligste i Kirkehistorien. Syv Aar gammel, aflagde hun Løfte om Jomfruelighed. Senere maatte hun udstaa bitre Forfølgelser, fordi hun ikke vilde indtræde i Ægtestanden. Herren tog hendes Hjærte og skænkede hende sit i Stedet, rakte hende selv den h. Kommunion og paatrykte hende sine hellige Vunder. Da hun var femten Aar, indtraadte hun i den h. Domincus tredje Orden, men forblev i sin Faders Hus, hvor hun forenede Arbejde med Betragtning. Fra dette uanseelige Hjem blev hun kaldet til at forsvare Kirken. Forsynet med pavelig Fuldmagt og ledsaget af tre Gejstlige drog hun igennem Italien og førte mange forvildede Sjæle tilbage til Gud. Da drog hun til Avignon, til Pave Gregor XI., og bevægede ham til atter at opslaa sin Residents i Rom. Til Gunst for den h. Fader lod hun udgaa Skrivelser til Konger og Fyrster. Urban VI. spurgte hende ofte til Raads. De utro Kardinaler, som havde vovet at udvælge en anden Pave, foreholdt hun i straffende Ord deres Uret. Treogtredivende Aar gammel døde denne af Gud benaadede Jomfru i Rom. Pius II. optog hende 1461 blandt de Hellige.

Troskab mod Kirken.

Den h. Katharina ofrede det beskuende Livs Glæder for de Arbejder, som hun overtog for Kirken. Røres ogsaa vi ved Kirkens Lidelser og de mange Sjæles Undergang, som

er en Følge deraf? Hvor ofte sende vi en Bøn til Himlen for Paven og Kirken?

* * *

»Herre, sønderbryd mine Ben og knus mine Lemmer, men giv Kirken dens oprindelige Skønhed og Pryd tilbage.«
(Den h. Katharina.)

* * *

Længe havde Katharina forudsagt den sørgelige Spaltning, som begyndte inden hendes Død. Dag og Nat græd og bad hun om Fred og Enighed for Kirken. Men Satan opirrede Roms Indbyggere mod Paven, saa at de stræbte ham efter Livet. Katharina bad Gud afvende denne Forbrydelse. Og virkelig blev Folkets oprørske Stemning formildet ved Katharinas Bøn. Men de onde Aander hævnede sig paa Katharina og pinte hende, hvad den heltemodige Jomfru beredvillig bar for Gud og hans Kirke.

* * *

»Kristus har elsket Kirken og hengivet sig selv for den.«
(Ephes. 5. 25.)

1. Maj.

De hh. Apostle Philippus og Jakobus.

1ste Aarhundrede.

Philippus hørte til Frelserens allerførste Disciple. Paa Vejen fra Judæa til Galilæa mødte Forløseren ham og sagde til ham: »Følg mig.« Philippus adlød straks og

vandt ved sin Nidkærlighed og Kærlighed ogsaa Nathanael for Kristus. Den h. Johannes har bevaret os et betydningsfuldt Ord af denne Apostel. Frelseren havde talt om sin himmelske Fader. I sit Hjertes Længsel efter at se Gud, udbrød da Apostlen: »Herre, vis os Faderen, det er os nok.« Jakob den Yngre hører ligeledes til Apostlene, og blandt det nye Testaments Skrifter er et Brev fra ham. Den h. Paulus beretter, at Jakob blev benaadet med en Aabenbaring af den genopstandne Frelser. Da Apostlene skiltes, for at forkynde Evangeliet for Hedningerne, blev Jakob tilbage som Biskop i Jerusalem. Selv Jøderne nærede paa Grund af hans Renhed, hans Selvfornægtelse og Iver i Bønnen en saadan Agtelse for ham, at de gav ham Tilnavnet: den Retfærdige. Det Koncil, som Apostlene afholdt i Jerusalem, bivaanede den h. Jakob. Da han forfulgtes af Jøderne, og afslog at fornægte Kristus, men bekendte: »Han sidder ved Faderens højre Haand og kommer igen paa Himlens Skyr,« blev han styrtet ned fra Templets Tinde, stenet og endelig dræbt.

Enfold og Renhed.

Vi fejre disse tvende Apostles Minde paa samme Dag. Deres Legemer hvile ved Siden af hinanden under Højaltret i de tolv Apostles Kirke i Rom. De lære os kristelig Helighed under et dobbelt Synspunkt. Den Ene prædiker Troen, den Anden Udøvelsen af gode Gerninger. Tro uden Gerninger er død; Gerninger uden Tro kan fortjene en timelig, men ikke en evig Løn.

*

*

*

»To Vinger bærer Mennesket over de jordiske Ting: Enfold og Renhed; Enfold i Hensigten, Renhed i Ønsket. Enfoldigheden stræber mod Gud, Renheden finder ham.«

(Thomas à Kempis.)

heden oprejst et Telt, under hvilket stod et stort Kors med fem Lys, symboliserende Frelserens fem hh. Vunder, paa det Sted, hvor Alteret skal staa, og lidt tilhøjre foran dette var Pladsen beredt til Grundstenen. Nedgangen fra Vejen til Teltet var smykket med Flag, blandt hvilke, foruden talrige Dannebrogflag ogsaa det pavelige og østerrigske Flag vajede.

Efter at den højærværdigste Biskop havde iført sig Pontifikalklæderne, foretog han den højtidelige Indvielse af Grundstenen og Fundamenterne i Overensstemmelse med det af Kirken foreskrevne Rituale, medens de tilstedeværende talrige Gejstlige sang de forskellige Salmer og Litaniet til alle Helgener. Under Indvielsen af Fundamenterne blev Biskoppen ledsaget af 6 hvidklædte Smaapiger og Ministranterne, medens Hr. Murmester A. V. Günther viste Vejen henover Fundamenterne.

I et Rum under Grundstenen blev af Biskoppen nedlagt et Glashylster indeholdende et Pergamentdokument, som blev underskrevet af en Del Tilstedeværende, og desuden nogle Mønter og et Par Aviser. Det skrevne Dokument havde følgende Ordlyd, som oplæstes af Biskoppens Sekretær, Hr. Pastor H. Gamél:

»I Aaret 1896 erhvervede Msgr. *Johannes von Euch*, Apostolisk Vikar for Danmark og Island og Biskop af Anastasiopolis, en Byggegrund i Sundbyerne paa Amager. En Del af denne Byggegrund, stor cirka 8500 □ Alen, anvendtes som Byggeplads til en Sognekirke med tilhørende Skoler og Præstebolig, der opføres af den østerrigske Provins af Redemptoristkongregationen. Byggeplanen er udkastet af Arkitekt *Emil Jørgensen*; til Murermester *A. V. Günther* er Udførelsen af Murerarbejdet anbetroet. Maatte denne Bygning staa længe til Guds Ære, og maatte den salige *Anna*, Jomfru Marias h. Moder, som er valgt til Patroninde for dette Guds Hus, tage hele dette Foretagende under sin Beskyttelse. — De første Redemptorister, som have virket i Sundbyerne, ere Pater *J. Resch* og Pater *W. Wenig*. — I den allerhelligste Treenigheds, Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn, i

Herrens Aar 1902, paa Søndagen den 22. Juni, under Pave *Leo XIII.s* Pontifikat, under Kong *Kristian IX.s* Regering, medens Pater *M. Raus* var Generalførstander for Redemptoristkongregationen, har Hs. biskoppelige Højærværdighed *Johannes von Euch*, i Overværelse af Provinsialførstander *W. Janauschek* og flere af Hovedstadens Gejstlige, højtideligt indviet og nedlagt denne Grundsten. København, den 22. Juni 1902.«

Efter den højtidelige Indvielse steg Biskoppen op paa Grundstenen og holdt en Tale til de Forsamlede, hvori han særlig betonedes Velsignelsen ved, at Menigheden i sin Midte har et Gudshus, fra hvis Alter vor guddommelige Frelser i det allerhelligste Sakramente udgyder sine Naadestrømme over Menighedens Medlemmer og hvorfra disse kunne øse Trøst og Kraft under Jordelivets Møjsommeligheder og i Kampen for deres udødelige Sjæls Frelse. I Forening med Folkeskolen, hvis Fader og Grundlægger den katolske Kirke var, vilde dette vordende Gudshus bringe Menigheden timelig og evig Lykke og Velsignelse. I dette Øjemed havde han nedbedt Herrens Velsignelse over Byggeforetagendet, som han, da der endnu manglede meget til dets Fuldførelse, paa det varmeste anbefalede til Velgørernes fremtidige Velvillie og Offervillighed.

Den smukke og højtidelige Handling, som sluttede med den biskoppelige Velsignelse, overværedes af henved 500 Mennesker. Blandt de Tilstedeværende bemærkedes den østerrigske Legationssekretær, Dr. *Wagner*, Lehnsbaronesse *Stampf-Charisius*, den østerrigske Redemptorist-Provinsial, Pater *W. Janauschek*, Kammerherreinde *Krag*, Arkitekten *Emil Jørgensen*, Medlemmerne af St. Ansgars Kirkens Førstanderskab, Herrerne *Herm. Hoffmann*, *Alb. Hitzinger* og *A. V. Günther*, og Forfatteren *Johannes Jørgensen*, Provinsialførstanderinden for St. Josefssøstrene, Mère *Genevieve*, Priorinden for St. Josefs Hospital, Mère *Henriette*, Priorinden for St. Elisabethsøstrene, Sr. *Niëna* og m. fl.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. For ikke lang Tid tilbage modtog det Apostoliske Vikariat et Brev fra en ældre Missionær i Byen Montpellier, Staten Idaho, i de Forenede Fristater. Denne Missionær, hvis Navn er *W. Hendrickx*, meddelte, at han i flere Aar havde virket blandt *Mormonerne*, der jo ere meget talrige i denne Egn, og at han havde haft den store Lykke at føre 156 af disse vildledte Mennesker tilbage til den katholske Kirke; blandt dem fandtes ikke faa danske, og han havde nu blandt de allerede omvendte Danskere indsamlet en mindre Sum (ca. 20 Kroner), for hvilke han ønskede tilsendt nogle *danske katholske* Skrifter, der kunde oplyse de andre Mormoner om vor hellige Kirkes sande Lære og Aand og bringe dem en Gendrivelse af de Bagvaskelser, der her som der og allevegne rettes imod den af dens uvidende Modstandere. — I disse Dage er der da til denne nidkære Missionærs Adresse bleven afsendt en Pakke, særlig indeholdende P. P.s og Pastor Essers Brochurer, samt nogle andre Bøger, f. Ex. Kateket M. C. Jensens »Hvem har Ret«, og Hammersteins »Edgar«. — Vi ville haabe, at disse fortræffelige Skrifter, der herhjemme maaske endnu ikke have fundet den fulde Anerkendelse, som de fortjene, maa medvirke til, at mange af vore Landsmænd — førte ved en vidunderlig Guds Styrelse — ad denne sælsomme Vej maa drages tilbage til vor hellige Kirke og i det fjerne Vesten maa erkende den Sandhed, som de maaske herhjemme aldrig vilde være komne til at besidde.

— *St. Josefs Gilde* afholdt sit aarlige Generalmøde den 26. Maj og 9. Juni og lededes af Gildets Præsident, højjærv. Hr. Pastor *Braun*. Ifølge Formandens Beretning om Gildets Virksomhed i det forløbne Aar fra 1. April 1901 til 31. Marts 1902 talte Gildet ved Regnskabsaarets Begyndelse 59 Medlemmer og den 1. April d. A. 52; 4 Brødre ere i Aarets Løb afgaaede ved Døden (Postbud Johannes

Møller, Fotograf P. H. Stratbøcker, Papirarbejderformand Joseph Gleitze og Skomagermester R. Petersen), 2 ere slettede af Medlemslisten og 1 er udmeldt. Af Aarets Indtægt, 934 Kr. 29 Øre, er anvendt et Beløb af 483 Kr. 18 Øre bl. a. til Begravelseshjælp og til Understøttelse af Enker og trængende Brødre. Gildets kontante Formue androg den 1. April d. A. 7,783 Kr. 71 Øre og indestaar i Sparerkassen for København og Omegn. Ved Valget af Medlemmer til Bestyrelsen genvalgtes Formanden og Kassereren (d'Hrr. Bogtrykker *Mohn* og Snedkermester *Carl Rasmussen*), til Sekretær valgtes Hr. Handelsagent *Dorscheus*, til Kommitteret til Overbestyrelsen Hr. Pianofortefabrikant *Hartmann-Fantzen*; til Revisorer genvalgtes Hr. Sakristan *Fensen* og valgtes Hr. Skrædermester *B. A. Hutters*.

— I Torsdags ankom den højærværdigste, apostoliske Vikar for Norge, Biskop Dr. *J. B. Fallize*, til Hovedstaden. Biskoppen, som befandt sig paa Gennemrejse til Udlandet, aflagde Msgr. *v. Luch* et kort Besøg.

Berlin. *Den katholske Svendeforening* i Berlin fejrede i Søndags sit 50aarige Jubilæum med stor Højtidelighed. I Sct. Hedvigskirken indviede Generalpræses Dr. *Schwoitzer* fra Köln en ny Fane, der var smykket med en gylden Krans; derefter holdt han en Festprædiken om Grund sætningerne i Kolpings Program. Den paafølgende Pontifikalmesse, under hvilken Jubelforeningens forstærkede Sangkor medvirkede, blev frembaaret af Prælat *Neuber*, hvorefter der fulgte et begejstret »Te Deum« og den sakramentale Velsignelse. I Procession drog man fra Kirken gennem Berlins Gader til Philharmoniens store Sal, hvor Tusinder tog Del i et Festmøde. Herolder tilhest aabnede Toget, i hvilket var fordelt 5 militære Musikkorps. I Processionen saas 152 Fane og Bannere, i Spidsen den gamle ærværdige Kolpingsfane fra Köln, den første katholske Svendeforeningsfane. De sachsiske Foreningsfaner bar Sørgeflor i Anledning af Kong Alberts Død. En Mængde Lykønskings-

De ældste Kirkeskribenter have opbevaret mange Træk af den h. Jakobs Liv. I Følge Hegesippus førte han et jomfrueligt Levnet, drak ikke Vin, bar ikke Sandaler og havde kun et eneste Klædebon. Af Højagtelse for ham søgte Jøderne at berøre Sømmen paa hans Kjortel. Han var som en Legemliggørelse af sine egne Ord: »Visdommen fra oven er først kysk, saa fredsommelig, eftergivende, føjelig, fuld af Medlidenhed og gode Frugter.«

*

*

*

»Holder Eder nær til Gud, saa skal han holde sig nær til Eder.«
(Jakob. 4, 8.)

2. Maj.

Den h. Athanasius, Biskop.

† 373.

Athanasius fødtes i Ægypten mod Slutningen af det tredje Aarhundrede og udmærkede sig fra Ungdommen af ved Fromhed og Lærenemhed. Derved blev han i Stand til at optræde som Forsvarer for den katholske Tro mod Arianernes Vranglære. Skønt han kun var Diakon, tog Biskoppen ham med til Kirkeforsamlingen i Nicæa Aar 325, hvor han vakte Alles Beundring ved sin Skarpsindighed og ved den Visdom, hvormed han forsvarede Troen. Nogle Maaneder senere blev han Patriark af Alexandria, og som saadan blev han i 46 Aar en Skive for Arianernes Angreb. Bagvaskelser og Hævn blev ham i rigeligt Maal til Del.

Men ubøjelig fast stod han ligeoverfor de romerske Kejsere; fem Gange landsforvistes han, næsten stadig svævede han i Dødsfare. Urokkelig, hvor det angik Troens Forsvar, var han ellers i højeste Grad blid og ydmyg. Ved sin Død i Aaret 373 efterlod han Kirken som kostbar Arvelod en Mængde dybsindige Skrifter, hvori han med beundringsværdig Visdom og Skarpsindighed forsvarer og forklarer den katholske Tro. Derfor regnes Athanasius med Rette med blandt Kirkens største Lærere.

Kamp for Troen.

Den katholske Tro er, som den h. Augustinus bemærker, kostbarere end al Verdens Rigdomme og Skatte tilsammen. Thi denne h. Tro er det, der omvender de Ugudelige, oplyser de Blinde, gengiver Synderne deres Sjæls Helbredelse, forlener de Retfærdige Fuldkommenheden og Martyrerne Livets Krone.

* * *

»Gud har lovet, at Han som en Ildvold vil beskytte dem, der paa rette Maade tro paa ham.«

(H. Athanasius.)

* * *

Da Athanasius vægrede sig ved at optage Kætteren Arius i Kirkens Samfund, befalede Kejseren ham at gøre det. Arius svor paa, at han altid havde troet, hvad Kirken troede. Men Patriarken, der forgæves havde forsøgt at omstemme Kejseren, tog sin Tilflugt til Bøn og Faste, for at Gud skulde afvende den Skændsel fra Kirken, der truede den ved Arius' Falskhed. Da Dagen kom, paa hvilken Arius festlig skulde optages i Kirken, vilde han i Triumf drage

derhen med sit Parti. Men kort i Forvejen overraskedes han paa en skrækkelig Maade af Døden, og saaledes blev Sakri- legiet hindret.

*

*

*

»Strider for den Tro, som engang for alle er de Hel- lige overleveret.«
(Judas Brev, 3. Vers)

3. Maj.

Den h. Alexander, Pave.

† 119.

Alexander I. var den h. Petri femte Efterfølger paa den apostoliske Stol. Født i Rom, regerede han Kirken under Kejser Hadrian efter den h. Evaristus' Død til Aaret 119. Han omvendte en stor Del romerske Riddere til Kristendommen. Ham tilskrive de gamle Martyr-Fortegnelser flere Indretninger i den liturgiske Gudstjeneste. Han bestemte, at der ved den h. Messe kun skulde tages Brød og Vin til det h. Offer, dog skulde Vinen blandes med lidt Vand, paa Grund af Blodet og Vandet, der flød ud af Jesu Side. Denne ærværdige Skik har ogsaa en dybere sindbilledlig Betydning. Naar Præsten ved Ofringen blander nogle Draaber indviet Vand i Vinen, udtaler han Bønnen: »Gud, Du som saa vidunderlig har skabt Menneskets Natur og endnu vidunderligere har fornyet den, forund os, ved dette Vands og Vins Hemmelighed, at faa Del i Hans Guddom, der har værdiget

sig, at tage Del i vor Menneskehed!« Tre Foreninger blive saaledes her fremstillede: Foreningen af begge Naturer i Jesus Kristus, Menneskets Forening med Jesus i den h. Kommunion, og Menneskets Forening med Gud i Hans Herlighed. Alexander gav ogsaa den Forskrift, at det med Salt blandede Vievand altid skulde opbevares i Kirken og ogsaa bruges i Hjemmet. Efter i over ti Aar at have styret Kirken, døde han som Martyr.

Vievandets Benyttelse.

Den troende Kristen tør aldrig anse for Overtro, eller blot ringeagte, hvad Kirken fra sin Oprindelse af har udøvet og anordnet til Gudstjenesten. En af de ældste og ærværdigste Indretninger i den katholske Kirke er Brugen af Vievandet ved Gudstjenesten, det burde derfor heller aldrig savnes i noget katholsk Hus.

* * *

»Ofte betragter jeg, hvor rigtigt alt det er, som Kirken har anordnet, og det trøster mig meget at se, at dens Velsignelsesord har saa stor Kraft, at Vandet endog bliver delagtig deri, og at der er en saa stor Forskel mellem indviiede og uindviiede Sager.«

(H. Theresia.)

* * *

Efter Indvielsesbønnerne har Vievandet følgende Virkninger: 1) Banlyser det Djævlen og afværger hans Efterstræbelser, 2) er det helbringende for Legemet og Sjælen, 3) fordriver det Sygdomme, 4) fjerner det alt, hvad der er skadelig for Husbeboernes Sundhed og Ro, 5) forunder den Helligaands stadige Nærværelse.

* * *

skrivelser vare indløbne, bl. a. fra Berlins Overborgmester *Kirschner*, Politipræsident v. *Windheim* Kardinal Fyrstbiskop *Kopp* af Breslau, Feltprovst Dr. *Aszmann* o. s. v. Om Aftenen fandt en gemytlig Sammenkomst Sted i den store Sal med Sang og mange Taler. Mandag Formiddag foretog Foreningen og dens Gæster en Udflugt med Damp til Potsdam.

Sachsen. I Sibyllenort, hvor Kong *Albert* for nylig afgik ved Døden, foretog Kardinal *Kopp* af Breslau den 21. ds. de kirkelige Forbønner for den Afdøde, hvorefter Kardinalen holdt en længere Mindetale over den hensovede Fyrste. Den 23. ds. fandt den højtidelige Sjælemesse og Bisættelse Sted i den katholske Hofkirke i Dresden, i Overværelse af Kong Georg af Sachsen, den tyske og den østerrikske Kejser og en Mængde fyrstelige Personer.

Unio. Søndag d. 6. Juli afholdes Sommerens Hovedudflugt, der gaar til Helsingør. Marienlyst Badhotel og Hellebæk. Afgang fra Nordbanegaarden Kl. 10⁵⁸. Nærmere Program vil blive tilsendt Medlemmerne først i Ugen.

Den katholske Syge- og Ligkasse af 1867 giver fri Læge og Sygepenge, til Mænd daglig 1 Kr. 50 Øre og til Kvinder daglig 1 Kr., eller event. Indlæggelse paa St. Josefs Hospital. Foreningen har 3 Læger. Indmeldelser modtages daglig. Love og Blanketter samt nærmere Underretning faas hos Kassereren.

Kontortid: Søgnedage fra Kl. 1—3 og 5—7.
samt Lørdag Aften

F. Simonsen.
St. Jørgens Allé 11, 1 Sal.

Silkeborg.

„Bella-vista“, 1ste Klasses Pensionat, smukt og sundt beliggende ved Aa og Skov i Udkanten af Byen, modtager Lystrejsende og Kurgæster for kortere eller længere Tid. Gode Værelser. Moderate Priser. Telf. 67. (10 Min. Gang fra Kapellet.)

C. Meyers

Cycleværksted,
42, Aaboulevarden 42,
anbefales.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 29. Juni. 6. Søndag e. Pintse. Apostelfyrsterne Petri og Pauli festlige Mindedag. I alle Kirker og Kapeller afholdes paa denne Dag en **Kollekt til en særlig Jubilæums-gave**, der stilles til den h. Faders fri Raadighed i Anledning af **Leo XIII.s 25aarige Pavejubilæum**. (Jfr. Nord. Ugeblad Nr. 8 S. 109 og Kirkelige Bekendtgørelser Nr. 1, Aarg. III., S. 23.) — **30. M.** Apostelen Pauli Ihukommelse. — **1. Juli, Ti.** Oktav af St. Hans Fest. — **2. O.** Marias Besøgelse (fejres følgende Søndag). Kl. 8¹/₄ h. Messe for Ansgariusforeningen. — **3. To.** Ironæus, Biskop og Martyr. — **4. F.** Oktavdag. (Kl. 8¹/₄ h. Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt). — **5. L.** Antonius Maria Zaccharia, Bekender.

Søndag den 6. Juli. 7. Søndag e. Pintse. Jesu h. Blods Fest og Marias Besøgelses Fest.

Søndagsgudstjenesten i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe	Højmesse	Efterm.
Aalborg	Kl. 7 ¹ / ₂	Kl. 10	Kl. 3
Randers	— 7 ¹ / ₂	— 10	— 5
Aarhus	— 6 ¹ / ₂ og 7	— 9 ¹ / ₂	— 3
Silkeborg	— " "	— 9	— 5
Horsens	— 8	— 10	— 3
Fredericia	— 7	— 9 ¹ / ₂	— 3
Kolding	— " "	— 9 ¹ / ₂	— 3
Odense	— 8	— 10	— 3
Svendborg	— " "	— 10	— 3
Roskilde	— 7	— 9	— 5
Ordrup	— 6, 6 ¹ / ₂ , 7, 7 ³ / ₄	— 10	— 7

Mødreforeningen. Tirsdag den 1. Juli Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. — Efter Messen et kort Foredrag.

St. Andreas Kollegiet i Ordrup slutter sit Skoleaar **Torsdag den 3. Juli Kl. 10** med højtidelig **Præmieuddeling** og **Te Deum** i Kirken. Alle Skolens Velyndere indbydes. Det nye Skoleaar agtes paabegyndt Torsdag den 28. August.

— I Juli og August Maaned holdes Aftengudstjenesten paa Søn- og Helligdage i St. Andreas Kirken Kl. 7 istedetfor Kl. 5.

St. Johannes Broderskab holder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Søndag den 29. Juni Kl. 8.

Helgenlegenden fraskæres Ugebladet.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 27.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 27.

Søndagen den 6. Juli.

1902.

Indhold: Maria. — Vincentsforeningens forsonende Virksomhed. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Kolding. Rom. — St. Knuds Fest i Odense. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden Side 241—248.

Maria.

— o —

Mine Øren høre tidt,
o Guds Moder milde,
Kirken skulde gaa for vidt
og maa høre ilde.

Kristi Kirke uden Blu
man for Vanart skylder,
som det var Din Søn en Gru,
naar hans Folk Dig hylder.

Og de sige uden Skøn,
og jeg maa det høre,
at vi Dig i Sang og Bøn
til Gudinde gøre.

Men vi tro jo paa den Gud,
som Du bar ved Hjærte,
og vi kende fjerde Bud,
som Gud selv os lærte.

Og vi véd, hvor Jesus Krist
her Dig holdt i Ære,
skulde Du da mindre hist
dyrebar ham være?

Naar vi har af Englemund
lært og laant vort Ave,
kan vi da i allen Stund
bedre Lærer have?

Da Du under Korset stod,
hvorpaa Jesus smægted,
underfuldt vi i hans Blod
blev med Dig beslægtet.

Før hans Frelserhjærte brast,
bandt han paa det sidste
Baandet mellem os saa fast,
at det ej kan briste.

Lad det dyre Slægtskabsbaand
slappes ingensinde,
lad mig ved Din Moderhaand
altid Jesus finde.

Lad Din Røst, o Moder min,
tale for mig Stakkel,
da forvandles Vand til Vin
ved et Guds Mirakel.

Da forvandles Nat til Dag,
naar Dit Lys jeg følger,
da kan selv jeg usle Vrag
trodse Storm og Bølger.

Tryg jeg da mod Dødens Stund
ser med Barneblikke,
da vil alt forvandles — kun
Kærligheden ikke.

Da skal jeg blandt Englekor
ved Dit Dronningsæde
takopfyldt i Flammeord
Kærligheden klæde.

Da skal jeg med henrykt Sans,
yndelige Frue,
al Din Glorie og Glans,
al Din Skønhed skue.

Lad da ogsaa dem, som nu
Kulde Dig bevise,
komme did og se, at Du
vel var værd at prise.

J. F.

Vincentsforeningens forsonende Virksomhed*).

— 0 —

Hvorfor er denne glimrende og talrige Forsamling tilstede her? For at takke for Sejrene, som vor hellige Tro ved Hjælp af Vincentsforeningen har opnaaet indenfor den virksomme Næstekærligheds Omraade, og for at begejstre os paa ny for denne Forenings forsonende Arbejde, ere vi her tilstede. Hvori bestaar da denne forsonende Virksomhed? Vincentsforeningen vil *forsonede de Fattige med Gud, med Samfundet og med Fattigdommen selv ved Hjælp af en velorganiseret katholsk Kærlighedsvirksomhed.*

»Skæbne og Menneskehed« er Titlen paa et Billede, i hvilket en belgisk Maler har forherliget Pessimismen. Den hede, tildels fortvivlede Kamp, som Tusinder af Mennesker maa udfægte paa saamange Maader for Tilværelsen, er fremstillet der ved et Hav af Menneskehænder, som ere opløftede — enhver fra sin Kval — som vilde de kræve Svar og Hjælp fra Skæbnen. Og øverst oppe ser man Skæbnens Ansigt som i en Sol, omgivet af kolde Straaler. Stumt og sløvt og koldt og hjærteløst skuer det ud i Tomheden. Ikke et Blik har det tilovers for den kvalfulde Kamp nedenfor. Man tror at høre Forbandelserne og Fortvivlelsens Udbrud, Smertens Skrigene, den sagte Beden og dæmpede Graad, man tror at se de sjælelige Lidelser, som faa disse Hænder til at skælve — og dog vedbliver Ansigtet deroppe at være koldt; det har ingen Følelse for Nøden, det ser ikke Lidelserne, det kender ikke til Medlidenhed — de kæmpe og raabe forgæves — disse Fattige!

Dette er et Billede af Fattigdommen uden Gud: En Daarskab, en Forbandelse, en navnløs Kval er Livet uden Religionens oplysende og forsonende Magt. Men søger man

*) Skitse af Dominikanerpater *Bonaventuras* Tale ved Vincentsforeningens gyldne Jubilæum i Hamburg den 9. Juni 1902.

da ikke at komme de Fattige og Lidende til Hjælp? Tilvisse, ved Hjælp af private, humanitære Bestræbelser og ad den offentlige Lovgivnings Vej. Men der trænges til noget andet, for at hjælpe og læge. Et Folk lever ikke blot og ikke først og fremmest af materielle Ting. Lader os kun raabe det ud i Verden, endog med Fare for at blive udlete: Et Folks Rigdom og Lykke bestaar ikke først og alene i dets Medlemmers Antal, ikke i dets Jorbunds Frugtbarhed, ikke i dets Fabrikkers og Arbejdskræfters Skatte, heller ikke i Hærene og Parlamenterne, ikke i Videnskaben og i en rafinert Kunstnydelse; et Folks Rigdom og Kraft er fremfor alt *Gud*, er dets *Religion*. Intet kan erstatte ham, den Uafsættelige og Uerstattelige, navnlig hvor det drejer sig om at helbrede sociale Onder. Folkets Sjæl trænger til Oplysning, til Idealer. Man har gjort det fattige Folk til det *allerfattigste*, da man berøvede det sin Gud. Man give det *Gud* tilbage, og man har givet det Alt tilbage.

Dette er den første Opgave, som Vincentsforeningen vil løse. En dybtroende Verdensanskuelse, er den Grund, paa hvilken den lægende arbejder først paa Folkets aandelige og dernæst paa dets sociale og moralske Nød. Hvad den Fattige fremfor alt trænger til, det er, at han faar en Forklaring angaaende »hvorfor« og »hvortil« i Henseende til sin Elendighed; Gud?! Ier forbitret og fuld af Had den Fattige uden Religion, Gud?! hvor er Gud, den retfærdige, den almægtige Gud?! Hvorfor skabe mig, hvorfor sætte mig ind i dette kvalfulde Liv, medens Andre leve i Overflod? Gud?! Hvorfor hjælper han mig ikke, naar han ser mine Lidelser og har Magt til at hjælpe mig? — »Men, min Ven,« siger til ham En, som søger Sjælene i den h. Vincents Aand, »min Ven, De forbander Gud, fordi Deres Liv er en Lidelse? Hør da: Er det maaske lettere at taale og bære, naar der ingen Gud gives, er det taaleligere at være indeklemmt mellem Intetheden foran os og Intetheden, som ifølge Deres Mening kommer efter dette Liv, og ikke engang at turde spørge om et »Hvorfor?« i Henseende til denne

Lidelsestid, er det taaleligere for et fornuftigt Menneske at lade sig sønderknuse af den ubarmhjærtige, fornuftløse Skæbnes Hjul, uden Udsigt til en Gengældelse og Løsning i en anden Verden, eller tvinger netop ikke Ulykke og Lidelser, det Utilfredsstillende ved dette jordiske Liv til Troen paa Gud og Gengældelsen hinsides Graven?» »Men gives der da en Gud?» svarer fortvivlet den Fattige. »Vore Førere have sagt os, at det er en Umulighed for Enhver, som er fortrolig med den moderne Videnskabs Resultater, at tro paa religiøse Dogmer?» — —

Mine kære Venner! Ja, saaledes har man sagt til de fattige Arbejdere, men har man ogsaa bevist det? Var det Tilfældet, var intet mere sandt, altsaa heller intet mere helligt, var altsaa Alt tilladt, ere vi altsaa rigtig komne bort hinsides fra »Godt« og »Ondt«, hvad saa? Mine Venner, hvad saa? Ak! Var dette Liv Livet, denne Verden Verden, dette Lys Lyset, da maatte vi, som en stor Taler har sagt, skjule vort Ansigt med begge Hænder og stige ned i en Afgrund af Fortvivlelse, og ikke tillade Nogen at gøre Forsøg paa at trøste os, eller — da der dog nu engang ikke gaves nogen Forklaring, vi gjorde endnu bedre at rive denne Hjerne ud af vort Hoved og kaste den mod Væggen, for dog at være fri for disse kvalfulde Tanker, eller — eller endnu et: Jeg er sandelig ikke nogen Fjende af de Rige, jeg er en begejstret Søn af mit Fædreland, men *gaves der Intet!* jeg frygter da ikke for at sige: Ser her, jeg har kun svage Arme og min Kraft er ikke stor, men jeg forsikrer Dem: Giv mig tolv Mænd, der ligne mig, opfylder dem med hele Verdens Had, fordi de ikke mere skulle elske Gud, med hele Konsekvensen i Tænknings Anarki, som ogsaa for det moralske og sociale Livs Vedkommende er Anarkiets Proklamation — og lader os saa som Ild og Storm fare ind i dette løgnagtige Samfund, med Lyst og Iver indtil Vanvid rive Alt ned, ødelægge Alt. Men stop, hvad siger jeg? Er det da bevist? Er en eneste af de Gaader, som bevæge vor Aand, Verdens, Livets, Aandens, Menneskehedens

»Hvorfor?« og »Hvortil?« bleven løst? Hør, hvad de sige os, lad mig ogsaa anføre det her: »En Gaade er Verden, en Gaade er Du, en Gaade er Kampen og en Gaade er Hvilen; en Gaade er Smerten og en Gaade er Lykken; fremad rulle Bølgerne, ikke en eneste vender tilbage — — — Og dog fremad, kun fremad, du udmattede Bryst, som Bølgerne i Floden med skummende Lyst. — Og spørg ikke først længe, hvorfor? og hvortil? En Gaade er Verden, og en Gaade er Du!«

Ser, mine Venner, De ved det ikke og vil ikke naa til nogen Viden. De maa tro paa ganske ufornuftige Ting, naar De ikke vil tro paa »Credo«; det gaar ikke uden Religionen; uden Religionen kan De ikke engang med Rette kræve af Menneskene den Stilling og Hjælp, som gør Livet taaleligt for Dem. — »Men jeg fordrer det i Retfærdighedens og Menneskelighedens Navn!« Stakkels Mand! Retfærdighed og Menneskelighed!! Der gives kun en Retfærdighed, naar vi tro paa en evig Retfærdighed, der gives kun en Paakaldelse af Menneskelighed, naar vi tro paa den ene fælles Skaber, hvis Børn vi alle ere. Tror De ikke herpaa, saa gives der kun Eet: *Magten*. »Hvad Du har Magt til, det har Du ogsaa Ret til!« saaledes tale hine Herrer, som spotte over de »kristelige Instinkter«. Alt er kun et Magtspørgsmaal; opnaar De Magten, vil De kun beholde den saalænge, en anden Magt endnu ikke er bleven stærk nok til at sønderknuse Dem. Alene paa en troende Verdensanskuelses Grundlag er basseret, alene i Retfærdighedens og Gengældelsens evige Pol ligger Sanktionen af Bestræbelserne i Rettens og Menneskelighedens Navn. Alt andet er kun Talemaader og Inkonsekvenser. —

Et andet Billede vil jeg vise Eder, Modsætningen til det, som man kalder »Skæbne og Menneskehed«. Ogsaa paa det ses alle Slags Fattige og Elendige, Blinde, Lamme, Spedalske, Syge, Forladte, en uoverskuelig Skare; men det er, som svæver der Forsoning og Fred henover det Hele. Midt iblandt dem staar fuld af Majestæt og dog med uendelig

Kærlighed en Mand; med medlidende Øjne og med grænseløs Kærlighed ser han paa dem, han udbreder sine Arme, udstrækker sine Hænder, for med en bønlig Mine at drage Menneskene til sig, og siger: Salige ere de Fattige af fri Villie, thi Himmeriges Rige er deres, i deres Hjærter skal der herske et Rige fuldt af Fred, af Hengivelse, af Kraft og Mod og hellig Trøst; kommer Alle til mig, som ere mødige og besværede, jeg vil vederkvæge Eder, og I skulle finde Hvile for Eders Sjæle. Tager mit Aag paa Eder, mit Aag er sødt og min Byrde er let. Gennem Lidelsernes og Fattigdommens Verden er han vandret, som for vor Skyld frivillig er bleven fattig, endskønt han havde ejet Alt, og de fulgte ham de Tusinder og Millioner af Fattige. »Jeg ynkes over Folket! Lader jeg dem gaa fastende til deres Hjem, ville de forsmægte paa Vejen!« — Og han gav dem Brød, Brød for deres Sjæle, Forsoningen med Gud, Brød for deres Aand, hans underfulde Lærdomme, Brød for deres Legemer, idet han virkede Undergerningen. »Jeg ynkes over Folket,« det gælder ogsaa endnu den Dag i Dag om Dig, min Frelser. Atter staar Du foran en Verden fuld af Hunger. Siden Aartusinder søge de Brød, Du alene kan give det. Naar Du ikke mætter dem, ville de forsmægte paa Vejen i dette møjsommelige Jordeliv. Du alene kan forvandle til en Velsignelse det, som var en Forbandelse, til en Glæde det, som var en Ulykke; ved Dig kan Hindringen blive til en Løftestang, Lænken til en Drivfjeder, Lidelsen til en Virksomhed. Fattigdommen bliver ved Dig til Rigdom, til et Pant paa Guds Faderkærlighed og paa den menneskelige Sjæls evige Frelse. Gaa Du i dine Tjenere, i Vincentsforeningens Mænd, som, idet de hjælpe Præsterne, fortsætte din forløsende Virksomhed blandt de Fattige og Syge, gaa atter til de Forladte, og giv de Fattigste blandt de Fattige, de *Gudsforladte*, Dig selv, deres Gud, tilbage!«

Mine ærede Venner, giv de derfor det fattige Folk dets Gud tilbage, naar det har mistet ham, giv det Forklaringen for *dette* Livs Vedkommende ved at aabne for det Udsig-

ten til det *kommende*, og de har vist Folket den største Velgerning, som Mennesker kunne yde. Før ved Eders Ord, Eders Exempel, Eders Bøn, ved Bøger og ved alle Kærlighedens Midler, som staa til Eders Raadighed, den Fattige, som er bleven fremmed for sin Gud, tilbage til Gud. tilbage til hans Tro og til hans Kirke, og da det er lettere at bevare, hvad man ejer, end at genvinde et tabt Gode, saa beder jeg Dem »beskyt og værn om Barnet!« Det er af den største Betydning her, hvor de katholske Skoler udelukkende ere henviste til Katholikernes Iver og Velgørelighed, at Vincentsforeningen ogsaa har optaget iblandt sine Opgaver Understøttelsen af den katholske Skoleundervisning. I Skolen skal frem for alt Gud skænkes Barnet, og desto tillidsfuldere vente vi af den, at den værn om Børnene i de helligste Anliggender, jo mere de her ere omgivne af Vantroens og den sædelige Fordærvelses Farer, og til de katholske Fædre og Mødre, hvis Samvittighed siger dem, at Noget i Henseende til dette Punkt maaske ikke er i Orden, retter jeg den indtrængende Bøn: Drager Omsorg for, at det højeste Gode bliver beskyttet hos Eders Børn, *deres hellige katholske Tro.*

II. Mine Venner, Han, som har forsonet os med Gud, har ogsaa forsonet *Menneskene indbyrdes.*

Det var en verdenshistorisk, højtidelig Time, da den unge Kirke i Apostlene Peters og Johannes Person for første Gang ved den saakaldte skønne Tempeldør i Jerusalem optraadte overfor Fattigdommen og Elendigheden. »Se paa os,« saaledes talte Petrus til den Lamme, som bad ham om en Almisse, »Guld og Sølv have vi ikke, men hvad vi have, det give vi Dig.« Kirken havde ikke altid Guld og Sølv, for at skænke det til de Fattige; de Fattige selv være dens Skatte; ikke altid ejede de timelige, udvortes Goder, de Mange, som for Kristi Skyld tjente de Fattige, de havde allerede bortgivet Alt; det var heller ikke nødvendigt først og fremmest at yde materielle Velgerninger, den Fattige

havde Ret til noget Højere. Guld og Sølv have vi ikke, men vi have noget, som er værdifuldere, »vi have — ifølge en aandrig Mands skønne Tanke — »vi have Øjne, for at se paa dig med et Blik fuldt af Kærlighed og Forbarmelse, et Blik, som den gamle Verden ikke har haft overfor Elen-digheden, vi have Hænder, for at udstrække dem imod Dig, Fødder, for at opsøge Dig paa dit Leje, der hidtil kun havde Smertèn og Elendigheden staaende hos sig som ensomme Besøgende, vi have et Hjærte, for at elske Dig, et Legeme, for at opofre os, og se, mit Legeme og min Sjæl skulle tjene Dig.« I Jesu Navn siger jeg Dig, rejs Dig op. Og han *rejste sig op*, den Lamme, og Fattigdommen og Elen-digheden *rejste sig op*. Forhen foragtede og undgaaede med Stolthed, være de nu omgivne af Højagtelse og hellig Kærlighed. Standsforskellen i Samfundet tabte alt det Bitre, thi Kærlighedens Ild smeltede Modsætningerne, den forhen saa dybe og gabende Kløft mellem Fattig og Rig lukkede sig, »de vare eet Hjærte og een Sjæl, og Ingen iblandt dem kaldte Noget af det, han ejede, for sit Eget.« Og selv om det kristelige Livs Ideal senere hen under andre Forhold ikke kunde udøves af Alle, saa er den højmodige Kærlighed, som tjener Fattigdommen og Elendigheden, dog ingenlunde gaaet tabt. Gnisterne, som under Kærlighedens Ildregn fra Korset faldt ned paa Jorden, har den Helligaand, da han kom under Stormens Brus, antændt til den kristne Charitas' store »Verdensbrand,« Millioner af Foretagender til Frelse og Fred for Meuneskeslægten rejse sig, de lysende Skikkelser af hine Næstekærlighedens Martyrer fornye atter og atter i Verden *hans* Aand og Exempel, som var bleven fattig og er nedstegen blandt Menneskene og har omgaaedes med de Fattigste, som var han en af deres Lige. Her staar — for kun at nævne nogle faa — paa denne Lysets Bane, som Forløseren har ladet tilbage, den elskelige Skikkelse af den serafiske Fattige fra Assisi, i hvem Kristendommen har vist sig for Verden i sin oprindelige Renhed og Kærlighed, St. Franciskus, som har elsket Fattigdommen med en lidenska-

belig Kærlighed og udvalgt den til sin Brud, og efter ham en uoverskuelig Skare, der ligesom ham have forladt Verden, Rigdom, Stilling, Familie, Hjem, og gjort sig selv fattig, for at leve som de Fattige og i deres Tjeneste. Lad dem drage forbi, disse Kærlighedens Helte af ethvert Folk, af enhver Stand og Alder. I dem, i disse Helte, drager Guds Kirkes Hæder og Ære forbi Ser De den alvorlige og dog saa milde, ærværdige Skikkelse, som nu kommer. En Præst i et simpelt, sort Klædebon, hans Ansigt er ældet, hans Haar er hvidt som Sølv, han bærer paa Armen et Barn, og omgivet er han af utallige Børn, som han har frelst, af Fattige, som han har trøstet, af Syge, som han har helbredt, af Jomfruer, som have fulgt ham i Barmhjærtighedens Tjeneste, af Kvinder, som have ofret deres Formue og skænket Millioner til de Fattige. Vær hilset, hellige Vincents af Paul! Mine Venner, ethvert Menneske, som har Sands for det Ophøjede og for ægte Menneskelighed, han maa, hvilken Konfession han end tilhører, med Ærefrygt bøje sit Hoved for denne Menneskekærlighedens Apostel, thi blandt alle Mennesker, som nogensinde have været til Velsignelse efter det Forbillede, som Menneskeslægtens højeste Ideal har efterladt sig, *er han en af de Største!*

Opfyldte af hans Aand og under hans Beskyttelse begyndte hine syv unge Mænd i Paris det Værk, hvis herlige Udfoldelse og skønne Frugt De nu i Dag ogsaa her ere Vidner til. De høre alle, mine ærede Herrer af Vincentsforeningen, til hin Skare, som danner den Helliges og Kirkens Glorie. I Eder vedbliver at leve den uegennyttige Næstekærligheds Aand, som, selv om den ikke ophæver Modsætningerne i Samfundet — Gud selv har villet Standforskjellen — dog formilder deres Haardhed og forsoner de Fattige med Samfundet, hin Kærlighed, som yder den Fattige en Velgerning, paa hvilken et herligt Ord hos Apostlen Johannes i Prologen til hans Evangelium finder Anvendelse. Han taler om hine, hvem der paa Grund af Forløserens Annamelse blev givet Magt til at vorde Guds Børn, fordi de ere

fødte af Gud. Dette gjælder om Vincentsforeningens frelsende, forsonende Arbejde. I den skal Velgørenheden være virksom *non ex sanguinibus* — ikke ifølge en forbigaaende sentimental Følelses L.une, *non ex voluntate carnis* — ikke ifølge kold, menneskelig Beregning og jordiske Hensyn, *neque ex voluntate viri* — heller ikke alene og fornemmelig ifølge en lovordnet Fattigplejes Bestemmelser, — som Nøden har skabt, men *ex Deo*, som er født af Gud, d. v. s. med hin Kærlighed, som stammer fra Korset, som i den Fattige ser en Broder, fra hvis Øje Forløseren selv skuer En imøde, fordi han har gjort de Fattiges Sag til *sin egen* Sag, hin Kærlighed, som ikke giver Gaven og holder den Fattige saa langt borte fra sig som vel muligt, men hin Kærlighed, som opsøger Elendigheden, som omfavner Fattigdommen, der som St. Elisabeth trykker sine Læber paa Hjærtets Vunder for at helbrede dem. Det er *den personlige Tjeneste overfor Fattigdommen*, som Vincentsforeningen og Ellsabethforeningen vil yde de Fattige — jeg nævner begge Foreninger, naar jeg nævner den ene, thi de have begge samme Maal og Virksomhed. Ikke paa en bureaukratisk Maade, ikke i Form af en Stævning og et Forhør, ikke paa en Maade, som, hvor den synes at være en Velgerning, slaar endnu dybere Vunder og bringer de Fattige endnu mere til Bevidsthed om deres Nød og Elendighed, nej, med den omhyggeligste Diskretion, med skaaende Mildhed og Noblesse skal Vincentsbroderen -- lad mig ogsaa her benytte dette saa ofte benyttede Ord — løfte og forælle de Fattige, idet han skænker dem sin Gave. Dette forsoner den Fattige. Den Fattige, som møder en saadan Kærlighed, er hærdet mod den socialistiske Fare, han bliver for de Rige selv en Magt, ved den Indflydelse, som Almissen ejer, og ved den Kærlighed, hvormed den Fattiges Hjærte gengælder Hjærtets Gave. Bliv derfor ved, mine Venner, og virk videre i dette Forsonings-Arbejde i disse Klassehadets og Oprørets Tider. Jeg kender i Berlin Mænd af fyrstelig Rang, som ere aktive Medlemmer af Vincents-

foreningen, jeg kender Damer, som endskønt de indtage høje Stillinger i Samfundet, ikke agte sig for for ophøjede til, selv personligt at øve Velgørenhedens kongelige Virksomhed. Jeg kender en fornem Dame, der ligesom en hellig Elisabeth, under sin Kaabe selv bar Maden til de fattige Syge, og Guds altskuende Øje ser Mennesker nok, som opofre deres Liv i den Fattigdoms Tjeneste, som de behandle med hellig Ærefrygt. Gud ser dem ogsaa iblandt Eder, mine Venner. —

Ogsaa her, hvor stor Rigdom og dyb Armod jo bo saa nær ved Siden af hinanden, har der nu i Løbet af 50 Aar været Mænd tilstede, som ere blevne de Fattiges Venner. Vi have i Aften hørt det under det korte Tilbageblik over Hamburger-Vincentsforningens Virksomhed. Men der er sket langt mere end det, som kan omtales og paavises med Tal. I hvor mange Hjærter Forsoning og Fred er bleven stiftet ved dette Kærlighedsarbejde, hos hvor mange Tusinder deres hellige Tro og den fra samme udgaaende Opfattelse af Fattigdommen er bleven bevaret, hvor ofte Kærlighedens Rigdom har slaet Bro over og tillukket Samfundskløften hos Mange, det kan altsammen ikke siges her.

Der trænges altsaa til *Kærlighed*. Den kan ikke erstattes af nogensomhelst statslig eller kommunal Fattigpleje, ingen Videnskab og ingen Magt paa denne Jord kan skænke den. Kærlighedens Aand alene kan vække den. Lykkeligt det Menneske, som ejer den, denne uegennyttige Kærlighed, han forøge den stedse og meddele af den sin Gave!

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Danmarks ældste Katholik, Enkegrevinde *Holstein-Ledreborg*, som er fire Maaneder yngre end vor h. Fader Pave Leo XIII., kan den 7. Juli ved Guds Naade

fejre sin 93de Fødselsfest, idet hun paa den Dag afslutter, forholdsvis rask og rørig, sit 92de Leveaar.

Kolding. Tirsdag den 15. Juli kan Sognepræsten i Kolding, højærv. Pastor *A. Helmke*, fejre sit 25aarige *Præstebubilæum*, idet han paa denne Dag i 1877 præsteviedes i Eichstätt i Bayern, da han den Gang paa Grund af den preussiske Kulturkamp ikke kunde blive ordineret i Bispedømmet Münster, hvor han er født i Aaret 1853. Som ung Præst kom Pastor Helmke for første Gang til Randers den 17. Oktober 1877. Aaret efter, den 21 Dec. 1878, blev han forflyttet til Horsens. Efter fire Aars Virksomhed i denne By blev han atter, den 3. Februar 1882, kaldt tilbage til Randers og virkede her sammen med Dr. H. Niehaus, efter hvis Bortrejse til Tyskland i Febr. 1887 han blev Sognepræst ved Kirken i Randers. I denne By, til hvis Jurisdiktion dengang ogsaa hørte hele den nordlige Del af Jylland med Aalborg, Frederikshavn, Viborg, Holstebro, Nykøbing og Thisted, har Pastor Helmke siden virket med en utrættelig Iver i 14 Aar, indtil han ved Pastor Storps Bortrejse fra Kolding den 17. November 1901 blev indsat som Sognepræst ved St. Michaels Kirke i denne By.

Samme Dag som Pastor Helmke kan ogsaa Koldings tidligere Sognepræst, højærv. Pastor *Cl. Storp* (nu Sognepræst i Alhaus i Westfalen) fejre sit 25aarige Præstebubilæum.

Rom. Kong *Albert* af Sachsens Død har gjort et smerteligt Indtryk paa den h. Fader. Da han modtog Sørgebudskabet, omtalte han til sine Omgivelser den afdøde Konges personlige Dyder og det inderlige Forhold, som altid havde hersket mellem den kongelige Familje og Paven; traditionel var det sachsiske Kongehus Hengivenhed overfor den h. Stol og dets Troskab mod Kirken. Den h. Fader berørte ogsaa særlig den Kendsgerning, at en Søn af den nuværende Konge var indtraadt i den katholske Præstestand, saavel som den sidste Jubilæumsglæde, den nu afdøde Konge havde beredt ham, ved at sende et overordentligt Gesandtskab, som medbragte en pragtfuld Korsfæstelses-Gruppe af

Meiszener-Porcellæn. I Anledning af Dødsfaldet sendte Leo XIII. et i de hjærteligste Udtryk forfattet Kondolencetelegram til Enkedronning *Carola* og Kong *Georg*.

St. Knuds Fest i Odense.

Undertegnede undlader ikke venligst at indbyde Danmarks Katholiker til en **Fællesvalfart** til St. Knuds Grav **Torsdagen den 10. Juli**. Vi ere »Helgenernes Børn«, og enhver oprigtig Bekender af den gamle Tro, der herskede i Danmark hele Middelalderen igennem, vil ogsaa gerne vende tilbage til Forfædrenes Skikke, hvortil for Danmarks Vedkommende den aarlige Valfart til Martyrkongen Knuds Grav hører. I denne Anledning er der *Torsdag den 10. Juli* højtidelig Gudstjeneste med Festprædiken (af Hr. Pastor Günther) i St. Mariæ Kirke, derefter Besøg ved Helgenens Grav i St. Knuds Kirke og om Eftermiddagen, hvis der findes et tilstrækkeligt Antal Deltagere, en lille Udflugt med Fællesspisning, hvortil man indtrængende bedes om at melde sig *bestemt* inden den 8. Juli. Billigt Nattelegi besørges efter udtrykkeligt Ønske. Vor højærværdigste Biskop agter selv at møde, hvis Forholdene tillade ham det.

Odense, d. 1. Juli 1902.

P. G. Schmiderer.

Unio. Sommerens Hovedudflugt, der gaar til Helsingør, Marienlyst og Hellebæk, afholdes Søndag d. 6. Juli i Overensstemmelse med det omsendte Program. Afgang fra Nordbanegaarden Kl. 10⁵⁸. Man bedes møde senest 10 Minutter før Togets Afgang.

P St. Johannes Broderskab afholder Møde Tirsdagen den 8. ds. Kl. 8 pr. i Lokalet Brodgade 67, 2. S. o. G. Optagelse af nye Medlemmer. Derefter Foredrag af Hr. Assistent A. V. Bork: „En Folkefest“. — Alle indbydes venligst. Adgang gratis.

S.J.G. Mandag den 14. Juli holder St. Josefs Gilde alm. Møde for a. Br. og Sammenkomst til Minde om St. Knud.

Ligkistemagasinet, Nordre Frihavnsvej 31. (Triangelen)

anbefales til Menigheden.

Smukke og solide Kister til meget billige Priser i stort Udvalg. — Begravelser besørges.

Telef. 20067.

Emil Schæbel.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 6. Juli. 7. Søndag e. Pintse. Jesu h. Blods Fest og Marias Besøgelses Fest. — 7. M. Cyrillus og Methodius, Bekendere og Biskopper. — 8. Ti. Elisabeth, Enke. — 9. O. Martyrerne i Gorkum. — 10. To. Syv Brødre og Lidelsesfæller, Martyrer. — 11. F. Veronika af Juliani, Jomfru. — 12. L. Johannes Gualbertus, Bekender.

Søndag den 13. Juli. 8. Søndag e. Pintse.

St. Knuds Fest i Odense.

Torsdag den 10. Juli højtidelig Messe med Festprædiken i St. Mariæ Kirke (Torvet 7); derefter Besøg ved St. Knuds Relikviskrin i St. Knuds Kirke og om Eftermiddagen en lille Udflugt.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8). Søndag den 6. Juli Kl. 10 Messe med Prædiken; Kl. 8 Aftenandagt. — Mandag den 7. Juli Kl. 8 Skolemesse.

St. Annæ Skole (Tyrolsgade 11, Sundbyerne). Den aarlige Examen agtes afholdt Lørdag 12. Juli fra Kl. 8--1. Børnenes Forældre og andre Venner af Skolen indbydes.

Niels Hansen,
Cand. theol. & mag.

 Helgenlegenden fraskæres Katholiken.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 28.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 28.

Søndagen den 13. Juli.

1902.

Indhold: St. Elisabethssøstrenes nye Hjem. — Vincentsforeningens forsonende Virksomhed. — Grevinde Moltke-Huitfeldts Bisættelse. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Kolding. Rom. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden Side 249—256.

St. Elisabethssøstrenes nye Hjem.

—o—

For den, hvis Vej fra Tid til anden fører ham ind i den idylliske »Kastanievej« ude paa Frederiksberg og som saa, naaet til Hjørnet af »Lindevej«, ligesom af Instinkt kaster et beundrende Blik paa Professor *Carl Lochers* smukke Villa, er det i disse Dage en Overraskelse at opdage, at Portlaagen paa denne Villa har faaet en ny Dørplade, og at denne melder, at nu beboes Huset af: »St. Elisabethssøstrene«. Forøvrigt er der ingen Forandring at se hverken paa Hus eller Have; det mægtige Atelier staar der endnu og fanger Lys fra Nord; paa Sydsiden soler Glasverandaen sig med sine 2 gamle, mægtige Vinstokke, og ude i den næsten for frodige Have, hvor Øjet møder et saa sjældent

Syn som et Figentræ med Frugt, ligger den lille Jordhøj dækket af Buske og Blomster, og ikke langt derfra staar paa sin gamle Plads det originale Lysthus, der ikke blot minder om, men sikkert ogsaa bestaar af en virkelig Dampskibskahyt, som den bekendte Marinemaler paa en eller anden Maade maa være kommen i Besiddelse af, og han har maaske her undfanget Ideen til mangt et Sømotiv, som han siden hen har fæstnet til Lærredet inde i det store Atelier. — Men hvor uforandret det Hele end ser ud, kan der selvfølgelig ikke tvivles om, at Dørpladen taler sandt og at dette smukke Hus nu beboes af vore udmærkede Elisabethssøstre.

Denne Nyhed vil sikkert glæde mange blandt Læserne, og ganske særlig dem, der have haft Lejlighed til paa nærmere Hold at iagttage, under hvilke kummerlige Forhold disse opofrende Søstre hidtil have maattet virke. Nat og Dag vare de paa Færde for at pleje og vaage hos de Syge, og havde de saa endelig en Time fri, saa maatte de tilbringe den i en af deres smaa Stuer dernede i Boyesgade, hvor Solen ikke et Øjeblik fik Lov til at kigge ind; og man maa jo ikke glemme, at for en Sygesøster eksisterer Parker og offentlige Anlæg ikke i den Grad som for andre Mennesker. Dertil kom saa det Uheld, at Søstrene efter Sigende var komne til at bebo et meget musikalsk Hus, hvor der i alle Etagerne fandtes Klaverer, der hele Dagen igennem afløste hverandre og ved Aftenens Frembrud samlede til et uharmonisk Kor, der forvoldte Søstrene Nattevaagen langt udover det, som deres anstrengende Kald allerede i Forvejen førte med sig. Derfor vil det sikkert glæde mange at erfare, at Elisabethssøstrene nu ikke længere bo i en 4-etages Ejendom, men i en rolig og stille Villa derude i det fredelige Kvarter, samt at de har faaet en dejlig lille Have, hvor de i det Frie kan tilbringe deres sparsomt tilmaalte Fritimer.

Men endnu glædeligere er det, at denne Omflytning fra Boyesgade til Kastanievej for Elisabethssøstrene betyder et stort Skridt, som de have gjort henimod Virkeliggørelsen af deres Planer her i Landet. Den omtalte Ejendom har

nemlig ikke blot været beboet af dem siden den 9. Juni, men den har endog tilhørt dem i næsten to Maaneder. — Sagens Forhistorie er denne: Omtrent for et Aar siden begyndte Forstanderinden, Søster Siena, i Forstaaelse med Ordenens Moderhus i Breslau, at se sig om efter en Ejendom, helst en Villa, der kunde blive et passende Hjem for Søstrene. I den Anledning blev der i flere Maaneder ført Forhandling med Ejeren af en Villa paa Amalievej, kun nogle faa hundrede Alen fra den nu erhvervede; men denne Villas Grund var saa behæftet med Servituter, at Købet, da det viste sig umuligt at faa dem hævede, maatte opgives. Efter et kort Mellemlum købtes saa den 1. Maj den her omtalte Villa for en Sum af 37,000 Kr.

Villaen har 10 Værelser og beboes for Tiden af 11 Søstre; som bekendt virke de hidtil udelukkende i den ambulante Sygepleje, og selv paa denne Aarstid, hvor Hospitallerne staa saa nogenlunde tomme, have de Besvær med at efterkomme alle de Opfordringer, der rettes til dem. Deres Antal vil i Fremtiden blive søgt betydelig forøget, og det tør da haabes, at Elisabethssøstrene vil kunne udvide deres Virksomhed til at omfatte ogsaa andre Omraader end den ambulante Sygepleje. — I disse Dage rejse to unge danske Piger til Breslau for der at indtræde som Novicer i Elisabethsordenen.

Det har været nødvendigt at gøre flere Forandringer med Hensyn til den indre Indretning af den nyerhvervede Villa; den betydeligste Forandring vil dog sikkert blive den, som Søstrene allerede nu imødese med stor Længsel, nemlig at det rummelige Atelier til Efteraaret bliver omdannet til et Huskapel, hvortil det sikkert egner sig fortræffeligt. — Disse mange Forandringer og Reparationer have medført Udgifter, der i Forbindelse med den betydelige Gæld, der hviler paa selve Ejendommen, nok kunne berettige os til at genkalde Søstrene særlig i deres Erindring, der enten staa eller i Fremtiden ville komme til at staa i Taknemligheds-gæld til dem.

Til Slut ønske vi Elisabethssøstrene hjærteligt til Lykke til deres nye Hjem og haabe, at Glæden over det vil give dem nyt Mod til med Iver at fortsætte deres udadtil beskedne, men i Virkeligheden overmaade velsignelsesrige Gerning her i Hovedstaden.

— — Endnu en lille Bemærkning: I den nye Ejendom fandtes ved Overtagelsen ingen Telefon, men det vil ikke vare længe før der bliver raadet Bod paa denne Mangel. Indtil der da sker Meddelelse derom her i Ugebladet, maa man, hvis man trænger til Søstrenes Hjælp, nøjes med Adressen: *Kastanievej 6.* H. G.

Vincentsforeningens forsonende Virksomhed.

— 0 —

(Sluttet.)

III. »Mennesket lever ikke af Brød alene.« Ganske rigtigt! Men uden Brød kan det ikke leve. Ikke Kærlighed alene, men den *virksomme* Kærlighed maa hjælpe den Fattige til at forson sig med Fattigdommen.

»Og Fattige have I altid midt iblandt Eder!-

Højtærede Forsamling, tillad mig, at jeg, for at minde Eder om den Pligt, I Alle have, nemlig Pligten at give til de Fattige, retter et Spørgsmaal til Eder: Har De nogen Sinde følt, hvad *Sult* vil sige? Nej, det har De ikke følt; Gud har ordnet Deres Lod herved saaledes, at De i det mindste har det Nødvendige til Livets Ophold. Men tror De maaske, at der ikke findes Mennesker, som sulte? Gaa her eller i Berlin eller andensteds op i hine usle Loftsboliger og Kvistkamre, der vil De kunne se Sulten i Virkelighed.

En Kvinde af Folket har ved en ulykkelig Hændelse mistet sin Mand, Faderen til og Ernæreren af sex Børn. Den lille Understøttelse, som hun fik, kunde ikke slaa til. Hun arbejder med den største Anstrængelse og Opofrelse.

En Aften — hun havde haabet at faa en ugentlig Løn, det skete ikke denne Gang, og hun vilde ikke kræve den — kom hun hjem uden Brød. De Smaa raabte paa Brød, det skar hende i Hjærtet, og dog kunde hun i Dag ikke give dem noget. Hun lagde Børnene til Hvile og haabede, at Sønnen skulde stille deres Sult. Med et kummerfuldt Hjærte knælede hun ned foran Sengen og bad: Fader vor, Du som er i Himlen! Helliget vorde dit Navn, til os komme dit Rige, ske din Villie, som i Himlen, saa og paa Jorden. — Giv os i Dag — vort — hun kunde ikke mere, Hulken afbrød hendes Stemme og grædende sank hendes Hoved ned paa Pudsen. Det var blevet Aften den Dag, og hun havde ikke faaet det daglige Brød til sine Børn.

Da aabner Døren sig sagte, en Dame træder ind, en af hine Barmhjærtighedens Engle, som virker i den h. Elisabeths og den h. Vincents Aand; hun gaar hen til den forbausede Moder og rækker hende bevæget Haanden. »Stakkels Moder! De lider. Vi have hørt om Dem, og jeg er kommen for at hjælpe Dem med at bære Omsorg for deres Børn. Frygt ikke. De gør mig en Glæde, naar De tager imod det, som jeg kan give Dem. Ikke os, den kære Gud maa vi Alle takke.« Og hun lægger Brød og andre Fødevarer og nogle Pengestykker paa Bordet. »Og nu maa De kun have Mod, kære Moder, Gud har atter hjulpet denne Gang, han hjælper ogsaa videre — — —.« Og stille og kærligt, som hun er kommen, gaar hun atter sin Vej. Som havde hun skuet et Vidunder, staar den fattige Moder der, hun havde ikke kunnet tale, endelig bryder hun ud i de Ord: »Børn, vi have Brød! O Gud, lad mig dog aldrig igen blive vaklende i Fristelsen, men frels os fra det Onde.« Ak, mine Venner, hvormange saadanne Taarer ere ikke blevne aftørrede ved Deres Bistand, hvormange saadanne Taarer ligge ikke som kostbare Perler i Dag paa Deres 50aarige Virksomheds gyldne Krans! —

IV. Og nu, mine ærede Venner, hvem have vi at takke for Resultatet af Deres charitative Virksomhed? Først og

fremmest den kære Gud, som er al ægte Charitas' Grundvold og Kraft og Krone; efter ham — Deres Sjæleiver og Deres Kærlighed til de Fattige. Men Gud knytter for det meste sine Naadegaver til naturlige Midler, og Deres Iver trængte til Oplysning og Ordning, for at være fuldkomment virksom, med andre Ord: Deres Virksomhed trængte til *Organisation*. Lad mig endnu sige et Par Ord om denne Organisations Nødvendighed.

Vor Kirkes Ære og Hæder og hellig stolte Glæde, Genstanden for dens Modstanderes Beundring, Garantien for dens Fasthed og Varighed, Midlet til dens Frugtbarhed og dens verdensomspændende Velsignelse, et Bevis paa dens Ophøjethed og Storhed og guddommelige Oprindelse er dens *underfulde Organisation*.

Ligesom Tilblivelse og Fremvæxt i det naturlige Liv er knyttet til Organismen i Naturens bestaaende Love, saaledes er ogsaa i den overnaturlige Naadens Orden Virksomheden knyttet til Organisationen. Som et Billede paa Guds evige Virksomhed selv, gaar der gennem begge Verdener et Slags centrifugal og centripetal Kraft. Fra Ham, den evige Kærlighed, udgaar Alt, i den synligt blevne guddommelige Kærlighed, i Jesus Kristus, har den sin fuldkomneste Afglans og ved ham gaar Alt atter tilbage til Gud.

Intet burde være mere naturligt for os Katholiker, end at give vor Virksomhed til Gavn for den Enkelte saavel som for Almenheden den største Spændevide og dog tillige den strængest inddelte Organisation. Ogsaa her være det Ord sagt: Hvo som taler om Katholicisme, taler om Organisation, hvo som vil øve katholsk Charitas, maa øve *organiseret Charitas*.

Ser hen paa alle Omraader indenfor det politiske og sociale Liv; overalt, hvor der arbejdes i større Omfang og med større Resultat, er det Organisationen, som kan takkes derfor. Ikke de store Hærskarer i og for sig, men Førernes overvejende og overlegne Intelligens afgør Sejren; ikke en planløst virkende Mængde af Embedsmænd bærer Staten

oppe, men deres kloge Ledelse og Anvendelse. Den socialistiske Bevægelses Magt viser, hvad Organisationen er i Stand til at yde. Organiseret Arbejde er sig sit Maal mere bevist og mere intensivt, det virker af sig selv propagatorisk. Dette maa ogsaa blive Tilfældet i Henseende til det charitative Arbejde blandt os. Hvormange give og give til ingen Nytte, give der, hvor Nøden maaske slet ikke er saa stor, eller der, hvor Hjælpen kunde blive langt virksommere, saafremt man kendte og benyttede alle Faktorer, som komme i Betragtning. Vel er det sandt, at »den Højre skal give, uden at den Venstre véd det«; men i mangan privat charitativ Virksomhed véd ofte ikke blot den »Venstre«, men ejheller Forstanden ikke det, som den »Højre« gør. Det vil vedblive at være et evigt Hædersblad for Vincentsforeningen, at længe før de moderne Fornødenheder, Elendighedens voxende Omfang og de Fattiges Antal tvang til en organiseret Fattigpleje, søgte Vincentsforeningen med sin Organisations Næt at bringe de Fattige Hjælp og Lægedom. Lad mig derfor i Dag, mine Venner, rette den indtrængende Bøn til Eder: Bliver Medlemmer af denne Forening. Den tæller her mange Medlemmer, men langtfra saa mange, som Katholikernes Antal lod forvente, og Nøden i denne By kræver det. Og kan De ikke være et aktivt Medlem, saa hjælp under alle Omstændigheder med Deres Bidrag. Nøden er stor og vi trænge til Hjælpen. For nylig hængte i Berlin en stakkels Moder sig selv og sit Barn i Fortvivelse, hvori Kummer og Nærings-sorger havde styrtet hende. Hvem iblandt os havde ikke gjerne skænket tyve Mark og mere, om han havde ejet dem, naar han derved kunde hjælpe den stakkels Kvinde? Velan! *Stemus simul!* Lader os være enige og staa sammen i Arbejdet for de Fattige, for at frelse dem, som endnu kunne frelses. Hvormeget Elendigheden end raaber til Himlen, hvor talrigt end nødlidende Hænder udstrække sig mod Menneskene, saa gives der dog endnu den Dag i Dag utallige Øjne og Hænder, som ere lukkede overfor Elendigheden.

Lader os staa sammen i fælles Agtelse, i fælles Medlidenhed og fælles Virksomhed med Kristus for de Fattige!

Og De, mine Herrer, som nu i 50 Aar i Deres egen Person og i Deres Forgængeres have øvet Kærlighedens hellige Tjeneste, værer ogsaa for Fremtiden tro mod den h. Vincents Værk, ogsaa der, hvor Utaknemlighed og et daarligt Resultat gør Arbejdet sværere. Ligesom Eders Arbejde har eet fælles Maal, værer saaledes ogsaa enige indbyrdes; ligemeget, paa hvilken Post, opfyldte Enhver fuldtud sin Pligt, uden at ville udmærke sig, uden at jage efter Effekt. Vel vil der ikke af Alle blive ydet Deres uegennyttige Virksomhed Retfærdighed. Det kan gerne være. Da jeg i December ifjor, foran et distingueret Auditorium, holdt i Köln et Foredrag over »Det nye Bud«, og der omtalte nogle charitative Arbejder og deres *nye* Form, som vor Tid krævede, har den socialistiske Presse ment at maatte sige: Arbejdernes Dom over den charitativ-socialle Dame-Union kan sammenfattes i Ordet: »Svindel!« Vistnok, naar man for enhver Pris vil, at den bestaaende Samfundsorden skal styrte sammen, og derfor ønsker, at Elendigheden stedse skal blive større, for at denne Sammenstyrning maa komme desto hurtigere; naar man tilbageviser som en Hindring og Opsættelse af Frelsen enhver Hjælp indenfor den lovlige Reforms og Kærlighedens Omraade, som ikke bliver ydet i radikal Forstand; naar man kun giver Folkets Nød Ret til fortvivlet Klage og en Anvisning paa den socialistiske Fremtid, saa kan man naturligvis ikke have Forstaaelse og Velvillie overfor en kristelig Kærligheds Virksomhed. Men alt dette vil ikke kunne tilbageholde og hindre den Kraft, som i Løbet af to Aartusinder er lægende, opløftende, trøstende og forsonende virksom i Verden, hin Kraft, som har fornyet hele Verden fra Grunden af; det vil ikke kunne hindre, at ogsaa i Nutiden Tusinder af Mænd og Kvinder, som vel ikke ere rige i Henseende til jordiske Goder, men rige paa den kristelige Kærligheds Aand, hellige sig Nøden under personlige Ofre; intet daarligt Resultat, ingen Utaknemlighed, ikke Spot og

Haan vil kunne forhindre, at Elendighedens Verden tilhører de Modige, for at gøre den ved Kristus til en Fredens Verden. Og de vide det vel, disse Tusinder af Mænd i Vincentsforeningen, at den kristelige Charitas ingenlunde er en Sportsfornøjelse, men alvorligt Arbejde og en ophøjet moralsk Virksomhed, ikke Tidsfordriv, men den værdigste Benyttelse af Tiden og Udfyldning af Livet, ikke Proselytmageri, men Sjælenes Hendragelse til Gud, ikke en Higen efter menneskelig Ære og timelig Fordel, men Iver for Sjælene, Længsel efter Guds Forherligelse og Menneskenes Frelse.

Hermed har jeg antydet det sidste Kendetegn paa vor Virksomhed, vor Charitas er et *kristeligt* Arbejde, d. v. s. det udføres ikke blot i og for Kristus, men ogsaa med det kristelige Livs Alvor. Det banlyser fra os al Ligeegyldighed og Kulde. For Manden, som i den h. Vincents af Pauls Aand arbejder og virker blandt de Fattige, gælder i Henseende til hans eget religiøse Liv det Ord: »Hvad Du skal være, det maa Du fuldtud være. Ve al Halvhed, som gør Nar af sig selv, ve ethvert Siv, som svajer for Vinden. Hvad jeg har *erkendt*, det maa jeg ogsaa *være* i Livet, hvad jeg har skrevet med store Bogstaver paa Banneret, det maa jeg ogsaa kæmpe for i Slaget. Ve det Menneske, som tinger med Lidenskaberne og koketterer med Syndens gyldne Æble, som mener, at han kun skylder Gud sin halve Troskab, for ikke at miste Verdens Gunst: I Sandhed, han saar Vind, for at høste Storm, han jager efter Lykke, for at vinde Elendighed, han søger Fred, evig *fredløs*.« —

Mine Venner! Behøves der endnu en Grund, for at kunne beslutte os til dette alvorlige Arbejde paa os selv og for Andre, saa er det vor hellige katholske Kirkes Stilling i vore Dage, som tvinger os til det. I vore Dage trænges der til Mænd med modig Daadskraft. Ak, der gives Saa mange blandt Katholikerne, som ikke vide at skatte det store Gode at være Katholik; som, naar en eller anden Omstændighed stiller dem overfor det Spørgsmaal, som de ikke kunne vige udenom: »Er De Katholik?« næsten føler

sig fristede til at sige: Undskyld, jeg beklager meget Familieomstændigheder og Forholdenes Magt Man forandrer jo ikke gerne den Tro, i hvilken man er født, . . . De maa virkelig undskylde mig: Jeg er — Katholik.» O, mine Venner, det er en stor og uskatteilig Lykke at være et Barn af den katholske Kirke, vi kunne slet ikke vurdere det; de Udenforstaaende se det ofte langt bedre, og først i Himlen ville vi erkende det fuldkomment. Trods al Højagtelse for Anderledestroende siger jeg Eder: Takker Gud med ydmyg Taknemlighed for, at I ere Katholiker. Mine ærede Tilstedeværende! Det er et smukt Træk hos Mennesket, at han skatter højere og med endnu større Kærlighed forsvarer noget af det, som engang var ham dyrebart, naar det bliver angrebet paa en eller anden uretfærdig Maade. Velan, vi leve i en Tid, i hvilken Angrebene paa den katholske Kirke stedse blive talrige og mere og mere forbitrede. Lader os da gøre vor Pligt, lader os i Dag ved denne katholske Fest aflægge det Løfte: Vi ville være trofaste mod vor hellige katholske Kirke i vor Bekendelse og i vor Livsvandel indtil vort sidste Aandedræt!

Jeg er med Tanken naaet til Evigheden. Med den vil jeg slutte. Der er bleven sagt i Aften, at ingen af de ædle Mænd, som for 50 Aar siden have grundlagt Vincentsforeningen i Hamburg, mere befinder sig blandt de Levende. De have for længe siden modtaget Lønnen af Ham, som gør sin Dom over vort Liv til en Dom over vor Barmhjærtighed. Jeg hilser i denne Aftentime deres velsignede Minde. Naar andre 50 Aar ere henrundne, ville vi heller ikke mere være her. Hvad der vil tildrage sig i det Tidsrum, det vide vi ikke. Om der vil ske, hvad der saa ofte er sket i Historien? I en for Kirken saare tung Tid, da man mente at have overvundet den, spurgte engang en Hedning med et haanligt Smil en Kristen: »Hvad foretager sig Tømmermandens Søn fra Nazareth?« — — »Han laver en Kiste!« svarede den Kristne rolig. Kort Tid derefter raabte Kejser Julian den Frafaldne ramt af en Persers Pil: »Galilæer, Du har sejret!«

Vor Tid er en saadan, som gaar en Katastrofe i Møde, ingenlunde ulig. Et Folk, siger en fremragende Forfatter, er i Forfald, naar de konstituerende Elementer for dets Civilisation, Religion, Frihed og Dannelse træde tilbage for en skæbnessvanger Higen efter Vinding og Nydelse. Gælder dette ikke ogsaa om vor Tid. Om Kristus graver en Grav, som den ved Aarhundredets Slutning, hvor der af den franske Revolutions Rædsler rejste sig et Skaffot — vi vide det ikke; skulde det virkelig ske, skulde det Skrækkelige gaa i Opfyldelse, saa vil Menneskeslægten ligesom den forlorne Søn vende sig til Kristus: »*Pater peccavi*« vil den sige og søge Livet der, hvor det alene kan findes. Men henover Ruinerne vil Kærligheden vandre, og uden Bebrejdelser, alene opfyldte af Længsel efter at løfte og læge, ville Mænd og Kvinder vandre, for at opsøge de Nødlidende, og deres Devise vil lyde som vor Devise: »*Kristus og de Fattige!*«

I Anledning af
Grevinde M. Moltke-Huitfeldts
Bisættelse i Glorup Kirkes Grav-Kapel
 d. 3. Juli 1902.

— o —

Fra Frankrigs Land til Danmarks Kyst
 Gik Rejsen nu saa stille, tyst,
 Paa Jorden kaldt den sidste.
 Og nu med Sorg og Savn i Sind,
 Med Smertens Taarer paa vor Kind,
 Vi samles om din Kiste!

Her i den tavse, stille Bo
 Er hensat nu de Kister to,
 Din Mands og din tillige.

Forenede i Kirkens Skød
 I fulgtes ad i Liv og Død
 Mod Fredens stille Rige. —

Du Havens Blomst, hvorfor mon brat
 Du visned' i den kolde Nat
 Og blev saa Dødens Bytte —?
 Du straaled' dog i Sommerluft
 Og bragte *Kærlighedens* Duft
 Til Slot saa vel som Hytte!

Det *skulde* svinde som en Drøm,
 Hvad Tiden bragte paa sin Strøm
 Af Glans og gyldent Smykke;
 Men *Naaden*, Du hos Jesus fik,
 I Dødens Bølger ej forgik, —
 Det blev din bedste Lykke!

Det var kun *Støvets* Dragt, der faldt,
 Da bort Du blev fra Jorden kaldt,
 Hvor Sukket maatte lyde;
 Her ses kun Blomstens visne Blad --
 Dens *Rod* skal hist i Livets Stad
 Snart friske Roser skyde!

Og derfor, Elskte, ved din Grav,
 Naar Smertens Storm er stilnet af,
 Skal Graad for Trøsten vige!
 Vi tror, din *sidste* *Rejse* gik
 Mod Graven ej, der Støvet fik,
 Men op mod Himlens Rige!

M. C. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. (Antonius.) Vor kath. Afholdsforening »*St. Johannes Broderskab*« afholdt Tirsdagen den 24. Juni sin 1aarige Stiftelsesfest i Lokalet, Bredgade 67, der i denne Anledning var festligt smykket. Straks man kom ind, saa man et prægtigt Skjold i pavelige Farver, dekorerede med Dannebrogflag, og paa Siderne var ophængt Skjolde med Inskription og Broderskabets Mærke. Paa et Bord, dækket med Broderskabets meget smukke, broderede Dug, var Krucifixet anbragt mellem Lys og Blomster.

Efter at den smukke Johannessang: »Johannes, Herrens Tjener« var afsunget, aabnede Præfekten, Hr. Sekretær *Aug. Høhling*, Mødet i Overensstemmelse med Broderskabets Rituale, bød de Tilstedeværende Velkommen og holdt derefter et kort Foredrag, hvori han i korte Træk gennemgik Broderskabets Virksomhed i det forløbne Aar og betonedes særlig den Glæde, det var for Broderskabet, at den nu stod som en speciel katolsk Afholdsforening. Naar dette var naaet, skyldtes dette ganske særligt Broderskabets Protektor, den højjærværdigste Biskop, som paa saa mange Maader og ganske særligt ved at skænke Broderskabet dets smukke Fane, havde vist sin Interesse og Velvillie for Broderskabets betydningsfulde Arbejde. Hr. Høhling sluttede saaledes: »Jeg kan da ikke ende dette lille Tilbageblik, uden at minde om, at vor høje Protektor, den højjærværdigste Biskop *Johannes v. Euch* i Dag fejrer sin Navnedag. Gid den almægtige Gud vil give vor Biskop Styrke og Kraft til endnu i mange Aar at staa som den danske Kirkes Overhoved.« De Tilstedeværende sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Ordet gaves derefter til Hr. Bogholder *I. C. B. Berg*, som velvilligt var kommen til Stede. I et livligt og underholdende Foredrag foretog de Tilstedeværende sammen med Foredragsholderen en Agitationsrejse i Odsherre og oplevede paa denne Rejse saa meget Morsomt, at de hyppige Latter-

udbrud og de glade Ansigter tydeligt nok viste, i hvor høj Grad det var lykkedes Hr. Berg at more de Tilstedeværende med sit Foredrag.

Der blev derefter holdt en Pause og nu kom Kaffen paa Bordet.

Efter at Hr. Berg havde oplæst en gribende lille Fortælling af Forfatteren Henrik Pontoppidan, der ved sin alvorlige og manende Skildring af et Hjems Ødelæggelse paa Grund af Mandens Hang til Drik, gjorde et dybt Indtryk paa de Tilstedeværende, takkede Præfekten Hr. Berg for hans smukke Foredrag og Oplæsning og sluttede derefter Mødet. Til Slut hilste han Forsamlingen med den smukke katholske Hilsen: »Lovet være Jesus Kristus«, som af de Tilstedeværende besvaredes med: »I al Evighed. Amen«, hvorefter Enhver gik til sit. Der havde hele Tiden hersket den muntreste Stemning, og Broderskabet havde den Glæde, at en af de Tilstedeværende ønskede sig optaget i Broderskabet.

Måtte ret Mange af vor Menighed faa Øjnene op for det lille Broderskabs betydningsfulde Arbejde for Afholdssagen. Møderne, som afholdes *hver anden Tirsdag* i Lokalet Bredgade 67, averteres jo som bekendt i Ugebladet, og vi raade Alle til, ved første Lejlighed at aflægge Broderskabet et Besøg, for saaledes at lære dets Arbejde at kende.

Tirsdag den 8. Juli holdt Broderskabet et vellykket Møde, der indlededes med Medlemsoptagelse; derefter fulgte et særdeles interessant Foredrag af Hr. Bankassistent *Borch* med Emne: *En Folkefest*. I letflydende og elegant Form førte Foredragsholderen Tilhørerne rundt i Roms blomstersmykkede Gader og henad en lille, katholsk Landsbys Veje og gennem dens Kornmarker, Skove og Enge paa Kirkens store Dag: Kristi Legemsfest. — Efter at man havde samlet sig om Kaffebordet bredte sig en hyggelig og munter Stemning blandt Deltagerne, og Aftenen endte med en udmærket Oplæsning af Broderskabets Præfekt, Hr. Høhling.

Enkegrevinde *M. Moltke-Huitfeldt*, f. *Seebach*, som afgik ved Døden i Paris den 11. Februar, blev i Torsdag,

den 3. Juli, bisat i Glorup Kirkes Gravkapel paa Fyn, i hvilken Anledning den højærværdigste Biskop var rejst til Glorup ifølge den Afdødes Sønners Ønske. Tilstede ved Bisættelsen var kun de nærmeste Slægtninge og Godsets Beboere. Den højærværdigste Biskop, som frembar den højtidelige Pontifikal-Sjælemesse, assisteret af Præster fra Odense, Svendborg og København, holdt efter Messen Lig-talen over den Afdøde og meddelte Absolutionen ved Baaren, hvorefter Liget blev baaret ned i Gravkapellet og der hensat ved Siden af hendes i 1896 afdøde Mands Kiste. R. I. P.

Kolding. Vi meddelte i forrige Nr. af Ugebladet, at d'Hrr. Pastor *A. Helmke* og *Cl. Storp* den 15. Juli kunne fejre deres *25aarige Præstjubilæum*. For Pastor *Storps* Vedkommende er dette dog en Fejltagelse, idet han er bleven præsteviet i St. Peter ved Freiburg den 19. Juli og har frembaaret sit første h. Messeoffer i Münster den 23. Juli, som altsaa er hans egentlige Jubilæumsdag. Paa Grund af »Kulturkampen« bleve hint Aars Theologer uddannede i fire forskellige sydtyske Seminarier. I Augustmaaned, efter 25-Aarsdagen for det sidste Holds Indvielse, ville de 30 Præster i Fællesskab fejre deres Jubilæum ved en Valfart fra Münster til Telgte, hvor en højtidelig Gudstjeneste vil finde Sted. For øvrigt vil baade Pastor Storp og Pastor Helmke tilbringe deres Ordinationsdag i Ensomhed, som det er Skik og Brug i Bispedømmet Münster, saa Breve og Telegrammer ikke ville komme dem i Hænde paa Jubilæumsdagen. Begge Gejstlige anbefale sig imidlertid til deres Confratres Memento i det h. Offer og til de Troendes fromme Forbøn.

Rom. I Anledning af Pavens Regeringsjubilæum bleve 1500 Fattige i Søndags bespiste i Vatikanet. Om Eftermid-dagen Kl. 6 bragte Roms samlede katolske Foreninger Paven deres Hyldest i Vatikanets Belvédère Gaard Paven modtog den paa en Tribune, som var bleven oprejst i dette Øjemed og meddelte de Tilstedeværende den apostoliske Velsignelse.

✠ At vor elskelige Datter, **Kathrine Elisabeth Jacobsen**, i en Alder af 25 Aar efter et langt Sygeleje og 3 Ugers haarde, med Taalmodighed baarne Lidelser, styrket med alle Kirkens Naademidler, er afgaaet ved Døden i Odense d. 24. Juni, bekendtgøres for deltagende Trosfæller af hendes dybt sørgende Forældre og Søsken. R. I. P.

Den kære Afdøde, som blev begravet i Odense d. 1. Juli, anbefales til de Troendes Forbøn.

Odense, d. 8. Juli 1902.

H. C. Jacobsen og Hustru.
Oluf Bagersgade 57.

S.J.G. **Mandag** den 14. Juli holder **St. Josefs Gilde** alm. Møde for a. Br. og Sammenkomst til Minde om **St. Knud**.

Silkeborg.

„**Bella-vista**“, **Iste Klases Pensionat**, smukt og sundt beliggende ved Aa og Skov i Udkanten af Byen, modtager Lystrejsende og Kurgæster for kortere eller længere Tid. Gode Værelser. Moderate Priser. Telf. 67. (10 Min. Gang fra Kapellet.)

Et komplet Exemplar af alle **Nordisk Ugeblads Aargange** (helst indbundet) ønskes tilkøbs. Billet, mrk. **A. F.**, med Pris bedes sendt til **Jos. L. M. Hoffmann**, Købmagergade 48.

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 13. Juli. **8. Søndag e. Pintse**. — **14. M.** Bonaventura, Biskop og Kirkelærer. — **15. Ti.** Apostlenes Deling. — **16. O.** Karmelskapular Fest. — **17. To.** Alexius, Bekender. — **18. F.** Kamillus af Lellis, Bekender. — **19. L.** Vincents af Paul, Bekender.

Søndag den 20. Juli. **9. Søndag e. Pintse**. Hieronymus Æmiliani, Bekender.

Vincentskonferentserne holde i Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest **Generalmøde Søndag den 20. Juli** Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i Festlokalet Bredgade 67, 2. S. o. G., indbydes samtlige aktive og bidragydende Medlemmer samt Enhver, som har Interesse for Vincentsbrødrenes Arbejde blandt de Fattige.

Ærede Abonnenter!

Da Nr. 1—13 af Aargangen 1901 til Dels ere udsolgte, ville Abonnenter, som alligevel ikke opbevare ældre Nr., bevise **Ansgariusforeningen** en stor Tjeneste ved at overlade dem disse ældre Nr.

Bladene bedes sendte, eller Underretning om Afhentning bedes opgivet til **Jos. L. M. Hoffmann**, Købmagerg. 48. (Telf. 1389.)

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 29.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtag-s kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 29.

Søndagen den 20. Juli.

1902.

Indhold: Pavelig Encyklika. — To Ord af St. Bernhard. — Kludesamlerens Velsignelse. — For Forældre. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Odense. Vestindien. Venedig. Ungarn. Rom. Frankrig. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden Side 257—264.

Pavelig Encyklika

om

den helligste Eucharisti.*)

—o—

Til de ærværdige Brødre, Patriarkerne, Primaterne, Ærkebiskopperne. Biskopperne og de andre Ordinarius, som leve i Fred og i Samfund med den apostoliske Stol, sender

Pave Leo XIII.

sin Hilsen og den apostoliske Velsignelse.

I Overensstemmelse med Vor hellige Embedspligt have Vi hidtil bestræbt Os for og ville med Guds Hjælp indtil

*) Encyklika: *Mirae caritatis*.

Vort sidste Aandedræt bestræbe Os for at behandle paa en betragtende og belærende Maade Beviserne paa den underfulde Kærlighed til Menneskenes Frelse, som straale Os i Møde fra Jesus Kristus. Da Vi leve i Tider, som ere saare fjendtligsindede mod Sandheden og Retfærdigheden, have Vi, saavidt det beroede paa Os, hvad den apostoliske Skrivelse, Vi for nylig have rettet til Eder, ogsaa stadfæster, ingenlunde undladt, ved Undervisninger, Formaninger og praktiske Foretagender at yde i videste Omfang det, som paa den virksomste Maade kunde bidrage til at bekæmpe de forhaanden-værende smitsomme Vildfarelser og til at styrke og fremme det kristelige Liv. Blandt disse Foretagender findes tvende af nyeste Datum, som ere inderligt knyttede til hinanden og af hvilke Vi selv, naar Vi ihukomme dem, høste en velkommen Trøst midt under svære og bittert følte Sorger og Bekymringer. Det Ene bestaar deri, at Vi have anset det for overmaade godt og gavnligt at indvie hele Menneskeslægten ved en særegen Højtidelighed til *Jesu Kristi, vor Forløseres ophøjede Hjærte*; det Andet, at Vi paa det alvorligste have opfordret Alle, som bekende sig til Kristendommen, til at knytte sig fast til *Ham*, som af Gud er beskikket til at være baade for de Enkelte og for hele Samfundet »Vejen, Sandheden og Livet«. — Af denne apostoliske Kærlighed, som holder et vaagent Øje med Kirkens Tilstand, føle Vi Os netop bevægede og tilskyndede til, ligesom at fuldende Undervisningen om disse tvende allerede behandlede Punkter, idet Vi nemlig paa den eftertrykkeligste Maade anbefale til det kristelige Folk *den hellige Eucharisti* som den herligste Gave, der saa ganske er fremgaaet af vor Forløseres guddommelige Hjærtes dybeste Indre, som saa »inderligt længtes« efter en saadan fremragende Forening med Menneskene — en Gave, som hovedsagelig har til Formaal at udbrede i videste Omfang hans Forløsnings frelsende Frugter. Derfor have Vi ogsaa i denne Henseende allerede tidligere anordnet og foranstaltet Adskilligt, blandt hvilket den Kendsgerning navnlig glæder Os, at Vi have stadfæstet og udrustet

med Privilegier ikke få Institutioner og Foreninger, som have den evige Tilbedelse af det guddommelige Offerlam til Formaal; ligeledes at Vi have draget Omsorg for en ligesaa værdig som frugtbringende Afholdelse af eucharistiske Kongresser og stillet dem og lignende Foretagender under den hellige Paschalis Baylons himmelske Patronat, fordi han netop med fremragende Fromhed og Andagt har æret den eucharistiske Hemmelighed. — Saa ville Vi da, ærværdige Brødre, overveje sammen nogle Punkter vedrørende denne ophøjede Hemmelighed, paa hvis Forsvar og Belysning baade Kirken bestandig har arbejdet med Omhu, ikke uden herlige Sejrspalmer for Martyrernes Vedkommende, og de mest fremragende Mænds Lærdom og Veltalenhed saavel Kunsten har aflagt Prøver paa en glimrende Maade, for at denne ophøjede Hemmeligheds Kraft maa fremtræde desto tydeligere og mere udpræget, navnlig for saa vidt den yder det virksomste Middel til at raade Bod paa vor Tids Onder. Sandelig, ligesom Jesus Kristus, vor Herre, mod Slutningen af sit dødelige Liv har efterladt os den helligste Eucharisti som et Minde om hans uendelige Kærlighed til Menneskene og som det mest ophøjede Middel til Værn »for Verdens Liv« (Joh. 6, 52), saaledes kunne ogsaa Vi, med Bevidstheden om, at Vort Livs Ende nærmer sig, ikke ønske og attraa noget Bedre, end at være i Stand til at vække og befæste i alle Hjærter et Sindelag, der er opfyldt af den skyldige Taknemlighed og Andagt overfor dette underfulde Sakramente, hvorpaa efter Vor Mening Haabet om og Virkeliggørelsen af den almindelige og saa inderligt attraaede Frelse og Fred hovedsagelig beror.

Det vil sikkert ikke mangle paa Saadanne, som ville forundre sig over, at Vi nære den Anskuelse, at den saa alsidig betrængte og saa jammerlig syge Verden i første Linie skal hjælpes ved saadanne Frelse- og Hjælpemidler, og maaske heller ikke paa Saadanne, som med en foreløbig Modvillie tage imod Vore Ord. Hovmodet er navnlig Skyld heri; naar denne Last sætter sig fast i Sindene, bliver den

kristelige Tro, som kræver Forstandens fuldkomneste Underkastelse, nødvendigvis svækket, og der indtræder et saa hæsligt Mørke i Henseende til de guddommelige Ting, at paa Mange passe de Ord: »De bespotte, hvad de ikke kende« (Jud. 10). Men det være langt fra, at Vi derfor skulde opgive Vort Forsæt; med desto større Iver ville Vi tværtimod bringe de Bedresindede Belæringens Lys og ved de Frommes broderlige Forbønner anraabe om Guds Tilgivelse for dem, som bespottede det Hellige.

Med uskadt Tro at kende *den helligste Eucharistis hele Kraft*, er det samme som ogsaa at erkende Betydningen af det Værk, som den menneskevordne Gud har fuldbyrdet i sin Barmhjærtighed og Magt til Gunst for Menneskeslægten. Thi, ligesom det hører til den rette Tro at bekende og tilbede Jesus Kristus som den højeste Fuldbyrder af vor Frelse, der ved sin Visdom, sine Bud, Institutioner, Exempler og ved Udgydelsen af sit Blod har genoprettet alt, saaledes hører det ogsaa til Troen at bekende og tilbede ham som den Gud, der i den Hensigt er virkelig tilstede i Eucharistien, for at han i al Sandhed maatte bo bestandig blandt Menneskene og for som Lærer og god Hyrde og over al Maade velbehagelig bedende Talsmand hos Faderen selv at uddele til dem i en stadig flydende Fylde Forløsningens Velgerninger. Enhver, som saa med andægtig Iver overvejer de heldbringende Virkninger, som fremgaa fra Eucharistien, vil sikkert erkende, at alt øvrigt rummes i dens Indhold og Værd; fra den strømmer nemlig til Menneskene det Liv, som er sandt Liv: »Det Brød, som jeg vil give Eder, er mit Kød for Verdens Liv« (Joh. 6, 52). Kristus er, hvad Vi andensteds have sagt, i mere end een Forstand Livet. Han har som Grund til sit Komme blandt Menneskene angivet: for at han maatte bringe dem en mere end menneskelig Fylde af Liv: »Jeg er kommen, for at de skulle have Liv og have det i Fylde« (Joh. 10, 10). Thi saasnart »Guds, vor Frelsers Godhed og Menneskekærlighed aabenbarede sig« (Tit. 3, 4) her paa Jorden, viste han sig, hvad

Enhver ved, som den skabende Kraft af en fuldstændig ny Tingenes Orden og trængte sig ind i alle Aarer i det borgerlige og huslige Samfund. Følgen heraf var nye Forhold imellem Menneskene indbyrdes, nye offentlige og private Rettigheder, nye Pligter, nye Formaal for Institutioner, Videnskab og Kunst; men Hovedsagen var dog, at Menneskenes Tanker og Bestræbelser bleve rettede mod Religionens Sandhed og Sædernes Helliggørelse og at der som Følge heraf meddeltes et helt nyt, himmelsk og guddommeligt Liv til Menneskene. Herhen hører de i den h. Skrift ofte forekommende Udtryk »Livets Træ«, »Livets Ord«, »Livets Bog«, »Livets Krone« og navnlig »Livets Brød«.

Da det Liv, hvorom Vi tale, imidlertid har en afgjort Lighed med Menneskets naturlige Liv, og dette bliver ernæret og styrket ved Spise, saa maa ogsaa hint Liv opholdes og forøges ved en Spise, der egner sig for det. Man kan her passende minde om, naar og hvorledes Kristus har bevæget og bragt Menneskenes Sind til at opfatte paa en behørig og rigtig Maade *det levende Brød*, som han vilde give. Næppe havde Rygtet udbredt sig om det Vidunder, som han havde virket ved Bredden af Tiberias Sø, idet han, for at mætte Mængden, formerede Brødene, saa strømmede strax Mange sammen, fordi de mente, at han maaske vilde delagtiggøre dem i en lignende Velgerning. Da griber Jesus Lejligheden paa en lignende Maade, som da han overfor den samaritanske Kvinde, der hentede Vand fra Brønden, havde bibragt hende Tørst efter det »Kildevæld, der springer til evigt Liv« (Joh. 4, 14.), idet han løfter den begærlige Mængdes Sind og Tanker opad, for at de med endnu større Begær maatte længes efter et andet Brød, som »varer til et evigt Liv« (Joh. 6, 27.). Og et saadant Brød er ikke, vedbliver Jesus i sit Foredrag, som det himmelske Manna, der blev eders Fædre til Del paa deres Vandring gennem Ørkenen, og ejheller som det, I selv til eders Forbauselse for nylig have modtaget af mig; jeg selv er nemlig dette Brød: »Jeg er Livets Brød« (Joh. 6, 48.). Og senere

indskærper han paa ny Alle indbydende og befalende: »Hvo som spiser af dette Brød, skal leve evindeligt, og det Brød, som jeg vil give eder, er mit Kød for Verdens Liv« (Joh. 6, 52). Med følgende Ord paaminder han om, at hans Bud er strengt forpligtende: »Sandelig, sandelig siger jeg eder: dersom I ikke spise Menneskets Søns Kød og drikke hans Blod, da skulle I ikke have Livet i eder.« (Joh. 6, 54). I højeste Grad fordærvelig er derfor den vidt udbredte Vildfarelse, som hine Mennesker hylde, der mene, at Modtagelsen af den helligste Eucharisti bør overlades til dem, som fritagne for Sorger og Bekymringer og med indsnevret Aand, ville lade sig nøje med et Liv, der mere er helliget til Fromhed. Modtagelsen af Eucharistien er tværtimod ophøjet og heldbringende, som intet andet, og angaar alle og enhver, ligemeget hvilken Stand og Stilling de end indtage heneden, som ville (og Ingen tør ikke ville det) ernære hos sig den guddommelige Naades Liv, hvis Formaal er Opnaelsen af det salige Liv hos Gud.

Maatte dog i Henseende til det evige Liv navnlig hine tænke og handle rigtigt, hvis *Aand, Flid eller Anseelse har saa stor Indflydelse paa Ledelsen af Forholdene og paa Menneskene!* Nu se Vi imidlertid og beklage, hvorledes saare mange rose sig af, at de have skænket Verden et Slags nyt og lykkeligt Liv, fordi de formedelst deres Initiativ tilskynde Menneskene til at jage efter alskens nyttige og opsigtsvækkende Sager. Men hvorhen man end retter Blikket, ser man dog, at det afkristnede Samfund aldeles ikke nyder den åtraaede Fred og Ro, men derimod skjælver og bæver som i Feberglød, og medens de ængsteligt jage efter Lykken og alene stole paa den, flygter denne for dem eller den skænker dem sin Gunst kun nogle faa Øjeblikke. Thi ligesom Menneskene og Staterne nødvendigvis stamme fra Gud, saaledes kunne de heller ikke leve, bevæge sig, tilvejebringe nogetsomhelst Godt i nogen anden end i Gud ved Jesus Kristus, fra hvem alt Godt og Ophøjet har udgydt sig og endnu den Dag i Dag udgyder sig i

videste Omfang. Men Kilden og Oprindelsen til alle disse Goder er fornemmelig den ophøjede Eucharisti, som, medens den ernærer og vedligeholder Livet, som vi saa inderligt attraa, ogsaa tillige skænker Menneskeværdigheden, som jo i Nutiden synes at blive skattet saa højt, en Ophøjelse der er uden Maal og Grænse. Thi hvad kan vel være mere ophøjet og mere værdigt for vor Attraa og Længsel, end, saavidt det er muligt, at blive delagtig i og beslægtet med den guddommelige Natur selv? Men dette skænker Kristus os netop hovedsagelig i Eucharistien, i hvilken han formedelst Naaden hæver Mennesket op til det Guddommelige og paa det inderligste forbinder og forener Mennesket med Gud. Det er nemlig Forskellen mellem Legemets Spise og Sjælens, at hin gaar over i os, men denne derimod lader os gaa over i sig. Den h. Augustinus fremstiller med Hensyn til dette Jesus Kristus selv talende saaledes: »Du vil ikke forvandle mig til dig, som det sker med dit Legemes Spise, men Du vil blive forvandlet til mig.« (Bekend. 7, 10.).

(Fortsættes.)

Tvende Ord

af

den h. Bernhard af Clairvaux.

—o—

Vil, som *Vor Fader*, vi *fuldkommen* være, vi *fire Trin* i *Ydmyghed* maa lære:
Først, at *foragte Verden*, — det er *Tingen*, dernæst *det andet*, at *foragte* — *Ingen*.
Sig selv foragte, som *det tredje* magtes, *det fjerde* sidst: *foragte* — at *foragtes!*

Vor Frelser gaar usynlig om
 blandt os paa *Fødder tvende*:
De to, Barmhjertighed og *Dom*,
 maa grant og ret vi kende.
Fortvivlelse os drager ned,
 naar *Dom* vi ene skuer;
 vil *kun* vi se *Barmhjertighed*,
falsk Tryghed Sjælen truer.

I. V.

Den gamle Kludesamlers Velsignelse.

—o—

I et Kvarter af Paris var en Præst i Færd med at forberede en gammel Kludesamler til en kristelig Død, og den Syge var saa vel beredt, at hans inderligste Ønske nu kun var at modtage den hellige Kommunion, før han skulde dø. Paa Grund af sin store Tro var Staklen vel berettiget til denne Naade, og derfor havde Præsten ogsaa lovet ham at komme igen den næste Dag med det hellige Sakramente. Men, da den fromme Præst saa sig om i Værelset, rørtes og ynkedes han dybt ved Tanken om, at Vorherre skulde besøge denne usle Bolig, som den Gamle selv kaldte sit »Hul«. Den stakkels Mand havde intet andet Bohave, end de Ting, der hørte til hans Bestilling; endog hans Seng var kun en Dynge gamle Klude!

Paa Vejen hjem gik Præsten forbi et pragtfuldt Palads. Han huskede, at her boede et af hans Sognebørn, en ung Dame, som bar et af Frankrigs første Navne, og som var meget ansét i den fornemme Verden; men han vidste ogsaa, at hun havde et godt Hjærte han betænkte sig et Øjeblik; saa følte han, som om en uimodstaelig Drift tvang ham til at gaa op ad Trappen. Da han saa

den glimrende Forhal, de kostbare Tæpper og pragtfulde Planter og Blomster, forstod han bedre end nogensinde, hvilken Afstand, der var imellem Ejeren af alle disse Herligheder og hans fattige »Protegé«; men han gik alligevel ind til hende og talte til hende om det, der udelukkende beskæftigede hans Tanke.

»Men,« udraabte Damen, »man kan virkelig ikke lade den gode Gud gaa ind i saadan en snavset Bolig!«

»Det var ogsaa min Tanke; men vil Deres Naade sørge for, at Værelset bliver gjort rent og sat i Stand?«

»Det paatager jeg mig selv; skal jeg tage min Kammerjomfru med?«

»Ak, ja! Der er vel Arbejde nok for to.«

»Men det falder mig ind, en saadan Gerning maa man gøre af fri Villie og med et godt Sind; og maaske vil Pigen slet ikke være tilfreds med at skulle hjælpe mig med slikt Arbejde; desuden,« tilføjede hun smilende, »vilde hun derved berøve mig en Del af min Fortjeneste. Nej, jeg foretrækker at tage min lille Søn med mig; det vil lære ham Barmhjertighed og bringe ham Lykke — Stakkels Barn! han trænger virkelig til Guds Beskyttelse og Velsignelse!«

»Men, naadige Frue, den Gamle er alvorlig syg, det er umuligt for ham at vente for længe; jeg har lovet ham at indfinde mig hos ham imorgen præcis Klokken otte. Jeg er bange for, at det vil være altfor tidlig for Dem — og det er langt herfra.«

»Aa, Hr. Pastor, vær ikke bange, alt skal være i Orden, længe før De kommer.«

*

*

*

Den følgende Dag præcis Klokken otte kom Præsten efter Aftale med det hellige Viatikum til den Syge; og til sin store Glæde og Forbavselse fandt han Værelset omdannet til et lille Kapel, betrukket med hvide Drapperier og fyldt med Duften fra dejlige Buketter af Violer og Syrener.

Sengen var prydet med et pragtfuldt, hvidt, broderet Tæppe — alt havde den unge Dame besørget; hun var endnu i Færd med sin Kærlighedsgerning, da Præsten kom; hun havde Forklæde paa og hendes Hat laa i et Hjørne af Værelset. Ved Synet af det hellige Sakramente faldt hun og Sønnen paa Knæ ved Fodenden af Sengen, og begge af lagde med bevæget Stemme og i dyb Andagt, paa Kommunikantens Vegne, den almindelige Syndsbekendelse. Derpaa nærmede Præsten sig den Syge for at formane ham og minde ham om den store Ære og Naade, han vilde blive delagtig i ved at modtage den hellige Kommunion. »Aa, det ved jeg,« afbrød han Præsten, »denne Dame, som knæler her, har forklaret mig alt; aldrig før har jeg forstaaet, som jeg nu gør det, hvor højt Gud har elsket os — hun har bedet som en Engel med mig; Aa, hvor lykkelig føler jeg mig nu!« Den Gamles Ansigt straaede af Glæde, og dybt bevæget modtog han den hellige Kommunion. — Den Stakkel! kunde han vel nu tvivle om et guddommeligt og kærligt Forsyn?

*

*

*

Næppe var Præsten færdig med den sidste Bøn, før Damen gik med Barnet op til den Gamle og, knælende ned ved Sengen, tog hun den ene af den Døendes foldede Hænder og lagde den paa sit bøjede Hoved og den anden paa den Lilles Hoved og sagde: »Nu er De Guds Ven og forenet med ham, giv os nu Deres Velsignelse.« »Aa, naadige Frue!« svarede han dybt rørt, »hvad siger De? Jeg er kun et stakkels Menneske, jeg har ingen Velsignelse at give — men jeg vil bede den gode Gud velsigne Dem og Deres Barn, og jeg er vis paa, at han gør det rigeligt. De ere hans Engle her paa Jorden: Kun Englene kunne rumme saa megen Kærlighed og Barmhjertighed!« og den Gamle græd. Ogsaa de andre, som vare stærkt bevægede, fik Taarer i Øjnene.

Et Ord for Forældre.

— 0 —

Betragter Eders Børn, naar I have dem omkring eder, ret ofte med Troens Øje og siger til Eder selv: Ere disse Børn ikke Guds Børn, Guds Yndlinge, Guds Arvinger? Ere de ikke min Frelser's uskyldige, umyndige Søskende, Prisen for hans Blod, den Helligaands Templer? Ere de ikke Englenes Plejebørn, Menneskeslægtens Blomster, en bedre Fremtids Haab?

Vidste disse Smaa, som ere betroede til min Omsorg, hvormeget de kunde vinde ved min egen Fromhed, hvad vilde de da vel gøre? Vilde de da ikke falde paa deres Knæ foran mig, udstrække deres smaa Hænder imod mig og med Taarer i Øjnene sige til mig: O kære Fader, Moder, værder dog ret fromme, for at I ogsaa kunne lære os, at være fromme! Lever dog saaledes, at I kunne komme i Himlen, for at I ogsaa desto bedre maa kunne hjælpe os til at naa dette skønne Maal!

Hvis Frelseren viste sig engang for mig, for at anbefale disse sine Yndlinge, kunde og vilde han da ikke sige til mig: Se her disse Vunder i mine Hænder og Fødder og i min Side! Ved det Blod, som flød ud af disse Vunder, ere disse Sjæle, som jeg har betroet til din Omsorg, blevne løskøbte, helliger Dig for dem, ligesom jeg har helliget mig selv for Alle. Af dine Hænder vil jeg engang kræve disse Sjæle tilbage.

Hvad ville disse Børn vel engang paa deres Dødsleje og foran Guds Domstol tænke om mig? Ville de velsigne eller forbande mig? Hvad vil jeg selv engang paa mit eget Dødsleje tænke om mit Forhold til disse Børn? Vil Tanken om mine Børn da bringe mig Angst eller Trøst?

Ælterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. (K.) Søndag d. 6. Juli holdt Foreningen *Unio* sin aarlige Hovedudflugt. Denne Gang gik Turen til Helsingør og Omegn. Med Exprestoget toge Deltagerne, henved 60 i Tallet, til Helsingør. Her holdt tolv af Byens smaa fikse, gule Drosker parat og førte Selskabet ad Strandvejen til Hellebæk Kro. Efter at man paa forskellig Maade havde forlystet sig i eller ved Vandet, gik hele Selskabet til Bords og spiste til Middag, hvorpaa der i Haven serveredes Kaffe. Efter Middagshvilet spadserede de fleste en længere Tur i den smukke Skov omkring Bondedammen; derefter brød man op fra Hellebæk og vandrede ad Strandvejen og gennem den store Park indad igen til Hamlets Gaard, hvor der spistes til Aften. Efter er kort Besøg ved Hamlets mærkelige Grav sattes Kursen tværs over Strandvejen til Marienlysts Have, hvor adskillige endnu tilbragte et Par fornøjelige Timer, inden de tog med Toget hjem. Vejret var hele Dagen fortrinligt, klart Solskin og dog ikke trykkende hedt paa Grund af den friske Vind. Da Turen endvidere fra Udvalgets Side var godt planlagt og forberedt, saa at alting gik, som det skulde, var Humøret hele Tiden brilliant paa denne Sommerens første Tur. Næste Gang *Unio* skal i Skoven, er det Damerne, der skal staa for Styret, saa skal vi se, hvad de duer til.

Odense. Fra Odense have vi modtaget følgende: Den aarlige Valfart til St. Knuds Grav fandt Sted, som bestemt var. Trods det uheldige Vejr havde der dog samlet sig en ikke lille Skare af Danmarks Katholiker fra alle Landets Egne. Kun Jylland var svagt repræsenteret, sandsynligvis paa Grund af det uheldige Vejr.

Efter at Pilgrimmene havde forsamlet sig i St. Mariæ Kirke, fandt den højtidelige Levitmesse Sted, som celebreredes af Hr. Pastor v. Kettenburg fra Frederiksberg. Alle Tilstedeværende syntes at være grebne af den Aand, der beteg-

ner den rette Forstaaelse af Dagens store Betydning for Danmarks Katholiker, hvortil Hr. Pastor Günthers smukke Festprædiken ikke mindst bidrog.

Efter den højtidelige Gudstjeneste, begav man sig over til St. Knuds Kirke, hvor Forsamlingen steg ned i Krypten, for i Bøn og Betragtning at dvæle ved hellig Knuds Relikvier. —

Efter nærmere at have betragtet flere interessante Minder fra Danmarks katholske Tid, knælede alle ned ved Relikviskrinet og bad længe med Andagt. — Efter at flere Pilgrimme havde nedlagt Blomster ved Skrinet, forlod man Kirken og begav sig hver til sit, for om Eftermiddagen at samles til en Udflugt med Fællesspisning ved Badestedet »Stige«.

Kl. 6¹/₂ samledes Deltagerne, blandt hvilke bemærkedes, den højærv. Provincial for Kamillianerne i Aalborg, og Sognepræsten sammesteds, Pater Tembories, og Pater Wenig fra Sundbyerne, m. fl.

Efter en vellykket Aften med Taler for Paven, Biskoppen og Fædrelandet og med Underholdning i Form af Musik og Sang, hvori Alle toge Del, sluttedes Dagen med det gensidig og fra alle Sider udtalte Ønske, at den paatænkte større St. Maria Kirke snart med knejsende Taarn og smukke Klokker maa kalde mange Pilgrimme til St. Knuds Festen.

Vestindien. Ifølge Meddelelser fra *Martinique* har der atter fundet et Par vulkanske Udbrud Sted af Mont Pelée. Den 9. ds. steg først en sort Røgsøjle op fra Bjærget, gennemkrydset af mægtige Lyn. Saa fulgte en glødende Ildlavine, som antændte Ruinerne i Saint Pierre. En Sten- og Askeregn faldt i Løbet af 25 Minutter ned over Morn Rouge og Fort St. Denis. Hele Kysten er atter bedækket med Aske som med et graat Liglagen.

Natten mellem den 12. og 13. Juli er der forefaldet et 3., heftigt Udbrud af Vulkanen med en stærk Regn af hedt Dynd, Sten og Aske, som ledsagedes af vældige Detonationer.

Mennesker synes ikke at være omkomne; men de fortvivlede Indbyggere paa Øen leve i en stadig Uro.

Fra St. Thomas meddeles, at der paa den engelske Ø *St. Vincent* i Løbet af 4 Timer har fundet tre Jordskælv Sted.

Venedig. St. Markus-Kirkens berømte Campanile eller Klokketaarn er den 14. Juli styrtet sammen. Ruinerne rage kun 30 Meter op over Gadelinien. Den nærliggende Logietta di San Sorino saavel som en af Buerne i Prokuratierne og Palazzo Reales Bibliothekssal bleve ødelagte ved Taarnets Fald. Efter Forlydende er intet Menneske dræbt, men flere Mennesker ere dog saarede. Med Rette skriver »Dannebrog« om denne Katastrofe: »For enhver, der har bestegit det høje Taarn og derfra har nydt den enestaaende, henrivende Udsigt over Byen med dens Kirker og Paladser, dens Kanaler og maleriske Omgivelser, er denne Eiterretning et Sorgens Budskab. Hvem tænker paa, at saadanne Monumenter, hvis Navne ere verdenshistoriske, pludselig kunne forsvinde ud af Tilværelsen?«

Campanilen ligger frit paa den mægtige Markusplads og har haft en Højde af henved 100 Meter; den er paabegyndt i Slutningen af det niende Aarhundrede og har undergaaet mange Ændringer, indtil den i 1178 var fuldendt; omkring 1400 brændte en Del af den, 1511 var den atter færdigbygget, og 1517 sattes en forgyldt Kobber-Engel op paa Taarnets Spids som Afslutning.

St. Markus Campanile har saaledes set ned paa Venedig i mange, mange Aarhundreder. Det har været Vidne til Udviklingen af Venedigs Magt, Vidne til Dogeherredømmets Glands, dengang Lagunebyen herskede over Havene, og Vidne til dens Forfald. Det har set ned paa de overdaadige Festligheder og paa de frygtelige Rædsler, paa de ulykkelige Ofre, som bleve førte ind i Dogepaladsets triste Fængsel, for aldrig mere at forlade det. Saa overlevede det Østerriqernes Herredømme i Venedig og i sex og tredive lange

Aar har det staaet paa sin Plads under det italienske Kongeheredømme, indtil det nu er styrtet sammen.

Ungarn. Atter har Kardinalkollegiet mistet et fremragende Medlem, idet Biskoppen af Groszwardein, Kardinal *L. Schlurich* er afgaaet ved Døden i en Alder af 78 Aar. Han var i Besiddelse af en glimrende Veltalenhed og forsvarede med stor Lærdom Kirkens Rettigheder i Ungarn under sit Kardinalat. En Lungebetændelse blev Aarsag til hans Død. Døende modtog han den h. Faders Velsignelse.

Rom. Den 10. ds. fandt i det Sixtinske Kapel en højtidelig Sørgegudstjeneste Sted i Anledning af Kongen af Sachsens Død. Den h. Sjælemesse, som blev frembaaret af Kardinal Agliardi, overværedes ogsaa af Paven, Kardinalerne og det diplomatiske Korps. Efter Messen meddelte den h. Fader selv Absolutionen ved Katafalken.

Frankrig. I det ulykkelige Frankrig fører Frimurerlojerne med Ministerpræsident *Combes* i Spidsen en ihærdig og hensynsløs Kamp mod den katholske Kirke og overhovedet mod Kristendommen. Imod al Ret og Retfærdighed lukkes de konfessionelle Skoler og endog mod værgeløse Nonner gaar man frem med Vold og Magt. Endog de kirkefjendtlige Blade have misbilliget denne Fremgangsmaade mod Kongregationerne og deres Skoler. Den nuværende Ministerpræsident *Combes*, hvis Forældre levede i meget beskedne Kaar, har i sin Ungdom haft en *Friplads i det ærkebiskoppelige Seminar i Albi* og modtog der de fire lavere Vielser; først da han stod overfor den første bindende højere Vielse, Subdiakonaten, erklærede han, at han intet Kald havde, og han blev derfor selvfølgelig sendt bort. For at forskaffe sig en Stilling, bad han *Assumptionisterne* om en Post, og af Medlidenhed overdroge disse ham da en Lærerplads ved en af deres højere Skoler, hvor han fik Lejlighed til at forberede sig til den højere Statsexamen. Da han ikke mere trængte til *Assumptionisterne* og de »Klerikale«, gik han over til Modpartiet og er for længe siden bleven Frimurer og fuldblods Atheist. — En taknemlig Discipel!

 St. Johannes Broderskab afholder sin halvaarlige ordinære **Generalforsamling** Tirsdag den 22. ds. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ pr. i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G. — Kun Medlemmer have Adgang.

A. C. Onsdag den 23. Juli Udflygt til Raavad. Med Tog fra Klampenborgstationen Kl. 4 Efterm.

Ligkistemagasinet, Nordre Frihavnsvej 31. (Triangelen)

anbefales til Menigheden.

Smukke og solide Kister til meget billige Priser i stort Udvalg. — Begravelser besørages.

Telef. 20067.

Emil Schæbel.

C. Meyers

Cycleværksted, 42, Aaboulevarden 42,

anbefales.

Den katholske Syge- og Ligkasse af 1867 giver fri Læge og Sygepenge, til Mænd daglig 1 Kr. 50 Øre og til Kvinder daglig 1 Kr., eller event. Indlæggelse paa St. Josefs Hospital. Foreningen har 3 Læger. Indmeldelser modtages daglig. Love og Blanketter samt nærmere Underretning faas hos Kassereren.

Kontortid: Søndage fra Kl. 1—3 og 5—7.
samt Lørdag Aften

F. Simonsen,
St. Jørgens Allé 11, 1 Sal.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 20. Juli. 9. Søndag e. Pintse. Hieronymus Æmiliani, Bekender. — **21. M.** Henrik, Bekender. — **22. Ti.** Maria Magdalena, Bodfærdig. — **23. O.** Apollinaris, Martyr og Biskop. — **24. To.** Ferialdag. — **25. F.** Jacobus, Apostel. — **26. L.** Anna, den h. Jomfrus Moder.

Søndag den 27. Juli. 10. Søndag e. Pintse.

Vincentskonferentserne holde i Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest **Generalmøde Søndag den 20. Juli** Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i Festlokalet Bredgade 67, 2. S. o. G., indbydes samtlige aktive og bidragydende Medlemmer samt Enhver, som har Interesse for Vincentsbrødrenes Arbejde blandt de Fattige.

Søndag den 20. Juli Kl. 9 Gudstjeneste i St. Franciskus Kapellet paa Holmegaard (pr. Olstrup Station).

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 30.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtag-s kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 30.

Søndagen den 27. Juli.

1902.

Indhold: Pavelig Encyklika. — Den h. Anna. — Kardinal Ledochowski †. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Kolding. England. Vestindien. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden Side 265—272.

Pavelig Encyklika

om

den helligste Eucharisti.

—0—

(Fortsat.)

Fra dette ophøjede Sakramente, i hvilket navnlig aabenbarer sig, hvorledes Menneskene blive indpodede i den guddommelige Natur, modtage de ogsaa *den største Væxt i Henseende til enhver overnaturlig Dyd*. De voxer først og fremmest i Troen. Vel havde Troen til enhver Tid sine Modstandere; thi endskønt den ved Kundskaben om de mest ophøjede Ting opholder Menneskenes Aand, saa synes det, fordi den aabenbarer noget Overnaturligt og indestaar for, at det forholder sig saaledes, dog ogsaa som om den tillige fornedrer Aanden. Der var en Tid, da et eller andet Punkt i Henseende til Troen blev bekæmpet; senere begyndte en langt større Krig, og nu er man naaet saavidt *at man overhovedet nægter alt Overnaturligt*. Intet er imidlertid bedre skikket til at forny Troskraften og Trosiveren blandt Menneskene, end netop den eucharistiske Hem-

melighed, som i egentlig Forstand kaldes »Troens Hemmelighed«; thi i denne ene Hemmelighed er alt Overnaturligt indeholdt formedelst en enestaaende Mangfoldighed af Vidundere: »Herren har i sin Barmhjærtighed og Forbarmelse efterladt os et Minde om sine Undergerninger; han har skænket dem, som frygte ham, en Spise.« (Salm. 100, 4, 5). Thi naar Gud ved alt det Overnaturlige, han har virket, har sigtet til Ordets Menneskevordelse, hvorved Menneskeslægtens Frelse skulde blive genoprettet, ifølge Apostlens Ord: »Han har besluttet Fornyelsen af Alt, baade i Himlen og paa Jorden, i Kristus, i ham selv.« (Efes. 1, 9. 10.), saa maa Eucharistien efter de hh. Fædres Vidnesbyrd betragtes som et Slags Fortsættelse og Udvidelse af Menneskevordelsen. Ved den forenes nemlig det menneskevordne Ords Væsenhed med det enkelte Menneske, og det store Offer paa Kalvariebjærgen fornyes paa en underfuld Maade, som Malachias har forudsagt det: »Paa ethvert Sted skal der ofres og for mit Navn frembæres et rent Madoffer.« (Malach. 1, 11.). Dette Vidunder, enestaaende blandt alle og det største i sin Art, er ledsaget af utallige andre Vidundere, thi her ere alle Naturlove lagte til Side: Brødets og Vinens Substans bliver her forvandlet til Kristi Legeme og Blod; Brødets og Vinens Skikkelser blive uden en Materies Underlag opretholdt ved guddommelig Kraft; Kristi Legeme bliver nærværende paa alle Steder, hvor Sakramentet samtidig bliver fuldhyrdet. Og til at støtte den menneskelige Forstands Underkastelse overfor en saa stor Hemmelighed, tjene som Hjælpemidler de Vidundere, der baade i gamle og nyere Tider ere blevne virkede til dens Forherligelse og hvorom offentlige og anseelige Mindesmærker aflægge Vidnesbyrd paa mere end et Sted. Vi se saaledes, hvorledes dette Sakramente ernærer Troen, bespiser Aanden, sønderriver Rationalisternes Hjernesvind og kaster det klareste Lys over de overnaturlige Tings Orden. —

Svækkelsen af Troen paa de guddommelige Ting har dog ikke blot, hvad Vi ovenfor have omtalt, avlet Hovmod,

men ogsaa Hjærtets Fordærvelse. Thi naar Erfaringen lærer Os, at jo sædeligere et Menneske er, desto mere skikket er han ogsaa til at bruge sin Intelligens, og naar allerede Hedningernes Indsigt har erkendt, at Aanden sløves af legemlige Lyster, hvad den guddommelige Visdom jo ogsaa har udtalt (Visd. 1, 4.), saa formørke Legemets Lyster endnu mere, hvor det drejer sig om de guddommelige Ting, Troens Lys, ja de udslukke det endog fuldstændigt ifølge Guds retfærdige Straf. Efter disse Lyster hersker der netop i vore Dage en umættelig Begærlighed og som en Infektionssygdom smitter den Alle allerede i en ung Alder. Mod dette hæslige Onde ligger der imidlertid i den guddommelige Eucharisti et herligt Hjælpemiddel. Fremfor alt betvinger den Lidenskab ved at forøge Kærligheden; thi Augustinus siger: »Dens (Kærlighedens) Ernæring er Begærlighedens Formindskelse, dens Fuldendelse er Begærlighedens Ophør. (De diversis quaest. 36.) Tilmed undertrykker Jesu allerkyrskeste Legeme ogsaa vort Køds uordentlige Begær, som Cyrillus af Alexandria bemærker: »Naar Kristus bor i Os, saa betvinger han Kødets Lov, som raser i vore Lemmer« (1. Joh. 6, 57.). Ja, en ganske særegen og yndig Frugt af Eucharistien er den, hvortil Profetens Ord hentyde: »Hvad er vel hans (Kristi) Gode og hans Skønhed, naar ikke de Udvalgte Hvede og Vinen, som lader Jomfruer fremspire.« (Zach. 9, 17.). Det vil sige den kraftige og varige Beslutning, at ville leve i hellig Jomfruelighed, som netop, medens Verden svælger i Lyster, daglig vinder mere og mere Udbredelse i den katholske Kirke; og velbekendt er det, at dette er til stor Nytte alle Vegne og til Pryd for Religionen saavel som for det menneskelige Samfund. —

Dertil kommer endnu, at ved dette Sakramente styrkes paa en underfuld Maade *Haabet* om de uddødelige Goder og Tilliden til den guddommelige Bistand. Thi Sjælens Stræben efter Salighed, som er den indpodet og medfødt, bliver mere og mere skærpet af de jordiske Goders bedrageriske Værd, af forbryderiske Menneskers uretfærdige

Voldsgerninger og af Legemets og Sjælens øvrige Besværligheder. Eucharistiens ophøjede Sakramente er imidlertid baade en Aarsag til og et Underpant paa Saligheden og Herligheden, og det ikke blot for Sjælens Vedkommende, men ogsaa for Legemets. Thi det baade beriger Sjælene med en Fylde af himmelske Goder og gennemstrømmer dem ogsaa med hine sødeste Glæder, som langt overgaa ethvert menneskeligt Maal og Haab; det holder os oprejste i Genvordigheder, det styrker i Kampen for Dyden, det leder os beskyttende hen imod det evige Liv og fører Os ogsaa ind i det som et Vandringsbrød, der netop har dette bestemte Øjemed. Og i det skrøbelige og forgængelige Legeme nedlægger den guddommelige Hostie Spiren til den tilkommende Opstandelse; Kristi udødelige Legeme udstrør nemlig Udødelighedens Sæd i det, for at det engang maa fejre Opstandelse. At Sjælen og Legemet formedelst Eucharistien ville blive delagtiggjorte i begge disse Goder, har Kirken stedse lært i Overensstemmelse med Kristi Ord, naar han forsikrer: »Hvo som spiser mit Kød og drikker mit Blod, han har det evige Liv, og jeg vil opvække ham paa yderste Dag.« (Joh. 6. 55.). I Sammenhæng hermed er det af største Vigtighed at overveje, at Eucharistien, der er indstiftet af Kristus som et »stedevarende Minde om hans Lidelser« (se Thom. Aquin. i Kristi Legemsfestens Officium), ligesom tvinger den Kristne til at ihukomme, hvor nødvendig en heldbringende Spægelse er. Thi Jesus sagde til dem, som vare hans første Præster: »Gører dette til min Ihukommelse« (Luk. 22, 19.), d. v. s.: gør det til Minde om mine Smerter, Lidelser og Kvaler, om min Død paa Korset. Derfor er dette Sakramente og Offer for alle Tider en bestandig Formaning til Bod og til enhver nok saa stor og majsommelig Anstrængelse og til en ligesaa alvorlig som streng Misbilligelse af de Lyster, som skamløse Mennesker lovprise og ophøje saa meget: »Saa ofte som I spise dette Brød og drikke af Kalken, skulle I forkynde Herrens Død, indtil han kommer.« (1. Kor. 11, 26.). —

Undersøger man fremdeles med Omhu Aarsagerne til de nuværende Onder, saa vil man finde, at de ere opstaaede derved at *Kærligheden blandt Menneskene indbyrdes* er forsvunden, siden *Kærligheden til Gud kølnedes hos dem*. Menneskene have glemte, at de ere Guds Børn og Brødre i Jesu Kristo; enhver søger kun sin egen Fordel, de ikke blot forsømme Andres Anliggender, men de optræde endog fjendtlig imod dem og gøre Indgreb i dem imod al Lov og Ret. Følgen heraf er de hyppige Stridigheder og de forvirrede Forhold mellem de forskellige Stænder: Anmaselse, Haardhed, en bedragerisk Optræden hos de Mægtige, Elendighed, Misundelse, Tvedragt blandt de lavere Stænder. Forgæves søger man at raade Bod paa disse Onder ved Udstedelsen af Love, forgæves stoler man paa Menneskenes Frygt for Straf eller paa menneskelig Klogskabs Raad. Hvad man nødvendigvis maa stræbe efter at opnaa, det er, hvad Vi selv saa ofte have indskærpet, at nemlig Borgernes forskellige Samfundsklasser indbyrdes blive forenede med hverandre ved fælles Pligter, som have Gud til Grundlag og fremkalde Værker, som ere prægede af Jesu Kristi sande Aand og Kærlighed. Denne Kærlighed har Kristus bragt ned til Jorden, med denne Kærlighed vilde han antænde Alt, og den er i Stand til paa en vis Maade at lyksaliggøre allerede herved ikke blot Sjælen men ogsaa Legemet; thi den tæmmer den syndige Egenkærlighed hos Mennesket og holder Pengebegærligheden tilbage, som ifølge Apostlens Ord er »Roden til alt Ondt.« (1. Tim. 6, 10.). Endskønt man med Rette paa tilbørlig Maade maa agte og hævde Retfærdighed i enhver Retning blandt de forskellige Stænder, saa vil man dog kun ved den forligende og udjævnende Kærlighed kunne opnaa, at den for det menneskelige Samfund heldbringende og af Apostelen Paulus anbefalede »Lighed« (2. Kor. 8, 14.) bliver tilvejebragt og bevaret. Kristi Hensigt med Indstiftelsen af dette ophøjede Sakramente var det netop: at vække den gensidige Kærlighed blandt Menneskene, ved at opflamme dem af Kærlighed til Gud. Thi

det er indlysende, at denne gensidige Kærlighed ganske naturlig er en Følge af Kærligheden til Gud og ligesom af sig selv udstrømmer fra den, og det er en Umulighed at den kan savnes i nogensomhelst Retning, men tværtimod stedse maa vokse i Inderlighed og Kraft, jo mere Menneskene betragte Kristi Kærlighed til dem i dette Sakramente, i hvilket han paa en underfuld Maade har aabenbaret sin Magt og sin Visdom og ligesom udøst sin guddommelige Kærligheds Skatte blandt Menneskene.« (Conc. Trid. sess. 18, de Euchar. c. 2.). Hvor inderligt maa vi dog ikke efter dette Kristi lysende Eksempel — han har jo skænket Os alt, hvad han ejede og havde, — elske hverandre indbyrdes, forenede stedse inderligere ved Broderskabets Baand! Ogsaa de udvortes Tegn ved selve dette Sakramente tilskynde Os udmærket til gensidig Forening. Herom skriver den h. Cyprianus: »Endelig hentyder det guddommelige Offer selv til, at hele Kristenheden er forenet med en stærk og uadskillelig Kærlighed. Idet Herren nemlig betegner sit Legeme som Brød, der jo tilvejebringes af mange Kornes Forening, hentyder han til vort forenede (kristelige) Folk, og idet han kalder sit Blod Vin, som jo er bleven presset af mange Druer og forenet til et Hele, betegner han atter vor Hjord, som er bleven dannet ved Sammenblandingen af den forenede Mængde.« (Ep. 69, ad Magnum n. 5 (al. 6). Paa en lignende Maade siger den h. Thomas af Aquino efter en Udtalelse af den h. Augustinus (Tract. 26, in Joann. n. 13, 17.): »Vor Herre har fremstillet sit Legeme og sit Blod ved saadanne udvortes Ting, som fra Mangfoldighed gøres til en Enhed; thi det ene, nemlig Brødet, er sammensat af mange Korn til en Enhed, det andet, nemlig Vinen, bliver af mange Druer til en Vædske, og derfor siger Augustinus et andet Sted: O Kærlighedens Sakramente, o Enhedens Symbol, o Kærlighedens Baand!« (Summa theol. 3. p. q. 79, a. 1.) Alt dette bliver stadfæstet af Tridentiner-Konciliets Udtalelse, at Kristus har efterladt Kirken den helligste Eucharisti, »som et Sindbillede paa dens Enhed og paa den Kærlighed, som

ifølge hans Villie skal forene og forbinde alle Kristne med hverandre som et Sindbillede paa hint Legeme, hvis Hoved han selv er, hvis Lemmer vi ere, som ifølge hans Villie skulle være forenede paa det inderligste ved Troens, Haabets og Kærlighedens Baand.» (Sess. 13. De Euchar. c. 2.). Det samme har ogsaa Paulus sagt: »Thi eet Brød, eet Legeme ere vi Mange, som alle faa Del i det ene Brød.« (1. Kor. 10, 17.). Dette er et overmaade smukt og yndigt Vidnesbyrd om det kristelige Broderskab og om den sociale Lighed, at uden Forskel træde Alle, Høje og Lave, Fatige og Rige, Lærde og Ulærde, hen til de hellige Altre, og at alle paa samme Maade blive delagtige i det samme himmelske Maaltid. — Naar det med Rette i Kirkens Annaler regnes dens Oldtid til særlig Hæder og Ære, at »de Troendes Mængde var eet Hjærte og een Sjæl« (Ap. Gj. 4, 32.), saa er det tydeligt og klart, at de kunde takke Deltagelsen i den guddommelige Spise for dette fremragende Gode; thi der berettes jo om dem: »De holdt sig stadigt til Apostlenes Undervisning og til Fællesskabet i Brødets Brydelse.« (Ap. Gj. 2, 42.). — Denne Naadeskat: den gensidige Kærlighed blandt de Levende, som modtager saamegen Styrke og Væxt fra det eucharistiske Sakramente, udgyder sig fortrinsvis ved Offerets Kraft over Alle, som høre til de Helliges Samfund. Thi de Helliges Samfund er, som almindelig bekendt, ikke noget andet, end et Naadehjælpens, Soningens, Bønnens og de aandelige Velgerningers Samfund mellem de Troende, hvadenten disse ere naaede til det himmelske Fædreland eller overantvortede til den sonende Ild eller endnu vandre paa denne Jord, idet de Alle forene sig til eet Rige, hvis Hoved Kristus er og hvis Form er Kærligheden. Det er imidlertid en Trossandhed, at, endskønt det ophøjede Offer alene tør frembæres til Gud, tør det dog ogsaa fejres til Ære for de Hellige, som Gud »har kronet,« og som herske med ham i Himlen, for at Vi maa opnaa deres Værn og ogsaa, for at hine Brødrers Pletter og Ufuldkommenheder maa blive udslettede, som, allerede hen-

sovede i Herren, endnu ikke ere fuldstændig rensede. — Den oprigtige Kærlighed, hvis Vane det er, at gøre Alt og at lide Alt til Frelse og Gavn for Alle, har sin Kilde i og modtager sin Ild fra den helligste Eucharisti, hvor Kristus er levende tilstede, hvor han fremfor alt viser Os sin Kærlighed, og hvor han, tilskyndet af sin guddommelige Kærlighed, stadig fornyer sit Offer. Man kan saaledes let forstaa, hvorfra de apostoliske Mænds haarde Anstrængelser, hvorfra saamange Foranstaltninger blandt Katholikerne til Gavn for Menneskeslægten have deres Oprindelse og hente deres Kraft, deres Udholdenhed og deres lykkelige Resultater.

(Fortsættes.)

Den h. Anna.

(26. Juli.)

— o —

Du, hvem Herren gav at føde
 Naadens lyse Morgenrøde,
 hvoraf Livets Sol gik frem —
 Du, hvem Gud gav Lov at værne
 Himlens Dronning, Havets Stjerne
 i dit trygge, stille Hjem.

Du, som bar paa Arm den høje
 og af hendes klare Øje
 fik det første Smil til Løn,
 hellig Anna, hør os kalde,
 bed i Naade for os alle
 til Marias milde Søn!

1012.

Kardinal Ledochowski †.

—o—

Fra Rom melder Telegrafen, at Kardinal *Ledochowski* er afgaaet ved Døden sammesteds Tirsdag den 22. ds. om Morgen. Vor h. Kirke staar sørgende ved en af sine dygtigste Sønners Baare, ved en begejstret Helts og fremragende Lærds Baare, som hellere vilde taale Forfølgelse og Landsforvisning, end vige blot et Haarsbred bort fra den Vej, han havde erkendt for at være den rette. Kardinal Ledochowski vil stedse blive nævnet af senere Slægter som et Mønster paa en Kirkefyrste, der med en sjælden Iver virkede i den Allershøjstes Tjeneste og som gav Gud, hvad Guds er, og Kejseren, hvad Kejserens er!

Grev *Mieczyslaw Halka Ledochowski* var født den 22. Oktober. 1822 i Klimontow ved Sandomir; han nedstammede fra en gammel polsk Adelsslægt. Allerede i sit 18de Aar traadte han ind i den gejstlige Stand og studerede i Jesuiternes *Collegium nobilium* i Rom, hvor han i 1845 modtog Præstevielsens h. Sakramente. Den unge Præst var dengang kun 22 Aar. Sit første h. Messeoffer frembar han i Peterskirken foran den store Apostelfyrstes Grav. Kardinalens derpaa følgende Livsperiode var saare rig paa en frugtbringende og for Kirken gavnlig Virksomhed. I den apostoliske Stols diplomatiske Tjeneste kom han først til Madrid, derefter til Lissabon, Bogota i Sydamerika, og endelig til Bryssel, hvorfra den unge *Nuntius*, ifølge Pius IX.s særlige Ønske, blev kaldet til *Ærkebisppestolen* i Posen. I Konsistoriet den 8. Januar 1866 blev han prækoniseret tilligemed den senere Kardinal *Paulus Melchers*, som paa samme Tid var bleven kaldet til *Ærkebisppestolen* i Köln. For begge Kirkefyrster laa deri paa en vis Maade et Varsel om den fælles Skæbne, de fælles Kampe og Lidelser, som kort efter skulde blive deres Lod under *Kulturkampens* Storme. Den 24. April s. A. holdt den nye *Ærkebiskop* sit højtidelige Indtog i Posen. Alle Stænder strømmede ham massevis i Møde, for

at hilse paa den nye Ærkebiskop, som den h. Fader, Pave Pius IX. havde sendt. »Enhver, som har taget Del i disse Festligheder,« skriver et Øjenvidne i Krakauer »Czas«, »vil aldrig glemme de lyksalige Følelser, som besjælede Alle, da Herrens Salvende under Tonerne af Salmen »*Kto się w opieke*« (Betro til Herren dine Veje), ledsaget af en uoverskuelig Menneskemængde drog gennem de festlig smykkede Gader hen til Domkirken. Det var som om et Foraarshosianna svævede i Luften, da den unge Ærkebiskop tilsvor sin Hjord den livsvarige Troskabsed. Intet varslede dengang om en Skilsmisse og de derpaa følgende Prøvelsens Dage.«

Hvad den nye Ærkebiskop var for begge sine Diøceser (Gnesen og Posen), det skulde den Kirkeførfølgelse vise, som udbrød kort efter. Sin korte, otteaarige Styrelse af Ærkebispedømmet udfyldte han med en rastløs Virksomhed og tilvejebragte, at hans Gejstlighed inden kort Tid stod velforberedt i blank Rustning og at Hjorden, da Stormen brød løs mod Hyrden, trofast stod ved hans Side. Og fastere end nogensinde følte Katholikerne sig knyttede til deres elskede Overhyrde, da han under »Kulturkampen« blev arresteret og »afsat« af den preussiske Regering og ført bort til en *Celle i Fængslet i Ostrowo*. I Mulm og Mørke Kl. 5 om Morgenen blev Ærkebiskoppen ført ud af sin Bolig, som næsten var berøvet alt Inventar paa Grund af de gentagne Exekutioner, sat i en Droske og derpaa kørt afsted — 10 Mil i Træk — og som en simpel Forbryder indespærret i Fængslet i Ostrowo, hvis øvrige Beboere vare Brændetyve (!). I to Aar var hele den katholske Verdens Øjne med Beundring rettede mod den ensomme Celle i Ostrowo Fængsel, hvor Ærkebiskoppen sad fangen, og Kristi Statholder, Pave Pius IX., belønnede Bekender-Biskoppen, som vilde have været beredt til ogsaa at lide Martyrdommen for Troens Skyld, med Kirkens *Kardinalpurpur*. Endnu medens han opholdt sig i Fængslet, modtog han Efterretningen om, at Pius IX. havde optaget ham i Kardinalkollegiet den 15. Marts 1875. Efter at have afsonet den toaarige

Fængselsstraf, rejste Kardinalen som i et Triumftog til Krakau, for derfra at begive sig til *Rom*. Her delte han først med Pius IX. dennes Fangenskab i Vatikanet og blev anvendt i forskellige Kardinals-Kongregationer, indtil han i 1892 af Pave Leo XIII. blev stillet i Spidsen for *Propaganda-Kongregationen*, som omfatter hele den katholske Verdens store Missions-Omraade i alle fem Verdensdele — en overmaade vigtig Stilling, der har givet Anledning til, at man har talt om en »*Papa rossa*« (efter Kardinalernes røde Farve) ved Siden af den hvidklædte Pave, »*Papa bianco*«. I denne arbejds- og indflydelsesrige Stilling har Kardinal Ledochowski siden virket med stor Klogskab og Agtpaagivenhed og med en sand apostolisk Iver og opnaet de velsignelsesrigeste Resultater.

Nu har Gud bortkaldt sin tro Tjener fra denne Lidelsesnes Dal til hine evige Boliger, hvor den Alretfærdige gengælder Enhver efter hans Gerninger. Kardinal Ledochowski nærede som Kardinal-Præfekt for Propaganda-Kongregationen ogsaa megen Interesse for vor hellige Kirke her i vort Fædreland og fulgte dens Anliggender med særlig Velvillie. Vi anbefale derfor den hedenfarne Kirkefyrste, vor fælles Velgører, til de Gejstliges saavel som øvrige Troendes kærlige Forbøn. Den højærværdigste Biskop har i Anledning af Dødsfaldet anordnet en *højtidelig Sjælemesse*, som vil blive afholdt paa *Onsdag den 30. Juli Kl. 9 i St. Ansgars Kirke*, hvortil Hovedstadens Katholiker indbyrdes. Maatte den hensovede Bekender-Biskop i den stridende Kirke paa Jorden blive en trofast Forbønnens Talsmand for os ved Guds Trone, i den triumferende Kirke i Himlen! *Requiescat in pace!*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. (X). Søndag den 29. Juli afholdt Hovedstadens *Vincentiskonferentser* deres tredje aarlige Generalmøde. I tidligere Aar ere disse Møder, der falde om Sommeren, blevne afholdte paa St. Andreaskollegiet i Charlottenlund; men efter at have behandlet Sagen paa sidste Generalmøde, vare Konferentserne af forskellige Grunde blevne enige om, at alle Generalmøder foreløbig i Fremtiden skulde afholdes i Festlokalet Bredgade 67. — Hs. biskoppelige Højærværdighed præsiderede, de tre lokale Konferentser aflagde Beretning om deres Arbejde i det forløbne Fjerdingaar, hvoraf fremgik, at deres samlede Udgift i denne Tid havde beløbet sig til ca. 260 Kr., medens deres samlede Indtægt havde været ca. 203 Kr., saa at deres Kassebeholdning nu udgjorde ca. 386 Kr. — Beretningen over Lokalraadets Kasse udviste, at dennes Udgift omtrent havde været til dens Indtægt, ca. 55 Kr., og at dens Beholdning beløb sig til ca. 152 Kr. — Derpaa opfordrede Hs. biskoppelige Højærværdighed Præsidenten for St. Ansgars Konferents, Hr. Pastor Gamél, til at meddele de Tilstedeværende nogle Indtryk fra den Rejse, han fornylig havde gjort til Hamborg i Anledning af de derværende Vincentiskonferentsers 50aarige Jubilæum. Hs. biskoppelige Højærværdighed rettede derefter selv nogle indtrængende Ord til de Forsamlede og opmuntrede dem til ikke at trættes i det Arbejde, som de havde paataget sig til Bedste for de Fattige i Menigheden. — Mødet sluttedes som sædvanlig med Kollekt og Bøn og var denne Gang besøgt af 29 Medlemmer.

Kolding. (x). Tirsdagen den 15. Juli fejrede vor Sognepræst, højærværdige Hr. Pastor *Helmke*, Femogtyveaarsdagen for sin Præstevielse. Da han var fast besluttet paa at tilbringe denne Dag i et Kloster, for der at holde aandelige Øvelser, var der ingen Festligheder her i Kolding den Dag.

Menigheden vilde imidlertid give ham et synligt Tegn paa sin Hengivenhed og Kærlighed og skænkede ham i Dagens Anledning et smukt Regulatoruhr. Ogsaa fra andre Steder modtog Jubilaren Gaver. Blandt disse kan nævnes: Præsterne skænkede deres afholdte Medbroder en kostbar indbunden Messebog, Biskoppen en Bønnebog i tre Bind til Brug for Gejstlige, St. Josefssøstrene en nydelig Alba og Den kristelige Kærligheds Søstre et Cingulum med Guldkvaster. Desuden ankom der en Mængde Telegrammer og Breve fra Ind- og Udlandet.

Søndag den 20. Juli var Præstegaarden pyntet med Guirlander og Flag, og Menigheden aflagde efter Højmessens Gratulationsvisit i Præstegaarden. Pastor Helmke takkede i hjertelige Ord for den smukke og uventede Gave, som han var meget glad ved. Efter Andagten lykønskedes Jubilaren af Skolebørnene, og der fremsagdes en versificeret Hilsen, som var forfattet i Dagens Anledning. Til Slutning blev alle beværtede med Chokolade og Kager. »Ad multos annos!«

England. I Arundel Castle i Sussex døde for nylig *Jarlen af Arundel* i en Alder af 21 Aar. Han var eneste Søn af Englands fornemste Adelsmand, den katolske *Hertug af Norfolk* (Howard), som er arvelig Marschal af England og hvis adelige Slægtregister naar tilbage til 1139. Alle Forberedelserne til Kroningsfestlighederne hørte til hans Magtomraade som Englands mægtigste Fyrste og Rigets første Peer. Men alle disse udvortes Titler saavel som hans store Formue formaaede ikke at befri Hertugen for det tunge Lod, som Herren netop havde tildelt ham. Den Afdødes Liv, saavel som hans Faders, var en Lidelseshistorie. I 1871 havde den 30aarige Hertug af Norfolk formælet sig med *Lady Flora Hastings*. Først efter 10 Aars Ægteskab fødtes deres første og eneste Barn. Og denne Søn, som engang skulde arve den stolteste Arvelod næst efter den kongelige Trone — var *blind, stum og døv!* Nu har Gud kaldt ham bort til den himmelske Arvelod. Utallige Valfar-

ter ere blevne foretagne af hans Fader og af andre troende Katholiker, i Haab om, at det tunge Lod, som hvilede over Arvingen til Norfolk, maatte blive borttaget ved Forbønnens Magt; men forgæves!

Huset Norfolks Historie er rigt paa tragiske Begivenheder. Adskillige af dets Medlemmer ere døde paa Skafottet. Slægten naar tilbage til Angelsachsertiden: en Howard eller Herevard levede under Kong Edgar, og hans Søn Larfrir var Fader til hin Hereward, som blev landsforvist af Vilhelm Erobreren, da denne efter Sejren ved Hastings greb Englands Tøjler og strammede dem med Grusomhed. Siden 1470 føre Howards Titelen af *Hertug af Norfolk*. Den tredie Hertug af Norfolk, den saakaldte »Jockey Norfolk«, kom ulykkelig af Dage paa Sletten ved Bosworth tillige med Kong Richard III. Den fjerde Hertug mistede sit Hoved paa Skafottet, anklaget for hemmelig S sammensværgelse med Maria Stuart. Hans Fader, Jarlen af Surrey, havde faaet en lignende Skæbne; Historieskriverne rose ham som »en fint dannet Mand med en ædel og blid Karakter midt i en raa Tid«. Hans Dødsdom vidnede om et af hine tyranniske Luner, som karakteriserede Henrik VIII. Denne Konge var fjendtlig sindet mod Norfolks; to af hans Gemalinder: *Katherine Howard* og *Anna Boleyn*, som førte et letsindigt Liv paa den blodige Towerhøj, nedstammede jo fra deres Slægt. Siden hin Tid har Huset Norfolk haft roligere Dage.

Den nuværende Hertug af Norfolk er højt anset paa Grund af sin alvorlige Pligt troskab og menneskevenlige Godhed. Ved uegennyttig og møjsommelig Opofrelse for Andre og en oprigtig Fromhed søgte han at glemme den Sorg, som nagede paa hans Hjærte. Midt under Forberedelserne til Kroningen, hvor Hovedbyrden hvilede paa ham som Rigets første Jarl, blev han sidst i forrige Maaned kaldt hjem til sin ulykkelige Søns Dødsleje. Fremtidsarven gaar nu over til Hertugen af Norfolks Broder, *Lord Edmund Talbot*, som ogsaa er en from Katholik og gentagne Gange sammen med sine Landsmænd har foretaget Valfarter til Rom.

Vestindien. Fra Kingstown paa *St. Vincent* meldes der stadig om heftige og langvarige Jordskælv. Indbyggerne flygte midt om Natten halvnøgne ud paa Gaderne og Vejene og blive der til Dagens Frembrud. Havet er traadt langt tilbage fra Kysten, man frygter derfor, at det drejer sig om en vældig Flodbølge. Vulkanen Soufrière er i Øjeblikket rolig, men den brummer og ryger og damper bestandig. Blodgang eller Dysenteri udbreder sig mere og mere blandt Befolkningen som en naturlig Følge af Jordbundens forpestede Beskaffenhed.

Om de umoralske Tilstande i Vestindien er der blevet skrevet meget i den senere Tid, navnlig hvad Martinique angaar. Om dette Emne skriver en Missionær den 8. Juni fra *St. Vincent*: »Man kan mene om Forholdene paa Martinique, hvad man end vil, rigtigt er det imidlertid, at *St. Pierre* i moralsk Henseende var et raadtent Hul, hvor man førte et gudsforgaaent Liv. I moralsk Henseende staar det slet til paa alle de vestindiske Øer, ogsaa her; men det stakels Martinique var, det frygter jeg for, den værste.«

En Dame, som regner og skriver godt, ønsker nogle Timers daglig Beskæftigelse eller ogsaa 2—3 Dage ugentlig. Billet mrk. **W.** modtager **Jos. L. M. Hoffmann**, Købmagergade 48.

Unio.

Paa Grund af Forberedelser til den næste Skovtur afholdes ingen Attensammenkomst paa Frederiksberg i Juli.

Bestyrelsen.

Søndag den 10. August stor Skovtur arrangeret af Unios Damer.

Herrerne gøre om Formiddagen en Fodtur. Afgang fra Kbhvns. Østbanegaard Kl. 8³⁴ til Rungsted, hvor den medbragte Frokost nydes. Derfra gennem Folehaveskoven, over høje Sandbjerg og igennem Ruderskov via Øverød til Søllerød, hvor man møder det øvrige Selskab. Fodturen er ikke trættende og gaar gennem en særdeles smuk Egn, hvorfor der forventes stor Tilslutning af Herrer.

Damerne og de Herrer, der ikke gøre Fodturen med, tage fra Kbhvn. Holte Bauegaard Kl. 12³⁰ til Holte Station. Derfra til Søllerød Skovløberhus, hvor Damerne traktere hele Selskabet med Kaffe. Efter Kaffen forskellig Underholdning. I Søllerød Krohave nydes den medbragte Aftensmad. Derefter en lille Dans i Kroens Sal. Alle Unio-Medlemmer forventes af

Damekomiteen.

Silkeborg.

„**Bella-vista**“, **Iste Klases Pensionat**, smukt og sundt beliggende ved Aa og Skov i Udkanten af Byen, modtager Lystrejsende og Kurgæster for kortere eller længere Tid. Gode Værelser. Moderate Priser. Telf. 67. (10 Min. Gang fra Kapellet.)

Kirkelig Kalender.

Søndag den 27. Juli. 10. Søndag e. Pintse. — 28. M. Nazarius og Lidelsesfæller, Martyrer. — **29. Ti. Olaf, Konge og Martyr.** — **30. O. Martha, Jomfru.** — **31. To. Ignatius af Loyola, Bekender.** — **1. August, F. Petri Lænkers Ihukommelse** (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt). — **2. L. Alfonsus M. Liguori, Biskop og Kirkelærer.**

Søndag den 3. August. 11. Søndag e. Pintse.

St. Ansgars Kirke. Onsdag den 30. Juli Kl. 9 fejres en højtidelig Sjælemesse for Propaganda-Kongregationens afdøde Generalpræfekt, Kardinal Ledochowski, hvortil Gejstligheden og de Troende indbydes.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8.). Søndag den 27. Juli Kl. 10 h. Messe med Prædiken; Kl. 8 Aftenandagt. — Mandag den 28. Juli Kl. 8 Messe.

Bedes bemærket.

I Anledning af siu halvtredsindstyveaarige Bestaaen agter Ansgariusforeningen at udgive en Fremstilling af den danske Missions Væxt og Vilkaar fra 1849 til nu, og den har overdraget undertegnede at udarbejde Texten, som vil blive rigt illustreret. Jeg forudsætter, at et saadant Arbejde paa Forhaand maa kunne glæde sig ved alle danske Katholikers Interesse, og følgende høflige Anmodning kan da antagelig regne paa beredvillig Imødekommenhed hos læg og lærd. Jeg beder altsaa d'Herrer Gejstlige, Forstandere og Forstanderinder for de forskellige kirkelige Stiftelser og alle danske Katholiker — ikke mindst de gamle i Menighederne — om godhedsfuldt at ville ransage Bøger, skriftlige Optegnelser samt Hukommelsen og i kortest mulig Form (for at spare dem Ulejligheden) meddele mig alt hvad der kan tænkes at være af Interesse. Jeg er saa fri at bede d'Herrer Gejstlige ikke blot at meddele mig Uddrag af Sognekirkens Arkiv, men ogsaa at stimulere deres Sognebørn til at fremkomme med Erindringer. Der bydes en sjælden Lejlighed til at bevare „Erindringerne“ fra at blive begravede.

Da det drejer sig om en Sag, der er hver enkelts saa fuldt som min, behøver jeg sikkert ikke at understrege min Bøn saa lidt som at bede om Undskyldning for den Ulejlighed, jeg volder.

Mariahjemmet, København,

S. Magdalenas Dag 1902.

Joh. L. Frederiksen.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 31.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 31.

Søndagen den 3. August.

1902.

Indhold: Pavelig Encyklika. — Brudstykker af en Dagbog. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Island. Frankrig. Rom. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden Side 273—280.

Pavelig Encyklika

om

den helligste Eucharisti.

—0—

(Sluttet.)

Vi nære ingen Tvivl om, at disse faa Udviklinger af et overmaade omfangsrigt Thema ville blive saare frugtbare for Kristenheden, naar de ved Eders Bestræbelser, ærværdige Brødre, faa en passende Forklaring og Anbefaling. Ingen har imidlertid nogen Sinde været i Stand til at lovprise og forherlige dette ophøjede og af enhver himmelsk Kraft overstrømmende Sakramente paa en Maade, som svarede til dets Værdighed. Hvad enten man andægtigt betragter det eller tilbeder det, som det sig bør, eller modtager det med et saa rent og helligt Hjærte som vel muligt, saa maa man ansé det som det Midtpunkt, i hvilket det kristelige Liv mødes i hele sit Omfang; alle andre Andagtsøvelser føre sluttelig herhen og have her deres Endepunkt. Og Kristi naaderige Indbydelse og endnu naaderigere Forjættelse: •Kommer til mig Alle, som ere bekymrede og besværede, og jeg vil

vederkvæge eder« (Matth. 11, 28.), gælder fortrinsvis om denne Hemmelighed og bliver daglig opfyldt i den. — Den helligste Eucharisti er endelig ligesom Kirkens Sjæl, og de præstelige Naadegavers Fylde gennem alle Vielsens Grader maa føres tilbage til den. Af den samme Kilde øser Kirken al sin Kraft og Herlighed, alle de guddommelige Charismers skønne Gaver, alle sine Goder; netop derfor arbejder den med den største Omhu paa at vejlede og bevæge de Troende til den inderligste Forening med Kristus ved hans Legemes og Blods Sakramente; derfor omgiver Kirken det med højhellige Ceremonier og gør det saaledes endnu ærværdigere. Vor hellige Moders, Kirkens bestandige Om-sorg i denne Henseende fremgaar paa en herlig Maade af den Formaning, som det hellige Tridentiner-Koncil har ladet udgaa, og som, duftende af underfuld Kærlighed og Naade, fortjener at blive omtalt her med dens Ordlyd og genkaldt i de Troendes Erindring: »Med faderlig Kærlighed formaner den hellige Synode, opfordrer, beder og besværges den ved vor Guds Barmhæjertighed, at Alle og Enhver, som regne sig med blandt de Kristne, endelig engang komme sammen og naa til Endrægtighed i dette Enhedens Tegn, i dette Kærlighedens Baand, i dette Samdrægtighedens Symbol, og, — ihukommende vor Herre Jesu Kristi saa ophøjede Majestæt og saa urandsagelige Kærlighed, som jo har hengivet sin elskede Sjæl som Prisen for vor Frelse og givet os sit Kød til Spise, — tro paa og tilbede disse hans Legemes og Blods hellige Hemmeligheder med en saadan Standhaftighed og Trosstyrke, med en saadan Hjærtets Andagt og Fromhed og med en saadan udvortes Kultus, saa at de ofte maa kunne modtage dette væsensforvandlede Brød, og det i Sandhed maa være deres Sjæls Liv og deres Aands bestandige Sundhed, og de, styrkede ved dets Kraft, maa blive i Stand til fra dette stakkels Pilgrimslivs Veje at naa op til det himmelske Fædreland, for der at nyde det samme Englebrød utilhyllet, som de nu modtage under et helligt Slør.« (Sess. 13, de Euchar. c. 8.). — Endelig vidner

Historien om, at det kristelige Liv blomstrede frodigere i hine Tider, i hvilke man oftere modtog den helligste Eucharisti. Og ikke mindre klart fremgaar det af Historien, at Kristendommens Livskraft lidt efter lidt lammedes, naar Menneskene forsømte og forsmaaede dette himmelske Brød. For at denne Livskraft ikke tilsidst skulde ganske forsvinde, har Innocens III. paa Lateran-Konciliet ved en streng Forskrift passende draget Omsorg for, at ingen Kristen i det midste i Paasketiden afholder sig fra Modtagelsen af Herrens Legeme. Men det er klart, at dette Bud blev givet saare ugerne og som et sidste Frelsemiddel; thi det var stedse Kirkens Ønske, at de Troende skulde tage Del i dette guddommelige Maaltid under ethvert Messeoffer. »Den hellige Synode skulde ønske, at de tilstedeværende Troende under alle Messer ikke blot kommunikerede paa aandelig Vis, men ogsaa ved den sakramentale Modtagelse af Eucharistien, for at der maatte tilflyde dem en desto rigeligere Frugt af det hellige Offer.« (Couc. Trid. sess. 22. c. 6.).

For saa vidt som det er et *Offer*, indeholder denne opøjede Hemmelighed den rigeste Frelsens Fylde ikke blot for det enkelte Menneske, men for hele Menneskeslægten, og derfor frembæres det uafsladelig af hele Kirken »for hele Verdens Frelse«. Det sømmer sig og det er i vore Dage saare nødvendigt, at Højagtelsen for dette Offer og Deltagelsen i det vinder større og større Udbredelse formedelst fromme Kristnes fælles Bestræbelser. Det er derfor Vort Ønske, at dets mangehaande Kraft maa blive erkendt og opmærksomt overvejet i stedse videre Kredse.

Selve Naturens Lys oplyser Os tydeligt og klart om følgende Grundsætninger: Guds, Skaberens og Opholderens Herredømme over Menneskene, baade i det private og i det offentlige Liv, er et suverænt og absolut Herredømme; hvad vi ere, hvad Godt vi have i det private eller offentlige Liv, det hidrører fra den guddommelige Gavnildhed, og vi maa til Gengæld baade vise Gud som Herren vor højeste Ærefrygt og som den største Velgører vor højeste Taknemlig-

hed. Men hvormange gives der vel i vore Dage, som med tilbørlig Samvittighedsfuldhed anerkende og opfylde disse Pligter? Nutiden fremviser, som ingen anden, Aander, der gøre Oprør imod Gud, og atter genlyder mod Kristus det ryggesløse Raab: »Vi ville ikke, at denne skal herske over Os« (Luk. 19, 14.), og det ligesaa ryggesløse Forsæt vinder Indpas: »Lader Os udrydde ham« (Jer. 11, 19.), og i Virkeligheden gaa Manges ihærdigste Bestræbelser kun ud paa, at fordrive og banlyse Gud fra det borgerlige Liv saavel som fra hele det menneskelige Samfund. Og selv om man ikke alle Vegne naar indtil denne forbryderiske Daarskab, saa er det dog en Jammer og Elendighed at se, hvorledes saamange Mennesker glemme den guddommelige Majestæt og hans Velgerninger, navnlig den Frelsens Velgerning, som Jesus Kristus har erhvervet Os. En forøget Iver i fælles Fromhed ved Deltagelsen i det eucharistiske Offer maa imidlertid yde Sone for denne saa store Ryggesløshed og Lige-gyldighed; ved intet andet kunne Vi vise Gud større Ære, intet andet kan være ham velbehageligere. Thi det frembaarne Offer er et guddommeligt Offer; ved dets Frembærelse vise vi derfor den ophøjede Treenighed den Ære, som dens uendelige Værdighed kræver af os; vi tilbyde ogsaa den himmelske Fader en Gave, der er uendelig i Henseende til Værd og Velbehagelighed, nemlig hans enbaarne Søn; derfor takke vi ham ikke blot ved Offeret, men vi yde ham vor Tak paa den fuldkomneste Maade.

En anden dobbelt og herlig Frugt kan og skal man høste af dette store Offer. Den dybeste Sorg bemægtiger sig Sjælen, naar man betragter den Syndflod af Misgerninger, der, som ovenfor bemærket, har udbredt sig alle Vegne ved denne Tilsidesættelse af og Ringagt overfor Gud. En stor Del af Menneskeslægten synes ligefrem at udfordre den guddommelige Vrede, ja desværre, den allerede forhaandenværende onde Sæd hentyder til de retfærdige Straffedømmes Fremskyndelse. Derfor skal de Troendes fromme Kappelstrid ogsaa vækkes i denne Henseende, i det de bestræbe sig for,

baade at forsone den fortørnede Guds hævnende Retfærdighed og at nedkalde hans Hjælp i rette Tid over det ulykkelige Aarhundrede. Og indse maa de, at alt dette netop bedst opnaas ved Hjælp af dette Offer. Thi alene i Kraft af Kristi Offerdød ere Menneskene i Stand til, baade at yde den guddommelige Retfærdigheds Fordringer en fuldstændig Fyldestgørende og at opnaa i rigeste Maal hans guddommelige Barmhjertigheds Naadegaver. Men netop denne hans Døds Kraft skulde ifølge Kristi Villie være fuldstændig indeholdt baade som Sone og som Bodsoffer i Eucharistien, der ikke er et tomt Minde om hans Død, men dens sande og underfulde, om ogsaa ublodige og hemmelighedsfulde Fornyelse. —

For øvrigt tilstaa Vi gerne, at det har beredet Os ikke ringe Glæde, at det synes som om de Troendes Kærlighed og Andagt til Eucharistiens Sakramente tager *et nyt Opsving* i de senere Aar, og dette giver Haab om bedre Tider og Tilstande. Thi den omsorgsulde Fromhed har jo, hvad Vi allerede have omtalt, iværksat Meget i denne Retning, navnlig ved Oprettelsen af Foreninger, som have til Formaal, at forøge de eucharistiske Festligheders Glans eller at yde det ophøjede Sakramente en evig Tilbedelse eller Sone for de Krænkelser, som tilføjes det. Dog tør hverken Vi eller I, ærværdige Brødre, lade os nøje med dette; thi der bliver endnu saare meget tilbage, som enten maa fremmes eller foretages, for at denne guddommeligste blandt alle Gaver kan blive klarere erkendt og mere æret selv blandt dem, som opfylde den kristne Religions Pligter, og denne saa ophøjede Hemmelighed kan blive æret og forherliget paa en saa værdig Maade som vel mulig. Derfor maa de paa-begyndte Foretagender stedse fortsættes med større Eftertryk; de gamle Institutioner maa, hvor de ere blevne glemte, genoprettes og genoptages, saasom *eucharistiske Foreninger, højtidelige Afbigter* foran det til Tilbedelse udstillede ophøjede Sakramente, *festlige Processioner* med det Allerselligste, *Andagter med den sakramentale Velsignelse*

foran det hellige Tabernakel og andre lignende baade hellige og heldbringende Foretagender; fremdeles maa der tages fat paa Alt, hvad Klogskab og Fromhed maatte anse for tjenligt. Navnlig maa der arbejdes hen til, at *den hyppige Modtagelse af Eucharistien* atter bliver udbredt og vinder nyt Liv blandt de katholske Folk. Herom formaner de ovenfor omtalte Exempler i Oldkirken, Konciliernes Dekreter, Fædrenes og de helligste Mænds Autoritet gennem alle Aarhundreder; thi ligesom Legemet, saaledes trænger ogsaa Sjælen ofte til sin Spise, og denne Livsnæring yder hovedsagelig den højhellige Eucharisti. Derfor maa Modstandernes forudfattede Meninger, Manges tomme Ængstelighed og Frygt, Skingrundene til at holde sig borte, fuldstændig ryddes af Vejen; thi det drejer sig om Noget, der er til den allerstørste Nytte for det troende Folk, for baade at udhvile sig fra Sorgerne for de forgængelige Ting og for at fornye og fastholde den kristelige Aand. Af stor Vigtighed vil i denne Henseende de højere Stænders Opmuntringer og Exempel være, men fremfor alt Gejstlighedens Virksomhed og Flid. Thi Præsterne, til hvem vor Fjorløser Jesus Kristus har overdraget det Embede, at fuldbyrde og uddele hans Legemes og Blods Hemmeligheder, kunne sandelig ikke yde nogen bedre Tak for denne højeste Ære, end derved, at de paa enhver Maade fremme Forherligelsen af Eucharistien og, i Overensstemmelse med hans helligste Hjertes Ønsker, indbyde og hendrage Menneskenes Hjerter til dette saa store Sakramentes og Offers heldbringende Kilder.

Paa denne Maade vil, i Overensstemmelse med Vort inderligste Ønske, Eucharistiens herlige Frugter vise sig i en stedse rigere Fylde ved Troens, Haabets, Kærlighedens og enhver kristelig Dyds lykkelige Fremvæxt, og det ogsaa til Lægedom og til Fordel for det offentlige Liv. Maatte Guds uendelig omsorgsfulde Kærligheds Raadslutning, som har indstiftet denne Hemmelighed for alle Tider »til Verdens Liv«, stedse blive klarere og klarere!«

I dette Haab, ærværdige Brødre, meddele Vi som et

Pant paa de guddommelige Naadegaver og som et Bevis paa Vor Kærlighed Enhver især af Eder, saavel som Eders Gejstlighed og Eders Folk af ganske Hjærte den Apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved St. Peter, den 28. Maj, Dagen før Kristi Legems Fest, 1902, i Vort Pontifikats 25de Aar.

Pave Leo XIII.

Brudstykker af en Dagbog*).

—o—

Idag var jeg beskæftiget med at sætte Mikael's Atelier i Stand og jeg traf da paa en underlig gammel Bog fra det 15de Aarhundrede: »Hundrede Betragtninger over Kærlighed til Gud«. Det er tydeligt at se, at Mikael har læst meget deri, thi hele Bogen igennem har han understreget de Steder, der har gjort Indtryk paa ham:

Den 11te August.

— — — — — »Saaledes ser jeg som i et Spejl Din store Magt, o min Gud! ja, som i et Spejl lyser Skaberens Billeder frem i alle hans Skabninger.« — — — — —

— — — — — »Sanserne ere Fantasiens Døre, med Sanserne beskue vi alle Skabninger, og ved at kende dem komme vi til Kundskab om Guds Visdom og Godhed.« — — —

— — — — — »Paa Arbejdet kender vi tidt Arbejderen, som har udført det, selv om vi ikke se ham med vore legemlige Øjne.« — — — — —

— — — — — »Hvilke Linier og Farver, hvor kunstigt og skønt de end ere udførte, selv af den dygtigste Arbejder, den fortræffeligste Maler, kunne blot tilnærmelsesvis sammenlignes med den vidunderlige Skønhed, der straal'er os i Møde i Himlens Glans, i Blomsternes Pragt?! og hvis vi lægge

*) Fra »The Month« af *Constance Hope*.

Mærke til den Orden, Harmoni og Samdrægtighed, der gør sig gældende i Verdenssystemet, hvorledes kunne vi da undlade, o min Sjæl, at se op til Gud, tro paa ham og fæste Lid til ham?« — — — — —

Kære, kære Mikael! denne hans gamle Bog synes at tale med hans Røst; naar jeg læser i den, føler jeg, som om hans Standpunkt var blevet mig mere forstaaeligt end nogensinde før. — — — — — O hvis jeg blot kunde tro paa samme Maade, ja, hvis jeg blot kunde det! — — — — — Hvilken Undskyldning kan du fremføre, min Sjæl?« — kun denne: at det er mig umuligt at tro paa mere end paa Livet, paa Naturens Aand, Kraft og Love; — nej, længere frem kan jeg ikke naa, — jeg kan ikke, jeg kan ikke!

Den 12te August.

— — — — — »Hvilket vidunderligt Forsyn maa det ikke være, som i utallige Ting saa rigeligt har sørget for de allermindste Enkeltheder, som om det havde kun én Ting alene at varetage og opretholde.

Fra Ham faa vi Planternes Mangleartethed, Blomsternes dejlige Duft og smukke Farver, Frugternes søde, forfriskende Smag, det mangfoldige Farvespil i Fuglenes Fjerdragt og Alverdens Pragt og Skønhed. O hvilken Magt maa Han ikke være i Besiddelse af, som har skabt al denne Herlighed af Intet! Hvor vis maa han ikke være, som har givet Dyrene saa megen Skarpsindighed og Menneskene saa megen Indsigt i mangfoldige Retninger. Dog ere alle disse Gaver for Intet at regne i Sammenligning med ham selv! vaagn derfor op min Sjæl, staa op og aabn dine Øjne! —

— — — — — «

Ak, jeg kan ikke slippe bort fra denne Bog; jeg lægger den fra mig, men kun for snart efter at tage den igen — — — — — den har næsten overbevist mig — — — nej, nej, hvad siger jeg — jeg er langt, langt fra overbevist. —

Alt hvad den fremsætter, er meget smukt, lyder saa

rimeligt og, paa en Maade, saa overbevisende — — — —
 men efter min Mening er det slet ikke sandt, jeg kan kun
 tro paa forstaaelige, rimelige Ting, som jeg kan tage og
 føle paa.

Uden Livet vilde Verden snart faa Ende; dets Virken
 kan man let mærke og dets Indflydelse føler man stadig,
 derfor tror jeg paa Livet, og der er intet andet Overnaturligt
 ved dette usynlige Liv end dets synlige Ytringer — — —

Naar jeg prøver paa at tro mere end dette, at tro, som
 Mikael tror, som denne gamle Skribent tror, saa taber jeg
 Fodfæstet, Alt bliver mig ulegemligt, vagt, hemmeligheds-
 fuldt, rædselsfuldt! — — — — — — — — — —

Den 13de August.

— — — — — »Naar jeg ser op til den guddommelige
 Majestæt, ser jeg dér et bundløst Hav af umaadelig Godhed,
 uendeligt Lys og uendelig Skønhed. Naar jeg kaster mit
 Blik paa Skabningerne, ser jeg utallige Engle, skønne, ædle,
 lysende og rene. — De underkaste sig Guds Villie, de tjene
 ham!

De laverestaaende Skabninger gøre det ogsaa. Der er
 ikke saa meget som en Myg, der ikke tjener Gud med alle
 sine Kræfter og Evner. — Og jeg, hvad skal jeg nu gøre?
 Alle Skabninger, fra den højeste til den laveste, prøve paa
 at tjene, ære og prise Dig, min Gud! Skal Menneskene
 alene forblive uvirksomme, skal de alene nægte at tjene og
 elske Dig?« — — — — — — — — — —

Kære Mikael, nu forstaar jeg, hvorfor du saa tidt synes
 at være dybt hensunken i Betragtninger, det er fordi du ser
 Gud i alle Ting — og din Sjæl er altid fuld af Kærlighed
 og Taknemmelighed mod ham! — — — — — — — — — —

Den 25de August.

Mikael er kommen hjem! Jeg har jaget alle disse høj-
 tidelige, hemmelighedsfulde Tanker bort! Vi leve næsten hele
 Tiden i den frie Luft, og Vejret er dejligt; heldigvis har On-

kel Julius kun Brug for mig nogle Timer om Morgen
og Resten af Dagen tilhører mig. Jeg har nu næsten lært
at male Lyngen. -- Jeg har snart opdaget, hvor mange Nu-
ancer der er i de store Rullestene og i Klippeblokkene, som
rage frem af Bækkene; Mosset og Laven, som beklæder dem,
ere ligefrem smukke — — — — — Mikael siger, jeg ge-
nerer ham ikke, naar jeg sidder ved Siden af ham, medens
han maler, ikke mere end hvis jeg var en Fugl eller endog
blot en Sommerfugl — jeg finder, jeg ligner snarere en af
de vilde Kaniner, som kigge ængstelig ud af deres Hule
eller smutte igennem Krattet. — — — — —

Vi kede os aldrig — nej, aldrig ere vi trætte af hinan-
dens Selskab — og Tiden gaar saa hurtigt, saa forførdeligt
hurtigt.

Den 30te August.

Sommetider synger Mikael, medens han arbejder —
han har en dejlig Stemme, en smuk og fyldig Bariton, og
jeg elsker at høre ham synge.

Idag sang han noget paa Latin; jeg kunde kun op-
fange nogle Ord, men det var nok til at jeg kunde gætte
hans Tanker:

»Quia dilectasti me, Domine, in factura Tua,
»Et in operibus manuum tuarum exultabo.«

— — — — —

Den 3die September.

Naar Onkel Julius og Mikael diskutere et eller andet
videnskabeligt eller filosofisk Spørgsmaal, bestræber jeg mig
for, ikke at lytte til dem, men igaar kunde jeg ikke lade
være med at høre paa, hvad de sagde.

Onkel Julius havde lige talt om Evolutionsteorien —
særlig dvælede han ved Menneskets sjælelige Udvikling fra
de lavere Dyr. Og Mikael syntes til en vis Grad at være
enig med ham.

Pludselig sagde han: — »Men har man nogensinde

fundet et Dyr, selv blandt de klogeste, med en af de Egenskaber, som gør et Menneske til det, det egentlig er?«

»Der er ingen Tvivl om, at vi alle have en lavere Natur, en Natur, som forbinder os med det, som er ringere end vi — men hvad vide vi saa om vor højere, sjælelige Beskaffenhed? Visselig findes der flere Ting, som ere fælles for Mennesker og Dyr; maaske dele de til en vis Grad vore ringere Aandsevner — og Ligheder kan man nok finde mellem disse Evner: Følsomhed, Hukommelse, Indbildningskraft — o. s. v. Men har man nogensinde set eller hørt om et Dyr, som ejede Evner, der helt svarede til vore højere sjælelige Evner — kan man vel paapege den mest elementære Lighed? Har man nogensinde blandt Dyrene fundet den mindste Følelse for Skønhed, Godhed, Sandhed? Have de Evner til at danne sig abstrakte Begreber, til at dissekere dem, for derved at komme til nye Sandheder? — — — — Er ikke Samvittigheden kun Menneskets Forrettighed? Er ikke ogsaa den fornuftige Villie alene Menneskets Eje?«

Mikael sagde meget mere, som jeg ikke kunde forstaa, men naar han talte om vor højere og lavere Natur, syntes jeg han saa paa mig. — — — — Nu, naar jeg tænker tilbage paa det, finder jeg, at det ikke er noget at være stolt over, blot at udvikle sin lavere Natur — og hvis det virkelig er sandt, at der gives højere Følelser, hvorfor da nægte disses Tilværelse eller prøve paa at give en eller anden materialistisk Forklaring af deres Bestaaen. — Jeg bliver mere og mere forlegen.

Onkel Julius drøftede dette Spørgsmaal en Tid lang, men det var stadig de samme Ting, han sagde om og om igen — aldrig berørte han Hovedpunktet; og naar alt kommer til alt, hvilken Fornøjelse, hvilken Tilfredsstillelse er der i at prøve paa at bevise, at vi skyldte vort Væsens lavere Beskaffenhed alt, at alle vore Evner ere en Udvikling af Dyrenes Evner.

Jeg begynder at hade denne Teorie — aa, hvis jeg blot kunde tro paa den højere, ædlere Fortolkning!

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. I Onsdags den 30. Juli Kl. 9 fejredes i St. Ansgars Kirke et højtideligt Requiem for afdøde Kardinal *M. Ledochowski*, Generalpræfekt for Propaganda-Kongregationen i Rom. Foruden en Del Menighedsmedlemmer vare tilstede alle de herværende Gejstlige, som ere Elever af Propaganda-Kollegiet i Rom, forskellige andre Gejstlige og Repræsentanter for St. Josefs Søstrene m. fl. Den latinske Koralsang udførtes af et Kor af Præster og Lægfolk under Hr. Organist Hammermüllers Ledelse. Efter Messen meddelte den højærværdigste Biskop Absolutionen ved Katafalken, som var oprejst foran det sortdrappede Kor og smykket med forskellige Kardinal-Insignier.

— Ifølge Telegram fra Rom har den h. Fader allerede udnævnt en ny Generalpræfekt for Propaganda-Kongregationen, nemlig Kardinal *Hieronymus Maria Gotti*, som er født i Genua den 29. Marts 1834. Allerede i sit 16de Aar traadte han, efter at have modtaget sin første Undervisning i Jesuiterklostret i Genua, ind i *Karmeliterordenens* Kloster St. Anna, hvor han efter tilendebragte Studier blev Lærer i Filosofi og Theologi. I 1870 var han Ordensgeneralens theologiske Raadgiver paa Vatikanerkonciliet; 2 Aar efter blev han Ordenens Generalprokurator og i 1881 valgtes han til Ordenens General. Hans Visitationsrejser bragte ham fra Malta til Irland og fra Spanien til Syrien og Bjærgtet Karmel. Hans Generalat betegner et stort Opsving indenfor den gamle, ærværdige Karmeliterorden.

Den 22. Marts 1892 udnævnte Pave Leo XIII. ham til Titularærkebiskop af Petra og sendte ham som Internuntius til Brasilien, hvor han opholdt sig i 3 Aar. I Konsistoriet den 29. Nov. 1895 blev Gotti Kardinal og modtog som Titularkirke »St. Maria della Scala«, som betjenes af hans Ordensbrødre. Den fremragende og lærde Karmeliter-Kardinal, der af Bladene regnes med blandt de fremtidige Pave-

Emner, har siden været Medlem af forskellige Kongregationer, bl. a. af Kongregationen for Biskopper og Ordensfolk og Rituskongregationen og Propagandakongregationen. Den h. Fader raadfører sig ofte med ham og Kardinal Gottis Dom er næsten altid af stor, for ikke at sige afgørende Betydning.

— Fra Amerika have vi modtaget Meddelelse om, at Pastor *James I. Mc. Tighe* ved St. Johannes Kirken er afgaaet ved Døden i en Alder af 57 Aar. Herværende ældre Elever af Propaganda-Kollegiet i Rom, hvor han modtog Præstevielsen i 1871, ville uden Tvivl mindes den Afdøde i det h. Messeoffer.

Island. For Tiden opholder sig i København Hr. Pastor *Vilh Klemp*, som er ansat ved den katholske Kirke og Skole i Reykjavik. Han har medbragt et lille interessant Værk, nemlig *en katholsk Katekismus paa Islandsk*. Bogen er en Oversættelse af P. Deharbes lille Katekismus og maa betragtes som en Forløber for den større Mellemkatekismus. Oversættelsen lader intet tilbage at ønske, trods de tekniske Vanskeligheder ved Arbejdet; navnlig ere de forskellige smaa Vers i Katekismen gengivne i et formfuldendt Sprog. Bogen, som faas hos Pastor Klemp, Bredgade 64, for 35 Øre, har sin historiske Betydning, idet den er den første *islandske* katholske Lærebog, som er bleven trykt paa Island, siden Landets Løsrivelse fra Moderkirken.

Frankrig. I Frankrig har Regeringens voldsomme Optræden overfor de religiøse Kongregationers Skoler — en Optræden, som ydermere skærpedes derved, at de lavere Politiembedsmænd søgte at pine og plage Nonnerne ved Chikaner og en Naalestikspolitik og ligefrem kastede dem paa Gaden — fremkaldt en Reaktion fra Katholikernes Side. Man kunde kun have ønsket, at Frankrigs Katholiker allerede for længe siden havde sluttet sig sammen overfor en Regering, som kun søger at afkristne Landet, thi saa var det ikke kommet saa vidt, som det nu er Tilfældet. Ikke blot katholske Lægfolk, men ogsaa Biskopperne og den højere Geistlighed have under Ærkebiskoppen af Paris, Kardinal Richards

Førelse protesteret imod Regeringens Optræden, og det i en aaben Skrivelse til Præsident Loubet. I Skrivelsen fremhæves, at Lukningen af 2500 Skoler, hvorved alene henved 200,000 Børn blive berøvede Skoleundervisningen, ikke blot haaner al Retfærdighed, men ogsaa al Lovlighed, eftersom Waldeck-Rousseau under Forhandlingen om Art. 13 i Foreningsloven har erklæret, at denne Artikel ikke vilde blive anvendt mod de bestaaende Kongregationer. Ligeledes har Admiral de Cuverville og den forhenv. Handelsminister Jules Roche ved Hjælp af aabne Breve gjort Indsigelse imod den Maade, paa hvilken Foreningsloven bliver anvendt. At Regeringens Tilhængere allerede begynde at blive bange, fremgaar af en Artikel i det ministerielle »Temps«, hvori der meget energisk læses Regeringen Texten paa Grund af det Ulovlige i dens Fremgangsmaade. Rigtignok har Ministerpræsident Combes fornylig, i Anledning af en Præmieuddeling paa en Landbrugs-Udstilling, søgt at forsvare Regeringens Optræden og fortalt, at han »samvittighedsfuldt« vilde gennemføre Foreningsloven, o. s. v. Men disse Fraser ville ikke gavne Ministerpræsidenten noget. Tiden vil lære at Frankrig – og det maaske meget snart – ikke over den katholske Kirke, men vel over Hr. Combes, gaar over til Dagsordenen. Forhaabentlig lader det katholske Folk i Frankrig under Protestmøderne i denne Tid sig ikke forlede til aktiv Modstand eller andre Udskejelser, som kun kunde skade Katholikernes Sag, navnlig hos hine Liberale, som for Tiden selv fordømme Regeringens Fremgangsmaade.

»Den katholske Aktions Forbund«, som er bleven dannet af en Række katholske Politikere, blandt hvilke de Deputerede Piou og Grev de Mun, har ladet opslaa følgende Opraab i Paris:

»Borgere! Et Attentat uden Lige i Historien er bleven begaaet: I Løbet af otte Dage har man lukket 2500 Skoler, kastet 150,000 Børn paa Gaden, udjaget 5000 Lærere og Lærerinder og ladet dem uden Midler. Aldrig er Samvittighedsfriheden og Hjemmets Rettigheder nogen Sinde bleven krænkede paa en skamløse Maade. Saadanne Handlinger ere Forbrydelser mod Menneskeheden og Friheden. Regeringen beraaber sig paa Lovene, for at undskylde sig. Dette er en Haan! Siden hvornaar erstatter en Politiforholdsregel en Domsudtalelse? Denne første Afslagtning aabnede Rækken af Voldsgerninger. Endnu et Par Uger, og der vil intet mere være tilbage af Undervisningsfriheden. Sekte-

terne, som ikke ere i Stand til at fuldbyrde en Reform, søge paa denne Maade at skjule deres politiske og sociale Bankerot bag deres antikristelige Had. Borgere! Ville I bøje Hovedet under deres Tyranni, eller ville I meget mere leve som frie Borgere? Saa opstiller imod Sekterernes »Blok« de sande Fredsvenners Blok! Sluttes Eder sammen i en Forening, som er stærk nok, til at vise Front mod Forfølgerne. Stoler ikke paa deres Retfærdighed, stoler kun paa Eder selv. Forener Eder med os, for at frelse vor Frihed og vore Rettigheder!»

Rom. Om Kardinal Ledochowskis Død meddeles følgende Enkeltheder: Kardinalen præsiderede endnu den 21. Juli i et Kongregationsmøde. Tidlig om Morgenen den 22. følte han pludselig et Ildebefindende. Han ønskede en Præsts Bistand; da den tililende Præst traadte ind i Værelset og hilste med de Ord: »Lovet være Jesus Kristus,« svarede Kardinalen endnu: »I al Evighed. Amen,« og udaandede i samme Øjeblik. Den ærværdige Bekender-Kardinal blev saaledes uventet bortkaldt, men uden Tvivl ikke uforberedt. Fra Propaganda-Kollegiets Kapel, hvor Liget har været udstillet, medens Kapucinerfædre og Kollegiets Elever holdt Vagt ved Baaren, førtes Kardinalens Lig gennem Roms Gader til Kirken San Lorenzo in Lucina, den Afdødes Titularkirke, hvor det højtidelige Requiem fandt Sted. I Gaderne, gennem hvilke Sørgetoget passerede, havde der samlet sig et talrigt Publikum. Ærkebiskop Sambucetti celebrerede den 25. Juli Sörgemessen, der overværedes af samtlige i Rom tilstedeværende Kardinaler, mange Biskopper, det diplomatiske Korps ved Vatikanet og talrige Medlemmer af den tyske og polske Koloni i Rom. Efter Messen meddelte Kardinal Rampolla Absolutionen ved Baaren, hvorefter Liget førtes til Kirkegaarden.

St. Johannes Broderskab. Tirsdag den 5te August Kl. 7 $\frac{1}{2}$, i Lokalet Bredgade 67: Foredrag af Hr. J. Johnsen: „H. C. Andersen som Digter og Menneske“. Alle indbydes venligst. Adgang gratis.

Ligkistemagasinet, Nordre Frihavnsvej 31. (Triangelen)

anbefales til Menigheden.

Smukke og solide Kister til meget billige Priser i stort Udvalg. — Begravelser besørges.

Telef. 20067.

Emil Schæbel.

Unio.

Søndag den 10. August stor Skovtur arrangeret af **Unios Damer**. Tureu afholdes uanset Vejrets Beskaffenhed.

Herrerne gøre om Formiddagen en Fodtur. Afgang fra Kbhvns. Østbanegaard Kl. 8³⁴ til Rungsted, hvor den medbragte Frokost nydes. Derfra gennem Folehaveskoven, over høje Sandbjerg og igennem Ruderskov via Øverød til Søllerød, hvor man møder det øvrige Selskab. Fodturen er ikke trættende og gaar gennem en særdeles smuk Egu, hvorfor der forventes stor Tilslutning af Herrer.

Damerne og de Herrer, der ikke gøre Fodturen med, tage fra Kbhvn. Holte Bauegaard Kl. 12³⁰ til Holte Station. Derfra til Søllerød Skovløberhus, hvor Damerne traktere hele Selskabet med Kaffe. Efter Kaffen forskellig Underholdning. I Søllerød Krohave nydes den medbragte Aftensmad. Derefter en lille Dans i Kroens Sal. Medlemmernes Børn samt Besøgende ere velkomne. Alle Unio-Medlemmer forventes af

Damekomiteen.

S.J.G. **Mandag den 11. Aug.**, Aften Kl. 8^{1/2}, afholder **St. Josefs Gilde Møde for III. Grad.**

C. Meyers

Cycleværksted,
42, Aaboulevarden 42,

anbefales.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 3. August. 11. Søndag e. Pintse. — 4. **M.** Dominikus, Bekender og Ordensstifter. — 5. **Ti.** Maria Maggiore Kirkens Indvielse i Rom. — 6. **O.** Kristi Forklarelse paa Taborbjerget (Kl. 8^{1/4} h. Messe for Ansgariusforeningen.) — 7. **To.** Cajetan, Bekender. — 8. **F.** Cyriakus og Liddelsesfæller, Martyrer. — 9. **L.** Ferialdag.

Søndag den 10. August. 12. Søndag e. Pintse. Laurentius, Martyr.

Mødreforeningens Møde bortfalder i Augustmaaned.

St. Ansgars Kirke. I Aaledning af St. Josefssøstrenes aandelige Øvelser læses den h. Messe **Søndag den 10. August** Kl. 6 ikke i Kapellet, men i St. Ansgars Kirke.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 32.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Milléch, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitionlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 32.

Søndagen den 10. August.

1902.

Indhold: Utroligt. — »Uden I blive som Børn«. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. England. Tyskland. Rusland. Rom. Frankrig. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden Side 281—288.

Utroligt.

— 0 —

Professor *Georg Brandes* har fornylig i Presseudstillingens Blad — »Spejlet« — besvaret en til ham rettet Forespørgsel angaaende Fremtidens Litteraturstrømninger med en Artikel, i hvilken han, efter beskedent at have indrømmet, at han kun daarligt egner sig til at være Spaamand, ikke desto mindre udtaler sig saaledes:

»Med fuld Sikkerhed kan det siges, at den Tilbageven- den til den kirkelige Synsmaade, som har gjort sig gæl- dende saavel i Frankrig som i Norden, hist hos Huysmans og Bourget, i Norden hos Johannes Jørgensen og tildels hos Strindberg og Garborg, kun betegner en Krusning paa Aandsbølgens Overflade, ingenlunde en Strømkæntring«.

Denne Udtalelse indeholder ikke noget overraskende, naar man ser hen til, fra hvem den stammer; derimod kan det samme ikke siges om den Betragtning, som »*Kristeligt Dagblad*« af 30. Juli knytter dertil; det er til den, vor

Overskrift sigter, idet det forekommer os utroligt, at et kristeligt Dagblad kan skrive følgende:

»Georg Brandes nævner af Danske kun Johannes Jørgensen. Hvorfor ikke ogsaa f. Eks. Alfred Ipsen? Han betyder dog i en vis Forstand paa dansk mere end den første, nemlig fordi denne slog over i Katolicismen og derved blev aandelig fremmed for den største Del af sit Folk. Alfred Ipsen har levet hele den realistiske Bevægelse med, men maatte dog bryde ud med Raab om fri Horizont og frisk Luft, da Opholdet under Glasklokken — hans egen Lignelse — blev for trangt. Og Alfred Ipsen vender sig netop til Kirke og Kristendom, om end *paa unitarisk Vis*«*)

»Kristeligt Dagblad« mener altsaa, at Johannes Jørgensen som Katholik staar det danske Folk og dets Kristendom fjærnere end Alfred Ipsen, der er *Unitarier*, altsaa Kristus-fornægter.

Er det *Fanatisme* hos »Kristeligt Dagblad« eller er det *Ubetænksomhed*?

I hvert Tilfælde er dets Udtalelse af den Art, at Læseren, hvis han da ikke glider flygtigt hen derover, maa studse og spørge sig selv: Er det muligt?

Og da ligger det næst, at han ogsaa spørger sig selv, hvad Grunden kan være til, at Bladet ikke har fremdraget en anden kendt Forfatter, der ogsaa er vendt tilbage til en kirkelig Betragtningssmaade, men derfor ikke er bleven *Unitarier*, nemlig H. Schwanenflügel.

Grunden kan næppe være nogen anden end, at denne Forfatter i Fortalen til sin Bog om Biskop Mynster (Side 4) har ladet falde de respektstridige Ord om Vilhelm Beck, at denne som Prædikant var en Skændegæst og som Theolog et Nul.

»Kristeligt Dagblad« havde Valget mellem tre Mænd: *Johannes Jørgensen*, mod hvem det ikke ved andet at sige end, at han er Katholik; *H. Schwanenflügel*, der er ivrig

*) Fremhævet af os.

hun, have forladt vor Faders Hus, vi gøre kun sjælden og overfladisk Bod, vi forskærtse vor himmelske Faders Naade, fordi vi ikke kunne bekvemme os til at fly Faren.

* * *

»Fly for Synden som for en Slange; thi nærmer Du Dig til den, vil den bide Dig.«

(Sirach. 21, 21.)

25. Maj.

Den h. Gregorius VII.

† 1085.

Gregorius VII., tidligere kaldet Hildebrand, fødtes i Tuscien i Aaret 1013 og opdroges i Rom. Her beklædte han flere vigtige Stillinger i Kirken. Denne hjemsørgtes paa den Tid af tre store Onder: Simoniet eller Salget af kirkelige Embeder, mange Gejstliges Sløvhed, og Investituren eller den Skik at modtage kirkelige Embeder af Lægfolk. Mod dette tredobbelte Onde maatte han kæmpe hele Livet igennem. Han udvalgte til Pave i Aaret 1073, og nu formanede han Biskopperne til hellere at hengive deres Liv, end at stille verdslige Magthaveres Vilje over Guds Lov. Mange af Roms Indbyggere gjorde Oprør, angreb Paven under den h. Messe i Julenatten, saarede ham og kastede ham i Fængsel, næste Dag befriedes han igen af Folket. Senere opstod nye Kampe mod Kejsers Henrik IV. af Tyskland, der bedrev Simoni og Investitur paa en skammelig Maade,

førte et tøjlesløst Liv og vilde afsætte Paven. Gregorius udelukkede ham af Kirkens Samfund. Kejseren blev forladt af sine Undersaatter og saa sig tilsidst nødsaget til at bede Paven om Frigivelse fra Kirkestraffen. Men Henrik holdt ikke sine gode Løfter, valgte en Modpave og indsluttede Gregorius i Engelsborg i Rom. Paven flygtede og døde 1085 i Landflygtighed.

Troskab mod den h. apostoliske Stol.

Atten Hundrede Aar ere henrundne siden den h. Gregorius' Død, men Datidens Kampe fornyes i vor Tid. Lader os lære af den h. Gregorius, hellere at taale Forfølgelser, end at blive Førrædere mod den h. Kirke.

* * *

»Gid de verdslige Magthavere vilde lægge mere Vægt paa Guds Ære end paa deres egen. Gid de ikke vilde regere over Kirken, men ære Kirkens Øjne, det er Præsterne, og i dem se deres Lærere og Fædre.«

(H. Gregorius VII.)

* * *

Gregorius døde 72 Aar gammel, efter at have styret Kirken i 12 Aar. Hans sidste Ord vare fulde af Visdom og Taalmodighed: »Jeg har elsket Retfærdighed og hadet Synden, derfor dør jeg i Landflygtighed.« En af hans Omgivelser svarede: »Kristi Statholder, Du kan aldrig være landflygtig, thi Gud har givet Dig Folkene som Arvelod og Jorderigs Grænser til din Besiddelse.«

* * *

»Men i disse Kongers Dage skal Himlens Gud oprette et Rige, som ikke i Evighed skal tilintetgøres, og dets Le-

delse skal ikke heller gaa over til et andet Folk, det skal knuse og gøre Ende paa alle disse Riger, men selv skal det bestaa til evig Tid.«

(Daniel. 2, 44.)

26. Maj.

Den h. Filippus Neri.

† 1595.

Den h. Filippus hører til hin udvalgte Skare af Helgener, som den Almægtige lod fremgaa til Trøst og Velsignelse for Kirken i det sekstende Aarhundredes stormbevægede Tid. Efter en ren og uskyldig Ungdom indgav den Helligaand ham, at forlade sin Hjemstavn Florents, for at begive sig til Rom. Filippus vilde som Missionær rejse til Indien, men Gud havde bestemt ham til Apostel for Rom. Her tilbragte han et beskedent Liv i Herrens Tjeneste. Daglig vandt han flere og flere Sjæle for Ham, hvilke han befæstede i Selvfornægtelse og Kærlighed til Næsten, og forenede dem ved fælles Andagtsøvelser. Under Marias Haand, som den Hellige plejede at sige, opstod snart »Oratoriets Samfund«, der opfyldte hele Rom med en ny Aand. Denne Helgens Liv var en Kæde af Vidundere. Stadig levede han i Henrykkelse, kunde læse Hjerternes Hemmeligheder og forudsige Fremtiden. Syge helbredte han blot ved at røre ved dem, hans Blik alene forjog Fristelser, paa alle udøvede han en uimodstaaelig Tiltrækningskraft. Hverken Haan eller Spot kunde forstyrre hans Sjæls Fred. Høje Æresposter tilbødes ham, men han afslog dem alle. Han

døde i sit firsindstyvende Aar og fik Tilnavnet »Roms Apostel«. Gregor XV. kanoniserede ham i Aaret 1622.

Hellig Glæde.

Den h. Filippus ønskede sine aandelige Børn, at de efter de første Kristnes Eksempel, maatte tjene Gud med et glad Hjærte; thi det er den sande barnlige Aand, der udvider Sjælen, giver den Frihed og Fuldkommenhed til at handle, Magt over Fristelser og Udholdenhed indtil Enden.

* * *

»Ingen Skrupler, intet Hovedhængereri taaler jeg i mit Hus.«
(H. Filippus.)

* * *

Filippus vidste at indgyde bekymrede Hjærter en grænseløst Tillid til Guds Barmhjærtighed; han blev derved Roms almindelige Trøster og Raadgiver. Han var ligesom omgivet af stadig Glæde og Solskin, saa at alle, der kom til ham, bleve opmuntrede. Marco Altieri følte en saadan Fryd i Filips Nærværelse, at han paastod, at den Helliges Celle var et Paradis paa Jorden. Fabrizio de Massimo plejede at stille sig ved den Helliges Dør, naar Sorg og Angst pinte hans Sjæl; han sagde at Synet af den Hellige var nok til at gengive ham den tabte Munterhed. Ja, endnu længe efter den Helliges Død, følte mange samme Virkning kun ved at besøge hans tidligere Celle.

* * *

»Aandens Frugt er Kærlighed, Glæde, Fred.«
(Galat. 5, 22.)

Lutheraner, men har talt nedsettende om »Præsten Beck«, og endelig *Alfred Ipsen*, der, som Bladet selv oplyser, er Unitarier, altsaa Fornægter af Kristi Guddom.

Af disse tre Mænd spotter Bladet den første, forbigaar den anden i Tavshed og drager den tredje frem som den, der ejer dets Sympathi.

Endnu en Gang — *er* det Fanatisme eller *er* det Ubetænksomhed hos Bladet?

Hvor utroligt det første end kan synes, kan man i nær-værende Tilfælde næppe antage det sidste.

H. G.

„Uden I blive som Børn“.

—o—

Den høje Mester god
blandt sine Venner stod,
i Uforstand de spurgte,
ej som Disciple burde:
»Hvem — Herre, du os sige —
er stor i Himmerige?«

Vor Herre hjerteblid
af Skaren kaldte hid
et Barn og ømt det favned'
og sagde: »Himmel-Navnet
vil Faderen dem give,
der Børn paany vil blive.« —

Som en af disse Smaa
skal barneglad vi gaa!
Vor Faders Vilje vide
og mod det onde stride,
ej Ydmyghed forgætte,
paa nederst Plads os sætte.

Skal tage Korset paa,
 i Jesu Fodspor gaa,
 skal Kødets Lyster tvinge,
 og agte Verden ringe,
 med Aandens Vaaben fægte,
 os daglig selv fornægte.

Saa bliver Lønningen stor,
 naar bort fra denne Jord
 til Himlens Lyst og Ære
 os Englehænder bære
 til Salighed og Glæde
 ved Nadverbordets Sæde.

I. V.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. I Tirsdags, den 5. August, Kl. 8¹/₄ frembar den højærværdigste Biskop, Msgr. *Johannes von Euch*, det hellige Messeoffer i St. Ansgars Kirke som Pontifikalmesse, assisteret af Præsterne Andr. Johansen og H. Gamél. Grunden til denne højtidelige Messe var den, at den højærværdigste Biskop paa samme Tid meddelte *to højere Vielser* til tvende Medlemmer af den danske Klerus: Subdiakonaten til højærv. Hr. *Heinrich Geller*, S. J. af København og Diakonaten til højærv. Hr. *Vilhelm Kuhnmann*, O. S. C. fra Aalborg.

Rækken af de højere Vielser aabnes, som bekendt, med *Subdiakonaten*, som forud hørte med til de mindre Vielser, men senere blev hævet til de højerens Rang. Navnet *Subdiakon* betyder Underdiakon eller Præstens Undermedhjælper; han maa bringe Kalken, Patenen og Brødet til Altret;

ligeledes synger han Epistelen under den h. Messe. Ved Subdiakonens Vielse overrækkes ham derfor ogsaa Kalken med Patenen, et Par fyldte Messekander og Epistelbogen. Tillige lægger Biskoppen Skulderklædet om hans Hoved, saaledes som det i gammel Tid blev baaret, og Manipelen, samt Tunikaen eller det Klædebon, hvormed Subdiakonen er beklædt ved Altertjenesten. Ved Modtagelsen af denne Vielse forpligter Modtageren sig til stedse at forblive i de Gejstliges Række, at være underkastet Cölibatet og at bede de daglige Breviarbønner.

Diakonatet er den anden højere Vielse. De som ere indviede til denne h. Værdighed, ere Efterfølgere af hine syv Diakoner, som fordm bleve valgte af den kristne Menighed i Jerusalem og ved Apostlenes Haandspaalæggelse indsattes i deres hellige Tjeneste. Den h. Stefanus og den h. Filippus hørte til deres Tal. (Ap. Gern. 6, 1—7.). At syngte Evangeliet, prædike, døbe, uddele den h. Kommunion — disse ere de præstelige Tjenester, til hvilke de ere bemyndigede. Deres Vielse sker ved Biskoppens Haandspaalæggelse og Bøn. Som sindbilledligt Tegn paa deres Værdighed modtage de Stolaen, som lægges paatvers, fra den venstre Skulder ned til den højre Side; endvidere modtager han Dalmatiken eller den Klædning, han bærer ved sin Altertjeneste, og endelig bliver Evangeliebogen overrakt ham.

Den højtidelige Messe og Ordination, som varede indtil Kl 10, overværedes af en Del Gejstlige og Menighedsmedlemmer.

— I den henrundne Uge har den højærværdigste Biskop af Cremona i Italien, Msgr. *Geremia Bonomelli*, besøgt Hovedstaden og frembaaret det h. Messeoffer i St. Ansgars Kirke. Biskoppen staar i Spidsen for den bekendte Mission blandt Italienerne i Europas større Byer. En af hans Præster, Don Croscio, besøgte saaledes ifjor Nordens Hovedstæder og prædikede bl. a. i St. Ansgars Kirke. I Tyskland og Hamborg har de italienske Præsters Missionsgerning blandt deres Landsmænd en Del Betydning, i de

nordiske Lande derimod mindre, eftersom en stor Del af vore Præster ere det italienske Sprog mægtige og saaledes fuldtud kunne varetage Sjælesorgen blandt de herværende Italienerne.

— Højærv. Pastor *Joh. Braun* ved St. Ansgars Kirke, som siden den 12. Juni har opholdt sig paa Ferierejse i Udlandet, kan ventes tilbage henimod den 16. August.

England. Den store katholske Domkirke i Londons Westminster gaar sin Fuldendelse i Møde og kan betragtes som et af Londons smukkeste og herligste Byggeforetagender. Grundstenen blev lagt i Aaret 1895 og Indvielsen skulde have fundet Sted i Kroningsugen, selv om der endnu mangler noget i Henseende til den indre Udsmykning. Kathedralen er særlig Kardinal-Ærkebiskop Vaughans Værk. Uge for Uge har han i syv Aar utrættelig vaaget over Bygningen og fulgt dens Fremskridt, efter at han selv havde erhvervet Grundstykket og omhyggelig studeret og godkendt de store Planer indtil de mindste Details. — Kirkens Bygmester, *Mr. I. F. Bentley*, er afgaaet ved Døden for nogle Uger siden, og har altsaa ikke oplevet dens Fuldendelse. — Kathedralen er opført i byzantinsk Stil; den er 350 Fod lang og 156 Fod bred, Midtskibets Højde er 118 Fod, Hovedfacadens 99 Fod og Hovedtaarnets, Campanilens, Højde indtil Toppen af Korset 285 Fod. Dette Taarn er for Tiden det eneste eksisterende Mønster paa en byzantisk Campanile, efter at St. Markuskirkens i Venedig er styrtet sammen. Hele Bygningen er opført af romerske Teglsten, og i det Indre bedækkes Væggene forneden med Marmor og foroven med Mosaik. Hovedaltret bestaar af en eneste solid Blok af graa Granit fra Cornwall uden Politur og vejer 12 Tons. Prædikestolen er af Porfyr og Marmor, medens Ærkebiskoppens Sæde er hugget af hvidt Marmor. Over Midterskibets Tag knejse tre kæmpemæssige Kupler, og i begge Sideskibene findes talrige Nischer og Galerier. Kathedralen vil kunne rumme 6 til 7 Tusinde Personer og den er saaledes Londons og Englands største Kirke.

27. Maj.

Den h. Maria Magdalena af Pazzi.

† 1607.

Den h. Maria Magdalena af Pazzi nedstammede fra en berømt florentinsk Familje. Hun fødtes i Aaret 1566 og fik i Daaben Navnet Katharina. Hun modtog den første h. Kommunion, da hun var ti Aar gammel, to Aar senere aflagde hun Kyskhedens Løfte. Allerede tidligt var det hendes største Glæde at undervise Uvidende i Religion. Hendes Fader, der intet vidste om hendes Løfte, vilde bortgifte hende, men hun værgrede sig derimod. Han tillod hende nu at træde i Kloster, og da ogsaa Moderen havde givet sit Samtykke dertil, tog hun Sløret i St. Maria til Englene i Florents. I Klosteret fik hun Navnet »Maria Magdalena.« Hendes Valgsprog var: »Enten lide eller dø«. Hendes Klosterliv bestod af Bodsøvelser, ikke for egne, men for andres Synder; af Kærlighed til Frelseren underkastede hun sig de sværeste Prøvelser. Fattigdom, Lidelse og hyppig Annæmmelse af den h. Kommunion var hendes eneste Attraa. Gud ledede hende til Bønnens højeste Trin og forundte hende den Gave, at kunde ligesom læse i Novicernes Hjærter. To Gange var hun Novice-Mesterinde, derpaa valgtes hun til Priorinde. Klemens IX. kanoniserede hende i Aaret 1669.

 Kærlighed til Gud.

Den h. Maria Magdalena af Pazzi var opfyldt af en saa glødende Kærlighed til Gud, at hendes Medsøstre i Klosteret tydeligt mærkede det af hendes Kærlighed til dem. De gave hende Tilnavnet »Kærlighedens Moder«

*

*

*

»Jeg elsker Sjælene, fordi Gud elsker dem, og vilde gerne taale alt for at trøste dem. Gud kan umulig bo i et Hjærte, der kun elsker sig selv.«

(H. Maria Magdalena af Pazzi.)

* * *

Ved Kærligheden er Gud selv nærværende i Sjælene og forvandler dem til en ny Skabning. Den h. Maria Magdalena af Pazzi kaldte den Dag, paa hvilken hun kommunicerede, »Kærlighedens Dag«. Denne Kærlighed, der brændte i hendes Hjærte, bevægede hende til at træde i Karmeliterindernes Orden, fordi disse Klostersøstre daglig modtog den h. Kommunion. Maatte hun undertiden undvære den paa Grund af Sygdom, saa glædede hun sig ved at tage aandelig Del i sine Medsøstres Kommunion. Hendes Kærlighed til Søstrene blev endnu inderligere, naar hun saa dem modtage denne h. Sjælespise.

* * *

»Den som ikke elsker, han kender ikke Gud; thi Gud er Kærlighed. Deri er Guds Kærlighed aabenbaret iblandt os, at Gud har sendt sin enbaarne Søn til Verden, for at vi skulle leve ved ham.«

(1. Joh. 4, 8. 9.)

28. Maj.

Den h. Vilhelm, Abbed.

† 812.

Karl den Stores bedste Berømmelse bestaar ikke saa meget i at have grundlagt og udvidet sit Rige, som i at have fremmet Dannelse og Velstand ved vise Love og fortræffelige Skoler, og især i at have ydet Kirken Beskyttelse. Han var ligesaa from som tapper, og hans Eksempel var ikke frugtesløst. Historie og Sagn fortælle om flere af hans Venner, der ligesom han selv kæmpede for Laurbærkransen og Palmen. Til disse hører Vilhelm, Grev Theodorichs Søn. Han levede i Kejserens nærmeste Omgivelse og nød stor Anseelse. Sin første Sejr vandt han som Feltherre i Kampen mod Saracenerne. Han udnævnedes til Greve af Orange og til Hertug af Aquitanien. Paa begge Sider Pyrenæerne rasede der i ti Aar en haardnakket Kamp mellem Maurerne og Aquitanierne, indtil endelig den tapre Hertug vandt en afgørende Sejr for de Kristne. Han gjorde sig især berømt i Slagene ved Orbieu 793 og ved Barcelona 803. Men den h. Vilhelm var ikke alene Krigshelt, han gavnede ogsaa sit Rige ved sin forstandige Regering. Ved Gellon i Cevennerne stiftede han et Kloster, som han overdrog den h. Benedikt af Aniane. Han selv traadte som Munk i Klosteret, efter at begge hans Søstre havde taget Sløret. Hertugen overtog gerne de simpleste Tjenester; han døde 812 som »Kristi sejrende Stridsmand«, lige stor som Munk og som Hertug.

Helligelse ved Opfyldelsen af Standspligterne.

Herrens Vingaard er for enhver af os dér, hvor Gud har sat os, enten ved ydre Omstændigheder eller ved personlig givne Anlæg. Saaledes finder enhver Lejlighed til at gøre noget Godt: Købmanden ved Redelighed, Embedsman-

Tyskland. De tyske Katholikers 49. Generalforsamling afholdes i Aar i *Mannheim* fra den 24—28 August.

— I Oktober tiltræder den nye apostoliske Nuntius i München, Msgr. *Giuseppe Macchi*, sit Embede. Msgr. Macchi er født den 16. Juli 1845 i Palestina, blev i 1888 prækoniseret til Titularbiskop af Gadara, i 1889 forfremmet til Titularærkebiskop af Amasea, i 1897 transfereret til Titularærkesædet af Thessalonichi og i 1901 udnævnt til apostolisk Nuntius i Brasilien.

Rusland. Efter at den tyske, katholske Menighed i *Petersborg* i en lang Aarrække forgæves har ansøgt om Tilladelse til at opføre en Kirke til eget Brug, er dens Andragende nu endelig bleven modtagen med Velvilje af den russiske Regering. Dekretet desangaaende skal allerede være undertegnet af Kejseren, men endnu ikke bleven offentliggjort. Hidtil havde kun de polske Katholiker deres egen Kirke i Petersborg.

Rom. Pave Leo XIII. har efter lang Tids Afbrydelse genoptaget sin daglige Spadseretur om Middagen gennem Vatikanets Havegange. Henved en Time vandrede han under Skyggen af de herlige, gamle Træer og vendte saa tilbage til Vatikanet. Da Paven ifjor Sommer paa Lægens Anmodning ganske havde opgivet disse Spadsereture, anser man deres Genoptagelse som et særligt Bevis paa, at Paven befinder sig vel.

Frankrig. »*Vi gaa ikke til Canossa,*« sagde den franske Marineminister *Pelletan* fornylig i Marseille, og vi ville ikke glemme, at vore Fædre erobrede Verden fra de *religiøse Fantomer* og skænkede Menneskeslægten *Friheden.*« Minister *Pelletan* synes at have lært kun lidet eller intet af Historien. Ellers maatte han dog vide, at ganske andre og vægtigere Personligheder end franske Ministre med deres Døgnfluetilværelse forhen mod deres Villie og trods lignende højtidelige Fraser have maattet tiltræde Vandringen til Canossa. »*De religiøse Fantomer,*«, om hvilke Hr. *Pelletan* taler, ville ogsaa da sikre Menneskene den sande Lykke og deres *sande Frihed*, naar Historien for længe siden har brudt Staven over de franske Klosterstormeres og »Friheds«-Heltes brutale Voldspolitik. — For øvrigt har Pave Leo XII. selv rettet en *Protest* imod de franske Magthaveres Optræden; dog kan man næppe vente, at den nuværende Regering derfor vil standse Kampen imod Kirken og Religionen, alt tyder tværtimod paa, at den radikal-socialistiske

Retning gaar videre i sine Bestræbelser for at afkristne det ulykkelige Land. Det eneste Haab er, at hele det katholske Folk i Frankrig jo før jo hellere slutter sig sammen og optræder med Energi mod den nuværende Despotisme.

S.J.G. **Mandag** den 11. Aug., Aften Kl. 8 1/2, afholder **St. Josefs Gilde** Møde for **III. Grad**.

Vor kære Datter **Lina** døde i Dag.

Christiania, d. 4. Aug. 1902.

Emma Krogh-Tonning,
f. Hagerup.

Dr. K. Krogh-Tonning.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 10. August. 12. Søndag e. Pintse. Laurentius, Martyr. — **11. M.** Oktavdag. — **12. Ti.** Klara, Jomfru. — **13. O.** Johannes Berchmanns, Bekender. — **14. To.** Oktavdag. — **15. F.** Marias Optagelse i Himlen (fejres følgende Søndag). — **16. L.** Vigiliefastedag. Hyacinth, Bekender.

Søndag den 17. August. 13. Søndag e. Pintse. Marias Optagelse i Himlen. Joakim, den h. Jomfrus Fader. (Pave Leo XIII.s Navnedag). **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i samtlige Kirker og Kapeller til Fordel for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

St. Ansgars Kirke. I Anledning af St. Josefssøstrenes aandelige Øvelser læses den h. Messe **Søndag den 10. August** Kl. 6 ikke i Kapellet, men i St. Ansgars Kirke.

v. Hurcks Legat. To Portioner af dette Legat ere blevne ledige. Skriftlige Ansøgninger (trykte Skemaer haves ikke) kunne indsendes til Undertegnede inden Onsdag den 20. August.

Joh. Braun,
Sognepræst.

† *Fra Elsass have vi, lige før Bladet gik i Trykken, modtaget Meddelelse om, at forhenv. Sognepræst i Odense, højærv. Pastor **J. C. Lichtle** den 30. Juli er afgaaet ved Døden. R. I. P.*

 Helgenlegenden fraskæres »Ugebladet«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 33.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Brødgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann. Købmagergade 48.

Nr. 33.

Søndagen den 17. August.

1902.

Indhold: J. C. Lichtle †. — En lille Begivenhed. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Odense. Frankrig. Luxemburg. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden Side 289—296.

J. C. Lichtle †

(Ved Sognepræst Clem. Storp i Ahaus.)

—o—

Onsdag den 30. Juli 1902 døde i Ebersmünster i Elsass forhenværende Sognepræst i Odense, højærværdige Hr. Pastor *J. C. Lichtle*, i en Alder af 78 Aar.

Den afdøde var født 1824 i den lille maleriske By Guerbersweier i Elsass ved Foden af Vogeserne. Hans Fader døde tidlig og den unge Jean Claude Lichtle maatte derfor foreløbig give Afkald paa sit Hjertensønske at blive Præst, for at understøtte sin Moder i det huslige Arbejde. Hans Fader ejede nogle Vinbjerge i Vogeserne, og det blev hans Søns Opgave at passe dem. Senere, da han var bleven Præst, dvælede han gerne i sine Erindringer ved sin Virksomhed i Vinbjergene, en Virksomhed, som han snart skulde ombytte med Arbejdet i Herrens Vinbjerg. I Aaret 1842 kom han nemlig til Strasborg og blev optaget i det saa-

kaldte Petit Seminaire og derefter fuldendte han sine theologiske Studier i Præsteseminariet, hvor han den 21. December 1851 blev viet til Præst af den lige saa lærde som fromme Biskop Andreas Ræss, som til sin Død (1887) vedblev at være hans faderlige Ven og tro Raadgiver og Støtte. Efter sin Præstevielse blev han ansat som Hjælpepræst i sit Fødeland.

Men denne rolige præstelige Virksomhed tilfredsstillede ikke den unge Vikars Længsel efter et større og vanskeligere Arbejde i Herrens Vingaard. Efter at han i Aaret 1856 i et Kloster hos Redemptoristerne havde holdt de gejstlige Exercitier, besluttede han at følge mange af sine Landsmænds Eksempel og at drage som Missionær til Kina. Han vilde derfor forlade det smukke Elsass og indmelde sig i Paris i Missionssekskabet for de fremmede Missioner. Men det skulde komme anderledes. Samme Dag, da Abbé Lichtle havde været i Klosteret, kom om Aftenen Pastor *Bernard* fra Stockholm for at søge en Præst til den katolske Menighed i Kristiania. Menigheden der havde nemlig omtrent et halvt Aar ingen Præst haft. Efter at de to sidste Præster, P. Schroth og P. Jentsch af Redemptoristernes Orden vare blevne hjemkaldte, og deres Efterfølger Pastor Høcherl havde forladt Byen paa Grund af Sygdom, fandtes ingen, der kunde optage deres Gerning. Kristiania hørte den Gang endnu til det apostoliske Vikariat Sverrig, og den apostoliske Vikar, Biskop Studach i Stockholm, havde bedet Pastor Bernard om muligvis blandt sine Landsmænd i Elsass at bevæge en Præst til at antage sig den forladte Menighed. Da han nu i Elsass hørte om Abbé Lichtle's Beslutning at drage som Missionær til Kina, fik han ham til at opgive denne Tanke og i Stedet for at rejse til Norge. Saaledes kom den unge Elssasser først til Norge, siden til Sverrig, og endeligen til Danmark.

I Kristiania var indtil den Tid Gudstjenesten bleven holdt paa 2. Sal i en gammel Gaard, den saakaldte Dzwonkowski-Gaard paa Hjørnet af Storgaden og Youngsgaden.

af en fornem Familie i Poitiers, og Paulin. De skulde være hans Kampfæller mod Vranglærerne og hans Efterfølgere paa den biskoppelige Stol. En Engel betegnede Maximin som den værdigste, han valgtes til Biskop i Trier Aar 336. Her var en dygtig, karakterfast Biskop nødvendig, især paa en Tid, da de romerske Kejsere saa gerne gjorde Indgreb i Kirkens Rettigheder. Maximin egnede sig til denne vanskelige Stilling. Den h. Hieronymus roser ham, fordi han forsvarede Jesu Guddom, ligesom Athanasius og Hilarius. Da den h. Athanasius Aar 336 landsforvistes til Trier, blev han paa det hjærteligste modtaget af Maximin. Ligeledes fandt den h. Paulus, Biskop af Konstantinopel, venlig Optagelse hos Overhyrden i Trier. Da derimod fire arianske Biskopper kom Aar 342, for at besnære Kejseren med deres Vildfarelse, tilintetgjorde Maximin deres Forehavende. Paa Synoden i Sardica, Aar 347, optraadte Maximin i Spidsen for de galliske Biskopper mod Kætteriet. Med den h. Martinus gjorde han en Rejse til Rom. Paa Hjemvejen fra en Sendelsesrejse til Kejser Konstantius i Østerlandet, døde han i Poitiers 351. Den Helliges jordiske Levninger, forherligede ved mange Vidundere, førtes til Trier af den h. Paulinus.

At antage sig de for Troens Skyld Forfulgte.

Ogsaa i vor Tid gives der Biskopper, Præster, Ordensfolk og Lægfolk, der blive forfulgte og forviste for Troens Skyld. Det er de Troendes h. Pligt efter Evne at antage sig dem.

*

*

*

»Hvo der ærer de for Jesu Kristi Skyld Fangne, vil modtage Martyrernes Løn.«

(H. Ignatius, Martyr.)

*

*

*

Muhamedanerne fra Spanien. Hvert Foraar drog han i Krig mod dem. Ved Krigskunst og Dristighed, men især ved udholdende Bøn til den h. Gudsmoder, lykkedes det ham at fravriste de Vantro den ene Stad efter den anden. Saa ofte Kongen havde indtaget en By, oprejste han der straks den Korsfæstedes Billede. Med Byttet grundede han nye Bispedømmer, Klostre og Hospitaler. Da han belejrede Sevilla, Muhamedanernes sidste Bolværk i Spanien, erklærede den hedenske Statholder, at det var unyttigt, at stride mod en Mand, hvem Gud selv hjalp, og han overgav sig derfor. Det var Ferdinands Hensigt at drive de Vantro tilbage til Afrika; men Gud havde besluttet det anderledes. En svær Sygdom hindrede Kongen deri. Da han skulde modtage det h. Vandringsbrød, tog han en Strikke om Halsen, kastede sig paa Knæ, og med et indviet Lys i Haanden døde han den 30 Maj 1252. Ferdinand er den kristelige Krigers og hellige Konges Forbillede.

Kamp mod Kirkens Fjender.

Mellem Sandhed og Løgn, Kirke og Vranglære, Gud og Satan gives der ingen Vaabenstilstand.

* * *

»Du, o Herre, der kender Menneskets Hjærte, Du véd, at jeg søger Din Ære, ikke min, Din h. Religions Udbredelse, ikke mit forgængelige Riges Udvidelse.«

(H. Ferdinand.)

* * *

Denne h. Konges Iver havde ikke sin Grund i en øjeblikkelig Begejstring, men i Kærlighed til Gud, Selvfornægtelse og inderlig Andagt til Guds h. Moder. Han lod altid Marias Billede bære foran Hæren; han selv bar det paa sit

Bryst. Han regerede sit Folk med Velvilje. »Mer end Muhamedanernes Hær frygter jeg en Forbandelse, om end kun af en gammel Kone,« sagde han ofte. Denne Iver belønnede Gud paa en ganske overordentlig Maade.

* * *

»Og de Uretfærdige krympede sig af Frygt for ham, og alle de, som begik Uretfærdighed, bleve forstyrrede, og Befrielsen lykkedes ved hans Haand.«

(1. Machab. 3, 6.)

31. Maj.

Den h. Angela Merici.

† 1540.

Angela Merici fødtes i Aaret 1474 i Brescia. Fra sin tidligste Ungdom af paatog hun sig strenge Bodsøvelser, som Løn derfor nød hun den fortrøligste Omgang med de Hellige og med Himlens Engle. I et Syn aabnede det hende, at hun var bestemt til at stifte en ny Orden; hun indtraadte derfor i den h. Franciskus tredje Orden og forberedte sig til sit fremtidige Kald ved fordoblet Bodsiver. Fra alle Sider strømmede Troende til, for at se den højtbenaaede Jomfru, der i en Alder af fire og tyve Aar talte med mer end menneskelig Visdom og næsten udelukkende ernærede sig af af Englenes Brød. Og Alligevel fremmede alle disse Naadegaver ikke Udførelsen af hen-

Men man havde allerede begyndt med Bygningen af St. Olafs Kirken, som den 24. August 1856 indviedes af Biskop Studach, efter at der i det sidste halve Aar havde været indrettet et lille Kapel paa Akersvej Nr. 7. Pastor Lichtle tog med stor Iver og Begejstring fat paa sin Gerning. Han lærte snart at bruge det norske Sprog udmærket baade i Skrift og i Tale; og senere, efterat han i mange Aar havde været i Danmark og talt Dansk, mærkede man ogsaa her endnu paa hans Udtale, at han først havde lært det norske Sprog. Sit Ophold i Norge glemte han aldrig. Han havde omfattet sin Virksomhed med en sjælden Kærlighed og Iver. Den Gang var Religionsfriheden i Norge endnu ikke saa stor som nu, og han blev ogsaa en Gang dømt til at betale en Mulkt, fordi han havde optaget i den katholske Kirke en Mad. Solaas i Stiklestad, der havde et Plejehjem for vanføre Børn. Men den Opsigt, som denne Domfældelse fremkaldte overalt i Europa og særlig i Frankrig, hvor Pastor Lichtle offentliggjorde flere Artikler i det ansete Pariserblad »Le Monde«, bevirkede, at selve Stortinget snart derefter vedtog en ny Lov, som gav Katholikerne større Frihed. Han blev ogsaa indviklet i en videnskabelig Fejde, og udgav i den Anledning en udmærket lille Bog til Forsvar for den katholske Kirke, som han kaldte »Den katholske Tros-lære«. Ogsaa forberedte han en katholsk Bønne- og Salmebog, som han dog først udgav i forandret Skikkelse i Odense. Som Prædikant var han meget søgt, og Søndag efter Søndag kom talrige Protestanter, navnlig Theologer, for i St. Olafs Kirken at høre den for sin Kirke saa begejstrede Præst. For nogle Aar siden gjorde jeg en Rejse igennem Norge. Langt borte fra Hovedruten i Thelemarken mødte jeg en protestantisk Præst. Da han hørte, at jeg var katholsk Præst, fortalte han mig, med hvilken Interesse han i sin Ungdom havde hørt Pastor Lichtles Prædikener i St. Olafs Kirke, og hvilket Indtryk de overalt havde gjort. Til sin store Smerte maatte Pastor Lichtle desværre afbryde sin Virksomhed i Kristiania i Aaret 1864, da han af Biskop Studach blev op-

fordret til at overtage den nystiftede Menighed i Gøteborg. Den udmærkede norske Konvertit og Præst P. *Stub* var nemlig vendt tilbage til Norge, efter at han var bleven præsteviet i Italien og der optaget i Barnabiternes Orden. Ved sin Ordens Indflydelse opnaaede han at blive Sognepræst i Kristiania i Stedet for Pastor Lichtle. Dette var en Til-sidesættelse af den sidste. Lydig imod sin Biskop, opgav han sin Stilling i Kristiania og overtog Embedet i Gøteborg, som skulde bringe ham saa mange Skuffelser. Han har heller aldrig glemt Kristiania og intet var ham kærere, end naar han kunde tale om sin Virksomhed der. Efter at St. Olafs Kirken var fuldendt, byggede han bag Kirken Præstegaarden. Ligesom i Kristiania maatte han ogsaa straks i Gøteborg lede Byggearbejdet ved den nye Kirke. Men han blev der kun i to Aar. En Øjensygdom tvang ham til at nedlægge sit Embede og han begav sig efter et kortere Ophold i sit Hjem til Rom, for der at søge Helbredelse i et mildere Klima.

(Fortsættes.)

En lille Begivenhed

af ikke ringe Betydning hændte Tirsdag d. 5. August i *Nt. Johannes Broderskabet*, idet denne virksomme Forenings Formand, Hr. Høhling, havde indbudt Forfatteren Hr. J. *Johnsen* til at holde Foredrag i Forsamlingssalen i Bredgade 67. — Foredrag holdes der jo ganske vist næsten hver Gang, der er Møde, dermed ere Medlemmerne virkelig godt forvante, men jeg tror ikke at fornærme nogen af de tidligere Foredragsholdere, naar jeg bestemt hævder, at Hr. Johnsens første Foredrag om »H. C. Andersen som Digter og Menneske«, var absolut enestaaende godt. — Hr. J. *Johnsen*, som forøvrigt er en god Bekendt til Ugebladets Læsere under Mærket J—n J—n, viste ved denne Lejlighed en saa

indgaaende Kendskab til sit Emne, at det var aldeles forbløffende. Foruden denne fortræffelige Egenskab havde Hr. J. Johnsen den udmærkede Evne, at gøre selv de mindste Detailler saa interessante, at Tilhørerne stadig fulgte Foredraget med den største Opmærksomhed, til Trods for at det varede over halvanden Time. Det turde derfor her være paa sin Plads, at lade Ugebladets Læsere vide, at Hr. J. Johnsen Tirsdag d. 19. ds agter at holde sit andet og sidste Foredrag om ovennævnte Emne. Foredraget begynder pr. Kl. 8 i Forsamlingssalen, Bredgade 67 over Gaarden II. Sal. Foreningen indbyder herved Alle paa det venligste, og det vilde være Skade, om nogen, der nærer aandelige Interesser og har Tid og Lejlighed, skulde forsømme at høre et virkelig katholsk, videnskabeligt og lærerigt Foredrag. Derfor kom alle og stol paa, at De ikke vil fortryde det.

A. V. Bork.

Æfterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. (K.) Søndag d. 10. August havde »*Unio*« den Skovtur, hvor det skulde vise sig, hvad Foreningens Damer duede til. Det viste sig, at de i hvert Fald duer til at arrangere en Udflugt. Første Afdeling, som kun bestod af Herrer, tog om Morgenen til Rungsted, spiste Frokost der og gav sig saa paa Fodtur over mod Søllerød. Anden Afdeling tog Kl. 12 $\frac{1}{2}$ ud til Holte og spadserede derfra til Skovløberhuset ved Søllerød, hvor Komiteens Damer allerede vare i travl Virksomhed. Kort efter ankom ogsaa Fodturens Deltagere — i en rigt blomstersmykket Vogn og med nogle rene Uhyrer af Markblomstbuketter; de var midtvejs blevne kede af at gaa. Foreningens unge Damer serverede Kaffen; ved hver Kuvert stod der en lille Flaske, som i Følge Etiketten indeholdt saa god og styrkende en Drik som Petroleum, Saltsyre, Belladonna o. m. a. Alle

disse mærkelige Vædsker gled dog meget let ned. Efter Kaffen begav Selskabet sig ned paa »Sportspladsen« ved Søen, hvor der afholdtes Præmie-Sækkevæddeløb og forskellige Lege; selvfølgelig manglede der hverken Buffet eller Totalisator, ej heller den nødvendige Amatørfotograf. Efter al denne Idræt — eller Liggen paa Ryggen i Græsset — kunde man med god Samvittighed indtage sin medbragte Aftensmad i Søllerød Krohave, og endelig sluttedes den vellykkede Tur med en lille Dans. Vejret var »dejlig køligt«; Regn blev vi fri for. Tilslutningen til Turen var usædvanlig stor, idet der ialt taltes hened 75 Deltagere.

Odense. Hvad Katholikerne ved deres aarlige Sammenkomst i Odense særligt maatte savne i den lille Valfartskirke, var en Relikvie af den hl. Knud. Det forekom Æn, som om man skulde fejre Fødselsdag uden Fødselsdagsbarnet. Rigtignok var der efter endt Gudstjeneste Lejlighed til at besøge den herlige Domkirke, hvor den hl. Knuds Relikvier gemmes i Krypten; men større havde vor Andagt dog været dersom vi havde haft den kære Helgen i vor Midte i St. Mariæ Kapellet.

Dette Savn følte ogsaa af den højærværdige Pater *Vido*, Provincialforstander for Kamillianerordenen, der i Aar gæstede Odense i Anledning af Sct. Knudsfesten. Han kom da i Tanke om, at der maaske i Italien kunde findes en eller anden Relikvie af vor kære Nationalhelgen og han henvendte sig i den Anledning til en bekendt Præst i Verona, til hvem særligt er anbetret Relikviernes Opbevaring. Hans Henvendelse har ikke været forgæves; thi i disse Dage har Pastor Tembories i Aalborg modtaget en lille Æske fra Verona, som indeholder en Partikel af den hl. Knuds Ben. Partikelen gemmes i en lille oval Sølvvæske og er forseglet med Kardinal Ærkebiskoppen af Veronas Embedssegel.

Ærkebiskoppens Skrivelse, som bevidner Relikviens Ægthed, siger, at Partikelen er tagen »*Ex ossibus S. Canuti Regis Daniæ, Martyris*«, og at han skænker den, for at fremme Andagten til den hl. Knud og at den tør

net. Paa Hjemvejen helbredtes hun ved et Vidunder. Da Pave Klemens VII. tilbød hende en Bolig i Rom, foretrak Angela at vende tilbage til Brescia, og der at vente, til Gud vilde tilkendegive hende sin Vilje.

* * *

»Værer ogsaa I taalmodige og styrker Eders Hjærter.«
(Jakob. 5, 8.)

1. Juni.

Den h. Lyftildis, Jomfru.

† 1100.

I mindst syv Aarhundreder er den h. Lyftildis bleven æret i Lyftelberg ved Rheinbach i Erkedioæset KølN. Hun levede i det 11te eller 12te Aarhundrede og nedstammede fra en fornem Slægt. I sin Barndom maatte hun lide meget af sin Stedmoder, der sendte hende ud paa Marken, for at holde de vilde Gæs borte fra Sæden. Selv lidende, følte hun dyb Medlidenhed med de Fattige. Da hun engang bragte dem Brød, og Faderen vilde se, hvad hun bar i Forklædet, fandt han Kul istedetfor Brød deri. Sine senere Aar tilbragte Lyftildis i en Eneboerhytte. Snart efter hendes Død forherligede Gud hendes Grav ved Vidundere. I Aaret 1623 lod Ekebiskop Ferdinand af KølN hendes Relikvier tage op og udstille til de Troendes Andagt i en smuk Marmor-Sarkofag.

2. Juni.

Den h. Justinus, Martyr.

† 166.

Den h. Justinus fødtes af hedenske Forældre i Neapolis i Samaria Aar 103. Han fik en fornem Opdragelse og hengav sig til Studiet af Filosofien, med det Ønske derved at kunde komme til Erkendelsen af Gud. Denne Kundskab haabede han at finde i de Vises forskellige Skoler, dog forgæves var hans Søgen, indtil Gud endelig selv stillede hans Sjæls Tørst. Da Justinus en Dag vandrede ved Havbredden, mødte han en Olding, der spurgte ham om Grunden til hans Tvivl. Justinus beklagede sig til ham over, at Filosofien ikke lærte noget sikkert om Gud. Da talte Oldingen til ham om Profeterne og om Jesus Kristus, hvem de havde forudforkyndt, og opmuntrede ham til at bede om Lys og Erkendelse fra oven. Ved Læsningen i den h. Skrift førtes Justinus snart til den sande Tro. Fra denne Tid af ansaa han det for den største Ære at være en Kristen, og ønskede kun at vise sig dette Navn værdigt. I sin Iver rejste han omkring i Grækenland, Ægypten og Italien, prædikede Evangeliet alle Vegne og vandt talrige Sjæle for Troen. Han forsvarede Kristendommen ved lærde Værker og sendte Skrifter til de hedenske Kejsere, hvori han modbeviste Hedningernes Anklager. I Rom førtes han for Præfekten, til hvem han sagde: »Vi ønske intet saa inderligt som at lide for Kristus.« Han og hans Kammerater beseglede deres Tro med deres Blod under Kejser Markus Aurelius.

udstilles i en hvilkensomhelst Kirke eller Bedesal. »Det falder mig tungt,« skriver Pater Tembories »at give Slip paa denne for danske Katholiker saa kostbare Skat. Men fordi Odense er det Sted, hvor Sct. Knud har udgydt sit Blod for vor hl. Kirke og hvor vi hvert Aar samles, for at ihukomme hans Minde, vil jeg skænke den til den katholske Kirke i Odense.«

Maatte den hl. Knud gaa i Forbøn hos Gud for os alle og opnaa os den Naade at kunne følge hans Exempel og Dyder!

Frankrig. Kulturkampen i Frankrig møder ogsaa Modstandere indenfor de derværende protestantiske Kredse. Saaledes har den bekendte Professor i Historie *Gabriel Monod* offentlig protesteret mod Regeringens Forholdsregler overfor Kongregationerne; thi han indser ikke, hvorledes man kan angribe Forældrenes Ret til at lade deres Børn undervise og opdrage i den katholske Kirkes Lære. »Skal da«, slutter Monod, »Raabet »Friheden leve« altid kun være den forfulgte Oppositions Raab i Stedet for det sejrige Flertals Valgsprog?« I en Skrivelse til »Journal des Débats« opfordrer ligeledes den protestantiske Deputerede *R. Johnston* Alle til at opløfte deres Røst mod Regeringens fordømmelsesværdige Politik, som endnu mere sønderriver Fædrelandet, skønt dette i Forvejen er saa splittet af Partivæsen og Lidenskaber, og han forsikrer, at Størstedelen af hans Trosfæller nære de samme Anskuelser.

Forøvrigt vedbliver man med at lukke Skolerne under større eller mindre Tumulter; i en By mødte man endog op med en -- *Kanon*, i Landerneou fordrev man Søstrene fra deres Pensionat St. Julien ved Hjælp af to Kommissærer, som bleve beskyttede af et Kompagni Infanteri og tre Brigader Gendarmeri. Folkemængden, som talte flere tusinde Personer, indskrænkede sig til at protestere ved Tilraab.

Generalraadet for Loiredepartementet i Nantes vedtog enstemmigt imod Præfektens Protest en Dagsorden, som protesterer mod Skolernes Lukning, tillige bevilgede det 5000 *Francs* til trængende Søstre.

Luxemburg. Den 11. August døde i Jesuiter-Kollegiet i Luxemburg Pater *Phil. Löffler* i en Alder af 68 Aar. 16 Aar gammel traadte han ind i Ordenen og blev præsteviet i 1863. Fra 1876—1882 var Pater Löffler Rektor for Kol-

legiet »Stella matutina« i Feldkirch. Han var i høj Grad æret og elsket baade som faderlig Opdrager og som nidkær Præst og fremragende Prædikant; hans elskværdige Optræden og ædle Karakter vil bevare ham et kærligt Minde blandt hans talrige Venner og Bekendte. R. I. P.

✠ St. Johannes Broderskab. Tirsdag den 19. August Kl. 7 $\frac{1}{2}$, i Lokalet Bredgade 67: Hr. J. Johnsen: „H. C. Andersen som Digter og Menneske“ (Slutning). Alle indbydes venligst. Adgang gratis.

Silkeborg.

„**Bella-vista**“, **Iste Klases Pensionat**, smukt og sundt beliggende ved Aa og Skov i Udkanten af Byen, modtager Lystrejsende og Kurgæster for kortere eller længere Tid. Gode Værelser. Moderate Priser. Telf. 67. (10 Min. Gang fra Kapellet.)

Kirkelig Kalender.

Søndag den 17. August. 13. Søndag e. Pintse. Marias Optagelse i Himlen. Joakim, den h. Jomfrus Fader. (Pave Leo XIII.s Navnedag.). **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i samtlige Kirker og Kapeller til Fordel for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet. I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 **Pontifikalmesse** med Prædiken; Kl. 6 Festandagt. — **18. M.** Helena, Enke, Kejserinde. — **19. Ti.** Oktavdag. — **20. O.** Bernard, Bekender og Kirkelærer. — **21. To.** Johanna Franciska de Chantal, Enke. — **22. F.** Oktav af Marias Optagelse. — **23. L.** Filippus Benitius, Bekender.

Søndag den 24. August. 14. Søndag e. Pintse. Bartholomæus, Apostel.

v. Hurcks Legat. To Portioner af dette Legat ere blevne ledige. Skriftlige Ansøgninger (trykte Skemaer haves ikke) kunne indsendes til Undertegnede inden Onsdag den 20. August. Joh. Braun, Sognepræst.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8). Søndag den 17. August Kl. 10 hl. Messe med Prædiken; Kl. 6 Aften Festandagt: — Mandag den 18. August Kl. 8 hl. Messe.

St. Ansgars Kirkeskole genoptager Undervisningen Mandag den 18. August. Børn, som i Aar blive skolepligtige, bedes anmeldt hos Sognepræsten. Daabs- og Vaccinationsattest maa medbringes.

 Helgenlegenden fraskæres Ugebladet.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 34.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 34.

Søndagen den 24. August.

1902.

Indhold: Et Svar til »Kristeligt Dagblad«. — J. C. Lichtle †. — Kulturkampen i Frankrig. — Forjættelse. — En Meddelelse og en Henvendelse. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: Frankrig. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden Side 297—304.

Et Svar

til

»Kristeligt Dagblad«.

—o—

»Nordisk Ugeblad« indeholdt i sit næstsidste Nummer en Artikel, i hvilken vi kritiserede en Udtalelse af »Kristeligt Dagblad« gaende ud paa, at Forfatteren Alfred Ipsen trods den Beskyldning, som Bladet rettede mod ham for Unitarisme, var mere egnet end den katholske Forfatter Johannes Jørgensen til at fremhæves som Repræsentant for den moderne Litteraturs Tilbagevenden til »kirkelig Synsmaade«. — Vi gjorde i samme Artikel opmærksom paa, hvad der skjulte sig under det lille, uskyldige Ord »Unitarier«, og vi fandt det utroligt, at et kristeligt Dagblad for Alvor kunde paastaa, at en Forfatter, der var Katholik, skulde være mindre skikket til at staa som Repræsentant for den kristelige Bevægelse indenfor Litteraturen end en Forfatter, der var Kri-

stusfornægter. — Da »Kr. Dgbl.« endvidere havde begaaet den mærkelige »Forglemmelse«, at det aldeles havde forbi-gaaet den eneste nulevende danske Forfatter, som faktisk har vendt sig fra Radikalisme til Lutheranisme, nemlig H. Schwanenflügel, mente vi ikke at kunne forklare dets Standpunkt ved at tilskrive det Ubetænksomhed, men snarere en sørgelig Fanatisme hos Artiklens Forfatter.

Denne, hvis Navn er P. Lauritsen, har aabenbart følt sig ramt af vore Bemærkninger, og i »Kr. Dgbl.« for 16. ds. søger han af bedste Ævne at væрге sig imod den rejste Beskyldning. Vi vil da straks bemærke, at dette er lykkedes ham saa godt, at vi som Følge af de fremkomne Oplysninger har indset vor Uret imod ham og hermed ønske at tage vor Beskyldning tilbage.

Nogle Ord til nærmere Forklaring vil dog være fornødne.

Hr. Lauritsen indleder sit Gensvar med nogle hvasse Bemærkninger til os om at have opfattet hans Artikel »paa en besynderlig naiv og mærkelig misforstaaende Maade«, samt om at have ydet den en Omtale, der vidner om »et paa visse Punkter altfor let misforstaaende Gemyt.« — Havde Hr. Lauritsen anet, hvad der siden er sket, havde han vel nok vogtet sig for at bruge saa stærke Ord; thi det er gaaet ham med disse Ord, som det gik Manden med det kendte Vand, han kastede mod Vinden. Men derom senere.

Hvori bestaar nu vor Misforstaaelse af hans Udtalelser? — Derom skriver han: »Bladet har begaaet den Hovedfa-dæse, at det overførte mine kun til det rent *litterære* Om-raade sigtende Udtalelser til de *grundkristelige* Forhold.«

Heri tager Hr. Lauritsen imidlertid aldeles fejl; det kunde virkelig ikke falde os ind at mistænke en Litteratur-anmelder for at mene, at Alfred Ipsen i *litterær* Henseende kan taale en Sammenligning med Johannes Jørgensen, og ligesaa fjernt laa det os at tiltro »Kr. Dgbl.« det naive Paafund at ville afgøre, hvem af de to Forfattere staar højest i *grundkristelig* Henseende. Nej, Striden gjaldt hverken

det ene eller det andet, men — begge Dele paa én Gang. Ved lidt rolig Eftertanke vil Hr. Lauritsen kunne indse det.

Professor Georg Brandes havde nævnt Johannes Jørgensen qua Repræsentant for en Tilbagevenden til *kirkelig Synsmaade indenfor Litteraturen*. Paa dette Punkt var det, at Hr. L. ønskede Joh. Jørgensen stillet i Skygge for Alfred Ipsen; vel mente han at maatte meddele sine Læsere, at han kendte en lille Hage ved denne sidste, som man ikke kunde helt se bort fra, naar man vilde opstille ham som Repræsentant for den kristelige Retning indenfor Litteraturen; men dette — at han nemlig var *Unitarier*, kun troede paa *én* Person i Guddommen, altsaa ikke vedkendte sig Troen paa Jesus Kristus som Guds Søn — var dog af underordnet Betydning i Sammenligning med den Anke, der maatte rettes mod Johannes Jørgensen, fordi »denne slog over i Katholicismen og derved blev aandelig fremmed for den største Del af sit Folk.«

Saaledes var Spørgsmaalet, hverken mer eller mindre dybsindigt; Hr. L. umager sig nu forgæves for at forkvakle det for sine Læsere ved at tale om »bristende Læseævnne hos det katholske Blad;« slige store Ord hjælper ham dog ikke over Vanskeligheden med at forklare sit Standpunkt, og os forekommer hans forlorne Overlegenhed kun daarligt at dække over Forlegenheden, der stikker derunder. — Hr. Lauritsen søger ganske vist at raade Bod paa sine tidligere Udtalelser ved at fortælle, hvor højt han sætter Johannes Jørgensen som Digter, og hvor meget denne kunde udrette, om han ikke var Katholik; men alt dette er Sagen uvedkommende, og endnu staar hans Udtalelse uigenkaldt, at en Forfatter, der tænkes at være Unitarier, kan betyde mere i en *kristelig-litterær* Bevægelse end en Forfatter, der er Katholik, og det selv naar den første er den anden ikke saa lidt underlegen i rent litterær Henseende.

Til Slutning søger Hr. L. at smutte udenom vor Forespørgsel med Hensyn til *H. Schwansenflügel*, idet han si-

ger, at »af den Slags Ophævelser kan man i enhver Sag gøre halvtredsindstyve for én.« Derefter tilføjer han nok saa spydigt: »Jeg bliver vel nødt til at bemærke, at jeg selvfølgelig ikke bedømmer Schwanenflügel litterært efter hans kirkelige Standpunkt til Vilh. Beck.« — For vor Skyld er Hr. Lauritsen virkelig ikke nødt til at gøre den Slags intet-sigende Bemærkninger, ligesaa lidt som han behøver at frygte for, at vi har halvtredsindstyve Ophævelser i Baghaanden, alle Mage til den ene fremkomne; Hr. L. ved godt, at hans Frygt er ugrundet, eftersom Schwanenflügel — hvad ovenfor er bemærket — faktisk er den *eneste* danske Forfatter for Tiden, der efter at have indtaget et radikalt Standpunkt nu står med begge Ben indenfor den lutherske Folkekirke. Han havde derfor sikkert gjort bedre i at gemme sine Spydigheder til en bedre Lejlighed og aabent have meddelt, om vi gættede galt ved at antage, at Grunden, hvorfor han ikke kunde bruge Schwanenflügel som Repræsentant for den kristelig-litterære Bevægelse, alene var at søge i de respektstridige Ord, som denne havde ladet falde om »Indre Missions« daværende Fører Vilhelm Beck.

— — Efter at Hr. Lauritsen havde fuldendt sin Artikel, har »Kristeligt Dagblads« Redaktion foretaget et Skridt, som har bragt Sagen ind i et Stade, der unægtelig kaster et komisk Lys over dets Medarbejder. Redaktionen har nemlig — som den meddeler i en Efterskrift til Hr. L.s Artikel -- henvendt sig til *Alfred Ipsen* med Forespørgsel, om han virkelig *er* Unitarier, og herpaa har den faaet et benægtende Svar. Hvorledes Hr. L. har baaret sig ad med hos sin Yndlingsforfatter at finde en Aandsretning, som denne aldeles ikke vedkender sig, forekommer os ufattelig det tyder mest i Retning af »et paa visse Punkter altfor let misforstaaende Gemyt«; helt fri for »Naivitet« kan vi heller ikke finde følgende Udtalelse i hans sidste Indlæg: »I et Par Artikler i »Kristeligt Dagblad« sidste Aar — »Atheisme og Livslykke« — tog jeg bestemt Afstand fra Alfred Ipsens Unitarisme trods det glædelige i hans Raab om fri Horisont.«

Dog ligemeget derom, det indser vi nu, at vi har gjort Hr. L. stor Uret ved at mene, at hans tidligere Udtalelser kun kunde udspringe af religiøs Fanatisme og ikke snarere maatte tilskrives Mangel paa Eftertanke; paa Sagens nuværende Standpunkt er vi absolut mest tilbøjelige til at antage denne sidste Forklaring, der forrige Gang forekom os »utrolig.«

H. G.

J. C. Lichtle †.

— 0 —

(Sluttet.)

Imidlertid havde den nuværende højærværdigste Biskop *Johannes von Euch*, som den Gang var Præst i Fredericia, gjort de første Skridt til Stiftelsen af en ny Missionsstation i Odense. Han havde sat sig i Forbindelse med Præsterne i de to westfalske Dekanater Beckum og Warendorf og disse havde lovet at give i 5 Aar et aarligt Bidrag til Grundlæggelsen af en ny Menighed i Odense, og ligeledes lovede Grevinde *Ida Hahn-Hahn*, den berømte Konvertit og Forfatterinde i Mainz, at samle iblandt sine Bekendte og Venner en aarlig Understøttelse. Men hvem skulde være den ny Menigheds Leder? Pastor von Euch foreslog Biskoppen af Osnabrück at opfordre dertil Pastor Lichtle, som jo for Tiden var i Rom. Hans Øjensygdом var bleven bedre, og han samtykkede gerne i at vende tilbage til præstelig Virksomhed i Norden. Saaledes kom han da til Odense. Ganske vist blev han meget skuffet, da han saa det fattige, gamle, fotografiske Atelier i en Baggaard i Vestergade, som var omdannet til det første Kapel, men han tabte dog ikke Modet. Da det første Kirkelokale var altfor tarveligt, lejede han en ny Bolig med Kapel paa Nørregade ligeoverfor St. Hans Kirke, indtil han i 1869 med Biskoppen af Osnabrück's rundhaandede Understøttelse kunde købe den gamle Provstegaard ved Albani Torv, som havde hørt til det adelige

Frøkenkloster. Den blev omdannet til et smukt og rummeligt Kapel, og i de tilliggende gamle Bygninger blev der indrettet Skole, Præstegaard og Bolig for Søstrene. I 1879 blev en Del af de gamle Bygninger nedrevet, og den nuværende smukke Præstegaard med Drengeskole bygget.

Pastor Lichte var utrættelig i at samle for sin Menighed i Odense. I Begyndelsen var den jo kun lille, der fandtes kun 18 Katholiker, og mange af dem vare egentlig kun Navnekatholiker, i Aarevis havde de ikke mere set en katholsk Præst, vare tildels bleven gifte med Protestanter, deres Børn vare blevne døbte og opdragne i den protestantiske Kirke; med et Ord, de mindedes næppe mere, at de vare Katholiker. Men Pastor Lichte forstod at vinde dem alle igen for Kirken, han veg ikke tilbage for nogensomhelst Vanskelighed, lykkedes hans første Forsøg ikke, saa prøvede han sin Lykke en anden og tredie Gang, indtil alle vare vundne tilbage for Kirken og mange ny optagne i Kirkens Skød. Han var en god Hyrde for den ham anbettede Hjord, en tro Arbejder i Herrens Vingaard.

Især laa ham alt paa Hjærte, hvad der vedrørte Guds-tjenestens ydre Højtidelighed. Han sørgede for smukke Paramenter, for Kapellets Dekoration og Udsmykning med Blomster. Hvor opbyggeligt var det ikke at iagttage hans travle Iver, naar Kristilegemsfesten nærmede sig, og han maatte forberede alt til Processionen. Der var jo kun smaa Forhold. Med en stor Baldakin havde man ikke kunnet passere Dørene. Han vidste at konstruere en mindre, som særlig var beregnet til Forholdene, og hvor lykkelig var han ikke, naar Festen havde været smuk, naar Menigheden var talrig mødt, og Sangen havde været vellykket. Det er ogsaa betegnende for hans Iver, at han, omendskønt han kun var mindre godt begavet med musikalske Evner, dog endnu som ældre lærte lidt at spille paa et Klaver, for selv at kunne lede Sangøvelserne. Altid tænkte han paa, hvad han kunde gøre for at drage Folk til Kirken, og for at bevare og styrke i dem det rette fromme, ivrige, katholske Liv.

Jeg maa derfor ogsaa her omtale hans Bønnebog »Den bedende Kristen«. Det var hans Tanke, at den skulde vejlede Katholikerne under Gudstjenesten, saa at de med Opbyggelse og Nytte kunde overvære den. Derfor skulde den samtidig være en belærende og en opbyggende Bog. Desværre valgte han en altfor kompliceret Inddeling, der gjorde en almindelig Indførelse af denne Bog meget vanskelig. Men det kan ikke nægtes, at Udvalget af Bønnerne var fortrinligt og desuden maatte de tiltale alle bedende ved deres simple, ukunstlede Udtryksmaade. Pastor Lichtle har i mange Aar arbejdet paa denne Bog, som han betragtede som sin Livsopgave. Efterat den utallige Gange var bleven forandret og omarbejdet, udkom den endeligen i 1880.

To Aar senere udgav han »Sange og Lege for Skolen og Hjemmet,« en Samling Sange til Skolebrug.

I Anledning af det pavelige Jubilæum udgav han ogsaa en mindre Brochure: »Om Afladen«, der udkom som Særtryk af »Nordisk Ugeblad«. I dette Blad offentliggjorde han ogsaa ellers flere Artikler, navnlig en Artikelserie om Jesu Barndoms Forening, der altid vil beholde sin Værdi. Thi det var ham, som organiserede denne Forening i Danmark.

Desværre var i Odense hans Sundhedstilstand ikke altid den bedste. Han led i mange Aar af en smertefuld Nervegigt, der ofte tvang ham til at søge Helbredelse i Udlandet. Paa Grund af tiltagende Svagelighed maatte han endeligen efter 20 Aars velsignelsesrig Virksomhed i 1887 tage Afsked med Missionsvirksomheden og vendte saa tilbage til Strassborg.*)

Han blev indsat som Præst ved det store Hospital og Vajsenhus St. Barbara i Strassborg, hvor han var Præst ved Hospitalskirken og tillige Religionslærer i Skolen og Skriftefader for Søstrene. Efter 5 Aars Forløb maatte han dog igen opgive dette Arbejde, og kom saa som Sjælesørger til

*) Paa St. Ansgarsfesten i 1887 holdt han sin Afskedsprædiken og endte dermed sin lange Missionsvirksomhed i Norge, Sverrig og Danmark fra 1854 til 1887.

et andet mindre Kloster »Zum göttlichen Kindlein Jesu« i en af Strassborgs Forstæder. Her var han endnu to Aar, indtil han helt maatte trække sig tilbage til Ebersmünster i det sydlige Elsass, hvor han boede som Pensionær i et Kloster. Dog var han alligevel altid i Virksomhed. Om Søndagen hjalp han gerne Præsterne i Naboskabet med Prædikener og i Skriftestolen, og paa Søgnedagene syslede han med Udgivelsen af forskellige tyske Bønnebøger. Iblandt dem maa særlig nævnes den fortrinlige Bog: »Die barmherzige Liebe«, en dygtig og praktisk Vejledning til Udøvelse af al Kærlighedsgerning. I Ebersmünster kunde han ogsaa ifjor ved Juletid, under stor Deltagelse fra nær og fjern, fejre sit 50aarige Præstjubilæum.

Anede han dengang, at hans Død skulde komme saa snart? Næppe; men Døden har dog ikke overrasket ham. I sine sidste Aar havde han stadig Døden for Øje; og især var han taknemlig mod Gud, fordi Herren havde skænket ham en saa rolig Livsaften, i hvilken han kunde forberede sig til Døden. Hans sidste Ord, som han 14 Dage før sin Død skrev til mig med rystende Haand, vare: »Alles für Gott und für die Seelen,« »Alt for Gud og for Sjælene«, og det var ogsaa det Løsen, han i hele sit Liv havde levet efter.

Han var en sjælden from, ivrig, offervillig og arbejdsom Præst. Vi tør derfor haabe, at Gud har givet sin trofaste Arbejder den fortjente Løn. Men hans Minde vil være uforglemmeligt hos alle, mod hvem han har gjort Vel i sit lange Liv, og hos hans Venner, til hvem han bevarede en trofast Kærlighed indtil Døden. R. I. P.

Kulturkampen i Frankrig.

—o—

Da man ifjor i Frankrig gjorde Begyndelsen med Kampen mod Ordenssamfundene, formaaede Franskmændene ikke at samle sig til at indtage en energisk Stilling; dette viste sig ogsaa navnlig ved Nyvalgene. Alle, som dengang med de alvorligste Ord gjorde opmærksom paa de truende Farer, bleve udskregne som mørke Pessimister, og saaledes lod man da Sagerne have deres Løb. Nu endelig har den voldsomme Uddrivelse af de religiøse Kongregationer, den hensynsløse Lukning af Kongregationernes Skoler og Huse, Undertrykkelsen af Undervisningsfriheden fremkaldt en ofentlig Protest blandt Frankrigs katolske Indvaanere. Rigtignok for silde! Men forhaabentlig ville alle Anstrængelser faa varig Betydning for Fremtiden. For nylig har der i Paris dannet sig en »Association pour la défense des écoles primaires catholiques« i Forbindelse med »Société générale d'éducation.« Udvalget bestaar af Abbé Keller, Baron Mac-kau, de Lamazelle, Grev d'Haussonville og de Ramel. Foreningens Formaal er, at finde Midler og Veje til at mulig-gøre en Reorganisation og Genaabning af de lukkede ka-tholske Skoler efter Ferien; den vil, for at naa dette Maal, rette en Henvendelse til de verdslige Lærerinder, hvis Op-dragelse og Karakteregenskaber yde tilstrækkelig Garanti i kristelig Henseende, og opfordre dem til, i Overensstemmelse med Loven af 1886, efter forudgaaet Anmeldelse at oprette Privatskoler eller at stille sig til Raadighed for Ejere eller Bestyrere af Skoler, som hidtil bleve ledede af Ordensfolk. Man tager næppe Fejl, naar man mener, at denne Henvendelse vil bære Frugt, da talrige Lærerinder og ogsaa Lærere i Statsskolerne for længe siden ere mere end kede af Rege-ringens Chikaner og jakobiniske Snuserier i Henseende til disse Læreres og Lærerinders Sindelag.

I et Brev til »Univers« har den Deputerede Abbé Gay-raud udtalt sin Mening om, hvad der foreløbig kunde gøres.

Han anbefaler at benytte Ferien til, ved Hjælp af Kollektivprotester, Privatbreve og personlige Besøg fra de ramte Familiefædres Side, at agitere hos Senatorerne og Majoritetens Deputerede til Gavn for Undervisningsfriheden og Kongregationerne. Abbé Gayraud mener, at en saadan Agitation sikkert ikke vil blive ganske uden Resultat, navnlig naar den iværksættes af indflydelsesrige Vælgere, thi Petitionerne til Senatet og Kammeret hjemfaldt altid til Glæmsel.

Forhaabentlig vil man derved kunne hindre det Værste: Ophævelsen af Konkordatet med Paven, og før eller efter samme en Lov, som lænkebinder den katholske Kultus, thi dette er jo det sidste Maal, som Kulturkampsheltene i Frankrig have for Øje. Naar man betænker dette, kan man kun ønske, at den nuværende livligere Reaktion ikke bliver uden Virkning. Idet Katholikerne og de Konservative forsvare de religiøse Kongregationer, forsvare de altsaa ikke alene Religionen, men ogsaa Samfundet. Kendsgernerne belyse paa en sørgelig Maade Forholdene. I dette Øjeblik ere alle den franske Regerings og Revolutionens Kræfter rettede mod Klerikalismen; men dette er ogsaa en Trusel mod den offentlige Orden. Udvisningen af Kongregationerne, Tilintgørelsen af Undervisningsfriheden, Kirkens Adskillelse fra Staten, det er — skriver »Verité Francaise« meget træffende — kun den første Akt i den store revolutionære Tragedie, som vil bryde løs med ny Kraft. I Løbet af 25 Aar har det republikanske Regime, ved at ophidse de antireligiøse Lidenskaber, i samme Grad tændt de omvæltende Lidenskaber. Den revolutionære Aand har udviklet sig i samme Grad som Ringeagten og Hadet mod Religionen. Kort efter den religiøse Forfølgelse vil Anarkiet følge.

Demonstrationerne, som fornylig fandt Sted foran Etienne Dolets Statu, varsle om en frygtelig Fremtid. Ret paa en paafaldende Maade viste sig der Forbundet mellem den antireligiøse og den revolutionære Aand. Det var en sand Revolutionsdag, som Paris oplevede. Med større Raseri end ved tidligere Manifestationer skraalede man »Carmag-

nole« og »Ca ira«; med en ny Dristighed viste sig de frygtske Huer med Oprørets røde Symboler. Politiet indskrænkede sig til at hindre materielle Udskejelser, og heller ikke dette er lykkedes overalt. Det havde faaet Paalæg om, at skaane Regeringens Venner.

De ministerielle og revolutionære Blade jublede over de hæslige Scener, som betegnede denne sørgelige Dag. »Gaardsdagens Demonstration«; udraaber »Lanterne«, »har været glimrende og betydningsfuld. Den har ved en fælles Forkastelse af Kirkens Forbrydelser (!) forenet alle Partier, som i Republiken forsvare de opnaaede Resultater og Haabet om de fremtidige Resultater.« Og »Rappel« skriver: »Ja, Paris har genfundet sig selv. Hvem kunde vel nære Tvivl herom efter Gaardsdagen store Demonstration? Endelig have vi genvundet det sande Paris: det republikanske, socialistiske, højhjærtede, for Retfærdigheden og Sandheden lidenskabeligt skælvende, af stolt Foragt for og Had (!) mod Kirkens løgnagtige (!) Lærdomme opfyldte Paris.«

Denne rasende Mængde, disse gudsbespottelige Sange, disse hadefulde Brøl, disse Oprørets Symboler, det vækker altsammen Mindet om Dagene i 1793.

Endnu mere revolutionære, endnu voldsommere vare Talerne, som den Dag bleve holdte i Regeringens Navn, den ene af Krigsminister André, den anden af Marineminister Pelletan. Det var en Krigserklæring mod Katholicismen af det rasende Fritænkeri, det var den brutale Trusel mod den religiøse Tro og Overbevisning hos Befolkningens store Flertal. Det var den republikanske Bloc, som blev oprejst mod den nationale Enhed. Disse Frimureres Herredømme vilde ogsaa være de Revolutionæres Herredømme. Ministrenes Taler bleve belyste af Demonstrationerne foran Etienne Dolets Statue. Baade de Første og de Sidste raabe paa blodige Skafotter. Skafottet er den sidste Udløber paa saadanne Regeringstaler og saadanne vilde Gadescener.

Hvad der endnu adskiller fra 1793, er Kampen, som

Katholikerne og de virkelig Liberale for Tiden føre, for i Fællesskab at forsvare Friheden og Ejendommen mod Regeringens Tyranni. De religiøse Kongregationer værne om den sociale Orden. Idet man forsvare dem, holder man den revolutionære Strøm tilbage, som er beredt til at bryde løs fra alle Sider bag en Regering, som er Revolutionens Medskyldige og Forbundsfælle. Dersom Fornuftens og Retfærdighedens, den religiøse Friheds og Privatejendommens Sag bukkede under tillige med Kongregationerne, vilde Kommunismens og Anarkiets Tid snart oprinde.

Forjættelse.

— o —

Den himmelsendte Mester,
 vor Frelser, Gud og Mand,
 den ypperste blandt Præster!
 Fra Floden og til Strand
 en Hersker uden Mage,
 og dog han alle Dage
 vil midt blandt sine bo:
 Vidunderligt at tro! —

Vel meget Verden mener
 kan kaldes Lykke her.
 Kun den, som Herren tjener
 og har i Tro ham kær,
 i Sandhed fandt det bedste,
 det Livet skal stadfæste
 hver Dag med Kraft og Fred
 og Trøst og Herlighed. —

Her »hjemme« har vi ikke
 her er vi Gæster kun!
 Vort Hus vi skal beskikke
 alt om en liden Stund. —
 Den Tjener, det forjættes,
 skal over »meget« sættes,
 som under Korset fro
 var her i »lidet« tro.

I. V.

En Meddelelse og en Henvendelse.

— o —

Efter at Undertegnede i 24 Aar har været ansat som Lærer i *Horsens*, er jeg af den højærværdigste Biskop bleven forflyttet til Svendborg. I de mange Aar har jeg set Menigheden voxe op fra en ringe Begyndelse og har med den gennemlevet baade glade og mindre glædelige Dage. Alle de mange unge Mennesker, jeg i den Tid har undervist, beder jeg om, at de ikke maa glemme, hvorledes jeg til enhver Tid har søgt at indprente i dem Troens Sandheder ogsaa i Forbindelse med de øvrige Undervisningsfag. Gud give, at de stedse maa holde sig disse Lærdomme for Øje!

Da jeg kom til Horsens, ejede Skolen saa at sige intet, og hvad det vil sige at give Undervisning til en stor Flok Børn uden Hjælpemidler, vil jeg overlade til Andre at bedømme. Forholdene have nu forandret sig; Skolen er nu saaledes stillet, at den kan blive en Mønsterskole. Gud være lovet for dette.

Skolen i *Svendborg*, hvortil jeg nu flytter, er desværre blottet for Undervisningsmidler. Imidlertid haaber jeg, at Vorherre sender ogsaa der en Velgører, som har baade Villie og Evne til at afhjælpe Nød og Trang, naar det gæl-

der Skolen og Børnene. Et Legat f. Ex. paa 2000 Kr. vilde være en stor Hjælp. Skulde Nogen være i Besiddelse af Ting, som kunne anvendes ved Undervisningen, f. Ex. Samlinger af naturhistoriske og fysiske Sager, Kort eller Bøger, vil alt saadant blive modtaget med den inderligste Tak.

Jeg takker nu, da jeg tager Afsked med Horsens, alle Menighedens Medlemmer paa det hjærteligste for den Velvillie, jeg har mødt hos Alle, og jeg beder ret meget om Undskyldning, dersom jeg skulde have forurettet nogen. Særlig takker jeg højærv. Hr. Pastor Kerff, Fru Lehnsgrævinde Rantzau, som ogsaa særlig har støttet Skolen, Hr. Folkethingsmand Busk, samt Hr. Ingenieur Plum. En hjærtelig Tak tillige til Sangforeningen i Horsens, som stedse er kommet mig i Møde med uskrømtet Venlighed. Maatte vi alle engang genforenes i Himlen!

F. Holst,
Lærer.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

Frankrig. Hr. Combes mener aabenbart for Tiden at have opdaget en overordentlig snu Udvej overfor den katholske Bevægelse mod Revolutionen, idet han søger at stemple denne bestandigt voxende Bevægelse til Gunst for Ordensskolerne som en *royalistisk* eller *monarkisk* Bevægelse. Fra hans Standpunkt er Forsøget slet ikke saa ilde udtænkt; thi for Regeringens Partigængere og de af dem bedaarede tankeløse Masser kan der ikke gives noget kraftigere Slagord, end det allerede fra den første Revolution velkendte og prøvede: »Republiken er i Fare!« De Kongeligtsindede have bemægtiget sig Bevægelsen til Gunst for Kongregationerne, for ved dens Hjælp at fremme *deres* Formaal, som bestaar i at afskaffe Republiken og sætte Monarkiet i dens Sted. Lad os derfor forene os mod disse Republikens Fjender, for at frelse den.

Hr. Combes Forsøg paa at skuffe den offentlige Mening kan dog ikke bestaa overfor Kritiken. At de monarkiske Elementer optræde imod den brutale Undertrykkelsespolitik, er en Selvfølge: de ere troende Katholiker og *maa* derfor yde Modstand mod denne Politik. De gøre det imidlertid ikke alene, men overhovedet *alle* troende Elementer. En af Hovedorganisatorerne af Modstanden er jo Senator *Piou*, Føreren for de saakaldte Rallierede eller for de Katholiker, som uden Forbehold stille sig paa Republikens Side og bestræbe sig for at forandre den radikal-socialistiske Republik til en *konservativ* Republik. Men heller ikke til disse alene indskrænker Modstanden mod det forfølgelsyge Ministerium Combes sig; overbevisningstro Republikanere, som ere alt andet end »klerikale« have ogsaa sluttet sig til den, bl. a. den forhenværende Justitsminister Jules Roche. Desuden ogsaa troende Protestanter, som offentlig have protesteret mod Voldsgerningerne mod Ordenssøstrene. Vil Hr. Combes maaske ogsaa stemple disse sine Modstandere som Royalister?

— Om Kulturkampen i Frankrig skriver meget betegnende det protestantiske »Kreuzzeitung«: »Maaden, paa hvilken Ministeriet Combes driver sin Kamp mod Kirken, beviser klart, at det ikke drejer sig om en Kamp mod »Klerikalismen« men mod *den katholske Kirke* Siden man berøver *sex- til tolvaarige Skolepiger i Elementarskolerne* deres Læresøstre, for at tvinge dem til at besøge *de atheistske Statsskoler*, kan Ingen mere paastaa, at det er Republikens Sikkerhed, som kræver en saadan Forholdsregel. *Den atheistske Ærkepræst*, som staar i Spidsen for den franske Regering, behandler Tingene med en Skarphed, som Waldeck-Rousseau aldrig har villet. At det endog drejer sig om en *Kamp mod Kristendommen i Almindelighed*, fremgaar ogsaa af troende Reformertes, som f. Ex. Professor Monods, alvorlige Protester. Den *protestantiske Minister Pelletan* er rigtignok af en anden Mening, men han er jo ogsaa — ligesom Combes og André — en *erklæret Atheist*.«

Silkeborg.

„**Bella-vista**“, **Iste Klases Pensionat**, smukt og sundt beliggende ved Aa og Skov i Udkanten af Byen, modtager Lystrejsende og Kurgæster for kortere eller længere Tid. Gode Værelser. Moderate Priser. Telf. 67. (10 Min. Gang fra Kapellet.)

Møde paa Amager.

P St. Johannes Broderskab afholder Agitationsmøde paa Amager, Tyrolsgade 11, Stuen, **Tirsdag den 26. August** Kl. 7 $\frac{1}{2}$ pr. — Alle indbydes venligst, Menigheden paa Amager ganske særlig. Der vil blive afholdt Foredrag og derefter humoristisk Oplæsning. Adgang gratis.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 24. August. 14. Søndag e. Pintse. Bartholomæus, Apostel. — **25. M.** Ludvig, Bekender. — **26. Ti.** Marias Hjærtens Fest. — **27. O.** Josef af Calasanz, Bekender. — **28. To.** Augustinus, Biskop og Kirkelærer. — **29. F.** Johannes den Døbers Halshuggelse. — **30. L.** Rosa af Lima, Jomfru.

Søndag den 31. August. 15. Søndag e. Pintse.

Mariakongregationen for Ynglinge genoptager efter endt Ferie sine ugentlige Møder Mandag Aften d. 1. September Kl. 8 $\frac{1}{4}$ præcis. — De, som ønske at blive optagne, bedes henvende sig til Kongregationens Præses, højjærv. Hr. Pater Scialm, Stenosgade.

St. Andreas Kollegiet, Latin- og Realskole, Ordrup. Det nye Skoleaar begynder **Torsdag den 28. August.** Kl. 9 Messe med Sang; før Messen Prædiken.

St. Knuds Drengeskole i Stenosgade genoptager Undervisningen **Mandag den 25. August.** Indmeldelser af nye Disciple modtages paa Skolen.

Gudstjeneste om Søndagen.

St. Ansgars Kirke (Bredgade 64). Form. Kl. 8 stille Messe, Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Aften Kl. 6 Andagt.

Rosankranskirken (Boyesgade). Form. Kl. 7 stille Messe, Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Efterm. Kl. 3 Andagt.

St. Anna Kapel (Sundby). Form. Kl. 8 stille Messe, Kl. 10 Højmesse med Prædiken.

Jesu Hjærte Kirke (Stenosgade). Form. Kl. 7 og Kl. 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe, Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt.

St. Josefs Kirke (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe, Kl. 9 Højmesse med Prædiken. Efterm. Kl. 3 Andagt.

St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 8 Højmesse med Prædiken. Efterm. Kl. 3 Andagt med Katekisation.

St. Andreas Kirke i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Aften Kl. 7 Andagt.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken.«

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 35.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 35.

Søndagen den 31. August.

1902.

Indhold: Den hl. Stol og den franske Kulturkamp. — En Episode fra Martinique. — Brudstykke af en Dagbog. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Mannheim. Rom. — En Berigtigelse. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden: Side 305—312.

Den hl. Stol og den franske Kulturkamp.

—o—

Gentagende har man spurgt, hvorfor den hl. Stol ikke offentlig tager Ordet overfor de sidste Tildragelser i Frankrig og med sin højeste Autoritet griber umiddelbart ind i Kampen. Ogsaa fjendtligsindede Blade, som ellers ikke kunne raabe højt nok op over »Vatikanets Indblanding i Statens Anliggender«, ville nu paalægge den hl. Stol den Pligt, at den skal gaa frem imod de franske Magthavere med en »Banstraale« eller med Forkyndelsen af et »Korstog«. Den hl. Stols foreløbige Tilbageholdenhed søge de saa at udbytte som et nyt Bevis paa Kardinal-Statssekretær *Rampollas* utrættelige *Venlighed mod Franskmændene*.

Den hl. Stol vil aldrig kunne gøre saadanne Folk tilpas. Gaar den frem med Skarphed, saa skældes der ud over An-

masselse, Indblanding, Forstyrrelse af Freden o. s. v; gaar den frem med Taalmodighed og Forsigtighed, bebrejdes der den Ængstelighed, Svaghed, blind Tillid o. s. v.

Nu har Hr. *Cassagnac*, det bekendte, gamle Brushoved blandt de franske Bonapartister, leveret nyt Stof til Themaet »den vatikanske Politik,« idet han paa Grund af Roms saakaldte passive Holdning har rettet et rasende Angreb mod Kardinal *Rampolla* og bl. a. ladet sig henrive til den mærkelige Paastand, at »Ingen har siden Bismarck skadet Frankrig mere, end denne Rampolla.« Hr. Cassagnacs Vrede er dog ikke en Følge af Iver for *den katholske Sag*, men af Fanatisme for den bonapartistiske eller monarkiske Sag. Han hører nemlig til hine Franskmænd, som ville gøre den republikanske Statsform alene ansvarlig for alle indre og ydre Ulykker, og som vente Frelse alene af Republikens Omdannelse til et Monarki. Disse Folk kunne ikke tilgive den hl. Stol, at den har anbefalet de franske Katholiker, at stille sig paa den nuværende Forfatnings Grundlag og paa dette Grundlag at virke efter bedste Evne og Kræfter for Kirken og Folkets Vel. Paa denne Maade kommer den mærkelige Kendsgerning i Stand, at man paa den ene Side beskylder den samme Kardinal-Statssekretær for overdreven Forkærlighed for Frankrig og paa den anden Side stiller ham lige med Bismarck som en Fjende og Modstander af Frankrig.

Hvad den hl. Stols *nuværende* Holdning ellers angaar, da lader den sig meget let forklare uden at tage den saakaldte »højere Politik« til Hjælp. Der kunde foreligge en *Pligt* for den højeste kirkelige Autoritet til offentlig og straks at gribe ind, naar der blandt Katholikerne viste sig Vildfarelser og Spaltninger i Henseende til de kirkelige Grundsætninger eller naar Kirkens Rettigheder vare i Fare paa Grund af en foreløbig Taushed fra den hl. Stols Side. Men dette er for Tiden ikke Tilfældet. Frankrigs trofaste Katholiker opfylde jo nogenlunde deres Pligt. Om og hvorledes og hvornaar den hl. Stol nu offentlig vil lade høre fra

sig, er et *Betimeligheds*-Spørgsmaal. Det er godt muligt, at den hl. Stol lover sig mere Nytte for den gode Sag, naar den først afventer Resultatet af de franske Katholikers Modstand og ser, hvorledes Forholdene udvikle sig. I det *passende* Øjeblik vil det sikkert ikke mangle paa en Indgriben fra den hl. Stols Side. Fra Vatikanets verdensomfattende Varde lader sig opnaa et bedre Indblik og en sikrere Dom, end nedefra, midt i den daglige Kamptummel. Saavidt vi kunne bedømme Sagen, maa man i alt Fald regne med det Synspunkt, at en skarp Optræden fra den hl. Stols Side kunde blive *udbyttet af Ministeriet Combes*, for at skaffe sig Luft i de indre Forlegheder ved en stormægtig Demonstration mod »uberettiget Indblanding« og »Krænkelse af Konkordatet« og deslige. Man ser jo, at det bekymrede Ministerium allerede nu griber til alle mulige Udflugter og bortledende Paastande og i dette Øjemed stempler den katholske Bevægelse som en monarkisk Sammensværgelse og ved Revanche-Taler søger at smigre for de nationale Lidenskaber. Som bekendt søge de radikale Kulturkampshelte allerede i lang Tid efter et Paaskud, for at ophæve hele Konkordatet og saaledes aabne en Kulturkamp mod hele den kirkelige Organisations Grundlag i Frankrig. Det er vel muligt, at den hl. Stol foreløbig holder sig tilbage, for ikke at levere dette Paaskud, og hellere først vil afvente, om det brutale Ministerium Combes ikke gaar til Grunde formedelst sin egen Uduelighed og de naturlige Følger af sin umaadelige Hensynsløshed.

Under alle Omstændigheder burde de franske Katholiker nu ret for Alvor erkende, at det ikke gavner dem noget at slutte sig til en eller anden Prætendent, som dog ikke kan hjælpe dem, men at de maa hjælpe sig selv ved at *udfolde deres egen Folkekraft*.

En Episode fra St. Pierre-Katastrofen.

— 0 —

Dengang den første Undersøgelser-Kommission sejlede fra Fort de France til St. Pierre, for at undersøge Skaden, som det vulkanske Udbrud havde anrettet, og efterse, om der intet levende Menneske fandtes i Byen, og hindre pestagtige Sygdomme ved at opbrænde de mange Lig, sendte Generalvikar *Pavel* af Fort de France, den fraværende Biskops Repræsentant, en af sine Præster med Kommissionen, for at »meddele de Døende Absolutionen og velsigne de Døde,« og for tillige at aflægge et Besøg i Domkirken og det biskoppelige Palads. Til dette sørgelige Hverv valgte han Abbé *Pelissier*, en energisk og kraftig Maand, som havde været Militær-Præst under Krigen i 1870.

Kommissionen begyndte sit Arbejde paa Bertin-Torvet ved Kysten, hvor der laa ophobet en Mængde Lig. Medens Soldaterne samlede Tømmer i Ruinerne og lagde det tilrette til store Ligbaal, begav Præsten sig op i Byen og henimod Domkirken, for at fuldbyrde sit Hverv.

Forsigtigt banede han sig Vej gennem Ruinerne, der vare overstrøede med Aske, og hvor Bunker af Lig i rædselsfuldt fordrejede Stillinger hvert Øjeblik hindrede hans Gang. Med et usigeligt tungt Hjærte fortsatte han sin smertelige Vandring. Naaet til Pladsen foran Domkirken, stødte han pludselig paa en Snes Mænd, som vare saa ivrigt beskæftigede midt imellem Ruinerne, at de slet ikke lagde Mærke til hans Nærværelse. De løb omkring og huggede og hakkede mellem Ruinerne, medens en Kvinde sad i Nærheden og passede paa Noget, som kogte i en Gryde. Da han var kommen nærmere, blev han opfyldt af Afsky og Vrede ved at opdage, at han befandt sig midt i en Bande af organiserede Ligrøvere. Lige ved Siden af ham laa en Mand bøjet over et Lig, hvis forkullede Fingre han sønderflængede med en Kniv, for at bemægtige sig nogle Ringe.

Præsten sprang hen imod Forbryderen og rev ham

bort fra Liget; men Gribben i Menneskeskikkelse, som var bleven forstyrret i sit Rov, vendte sig med Vildhed mod Præsten. Og nu begyndte en frygtelig Kamp mellem de tvende Mænd. Skønt Præsten var en stærk og kraftig Mand, vilde han dog næppe have været i Stand til at overvælde den bomstærke Neger; men Kvinden som sad ved Gryden, var bleven opmærksom paa de Kæmpende, og da hun saa, at Mandens Modstander var en Præst, raabte hun til Negeren, at han skulde holde inde. Han gav da Slip i sit Tag, og Præsten slyngede ham fra sig, saa han snubledede inde imellem Ligene. Negeren rejste sig atter og pustedede et Øjeblik, men opfyldt af Ærgrelse. Hans Kammerater kom nu nærmere; men den traditionelle Respekt for den præstelige Klædning holdt dem i Ave. Abbé Pellisier bebrejdede dem, at de vare menneskelige Uhyrer, hvem Rovbegærlighed havde gjort til Dyr, som plyndrede de Døde, og han befalede dem, at de skulde standse med deres rædselsfulde Gerning. Men Plyndringsdjævelen havde bemægtiget sig dem, og de fortalte ham, at han skulde gaa sin Vej og ikke hindre dem i deres Arbejde, som de frækt fortsatte uden at ændse hans Nærværelse. Dette var formegget. Idet han tog et Brædestykke fra Ruinerne, truede han dem med det. Men de toge ogsaa hvad der laa nærmest og udfordrede ham. Det første Angreb fra disse forstyrrede Røveres Side, som nu vare blevne fuldstændig rasende, vilde uden Tvivl have føjet Mord til Vanhelligelsen. Præsten kastede da Vaabnet bort og tog en Stola og et Krucifix op af Lommen, og idet han lagde Stolaen om Halsen og tog Krucifixet i den opløftede Haand, truede han dem med den Forbandelse, med hvilken Gud sikkert vilde straffe deres Forbrydelse imod sine dræbte Skabninger.

De bleve da saare forfærdede. De kastede sig paa Knæ foran ham og bad ham: »Fader, forband os ikke. Alt er ødelagt, Alle ere døde. Hvorledes kunne vi ellers leve, naar vi ikke maa tage, hvad de Døde ikke mere har Brug for?« Men han gik frem imod dem, idet han truende løf-

tede Korset i Vejret. De vendte ham da Ryggen og flygtede og forsvandt mellem Ruinerne.

Abbé Pellisier fortsatte sin sørgelige Vandring til Biskoppens Palads, trodsende alle Hindringer blandt de ophobede Lig, indtil han naaede Torvet mellem Domkirken og Paladset. Ikke et eneste af de dejlige Træer, som havde overskygget Murene stod oprejst, og Antallet af Døde var her frygteligt. De forkullede Lig vare her spredte mellem Trærnes nøgne Grene eller i store Bunker paa de askegraa Græsplæner, og i alle mulige rædselsfulde Stillinger. Alene midt i denne frygtelige Stilhed, i dette uhyre Benhus, følte Præsten, at hans Kræfter svigtede ham. Med en overmenneskelig Anstrængelse samlede han sin hele Energi sammen og flygtede saa hurtigt som muligt gennem de med Lig besaaede Ruiner, uden at se sig tilbage, indtil han naaede Baalene ved Kysten. Her segnede den stærke Mand om, begravede sit Ansigt i sine Hænder og græd som et Barn.

Brudstykke af en Dagbog.

(Fortsat fra Nr. 31.)

—O—

Den 15de September.

— — — — — »Alt hvad Din guddommelige Godhed har skabt, o mit Hjertes Gud! siger mig, at jeg burde elske Dig — — — — — ja, alt dadler mig, fordi jeg ikke gør det. Jeg kan ikke aabne Øjne eller Øren, uden at se og høre din Godhed, din Visdom forkyndes alle Vegne; alt viser mig Skaberens Kærlighed.«

Hvorfor har Mikael understreget disse Linier saa mange Gange? hvorfor føler jeg mig tilskyndet til at læse dem atter og atter? — At tro, at alt, hvad der er godt i os, har et guddommeligt Udspring — at jordisk Kærlighed drager Næring af en guddommelig, uendelig Kærlighed, — at hele Verden taler til os om denne evige, almægtige Kærlighed,

— Ak, det er altfor smukt til at kunne være sandt — altfor smukt!

Den 29de September.

Sommeren er forbi! og Mikael rejser til Italien næste Uge, jeg kan ikke lide at tænke derpaa. Hver Dag vi vandre ud sammen, sige vi til hinanden, at det maaske er vor sidste Tur; men den sidste er det endnu ikke.

I den senere Tid har vi haft Storm og Regn — og hele Landet har et rigtig sørgeligt og forladt Efteraars Udseende. — Jeg kan ikke vænne mig til den Tanke, at Mikael bliver borte i sex Maaneder! det synes mig en Evighed.

Den 6te November.

Mikael rejser imorgen. — I Eftermiddags stod vi og saa ud over de af Stormen tørrede Græsgange og de mørke Mosestrækninger, og Mikael's Øjne havde det fraværende, drømmende Udtryk, jeg er saa bange for, — det er, som om det vilde føre ham langt, langt bort fra mig!

Himlen var overtrukken; de lange Græsstraa, som den kolde Vind havde afbleget og visnet før Tiden, vejede frem og tilbage — nogle spredte Tisler knejsede hist og her; ved den underligt blinkende Dam saa man Røllikernes mat-hvide Blomster. Vandet var dybt, mudret og stille — paa den ene Side var Jorden helt optraadt af Creaturene, paa den anden Side løftede de afkappede Piletræer deres blege Grene mod den mørke Himmel — — — — —
Hvad tænkte Mikael paa? En tung, uhyggelig Stemning og en dyb Tavshed lagde sig over os; og jeg, jeg kunde ikke bryde den. —

Jeg var dybt grebet af det triste Landskab, der laa foran os, og jeg stod der betragtede, ventende — — — — —

Pludselig forvandlede det Hele. De mørke Skyer spredte sig over de fjerntliggende Bjerge, og et dejligt gyldent Lys bredte sig over Egnen. Solens Straaler lyste frem gennem Taagen, der løftede sig fra Dalene, først i en kold og graalig Tone, som snart gik over i et ejendommeligt

diset, glødende og pragtfuldt Skær — selv Dammen syntes helt forandret; dens skumle Vand blev gennemsigt og afspejlede de gyldne Skyer og den lyseblaa Himmelhvælving! Jeg saa paa Mikael, Solen faldt lige paa hans Ansigt — »Janthe«, sagde han, »er det ikke pragtfuldt, glimrende! Ser du det vidunderlige Lys stige op derovre? og denne herlige gyldne Dis! Aldrig har jeg set noget saa fuldkomment skønt. Det kunde godt være fra Botticellis Engle, fra Englene f. Ex. i hans »Kristi Fødsel«, der ere saa ivrige for at forsonne Jorden med Himlen! — — — — —
Aa, Kjæreste! hvis vi blot kunde vandre op ad denne lysende Slige, der synes at føre til Himlen, skulle vi nok engang komme op til den evige Stad histoppe.« — — — —

— »Det vilde jeg aldrig kunne!« svarede jeg lidt ærgerligt.

Mikael saa forbavset paa mig; jeg ved, at min Stemme lød haard og bitter. »Det er til ingen Nytte, Mikael, — ingen Nytte — du tror, at jeg er en anden, end den, jeg virkelig er — men jeg maa sige dig, at for mig er kun en Ting sand, nemlig, at jeg elsker dig højere, end jeg nogensinde havde troet det var muligt for mig at elske Nogen!« Da jeg sagde dette, faldt en stor Taare ned paa Græsset, og jeg fortalte Mikael, hvor dybt bedrøvet jeg var over hans Bortgang. Vi talte og talte, indtil Straalerne fra den nedgaaende Sol vare forsvundne. Men da vi gik hjem i Mørket, følte jeg, at vi stode hinanden nær — og at intet kunde skille os — — — — ja, trods alt, hvad jeg end siger, elsker Mikael mig bestandigt!

Den 7de November.

Onkel Julius diskuterede med Mikael hele den Aften — vor sidste Aften! somme Tider hørte jeg til, somme Tider ikke.

Nu hørte jeg Onkel sige: »Hvorfra véd du det? bevis hvad du siger.« Onkel tænker med Professor Huxley, at det er en almindelig, for ikke at sige videnskabelig Kends-

gerning, at jo vanskeligere det er at bevise en Paastand, desto mere overbevisende bør Vidnesbyrdet, der skal bekræfte den, være — og, at ethvert Menneske bør angive, hvorpaa det støtter sin Tro. Om dette var Mikael enig med ham og fremsatte sine Meninger med streng Logik. »Byder den sunde Fornuft os ikke at tro, at alt i Verden maa være enten en skabt Virkning eller en virksom, skabende Magt? og hvor findes denne skabende Magt? — — visselig ikke hverken i Mineralriget, Planteriget eller Dyreriget: Man ser der *skabte* Virkninger og *kun* skabte Virkninger — — — — Mennesket selv er en stakkels, begrændset Skabning, som har haft en Begyndelse. Ingen Virkning, stor eller lille, kan blive til uden en Aarsag — en tilsvarende Aarsag. — — — — Aarsag — Virkning, Virkning — Aarsag, snart tabte jeg Diskussionens Sammenhæng, snart fandt jeg den igen! Som sædvanlig syntes Onkel Julius aldrig at komme til nogen Slutning — Mikael derimod kom altid til en. Aa, saadan smuk og tilfredsstillende Slutning! — — — — — Efter at jeg var kommen op paa mit Værelse, læste jeg endnu nogle Sider i Mikael's Bog. Jeg gad nok vidst, om han aner, at jeg har taget den?

Den 9de November.

Mikael er rejst. —

Den 11te November.

Imorges fik jeg et Brev fra ham, et godt, langt Brev, han er i London og bliver der i nogle Dage; jeg føler mig noget roligere og lykkeligere nu, thi Mikael siger, det vil ikke vare længe, før vi ses igen; han haaber at kunne rejse hjem til Jul, og maaske bliver han her en Ugestid. I Majmaaned skal vi giftes! — — — — —

Den 12te November.

Poplernes Blade ere sølvhvide — kun den underste Side ses — og de tage sig smukt ud, baade i Solskin og

naar de tegne sig mod den halvmørke Aften-Himmel, naar Maanen stiger op bag ved dem.

Lidt efter lidt blive de graa Grenes Omrids skarpere, hver Dag bliver Jorden mere og mere bedækket med de nedfaldne, sølv- og guldagtige Blade. Men hver Dag bliver Fortryllesen ved disse ensomme Popler større og større for mig. Mikael! hvor jeg vilde ønske, du kunde faa mine Popler at se! Mon der findes noget smukkere i Italien? Det er underligt, hvor ensom man kan føle sig — jeg tror ikke at jeg nogensinde har følt mig saa ensom og nedtrykt, som jeg nu gør. Dog er intet nyt sket — der er ingen Forandring i vort Forhold. — Onkel Julius har aldrig brudt sig om mit Selskab, undtagen naar jeg arbejder, han interesserer sig aldrig for noget af det, jeg har Interesse for.

Den 20de November.

Et andet langt Brev fra Mikael! Jeg føler mig tilmode, som om jeg havde berejst hele Florens og Omegn med ham. Jeg synes at føle hans Haand gribe min varmt og stærkt, medens hans Blik er fæstet paa mig, som om han prøvede paa at læse mine Tanker.

Ud af det han skriver kan jeg godt læse, at hans Sind endnu er opfyldt af religiøse Emner, at det volder ham Sorg og Bekymring — men jeg ser ogsaa, at han elsker mig højere end nogensinde.

Den 25de November.

Kære Mikael! Idag har han udtrykt sine Tanker tydeligere end nogensinde før, han siger: »Kun en Ting beder jeg dig om, kære Janthe, og det er, at du altid vil lade dit Sind blive aabent og fordomsfrit — jeg tør sige, at jeg aldrig vil ængste mig for dig, du er saa begavet, altid længes du efter at naa det Højeste og Bedste, — det er kun disse dumme Traditioner, som holder dig tilbage: Materialisme fordærver Sjælen, og du maa love mig med al din

Magt at prøve paa at rive dig løs fra dens sløvende Indflydelse.

Det ligger ikke til dig at standse paa Halvvejen, Janthe, og den Lykke og Glæde, der kommer ved at tro, er overordentlig stor, den største man nogensinde kan føle. Husker du Ben Jonsons Epitaf om »En, som vandrer et Sted hen« -- den døde Sjæl? Ofte tænker jeg paa disse stakkels, døde Sjæle, der ere begravede i »Kød og Blod« og det gør mig ondt for dem.

Men du er ikke død, Kære, nej, du sover kun; og en Dag vil din Vækkelses Time slaa, og de underfulde Ord »Talitha Cumi« vil høres paa ny!

Alt imedens jeg skriver, ser jeg dit Ansigt for mig, som jeg saa det en Aften, da du var falden i Søvn, medens din Onkel og jeg diskuterede som sædvanlig: du havde et saa kønt, uskyldigt og roligt Udseende; men da du vaagnede, rødmede og smilte du, dine Øjne var saa fulde af Liv og Lys aa, hvilken vidunderlig Forskel! Men jeg siger vist for meget -- og du vil tænke, at Italien har gjort mig sentimental. Jeg tror dog, at du vil forstaa mig, selv om jeg ikke udtrykker mig godt -- og jeg haaber, at du vil tilgive mig, hvis jeg paa nogensomhelst Maade har fornærmet dig.«

Tilgive ham? Aa, Mikael! hvis jeg blot kunde lade ham vide, hvormeget jeg hader denne Forskel i vore Tanker og Følelser, hvormeget jeg ønsker, at jeg kunde tro paa alt det, han tror! Aa, mon det er sandt, at jeg har i mig en højere, ædlere Natur, der slumrer -- en Natur, som vilde være i Stand til at forstaa den hemmelighedsfulde, overnaturlige Verden, han taler om! Hvor skrækkeligt vilde det ikke være, hvis han en Dag opdagede, at jeg er død, at jeg ikke sover -- at der intet er at vække hos mig!

(Fortsættes.)

Æfterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. *Tirsdag den 9. September* kan atter en af Vikariatets Præster fejre **25 Aars Jubilæum**, idet højærv. Hr. Pastor **J. B. Desnos** ved »St. Josefs Dal« paa Strandvejen 91 modtog Præstevielsens h. Sakramente paa denne Dag i 1877. Pastor *Desnos* er født 1853 i Nærheden af Rennes i Frankrig og studerede her i begge Bispedømmets Seminarier. Efter at have fuldendt sine Studier, præsteviedes han den 9. September 1877 og beskæftigede sig saa i flere Aar som Huslærer og Opdrager for Børnene i forskellige fornemme Familier i sit Fædreland. Han lagde sig særlig efter Sprogvidenskaben og, da man havde henledt hans Opmærksomhed paa, at Studiet af de moderne Sprog navnlig blomstrede i Danmark, rejste han i 1881 her til Landet, for med sin Biskops Tilladelse at fortsætte disse Studier. Vor daværende apostoliske Præfekt, Msgr. Herm. Grüder, tog med Venlighed imod den unge franske Gejstlige, og da Kammerherreinde Berling netop ønskede en Huspræst, som kunde frembære det h. Messeoffer i hendes Huskapel paa Ordrupshøj og tillige undervise hendes Børn i det franske Sprog, tog han med Glæde mod denne Stilling og forblev her i 15 Aar indtil Kammerherreindens Død. I nogle Maaneder deltog Pastor Desnos dernæst i Sjælesorgen ved Rosenkranskirken paa Frederiksberg, indtil han den 30. Juli 1895 af vor højærværdigste Biskop blev udnævnt til Præst ved St. Josefssøstrenes Noviciat »St. Josefs Dal« paa Strandvejen, hvor han siden har virket til Velsignelse for Søstrene og adskillige Menighedsmedlemmer som deres aandelige Vejleder. I Anledning af Mindedagen ønske vi Jubilaren et oprigtigt »Ad multos annos!« i det danske Vikariats Tjeneste.

— I Tirsdags nedlagdes paa Amagertorv Grundstenen til det store Mindesmærke over Biskop *Absalon*, som Etatsraad Axel Heide har skænket til Hovedstaden. Dokumentet, som i et Blyskrin nedlagdes i Fundamentet, havde følgende

Ordlyd: »Den 26. August i Aaret 1902 efter Kristi Fødsel, i Kong Kristian IX.s 39te Regeringsaar, under Ministeriet Deuntzer, medens V. Oldenburg var Stadens Overpræsident, Hermann Trier var Formand for Borgerrepræsentionen, nedlagdes Grundstenen til dette Mindesmærke for Byens Grundlægger Absalon, født 1128, død 1201.

Hæder krænse skal hans Minde,
han, som Værget svang,
da i Skjoldet første Sinde
Danmarks Løver sprang.
Som paa Vagt foruden Hvile
med sin Krumstav, med sin Bile,
bygged nyt vort Grænsevirk,
rejste Land og Kirke.

Vilhelm Bissen dannede Statuen, Lauritz Rasmussen støbte den, Martin Nyrop tegnede Fodstykket, Chr. Licht byggede det. Axel Heide skænkede Mindesmærket til Staden København.« —

Sokkelen bliver opmuret i Munkesten, hvis Form er dannet efter en Mursten fra det gamle Ringsted Kloster, og Stenene ere brændte af Ler fra det samme Sted, hvorfra man i sin Tid hentede Ler, da Klosteret byggedes. Statuen, der som bekendt fremstiller Biskop Absalon til Hest, vil rimeligvis blive afsløret i Midten af November.

— I Onsdags fejrede Lehnsbaron *Stampe-Charisius* sin 80aarige Fødselsdag, i hvilken Anledning der i »Mariahjemmet« blev afholdt en smuk lille Familiefest, som overværedes af den højærv. Biskop og alle Hjemmets Beboere. Henimod Kl. 1 samlede Lehnsbaronessen de unge Piger i Baronens Værelse, hvor de, efter at en af dem havde fremsagt en Prolog, afsang under Hr. Organist Hammermüllers Ledelse en af Hr. Pastor Frederiksen forfattet Sang og et »Ave Maria«. I Stedet for Baronen, som desværre allerede i længere Tid har været syg og sengeliggende, udtalte Biskoppen med faa Ord en Tak til Børnene og meddelte sluttelig alle Tilstedeværende den biskoppelige Velsignelse. I Dagens Anledning glædede den gamle Lehnsbaron Mariahjemmets unge Behoere med Chokolade og Kransekage.

Mannheim. De tyske Katholikers 49de Generalforsamling, som fandt Sted i forrige Uge i Mannheim i Baden, har kunnet glæde sig ved et overordentlig talrigt Besøg. Skønt Festlokalet i det katholske Foreningshus rummer over 5,000 Personer, har man dog været nødsaget til at afholde 4 *Paralelforsamlinger* paa forskellige Steder i Byen. Mannheims forskellige Kirkekor, henved 300 Herrer og Damer, indledede Modtagelsesfesten til Ære for Gæsterne med *Gades* Foraarshilsen. Søndag-Eftermiddag begyndte Festlighederne med et stort Festtog af 170 katholske Arbejder- og Svendeforeninger, som vare ordnede i fem Grupper med deres Faner og Musikkorpser. 20,000 *Arbejdere* toge Del i dette indledende Festtog. Vigtige Spørgsmaal ere blevne behandlede paa Møderne, bl. a. det romerske Spørgsmaal, Bonifaciusforeningen og Missionærerne, de katholske Købmandsforeninger, Rafaelsforeningen til Værn for Udvandrere, Kampen mod det vederstyggelige Salg af unge Piger, Værn for det kvindelige Handelspersonale, Sygeplejen, Værn for Kvinder, som søge Plads i Udlandet, Haandværkets Røgt, Børns Arbejde i Fabrikker, Arbejdsløsheden, Agerbruget, Folkeoplysningen, den katholske Presse og Literatur og den kristelige Kunst, m. m.

Rom. Faa Dage efter Kardinal Ledochowskis Død blev som bekendt det vigtige Embede som Generalpræfekt for Kongregationen til Troens Udbredelse atter besat af Pave Leo XIII., idet den h. Fader udnævnte Kardinal *Gotti* til Ledochowskis Efterfølger som Præfekt for Propaganda-Kongregationen, der bestaar af 28 Kardinaler. Nogle Tal vise tydeligt det Arbejde og Ansvar, som hviler paa Propaganda-Kardinalens Skuldre. Under hans Jurisdiktion staa samtlige Missioner paa hele Jorden, d. v. s. han er den direkte Foresatte for 191 kirkelige Dignitarier (9 apostoliske Delegater, 131 apostoliske Vikarer og 51 apostoliske Præfekter), 5484 Missionspræster og 3,306,200 Katholiker, som ere adspredte over hele Jorden. *Europa* har 12 Vikariater med 580 Præster og 264,290 Katholiker. *Asien* har 59 Vikariater

med 2631 Præster og 1,796,900 Katholiker, *Afrika* 31 Vikariater med 772 Præster og 418,000 Katholiker, *Amerika* 14 Vikariater med 308 Præster og 327,490 Katholiker, og *Australien* 15 Vikariater med 299 Præster og 131,400 Katholiker. I Henseende til apostoliske Præfekturer har *Europa* 4 med 143 Præster og 111,260 Katholiker, *Asien* 12 med 202 Præster og 105,960 Katholiker, *Afrika* 26 med 457 Præster og 89,300 Katholiker, *Amerika* 5 med 76 Præster og 50,700 Katholiker og *Australien* 4 med 16 Præster og 28,800 Katholiker. Propaganda-Kardinalen ligner paa en vis Maade en Metropolit, som har ikke mindre end 191 Suffraganer under sig, og i hvis enkelte »Diøceser« gennemsnitlig bo 17,300 Katholiker.

En Berigtigelse.

I Hr. Lærer Holst's »Meddelelse og Henvendelse« er der indløbet en Fejltagelse. Naar han meddeler, at Svendborg er blottet for Undervisningsmidler, har han efter et Brev fra mig forvekslet det med *Skolemidler til Anskaffelse deraf*. Svendborg katholske Skole, hvori jeg nu har virket i 12 Aar, er ikke aldeles blottet for Undervisningsmidler og har indtil nu hævdet sin Stilling; men derfor kan den nok trænge til godgørende Menneskers Bistand.

Joh. Siegler,
Lærer.

Unio. Søndag d. 7. September: »Nøddetur«. Man tager fra Holtestationen Kl. 12³⁰ til Lyngby og sejler derfra til Frederiksdal, hvor der drikkes Kaffe. Derefter »plukkes Nødder«. Kl. c. 5 spises der i Frederiksdals Krohave af medbragte Madkurve, og man spadserer derpaa ad Prinsessestien (event. sejler) tilbage til Lyngby for at tage med Toget Kl. 7.²⁰ derfra til København, hvorefter Medlemmerne kunne samles i Tivoli.

S.J.G. Mandag den 8. Septbr., Aften Kl. 8^{1/2}, holder St. Josefs Gilde Møde for I. og II. Grad.

Jacob Christensen,

Vesterbrogade 40, anbefaler

stort Udvalg i Tricotage, Garn, Underbeklædning og Linned for Damer, Herrer og Børn.

Moderne Drengedragter, Skoledragter og Stortrøjer.

Obs: Ordres til Provinserne expederes efter Opgave.

Paa Undertegnedes Forlag
i Kommission hos Hr. Boghandler Emil Ronge
i København F., Falkonéralle 63,
er udkommen:

Digte og Oversættelser

af

Johannes Frederiksen

Pris: Kr. 1,60 Øre.

Et ringe Antal Eksemplarer er indbundet og foreligger Bogen i to Indbindinger:

i et elegant Calicobind med forgyldt Snit, Pris: Kr. 2,50 Øre
i — — blødt Safianbind — — — — — 3 —

Bogen kan faas, event. bestilles i enhver Boglade. Hvor man muligvis skulde have Vanskeligheder ved at faa Bogen hos Boghandlere, bedes man henvende sig til Hr. Boghandler Emil Ronge eller til undertegnede Forlægger

Albert Amann,
Wien, VII. Burggasse 36.

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 31. August. 15. Søndag e. Pintse. Raymund Nonnatus, Bekender. — **1. September, M.** Votivofficium af St. Ansgar. — **2. Ti.** Stefanus. Bekender. — **3. O.** Ferialdag (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **4. To.** Ferialdag. — **5. F.** Laurentius Justiniani, Bekender og Biskop (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt.) — **6. L.** Votivofficium af den ubesmit. Undfangelse.

Søndag den 7. September. 14. Søndag e. Pintse. De hh. Skytsengles Fest.

Mødreforeningen. Tirsdag den 2. September Kl. 8 $\frac{1}{4}$, læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen holdes et kort Foredrag for Mødrene.

Mariakongregationen for Mænd. Efter endt Sommerferie genoptages de ugentlige Møder i Jesu Hjærte Kirke **Torsdag den 4. Sept.** Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften.

Mariakongregationen for Ynglinge genoptager efter endt Ferie sine ugentlige Møder Mandag Aften d. 1. September Kl. 8 $\frac{1}{4}$ præcis. — De som ønske at blive optagne, bedes henvende sig til Kongregationens Præses, højærv. Hr. Pater Sialm, Stenosgade. **Søndag d. 7. Sept.** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ holdes **Fælleskommunion** i Jesu Hjærte Kirke.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes møde i St. Ansgars Kirke **Fredag** den 5. September til de sædvanlige Bedetimer i Dagens Løb.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 36.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 6½. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 36.

Søndagen den 7. September.

1902.

Indhold: Ansgarius-Bonifacius-Foreningen. — St. Josefs Hospitalet i Randers. — Brudstykke af en Dagbog. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Frankrig. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden: Side 313—320.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

— 0 —

Allerede i en Række af Aar har Hs. biskoppelige Højærværdighed i Vikariatets samtlige Kirker og Kapeller ladet den saakaldte Ansgarius-Bonifacius-Kollekt afholde fire Gange aarligt. Det Beløb, som derved indkom, blev stedse anvendt til Fordel for de mest trængende kirkelige Anstalter i Vikariatet; Beløbet var dog saa ringe, at det kun forslog lidet, hvor der var Tale om at understøtte hele Menigheder eller andre kirkelige Anstalter og Skoler.

Hvorledes imidlertid disse Beløb, der indkomme ved Kollektterne, ad anden Vej kunne mangfoldiggøres, kunne vi lære af den store Bonifacius-Forening i Tyskland. Fra en ringe Begyndelse ved forrige Aarhundredes Midte har denne Forening udviklet sig i en saa forbavsende Grad, at den i afvigte Aar kunde disponere over henvend 3,000,000 Reichsmark til Fordel for fattige Kirker, Skoler, Asylter o. lign. i

de Egne af Tyskland, hvor Katholikerne ere i Mindretal. Hvormeget denne Forening har virket til Velsignelse for Landets spredte Katholiker alene i Løbet af et eneste Aar, formaar intet menneskeligt Øje at overskue.

Havde man da nøjedes med Kirkekollekterne, vilde man sikkert ikke have kunnet udrette uden en forsvindende Del af det, der ved den nuværende Organisation er bleven opnaaet og udført. Hvori bestaar da denne?

Rundt om i Menighederne dannes »Timandskredse«, d. v. s. Indsamlingskredse bestaaende af 10 Medlemmer, der forpligte sig til ugentligt eller maanedligt eller fjerdingaarligt eller ogsaa aarligt at give et Bidrag til Foreningen. Disse »Timandskredse« dannes af Mænd og Kvinder, Vøxne og Børn, og Bidragene indsamles regelmæssigt af et dertil udset Medlem, der atter indsender dem til Kassereren for den Komité, der forestaar Foreningens Afdeling indenfor vedkommende Stift. Disse saakaldte »Diöcesankomiteer« forestaas atter af en Hovedbestyrelse (Generalvorstand) med Sæde i P a d e r b o r n.

Denne Organisation, der paa en saa glimrende Maade har staaet sin Prøve gennem et halvt Aarhundrede, burde være en Opmuntring for os danske Katholiker til at forsøge i det smaa, hvad vore katholske Naboer have sat igennem i det store.

En yderligere Grund ligger deri, at vi danske Katholiker paa Forhaand ere indlemmede i den store Bonifacius-Forening, naar vi blot herhjemme danne lignende Organisationer (»Timandskredse«), som vore tyske Trosbrødre. I saadan Tilfælde deltage vi øjeblikkelig i al den Aflad og alle de aandelige Gunstbevisninger, som den h. Fader har tilstaaet selve den store Bonifacius-Forening.

Derfor have vi undertegnede unge Mænd, i Følge Opfordring fra selve vor apostoliske Vikar, Biskop J o h a n n e s v o n E u c h, besluttet os til at forsøge at omplante paa dansk Grund denne store katholske Forening og at skaffe den Indpas blandt de danske Katholiker under Navn af **Ansgarius-Bonifacius-Forening.**

Dens Formaal skal være i Lighed med, hvad den tyske Bonifacius-Forening gør i sit Hjemland, at fremme her i den hellige Ansgars Land den Sag, for hvis Skyld disse to store Missionærer og Helgener kom til Norden: den h. katholske Kirkes Sag. Og Foreningen vil virke derfor ved to Midler: Bøn og Almisse. Dens Medlemmer forpligte sig nemlig til:

1. Daglig at bede et Fader vor og et Hildig, Maria for den danske Mission, med Tilføjelse af følgende Paakaldelse: Hellige Ansgar, bed for os; hellige Bonifacius, bed for os!

2. Ugentligt eller maanedligt eller fjerdingaarligt eller aarligt at give en om end nok saa ringe Almisse til Fordel for den danske Mission.

Foreløbig rettes denne Henvendelse kun til Katholikerne i Landets to vigtigste Stæder, da disse sikkert ville sætte en Ære i paa dette Punkt at vise sig som de rette Foregangsmænd i Arbejdet for vor trængende Kirkesag; derfor vil der i København og paa Frederiksberg blive søgt dannet »Timandskredse« i saa stort Antal som muligt, og Bidragene fra Medlemmerne ville af de mandlige eller kvindelige Indsamlere blive indsendte til Hovedkassereren, undertegnede V. M o n n e t.

Formaalet, til hvilket de indkomne Bidrag ville blive anvendte, er i Almindelighed at afhjælpe kirkelig Nød, hvor den mest gør sig gældende i det danske Vikariat, specielt for den nærmeste Fremtid at støtte Katholikerne i Sundbyerne i deres Bestræbelser for at skaffe sig passende Kirke- og Skolelokaler.

Det behøves ikke udtrykkeligt at fremhæves, at den Bestemmelse, som vort Vikariats øverste Leder, Biskop Johanes, vil træffe med Hensyn til de indkomne Beløbs Anvendelse, i alle Tilfælde vil blive betragtet som den afgørende, i Lighed med hvad der ogsaa finder Sted i Forholdet mellem Bonifacius-Foreningen og de enkelte Biskopper i Tyskland.

Naar der henvises til den store aandelige Nød, som

saa mange af vore katholske Landsmænd paa talrige Steder ere udsatte for, og det paa den anden Side hidtil har været umuligt for os ikke at beskæmmes ved at se de store pekuniære Anstrengelser, som særlig »Indre Missions« Tilhængere gøre for at bygge Forsamlingshuse og underholde en hel Hær af Indremissionærer, da er det sikkert overflødigt at rette mange Opfordringer til vore Trosfæller i Hovedstaden og paa Frederiksberg for at bringe dem til med Glæde at hilse denne ny Forening. Sikkert vil der ogsaa være mange, der med Begejstring ville gribe Lejligheden til at vise i Gerning, hvor kær deres Kirke og deres Tro er dem, og som alvorligt ville betænke, at hver Bøn, hver Gave, hvert Skridt til den gode Sags Fremme vil blive optegnet i Livets Bog og en Gang faa sin evige Løn.

Allerede i det smaa, mellem Venner og Bekendte, har undertegnede Komité begyndt sin Virksomhed, og den nye Forening tæller allerede nogle Medlemmer. Dog er det Meningen, at først fra Oktober Maanedes Begyndelse skal Foreningen træde frem og begynde sin samlende og opbyggende Virksomhed. Som en særlig Afdeling indenfor Ansarius-Bonifacius-Foreningen agtes der ogsaa oprettet en **Samlerforening**, hvis Formaal skal være at samle afskaarne Cigarspidser, gamle Frimærker, Vinflaskekapsler, Propper, Tændstikæsker o. s. v. og ved at gøre disse Ting i Penge skaffe Foreningen forøget Indtægt. Om denne Afdeling af Foreningen vil der senere fremkomme nærmere Meddelelse.

København, August 1902.

Niels Hansen,

Cand. theol. & mag.,
Sigbrits Allé 15, S.

V. Monnet,

Foreningens Kasserer,
Zinns-gade 11, Ø.

J. Johnsen,

Smedegade 11, N.

A. V. Borch,

Bankassistent,
Maglekildevej 16, V.

J. Monnet,

Zinns-gade 11, Ø.

S. Erichsen,

Slotsgade 34, N.

Biskoppelig Anbefaling.

Jeg hilser med Glæde det første Forsøg paa at organisere **A n s g a r i u s - B o n i f a c i u s - F o r e n i n g e n** i Vikariatet og jeg undlader ikke paa det Varmeste at anbefale dette vigtige Foretagende til alle Katholikers velvillige Understøttelse. Maatte nu den samme Organisation snart komme til at omfatte alle Menigheder i Landet.

København, i August 1902.

✠ **Johannes von Euch,**
Biskop, Apostolisk Vikar.

St. Josefs-Hospitalet i Randers.

— 0 —

Regn og Regn og atter Regn! — Ja, det saa sørgeligt ud for vore gode St. Josefssøstre; thi den 26. August skulde den højtidelige Nedlæggelse af Grundstenen til det nye St. Josefshospital finde Sted. »Det bliver til ingen Ting,« sagde man til Priorinden; »i et saadant øsende Regnvejr gaar hele Højtideligheden i Stykker.« — »Lad os se!« svarede den gode Søster Elisabeth. Og ganske rigtigt: Da jeg vaagnede den 26. August og saa ud af Vinduet, havde vi i Randers gamle By det dejligste Sommervejr. Hvilken Glæde og Fornøjelse! Ikke en Draabe Regn hele Dagen, men Solskin med en let Brise. Dagen efter fik vi Regn, og i Dag har vi faaet Regn, og sandsynligvis vil vi faa Regn for Resten af Ugen. Kan man da vel forundres over, at jeg tænkte i mit stille Sind: De gode St. Josefssøstre maa dog vistnok staa højt hos Vorherre, siden han sendte et saa dejligt Indvielsesvejr.

Efter denne metereologiske Beretning ville vi da gaa over til selve Grundstenslæggelsen, som fandt Sted om Eftermiddagen Kl. 4 i Overværelse af en meget stor Forsamling — henved 500 Mennesker vare mødte. Blandt de Tilstedeværende bemærkedes saa godt som alle Byraadets Med-

lemmer, Pastor Kabell, næsten alle Byens Læger og iøvrigt en stor Del af Byens kendte Borgere. Vor katholske Gejstlighed var repræsenteret ved Menighedens tvende Præster, Pastorerne M. Osterhammel og F. Verhein, Kamillianerpatrene Tembories og Berens fra Aalborg og den nye Sognepræst i Aarhus, Pater Brandt. Blandt Søstrene saas Provincialforstanderinden, Mère Genéviève og hendes Assistentinde Mère Suzanne fra København, Priorinden i Randers Søster Elisabeth, Assistentinden ved St. Josefs Hospital i København, Priorinderne fra Aarhus, Horsens m. fl.

Paa Byggepladsen, der var smykket med Dannebrogssflag og franske Flag, som smeldede lystigt i Vinden, var oprejst et provisorisk Alter med et Krucifix og fem Lysestager i Overensstemmelse med Rituatets Forskrifter. Præcis Kl. 4 traadte Sognepræsten i Randers, Pastor M. Osterhammel, som var iført Korkaaben og ledsagedes af to Ministranter og en Korbærer, frem foran Alteret. Et Musikkorps under vor bekendte Organist Belmas Ledelse intone-rede da nedenstaaende stemningsfulde Sang, som tillige-med den anden Sang vare skrevne i Dagens Anledning af Pastor Joh. Frederiksen fra Mariahjemmet i København, og som til Musikkens Toner bleve sungne med Begejstring af hele Forsamlingen.

Mel: Der er et Land, dets Sted er højt mod Norden.

Der gives, Gud ske Lov, dog andre Hære
 end dem, der fylkes til et Folks Ruin:
 som Vaabenmærke Kristi Kors de bære,
 som Hjælme Kærlighedens Hovedlin.
 Det er ej Gods og Guld, hvorfor de stride,
 og Maalet er at tjene, ikke Magt;
 de vil erobre Jordens Kreds saa vide,
 som Smærten har sit barske Scepter strakt.

Og anden Videnskab sin Lampe tænder
 end den, der er sit eget Øjemed;
 imod de lumskeste af Slægtens Fjender
 den staar med Skjold og Lanse kampbered;

den bruger Od og Ægg med sikre Hænder
og brænder, men det er af Kærlighed,
og først naar Kampen eller Kraften ender,
den lægger Videnskabens Vaaben ned.

Der gives Stæder end, hvor Hjærtet raader,
og hvor man Hjærtets Tungemaal forstaar;
hvor det er ej den dybeste af Gaader,
at man en Styver mer for Alen faar;
hvor de, som styre, har et lydhørt Øre,
som Lidelse og Sorg og Sukke naar;
hvor alle Kræfter kan sig trøstigt røre
og dømmes efter det, som de formaar.

Og hvor de trende ved en gunstig Stjerne
i Kamp mod Livets Fjender træde frem,
der bygger Kærlighedens Hær Kaserne,
og Videnskaben bygger der sit Hjem;
og der er Tjenesten al Livets Kærne,
og Smærtens Mand er Hærens General,
og Lidelsen er Gæst, som ses der gærne,
og derfor kaldes det et Hospital.

Derefter talte Pastor Osterhammel. Han mindede om, at den menneskelige Elendighed var meget stor. Den al-gode Gud havde oprindeligt ogsaa tiltænkt os en langt bedre Lod. Menneskene skulde ikke have kendt til legemlige On-der, ikke til Slid og Slæb, ikke til Sygdomme og Døden. Men Mennesket fik af Gud en fri Villie, og det stod i dets Magt at bevare sin Lykke ved Lydighed eller ved Ulydig-hed at sætte den til. Adam var ulydig og syndede, og da hele Menneskeslægten laa indesluttet i ham og var afhæn-gig af hans Villie, bragte hans Villies Trods mod den gud-dommelige Villie hele Menneskeslægten i en syndig Tilstand, og rantes den som Følge heraf ogsaa af den Straf, som kom over Adam. Det er i Korthed den Forklaring, Kristen-dommen giver paa de Ulykker, som hjemsøge Menneskehe-den, ogsaa navnlig paa Sygdommens trykkende Ulykke. Og hvo evner vel at skildre Sygdommens Vildskab og Grusom-

hed og hvorledes de gennem Aartusinder have raset paa vor Klode!

Man har derfor ogsaa til alle Tider og paa alle Omraader søgt at bekæmpe Sygdommene, saa godt, som man har været i Stand til. Som Anførere i denne Kamp staar Lægerne. Og jo længere Lægevidenskaben skred frem, desto haardere og ubarmhjærtigere blev ogsaa Kampen mod Sygdommene. Hvad man ikke formaede i Fortiden, det formaar man nu. Lægerne skaaner sig ikke i Arbejdet for at forfølge Sygdommene og det utæneligste og mest forbløffende foretager Lægestanden for at frelse de Syge. Men Lægernes Gerning er ogsaa en meget opslidende Gerning. Lægerne maa hvert Øjeblik bruge alle deres Evner og al deres Forstand. Og som Følge af de mange farlige Operationer, maa de stadig leve i en aandelig Spænding.

Hvad vilde imidlertid alle Lægernes Anstrængelser baade, hvis de ikke stodes bi af dygtige Sygeplejersker. Lægerne behandle Patienterne og foreskrive, hvad der skal bruges, men kan ikke al Tid være hos de Syge. Det vigtige Arbejde at pleje disse overlader de til Sygeplejerskerne. Sygeplejergerningen er ikke at løbe til, men maa læres til Gavns. Og Sygeplejerskerne maa nøjagtig rette sig efter Lægerne og de maa med utrættelig Kærlighed og Omsorgsfuldhed ofre sig for de Syge. Det Tilfælde kan ogsaa indtræffe, at en Sygeplejerske maa opofre sig ved Vaagen og Anstrængelser, saa at hun tidlig slides op og sygner hen og dør. Men hun bringer dette Offer! Derfor er det ikke mere end rimeligt, at alle rettænkende Mennesker ser op til Sygeplejerskerne, naar disse udfører deres Gerning paa tilfredsstillende Maade.

Til Lægers og Sygeplejerskers Gerning hører, for at Kampen mod Sygdommene kan føres desbedre, ogsaa Hospitaler, hvor alt er indrettet paa, at de Syge kan faa den bedst mulige Behandling under gode hygiejniske Forhold.

Taleren havde i Dag den Ære at skulle nedlægge Grundstenen til St. Josefssøstrenes Hospital her i Byen.

Pladsen er fortrinlig; den ligger paa Grænsen af Land og By. Den aandelige og materielle Hjælp kan hentes fra Byen, og det friske Pust kommer fra Landet. Omgivelserne er herlige. Lige overfor har man Byens vidunderlig skønne Anlæg, og de Syge kan fra Hospitalets Vinduer følge Udspringstiden i Skoven, indtil Træerne staa i deres Sommerpragt. Fra enkelte Steder kan der endogsaa kastes et Blik ned i den skønne Gudenaadal og ned til Byen med dens Virksomhed. For alt dette har Randers høje Byraad Æren; det er dette, som har udpeget denne skønne Plads og solgt St. Josefssøstrene den til en rimelig Pris. Raadets Medlemmer vidste, at de Syge trængte til en saadan skøn Plads, og naar der derfor bringes Byraadet en Tak, er det ikke mere, end hvad Sømmeligheden kræver.

En stilfuld Bygning vil ogsaa blive opført paa denne skønne Plads. Enhver, der kender Arkitekt Jensen-Wærum, ved, at det er skønt, der udarbejdes af hans Haand. Hele Byggeudkastet vidner om en sjælden fin Smag og et praktisk Blik paa Foretagendet.

Alle Byens Læger vil faa Adgang til at indlægge Patienter paa Hospitalet. I deres Gerning vil de blive støttede af St. Josefssøstrene, som i mange Aar har været kendte her i Danmark og har vundet Berømmelse som Sygeplejersker.

Grundstensnedlæggelsen foregaar med en større Højtidelighed end sædvanlig, fordi her tillige skal være en Bedesal eller et lille Kapel til Søstrene, hvor de kan forrette deres Andagt. Søstrene trænger til at have et saadant Sted, hvor de kan bede. De maa søge Kraft i Bønnen, og derfor maa de have Vorherres Hus saa nær som muligt.

Vi indvier Grundstenen, d. v. s. vi skænke Gud Huset fra Grundstenen af og nedkalde hans Velsignelse over Alle, som skulle virke og opholde sig her.

Maatte dette Hospital staa i mange Aar og give de Syge al mulig Hjælp paa den bedste og mest samvittighedsfulde Måde! --

Efter Talen oplæste Pastor Osterhammel nedenstaaende

Dokument, som tillige med nogle Medailler, diverse danske Pengestykker og Exemplarer af Randers Aviser og Nordisk Ugeblad skulde i en Blyæske nedlægges under Grundstenen.

»I Aaret 1902 erhvervede St. Josefssøstrene ved Byaa-dets særegne Velvillie og paa særdeles gunstige Vilkaar et Grundstykke, 13,800 Kv. Alen stort, beliggende paa Hjørnet af Fabers Allé og Hadsund Landevej, til Opførelse af et Hospital.

Hospitalet skal bære Navnet »St. Josefs. Hospital«. Det skal kunne rumme 34 Senge. Arkitekt J. P. Jensen Værum har udkastet Byggeplanen og skal lede Hospitalets Opførelse. Til Murermester M. C. Olesen er Murerarbejdet overdraget, og til Entrepeneur Carlsen Jordarbejdet.

I den allerhelligste Treenigheds, Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn, i Herrens Aar 1902, paa Tirsdagen den 26. August, under Pave Leo XIII.s Pontifikat og Kong Kristian den IX.s Regering, paa den Tid, da Johannes von Euch var Biskop over de danske Katholiker, Kammerherre J. Hoppe Amtmand og P. D. Swane Borgermester i Randers, medens Søster Marie Généviève var Provincialforstanderinde for St. Josefssøstrene i Danmark og Søster Elisabeth Priorinde i Randers, har Pastor M. Osterhammel højtidelig indviet og nedlagt Grundstenen til ovennævnte Hospital.

Maatte denne Bygning staa mange, mange Aar til Guds Ære og de Syges Nytte og Vederkvægelse. Randers, den 26. August 1902. (Her fulgte en Del af de Tilstedeværendes Underskrifter.)

Derefter fulgte Indvielsen og Nedlæggelsen af Grundstenen, som var af hvidt Marmor, og Fundamenternes Indvielse i nøje Overensstemmelse med Kirkens Rituale.

Henved Kl. 5 sluttede Højtideligheden med nedenstaaende af Pastor Frederiksen forfattede Sang:

Mel: Nattens dæmrende Taage.

Fremtids slørede Gaade
gransker ikkun Guds Blik,
kender, om det, vi saa'de,

Højstforjættelser fik;
 og paa alt, hvad vi spørge,
 Svaret er ligedan:
 derfor maa Herren sørge,
 som det alene kan.

Solen lader han skinne,
 han giver Dug og Regn,
 lænker de barske Vinde
 bag sin Villies Hegn.
 Intet kan os betrygge,
 holder vor Gud ej Vagt;
 Huset paa Sand vi bygge,
 har han ej Grunden lagt.

Naadelig Gud da føje,
 mage til manges Gavn,
 hvad vi med ham for Øje
 hår begyndt i hans Navn.
 Til hver den, som hans Billed
 viser som klarest frem,
 have vi ydmygt villet
 bygge et Gæstehjem.

Thi hans nærmeste Venner
 Troen ærbødig paa
 Lidelsens Mærker kender:
 Herrens elskede smaa.
 Derfor skal hver en Smærte
 være, som det sig bør,
 Nøgle til Husets Hjærte,
 Nøgle til vor Dør.

Loven, som her skal lydes,
 være kun Kærlighed —
 Hilsenen, her skal bydes,
 være et mildt: Guds Fred —
 Smærterne, her skal lides,
 dulme et: Som Gud vil —
 Kampene, her skal strides,
 se han i Naade til!

Brudstykke af en Dagbog.

—o—

(Fortsat.)

Den 30te November.

Jeg har igen hørt fra Mikael: — »Janthe, kære Barn, du tænker vist, at jeg altid rider paa det samme Emne, men jeg har prøvet paa at se Tingene fra dit Standpunkt, og jeg blev overvældet af Forfærdelse, af Rædsel. — For mig er Tanken om at leve i en Verden, som kun er styret og ledet af en blind, ufølsom, usynlig Magt — en Verden, som ikke er bedre, end en stor selvirkende Maskine, noget aldeles forfærdeligt! Naturligvis ser du ikke Sagen paa samme Maade. Hidtil har Livet ligget let for dig; du har levet i Solskin som en Sommerfugl og har altid kunnet flyve bort fra Livets Storme og skjule dig paa et sikkert Sted. men tro mig, Janthe, naar du kommer til at kende lidt mere til Livet, vil du se, at der gives Ting, som vilde være uudholdelige -- vilde faa En til at miste Forstanden af Sorg og Skam, dersom vi ikke havde den Bevidsthed, at den guddommelige Kærlighed altid er med os, og at den guddommelige Relfærdighed styrer Alting til det Bedste, — at intet, intet hænder ved et Tilfælde.

Disse Tanker trængte sig saa stærkt ind paa mig igaar Aftes, da jeg vaagede ved en syg Kammerats Leje; han er angreben af en galopperende Lungesvindsot. En Tid lang arbejdede vi sammen i et fransk Studio, og jeg vidste, hvor stort Talent, han havde. Han blev skammelig behandlet og bedraget af sine Slægtninge, som bogstavelig talt have ærgret Livet af ham; og hvis han og jeg havde sét paa Døden, som de gøre, der intet Haab have — vilde der nu kun findes Bitterhed og oprørske Tanker i vore Hjærter, men min stakkels Ven havde tværtimod kun kærlige og tilgivende Følelser — ikke en eneste bitter Tanke var i hans Sjæl. Han glemte det Forbigangne og saa kun det Tilkommende i Møde, det evige Liv, som snart skulde dages for ham, og vi spurgte os selv nu, da Sandhedens Lys var os saa nær:

Af hvilken Beskaffenhed er mon de Helliges evige Liv? For ham var Guds Kærlighed saa nær, saa levende, og han stolede saa fast paa den, at der ingen Plads var i hans Hjærte for Tvivl eller Frygt.

Ved Daggry sagde han til mig, at han saa gerne vilde se den Præst, der havde forberedt ham til hans første hellige Kommunion; denne kom og gav ham de sidste Sakramenter. — Kort efter at han havde modtaget den hellige Kommunion, døde han fredelig og lykkelig. —

Hans Død rørte mig dybt — dog vilde jeg ikke for alt i Verden have kaldt ham tilbage. — Janthe, kan du ikke se Forskellen mellem en Kristens Død og det Menneskes Død, som intet Haab har og som tror, at han kun vil blive til en Del af Naturens Kræfter? Døden er en Kendsgerning, vi alle maa regne med, Janthe.«

Igaar har jeg læst to understregede Steder i Mikael's Bog; disse Linier greb mig dybt:

»Sig mig, min Sjæl! og svar mig, du elendige Skabning, som sulter og tørster, — sig mig, hvorfor løber du saa villigt efter Mennesker og tigger hos dem om en Draabe mudret Vand, som snarere forøger end stiller din Tørst, medens du nægter at nyde det klare, friske Vand fra al Godheds evige Kilde, hvori du kunde vederkvæge dig saa meget, du havde Lyst?«

Den 4de December.

Jeg har skrevet til Mikael, og jeg har fortalt ham alt, hvad der ligger mig paa Hjærte. — Jeg ønskede saa meget at sige, hvor ulykkelig jeg er over at være udelukket fra den vidunderlige, overnaturlige Verden, han elsker saa højt og taler saa tidt om — hvor jeg hader alle mine elendige Begrænsninger, hvor jeg ønsker, ikke at være letsindig, verdsligsindet og materialistisk!

Den 10de December.

Mikael svarede mig med omgaaende Post, og hans Brev var som han selv: elskværdigt og sympathetisk

han synes at forstaa mig, at føle for mig, og jeg er helt lykkelig igen. Om tre Uger vil han være hjemme, kære, kære Mikael!

»Det er vist ikke nødvendigt at sige dig, min egen Janthe,« skriver han, »at jeg hver Dag beder for dig, ja, med mit hele Hjærte beder jeg for dig. — Det vil glæde mig saa meget, kæreste Janthe, om du saa snart det er dig muligt, vilde gaa hen i den lille Kirke ved Mosen — »Huset, hvor Gud bor« — og der bede for mig — saa skal vi mødes i Bøn, før vi i Virkeligheden mødes; ja, der skal vi mødes og føle os hinanden nær i det, som nu adskiller os mest.« —

Disse sidste Ord maatte jeg stadig tænke paa.

Den 20de December.

Endnu to Dage, og Mikael vil være hos os; vi modtog et Brevkort fra ham imorges. — Aa, jeg føler mig saa lykkelig! Det er mig som om det var Foraar og ikke Vinter, og jeg venter hvert Øjeblik at se Hegnene skyde Knopper — og at høre Lærkerne synge. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. Den højærværdigste Biskop har i Torsdags forladt Hovedstaden, for at begive sig til sin Fødeby *Meppen* i Hannover, hvor der den 8. September afholdes store Festligheder i Anledning af, at det er 1100 Aar siden, Sognet oprettedes under Kejser Karl den Store. Vor højærværdigste Biskop er af Provsten og Festudvalget bleven anmodet om at holde Festprædikenen i Forbindelse med en højtidelig Pontifikalmesse. Efter Festlighederne vil Blskoppen sandsynligvis opholde sig en Tidlang i Udlandet.

Frankrig. I Frankrig har Kulturkampministeriet nu gennemført Lukningen af Kongregationsskolerne, som navnlig i Bretagne stødte paa stærk Modstand fra Befolkningens Side. I alt bleve 798 Skoler med 180,000 Børn lukkede. Nu opstaar der inidlertid nye Vanskeligheder angaaende Spørgsmaalet, hvor disse Børn for Fremtiden skulle undervises, da de forhaandenværende verdslige Skoler ikke ere tilstrækkelige. Der maa altsaa bygges nye Skoler eller de gamle maa udvides paa Kommunens Bekostning. De forøgede Lærerindelønninger ville ogsaa blive en ny Byrde for Kommunen, og disse modsætte sig de forøgede Udgifter. Og selv om Skolerne og Lærerkrafterne vare tilstrækkelige, ville de fleste Forældre dog vægre sig ved at sende deres Børn til disse religionsløse og vantro Skoler. Som bekendt lade ogsaa mange erklærede Fjender af Kirken og Kulturkampshelte, som staa i Spidsen for Klosterstormen, deres Børn opdrage af Ordenssøstre. Med den voldsomme Lukning af Kongregationsskolerne turde Hr. Combes Triumf derfor ingenlunde være fuldstændig; man kan snarere antage, at Vanskelighederne nu først ville begynde, naar Skatteyderne føle sig grebne paa deres ømme Steed og Forældrene ikke vide, hvor de skulle hen med deres Børn. De Radikale have derfor ogsaa allerede gentagende anset det for klogest at give Befolkningen beroligende Forsikringer angaaende Kulturkampens fremtidige Udvikling. Forslaget om at besvare Ministeriets lovstridige Handlinger med Skattenægtelse, har fornuftigvis ikke fundet Anklang. En saadan Skattenægtelse vilde jo ogsaa kun skade Skattenægterne uden at gavne paa nogensomhelst Maade Kongregationsskolerne.

Unio. Søndag d. 7. September: „Nøddetur“. Man tager fra Holtestationen Kl. 12³⁰ til Lyngby og sejler derfra til Frederiksdal, hvor der drikkes Kaffe. Derefter „plukkes Nødder“. Kl. c. 5 spises der i Frederiksdals Krohave af medbragte Madkurve, og man spadserer derpaa ad Priussestien (event. sejler) tilbage til Lyngby for at tage med Toget Kl. 7.²⁹ derfra til København, hvorefter Medlemmerne kunne samles i Tivoli.

Jacob Christensen,

Vesterbrogade 40, anbefaler

stort Udvalg i Tricotage, Garn, Underbeklædning og Linned for Damer, Herrer og Børn.

Moderne Drengedragter, Skoledragter og Stortrøjer.

Obs: Ordres til Provinserne expederes efter Opgave.

S.J.G. **Mandag** den **8.** Septbr., Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, holder **St. Josefs Gilde Møde** for **I.** og **II.** Grad.

Kirkelig Kalænder.

Søndag den **7. September.** **14. Søndag e. Pintse.** De hh. **Skytsengles Fest.** — **8. M.** Marias Fødsel (fejres følgende Søndag) Biskoppens Konsekrationsdag 1892. — **9. Ti.** Petrus Klaver, Bekender. — **10. O.** Nikolaus af Tolentino, Bekender. — **11. To., 12. F., 13. L.** Oktavdag.

Søndag den **14. September.** **15. Søndag e. Pintse.** **Marias Fødsel.**

Mariakongregationen for Ynglinge holder **Fælleskommunion** i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 7. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$. — Ynglinge, som ønske Opagelse i Kongregationen, bedes henvende sig til dens Præses, højærv. Hr. Pater Sialm i Stenosgade. Møde hver Mandag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

Mariakongregationen for Mænd holder **Fælleskommunion** i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 14. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$. — Møde hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8). Søndag den 7. September Kl. 10 h. Messe med Prædiken; Kl. 6 Aftenaudagt. — Mandag den 8. Sept. Kl. 8 h. Messe.

Literatur. Udkommet er: **Bønnebog for den katolske Ungdom.** 208 Sider. 2. forøgede Udgave. Pris heftet 50 Øre.

Nordisk Ugeblad

sender

højærv. Pastor J. B. Desnos

sin Lykønskning til Præstebubilæet

Tirsdag den 9. September.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 37.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 37.

Søndagen den 14. September.

1902.

Indhold: Jubilæet paa St. Josefs Dal. — Brudstykke af en Dagbog. — Fra Vejbyrnet. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Randers. Meppen. Peking. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden: Side 321—328.

Jubilæet paa St. Josefs Dal.

— 0 —

Højærv. Pastor *J. B. Desnos 25aarige Præstejubilæum*, som fejredes den 9. September paa St. Josefs Dal paa Strandvejen, formede sig til en overordentlig smuk og opløftende Fest. Henimod Kl. 8 om Morgenen fyldtes det festlig smykkede Kapel med Søstre og en Del Menighedsmedlemmer, som ønskede at overvære den højtidelige Levitmesse, som Jubilaren frembar assisteret af Præsterne Neuvel og Johansen. Præcis Kl. 8 afhentedes Pastor Desnos i den til St. Josefs Dal hørende Præstebolig, som var smykket med Guirlander, stedsegrønne Planter, danske og franske Flag og Inskriptioner, og førtes i Procession ad en flagsmykket Allé gennem Haven hen til Kapellet; foran gik Korsbæreren tillige med to Ministranter, derefter to hvidklædte Smaapiger, som strøede Blomster foran Jubilaren, der ledsagedes af de tilstedeværende Præster. Under Levitmessen assisterede Søstrenes Sangkor, som med megen Præcision og Dygtighed sang en flerstem-

mig latinsk Festmesse. Efter Evangeliet prædikede Jubilaren selv, idet han med faa Ord dvælede ved den præstelige Værdighed og Virksomhed i den nye Pagt og til Slutning udtalte en hjertelig Tak til Søstrene for den Velvillie, hvormed de i de syv Aar, han havde været ansat ved St. Josefs Dals Noviciat, stedse vare komne ham i Møde, og opfordrede dem til ogsaa for Fremtiden at understøtte hans præstelige Virksomhed med deres fromme Forbønner. Med en Tak til de tilstedeværende gejstlige Medbrødre og øvrige Menighedsmedlemmer, som havde villet overvære det højtidelige Messeoffer, sluttede Jubilaren sine faa, men hjertelige Ord. Henved 40 hellige Kommunioner uddeltes under den h. Messe, som sluttede med »Te Deum« og den sakramentale Velsignelse.

Efter Messen modtog Jubilaren de Tilstedeværendes Lykønskninger og i Dagens Løb mødte en Del Gejstlige og Menighedsmedlemmer for at ønske ham til Lykke. Hans gejstlige Medbrødre overrakte ham ved denne Lejlighed et smukt Breviar i fire Bind; fra den højærværdigste Biskop, som tillige med Pastor Braun opholder sig ved 1100 Aarsfesten i Meppen, modtog han ved Vikariatets Sekretær en Betragtningbog i 3 Bind, fra Søstrene en smuk Messehagel med Tilbehør, som benyttedes under Festmessen; tillige kunne vi blandt Gaverne nævne: en Monstrants, en Messebog med Sølvbeslag, en Skrivebords-Sølvstage med Haandtag, et Skilderi, som i Sølvarbejde fremstillede Symboler paa det h. Messeoffer (Kors og Kalk, Hvedeax og Vindrue), et Skrivebords-garniture i udskaaret Træ, en Mængde Blomster m. m. Fra den tidlige Morgen indtil Aftenens Frembrud indløb ogsaa en Mængde Lykønskningebreve og Telegrammer fra Ind- og Udlandet.

Til Kl. 1 havde Pastor Desnos indbudt en Del gejstlige Medbrødre til en Festmiddag, under hvilken herskede den hjærteligste Stemning og flere Skaaler udbragtes for Jubilaren, som i sin Svartale med Taknemlighed fejrede Mindet om de første Gejstlige, han havde mødt her i Hovedstaden: Grüder

Freund og Bøhmer, der med Venlighed havde taget imod ham; tillige mindedes han med Tak vor højærværdigste Biskop, som havde anbetret ham den ansvarsfulde Stilling som aandelig Vejleder i St. Josefssøstrenes Noviciat, og endelig alle hans gejstlige Medbrødre, som stedse vare komne ham i Møde med et oprigtigt Venkab. Med bevægede Ord ihukom Jubilaren ogsaa den afdøde Kammerherreinde Berling, i hvis Hjem han saa længe havde opholdt sig og hvis offervillige Sindelag og utrættelige Velgørenhed han saa ofte havde haft Lejlighed til at beundre.

Den skønne Festdag vil uden Tvivl fæste sig dybt i Pastor Desnos Erindring og være for ham en ny Opmuntring til, med Guds Naade og Bistand at arbejde ufortrødent videre i sin smukke og velsignelsesrige, præstelige Stilling i St. Josefssøstrenes Noviciat. Nedenfor staaende fordringsløse Vers, som kalligrafisk nedskrevne og indlagte i et nydeligt, kunstfærdigt Omslag fandtes blandt Lykønsknings-Skrivelserne, tolke Søstrenes Tak til Jubilaren for hans Virksomhed iblandt dem, og til de deri udtalte gode Ønsker for Tid og Evighed slutte ogsaa vi os af ganske Hjærte.

Ved Naadens Sol en Mindeblomst udspringer,
saa rigt med Kærlighedens Dug bestænkt,
til evig Høst den Himmelfrugter bringer
for alt, hvad De har handlet, talt og tænkt.

Til Strid og Arbejd kaldte Naadens Stemme,
og redebøn De fulgte tro dens Røst,
for Kirkens skønne, ædle Sag at fremme
forlod De Hjem og Fædrelandets Kyst.

Helt rigt paa Sorgcr, men vel og paa Glæder,
et virksomt Liv i fem og tyve Aar
for Dem paa denne skønne Dag fremtræder
og som en nys udsprungen Rose staar.

Guds Kærlighed nu Søilverkransen binder;
 men Sjælen med et tavst Tilbageblik
 i stille Dvælen ser de mange Minder,
 der knytter sig til Kaldet, som De fik.

I festlig Pragt for Deres Tanke svæver
 den Dag, De viet blev at tjene Gud,
 og da i Tak mod ham sig Hjærtet hæver;
 thi det er sødt at følge Naadens Bud.

Ja, skønt er Kaldet, Himlen Dem har givet,
 et Naadens Paradis paa Jorderig;
 og ikke nogen anden Stand i Livet
 kan nær med den i Højhed maale sig.

Med Dem i Dag i stille Tak vi knæle
 for Tabernaklets skjulte Herre ned,
 med Dem i ydmyg Bøn vi alle dvæle
 ved Guds uendelige Kærlighed.

Saa modtag da, o gode Sjælehyrde,
 vor Tak for alt, hvad De for os har gjort,
 fordi De deler med os hver en Byrde
 og hver Genvordighed i smaat og stort.

Vort Liv det er en sammenslynget Kæde,
 af Roser og af Torne sammensat;
 thi Haand i Haand her vandrer Sorg og Glæde,
 snart er det solklar Dag, snart stormfuld Nat.

Men dog ved Deres milde Omsorg bliver
 det bitre sødt og alt det tunge let;
 thi De i Deres Kærlighed og Iver
 for vore Sjæle aldrig bliver træt.

Den Virksomhed, som De blandt os udfolder,
 den er vel skjult for Verdens dunkle Sans;

dog véd vi, De engang af Gud erholder
derfor som Løn en herlig Sejrskrans.

De om den spæde Spire kærligt hygge
og plante Dyden i de Unges Bryst,
saa under Kærlighedens varme Skygge
den bærer Frugt til Evighedens Høst.

Derfor vi Roser ind i Kransen fletter,
Taknemlighedens Pant de være skal
for, hvad de overalt for os udretter
her paa vort elskede St. Josefs Dal.

Saa give Gud, at Sølvkransens Blade
om fem og tyve Aar end friske staa;
da vil med Tak til Ham vi samles glade,
naar De den gyldne Krans engang skal faa.

Brudstykke af en Dagbog.

(Fortsat.)

— 0 —

Den 23de December.

Jeg gik til Banegaarden for at tage imod Mikael, men han var der ikke maaske er han kommen for sent til Toget. — Jeg er forfærdelig skuffet!
.....

Den 7de Januar.

Mikael, Mikael, Mikael! det er fjorten Dage siden det skete — alt er nu forbi, alt, alt!

Den 15de Januar.

Jeg tror, det var Onkel Julius, som først fortalte mig det — og hans Stemme lød saa langt borte og saa underlig, at jeg næsten ikke kunde forstaa ham — saa stod det pludselig helt klart for mig — og jeg følte, som om en kold,

tung Haand blev lagt paa mit Hjærte og stansede dets Banken. Siden den Dag er jeg kold — død! jeg kan ikke græde, — jeg kan ikke tale aabenhjærtigt — jeg kan kun lide, lide! --

O Mikael, Mikael! Han var kommen med et tidligere Tog — ikke det, jeg ventede ham med — saa spadserede han over Mosen, — der er omtrent en Mil fra Stationen til vort Hus Nogle Drengene vare i Færd med at glide paa den lille Dam, som var bedækket med et tyndt Lag Is — Isen brast, en af Drengene faldt igennem. Mikael sprang straks i Vandet, for at redde ham — han var nødt til at dukke to Gange — og den anden Gang saarede han sit Hoved.

Mikael, o Mikael! der var end ikke Tid til at sige Farvel! I Stedet for at komme til mig, som ængstelig ventede paa dig — laa du dér kold, stille og tavs.

Nej det lignede dig ikke, kære Mikael, ikke at sige et eneste venligt, trøstende Ord, ikke at kaste et eneste smilende, sympatetisk Blik paa mig, nej, det lignede dig ikke, min egen kære Mikael! Ja, alt er forbi. Onkel Julius kunde ikke tage til Begravelsen, men jeg gik, og den lille graa Kirke ved Mosen — Mikael's Kirke — laa der uforandret, som paa den Søndag sidste Sommer, da vi var der sammen, og den samme gamle Præst med det gode, rolige Ansigt, holdt Sørgegudstjenesten. Derefter vilde han tale med mig, men jeg skyndte mig bort jeg kunde ikke lide at tale med nogensomhelst! Hele Vejen hjem hørte jeg Jorden falde paa Kisten, hele Tiden saa jeg Graven dybt nede i den mørke, kolde Jord. Der var ingen Blomster. — Jeg vilde ikke have Blomster. Mikael, o Mikael! hvor er du gaaet hen, mit Hjertes Ven? hvor er du? -- Du er ikke her, nej, ikke mere her!

Den 16de Januar.

Jeg gad vidst, hvad Folk mene, naar de sige, at Kærlighed er stærkere end Døden? Det er slet ikke sandt; Dø-

den dræber Kærligheden, ligesom den dræber alt andet, og intet i Verden, intetsomhelst er stærkere end Døden, nej, intet — intet! Der var en Tid, da jeg troede, at jeg altid skulde vedblive at være lykkelig, at Mikael og jeg holdt saa meget af hinanden, at intet i Verden kunde skille os — aa, det var dumt af mig at tænke sligt, ja, det var dumt! Det har lidet at sige, om man er rask og stærk, om man er uundværlig, om man er dygtig og god et Øjeblik efter er man maaske død, tagen bort for evig! Hele Tiden ser jeg Mikael's døde Ansigt for mig — alt Udtryk er borte — Øjnene lukkede, Læberne tavse en Voxmaske — intet andet! og dette kolde, livløse Billede af Mikael saa jeg blive sænket dybt ned i Graven — derude paa Kirkegaarden. Men hvor er Mikael selv? — Han er tagen bort, tagen bort fra mig! Alt er nu Mørke, Tavshed og Gaade!

Den 18de Januar.

Ak, det er virkelig mere, end jeg kan bære! hvis jeg blot kunde dø! Jeg ønsker ikke at leve, mere — der er intet at leve for. Jeg er bange for at se Foraaret vende tilbage jeg vilde hellere have, at Vinteren maatte vedvare altid, at det altid maatte være koldt og mørkt.

Den 19de Januar.

Igaar kom Pastor Burton for at besøge os, han har været her en Gang før, tror jeg, han vilde se mig og trøste mig; han holdt saa meget af Mikael! men det er mig umuligt at tage imod nogensomhelst. — Jeg kan kun udrette mine Pligter overfor Onkel Julius. . . . Ak! blot jeg kunde dø -- dø som Mikael — hvis jeg blot kunde det!

Den 21de Januar.

I Eftermiddags gik jeg hen for at se den skæbnesvangre Dam. Isen var helt smeltet og Piletræerne paa den modsatte Skrånt afspejlede sig i dens klare Vand. Pludselig saa

jeg mit eget Ansigt, som stirrede paa mig paa en underlig, spøgelsesagtig Maade.

Et Øjeblik ventede jeg næsten at se Mikael's Ansigt ved Siden af mit! den mørke Himmel syntes saa lav, det var, som om den sænkede sig om mig med Tusmørket, der faldt paa. Det var næsten, som om jeg var udelukket fra den øvrige Verden. Saa fik jeg en forfærdelig Tanke jeg ønskede jo at dø, hvorfor skulde jeg da ikke afslutte mit sørgelige Liv just her? ja, hvorfor skulde jeg ikke gøre det? hvorfor ikke? Det vilde være saa let at glide ned i dette stille, dybe Vand; -- maaske vilde jeg faa nogle Øjeblikkes Kamp og Lidelse, saa vilde mit ulykkelige Liv være til Ende for evig — saa vilde der blive Fred, fuldstændig Fred; mine lange, sørgelige, urolige Nætter og endnu sørgeligere Dage vilde være forbi, — denne rædselsfulde, smertende Følelse i mit Hjærte skulde ophøre — ingen Esomhed, ingen Sorg mere; — —

Det er umuligt med Ord at tolke alt, hvad der fo'er igennem min trætte, fortvivlede Hjerne, jeg véd kun, at Fri-stelsen hvert Øjeblik blev stærkere og mere bydende — det var, som om en sympathetisk, usynlig Magt tvang mig fremad mine Fødder begyndte at synke ned i den sumpagtige Grund, som omgav Dammen, og det kolde Vand gik over dem. -- Endnu et Skridt og alt vilde være forbi; men jeg kunde ikke gøre dette Skridt.

Der var pludselig strømmet nye, modstridende Følelser ind paa mig. — — Mikael døde, for at frelse en Andens Liv — men hvad gør jeg?

Jeg véd ikke hvorledes det gik til, men øjeblikkelig forstod jeg, hvad jeg aldrig før havde tænkt var mulig — jeg forstod og følte de usynlige, aandelige Ting i Livet selv Dammen syntes at forvandle sig for mit Blik til en frygtelig, bundløs Malstrøm — til det mørke, forfærdelige Hjemsted for uendelige Lidelser et grusomt Gehenna fuldt af evig Sorg og Fortvivlelse. Det var en skrækkelig Vildfarelse — den Tanke, at Fred og

Befrielse skulde komme med Døden. Nej, der var kun en Evighed af Lidelser at se imøde, og sammenlignet med disse vare mine Sorger kun en Draabe i Havet! jeg forstod Synden og Helvede — medens Kampen fortsattes og jeg med alle mine Kræfter kæmpede for Friheden.

De Ord, Mikael havde sagt mig, kom mig i Sinde med fornyet Kraft — jeg mente næsten at høre hans Stemme, og jeg følte nu, at hvis der gives skrækkelige, onde Magter, saa er der ogsaa hellige, mægtige, gode Aander.

Der sænkede sig en forunderlig, uimodstaelig Overbevisning i min Sjæl, og pludselig bøjede jeg Hovedet — foldede mine Hænder og kaldte paa Gud — paa Mikael's Gud! . . . den skjulte, guddommelige Kærlighed!

Det syntes saa ubegribeligt, saa umuligt. — Jeg kan ikke finde Ord for at forklare det; jeg véd kun, at det skete — jeg véd kun, at efter min Bøn — hvis dette Sjæls Raab kan kaldes en Bøn — var Kampen til Ende; det lidenskabelige Ønske om at dø var fuldstændig forsvundet, og en vidunderlig Følelse af Fred og Ro kom over mig — en Følelse af Haab midt i den yderste Fortvivelse.

Mikael, Mikael, Mikael!

Den 22de Januar.

Jeg laa vaagen hele den Nat. — Jeg følte mig, som naar det pludselig er blevet stille midt i en heftig Storm, og Vinden, efter at den har raset vildt og hærget alt omkring sig, i et Nu lægger sig, og Natten, som følger efter, synes saa unaturlig rolig og stille. Man hviler sig med Tak i denne Stilhed; dog véd man, at hvilket som helst Øjeblik kan Stormen rase paa ny. Men for mig kan det aldrig blive den samme Storm jeg er i en ny Verden — alt er forandret, alt er blevet nyt.

Den 24de Januar.

. »Hvem undlod Du at indbyde til din hellige Kærlighed? Hvem har Du nægtet den, da han bad Dig

om den? . . . Det er Dig, som har sagt: »Kommer til mig Alle, som ere mødige og besværede, jeg vil give eder Hvile.«

. Du har aabenbaret Dig for alle, o Herre, og Du udbreder Din Barmhertigheds Vinger baade over Gode og Onde, Du tilbyder baade Retfærdige og Syndere din Kærlighed.« »Ingen kan undskylde sig selv overfor dit guddommelige Aasyn, naar han ikke elsker Dig.«

(Fortsættes.)

❖ Fra Vejbrønet ❖

—o—

(Ogsaa en Erindring om Rudolf Virchow.) Den 5. September døde i Berlin Professor *R. Virchow*. Han var en Reformator paa den medicinske Videnskabs Omraade, idet han har fremkaldt en fuldstændig Forvandling i den medicinske Tænkemaade. Hans store Resultater paa dette Omraade fremhæves jo i denne Tid i alle Dagblade. Men den afdøde Professor Virchow har endnu andre Fortjenester, som mindre blive fremhævede. Han var en afgjort Modstander af den nye Trosbekendelse, efter hvilken »Mennesket kun staar i Spidsen for Dyreverdenen«. Man vilde kaste Sten ind i Kristendommens Have. Det gjaldt om at bevise, at Beretningen om Skabelsen, som den indeholdes i første Mosebog, var »taabelig«. »Darwins Lære (om at Mennesket nedstammede fra Aberne),« sagde man, »har i den Grad rystet den mosaiske Beretning om Skabelsen, at den ikke mere er i Stand til at rejse sig efter dette Slag og ethvert Angreb mod Darwinismen vil være uden Virkning. »Hele den mosaiske Skabelseshistorie tillige med alt Dogmekrammet blev af Videnskaben degraderet til et taabeligt Æventyr. Om denne Tid, i hvilken man altid sporede Abeluft, har den geniale Berliner Professor Virchow sagt: »Der har sjældent været en Periode, i hvilken saa store Problemer ere blevne behandlede paa en saa letsindig, ja taabelig Maade.«

I 1857 fandt man i Neanderdalen ved Dysselforf et gammelt Skelet. Det vakte Opsigt. Man tvivlede, om Hovedskallen tilhørte et Menneske, thi den var overordentlig tyk og havde meget fremstaaende Knogler om Øjnene, den lignede øjensynlig mere en Abes end et Menneskes Hovedskal. De lærde Herrer vilde ved Hjælp af den bevise, at de ældste, endnu opbevarede Rester af Mennesket viste et lavere Trin af Udvikling, end det, paa hvilket vi staa. Virchow, som sikkert er en ufordægtig og uangribelig Autoritet i disse Spørgsmaal, siger i sin Bog »Freiheit der Wissenschaft«: »Naar vi studere disse quaternære, fossile Mennesker, som dog maatte staa vore Forfædre nærmere . . . , saa finde vi stedse, atter og atter et Menneske, som vi ere det. Endnu for ti Aar siden, naar man fandt en eller anden Hovedskal i Tørvemoser eller i Pælebygninger eller i Huler, troede man at maatte finde paa den mærkværdige Kendetegn paa en vild, endnu ganske uudviklet Tilstand. Man sporede netop Abeluft. Men dette har dog lidt efter lidt atter tabt sig. De gamle Pælebønder og Tørvefolk viste sig at være et ganske respektabelt Selskab. Deres Hoveder ere saa store, at mangen Levende vilde skatte sig lykkelig, om han ejede et lignende I det hele maa vi anerkende, der mangler enhver fossil Typus paa en lavere menneskelig Udvikling. Ja, naar vi samle Summen af de hidtil bekendte fossile Mennesker og stille dem ved Siden af det, som Nutiden yder, saa kunne vi bestemt paastaa, at der blandt de levende Mennesker findes et langt større Antal laverestaaende Individier end blandt de hidtil bekendte fossile. At netop de største Genier i Quartenartiden have haft den Lykke, at være blevne bevarede og vedligeholdte indtil vor Tid, det vover jeg ikke at paastaa Jeg vil ikke paastaa, at hele Racen var saa god, som de Par Hovedskaller, der ere blevne tilbage. Men jeg maa sige: Aldrig har man hidtil fundet et fossil Abekranium eller Abemenneskekranium, som i Virkeligheden kunde have tilhørt en menneskelig Ejer Vi kunne ikke lære, vi kunne ikke forkynde det som et

Resultat af Videnskabens Forskning, at Mennesket skulde nedstamme fra Aberne eller fra noget som helst andet Dyr.«

Ikke desto mindre vil man vedblive at paastaa, at vore Forfædre vare Bæster, af hvilke vi lidt efter lidt have udviklet os. Vi unde disse Folk dette Syn paa deres menneskelige Værdighed, naar de kunne finde det saa fornøjeligt at have en Bavian eller Gorilla til Tipoldefader; men man maa imidlertid beklage, at der endnu gives saa mange Dumme, som lade sig binde denne Historie paa Ærmet.

— **(De katholske Foreningers Betydning.)** »Det gode Foreningsliv,« siger Biskop *Keppler* af Rottenburg, »skal indvirke paa vore Kredse; al Livskraft skal samles her. Uden gode Foreninger vilde mangen katholsk Mand slet ikke naa til Bevidsthed om, hvad der er nødvendigt. Derfor skulle Foreningerne holde Soveriet borte. Et Skyggebillede viser Østerrig os. Andres Skade skal gøre os kloge, saa at vi ere virksomme og holde Øjnene oppe. Vi behøve ikke at frygte for andet, end for vore egne Fejl. Stemte Livet alle Vegne overens med Troen, hvilken Surdejg vilde vi da ikke være for Verden! Det er en Samvittighedspligt for enhver katholsk Mand, at han tager Del i det katholske Foreningsliv; det er hans Pligt, at han i Menigheden og Kirken tager Del i det, som foregaar i Verden. Nu er alt netop blevet offentligt og har det almene Vel for Øje; forhen var det anderledes. Enhver katholsk Mand forøger Kirkens store Hær, som den i vore Dage saa højlig trænger til. Havde vi opfyldt vore Pligter bedre, vilde Fjenderne ikke være naaede saa vidt. — En Fare for Menigheden ere hine Elementer, som ikke have noget religiøst sædeligt Hold. De Bedresindede staa ofte saa sløve og ligegyldige og se til, hvorledes de Andre føre det store Ord og bringe Uorden i alle Ting. Ofte erkender man da for sent, hvad der havde været nødvendigt. Derfor skal Alle og Enhver, hvem Menighedens Vel ligger oprigtig paa Hjærte, være Medlemmer af de katholske Foreninger, som bør oprettes i enhver, nok saa lille Menighed. Her kunne de orientere sig om alle vigtige

Ting i Nutiden. Den enkelte Mand indenfor Foreningen kan yde Kirken stor Hjælp. Gud vil og velsigner et godt Foreningsliv. Lønnen vil ikke mangle ovenfra. Enhver, som medvirker i Foreningslivet, har i Sandhed gjort en god Gerning. En god Forening, som ledes og understøttes paa denne Maade, vil bringe det katholske Liv til at blomstre. Al Prædiken og Formaning er ikke i Stand til at udrette, hvad et godt, katholsk Foreningsliv formaar i en Menighed. Derfor bør ogsaa Præsterne navnlig virke for det gode Foreningsliv i deres Menigheder, selv om dette forøger deres Arbejde. Gaa Præsterne ikke i Spidsen for det katholske Foreningsliv, ville deres Menigheder blidelig indslumre.«

Æfterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. (K.) Der gaar et Sagn om, at *Foreningen Unio* altid har daarligt Vejr til sine Ture, men det er en Saga blot. Nøddeturen til Frederiksdal Søndag d. 7. September var — som næsten alle Ture i de sidste Aar — begunstiget af Vejret og forløb rigtigt fornøjeligt, skønt Deltagernes Antal ikke var stort, kun c. 25. Udbyttet af Nødder var tilfredsstillende. Efter den mærkelige Sommer, vi har haft, er der næppe Grund til at undres over, at Haselnødder og brasilianske Nødder voksede fredeligt sammen paa de samme Bøgetræer, eller at Nødderne hang paa Træerne indpakkede i Poser. Efter Aftensmaaltidet i Frederiksdals Krohave spadserede alle Deltagerne ad den smukke Prinsessesti til Lyngby og tog hjem med Toget, hvorefter Turen officielt sluttede. Dette var Sommerens sidste Udflugt; Hovedvægten vil dog i Aar som tidligere blive lagt paa den kommende Vinters Fester og Møder.

— Hr. Cand. theol. & mag. *Niels Hansen* agter atter i Aar at udsende **et Julehefte**. Bidrag ere lovede af flere

af det forige Aars Medarbejdere og af adskillige nye, som Cand. mag. Kejser, Pastor Klemp og flere. Der vil snart fremkomme Opfordring til Subskription med fyldig Fortegnelse over Hefkets Indhold. Vi kunne tillige meddele vore Læsere, at Heftet i Aar vil fremtræde i en betydelig smukkere Skikkelse end ifjor. Forudbestillinger modtages gerne af ovennævnte Udgiver, Sigbrits Allé 15. København, S.

— I Anledning af en gammel og gennemtærsket Skvalderartikel om de franske Præsters Frafald fra Kirken, som i denne Tid findes i »Nationaltidendes Søndagstillæg«, henviser vi blot vore Læsers Opmærksomhed paa de tvende af Pastor Fr. Esser i 1898 udgivne Brochyrer: »*Katholsk eller protestantisk? I. Et Fråfald*« og *II. Religiøse Kriser*«, som faas i Kommission hos kgl. Hofboghandler Andr. Fred. Høst & Søn, for 25 Øre Stykket. At anbefale Brochyrerne til den anonyme Skvalderprofets egen Opmærksomhed, vilde vistnok være spildt Ulejlighed.

Randers. (Z.) Til Højaltret i Kirken i Randers har Hr. Josef Runggaldier i St. Ulrich-Grøden i Tyrol leveret to meget smukke Statuer af den h. Franciskus af Assisi og den hellige Elisabeth af Thüringen. Statuerne, som ere en Pryd for Kirken, ere skaarne i Træ og virkelige Kunstværker. Prisen er, naar den udmærkede og fine Udførelse tages i Betragtning, meget rimelig, og vi kunne derfor ogsaa med en god Samvittighed anbefale Hr. Runggaldier til Katholikernes Velvillie ved lignende Bestillinger.

Meppen. Den 8. September fejrede Byen Meppen i Hannover *Sognekirkeens 1100aarige Jubilæum*. Alle Husene og Gaderne vare festlig smykkede med Guirlander, Kranse, Blomster og Faner. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ om Morgenen bevægede sig gennem Gaderne et langt Festtog, bestaaende af Gejstligheden, Skolerne, Sangkoret og Forenings-Deputationer, hen til Provsteboligen, hvor vor højærværdigste Biskop, Msgr. *Johannes von Euch*, blev afhentet under festlig Klokkeringning og derfra ført hen til Kirken. Her holdt den højærværdigste Biskop, der — som bekendt — er født i Meppen, en

højtidelig Pontifikalmesse og derefter Festprædikenen. Om Eftermiddagen fandt en Festforsamling og en stor Koncert Sted, hvor Tusinder vare tilstede og forskellige Festtaler bleve holdte. Om Aftenen vendte Mængden tilbage fra Festforsamlingen med brændende Lampions og ved Emsbroen, hvor man standsede, afbrændtes et prægtigt Fyrværkeri. Derefter gik Fakkeltøget hen til Byens Torv foran Kirken, hvor der atter holdtes en Tale, som endte med et tordnende Leve for vor h. Fader, Pave Leo XIII. Den højærværdigste Biskop von Euch talte atter nogle Ord, hvori han udtalte sin Glæde over, at Emslandets Perle, Meppen, stedse havde været saa tro mod vor hellige katholske Tro. Tilsidst meddelte Biskoppen den højtidelige Velsignelse og efter et begejstret »Te Deum« opløste det store Møde sig paa Torvet.

Peking. Biskop *Favier* af Peking, som i mange Aar har været Biskop i Kinas Hovedstad, hvor han ogsaa opholdt sig under Boxeropstanden, er i Følge indløbne Telegrammer bleven ramt af et Slagtilfælde, som har lammet hans venstre Side.

Til Damerne i Rosenkranskirkens Menighed.

Søndag d. 21. ds. efter Højmessens afholder St. Elisabeth-Vincentiskonferents paa Frederiksberg et Møde i St. Josefs Søstrenes Sal, Frederiksberg Allé 17, hvortil alle Menighedens Damer venligst indbydes, for at gøre sig bekendt med Konferentsens smukke Formaal og Organisation.

Samtidig anmodes Menighedens Medlemmer om at betænke Konferentsens *Systue* med alle Slags brugte Klæder, Fodtøj eller lignende, til Omsyning og Uddeling til de Fattige. Gaver modtages af Frk. M. Balestrini, Gl. Kongevej 72, 1. Sal.

Mesteren i Emaus. Oliemaleri med Ramme, 28 × 37, tilsalg for 50 Kr. Martini, Vesterbrogade 127 B. II.

En ældre, rask **Mand** søger Beskæftigelse paa et Lager eller lignende. Billet, mrk. **S.** hos Hr. Hoffmann, Købmagergade 48.

Rørsæder flettes smukt og billigt. Stolene hentes og
bringes. V. Raith, Ahornsgade 14.

Jacob Christensen,

Vesterbrogade 40, anbefaler

stort Udvalg i **Tricotage, Garn, Underbeklædning og Linned**
for Damer, Herrer og Børn.

Moderne Drengedragter, Skoledragter og Stortrøjer.

Obs: Ordres til Provinserne ekspederes efter Opgave.

✠ At min kære Mand, Sukkerkoger **Hans Christian Andersen**, er afgaaet ved Døden Mandag den 8. ds. vel forberedt med vor hl. Kirkes Naademidler, bekendtgøres herved.

Den Afdøde anbefales indtrængende til de Troendes Forbøn.

Henriette Andersen,
f. Nielsen.

Begravelsen finder Sted fra Kapellet paa katolsk vestre Kirkegaard Søndag den 14. ds. Kl. 12 $\frac{1}{2}$.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 14. September. 17. Søndag e. Pintse. Marias Fødsel. — 15. **M.** Oktav af Marias Fødsel. — 16. **Ti.** Cornelius og Cyprianus, Martyrer. — 17. **O.** (Tamperfastedag.) Frants af Assis Vundemærker. — 18. **To.** Josef af Cupertino, Bekender. — 19. **F.** (Tamperfastedag) Jannarius og Lidelsesfæller, Martyrer. — 20. **L.** (Tamperfastedag) Eustachius og Lidelsesfæller, Martyrer.

Søndag den 21. September. 18. Søndag e. Pintse. Matthæus Apostel.

Mariakongregationen for Mænd holder **Fælleskommunion** i Jesu Hjerter Kirke Søndag den 14. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ — Møde hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst's kgl. Hofboghandel (Bredgade 35 Kbhvn.) faas: Til den religiøse Oplysnings Fremme. **Nr. 9.** Fred Esser: **Katolsk eller protestantisk?** I. Et Frafald. 35 Øre — **Nr. 10.** II. Religiøse Kriser. 25 Øre.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 38.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtag's kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 38.

Søndagen den 21. September.

1902.

Indhold: Brudstykke af en Dagbog. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Frankrig. Kiel. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden: Side 321—328 og 329—336.

Brudstykke af en Dagbog.

(Sluttet.)

— o —

Den 25de Januar.

Jeg troede, at jeg aldrig mere kunde se Mikael's Bog; — men igaar tog jeg den frem fra dens skjulte Plads og læste nogle af de understregede Steder — De syntes mig helt nye, skønt jeg tit havde læst dem før. — Er det, fordi jeg begynder at forstaa dem bedre? Ja, ja! Efter det, der skete forleden Nat, kan jeg ikke undlade at tro paa en guddommelig, beskyttende Kærlighed jeg blev frelst fra mig selv, — frelst fra at begaa en frygtelig Synd. »Guds Barmhjørighed's Vinger«, ja de omsluttede mig — de omsluttede mig endnu!

Den 27de Januar.

»Saa snart det er dig muligt, Janthe, gaa saa hen i den lille Kirke ved Mosen, »Huset, hvor Gud bor,« og bed der for mig, som jeg beder for dig saa skal vi mødes i

Bøn, før vi i Virkeligheden mødes igen.« — Det er, hvad Mikael skrev i sit sidste Brev »Huset, hvor Gud bor,« . . hvor tydeligt, hvor vidunderlig tydeligt han betegner det. Mon Mikael endnu beder for mig? Véd han alt? Bryder han sig om at vide det?

Den 28de Januar.

Jeg har gjort, som han bad mig. Jeg har været i Kirke — i hans Kirke Alt saa ud i dette lille Kapel, som det saa ud paa den August Morgen, da Mikael og jeg var der sammen. Men i Dag var jeg ganske alene, dog følte jeg mig ikke alene, og Skæret fra Helligdommens Lampe syntes at være den ydre Virkning af det indre Lys, som var tændt i mig. Jeg følte, at jeg var i Guds Hus, at hans Nærværelse opfyldte denne rolige, lille Kirke, lige som den opfylder hele Verden; -- men her følte jeg, at han var mig nærmere; for mig var det som Begyndelsen paa en ny Dag, og jeg spurgte mig, hvad Nyt den vel vilde bringe mig; jeg følte mig tilmode som en Blind, der pludselig ser.

Den 30te Januar.

Imorges gik jeg igen til Kirken og knælede der, hvor Lyset fra den evige Lampe straaede. Snart hørte jeg Noget røre sig tæt ved mig — og jeg saa den gamle Præst langsomt komme mig imøde. Hans Ansigt saa mildt og kærligt paa mig, hans Blik havde det samme Udtryk, jeg saa tit har lagt Mærke til hos Mikael: et indre, aandeligt Lys straaede En i Møde fra hans klare Øjne.

»Har De en ny Sorg? Kan jeg maaske hjælpe eller trøste Dem?« spurgte han deltagende, og jeg følte, at vi vare ikke fremmede, at han var en Ven. Jeg véd ikke, hvad jeg svarede — eller hvad mere han sagde; men snart var jeg i Færd med at fortælle ham alt. — Jeg skjulte intet — intet — intet! Og paa hans Ansigt viste der sig ikke et eneste forbavset eller misbilligende Udtryk; tværtimod, det viste kun Godhed og Deltagelse.

»Trængslens Krone er bleven forvandlet til Herlighedens Krone og til Glædens Krans.«

(Romersk Missale.)

* * *

Da Germana en Dag i sit Forklæde bar nogle Skorper Brød, som hun havde levnet fra sit tarvelige Maaltid, for at give dem til Fattige, overdængede hendes Stedmoder hende med Skældsord og vilde lige til at slaa hende. Da aabnede Germana sit Forklæde og de dejligste, vellugtende Blomster, som Pibrach aldrig havde set Mage til, faldt ud deraf. Samme Vidunder hændtes engang for den h. Landgrevinde Elisabeth af Thyringen; Gud fornyede det her til Gunst for en stakkels Faarevogterske.

* * *

»Vi rose os endog i vore Trængsler, fordi vi vide, at Trængsel virker Taalmodighed, men Taalmodighed Forfarenhed, men Forfarenheden Haab, og Haabet beskæmmer ikke.«

(Rom. 5, 3. 4. 5.)

16. Juni.

Den h. Johannes Franciskus Regis.

† 1640.

Den h. Johannes Franciskus Regis fødtes Aar 1597 i det franske Landskab Languedoc. Fra sin tidlige

Barndom udmærkede han sig ved Beskedenhed, Uskyldighed og Kærlighed til Bøn. I en Alder af 18 Aar traadte han i Jesu Selskab. Næppe havde han fuldendt sine Studier, saa ofrede han sin heltemodige Sjæl til sine Medmenneskers Frelse. Om Vinteren holdt han Missioner hos Landbefolkningen, navnlig i fjerntliggende Bjærg egne. Trods Vejrligets Strengthed og Tilhørernes Uvidenhed fulgtes hans apostoliske Arbejder af saadant Held, at Tusinder vendte tilbage til Gud. Om Sommeren prædikede han i Byerne og besøgte der Fængslerne og Hospitalerne. Gud understøttede ofte hans Virksomhed paa vidunderlig Maade. Han formaaede at røre selv de mest forstokkede Syndere; hvor det gjaldt om at redde en Sjæl, lod Franciskus sig ikke holde tilbage, selv om han blev truet med Døden. Han var saa gennemtrængt af Kærlighed til Gud, at han kun syntes at aande for Ham og at tænke paa Ham. Frembar han det h. Messeoffer, saa skete det med saadan Andagt, at de Tilstedeværende grebes af samme Kærligheds Ild, der flammede i ham. Efter tolvaarigt, uafbrudt Arbejde i Herrens Vinbjærg hensov den h. Ordensmand i sit fire og fyrretyvende Aar. Klemens XII. optog ham i de Helliges Tal i Aaret 1737.

Iver for Sjælene.

Da den h. Johannes Franciskus Regis fik et Slag i Ansigtet af en Synder, han havde irettesat, ytrede han: »Hvis Du kendte mig nøje, vilde Du tildele mig langt flere Slag.« Denne Sagtmodighed omvendte Synderen. Vi skulle ogsaa i Sagtmodighedens Aand søge at vinde Sjæle for Gud.

*

*

*

»Vi ville opnaa større Løn, naar vi ikke frygte Haan og Spot, hvis vi derved kunne vinde vore Medbrødre.«

Det var i November 1637, at den Hellige tiltraadte sin anden Missionsrejse. Vejen til Marthes fører over snebedækte Bjerge og forbi dybe Afgrunde. Da han havde naaet et af de højeste Bjerge, faldt han og brækkede Benet. Med sin Ledsagers Hjælp tilbagelagde han nu det øvrige Stykke Vej; men istedetfor straks at opsøge en Læge, begav han sig lige i Skriftestolen. Her fandt Sognepræsten ham endnu virksom efter flere Timers Forløb. Da man undersøgte Missionærens Ben, fandt man det vidunderligt helbredet. Hvor meget vilde vi ikke kunne udrette, naar vi vilde tjene vor Næste paa vore egne Fornødenheders Bekostning.

* * *

»Thi, uagtet jeg var fri for Alle, har jeg dog gjort mig til Alles Tjener, for at jeg kunde vinde desto Flere.«

(1. Korinth. 9, 19.)

17. Juni.

Den h. Benno, Biskop.

† 1106.

Den h. Benno er den tyske Kirkes største Pryd. Han nedstammede fra den grevelige Familie Bultenburg i Nedersachsen, fødtes 1010 og valgtes, da han var 32 Aar gammel, til Abbed for Michaels Klosteret i Hildesheim. Af Ydmyghed nedlagde han tre Maaneder derefter sit Embede, men kaldtes snart af Henrik III. til Goslar som Kanonikus for Kejserstiftet. Sytten Aar igennem ledede han Gudstjene-

sten ved denne berømte Planteskole for udmærkede Biskopper og sluttede inderligt Venskab med den h. Anno, der som Provst forestod Stiftet. Benno valgtes til Biskop i Meiszen Aar 1066. Han var netop midt i sin Virksomhed, da Henrik IV. bragte Kirke og Rige i slem Forvirring. Biskoppen blev fængslet 1075, fordi han forsvarede sine Undergivnes Rettigheder; et Aars Tid efter fik han igen sin Frihed og rejste nu til Rom, for at tilbyde Paven sin Bistand. Efter mange Lidelser vendte han endelig tilbage og ved tyveaarig rastløst Arbejde erhvervede han sig Hædersnavnet »Slavernes Apostel«. I sin apostoliske Virksomhed understøttedes han ved paafaldende Vidundere. Engang prædikede han hinsides Elben under aaben Himmel. Tusinder vare strømmede til og hørte opmærksomt paa ham. Men det var en brændende Hede og vidt og bredt fandt man intet Vand. Da lod Gud pludselig en Kilde fremspringe paa Benno's Bøn; den eksisterer endnu for Tiden. Hans jordiske Levninger hvile i Domkirken i München.

Udrustning til Kamp.

Den h. Gregor VII., den h. Benno og flere andre af Kirkens Forkæmpere havde i Benediktiner-Ordenen lært hin Selvbeherskelse og Offervillighed, der gjorde dem skikkede til alvorlig Kamp. Vi kunne ogsaa kun da modstaa alle Fristelser, naar vi ved hyppig Samvittighedsransagelse og Udøvelsen af det Gode ruste os mod dem.

*

*

*

»Vi maa øve vore Hjærter og vore Legemer til at kæmpe under Lydighedens Forskrifter, og bede Gud, at Han ved sin Naade giver os det, som af Naturen synes os umuligt.«

(Den h. Benedikts Regler.)

»Gud være lovet,« sagde han, »for denne lykkelige Forandring!« — Saa talte han om Mikael's ædle Død, om andre ædle Mennesker, som ogsaa var døde for Andres Skyld, og fra dem gik han over til at tale om En, som havde givet et Exempel for Alle og for alle Tider.

Han vidste godt, hvor uvidende jeg var — praktisk set en Hedning — og han forklarede mig Kristi Liv og Lære, som om han underviste et Barn. Undertiden pegede han paa et af Billederne paa Væggen, for at give sine Ord større Eftertryk — undertiden saa han paa Krucifixet med taarefyldte Øjne, der straaede af Kærlighed og Taknemmelighed.

»Det var Gud selv,« sagde han, »som kom ned til denne Verden; han har levet vort Liv, han kender vore Fristelser, vore Sorger. Ja, han kender hver eneste Bekymring i Deres Hjærte, — hans Kærlighed omgiver dem, og han alene kan tage denne tunge, trættende Byrde af Synd og Elendighed fra Dem, og alt, hvad De nu har at gøre, er at overgive Dem ganske til ham. Lad hans Villie være Deres Villie, og elsk ham med hele Deres Hjærte, Sjæl og Sind.«

Jeg véd ikke, hvorlænge han talte, men jeg véd, at jeg i Aanden knælede dybt og ydmygt for denne Guds Kærlighed, der kom ned til os i et Menneskes Skikkelse. Emmanuel — Gud med os! — o Jesus! Du er Kærligheden selv, og for Din Skyld vil jeg bære alt — alt — selv stakkels, kære Mikael's Død! Thi Du elsker mig, o Jesus, og Du vidste, som i alle andre Ting, hvad der var bedst for mig i denne sørgelige Hændelse Ja, min Gud, Din hellige Villie ske nu og altid?

Den 14de Februar.

Pastor Burton har givet mig St. Johannes Evangelium med tilføjede Anmærkninger at læse, og Lyset bliver mere og mere blændende klart; men det er umuligt at forklare saadanne Følelser, de komme som Vaaren efter en lang, trist Vinter.

Den 24de Februar.

Pastor Burton underviser mig saa taalmodigt — og jeg begynder at forstaa, at Kirken paa Jorden saa at sige er Inkarnationen af den himmelske Kirke; »Gud med os« i en Virkelighed, der er til at tage og føle paa. Den levende Guds Kirke, Sandhedens Støtte og Grundvold.

Den 28de Februar.

Vidunderlige, himmelske Glæde! Jeg er bleven optagen i den hellige, katholske Kirke, i Kristi Kirke. O Jesus! Du har modtaget mig som et af dine Børn. Alt har Du tilgivet mig og udsløtt det forbigangne. Du har udtalt de højtidelige, barmhjærtige Ord i Absolutionen; Du har givet mig guddommelig, aandelig Næring: Brødet fra Himlen! Du har givet mig Dig selv! Da jeg knælede i Skriftestolen og foran Altret, saa jeg kun Dig, min Skaber, min Frelser, min Konge!

Den 20de Maj.

En Tidlang troede jeg, at jeg aldrig mere kunde blive lykkelig; men det er nu forbi. Foraaret, jeg var saa bange for, har bragt mig dybere, større Glæder, end jeg nogensinde før havde nydt; — ikke alene ser jeg nu tydeligere og i alt det, som omgiver mig, den overnaturlige, guddommelige Kærlighed lysende som en Sol igennem det Slør, der ligger over jordiske Ting, den aabenbarer sig i Alt. Dog ikke alene det, men jeg føler mig hendragen som aldrig før til Alle, jeg kommer i Berøring med, især de Fattige, de Syge, de Sørgende — de ere alle mine Søskende, thi vi ere alle Guds Børn.

Pastor Burton hjælper mig i mine Kærlighedsgerninger; han lader mig altid vide, naar Nogen trænger til min Hjælp, naar jeg paa en eller anden Maade kan være til Nytte. Jeg elsker mine Gamle, Fattige og Syge, mine Ulykkelige, mine Utilfredse, mine Smaa, mine Forældreløse. Og jeg tror, at de alle ogsaa elske mig.

Onkel Julius har forandret sig i den senere Tid; jeg

synes, vi ere mere for hinanden end nogensinde før; han er ikke saa selvbevidst som tidligere. Jeg tror, hans Bog om »Livets Oprindelse« naar aldrig sit Maal. Materialismens Veje føre intet Steds hen.

Onkel Julius begynder at forstaa dette, og hans Ubestemthed, hans Tvivl og Modløshed gør, at vi forstaa hinanden hver Dag bedre og bedre. Min Sjæls Sol! Verdens Lys! skænk ham Dit Liv, Dit Lys — før det er for sent!..

Jeg selv har været blind — helt blind; men nu ser jeg. Du har helbredet mig, min Gud, hvorfor skulde Du ikke helbrede ogsaa Andre?

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. Læserne erindre sikkert en lille Artikelserie i forrige Aargang af Ugebladet, som uder Titel »Læge Tanker om Kirker af Sten« omhandlede Stilspørgsmaalet. Artiklerne vakte en Del Studsen. Nu har Ugebladet imidlertid haft den Tilfredsstillelse, at den hollandske Arkitekt *Jan Stuyt* næsten helt optrykker dem i en lille polemisk Piece angaaende samme Spørgsmaal. For ikke at synes ubeskedne ville vi dog ikke afskrive de anerkendende Ord, som falde af til Ugebladet. Afhandlingen gik jo bl. a. ud paa, at fordi Middelalderen byggede stilfuldt, er den aandløse Repetering af dens Former alt andet end Stil, og Jan Stuyt stempler denne tomme Efterligning med Ordet »Maskinegothik«. Morsomt nok viser det sig, at det rammende vittige Ord ogsaa er af dansk Oprindelse og tilhører Forfatteren Johannes Jørgensen.

— Om vor højærværdigste Biskops Festprædiken i *Meppen* skrives til os: »Lydløs Stilhed herskede i Gudshuset, da den 68aarige Kirkefyrste begyndte at tale over Apostelens Ord: »Dette er den Sejr, som overvinder Verden, Troen.« I Indledningen fremhævede han de Baand, der

knyttede ham personlig til Gudshuset som en Søn af det 1100aarige Sogn; men at der tillige bestaar en historisk Forbindelse mellem hans Bispesæde og hans Daabssogn. Paa samme Tid, som Meppen hørte til Abbediet Corvey, var den h. Ansgar bleven sendt fra hin Planteskole som Danmarks første Biskop (A. 827), og for henved 10 Aar siden var nu han, en Søn af Meppen, atter bleven kaldet til som den første at aabne den nye Række af danske Biskopper. — Ingen af Tilhørerne har sikkert mærket paa de klare og flydende Hyrdeord, at den højjærværdigste Biskop i de sidste 42 Aar ikke mere havde holdt en Prædiken i sit Modersmaal«

Frankrig. Med Kulturkampen i Frankrig beskæftigede sig for nylig den radikale Forfatter og Politiker *Max Harden* i Tidsskriftet »Zukunft«. I Slutningen af sin Afhandling skriver han: »Dersom Tegnene ikke skuffe, vil *Korset endnu længe trodse Verdenshvirvlen*. Kirkens Mure ere saa faste, at ingen Regering kan faa dem til at vakle. I Frankrig vil Kampen ende, som den endte hos os (i Tyskland), med en *uhyre Styrkelse af Katholicismen*. Jagten paa Præsterne, som Regeringen, der mangler Mod og Kraft til social Virksomhed, foranstaltede, bringer ingen Nytte; det følte hin Pariser-Arbejder klart, som, da han var Vidne til en Kongregationsskoles Lukning, erklærede: »Deraf blive vore sultne Børn ikke mætte! Humbugskunster kunne ikke stille Tørsten efter Kundskaber.« »Og Humbug er det, skammeligt Bedrageri!« udraaber Harden, »naar Europæeren siger, at han ejer en Kultur, som han maa beskytte mod Roms Magt.« — Det var da et ærligt Ord!

Kiel. Den katholske Skole tæller for Tiden 630 Børn i 12 Klasser. Til Skolens Underhold betalte Byen hidtil aarlig 24,000 Mark. I sit sidste Møde besluttede Byraadet *at overtage Skolen paa Byens Budget* med den Forpligtelse, at sørge for den katholske Skole som for de øvrige Folkeskoler. Den katholske Sognepræst faar tillige Sæde og Stemme i Skolekommissionen. Forhaabentlig følge ogsaa

Da den h. Benno blev Biskop, sagde han til sin Gejstlighed: »Da jeg ved Guds Kaldelse uden mit Ønske og min Vilje tiltræder dette Embede, saa indvier jeg Kirken min Sjæl og alt hvad der er i mig. Intet Arbejde skal være mig for svært, ingen af de mange og store Farer, der forestaa os, skal afskrække mig, naar jeg kun af alle Kræfter kan fremme Kirkens Ære og Vel. For Kirkens Skyld frygter jeg ingen Trusel, Tabet af Liv og Gods agter jeg for intet!«

* * *

»Ogsaa den, som strider i Vædekamp, vinder ikke Kransen, naar han ikke har kæmpet lovmæssigt.«

(2. Tim. 2, 5.)

18. Juni.

Den salige Emma, Enke.

† 1045.

En Helgen staar sjælden alene. I Aaret 1002 kom en adelig Frøken ved Navn Emma af Grev Peilsteins rige Slægt til den h. Kejser Henrik II.s Hof, for at fuldende sin Uddannelse under den h. Kunigundes Tilsyn. Her fik hun ikke alene en fin høvisk Dannelse, men Dydens Spire, som fromme Forældre havde nedlagt i Barnets Hjerter, udfoldede sig saaledes, at hun snart blev sin h. Plejemoders levende Afbillede. Efter sine Forældres Ønske giftede hun

sig med Landgrev Vilhelm af Friesach og Zeltschach. To Sønner bleve deres Stolthed og Glæde. Ved Forvaltningen af Guld- og Sølvgruberne i Friesach og Zeltschach vare de ofte nødte til at straffe de raa og umoralske Bjærgfolk og tildrog sig derved disses Had. Da en Bjærgmand engang havde begaaet en Forbrydelse, der fortjente Døden, dømte Vilhelm ham til at hænges. For at hævne sig, lod han dennes Sønner snigmyrde i Zeltschach. Vilhelm tog frygtelig Hævn, tilsidst lod han sig dog formilde, da han saa sin Gemalindes Hengivenhed; han rejste senere til Rom for at opnaa Tilgivelse og Fred. Paa Hjemrejsen døde han. Den salige Emma levede endnu nogle Aar i stille Sorg; i Skovdalen ved Gurk lod hun bygge en Domkirke og en Stiftelse for Kvinder, til Ære for den allersaligste Jomfru. Hun tog Sløret der og døde 1045 som Kirkens og de Fattiges Velgørerinde. I Aaret 1465 blev Emma erklæret salig.

Den kristelige Enke.

Allerede i den apostoliske Tid se vi Enkestanden regnet lige med Jomfrustanden. Kirken lader Enkerne have Lov til at gifte sig paany, men den raader dem til at forblive ugifte og hellige sig ved fromme og menneskekærlige Gerninger.

* * *

»Begge Dele er en Guds Gave, baade den ægteskabelige Tugtighed og Enkestandens Afholdenhed; hin er rosværdig og god, men denne er alligevel rosværdigere og bedre.«
(H. Fulgentius.)

* * *

Ligesom den h. Emma som Jomfru og Ægtefælle opbyggede sine Nærmeste, saaledes var hun ogsaa et Mønster

for Enkerne. Det vilde have været let for hende at indgaa et nyt, standsmæssigt Ægteskab; men hun holdt ud i Bøn for sine elskede Afdøde, og ved sine Velgerninger mod Kirken og de Fattige grundede hun en ny Familie, i hvilken hun længe virkede velsignelsesrigt.

*

*

*

»Men den, som i Sandhed er Enke og forladt, sætte sit Haab til Gud og holde ved med Paakaldelser og Bønner Nat og Dag. Thi den, som lever i Vellyst, er levende død.«
(1. Tim. 5, 5. 6.)

19. Juni.

Den h. Juliana Falconieri.

† 1345.

Juliana Falconieri fødtes i Aaret 1270 i Florents. Hendes Fader lod der bygge en smuk Kirke, kaldet »Mariæ Bebudelses Kirken.« Hendes Onkel, den salige Alexius, var en af Serviterordenens Stiftere. Under hans Vejledning opvoksede Juliana til en from Jomfru. Hun bevogtede især sine Øjne, aldrig saa hun i noget Spejl eller paa nogen Mand. Den blotte Hentydning til Synd fik hende til at gyse; da hun engang hørte tale om en svær Forargelse, besvimede hun. Hendes inderlige Andagt til Marias syv Smerter knyttede hende til Serviterordenen. Efter at have afvist et Ægteskabstilbud, modtog hun Ordensdragten af den h. Filippus Benitius. Hendes Levnets Hellighed tiltrak mange

Novicer, til hvis Uddannelse hun udkastede særlige Regler. Saaledes blev hun Stifterinden af »Mantelletterne«. Hendes Forhold til sine aandelige Børn lignede mere en Tjenerindes end en Forstanderindes. Selv udenfor Ordenen udfoldede hun en højst velsignelsesrig Virksomhed ved at omvende mange Syndere og forsone Fjender med hinanden. Serviterordenen truedes med at opløses; at det ikke skete, tilskrev man Julianas Forbøn. Hun døde 1340. I hendes Dødstime viste Jesus sig for hende i Skikkelse af en smuk Dreng, der bandt en Blomsterkrans om hendes Hoved.

Andagt til Marias syv Smerter.

Den h. Paulus af Korset siger: »Betragt ofte den h. Moders Smerter, fordi de ere uadskillige fra hendes Søns. Betragter Du Korset, da finder Du Moderen dér, og hvor Moderen er, dvæler ogsaa Sønnen.«

*

*

*

»Da Disciplene flygtede, holdt Maria til sit Køns Berømmelse fast ved Troen paa Jesus under alle Lidelser. Heltemodigt holdt hun ud, som det sømmer sig jomfruelig Renhed, ikke klagende, ikke knurrende, ikke bønfoldende om Barmhjærtighed; derimod samlet, beskeden, taalmodig, standhaftig viste den h. Jomfru sig.«

(H. Anselmus.)

*

*

*

Juliana døde af Tæring, som Følge af en Mavesvækkelse, der gjorde hende Nydelsen af al Spise umulig. Hun bar sine Lidelser med største Taalmodighed; hendes eneste Sorg var, at hun ikke kunde modtage den h. Kommunion. Da hun i sit halvfjerdsindstyvende Aar følte sig nær Døden,

Altona, Rendsborg og andre Byer i Slesvig og Holsten snart efter, for at yde deres katholske Medborgere, hvad der er ret og billigt.

A. C. Møde i Søvavillonen Onsdag d. 24. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$. **Generalforsamling.**

Rørsæder flettes smukt og billigt. Stolene hentes og bringes. V. Raith, Ahornsgade 14.

Jacob Christensen,

Vesterbrogade 40, anbefaler

stort Udvalg i Tricotage, Garn, Underbeklædning og Linned for Damer, Herrer og Børn.

Moderne Drengedragter, Skoledragter og Stortrøjer.

Obs: Ordres til Provinserne expederes efter Opgave.

En ældre, gift Mand, som er kommet meget tilbage paa Grund af langvarig Sygdom, anmoder Trosfæller om lidt Hjælp. Anbefales af Præsterne ved Rosenkranskirken og i Steuosgade.

Til Damerne i Rosenkranskirken's Menighed.

Søndag d. 21. ds. efter Højmessens afholder St. Elisabeth-Vincentskonferents paa Frederiksberg et Møde i St. Josefs Søstrenes Sal, Frederiksberg Allé 17, hvortil alle Menighedens Damer venligst indbydes, for at gøre sig bekendt med Konferentsens smukke Formaal og Organisation.

Samtidig anmodes Menighedens Medlemmer om at betænke Konferentsens *Systue* med alle Slags brugte Klæder, Fodtøj eller lignende, til Omsyning og Uddeling til de Fattige. Gaver modtages af Frk. M. Balestrini, Gl. Kongevej 72, 1. Sal.

Den katholske Syge- og Ligkasse af 1867 giver fri Læge og Sygepenge, til Mænd daglig 1 Kr. 50 Øre og til Kvinder daglig 1 Kr., eller event. Indlæggelse paa St. Josefs Hospital. Foreningen har 3 Læger. Indmeldelser modtages daglig. Love og Blanketter samt nærmere Underretning faas hos Kassereren.

Kontortid: Søndage fra Kl. 1—3 og 5—7.
samt Lørdag Aften

F. Simonsen,
St. Jørgens Allé 11, 1. Sal.

Unio.

Katholsk selskabelig Forening.

Vintersæsonen aabnes med en Sammenkomst i Foreningens nye Selskabslokaler i City Tirsdag d. 7. Oktober. Møde sammesteds hver Tirsdag Aften Kl. 8—12. Foreløbigt Program for Vinterens Fester og Sammenkomster vil blive meddelt i et af de første Numre af Bladet.

Indmeldelser modtages hos Formanden, Grosserer Alb. Hitzinger, Sølvgade 84, samt hos Bestyrelsens øvrige Medlemmer.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 21. September. 18. Søndag e. Pintse. Matthæus Apostel. — **22. M.** Thomas af Villanova, Bekender og Biskop. — **23. Ti.** Linus, Pave og Martyr. — **24. O.** Maria, de Fangnes Hjælp. — **25. To.** Korsets Ophøjelse. — **26. F.** Marias Navnefest. — **27. L.** Cosmas og Damianus, Martyrer.

Søndag den 28. September. 19. Søndag e. Pintse. Kirkevielsesfest. (Under den højtidelige Messe Kl. 8 i St. Ansgars Kirke udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 3 og 5 recitere de Gejstlige Breviarbønerne; Kl. 3½ Rosenkransbøn; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Te Deum.)

St. Andreas Kirken i Ordrup. Hver Søndag Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Aftenandagt. — Søn- og Hverdage: stille Messe Kl. 6, 6½, 7 og 7¾.

Fælles Bedatimer i St. Ansgars Kirke paa Kirkevielsesfesten:

- Kl. 2—3 Den eucharistiske Forening.
- 3—4 Rosenkransbroderskabet.
- 4—5 Nothburgaforeningen.
- 5—6 St. Josefs Gildet.
- 6—7 Mariakongregationen for Ynglinge.
- 7—8 Mariakongregationen for Mænd.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høsts kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, Kbhvn.) faas: Til den religiøse Oplysnings Fremme. **Nr. 9.** Fred Esser: **Katholsk eller protestantisk?** I. Et Frafald. 35 Øre — **Nr. 10.** II. Religiøse Kriser. 25 Øre.

I Anledning af et Uheld under Trykningen af forrige Nummers Helgenlegende følger i Dag et Halvark Helgenlegende baade med Ugebladet og med Katholiken.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 39.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 39.

Søndagen den 28. September.

1902.

Indhold: Et Par Ord om Præsten Bourrier. — En protestantisk Udtalelse om Ordenssøstre. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden: Side 337—344.

Et Par Ord om den frafaldne franske Præst Bourrier.

— 0 —

En fremragende Professor ved det katolske Fakultet i Toulouse siger bl. a. om Bourrier: »Første Gang faldt Bourrier fra Kirken i Marseille i Tiden mellem 1882 og 1888. Han blev dengang Protestant. Saa vendte han atter tilbage til den katolske Kirke; men dette fortier han. I 1895 faldt han atter fra. En anden Apostat fra Marseille, ved Navn Meillon, har bebrejdet ham denne hans Optræden; derfor er Bourrier vred paa ham og begge Apostater bekæmpe derfor siden den Tid hinanden paa Liv og Død. Bourrier fortier ogsaa, at han er vantroende, altsaa hverken Katholik eller Protestant. Over hans Tale, som han holdt i 1900 i Halberstadt, ere de troende Protestanter i Frankrig blevne forfærdede. I Beretningen om den læste man: Franskmandene have ingen Tillid til Protestantismen og ville ikke høre Tale om at skifte Religion. Statistikerne

vide, at Protestantismen ikke gør Fremskridt; hvad den vinder paa den ene Side, mister den paa den anden Side. Desuden ere de franske Protestanter splittede indbyrdes. Man bebrejder den protestantiske Kirke, at dens Gudstjeneste ikke opbygger det almindelige Folk. Af alle disse Grunde unddrager Folket sig den protestantiske Indflydelse og de protestantiske Kirkers Anstrængelser ere resultatløse. Man gaar en eller to Gange af Nysgerrighed eller af Opposition mod Ultramontanismen hen i den protestantiske Gudstjeneste, men saa kommer man ikke oftere.

»Naar Bourrier siger,« vedbliver Professoren, »at 500 Præster ere faldne fra i 4 Aar, saa gør han sig skyldig i en *grov Usandhed*.« I den anførte Tale siger han selv: »Mere end 200 Præster ere traadte ud ved vor Mellemkomst.« Meillon, som er protestantisk Sognepræst i Nerai og behandler ham som en *Vantroende*, siger: »348 Præster ere frafaldne, dels *vantroende*, dels *letsindige*, dels ogsaa ærlige Folk uden kirkelig Trang. Af disse ere i 17 Aar 120 traadte over til Protestantismen.« (Naar disse 120 ere traadte over i Løbet af 17 Aar, saa har det sandsynligvis ogsaa i det mindste været 17 Aar, sandsynligvis endnu længere inden 348 vare udtraadte). »Overfor 120 Overgange i 17 Aar staa imidlertid 90 000 trofaste Præster, d. v. s. 0,13 af 100, eller $1\frac{1}{4}$ af 1000 ere udtraadte.« — Drive altsaa ikke hine Blade en bitter Spøg med gode, lettroende og ædle Protestanter, som stadig fortælle dem om en forestaaende Opløsning af den romersk-katholske Gejstlighed? Vi ere saaledes endnu langt fra de 500 i 4 Aar, hvilket vilde være 4 til 5 i hvert Bispedømme. Man maa heller ikke glemme, at disse Apostater i Almindelighed kaste sig i Armene paa Vantroen og Gudløsheden, men ingenlunde gaa over til Protestantismen.

Fra en tilforladelig Pariser-Kilde erfare vi ogsaa følgende: »Bourrier har i 1898 oprettet et Hospitium for frafaldne katholske Præster ved Sèvres; men *det har næppe bestaaet et Aar*. Han har ogsaa grundlagt en Avis under

24. Juni.

Den h. Johannes den Døber.

Herrens Forløber.

Den h. Johannes den Døber havde af Gud faaet det Hverv, at berede Frelseren Vejen. Før han saa Verdens Lys, kendte han Frelseren og bevægede sig i Moders Liv af Glæde over Jesu og Marias Nærværelse. I sin Ungdom førte han et tilbagetrukkent Liv, fordi Den, hvis Bekender han skulde være, endnu levede skjult. Før Frelseren begyndte sit offentlige Liv, begav den h. Forløber sig paa Guds Opfordring ud i Ensomheden. Græshopper var hans Spise, hans Klædebon var Kamelhaar, ved Bøn og Tavshed rensede han sin Sjæl. Da han forlod Ørkenen, og Jøderne i Skarevis flokkedes om ham, for at høre ham prædike, formanede han dem til at flye for Guds kommende Vrede. Efter at de havde bekendt deres Synder, meddelte han dem Bodens Daab. Endelig tiltraadte Jesu Bodens Vej for os, ved at modtage Daaben af den h. Johannes. Ved denne Lejlighed saa Johannes den Helligaand i en Dues Skikkelse dale ned over Frelseren. Nu havde Døberen fuldendt sit Værk: han var nu som den aftagende Maane, Kristus som den opgaaende Sol. Da Johannes saa, hvorledes Menneskene forlode ham for at vende sig til Kristus, sagde han: »I ere selv mine Vidner, at jeg har sagt: Jeg er ikke Kristus. . . . Men Brudgommens Ven, som staar og hører ham, glæder sig over Brudgommens Røst. Denne min Glæde er nu fuldkommet.«

Vi skulle glemme os selv.

Den h. Johannes var stor for Gud, fordi han glemte sig selv, og kun levede for Jesus Kristus, al Storheds Ophav.

Tænk om Dig selv, at Du intet er. Din egen gode Vilje og dine egne Ønsker kunne kun styrte Dig i Synd og Elenighed. Bring derfor hver Dag vor Frelasers helligste Hjærte én af dine naturlige Tilbøjeligheder til Offer og lær lidt efter lidt at tabe Dig i Ham.

* * *

»Kunde jeg dog af Kærlighed til Dig dø for Verden, da Du af Kærlighed til mig er død paa Korset.«

(H. Franciskus af Assisi.)

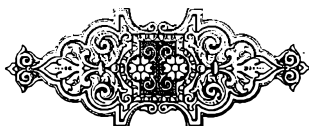
* * *

Paa en ussel Tyrans Befaling blev den h. Johannes kastet i Fængsel. Her maatte han blive i længere Tid, indtil Kongen for en Danserindes Skyld lod ham halshugge. Da hans Disciple besøgte ham i Fængslet, talte han ikke om sig selv, men sendte dem til Kristus, for at de kunde lære Messias at kende. Og se, den evige Visdoms Mund forkyndte offentlig denne store Helgens Ros, der alene havde levet for Gud. »Sandelig siger jeg Eder, blandt alle dem, der ere fødte af Kvinder, er ingen større end Johannes den Døber.«

* * *

»Han maa tiltage, men jeg aftage.«

(Joh. 3, 30.)

25. Juni.

Den salige Christina, Jomfru.

† 1312.

I den skrækkelige Tid, der gik forud for Rudolf af Habsburgs Udnævnelse til tysk Konge, plagedes ogsaa Ærkebispedømmet Køln af mange Krige. Disse indvirkede ogsaa skadeligt paa det religiøse Liv. En Jomfru, der dengang boede i Nærheden af Køln, synes at have haft det Kald, at sone Andres Forargelse ved sine Lidelser og ved Bøn og Eksempel at bevare Troen i Landet. Christina, født 1242, var Datter af en Landmand i Stommeln. Da hun var tretten Aar, kom hun til Beghinerne i Køln, men vendte snart tilbage til Stommeln, for at leve hos sine fattige Forældre. Fra Barndommen af stod hun i synligt Samkvem med den overnaturlige Verden. Paa den ene Side modtog hun de højeste Naadesbevisninger lige indtil Stigmatisationen og himmelske Syner, paa den anden Side maatte hun døje de skrækkeligste Sjælevaler og selv legemlige Lidelser, som Helvedes Aander tilføjede hende. Med det blodige Slag ved Worringen 1288 ophørte hendes Lidelser. En Discipel og Samtidig af den s. Albertus Magnus, Dominikaneren Petrus af Danmark, har efterladt en nøjagtig Beretning om den Benaadede. Meget i denne Beskrivelse er os ubegribeligt, dog derfor ikke utroligt. Den salige Christinas Relikvier kom i Tidens Løb til Jülich.

Kærlighed til Gud.

I de Helliges Tilskikkelser afspejler sig alle Sider af det menneskelige Liv; men naar vi se nøje til, finde vi overalt, at Kærligheden til Gud er deres Prøvelsers og Ar-

bejders skønneste Blomt og højeste Maal. Den er det derfor, vi især bør lære af dem.

* * *

»Jeg saa min Elskede i saadan Herligheds Glans og i saadan Skønhed, at det menneskelige Øje ikke var istand til at omfatte det; derfor var jeg hele Dagen og Natten uden Fornemmelse og ude af mig selv.«

(Den salige Christina.)

* * *

Hendes Skriftefader, Dominikaneren Petrus, skrev hende til: »Bevæggrunden til at elske noget er det Gode, det Skønne, det Uforanderlige. Ingen er god, uden Gud alene. I ham er alt Godt, det Sædeligt-Gode, det Nyttige-Gode og det Glædelige. Hvad er skønnere end Gud, der i sig selv er den evige, uendelige Skønhed, fra hvem alt det Skønne har sit Udspring, og som meddeeler alt Skønt sin egen Skønhed? Da Gud alene af sig selv er uforgængelig og uforanderlig, saa maa Gud alene elskes for hans egen Skyld.«

* * *

»Men nu bliver Tro, Haab og Kærlighed, disse tre; men den største af disse er Kærligheden.«

(1. Korinth 13, 13.)

Titlen: »Den franske Kristen«; den udkom først maanedlig, derefter ugentlig, og det efter en Rundrejse i England, hvor han havde samlet en Del Penge. *Denne Avis sendes gratis til en Mængde Præster*, som vise den tilbage eller brænde den. Bourrier har ingen Indflydelse paa Gejstligheden; men han er omgivet af *et lille Antal Apostater*, som udvikle en feberagtig Iver. Bourrier er protestantisk Sognepræst i Sèvres og lønnes af Regeringen. Mange protestantiske Sognepræster synes ikke om ham, fordi han forstaar at opnaa Gaver hos protestantiske, lettroende Folk derved, at han giver dem Løfte om, at bevæge katholske Præster til Frafald. Hans Værk og hans Avis frister for Tiden en kummerfuld Tilværelse; han har opnaaet, hvad han kunde opnaa, og kan ikke videre.

Der er ikke blot indtraadt en Spaltning mellem Bourrier og visse Protestanter, men ogsaa mellem Apostaterne, som fulgte Bourrier. Han har maattet fornægte flere af dem i sin Avis. Philippot, den første af alle, Bourriers bedste Ven, som faldt fra Kirken midt under Gudstjenesten foran alle sine Sognebørn, har paa en Skærtorsdag begaaet Selvmord, idet han druknede sig. Han var forøvrigt næsten ganske forrykt. — Nu synes Bourrier at haabe, at Regeringen vil være ham behjælpelig med at iværksætte et *Skisma*, i hvilket den skulde tillade de daarlige Præster at benytte de katholske Kirker og at bære Kiøle. Men Franskmændene finde kun ringe Benag i Protestantismen, saa at han heller ikke med Regeringens Hjælp vil opnaa store Resultater. Kort sagt, Bourrier *trænger til Penge*, for at kunne leve; i Frankrig finder han dem ikke; han har fundet nogle i England, men det synes som om denne Kilde er tilstoppet, og derfor gaar han nu paa Tournée i Tyskland. Den 6.—9. Oktober er han tilstede ved »Det evangeliske Forbunds« 15de Generalforsamling i *Hagen*, hvor han optræder som Taler.

Vi kunne endnu tilføje, at i »Historisch-politischen Blätter« (12. Hefte 1901.) meddeles, at Sognepræst Meillon i et Circulære, som fulgte med »Chretien français«, lader de

Frafaldnes Antal synke ned til 100, og i et Opraab af nyeste Datum, som er rettet til de katholske Præster, er Apostaternes Antal endog skrumpet ind til 84.

For øvrigt vilde Hr. Bourrier med Lethed kunde hente sig et Par Skilling i Paderborn, saafremt han ikke stod paa en saa spændt Fod med Sandheden. Det i Paderborn udkommende Blad »*Leo*« fandt nemlig, at Hr. Bourriers Bjørn om de 200 Præster, der ved hans Mellekomst vare faldne fra Kirken, var nogle Tusind Mark værd, og derfor tilbød Bladet i Nr. 19 af 11. Maj d. A. Hr. Bourrier 2000 Mark, dersom han vilde levere Beviset for hans Paa-stand. Hr. Bourrier fik det paagældende Nummer af Bladet tilsendt gennem Posten med Paategningen »Anbefalet«; men Hr. Bourrier fandt det raadeligst — — — at tie. Bladet har ogsaa forespurgt direkte hos *samlige Biskopper* i Frankrig, og af deres Svar fremgaar, at Historien om de 200 Apostater er *usandfærdig*. For de 6 til 7 franske Biskopper, som »have udtalt deres Redebonhed til at slutte sig til et Skisma« (»*Chretien français*« for 19. Sept. 1901), kan Hr. Bourrier ogsaa hente sig de 2000 Mark hos Bladet »*Leo*«.

Ikke desto mindre synes det, som om den »sandhedskærlige« Hr. Bourrier vedbliver at være en »Hædersmand« i visse protestantiske Præsters Øjne herhjemme i vort Fædreland, ellers kunde de næppe profetere om, at Hr. Bourriers Værk »er i Pagt med det sande Evangelium om Guds fri Naade mod fattige Syndere« og »bærer Sejrens Kræfter i sig«. Men det maa jo blive en Privatsag for dem.

Der-gives mange saadanne Søstre.

—o—

Hvor falske Forestillinger have ikke Mange, navnlig Protestanter og Jøder, om katholske Ordensfolk, især om katholske Ordenssøstre! De anse dem for stakkels, ulykkelige Skabninger, som have forfejlet deres Livsopgave eller have forladt Verden af ulykkelig Kærlighed og nu henvisne under Selvpinsler, utilfredse med sig selv og hele Verden, og føre en glædesløs Tilværelse. En saadan Forestilling havde ogsaa den bekendte Forfatter *O. Jul. Bierbaum*, som leverer »Rejse-Oplevelser« til forskellige tyske Blade. Han har imidlertid nu skiftet Mening. I Nr. 419. af Berliner »Localanzeiger«, 2det Tillæg, fortæller han nemlig følgende:

»Jeg har i Søndags for første Gang haft Lejlighed til, at lære en Nonne at kende, som med sin hele Sjæl og af inderste Bestemmelse er Nonne, og som saa fuldkomment gør Indtryk af at eje den sikreste Fred og den reneste Sinds-ligevægt, hvis Lige jeg endnu aldrig har lagt Mærke til hos et Menneske. Hun er en ældre Søster til min Hustru, nu 38 Aar gammel og i over 20 Aar i Kloster; men jeg fik det Indtryk, at jeg stod overfor en ung Ptge, som næppe havde overskredet det tyvende Leveaar. *Kun Mennesker, som eje den inderligste Lykke, kunne bevare sig saa unge.* Det var for mig *en af de største Overraskelser*, jeg nogen Sinde har oplevet; thi jeg havde kun ventet at finde en *vissen Skikkelse og Strænghed*, og hvad jeg saa, var Indbegrebet af *stille Blomstring* og en *lyksalig Tilværelse*. En ubeskrivelig Godhed i ethvert Blik, i ethvert Ord, den yndigste Grazie i enhver Bevægelse, intet, aldeles intet, som irraadte, at dette Væsen havde mistet endog kun det mindste af indre Livsværdi ved at give Afkald paa Verden. Søster Luigia, som Antoinette kaldes i Klostret, har fundet Vejen til den reneste Lykke, idet hun, som fra sin tidligste

Ungdom af længtes derefter, gik i Kloster, og jeg siger mig selv: En Institution, som formaar dette, selv om det maaske kun sjældent hændes, beviser derved, at den *aldeles ikke er den Forvildelse af den menneskelige Aand*, som den forekommer de fleste Tyskere at være, der ere opvoxede i Luthers Aand, og maaske ogsaa adskillige Katholiker (?).« —

Gud være lovet, der gives endnu mange, ja Tusinder saadanne Søstre. Enhver, som havde Lejlighed til oftere at komme i Berøring med katholske Ordenssøstre og Ordensmænd, ville bekræfte dette.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Som bekendt, fejrer *Mariakongregationen i København* sit 25aarige Jubilæum i Aar, i hvilken Anledning Hr. *Johan Johnsen* har udgivet et lille Hefte, som paa en sympatetisk Maade meddeler en kort Oversigt over Kongregationens Historie og Virksomhed i de hennrundne 25 Aar. Efter et forberedende Møde d. 1. Februar 1877 konstitueredes Mariakongregationen: for Mænd her i Hovedstaden d. 8. Februar s. A., og paa St. Josefs Skytsfest den 22. April s. A. optoges 25 Kandidater som Medlemmer. Dens Stifter og første Præses, var Pater *Wilh. Tenter*. I December 1881 fratraadte han sin Stilling som Præses paa Grund af Svagelighed og rejste til Aarhus, hvor han døde den 6. Marts 1882. En Tid lang varetog Pater *Fr. Brüggemann* Stillingen som Præses, men efteruigtes kort efter af Pater *Aug. Sträter*, som i 1885 nedlagde dette Embede paa Grund af Sygdom. Samme Aar overtog Pater *Aug. Brinkmann* Præsidiets i Kongregationen og forvaltede det indtil sin Død den 13. Dec. 1901. For Tiden ledes Kongregationen for Mænd af Pater *Fred. Esser*. I Løbet af de 25 Aar, hvori Kongregationen har bestaaet, ere 230 Medlemmer blevne optagne. For Tiden udgjør Antallet af aktive Medlemmer 137. Mariakongregationen har til sin Raadighed et Bibliothek, som tæller 500 Bind. I 1895 stiftede den i Jesu Hjerter Kirken det smukke Mariaalter, hvis Billede smykker Titelbladet i Hr. Johnsens lille Piece. Vi anbefale med

26. Juni.

Den h. Meinverk, Biskop.

† 1036.

Den h. Meinverk, født ved Nedrerhinen, var i Slægtskab med det sachsiske Kejserhus. Han opdroges i de berømte Skoler i Halberstadt og Hildesheim og udvalgtes til kejserlig Kapellan af Otto III. Henrik den Hellige, der havde været hans Meddiscipel i Hildesheim og havde sluttet inderligt Venskab med ham, billige dette Valg, indtil han Aar 1009 udnævnte ham til Biskop i Paderborn og lod ham vie af den h. Willigis. Den ivrige Biskop besøgte personlig hele sit Diöces og forklædte sig hyppig som Købmand for des bedre at kunne opdage Manglerne. Kejserens Velvilje benyttede han for at faa sit fattige Bispedømme værdigt udstyret. Da Henrik II. i Aaret 1013 gjorde sit Romertog, var Meinverk blandt hans Ledsagere. Benedikt VIII. forærede ham kostbare Relikvier og overdrog ham officielt alle Diöcesets Eiendomme og Rettigheder. Paa Hjemvejen besøgte han sammen med Kejseren Benediktiner-Abbediet Clugny i Sydfrankrig, der udmærkede sig fremfor alle andre Klostre, ved streng Overholdelse af Ordensreglerne og ægte kristeligt Sind. Tretten Brødre flyttede han derfor til Klostret Abdinghoff, holdt Ordensfolkene til streng Tugt, byggede Kirker og Klostre og ledede en fortræffelig Domscole, hvorfra senere den h. Anno udgik. I Kejserens Raad virkede han ligeledes utrættelig for Guds Ære, indtil han døde Aar 1036.

At bidrage til Kirkernes Prydelse.

Kirkernes Pragt og rige Udstyrelse er et talende Bevis paa de Troendes kirkelige Sind. Hvo der nærer Højagtelse

for det Hellige, bringer gerne nogle Ofre, for med tilbørlig Pragt at udstyre Kirkerne og Altrene.

* * *

»Kunde Du taale, at din Elskedes Hus var uordentligt, forfaldent og forsømt som en Røverhule, med brudte Staturer og sønderrevne Billeder? Kunde Du taale, at mit Alter, din Konges Trone, var smudsigt og pjaltet?«

(Arvisenet.)

* * *

Den h. Meinverk og hans Samtidige vare meget ivrige i at bygge smukke Kirker. Hans første Værk i Paderborn var at genopbygge den i Ruiner liggende Domkirke efter en større Maalestok. Efterhaanden lod han opbygge mange andre Kirker. Han sendte endog Abbed Wino til Jerusalem, for at tage Model af den h. Gravs Kirke, og lod opbygge en lignende Helligdom i sin Bispestad.

* * *

»Herre, jeg elsker Dit Hus's Bolig og Din Æres Tabernakels Sted.«

(Psalm. 25, 8.)

27. Juni.

Den h. Paulinus af Nola.

† 431.

Paulinus nedstammede fra en fornem Familie i Syditalien og fik en omhyggelig Opdragelse. Hans Talenter, der udfoldede sig baade i bunden og ubunden Tale, opvakte de hh. Kirkefædres Augustinus' og Hieronymus' Beundring. Paulinus forøgede sin Formue ved at gifte sig med en rig Dame, og han blev en af hin Tids største Mænd. Skønt han var en fortrolig Ven af de ovennævnte Helgener, og en stor Beundrer af den h. Felix af Nola, saa modtog han dog ikke Daaben; han vilde endnu tjene to Herrer. Men Gud vidste at drage ham til sig ved Smerter og Lidelser. Efter nu at have modtaget Daaben, rejste han til Spanien, solgte med sin Gemalindes Samtykke sine Landejendomme og uddelte Prisen for dem blandt de Fattige. Den h. Hieronymus siger desangaaende, at Østen og Vesten overøstes med Almisser. Derefter modtog Paulinus den h. Præstevielse og trak sig tilbage til Nola. Her tjente han Herren ved Dag og ved Nat og førte et selvfornægtende Offerliv; her genopbyggede han ogsaa paany den h. Felix' Kirke med megen Pragt. Aar 409 valgtes han til Biskop og opfyldte i over tredive Aar sine Pligter i denne høje Stilling. Man sagde om ham, at han var blid som Moses, en Præst som Aaron, uskyldig som Samuel, øm som David, vis som Salomon, en Apostel som Petrus, en Kærlighedens Discipel som Johannes, forsigtig som Thomas, dristig som Stefanus og fuld af glødende Iver som Apollo.

Højmodigt Sindelag mod Gud.

»Gaa til Campanien,« skriver den h. Augustinus, »se der Paulinus, hin udvalgte Guds Tjener. Med hvilket Højmod, med hvilken Ydmyghed har han ikke afvæltet den

verdslige Æres Byrde, for at tage Kristi Aag. Og hvor tilfreds er han nu ikke i sit Liv!«

*

*

»Den stridende har endnu ikke sejret, fordi han har aftaget sin Klædning, først da begynder Kampen, af hvis heldige Udfald Kronen afhænger.«

(H. Paulinus.)

*

*

*

Den h. Gregorius den Store melder, at da Vandalerne fra Afrika faldt ind i Campanien, anvendte Paulinus hele sin Ejendom til at understøtte de Fattige og til at løskøbe kristelige Fanger. Tilsidst kom en fattig Enke til ham, hvis Søn var ført bort af Vandalkongens Svigersøn. »Hvad jeg har, det giver jeg,« sagde den Hellige, »vi ville rejse til Afrika og jeg vil tilbyde mig selv som Løsepenge for Eders Søn.« De kom til Afrika, hvor Paulinus blev antaget istedetfor Enkens Søn og brugt som Gartner. Men ved en guddommelig Mellekomst erfarede Kongen, at hans Svigersøns Slave var den store Biskop af Nola. Straks gav han Biskoppen og de øvrige Indbyggere fra Nola fri.

*

*

*

»Hvad der var mig Vinding, det har jeg for Kristi Skyld agtet for Tab.«

(Philipp. 3, 7.)

Glæde Bogen, som foruden det Historiske ogsaa indeholder meget Smukt og Opbyggeligt og vidner om Forfatterens taknemlige Kærlighed til Mariakongregationen — en Kærlighed, han ønsker at tænde i alle dens Medlemmers Hjærter. Bogen faas hos Broder Münch i Stenosgade og koster 25 Øre. For Mariakongregationens Medlemmer navnlig vil den være et smukt Minde om Jubilæet. Maatte den ogsaa vinde nye Medlemmer for Kongregationen!

Unio.

Katholsk selskabelig Forening.

Vintersæsonen aabnes med en Sammenkomst i Foreningens nye Selskabslokaler i City Tirsdag d. 7. Oktober. Møde sammesteds hver Tirsdag Aften Kl. 8—12. Foreløbigt Program for Vinterens Fester og Sammenkomster vil blive meddelt i et af de første Numre af Bladet.

Indmeldelser modtages hos Formanden, Grosserer Alb. Hitzinger, Sølvgade 84, samt hos Bestyrelsens øvrige Medlemmer.

P St. Johannes Broderskab afholder Møde Tirsdag den 30. September Kl. 8 pr. i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. Foredrag af Præfekten: Afhold og Kristendom; derefter humoristisk Oplæsning af Hr. Bogholder P. C. B. Berg. — Alle indbydes venligst. Adgang gratis.

A. C. Rusgilde i Søpavillonen Onsdag d. 8. Oktober Kl. 8½ pr. Sange bedes sendte til cand. phil. Andersen, Kong Georgsvej 35; Deltagelse anmeldes sammesteds inden Søndag d. 5.

Rørsæder flettes smukt og billigt. Stolene hentes og bringes. V. Raith, Ahornsgade 11.

Jacob Christensen,

Vesterbrogade 40, anbefaler

stort Udvalg i Tricotage, Garn, Underbeklædning og Linned for Damer, Herrer og Børn.

Moderne Drengedragter, Skoledragter og Stortrøjer.

Obs: Ordres til Provinserne expederes efter Opgave.

Ausgariusforeningen,

hvis Formaal er „ved Udgivelsen af et Tidsskrift samt andre Skrifter og Bøger at fremme den kristelige Oplysning i de nordiske Lande“, opfordrer alle Katholiker til at understøtte dette betydningsfulde Formaal ved at indmelde sig i Foreningen (Aars-Kontingent kun 2 Kr.) og tegne Abonnement paa Ugebladet (1 Kr. Kvartalet). Abonnement modtages hos Grosserer A. Milsted, Købmagergade 13. Indmeldelse i Foreningen modtager dens Kassierer, Cand. phil. Prof. E. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Bestyrelsen.

Obs. 5. Oktober begynder et nyt Kvartal af Ugebladet!

Kirkelig Kalender.

Søndag den 28. September. 19. Søndag e. Pintse. Kirkevielsesfest. (Under den højtidelige Messe Kl. 8 i St. Ansgars Kirke udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 3 og 5 recitere de Gejstlige Breviarbønderne; Kl. 3½ Rosenkransbøn; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Te Deum.) — **29. M. Ærkeengelen Michaels Fest.** — **30. Ti. Hieronymus, Bekender og Kirkelærer.** — **1. Oktober, 0.)* Oktavdag** (Kl. 8¼ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **2. To. Oktavdag.** — **3. F. Oktavdag** (Kl. 8¼ h. Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Pjærte; Aften Kl. 8. Rosenkransandagt). — **4. L. Franciskus af Assisi, Bekender.**

Søndag den 5. Oktober. 20. Søndag e. Pintse. Rosenkransfest (Ansgarius-Bonifaciuskollekt i samtlige Kirker til Fordel for de mest trængende kirkelige Anstalter i Vikariatet.)

*) Paa Hverdagene i Oktobermaaned bedes under Skolemessen Rosenkransen, det Lauretanske Litani og Bønnen til den h. Josef; paa Søndagene holdes om Aftenen Rosenkransandagt.

St. Andreas Kirken i Ordrup. Hver Søndag Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Aftenandagt. — Søn- og Hverdage: stille Messe Kl. 6, 6½, 7 og 7¾.

Fælles Bedetimer i St. Ansgars Kirke paa Kirkevielsesfesten:

- Kl. 2—3 Den eucharistiske Forening.
- 3—4 Rosenkransbroderskabet.
- 4—5 Nothburgaforeningen.
- 5—6 St. Josefs Gildet.
- 6—7 Mariakongregationen for Ynglinge.
- 7—8 Mariakongregationen for Mænd.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde Fredag den 3. Oktober i St. Ansgars Kirke til de sædvanlige Bedetimer i Dagens Løb.

Rosenkransbroderskabet. Paa Rosenkransfesten (Søndag d. 5. Oktober) holde Medlemmerne som i de foregaaende Aar Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke under den h. Messe Kl. 8, som frembæres for alle levende og afdøde Medlemmer af Broderskabet. — Om Aftenen Kl. 6 genoptages den sædvanlige maanedlige Rosenkransandagt med Procession, i hvilken Jomfruernes Forening deltager med Broderskabets Faner.

Paramentforeningen genoptager sine ugentlige Møder Fredag d. 3. Oktober (Kl. 1—4) i Forsamlingsværelset, Bredgade 64, 1. Sal.

 Helgenlegenden fraskæres »Ugebladet«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 40.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 40.

Søndagen den 5. Oktober.

1902.

Indhold: Frafaldsbevægelsen i Frankrig. — Emile Zola †. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Neapel. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden: Side 345—350.

Frafaldsbevægelsen i Frankrig.

—o—

»Till. til Nationaltid.« har igen flere Gange beskæftiget sig med Frafaldsbevægelsen i Frankrig. Det mener her at staa overfor »en lovende Bevægelse«, det regner endog med den Mulighed, at hele Frankrig med Tiden vil blive protestantisk, ja, dets kimæriske Haab gaar endnu langt videre: »For os Protestanter maa det staa saaledes, at Fremtiden hører os til. Før eller senere vil den katholske Kirke enten blive absorberet af Protestantismen eller blive saaledes fyldt med reformatoriske og evangeliske Principper, at den, ved Siden af de evangeliske Kirkesamfund, endnu kan have en historisk Opgave at løse iblandt de Folk, over hvilke den fra Arilds Tid har udsprængt sit Tempeltag.« Det kan man i Sandhed kalde stolte Forventninger.

Skønt jeg nu allerede ved en tidligere Lejlighed indgaaende har vist, hvor bedragerske disse Forventninger er (cf. mine to Brochurer »Et Frafald« og »Religiøse Kriser« un-

der Fællestitlen »Katholsk eller protestantisk?«), kan det alligevel være paa sin Plads, endnu en Gang at sige et Par Ord i denne Sag. Fornyet Angreb opfordrer til fornyet Forsvar. Ellers kunde ængstelige Sjæle let komme til den Mening, at der dog var noget mere ved »Nationaltid.«s Artikler end store Ord.

Lad mig da først spørge: Hvorfor bryder Protestanterne sig egentlig saa meget om den katholske Kirke? Har de ikke nok at gøre i deres egne Lejre? Det brister og brager jo paa alle Kanter og Hjørner i Protestantismens — ja, jeg kan ikke sige Kirkebygning; thi der er ikke een, men utallig mange Smaakapeller, Bedesale, Forsamlingshuse o. s. v. — altsaa i dem alle sammen brister og brager det, der er samlet saa meget sammen, at man snart ikke mere ved, hvad der endnu staar, og hvad der er Ruin. En samlet Enhed har Protestantismen jo aldrig været, den var fra Begyndelsen af *quot capita tot sensus* — saa mange Meninger som der var Hoveder. Men ogsaa den indre Overensstemmelse med Hensyn til Trossager er mere og mere forsvunden. Hvad den protestantiske Theolog Klaus Harms skrev i Begyndelsen af det forrige Aarhundrede, at, hvad Protestanterne endnu var indbyrdes enige i, det kunde man skrive paa en Fingernegl, selv dette Minimum gælder ikke i vore Dage; nu er der ikke engang saa meget tilovers, at man kan fylde en Fingernegl dermed. Trefoldigheden, Kristi Guddom, Kristi Opstandelse og Himmelfart, Kirke, Daab, Nadver, alt dette og langt mere regnes i stedse voksende protestantiske Kredse kun mere for Myther og Fabler. Og hvad er der bleven af den hellige Skrift, denne eneste Troskilde for Protestanterne? Hvor mange Blade har den negative Bibelkritik endnu levnet af den? Er ikke selve Evangelierne blevne til rent menneskelige Skrifter, efter den ene Myther, efter den anden løgnagtige Opdigtelser? Altsaa det højtprieste »Guds Ord« er maaske for de fleste Protestanter bleven til »en Saga blot«. Staar det her i Landet endnu ikke saa daarligt til som i Protestantismens Fødeland, saa staa

dog alle Havne aabne for den fremmede Vare som engang i Reformationstiden, og det vil næppe vare længe, førend den behersker alle Markeder. Hvorfor da, spørger jeg endnu en Gang, hvorfor da bryde sig saa meget om Katholicismen? Misunder man maaske Katholikerne deres kostbare Eje, den urokkelige Tro, som Helvedes Porte ikke skal overvælde? Hvorfor vil man drage dem over i al den aandelige Elendighed, der i saa forskrækkende Grad tager Overhaand indenfor Protestantismens Enemærker? Hvorfor ikke bruge al den Kraft, man endnu har tilovers, for at stemme op for Fordærvsens Strøm, for Vantroen, Rationalismen og den religiøse Ligegyldighed, som truer med at slukke den sidste Gnist af evangelisk Liv?

Det andet, jeg vil spørge om, er: Hvorfor er Forf. til »Nationaltid.«s Artikler saa uærlig i sin Kamp mod den katolske Kirke? Hvorfor saa underfundig og hykkelsk? Er mon den Anke for skarp? Her nogle Beviser for den Uærlighed, som han dog ikke er ene om.

1. »Han mener at maatte betragte »som et af Tidernes Tegn . . . det store Hjærternes Frafald, der paa saa mange Maader kundgør sig indenfor den gamle Kristenhed« Jeg antager, at han ved »den gamle Kristenhed« forstaar den katolske Kirke, og indrømmer uden Betænkning, at mange Steder har Hjærterne vendt sig bort fra Kirkens Tro, fordi de længe i Forvejen havde vendt sig bort fra Kirkens hellige Love. Men er det ikke uærligt, naar han fortier det ulige større Hjærternes Frafald, som gør sig gældende indenfor Protestantismen, og som de øvrige protestantiske Præster ellers aldrig kan noksom klage over?

2. Hvad han skriver om den østerrigske »Løs-fra-Rom«-Bevægelse, er næppe heller ganske ærligt; det vilde ellers forudsætte altfor stor Uvidenhed hos Forf. »Denne«, siger han, »har allerede antaget meget betydelige Dimensioner og bevirket Masseudtrædelser af den romerske Kirke.« Saa vidt rigtigt. Uærligheden ligger i det følgende. »Om dens aandelige Lødhed er det imidlertid meget van-

skeligt for Øjeblikket at danne sig en begrundet Mening. Det synes, som den, uafklaret og urolig som den er, er stærkt inficeret af politiske og nationale Rivninger, selv om det religiøse i Bevægelsen ingenlunde kan indskrænkes til kun at være et Sidemotiv. Først naar hele dette Røre, der er ret vanskeligt at følge, foreligger fuldt belyst, vil det kunne vurderes efter Fortjeneste.« Nej, det har aldrig et Øjeblik været vanskeligt at følge dette Røre. Der har fra først af staaet allfor urene Førere i Spidsen (uren er nu et meget, meget mildt Udtryk), og de har fra først af udbasuneret deres sande Hensigter allfor højt for hele Landet, til at man kun et Øjeblik kunde være i Tvivl om, at denne Bevægelse i politisk Henseende er en »Løs-fra-Habsburg« og i religiøs Henseende en »Løs-fra-Kristendommen«-Bevægelse.

3, Forf. meddeler Abbé Charbonnel's Brev til Kardinal-ærkebiskoppen i Paris. Hans Læsere maa derefter antage, at Charbonnel maa være en ivrig troende Protestant, der ogsaa kan bringe Ofre for sin Tro. Hvorfor meddeler Forf. dem ikke, at samme Hr. Charbonnel ganske aabenlyst har erklæret sig for Vantro?« (Mon ogsaa »for sin Samvittigheds og Sjælefreds Skyld«?)

4, Forfatteren omtaler med megen Ros Abbé Philippot, »hvis nye omfattende Trosbekendelse er bleven som et Slags Fanemærke for en Skare udtraadte Præster«. Han antydede' rigtignok ogsaa, at denne Fanebærers »Liv desværre fik en saare tragisk Afslutning«. Men havde ikke den fulde Ærlighed krævet, at han havde specificeret denne tragiske Afslutning lidt nærmere? De franske Blade har dog tilstrækkeligt klart fortalt, at han henfaldt til Tungsindighed og endte sit Liv i Havets Bølger.

Den samme Uærlighed præger de frafaldne Præsters Handlemaade. Thi hvad er det vel andet end Hykleri, naar en af dem skriver: »Da fandt jeg Jesus, der aldrig har sagt, at vi ikke maa gaa lige til Gud, som har lært os at erkende vore Synder og frelst os ved sit Offer«? Lyder det

ikke, som om den katholske Kirke lærte, at vi ikke maatte gaa lige til Gud, som om den katholske Kirke ikke lærte sine Børn Synden at kende og at afsky den som det største Onde, som om den katholske Kirke lærte nogen anden Frelse end den gennem Jesu Offerdød paa Korset? (Sml. Bourriers Tale i »Et Frafald«.)

Og er det mon andet end Uærlighed, naar disse Præster trods deres indre Frafald fra Kirken dog vedbliver at forvalte deres Embede, som om de fremdeles vare gode Hyrder, medens de i Virkeligheden ere Ulve i Faareklæder?

At kontrollere alle de Usandheder, der findes i de frafaldne Præsters Beretninger, vil til Dels falde vanskeligt. Enkelte er iøjnespringende, som naar Philippot fortæller: »De forhen mest overbeviste Katholiker ere ogsaa nu (efter Frafaldet) fremdeles mine mest trofaste Venner. »En *overbevist* Katholiks Afsky for en frafalden Præst er for stor til, at han kunde være god Ven med en saadan.

Men lad os gaa til det tredie Spørgsmaal. Hvad skal vi sige om Forholdene i Frankrig? Har der fundet store Frafald Sted? Kan man vente større Frafald? Kan man vente at hele Frankrig frafalder?

1. Har der fundet mange Frafald Sted? Derpaa kan vi svare baade ja og nej. Om end de af vore Modstandere angivne Tal sikkert er urigtige, kan vi alligevel indrømme, at ikke saa faa Præster har vendt deres Moderkirke Ryggen og er gaaet over til Protestantismen. Lad det være 5—600, eller hvad Bourrier paastod paa Gustav-Adolf-Foreningens Møde i Erfurt d. 25. ds., 800; eller lad det være 100 (resp. 84), som den frafaldne Præst Meillon paastaar; eller ikke engang 60 ifølge Meddelelse fra samtlige Biskopper i Frankrig (se »Germania« Søndag d. 28. ds.). Det er i og for sig ikke noget ringe Tal; men naar man betænker, at der i Frankrig findes 40—50,000 Præster, foruden Ordensgejstligheden, er de frafaldnes Tal kun ringe. Blandt Herrens 12 Disciple var der 1 Forræder. Der maatte være 3—4000 Frafald i Frankrig, naar man medregner Ordens-

gejstligheden med 7—8000, førend samme Forhold var naaet.

2. Kan man vente større Frafald? Det kan der ikke være Tvivl om. Ganske vist, *Protestantismen* kan ikke drage nogen *Katholik* til sig. Forf. i »Nationaltid.« siger rigtignok saare skønt: »Det følger af sig selv, at manges enkelt Katholik ved at stifte Bekendtskab med Protestantismen føler sig staaende overfor en Kristendomsform, der kommer hans dybeste personlige Trang i Møde, og derfor gør det ofte saa vanskelige Skridt ud af den Kirke, han ellers er knyttet til ved saa mange Baand.« En Katholik, som har en dyb religiøs Trang, kan kun føle sig stødt ved den Splittelse, som har været Protestantismens Særkende fra dens Fødsel af, og den Rationalisme, som mere og mere bliver dens Særpræg i vore Dage. Men sæt engang, en Katholik kom til den oprigtige Mening, at hans Kirke ikke var Kristi sande Kirke. Hvor skal han da finde den i Protestantismen? Naar vi kun ser hen til dens Hovedformer, skal det saa være Lutherismen, Zwinglianismen eller Calvinismen (den franske eller den engelske)? Men naar vi saa gaa videre til de mindre Sekter, som dog allesammen har lige saa meget Krav (eller rigtigere: lige saa lidt) som de store, hvor skal den Stakkel da finde Rede i denne Vilderede? I England alene er der over 700 af Staten anerkendte Sekter, der raaber i Munden paa hverandre: Kom til os! her er Kristus! Hvor skulde man vel finde den sande Kristus, dersom han da overhovedet var at finde iblandt dem?

Altsaa Protestantismen som saadan kan ikke drage dem. Naar alligevel i den senere Tid saa mange er gaaet over til den, er det ikke saa ganske svært at udpege Grunden dertil. En katholsk Præst *kan* komme i Strid med sin Kirke, baade med Kirkens *Liv* og med dens *Lære*. I første Tilfælde spiller sædvanlig det bekendte »*cherchez la femme*« en betydelig Rolle. Men en Præst kan ogsaa lade sig bedaa af Tidens falske Videnskab, f. Eks. den rationalistiske Bibelkritik. Eller han kan ved Hovmod lade sig hilde i

Vildfarelser, som han betragter som uomstødelige Resultater af sin læde Forskning. Naar han da ikke i Tide søger de rigtige Lægemedler for sine aandelige Sygdomme, bliver det i Længden utaaleligt for ham at leve i Samfund med en Kirke, som dømmes hans Liv ved sine hellige Love og hans Anskuelse ved sin gudgivne Lære. I tidligere Dage forlod nu saadanne ulykkelige Mennesker simpelthen deres Embede, uden direkte at forlade selve Kirken. De søgte deres Underhold, saa godt som de kunde; og det er ingen fløv Vittighed, naar »Nationaltid.« antyder, at man kunde genfinde saadanne faldne Præster som Droskekuske. Ja, man kunde finde dem, der endnu som Droskekuske vedblev at læse deres Breviar. Men i den senere Tid har Protestanterne, navnlig drevne ved Bourriers Initiativ, gjort sig megen Umage for at drage dem over til sig. Den franske Protestantisme kunde jo godt trænge til at faa lidt frisk Blod i sine Aarer. Det er ellers gaaet svært tilbage for den. Ifølge protestantisk Statistik er den i Løbet af det forrige Aarhundrede fra 2 Mill. svundet ind til 650,000 Individuer. Ifølge den hugenottiske Præst Correlons Meddelelse ved Hovedforsamlingen af Gustav-Adolf-Foreningen i Erfurt, d. 25. ds., er der ikke mere end 600,000 med 2000 Præster. Den protestantiske Præst Arnaud af Castillon sukker: »Det er kun altfor sikkert, at vore Kirker affolkes i en frygtelig Grad.« Maaske haaber de da, ved Hjælp af Præsterne at vinde en Del katholske Menigheder. Og derfor understøtter de de frafaldne Præster paa alle mulige Maader, aabner dem Adgang til protestantiske Præste- og Lærerembeder, bygger Hjem til deres midlertidige Ophold, giver dem Fripladser paa deres Lærestalter osv. Intet Under, at manges en foretrækker et vellønnet Præstekald for en saa tarvelig Stilling som Droskekusk! Intet Under, om der skulde findes flere endnu, som træffer dette Valg! Hidtil er dog efter ovennævnte Correlon først 30—40 frafaldne Præster blevne protestantisk ordinerede. Af det franske *Folk* har Protestantismen intet at vente. Det er, for saa vidt det ikke er ivrigt katholsk, vantro eller religiøst

ligegyldigt. Det vil sikkert ikke i noget nævneværdigt Antal gøre det Skridt at ombytte Katholicismen med Protestantismen, et Skridt, som det hverken kan vente sig noget aandeligt eller materielt Udbylte af. Men man taler dog allerede om et Skisma, om 6—7 Biskopper berettes, at de have »udtalt deres Redebonhed til at slutte sig til et Skisma«. Ja, det berettes, derfor behøver det ikke at være sandt. Men om det var sandt, umuligt er det jo ikke, hvad saa? At spille 6—7, lad det ogsaa være 10—20 Biskopper som Trumf ud imod den katholske Kirke, ligner det ikke en Farce? Skal vel for deres Skyld Kirkens Klippevold styrte sammen? Meget betegnende er det dog for »Nationaltid.s« Korrespondent (mon for protestantisk Tænkemaade i det hele?), at ogsaa et Skisma regnes af ham for gode Varer. Naar det kun gaar imod den forhadte romerske Kirke!

Der er efter det sagte ikke nogen Udsigt til, at Frankrig skulde give sig Protestantismen i Vold. Men kan det maa ske ventes, at det paa anden Maade vil glide helt bort fra den katholske Kirke? Lad os antage, det blev Tilfældet! Hvad vilde det saa bevise mod Kirken? Er ikke lignende sørgelige Frafald skete i tidligere Tider? Var ikke selve det hellige Land, var ikke Syrien, Lille-Asien, Nordafrika oversaaede af store, blomstrende Menigheder? Hvad er der bleven af dem? Alle disse Lande, hvor enten selve vor Herre eller hans Apostle og de største blandt Kirkens Fædre og Biskopper har virket, er gaaet tabte for Kirken, er faldet i de Vantros Hænder. Grækenland og Rusland er løsrevne fra Rom ved et Skisma. Nordtyskland, England, Holland og de skandinaviske Riger blev løsrevne fra den gamle Moderkirke ved Reformationen. Er derfor den katholske Kirke mindre Kristi sande Kirke end før? Er det ikke meget snarere en Bekræftelse af Kirkens Sandhed? Har ikke Herren igennem sin Apostel Johannes truet alle dem, som ikke mere øver »de første Gerninger«, at han vil flytte deres Lystestage fra dens Plads (Joh. Aab. 2, 5)? Hvis det samme skete med Frankrig, var det kun dette Land, som havde

Skade deraf; den katholske Kirke vilde fremdeles være den samme.

Kan det da kaldes umuligt, at Frankrig skulde gaa tabt for Kirken? For den, som kender Frankrigs Historie, kan det sikkert ikke kaldes simpelthen umuligt. Frankrig har gjort sig skyldigt i saa mange Synder, at man just ikke behøvede at være forundret over, om dets Lyststage skulde blive flyttet fra dens Sted. For ikke at tale om saa gamle Synder som *den kongelige Absolutisme* under Ludvig XIV. og hans Efterfølger, der gjorde de mange ulovlige Indgreb i Kirkens Rettigheder; *Gallikanismen*, der, med en stor Del af den højere Gejstlighedens Samtykke, skulde gøre det af med hele Pavens Herredømme over den franske Kirke og grundlægge en af Rom uafhængig fransk Nationalkirke;*) *Jansenismen*, som mere eller mindre smittede hele den franske Gejstlighed og ved sin gudfjendtlige, mørke Aand var Hovedskylden i, at de store Masser af det franske Folk blev drevet bort fra Kirken og Kirkelivet, bort fra Skriftestolen og Kommunionbænken. *Encyklopædisternes Vantro*, som trængte sig ind i vide Kredse, navnlig af de højere Stænder, og drev dem til det mørke Had til og den forbitrede Kamp imod Gud og Kirken, som endnu ikke er standset den Dag i Dag; *Revolutionen*, der kulkastede alt det, der var helligt, og den *revolutionære Aand*, der endnu stadig gennemryster det franske Folk, — altsaa for ikke at tale om disse gamle Synder, som i vore Dage hovedsagelig endnu spores i den sidstnævnte revolutionære Aand, lider Frankrig ogsaa i vore Tider endnu af store Fejl, som viser sig i høj Grad skadelige for Kirken. Bekendt er den franske *Chauvinisme*, der praktisk taget sætter Fædrelandet højere end Gud (*la patrie et Dieu*, først Fædrelandet og saa Gud); bekendt er *den politiske Splittelse*, der sætter Partihensyn højt over Kirkens helligste Anliggender og ikke

*) Lignende Bestræbelser indenfor det danske Episkopat var vistnok Hovedgrunden, hvorfor Danmark blev revet ind i Reformationens Malstrøm.

engang lader Aanderne ene sig til fælles Kamp, naar Kirkens helligste Rettigheder er i Fare; bekendt er *den religiøse Ligegyldighed*, der behersker de videste Kredse til allerstørste Skade for Kirkelivet; bekendt er den Uskik at *vanhellige Søndagen*, som maaske i intet Land er saa udbredt som i Frankrig. Af disse og andre Grunde, som jeg her ikke vil gaa ind paa, findes der i Frankrig store Masser af Folk, der hylder den krasseste Vantro, andre som hensygne i fuldkommen religiøs Ligegyldighed, andre som vel kalde sig Katholiker (*bons catholiques*), men som praktisk taget staar udenfor Kirkelivet. I Sandhed, »i Frankrigs Rige er der meget raadent«, og man kunde ikke undres over, om Gud begyndte at udspy det af sin Mund.

Alligevel kan vi trøstigt sige, at en saa skrækkelig Katastrofe kan ikke ventes i en overskuelig Fremtid, vistnok aldrig. Thi hvor stærkt end Sump- og Gifturterne brede sig paa Overfladen, saa er dog den dybeste Grund endnu god og frembringer saa rige og skønne Frugter, at de kan mere end veje op mod hine. Ikke blot har Frankrig i tidligere Dage skænket Kirken en Række af de herligste Helligenskikkelser, den alvorlige og begejstrede Stræben efter Hellighed er endnu ligesaa livskraftig i vore Dage. Derom vidner blandt andet de overordentlig talrige Kald til Præste- og Ordensstanden. Derom vidner det Heltemod, hvormed hvert Aar Hundreder af unge Mænd og Ordenssøstre vier sig til Missionsgerningen netop i de Egne, hvor der er størst Fare for Livet. Næppe heller er noget Land saa rundhaandet i at understøtte alle kirkelige Foretagender, navnlig Missionsværket, ved Pengeydelse som Frankrig. Det er Frankrig, hvor Foreningen for Troens Udbredelse og Jesu Barndoms Forening blev stiftede, disse to Foreninger, som hvert Aar sender mange Millioner Francs til de forskellige Missioner i Hedningelandene, i Sandhed et glimrende Bevis for, at de franske Katholiker ikke skyr tilbage for noget Offer, hvor det gælder en hellig Sag, og ligesaa beundringsværdigt offervillige har de vist sig ved at underholde de

mange religiøse Skoler, som skal forhindre Skoleungdommens Afkristning ved de vantro Statsskoler; og disse katolske Skoler staa ikke blot fuldt paa Højde med de sidstnævnte, men overgaar dem langt i enhver Retning.

Lad der altsaa være i Frankrig nok saa meget, der ligner Tilstandene i Sodoma og Gomorrha, saa har dog — det kan vi trøstigt antage — det gode endnu Overvægten; og naar Gud for de ti retfærdiges Skyld — om de var blevne fundne — vilde have skaanet hine saa dybt faldne Stæder, saa kan vi med meget mere Grund haabe, at Gud for de utallig mange retfærdiges Skyld vil skaane det ulykkelige Frankrig. Nej, sandelig, hvor mange daarlige Katholiker der muligvis endnu vil vende deres Kirke Ryggen, hele Frankrig, eller ogsaa kun største Delen af Landet vil tilvisse ikke frafalde.

Forf. i »Nationaltid«. synes at sætte store Forhaabninger til »den brutale Gennemførelse af Kongregationslovene,« (selv om den uforbeholdent misbilliger dens Uretfærdighed). Han synes ikke at have lært meget af Historien. I den Slags Kamp gaar det den katolske Kirke, som det gaar Egetræet i Stormen; den bliver kun rensset fra nogle raadne Grene og skyder for Rester sine Rødder des dybere og fastere i Jorden. Det er det, Erfaringen godtgør. I selve den franske Historie har vi et smukt Eksempel. Under Ludvig XIV's absolutistiske Regimente havde ogsaa Gejstligheden gjort sig skyldig i ikke ringe Fejl, smigret Herskeren altfor meget, samtykket altfor meget i hans nationalkirkelige Tendenser, ladet sig i altfor høj Grad smitte af Datidens dekadente Liv. Da fo'r paa en Gang Revolutionens Storm ødelæggende hen over Landet; man skulde næppe have troet, at Gejstligheden kunde have staaet sig mod dens Anfald. Men det var kun faa, som aflagde Eden paa den ny, ugudelige Konstitution. De fleste holdt fast. Tusinder lod sig myrde hellere end at svingte deres hellige Pligt. Det iloversblevne udøvede i Smug deres apostoliske Gerning, saa at, da Stormen havde lagt sig,

kunde den gamle Religion rejse sig paa ny til et blomstrende Liv.

Saaledes, tør vi vente, vil det ogsaa gaa i den nuværende brutale Kamp. Vi kan godt forstaa, at Gud svinger Tugtens Ris over det ulykkelige Land for at revse de Fejl, alle har gjort sig skyldige i. Men det er Kærlighedens Tugtelse. »Hvem Gud elsker, ham tugter han.« Der viser sig allerede alle Vegne utvetydige Tegn paa, at man kommer til en klarere Erkendelse af de begaaede Fejl, det slumrende Liv vækkes, de spredte Kræfter samles til Enhed, og maaske hurtigere, end vi kan ane det, vil Kirken føres til ny og varige Sejre.

Men hvor lidt vi end kan se ind i det guddommelige Forsyns skjulte Planer, ét er ganske vist, derfor borger os den guddommelige Sandheds højtidelige Løfte: Kirken vil staa urokkelig paa sin Klippevold og »Helvedes Porte vil ikke faa Bugt med den.«

Og et andet guddommeligt Sandhedsord maa holde vort Mod oppe og trøste os ved alle de Tab, som muligvis endnu forestaa: »Frygt ikke, du lille Hjord! Jeg har besejret Verden.«

57.

Emile Zola †.

—o—

Den franske Romanforfatter *Emile Zola* er, som Telegrafens har meldt, i Mandags Formiddag bleven funden død i sin Bolig. Han skal være død som Følge af et Ulykkestilfælde (Kulosforgiftning). Han var født den 2. April 1840 i Paris, hans Fader var fra Venedig, men han fik en ren fransk Opdragelse, besøgte Lyceum St. Louis, kom derefter i en Boghandel og beskæftigede sig senere udelukkende med Forfattervirksomhed, navnlig med Romaner og Skuespil. Med sin sjældne Begavelse skabte han sig selv sin egen

Genre, den platteste Realisme; han studerede de laveste Stænder i Paris og søgte i sine Romaner at skildre deres Liv og Virksomhed, indtil det Forkasteligste og i sædelig Henseende mest raadne, stedse i et plumpt, med Parisismer og Jargon blandet Sprog. Den brede Skildring af Lasten kan han for Størstedelen takke for den store Udbredelse, hans Bøger fandt, ikke til sædelig Oprejsning, men til Lastens og Elendighedens Fremme. Han har vel ikke, som de egentlige Pornografer, styret direkte løs paa Umoraliteten og ikke forherliget Lasten som saadan; han vilde selv opfattes som alvorlig og forsvarede i »Essays« den Paastand, at han udelukkende vilde være Realist og som saadan maatte skrive saaledes; men han har uden Tvivl ikke været uvidende om, hvilken Virkning hans Skrifter maatte have og have haft, navnlig blandt Ungdommen have de virket i højeste Grad fordærveligt og gøre det endnu den Dag i Dag. Forhaabentlig ville de nu efter hans sørgelige Død snart være glemte.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Den højærværdigste Biskop, som for Tiden opholder sig i Meppen, besøgte for nylig i *Ahaus* i Westfalen Pastor Storp, forhenværende Sognepræst i Kolding. Den 21. i f. M. afholdt Cæcilie-Kredsforeningerne deres aarlige Fest i Ahaus, og vor højærværdigste Biskop var i den Anledning indbudt til at holde Pontifikalmesse i den derværende Sognekirke. Under Messen sang Kirkens Kor den 5-stemmige Apostelmesse af Mitterer og Benediktinerpater M. Schmitz holdt Festprædikenen om den kirkelige Musiks og Sangs Formaal og Opgave, hvori han særlig dvælede ved, at Kirkesangen ikke havde til Formaal at høste Ære og Ros af Verden, men at dens Opgave alene bestod i at

tjene til Guds Forherligelse og at fremme de Troendes Opbyggelse og Andagt. Under Eftermiddagsandagten, hvor den rummelige Sognekirke var fyldt indtil sidste Plads som om Morgenens, udførte syv forskellige Kirkekor paa en opbyggelig og værdig Maade forskellige Kompositioner. Ogsaa Organisten løste sin vanskelige Opgave paa en glimrende Maade. Festandagten sluttede han med den herlige Orgelfuge B A H C af Joh. Seb. Bach, som han lod majestætisk bruse gennem Kirkens store Rum. Om Aftenen holdtes Festmøde i »Casino«, hvor Biskoppen holdt en Tale til de Forsamlede. — Naar allerede Musikken i Almindelighed virker forædlende paa Menneskene, hvor meget mere da ikke Cæcilie-Musik, som ogsaa virker helliggørende paa det menneskelige Sind. Er det ikke allerede en stor og skøn Sag, at Arbejdere, Haandværkere og Bønder ile hjem fra Dagens møjsommelige Gerning og saa komme til Cæcilieforeningens Møder og der pleje det skønneste og ædleste Værk, som kan tænkes herved; hvor de skønneste og bedste Strænge klinge med i deres Hjærter og Folkene tage noget Ædelt og Godt med hjem! Ja, den opdragende Side af Cæcilieforeningen er af uendelig Vigtighed, fremfor alt vigtig i socialpolitisk Henseende. I de Rum, hvorfra der om Aftenen lyder Prøver paa Kirkemusik, behøver man ikke at søge Mennesker, som tænker paa at styrte Troner og Altre.

— Med dette Nummer af »Katholiken« følger det sidste Halvark af den »Lille Helgen-Ægende« for i Aar. Med næste Nr. følger *Titelblad* og *Navnefortegnelse* for dette første Halvaar, som saaledes kan indbindes for sig og danne Bogens første Bind. Fra mange forskellige Sider have vi hørt det paabegyndte Værk blive rosende omtalt, og vi nære derfor ogsaa det Haab, at blive i Stand til, til Glæde og Gavn for vore Læsere, at fortsætte og afslutte det i Løbet af næste Aar. Angaaende Bogens praktiske Afbenyttelse henviser vi forøvrigt til en *Fortale*, som følger med ovennævnte Titelblad.

Neapel. Den 19. September fejrede man i Neapel Byens Skytspatron, den h. Januarius' Fest paa den traditionelle Maade. Under stor Deltagelse fra Befolkningens Side skete ogsaa i Aar det saakaldte »Blodvidunder«. Om Morgenen Kl. 9 aabnedes Relikviariet med de tre Nøgler, som ere betroede dels til Ærkebiskoppen og dels til Borgmesteren og Byraadet. Efter en halv Times Forløb blev Martyrens Blod *fydende*. En uhyre, ægte neapolitansk Jubel hilste Vidunderet, og medens man i Domkirken istemte »Te Deum«, afgav Artilleriet i Flaadehavnen de traditionelle 21 Kanon-skud; alle Byens Kirkeklokker ringede, Skibene hejste Flag, og et Fyrværkeri afbrændtes endog ved højlys Dag.

Julehilsen 1902.

Undertegnede agter atter i Aar at udsende et Julehefte. Prisen er 50 Øre pr. Styk. Størrelsen er den samme som i Fjor, men Udstyrelsen vil blive langt bedre. Bidrag ere foreløbig lovede af: Dr. Krogh-Tønning, Fru Helene Nyblom, cand. mag. Kejser, Pastor Frederiksen, Pastor Günther, cand. pharm. Wahlmann, Pastor Esser, cand. theol. Sørensen, — n og flere. For 5 Kr. faas 11 Explr. portofrit tilsendt ved Forudbestilling hos Udgiveren.

Annoncer modtages for en Betaling af 1 Kr. 75 Øre paa Bagsiden og 1 Kr. 25 Øre paa de indvendige Sider for en Centimeters Sidelængde og fuld Sidebredde.

Niels Hansen,
cand. theol. & mag.
Sigbrits Allé 15 København S.

Jacob Christensen,

Vesterbrogade 40, anbefaler

stort Udvalg i **Tricotage, Garn, Underbeklædning** og **Linned** for Damer, Herrer og Børn.

Moderne Drengedragter, Skoledragter og Stortrøjer.

Obs: Ordres til Provinserne expederes efter Opgave.

August Wiehe, Skrædermester,

anbefaler sig med flot Arbejde til billige Priser.

Klæde modtages til Forarbejdning.

Frederiksborggade 28, 1. Sal.

A. C. Rusgilde i Søvavillonen **Onsdag d. 8. Oktober** Kl. 8½ pr. Sange bedes sendte til cand. phil. Andersen, Kong Georgsvej 35; Deltagelse anmeldes sammesteds inden **Søndag d. 5.**

Unio. Tirsdag d. 7. Oktober: **Stor Aabningsfest** i det nye Vinterlokale i City. Alle Medlemmer bør møde. — Forslag til Generalforsamlingen maa indsendes til Formanden inden d. 16. Oktober.

S.J.G. **Mandag** den 13. Oktober Kl. 8¹/₂ Aften afholder St. Josefs Gilde alm. Møde for alle Br.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 5. Oktober. 20. Søndag e. Pintse. Rosenkransfest (Ansgarius-Bonifaciuskollekt i samtlige Kirker til Fordel for de mest trængende kirkelige Anstalter i Vikariatet). — **6. M.** Bruno, Bekender. — **7. Ti.** Votivofficium af St. Ansgar. — **8. O.** Birgitta, Enke og Ordensstifterinde. — **9. To.** Dionysius og Lidelsesfæller, Mart. — **10. F.** Franciskus af Borgia, Bekender. — **11. L.** Votivofficium af den ubesm. Undfangelse.

Søndag den 12. Oktober. 21. Søndag e. Pintse. Marias syv Smerter.

Mødreforeningen. Tirsdag den 7. Oktober Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Auliggender. Efter Messen et kort Foredrag for Medlemmerne.

Rosenkransbroderskabet. Paa Rosenkransfesten (Søndag d. 5. Oktober) holde Medlemmerne som i de foregaaende Aar Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke under den h. Messe Kl. 8, som frembæres for alle levende og afdøde Medlemmer af Broderskabet. — Om Aftenen Kl. 6 genoptages den sædvanlige maanedlige Rosenkransandagt med Procession, i hvilken Jomfruernes Forening deltager med Broderskabets Faner.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke Søndag den. 12. Oktober Kl. 8¹/₂.

Paramentforeningen har genoptaget sine ugentlige Møder, som holdes hver Fredag (Kl. 1—4) i Forsamlingsværelset, Bredgade 64, 1. Sal.

Literatur: I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, Kbhvn.) faas:

Fred. Esser: **Den h. Frants af Assisi.** Et Livsbillede. I. II. III. 75 Øre.

Aug. Brinkmann: **Den h. Birgitta.** Et kulturhistorisk Billede. 1 Kr. 50 Øre heftet,

Kirken og den liberale Catholicisme. De engelske Biskoppers Hyrdebrev. 25 Øre.

 Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 41.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 41.

Søndagen den 12. Oktober.

1902.

Indhold: Literatur: Fioretti ved Joh. Jørgensen. — Ubuden. — »En Kirkefest i Roskilde 1413«. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: Frankrig. Rom. Peking. — »Fra Vejbyrnet«. — Bekendtgørelser. — Helgen-Legenden: Titel og Indhold.

Literatur.

Fioretti ved Johannes Jørgensen.

— 0 —

Som alt virkelig godt skal den Bog, der uformodet er lagt paa vort Bord, nok vise sig at være et Tegn, som skal imodsiges. Alle de mange, mange, for hvem Verden er alt, vil intet finde i den af deres, intet for deres Mund, intet efter deres Smag. Og de, som med ærlig Stræben søger at rive sig løs fra Verden, at leve saaledes i Timeligheden, at deres Liv som en Tinde rager op over alle Skyer ind i Evighedens rene Luft, vil finde deres Sjæls Længsler udtrykte paa Sjælens Modersmaal. De vil i denne saa usigelig jævne og saa usigelig dybe Bog føle sig som Fisken i Vandet eller i al Fald føle Hjertet svulme af Længsel efter at boltre sig som en Fisk i disse klare Bølger.

Med fuld Føje jævnføres i Forordet — af den franske protestantiske lærde Sabatier — »Fioretti« med Thomas a Kempis. Og dog er der en himmelvid Forskel imellem dem.

Eller lad mig hellere sige: »Fioretti« er den vidunderligste Samling Eksempler til »Kristi Efterfølgelse«, lærer i Eksemplets Umiddelbarhed og Anskuelighed den samme himmelske Visdom, hvis Regler og Love Thomas a Kempis har nedskrevet for alle Tider i sine fire Bøger spage Fyndord. Den er virkelig »Fioretti«, duftende Blomster paa den kristelige Visdoms Træ, straalende i alle Farver, og alle Farver det ene Lys, berusende med deres Vellugt og samtidig et kraftigt Middel mod Rusen, Verdslighedens Rus, hvori vi alle mer eller mindre tumler om. Det er »Fioretti«, Blomster, som det er en Lyst og ingen Møje at bryde, Blomster, som ingen Poesi byder dem skønnere og mere fri for Torne.

»Fioretti« er som en Essens af den Tid, da den velsignede Franciskanerorden næsten talte saa mange Helgen som Medlemmer, den kristne Fuldkommenheds klassiske Tid, der lidt senere fostrede Catharina af Siena og Dante, og endnu en Generation senere den søde Suso; den Tid, da den kristelige Kunst rørte sine Vinger til Ørneflugt — ak, hvor det er længe siden! — Giotto's Tid, Donatello's Tid, den Tid, der taler til vort Hjærte i »Stabat mater« og »Dies iræ«. Og denne Tid med al sin søde Sværmen var selv en Blomst, og vil vi kende det Træ og den Gren, der skød saa skøn en Blomst, da møder vi et Slægtled tilbage den h. Thomas af Aquin og hele den kristelige Gransknings Net af Grene paa Kirkefædrenes Stamme med den fælles Rod i Guds Ord. Det er Forklaringen paa, at denne Mystik aldrig flyder ud i det taagede, men er saa herlig — saa italiensk — klar og næsten haandgribelig; dens Sværmen bliver aldrig sværmerisk, aldrig Føleri, aldrig vammel, men noget hinsides al Følelse, noget, der absorberer Forstand og Følelse, som Lyset og Varmen gennemtrænger Luften, og idet Menneskets Særvæsen næsten opluges, udstyrer det med mangfoldig Virkelighed og Umiddelbarhed. Ingensinde er Evigheden udtrykt skønnere paa menneskeligt Tungemaal end i følgende Sted, som jeg haaber skal vække Længsel efter mere:

»Og derpaa opløftede Gud ham højt over alle skabte Ting, saa at hans Sjæl blev nedsænket og optagen i Guddommens Lysaigrund og begravet i Guddommens evige og uendelige Hav. Og han fornam ingen Skabning og ingen Skikkelse, intet Endeligt og intet Tænkeligt, intet, som kan opkomme i et Menneskes Hjærte, eller som et Menneskes Tunge kan sige. Og hans Sjæl var nedsænket i hin Guddommens Afgrund og hint Lysets Hav, saa at selve Sjælen var opløst deri, som en Draabe Vin i Havets Dybder, der intet finder i sig selv uden Hav. Og saaledes fandt han intet uden Gud i sig selv og i alle Ting og overfor og indenfor og udenfor alle Ting, og tre Personer i den ene Gud og én Gud i de tre Personer. Og han fornam og forstod hin Kærlighed, i hvilken Guds Søn af Lydighed imod Faderen blev Menneske, og idet han vandrede Menneskevordelsens og Lidselsens Vej kom han frem til et usigeligt Lys, og der er ingen anden Vej, ad hvilken Sjælen kan komme til Gud, uden ved Christus, som er Vejen, Sandheden og Livet«.

Saa vidunderlig en Bog er »Fioretti«, at bundløse Dyb som dette og den yndefulde, naive Fortælling om Ulven, der giver s. Franciskus Ord og Haandslag paa at begynde et bedre Levned, føles som Farver i samme Spektrum eller som forskellige Strøg i samme himmelske Landskab.

Og vil man have et Eksempel paa dens tredje Side, dens Moral — lige det modsatte af Moraliseren — da véd jeg intet herligere end Fortællingen om den høflige Ridder og s. Franciskus Forklaring om, at Gud selv er høflig, og derfor lader det regne paa retfærdige og uretfærdige. Det kan vor Tid, der har substitueret Slebetheden for Høfligheden have godt af at skrive sig bag Ørene.

Men jeg skulde ikke udskrive en Buket af Blomsternes Bog; min Mening var kun om muligt, at slaa til Lyds for den og lad endelig den selv faa Ordet. Men en Tak *maa* jeg tilføje til Oversætter og Forlægger; de har beredt os en Overraskelse. Og spørger nogen, hvorledes Oversættelsen er, svarer jeg: af Johannes Jørgensen. Og spørger no-

gen, hvorledes Bogen er udstyret, svarer jeg: af Ernst Bøjesen. Bedre Ros for Sprog og Udstyr kan ingen Bog ønske sig. Gid Paaskønnelsen maa komme i Højde dermed! Ofte kan man høre Klage over Mangel paa gudelig Læsning paa Dansk. Skal jeg sige min Hjærtens Mening? Den som ejer og bruger — d. v. s. *flittig benytter* — Bibelen, Thomas a Kempis og Fioretti, han lider ingen Nød. Køb dem da alle I, til hvem Ugebladets Røst naar; de Penge vil ingen fortryde. Og tør jeg tale endnu tydeligere? Saa vilde mine Ord forme sig som en indtrængende Bøn til alle de Herrer Gejstlige om at yde Bogen deres værdifulde Støtte. Det maa kaldes et sjældent Held, at der fra et dansk Forlag tilbydes os en Opbyggelsesbog, og at i det hele taget det danske Bogmarked byder os noget, som er Kød af vort Kød og Blod af vort Blod — nej, Gud bedre det, men i al Fald af vor Kirkes. I Sommer, da Regn og Slud var bleven Regel, hvor oplivende kunde da en Solstraale virke, hvor gjorde den os glade! Nuvel, det har lange Udsigter med literært Solskin for os, men en enkelt Straale er brudt igennem Skyerne, og ved den er der spiret »Fioretti«, Blomster. Lad os alle plukke.

J. F.

Ubuden.

— 0 —

Jeg vød et Steds en liden Gaard,
 et lille Herresæde,
 dér sad i mange lyse Aar
 en Riddersmand i Glæde.

Hans Byrd var ud af ædel Slægt,
 hans Mod ej lod sig kue,
 af bedste Hvide var hans Bægt,
 hans Drik den røde Drue.

Tilfredshed var hans Ægteviv,
han havde sig den fæstet,
og Munterhed og Tidsfordriv
ham alle Dage gæsted.

En mægtig Konge fri han lod
som Lensmand, om end lille;
han gjorde alt, hvad Troskab bød,
og ellers, hvad han vilde.

Ad alle Fjender kækt han lo,
hvor vrede de end truede;
han vandt kun op sin Vindebro
og lod dem staa derude.

Og tidt i overgivent Spil
fra Taarnet, højt fra Toppen,
han drak sin Arvefjende til
og skød paa ham med Proppen.

Og Tiden strøg sin Violin,
og Vaar og Vinter dansed;
han sad og drak den gyldne Vin,
bag Lykkens Smil forskanset.

Da skete det en Aftenstund,
foruden Horn og Raaben
en Mandsling kom og banked kun,
og saa var Porten aaben.

Han syntes baade mild og god,
og dog saa lod han ilde.
Og Herren gik ham hvas imod
og spurgte, hvad han vilde.

Han svared, til sin Ejendom
han endelig var kommen —

og drejed rolig Nøglen om
og putted den i Lommen.

Da spurgte Herren vred i Hu,
om han var fra Forstanden.

»Her raader jeg og ikke Du!«
gensvarede den anden.

Og der kom Svende, en for en,
og de var lidet spage;
de nedbrød Gaarden Sten for Sten,
og lo ad al hans Klage.

Da faldt al Gaardens Pynt og Pryd,
da brødes Kamre, Køkken
og Stuerne, som var hans Fryd
og havde huset Lykken.

Da blev han hjemløs i sit Hjem,
da blev al Hygge øde,
da spurgte han sørgmodig dem,
hvorfor hans Gaard de brøde.

Til sidst i sin Ruin han sad
og lærte sig at føje;
for, hvad der før ham gjorde glad,
han langsomt misted Øje.

Hans Længsler svandt som Sne i Tø,
naar Vaaren snart vil komme,
det var i fuld Forstand at dø,
men Tomme kun for Tomme.

At dø med Sans, med Lyst og Smag,
at gaa sit Nul imøde,
og skrækkelig oprandt den Dag,
da selve Hjærtet døde.

Men klaged han — til liden Gavn —
 lød Gamlingens Forklaring:
 »Forkrænkelighed er mit Navn,
 min Magt og Mands Erfaring.

Og ser jeg barsk og bister ud,
 den Dag, Din Sjæl erkender,
 at jeg har Sendelse fra Gud,
 er vi de bedste Venner.«

J. F.

„En Kirkefest i Roskilde 1413“.

(Dronning Margrethes Sjælemesse.)

— 0 —

Tidlig om Morgenen den 3. Juli 1413 sejler vi i en lille Smakke op ad Issefjorden. Alle ere paa Dækket for at nyde det herlige Syn af de skovklædte Bredder, hvor af og til et Stykke Agerland strækker sig med sine gule, tunge Aks helt ned til Stranden. De smaa Bølger hoppe, lette og gratiøse, om Skibets Stavn, medens de længere borte glimre som Myriader af Krystaller i Morgensolens klare Straaler. Højt oppe fra den dybe, blaa Himmel sænker sig ned over os som underlig sød Lyksalighed Lærkens frydefulde Morgensang, der ligesom fylder hele Rummet, oppe og nede, slaas mangedoblet tilbage fra Fjordens staalblinkende Flade, medens af og til Landsbykirkernes Klokker inde fra Landet paa begge Sider af os sender os en Morgenhilsen, baaren af dybe, fulde Malmtoner, der vække os til Andagt.

I Smakkens Bagstavn staar en Gruppe Mænd i violette Kapper. Vi har længe i dyb Ærbødighed betragtet denne værdige og intelligente Gruppe. De staar i Kreds om en imponerende Olding, hvis hvide Lokker falder ned over

det violette Slag, han bærer over Kappen; paa hans kraftige Bryst hviler tungt det gyldne Bispekors. Det milde og tillidvækkende Blik, det faste og energiske Træk om Munden forenes og harmoniseres af den Højhed og Ro, der præger hans Aasyn. De om ham staaende ere Prælater fra Domkapitlerne i Viborg og Aarhus, der med hele Nordens øvrige Klerus stævner til Møde i Roskilde. — Oldingen vender sig mod en bag ham staaende Gejstlig, der hidtil har været skjult for os. Han kan glæde sig ved en straalende Kraft og Sundhed, som lyser ud af hans Ansigt og kraftige Bygning; han er iført den hellige Dominikus Ordensdragt. »Nu vel,« siger den høje Prælat, »kære Pater Provincial, I mener altsaa, at vi ikke naar St. Lucii Dome inden Middag?« — »Nej, ærværdige Fader,« svarer denne, »jeg kender denne Vind, vi naar sikkert ikke Staden i den kanoniske Tid.*) Biskop Bo Magnussen af Aarhus; thi ham er det, havde hurtigt ladet Blikket glide hen over de slapt nedhængende Sejl for ligesom at søge Bekræftelse paa Paterens Ord. »Godt,« sagde han, da hans Blik sænkede sig fra Højden ned paa hans Tilhørere, »saa vil vi frembære Offeret her om Bord paa »St. Jørgen«. — »Broder Jens,« sagde han til en Kannik, der var hans Skriver, og som stod i Nærheden, »hent os Rejsealteret og Paramenterne, vi vil læse Messen med det samme. Som en Løbeild udbredte Nyheden sig over Skibet: Bisp Bo vil læse Messe. Glædestaarer løber ned ad den gamle Skippers vejrbidte Kinder. »Hellige Gudsmoder!« siger han rørt, »jeg takker dig, at gamle »St. Jørgen« skulde opleve dette.« Thi den graaskæggede Skipper havde været stolt over at føre en saa kostbar Last af fornemme Prælater ud af Aarhus Havn; men at den højeste og fornemste i Sanctissimum vilde værdiges at stige om Bord hos ham, havde han aldrig vovet at tænke. Han var fortvivlet, han havde kun to tomme Tjæretønder ved Haanden, at han dog ikke kunde forberede sig bedre; men de bleve stillede op ved Masten, og paa dem satte

*) Det h. Messeoffer skal paabegyndes inden Kl. 12, Middag.

Broder Jens Rejsealteret, bredte et kostbart hvidt Alterklæde, bræmmet af tunge Guldfrynser, over det, stillede to Sølvlysestager derpaa og tændte Vokskerterne, ligeledes satte han en smuk Missale indlagt med Elfenben og Guld paa Alteret. Et Øjeblik efter traadte Aarhusbispen, iført Messedragten, frem til det interimistiske Alter, ministreret af Domprovsten fra Viborg og Ærke diakonen fra Aarhus, medens vi knæle mellem de øvrige Prælater, Skibsfolk og Rejsende.

Rundt paa Jordkredsen hæve prægtige Kathedrales deres Taarne og gigantiske Hvælvinger mod Himlen. Herlige Altære, prydede af al den Pragt, som Jordens Rigdom besidder, og smykkede med den største Kunstfærdighed, som det menneskelige Snille kan udfinde, tjene Kristendommens Offer. Men den hellige Eucharisti er ikke bunden til den jordiske Pragt, er lige herlig og tilbedelsesværdig i Verdens prægtigste Dome og i den fattigste Landsbykirke. — Og se, her forberede vi os til at fejre dette Troens Mysterium, vuggende blidt paa Issefjorden. Paa »St. Jørgens« Dæk staar en af Kirkens Overhyrder ved det lille Rejsealter, der hviler, ikke paa sjældne Porfyrsøjler med ciselerede Kapitæler, men paa to Tjæretønder — og dog det samme guddommelige Offer, det samme Alter. Vi ere ikke ombrusede af »St. Peders« pavelige Korsang og mægtige Orgeltoner — nej, Naturens Lyde er vor Kirkesang — »Kyrie eleison! Christe eleison! Kyrie eleison!« siger Bispen, og derpaa udbryder han, saa at det høres selv af Skibsdrengen, der knæler for ude, »Gloria in excelsis Deo!« Straks istemmer et jublende Kor Lovsangen, ikke kunstfærdigt skolede Sangere til Palestinas Toner, nej, småa Lærkestruber jubler i stigende og synkende Kor op mod Solen og Lyset. — Den lille Sølvklokke ringer, Offertoriet skrider frem — alt er stille — selv Lærkernes Morgensalme er endt, kun af og til høres endnu en Efternølers Toner inde over de gyldne Agre, ligesom Orgelbruset dør hen inde under de fjerne Hvælvinger — vi kan høre Smaabølgernes svage Kluk langs Skibets Sider. Den vægtige Bispering funkler, idet Cele-

branten benedicerer de hellige Offergaver med Korsets Tegn. Kort efter lyder Klokkerne til Forvandlingen — Mysteriet er fuldbyrdet; det er ikke mere Brød og Vin, der ligger belyst af Solen, men den hellige Eucharisti. — Den gamle Aarhusbisp fortsætter; han kommunikerer, og Messen er snart efter til Ende.

Atter staar vi ved Skibets Ræling opfyldte af det hellige, vi har været saa nær, og langsomt glider »St. Jørgen« frem, idet vi i Ro og Mag betragter det maleriske Landskab, som næsten umærkeligt forsvinder bag os. Langt over Middag skimter vi for ude St. Lucii Domens Spir og Haraldsborgs takkede Taarne og Gavle. Minutterne forekommer os Timer. Da vi naar ud for Haraldsborg, gaar Smakkens Jolle i Land med Bispen og Pater Provincialen, der ere den mægtige Roskildebisps særlige Gæster, medens vi andre endnu krydser en Timestid, til vi naar den opfyldte Skibsbro ved St. Jørgens Bjerg.

I Havnen ligger Skib ved Skib. Overalt paa Vejene er der opfyldt af Ryttere og Fodgængere i broget Forvirring. Det er ikke til en almindelig Kirkefest, vi ere komne. Vi ser det paa de spændte, forventningsfulde Ansigter, de ivrige Gebærder og Samtaler. Der bydes et Virvar af Dialekter, fra uforstyrrelige Jyder med deres brede, sindige Maal, vævre, iltre Fynboere og Sjællændere, syngende Skaaninger, djærve, selvbevidste Nordmænd og prægtige, stovie Karle fra Dalerne, der ere komne ned til Roskilde i deres Herrers Følge. — Et Par islandske Skjalde staa paa et Højdedrag nær Vejen og betragte det brogede Skue. Vi arbejder os møjsommeligt gennem Sværmen op til dem, og hvor lønnes ikke vore Anstrengelser. Hvilket Billede udbreder sig ikke for vore Fødder! Middelalderens brogede, mangfoldige Liv. Et stort Folkestævne forberedes, organiseret og ledet af den gamle Kirke, men et naturligt Udslag af Folkets Kærlighed til Nordens afdøde Herskerinde og Frue, Valdemarsdatteren, Margrethe. Og i Iveren for at ledsage den kære, hensovede Frue med Forbønnen blander sig Ønsket om at se de trende Rigers mægtige Hersker, Kong Erik og hans afholdte Dron-

ning. — Et Øjeblik bliver Folkemassen nede paa Vejen sprængt til Siderne, da en gejstlig Rytterskare med to høje Prælater i Spidsen drejer ind paa Vejen til Byen oppe fra Bjerget. Alle blotte ærbødigt Hovedet for Bisperne af Linkøping og Skara.

Og hæver vi Blikket, ser vi hinsides Fjorden Haraldsborgs mægtige Murmasser knejse højt over Vandspejlet, den gamle Kongeborg,*) der nu som et af Kronens Panter er i Roskildebispernes Besiddelse. — Foran os udbreder den gamle, ærværdige Bispestad sig, omgiven af Volde og Grave. Yderst kan vi fra vort ophøjede Stade tælle dens 14 Møller. Først ser vi Maglekilde Møllen, den sydligste i Byens vestlige Del, saa ser vi St. Mortens Møllen**) og derpaa følger: Vandhulsmøllen, Kapelsmøllen, St. Claras Mølle og Strandmøllen, dernæst paa den nordøstlige Side Rimorsmøllen, Kobbermøllen, Haraldsborgmøllen og St. Sigfreds Mølle. Desuden ser vi tæt uden for Byen de fire Vejmøller; to lige uden for Ringstedgadens Port, én uden for Hedsegadens Port og én ved Hedegaarden paa den nordlige Side af Landevejen.***) Inden for denne Ring af Møller ser vi Stadens 6 Klostre og 12 Sognekirker og inderst som den kostbare Sten i en gylden Indfatning St. Lucii Domens Stenmasser.

Vi maa dog snart løsrive os for at faa en ordentlig Plads til at overvære Kongens Indtog, der ventes at ville finde Sted hen mod Aften. Vi begive os da langs Byens Udkant, hvor der paa Klostervængerne er rejst store Telte og Boder, hvor de fremmede Gæster kan sove og bespises, da Refektorierne paa langt nær ikke kan rumme alle disse Gæster. — Da vi kommer ind i Byens Gader, blive vi baarne af Masserne, indtil vi endelig befinder os indeklemt

*) Borgen er opført i Begyndelsen at det 12. Aarh. af Harald Kesia. Af dens Voldsted ved Landevejen er nu kun svage Spor tilbage.

**) Denne Mølle eksisterede allerede for c. 800 Aar siden.

***) Nu paa den sydlige Side af Vejen. Det var den Mølle, Bisp Jens 1343 skænkede Helligaands Hospitalet.

paa en høj Stentrappe nær Hjørnet af Støden og Ringstedgaden, ad hvilken sidste Kongefølget vil komme. — Ventesiden er altid lang, og vi blive tilsidst trætte, endog af at betragte alt det fremmede og ukendte, der omgiver os. Da lyder det pludselig som et dæmpet Brus gennem Sværmen: »De kommer!« og Luften genlyder snart af høje Jubelraab og Vivat. I Spidsen for det store Følge rider den trediveaarige, ranke Konge; med Glædesrødme og raske, frejdige Hovednik og Haandbevægelser hilser og takker han for sit Folks Hyldest. Hans Blik er i dette Øjeblik mildt og huld-saligt; en kongelig Værdighed og Majestæt præger hans Personlighed. Han er fyldt af den unge Manddoms sejr-sikre Tro paa et heldigt Udfald af sin Mission, at det inaa lykkes for ham at løse de vanskelige Statsspørgsmaal, som hans Fostermoder, bortrevet af en pludselig Død, maatte lade ubesvarede tilbage. — Ogsaa vi hilser ham med et Vivat, som han der rider forbi os, lidet anende sit Livs Skæbne. — Ved hans højre Side rider hans Dronning, Filippa, og paa den venstre den danske Kirkes Primas, den hellige Stols Nuntius i Norden, Ærkebisp Peder Kruse af Lund. I Følget befinder sig endvidere Hertug Bugislavs af Pommern og Hertug Johannes af Lauenburg med en Del andre nord-tyske Fyrster og Riddere, de tre nordiske Rigers Raad og 15 nordiske Kirkehøvdinger, foruden en Mængde fornemme Lensmænd, Riddere og Prælater. Det store Følge forsvinder op ad Ringstedgaden, medens Folkemassen lukker sig bag det, og vi begiver os til Franciskanerklosteret, hvor vi ved særlig Protektion ere blevne optagne. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Frankrig. Ifølge Privatmeddelelser fra Paris ere af 15 lukkede Skoler i Paris 13 Kongregationsskoler atter blevne aabnede efter Ferien. Lærerkræfterne ere Lægfolk, som ifølge Kardinal-Ærkebiskop Richards Anordning ere blevne antagne af Abbé Lapalme. Indskrivelserne gavede Resultat, at alle Eleverne ere komne igen. Efter det samme System er man gaaet frem i Provinserne. Ifølge de franske ministerielle Blade ere 1200 Skoler blevne omdannede til verdslige i Aarets Løb, medens 4000 offentlige Skoler endnu ledes af Søstre. For 200,000 Børn maatte der tilvejebringes Skoler og Lærerkræfter. Skolebygningerne tilhørte i de fleste Tilfælde ikke vedkommende Menigheder. Derfor maatte der skaffes Lærerboliger i Mairier og Kaserne og i de højere Skolers Sale. Som Lærere og Lærerinder ansættes for det meste Personer, som »endnu« ikke have bestaaet Lærerexamen.

Ministerpræsident Combes opfordrede 22 Biskopper, i hvis Dioceses findes theologiske Seminarier med dertil hørende Mellemskoler, formedelst Rundskrivelse, til ikke at anvende i disse Anstalter Medlemmer af Lazaristordenen, men udelukkende Verdenspræster som Lærere. Combes fremhæver i Rundskrivelsen, at Lazaristerne alene have Bevilling paa at virke som Missionærer i Udlandet. Forøvrigt har Combes holdt en ny Kulturkampstale ved den aarlige Middag i den republikanske Handels- og Industrieforening. I denne Tale udkastede Ministerpræsidenten ogsaa et Billede af »Kampen« som er opstaaet mellem Revolutionen og »Modrevolutionen«, som ved Hjælp af sine Munkke bestræber sig for at berøve det republikanske Frankrig alle Revolutionens Erobring. Combes Tale vidner om et Hovmod uden Lige, som forøvrigt sikkert engang vil blive skæbnesvangert for Ministeren.

Rom. Tal tale et tydeligt Sprog. Da Italienerne efter den 20. September 1870 bemægtigede sig Byen Røms finansielle Styrelse, viste Stadens Budget et *Overskud* af 213,000 Lire. Den pavelige Kommuneforvaltning blev som bekendt straks afskediget den 21. Sept. og i Spidsen for Forvaltningen traadte foreløbig en kongelig italiensk Kommissarius. Denne forvaltede saa udmærket Stadens Pengevæsen, at den allerede den 1. Januar 1871 havde en *Gæld* paa 600,000 Lire. Saa begyndte den liberale Byforvaltnings Tid. Den overtog bl. a. ogsaa den italienske Stats store Gæld paa 150 Millioner Lire og har nu en Gæld paa 200 Millioner Lire. Da Byraadet siden Begyndelsen af Halvfemserne for Størstedelen kom i Hænderne paa det katholske Parti, var det ikke mere muligt, at raade Bod paa de ulykkelige Forhold. Ingen i hele Byraadet har en Anelse om, hvorledes denne Gæld nogen Sinds kan blive slettet, da Borgerne i Forvejen allerede maa yde saa mange forskellige Skatter til Staten.

Peking. De fire Hovedkirker i Peking bleve, som bekendt, ødelagte, under Boxeropstanden i Kina, med Undtagelse af den nordlige Kirke Pei-tang (Domkirken), som dog ogsaa blev slemt medtaget. Den er dog atter bleven restaureret, og dens to Taarne ere endog blevne betydeligt højere, end de vare forhen. Lidt efter lidt beynder man nu paa at genopbygge de andre Kirker. Under Oprydningsarbejderne i den østlige Kirke (Tung-tang) bleve for nylig ogsaa to Brønde, som vare fuldstændig opfyldte, atter rendsede. Alt muligt havde Boxerne kastet ned i dem, bl. a. store Ornamentsten og Stykker af en Kommunionbænk af Marmor. Under Grusbunke i den ene Brønd fandt man 5 Lig og i den anden Brønd 6 Lig, som endnu vare forholdsvist godt bevarede. Staklerne havde uden Tvivl fundet en hurtig Død. Bortset fra Brøndvandet, maatte en Sten ovenfra, som ramte deres Hoved, have været tilstrækkelig til straks at hidføre Døden. I det Hele have henved 400 Mennesker mistet Livet i den østlige Kirke, et Antal forældrelose Børn og Kristne fra Omegnen; fremdeles fire

indfødte Søstre og en fransk Præst ved Navn Gariques. Naar der er ryddet helt op i de store Grusdynger i de ødelagte Kirker, ville uden Tvivl endnu mange Lig komme til Syne. Af Kirkerne staa kun de ydre Fundamenter. Søjlernes Fundamenter have Boxerne undermineret dybt nede i Jorden, formodentlig fordi de ventede at finde under dem Sølv eller — *Borneøjne* (hvoraf Missionærerne efter Boxernes Paa-stand lavede Medicin).

❧ Fra Vejbrynet ❧

— 0 —

— (En protestantisk Udtalelse om Kirke og Videnskab.)

»Motsætningerne, som for nylig kom frem i Debatten i Herrehuset,« skriver den protestantiske Berliner Pastor *C. Werckshagen*, »ere som bekendt ikke fra igaar. De ere i Grunden ligesaa gamle, som selve den evangeliske Kirke. Født af den fri Forskning i den hellige Skrift, har Reformationens Kirke *aldrig i Længden kunnet stanse* den fremadskridende videnskabelige Fortolkning af den hellige Skrift. Paa den anden Side ligger det begrundet i *ethvert Kirkedømmes* Væsen, at det gerne lægger sin *Trosskat jast for Anker*, for ikke hver Dag paany at gøre den til et Legetøj for Vind og Vover. Imidlertid *holder heller ikke det stærkeste Anker til enhver Tid, det skulde da være, at man paa Petri Klippe sænkede det ned i Dybet.* I *ethvert andet* Tilfælde maa ogsaa den kirkelige Tros Skib regne med *Strømningerne*, som komme og gaa.« — Det stærkeste Anker, som man paa Petri Klippe har sænket i Dybet, er altsaa ifølge den lutherske Pastor *Werckshagens* egen Tilstaaelse *den katholske Tro*; i Motsætning hertil tilstaar han ogsaa, at Protestantismen i Henseende til sit Trosindhold er underkastet »Strømningerne«, som gøre det til et »Legetøj for Vind og Bølger«. Et ærefuldt Vidnesbyrd til Gunst for den katholske Kirke.

S.J.G. **Mandag** den **13.** Oktober Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften afholder **St. Josefs Gilde** alm. Møde for alle Br.

Unio. Den halvaarlige **Generalforsamling** afholdes i Vin-terlokalet i City **Tirsdag** d. **21. Oktober** Kl. 9. For-
slag, som ønskes behandlede. maa indsendes til Formanden inden
d. 16. Oktober.

D **St. Johannes Broderskab** afholder Møde **Tirsdag** den
14. ds. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. Hum.
Oplæsning af d'Herrer Bork og Johs. Johnsen. — Alle
indbydes venligst.

NB. Søndagen den 12. ds. afholdes Nøddetur til Ballerup og
Omegn. Mødetid ved Hovedbanestationen Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Madkurve
medbringes.

Jacob Christensen,
Vesterbrogade 40,

anbefaler stort Udvalg i **Tricotage, Garn, Underbeklædning og
Linned** for Damer, Herrer og Børn.

Moderne Drengedragter, Skoledragter og Stortrøjer.

Obs: Ordres til Provinserne expederes efter Opgave.

August Wiehe, Skrædermester,

anbefaler sig med flot Arbejde til billige Priser.

Klæde modtages til Forarbejdning.

Frederiksborggade 28, 1. Sal.

Kirkelig Kalender.

Søndag den **12. Oktober. 21. Søndag e. Pintse.** Marias syv
Smertes. — **13. M.** Eduard, Bekender. — **14. Ti.** Callistus,
Martyr og Pave. — **15. O.** Theresia, Jomfru. — **16. To.** Feri-
aldag. — **17. F.** Hedvig, Enke. — **18. L.** Lukas, Evangelist.

Søndag den **19. Oktober. 22. Søndag e. Pintse.** Petrus af Al-
cantara, Bekender.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælles-
kommunion i Jesu Hjærte Kirke **Søndag** den. 12. Oktober
Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Literatur: I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns
kgl. Hofboghantel (Bredgade 35, Kbhvn.) faas:

Fred. Esser: **Den h. Frants af Assisi.** Et Livsbillede. I.
II. III. 75 Øre.

Aug. Brinkmann: **Den h. Birgitta.** Et kulturhistorisk
Billede. 1 Kr. 50 Øre heftet.

Kirken og den liberale Catholicisme. De engelske Biskop-
pers Hyrdebrev. 25 Øre.

Helgenlegenden fraskæres »Katholiken«.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 42.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Bogluder samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Brødgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petilinen. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 42.

Søndagen den 19. Oktober.

1902.

Indhold: »En Kirkefest i Roskilde 1413«. — »En Liden Stund«. — »Fra Vejbyrnet«. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Holland. Frankrig. — Johannes Jørgensens Bøger. — Bekendtgørelser.

„En Kirkefest i Roskilde 1413“.

(Dronning Margrethes Sjælemesse.)

— 0 —

(Sluttet.)

Solen er gaaet ned, og den lyse Sommeraften begyndt. Vi arbejder os møjsommeligt gennem de menneskefyldte Gader for at naa Domkirken til Aftensang. Hvor heldigt, at vi paa vor Vej gennem Fundensbro støder paa en gammel Bekendt, en Franciskanerpater, der med største Venlighed og Beredvillighed stiller sig til vor Disposition som Cicerone. — Vi staar pludselig midt i den af talrige Fakler belyste Domkirkegaard; i det samme begynde de mægtige Malmklokker at kalde til Aftenandagten, sendende dybe Toner ud over By og Land. Vi kan ikke høre vore egne Ord, og kun gennem Tegn kan Pateren gøre sig forstaaelig for os, førende os gennem Trængselen ind ad en lille Sidedør.

De høje Skibes Hvælvinger ligger hen i dybt Mørke, kun Altrene og deres nærmeste Omgivelser ere festligt oplyste, og Skæret fra de mange Kerter sitre i Korstolenes

Snitværk og opad de svære Piller, svagere og svagere, indtil Lysskæret højt oppe glider over i Mørket. — I Højkoret have Kannikerne overladt deres Korstole til de fremmede Kirkefyrster. Hvilket imponerende Syn at se tretten hvidklædte, mitraprydede Bisper i de mørke Stole! Det øvrige Højkor, ja, Koromgangen baade oppe og nede er fuldt besat af Kirkens egne og de fremmede Prælater. Kong Erik og Dronning Filippa knæle Side om Side, omgivne af deres Slægtninge og Følge, umiddelbart neden for Trinene op til Højkoret og bede Rosenkransen, hele det øvrige Kirkerum er fyldt af Folket. »Vi kan ikke knæle for Sakramentet,« hvisker Pateren til os, »kun hilse det ved en Hovedbøjning.« — Tæt ved os staar en gammel jysk Bonde og beder sin Rosenkrans halvhøjt; jeg opfanger Ordene: »Hill dæ Marii«, da intonerer Orgelet, og Processionen kommer fra Sakristiet. Et Øjeblik efter stiger Roskildes Biskop, Peder Jensen Lodehat, iført Diakonkaabe, op til Højalteret og indstiller Hostien i den taarnsmykkede Monstrans, medens Bispen af Skara som Subdiakon knæler ved Alterets Fod ved Siden af Ærkebispen, der er iført en kostbar Guldmors Korkaabe.

Tonerne af den herlige Korsang bølger som Røgelses-skyerne under Hvælvingerne, medens i mangt et Hjærte inderlige Bønner opsendes for Landets unge Konge. — Som en Tak for modtagne Goder istemmer Ærkebispen begejstret den ambrosianske Lovsang: *Te Deum laudamus!* Ordene ligesom rives fra hans Læber af de vældige Orgeltoner, ledsaget af Paukers og Basuners Lyd, der bæres af Menighedens kraftige Sang — — — brat, næsten som en følelig Smerte, standser Orglets Spil, ingen svage, hendøende Toner, det er som Menighedens Sang er brudt; men ind ad Kirkens aabne Dør trænger Lyden af Klokkekleniten fra alle Roskildes Klostre og Kirker, og Lucii Domens vældige Malmrøster runger under Hvælvingerne, gennem Malmens Torden trænger som mange Vandes Brusens Korets og Harpernes Svar, og atter toner Orgel og Menighedens Sang. —

Det er sent, da vi atter træder ud paa Kirkegaarden. Faklerne ere slukkede. Vi og Pateren ere ganske ene. Længe vare vi i Domen, dvælende ved de hedenfarne Bispers Grave eller betragtende et eller andet Alter ved Faklens flakkende Skær, lyttende til Paterens lærerige og interessante Oplysninger og Forklaringer. Vi ere traadte ud af den sydlige Del af Koromgangen, og lige foran os mod Øst ligger Bispegaarden. Hovedbygningens Facade vender mod os. Fra denne Hovedbygning strækker sig to Sidefløje mod Øst, den sydligste af disse har en Udbygning og et Taarn med Spir, og endelig Bispeporten med takkede Gavle.*) Hele Bispegaarden med alle dens Udbygninger, som Stalde, Lader og Boliger for Tyendet samt Bispegaardens Haver, er omgivet af en Mur. I Maanelyset fremtræder hele Komplekset som en værdig Bolig for Roskildestiftets øverste Hyrde. — Til venstre for os, ser vi en mærkelig Portbygning, der forener Koromgangen med Bispegaarden. I Midten af denne lille Bygning bemærker vi de mørke Omrids af en herligt draget gothisk Bue, denne Port kaldes »Absalons-Buen«. »Over Porten,« forklarer Pateren, »fører en lukket Gang fra Biskoppens Studerekammer til Koromgangen, i hvis Mur der er udhugget en Dør, saa at Bispen paa denne Maade kan gaa over i Kirken uden at komme under aaben Himmel.« — Til højre for os, Øst for Kirkens søndre Korsfløj, ligger Kapitelhuset, dets Facade vender mod Øst og er forsynet med to Vinduer, eet i hvert Stokværk. Pateren fortæller: »Kapitelhuset her er Kirkens ældste Tilbygning. Det har oprindeligt kun haft eet Stokværk og er opført i Begyndelsen af det 12. Aarhundrede. Senere er det øverste Stokværk tilbygget, og I kan her se en Støttepille paa den østre

*) Bispegaardens Hovedlænge har delvis ligget, hvor Palæets vestlige Sidebygning nu ligger, idet den har gaaet lidt længere mod Syd, end Kirkens sydlige Sidemur, som ses af Resens Kort fra 1680; paa den anden Side har den gaaet længere mod Nord, tværs over Kirkestræde (i gammel Tid kaldet: »Smørfadet.>). Om den gamle Bispegaard se: Trap. Danmark. II. 191. Anmrk.

Mur, som er sat til den Gang.« Pateren viser os denne, derpaa fører han os helt om til Bygningens Vestsiden, hvor der er tilbygget en Korridor med Indgang til begge Etager. Fra Korridorens andet Stokværk fører en muret Trappe direkte ned til os. — Pateren, der har lagt Mærke til et svagt Lysskær fra Sakristanens Bolig, der mod Øst slutter sig til Kapitelhuset, banker paa. — — Et Øjeblik efter træder Sakristanen ud i sin Dør, med Breviaret i den ene og en lille Hornlygte i den anden Haand. Lysskæret fra Lygten falder paa Franciskanerens intelligente Træk, og Sakristanen udbryder glad overrasket: »Nej, er det eder, kære Pater Niels!« — »Undskyld, ærværdige Herre,« siger Pateren med et Smil; »men hvis jeg ikke havde paataget mig at vise et Par af mine unge Venner rundt, vilde jeg ikke have forstyrret eder, Midnatstimen er jo ikke fjern; men vi vilde gerne se Kapitelhuset, hvis I tillader det.« Med største Beredvillighed henter Sakristanen en Fakkell, og vi følger ham. — Vi træde i det gamle Kapitelhus ind i en lille Forstue, dernæst fører han os gennem endnu en Stue ind i den egentlige Kapitelsal. Sakristanen hæver Faklen, og vi ser Kalkmalerierne paa Hvælvingerne og i Vindusfordybningerne. Sakristanen fører os derpaa hen til to lave, rundbuede Aabninger, der fører ind til Kirkens Vestibule. Han viser os her en indmuret Tavle af Sten med følgende Indskrift af gothiske Bogstaver: »Anno MCXXVIII Dominicæ incarnationis III Idus Novembris obiit Helgi, Conciliarius Nicolai R., qui multiplices aleemosynas huic ecclesie contulit et jugum Regii juris, quod a quibusdam Regum Conciliariis hujus ecclesie Canonicis impositum fuerat, excussit.« (d. er: Aar 1128 efter Herrens Fødsel d. 11. November døde Helge, Kong Niels' Kansler, som har skænket mangfoldige Gaver til denne Kirke og afkastet det Aag af kgl. Ret, som var bleven lagt paa denne Kirkes Kanniker af visse Kanslere.) — Efter Indskriften kan Helge antages at have været Kapitelhusets egentlige Stifter og er formodentlig der-

for ogsaa bleven begravet i dets Gulv neden for Pillen*) — Vi gaa atter ud paa Kirkegaarden og stige op af Stentrappen til det ny Kapitelhus. Her træder vi først ind i en lang Forstue, hvor der er tre Døre til venstre. Den første er Kapitlets Fængselsdør, den anden gaar op til Hvælvingerne, den tredje til Brevkammeret eller Arkivet, hvor alle Kapitlets Breve og Dokumenter opbevares. Inden for Forstuen er den Sal, hvor Kannikerne samles, naar Kapitlet holder Møde. — Atter staar vi paa Kirkegaarden og tage Afsked med den venlige Sakristan, hvorpaa vi fortsætte vor Vandring. Vest for Kapitelhuset ser vi Ærke diakonens Gaard og Kirkens næstældste Tilbygning, Vor Frue Kapel, og endelig en lille, overordentlig stærk Bygning, der af Bisp Peder i 1405 er anvist Domskolens Rektor til Bolig. Vi lægger straks Mærke til, at den ikke er bygget i gothisk, men i angelsaksisk Stil. »Hvis I saa dens Konstruktion indvendig,« siger Pateren, «da vilde I forbavses og forvirres af de svære Egebjælker, der krydser hverandre i alle Retninger. Det er dog ikke uden Grund, Bygmestrene har anvendt en saa stærk Konstruktion i en saa lille, uanselig Bygning. Sagen er, at den skal staa sig mod den stærke Blæst, især Stormene fra Vesten; thi i saadant Vejr er det næsten en Umulighed at gaa mellem denne Bygning og Kirken, da al den Blæst, der støder imod Kirken og Taarnene, kommer med tidobelt Kraft tilbage forneden. Endog paa den nordlige Side af Kirken er det vanskeligt nok at arbejde sig igennem i stærk nordvestlig Vind.«**) — Lige for den sydvestlige Indgang til Kirken ligger Vikarernes Hus, hvor Korvikarerne bor i Samlag. Langs Kirkemuren ligger der en Række Kannikeboliger, som vi gaar forbi for at komme tilbage til Absalons-Buen. Vi gaar gennem den mørke Hvælving og kommer ud til den nordlige Side af Koromgangen.

*) Sten-Friis: Roskilde Domkirke Pag 130. — En Del af Helgeste-
nens Indskrift findes afbildet i Ledetraad til nordisk Oldkyndighed
(København 1836) Pag. 78.

**) Behrmann: Grundrids . . . Pag 275.

— Vi lægger først Mærke til Konventhuset, der ligger til højre for os, i det nordøstlige Hjørne af Kirkegaarden. I denne Bygning er det, Landemodet holdes to Gange aarligt. Lige for os ligger Domprovstegaarden jøg Vest for denne Domdekanens Gaard, som er beliggende lige midt for Kirkens Nordside, endnu længere mod Vest kommer vi forbi Kantorens Gaard. — Paa vor Vej gennem Byen fængsles vor Opmærksomhed af det gamle, ærværdige Raadhus, hvis dybe, hvælvede Kældere ere Oplagsplads for Vine og de mange Sorter fremmed Øl, som Pryssing og Cacabelle,*) der gouteres som de største Delikatesser af Kendere Anno 1413. — Vi hører sagte Vaabenlarm, da vi passerer Kongs- gaarden, hvor et Par Landsknægte vandrer op og ned, medens Maanelyset kastes tilbage fra de blanke Hellebarder. — Snart ere vi inden for Franciskanerklosterets Port, og et Øjeblik efter ringer Klokken til Midnatsbønnen, og vor Pater forlader os for at ile til Klosterkirken. Vi bede en kort Aftenbøn og kaste os saa trætte paa det haarde Leje. Taagebilleder af Domkirkens høje Hvælvinger, Fakkelskæret paa Kapitelsalens brogede Loft og den maanebelyste Kirkegaard blander sig med den fjerne, dæmpende Lyd af Munkenes Sang — vi sover — -- —

*

*

*

Tidlig næste Morgen ere vi paa Benene, og, efter i Refektoriet at have rydt en stor Skaal Mælk og noget Brød, begiver vi os til Klosterkirken. Ved et Sidealter ser vi vor Pater fra i Aftes, han er lige begyndt paa Trinbønnen, og vi knæler ned ved Alteret. Sort er Dagens Farve, ved alle Altrene ere Patrene iførte sorte Messedragter; thi alle Messer opofres jo for Landets afdøde Frue, Dronning Margrethe, at hun maa opnaa den evige Hvile i det evige Lys, at hendes Sjæl maa hvile i Fred. Det er ikke i bitter, haabløs Sorg, Præsten staar ved Alteret, eller Lægmanden knæler ved dets

*) Behrmann: Grundris Pag. 273.

Fod, nej, med glad og tillidsfuld Fortrøstning, vidende, at hvert Messeoffer bringer Sjælen nærmere Himlen, og følgende Opfordringen: det er en hellig og heldbringende Tanke at bede for de Døde . . . (Makkab. II. 12. cap. 45. v.) — Efter Messen begiver vi os straks paa Vej til Domkirken; thi det gælder om at faa Plads, selv om man maa vente et Par Timer. I Kirken bør Ventetiden ikke falde os lang; thi her kan vi jo i Bønnen omgaas vor i Sanctissimum skjulte Gud. — Gaderne ere allerede i denne tidlige Morgentime fyldte af festklædte Mennesker; man gaar ind og ud af de mange Kirker; vi forsøger at gaa ind i St. Laurentius's Kirke paa vor Vej der forbi, men maa opgive Forsøget. Kirken er fyldt til Trængsel af Andægtige, der overværer den hellige Messe, som læses ved alle Altrene. — Strømmen fra alle Kirkerne er allerede begyndt at stile mod Domkirken, saa vi maa skynde os, om vi vil have en ordentlig Plads. Paa Kirkegaarden vrimler der af Mennesker, men, belærte af Pateren fra i Gaar, smutter vi ind ad den samme lille Sidedør og kommer derved i Nærheden af Højkoret. — — Da det kongelige Følge er ankommet, begynder Dødsmesserne. I Spidsen for sit Følge vandrer Kongen Kirken rundt, medens Sjælemessen læses ved dens halvhundrede Altre. Hvert Alter modtager efter Dronning Margrethes Bestemmelse en forgyldt Kalk*) og kostelige Alterklæder, som Dronningen skal have udsyet med egne Hænder; dertil følger Erik selv en gylden Prydelse, Filippa en Dug af Gyldenstykke eller af Silke fra Damaskus; Fyrsterne giver en Gylden hver; Riddere, Væbnere og alle tilstedeværende tager af en fremsat Skaal med lybske Hvide lige saa meget, de vil, til at ofre paa Altrene; hvad der bliver tilovers i Skaa-

*) Angaaende disse Kalke se Henry Petersens Afhandling: Levninger af Domkirkeskatten i Roskilde i: Aarbøger for nordisk Oldkyn-dighed og Historie II. Række 3. Bind Pag. 114 flg., hvor der tillige findes Afbildinger af et Par af Kalkene.

len gives til de Fattige.*) — Tredde Dage varer denne imponerende Kirkefest, idet der næste Dag læses Sjælemesse for Kongens afdøde Fader og en Broder af ham og den tredje Dag for Dronning Filippas Fader, Henrik IV. af England, der var død den 20. Marts.**)

Dagen efter, at Festen er sluttet, overvære vi ved Ringstedgadens Port Kongens Udtog af Roskilde; omgiven af et prægtigt Følge af verdslige og gejstlige Stormænd drager han til det store og vigtige Danehof i Nyborg.

Vi have i Fantasien søgt at træde inden for Roskildes Porte paa en af Byens største Dage; thi som Krønikeskriveren siger: »Det skete efter Dronning Margrethes egen Bestemmelse i hendes levende Live, at de nævnte Prydelser og Kalke ofredes til hvert især af Altrene. Alterdugen var hendes egne Hænders Arbejde. — En mere pragtfuld Begængelse med rigere Gaver til Kirken i Alterklæder, Kalke og Guldmonønt er ikke fejret nogensteds i Europa.***)

J—n. J—n.

„En liden Stund“.

—o—

» E n liden Stund«!	Husk vel og godt,
ak, om vi kun	at vi er blot
det kunde rigtig nemme.	»en liden Stund« her nede,
hvor skulde vi	at slakket her
gaa let og fri	er vor Besvær,
paa Tornesti	til Rejsefærd
og ej paa Smerten gemme.	vi holde skal os rede.

*) Denne Beskrivelse af Sjælemessen er tagen fra Kr. Erslev: Erik af Pommern, Pag 3 flg.

***) I Kirkehistoriske Samlinger III. Række 5. Bind Pag 809 har Professor Kr. Erslev meddelt en Beskrivelse paa Latin af den store Kirkefest i Roskilde forfattet af en samtidig, den lybske Kannik Herman Korner.

****) Se Henry Petersens citerede Afhandling i Aarb. II. Række 3. Bind Pag 127.

Ja, bed og strid
 »en liden Tid«
 med Tro i Jordedalen,
 saa skal til sidst
 vi møde vist
 den Glæde hist,
 der fylder Himmelsalen.

»En liden Stund«,
 et stille Blund
 i Kammer under Mulde,
 saa evig Dag
 bag Stjernetag
 i Englelag
 med Lovsangstoner fulde

I. V.

❖ Fra Vejbyrnet ❖

— 0 —

(Verdens nuværende Tilstand i religiøs Henseende).

Er Verden bleven bedre eller værre i de sidste hundrede Aar, betragtet fra et religiøst Standpunkt? Behøve vi at tabe Modet, naar vi se hen til Kirkens sørgelige Stilling i vore Dage i Frankrig? Lad os engang betragte Kirkens Stilling fra 1801 til 1901. I Begyndelsen af det forrige Aarhundrede vare Gudshusene i Paris forvandlede til hedenske Templer; St. Sulpice havde man omdannet til en Festsal og Restauration, og i Notre Dame dansede man Carmagnole. De tro Biskopper levede i Landflygtighed, Præsterne vare spredte alle Vegne, Kirkerne vare lukkede og Klostrene uden retmæssige Beboere. Man giftede sig foran »Naturens Alter«, Børnene bleve ikke døbt. Italien var opfyldt af fremmede Soldater. I Østrig herskede Josefinismen, og i England og Skotland tilsammen fandtes kun 120,000 Katholiker. I Schweitz og i de tre nordiske Riger turde ingen Præst frembære det hellige Messeoffer, naar han ikke vilde udsætte sig for Forfølgelser og Fængselsstraffe, ja endog Dødsstraf. Middelhavslandene sukkede under det tyrkiske Aag, Missionsvirksomheden kunde ikke udfolde sig paa Grund af manglende Midler og Sendebud. Det er ikke vanskeligt at fuldstændiggøre Billedet, som vi her kun have skitseret.

Lad os nu vende Blikket mod Nutiden, Det tyrkiske Rige mistede Grækenland, Rumænien, Serbien, Bosnien, Herzegovina, Ægypten, Tunis, Algier, hvor der nu alle Vegne findes Katholiker eller i alt Fald Kristne, Middelhavets Ky-ster ere atter blevne kristne. Det kinesiske Rige talte i Aaret 1800 kun 18,700 Katholiker, i vore Dage en Million; Hindokina dengang 320,000, nu $1\frac{1}{2}$ Million Katholiker. I Hindostan og Afganistan indtil Kinas Grænse levede i 1800 kun 475,000 Katholiker med 22 Missionærer, nu findes der 2 Millioner med 2000 Missionærer. I Australien og paa Ny-Zeland kendte man i Begyndelsen af forrige Aarhundrede hverken en Katholik eller en Præst; i Aaret 1900 finde vi der en Million Troende. I Japan leve i vore Dage 40,000 Katholiker med 5 Biskopper. Algier og Tunis talte i 1830 kun 7000 katholske Kristne, Ægypten ligeledes 7000; nu finde vi der 40,000. Sydafrika er delt i 8 Bispedømmer med 80,000 Sjæle. I Madagaskar fandtes der i 1800 endnu ikke en eneste kristen Indfødt; nu faa 400,000 katholsk Undervisning. Sydamerika fremviser i 1900 henved 40 Millioner Katholiker; ligesaa interessant er Forholdet i de Forenede Stater. Der virkede i 1800 en Biskop med 20 Gejstlige, som drog Omsorg for 30,000 Katholiker. I 1900 se vi der 92 Biskopper, deriblandt 12 Ærkebiskopper, 9000 Sjælesørgere og 11 Millioner Katholiker. Fra 63,000 Troende i Kanada voxede Tallet til 2 Millioner. 6 apostoliske Vikariater med 120,000 Katholiker fandtes der i 1800 i England og Skotland; efter hundrede Aars Forløb finde vi der 3000 Gejstlige; de Troendes Antal er blevet 10 Gange større end ved Aarhundredets Begyndelse. I Tyskland fandtes der i 1800 lidt over 6 Millioner Katholiker, i 1900 er der med et rundt Tal 20 Millioner. I Holland, hvor Præsten kun turde frembære det hellige Messeoffer i et Værelse, fandtes der i Begyndelsen af forrige Aarhundrede 300,000 Katholiker, uden Biskop, under en apostolisk Delegats Styrelse. I 1900 finde vi der $1\frac{1}{2}$ Million Trosfæller med 5 Biskopper og henved 3000 Præster. I Schveitz steg Katho-

likernes Antal i 100 Aar fra 422,000 til 1 Million 223,000 Katholiker med 6 Biskopper og 6000 Præster. I 1800 fandtes der i Danmark, Norge og Sverige kun 200 Katholiker, som vare spredte alle Vegne; nu findes der i Danmark, Norge og Sverige Tusinder af Katholiker, og hvert Land har sin Biskop. Til Slutning ville vi endnu tilføje følgende Statistik: Pave Pius IX. oprettede i sin Regeringstid 130 Bispestæder, 20 Vikariater og 13 apostoliske Præfekturer. Pave Leo XIII. føjede siden 1878 hertil 2 Patrikalsæder, 31 Ærkebispedømmer, 106 Bispedømmer, 61 Vikariater og 24 apostoliske Præfekturer.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. Den højærværdigste Biskop, som i længere Tid har opholdt sig i Udlandet, vender tilbage til Hovedstaden i Begyndelsen af den kommende Uge.

— (K.) Tirsdag d. 7. Oktober aabnede Foreningen *Unio* sin Vintersæson med en meget animeret Sammenkomst i de nye Lokaler. Der serveredes Punch og Kransekage for Medlemmerne, der blev holdt Taler og foredraget forskellige Viser, og de Tilstedeværende, c. 65 i Tallet, morede sig øjensynlig godt. Aftenen sluttede med en lille Dans. Ogsaa den følgende Tirsdag holdtes der en lille improviseret Fest. De nye Lokaler i City er baade rummeligere og ligger adskilligt mere ugenert end de, som Foreningen har haft i de sidste Aar.

Holland. Den 28. September oplevede den gamle By *Nymegen* en herlig Dag. Det drejede sig om at samle Hollands Katholiker omkring et *Monument*, som det frie Hollands katholske Indvaanere havde oprejst til Ære for en af Nymegens ædle Sønner, Biskop *F. Hamer*, som den 25. Juli 1900 blev myrdet af Boxerne i To-tsch-eng i Kina. I

alle Nymegens Gader vejede det hollandske Trikolore, smykket med violette (biskoppelige) Baand eller med orangegule Baand (Huset Nassau-Oraniens Farve).

Festen indleledes af en højtidelig Messe, som Biskop *van de Ven* af Herzogenbusch frembar i den rummelige Jesuiterkirke. Umiddelbart efter Gudstjenesten holdtes forskellige Udvalgmøder, som overværedes af Hundreder af Mænd i alle Livsstillinger. De forskellige Sager, hvorom der førtes Forhandlinger, vare *de soziaalen vraagstukken voor den Werkgever* (Arbejdsgiver), *en voor de Werklieden* (Arbejdstager), *de bestryding vant het drankmisbruik* (Kamp mod Misbrugen af spirituose Drikkevarer), *Onderwys en Wetenschaps* (Undervisning og Videnskab). *Boerenbond* (Agrarforeninger), *en Belangen van den Middelstand* (Mellemstandens Interesser). Livlige vare Forhandlingerne i disse Kommissioner.

Kl. 3 foretoges paa det skønneste Torv i Nymegen, *Keizerkarelsplein*, den højtidelige Afsløring af Biskop Hammers Mindesmærke. Diöcesan-Biskoppen, Borgmesteren, Kommandanten, mange Medlemmer af det andet Kammer og andre Honoratiores overværede Festen. Msgr. Dr. *Schaepman*, den gamle Fører for de hollandske Katholiker, holdt Festtalen, efter at et Festatorium var blevet afsunget af et stort Kor. Det var et Billede, man som Katholik kun kunde være Vidne til med Glæde. I en saare moderne, fremadstræbende By med 45,000 intelligente Indvaanere afsløres i Begyndelsen af det 20. Aarhundrede, under hele Befolkningens Deltagelse og med dens Biskop i Spidsen, et storartet Mindesmærke til Ære for en katholsk Martyrbiskop. Det frie katholske Holland kan gøre det, og det protestantiske Holland er ikke ophidset derover og gaar ej heller til Grunde derfor. Jesuiter og Dominikanere, Franciskanere og Augustinere og Skolebrødre kunne i deres Ordensdragt overvære denne højtidelige katholske Demonstration paa Byens offentlige Torv. — Efter at Mindesmærket efter Dr. *Schaepmans* Tale, som ofte blev afbrudt af Bifaldsytringer, var

overgivet til Byens Kommunalraad (*Gemeendebestuur*), sluttede denne imponerende Fest, som overværedes af Tusinder, med, at Foreningerne med deres Bannere defilerede forbi Biskop Hamers i overnaturlig Størrelse udførte Bronze-Statue. Om Aftenen blev Monumentet og Festpladsen oplyst med Hundreder af Lampions, et Arrangement, som Hollænderne vistnok udføre med en enestaaende Dygtighed.

Kl. 8 om Aftenen naaede Begejstringen sit Højdepunkt under en stor Festforsamling, som overværedes af over 2500 Mænd og aabnedes af Jonkheer *O. van Nispen tot Sevenaer* fra Nymegen med den katholske Hilsen »Lovet være Jesus Kristus!« Flere Talere havde Ordet; bl. a. talte *van Wynbergen* om »det kristelige Demokrati« og *Raymakers* om »den kristelige Kærlighed«. Slutningstalen holdt Biskoppen af Herzogenbusch, Msgr. *van de Ven*. Den hele Festlighed var et ægte Billede af katolsk Liv i det frie Holland, og den »*grootte liefde voor onzere Koningin*« kom overait til sin Ret.

Frankrig. De franske *Ærkebiskopper* og *Biskopper* rettede en i en maadeholdende Tone forfattet *Skrivelse* til Senatorerne og de Deputerede, i hvilken det hedder, at hele det liberale Frankrig uden Hensyn til Parti og Tro haaber, at Parlamentet ikke krænker *Samvittighedsfrihedens Grund-sætninger* og meddeler Stadfæstelse til de 500 Kongregationer, som ansøge derom. Tillige tilføjes, at det er en *Vildfarelse* at antage, at Verdensgejstligheden ikke skulde anse Ordensgejstlighedens Anliggender som deres Fællesanliggender.

I *Kultusministeriet* erklærer man, at man *intet kender* til en saadan *Skrivelse* fra det franske Episkopat, og at det i alt Fald maa fremhæves, at Biskopperne ifølge Loven *ikke have Ret* til at foranstalte en saadan fælles Demonstration. — »Friheden« leve i Republiken!

— I de franske Biskoppers ovenfor omtalte *Skrivelse* føre Biskopperne først Beviset for, at *de væsentlige Friheder*, som Frankrig har tilkæmpet sig med stort Besvær, vilde blive *undertrykte* ved Forholdsreglerne overfor Ordens-

samfundene. Derefter omtales den mægtige Faktor, som disse Ordener ere i Henseende til Opretholdelsen og Udbredelsen af fransk Indflydelse i Verden; man maa imidlertid frygte for, at de franske Ordensfolk, som blive tvungne til at udvandre, kunde miste deres Patriotisme. Dernæst skildres de Farer, som den religiøse Spaltning i Frankrig vilde afstedkomme. Blev det først klart for Alle, at der indledes en Forfølgelse mod den katholske Kirke, vilde Sindene blive i højeste Grad ophidsede. Man tør aldrig glemme, at de Sejrende, ifølge de statistiske Opgørelser angaaende Resultatet af de sidste almindelige Valg, kun havde 200,000 Stemmer mere end de Besejrede overfor en Vælgermasse paa 8 Millioner. Paa den mest indtrængende Maade erklære Biskopperne, at Ordenssamfundenes Medlemmer hverken nu eller nogensinde ellers danne et politisk Parti. Ej heller udøver Skole-Undervisningen og Ungdommens Optrædelse nogensomhelst Indflydelse paa Tildannelsen af de politiske Overbevisninger. Disse opnaar man først ude i Livet, hvorom talrige Exempler netop blandt de Regerende og Folkerepræsentanterne aflægge Vidnesbyrd. Ganske uberegtiget er den Anskuelse, som man med Villie søger at udbrede, at Ordenerne repræsenterer en udisciplineret og af ethvert aandeligt Hierarchi uafhængig Magt. De ere underkastede *Paven* og det store Flertal ataar ogsaa under *Biskoppernes* Autoritet. De faa Ordener, som ikke stode i dette Afhængighedsforhold, maatte ligeledes gøre Biskopperne Regnskab for deres offentlige Virksomhed. Vatikanet havde selv i sine sidste Instrukser fastslaaet de vigtige Punkter, i hvilke de udenfor Biskoppernes Autoritet staaende Ordener have at underkaste sig denne Biskoppernes Jurisdiktion. Regeringen behøvede derfor kun at meddele Biskopperne mulige Misbrug fra Ordenernes Side, for straks at se saadanne Misbrug ophævede. Det var jo dog ogsaa Biskopperne, som havde tilskyndet de fleste Kongregationer til at efterkomme den haarde Lov af 1901 og at ansøge om deres Stadfæstelse og Anerkendelse. Skulde den biskoppelige Autoritet over Ordenerne ikke vise sig tilstrækkelig, saa stod det jo stedse den franske Regering frit for, at henvende sig direkte til Vatikanet, da der jo bestod diplomatiske Forbindelser mellem dette og Paris. *Konkordatet* havde hidtil været i Stand til at bevare den religiøse Fred i Frankrig; skulde dets Bestemmelser imidlertid vise sig utilstrækkelige,

saa stod Vejen jo aaben for, ved nye Forhandlinger med Rom at ordne Ordenernes Stilling i Frankrig, altsaa at indgaa et nyt Konkordat. Dette vilde være den eneste Udvej, for at løse den øjeblikkelige bestaaende Konflikt paa en fredelig og almindelig tilfredsstillende Maade.

— »Libre Parole« paastaar, at der i Anledning af et Par nye Biskoppers Udnævnelse er opstaaet en Konflikt mellem den h. Stol og den franske Regering, og at denne truer med at opsigte Konkordatet, saafremt dens Ønsker ikke blive opfyldte.

JOHANNES JØRGENSENS BØGER.

1894.	1895.
BEKENDELSE	REJSEBOGEN
1 Kr. 75 Ø.	2 Kr. 75 Ø.
1896.	
LIVSLØGN OG LIVSSANDHED	
6. Oplag. 1 Kr.	
1896.	1897.
BEURON	DEN YDERSTE DAG
2 Kr. 50 Ø.	2. Oplag. 2 Kr.
1898.	
DIGTE MDCCCXIV—MDCCCVIII.	
1 Kr. 50 Ø.	
1898.	1898.
LIGNELSER	HELVEDFJENDER
2. Oplag. 1 Kr.	3. Oplag. 2 Kr.
1899.	1900.
OMVENDELSE	VOR FRUE AF DANMARK
2. Oplag. 2 Kr.	4 Kr. 50 Ø.
1900.	1901.
EN APOSTEL	EVA
2 Kroner.	2. Oplag. 2 Kr.
1901.	1902.
ROMERSK	ROMERSKE
MOSAIK	HELGENBILLEDER
4 Kr. 50 Ø.	4 Kroner.
1902.	1902.
S. FRANCISCI FIORETTI	DEN HELLIGE ILD
3 Kroner.	2 Kroner.

— (**Konfessions-Statistik.**) Ifølge den nyeste Statistik gives der 525 Millioner Kristne (Katholiker 250,800,000, Protestanter 162,440,000, Græske 103,180,000, andre Kristne 5,580,000), Muhamedanere 197,250,000, Israeliter 9,750,000, Hedninger 834,000,000 (Buddhister 122,100,000, Brahmadister 215,360,000, Confusister 306,440,000, Thintoister 14,600,000, Polytheister 174,320,000, andre Hedninger 180,000).

Unio. Den halvaarlige **Generalforsamling** afholdes i Vinterlokalet i City **Tirsdag d. 21. Oktober Kl. 9.**

Jacob Christensen,
Vesterbrogade 40,

anbefaler stort Udvalg i **Tricotage, Garn, Underbeklædning og Linned** for Damer, Herrer og Børn.

Moderne Drengedragter, Skoledragter og Stortrøjer.

Obs: Ordres til Provinserne expederes efter Opgave.

En ældre, rask og paalidelig Mand søger Beskæftigelse paa et Lager eller ved hvadsomhelst. Redaktionen anviser.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 19. Oktober. 22. Søndag e. Pintse. Petrus af Alcantara, Bekender. — **20. M.** Johannes af Kent, Bekender. — **21. Ti.** Ursula og Lidelsesfæller, Mart. — **22. O.** Margrethe Maria af Alacoque, Jomfru. — **23. To.** Feriedag. — **24. F.** Rafael, Ærkeengel. — **25. L.** Votivofficium af den ubesm. Undfangelse.

Søndag den 26. Oktober. 23. Søndag e. Pintse. Ihukommelse af de hh. Relikvier.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag d. 26. Oktbr. Kl. 3 $\frac{1}{2}$, i Jesu Hjerte Kirke.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8.). Søndag den 19. Oktbr. Kl. 10 h. Messe med Prædiken; Kl. 6 Aftenandagt. — Mandag den 20. Oktbr. Kl. 8 h. Messe.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 43.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann. Købmagergade 48.

Nr 43.

Søndagen den 26. Oktober.

1902.

Indhold: Kulturkampen i Frankrig. — »Snyltegæster«. — Fra Molo-
kai. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København.
Wien. Rom. Belgien. — Bekendtgørelser.

Kulturkampen i Frankrig.

— 0 —

Den 14. Oktober traadte *det franske Kammer* atter sammen. Dets Opgave er at forhandle om Kongregationernes Ansøgninger om Stadfæstelse. 456 Ansøgninger ere indgaaede til Regeringen. Denne vil næppe anbefale altfor mange til Stadfæstelse. Maaske opstaar der hæftige Kampe herover i Kamret. Flertallet vil rimeligvis repræsentere Kulturkamps-Programmet, som Ministerpræsident *Combes* fornylig har forkyndt med saa brutal Fanatisme i sin sidste Bankettale. Den vil gøre det saa meget hellere, som den haaber ved Hjælp af Kulturkamps-Rummelen at kunne liste sig forbi det positive Arbejde, som det dog ikke er i Stand til at udføre. Et Andragende af den Deputerede Baudry d'Asson, om et anklage Ministeriet for Brud paa Loven, fordi det har ladet Kongregations-Skolerne lukke, blev afvist mod 414 Stemmer mod 53 Stemmer. Frankrigs Biskopper, 72 i Tallet, have, som omtalt i forrige Nummer af Ugebladet givet Svar paa

Combes' Udfordring ved en Fællesskrivelse til Senatorerne og de Deputerede, hvori de i energiske Udtryk forsvare det katholske Folks Rettigheder og udtale Haabet om, at Parlamentet ikke vil krænke Samvittighedsfrihedens Grundsætninger, men meddele de Kongregationer Stadfæstelse, som have ansøgt derom. Formodentlig vil Biskoppernes Skrivelse kun gøre lidet Indtryk paa Voldsmanden Combes og hans socialistisk-radikale Tilhængere. Regeringen har foreløbig bestridt Biskoppernes Ret til en saadan fælles Demonstration, og den synes ogsaa at have til Hensigt at ville straffe dem ved at standse med Udbetalingen af deres Gager. Imidlertid er det dog et glædeligt Syn, at se Biskopperne gaa frem i Samdrægtighed og høre dem i Forening og paa en højtidelig Maade minde Landet om, at Regeringen paa den betraadte Vej ikke kan opnaa Frankrigs »moraliske Enighed«, men kun krænker svært Borgernes Rettigheder. Præsident *Loubet* holdt fornylig i Valence en Bordtale, hvori han forsikrede, at Republiken var tolerant, havde Agtelse for alle Trosbenedelser, var en Ven af Friheden og Retfærdigheden o. s. v. Samme Dag holdt Justitsministeren i Vesoul en Tale, hvori han erklærede, at Regeringen vilde gennemføre Foreningsloven mod Kongregationerne trods al Raaben imod den. I Pressen meddeles, at Combes har til Hensigt at ophæve Konkordatet, men støder paa Modstand hos en Del af Ministrene. Kan han iværksætte det, vil han sikkert hidføre et fuldstændigt Brud med Rom.

Ivrige Venner af Kulturkampen have nu endog forsøgt at benytte *Grubearbejderstriken* imod de »Klerikale«, idet de paastaa, at disse ere de egentlige Ophavsmænd til Strikerne. Socialistiske Blade vælte Ansvaret for disse Striker over paa — *Jesuiterne*. Striken skal, for at ærgre Regeringen, være bleven sat i Scene af Jesuiterne, der siges at eje en Mængde store Kulminer. Med Rette skriver i Onsdags »Berl. Tidendes« Korrespondent i Paris, *R. Jouval*, herom: »Hvor latterlig og hvor fjærn fra Sandheden denne Paastand end er, vil den dog af mange Arbejdere blive opfattet i

ramme Alvor og tagen for gode Varer. Det klerikale Spørgelse har jo i mange Aar været et yndet Middel til at faa Masserne revne med. Det har endog, saa at sige, været det eneste Middel, der er blevet brugt. De 60,000 Fagforeningsarbejdere, der ere afhængige af Minearbejdernes Nationalkomité, skulde altsaa være i Hænderne paa Jesuiterne? Det lyder jo aldeles latterligt. Er det maaske Jesuiterne, som i mange Aar have opfordret Arbejderne til at slutte sig sammen og gøre Revolution, og som have hævdet, at »en Generalstrike er ensbetydende med en Revolution.«

Ved Slutningen af Kamrets Møde den 17. ds. indbragte Ministerpræsident *Combes* et *Tillægslovsforslag* i Henseende til *Foreningsloven*, som gaar ud paa, at alle de, som genaabne eller lede en Kongregationsanstalt uden Øvrighedens Stadfæstelse, og ligeledes alle de, som trods den af Øvrigheden anordnede Lukning tilhøre en saadan Anstalt eller tillade en saadan Anstalts Virksomhed, straffes med *Pengebøder indtil 5000 Francs* eller med Fængsel indtil et Aar.

Endelig har Socialisten *Pressensé* i Bladet »Aurore« meddelt, at han snart agter at indkomme i Kamret med et Lovforslag om *Kirkens Adskillelse fra Staten*; han haaber, siger han, at det republikanske Flertal vil sætte sin Ære i at virkeliggøre et af Hovedpunkterne i sit Program.

Det ovennævnte Blad »Aurore« i Paris har ogsaa begyndt at udsprede Løgne-Artikler om Klostrene og deres Beboere, for ogsaa paa denne Maade at opliidse lettroende Folk imod Ordenerne. Den sidste Beretning handler om Klostret *Notre-Dame de Charité i Tours*, hvor Søstrene skulde have pint og plaget *de forældrelose Børn*, som optages i Anstalten, der modtager Tilskud af Byen Tours. Det hele viser sig nu ifølge »Univers«, efter en nøjagtig Under søgelse, at være Løgn fra Ende til anden. Men Regeringen trænger til Hjælpemidler, for at retfærdiggøre sin Storm imod Klostrene, derfor kommer Regeringsorganet »Aurore« med sine »Afløringer«.

„Snyltegæster“.

—o—

Gennem en Del Blade, navnlig socialdemokratiske, gaar for Tiden en Notits om det katholske Ordensliv. For de enkelte Landes Vedkommende angives Antallet af Ordenspersoner, som leve i disse Lande, og til Slutning følger saa den Sætning: »Alle disse Ordensindivider ere Snyltegæster, som underholdes af deres arbejdende Konfessionsbrødres Lommer.«

Hvad *Tallene* angaa, er det en Selvfølge, at de naturligvis ere *wrightige*.

For *Spaniens* Vedkommende angives »150,000 gejstlige Personer, hvoraf 100,000 ere Klosterbeboere«. De gejstlige Personers samlede Antal beløb sig imidlertid i Aaret 1901 til 50,052, heri indbefattet 15,944 Ordenssøstre.

I *Belgien* skal der findes 40,000 Munke og Nonner i 2230 Anstalter. I Virkeligheden findes der ifølge den belgiske Regerings sidste officielle Beretning fra Aaret 1890 i hele Belgien 72 Munkeklostre og 77 Nonneklostre, tilsammen 149 egentlige Klostre — altsaa ikke engang en Femtedel af de nævnte 2230. Men selv om der i denne Angivelse er medregnet som »Klostre« samtlige Hospitaler, Skoler o. s. v. og overhovedet alle Anstalter, ved hvilke Ordensfolk virke alene eller sammen med Lægfolk, naar man dog ikke Tallet 2230. Thi, naar Alt, hvad der paa nogensomhelst Maade staar i Forbindelse med Ordensfolk i Belgien, bliver betragtet som Ordensanstalter, er det samlede Antal 1643 Anstalter; de manglende 587 ere simpelthen opdigtede.

For *Hollands* Vedkommende betones særlig, at Ordenernes Antal »er blevet tredobbelt forøget i Løbet af et halvt Aarhundrede«. Hvem gyser ikke for en saadan Fremvæxt? Men Forfatteren af Notitsen véd naturligvis ikke, at den tyske Kulturkamp mod Ordenerne i sin Tid tvang disse til at udvandre. I det protestantiske Holland fandt de dengang gæstfri Modtagelse og ere endnu den Dag i Dag velsete blandt Be-

folkningen, som har fundet et nyt Salgsomraade for deres Produkter i Ordenerne.

Man ser, saasnaart det drejer sig om at udslynge Beskyldninger mod den katholske Kirke, regne dens Modstandere af lutter Sandhedskærlighed med den — store Tabel.

Og nu disse »Snyltegæster«. Lad os blive ved *Belgien* som det Land, der i denne Sammenhæng fremstilles som et eneste stort Kloster. »*La Belgique charitable*« har offentliggjort en Fortegnelse paa 500 Sider over de charitative Anstalter. Fire Femtedelen af disse Anstalter betjenes resp. underholdes af Munke og Nonner.

Har den kirkefjendtlige Presse maaske en Anelse om, hvormange Hundredtusinde, ja Millioner Staten og Kommunerne, det vil sluttelig sige Skatteyderne spare ved disse Klostrenes Arbejder for Fattige, Syge, Invalidere, Forældreløse, Aandsvage o. s. v.? Hvor længe have Modstanderne ikke allerede udbredt Æventyret om Klostrenes Udsugelse af Landet? Og Virkeligheden? Kendsgerningerne vise, hvor uretfærdige og løgnagtige disse Paastande ere, thi Belgien blomstrer og trives i vore Dage mere end nogen Sinde tilforn!

Men Kirkens Modstandere have dog ogsaa i visse Tilfælde en ret god Forstaaelse af de katholske Ordeners charitative Sygepleje. Intet forraader saa godt den Aand, som opfylder disse Herrer, som nedenfor staaende Paamindelse, som Bestyrelsen for en socialdemokratisk Hjælpe- og Sygekasse i Wien for nylig har rettet til sine Medlemmer:

»Naar et Medlem trænger til Hospitalspleje, bør han søge om Optagelse i de barmhjertige Brødres Hospital, thi bortset fra, at Kassen dér kun betaler 50 Kreuzer daglig for Forplejningen, faar den Syge ogsaa Overskuddet udbetalt, naar han udskrives af de barmhjertige Brødres Hospital, medens den daglige Sygepleje paa de andre k. k. Hospitaler koster 1 Gylden. Paa det førstnævnte Hospital kan der saaledes opnaas en stor Besparelse for Sygekassen.«

Man ser heraf, fra hvilket Synspunkt Ordenerne med deres charitative Anstalter ogsaa finde Naade hos Kirkens

Modstandere. For øvrigt er det overhovedet saare uklogt af Kirkens Modstandere at forfølge og bekriige Ordenssamfundene, i alt Fald saalænge Sygdomme og Lidelser hjem-søge Menneskeslægten i de mest forskelligartede Former og Skikkelser. »Fattige ville I altid have iblandt Eder,« har vor guddommelige Frelser engang sagt, og ingen Visdom kan kaste denne Udtalelse over Ende. Men hvorfra skulle da de Mennesker komme, som helt og holdent indvie sig til Næstekærlighedens Tjeneste, som ville føre et Offerliv ved Sygesengene og Dødslejerne, i Hospitalerne og blandt de Aandsvage? Skal maaske den materialistiske Verdens- og Livsopfattelse, som Kirkens Modstandere hylde, eje en saadan underfuld Kraft, en saadan Skaberkraft? Hvor findes da Næstekærlighedens Martyrer, som Materialismen har frembragt? Materialismens Disciple ere de bekendte Bonvivants, Nydelses- og Levemennesker. Thi Materialismen fører til Selvsyge og Egenkærlighed; den er fuldstændig ufrugtbar paa Næstekærlighedens Omraade og begejstrer ikke en Eneste til et Offerliv. Ja, et saadant Liv er fra Materialismens Standpunkt en Modsigelse og Vanvid.

Enhver, som kender Materialismens Kulturhistorie, véd, at man paa dens Blade kun læser om Nydelser og Selvsyge; Næstekærlighedens underfulde Blomst maa imidlertid gaa til Grunde i en saadan kold Selvsyges øde Isregioner; den trives kun i de Egne, over hvilke den kristne Religions varmende Sol lyser og straalere.

Fra Molokai.*)

For Ægtefæller, som ville skilles.

—o—

I Øen Molokai's sandede Jord og ved Kanten af Vejen, der fører ned til Kysten, var en smuk og sjælden Blomst

*) Efter »The Ave Maria« af Flora Haines Loughlead.

udsprungen; men i det brændende Middagssolskin hang nu dens fine Hoved, og paa dens Kronblade saas den matbrune Farve, som vidner om Forraadnelse og Død. Vejen fortæller sin egen rørende Historie om de mange Ulykkelige, som daglig vandre ad den ned til Stranden, hvor de i Timevis staa paa Udkig efter de snehvide Sejlere, som ses langt ude paa Vandet, men som aldrig ville nærme sig Kysten for at afhente dem.

En af disse stakkels Spedalske, hvis Fødder daglig havde hjulpet med til at gøre Vejen jævn, støttede sig tungt paa sin Stok og saa paa Blomstens falmende Skønhed med en Følelse, der var beslægtet med Sympati. »Saa er det med Livet,« sagde han næsten uhørlig, »et lidet Haab, som begynder at blomstre i Hjærtet og opløfter Blikket mod Sol-skinnet; saa kommer Døden, svidende — ødelæggende!«

»Dog bærer Blomsten Udødelighedens Spire i sig,« sagde en Stemme ved Siden af ham, og med en hurtig, men gratiøs Bevægelse bøjede Kvinden, hvis Nærværelse han ikke havde bemærket, sig ned, strøg de visnede Kronblade bort og viste ham den lille, for Saatiden haabefulde Frugtknude. Havde hun svaret paa hans Tanke, eller havde han talt højt? Et Øjeblik saa han nysgerrig og forbavset paa hende. Hun var iført en matblaa Kjole, om Hovedet var vundet et Slør af et let sølv lignende Stof og trukket hen over den nederste Del af Ansigtet, saa at hendes Træk vare aldeles skjulte.

»De maa virkelig have et gennemtrængende Syn, for at kunne opdage Beviser paa Udødelighed paa denne Gudsforladte Ø,« sagde han i en frastødende Tone, og i hans Tale lød der intet Ønske om at fortsætte Samtalen.

»Her mere end noget andet Sted i hele Verden,« svarede Kvinden bestemt, men næsten hviskende.

»De, som er en af vore!?« Han genkendte hende nu, skønt han kun havde set hende i Afstand. Det var en Sygeplejerske, som hemmelighedsfuldt var kommen til Øen i al sin Ungdoms Stolthed, for at pleje og hjælpe de Syge

og Sørgende, og i mange Aar havde arbejdet blandt de hjemsøgte Kvinder, uden at paadrage sig den mindste Smitte, saa et de Indfødte sagde, at hun vistnok stod under Guds særlige Beskyttelse.

Men i den senere Tid hørte man tale om, at Skæbnens Haand ogsaa havde lagt sig paa hende, og at hun nu var fordømt til at dele den fælles Lod.

»Ja, jeg som deler Skæbne med Dem!« svarede hun.

En Fremmed ude fra vilde maaske være bleven forskrækket ved at høre denne triumferende Meddelelse om, at den frygtelige Sygdom ogsaa havde sat sit Stempel paa hendes smukke, unge Legeme. Men Molakai-Hjærternes Strenge vibrerede ikke for almindelige Indtryk — saa vante vare de til Fortvivlelsens dybeste Afgrund.

Pludselig kom der et saa stærkt Vindpust fra den sydlige Kyst, at de næppe kunde holde sig oprejste. Tunge, sorte Skyer formørkede Himlen og syntes at hvile paa Øens øverste, fremragende Klippestykker, og indhyllede dem i en tæt Taage. De skyndte sig bort for at søge Ly bag en stor Rullesten nogle Skridt længere henne, hvor de kun fik nogle Stænk af den voldsomme Regn, som strømmede ned.

Lige saa pludselig, som Stormen var kommen, lagde den sig, og paa ny lyste Havet i det dejligste Solskin. Et Par Honning-Fugle med buet Næb og en Fjerdragt, der lignede skarlagensrødt Fløjel, kvadrede oppe i et forkrøblet lille Hibiskustræ, drøftende frem og tilbage Planer om Redebygningen.

Ude i rum Sø angav en tynd Røgsøjle et Dampskibs Gang. Solens sidste Straaler skinnede bag ved de skarpt-skaarne Bjergtinder paa Kalomaos hvide Huse; paa Højdens Skrænt, var en Flok indfødte Kvinder samlede i Klynger, nogle af dem vare frygtelig vansirede, men de syntes at være lykkelige og fornøjede; de gik med hinanden Arm i Arm og deres Hoved var omvundet med smukke farvede Blomster. Deres Stemmer løde klare og muntre.

»Selv her bliver Livet smukt og muntert ved uegenny-

tig Kærlighed og Medfølelse.« Det var Kvinden, som talte igen; hun blev ved at prøve paa at faa et Svar fra ham, som i de mange Aar, han havde boet i de Spedalskes Koloni, var kendt under Navnet: »Manden, der gaar alene«.

»Kærlighed og Sympathi! For lang Tid siden har jeg opgivet al Fordring paa det!«

Den Mand, hvis Tillid Ingen paa den ulykkelige Ø havde kunnet vinde, følte en underlig Forbavselse ved at finde sig i en fortrolig Samtale med en ubekendt Kvinde; dog fortsatte han den mekanisk; han havde saa tidt gentaget Historien i sin egne trætte Hjerne.

»Jeg var gift, da det kom paa mig; vi levede i de Forenede Stater; det begyndte i min højre Haand,« han løftede den lemlæstede Haand, som var svøbt i Bind, og lod den falde ned igen — »og det begyndte paa den sædvanlige Maade. Følesløshed og Smerter fulgte af Hævelse i Leddene. Lægerne i vor lille Landsby, der ikke havde haft med Spedalskhed at gøre, kendte ikke Sygdommens første Symptomer og behandlede mig for Gigt. Imidlertid tog Ondet til. Hele Tiden havde jeg en Anelse om, hvad det virkelig var. Jeg gik til en herømt Læge i en stor By i Nærheden, og han sagde mig straks Sandheden. Jeg vidste den i Forvejen. Min Forretning hjemme var i god Orden, og min Sagfører havde mit forseglede Testamente o. s. v. Jeg besørgede alt, som skulde jeg snart dø. Min Hustru var en livlig og munter lille Kvinde, som havde tusind Udveje til at føre et selskabeligt Liv og nærrede en medfødt Afsky for Sygdomme og Lidelser. Heldigvis havde vi ingen Børn. Jeg skrev til min Kone, at det var bedre, hun rejste hjem til sin Moder, da jeg skulde være borte paa en længere, ubestemt Tid. Jeg vilde ikke forklare hvorfor; jeg var saa bange for at forskrække hende; maaske vilde hun indbilde sig, at hun ogsaa havde paadraget sig den frygtelige Sygdom, som vilde udvikle sig hurtigt. Hun var et kærligt lille Væsen, men af det Slags, som glemmer snart; medens jeg — aa Gud! — — — det var mig umuligt at glemme

hende. Hendes Ansigt følger mig altid og alle Vegne. Hendes Stemme hører jeg bestandig; den kommer med hvert Vindpust, den genlyder i hver Kvindes Røst, jeg hører. — — — Idag, da De talte, var jeg nødt til at tage mig sammen og befale Drømmeren at lukke sit Øre for tomme, løse Fantasier. Der gives uhyggelige Virkeligheder nok her!« — — — Med den raske Haand greb han voldsomt fat i Hibiskustræet — — — det rystede, som om en rasende Storm pludselig havde faaet Tag i det. Fuglene holdt forskrækkede op med deres spøgende Skænderi, fløj bort og forsvandt langs Skrænten som lige saa mange Glimt af skarlagentrødt Lys.

»Den eneste Strid, jeg nogensinde har haft med Skæb-
nen,« fortsatte han i en jævn, kold Tone, »er, at Døden
kommer saa langsomt. — Naturen er mere barmhjærtig mod
Blomsterne.«

Kvinden stod med foldede Hænder og saa roligt ud
over Havet; nogle Lokker gulbrunt Haar, som vare faldne
frem under Hovedtøjet, flagrede i Vinden. — — —

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. Paa den h. Theresias Fest, den 15. Okto-
ber, fejredes en overordentlig smuk og opløftende Højtide-
lighed i St. Josefssøstrenes Huskapel paa Toldbodvejen, idet
8 Postulantinder efter Festmessen modtog St. Josefssø-
strenes Ordensdragt og indtraadte i Ordenen som Novicer.
Flere Søstre fornyede deres Ordensløfter, og en Søster af-
lagde de evige Løfter. Den højtidelige Handling, som i den
højærværdigste Biskops Fraværelse, foretoges af højærv. Pa-
stor J. B. Desnos, assisteret af flere af Hovedstadens Gejst-
lige, overværedes foruden af Søstrene ogsaa af et større An-

tal Menighedsmedlemmer, saa det lille Kapel var fyldt indtil sidste Plads. Blandt de Tilstedeværende saas ogsaa en af Westfalens fornemste Adelsmænd, Grev *Droste-Vischering*, som med sin Hustru overværede deres Datter *Theresias* Optagelse blandt St. Josefssøstrenes Novicer.

— I Tirsdags har Forfatteren *Johannes Jørgensen* med sin Familie forladt Hovedstaden, for en Tidlang at tage fast Ophold i Italien.

— Dette Aars »*Julehilsen*« udkommer ventelig den 1. December. Af det righoldige Indhold kunne vi nævne: *Julefred*, Digt af Johs. Frederiksen, med stort Billede; *Lys ved Kysten*, af K. Krogh-Tonning; *Maria Rast* med Billeder, af Helena Nyblom; *Pius den Femtes Krucifix*, Digt af H. Kejser; *Fra Alheden* med Billede, af L. Günther; *Ingers første Skoledag*, Originaltegning af Holga Reinhardt med Digt; *Alice*, med tre Billeder, af Johs. Wahlmann; *Kiddet og Føllet*, Digt af —n; »*Kongshaugen*« ved *Sandefjord* med to Billeder, af S. A. Sørensen; *En Spøgelseshistorie* af Johs. Frederiksen; *De trende Stjærner*, Digt af Fr. Esser; *Fra Cromwels Tid*, med stort Billede; *Paulus Worm* af Johan Johnsen; *Hvorlunde den listige Mads blev Skolelærer*, Fortælling paa Vers af —n; *For Ungdommen*, Lege, Kunster etc. Desuden medfølger et Tillæg: *Spilleplan* til Ridderspillet. Som det ses af ovenstaaende Indhold, vil Juleheftet for 1902 blive langt fyldigere end dets første Forgænger ifjor, ligesom der ogsaa er lagt større Vægt paa smukke Billeder. Vi haabe derfor, at den katholske »*Julehilsen*« vil finde Adgang til alle katholske Hjem og der blive modtaget med Glæde. For nogenlunde at kunne beregne Oplagets Størrelse, vilde det være heldigst, at Forudbestillingerne snart indkomme. 11 Exemplarer for 5 Kroner kunne faas ved Forudbestilling hos Hr. Kand. theol. & mag. *Niels Hansen*, Sigbrits Allé 15, København, S.

— *St. Anna Kapel* langt ude i København, S., har nu foretaget sin anden, og forhaabentligvis sidste Flytning.

Paa Søndag læses de to hellige Messer undtagelsesvis i Præsternes Huskapel i *Skipper Clements Allé 6. 1. Sal*; men fra Alle Helgens Dag, den 1. November, ville, saafremt intet uforudset skulde indtræffe, saavel Søndagens Gudstjenester som den daglige Skoleundervisning finde Sted i den nye, smukke Skolebygning i *Hans Bogbinders Allé*. Det er kun to store Skolelokaler i Stueetagen, der da kunne staa færdige. Først til Foraaret vil den smukke, rummelige Kirke kunne være færdig, og saa længe vil ogsaa Præsternes Adresse være som ovenfor anført *Skipper Clements Allé 6*.

— (J. F.) *Politiets Forening »Rufinus«*, for hvis Sangforening S. Ansgarskirkenes Organist, Herr. *Hammermüller* er Dirigent, havde i Søndags Aftes indbudt til Koncert og Bal i Koncertforeningens store Sal. Destoværre kom jeg saa sent og maatte gaa saa tidlig, at jeg gik glip af det meste af Korsangen, deriblandt en Komposition af Dirigenten selv. Men jeg fik alligevel rigt Udbytte af Aftenen, Herr *Hammermüller* har nemlig gjort det Kunststykke at danne et ret talrigt Strygeorkester af lutter Dilettanter, og det var første Gang, det lod sig offentlig høre. Resultatet var overraskende, og Herr *Hammermüller* kan trygt tilskrive sig en stor Del af Æren derfor, ikke blot for indøvelsens Skyld, men navnlig for den Maade, hvorpaa han ledede Opførelsen. Nodens Højde var det eneste, som hans Arme og Fingre ikke angav, ellers kunde man sidde i Salen og se Musiken blot ved at holde Øje med Dirigenten. Ikke én af Mozarts Aandrigheder faldt til Jorden, og det var yderst fornøjeligt at følge Samtalen imellem Stemmerne, der havde uhyre meget at fortælle hverandre, mest smaa Pikanterier eller Pudsigheder, ret paa sin Mozartsk. Men det er jo ogsaa det, som er en af de gode Sider ved Herr *Hammermüllers* beundrede Orgelspil, at han forstaar at give Stemmerne Liv og selvstændig Betydning. Det har en Organist for at ulejlig sig udenfor *Harmonilærens Køkkenhave*.

Foruden af Koret ydedes der vokal Assistance af Kammeranger *Simonsen* og Frøken *Ellen Beck*.

Kammersangerens Plads og Betydning i vort Musikliv er kendt af alle, og Frk. Ellen Beck skal med sine rige Stemmemedler nok sørge for, at hendes bliver det. Begge kvitterede for det bragende Bifald ved at give Extranumre.

— (K.) Tirsdag d. 21. Oktober afholdt Foreningen *Unio* sin halvaarlige Generalforsamling i Vinterlokalet i City. Af Beretningen om Sommersæsonen fremgik det, at Udflugten i Juni havde maattet aflyses paa Grund af Regn, men at der i Juli var holdt den store Tur til Helsingør og Hellebæk, i August den af Damerne arrangerede Tur til Søllerød og i September Nøddeturen til Frederiksdal, alle i godt Vejr og vel besøgte. Regnskabet godkendtes enstemmig. Bestyrelsen bestaar nu af følgende Herrer: Grosserer Alb. Hitzinger (Formand), Assistent Jul. May (Næstformand), Kand. mag. H. Kejser (Sekretær), Hattemager E. Bæklund (Kasserer), Assistent A. Thorkildsen, Bogholder A. H. Wulff, Fabrikant Jos. Pfaffstetter, Forgylder F. E. Weber.

Wien. Den 9. Oktober fejrede den bekendte Historieforsker *Onno Klopp* sin 80aarige Fødselsdag i Wien. Med utrættelig Iver og Grundighed har denne katholske Videnskabsmand indviet sit Liv til Historieforskningen og derved erhvervet sig store Fortjenester. Klopp er født i Leer i Østfriesland og nedstammer fra en luthersk Familie. Efter at have fuldendt sine Studier i Gymnasiet i Emden, besøgte han Universiteterne i Bonn, Berlin og Göttingen. Indtil 1859 var han Professor ved Stats-Gymnasiet i Osnabrück; derefter flyttede han til Hannover. Her fuldendte han sit Værk i to Bind: »Tilly i Tredivaarskrigen«. Med dristig Haand kastede Onno Klopp alle de antikatholske Bagtalelser ud af Tillys Løvnedsløb og gav ved uimodsigelige Dokumenter et Billede af Tilly, som var lige det Modsatte af, hvad man hidtil havde lært om denne Feltherre i Tredivaarskrigen. Nu rejste der sig en Storm mod Genoprettelsen af Tillys Ære, og betegnende er det, at Protestanten Klopp maatte iøre sit Forsvar i et katholsk Tidsskrift: »Historisk-politische Blätter.« Da han kort efter udgav en Studie over

Karl V. i det samme Tidsskrift, blev Klopp banlyst af alle Kirkens Modstandere. Han blev paa denne Maade udskrengen som ultramontan endnu længe førend han formelt tilhørte den katholske Kirke. Kong Georg V. af Hannover gav ham i 1863 det Hverv at udgive Leipniz's literære Efterladenskaber i Arkivet i Hannover. Der udkom 13 Bind. I 1866 tog Kongen af Hannover Klopp med sig paa Felttoget mod Preussen som Historiograf. Efter Katastrofen ved Langensalza og Felttogets ulykkelige Afslutning fulgte Klopp sin afsatte Konge til Wien, hvor Kong Georg V. vedblev at beholde Klopp i sin Tjeneste. Her udgav han en Række politiske Skrifter. I December 1873 gjorde Onno Klopp endelig det afgørende Skridt og vendte tilbage til den katholske Kirke, idet han i Penzing ved Wien aflagde den katholske Trosbekendelse og kort efter modtog Konfirmationens hellige Sakramente af den apostoliske Nuntius Jacobini. Med stadig Iver fortsatte han sine historiske Arbejder. I 1888 fuldendte han et Værk paa 14 Bind: »Huset Stuarts Fald og Huset Hannovers Succession i England.« I Mellemtiden udgav han: »Aaret 1683 og den derpaa følgende store Tyrkerkrig«, hvori han paa en sanddru og tillige glimrende Maade har fremstillet Leopold I., Hertug Karl af Lothringen, Pave Innocents XI. og Kapucinermunken Marco d'Aviano. Den sidstnævntes Betydning førte Klopp til at udgive hele Pater Marcos Brevveksling med Kejser Leopold i Original. Som en kærlig Søn af vor h. Kirke overrakte Klopp dette Arbejde til den h. Fader Leo XIII. i Anledning af Pavens 50aarige Præstejubilæum som et Tegn paa Hengivenhed. Hans samlede Værker udgøre 50 store Bind foruden en Mængde videnskabelige og politiske Brochyrer.

Rom. I det berømte *Propaganda-Kollegiums* store Bygning i Rom udbrød der i Begyndelsen af forrige Uge *Ild*, som truede med at antage et stort Omfang. Til al Lykke kom Brandvæsenet dog snart tilstede, saa at enhver Fare var forsvunden efter to Timers ihærdigt Arbejde.

— Enhver, som ikke véd, hvad *Frimureriet* er i de *romanske Lande* og hvad det vil sige, kan erfare dette af en Festtale, som Stormesteren for det romerske Frimureri, *Nathan*, for nylig har holdt. Foruden andre trivielle Udfald mod den katholske Kirke og dens Institutioner, sagde Nathan: »Og hvilken Opgave bliver der endnu tilbage for os efter Heltedaaden (!*) den 20. September? *Vi maa rive de sidste Halmstraa, paa hvilke Paven udstrækker sine brudte Lemmer, bort under hans Krop.* Først da vil Italiens store Mission være opfyldt!« Disse Ord bleve modtagne med frenetisk Bifald af det tilstedeværende Publikum, som udelukkende bestod af de saakaldte højere Kredse i Roms liberale Selskab. Et smukt Exempel paa den moralske Tilstand i den italienske Liberalismes ledende Klasser. Paa den sidste Frimurerkongres i *Genf* blev, efter at den Delegerede fra den franske Storloge havde oplæst Beretningen om »den frie Tanke«, vedtaget den Beslutning, at afholde den næste internationale Logekongres i Aaret 1904 i *Rom*. Forslagstilleren udtalte det Haab, at alle Frimurere i Verden tillige med ** Brødrene vilde forene sig broderligt den 20. September, »Mindedagen om det pavelige Herredømmes endelige Fald.«

Belgien. De forskellige *Spille-Helveder* i Belgien ere endelig blevne lukkede. Den 10. Oktober traadte Loven i Kraft. I Spa og Ostende have Spillebank-Ejerne forgæves forsøgt at udvirke en forlænget Virksomhed indtil Aarets Slutning; den 11. Oktober maatte de standse deres indbringende Virksomhed i Belgien.

Jacob Christensen,
Vesterbrogade 40,

anbefaler stort Udvalg i **Tricotage, Garn, Underbeklædning og Linned** for Damer, Herrer og Børn.

Moderne Drengedragter, Skoledragter og Stortrøjer.

Obs: Ordres til Provinserne ekspederes efter Opgave.

*) Roms Indtagelse i 1870.

A. C. Søvavillonen Onsdag d. 29. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Foredrag af Hr. Pastor Fr. Esser: „De tilsyneladende Modsigelser i Evangelierne“.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 26. Oktober. 23. Søndag e. Pintse. Ihukommelse af de hh. Relikvier. — **27. M.** Ferialdag. — **28. Ti.** Simon og Judas Thaddæus, Apostle. — **29. O.** Votivofficium af St. Ansgar. — **30. To.** Alfonsus Rodriguez Bekender. — **31. F.** (Vigiliefastedag) Wolfgang, Bekender og Biskop.

Lørdag den 1. November. Alle Helgeners Fest. (Befalet Festdag, som forpligter til Bivaanelse af det h. Messeoffer). I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 **Pontifikalmesse**; Kl. 8 Aften Rosenkransandagt og sakramental Velsigelse.

Søndag den 2. November. 24. Søndag e. Pintse. (Gudstjeneste som paa alm. Søndage). I St. Ansgars Kirke Kl. 6 Aften: Rosenkransmøde med Prædiken og Procession.

Måndag d. 3. November. Alle Sjæles Dag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 højtidelig Pontifikal-Sjælemesse; Kl. 8 Aften: Rosenkransbøn for de Afdøde.

Jesu Hjærte Kirke. Alle Helgeners Fest (1. Nov.): Kl. 6, 7, 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 8 Aften Rosenkransandagt.

Alle Sjæles Dag (3. Nov.) Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Levit-Sjælemesse.

St. Knuds Kapel. (Vester Voldgade 115). Paa alle Søn- og Fester Højmesse og Prædiken Kl. 9.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag d. 26. Oktbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke. — Torsdag d. 30. Oktober intet Møde.

Rosenkransbroderskabet. Det maanedlige Møde med Prædiken og Procession holdes i November i St. Ansgars Kirke **Søndag den 2. November** Kl. 6 Aften som Slutning paa Rosenkransmaaned. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner.

Literatur: I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, Kbhvn.) faas:

P. P. Til Forsvar for Sandheden: Nr. 18 **Omvendelse efter Døden.** Nr. 19. **De afgørende Spørgsmaal.** Nr. 20. **Skærsilden** og Nr. 21. **Forbøn for vore hensovede Kære,** à 25 Øre. — Alle 4 Brochurer under Fællestitlen „**Paa Skallet mellem Tid og Evighed**“, 1 Kr.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 44.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petillinen. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 44.

Søndagen den 2. November.

1902.

Indhold: »Den hellige Ild«. — Fra Molokai. — I de Dødes Have. — Skammer han sig ikke? — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Island. Münster. Belgien. Frankrig. Rom. — Bekendtgørelser.

Literatur.

Den hellige Ild af Johannes Jørgensen.

—o—

Kære Læser, tag dit Kort og følg den lille Cirkel: Pisa, Lucca, Pistoja, Prato, Firenze, Arezzo, Siena. Den derved bestemte Linie begrænser et Stykke af Jordens Overflade, hvis Størrelse vel kan lignedes ved Sjælland. Ikke mere? Nej, ikke mere. Og saa mange Byer, hvis Navne staar i allerførste Række i Kunstens og Kulturens Historie! Det er altsaa, ligesom man nu kunde sige: København, Helsingør, Roskilde Store Heddinge, Køge? Ja, det er lige saadan paa en Maade. Men der er den Forskel, at det ene er vort eget kære Sjælland med smukke Søer og blanke Bøge, med Kløvermarker og Hvedemarker og Roemarker og Malkekør og Fællesmejerier og første Klasses Ølbryggerier og første Klasses Folkeskole og Højskole og Universitet og Akademi og udmærkede Musæer — og det andet er Toscana med blaa Himmel over grønne Bjerge, med Oliven og Vin,

med mange Smaafolk og mange smukke Folk, med store Lidenskaber og stor Fromhed, med Verdens aandrigste Kunst og ædleste Poesi, med Cimabue og Giotto og Donatello og della Robbia og Fra Angelico og Pinturicchio og Sandro Botticelli og Benazzo Gozzoli og Michel Angelo og Dante og Domkirkerne i Pisa og Florens og Siena og s. Michele i Lucca og santa Croce og Uffizii og Pitti og en hel Række Helgen af de mest straalende. Det er den katholske Kirkes Attika, den Plet paa Guds vide Jord, hvor dens aandelige Uudtømmelighed har faaet Lov og Lejlighed til at vise sig i en Fylde, af hvis Tryllekreds ingen kommer ud, som en Gang er kommen indenfor.

En der er kommen indenfor, er Johannes Jørgensen, og han maatte have været en anden, end han er, hvis hans Sjæl ikke havde følt sig hjemme i denne Kreds, i denne Luft, der er mættet med Kultur og Tro. Og saa er han en af de lykkelige, der ikke udelukkende nyder for sig selv, tilegner sig for sig selv, men naar deres Sjæl er bleven helt fuld af Skønheden, avler ny Skønhed til Glæde og Gavn for mange.

Hans ny Bog fører os netop ned til denne Kreds, til det ærværdige Siena, og den hellige Ild, der brænder deri, er Troens og den guddommelige Kærligheds Ild, og derfor udgaar der Lys og Varme derfra. Bogen kalder sig selv en Legende fra det gamle Siena, og det er den, men Legende ikke taget i vrangvillig Mening som Sagn og Digt; thi det er en historisk Skikkelse og historiske Begivenheder, som skildres — sikkerlig ofte med Kildernes egne Ord. Det er Tonefaldet, der bringer mig paa den Tanke. Har man først faaet Øret opladt for den ejendommelige italienske — ufordærvet italienske — Artighed og blide, ædle Beskedenhed, tager man ikke let fejl af den, og hvor højt jeg end sætter Johannes Jørgensen og hans Stilkunst, tror jeg dog, det vilde have været ham umuligt at træffe Tonens ægte Klang, som sket er, havde hans Fantasi været hans eneste Kilde.

»Den hellige Ild« er en religiøs Fortælling og nøjere bestemt en Omvendelseshistorie. Den rige Købmand og

Raadsherre Colombini tager modstræbende den hellige Maria den ægyptiskes Levned i Haanden, læser, gribes af Syndsbevidsthed, Anger, Kærlighed; der gaar hellig Ild i ham, saa han giver Afkald paa Rigdom, Rang, Familieliv og som en usselig Tigger vandrer han fra Sted til Sted for at forkynde Kristus den velsignede. Sjælens Følelse af Frihed og Lykke ved at kaste hele Verden fra sig kommer mange Steder dejlig til Orde i denne lille Bog. Den virker dragende, og snart er Colombini ikke mere ene, en hel Skare deler hans Liv og hans Lykke, og Folkemunde giver dem Navnet Gesuater efter deres Begejstring for Jesu h. Navn.

Som man kan tænke sig, er det ikke nervepirrende Spænding, man skal søge i »den hellige Ild«, og i Lejebibliotekerne vil den ikke blive af de Bøger, det er vanskeligt at faa fat i. Men den der vil have Udbytte af sin Læsning, Udbytte for sin Sjæl, den der har Sans for at følge en Sjæls Vækst i Gud og Naadens Vækst i en Sjæl og se den skildret i en Fremstilling saa stille og inderlig som Væksten selv og saa skøn og sart som Blomsten, der fremgaar deraf, han skal trøstigt købe og læse »den hellige Ild«. Naar jeg bruger Ordet stille, skal det ingeniunde betyde stillestaaende. Det er mange Bøger trods stort Rabalder, men det strider mod den hellige Ilds Natur, og Bogen »den hellige Ild« er det da ej heller. Der fremkommer endda noget dramatisk—ejendommelig indvortes og stilfærdigt — ved Colombinis Forhold til sin Hustru Biagia, »som nok har bedet om Regn, men ikke om Oversvømmelse«. Hun giver Stødet til Colombinis Livsforandring, glæder sig, da han bliver from, men protesterer ivrig, da han bliver Helgen, giver sig saa dog Guds Naade i Vold og fører i det øde Hjemms Stilhed et Liv, der kan staa ved Siden af hans Liv i Offentligheden. Ind i dette øde Hjem stikker en ung Kvinde sit skønne Ansigt, Colombinis Frænke, en af Italiens, og hvad mere er, en af den katholske Kirkes herligste Døtre, santa Catarina af Siena; vi er Vidne til, at den hellige Ild tændes i denne udvalgte Sjæl. Til det Hjem, hvor Biagia lever, græder og beder,

bringer Colombini den spedalske, som viser sig at være Kristus den velsignede selv, og mange vil vist føle Gysen paa vor fine Naturs Vegne ved at læse, hvorledes Colombini traadte den under Fødder.

Ganske særlig gribende er Skildringen af Digteren Boccaccios Omvendelse, som her tillægges Colombini; i Virkeligheden skal det have været en af hans Fæller, der gjorde denne Erobring for Guds Rige.

Alt imellem glimter saa disse Lys, som vi er vante til i Helliges Tale, som rammer Sømmet paa Hovedet og giver det eneste rigtige Udtryk for, hvad vi vel ogsaa selv har tænkt i vore heldigste Øjeblikke, Ord som f. Ex.: »Det er Verden, der ejer os, og ikke os, der ejer Verden.«*)

Køb da »den hellige Ild«, læs den, lad den virke paa Sjælen!

Husk den, naar der skal vælges Presenter!

J. F.

Fra Molokai.

— 0 —

(Sluttet.)

»Kvinder ere ikke altid saa glemsomme, som I Mænd tænke,« sagde hun blidt. »For tolv Aar siden blev en Kvinde i min egen By forladt af sin Mand. Hun var af en livlig Karakter, som den Kvinde, De talte om. Folk sagde, at han havde bortført en eller anden gift Kone. Hun alene troede paa ham, forblev trofast mod ham. Et eneste Budskab havde han sendt hende, — et sært, unaturligt Budskab, — saa var alt blevet tavst — tavst som Graven.

I Begyndelsen tænkte hun, at han maaske laa syg paa et eller andet østerlandsk Hospital. Hun ledte efter ham alle Vegne, men forgæves! Hendes Venner trak paa Smile-

*) Iøvrigt henvises til de Prøver, der har staaet i »Katholiken«.

baandet og gjorde Nar af hende; men hun vedblev at være fast i sin Tro og Kærlighed. Tilsidst blev hun syg af Sorg og Angst og var nærved at dø; men den Følelse, at han, hvor han end opholdt sig, maaske trængte til hendes Hjælp, gav hende Mod og Kraft til at overvinde Sygdommen. Medens hun laa paa sit Sygeleje, ransagede hun sin Hukommelse, for om mulig at finde Nøglen til den mystiske Begivenhed; saa huskede hun, at Manden havde lidt af en underlig Sygdom, og havde en meget daarlig Haand, da han forsvandt, — at han var født i Honolulu, og at hans unge Moder var død af en underlig Sygdom, hvis Beskaffenhed hun aldrig havde faaet rigtig Besked om.

Hun stod op af Sengen og besluttede sig til straks at rejse til Hawaii. Der traf hun en Læge, som havde besøgt Molokai, og han fortalte hende, at en hvid Mand nylig var ankommen til Øen, og boede blandt de Spedalske der, men han talte aldrig til nogen og gik altid alene. Hun bad om Tilladelse til at besøge Øen, men det fik hun ikke Lov til: det var strængt forbudt. Saa bad hun om at blive optaget som Sygeplejerske; hun fik til Svar, at mange udmærkede Mænd og Kvinder allerede havde fremsat den samme Anmodning, men kun nogle faa af dem, som egnede sig bedst for Gerningen, vare blevne antagne. Hun var nødt til at blive i Honolulu, hvor hun ydmygt og taalmodigt arbejdede paa Hospitalet. Efter to Aars Forløb fik hun en udlært Sygeplejerskes Diplom tillige med Tilladelsen til straks at rejse til Molokai. Der fandtes ikke et mere taknemmeligt Hjærte end hendes den Dag, hun gik ombord paa en lille Skonnert, der var belæsset med Proviant og havde nogle indfødte Patienter ombord, som skulde til Molokai.

Da de fik Øen i Sigte med dens grønne Bakker og lunge, solbeskinnede Strand, der var opfyldt af Folk, følte hun sig til Mode, som skulde hun falde paa Knæ og græde af Glæde; thi bagved de indfødte Syges ligegyldige eller muntre Skarer saa og genkendte hun — en ensom Skik-

kelse, og hun vidste straks, at hun var kommen til sin Rejses Maal.« — — —

Kvinden i Sygeplejerdragten kunde ikke mere klage over Mandens Uopmærksomhed; hans Ansigt, der var stivnet ved mange Aars Tavshed og Underkuelse, saa det lignede en Dødningemaske, var nu blevet glødende.

»Hvad mener De?« stønnede han. »Skulde hun, — min Hustru — være kommen til Molokai?« — —

»Jeg taler om det, som skete for flere Aar siden,« svarede hun, og fortsatte i den samme sagte og milde Tone: »Hun turde ikke give sig tilkende; thi hun vidste godt, at hvis han anede, at hun var paa Øen og endnu var fri for Sygdommen, vilde han sætte Himmel og Jord i Bevægelse, for at faa hende sendt bort, før hun blev angreben. Derfor sluttede hun sig til Søstrene, antog et andet Navn og bar en Dragt, i hvilken hun ikke let kunde genkendes, hvis han mødte hende. — Hun ventede og arbejdede; men Tiden var lang. I et Liv, fuldt af Virksomhed, og omgiven paa alle Sider af Elendighed og Lidelser, naaede hun dog tilsidst til at lære Taalmodighed og Hengivelse i Guds Villie. Selv barnløs, fandt hun dog Vejen til de smaa Børns Hjærter — disse Stakler, som vare blevne bortrevne fra deres Moders Arme! Sorg knyttede hende til de Sørgende; hun gik altid med et knust Hjærte; thi Dag efter Dag, Aar efter Aar saa hun en Mand, der vandrede om i Fortvivlensens Tavshed, og hun kunde ikke række ham Haanden, kunde ikke hjælpe ham! Om Natten knælede hun ved sit aabne Vindue, hvorfra hun kunde se hans lille Hytte, og stirrede længselsfuldt over mod Lyset, indtil det slukkedes. Skønt Manden, der altid gik alene, tænkte at han var ene i Verden og uden en Ven, var han dog aldrig alene; thi enten hun var vaagen eller hun sov, fulgte hendes Hjærte hans Sorg Skridt for Skridt. Andre Kvinder, som var komne sunde og raske til Øen, bleve efterhaanden syge og døde, den ene efter den anden. Man troede at trøste hende ved at sige, at Kvinder ikke ere saa modtagelige for Spedalskhed

som Mænd, og man fortalte hende, at en Kvinde, som kom med sin syge Mand, der døde snart efter, havde giftet sig paa ny med en anden Spedalsk, og efter dennes Død havde ægtet en tredje og saa en fjerde, uden at hun selv var bleven angreben af den frygtelige Sygdom. Den hemmelighedsfulde Sygeplejerske følte sig slet ikke trøstet ved disse Ord, tværtimod, naar hun saa paa sin egen hvide, sunde Hud, hadede hun den. En Dag efter mange Aars Forløb saa hun sig i Spejlet og lagde Mærke til en blyfarvet, op-højet Stribe paa den højre Kind. Det saa ud, som om hun havde faaet et Piskeslag. Efterhaanden blev det rødt og forværredes for hver Dag, der gik. Lægerne og de Sygeplejersker, som endnu ikke var angrebne, hviskede til hverandre og saa paa hende med dyb Medlidenhed. De gav hende Afvaskninger for den syge Kind, og hun brugte dem hver Dag. Men Striben forsvandt ikke, den blev mere og mere udpræget, og hun blev glad over de Fremskridt, det frygtelige Onde gjorde; thi hun vidste, at nu kunde hun aldrig sendes bort fra Molokai!«

Der var en sejrriig Klang i Kvindens Stemme. Stolt og rank stod hun lige overfor Manden. En Storm af Sindsbevægelse rystede hans Sjæl, ligesom Stormen, der farer løs mod et Skib, fører det ud af dets sikre Bane og slynger det vaklende hen over Bølgerne.

»Hvem er De, som fortæller mig alle disse underlige Ting? Sig mig: Er min Hustru levende, eller er hun død? — — — Ønsker De at føre mig til Lykke eller til Graven? — — — Barmhjærtige Gud! — — — er De — — —?«

Skælvende kaldte hun ham ved Navn. Ved denne Lyd syntes den stakkels Spedalskes Hjærte at bryde de Isbaand, der havde lagt sig om det, ligesom en frossen Flod ved Foraarstid gennembryder Digerne, for at svare paa Solens Kalden.

Sygeplejersken løsnede Sløret og viste ham en af lange søvnløse Nætter blegnet Kind; men den var hvid og fast som

et Barns. Et Bind skjulte Sygdommen, der havde sat sit Mærke paa den anden Kind.

Hun strakte Haanden ud, og Manden saa paa Ringfingeren Vielsesringen! — — — Saa opløftede hun sine taa-refyldte Øjne mod ham, — Ungdommens Lys og Glæde var udslugt i dem, men de straaledede af en Kærlighed, som aldrig dør!

»O, min Mand! Nu kan Du ikke sende mig bort fra Dig!« — —

I de Dødes Have.

— 0 —

Solens Straaler falder skraat gennem Kirkegaardens høje, mørke Tuja'er, Tax og lyse Birketræer; Solpletterne flimrer henover de grusbelagte Gange som store hvide Sommerfugle. Roser og Nelliker fylder den solsitrende Luft med en tung, sød Vellugt. En Bogfinke sidder paa en knejsende Obelisk og synger sin Vesper, pludselig afbryder den og flyver hen paa et simpelt Trækors over en lav, grønklædt Tue, hvor den fortsætter sin muntre Sang.

Jeg sidder ene under en Sørgepil og ser ud over den fredeligt smilende, blomstrende og duftende Dødens Have, som Naturen nu har smykket med Skønhed og Liv, og jeg tænker paa dette skønne Billedes Revers. Tre Alen under Jorden vilde der møde mig et andet Syn. Tilintetgørelsens og Opløsningens Vederstyggelighed. . . .

Paa hvormange forskellige Maader er Døden ikke kommen til alle disse Mennesker, som hviler her. Nogle er pludselig bleven revne bort midt i Livets travle Uro, andre har i lange Dage og Nætter sukket under svære Lidelser, før Døden har udfriet dem; men enten Vejen har været lang eller kort, har den ført til det samme foreløbige Maal, det samme foreløbige Hvilested.

Foreløbige! — Ja, thi en Gang vil den Dag jo komme, »*dies iræ, dies illa,*« da de Døde atter vil blive kaldt frem af Gravene, naar »*tuba mirum spargens sonum, per sepulchra regionum, coget omnes ante thronum.*« Hvilken Dag fuld af Glæde, men ogsaa fuld af uendelig Rædsel . . . »*Recordare, Jesu pie! Quod sum causa tuæ viæ: ne me perdas illa die.*« — — —

Tunge trætte Fodtrin i Gruset vækker mig af mine Tanker. En gammel Graver gaar forbi med sin Hakke og Spade paa Nakken. Hans Dagværk er endt. Træt og krogget af Slid og Alder vandrer han hjem. Og saaledes vil han gøre det i Morgen og fremdeles, iudtil han en Dag vender tilbage som en af de mange, han har beredt et Hvi-
lested i Dødens Have

Det lakker ad Aften. Solen staar lavt, og de høje Tuj'er og Tax kaster lange sorte Skygger henover Gangene. Jeg forlader dette fredlyste Sted, idet jeg sagte hvisker: »*Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.*«
Reiffenstein-Hansen.

Skammer han sig ikke?

—o—

»Lidt fra Pavekirken« kalder Pastor N. P. Madsen en lille Artikel, han d. 15. Oktbr. d. Aar har ladet trykke i det af ham udgivne Blad »Annexet«. Hans Udtalelser er i en sjælden Grad løgnagtige og ondskabsfulde, saa det vilde maaske være det klogeste at lade dem uønsede, som de fleste Angreb af den Art jo blive; dog har undertegnede for én Gangs Skyld ikke kunnet modstaa Lysten til at rette nogle Spørgsmaal til Pastor Madsen.

1.) Det hedder i Deres Artikel: »For *mange* fattige Mennesker bliver Overgangen gjort lei, idet de paa en eller

anden Maade blive købte.« De retter altsaa mod en hel Del af Deres Medborgere den Beskyldning, at vi købe mange fattige Mennesker til at blive Katholiker, *at vi have gjort det inderligste personlige Samvittighedsforhold til en Handelsvare.* Maa jeg bede Dem nævne, ikke mange, thi saa fordringsfuld er jeg ikke, men *blot f. Ex. fem Personer, som paa nogensomhelst Maade ere blevne købte.* Hvis De ikke kan det, véd De saa, hvad enhver ærlig Mand med Rette vil kalde Dem? Og vil De vide det, skal jeg fortælle Dem, at fattige, der ville optages i Kirken, stedse først faa den Underretning, at *vi ikke* have saadanne Midler til Understøttelse som Protestanterne, og at de derfor ingen timelig Hjælp maa vente.

2.) I den katholske Kirkes »Kultus er Jesus kun Barneet paa Marias Skød, indhyllet i Taager fra Røgelsekarrene, saa ingen kan se ham,« skriver De videre. For Deres egen Skyld, for det Regnskabs Skyld, De en Gang skal aflægge for Christi Domstol, vil jeg haabe, De *aldrig* har set en katholsk Bønnebog, thi saa vilde De vide, at dette er *absolut Løgn.* Det er ganske overflødigt at modhevide sligt, dog lad mig bemærke et eneste, i *hele* Messen, fra Begyndelsesordene: »I Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn« til Slutningsordene: »O Gud ske Tak!« findes *ikke nogen Bøn til en eneste Helgen,* men kun til Gud.

3.) Længere hen hedder det: »Ingen Pave har gjort sig skyldig i noget, som har været til nogensomhelst Skade for Kirken.« Sligt vil ingen Katholik, som har nogensomhelst kristelig Oplysning, paastaa, thi det er Vrøvl. Der findes adskillige Paver, som baade ved ukloge og syndige Handlinger have skadet baade Kirken og den lille Stat, som Gud har skænket dem som deres Ejendom. At ingen Pave paa Embeds Vegne har ført nogen falsk Lære om Tro eller Moral og lært hele Kirken saa, er noget ganske andet. Jeg tror *ikke,* hvad De citerer, har staaet i *Osservatore Romano.* Hvorfor citerer De ikke direkte? Er det Dem ikke fremfor

alt om Sandheden at gøre? Det var det mig, derfor blev jeg, som før var Deres Kollega, katolsk Folkeskolelærer.

4.) De ved ikke, om De skal le eller græde, naar De taler om Marias legemlige Himmelfart. (I Kirkesproget hedder den forøvrigt »Optagelse« [*assumptio*], medens »Himmelfart« [*ascensio*] bruges, naar der tales om Herren). Jeg vil raade Dem til hverken at le eller græde, men ganske stille betænke: Enok og Elias bleve begge borttagne herfra Jorden med *Sjæl og Legeme*, og efter Herrens Opstandelse opstod mange hellige *legemligt* fra de døde (Matth. 27, 52—53). Skulde det da være saa urimelig en Tanke, at den samme Ære blev hendes Legeme til Del, hvem alle Slægter skulle prise salig? —

I den lille Artikel var der meget mere at svare paa, men hvad her er nævnt, er dog et Par af Hovedpunkterne. Det er alene fremført for Sandhedens Skyld, af Kærlighed til denne, og vil De værdige denne Henvendelse noget Svar, vil jeg takke Dem i Sandhedens Navn. Thi hvor skarpt man end staar overfor hinanden, har man dog aldrig Lov til at bruge Løgn og Bagvaskelse som Vaaben.

Sigbrits Allé, 15, København S.

Niels Hansen,
cand. theol. & mag.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Næste og den derpaa følgende Søndag vil den højærværdigste Biskop være fraværende fra Hovedstaden, idet Hs. biskoppelige Højærværdighed agter paa disse to Søndage at meddele *Firmelsens h. Sakramente*: Søndag den 9. November i *Maribo* og Søndag den 16. November i *Horsens*.

Island. Om den af Pastor *Vilhelm Klemp* i Reykjavik bearbejdede katolske Katekismus paa Islands skriver

»St. Olaf«: »*Litil katolsk frædi.*« Hvad er dette for en Bog, og hvad er det for et Sprog? spørge mange af vore Læsere ved at se ovenstaaende Titel. Det er en liden katolsk Katekismus paa Islandsk Naar vi nævne den er det nærmest for at meddele vore Læsere, hvor langt den, katholske Mission er skreden fremad i de senere Aar hist oppe paa den sagnrige Ø langt ude i Vesterhavet. At have faaet Katekismen oversat og trykt er et godt Skridt fremad, der viser, med hvilken Energi der arbejdes deroppe paa Virkeliggørelsen af Vorherres Ønske om, »at Alle maa blive Et.« Vi gratulere til dette første Frø til en ny katolsk Literatur paa Island, og vi haabe, at Frøet vil spire frodigt og sætte skønne Frugter til Velsignelse for den Tro, som Jon Areson for Aarhundreder siden beseglede med sit Blod.«

Münster. I Anledning af Oprettelsen af det *statsvidenskabelige* og *juridiske* Fakultet og Akademiets Ophøjelse til *Universitet* har Byen Münster afholdt en større Højtidelighed i forrige Uge. Indledningen til Festlighederne i den prægtigt smykkede By dannede et Fakkeltog den 24. Oktober om Aftenen, i hvilket samtlige Studenter toge Del. Foran Slottet holdt stud. math. *Kremer* en Tale til Kultusminister Dr. Studt, til hvis Ære Toget fandt Sted. Dagen efter blev der baade i Domkirken og i den protestantiske Kirke holdt en Festgudstjeneste. Fra samtlige preussiske Universiteter var der mødt Repræsentanter til Festlighederne.

Belgien. Den internationale *eucharistiske Kongres* i Namur fejredes i Aar med stor Højtidelighed. Den storartede Procession var en herlig Triumf for Gudmennesket i Altrets allerhelligste Sakramente. Over 30,000 Mænd ledsagede den eucharistiske Gud i fire fulde Timer gennem Byens festlig smykkede Gader. Vejret var prægtigt. Pressen siger enstemmig, at Namur, som dog allerede har fejret saa mange herlige religiøse Fester, aldrig har været Vidne til en lignende storslaaet Højtidelighed. Processionen aabnedes af en ridende Eskorte, som bestod af 84 Gendarmere, hvorefter fulgte et Regiments Musikkorps. I Processionen del-

tog Deputationer fra Hundreder af Foreninger og Broderskaber med deres Faner og Bannere, Sangforeninger og kommunale og Forenings-Musikkorps, Deputerede fra Ordenssamfund og Kongregationer, Repræsentanter for det katolske Universitet og Biskopper, Ærkebiskopper og Kardinaler. Det Allerhelligste blev baaret af den pavelige Nuntius ved Hoffet i Bryssel, Monsignore Granito di Belmonte. Efter Baldakinen fulgte talrige Ministre, Senatorer, Parlamentsmedlemmer og Embedsmænd af alle Kategorier. Et andet Gendarmeri-Korps sluttede det festlige Tog.

Frankrig. En officøs Note meddeler følgende om Resultatet af Ministerraadets Drøftelse i Henseende til *de franske Biskoppers Skrivelse*: »Ministerraadet billigede Kultusministerens Afgørelse, at henvise til *Statsraadet* som skyldige i Misbrug af deres Embedsmyndighed de 72 Biskopper, som have undertegnet den til Parlamentet rettede Erklæring, uden Hensyn til de andre Forholdsregler, som muligvis senere kunne blive tagne imod dem. Statsraadet kan kun udtale en Dadel, derefter kan Indenrigsministeren enten helt eller tildels standse deres Gage. Beslutningen blev fattet, fordi Ministerraadet anser den Kendsgerning, at Biskopperne have underskrevet og offentliggjort Fælleserklæringen, som Resultatet af en »Aftale«, som Statsraadets Afgørelser i Retssager altid har erklæret for utilladelig paa Grundlag af de organiske Artikler, (som Napoleon vistnok egenmægtigt tilføjede Konkordatet). Ifølge Artikel 9 i Loven af 18 Germinal i Aaret 10 tør Biskoppens Embedsmyndighed kun udstrække sig til Grænserne indenfor hans eget Diöces, og Biskopperne og Ærkebiskopperne tør uden Regeringens udtrykkelige Tilladelse ikke raadslaa i Fællesskab eller fatte en Fællesbeslutning.« Noten optæller saa en Del lignende Tilfæde, af hvilke det sidste hændte i Aaret 1895. I dette Aar erklærede et Statsraads-Dekret en Fællesudtalelse af de Gejstlige i Diöceserne Cambrai, Poitiers og Coutantes for Embedsmisbrug. Paa disse foregaaende Afgørelser stotter Regeringen sig i Henseende til dens øje-

blikkelige Fremgangsmaade overfor Biskopperne. »Temps« tilføjer, at Kultusministeren desuden har standset Generalvikar *La Ligand* af Besancons Gage, fordi han har begivet sig til forskellige Biskopper for at indsamle deres Underskrifter. — Den ovenfor omtalte officøse Note meddeler endvidere, at Kultusministeren har opfordret *Kardinalbiskop Perraud* af Autun til at erklære, om han ved Dupanloup-festen i Orleans har brugt i sin Tale Udtrykket »den moralske Fordærvelses Ministerium« (dépravation). Dersom Kardinal Perraud vedkender sig disse Ord, vil der straks blive anvendt en disciplinær Forholdsregel imod ham. Ifølge senere Meddelelse har Ministerradet besluttet at standse Kardinalens Gage.

Rom. Italien lider for Tiden under heftige Regnskyl, som bringe Floderne til at overskride deres Grændser og sætte store Landstrækninger under Vand. Navnlig synes Sicilien at være hjemsogt. Ogsaa i Rom er der falden megen Regn, saa Vandet underminerer Husene; for nylig har den saaledes bragt den tidligere Omfatningsmur ved St. Johannes Lateran Kirkens Torv til at styrte sammen i en Udstrækning af 30 Meter.

S.J.G. **Mandag** den 10. Novbr. Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder **St. Josefs Gilde** Møde for III. Grad i Forsamlingslokalet, Bredgade 67.

Kirkelig Kalænder.

Lørdag den 1. November. **Alle Helgeners Fest.** (Befalet Festdag, som forpligter til Bivaanelse af det h. Messeoffer). I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 **Pontifikalmesse**; Kl. 8 Aften Rosenkransandagt og sakramental Velsignelse.

Søndag den 2. November. **24. Søndag e. Pintse.** (Gudstjeneste som paa alm. Søndage). I St. Ansgars Kirke Kl. 6 Aften: Rosenkransmøde med Prædiken og Procession.

Mandag d. 3. November. **Alle Sjæles Dag.** I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 højtidelig Pontifikal-Sjælemesse; Kl. 8 Aften: Rosenkransbøn for de Afdøde. — **4. Ti.** Karl Borromæus, Bekender og Biskop. — **5. O.** Oktavdag (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **6. To.** Oktavdag. — **7. F.** Oktavdag (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Prælatsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Aften Kl. 8 Broderskabsandagt). — **8. L.** Oktav af Alle Helgeners Fest.

Søndag den 9. November. **25. Søndag e. Pintse.** — Ihukommelse af Laterankirkens Indvielse i Rom.

Børn, som til **Paaske** skulle modtage **Konfirmationens h. Sakramente**, bedes anmeldte af Forældre eller Værger snarest mulig hos Undertegnede, som træffes Kl. 9—10 Form. og Kl. 3—4 Efterm. Daabsattest maa medbringes.

Joh. Braun, Sognepræst.

Jesu Hjærte Kirke. Alle Helgeners Fest (1. Nov.): Kl. 6, 7, 8½ stille Messe; Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 8 Aften Rosenkransandagt.

Alle Sjæles Dag (3. Nov.) Kl. 8½ Levit-Sjælemesse.

Rosenkransbroderskabet. Det maanedlige Møde med Prædiken og Procession holdes i November i St. Ansgars Kirke **Søndag den 2. November** Kl. 6 Aften som Slutning paa Rosenkransmaaned. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde Fredag d. 7. Nov. i St. Ansgars Kirke til de sædvanlige Bedetimer i Dagens Løb.

Mødreforeningens Møde bortfalder i November Maaned.

Systuen hos St. Josefssøstrene, Toldbodvejen 14, genoptager sine Møder **Torsdag den 6. Novbr.** Kl. 1½. Gamle og nye Medlemmer indbydes venligt til at deltage i denne Kærlighedsgering til Gavn for de Fattige.

St. Knuds Kapel (Vester Voldgade 115). Alle Helgeners Fest (Lørdag d. 1. Nov.) Kl. 7 Højmesse; Kl. 3 Andagt og Prædiken. — **Søndag d. 2. Novbr.** Kl. 9 Højmesse og Prædiken; Kl. 3 Andagt og Katekese. — Mandag den 3. November (Alle Sjæles Dag) Kl. 7 Højmesse.

Literatur: I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, Kbhvn.) faas:

P. P. Til Forsvar for Sandheden: Nr. 18 **Omvendelse efter Døden.** Nr. 19. **De afgørende Spørgsmaal.** Nr. 20. **Skærsilden** og Nr. 21. **Forbøn for vore hensovede Kære,** à 25 Øre. — Alle 4 Brochurer under Fællestitlen „Paa Skællet mellem Tid og Evighed“, 1 Kr.

I Dagene den 29.—30. November og 1. December vil der i den franske Skoles Lokaler, Toldbodvej Nr. 14 afholdes

Basar med Tombola

til Fordel for det nye

St. Josefs Hospital i Griffenfeldtsgade.

Alle, som maatte nære Interesse for St. Josefssøstrenes Gerning blandt de Syge, anmodes indstændigt om at yde dem Hjælp i denne Basar, hvis Udbytte vil tilfalde deres nye Hospital, paa hvilket der endnu hviler en betydelig Gæld. Gaver i nævnte Øjemed modtages med Taknemlighed saavel paa vort Hospital som paa Stedet for Basarens Afholdelse, Toldbodvej 14.

Katholsk selskabelig Forening.

Foreløbigt Program for Vintersæsonen 1902.

- Søndag den 23. November: **Stiftelsesfest.**
 Søndag den 28. December: **Julefest.**
 I Januar: **Musikalsk Soiré.**
 Søndag den 22. Februar: **Karneval.**
 Tirsdag den 24. Februar: **Fastelavnsløjer.**
 Desuden et Par Gange **Foredrag** e. l.
-

Bestyrelsen forbeholder sig Ret til at foretage Forandringer i Programmet.

Indmeldelser i Foreningen modtages hos Formanden, Grosserer *A. Hitzinger*, Sølvgade 84, saa vel som hos de øvrige Bestyrelsesmedlemmer.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 45.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglænder samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtag's kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 45.

Søndagen den 9. November.

1902.

Indhold: »Lidt fra Pavekirken.« — Rosenkransandagt i St. Hedwig. — November — Alle Sjæles Maaned. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: Wismar. Frankrig. — »Fra Vejbyrnet«. — Bekendtgørelser.

„Lidt fra Pavekirken“.

—o—

Under denne Overskrift findes en Artikel i »Annexet til indre Missions Tidende« for d. 15. Oktober (Nr. 20, 1902).

Forfatteren, Hr. *N. P. Madsen*, begynder med at udtale sin Overbevisning om, at den katholske Kirke her i Landet har til Formaal ikke blot at *søge* at vinde, men virkelig at *vinde* Sjælene tilbage til Moderkirken. Som Historiker tilføjer han saa: »Dette er jo ogsaa sket.« Som Psykolog drager han den Slutning af sit Syn paa Sagen, at »med den ihærdige Propaganda, den driver heroppe, vil den sikkert vinde flere endnu.« Derpaa følger den logiske Beroligelse: »Men Faren er ikke saa stor, som nogle synes at mene. Dertil er Christus prædiket for længe og for klart herhjemme.«

For yderligere at berolige sine Læsere fremstiller Hr. N. P. M. den katholske Religion som passende for Menne-

sker, der er uden levende Tro og Liv i Gud, tiltalende for adelige Folk og velhavende Grosserere, der er beredte til at nøjes med udvortes Ceremonier, naar de blot ikke behøver at *omvende* sig, lokkende for fattige, »idet de paa en eller anden Maade blive købte.« Dog undlader Forfatteren ikke at tilføje, at der dog er enkelte Mennesker, »der finde en Slags Fred og Hvile i Romerkirkens Skød.« Hvilken Fred et kristent Menneske kunde finde i et religiøst Samfund, hvor den levende Tro er fjernet, hvor et Liv i Gud er udelukket, hvor alt kommer an paa udvortes Ceremonier, er ikke nemt at forstaa.

For endnu mere at skræmme sine Tilhængere bort fra det Katholske, tillader Hr. N. P. M. sig at brændemærke den katholske Religion som »Romersk Afgudsdyrkelse«. Maa man ikke have Lov til at spørge, om den Slags Udtryk stammer fra en kristelig Pen, fra en Mand, der formener at have den levende Tro, at føre et Liv i Gud, og for hvem Christus er bleven prædiket længe og klart?

Og hvorledes bevises den romerske »Afgudsdyrkelse«? Ved de gamle Beskyldninger, der gentagne Gange er bleven videnskabeligt gendrevne som tomme Fraser, at Christus i den katholske Kirke træder tilbage, medens Maria staar i Forgrunden, at Christus ikke kan ses, men at Maria straalere »som en Gudinde«. Denne meningsløse Udtalelse skal tilsyneladende støttes ved, at der fremhæves, at Maria anraabes ved de mange Navne: »Gudsmoder«, »Englenes Dronning« o. s. v. Ja senere hen udraaber Hr. N. P. M.: »Tænk hvilke Navne: Himlens Dronning, Verdens Dronning, Skærsildens Dronning.« At Navnet »Skærsildens Dronning« kan lyde fremmed i en rettroende Protestants Øre, skal ikke nægtes. Til Forstaaelse af denne Paakaldelse skal der rigtig nok katholsk Opfattelse, og selv mangan en Katholik vil finde den mindre heldig. Men Marias Titel »Gudsmoder« maa dog enhver bibeltro Kristen anerkende. Mon en Protestant, der nægter, at Jesu Christi Moder er Gudsmoder,

burde være Redaktør for et Blad, der cirkulerer i en kristelig Forening?

Saa kommer Turen til Paven. I ham kulminerer Afgudsdyrkelsen.

Naar Hr. N. P. M. skriver: »Frygteligt, hvad der kan siges og skrives og tros om dette Menneske!« saa maa man kun føje til; af Hr. N. P. Madsen. Thi det Ideal af en Pave, som Forfatteren skildrer, er ikke kendt i den katholske Kirke, har kun hjemme i Drømmenes og Fantasiens Rige, i hine Menneskers Hjerne, der nu engang mene, at deres subjektive Opfattelse af en Ting, skal staa som en objektiv Sandhed. Ligesom falske Pengestykker nok kan komme i Omløb til Skade for alle dem, der stolede paa deres Ægthed, saaledes kan opdigtede Skildringer og fordrejede Fremstillinger af den katholske Kirke og dens Lære ved allehaande Midler spredes iblandt Folk. Men derved er intet Bevis leveret for deres Ægthed. Sørgeligt er det kun, at det Væv af Usandheder om den katholske Religion, der er bleven spundet paa herhjemme, siden »Reformationen« tog sin Begyndelse, endnu i det 20. Aarhundrede kan falbydes som Vare af ægte Kvalitet.

I Følge Hr. N. P. M. skal Paven have »sat sig paa Guds Trone og gjort sig der til Gud.« Men som om han selv var forskrækket over sin Paastand, skynder han sig med at meddele, at »her hjemme er man vel mere forsigtig, men i katholske Lande er man ikke bange for at tale klart.«

Beviset for sin Paastand henter Hr. N. P. M. fra en Artikel i »Osservatore Romano«. Men Angivelse af Bladets Aargang og Nr. findes ikke, saa det er umuligt at faa sammenlignet Oversættelsen af Aktstykket med den italienske Tekst. Imidlertid lægges der her, som altid, Vægt paa dette, at Paven er ufejlbar, og at Paven, »i Følge Kirkens og Pavedømmets Historie, aldrig skulde have gjort sig skyldig i Forkyndelsen af nogen som helst Vildfarelse.« Men at Paven som hele Kirkens Lærer er ufejlbar, det staar ved Magt, saa længe Matth. 16, 18, Matth. 28, 19 og Joh. 14, 16

fortolkes paa den rette Maade, saa længe Guds Søns Ord og Forjættelse har noget at betyde. Og Historiens Kendsgerninger staar ligeledes ved Magt, indtil Hr. N. P. M. eller hans Medhjælpere har bragt Beviser for det modsatte.

Naar der tilføjes i den ovennævnte Artikel, at Paven, »fordi han er Pave, ikke kan paadrage sig nogen Skyld i sit souveræne Regimente« eller at han aldrig har gjort sig skyldig »i noget, som har været til nogen som helst Skade for Kirken,« saa er det neppe muligt, at dette har staaet i »Osservatore Romano«. Men stod det der, saa har Hr. N. P. M. Ret til at paaanke det. Fejltrin paa det politiske Omraade kan enhver Pave gøre sig skyldig i. Den Slags Fejlgreb har med Pavens Ufejlbarhed intet at gøre, lige saa lidt som hans personlige Syndighed.

Over for Muligheden, at den ufejlbare Pave kunde komme til at erklære Marias legemlige Himmelfart som et Dogma, en Læresætning, véd Hr. N. P. M. ikke mere, hvorledes han skal te sig. »Skal man le eller græde?« skriver han. Endskønt han selv svarer, at »begge Dele kunde der være Grund til,« saa tillade vi os at anbefale ham helst at græde, at græde over sin store Uvidenhed om katholsk Lære og Opfattelse, over sin ukristelige Tænkemaade, naar han for Alvor vover at kalde den katholske Kirkes Overhoved »Antikrist«.

Til Slutning skal vi her hensætte en af Hr. N. P. Madsens saakaldte »Bibelske Tanker.« De følger i hans Blad umiddelbart efter hans gudelige Artikel.

»En Fritænker var meget ivrig i at bekæmpe Guds Ords Sandhed. Da man spurgte ham: Hvorfor kan De ikke lade Bibelen i Fred? saa svarede han ærligt: Fordi den ikke kan lade mig i Fred.«

Ærede Hr. N. P. M., giv os et ærligt Svar paa dette Spørgsmaal: »Hvorfor kan De ikke lade den katholske Kirke i Fred?«

C. Brandt.

Rosenkransandagt i St. Hedwig.

—o—

»Unter den Linden« i Berlin ligger straalende oplyst af de talrige, elektriske Buelamper, hvis kraftige Lys brydes af Skæret fra de kæmpemæssige Juvelerbutikers funklende Stene. —

Elegante Ekvipager rulle i susende Karriere ned ad Chauseen mod Operahaus. Droskekuskene med Hatten i Nakken søge forgæves, ved flittig Brug af Pidsken, at hævde Standens Ære over for Adelen og Pengemagnaternes, for os Nordboere, næsten æventyrlige Fart.

Et Øjeblik standse vi ved Operahaus, for at se et Glimt af den »hoffähige« Adel, der i elegante Toiletter ile gennem Forhallen for at være paa deres Pladser, naar Majestæterne træde ind i deres Loge. — Operahaus byder ogsaa denne Aften paa hele to Festnumre: den danske Kronprins og — Sarah Bernhardt; begge Berlinernes Samtaleemne i disse Dage. — —

Der lyder pludselig korte, haarde Trommehvirvler, som af raslende Geværsalver, ovre fra Hovedvagtens antikke Bygning, og straks efter passerer Kejseren i susende Fart over Operapladsen. — Atter Trommehvirvler, og Ekvipage følger Ekvipage med Prinserne og Prinsesserne af Blodet. — — —

Men det var ikke Guldepauletter og raslende Silkeslæb, vi ere gaaede ud for denne Aften. Vi gaa derfor om bag Operahaus; — hvor betegnende for det protestantiske Berlin: paa den fornemste Plads Thalias Hus og først bag dette kan der blive Plads til Kirken, den katolske Kirke.

Men, i Sandhed, den er imponerende, højt over Operahaus rager dens Murmasser og vældige Kuppel! Naar man kommer fra »Unter den Lindens« Lysvirkninger, saa staar man her i Mørke, og dobbelt skønt hæver St. Hedwig sin Kuppel op mod den mørke, stjerneprydede Oktoberhimmel.

Op ad de mange Trappetrin gaa vi og ind ad den midterste af Facadens 5 kæmpemæssige Porte.

Efter at have passeret gennem flere grønne Døre, træde vi ind i Gudshuset, men det er, som kom vi atter ud under den aabne Nattehimmel, saa vidt er Rummet, saa høj er Kuppelen.

Endelig staa vi da i St. Hedwig! — St. Hedwig, der selv for Heine i en af dennes blasfemiske Strofer, staa som Symbolet paa kristelig Fromhed og Andagt. — Mon det ikke vilde være med lignende Følelser, vi vilde træde ind i det gamle Pantheon i Rom, som Kristendommen har omdannet til en Mariakirke? —

Og hvad er det da, der griber os her i det dybe Mørke? Det eneste, der lyser os i Møde, er det Par tændte Kerter oppe paa Gudsmoders Alter, de lyse os som venlige Stjerner i Møde. — Men netop disse Par Kerter gør Mørket end mere føleligt. Hvad er det da, der gør, at vi rundt om i Nischerne ane marmorhvide Altre med Helgenbilleder og Statuer, med Tabernakler og Krucifixer? — Det er vore katholske Nerver, de ere saa fintmærkende som Insekternes Følehorn. — — Og se vi opad, da skue vi ud som i Natten. — — —

Har Du lagt Mærke til, at det ikke altid er de store, klart funkende Stjerner, der ere de skønneste. Betragt en Aften rigtig Himlen, og naar dit Øje er vænnet til at trænge ind i Rummets Dybder, kommer der Stjerne paa Stjerne. De ere vel ikke af dem, Astronomerne anerkende for første, anden eller tredie Størrelse; men de ere ofte af en usigelig Skønhed, Renhed og rolig Funklen.

Disse Kerter, der oppe paa Gudsmoders Alter brænde med høje, undertiden blaffende Flammer, oplyse Altret og de nærmeste Omgivelser; men vend nu engang dit Øje fra dette gule Voksskær ud i Mørket, saml al din Energi i Nethindens Nerver. Se, da vil lidt efter lidt straale dig i Møde en svagt, svagt lysende Stjerne, den lyser roligt, der er kun en sitrende Bølgebevægelse i dens Straaler, som om Stjernen

var et levende, bankende Hjærte. — Ja, som et Hjærte er den — blodigrød — dunkel — hemmelighedsfuld! — Ak, tænkte jeg, om Mennesket nu i Stedet for denne lille Olie-lampe kunde sætte sit eget Hjærte hen foran Tabernaklet og lade det blive der længe — længe — altid! — — —

Pludselig skræmmes vi op af en kort, skurrende Lyd, som naar man lader en Kniv glide paa en Tallerken, og i samme Nu ligger hele St. Hedwig badet i et Lyshav. Højt, højt under Kuppelen hænger en elektrisk Buelampe, der sender sine Straaler ind i de fjerneste Kroge. — Det er Nutidens fuldendte Teknik, der er trængt ind i Kirkens Hus, og der gør det muligt for Sakristanen blot ved at dreje paa en Knap at oplyse det vældige Rum. — — —

I Konversationsleksikonerne staar, at Berlin er den mindst kirkesøgende By i Europa. Da jeg nu saa ind over de fire lange Bænkerader, der umærkeligt vare fyldte i Mørket, og jeg samtidigt tænkte paa, at hver Dag i Oktober Maaned ere de fleste af Berlins andre 28 katholske Kirker fyldte til Trængsel af Byens 300,000 Katholiker; ja, saa kan jeg ikke nægte, at jeg beklagede D'Hrr. »ewangelische« Pastorer, der altsaa maa staa og prædike for tomme Bænke. — D'Herrer ere da ogsaa aldeles rasende og gaa en ganske mærkelig Vej. I Stedet for ved Nidkærlighed og Veltalenhed at prædike deres Kirker fulde, saa skælde de vore stakkels katholske Gejstlige Huden fuld, fordi Katholikerne ere ivrige Kirkegængere! — — —

Det kan ikke være for at vugges i kunstnerisk udførte Korsange, at St. Hedwigs Gulv er fyldt; thi da Præsten er traadt frem til Alteret og Orglet har intoneret, følger en kraftig Menighedssang. Nej, St Hedwigs Menighed er samlet for at synge og — bede. — Og her bedes! — Naar man kommer oppe fra Norden, hvor vi svare Præstens Bønner med en ofte utydelig Mumlen, saa føler man her Forskellen. »Heilige Maria, Mutter Gottes, — —« kommer med de hundreder af Lungers fulde Kraft.

Under de første Led af Rosenkransen er det vel lidt

uvant at svare paa Tysk; man svarer undertiden paa Dansk; men hvor føler man sig ikke hjemme, føler at den katholske Kirke er den ene og samme alle Vegne, naar man efter det lauretanske Litani istemmer »Tantum ergo« — saa er det som man knælede der hjemme. —

Efter den sakramentale Velsignelse tømmes Kirken langsomt, umærkeligt, ligesom da den fyldtes.

Endnu ligger der hist og her ved Sidealtrene Andægtige og bede Rosenkransen. Endnu kaste vi et sidste Blik til Højalteret, hvor Lysene slukkes, og atter staa vi ude i Oktoberraftenen. — Vi have været til Rosenkransandagt i St. Hedwig.

J—n. J—n.

November — Alle Sjæles Maaned.

—o—

Naar Kirkens Børn paa Alle Helgens Dagen have fejret Mindet om alle hine udvalgte og lykkelige Sjæle, som allerede have taget Himlen i Besiddelse, saa henleder vor hellige Kirke i den øvrige Del af Novembermaaned sine Børns Tanker navnlig paa de lidende Sjæle i Renselsesstedet; den fører os ud til Gravene og opfordrer os til at ihukomme alle hine Sjæle, som vel ere dragne bort fra denne Verden, men maaske endnu ikke ere dragne ind i Himlen, fordi de endnu ikke ere rene og fuldkomne nok til at faa Del i den evige Saligheds Arvelod. De ere vel ovre i Evigheden, men endnu ikke i den *salige* Evighed i Himlen. Og da Saligheden er den rigeste Løn, som en Sjæl kan modtage for en from Livsvandel, for trofast Kærlighed og gudhengiven Taalmodighed, saa ere disse Sjæle opfyldte af den inderligste Længsel efter at opnaa denne Salighed, fra hvilken de endnu en Tidlang ere udelukkede; de lide for dens Opnaelse, de lutres og renses som gennem en Ild (1. Kor. 3, 11), opfyldte af Smerte og Bedrøvelse over at være Maalet saa nær og

dog ikke at være i Stand til foreløbig at naa det. Beklægselsværdige ere disse Sjæle og værdige til al vor Medlidenhed og Deltagelse. Denne vor Deltagelse og Medlidenhed kunne vi som Kristne vise dem, ved at græde over dem. »Hun gaar til Graven for at græde« blev der i sin Tid sagt om Lazarus' Søster Maria. Men dette er dog ikke Alt, hvad et Besøg paa Kirkegaarden indeholder. Den katholske Kristen vil ikke blot udgyde unyttige Taarer, men ogsaa bede med Inderlighed for de Hensovede og søge Trøst ved de Kæres Grave, saa at vor Vandring til Kirkegaarden i denne Maaned og overhovedet altid er en Vandring, der ikke blot er fuld af smertefulde Minder, men ogsaa en Bønnens og Trøstens Vandring.

Kære Læser, det er maaske allerede adskillige Aar, siden Du stod ved din Faders eller Moders, din Ægtefælles, dit Barns, din Slægtnings eller Vens Dødsleje. For sidste Gang saa Du ind i det kære Ansigt, for sidste Gang trykkede Du den Dyrebare Haand. Saa lagde man den Hensovede i en Kiste og Du ledsagede denne til Kirkegaarden, hvor den blev nedsænket i den stille Grav. De smaa Gravhøje ere blevne talrigere siden den Dag; men Du kender dem, der dække over *dine* Kære.

Om saadanne sørgelige Begivenheder i Livet minder os en Vandring ud til Kirkegaarden, og derfor kan den ogsaa med Rette kaldes en Vandring, der er fuld af smertefulde Minder. Hjærter bløde og Taarer rinde ved Gravene og med vemodige Følelser tænke vi paa dem, som ere dragne over i Evigheden. Som Lazarus' Søster gaar ogsaa den Kristne ud til Gravene, for »at græde.«

Men dermed lader den katholske Kristen sig dog ikke nøje. Taarer ere unyttige, naar de ikke ere forbundne med *Bøn*. Den katholske Kristen ihukommer den hellige Skriffts Ord, at »det er en hellig og heldbringende Tanke at bede for de Afdøde, for at de maa forløses fra deres Synder« (2. Makk. 12, 16). Menneskes Legeme bliver lagt i Graven; men ikke altid iler Sjælen fra Dødslejet strax ind i Himlen.

Kun de Sjæle, som ere fuldkomment rene, kunne drage ind i Fuldkommenhedens Rige, i Himlen. Men hvormange Fejl og Pletter klæbe desværre ikke sjældent ved Sjælen, naar den tager Afsked med Legemet! Saamangen Synd er endnu ikke afsonet, saamangen Gældspost endnu ikke udslettet! Og Frelserens Ord gaar i Opfyldelse paa den, at den kastes i et Fængsel, hvorfra den ikke slipper ud, før den har betalt den sidste Hvid.

Vel er Sjælen draget over i Evigheden i Guds Naade og Venskab og uden at være bebyrdet med svære Synder i Kraft af de hellige Sakramenters Naadevirkning paa Dødslejet; men ikke desto mindre siger *den hellige Skrift* og *Kirkens Overlevering* og *den menneskelige Fornuft* os, at der gives et Taarernes Sted hinsides Døden, hvor der paa Sjælene fuldbyrdes en Lutningsproces, indtil Herren anser dem for værdige og rene nok til at tage Del i hans Beskuelse i Himlen. Der er for disse Sjæle intet andet at gøre, end at lide og lide saa længe, indtil den sidste Rest af det Ufuldkomne er borte. Og hér er det, at vore Taarer mødes med de Hensovedes. »De frelses, men som gennem en Ild,« siger Apostlen Paulus. Hvilken Nød og Elendighed! Men vilde det gavne dem, om vi blot græd med dem og over dem? Nej! En virksom Kærlighedsgerning trænge disse Sjæle til, ikke til Taarer, en lindrende Kærlighedsgerning ønske de. Og denne Kærlighedsgerning er *Bønnen*, den inderlige, hjærtelige *Forbøn* for dem til den barmhjærtige Gud, at han vil afkorte deres Lidelser og føre dem over i Salighedens Rige i Himlen, for at de der maa lovprise og forherlige ham tillige med Englene og alle de Hellige. Og derfor er vor Vandring til Kirkegaarden ogsaa en *Bønnens* Vandring. Ved Gravene beder den katholske Kristen for de Hensovede og i Gudshuset opofrer han for dem det h. Messeoffer, den h. Kommunion, en Rosenkransbøn eller en Korsvej.

Men ogsaa *trøstefuld* for os selv er vor Vandring til Kirkegaarden. Ogsaa for os vil jo engang, inden kort eller

lang Tid -- det kender Gud alene — den Dag oprinde, da vi skulle blive henlagte blandt de Hensovede, da vi skulle kaste Jordelivets Byrder og Besværligheder fra os, da Tornene og Tidslerne høre op med at vokse omkring os, da vi skulle hvile i Fred paa Kirkegaarden. Er vort Legeme engang lagt i Kisten og med denne nedsænket i Graven, finde vi *i Jorden* den Fred, som vi forgæves søgte at finde *paa Jorden*. I Graven ere alle Jordelivets Kors og Prøvelser og Genvordigheder til Ende. Lykkelige ere vi, naar vi her i Livet have baaret Korsene saaledes, at Prøvelsen hisset ikke skal vare altfor længe! Vi ville bestræbe os for at have vort Regnskab med Gud stedse i Orden, holde hans hellige Bud, være trofaste Børn af hans stridende Kirke her paa Jorden, for at vi ogsaa engang maa blive lykkelige Børn af den triumferende Kirke i Himlen, selv om Vejen dertil maatte gaa gennem den lidende Kirke i Renselsesstedet eller Skærsilden.

Dette er den trøstefulde Side ved vor Vandring til Kirkegaarden, til Gravene. Og fra det Sted, hvor vi have grædt, hvor vi have bedet og hvor vi have hentet Trøst for Hjærtet, vende vi tilbage til vor Livsgerning, til vore Kaldsarbejder og udføre dem samvittighedsfuldt for Guds Skyld, indtil han engang byder os at vandre ud til Gravens Fred og Hvile, naar vi selv engang ere naaede til vort Jordelivs Ende.

Men indtil den Time oprinder, ville vi ret ofte mindes de Hensovede og bede med vor h. Kirke for alle de lidende Sjæle i Renselsesstedet: »Herre, giv dem den evige Hvile og lad det evige Lys lyse for dem! Lad dem hvile i Fred.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

Mecklenburg-Schwerin. Den 12. Oktober indviøde Biskoppen af Osnabrück en ny katholsk Kirke i *Wismar*. Denne Kirke er den første katholske Kirke i Mecklenburg, som har Taarn og Klokker. Skønt det lille katholske Kapel i Breitestrasse 12 allerede i mange Aar har været for lille for de derværende Katholiker, have de dog maattet vente længe, inden de fik Tilladelse til Opførelsen af en ordentlig Kirke. Forholdene i Mecklenburg vare hidtil næsten lige saa sneversynede som i vort Naboland Sverige, hvis Intolerance f. Ex. ifjor nægtede Katholikerne i Malmø Tilladelsen til at købe eller modtage som Gave et Grundstykke i kirkelige Øjemed. I 1897 indsendte Wismars Katholiker en Byggeplan til det storhertugelige Ministerium, og i 1898 meddelte Ministeriet Tilladelsen til Opførelsen af et Gudshus, som dog ikke maatte have et kirkelignende Udseende udadtil og følgelig heller ikke turde have hverken Taarn eller Klokker. Overfor disse Betingelser undlod man foreløbig at opføre Bygningen. Kort før den unge Storhertug Friedrich Frantz IV.s Regeringstiltrædelse, og efter at Sagen i Mellemtiden ogsaa var bleven omtalt i den tyske Rigsdag, indsendte Katholikerne en ny Plan, og henved fire Uger efter Storhertugens Regeringstiltrædelse fulgte Tilladelsen til at opføre en katholsk Kirke med Taarn og Klokker. Til stor Glæde for Wismars Katholiker nedlagde Pastor Husmann fra Schwerin den 12. Maj 1902 Grundstenen til denne Mecklenburgs første katholske Kirke med Taarn og Klokker. Kirken har faaet Navn efter den h. Laurentius, til Minde om, at den første katholske Kirke, som i Middelalderen stod i Wismar, bar denne Helgens Navn. Storhertug Friedrich Frantz IV. sendte Minister von Amsberg som Repræsentant til Festligheden, i hvilken Byens kommunale og militære Myndigheder ogsaa toge Del.

Frankrig. Deputeretkamrets *Ordenskommission*, som for nylig er traadt sammen, valgte *Ferd. Buisson* til Præsident. Før 1870 var han Professor i Schweiz og vendte efter den fransk-tyske Krigs Udbrud tilbage til Frankrig, hvor Jules Simon udnævnte ham til Inspektør for Statens Folkeskolevæsen. Biskop Dupanloup af Orleans betegnede ham imidlertid overfor Nationalforsamlingen som *Forfatter af fritænkernes Skrifter*, og Buisson blev derfor afskediget. Senere udnævnte Jules Ferry ham til Direktør i Undervisningsministeriet. I denne Egenskab organiserede han Folkeskolevæsenet i Overensstemmelse med Jules Ferrys fritænkernes Principer. I Kammeret hører han til det *socialistisk-radikale Parti*. Hans Valg til Præsident for Ordensudvalget betegner tilstrækkeligt den kirkefjendtlige Aand, hvori Spørgsmaalet om Ordenssamfundene skal behandles.

➤ Fra Vejbrynet ➤

— 0 —

(Europas ældste Observatorium.) Der kan næppe være Tvivl om, at det astronomiske Observatorium i Vatikanet i Rom er det ældste i Europa. Dette har for nylig atter ladet høre fra sig, i det en rig, amerikansk Katholik har skænket det en Kikkert, som efter Sigende endog skal overgaa i Størrelse Kæmpeteleskopet fra den sidste Verdensudstilling i Paris. Paven har taget imod Gaven, som nu vil finde en fremragende Plads blandt de mange værdifulde Instrumenter i det vatikanske Institut. Observatoriets høje Alderdom er forøvrigt kun lidet kendt, fordi man sædvanligvis henlægger dets Grundlæggelse til Aaret 1888. Imidlertid er en stor Del af de forhaandenværende Instrumenter, deriblandt den dengang saa berømte Kikkert af Dolland, allerede for over hundrede Aar siden blevne skænkede af Kardinal Zelada. Observatoriet er overhovedet det ældste i Verden, naar maa-

ske undtages det i den senere Tid saa ofte omtalte Observatorium i Peking. Der er ingen Tvivl om, at der allerede i Aaret 1582, formodentlig i Forbindelse med Kalender-Reformen, blev bygget et astronomisk Taarn i Vatikanet, og ifølge en Udtalelse af den lærde Crescenzi, som har forfattet et vigtigt astronomisk Værk, skyldes dets Opførelse navnlig Pave Gregor XIII. Taarnet var oprindelig kun bestemt for astronomiske Observationer. I en senere Tid var Observatoriet underkastet Skæbnens Omskiftelser paa saa mange Maader, at det i vore Dage vilde kunde danne et Omraade for Granskninger angaaende Astronomiens Historie. Medens der en Tidlang blev vaaget over det med ængstelig Om-sorg, fordi man ansaa de videnskabelige Arbejder, som skulde foretages i det, for saare betydningsfulde, blev det til andre Tider ganske forsømt og savnede fuldstændig et videnskabeligt Tilsyn og en faguddannet Bestyrelse. Et nyt Opsving tog det vatikanske Observatorium siden Aaret 1888, idet man i Anledning af Pave Leo XIII.s halvtredsindstyveaarige Præstejubilæum atter samlede i det gamle gregorianske Taarn alle de kostbare Instrumenter og Apparater, som i Tidernes Løb vare blevne skænkede af Medlemmer af vor hellige Kirke. I 1889 begyndte Pater Denza, en Ven og Discipel af den berømte romerske Astronom, Pater Secchi, at indrette det nye Observatorium og opstillede et interessant og mangesidigt Arbejdsprogram, som foruden Astronomi ogsaa omfattede Meteorologi, Jordmagnetisme og Jordskælvsundersøgelser. Observatoriet har siden den Tid fulgt med Tiden og kan med sine udmærkede moderne Instrumenter taale en Sammenligning med ethvert andet Observatorium i Europa. I en Privataudiens, som Observatoriets Vicedirektør, Pater Jos. Lais, og Ingeniør Fr. Manucci, for nylig havde hos Leo XIII., overrakte de den h. Fader den første fotografiske Reproduktion af en Del af Himmelkortet. Dette alene er et helt kolossalt Foretagende, som det vatikanske astronomiske Institut har givet sig i Lag med siden dets Genoprettelse. Som bekendt har Leo XIII. ogsaa overdraget Leo IV.s Taarn

i Vatikanets Have til Observatoriet, for der at lade Himmeltortet fuldstændiggøre ved Hjælp af specielle Studier, et Værk, som Pater Densa helligede de sidste Aar af sit Liv.

— (**Leo XIII.s Pontifikat.**) For Pave Leo XIII.s Pontifikat havde den 3. September d. A. en særegen Betydning. Med denne Dag indtog han i Henseende til Regeringstid den tredje Plads blandt alle Paver. Valgt den 20. Februar 1878, har han nu ogsaa overgaaet Pave Pius VI., som regerede fra den 16. Febr. 1775 til den 20. August 1799. Længere end Pave Leo have kun to Paver regeret, hans umiddelbare Forgænger Pius IX. over 31 Aar (16. Juni 1846 til 7. Februar 1878) og den første Pave, den hellige Apostelfyrste Petrus, 25 Aar. Disse 25 Aar gælde dog kun for Bispeværdigheden i Rom, thi Kirkens Overhoved blev Petrus med Herrens Himmelfart i Aaret 33 eller rettere (naar der tages Hensyn til Fejlen i den Dionysianske Tidsregning) i Aaret 29. Da han døde i Rom den 29. Juni 67, er Apostlen med 38 Regeringsaar dog stadig den Pave, som har styret Kristi Kirke i det længste Tidsrum. Efter ham kommer Pius IX. med over 31 Aar og Leo XIII. med over 24 Aar. Som Biskop af Rom er Pius IX. naaet ud over den h. Petrus Regeringsaar. Maatte Leo XIII. opleve Petri Aar!

S.J.G. **Mandag** den **10.** Novbr. Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder **St. Josefs Gilde** Møde for III. Grad i Forsamlingslokalet, Bredgade 67.

Jacob Christensen,
Vesterbrogade 40,

anbefaler et stort Udvalg i **Tricotage, Garn, Underbeklædning** og **Linned** for Damer, Herrer og Børn.

Moderne Drengedragter, Skoledragter og Stortrøjer.

Obs: Ordres til Provinserne expederes efter Opgave.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 9. November. 25. Søndag e. Pintse. — Ihukommelse af Laterankirkens Indvielse i Rom. — **10. M.** Andreas Avellinus, Bekender: — **11. Ti.** Martin af Tours, Biskop og Bekender (Mortensdag). — **12. O.** Martin, Martyr og Pave. — **13. To.** Stanislaus Kostka, Bekender. — **14. F.** Didakus, Bekender. — **15. L.** Gertrud, Jomfru.

Søndag den 16. November. 26. Søndag e. Pintse. Josafat, Martyr og Biskop.

St. Ansgars Kirke. Onsdag den 12. November Kl. 8 $\frac{1}{4}$ lader Foreningen **Unio** i St. Ansgars Kirke læse en h. Sjælemesse for alle sine afdøde Medlemmer.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer Søndag den 16. November den h. **Stanislaus** festlige Mindedag. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke. — Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke højtidelig Festandagt med Optagelse af nye Medlemmer, Prædiken og Te Deum.

Mandag den 17. Novbr. bortfalder det sædvanlige Møde.

Gudstjeneste i Helsingør. Søndag den 16. Novbr. Kl. 10 højtidelig Messe med Prædiken; Kl. 6 Andagt. — Mandag den 17. Novbr. Kl. 8 stille Messe.

Børn, som til **Paaske** skulle modtage **Konfirmationens h. Sakramente**, bedes anmeldte af Forældre eller Værger snarest mulig hos Undertegnede, som træffes Kl. 9—10 Førm. og Kl. 3—4 Efterm. Daabsattest maa medbringes.

Joh. Braun, Sognepræst.

Systuen hos St. Josefssøstrene, **Toldbodvejen 14**, holder Møde hver **Torsdag** fra Kl. 1 $\frac{1}{2}$.

Literatur: I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, Kbhvn.) faas:

P. P. Til Forsvar for Sandheden: Nr. 18 **Omvendelse efter Døden**. Nr. 19. **De afgørende Spørgsmaal**. Nr. 20. **Skærpsilden** og Nr. 21. **Forbøn for vore hensøvede Kære**, à 25 Øre. — Alle 4 Brochurer under Fællestitlen „**Paa Skællet mellem Tid og Evighed**“, 1 Kr.

I Dagene den **29.—30. November** og **1. December** vil der i den franske Skoles Lokaler, **Toldbodvej Nr. 14** afholdes

Basar med Tombola

til Fordel for det nye

St. Josefs Hospital i Griffenfeldtsgade.

Alle, som maatte nære Interesse for St. Josefsøstrenes Ger-ning blandt de Syge, anmodes indstændigt om at yde dem Hjælp i denne Basar, hvis Udbytte vil tilfalde deres nye Hospital, paa hvilket der endnu hviler en betydelig Gæld. Gaver i nævnte Øjemed modtages med Taknemlighed saavel paa vort Hospital som paa Stedet for Basarens Afholdelse, **Toldbodvej 14**.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 46.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København, — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr. 46.

Søndagen den 16. November.

1902.

Indhold: England og Irland. — Den h. Gudsmoder. — Pave Leo XIII.s Personlighed — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Maribo. Randers. Køln. — Bekendtgørelser.

England og Irland.

—o—

Det beklagelsesværdigste Land i Europa er vistnok Irland. Irland er Ruinernes Land. Skridt for Skridt støder man paa forladte, faldefærdige Huse. Og hvor ere hine Mennesker, som forhen levede her og maaske vare lykkelige? De have forladt disse Hjem, hvor de have levet og elsket, for at skabe sig et nyt Hjem under en brændende Sols glødende Straaler og blandt fremmede Mennesker. De vare ikke i Stand til at betale den umaadelig høje Forpagtningsafgift, og uden Medlidenhed tog de rige Grundejere det Sidste, som disse Ulykkelige ejede — et fattigt Hjem, hvor de fandt Ly mod Vind og Vejr. Fire Mure af tørret Ler uden nogensomhelst Prydelse, og derover et Straatag, det er et irsk Hus. I mange af disse Huse findes der ikke engang en Skorsten; den erstattes af et Hul i Straataget eller i Døren. Huset selv har kun ét Værelse; et Bord og nogle Stole er hele Møbementet. Paa Gulvet ligge de blege,

halvnøgne Børn, kun iførte nogle fattige Pjalter. I et Hjørne af Stuen brænder en svag Ild, som ikke er i Stand til at udbrede i Værelset tilstrækkelig Varme om Vinteren. Senge ejer den irske Forpagter ikke; den fattige Irlænder sover paa noget Halm, mange endog paa den bare Jord. Lidt ordentlig Tøj hører ogsaa til Sjældenhederne. Ofte have to Familjer kun en eneste fuldstændig Garderobe, og hjælpe gensidigt hverandre med deres Klæder til Kirkebesøget om Søndagen. Fattig som deres Klædedragt er ogsaa deres Mad. Mange nyde Kød kun en eneste Gang om Aaret, paa den hellige Julefest. Et Tegn paa stor Rigdom er for dem Besiddelsen af et Svin, som naturligtvis maa dele Godt og Ondt med Familjen. Den arbejdende Klasse lever i det Store og Hele kun af Kartofler; de saakaldte Velhavende spise tre Gange om Dagen Kartofler, andre to Gange og atter andre kun en Gang. Disse Sidste kaldes de »Fattige«, og dog ere de ingenlunde de Fattigste, thi Mange maa ofte sulte i flere Dage. Mislykkes Kartoffelhøsten er Elendigheden ubeskrivelig.

Spørge vi: hvorledes er det muligt, at en saadan Jammer og Elendighed kan komme over et af Naturen rigt velsignet og saare frugtbart Land? Hvem er navnlig Skyld i denne Fattigdom? Saa lyder Svaret: — England. En saadan Velsignelse og Kultur har England bragt det erobrede Land. —

Henved Aaret 1168 stredes i Irland fem Konger, Kongerne af Leicester, Ulster, Munster, Connaught, Meath, om Herredømmet. Dermot, en af disse Konger, blev fordreven. Han søgte Hjælp og Beskyttelse hos Henrik II. af England (1154—89). Med Glæde ydede man ham den. 400 normanniske Riddere landede i Aaret 1168 med deres Krigsmænd i Irland og erobrede efter en haard Kamp en Del af Øen. I Aaret 1171 rejste Henrik selv derover og lod sig hylde af de overvundne Fyrster. Dermed begyndte en *Erobringskamp*, som først efter flere Aarhundreders Forløb endte med Irlands fuldstændige Underkastelse. Til

Erobringskampen knyttede sig saa senere en »*Religionskrig*«. Irlænderne vare trofaste Katholiker. Deres Apostel havde den hellige *Patrik* eller *Patricius* været, som døde i Aaret 465. Mange hellige Missionærer ere fremgaaede af Øen, saaledes Colomban, Gall, Fridolin, Kilian, Coloman, hvorfor den ogsaa har faaet Hædersnavnet »*De Helliges Ø*«. Under Henrik VIII. blev England løsrevet fra den katholske Kirke. Da nu Irlænderne aldeles ikke vilde give Afkald paa den »papistiske Afgudstjeneste« blev der naturligvis intet andet tilbage for de »fromme« Englændere, end med Vold og Magt at »udrive disse Forstokkedes Sjæle af Mørkets Fyrstes Magt«. Ja, under den »jomfruelige« Dronning Elisabeth blev Kampen ligefrem til en »*Tilintetgørelseskrig*«. Det irske Folk skulde trælbindes og tilintetgøres baade i *politisk, socialøkonomisk og religiøs* Henseende.

Med en frygtelig Grusomhed gik man frem mod Irlænderne, og der findes næppe blandt Englands Herskere en eneste, som kun nogenlunde har ladet Irlands Beboere vederfares Retfærdighed. Endog Konger, som i Kamp med Parlamentet havde fundet den kraftigste Understøttelse hos Irlænderne, belønnede denne Troskab med trykkende Love, saaledes Jakob I. og Karl II., en Søn af hin ulykkelige Karl, som i Aaret 1649 paa Skafottet maatte miste baade sin Trone og sit Liv. Englænderne ansaa Irlænderne overhovedet ikke som ligeberettigede Væsner. Saaledes fastsatte allerede i Aaret 1567 den af Parlamentet udstedte Statut af Kilkenny, at Indgaaelsen af et Ægteskab med Irlændere skulde straffes med Døden. Svære Fængselsstraffe forbød at bære den irske Nationaldragt eller det irske Overskæg og at døbe med irske Navne og tale det irske Sprog. Ingen Irlænder kunde beklæde et offentligt Embede.

At Irlænderne havde taget Parti til Gunst for Karl II., æggede navnlig Republikens Overhoved, *Cromwell*, til Hævn; han straffede dem grusomt i Aaret 1650. Tilligemed 8 Regimenter drog han selv til Irland. Irlænderne rejste sig endnu en Gang mod deres Dødsfjende; men de kunde ikke

holde Stand overfor en Cromwells Krigskunst og bleve besejrede. Cromwell lod alle Fanger myrde, og i Droghede og Wexford lod han samtlige Indvaanere dræbe, skønt han højtideligt havde lovet at skaane deres Liv. Da han kort efter maatte vende tilbage til London, huserede Englændere videre under hans Svigersøn Ireton, og da denne kort efter døde, under Floatwood, som havde giftet sig med Iretons Enke, endnu langt frygteligere. I Aaret 1653 var Irland atter fuldstændigt underkastet. Men alt, hvad Landet hidtil havde maattet taale, træder tilbage for det, som nu skete i *Frihedens Navn*. Vi ville her kun anføre: 1. Under Krigen bleve mange irske Fanger dræbte, sendte til Væstindien eller solgte som Slaver. 2. Tohundrede af Irlands ædlestes Mænd bleve henrettede som Ophavsmænd til Oprøret. 3. Over 20,000 Ynglinge, Kvinder og Børn sendte man som Slaver til Jamaica eller til andre Øer. Paa denne Maade søgte man med Magt at udrydde den irske Stamme. 4. Paa Grund af de frygtelige Rædsler udvandrede 30—40,000 Irlændere til Frankrig, Spanien, Østrig og Venedig og gik der i Krigstjeneste. 5. For ganske at tilintetgøre Irlændernes politiske Tilværelse, turde de kun tage Ophold i Provinsen Connaught, og enhver Irlænder, som vovede sig over Grænsefloden Shannon, kunde de engelske Kolonister nedskyde.

For ogsaa i økonomisk Henseende at tilintetgøre Irlænderne blev *Massekonfiskations-Systemet* gennemført med djævelsk Ondskab. Allerede under Dronning Elisabeth vare alene i Provinsen Munster 24,180 og i hele Irland 806,000 Hektarer Jord blevne konfiskerede. Dronningens Exempel fandt naturligtvis Efterlignelse. Jakob I. fandt endog paa at konfiskere *alt Gods, hvis Eiendomsstiller ikke vare i Orden*. Men paa Grund af de evige Krige herskede der stor Uorden i Ejendomsforholdene, saa at en Mængde Jordegods tilfaldt Kongen. Hvad gjorde saa Cromwell og Frihedens Mænd? De fastsatte følgende: 1. Alle Anførere skulle miste al deres Ejendom. 2. Alle, som have kæmpet

imod Parlamentet, skulde miste to Tredjedele af deres Jordegods. 3. Alle, som ikke have kæmpet imod, men heller ikke for Parlamentet, skulle miste en Tredjedel af deres Ejendom. En Del af det konfiskerede Gods beholdt Regeringen selv, det Øvrige blev delt blandt Englænderne, for Størstedelen Protestanter. Henved Aaret 1700 var kun endnu en Tyvendedel af alt irsk Jordegods i Hænderne paa Katholiker, og disse nedstammede tilmed fra Englændere.

Den katholske Gudstjeneste blev fuldstændig forbudt. Præsterne maatte forlade Landet inden *20 Dage*; enhver som blev tilbage i Landet, blev henrettet, og sammen med ham den Irlænder, som havde huset ham. Enhver Irlænder, som havde fyldt sit 21de Aar maatte yde Afsværgelseseden, altsaa højtideligt frasige sig sin Religion; i Fald han vægrede sig, blev han straffet med Fængsel og Inddragelse af hans Formue. Heller ikke kunde en Katholik beklæde et Statseembede eller blive Officer eller Embedsmand.

Til Gennemførelsen af disse Forholdsregler blev den engelske Krigshær spredt ud over hele Øen, og Vindesygen skærpede Spionernes Øjne. Paa denne Maade blev det blomstrende Land forvandlet til en Ørken; Tusinder udvandrede, Tusinder, som forhen havde været Selvejere, bleve *Forpagtere* og *Daglejere*.

Hvorledes forvalter nu den rige, engelske Lord sine Ejendomme i Irland? Han bekymrer sig slet ikke om dem. For en *bestemt Sum* lejer han dem ud til en *Sagfører* eller *Bankier*. Lorden rejser rundt paa Fastlandet, medens Lejeren søger at fortjene saa meget som muligt. Han deler derfor Godset i flere Parceller og udlejer disse til Underforpagtere. Men heller ikke disse arbejde selv. Ogsaa de dele igen og leje ud til flere Forpagtere mod en muligst høj Forpagtningsafgift. Irlænderne kalde den »Pinebænksrenten«. Parceller paa en til ti Hektarer ere ikke i Stand til at ernære en Familie; de stakkels Forpagtere faa næppe det nødvendige Kartoffelforraad, alt det Øvrige faar Udlejeren. Under saadanne Forhold kan Jorden ikke dyrkes rationelt og forbed-

res; i Løbet af et Par Aar er den udsuget. For at Forpagterne ikke skulle blive overmodige, bestemmer en Lov af 1703, at Forpagtningsafgiften mindst skal udgøre *to Trediedele* af Jordens Udbytte. Paa denne Maade lader det sig forklare, at et Land, som maaske kunde ernære 20 Millioner Mennesker og endnu flere, naar det blev nogenlunde opdyrket, nu har kun henved 5 Millioner Indvaanere.

I politisk og religiøs Henseende ere de irske Katholiker nu atter saa temmelig ligestillede med Protestanterne. Herfor kunde de først og fremmest takke den berømte Irlænder *Daniel O'Connell*, Irlands Frelser. Men i økonomisk Henseende hersker endnu den gamle Nød og Elendighed, som ikke forsvinder, førend det nuværende landøkonomiske System bliver ordnet paa en anden og retfærdigere Maade. I 1817 døde alene i Irland 70,000 Mennesker af Sult, og under Dronning Viktorias lange Regering døde indtil 1888 ifølge *Gladstones* egen Tilstaaelse 1,225,000 Mennesker af Sult, medens Irlænderne selv regne Antallet til $1\frac{1}{2}$ Million.

Pave Leo XIII.s Personlighed.

—o—

Hvilket mægtigt Indtryk Leo XIII.s Personlighed ogsaa gør paa dem, som i ham ikke se Kristi Statholder paa Jorden, men kun den ærværdige Olding, kan man se af en Artikel, »En Pavemesse«, forfattet af en *Protestant, Otto von der Pforden*, som skriver følgende:*)

»Leo XIII. viser sig, støttet af to yngre Gejstlige. I det han gaar forbi, løfter han Hovedet en Smule og med et mildt, venligt Smil hilser han paa de Tilstedeværende. Alle sank strax i Knæ; pludselig opdagede jeg, at jeg fandt mig knælende med det højre Knæ; jeg fattede ikke

*) »Velhagen u. Klasings Monatsheften«. Maj 1902.

hvorledes det var sket. Ingen kunde tvinge mig dertil, som Alle vendte Ryggen mod mig. Men overfor den Mand gjorde det ikke ondt. Lykkeligt det Menneske, her i Livet ikke maa bøje sig for nogen Uværdigere! For dette Billede af en Fader og Apostel var det egentlig den naturligste Holdning. En af Pavefigurerne fra Monumenterne i Peterskirken er bleven levende og kaldes der paa Bedeskamlen. Den Levende er den skønneste blandt dem alle. Gennem de Tilstedeværendes lydløse Tilstædehører man nu usigeligt rørende og ydmygt med et sørgknust, angrende Hjertes dybeste Udtryk: »Mea culpa, culpa, mea maxima culpa!» Det ramte som en pers Aabenbaring, det kom fra det dybeste Indre eller ogsaa Alt heneden Løgn. Jeg mærkede, at Noget rørte mine Øjenkroge, som jeg i lange Tider ikke mere havde følt Spor til. Jeg skelede over til min Hustru og jeg tilstrækkeligt. To Protestanter altsaa, som græd. Sen begyndte. Det forekom mig, som om jeg allerede tilforn havde bivaanet den katholske Messe, som om jeg først forstod den dybe Alvor i dens enkelte Faser. På den saa beundringsværdig Maade pristede Oldingen den. De som opfandt han Ordene netop i det Øjeblik, som han saa dem for første Gang. Med et saa fuldendt Udtryk i hver Sætning, besjælede han enhver Formel, beandede enhver Bevægelse. Det Svage hos Oldingen forsøgte ganske. Naar Diakonerne støttede ham, var det som om man saa den gamle Moses, som blev støttet af Aarons Hur og som skuede ind i det forjættede Land. Billedet var et Billede, men alle begyndte, ikke fuldendte; personlig havde jeg ikke celebreret. Denne Pave læser ikke Messen, han handlede i den, han oplevede den. Og endnu et gribende Øjeblik: Velsignelsen over de Tilstedeværende med de skænderlige, af ganske Hjærte udtalte Ord: »Pax vobiscum. Man fæstede sig virkelig Lid til ham; det var, som talte han i Verden, *urbi et orbi*, som fordem fra Peterskirkens Konge. Afhang det ene af ham, af den gamle, hjærten

Sandhed fromme Mand, herskede der uden Tvivl Fred over hele Jorden. Han ønsker alle Mennesker denne Fred. Ildstedt ledsagede Diakonerne en Sejrherre tilbage til Bedeskamlen, en Sejrherre over sig selv og over os, over sin egenlige og menneskelige Svaghed og Skrøbelighed. Saa lev der læst en anden Messe, under hvilken Paven atter nælede paa Bedeskamlen og bad. Hans Profil fængslede dit Blik uophørlig. Smuk er han ikke, Joakim Pecci, men er han i Vejret, gør det et fortryllende Indtryk, som uvilkaarligt river Beskueren med sig.

Efter den anden Messe sætter Paven sig i en Lænestol, og enhver Tilstedeværende har Ret til at træde frem og tale med ham. Og dette sidste Billede var et af de allerskønneste. — Atter ingen Pave, ingen Hersker over de Troende, intet stolt Kristenhedens Overhoved, men en ejegod, venlig apostel, mild og vis, som gerne skænker Trøst og giver et godt Raad, og som velsigner, naar han tør, gerne, af ganske hjærte gerne. En Moder klager, i sit livlige og højrøstede italienske Sprog, sin Nød overfor ham i Henseende til en søn, hun har og som volder hendes Moderhjærte Sorger. Med inderlig Deltagelse lægger han sin Haand velsignende paa den knælende Moders Hoved, taler trøstende til hende og Moderen føler sig styrket og befæstet i Tilliden til Gud. Saa komme Andre, og Paven trøster og velsigner, og de rejse sig lyksaliggjorte, og man ser i Aanden et helt Tog, et uendeligt Tog af lidende og sorrigfulde Mennesker, som kunde ønske at gaa forbi Undergøderen, som kænker dem Mod og Haab og frejdig Kraft til at bære deres Kors. Og han deroppe ved Bedeskamlen vilde ikke live træt, indtil Armene sank kraflose ned, og saa længe man kunde, vilde hans Mund søge at yde lindrende Ord og hans Øjne trøstende Blikke. — Vi have den Dag ikke »abolvet« flere Seværdigheder i Rom, hvor ivrige vi end ellers havde været i saa Henseende; dette liv havde Pavens Messe bevirket; thi ogsaa for Protestanter er det et og bliver den forglemmelig.« —

Protestanten har i Leo XIII. kun set Mennesket, den milde og ejegode Olding. Sandt er det, at hans Godhed og Mildhed ogsaa tilhører Mennesket Joakim Pecci, men hvad der i den dybeste og inderste Grund taler ud af ham, det er den katholske Kirkes Aand, dens milde, barmhjærtige, ophøjede Aand, og dens Hænder ville aldrig synke kraftløse ned, naar det uendelige Tog af sorrigfulde Mennesker drager forbi den, og dens Mund vil altid tale deltagende Ord til de Lidende, saa at de bære deres Kors med Mod og Hengivelse i Guds vise Villie. Paven dør, men Kirken vedbliver at leve, velsignende vil den skride gennem Aarhundrederne, Ingen til Fortrød, men til Alles Gavn, indtil Tidernes Ende.

Den h. Gudsmoder.

—o—

Hil dig, o Gudsmoder kære,
 Værn for os du stedse være
 i vor Trængsels haarde Tid.
 Vi for dig vor Bøn fremføre,
 vil du naadig os bønføre?
 Hjælp os, o Maria blid.

Hil dig, Jomfru rene, skære,
 Engle Lovsang dig frembære
 nu og i al Evighed.
 Du den kære Frelser fødte,
 som for vore Synder blødte
 og paa Korset Døden led.

Millioner Tunger prise
 dig, du reneste, du vise
 Moder hist i Himlens Borg.

Vi betro dig al vor Smerte,
 og dit ømme Moderhjerter
 føler Medynk med vor Sorg.

Ak, saa mange vil ej kende
 dig, o Jomfru, søg at vende
 deres Hjerter hen mod dig.
 Lær dem blot som Børn at bede;
 du paa Retfærds Vej dem lede
 til dit Hjem, til Himmerig.

O Maria, naadefulde,
 ømt og blidt du vil os lulle
 i det sidste søde Blund.
 Du for os vil Moder være,
 Bed da for os, Moder kære,
 nu og saa i Dødens Stund.

O. L.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. I »Aftenposten« for 8. Nov. skriver **H. F.** følgende om *Johannes Jørgensens* sidste Bog »*Den hellige Ild*, en Legende fra det gamle Siena« :

»I det rene, ja mønstergyldige Dansk, som man kender fra Digterens tidligere Bøger, genfortæller han her en af de gamle italienske Legender, hvormed han saa ofte gør Propaganda for sin Trosretning.

At han skulde vinde mange Tilhængere for Katholicismen med saadan en fredelig lille Fortælling er ikke rimeligt, og man kan derfor nyde dens poetiske Skønhed og ædle Tankegang med fuldkommen Sindsro. Legenden be-

retter om den til Helgen ophøjede Købmand fra Siena, Giovanni Colombini, som omvendtes af en enfoldig lille Bønebogs fromme Ord fra den mest verdslige Egenkærlighed og Selvretfærdighed til den største Forsagelse.

Selv den Læser, som staar Katholicismen fjernest, kan føle sig løftet af denne gamle Legendes Alvor og Tro.«

Maribo. I Søndags stor Fest: Fra Kirketaarnets Glugger vajer i Blæsten de store Flag: øverst det pavelige (som Folk, trods Tiara og Nøgler, antage for russisk), derunder Dannebrog og den polske hvide Ørn; og de tre svære Malmklokker ringer Skarer af Polakker sammen. For her skulde jo være Konfirmation, og Hs. biskoppelige Højærværdighed, hvis Komme længe havde været Genstand for deres Spørgsmaal. var her. Desværre blev det sent paa Aaret denne Gang – end hel Maaned senere end vanlig — saa Allehelgens- og Allesjælesdag havde trukket Mange til Kirke, der ikke godt kunde komme igen Ugen efter. Dog var Kirken fuld, baade Bænke og Gange, men heldigvis behøver ingen at række Hals, for at faa Biskoppen at se, for op over det Hele rager den, der i dobbelt Forstand er den højeste.

Trods de 68 Arbejderkommunioner, de førnævnte to Helligdage var mødt op med, kom 45 Polakker til Alters og 41 voksne Mænd og Kvinder blev efter Prælattmessen konfirmerede, mens Jesus, den gode Hyrde, med Kirkens to Værnehelgener, St. Birgitta og St. Stanislaw Biskop, saa fra de straalende Kirkevinduer og forhaabentlig ogsaa fra deres straalende Himmel ned paa den festlige Skare. Det er forøvrigt det ringeste Antal Konfirmander, vi endnu har haft; ifjor var der 96, et Aar tilforn endog henved 140 Voksne.

Om Aftenen holdt Hs. biskoppelige Højærværdighed dansk Prædiken for godtfyldt Kirke med næsten udelukkende protestantisk Tilhørerkreds, og Kirken straaled da, skønt uden nogen Lejlighedsudsmykning, i sin fulde, betagende Skønhed, dekoreret som den er i gammeldags Stil.

Ved et Besøg i de gode polske Franciskanerinders Kloster besaa og roste Biskoppen Arbejderne i deres Haandgerningsskole og fik af dem med sin vanlige Starterenergi Løfte om, at de vil aabne et Asyl med det allerførste. At et Abonnement paa Ugebladet med det samme blev tegnet, behøver neppe at tilføjes.

Her er iaar spredte over hele Danmark over 3000 polske Arbejdere, der tilses af Pastor Ortved; Arbejdets Resultat har hidtil bl. a. været 2594 Kommunioner blandt Arbejderne i de forløbne $6\frac{1}{2}$ Maaned.

Randers (Z.). Efter Grundstensnedlæggelsen til St. Josefs Hospital i Randers, der, som man vil mindes, fandt Sted den 21. August d. A., have Arbejderne haft meget travlt, da det jo paa Grund af den fremrykkede Aarstid let kunde knibe med at faa Huset under Tag inden Vinterens Komme. Imidlertid kan man nu have det bedste Haab om, at den første Sne vil finde Hospitalet tækket. I Lørdags, den 8. November, Kl. 5 Efterm., blev nemlig Kransen hejst paa Bygningen, som ikke alene har en storartet Beliggenhed (fra anden Sal kan man se ud over hele Randers og Omegn), men ogsaa vil blive en af Byens smukkeste Bygninger.

Paa Arkitekten, Hr. *Jensen-Wærums* (maaske lidt ironiske) Indbydelse til at klatre tillige med ham »himmelwärts«, for at være tilstede, naar Kransen skulde hejses, tog jeg til Trods for mine svage Nerver modig fat i den slingrende Stige og skred forsigtig og under Hjærtets urolige Banken opad. Der skulde dog mindst være En tilstede, for at repræsentere Søstrene og Menigheden.

Efter at Kransen var hejst, holdt Arkitekten en lille Tale, hvori han ønskede Søstrene en rig Virksomhed og Herrens Hjælp og Velsignelse til deres ophøjede Opgave. Med tre kraftige Hurra for Søstrene endte Festen oppe paa Taget. For imidlertid at opretholde en god, gammel Skik, bleve Arbejderne derefter indbudte til Rejsegilde i Søstrenes gamle Kloster i Ladegaardsgade. Henimod Kl. $6\frac{1}{2}$ var der her forsamlet henved 60 Personer. Efterat Pastor Oster-

hammel havde budt Velkommen, begyndte Festmaaltidet. Hr. Arkitekt Jensen-Wærum holdt den første Tale, hvori han mindede om de store Vanskeligheder, Søstrene havde haft, før de kunde begynde at bygge, og at man nu var naaet saa vidt, som man med Guds Hjælp var naaet, tilskrev han fremfor alt *Søster Elisabeths* utrættelige Virksomhed. Og deri har han fuldkommen Ret. Senere rejste Hr. Murermeister Olesen sig og fortalte om »vor gode, gamle Pastor Helmke.« Det havde for ham og for alle, som havde kendt Pastor Helmke, været en stor Smerte, da Hs. Højerværdighed blev forflyttet til Kolding; han kunde aldrig glemme den gode katholske Præst, derfor ønskede han ogsaa, at Forsamlingen skulde udbringe tre Hurra for »vor gode, elskværdige Pastor Helmke«.

Lidt efter lidt udfoldede Gemytligheden sig, og da den første Sang kom frem, var Selskabet lykkelig naaet ud over det saakaldte »døde Punkt«. Pastor Osterhammel holdt et længere populært Foredrag over Island, hvorefter Pastor Verhein udbragte et Leve for den danske Nation. Med en Tak til Søstrene sluttede Arkitekten henimod Kl. 10 den smukke Festlighed, som forløb uden en eneste Mislyd. Arbejdernes nette og høflige Optræden, som virkelig var al Ære værd, vidner sikkert ogsaa om, hvor afholdte St. Josefs-søstrene ere her i Randers gamle By.

Vi kunne endnu tilføje, at der den 30. November og den 1. og 2. December her afholdes i Haandværkerforeningens Lokale en Basar til Fordel for det nye St. Josefs Hospital. Efter al Sandsynlighed vil denne Foranstaltning ogsaa blive en Succes. Opraabet til Indsamlingen er underskrevet af omtrent 80 af Randers Borgere, deriblandt Landstingsmand Herm. Stilling, flere Byraadsmedlemmer, alle Byens Læger og Redaktører. Opraabet har ifølge Byens Aviser følgende Ordlyd:

»Som det vil være vore ærede Medborgere bekendt, opfører St. Josefs-søstrene i Randers for Tiden et Hospital, hvorfra de vil udøve deres anerkendte Sygeplejevirkosomhed, som

allerede har bragt saa megen Velsignelse her i Byen. Da Udgifterne til Opførelsen af et saadant Hospital imidlertid er meget store, og Søstrene er ubemidlede, agte de, for at kunne tilvejebringe det fornødne Beløb til Anskaffelsen af Hospitals-Inventariet, at afholde en Basar i Haandværkerforeningens Lokale den 30. Nov. samt 1. og 2. Dec. d. Aar *under Protektion af Hds. kgl. Højhed Prinsesse Maria af Danmark.*

»Vi Undertegnede, der paaskønne Søstrenes Sygeplejevirkksomhed, anbefaler denne Sag paa det varmeste til vore Medborgeres Velvillie og haabe, at der maa blive ydet dem al mulig Støtte, saavel i Basargenstande som paa anden Maade, saa at Søstrenes Basar kan bringe dem et godt Udbytte i det tilsigtede Øjemed. Enhver af os er villig til at modtage Gaver til Basaren.«

Køln. Den 6. November foretog Domkapitlet i Køln endelig Valget af en Ærkebiskop i afdøde Ærkebiskop Dr. Simars Sted. Valgt blev Viebiskop og Domprovst Dr. *Ant. Fischer* i Køln. Den nye Ærkebiskop blev født den 30. Maj 1840 i Jülich, hvor hans Fader var Lærer ved Elementarskolen. Han er saaledes 62 Aar gammel og blev præsteviet den 2 September 1863. I 25 Aar var han Religionslærer i Essen. I denne Stilling forblev han indtil 1889, da han blev Hjælpeviebiskop af Køln, for at staa den gamle Viebiskop Dr. Baudri bi, og modtog Bispevielsen den 1. Maj 1889 i Domkirken i Køln af afdøde Kardinal-Ærkebiskop Dr. Crementz. I Ærke-diøcesets Forvaltning har han siden virket med sand apostolisk Iver, og der gives næppe en Landsby i hele det store Diøces, som han ikke har besøgt; Halvdelen af Diøcesets Præster har han i Aarenes Løb præsteviet. Med en opofrende Hengivenhed omfattede han ogsaa navnlig de katholske Lærere, Bonifaciusforeningen og Missionærerne. I hele Ærkebispedømmet hersker der stor Jubel over Valget, og selv i protestantiske Kredse udtaler man sig med Højagtelse om den nye Ærkebiskop og glæder sig over hans Valg.

Den katolske Afholdsforening **St. Johannes Broderskab** agter i Aar at afholde **Juletræ for Børnene**. Da Broderskabet imidlertid arbejder med smaa Midler og dog gerne vilde gøre Festen saa smuk og glædelig for Børnene som muligt, tillader man sig herved at anbefale ret indtrængende denne lille Julefestlighed til Menighedens Velvillie. Passende Gaver saavel som kontante Penge modtages med Taknemlighed af nedenstaende Udvalg og af Ugebladets Redaktion.

Fru Høhling,
Baggesensgade 15, 3.

Fru Stauning,
Enghavevej 28 A, 5.

J. Lorenzen,
St. Andreas Kollegiet.

L. Nielsen,
Kattesundet 10, Kjld.

Fru Jørgensen,
Rosenkranskirken.

M. Andreasen,
Frederiksberg Politistation.

Evarist Petersen,
Absalonsgade 21 A, 5.

J. Stauning,
Udvalgets Formand,
Enghavevej 28 A, 5.

Unio. Søndag den 23. November Kl. 8 afholdes **Stiftelsesfest** i Citys Selskabslokaler med Festmaaltid, lidt Underholdning til Kaffen og derefter Bal. Pris for Medlemmer 3 Kr., for Besøgende — som maa indføres ved et Medlem — 4 Kr. Man tegne sig hos Herrerne Hitzinger, Sølvgade 84, Hoffmann, Købmagergade 48, Bæklund, Købmagergade 59, eller i Foreningens Lokale. Listerne slutes Torsdag den 20. November.

Et ungt Menneske, 20 Aar, som kan udføre almindeligt Kontorarbejde og kan Tysk, ønsker Plads. Redaktionen anviser.

C. B. Lohrer,

31. Adelgade. 1. Sal. Telefon Nr. 23.013
Brand-, Glas-, Tyveri- samt Søforsikringer tegnes paa billigste Betingelser

Kirkelig Kalender.

Søndag den 16. November. 26. Søndag e. Pintse. Josafat, Martyr og Biskop. — **17. M.** Gregor Thaumaturg, Bekender og Biskop. — **18. Ti.** Ihukommelse af Peterskirkens Indvielse i Rom. — **19. O.** Elisabeth af Thyringen, Enke. — **20. To.** Felix af Valois, Bekender. — **21. F.** Marias Ofring. — **22. L.** Cæcilia, Jomfru og Martyrinde.

Søndag den 23. November. 27. og sidste Søndag e. Pintse. Clemens, Pave og Matyr.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer Søndag den 16. November den h. Stanislaus festlige Mindedag. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke. — Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke højtidelig Festandagt med Optagelse af nye Medlemmer, Prædiken og Te Deum.

Mandag den 17. Novbr. bortfalder det sædvanlige Møde.

Gudstjeneste i Helsingør. Søndag den 16. Novbr. Kl. 10 højtidelig Messe med Prædiken; Kl. 6 Andagt. — Mandag den 17. Novbr. Kl. 8 stille Messe.

Elisabethforeningen holder i Anledning af den h. Elisabeths Fest (Onsdag den 19. ds.) Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke **Søndag den 23. November** under den h. Messe Kl. 8, som frembæres for Foreningens levende og afdøde Medlemmer. Samme Søndag tilfalde samtlige Kollektur i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken og St. Josefs Kirke Elisabethforeningen til forældreløse Børns Vel.

St. Josefs Gilde. Mandag den 17. Novbr. Kl. 7 læses en h. Sjølemesse for St. Josefs Gildets afdøde Medlemmer.

Til Damerne i Rosenkranskirken's Menighed.

Paa den h. Elisabeths Festdag, Onsdag den 19. ds. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ om Aftenen, afholder **St. Elisabeth-Vincentskonferentsen** paa Frederiksberg et Møde i St. Josefssøstrenes Sal, Frederiksberg Allé 17, hvortil alle Menighedens Damer venligst indbydes.

Literatur: I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn's kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, Kbhvn.) faas:

P. P. Til Forsvar for Sandheden: Nr. 18 **Omvendelse efter Døden.** Nr. 19. **De afgørende Spørgsmaal.** Nr. 20. **Skærpsilden** og Nr. 21. **Forbøn for vore hensøvede Kære,** à 25 Øre. — Alle 4 Brochurer under Fællestitlen „Paa Skællet mellem Tid og Evighed“, 1 Kr.

I Dagene den 29.—30. November og 1. December vil der i den franske Skoles Lokaler, Toldbodvej Nr. 14 blive afholdt

Basar med Tombola

til Fordel for det nye

St. Josefs Hospital i Griffenfeldtsgade.

Alle, som maatte nære Interesse for St. Josefssøstrenes Gerning blandt de Syge, anmodes indstændigt om at yde dem Hjælp til denne Basar, hvis Udbytte vil tilfalde deres nye Hospital, paa hvilke der endnu hviler en betydelig Gæld. Gaver i nævnte Øjemed modtages med Taknemlighed saavel paa vort Hospital som paa Stedet for Basarens Afholdelse, Toldbodvej 14.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 47.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 47.

Søndagen den 23. November.

1902.

Indhold: Herren og Synderinden. — Mariakongregationen for Ynglinge. — Fra Kritikkkens Verden. — Til Ugebladets Læsere. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Rom. — Bekendtgørelser.

Herren og Synderinden.

—o—

Han, den store, rene Mester
Farisæerhuset gæster,
møder der ej Vennesind.
Simon intet Kys ham giver,
tvættet, salvet ej han bliver,
skønt han mødig træder ind.

Kun en stakkels falden Kvinde,
kendt i By som Synderinde,
tvætter Fødderne med Graad,
slaar itu sin dyre Krukke,
salver ham med stille Sukke,
Kærlighed dertil har Raad.

Derfor Herren ta'er til Orde:
»Hvad i Dag den Kvinde gjorde
ihukommets skal paa Jord.

Gaa i Fred, vær ikke bange,
slettet ud er Synder mange,
thi din Kærlighed er stor.« --- --

Ak, men jeg! Jeg kan vel synde,
men kan Herren mig forkynde,
at min Kærlighed er stor?
Aand paa den, saa den kan flamme,
saa du sige kan det samme
rige, skønne Naadens Ord.

J. V.

Mariakongregationen for Ynglinge.

— 0 —

Søndag den 16. November var St. Ansgars Kirke fyldt til sidste Plads af en højtidsstemt, forventningsfuld Menighed. — Kongregationen fejrede nemlig Ynglingenes Skytshelgens, den h. Stanislaus' Fest ved Optagelse af nye Medlemmer. — Medens Kongregationens Medlemmer sad i de øverste Stole, knælede 17 unge Aspiranter i Midtergangen, ventende med Spænding paa den forestaaende for dem saa alvorlige og højtidelige Handling.

Der var vel blandt de Tilstedeværende dem, der blev grebet af gamle Minder fra de Gange, de før havde knælet i St. Ansgar ved lignende Lejlighed, og Tanken var maaske saa levende, at enkelte med et Ryk førtes tilbage til Virkeligheden, da Klokken ringede, og en ung Præst trådte frem til Altertrinet; man var jo vant til at se den aldrende, lidt foroverbøjede Pater v. Geyr, der gennem 23 Aar har ledet Ynglingekongregationen ad dens hæderfulde Bane.

Efter at en Salme var sunget, besteg Kongregationens nye Præses, højærv. Pater *Sialm*, Prædikestolen.

Hvilken misundelsesværdig Plads er ikke tilfaldet Pater Sialm: at være Ungdommens Værn, Beskytter og Ven, at føre de Unge ad Dydens og Gudsfrygtens Vej.

Er det da at undres over, at Pateren begejstredes, da han skuede ud over sine forsamlede aandelige Sønner og de 17 Ynglinge, der med unge, varme Hjerters Begejstring nu vil slutte sig til den udvalgte Skare, der iklædt Uskyldighedens hvide Farve, med Medaljen paa Brystet — Medaljen, hvorfra Marias Billede straalere dem i Møde -- ile frem ad den trange, tornefulde Sti, der skal føre til deres elskede Moder og hendes guddommelige Søn i Fuldkommenhedens Rige.

Og Pater Sialm begejstredes -- to Ting gjorde maaske, at denne hans Hjertes varme Ild ikke kom til Syne i det fulde Maal, som den var til Stede og fortjente. — For det første føler den unge Præst sig maaske noget trykket over for Minderne om hans Forgænger — Pater v. Geyr, der var Ynglingenes Eet og Alt; men denne Side retter sig nok. Led kun i en Samtale med et Medlem af Ynglingekongregationen Taleren hen paa deres nye Præses, og saa vil man selv høre med hvilke varme Følelser, de allerede omfatter ham. Og endelig for det andet var Sproget en Hindring, der ikke tillod Taleren at give sig helt hen; men dette bliver sikkert ogsaa anderledes, naar allerede saa faa Maaneder har haft det Resultat, som forelaa i den virkelig til Hjertet gaaende Prædiken.

Efter kort og klart at have fremstillet Kongregationens Formaal og de Fordringer, den uværgerlig stiller til det enkelte Medlem, lagde han de tilstedeværende Forældre paa det alvorligste paa Hjerte at sende deres unge Sønner til Kongregationen. Intet er en saadan Garanti for den Unges Moral, en saadan Betyggelse for, at han vil vokse op til sine Forældres Glæde og som en god, ivrig katholsk Mand, som netop at ans pore ham til at indrullere sig under Kongregationens Banner, og derved stille ham under den hellige Gudsmoders særlige Varetægt og Beskyttelse.

I Nordisk Ugeblad for Søndag den 9. Maj 1897 (Side 307 flg.) staar en varm og indtrængende Indbydelse til Kongregationen af P. v. Geyr. Hvor den daværende Præses særlig henvender sig, som han siger: *til de ærede Herrer af Mariakongregationen for Mænd og til alle Familienfædre og Familiemødre* i den katholske Menighed om at sende deres Sønner mellem 13 og 22 Aar til Kongregationens Møder. Og Pateren udbryder begejstret: »I Sandhed, hvor nyttig er ikke en saadan katholsk Forening under de ubeskrivelig store Farer, for hvilke vor Ungdom er udsat i vore Dage, hvorledes bør den derfor ikke støttes af alle Velsindede.«

Disse Ord af den kære, for saa mange uforglemmelige Ungdommens Ven er den bedste anbefaling, den bedste Agitation for Kongregationen. Maatte ret Mange følge Opfordringen og de syttens efterlignelsesværdige Eksempel, idet de melde sig hos Kongregationens Præses, Pater Sialm i Stenosgade!

Det var en Glæde blandt de Forsamlede i St. Ansgar at bemærke flere Medlemmer fra Mændenes Kongregation, der med Glæde var Vidne til de unge Aspiranters Optagelse blandt Mariatjenerne; thi Ynglingekongregationen er Planteskolen, hvorfra Mændenes Kongregation henter nye Kræfter. De højtidelige Ceremonier, som ved Ynglingenes Optagelse i Kongregationen ellers foretages af den højærværdigste Biskop, bleve paa Grund af Biskoppens Sygdom i Aar foretagne af Sognepræsten ved St. Ansgar, højærv. Pastor Braun.

Lad os slutte disse Linier med disse Ord af den afdøde Præses — Ord, der naa til os som fra den anden Side Graven: »Maatte Gud forunde, at Interessen for Kongregationens hellige Sag maa vokse stedse mere og mere til Guds større Ære og Sjælenes evige Frelse!«

J—n. J—n.

Fra Kritikken Verden.

— 0 —

Katholsk Liturgi m. m. (F. R.) Ikke blot Konvertiter, men ogsaa fødte Katholiker kan man herhjemme sommetider høre udtale sig næsten lidt protestantisk kritiserende om Gudstjenesten. Det er maaske noget som ligger i Luften. Messe (selv Højmesse) uden Prædiken forekommer dem lidt tørt — Kirkesangen er dem snart altfor latinsk, snart altfor naivt og følelsesløst oversat — Brugen af Litanier ved offentlig Gudstjeneste kan let virke stødende, mener man, ved den trættende Ensformighed, o. s. v. Lad os en Gang sammenligne disse »protestantiske« Udtalelser fra katholsk Side med nogle »katholske« Udtalelser fra protestantisk Side.

Det er den lutherske Præst, *Chr. Barfoed*, som i sin sidst udkomne Bog »*Oldkirkens Liturgier*« fremkommer med flere interessante Bemærkninger netop angaaende disse anførte Emner.

Før at begynde med det sidste, saa hedder det om *Litanibønnen* i *Barfoeds* Bog S. 67:

»I Romerkirken bruges det (Litaniet) ved Bøntjenesten Søndag Eftermiddag. Naar man dér hører det blive læst paa Modersmaalet med Præstens alvorlige monotone Recitativ, uden Musik og Sang, medens Menigheden ved hvert Led falder ind med sit »Herre forbarn Dig«, føler man ret *det Storslaaede og Gripende ved dette Menighedens store Raab til Herren.**) Luther beholdt Litaniet til Brug paa Bods- og Bededage, og Ritualet af 1685 bevarede det ogsaa for Danmark og Norge, men: det gik tabt i Tidens Løb sammen med saa megen anden Altertjeneste. Vor Tid med sine mange Præstetaler synes hverken at eje Dybde, Inderlighed eller den rette liturgisk-kirkelige Sands til igen at optage og bearbejde *dette herlige Led fra den gamle Oldkirke* «

Om *Kirkesproget* og *Kirkesangen* har Forf. ogsaa interessante Udtalelser. Det var egentlig, siger han, slet ikke

*) Udhævelserne ere af os.

Luthers Mening at afskaffe Latin som Kirkesprog; i Fortællingen til Deutsche Messe af 1526 erklærer L. udtrykkelig, at han ikke vil afskaffe Latin som det liturgiske Sprog i Højmessen. Mange af de Udtryk og Bønformularer, som benyttes i den latinske Messe og ellers ved Gudstjænesten, viser *Barfoed* at være *bibelske* Udtryk og Talemaader: Dominus vobiscum efter Ruth 2, 4. Dom. 6, 12; Et cum spiritu tuo efter 2. Tim. 4, 22. Sanctus fra Jes. 6. Adjutorium nostrum i Ps. 121, 2 o. s. v. Kanon kalder Forf. »Messens Knudepunkt . . . som i dens væsentlige Indhold stammer fra *den ældste Kirkes Tid*. . . I Commemoratio pro defunctis (for de Døde) ledes vi atter hen til den gamle *oldkirkelige Tankegang* . . .« (Sammenlign hermed Luthers Udtryk »den stinkende Kanon«!). Følgende Brudstykke af Afsnittet om Liturgiernes Indhold er i mer end én Henseende interessant:

Af Stykker, laante fra den kristne *Tradition* (jeg foretrækker denne Betegnelse for »det nye Testamente«, da denne Samling af Skrifter mest er et Udslag af den hele Menigheds *Overlevering*), maa fremhæves de herlige Lovsange i Kap. I hos Lukas. Dette Kapitel er ligesom et Forspil til Kristi Fødsel. Lovsang paa Lovsang toner os her i Møde. Først Englands Hilsen i V. 28: Ave gratia plena! Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, *hvorfor denne gamle Lovsang og Pris til Herrens Moder er juldkommen tilladelig*, al den Stund Maria siden efter i V. 48 siger: »Mig skulle fra nu af alle Slægter prise salig.« Dernæst finde vi Elisabeths Hilsen til Maria i V. 42: Benedicta tu inter mulieres et benedictus fructus ventris tui. Dernæst Marias storslaede og jublende Magnificat i V. 46—54 og den gamle Zacharias' Benedictus i V. 68—79, alle med forskellige Accorder, men med den samme Grundtone fra Advent: Han kommer! . . .« (S. 73.)

Efter at have bemærket, at den katholske Menighed, trods den latinske Liturgi, dog forstaar hele Gangen i Højmessen, hvis enkelte Led, den følger paa Modersmaalet enten udenad eller efter en Bønebog, tilføjer Forf. S. 154:

»Tillige synger Lægfolket deres Proser og Sekventser, Lovsange og Hymner Thi mange af Kirkens Sange ere oversatte paa Modersmaalet. *I denne katolske Kirkesang maa man ikke vente at finde Protestanternes Lyst til at dvæle ved deres egne subjektive Rørelser og Sindstemninger, men det er Lovsangens Offer, Glæden og Takken over Guds Naade og Genløsningen ved Kristus, som her kommer frem. Alt er baaret af Eucharistiens lyse og herlige Haab.*«

Hvad dernæst *Prædikt-Tjenesten* angaar, da bliver *Barfoed* ikke træt af atter og atter at gentage, at »i Oldkirkens Eucharistitjeneste fandtes der *ikke Spor af Prædiken*. . . .« »Disse to Led Introitus og Lectie cum Graduale ere Levninger af den gamle Katekumentjeneste; de dannede i Middelalderen ligesom en Prolog til Messens store Drama. Det er denne Prolog, som Protestanterne have gjort til Hovedgudstjenesten. Dette er fra Aposteltidens og Oldkirkens Standpunkt, at dreje hele Sagen om.« Endelig maa man ogsaa bemærke hvad der S. 152 staar om dette samme *Forhold mellem katolsk og protestantisk Gudstjeneste*:

»En kort Prædiken indskydes undertiden efter Evangeliet eller det nicæno-konst. Symbol. *Men i Reglen holdes Prædiken udenfor Højmessens og med fuld Ret. Særlig prædikes der meget i Advent og Fastetiden. Den Paustand: at Romerkirken har forsømt Prædiken, vil mere og mere forsvinde, efterhaanden som Protestanterne og Sekterne faa mere Kendskab til Oldkirkens, Middelalderens og den nyere Romerkirkens Gudstjeneste. Den ældre naive Anskuelse: at Luther igen bragte Apostelkirkens Gudstjeneste tilbage, maa rigtignok opgives; Nutidens liturgiske Undersøgelser have bragt helt andre Ting for Dagen. Den hyppige og lange Prædiken, som kan være nødvendig i Reformations- og Missionstider, overfor Misbrug og Ikke-Troende hører ikke hjemme i Højmessens eller de Troendes Gudstjeneste. Protestanterne og Sekterne have med deres mangelfulde liturgiske Blik gjort Prædiken og Prædikestolen til*

Gudstjenestens Centrum og dermed for en stor Del gjort Gudstjenestens Værd afhængig af Talerens Personlighed og tilfældige Gaver (at høre N. N.). Altret og Nadvertjenesten er trængt til Side. I den katolske Kirke staar Guds Hus aabent hele Dagen, saa at Enhver kan gaa derind, knæle ned og forrette sin Andagt med Bøn og Læsning. Her er Gudstjeneste saa at sige hele Dagen, — en stærk Modsætning til Protestanternes lukkede Tilhører-Rum.«

Det er kun nogle enkelte spredte Punkter, som her ere blevne fremdragne. Selve Bogens Hovedindhold skal her ikke nærmere berøres, bl. a. fordi en anden Pen maaske vil udarbejde en udførligere Recension af Bogen.

Fra samme By. (*J. F.*) »Odense Avis« skriver om Johannes Jørgensens »*Den hellige Ild*«:

Johannes Jørgensen er ikke blot en ivrig Katholik, som med dyb Hengivelse forsker i sin Kirkes gamle Skrifter, dens Legender og Andagtsbøger. Han er Digter, han er Ordets Mester, han er Stoffets Hersker. Det følger sig under hans Vilje og tager den Form, hvori han vil gyde sin Aands Indhold. Naar han derfor gendigter Legenden om den hellige Giovanni i Siena, frembringer han et Værk af en klar og mild Farve — skønt i sin Enfold som et Billede af Fra Angelico eller*) Fiesole.

Den hellige Ild, som omtales, er »den evige Kærligheds Ild« og Giovanni Colombini, som skildres i Bogen, er hin Købmand i Siena, »som solgte alt sit Gods for at købe Himmeriges Riges kostelige Perle.«

Denne fine varme Bog vil sikkert vinde mange Læsere. Og det fortjener den ogsaa fuldt ud. — *Elisabeth.*«

Dette bekræfter ogsaa »Fyns Social-Demokrat« — paa sin Maade. Skade, at dens Artikel er saa lang, at jeg maa nøjes med at hidsætte Begyndelse og Slutning:

*) Er naturligvis en Uagtsonhed. Fra Angelico og Fiesole er en og den samme.

Begyndelsen lyder: »Det er et sørgeligt Syn at se et oprindeligt godt begavet Menneske synke ned til at blive et aandeligt impotent Individ, og saa meget desto sørgeligere er det, naar vedkommende er et Menneske, af hvem Samfundet med Grund ventede sig en Gerning, der kunde sætte Spor ud over Døgnets Liv.

En saadan vildfaren er Johannes Jørgensen.«

Derpaa fremhæves J. J.s Bøger fra før hans Konversion, og hans Forfatterskab fra dengang prises for dets vilde Begær og karakteriseres som en Heksesabbat af Sexualisme og Perversitet. Som Johannes Jørgensen nu er, betegnes han som Dommedagsprædikant, der tordner Død og For dømmelse etc. Han forfatter »Bønne- og Opbyggelsesbøger ganske i den Aand, i hvilken den Slags fabrikeres i de mindre oplyste katholske Lande.« Men, Gud ske Lov, der er endnu Mænd i Danmark!

»Hvilken himmelvid Forskel er der ikke paa en Mand som Johs. Jørgensen, der, saa snart Livet gaar ham imod, forskræmt søger Ly i en katholsk Kirkes mørkeste Krog, og f. Ex. saa rankryggede Forfattere som Edv. Brandes og Peter Nansen, der uden at gaa paa Akkord og uden Vaklen vandrør den Vej, de anser for den rette.

Man sammenligne, og man har en Forestilling om Forskellen paa den gode og den daarlige Literatur.« —

n-G.

Det sidste har »Fyns Social-Demokrat« Ret i.

Hensigten helliger Midlet. (A.) Hvorledes den udmærkede katholske Bog *Kristi Efterfølgelse* af Thomas a Kempis bliver mishandlet, faar man et Begreb om, naar man læser følgende Boganmeldelse af den lutherske Pastor Filip Beck i »Den indre Missions Tidende«: »Thomas a Kempis gamle Bog hører til de Bøger, der i Aarhundreder ere gaaede i Arv fra den ene troende Slægt til den anden, og som derfor bestandig kristelige Forfattere have haft Lyst til at bearbejde, hvilket ikke altid er lykkedes godt. Og Grun-

den til de mange Forsøg i saa Henseende maa vel søges i, at man har følt, der ligger et vel gammelt Præg over Bogens Fremstilling og Sprog, som gør den lidt fremmed for vor Tid. Men Hovedgrundene for en saadan Bearbejdelse af den gamle fromme Mands Bog har Pastor Madsen fuldt ud forstaaet, *naar han nævner det katholske Præg, der ofte titter frem i Bogen, og man maa sige, at det er lykkedes ham godt ved denne Udgave at faa det helt væk*, saa Bogen virkelig er bleven en god Bog for levende lutherske Kristne, der ville efterfølge Kristus, og tillige er det lykkedes at bevare med skønsom Haand det Særegne ved den gamle troende Forfatter. Derfor vil denne Udgave af en af de Troendes bedste Bøger sikkert gøre den gamle Thomas a Kempis endnu kærere for Guds Børn i Danmark.«

Stakkels Thomas a Kempis, at din herlige Bog skulde blive saaledes misbrugt! Vor katholske Literatur er ikke mere sikker for grundige »Bearbejdelser« af »Anexets« Redaktør, Hr. Pastor N. P. Madsen, som uden Tvivl hylder Grund-sætningen: »Hensigten helliger Midlet«. I Sandhedens Interesse henlede vi vore Læses Opmærksomhed paa, at den eneste *ægte*, danske Udgave af Thomas a Kempis Bog. *Kristi Efterfølgelse* er Jubilæumsudgaven fra 1880, som faas hos Andr. Fred. Høst & Søn for 1 Kr. 50 Øre.

Til Ugebladets Læsere.

—o—

Den katholske Menighed i København er som bekendt i Séptember dette Aar bleven beriget med en ny Forening, nemlig:

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Vor højærværdigste Biskop, som i lang Tid havde ønsket denne Forening oprettet, var derfor meget glad ved, at nogle af vor Menigheds mandlige Kræfter paatog sig at

realisere denne Tanke. Nu har denne Forening altsaa existeret i snart et Fjerdingaar, og vor Menighed har derfor et vist Krav paa at faa at vide, hvordan Foreningen er bleven modtaget af Publikum og hvilke Livsbetingelser den har for Fremtiden.

Bortset fra nogle faa Skærmysler, som vist ethvert Foretagende vil have ved dets Tilblivelse, blev Ansgarius-Bonifacius-Foreningen modtaget med den største Sympathi fra alle Sider; i Løbet af ganske kort Tid blev det første Hundrede Kroner tegnet, og for Øjeblikket er der sikret over fire Hundrede Kroner, fordelt paa 70 til 80 Medlemmer. Og ikke nok med, at Katholikerne i København vare begejstrede for Foretagendet, ogsaa Katholikerne i Provinserne have meldt sig som Medlemmer. — Altsaa, det er jo ret glædelige Tegn, og Ansgarius-Bonifacius-Foreningen kan nok roligt se Fremtiden i Møde. — — —

Nu kan man jo nok sige, at fire Hundrede Kroner er mange Penge, og det kan vel heller ikke fragaas, at det er et meget ordentligt Resultat; men i Forhold til de store Udgifter, som vor Biskop hvert Aar maa bestride, er det dog kun som en Draabe i Havet. Derfor, og dette er igen et smukt Bevis for den Venlighed, som Menigheden viser overfor Foreningen, have nogle Herrer i Forbindelse med nogle af Komitémedlemmerne af Ansgarius-Bonifacius-Foreningen besluttet at arrangere en

Musikalsk-Theatralisk-Aftenunderholdning

til Fordel for

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Underholdningen, som vil finde Sted i Citylokalernes elegante Rococosal, vil blive absolut god; saaledes kan det anføres, at den vil omfatte Præstationer af første Rangs Kræfter fra vort kgl. Theater og Koncertverdenen, dernæst vil en lille Theaterforestilling finde Sted og en Souper vil slutte Festen. Priserne vil variere fra 2 Kroner til 50 Øre for Underholdningen, og pr. Couvert til Soupéen 3 Kroner;

iøvrigt henvises til følgende Nummer af Ugebladet, i hvilket Aftenens Program vil blive publiceret.

Det maa altsaa anbefales alle og enhver, at støtte denne Aftenunderholdning, ydermere da alt, hvorpaa der bydes, vil blive absolut godt.

Hvis Menigheden kommer dette Foretagende i Møde med Velvillie og Sympathi, vil Underholdningen, hvis det lader sig gøre, blive gentaget. Kom altsaa alle, som paa nogen mulig Maade kan; man støtter et godt Foretagende og — morer sig desuden.

A. V. Bork.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. Den højærværdigste Biskop, som den 9. ds. meddelte Firmelsens hellige Sakramente i Maribo, vendte tilbage til Hovedstaden den 11. ds. med en stærk Forkølelse, som han sandsynligvis havde hentet sig i en altfor stærkt opvarmet Jærnbaneakupé og som i Løbet af et Par Dage udviklede sig til en heftig Influenza med begyndende Lungeaffektion. Hs. biskoppelige Højærværdighed har siden maattet holde sig inde og tildels været sengeliggende og bliver vistnok nødsaget til at holde sig inde endnu en Tidlang, dog føler Biskoppen sig i de sidste Dage en Del bedre, saa man tør haabe, at Faren er overstaet. Som bekendt skulde den højærværdigste Biskop i Søndags have meddelt Firmelsens hellige Sakramente i Horsens; men paa Grund af Sygdommens farlige Udvikling blev dette en Umulighed.

— Fra *St. Elisabeth-Vincentiskonferentsen* i København, K. & N., have vi modtaget følgende Oversigt over Medlemmernes Virksomhed i det henrundne Regnskabsaar fra Oktober 1901 til Oktober 1902. Medlemmerne have i Aarets Løb tilset 35 Familier. Foruden at der til *Systuen* paa Toldbodvejen er givet 95 Kr. og til Kul 30 Kr. 10 Øre, har Foreningen i *Aarsbidrag* haft en Indtægt af 374 Kr.

22 Damer have deltaget i Arbejdet i Systuen, hvortil Foreningen modtog følgende Gaver af brugt Tøj, som uddeltes i Aarets Løb:

6 Hatte.	2 Kjoler.
4 Kaaber.	7 Par Benklæder.
2 Muffer.	5 Chemiser.
7 Par Støvler.	1 Dyne.
19 Par Strømper.	2 Puder.

Endvidere:

1 Stykke Bomuldstøj, 10 Alen do., 1 stor Pakke Rester af hvide Varer, 1 Pakke Rester af Klæde og 10 Alen uldent Kjoletøj.

Fra Systuen uddeltes i Aarets Løb:

37 Chemiser.	56 Par Strømper.
26 Par Benklæder.	23 Drengbluser.
23 uldne Underskørter.	27 Drengbenklæder.
29 Kjoler.	17 Skjorter.
20 Forklæder.	15 Livstykker.

Fra Understøttelsesforeningen uddeltes: 67 Pakker Urtekram til ca. 2 Kr. Stykket, 11 Pund Kakao, 22 Tdr. Kul, 286 Potter halvskummet Mælk, 308 Potter sød Mælk, 25 Par Kapsko, 1 Barnevogn, 1 Vogntæppe og 121 Kr. 75 Øre kontant.

Til ovenstaaende Oversigt ville vi endnu tilføje: Naar man véd, at St. Elisabeth-Vincentskonferentserne i København Ø og paa Frederiksberg ogsaa arbejde efter Evne og Kræfter til Gavn for de Fattige, saa maa man tilstaa, at vor Menigheds Damer med Iver og Kærlighed udfolde deres charitative Virksomhed ved Siden af vor Menigheds Mænd i Vincentsforeningen, baade ved deres Arbejde for og deres Besøg hos de Fattige, ja, at det endog kniber for Mændene at følge med i denne ædle Konkurrence paa Næstekærlighedens Omraade. En hjærtelig Tak paa Damernes Vegne til Alle, som ved større eller mindre Gaver : Aarets Løb have bidraget deres til Konferentsernes charitative Virksomhed, med det stille Haab om at møde en lignende Velvillie i det nye Regnskabsaar.

Med forenede Kræfter ville vi arbejde i *Vincent's- og Elisabethforeningen*. I begge disse Foreninger virkeliggøres den kristelige Charitas ophøjede Tanke: personlig Tjeneste til Gavn for de Fattige. Vel komme Medlemmerne ofte med ringe Gaver til de Fattiges Hjem, men de komme med et deltagende, omsorgsfuldt Hjærte, der er opfyldt af kristelig Kærlighed. Lære maa vi, mere og mere som Medlemmer af disse Foreninger at trænge ind i de Fattiges Hjem. Vi ville vel sjældent gaa bort derfra, uden at medbringe til vort eget Hjem forøget Tilfredshed med vore egne Forhold og med forøget Fred i Hjærtet. Vi lære de Fattige, at der endnu banker et deltagende Hjærte for den. Denne Bevidsthed banlyser al Bitterhed fra de Fattiges Hjem, den forsoner Hjærterne, den besejrer al Uvillie. Det er Menneskeslægtens barnhjærtige Samaritan, Jesus Kristus, som i en saadan Virksomhed fejrer en Triumf. Derfor ville vi gøre det gamle Valgsprog »*Omni bono adsum*« --- jeg vil være med til alt Godt -- til vort eget Valgsprog. Man maa ikke altid sige: Der er saamange Foreninger, der lægges saa meget Beslag paa mig, og de Fattige ere utaknemlige. Det er sandt, gøre vi Regning paa Menneskers Tak, blive vi ofte skulfede; vi maa kun gøre Regning paa Guds Tak, og den udebliver aldrig, hverken her eller hisset. Gud skænke vi *Hjærtet*, et fromt og taknemligt Hjærte, men de Fattige skænke vi *Haanden*, en aaben og gavmild Haand.

Rom. Den hellige Fader har fornylig udsendt en Skrivelse, ved hvilken han opretter i Rom en Kommission, som skal fremme de bibelske Studier. Kommissionen, der bestaar af Lærde af forskellige Nationer, skal beskæftige sig med alt, hvad der kan tjene til at fremme Bibelstudiet. Den skal følge med i alt, hvad der tales og skrives om den hellige Skrift; den skal dyrke Sprogforskningen og de dermed sammenhængende Videnskaber, fordi Sandheden ikke tør forsvares med Vaaben, der staa tilbage for Modstandernes. Paa denne Maade vil Bibelens og Kirkens Autoritet paa det bedste opretholdes, og den h. Stol vil blive sat i Stand til at løse de mange Tvivl, som i vore Dage rejses angaaende de enkelte Dele af de hellige Bøger. Kommissionen, der skal holde regelmæssige Møder, vil, eftersom Studierne skride frem, udgive periodiske Skrifter og give Svar paa Spørgsmaal, som rettes til den angaaende de Ting, den skal beskæftige sig med. — Som man ser, har Pave Leo XIII. et aabent Øje for de Vanskeligheder, Guds skrevne Ord har at kæmpe

med netop i vor Tid, og er besjælet af det inderligste Ønske om at kunne bevare Ordets dyrebare Skat for Kirken og dens Børn.

— For nogle Maaneder siden stjal man som bekendt i Kirken S. Sabina den berømte *Altartavle af Sassoferrato*, som malede i det 17. Aarhundrede. Tyvene gik imidlertid strax i en Fælle, som Politiet havde lagt for dem, idet de forsøgte at sælge Billedet til en fremmed Herre i et af Roms Hoteller. Den Fremmede, som annoncerede i Bladene om Opkøb af gamle Kunstværker, var en Opdagelsesbetjent, som ved Tyvenes Besøg fik at vide, hvor Altartavlen var gemt. Regeringen har nu atter tilbagegivet Billedet til Kirken, og for nylig blev det atter indsat i sin Ramme, i hvilken Anledning en Festlighed fandt Sted i Kirken, som tilhører Dominikanerordenen. Dominikanergeneralen, P. Andreas Frühwirth, fejrede Højmessen og Indexkongregationens Sekretær, Dominikanerpater Th. Esser holdt Festprædikenen.

— En Domherre ved St. Peter, Msgr. Grev *Campello*, forlod for henved 20 Aar siden den katholske Kirke. Den fornemme Prælats Frafald vakte dengang en Del Opsigt. Campello vilde efter den tyske Gammelkatholicismes Mønster grundlægge en af den h. Stol uafhængig, udvortes katholsk Kirke. Lidt efter lidt, navnlig efter at Campello havde forlagt sin Virksomhed til Norditalien, glemte man ham. Den 6. November har Campello nu aflagt den katholske Trosbekendelse overfor Msgr. Lugari og er angrende vendt tilbage til den hellige Kirkes Skød. Bedre sent end aldrig.

A. C. Møde i Søpavilloncn Onsdag d. 26. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Foredrag af Hr. Pastor Günther: „Syvendedagen“.

Unio. Søndag den 23. November Kl. 8 afholdes **Stiftelsesfest** i Citys Selskabslokaler med Festmaaltid, lidt Underholdning til Kaffen og derefter Bal. Pris for Medlemmer 3 Kr., for Besøgende — som maa indføres ved et Medlem — 4 Kr.

St. Josefs Gilde. Til den forestaaende Julehøjtid uddeler St. Josefs Gilde **endel Understøttelsesportioner paa 10 à 15 Kr.** De Gildebrødre (eller Enker efter saadanne), som ønske at komme i Betragtning, bedes senest den 3. Decbr. meddele dette til Formanden, Bogtrykker Mohu.

C B. Lohrer,

31. Adelgade. 1. Sal. Telefon Nr. 23.013
Brand-, Glas-, Tyveri- samt Søforsikringer tegnes paa billigste Betingelser.

I Morgen udkommer Julehilsen 1902

2. Aargang.

32 Sider Text og Billeder. 50 Øre.

Faas hos Udgiveren, Kandidat Niels Hansen, Sigbrits Allé 15, Kbhvn. S., i alle Boglader samt hos Hovedkommissionæren, Andr. Fred. Høst & Søn, Bredgade 35.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 23. November. 27. og sidste Søndag e. Pintse. Clemens, Pave og Martyr. — **24. M.** Johannes af Korset, Bekender. — **25. Ti.** Catharina, Jomfru og Mart. — **26. O.** Silvester, Abbed. — **27. To.** Leonhard af Porto Maurizio, Bekender. — **28. F.** Willehad, Biskop og Bekender — **29. L.** Marias Skytsfest.

Søndag den 30. November. 1. Søndag i Advent. Kirkeaarets Begyndelse.

✠ At vor kære Moder, Baronesse **Jane Antoinette Maria Rosenkrantz** f. Scott, Enke efter Kaptajn i den vestindiske Hærstyrke, Baron Anton Werner Rosenkrantz, afgik ved en blid og rolig Død Mandag Morgen, den 17. November, bekendtgøres herved af hendes dybtsørgende Børn og Barnebarn.

Anna Launy,
f. Rosenkrantz.

Jane Rosenkrantz.
Fritz Launy.

Den kære Afdøde anbefales ret indtrængende til de Troendes Forbøn.

I Dagene den 29.—30. November og 1. December vil der i den franske Skoles Lokaler, Toldbodvej Nr. 14, blive afholdt

Basar med Tombola

til Fordel for det nye

St. Josefs Hospital i Griffenfeldtsgade.

Elisabethforeningen holder i Anledning af den h. **Elisabeths Fest** (Onsdag den 19. ds.) Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke **Søndag den 23. November** under den h. Messe Kl. 8, som frembæres for Foreningens levende og afdøde Medlemmer. Samme Søndag tilfalde samtlige Kollektur i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken og St. Josefs Kirke Elisabethforeningen til forældreløse Børns Vel.

Literatur.

I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, Kbhvn.) faas:

Ludv. Schmidt: **Hans Tausen** eller **den danske Luther**. Pris heftet 1 Kr.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 48.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 48.

Søndagen den 30. November.

1902.

Indhold: Et Bidrag til Reformationstidens Literatur. -- Nogle Spørgsmaal til Hr. Dr. Thulstrup. — Polakkerne i Danmark. — Den franske Kulturkamp i Studentersamfundet. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. — Bekendtgørelser.

Et Bidrag til Reformationstidens Literatur.

—0—

Det er næsten tredive Aar siden, at *C. Paludan-Müller* skrev i »de første Konger af den oldenborgske Slægt« S. 338: »Efter Reformationens Sejr i vort Land har vor Historie været fremstillet af det da sejrende Parti efter dets protestantiske Anskuelse og dets Domme over Modstanderne. Der har manglet Aandsfrihed til at opfatte Personer og Forhold i et historisk Lys.« At dette navnlig maatte paavirke Fremstillingen af Lutherdommens Opkomst og Indtrængen i Danmarks Rige, siger sig selv.

Imidlertid er der fra katholsk Side gjort ikke saa lidet for at faa denne vigtige Periode mere oplyst. Pastor *Ludv. Schmitt*, i sin Tid Tilhører af den nævnte Historiker *C. Paludan-Müller*, der uden Tvivl er mange af Ugebladets Læsere godt kendt fra sit mangeaarige Ophold her i Dan-

mark, i København og Aarhus, er det lykkedes ved ihærdig Granskning i flere Landes Bibliotheker at sprede Lys over ikke faa mørke Punkter i Reformationshistorien.

Udbyttet af sine Forskninger har han offentliggjort i en Række videnskabelige Særskrifter om »Karmelitpateren Paulus Heliae« (Povl Helgesen) 1893, om »Johan Tausen, den danske Luther« 1892, om »Kølner-Theologen Nikolaus Stagefyr og Franciskanerpateren N. Herborn« 1896 og om »Forsvaret for den katolske Kirke i Danmark« mod den indtrængende Lutherdom 1899.

Ved sine Studeringer blev han opmærksom paa et katolsk Forsvarsskrift, som ganske vist ikke var helt ukendt (*Engelstoft* havde skrevet derom i Universitetsprogrammet for 1847), men som dog endnu ikke forelaa paa Tryk for Offentligheden og derfor ikke var let at faa fat i. Paa det ene af de to haandskrevne Eksemplarer, der haves paa det store kgl. Bibliothek, staar skrevet, at Forfatteren var Povl Helgesen med Øgenavnet »Vendekaabe«. Men det kan ikke være rigtigt. Forfatteren siger nemlig i selve Skriftet, at han er kommen ind fra Udlandet, og at det haarde nordiske Efteraarsvejr snart vil nøde ham til at søge tilbage til et mildere Klima. Pastor Schmitt er nu ved omhyggelige Forskninger omsider naaet til den Overbevisning, at Skriftet er bleven forfattet af Graabroderen *Nikolaus Ferber* med Tilnavn *Herborn* efter sin Fødeby, her i Danmark bedst kendt under Øgenavnet »*Stagefyr*«, som synes at være enstydigt med »Ildebrand«. Ferber er Forfatter af mindst nitten Stridskrifter; han opholdt sig den Gang, A. 1530, i Køl'n som nidkær Prædikant og Forstander for den nederrhinske Ordensprovins, men han døde allerede fire Aar senere i Toulouse i Sydfrankrig, hvor han var betroet med Overtilsynet med de nitten Ordensprovinser nord for Alperne.

Da det gjaldt om at optage Kampen med Lutherdommens højrrøstede Ordførere her til Lands, havde de danske Biskopper set sig om i Udlandet efter en Mand, der var øvet i den Slags Ordstrid. Og det var lykkedes dem at

faa hin prøvede Forkæmper for den gamle Tro hidkaldt for at kunne tage Del i Herredagen i København i Juli Maaned 1530. Det var det, som gav Herborn Anledning til at forfatte det nu første Gang udgivne Skrift. Han selv har ikke givet det nogen Titel eller Overskrift, men Udgiveren har ment bedst at kunne karakterisere det med et i selve Skriftet brugt Udtryk som *Confutatio Lutheranismi Danici**) d. e. Gendrivelse af den danske Lutherdom.

Over tyve lutherske Prædikanter fra hele Danmarks Rige, der havde givet Møde paa Herredagen, overrakte her en paa Dansk skreven Trosbekendelse i 43 Artikler. De katholske Biskopper og øvrige Prælater besvarede den i 27 Artikler ligeledes paa Dansk, men anmodede saa deres Modpart om et skriftligt Gensvar ikke blot paa Dansk men ogsaa paa Latin, for at saa begge Parters Skrivelser kunde prøves af saadanne udenlandske Dommere, hvis Kendelse alle og enhver maatte bøje sig for. Prædikanterne trak Sagen i Langdrag. Det var først to Dage før Herredagens Slutning, at de efterkom Prælaternes Ønske og overrakte en latinsk Svarskrivelse. Katholikernes Svar blev denne Gang til en »almindelig Gendrivelse af hele det lutherske Parti i Danmark«.

Den blev skreven paa samtlige Biskoppers og øvrige Prælaters Vegne, lige straks i August Maaned 1530, sandsynligvis i Aarhus. Originalhaandskriftet er desværre gaaet tabt eller ialfald ukendt. Af de to ovennævnte Afskrifter viser det ene sig at være en Kopi af det andet. Begge Afskrifter ere langtfra fejlfri, saa Udgiveren mange Steder saa sig henvist til Gisninger og Rettelser, som han for øvrigt har foretaget med rosværdig Omhu og Skønsomhed. Baade Histo-

*) Den fuldstændige Titel lyder: *Confutatio Lutheranismi Danici, anno 1530 conscripta a Nikolao Stagefyr seu Herborneo O[r]d[inis] F[r]atrum M[in]orum, nunc primum edita a Ludovico Schmitt S[ocietatis] J[esu]. Ad Claras Aquas (Quaracchi) prope Florentiam. Ex typographia Collegii s. Bonaventurae 1902.*

rikere og Theologer skyldte ham Tak, da Skriftets Indhold og Form ere fortrinlige.

Allerede *Engelstoft*, vistnok en uvildig Dommer i denne Sag, roste Forfatteren for Slagfærdighed, Skarpsindighed og logisk Tænkning. Den Ros er velfortjent; og de nævnte Fortrin ere langt fra de eneste eller vigtigste. Herborn ses at have været en kundskabsrig Humanist, - meget belæst i Oldtidens latinske og græske Literatur, en udmærket Stilist, der fører en veløvet og letflydende Pen, og hvad det selvfølgelig mest kommer an paa, en grundig Kender af den kirkelige Lære og hele den katholske Dogmatik og en slagfærdig Forsvarer for den nedarvede apostoliske Tro.

Han behandler f. E. mod største Nøjagtighed Kors- og Messeofret og deres indbyrdes Forhold, skønt det først var 30 Aar senere, at den kirkelige Læremyndighed udtalte sig første Gang derom, nemlig paa Konciliet i Trient. Man kunde mene at høre selve Konciliets Forklaring desangaaende, naar Herborn siger, at Korsofret og Messeofret har en og samme Offergave, men at Maaden at ofre den paa er forskellig, at de i en Forstand er ét Offer, i en anden to Ofre, alt eftersom der nemlig tages Hensyn enten til Offergaven eller til dens Frembærelse; thi Messepræsterne frembære ikke en anden Offergave, men den selvsamme, som Kristus har frembaaret paa Korset; men da den ene Offergave bliver frembaaren paa forskellig Maade, er Frembærelsen eller Offerhandlingen forskellig og af ulige Kraft, Virkeevne og Fortjeneste; Messeofret faar al sin Virkeevne af Korsofret og er saa at sige en Del af dette . . . Thi hvad Kristus har fortjent i uudtømmelig Fylde ved paa Korset at ofre sig selv, det bliver uddelt i et endeligt Maal og ligesom draabevis gennem Messeofret.

Læren om Pavens ufejlbare Læreembede blev, som bekendt, først for 32 Aar siden udtalt som katholsk Dogme i utvetydige Ord. Men Herborn taler allerede derom med al ønskelig Bestemthed, naar han siger: »Ingen romersk Biskop (hvordant hans Liv og Levned end kan være; hans Dommer

er Hyrdernes Hyrde) kan, saalænge han er Pave (og det er han og vedbliver han at være, saalænge han er troende) kan tage fejl, naar han som. Indehaver af Pavestolen afsiger en afgørende Dom i Sager, der vedkomme Kirken og Troen og ere nødvendige til Menneskenes Frelse. Thi da Paven er hele Kirkens Hyrde, vilde selvfølgelig Pavens Vildfarelse være hele Kirkens Vildfarelse.« Herborn hidleder denne sin Lære af Matth. 16, 16 og Luk. 22, 32 og finder Aarsagen til Pavens Ufejlbarehed i den Helligaands særlige Styrelse — begge Dele i nøjagtig Overensstemmelse med Vatikan-Konciliets udtrykkelige Lære.

Ligesom Konciliet i 1870, lærte han allerede i 1530, at ganske vist indeholdes al den Sandhed, som er betroet Kirken til Forkyndelse og Udlæggelse, i den forlængst med Apostlene afsluttede Aabenbaring, men Forstaaelsen af Aabenbaringens Hemmeligheder, den er tagen til og har udviklet sig i Tidernes Løb og udvikler sig fremdeles, saa det godt kan være, at endnu ikke alle de theologiske Sandheder, som indbefattes i den hellige Skrift, ere afslørede for Kirken, men i sin Tid skulle afsløres for den af den Helligaand.

Hans Nidkærlighed for og Vedhængen ved den overleverede Kirketro gøre ham ikke blind for Misbrug, der have indsneget sig i det katholske Liv. Han skelner skarpt imellem Kirkens Lære og Bud paa den ene Side og de praktiske Forhold paa den anden Side. Han hævder, at Ordenslivet som saadant er Kristendommens Blomst og Krone, men indrømmer villig, at det paa ingen Maade kan siges om hver og en Munk og Ordenssøster. Cølibatsloven er ulastelig; »men, siger han, efter mit Skøn burde der kræves eu højere Alder, flere Kundskaber og mere Dyd af dem, der indtræde i Præstestanden; Ordet »Præst«, der afledes fra det græske »Presbyter«, betyder jo det samme som »Ældste«.

At Skriftet ikke er aldeles fejlfrit, forstaaer sig af sig selv. Hvad Indholdet angaar, er der ikke meget at rette;

et eller andet gør Udgiveren opmærksom paa, saasom at der lægges for megen Vægt paa private Aabenbaringer. Han dølger heller ikke, at der i Stridens Hidsighed ikke spares paa Skældsord, hvad der jo ikke blot strider mod Nutidens bedre Smag, men ogsaa mod den Alvor og Værdighed, der sømmer sig for et videnskabeligt Stridsskrift. Men i saa Henseende havde jo den nye Læres Ordførere intet at bebrejde den gamle Tros Forsvarere. Herborn er vi des mindre berettigede til at dadle derfor, jo mindre Tid der levnedes ham til at file paa hvad han skrev. Tværtimod, den Lethed, hvormed han i nogle faa Uger fuldendte et saa betydeligt Indlæg i Religionsstriden, fortjener Paaskønnelse og Beundring.

Udgiveren har arbejdet med stor Flid og Omhu. Mange Steder belyses ved Anførelse af parallele Udtalelser af Herborn i andre utvivlsomt ægte Skrifter. Det rige og forskellige Stof, der indeholdes i *Confutatio*, gøres lettere tilgængeligt ved tre omhyggeligt udarbejdede *Indices*, Fortegnelser over Skriftstederne, Ordene og Egennavnene. Bogen er udgaaet fra Graabrødrenes eget Trykkeri i Quaracchi ved Florens i Italien. Den er tilegnet Hs. biskoppelige Højærværdighed, den første apostoliske Vikar for Danmark og Island, de Mænds første Efterfølger, paa hvis Vegne *Confutatio* er bleven skreven.

P. P.

Nogle Spørgsmaal til Hr. Dr. Thulstrup.

—o—

I Anledning af et Foredrag, som Hr. Dr. Thulstrup den 16. ds. holdt i Raadhussalen i Odense har Hr. Pastor Schmiderer i »Fyens Stiftstidende« for 18. Nov. blandt andre ogsaa rettet følgende Spørgsmaal til Foredragsholderen.

1. Hører De ogsaa til dem, der endnu ikke kunne skjelne mellem »at tilbede Nogen« og »at bede til Nogen«? Vi Katholiker tilbede kun Gud alene, men til Guds Moder bede vi, og vi ære hende som Guds ypperste Skabning og Tjenerinde. Hvor ofte skulle vi endnu protestere mod, at man beskylder os for *Helgentilbedelse*? Naar man dutter os Misbrug paa og derfor saa angriber os, -- er *det* en *ærlig* Fremgangsmaade?

2. De sagde, at »Leo XIII. gjorde det til Sandhed«, at Maria har aabenbaret sig i Lourdes, og at der skeer Mirakler dér. Mente De hermed, at han gjorde det til en Trossætning? Men jeg forsikrer Dem, at ingen Katholik er forpligtet til at tro disse to Paastande, og ingen Pave kan overhovedet »gøre« Noget til Sandhed. Hvad der er sandt, maa være sandt i sig selv, og Paven kan kun erklære, at han holder Noget for sandt. Men selv i dette sidste Tilfælde behøve vi ikke at tro det, medmindre Paven erklærer Noget udtrykkeligt (*ex cathedra*) som en af Gud aabenbaret Sandhed, der skal tros af Alle som Trossætning. Det har Leo XIII. endnu aldrig gjort.

3. Da De, Hr. Doktor, er Læge, skulde man netop af Dem kunne vente, at De forstaar, hvad et i Lourdes ophængt *Træben* skal betyde. Har De da aldrig set et Menneske med et ubevægeligt, bøjet Knæ, som derfor maatte betjene sig af et Træben, skønt hans Ben ellers var uskadt? Naar saa Knæet er helbredet, kan Træbenet selvfølgelig undværes. Imidlertid kan det Træben, De har set, muligvis være et Symbol paa Taknemlighed for et helbredet Ben. Men i hvert Tilfælde maa jeg spørge Dem: hvorfor kunde De ikke lade være med at gøre Dem lystig over Træbenet?

4. De erklærede tilsidst Alt, hvad der skeer i Lourdes, for »Bedrageri i højeste Grad«. Nu spørger jeg Dem: Kender De ikke *H. Lasserres* Bog »Vor Frue af Lourdes« (paa Dansk efter den 126de franske Udgave, hos Høst & Søn, Kjøbenhavn, 1894)? Den indeholder de mest uomtvistelige Mirakler, som var sket indtil 1869. To Aar senere

har en Hr. *Artus* (rue du Trouchet 5. Paris) hos Notar *M. Turquet*, rue de Hannovre 6, Paris) deponeret 15,000 Frcs. som Præmie til den Første, der kunde bevise, at kun et eneste blandt de af Laserre fortalte Mirakler lod sig forklare paa naturlig Maade (t. Ex. Suggestion). Som Dommere skulde fungere det medicinske og Videnskåbernes Akademi i Paris; Pengene ligge der endnu. Naar det er saa let at gøre det af med Miraklerne i Lourdes, som De synes at gøre det af dermed i Raadhussalen i Odense, — hvorfor har endnu Ingen vundet den pæne Sum?

5. Har De læst *Dr. Boissaries* »Histoire médicale de Lourdes?« I denne strengt videnskabelige Bog findes der Mirakler omtalt, som De aldrig vil kunne forklare ved Suggestion eller paa anden naturlig Maade. Der finder ogsaa den overfladiske, fritænkerneske Romandigter *E. Zola* sin Afregning, ligesom andre, der kun have opholdt sig i Lourdes i nogle Dage for at kunne sige, at de have været der. »Mit første Blik er det rigtige«, erklærede *É. Zola* i sin latterlige Selvbevidsthed til *Dr. Boissarie*. Og hvorfor har De, Hr. Doktor, ikke henvendt Dem til Lægebureauet i Lourdes for at faa Oplysning angaaende »Smittefaren« ved Vandbassinerne? Er maaske ogsaa Deres første Blik det rigtige?

6. Kan »Begejstringen« maaske ogsaa gribe et Barn paa 5 Aar? Eller helt døve og bevidstløse Personer? Og dog bleve ogsaa saadanne uhelbredelige Syge pludselig helbredede! Og hvad skal man sige om ikke saa faa Helbredede paa andre Steder, langt borte fra Lourdes, kun ved Anvendelse af Vand eller Medailler fra Lourdes, og det engang imellem endda, uden at de Syge selv vidste om, hvad der blev anvendt?

Polakkerne i Danmark,

af Pastor Ortved.

— 0 —

En Artikel i »*Politiken*« fremsatte forleden endel falske Paastande om Polakkernes Forhold her i Landet. Af en eller anden Grund har det imidlertid sine Vanskeligheder sommetider at faa gendrevet Ting overfor den samme Læsekreds, som de er fremførte for.

Nogle Punkter skal her berigtiges.

Nævnte Artikel, der vel at mærke er skreven af en Agravdatter, siger: »Der udleveres Kogekar, Brændsel, Kartofler samt en Hømadras, Lagener og to Tæpper.« I Kontrakterne omtales hverken Kogekar eller Lagener, og kun 1 Tæppe pro persona er betinget; og da som bekendt Arbejdsgivere Verden over sjælden trykkes af den Dyd at give mer, end de er nødt til, saa hører det til de reneste Undtagelser, at de faar mer end det kontraktmæssige. Hurtig kunde man faa de Stykker talt, der selv bringer deres »gode Dundyner« med.

»To—tre Hundrede Kroner«, hvilke Artiklen skriver, at Pigerne kan sende hjem som Sommerens Udbytte, naar de aldrig til. I ti Aar nu har jeg hjulpet dem med at veksle deres Penge og sende hjem; for deres syv à halvtotende Maaneders Arbejde kan de kun i Roeakkordegnene have op til 175 Kr. i Nettofortjeneste, og 200 aldrig, skønt de driver Tarvelighed i Levemaade til det yderste. Saa hvor de »nogle Tusend Mark«, Piger undertiden skal have paa Rente, skulde komme fra, — især da Fortjenesten næsten altid gaar til Familiens fælles Underhold og Vinteren sjælden skaffer nogen Arbejds løn tilhuse — er en Gaade; de barbenede eller kludebestrømpede Piger vilde nok blive i høj Grad overraskede, om man meddelte dem, at de har nogle Tusend Mark paa Rente.

Saa siger Artikelen, at »tidligere hændte det ikke saa sjældent, at Polakkernes Aufseher snød dem for deres Penge.«

Det hænder saamænd desværre stadig endnu, og endnu iaar har jeg grebet nogle i det. Hvor vidt forøvrigt deres Snyderier kan gaa, faar man et Begreb om ved at høre, at jeg engang overraskede en Aufseher i at have bedraget sit Arbejdshold for 147 Kr., som han da blev tvungen til at rykke ud med. Om det skulde afgive en Anbefaling for den alt andet end heldige Aufseherrace naar Artiklen meddeler: »Paa nogle Gaarde har Aufseheren været en 15—20 Aar«, er ikke godt et vide. Men da her iaar først 10de Aar er Polakker ved Roearbejdet, er Meddelelsen fejlagtig; og ikke engang i de ti Aar har en eneste Opsynsmand haft den samme Plads.

Dernæst »siges der«, at jeg tager 2—3 Kroner af hver for Altergang; man har endogsaa løjet helt op til 8 Kr. Jeg vil derfor give denne Sæsons Regnskab. 2508 Polakker har jeg paa mine idelige Rejser paa Gaardene givet Lejlighed til polsk Gudstjeneste; ved denne har jeg haft 2003 Altergæster. Efter Gudstjenesten *plejer* Folkene at samle noget, men hvem der giver eller hvem ikke, eller hvormegget hver, er jeg uvidende om. Deres frivillige Gave har været 1325 Kr. 98 Øre. Det fordelet paa de tilstedeværende bliver $53\frac{1}{2}$ Øre til hver, og vilde man fordele det blot paa Altergæsterne, $56\frac{1}{2}$ Øre. For de Penge kunde de ingensteder rejse til nærmeste katholske Kirke, og saa vilde de dér endda ingen Præst finde, som forstod dem. I Kirken i Mariebo er der altid kommet mange til Gudstjenesten, og 643 Altergæster har der været. Kirkekollekterne har i disse godt syv Maaneder givet 198 Kr. 32 Øre; fordeler man dette blot paa Altergæsterne (som *ikke* alene har bidraget), da bliver det knap 31 Øre til hver. Der er altsaa langt til 2—3 Kr., endsige 8.

Af det store Antal Kommunioner sés, at Polakkerne sætter Pris paa Religionen; og af Differencen mellem de Gudstjenestesøgendes Antal og Kommunionerne sés, at de meget vel tør handle efter deres egen Vilje, uden Frygt for Præsten og Helvede.

Agrardatterens Udtalelser om Polakkernes »Overtroiskhed« m. m. kaster jeg derhen, hvor de hører hjemme, nemlig paa Frasernes værdiløse Pulterkammer.

Med hvilke Øjne den kirkelige og verdslige Styrelse ser paa mit Arbejde, fremgaar tilstrækkelig deraf, at Kardinalpræfekt Ledochowski ifjor sendte en anerkendende Skrivelse, uopfordret ledsaget af 1000 Lire til Hjælp til Arbejdet, medens iaar den galiciske Regering har vedtaget et Aars-tilskud paa 200 Gylden.

„Den franske Kulturkamp“ i „Studentersamfundet“.

—o—

Med Udsigt til et stort og anstrængende Arbejde havde Pastor *H. Gamél* paa Studentersamfundets Indbydelse paa- taget sig den ingenlunde lette Opgave at udarbejde et *Foredrag om den franske Kulturkamp*.

Foredraget holdtes i Lørdags for en tætpakket Forsamling i Studentersamfundets store Festsal og blev i Kraft af sin Grundighed og sin Fylde af nye og interessante Synspunkter en hel Sejr for Pastoren, skønt han gjorde det Vovestykke at lægge Beslag paa Tilhørernes Opmærksomhed i fulde syv Kvarter.

Foredragets Længde blev dets Styrke, da det derved muliggjordes at give en udtømmende Skildring af Kulturkampens Forhistorie, af Kongregationsloven af 1. Juli 1901, dens Uretfærdighed mod de franske Ordener og endelig dens Konsekvenser og hele Kulturkampens sandsynlige Udvikling.

Det livlige Bifald, som lød ved Foredragets Slutning, var et Bevis for, at Vovestykket var lykkedes, og de danske Katholiker skylder Pastoren en Tak for den værdige og dyg-

tige Maade, hvorpaa han formede Protesten mod de franske Undtagelseslove, — hvilke jo ere rettede mod Samfund, som ogsaa vi herhjemme staa i Gæld til.

I den paafølgende Diskussion deltog først og fremmest Foredragsholderen, saa Pastor *Desnos*, der talte paa Fransk, og endelig Pater *Breitung*, der er en gammel Kending i vore Studenterforeninger; fra modsat Side opponerede Doktorerne *Georg Brandes* og *P. Munch*.

At Tilhørerne langt fra var blevne trætte af det lange og vægtige Foredrag, fremgaar af den Omstændighed, at Diskussionen først kunde sluttet Kl. 3, og at den var lige saa livlig, da den sluttede, som da den aabnedes Kl. halvtolv.

Man maa komplimentere Studentersamfundet for dets Gæstfrihed, men ikke mindre de katolske Præster for den Dygtighed, hvormed de løste deres Opgave: at give Samfundets Medlemmer et nyt og rigtigere Syn paa den franske Kulturkamp. —

Da selve Foredraget vil blive meddelt i »*Katholiken*«, er her kun Anledning til at omtale nogle nye Synspunkter, der kom frem under Diskussionen. Denne indledes af Professor Dr. *Brandes*, der udtalte sin Glæde over at mødes med *katolske* Præster i en Diskussion; hos dem mødte man den Skarphed i Tanken og den Hensyntagen til Modstandernes Person, der indgød Agtelse og Sympathi; han selv havde bl. a. altid forsvaret Jesuiternes Moral som den eneste sunde og sande. Dog maatte han gøre Indsigelse imod, at de franske Katholiker protesterede mod Regeringen i *Frihedens* Navn, hvorpaa han fremsatte nogle Udtalelser af Pius IX.s »Syllabus«; dernæst hævdede han, at den franske Regering havde Ret til at *opsige Konkordatet*. — Paa den første Indvending svarede Pater *Breitung* ved at anvende en meget nøjagtig Distinktion og paaviste dernæst, at den katolske Kirke *principielt* var Tilhænger af Religionsfriheden under Samfundsforhold som de nuværende; paa den anden Indvending svarede *Foredragsholderen* ved at pege hen paa, at franske Biskopper som Mgr. le Camus i

Rochelle endogsaa *ønskede* Konkordatet opsagt; det perfide i Regeringens Fremfærd laa deri, at den først med stadig Paaheraabelse af Konkordatet gennemførte en Række Love, der bandt Kirken paa Hænder og Fødder, og *saa* opsagde Konkordatet; en Adskillelse af Stat og Kirke, som den finder Sted i de forenede Fristater, er ingen Ulykke for Kirken; men dér er der virkelig Adskillelse, og ingen skjult eller aabenlys Forfølgelse fra Regeringens Side.

Diskussionen afsluttedes, uden at nogen havde vovet at *forsvare* (sagt i Modsætning til at undskylde) den haardt betrængte Kongregationslov, der i selve Foredraget blev stemplet som »tyrannisk og umoralsk.«

X.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. I Fredags, den 21. Novbr., fandt Enkebaronesse *Jane Rosenkrantz, f. Scott's* Begravelse Sted fra St. Ansgars Kirke, der ved denne Lejlighed var fyldt af et meget stort Følge, hvori saas mange Repræsentanter for Aristokratiet. Kisten, paa hvilken var lagt en Mængde Kranse, stod foran Højaltret og var omgivet af Palmer og Lys. Den højtidelige Sjælemesse, under hvilken Kirkens Kor sang meget smukt og stemningsfuldt, blev frembaaret af Pastor Johansen, som ogsaa holdt Ligtalen og meddelte Absolutionen ved Kisten. Efter en dansk Salme blev Kisten under dæmpet Orgelmusik baaret af den Afdødes nærstaaende Venner ud af Kirken og Ligtoget satte sig i Bevægelse gennem Bredgade, hvor der havde samlet sig en Mængde Mennesker. Den Afdøde, der opnaaede en Alder af 63 Aar, fandt sit sidste Hvilested paa katholsk Vestre Kirkegaard. R. I. P.

— I Søndags fejrede den herværende *Nothburga-Forening* for katholske Jomfruer sit *25aarige Jubilæum* med

en lille Festlighed hos St. Josefssøstrene paa Toldbodvejen; Foreningen oprettedes nemlig i November 1877 af daværende apostoliske Præfekt Herm. Grüder, som stillede den under Søster *Maria Hermanns* Ledelse. To Medlemmer, som trolig havde holdt ved i Aarenes Løb, kunde ved den festlige Lejlighed ogsaa fejre deres 25aarige Medlemsjubilæum, nemlig *Dorothea Beckmann* og *Marie Jensen*. — Kl. 7 om Aftenen samledes Medlemmerne tilligemed nogle Forældre og særlig Indbudte, blandt hvilke saas Mariahjemmets 16 unge Piger, i Søstrenes Huskapel, hvor Pastor Johansen holdt en kort Festtale til Medlemmerne og overbragte dem en Lykønskning fra den højærv. Biskop, som var hindret paa Grund af Sygdom i personlig at give Møde. Efter Talen overrakte han til 45 Medlemmer en smuk Medaille med den h. Gudsmoders Billede til Minde om Jubilæet og stillede dem alle under vor guddommelige Frelser, den ubesmittede jomfruelige Gudsmoders og den h. Nothburgas særlige Varetægt. Den kirkelige Del af Festen, under hvilken Søstrenes Sangkor medvirkede, sluttede med den sakramentale Velsignelse.

Fra Kapellet begav man sig ned i Søstrenes Forsamlingsaal, hvor nogle af Foreningens Medlemmer med megen Dygtighed udførte *et Festsplil*, »Den h. Nothburga«, i 3 Akter, med nogle Musikstykker mellem Akterne; tillige fremstilledes i Aftenens Løb et religiøst Tableau eller levende Billede. Aftenen henrandt paa en baade opbyggelig og fornøjelig Maade, og efter den aandelige Nydelse beværtedes de Unge — henimod 80 — med Smørrebrød og The og Vin og Kage. For de to Medlemmer, som fejrede Jubilæum tilligemed Foreningen, blev der af Sognepræsten, Hr. Pastor Braun, udbragt et særligt Leve, som besvaredes med Begejstring af de Tilstedeværende, blandt hvilke ogsaa saas Hr. Pastor Desnos og flere fremragende Damer i vor Menighed, som hædrede Foreningen med deres Nærværelse. Maatte Nothburga-Foreningen nu stedse vinde fremad i de næste 25 Aar!

St. Josefs Gilde. Til den forestaaende Julehøjtid uddeler St. Josefs Gilde **endel Understøttelsesportioner paa 10 à 15 Kr.** De Gildebødre (eller Enker efter saadanne), som ønske at komme i Betragtning, bedes senest den 3. Decbr. meddele dette til Formanden, Bogtrykker Mohn.

C. B. Lohrer,

31. Adelgade. 1. Sal. Telefon Nr. 23.013

Brand-, Glas-, Tyveri- samt Søforsikringer tegnes paa billigste Betingelser.

Kirkelig Kalønder.

Søndag den 30. November. 1. Søndag i Advent. Kirkeaarets Begyndelse. — **1. December, M.** Andreas, Apostel. — **2. Ti.** Bibiana, Jomfru og Mart. — **3. O.** (Fastedag*) Frants Xaverius, Bekender (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **4. To.** Barbara, Jomfru og Mart. — **5. F.** (Fastedag) Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Prælatsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aftenandagt). — **6. L.** Nikolaus, Biskop og Bekender.

Søndag den 7. December. 2. Søndag i Advent.

*) Onsdag og Fredag i Adventstiden ere befalede Fastedage.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes møde **Fredag den 5. Decbr.** i St. Ansgars Kirke til de sædvanlige Beditimer i Dagens Løb.

Mødreforeningen. Tirsdag den 2. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. — Efter Messen et kort Foredrag.

Rosenkransbroderskabet holder sit sædvanlige Møde med **Procession** i St. Ansgars Kirke **Søndag den 7. Decbr.** Kl. 6 Aften. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner.

I Dagene den **29.—30. November** og **1. December** vil der i den franske Skoles Lokaler, **Toldbodvej Nr. 14,** blive afholdt

Basar med Tombola

til Fordel for det nye

St. Josefs Hospital i Griffenfeldtsgade.

Julehilsen 1902 er udkommen og faas i alle Boglader og hos Udgiveren, Kandidat Niels Hansen, Sigbrits Allé 15. Kbhvn. S.

Jesu Hjærte Kirke. Torsdag d. 4. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften forberedende Foredrag om **Exercitierne for Herrer,** som agtes afholdte d. **7.—14. Dec.,** hvortil alle Menighedens Herrer indbydes.

Musikalsk-teatralisk Aftenunderholdning

til Fordel for

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen

i City-Lokalernes Festsal (Opgang i Citygade)

Søndag den 14. December Kl. 8.

1. **Joseph Haydn**: Trio i G Dur for Piano, Violin og Violoncel, udført af Frk. *L. Schwartzlose* og d'Hrr. *Robert Cohn* og *Husson*.
2. **Heiberg**: Emilies Hjærtebanken, af Koncertsangerinden Frk. *Eva Baadsgaard*, akkompagneret af Frk. *Blangstrup*.
3. a. **Joachim Andersen**: Le calme, Romance. Fløjtesolo af Hr. *G. Christiansen*, akkomp. af Frk. *F. Christiansen*.
b. **Antonio Lotti**: »Ach noch einmahl«. Arie af *Ovennævnte*.
4. a. **Agathe Backer-Grøndahl**: »Aftenen er stille«. Alt Solo af Frk. *Alex. Nielsen*.
b. **Aug. Enna**: Folkevis. }
Akkomp. Piano Frk. *L. Schwartzlose* og Violoncel Hr. *Husson*.
5. a. **Schumann**: Die beiden Grenadire. } Solo af Basbarytonsang.,
b. **Fini Henriques**: Serenade. } Hr. Kand. *A. Therp*.
6. **Erik Bøgh**: To Turtelduer, Idyl. Sangduet af Sangerinden Frk. *Røeder* og Hr. *A. Therp*.
7. **Arcangelo Carelli**: Folies d'Espagne. Variationer for Violin med pagineret Bas af Violinisten, Hr. *Rob. Cohn*, akkomp. af Frk. *Røeder*.
8. Romancer. Sunget af kgl. Operasangerinde *.* (Med forven- tet Tilladelse).
9. **Fesca**: Barcarole. Op. 23 du 3^m Trio for Piano, Violin og Violoncel, af Frk. *L. Schwartzlose* og d'Hrr. *Rob. Cohn* og *Husson*.
10. **C. Hostrup**: Den Tredie. Sangspil i 1 Akt. — Personer: Dybbøl, Landmand. Fru Dybbøl. Emmy, deres Datter. Alfred, hendes Fætter. Brun, Læge. Mörch, The- og Porcellainshandler. Handlingen foregaar paa Dybbøls Gaard i Valby.

Kl. II præcis: Souper. (Fisk, Steg, Dessert, Vin og Kaffe).

Komiteen forbeholder sig Ret til eventuel Forandring i Programmet.

Billetter til Underholdningen faas à 2 Kr., 1 Kr. 50 Øre, 1 Kr. og à 50 Øre hos Komitémedlemmerne og følgende Steder: Hr. Pastor J. Frederiksen, Vestervoldgade 115, Hanskeforretningen »Belladonna«, Østergade 61, Hr. Hattemager S. Bækklund, Købnagergade 59, d'Hrr. Ingeniører Husson & Plum, Stenosgade 5, 1. Sal og hos Redaktionen af Nordisk Ugeblad, Bredgade 64. — Samme Steder faas Billetter til Souperen à 3 Kr.

Komiteen:

Baron, Pastor *v. Kettenburg*,
ved Rosenkranskirken,
Boyesgade 8, 3.

Niels Hansen,
Kand. theol. & mag.
Sigbrits Allé 15.

Halfdan Kajser,
Kand. mag.
Nørrefaring. 29, 3.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 49.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. l'etillinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 49.

Søndagen den 7. December.

1902.

Indhold: Kundskabskilder. — Lys i Skumringen. — Et Besøg i St. Josefs Hospital i Paris. — Nogle Oplysninger om Martinique. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. — Bekendtgørelser.

Kundskabskilder.

—o—

I Spørgsmaalet »*Den franske Kulturkamp*« har Opinionen herhjemme som bekendt taget Parti for den franske Regering mod Kongregationslovene. Dette er et Faktum, thi Bladene have jo alle uden Undtagelse, saavidt mig bekendt, indtaget denne Stilling, dog er der paa den anden Side Enighed om, at den franske Regering har gjort sig skyldig i Overgreb.

Dette indrømmes af de ledende Mænd i vore forskellige politiske og religiøse eller ikke religiøse Lejre, men de sidste betragte disse Overgreb som et nødvendigt Onde — eller beklage dem kun, fordi de maaske vil føre mindre hurtigt til Maalet: den religiøse Undervisnings fuldstændige Afskaffelse.

Trods Indrømmelsen af de begaaede Overgreb vedbliver dog Flertallet af danske Mænd og Kvinder at stille sig paa Regeringens Side mod Kongregationerne. Denne det danske

Publikums Holdning er kun forklarlig, hvis *Kundskabskilderne til denne Sag er forplumrede*. Thi var de det ikke, saa havde man maattet vente følgende: De konservative og de religiøse Elementer i det danske Folk havde enstemmig løftet deres Stemmer til en Protest mod Love, som er det modsatte af konservative — nemlig nedbrydende, og som aabenbart er givne for at komme Kristendommen tillivs. De Radikale og den frie Tankes Mænd maatte have sagt: vel anse vi Religionen for en Fjende af vore Ideer og en Hindring for deres Gennemførelse; men da vort Princip er dette: altid Kamp med retfærdige Vaaben, selv mod den værste Fjende, saa maa vi protestere mod Anvendelsen af Undtagelseslove, og saalænge disse anvendes, kan vi ikke give Kampen vort Bifald. De socialdemokratiske Partier maatte have ræsonneret som saa: den franske Kongregationslov er en Lov, der er rettet mod Foreningsfriheden; men Berøvelsen af denne Frihed er Berøvelsen af den vigtigste menneskelige Frihed; ogsaa vi maa derfor protestere mod den franske Regering.

Men fra intet af Partierne har man hørt en saadan Protest, som man dog var berettiget til at vente.

Heraf drager jeg da den Slutning, at *Kundskabskilderne* til denne Sag er forurenede, og at denne det danske Publikums forbløffende Holdning skyldes de fra gammel Tid i det protestantiske Danmark gængse Begreber om Munkes og Nonners Skadelighed for Individ og Samfund — Begreber, som stammer fra to Kilder: fra vor *Historieundervisning i Skolerne* og fra *Pressen*.

Hvorsomhelst Ordenerne omtales som *Samfund* i vore elementære Historiebøger lægges de principmæssig for Had, lige fra den nærmeste Tid efter deres Oprettelse og op til vore Dage. Den Anerkendelse, man yder dem, er kun udelt, omend langtfra fuldt forstaaende, i Begyndelsen af Klosterne Bestaaen, og hvor Ordensmedlemmer nu fremføres som *enkelte Skikkelser*, er Skikkelsens Storhed ofte saa ubetinget, at Anerkendelsen ogsaa maa være ubetinget — kun

sjældent begejstret; naar der endnu ydes de mindre Personligheder — dog ædle Mænd — Ros, saa skimtes det, at det var en Personlighed, *trods* det, at den hørte til Ordenen; men hvor en Ordensmand har vist sig at være som Folk er flest, der bliver hans Svagheder fremstillede som Laster, Indskrænkethed som Obskurantisme, en vis Beregning som Rænkespil — og hvor det drejer sig om en af de Skikkelser i Ordenerne, som ogsaa Katholikerne betragte som uværdige Medlemmer af de kirkelige Samfund, der anvendes Sværten i mange dobbelt Lag, uden at der ydes disse Mænd det psykologiske Forsvar, som man ellers ødsler med overfor Historiens Skadedyr — udenfor Ordenerne.

Følgen af denne Historieundervisning er da den, at de unge Mænd og Kvinder ender deres historiske Undervisning om Munke- og Nonnevæsenet med et Vrægebillede af denne store moralske og kulturelle Faktor i Verdenshistorien. —

Er Skoleundervisningen saa sluttet, gaar det jo saaledes, at nogle fortsætte et videnskabeligt Studium, f. Ex. af et af Skolens Fag, medens de fleste kaste sig over praktisk Arbejde; den videnskabelige Specialist uddanner sig kun i sit Fag, og naar de praktiske Retninger engang imellem gribe en Bog, saa er det Skønlitteratur eller, naar det gaar højt, populær Videnskabelighed om hans Profession, hvad enten han nu er Landmand, Handelsmand, Smed eller Gartner. Hovedkundskabskilden under de nye Forhold bliver dog for Alle — *Pressen*.

Pressen er jo nutildags traadt langt ud af de snævre Rammer, indenfor hvilke den blot for nogle Decennier siden nærmest kun var et Nyheds- og officielle Bekendtgørelsers Organ; i et moderne Blads Fysiognomi udgør populærvidenskabelige Artikler en væsentlig karakteristisk Linie, og en ikke ringe Rolle spiller de historiske Anekdoter, og mærkeligt nok drejer disse historiske Petitartikler sig meget ofte netop om Munke og Nonner.

Pressen har herved forøget sit Magtomraade ganske

overordentligt og paa Grund af dens lettere Tilgængelighed langt overfløjet i Henseende til Indflydelse den populære Videnskabelighed i *Bogform*.

Men nu er Forholdet jo det, at et Blads Livsnerve er den Politik, Bladet driver; naar man saa ved, at Effekten af den Politik, et Blad fører, er desto større, jo mere Bladet farves og gennemsyres af denne Politik, og at Idealet næsten er, at kunne bruge selv Avertissementerne til Propaganda for Bladets politiske Idé, saa forstaar man med det samme, hvor upaalidelig en Kundskabskilde Pressen i mange Tilfælde kan være, fordi man siger, at medens en Kundskabskildes Godhed staar i ligefremt Forhold til dens Upartiskhed (Retfærdighed), saa er Forholdet omvendt i Politik, hvor upartisk Politik er daarlig Politik.

For det største Flertal af den danske Befolkning har Pressen imidlertid været Kundskabskilden for dets Stilling til »den franske Kulturkamp«, og dette Forhold øger yderligere vor Forstaelse af Flertallets mærkelige Stilling herhjemme til hin Kamp.

Medens det paafaldende Fænomen, at næsten alle danske Blade ere enige i at give de franske Undtagelseslove mod Søstrene Medhold — hvor forskelligartede Partierne end ere, som disse Blade repræsenterer — finder sin Forklaring i, at de alle har øst af den første Kundskabskilde, saa tvinger Raaheden i forskellige specielle Artikler i enkelte af disse Blade til særlig tydelig at stemple i hvert Fald disse Blade som urene Kundskabskilder, hvis man da ikke vil bruge stærkere og maaske nok saa rammende Tillægsord.

Jeg nævner her kun tre Artikler som Bevis paa min Paastand, skønt mange flere lettelig kunde nævnes, og for ikke at stille Andres Taalmodighed paa for stor en Prøve, supplerer jeg ejheller mine Beviser med mere almindelige Betragtninger over Pressens Kritikløshed — ja til Dels Ondsindethed, hvormed den bringer Forhold fra Klostrene til Torvs. En saadan mere almindelig Betragtning kunde maa-

ske være klog nok; men Udeladelsen af den forandrer selvfølgelig heller intet i mine Paastandes Berettigelse.

Den første Artikel stod i et af Hovedstadens Smaablade og indeholdt en Del graverende Beskyldninger mod et Kloster i Byens Omegn. Ganske vist hører Bladet til de mindre ansete Smaablade her i Hovedstaden, men jeg kan desværre ikke desto mindre konstatere, at det er et af de Blade, der blandt københavnske Dagblade har den største Udbredelse og ikke blot læses af en Del tarvelige Folk, men ogsaa i de dannede Lag, og særlig ikke mindst af Studenterne. Og jeg gentager her, at *ethvert* moderne Blad er en Kundskabskilde for Folket.

Den anden Artikel, jeg her erindrer, var en Artikel i »Politiken«, hvori de groveste Beskyldninger bleve fremsatte mod de franske Missionærer i Kina. Artiklen var skreven af Dr. G. Brandes. Der er her altsaa Tale om et anset Blad i Modsætning til det første Organ; men den Lighed er der, at begge Blades Beskyldninger er lige smudsige og lige usande.

Den tredje Artikel stod for nylig i samme Blad »Politiken« — altsaa stadig ikke i et af de Blade, hvis Beskyldninger man gaar let henover. Artiklen handlede om nogle franske Skolesøstre, der skulde have anvendt et pervers Straffesystem overfor deres Elever, — en Beskyldning, som ikke gav de to førstnævnte noget efter i Gemenhed — og Usandhed.

Jeg slutter med at gentage, at Pressen er en betydningsfuld Kundskabskilde i vor Tid, og at der er visse Artikler, der studeres grundigere og huskes længere end andre, og at en Anklage for én Forbrydelse, selv uden Beviser, stempler en Mand mere, end mange Aars pligtopfyldende og lovlydig Gerning, og endelig hævder jeg endnu en Gang, at den eneste Forklaring paa vort Publikums Tagen Parti for Uretten mod Retten, for den franske Regerings Undtagelseslove mod de gejstlige Kongregationer, er, at Folket som Helhed i denne Sag kun har haft to Kundskabs-

kilder at øse af: Skolens Historieundervisning og Pressen,
og at begge Kilder vare lige urene.

P. H. Perch.

Lys i Skumringen.

—o—

Der tætnr Taage omkring mig —
det drypper fra Trær og Hegn.
Ud over Vejen rinder
Efteraarsaftenens Regn.

Og gennem den blege Skumring
hører jeg Fuglenes Skrig —
et Litani, som synges
hen over Sommerens Lig.

Det drypper, det rinder og risler
en vemodig tyst Melodi;
Vindens Sus i Blade
stryger tungsindigt forbi.

— Jeg standser. — Langt ude i Mørket
skimter jeg Ruder i Brand:
Lys, som trøstefuldt brænder
i et forjættet Land.

et skælvende Flor af Gnister —
mod Himlen en lysende Bræm'
— Jeg flytter atter Foden.
Det gælder at vinde *hjem*.

R. Jahn-Nielsen.

Et Besøg i St. Josefs Hospitalet i Paris.*)

—o—

Man kan gaa langt i Paris. Og vi gik langt den Morgen, da vi skulde finde St. Josefs-Hospitalet. »Langt og længer endda«. Helt ud, hvor Husene blev smaa og Fodgængerne faa og saa fattigt klædte, at vi følte os trykkede af vort bedre Tøj. Fik en uhyggelig Fornemmelse af, at de andre saa fjendtlig paa os af den Grund.

Og »Rue Pierre Larousse«, som var Gaden, vi søgte, vilde bestandig ikke komme! Tilsidst endte Udsigten bag alle Husrækkerne i noget landligt — med Træer og Sletter, der blaanede langt bort — og vi følte os mer end forladte og vildfarende, indtil Hospitalets hvide Mure saa pludselig dukkede frem som en kærkommen Havn

Det er et privat Sygehus, rejst langt ude i en Forstad af nogle rige, aristokratiske Familjer i »Faubourg St. Germain«. De har villet, at trængende Patienter kan faa fri Pleje, som ikke er offentlig Fattighjælp, under saa tiltalende Omgivelser som muligt, paa et Sted, hvor de barmhjærtige Søstres kyndige og opofrende Omsorg kan mildne de trange Smertesdage for dem. Fra alle offentlige Anstalter og Hospitaler er de barmhjærtige Søstre udviste; endog paa det store Hittebørnshjem, Vincens af Paul grundede, har Søstrene af hans egen Orden maattet vige for almindelige Plejemødre. Men paa dette private Hospital gælder Regeringens Bestemmelser ikke, og der færdes endnu de blaa Søstre med det store, hvide Hovedtøj.

Hospitalet bestaar af flere lave Bygninger, omgivne af ret stor Havegrund. Der er 110 Senge og kun 10 moderat *betalende* Patienter. Alle de andre er paa fri Pleje. Damerne fra de Familjer, som har rejst Hospitalet, har hver

*) Efter »Kvindernes Blad« for 5. Nov. af *Ingeborg Maria Sick*.

sin Stue at tilse og møder flere Gange ugentlig for at bringe Patienterne Blomster, smaa Lækrierer fra deres eget Bord, læse for dem og vise Søstrene al den Interesse for Gerningen, der er saa opmuntrende for dem at møde.

En af Damerne — en Grevinde T. — er der den Morgen. Graahaaret, med intelligente Øjne og klædt med udsøgt Tarvelighed. Hun tilbyder at være Fører for os gennem en Del af Hospitalet.

Vi begynder med Apotheket, som passes af bestemte Søstre, ser Laboratoriet med Mikroskoper og de mange Reagensglas og vexler Hilsner derinde med en ung Læge, som lige er kommen fra Pasteur-Institutet. Saa viser Grevinden os et lille Mørkekammer og fotografiske Apparater, som hyppig benyttes, lægger særlig Vægt paa at forklare, at Hospitalet her er indrettet efter alle Nutidens Fordringer og følger med Videnskabens nyeste Opfindelser — i alle Maader skal det være en Mønsteranstalt, netop fordi det er et Barmhjærtigheds-Hus.

Vi ser den smukke lille Kirke og havner dernæst i Køkkenet, hvor en indbydende Duft slaar os i Møde, og hvor Renligheden ligefrem er blændende. Køkken-Søstrene er travlt beskæftigede — lige fra Kl. 6 om Morgenen, naar de paa deres lille Køretøj ruller til Torvs for at besøge det store, daglige Indkøb af Kød, Smør, Grøntsager og Frugt. De flyr ingen Ulejlighed for at bringe Afveksling i Spisesedlen og gennem Retternes omhyggelige Tilberedelse vække Patienternes Madlyst. Grevinden forhører, om de har faaet rigtig smukke Druer paa Torvet i Dag. Der er flere af Patienterne, som hun tror længes efter dem og maa have dem snarest.

Derefter forlader hun Hospitalet — i en Droske, da det ikke er raadeligt at benytte egen Ekvipage i dette Kvarter, hvor det kunde give ondt Blod — og en af Søstrene fører os videre. Hun er slank og høj, og hendes Ansigt er fint og blegt som skaaret i Elfenben — Øjnene klare som

et Barns, et rent Englehoved mellem Linets hvide Vinger. Og hun ser saa mild og glad ud.

Vi kommer ind i Sygestuerne, som er lyse og luftige. Solen skinner ind over hvide Senge og midt paa Gulvet er der en stor Firkant af Potteplanter — mest blomstrende Væxter — som en hel lille Vinterhave. Man kunde tænke sig Fuglesang i de Stuer.

Vi gaar gennem den kvindelige Afdeling og kommer til Mændenes.

»De plejer altsaa ogsaa mandlige Patienter?«

»Ja,« siger Søsteren. »Men der er nogle Operationer, vi ikke maa overvære.«

I det samme fyldes hendes Øjne med store Taarer. Hun søger at skjule dem — maa opgive det, da de komme forstærkede igen, og vælger saa at forklare dem: »Det er en af mine kæreste Patienter, som bliver opereret nu i denne Stund,« siger hun. »Det er i Underlivet — livsfarligt — og jeg maatte ikke være der. Han er kun seksten Aar og saa vant til at have mig hos sig. Hver Gang det kniber for ham, kalder han straks . . . Da de gik med ham, kunde jeg se, at han var angst.«

Han drejede Hovedet i Døren og spurgte ganske aandeløst: »De kommer da med, Søster?« Og jeg sagde: »Ja, min egen Ven,« saa fast, at han maatte tro det . . . Det var maaske ikke rigtigt — — jeg kunde ikke andet. Nu har de bedøvet ham — — og han har været vis paa, at jeg kom og vilde staa hos ham. Det er jeg glad ved at tænke — jeg kunde ikke svare andet.« . . .

Vi ved ikke, hvad hendes Skriftefader vil sige til det — men i vore Tanker har hun fuld Absolution for det.

Idet vi kommer ud i Svalegangen, som forbinder Stuerne med hinanden, bliver en Mand baaret forbi. Udmagret og underlig jordslaet i sit Ansigt: »Her har de mig igen, Søster,« siger han og nikker mat.

»Ja, Francois — det var fornuftigt! Vi er jo de eneste,

der kan faa Dem paa Fode igen. Nu skal vi nok tage fat. Velkommen!»

Da han er baaret ind, siger hun: »Det er tredje Gang, han er her — for Kræft. Og nu er det Døden. Han er Postbud herude.«

I den næste Stue ligger en døende Dreng paa en halv Snes Aar. Brystet arbejder ustanseligt — tungt og hvæsende, og han kan næppe løfte sit Hoved. Søsteren stryger hans Haar, idet vi gaar forbi. En stor Klase Druer — grønne med et modent Gyldenskær, er lagt paa Lagenet foran ham. Det er som om hans udtærede Fingre endnu fandt Fornøjelse ved at faulle mellem dem . . .

(Fortsættes.)

Nye Bevisligheder eller supplerende Oplysninger.

—o—

Da der fra forskellig Side er sket Henvendelse til os om nærmere Oplysninger angaaende en Sag, som vi allerede tidligere har berørt her i Bladet, skal vi i al Korthed opfriske den i vore Læseseres Erindring.

Det drejer sig om nogle Beskyldninger, der oftere ere blevne gentagne i en belgisk Avis, fra hvilken de i god Tro ere vandrede om i mange andre Blade, og som gaa ud paa, at der formentlig skulde være foregaaet nogle Skandaler paa Martinique før Katastrofen d. 8. Maj d. A.

I sit Nummer af 9de August dette Aar skriver »Univers«, har Père Malleret, Forstander for Seminariet i Saint Pierre, gendrevet disse Fostre af en altfor livlig Fantasi.

En Autoritet som Biskoppen paa Martinique, Msgr. de Cormont, har, foranlediget af en Artikel af Mr. de la Panouse, i et aabent Brev til »Gaulois«, ligeledes taget kraftigt til Gemæle imod Beskyldningerne.

Endog i Belgien har Pére Lébire, Forstander for Missionærerne i Lierre, som Modstykke til Journalisternes Beretninger, samlet en Del vægtige Aktstykker, øste af de bedste Kilder. For Resten har Modparten ærligt indrømmet, at de Oplysninger, de har publiceret, ikke hvilede paa noget absolut paalideligt Grundlag.

Endelig har »la Croix« af 16. September gengivet et Brev fra Generalvikar Paul paa Martinique. Den Stilling, han indtager, og den Opgave, han paa en værdig Maade har løst, giver hans Vidnesbyrd en ganske særlig Vægt.

Vi anføre følgende Steder af hans Brev:

Medens Folk hele Verden over har haft den allerstørste Medfølelse med os, hvad er da nu Grunden til, at man pludselig falder saa voldsomt over os og søger midt under alle de Ulykker, der har hjemsøgt os, at kaste Skarn paa os, at berøve os vort gode Navn og Rygte, at gøre os forhadte og indirekte at lukke de Godgørenhedens Kilder, som Deltagelsen i vor Ulykke overalt havde faaet til at rinde for os?

Usandfærdig er Historien om den afbrudte Prosession paa Kristi Legemsfest og den saa godt lavede Profeti efter Katastrofen, en Profeti, man har tillagt Mgr. de Cormont, der maa være bleven meget forbavset over at høre den. Usandfærdig er den afskyelige Historie om Svinet. Usandfærdig er def, at Missionærer har holdt en Række Prædikener, førend Straffen ramte den syndige By. Usandfærdig er Paastanden om, at en Franciskanermunk fra Fort de France Dagen efter Katastrofen havde fundet Monstransen og Hostier urørte paa det ødelagte Alter i den endnu rygende Domkirke.

Jeg lod to af mine Vikarer tage til St. Pierre om Mandagen for at søge efter de hellige Kar i alle Kirker og Kapeller. Hvad fandt de? I Asken paa Alteret i Domkirken samlede de de halvt fortærede Hostier, som de hellige Kar havde indeholdt, og en Fod til en Monstrans, der var undgaet Tyvenes Opmærksomhed.

Jeg maa tilføje, at de to stjaalne Monstranser og Karret med Hostierne blev nogle faa Dage senere fundet i Sainte Lucie og overgivet til Præsten, der skyndsomst lod mig det vide. De er den Dag i Dag alle i mit Eje i en fuldstændig ukendelig og næsten fladtrykt Skikkelse.

Usandfærdig er endelig den latterlige Fabel om, at det er notorisk, at Vulkanens Krater, der har opslugt St. Pierre, aabnede sig netop der, hvor en Kristusfigur laa profaneret en Maaned før, paa en Langfredag, under et Gilde holdt af Frimurere. —

En anden Beretning fortæller os, at der hele Langfredag gentog sig en Række Vindstød, der nok skulde have gjort det umuligt for selv den ivrigste Atheist at vove sit Liv paa Mont Peleés stejle Skrænter.

Vi skal til Slut kun tilføje, at alle disse Krøniker vilde have hørt op og mistet al Tiltro, hvis alle de Blade, der i god Tro har gentaget dem, ogsaa havde villet optage de officielle Erklæringer, som de have fremkaldt.

D.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. Næste Søndag, altsaa 14. December Kl. 8, er det, at Aftenunderholdningen i City finder Sted. Programmet, der fyldte hele sidste Side i Ugebladets Nr. 48, trænger ikke til Anbefaling; det anbefaler sig selv. Instrumental- og Vokalmusik i livligste Afveksling, en hel Række fine Navne, baade de fedt trykte Avtorernavne og de Udførendes i Kursiv, lover en Aften fuld af Udbytte. Der bliver nok for den, der ser paa det Kunstneriske, og ikke mindre for den, der vil mere sig, og Festarrangeurerne haabe paa mange Deltagere af begge Slags. Som Slutning paa Programmet figurerer gamle Hostrup med det muntre Sangspil

»Den Tredje«, og man er ikke bange for, at Nogen skal sige: det kender jeg! Thi den, som kender det, vil deri have en Opfordring mere til at give Møde; han ved jo nemlig, hvor sund og hjærtelig en Latter, der venter ham.

Programmet er lagt saaledes, at man ikke engang føler sig fristet til at henvise til det priselige Formaal, hvortil Aftenunderholdningen skulde yde et Bidrag.

Altsaa Festkomitéen lægger trøstigt sin Sag i Programets Haand og haaber, at Mange vil følge dens ærbødige Indbydelse og give Møde næste Søndag den 14. December, Kl. 8, i Citylokalernes Festsal.

— I et tidligere Nummer af Ugebladet bragte vi en Oversigt over *St. Elisabeth-Vincentiskonferentsen K. & N.*, i dette Nr. meddele vi en lignende Oversigt over *Konferentsen (Ø.)*, hvis Virksomhed omfatter Østerbro, Almindeligt Hospital og Amager. Denne Konferents talte i Vinterhalvaaret 1901—1902 ialt 12 Medlemmer, som have besøgt Fattige paa Østerbro, Amager og Almindeligt Hospital. Fra Oktober 1901 indtil Slutningen af Maj 1902 er 22 Familier med ialt 80 Børn, samt 8 Enligtstillede besøgte 170 Gange. I dette Tidsrum af 8 Maaneder har Konferentsen uddelt følgende Gaver i Fødevarer, Klædningsstykker, Kul og Pengeunderstøttelser:

700 Potter halvsk. Mælk.	19 Forklæder.
56 Kød- og Flæskekort.	14 Kjoler.
52 Pund Risengryn.	24 Drengedragter.
17 Chemiser.	26 Par Fodtøj.
24 Par Uldbenklæder.	12 Par Listesko.
13 Skjorter.	7 Stk. Overtøj.
58 Par Strømper.	40 Pund Uldgarn.
25 Uldtrøjer.	12 Tdr. Kul.
11 Uldklokker.	315 Kr. kontant.

Et lige saa smukt Resultat, som de to hidtil omtalte Konferentser freinvise i det henrundne Regnskabsaar, kunne vi i næste Nummer meddele vore Læsere fra *St. Elisabeth-Vincentiskonferentsen* paa Frederiksberg.

— Kollekten paa St. Elisabeths-Søndagen til Fordel for *Elisabethforeningen*, som tager sig af *de forældreløse Børn*, havde følgende glædelige Resultat: *St. Ansgars Kirke* 96 Kr. 58 Øre; *Rosenkranskirken* 14 Kr. og *St. Josefs Kirke* 50 Kr., ialt: 160 Kr. 58 Øre.

— (K.) Søndag den 23. November fejrede Foreningen *Unio* sin Stiftelsesfest i Citys Selskabslokaler. Festen aabnedes paa sædvanlig Maade med en Fællesspisning, hvor højærv. Pastor Gamél holdt den egentlige Tale for Fødselsdagsbarnet. Der var naturligvis adskillige andre Taler, og manglede heller ikke en Sang. Ogsaa Musikprogrammet bød paa en Overraskelse, idet det indledes med en Festmarsch, tilegnet *Unio* af Komponisten, Hr. Ant. Hansen, der i flere Aar har ledet Musikken ved Foreningens Fester. Medens Kaffen serveredes, underholdt *Unios* Ungdom paa forskellig Maade Selskabet, og derefter sluttede den i alle Henseender vellykkede Aften med en lille Dans i et Par Timers Tid. Festen var ganske godt besøgt, idet der var henved 60 Deltagere, deriblandt 5 gejstlige Herrer.

St. Elisabeth-Vincent's-Konferentsens Juleindsamling til Fattige i Rosenkranskirkens Sogn.

I Lighed med de foregaaende Aar agte Undertegnede at foranstalte en *Uddeling af Fødevarer* til de Fattige. Det er vort Haab, at Enhver efter Evne vil yde sin Skærv til dette veldædige Øjemed. De Trængende, som ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa inden den 17. Decbr. opgive Adresse til en af Undertegnede.

Frederiksberg, i December 1902.

Frk. **M. Balestrini**,
Gl. Kongevej 72, 1. Sal.

Frk. **M. Hoffmann**,
St. Hans Minde, Valby.

Frk. **M. Muus**,
Rahbeks Allé 12.

Frk. **E. Ronge**,
Lykkesholms Allé 14 C.

S.J.G. I. og II. Grads Møde er paa Grund af Exercitierne udsat til Mandag den 15. Decbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Undertegnede, Elev af d'Hrr. Konservatorielærere Albert Orth og Wolfgang Hansen, tilbyder **Undervisning i Klaverspil**.
Træffes Kl. 11—12 og Kl. 5—6.

B. Severin,
Villemoesgade 54. St.

C. B. Lohrer,

31. Adelgade. 1. Sal. Telefon Nr. 23.013

Brand-, Glas-, Tyveri- samt Søforsikringer tegnes paa billigste Betingelser.

HUSSON & PLUM,

Ingeniører,

Stenosgade 5, København. B.

Kogning og Belysning
med ACETYLEN.

En ældre Mand, som er Vicevært i en Ejendom, søger nogle Timer om Dagen besat med en lettere Beskæftigelse. Hr. Fabrikant H. Hoffmann, Købmagergade 48, anbefaler.

Rørsæder flettes solidt. Stolene hentes og bringes. N. Jørgensen, Nørresøgade 31. B. th. Kælderen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 7. December. 2. Søndag i Advent. — 8. M. Marias ubesmittede Undfangelse (fejres følgende Søndag). — 9. Ti. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer — 10. O. (Fastedag) Lorettofest. — 11. To. Damasus, Bekender og Biskop. — 12. F. (Fastedag) Vicelinus, Bekender og Biskop. — 13. L. Lucia, Jomfru og Mart.

Søndag den 14. December. 3. Søndag i Advent. Marias ubesmittede Undfangelse.

Mariakongregationen for Mænd, Exercitier (aandelige Øvelser) afholdes: **Søndag d. 7. Decbr.** Kl. 6 Aften i Jesu Hjerte Kirke, derefter fra Mandag d. 8. Decbr. til Fredag d. 12. Decbr. incl. hver Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$ sammesteds, og afsluttes Søndag d. 14. Decbr. Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke, hvor der da samtidig finder Optagelse af nye Medlemmer Sted. **Alle katolske Mænd** indbydes til at **deltage**.

Fælleskommunion: Søndag d. 14. Decbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

Rosenkransbroderskabet holder sit sædvanlige Møde med Procession i St. Ansgars Kirke Søndag den 7. Decbr. Kl. 6 Aften. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner.

Gudstjeneste i Helsingør. Søndag den 7. Decbr. Kl. 10 højtidelig Messe med Prædiken; Kl. 6 Andagt. — Mandag den 8. Decbr. Kl. 8 stille Messe.

Vincentskonferentsernes sidste Generalmøde i Aar finder Sted Søndag den 14. December Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som holdes i Festlokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes samtlige aktive og bidragydende Medlemmer samt Enhver, som interesserer sig for Vincentsbrødrenes Arbejde blandt de Fattige.

Mariakongregationen for Ynglinge. Det sædvanlige Møde bortfalder Mandag den 8. December paa Grund af de aandelige Øvelser.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, (Kbhvn.) faas:

Rippel: Den katolske Kirkes Skønhed i dens Skikke og Ceremonier i Kirkeaaaret, heftet 2 Kr. 25 Øre.

Adventsbilleder. Fortællinger for Unge og Gamle. Af K. Kümmel, heft. 1 Kr 50 Øre.

Julehilsen 1902. Redigeret af Cand. theol. & mag. Niels Hansen, 50 Øre.

Søndag d. 14. Decbr. Kl. 8

afholdes en

Musikalsk-theatr. Aftenunderholdning

til Fordel for

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Alle Hovedstadens Katholiker anmodes ret indtrængende om at støtte dette Foretagende til Bedste for vore Skoler. Angaaende Programmet se forrige Nr. af Ugebladet.

Billetter faas á 2 Kr., 1 Kr. 50 Øre, 1 Kr. og á 50 Øre hos Komitémedlemmerne og følgende Steder: Hr. Pastor J. Frederiksen, Vestervoldgade 115, Handskeforretningen »Belladonna«, Østergade 61, Hr. Hattemager S. Bæklund, Købmagergade 59, d'Hrr. Ingeniører Husson & Plum, Stenosgade 5, 1. Sal, Frk. Deuntzer, Kronprinsesseg. 18. og hos Redaktionen af Nordisk Ugeblad, Bredgade 64. — Samme Steder faas Billetter til Souperen á 3 Kr.

Komitéen:

Baron, Pastor v. *Kettenburg*,
ved Rosenkranskirken,
Boyesgade 8, 3.

Niels Hansen,
Kand. theol. & mag.,
Sigbrits Allé 15.

Halfdan Kejser,
Kand. mag.,
Nørrefarimagsgade 29, 3.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 50.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Miliech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitionen. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 50.

Søndagen den 14. December.

1902.

Indhold: Et Besøg i St. Josefs Hospital i Paris. — Basaren i Randers. Benyt Lejligheden! — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Frederiksberg. Randers. Island. Rom. — Bekendtgørelser.

Et Besøg i St. Josefs Hospitalet i Paris.

—o—

(Sluttet.)

Da vi har havt en særlig Introduktions-Skrivelse med til Hospitalet, lader Søsteren os vide, at Priorinden har ønsket at tale med os. Og da vi er kommen gennem alle Sygestuerne, stedes vi for hende.

Hun er lille og stærkt bygget, ældre, men med ungdommeligtaarvaagne Øjne og et vindende Smil, som mildner det myndige Træk om Mund og Hage. Hun spørger, om vi har faaet et tilfredsstillende Indtryk af Hospitalet, hvad vi i fuldeste Maal kan besvare med Ja. Særlig har Søstrenes Dygtighed og Omhu for de Syge gjort et dybt Indtryk paa os. Vi har blot faaet den Følelse, at de maa *slide sig op*.

Hun nikker: »Det skal vi jo.« Saa forklarer hun os, hvorledes Dagen er inddelt for Søstrene — den lange rast-

løst optagne Dag, der begynder Kl. 5 om Morgenen og ender sent om Aftenen — undertiden med Nattevaagen — og blot brydes af de bestemte Andagtsstunder. — Vi gyser næsten ved Tanken om den Vægt af Arbejde, som er lagt paa hver eneste Dag. Og vi savner *Hviletimer* i Programmet.

Hun smiler ved de Ord: »Vi har en lang Hvile foran os«, siger hun. »Den ser vi hen til. Men nu er vi midt i Arbejdsdagen, hvis Timer skal benyttes.«

Vi spørger, om ikke Kræfterne udtømmes hurtigere paa den Maade, og hun svarer: »Jo, det er troligt nok. Hvis De besøger vor lille Kirkegaard, vil De ogsaa se, at de bliver ikke ret gamle, Søstre. De dør som Regel i Trediverne eller Fyrerne nogle før. Jeg med mine 60 Aar er en Sjeldenhed. Vi kunde maaske vinde lidt længere Tid ved at arbejde mindre sammentrængt. Men vi fik jo ikke mere udrettet for det. Det er os om at gøre at fuldkomme vor Tjeneste. Ikke om at forlænge vor Tid. Vi er en Gang for alle blevne saa dejligt fri for alle Hensyn til os selv.«

Har dette dog aldrig staaet for hende som et Savn?

»Aldrig,« svarer hun bestemt. »Ikke blot nu, hvor Forsagelsen falder naturligt. Men ogsaa, da jeg var ung. Det var i de Aar, hvor Kejserinde Eugenie stod i sin fulde Glans. Hun blev jo anset for En, der virkelig var at misunde — ikke sandt? Men, naar Rygtet om glimrende Fester og Optog naaede mig der, hvor min Ungdom randt — mellem Syge, Fattige og Døende — tænkte jeg altid blot: om man tilbød mig at bytte med Kejserinden — jeg gjorde det ikke. For min Lod er meget lykkeligere. Der er dog ingen Livsglæde ved at *nyde* — kun ved at *tjene*. Der- ved stilles først et Menneskehjertes dybeste Trang.

Vi indrømmer det, men vilde gerne vide, om dog aldrig Enkeltheder ved Gerningen kan falde hende og Søstre svære.

»Nej -- jeg tror at kunne svare for dem alle. Vor

Herre kan kræve af os, hvad det skal være — Savn, Anstregelser, Farer — vi *tjener* ham gennem det altsammen, og at tjene ham er os idel Glæde! Jeg synes, at de Søstre, af hvem det strengeste Arbejde kræves, har det bedst. Vor Herre viser dem, hvor brugbare han finder dem.«

Pludselig slukkes hendes Smil; en Skygge lægger sig over hendes Ansigt. »Der er *et* — kun et — vor Herre kan paalægge os, som falder os svært. Saa svært, at jeg næsten ikke ved noget Ord til Trøst for det, saa svært, at det næppe kan bæres. Det er *at blive sat fra Gerningen*.«

Hun standser et Øjeblik — saa bliver hun ved: »Vi har et Menneske her, som er at beklage. Mere end alle de, der stønner og vrider sig paa Lejet — mere end de, der slider sig op for at pleje dem. Det er en lille irsk Søster — ganske ung — som kom over til os for at tage Arbejdet op her i Hospitalet. Og i den Time, hun satte sin Fod paa fransk Grund, brød en Hjertesygdom ud hos hende, som hun før neppe havde mærket Spiren til. Og nu har hun i 8 Maaneder siddet ubevægelig i sin Seng eller paa en Stol ved Sengen og set ned paa de Hænder, som Dag ud og Dag ind maa ligge uvirksomme i hendes Skød. Og endnu er der ingen Bedring at spore . . . Hvis De vilde se til hende, før de gaar, og kunde sige hende et opmuntrende Ord, vil jeg takke Dem. Især hvis De kan Engelsk — for det, der kommer til hende i hendes eget Sprog, gaar hende mere til Hjertet.«

Det er saa heldigt, at vi kan Engelsk, thi vi vil gerne se til den lille irske Søster, der har det sværest af alle.

Priorinden fører os selv til den Del af Huset, hvor Søstrenes egne Stuer ligger. Vi kommer ind i et rummeligt Værelse, hvor der i et Hjørne staar en Seng med hvid Himmel over. I en Lænestol foran den sidder en smækker Skikkelse stablet op med mange, hvide Puder. . . Priorinden gaar hen til Stolen: »Det er to Damer, som vil hilse paa Dem i Deres Modersmaal,« siger hun.

Den lille Irlænderinde løfter sit smalle Ansigt med underlig blanke Øjne og en mørk, brændende Plet paa hver Kind mod den nærmeste af os og rækker Haanden ud.

»Sister dear,« siger hun med Anstrengelse, »sit down and talk to me.«

Men til en Begyndelse bliver det hende selv, der taler — sagte og uafbrudt, om dette uendelig tunge: at komme som en Hjælper og blot blive en Byrde — at høre om alle de syge, man skulde have plejet, og ikke faa Lov til at gøre sit Arbejde, ikke faa Lov til at tage sin Tjeneste op . . .

Vi føler os afmægtige — som man altid gør det overfor en Smerte, af hvilken man ikke kan borttage et Fnug.

Kun dette er her jo at sige: at *Lidelse* kan være *Tjeneste*, den strengeste, som findes, og at man gennem den ikke er afsat, men kan blive brugt til at fuldkomme det sværeste.

Da vi gaar fra Hospitalet, kan vi ikke glemme den lille irske Søsters kummerfulde Ansigt og de andres lysende, glade Udtryk. Og vi kan ikke faa vore Tanker fra disse Kvinder, for hvem der *kun er en Glæde*: at tjene, tjene, til deres sidste Time er runden, deres sidste Kraft udtømt, og kun *en Sorg*: at blive hindret i dette, at skulle lægge de Hænder i Skødet, som en Gang for alle rakte sig frem til Kærlighedens Gerning blandt alle dem, der lider . . . Og vi synes ikke, at vi maatte gaa for langt for at finde ud til Josefs-Hospitalet.

Basaren i Randers.

--o--

Randers, d. 8. Dec. 1902.

Kære Ugeblad!

Du er vist meget nysgerrig efter at vide, hvorledes det er gaet med vor Basar, og maaske har Du ogsaa følt Dig

lidt skuffet ved, at Du ikke har kunnet tilfredsstille Dine Læsere i Nr. 49 med noget nyt fra gamle Randers. —

En Ting er sikker: Din gamle Onkel Z. i Randers er ingen daarlig Profet! Har jeg ikke sagt, at Basaren vilde blive en stor Sukces? Jo vist har jeg sagt saa, og det er den ogsaa bleven.

»Basaren bliver den største og eleganteste, som nogensinde er set her i Randers,« saaledes skrev Komiteen i Aviserne. Det var klart nok, thi til Publikums Underholdning var der hver Aften Leilighed til at overvære en Mængde udmærkede Præstationer. Man høre Programmet: Hver Dag aabnes Basaren Kl. 5 med den af Redaktøren for Randers Dagblad, Hr. *Engelbert Drøhse*, forfattede, her efterfølgende Prolog.

I.

Om lidt, saa vil De finde
et Liv saa broget her;
der handles og der sjakres
med Løjer og Plasér!

Et Sted et gammelt Apothek
med Salver og med Krukker;
et andet Sted en Alchymist,
der laver Guld af — Sukker!

Og skønne Damer sælge vil
saa mange rare Sager. —
Restaurationen byder paa
— blandt andet lækre Kager.

Hr. Riis' Kor med meget mer
vil Deres Øren fryde
og Sangernes Kvintet saa vidst
vil grumme herligt lyde.

Og Mester Jakel — — aah, jeg maa
vel ikke alting røbe;
thi jeg er bange, at De saa
vil glemme helt at købe.

Lad Mønten springe, mor Dem godt
 med, hvad vi her kan byde.
 I Aften maa De være flot
 og lade flinkt Dem — *snyde!*

II.

Men Sagen har en anden
 og meget alvorfuld Side,
 thi det er for dem, der maa *lide*,
 vi laver den hele Fest.

— — —

Der findes i Verden saa mange
 med smertende Vunder og Brøst
 og for dem er Hospitalet
 til Lise og til Trøst.

Du, som gaar med de karske
 Lemmer i god Behold,
 Tænk paa dem, der er givet
 Sygdommens Pinsler i Vold.

Hjælp til, at der kan spredes
 Hygge i hver en Stue,
 saadan at Hjenlivs-Freden
 de Lidendes Øjne kan skue!

III.

Og den, der giver glad i Sind
 alt, hvad han kan undvære,
 til dem, der Sygdom døje maa,
 hans Hjærte gør ham Ære.

Lad da Basaren lystigt gaa
 og køb alt, hvad der findes;
 det gode milde Hjærtelag
 vil alle længe mindes.

Naar Hospitalet færdigt staar
 med grønne Træers Skygge,
 vi alle her vil glædes ved,
 vi bidrog til dets Hygge.

De fromme Søstres Plejekunst
saa mange alt har mærket.
Vi hjælper dem, saa at de kan
faa Kronen sat paa Værket.

Og i det nye Hospital
en Arbejdsmark de finder,
hvor de i deres pligtro Færd
tit Sejerskranse vinder!

Kl. 5^{1/2} musicerer et privat Musikkor, bestaaende af flere af Byens musikalske Damer og Herrer; Kl. 6. Plastisk Dans af nogle allerkæreste smaa Randersborgere og Borgerinder. Kl. 8 Sangnumre af Randers fineste Sangkræfter; Kl. 9. Den skønne Folkedans, som i gamle Dage traadtes til Folkevisens Toner, danses af unge Herrer og smukke Damer fra Kronjydernes Hovedstad. Kl. 10. Prinsesse Alexandrines Kvadrille, komponeret til Ære for »vor egen Prins's« høje Gemalinde. — Et *gammelt Apothek* fra det 16. Aarhundrede og et *Guldmager-Laboratorium* vil have stærkt Tilløb. Den *morsomme Mester Jakel* rekommanderes til Folk med svage Maver; han ryster Maverne i Orden igen ved den Munterhed, han fremkalder, og hvad han ikke kan udrette, det bringer *Tintamarresquerne* til Veje. Der til en fortrinlig, første Kl. *Restaurations* og de luksuriøst udstyrede *Basarboder* med snurrende »*Lykkehjul*«.

Byens første Damer har med beundringsværdig Offervillighed ihærdigt og utrætteligt arbejdet, saavel i Restaurationen som i Boderne. Unge Damer i Folkedragter fungere som »Frøken Kelner« og »Butiks-Féer«, og Du kan tro, kære Ugeblad, Din gamle Onkel er bleven godt plukket; han ønsker for sit Vedkommende ingen Basar i de første 10 Aar, saa ivrig har disse unge Damer passet deres Gerning. Værdifulde og udmærkede Genstande, som man maa takke Randers Borgere for, blev i stort Antal og Udvalg udstillede i store Boder. — Alle tre Dage var Handværkerforeningens store Sal og de andre Lokaler, som Hr. Landstingsmand *Stilling* velvillig havde stillet til Komiteens

Raadighed, fyldte af en købelysten Mængde, deriblandt bemærkedes Byens Notabiliteter f. Ex. Amtmanden, Hr. Kammerherre Hoppe, Politimesteren, Byraadsmedlemmer, Læger, Officerer etc. etc.

Hver Aften solgtes omtrent 1000 Billetter, første Aften havde Restaurationen udsolgt; hele Skandser af Smørrebrød og vældige Batterier af Bajere forsvandt. — Basarboderne og særlig Tombolaen gjorde storartet Forretning.

Tintamarresquerne og Mester *Jakel* havde et saa stort Tilløb, at Hr. Bogholder *Petersen's* store Restaurationsværelse blev benyttet som Theaterlokale. — Søndag Aften var Indtægten c. 2200 *Kr.*; hele Brutto-Indtægten ved Basaren er bleven 5,650 *Kroner*.

Ben Akiba, den store østerlandske Vise, siger: »Alles schon dagewesen«; men noget lignende har vi i Randers dog ikke haft.

Vor lille Menighed kunde naturligvis ikke begynde et saa stort Foretagende; men Sjælen for det Hele, en vis Søster, vidste Raad. Efter mange Vanskeligheder havde en udmærket Komité dannet sig, som i Løbet af nogle Uger fuldbragte Undergerninger.

Din gamle Onkel, kære Ugeblad, blev helt rørt over den Iver og den Beredvillighed, som alle de protestantiske Damer og Herrer lagde for Dagen for at fremme det skønne og ophøjede Øjemød, Hospitalet skal tjene til. De skal have mange Tak, og Guds Velsignelse vil sikkert ikke udeblive. Jeg har lovet at bede hver Dag for disse gode Mennesker. Gør Du det samme og alle Dine Læsere!

Din nu atter ungdommelige Onkel

Z.

Tak, kære Onkel, for dit rare Brev om den vellykkede Basar i Randers. Blev Du plukket, saa trøst Dig med, at det var for en god Sags Skyld, og at Terminen staar for Døren, saa faar Du jo igen lidt for dine Kuponer til Lom-

mepenge og til Nytaar. En Glædelig Jul ønskes Dig og hele Familien i Ladegaardsgade. *Rcd.*

Benyt Lejligheden!

— 0 —

Paa Gadehjørner og i Aviser, paa Reklameplakater og Henvendelser ved Dørene møder man atter og atter de Ord, der staa som Overskrift over disse Linjer. Og den Lejlighed, der tilbydes, synes ofte at være saa fordelagtig for Læseren, at man mangen Gang, om man ikke vidste bedre Besked, skulde blive fristet til at tro, at det var lutter Menneskehedens Velgørere, der rettede det ene mere opofrende Tilbud end det andet til deres Medmennesker. At det er alt andet mangen Gang, vide vi alle, og at det **aldrig** er saa fordelagtigt og nyttigt for den, det henvender sig til, som den Opfordring, der er Hovedindholdet af denne lille Artikel, er hævet over al Tvivl!

Det kirkelige Liv i vort gamle protestantiske Fædreland har i den sidste halve Snes Aar haft en ganske betydelig Udvikling, og mangen skøn Bygning, mangt et Alter og Gudshus, mangen en velgørende Stiftelse har rejst sig iblandt os. Blandt det nyeste og ikke mindst haabefulde, maa den nye skønne Kirke og Skole nævnes, som i den nu forløbne Sommer og dette Efteraar har rejst sig ude paa *Amager*. Langt ude paa den lille Ø kan man øjne den smukke, brede og imponerende Bygning, der yderst ude i det tæt bebyggede Terrain ganske behersker Omgivelserne og med sit lille, fine, kobbertækte Taarn gør et overordentlig tiltalende Indtryk. Det er jo Redemptoristfædrene, der have rejst den, og som ogsaa i dette Tilfælde have fulgt en af deres Ordens vigtigste Forskrifter, at forlade sig paa Guds Forsyn. Verden kalder det et luftigt Grundlag at bygge paa. Historien og Aartusindernes kristelige Erfaring har

vist, at det er et Grundlag, der er fastere end Klippegrund. Derfor er der her *en ypperlig Lejlighed for kristne Mennesker*, hvem Forsynet har givet at være Forvaltere over flere Talenter end de fleste andre af deres Medkristne, baade for Verdens og Guds Børn *at vise, at den, som bygger paa Forsynet, bygger ikke fejl*. Der ude staar en skøn lille Kirke med 300 Siddepladser omtrent færdig, men — *hele den indre Udstyrrelse mangler!* Der findes intet passende Alter, ingen Døbefont, ingen Prædikestol, intet Orgel, ingen Klokke, ingen Skriftestole o. s. v. o. s. v. *Her er altsaa den ypperlige Lejlighed, som det gælder om at benytte!* At minde Læserne om, at det er en Maade, hvorpaa det jordiske Mammon giver himmelske Renter, hvorpaa timelige Værdier kunne omsættes i evige, er vel ganske overflødig; i alt Fald er det sikkert tilstrækkeligt i Forbigaaende at have peget herpaa.

Skønt her vel allerede er sagt nok, turde den, der skriver dette, maaske gøre opmærksom paa en eneste Ting endnu. En Gave af den Slags, her er nævnet, foranlediger Giveren til paa en ganske særegen Maade at *lægge noget af sin egen Personlighed i Gaven*. Hvor ofte hører man ikke, naar en Fremmed for første Gang træder ind i en Kirke: her er virkelig kønt, men jeg kan ikke lide o. s. v. Snart er det Alteret, snart et Billede, snart Korsvejen*) og snart noget andet. Du Læser, hvem disse Linier har Ærinde til, tænk Dig om her, og er der et eller andet, som Du maaske har fundet mindre kønt i den ene eller anden eller flere Kirker, skænk det i en Skikkelse, Du ret finder smuk, til Redemptoristfædrenes nye Kirke. *Benyt den gode Lejlighed!*

øns.

*) En køn Korsvej ejer den nye St. Annæ Kirke.

Æfterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Hr. cand. theol. & mag. *Niels Hansen* har atter i Aar udgivet »Julehilsen«. Heftet, som er udkommet i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel, Bredgade 35, er bedre udstyret end ifjor, da første Aargang af dette Hefte udkom og Udgiveren endnu stod noget vaklende overfor Foretagendet. Den skrøbelige Side ved »Julehilsen 1902« synes Billederne at være, men Konkurrencen i saa Henseende paa Julehefternes Omraade er jo ogsaa meget betydelig. Indholdet kan derimod maale sig med ethvert andet Juleheftes Indhold, og blandt Forfatterne findes endog et Par nordiske Berømtedder, hvis Navne have en fremragende Klang, vi mene Fru *Helena Nyblom* og Dr. theol. *K. Krogh-Tønning*. I Forhold til Prisen, 50 Øre, indeholder Heftet uden Tvivl et særdeles righoldigt Stof og maa betragtes som en meget værdifuld Forøgelse af vor katholske Literatur. »Indholdet er af god Gehalt og af mere end forbigaaende Værdi,« skriver det norske Blad »St. Olaf«, »denne »Julehilsen« er et Hefte, som ikke maa kastes tilside strax det er læst, men gemmes og læses om igen ved Lejlighed Heftet er ikke blot for Voxne, men ogsaa for Børn; disse sidste vil sikkert have Fornøjelse af at prøve deres aandelige Kræfter paa de bag i Heftet opstillede Gaader og Regnestykker, ligesom Ridderspillet vil kunne skaffe Mange en kær Adspredelse i Juleferien Den katholske »Julehilsen« maa findes paa enhver Katholiks Julebord.«

— Den højærværdigste Biskop befinder sig atter bedre, men lider dog endnu af en ret haardnakket Svælgkatarr, som sandsynligvis endnu en Tidlang vil hindre ham i at foretage højtidelige Pontifikalfunktioner.

Frøderiksberg. *St. Elisabeth-Vincentiskonferents* paa *Frøderiksberg* afholdt paa Stiftelsesdagen den 19. Novem-

ber — den hl. Elisabeths Festdag — Kl. 7¹/₂ Aften sit aarlige Møde i St. Josefssøstrenes Sal.

Mødet aabnedes af Sognepræsten, højærværdige Hr. Pastor *Slump*, med en Bøn, hvorefter han i et Foredrag opmuntrede de Tilstedeværende til fremdeles at arbejde i den h. Elisabeths Aand til Næstens aandelige og legemlige Vel. Dernæst blev Regnskabet samt en Oversigt over Konferentsens Virksomhed i det forløbne Aar oplæst.

Den samlede Indtægt og Udgift udgjorde Kr. 517,17 nemlig

INDTÆGT.	UDGIFT.
Diverse Bidrag . . . Kr. 257,24	Til Naturalier Kr. 233,32
1 anonymt do. . . . » 30,00	Maanedlig Underst.
Faste aarlige do. . . » 134,00	til 3 Familier . . » 87,00
Indsamlet ved de	218 Potter s. Mælk » 28,92
maanedl. Møder » 95,93	Kontant Hjælp til
	forskellige » 36,34
	Indkøb til Systuen » 131,59
Kr. 517,17	Kr. 517,17

Til Systuen, hvor 17 Damer have arbejdet, modtog Konferentsen følgende Gaver:

3 Vinterfrakker.	4 Kjoleliv.
7 Par Drengbenklæder	2 Nederdele.
2 Par Herrebenklæder	8 Barnekjoler.
5 Par Underbenklæder.	6 Kaaber.
9 nye Skjorter.	3 Jaketter.
7 brugte Skjorter.	7 Forklæder.
3 Uldtrøjer.	11 Chemiser.
5 Huer.	2 Underliv.
2 Hatte.	13 Skørter.
1 Vest.	2 Trøjer.
1 Par Vanter.	2 Morgenkjoler.
10 Par Strømper.	2 Uldklokker.
3 Par Støvler.	3 Skindkraver.
1 Par Sko.	1 Muffe.
6 Bluser.	4 Par Muffediser.
4 Par Pigebenklæder.	2 Natkjoler.

2 vatterede Tæpper.	1 Klædeskab.
2 vatterede Slag.	1 Vugge.
1 Betræk.	1 Petroleumsapparat.
10 Alen Flonel.	forskelligt Køkkentøj.
60 Alen Bomuldstøj.	forskellige Klædesrester
1 Fag Gardiner.	(Værdi 40 Kr.).
4 Madratser.	

Fra Systuen uddeltes i Aarets Løb, — foruden ovennævnte Sager, —

6 Drengedragter.	7 Par Pigebenklæder.
2 Par Drengbenklæder.	14 Kjoler.
11 Skjorter.	14 Forklæder.
1 Bluse.	6 Livstykker.
3 Uldrøjer.	9 Chemiser.
37 Par Strømper.	5 Uldklokker.
7 Huer.	9 Brystduge.
3 Par Kapsko.	2 Børnetrøjer.
6 Par Listesko.	2 Par Muffediser.
3 Lommetørklæder.	1 Par Vanter.

Til Slutning foretoges nyt Bestyrelsesvalg, som endte med det Resultat, at Frk. *Maria Balestrini* valgtes til Præsidentinde og Frk. *Maria Hoffmann* til Kassererinde, medens Frkne. *Marie Muus* og *Elis. Ronge* genvalgtes henholdsvis til Vicepræsidentinde og Sekretærinde. Mødet sluttede derefter med en Bøn.

Randers. »Randers Dagblad« for 7. ds. bringer følgende Skrivelse, som Hds. kgl. Højhed *Prinsesse Marie*, Hospitalsbasarens Protektrice, har sendt Bladet: »Det har været mig en overordentlig stor Glæde at erfare det smukke Resultat, der er opnaaet ved St. Josefs-Søstrenes Basar, og jeg bringer herved Alle, der direkte eller indirekte have medvirket dertil, min hjerteligste Tak. En særlig Tak bringer jeg til Indbyderne, Komiteerne, Bidragyderne og de Medvirkende for deres fortrinlige og værdifulde Assistance.

Marie.«

Island. Den 16. Oktober indviedes iflg. »Dannebrog« i Reykjavik *St. Josefs Søstrenes nye Hospital*, som er blevet opført i Løbet af Sommeren. Invielsen, om hvilken

vi desværre ikke have modtaget nogensomhelst Beretning, foretoges af Pastor P. Schreiber i Overværelse af Landshøvdingen og Amtmanden tilligemed en Del af Reykjaviks Honoratiores, som vare indbudte til at overvære Højtideligheden.

Hospitalsbygningen er opført efter Tegning af Arkitekt E. Poulsen her i København, og Arbejdet var overtaget i Entreprise af de københavnske Tømrermestre O. Bruhns & H. M. Rasmussen, i hvilken Anledning Hr. O. Bruhns har opholdt sig Sommeren over i Reykjavik for at lede Arbejdet. Hospitalsbygningen har en efter islandske Forhold ret anselig Størrelse, idet den optager et Fladerum af ca. 1200 Kvadratalen og har tre Etager. Den er opført af Træ, der er det mest hensigtsmæssige Materiale, hvor der, som paa Island, af og til forekommer Jordrustelser, og som tillige egner sig godt til Isolation mod det barske Vejrlig, som hersker paa Øen. Hospitalet har Plads til 40 à 50 Patienter.

Rom. Kardinal-Statssekretær *Rampolla* har ifølge »Tribuna« i denne Tid ført Forhandlinger med Storfyrst Sergius, som opholder sig i Rom, om Ceremoniellet i Anledning af Kejser *Nikolans* Sammenkomst med Pave *Leo XIII.* under Kejserens Besøg ved den italienske Konges Hof, som sandsynligvis finder Sted i Løbet af næste Aars Foraar.

Undertegnede agte ligesom i de foregaaende Aar at foranstalte en Uddeling af **Fødevarer til Fattige** i Anledning af **Julefesten** og anmode derfor Alle, som have Evne og Villie, om at yde en Skærv i nævnte Øjemed. De Trængende, som ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa **personlig** henvende sig hos en af de Undertegnede *inden den 18. December.*

København, i December 1901.

Enkefru **M. Larsen**,
Nansensgade 40, 2. Sal, 1. Opg. A.

Lehns^{besse} **Stampe-Charisius**,
Mariahjemmet,
Vestervoldgade 115.

Fru **A. Osterhammel**,
Nørrefarimagsgade 53, 2. S.

Frøken **Fr. Stratbøcker**,
Sommerly,
Jægersborg Allé, Charlottenlund.

St. Elisabeth-Vincent's Konferentsens Juleindsamling til Fattige i Rosenkranskirken's Sogn.

I Lighed med de foregaaende Aar agte Undertegnede at foranstalte en *Uddeling af Fødevarer* til de Fattige. Det er vort Haab, at Enhver efter Evne vil yde sin Skærv til dette veldædige Øjemed. De Trængende, som ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa *inden den 17. Decbr. personlig* opgive Adresse til en af Undertegnede.

Frederiksberg, i December 1902.

Frk. **M. Balestrini**,
Gl. Kongevej 72, 1. Sal.

Frk. **M. Hoffmann**,
St. Hans Minde, Valby.

Frk. **M. Muus**,
Rahbeks Allé 21.

Frk. **E. Ronge**,
Lykkesholms Allé 14 C.

S.J.G. I. Førstk. **Mandag** den **15.** Decbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Møde for
og **II. Gr.**

Unio. Tirsdag den 23. December **bortfalder** Mødet.
Søndag d. 28. Decbr: Julefest for Børn og Voksne.

 St. Johannes Broderskab afholder Juletræ for
Børnene **Søndag den 28. December Kl. 7** i Lokalet Bred-
gade 67, 2. Sal o. v. G. Børn, som ønske at deltage, skulle
være paategnede Listerne inden Mandag den 22. December.
Billetter faas hos nedenstaaende Medlemmer. Entré: Børn som
Deltagere 25 Øre, Tilskuere 25 Øre. — Forældre, som ledsage
deres Børn, have gratis Adgang.

Fru Høhling,
Baggesensgade 15^a.

L. Nielsen,
Kattesundet 10, Kjdl.

Fru Jørgensen,
Rosenkranskirken, 3. S.

J. P. Stauning,
Enghavevej 28 A⁵.

HUSSON & PLUM,

Ingeniører,

Stenosgade 5, København. B.

Kogning og Belysning

med ACETYLEN.

Undertegnede, Elev af d'Hrr. Konservatorielærere Albert
Orth og Wolfgang Hansen, tilbyder **Undervisning i Klaverspil.**
Træffes Kl. 11—12 og Kl. 5—6.

B. Severin,
Villemoesgade 54. St.

En ældre Mand, som er Vicevært i en Ejendom, søger nogle Timer om Dagen besat med en lettere Beskæftigelse. Hr. Fabrikant H. Hoffmann, Købmagergade 48, anbefaler.

Rørsøder flettes solidt. Stolene hentes og bringes. N. Jørgensen, Nørresøgade 31. B. th. Kælderen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 14. December. 3. Søndag i Advent. Marias ubesmittede Undfangelse. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 6 Kongregations-Andagt med Prædiken). — **15. M.** Oktav af ubesm. Undfangelse. — **16. Ti.** Eusebius, Martyr og Pave. — **17. O.** (Tamperfastedag) Ferialdag. — **18. To.** Forventning af Frelserens Fødsel. — **19. F.** (Tamperfastedag) Ferialdag. — **20. L.** (Tamperfastedag) Ferialdag.

Søndag den 21. December. 4. Søndag i Advent.

St. Ansgars Kirke. Mandag den 15. December Kl. 8 $\frac{1}{4}$, højtidelig Sjælemesse i Anledning af Aarsdagen for apostolisk Præfekt **Herm. Grüders Død** i 1883.

Vincentskonferentsernes sidste Generalmøde i Aar finder Sted Søndag den 14. December Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som holdes i Festlokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes samtlige aktive og bidragydende Medlemmer samt Enhver, som interesserer sig for Vincentsbrødrenes Arbejde blandt de Fattige.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion **Søndag den 14. ds.** Kl. 8 $\frac{1}{2}$, i Jesu Hjerte Kirke; samme Dag Kl. 6 Aften Optagelse af nye Medlemmer i St. Ansgars Kirke.

Torsdag den 18. ds. **intet Møde.**

Skolebørnenes Bespising er nu atter begyndt i vore Kirkeskoler; men Midlerne ere faa og Vinteren kan blive lang. Vi anbefale derfor denne Kærlighedsgerning, som forestaas af St. Josefssøstrene, til Menighedens Velvillie.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, (Kbhvn.)) faas:

Rippel: Den katolske Kirkes Skønhed i dens Skikke og Ceremonier i Kirkeaaaret, heftet 2 Kr. 25 Øre.

Adventsbilleder. Fortællinger for Unge og Gamle. Af K. Kümmel, heft. 1 Kr 50 Øre.

Julehilsen 1902. Redigeret af Cand. theol. & mag. Niels Hansen, 50 Øre.

Lille Helgen-Legende. Første Halvaar. 350 Sider. heft. 1 Kr. 50 Øre.

Glem ikke Aftenunderholdningen i Aften, Søndag den 14. ds. Kl. 8, til Fordel for vore Skoler! Billeder sælges ikke ved Indgangen!

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 51.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Bogladér samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. — Private Annoncer modtages kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 51.

Søndagen den 21. December.

1902.

Indhold: Jesus Kristus. — Julesang. — Overfladisk Polemik. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: København. Norge. — Bekendtgørelser.

Jesus Kristus.

— 0 —

Luc. 2, 1 ff.

Min Frelser! Jeg tror paa dig, fordi du er Sandheden. Jeg elsker dig, fordi du er Barmhjærtigheden. Jeg haaber paa dig, fordi du er Godheden.

I. Jesus Kristus er *Sandheden*. Ikke blot Sandhed. Men *Sandheden*, den personlige Sandhed, den, i hvem al saliggørende Sandhed har sin Fylde.

At Jesus Kristus er Sandheden kan vi erkende, fordi alle Forjættelser i de forudgangne Aarhundreder har sin Opfyldelse i ham.

»Det begav sig i de Dage.« Hvilke? I de Dage, da Augustus var Kejser i det romerske Rige. Da blev han født. I tre og tredive Aar vandrede han paa denne vor Jord og udførte sin Forsoningsgerning ved sit Liv og ved sin Død. Men ved hans Død var der hængaet 490 Aar fra den Tid, da Befalingen blev given om Jødernes Hjemven-

delse fra Fangenskabet og Jerusalems Genopbyggelse. Dette svarer til de sytti Aarsuger, hvorom Profeten Daniel havde spaaet (Dan. Cap. 9). Altsaa: Jesus Kristus er kommen til Verden og har udført sin Gerning paa den *Tid*, som Profeten havde forudsagt.

Hvor er han født? I »Davids Stad, som kaldes Betlehem«. Men Profeten Micha havde spaaet: »Og du, Betlehem Ephrata! Liden til at være blandt Judas Tusinder: Af dig skal udgaa mig En til at være Hersker over Israel, og hans Udgang er fra fordum, fra Evigheds Dage« (Micha Cap. 5). Altsaa: Jesus Kristus er født paa det *Sted*, som profetisk var forudsagt.

»Hun fødte sin Søn, den Førstefødte«. Som et lidet *Barn* er Jesus Kristus kommen til Verden, et Barn, født af en Kvinde.

Ja, thi Profeten havde sagt: »Et Barn er os født, en Søn er os given« (Jes. Cap. 9).

Og hvem var denne Kvinde, Jesu Kristi Moder? Det var Maria, Josefs »trolovede Hustru, som var frugtsommelig.«

»En fattig Jomfru sad i Løn —

Hun sad i Løn —

Og fødte Himlens Kongesøn. Alleluja!«

Ja, thi saa havde Profeten sagt: »Se, en Jomfru er frugtsommelig og føder en Søn« (Jes. Cap. 7).

Hvorfra skrev sig denne Jomfru? Fra »Davids Hus og Slægt« ligesom Josef. Ogsaa dette har Profeten forudsagt. »Dage kommer, siger Herren, da jeg vil oprejse David en retfærdig Spire« (Jerem. Cap. 23). Og til David siger Herren: »Naar dine Dages Tal er fuldt, og du hviler hos dine Fædre, da vil jeg oprejse efter dig din Sæd, og jeg vil befæste hans Kongedømme . . . Fast skal dit Hus og dit Kongedømme være evindeligt for dit Ansigt; din Throne skal være grundfæstet evindeligt« (2 Sam. Cap. 7).

Med Profetiens Bøger i vore Hænder, skrevne mange Aarhundreder før hans Fødsel, kunne vi følge vor Frelser

paa hans Vandring fra Krybben til Graven. Vi ser ham for vore Øjne, hellig og retfærdig, »en retfærdig Hersker i Guds-frygt« (2 Sam. Cap. 23), »den Retfærdige«, som skal »retfærdiggøre de mange« (Jes. Cap. 53); »og man skal kalde ham Herren, vor Retfærdighed« (Jerem. Cap. 23). Vi ser ham som »Fredsfyrsten«, der er kommen for at stifte »Fred paa Jorden« (1 Mos. Cap. 49). I ham »skal vi have Fred« (Jes. Cap. 53), og selv skal han »være Fred« (Mich. Cap. 5). Og dog ser vi ham forhaanet, forfulgt af sit Folk, som Lammet, det Guds Lam, der ledes til Slagterbænken for at ofre sig for os, lide vor Straf. »Straffen blev lagt paa ham, for at vi skulde have Fred . . . Han er saaret for vore Overtrædelser, knust for vore Misgerninger« (Jes. Cap. 53). Vi ser ham forraadt af en af sine Egne for tredive Sølvpenge (Zach. Cap. 9). Paa Korset ser vi ham med gennemborede Hænder og Fødder (Ps. 21). Vi kan høre hans Raab om Drikke og se hans Fjender give ham Edikke og Galde (Ps. 68). Vi kan høre ham i den dybeste Lidelses Nat udraabe: »Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig!« (Ps. 21). Vi kan se hans Fjender ved Foden af hans Kors dele hans Klæder og kaste Lod om hans Kjortel (Ps. 21). Vi kan se hans Legeme lægges i en rig Mands Grav, ved hvilken Ugudelige holder Vagt (Jes. Cap. 53) . . .

Dog, vi har ikke behov flere Vidnesbyrd af Profetien. Den er en ganske enestaaende Kendsgerning i Historien. Thi hvor findes noget Lignende? Med Profetiens Bøger i vore Hænder maa vi sige: Ja, han er Sandheden.

At han er Sandheden kunne vi ogsaa erkende derved, at han er den, i hvem *Folkencs Haab* har faaet sin Opfyldelse. Han er desideratus gentium, den, paa hvem Folkene har haabet. Ikke blot en Længsel, men Glimt af et gryende Haab om en Tidens Fylde med Forbarmelse og Frelse kan paavises rundt om i de gamle Folk. Jesus Kristus er Sandheden. Thi han er Folkenes Haab.

Men fremfor alt erkender vi Sandheden af hans eget Vidnesbyrd, som stadfæster, at han er Sandheden, i hver

Menneskesjæl, som aabner sig for hans Ords Virkning i Kraft, i Lys, i Fred.

Denne Verdens Mennesker tror paa mange andre formentlige Sandhedsvidner og forkaster ham. Men hvem af dem har tilnærmelsesvis godtgjort sig som Sandheden saaledes som han? Ikke én. Hvem har en profetisk Fortid at opvise saaledes som han? Ikke én. Hvem har et saadant Liv, en saadan Gerning, en saadan Død i Sandhedens Tjeneste at opvise som han? Ikke én. Hvem har talet som han? Talet saa, at endog Fjender, der udtrykkelig hørte ham for at aflure ham en Anledning til at »fange ham i Ord«, nødtes til at bekende: »Som han har intet Menneske talet?« Ikke én. Men det Største ved hans Ord er ikke deres Skønhed, men deres *Magt*. Hvem har en saadan Magt i sit Vidnesbyrd til at tilfredstille Sjælens dybeste Trang til Lys i Mørket, til Helliggørelse i vor Svaghed, vor Afmagt, til Fred i Verdens Uro og Hjærtets Angst? Ikke én. Min Frelser, jeg tror paa dig, fordi du er Sandheden.

II. Jesus Kristus er *Barmhjærtigheden*. — Hvem er barmhjærtig? Det er den, som er *medlidende* med os i vor Nød, det er: som gerne vil lide med os og for os for at hjælpe os i vor Nød.

Er saa Jesus Kristus barmhjærtig? Han er Guds Søn fra Evighed af, salig med Faderen og Aanden fra Evighed af. Han saa os i vor Nød, Syndens Nød, Dødens Nød. Det »skar ham i hans Hjærte« kunde vi sige for at tale menneskeligt med en gammel Digter. Og saa blev han Menneske for at redde os af Nøden. Men dette saaledes, at han lod sig føde som et hjælpeløst Barn, der svøbtes i Klude og lagdes i en Krybbe, indlogeret med den fattige Jomfru, som var hans Moder, og med den fattige Mand, der var hans Plejefader, i det fattigste Herberge i Betlehem, i en Stald.

·Og Okse der og Åsen stod

Og saa den Gud og Herre god. Alleluja!·

Men denne fattige Fødsel var kun Begyndelsen til et Liv i Fattigdom for at gøre os rige, et saa fattigt Liv, at

han ikke ejede det, hvortil han kunde helde sit Hoved. Denne lidelsesfulde Indtræden i Verden var Begyndelsen til et Liv i Lidelse, indtil den Stund kom, da han svedede Blod for vor Skyld og sagde: »Min Sjæl er bedrøvet indtil Døden,« indtil det Lidelsens Dyb aabnede sig for ham, hvis Rædsel ikke lader sig ane, end sige beskrive, da han i unævnelig Nød raabte fra sit Kors i Dødens grufuldeste Nat: »Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig!« Og alt for vor Nøds Skyld, for at fri os fra Døden med sin Død.

Om Jesus Kristus er barmhjærtig? Hvem af os maa ikke føle, at dette Spørgsmaal er stillet for lavt? Den hellige Franciskus var barmhjærtig. Den hellige Elisabeth var barmhjærtig. Den hellige Bernhard var barmhjærtig. En Skare af Guds Hellige i Himlen har levet et beundringsværdigt Liv paa Jorden. De var barmhjærtige. Thi det var deres Glæde og Ære at lide med og for de Lidende. Men aldrig har det faldt dem ind at sammenligne deres Barmhjærtighed med Jesu Kristi Barmhjærtighed. Det har end ikke han gjort, som maaske har bragt det videst i rent menneskelig Barmhjærtighed, Apostlen, der har skrevet disse Ord, som synes lige saa dunkle for vor Forstand, som de er beundringsværdige for vort Hjærte: »Jeg ønskede selv at være banlyst fra Kristus for mine Brødre« (Rom. 9, 3). Det ligger i Sagens Natur, at ingen af de Hellige har kunnet øve en Barmhjærtighed, som tilsteder en Sammenligning med Jesu Kristi Barmhjærtighed. Ser vi paa Indgangen, saa har jo ingen af dem lige som han kunnet ofre Nydelsen af himmelsk, guddommelig Salighed for at leve et jordisk Menneskeliv i uophørlig Lidelse. Ser vi paa Udgangen, da maa vi vel snarere tænke os de Helliges Død ledsaget af salig Fornemmelse af Guds *Nærhed* end Følelsen af *Gudforladthedens* unævnelige Rædsel. Og naar Apostelen Paulus i sin overstrømmende Kærlighed til Brødrene har vovet sig hen til at *ønske* at banlyses fra Kristo for deres Skyld — om det var muligt — saa gælder det om Kristus, at

han har oplevet dette at *blive* »en Forbandelse for os« (Gal. 3, 13). Og endelig: Spørger vi om *Kilden* til Jesu Kristi Barmhjertighed, da maa det siges, at han har den i og af sig selv, ligesom der siges om ham, at »Sønnen har Livet i sig selv« ligesom Faderen (Joh. 5, 26). Men Kilden til alle Helliges og overhoved al menneskelig Barmhjertighed er ikke i og af dem selv, men i og af ham, »uden hvem de intet kan gøre« (Joh. 15, 5).

Om Jesus Kristus er barmhjertig? Som vi før sagde: Han er ikke blot Sandhed, men *Sandheden*, saa maa vi her sige: Han er ikke blot barmhjertig, men *Barmhjertigheden selv*.

Dette maatte bringe os ikke blot til at erkende, at han er den Elskeligste af Menneskenes Børn, men bringe os til at elske ham over alle Menneskenes Børn og over alle Ting.

Min Frelser, jeg elsker dig, fordi du er Barmhjertigheden.

III. Jesus Kristus er *Godheden*. Det véd enhver, som tror paa ham, fordi han er Sandheden, og elsker ham, fordi han er Barmhjertigheden. De har erfaret hans Godhed. Englesangen i Evangeliet nævner et Gode, som hans Godhed bringer os: Fred. Den er et umaadelig stort Gode:

»Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har Fred.

Guds Fred er Sjælesolen, som aldrig gaar ned.«

Guds Fred er saa stort et Gode, at alt, hvad vi ejer uden Fred, bringer os ingen sand Glæde. Derfor er der saa liden virkelig Glæde blandt denne Verdens Børn. Mange af dem ejer meget. Men de ved saa lidet af, hvad det er at være hjærtens glad. Thi de ejer det uden Fred.

Jesus Kristus er god. Han har bragt os det Bedste i Tiden. Derfor tør vi haabe paa ham for Evigheden.

Vi kalder den god, som giver os gode Gaver. Men var der nogen, som gav os det Bedste ved at give os *sig selv*, saa maatte vi sige: Han er ikke blot god. Men han er *Godheden selv*. Derfor er Jesus Kristus Godheden selv,

fordi han giver os sig selv og dermed det højeste Gode. Han giver os sig selv i Tiden gennem Ord og Sakrament, hvorved vi allerede her bliver Et med ham og »delagtige i den guddommelige Natur« (2 Ptr. 1, 4). Han vil sætte Kronen paa sin Godheds Værk i Evigheden gennem *Beskuelsen*. Thi naar vi engang faar »se ham, som han er«, da skal vi derved »vorde ham lige« (1 Joh. 3, 2). Dette er det højeste Gode i dets højeste Fuldendelse. Og derfor: Ære være Gud i det Højeste!

Saaledes tør vi da haabe paa ham.

Hvad haaber denne Verdens Mennesker paa? Der er dem, siger Apostelen, som »ikke har Haab« (1 Thes. 4, 13). Nogle af dem *er* ikke blot haabløse, men *ved* og *bekender* selv, at de er det, ja sætter et Slags Ære deri og ser med Ringeagt ned paa de haabende Kristne. De søger et Slags blasseret Ære i at leve og dø som »haabløse Slægter«. Dette er at sætte sin Ære »i sin Skændsel« (Philip. 3, 19), efterdi det er skændigt at leve og dø i Haabløshed for dem, som kunde leve og dø i Livsens Haab. Det er et aandeligt Selvmord, som Nutidens haabløse Slægter begaar i sit vanvittige Sværmeri for »det store Intet«.

Andre skuffer sig selv, idet de tror at kunne haabe paa sin egen Kraft, som er Svaghed, paa Videnskab og Kunst, som er skrøbelige nok til at skaffe os nogen Lykke i Tiden, og som aldeles ikke borger for nogen Lykke i Evigheden, paa Menneskenes Godhed og Kærlighed, som er skiftende.

Men Kristi Kærlighed skifter ikke og skuffer aldrig.

Min Frelser, jeg haaber paa dig, fordi du *er* Godheden.

Dr. K. Krogh-Tønning.

Julesang.

(Oversættelse.)

— 0 —

Dig hilser Hjærtets Strengelig,
du Barn, som ned fra Himlen steg;
en Engel lys i Natten kold
var Glædens straalende Herold.

Født i en Stald,
lagt paa Straa,
al Hjærtets Traa du eje skal.

Det sang og klang i stille Nat
om Freden, som blev Jordens Skat;
og det var dig, som Sangen gjaldt,
du vort og Himlens et og ali.

Født i en Stald — — —

O store Gud, o Barnelil,
som al vor Jammer ende vil,
Gud Søn i Kødets Klædebon,
velsign os med din Barnehaand.

Født i en Stald — — —

J. F.

Overfladisk Polemik.

— 0 —

I Søndagstillæget til »Nationaltidende« stod, som vore Læsere ville mindes, for nogen Tid siden en Artikel, i hvilken en Hr. *H.* gjorde sig lystig over den hellige Kong Knuds Relikvi i den katholske Kirke i Odense. Jvnf. Nr. 39 af »Katholiken.«

»De sidste Levninger af den berømte Helgen« skriver Hr. *H.* i ovennævnte Artikel, »befinde sig jo i St. Knuds

Kirke i Odense. Der ere de, og der forblive de. Men hvad — man hjælper sig alligevel. Intet er umuligt i en snever Vending, naar man bare har sine Tanker med sig! — Det Vidunderlige, det Utrolige er sket. Mirabile dictu — det katholske Mariæ Kapel i Odense har nu ogsaa en Relikvi af Sancte Knud! Ganske vist kun en Particula, — men den er fuldkommen ægte, og derpaa er det, det kommer an. — Hvor i al Verden er den da kommen fra? Naturligvis tilvejebragt paa ganske hæderlig Vis. Læseren studser: St. Knud kan da ikke hvile to Steder. Og man har da vel ikke i længst forsvundne Dage parteret ham? Vi ved det ikke. Men Faktum er, at man har en Particula af Hellig Knuds Ben i Mariæ Kapel i Odense. Intet Menneske vilde kunne ane, hvorfra den er kommen. Sandelig, den er ogsaa kommen langvejs fra. Man har nemlig hentet den nede i — Verona i Italien. Paa en eller anden ubegribelig Maade ere nogle Benpartikler af Sancte Knud landede dernede.« Saavidt Hr. H. i Søndagstillæget.

»St. Knud kan ikke hvile to Steder.« Det véd ethvert Menneske. Men er *det* da nødvendigt, for at Partiklen i Mariæ Kirken kan være ægte? Spørgsmaalet, paa hvilket det kommer an, maa dog uden Tvivl være dette: *Ere alle Knud den Helliges Ben tilstede i Relikviskrinet i St. Knuds Kirke?* Dette Spørgsmaal har *Videnskaben* besvaret med *Nej*. I de af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i 1886 udgivne Aktstykker og Tegninger (»Helgenskrinene i St. Knuds Kirke i Odense undersøgte 1833 og 1874.« S. 48 og 49) kan enhver finde, hvilke Ben eller hvilke Brudstykker af St. Knud *mangle* i Helgenskrinet. Hvorfor kan saa den lille Partikel i Mariæ Kirken ikke være en af de manglende Partikler?

»Man har da vel ikke i længst forsvundne Dage parteret ham?« udraaber Hr. H. Har man maaske kun i Odense Relikvier af den danske Kongehelgen? spørge vi, eller findes de maaske ogsaa andensteds? Gives der maaske i Udlandet Relikvier af Danmarks Skytspatron? At den dybsin-

dige Forsker Hr. H. ikke ved det, ville vi saa gerne tro. *Historien* har imidlertid paavist, at der ikke blot i Domkirken i Odense findes Levninger af Hellig Knud, men ogsaa andensteds. Saaledes ses f. Ex. *Cistercienserklostret Himmerode* i Bispedømmet Trier ved Indvielsen den 25. Maj 1170 at have ejet Levninger af Hellig Knud. Beviset herpaa kunde Hr. H. have fundet i *Hans Olriks Bog*: »Konge og Præstestand i Danmark indtil 12. Aarhundreds Begyndelse,« S. 221 og 222, eller, da Hr. H. synes at forstaa Latin, hos *Pertz XV. 1283*.

Kan man saa ikke »anc«, hvorfor Partiklen i Mariæ Kirken kan være kommen »langvejs fra«? Blev St. Knud maaske kun æret her i vort Fædreland? Fejredes hans festlige Mindedag ikke ogsaa udenfor Danmarks Grænser, ja endog i Italien?*) Opdagelser i saa Henseende kan Hr. H. gøre hos *Langebek III. 383*. (Ogsaa i »*Historisk Tidsskrift*« (5. Række VI. 864) er der en Beskrivelse af et St. Knuds Billede, som findes i — *Bethlehem i Palæstina*. Billedet stammer fra det 12. Aarhundrede og befinder sig i den græske Mariæ Kirke. Blev Kong Knud saaledes æret hele Verden over, saa lader det sig let forklare, at man ogsaa langt borte udenfor Danmarks Rige søgte at erverve sig en eller anden Relikvi af ham.

Hvorfor kan intet Menneske saa »anc«, at Partiklen i Mariæ Kirken i Odense kunde komme fra *Italien*? Er det virkelig da saa *ubegribeligt* at fatte, hvorledes den er landet dernede? Det kan jo gerne være for Historieskriveren Hr. H.s Vedkommende, som maaske har glemte, at Kong Knuds Hustru, *Dronning Edele*, blev gift anden Gang i *Italien* med Robert Guiscards Søn *Roger*. Fra *Italien* sendte hun jo til Skrinlæggelsen et kosteligt Skrin, der var beslaet med Guld og besat med Ædelstene. Hr. H. kunde have læst dette f. Ex. i *A. D. Jørgensens Bog*: »Den nor-

*) St. Knuds Kapel i Kirken *St. Maria in Transpontina* nær ved St. Angelo-Broen i *Rom*.

diske Kirkes Grundlæggelse og første Udvikling», S. 813 eller i *Tredie Bind af Løngbek*.

Da Kong Knud den Hellige blev skrinlagt, levede hans Hustru altsaa *nede i Italien*. Kan ethvert fornuftigt Menneske saa ikke ane, at *Dronning Edele har gjort alt, for at faa nogle Relikvier af sin hellige Husbond ned til Italien?*

Hr. H. bør derfor en anden Gang granske lidt bedre i dansk Literatur og Historie, førend han bedømmer noget; ellers bliver det kun Galmands Værk.

En Skolelærer.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. Aftenunderholdningen til Fordel for Ansgarius-Bonifacius-Foreningen i Søndags Aftes havde trods den uheldige Tid før Jul fyldt Citys Festsal. De fleste Assisterende og mange af Tilhørerne vare ikke Katholiker, hvilket viser den venlige og smukke Stemning, der hersker i de paagældende Kredse overfor vore katholske Institutioner, og at de velvillig assisterende Damers og Herrers Bestræbelser ikke vare forgæves, derom vidnede det livlige Bifald, der lønnede Præstationerne.

Det fornemste og lødigste Bidrag til Aftenens gode Udfald ydede kgl. Operasangerinde Frk. Regina Nielsen ved at glæde Tilhørerne med tre Sange frembaarne med sikker Kunst, musikalsk Følelse og stor Stemmepragt. Den sidste Sang, Chopin's Mazurka, maatte Frøkenen derfor ogsaa give da capo. Men ogsaa de øvrige Assisterende ydede deres værdifulde kunstneriske Bidrag. Navnlig gjorde Hr. R. Cohn Lykke med en Violin-Solo af Corelli og gav som Ekstranummer Ole Bulls »Sæterjentens Søndag«, spillet fint og kønt. I Haydn's Trio og Fescas Barcarole, hvor Hr. Cohn

spillede Violin-Stemmen, viste Hr. Husson sig i Besiddelse af en stor og smuk Tone paa Violoncel, ledsaget med Sikkerhed og Smag af Frk. Schwartzlose ved Flyglet. Hr. Christiansen synes at have en god Færdighed paa Fløjte; næste Gang glæder vi os til at beundre den i et lødigere og større Musikstykke. Frk. Alex. Nielsen havde valgt et smukt Program og sang navnlig Ennas Folkevisе kønt og yndefuldt, og Hr. A. Therp sang med smuk Stemmeklang og god Udtale »Die beiden Grenadiere« af Schumann og en Serenade af Fini Henriques. Hr. Therp og Frk. Róeder gjorde desuden stor Lykke i Erik Bøghs »To Turtelduer«. Underholdningen sluttede med Hostrups morsomme Sangspil »Den Tredie«, der blev spillet kvikt og med god Karakteristik af hver af de Optrædende, som alle høstede Publikums velfortjente Bifald. Hele Aftenunderholdningen blev, kort sagt, en Sukces, som Komitéen kan glæde sig over, og som rigeligt belønnede de assisterende Damera og Herrers saavel som Komitéens og Hr. Assistent Borks ihærdige og energiske Virksomhed for et godt Resultat.

Efter Aftenunderholdningen, som sluttede ved Ellevetiden, samledes en Del af de Tilstedeværende til en Souper, under hvilken flere Skaaler udbragtes. Hr. Assistent Bork takkede de Assisterende og udbragte et Leve for Ansgarius-Bonifacius-Foreningen. Hr. Robert Cohn takkede derefter paa de Assisterendes Vegne Hr. Bork for al den Ulejlighed, han havde haft ved Afrangementet af Koncerten. Hr. Grev Christian Holstein-Ledreborg udbragte en Skaal for Folketingsmand Jens Busk, som havde hædret Selskabet med sin Nærværelse. Hr. Busk svarede, at det havde været ham en Glæde at tage Del i Festen, der havde givet ham Lejlighed til at komme i en katholsk Kreds og stifte Bekendtskab med katholske Familjer. Han opmuntrede Katholikerne til frit og aabent at bekende deres Tro, i Overensstemmelse med den Ret, Grundloven har givet os. I Talens Løb omtalte Hr. Busk ogsaa, at Esbjerg ønskede sig et katholsk Hospital og at der i den Anledning førtes Forhandling med Biskoppen.

Han vilde haabe, at dette Ønske snart maatte blive opfyldt. Tillige mindede han om, at endog Dr. G. Brandes havde hævdet, at Absalon maatte være Københavns Skytspatron, og at paa denne Maade blev en katholsk Biskop vor Hovedstads Skytspatron. Til Slutning udbragte Hr. Busk et Leve for Ansgarius-Bonifacius-Foreningen, der, grundlagt af Københavns katholske Ungdom, maatte voxte og trives under Beskyttelse af den h. Ansgar, som havde indført den katholske Kirke og dermed Civilisation og Kultur i det hedske Danmark til Velsignelse og Gavn for vort Fædreland, som vi alle saa inderligt elske. —

Endnu andre Skaaler udbragtes, bl. a. af Hr. Cohn, som paa egne og de Assisterendes Vegne tilbød deres villige Assistance ved given Lejlighed; af Hr. Cand. Therp for Damerne, som saa smukt havde medvirket; af Hr. Grev Christian Holstein-Ledreborg for Hr. Observator C. F. Pechüle, som ogsaa hædrede Selskabet med sin Nærværelse.

Sluttelig takkede Hr. Assistent Bork paa Selskabets Vegne den tilstedeværende Folketingsmand for hans smukke Tale; han beklagede, at Gejstligheden, som havde været rigelig repræsenteret ved Aftenunderholdningen, desværre var forhindret i at deltage i Souperen paa Grund af den fremrykkede Tid, da vore Præster, som bekendt, intet tør nyde efter Kl. 12, paa Grund af den paafølgende Dags hellige Messe. Han sluttede med et Leve for vor højærværdigste Biskop, som saa gerne havde ønsket at være tilstede, men desværre var hindret deri paa Grund af Sygdom.

Norge. Ifølge »St. Olaf« have *St. Elisabethsøstrene* — de saak. graa Søstre — som i en Aarrække have viet sig til den ambulante Sygepleje i Kristiania, oprettet et »Hjem« i Urtegaden Nr. 31, ved Siden af St. Halvards Kirken. Med Understøttelse fra Moderhuset i Breslau købte Søstrene, som boede i en lejet Lejlighed i Nærheden af Kirken, en Grund, for derpaa at opføre et Hus, som paa samme Tid skulde være en Bolig for Elisabethsøstrene og tillige et Hjem for Svage og enligstillede Personer, som

kunde ønske at nyde godt af Søstrenes kærlighedsfulde Pleje. Bygningen, der er en Pryd for hele Gaden, er opført under Arkitekt O. Sverres og Bygmester E. Olsens Ledelse; den har fire Etager og er helt moderne i Anlæg og Montering. De tre nederste Etager ere bestemte for henved 30 Pensionærer, medens den fjerde er forbeholdt Søstrene. I Huset findes ogsaa et smukt Kapel. Den 19. November, den h. Elisabeths Festsdag, foretog den højærværdigste Biskop, Dr. Fallize, den højtidelige Indvielse af Bygningen.

✱ St. Johannes Broderskab afholder Juletræ for Børnene **Søndag den 28. December Kl. 7** i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. v. G. Børn, som ønske at deltage, skulle være paategnede Listerne inden Mandag den 22. December. Billetter faas hos nedenstaaende Medlemmer. Entré: Børn som Deltagere 25 Øre, Tilskuere 25 Øre. — Forældre, som ledsage deres Børn, have gratis Adgang.

Fru Høhling,
Baggesensgade 15^a.

Fru Jørgensen,
Rosenkranskirken, 3. S.

L. Nielsen,
Kattesundet 10, Kjdl.

J. P. Stauning,
Enghavevej 28 A^s.

S.J.G. Samtlige Andragender om St. Josefs Gildets Jule-Portioner ere bevilgede og blive udbetalte hos Kassereren, Hr. Snedkerm. C. Rasmussen, Adelgade 80.

Unio. Tirsdag den 23. December: **Intet Møde.** **Søndag d. 28. Decbr. Kl. 6½** i det almindelige Mødelokale: Julefest for Børn og Voksne. Deltagerne betale 50 Øre. Medlemmernes Børn gratis.

HATTE-MAGASIN
59. Købmagergade.

Herrehatte anbefales i stort Udvalg.

HUSSON & PLUM,

Ingeniører,

Stenosgade 5, København. B.

Kogning og Belysning

med **ACETYLEN.**

**Cravatforretningen „Paris“,
Gothersgade 51,**

anbefaler nyttige og billige Julegaver. Pressentkort forefindes.
Georgia Grulich.

Kirkelig Kalender.

- Søndag den 21. December. 4. Søndag i Advent. — 22. M.**
Thomas, Apostel. — **23. Ti.** Ferialdag. — **24. O.** Vigili-
fastedag til Julefesten.
- Torsdag den 25. December. Guds Søns Fødsel i Kødets. Før-**
ste Juledag.
- Fredag den 26. December. St. Stephanus Fest. Anden Jule-**
ledag. — 27. L. Johannes, Apostel.
- Søndag den 28. December. Søndag i Juleoktaven. Uskyldige**
Børns Fest. — **29. M.** Thomas af Canterbury, Biskop og
Martyr. — **30. Ti.** Oktavdag. — **31. O.** Sylvester, Pave og
Martyr. (I St. Ansgars Kirke Kl. 6 Aften højtidelig Takke-
andagt med Prædiken og Te Deum).
-

Gudstjeneste paa Iste Juledag.

St. Ansgars Kirke.

- Kl. 6 Morgen: Levitmesse med Prædiken; derefter hh. Messer.
„ 10 Pontifikalmesse med Prædiken.
„ 6 Aften: Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken:

- Kl. 5 Morgen: Højmesse med Prædiken; derefter en h. Messe og Kl. 7.
„ 10 Højmesse med Prædiken.
„ 5 Festandagt.

Jesu Hjærte Kirke:

- Kl. 6 Morgen: Levitmesse med Prædiken; derefter hh. Messer.
„ 10 Levitmesse med Prædiken.
„ 6 Festandagt med Prædiken.

St. Josefs Kirke.

- Kl. 5 Morgen: Højmesse med Exposition af det Allerhelligste.
„ 6 Stille h. Mess.
„ 9 Højmesse med Prædiken.
„ 3 Festandagt.

St. Anna Kapel:

- Kl. 6 Morgen Sangmesse med Prædiken.
„ 7 og 8 Stille h. Messe.
„ 10 Højmesse med Prædiken.
„ 5 Festandagt med Prædiken.

St. Knuds Kapel:

- Kl. 9 Morgen: Højmesse med Prædiken.
„ 3 Eftermiddag: Festandagt.

2den Juledag holdes Gudstjenesten alle Steder som paa en
almindelig Søn- og Helligdag.

Kirke-Kollekt. Under den højtidelige Gudstjeneste Kl. 6 og 10 i St. Ansgars Kirke og Kl. 5 og 10 i Rosenkranskirken paa 1ste Juledag afholdes en **Kollekt til Kirkernes Opvarmning.**

Jesu h. Barndoms Forening. Søndag den 28. ds. (De uskyldige Børns Fest) holdes under Gudstjenesten Kl. 10 i St. Ansgars Kirke **Kollekt** til Fordel for **Jesu hellige Barndoms Forening** til Hedningebørnenes Frelse. Menighedens Børn indbydes særlig tillige med deres Forældre.

St. Ansgars Kirke. Menighedsmedlemmer, som ønske at leje (4 Kr. aarlig) eller at opsigte **Stolepladser** i St. Ansgars Kirke, anmodes om at meddele saadant til Hr. Kirkeforstander Herm. Hoffmann (Købmagergade 48) eller til Hr. Kirkebetjent P. Stein inden denne Maanedes Udgang.

St. Franciskus Kapellet paa Holmegaard. Søndag den 28. December Kl. 9 højtidelig Messe med Prædiken; Kl. 3 Andagt med Prædiken; Kl. 6 Katekese. — Mandag den 29. Decbr. Kl. 7 stille Messe.

Gudstjeneste i Helsingør. 1ste Juledag: Kl. 7 stille Messe, Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 6 Festandagt. — 2den Juledag: Kl. 10 højtidelig Messe med Prædiken; Kl. 3 Festandagt.

Kalenderen er udkommen og faas hos **1903.**
 Jos. L. Hoffmann, Købmagergade 48
 og ved Kirkerne. Pris 25 Øre.

Prisen, som forrige Aar var 20 Øre, er paa Grund af Stempelforhøjelse i Aar 25 Øre.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, (Kbhvn.) faas:

Rippel: Den katholske Kirkes Skønhed i dens Skikke og Ceremonier i Kirkeaaaret, heftet 2 Kr. 25 Øre.

Adventsbilleder. Fortællinger for Unge og Gamle. Af K. Kümmel, heft. 1 Kr 50 Øre.

Julehilsen 1902. Redigeret af Cand. theol. & mag. Niels Hansen, 50 Øre.

Lille Helgen-Legende. Første Halvaar. 350 Sider. heft. 1 Kr. 50 Øre.

Tillige anbefales: **Fuldstændig Bønnebog** (heft. 2 Kr.), **Salmebog** (heft. 1 Kr.), **Den aandelige Kamp.** (heft. 1 Kr. 50 Øre), **Lyksaligheden i Himlen** (heft. 1 Kr. 50 Øre), **Den guddommelige Eucharisti** (heft. 1 Kr. 25 Øre).

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Halvtredsindstyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 52.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petillinien. — Private Annoncer modtag-s kun af Hr. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Nr 52.

Søndagen den 28. December.

1902.

Indhold: Ved Aarets Slutning. — Bjærnstjerne Bjørnson. — Efterretninger fra Ind- og Udlandet: Australien. Geylon. Korea. Bekendtgørelser.

Ved Aarets Slutning.

Ned dette Nummer har „Nordisk Ugeblad for katholske Kristne“ altsaa afsluttet sin 50. Aargang og dermed sit gyldne Jubilæum, og atter opsendes til Gud en hjærtelig Tak af ham, som nu i 20 Aar Uge for Uge har sammensat Ugebladets Numre. Alle gode Gavers naadige Giver har hjulpet Redaktionen og ogsaa i det henrundne Aar skænket den trofaste og dygtige Medhjælper, som have staaet den trolig bi med deres Pen; ogsaa disse trofaste Medarbejdere sender Redaktionen (nu ved Aarets Slutning sin oprigtige Tak i Haabet om, at de (heller ikke i det nye Aar ville svigte den. En bekendt Forfatter har engang sagt, at et saadant Ugeblad var en ugentlig Prædiken for Hundreder, og at Apostlen Paulus, dersom han havde levet i vore Dage, uden Tvivl vilde have skrevet et Ugeblad.

Er dette sandt, og hvem vil vel nægte det — saa har „Nordisk Ugeblad for katholske Kristne“ i de henrundne 50 Aar stiftet mere Godt, end Menneskene kunne beregne. Dette være sagt til Opmuntring for vore Medarbejdere.

Men skal dette Gode ogsaa i Virkeligheden blive stiftet, saa maa vi ogsaa have Tilhørere omkring vor ugentlige Prædikestol, og disse Tilhørere ere vore Læsere, frem for alt vore Abonnenter. Naar vore nuværende vedblive at være os tro, og navnlig, naar de fillige erhverve os nogle nye, saa kunne vi være tilfredse.

„Katholiken“, som nu paa femte Aar, under Forfatteren Johs. Jørgensens Redaktion, fulgte gratis med Ugebladet, maa de desværre give Afkald paa for Fremtiden, da dette Følgeblad foreløbig hører op med at udkomme. Det er imidlertid vort Haab, at Hr. Johs. Jørgensen af Jørg til fra Udlandet vil sende os et værdifuldt Bidrag til Ugebladets Spalter.

Saa ønske vi da Alle Guds rigeste Velsignelse i det nye Aar 1903, som vi jo om faa Dage ville drage ind i, byggende vort Haab paa ham, hvis Kors staar fast og urokkeligt paa den altid rullende Jordklode — stat crux, dum volvitur orbis!

Redaktionen.

Bjørnstjerne Bjørnson.

En Erindring.

Efter »St. Olaf« af O. Offerdahl.

— 0 —

Bladenes Spalter er i disse Dage overfyldte med Artikler om Bjørnson i Anledning af hans 70-aarige Fødselsdag, den 8de ds. Det har været en enestaaende Hyldest, der i disse Dage har brust den aldrende Digter imøde. Og i det store og hele taget maa det erkendes, at Hyldesten er fortjent. Bjørnstjerne Bjørnson er ubestridelig Norges største

Digter, finere, aandfuldere, mere national og mere letfattelig end Henrik Ibsen. Bjørnsons fine æstetiske Sans har hindret ham i at komme ud i den Raahedens Sump, hvor vore moderne Forfattere vandrer omkring til langt over Knæerne, og som heller ikke Ibsen altid har været istand til at undgaa.

Hermed skal det naturligtvis ikke være sagt, at *alt*, hvad Bjørnson har skrevet, er ophøjet over Kritik. Der er i hans Digtning et og andet, som er udpræget tendentiøst, og som bryder Grænserne for det *sande* og *skønne*, al god Digtningens Maal og Opgave. Mangel paa Forstaaelse af Kristendommens baade Idealer og praktiske Krav har forledet ham til at skrive en Fortælling som »Støv« og et Drama som »Over Evne«. Men vi maa erindre, at Bjørnson som født Protestant kun har lært Kristendommen at kende fra selektisk Standpunkt, og at han i sin Dom over den væsentlig dømmer ud fra denne falske Opfatning af Kristendommens Væsen. Der er al Grund til at tro, at, dersom Bjørnson havde lært Kristendommen at kende i dens sande Skikkelse, vilde hans Forhold til den have været et andet og bedre. Overalt, hvor han er kommen i Berørelse med den katholske Kirke, har han altid vist den Agtelse, tildels Beundring. Uden nogensinde at have sat sig dybere ind i vor hellige Kirkes Trø og Lære, har han dog bestandig, hvor det handlede sig om at skildre katholske Forhold, søgt at gøre det med den Kærlighed til Sandheden, som altid har præget den frugtbare Digters Færd og Virksomhed. Hans æstetiske Sans har altid følt sig tiltalt af alt det skønne, som den katholske Kirke ejer i sine Gudshuse og i Gudstjenestens Pragt. Jeg minder i denne Forbindelse kun om hans begejstrede Foredrag for nogle Aar siden om en Gudstjeneste, han i sin Tid havde overværet i Jesuiternes Kirke i Rom. I Foredraget var flere fejlagtige Opfatninger af forskellige Ting, han havde set; men det Skønhedsindtryk, Forfatteren havde modtaget, skildrede han med levende og sympathetiske Farver.

I sin private Omgang med Katholiker har Bjørnson

altid været tolerant i Ordets bedste Betydning. Vi bevarer endnu i friskt Minde Digterens noble Optræden til Forsvar for Dr. Krogh-Tonning, da der i herværende Blade rettedes mere eller mindre lumske Angreb paa denne for hans Overgang til Katholicismen. Jeg erindrer ogsaa, hvorledes Bjørnson og afdøde Pastor Holfeldt-Houen omgikkes som gode Venner og paa en Maade Kammerater. Og i denne Forbindelse vil jeg faa Lov til at meddele en liden Erindring fra et Møde med vor store Digter for omtrent tyve Aar siden i Bergen. Billedet af Bjørnson, saaledes som jeg da saa ham for første Gang, har altid staaet levende for mig, og det Indtryk, jeg fik af den ædle Personlighed, er aldrig bleven udslettet, skønt den Samtale, hvortil han nedlod sig med mig, intet usædvanligt indeholdt.

Jeg var dengang ny Konvertit og ansat som Lærer ved den katholske Skole i Bergen, hvor jeg nød den uforglemmelig gode og for en ung Mand særdeles dannende Omgang med Præsterne Stub og ovennævnte Holfeldt-Houen, den ene liden, gemytlig og ikke lidet vittig, den anden høj, fint dannet og aandrig, begge paa Grund af Fromhed og Lærdom Genstand for min højeste Beundring og — et Slags veltilgivelig Misundelse.

Det var paa den Tid, da Politikens Bølger gik højt i vort Land. Bjørnson havde nylig udtalt de i nogle Aar saa tidt gentagne, nu næsten glemte Ord om Republiken, der skulde komme »som et Brev med Posten«. Han gæstede nu Bergen før sin Rejse til Amerika for at studere de republikanske Institutioners Virksomhed derborte i — som det da hed — »Frihedens forjættede Land«. Hr. Pastor Houen vilde aflægge Digteren et Besøg, og da han spurgte mig, om jeg ønskede at ledsage ham, tog jeg et helt Hop af Glæde; thi at faa stedes Ansigt til Ansigt med Forfatteren af »En glad Gut« betragtede jeg som en Lykke, hvorpaa der maatte sættes den allerstørste Pris.

Paa Pastorens Opfordring begik jeg nogle Vers, som — pyntet og glattet paa af Pastorens fine Pen — overleve-

redes Digteren, da han paa den hjerteligste Maade, efter at have hilst paa den katholske Præst som gammel Ven, ogsaa havde trykket min lidt skælvende Skolemesterhaand. Han læste ikke mine Vers straks, men tog dem frem ved Middagsbordet, læste dem, og — som jeg senere fik høre gennem Doktor Kahrs, Overlæge ved Bergens Sygehus, hos hvem Bjørnson boede, — skal have sagt, at de var gode. Dette Vidnesbyrd forledede mig dog heldigvis ikke til at slaa ind paa Digterbanen; en anden Bane aabnede sig for min sandhedssøgende Aand.

Digteren spurgte mig straks, om jeg var Katholik og Konvertit, og paa mit bejaende Svar sagde han: »Godt. Som De ved, er jeg ingenting; men naar en vil være Kristen, kan han ligegodt være Katholik som Protestant.« Saaledes faldt Ordene. Ganske vist har Bjørnson udtalt større Vidsomsord end disse; men de har alligevel fæstet sig i min Erindring, ikke blot fordi de var Udtryk for Fordomsfrihed ligeoverfor Kirken, men kanske mere fordi de ved den Maade, hvorpaa de blev udtalte, syntes at indeholde en vis Forkærlighed for den katholske Kirke. Derfor har hans Udtalelse om sit eget Standpunkt som værende udenfor Kristendommen aldrig faaet mig til at vakle i min Tro, skønt jeg dengang var baade ung og ubefæstet i min religiøse Overbevisning. Jeg har ogsaa villet anføre Bjørnsons Ord her, fordi jeg tror, at ogsaa vi Katholiker bør være med at hylde ham, tiltrods for alt det, som naturligvis skiller, og som vi maa fordømme som Vildfarelse. Men hans Oprigtighed og ædle Karakter synes at borge for, at han altid har været i god Tro, og saa faar vi anerkende det Gode i hans Virksomhed uden derfor at undlade at protestere mod det, som er skadeligt deri.

Her kan være Stedet til ogsaa at minde om, at det er Bjørnson, som har været den første til at rejse Kravet om Genindførelse af St. Olafs Dødsdag som national Helligdag, samt at Kristendommen endnu som i Norges katholske Tider skal paa det inderligste være forbundet med Livet for at

signe og hellige Folkets hele Færd og Virke. Hvad dermed indirekte er vundet og daglig vindes for vor hellige Religions Sag i vort Fædreland, lader sig ikke beregne. Jeg tror, vi Katholiker skylder Bjørnstjerne Bjørnson Tak for, hvad han i netop i denne Henseende har begyndt og arbejder for, og naar norske Mænd og Kvinder i disse Dage ikke bliver trætte af at tiljuble den fejrede Digterkonge højstemte Leveraab, vil ogsaa vi katholske Kristne være med; thi er det saa, at Bjørnson er den store, staute Høvding for alle dem, der arbejder for at genrejse vort Land i kulturel og national Henseende, er han ogsaa en Forkæmper — skønt han selv maaske ikke aner det — for den katholske Kirke, der i Middelalderen skabte Landets Styrke og Anseelse og endnu er kaldt til at værne om den sande Nationalitet og al samfundsbyggende Kultur.

Elterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

Australien. Om Katholicismens Udvikling i Australien skriver *Kardinal Moran*, Ærkebiskop af Sydney, at de derværende Katholiker ikke blot gøre store Fremskridt i Henseende til deres Antal, men de have ogsaa i det offentlige Liv tilkæmpet sig Respekt, saa at der tages Hensyn til dem. Et stort Antal Katholiker ere Indehavere af offentlige Statsembeder. Sydney har en katholsk Borgmester og Byraadet tæller otte katholske Medlemmer. Vicepræsidenten for den australianske Forbundsstats Exekutivraad er ligeledes Katholik. To Katholiker have Sæde i Statsministeriet og 22 Katholiker bleve valgte ind i Parlamentet af Ny-Sydwaales.

Ceylon. Paa Ceylon i Forindien findes der ifølge *Madras Catholic Directory* 326,389 Katholiker. Allerede i flere Aar have de forberedt Dannelsen af *et katholsk Forbund*, hvis Formaal skulde være de ceylonske Katholikers Fælles-

optræden i alle offentlige Spørgsmaal og en mere energisk Hævdelse af deres Interesser. Dette Forbund er endelig blevet dannet og har nu forelagt Biskopperne sine Statuter, for at opnaa den kirkelige Øvrigheds Stadfæstelse.

Korea. I Korea voxte Katholikernes Antal paa en paa-faldende Maade. Medens der i Tidsrummet fra 1877—1887 ialt blev meddelt Daabens hellige Sakramente til 3665, kan Aaret 1901 opvise 5203 Daab. Den katholske Befolkning er i de sidste 25 Aar voxet fra c. 11,000 til 50,000 og Missionærernes Antal steg fra 2 til 40, de 11 indfødte Præster ikke medregnede.

✠ St. Johannes Broderskab afholder Juletræ for Børnene **Søndag den 28. December Kl. 7** i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. v. G.

Unio. **Søndag d. 28. December Kl. 6½** i det almindelige Mødelokale: Julefest for Børn og Voksne. Deltagerne betale 50 Øre. Medlemmernes Børn gratis.

 Ernst Bæklund,
HATTE-MAGASIN
59. Købmagergade.

Herrehatte anbefales i stort Udvalg.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 28. December. Søndag i Juleoktaven. Uskyldige Børns Fest. — **29. M.** Thomas af Caunterbury, Biskop og Martyr. — **30. Ti.** Oktavdag. — **31. O.** Sylvester, Pave og Martyr. (I St. Ansgars Kirke Kl. 6 Aften højtidelig Takkeandagt med Prædiken og Te Deum).

Torsdag den 1. Januar 1903. Herrens Omskærelse. Nytaarsdag. Gudstjenesten i alle Kirker og Kapeller som paa Søndagene. Første Halvaarskollekt af **Peterspenge** til Bedste for vor h. Fader. — **2. F.** Oktav af St. Stefans Fest. (I St. Ansgars Kirke Kl. 8¼ højtidelig Prælatmæsse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt). — **3. L.** Oktav af St. Johannes Fest. Genovefa, Jomfru.

Søndag den 4. Januar. Søndag efter Nytaar.

Nytaarsaften. (Torsdag den 31. December) Takkeguds-
tjeneste med Prædiken og Te Deum:

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 5.
Jesu Hjærte Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke Kl. 7 $\frac{1}{2}$.
St. Anna Kapel Kl. 5.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at
møde til sædvanlig Tid i Dagens Løb til Tilbedelse i St. Ansgars
Kirke Fredag den 2. Januar.

Rosenkransbroderskabet holder i det nye Aar sit før-
ste maanedlige Møde med Prædiken og Procession **Søndag**
den 4. Januar Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke. — Jomfruer-
nes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Fane.

St. Franciskus Kapellet paa Holmegaard. Søndag den
28. December Kl. 9 højttidelig Messe med Prædiken; Kl. 3 An-
dagt med Prædiken; Kl. 6 Katekese. — Mandag den 29. Decbr.
Kl. 7 stille Messe.

Ansgariusforeningen,

hvis Formaal er „ved Udgivelsen af et Tidsskrift samt andre Skrifter og
Bøger at fremme den kristelige Oplysning i de nordiske Lande“, opfordrer alle
Katholiker til at understøtte dette betydningsfulde Formaal ved at indmelde
sig i Foreningen (Aars-Kontingent kun 2 Kr.) og tegne Abonnement paa
Ugebladet (1 Kr. Kvartalet). Abonnement modtages hos Grosserer A. Mil-
lech, Købmagergade 13. Indmeldelse i Foreningen modtager dens Kasierer,
Cand. phil. Hof. T. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Bestyrelsen.

Kalenderen er udkommen og faas hos **1903.**
Jos. L. Hoffmann, Købmagergade 48
og ved Kirkerne. Pris 25 Øre.

Prisen, som forrige Aar var 20 Øre, er paa Grund af Stem-
pelforhøjelse i Aar 25 Øre.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns
kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, (Kbhvn.) faas:

Rippel: Den katholske Kirkes Skønhed i dens Skikke og
Ceremonier i Kirkeaaaret, heftet 2 Kr. 25 Øre.

Adventsbilleder. Fortællinger for Unge og Gamle. Af K.
Kümmel, heft. 1 Kr 50 Øre.

Julehilsen 1902. Redigeret af Cand. theol. & mag. Niels
Hansen, 50 Øre.

Lille Helgen-Legende. Første Halvaar. 350 Sider. heft.
1 Kr. 50 Øre.

Tillige anbefales: **Fuldstændig Bønebog** (heft. 2 Kr.), **Sal-
mebog** (heft. 1 Kr.), **Den aandelige Kamp.** (heft. 1 Kr. 50 Øre),
Lyksaligheden i Himlen (heft. 1 Kr. 50 Øre), **Den guddommelige**
Eucharisti (heft. 1 Kr. 25 Øre).

Som Nytaarsgave anbefales: **Johannes Frederiksen:**
Digte og Oversættelser. Pris heft. 1 Kr. 60 Øre.

Med dette Nr. følger Indhold og Titelblad for 1902.

Udkommer senere paa Grund af Helligdagene.